

त्रिपिटक

विनयपिटकया खण्डक

महावग्ग

महावग्ग

Mahāvagga

(The Book of the Vinayapitaka)

आयु ह्यूठह

अनागारिका उप्पलवणणा (चिनी गुरुमाँ)

सठपादक

डा. ज्ञानपूर्णिक महास्थविर

त्रिपिटक
विनयपिटकया खण्डक
महावग्ग
महावर्ग
महावग्ग
Mahāvagga
(The Book of the Vinayapitaka)

भाय्य ह्यूरुह
अनागारिका उप्पलवण्णा (चिनी गुरुमा)

सम्पादक
डा. ज्ञानपूर्णिक महास्थविर

प्रकाशक
अशोकरत्न वज्राचार्य
अनूरत्न वज्राचार्य
वीर-पूर्ण पुस्तक संग्रहालय
गाबहाल, ललितपुर, नेपाल

जिमिपाखें प्रकाशित सङ्ग्रहणीय त्रिपिटक गन्थत

१. दीघनिकाय (सुत्तपिटक)	(नेपालभाषा)	(अप्राप्य)
२. दीघनिकाय (सुत्तपिटक)	(नेपाली)	(अप्राप्य)
३. मज्झिमनिकाय (सुत्तपिटक)	(नेपालभाषा)	
४. मज्झिमनिकाय (सुत्तपिटक)	(नेपाली)	
५. संयुत्तनिकाय (सुत्तपिटक)	(नेपालभाषा)	
६. इतिवुत्तक (खुद्दकनिकाय)	(नेपालभाषा)	(अप्राप्य)
७. धम्मपद (खुद्दकनिकाय)	(नेपालभाषा)	
८. मिलिन्द-प्रश्न (खुद्दकनिकाय)	(नेपालभाषा)	
९. मिलिन्द-प्रश्न (खुद्दकनिकाय)	(नेपाली)	
१०. निदान कथा (अर्थकथा, जातक)	(नेपालभाषा)	
११. पुगलपञ्जत्ति (अभिधम्मपिटक)	(नेपालभाषा)	
१२. संगायनपाठ (संगायन पाठसङ्ग्रह)	(नेपालभाषा)	
१३. जातक (खुगू खण्ड) (अर्थकथा)	(नेपालभाषा)	
१४. पटिसम्भिदामग (सुत्तपिटक, खुद्दकनिकाय)	(नेपालभाषा)	
१५. धम्मसङ्गणी (अभिधम्मपिटक)	(नेपालभाषा)	
१६. यमक (स्वंगू भाग छगू ग्रन्थय्)	(नेपालभाषा)	
१७. महावग (विनयपिटक)	(नेपालभाषा)	

प्रथम संस्करण : ५०० प्रति

बुद्ध संवत् : २५६१
नेपाल संवत् : ११३८
विक्रम संवत् : २०७४
ईस्वी संवत् : २०१८

मू ५५०/-

मुद्रक : न्यू नेपाल प्रेस, प्रधान कार्यालय : १४२ मनकामना मार्ग, नागपोखरी, काठमाडौं
फोन ४४३३९२९, ४४३४८५०
e-mail: newnepalpress011@gmail.com

ISBN: 978-9937-0-3704-4

Translated from Pāli Tipitak by Anāgārika Utpalavanna
Vinayapitaka: The Khandhaka : The Mahāvagga, great division of Vinayapitaka
Bir-Purna Pustak Sangrahalaya, Nepal.

पिका:पाखें

नेपालय् विशुद्धगु बुद्धधर्म हानं छको प्रवेश जूगु नं गुंगू दसक दयेधुंकल । न्हापांगु पीडियापिं महास्थविर भन्तेपिसं उवले विनयपिटकया ग्रन्थत नेपालभाषां माल धयागु महसूस याना सः पिकाःगु नं खः । परन्तु उवले थजागु ग्रन्थ प्रकाशन जुइगु सम्भव मदुगु जुल ।

थौं जिपिं लय्ता, धम्मप्रीतिं मन जाः, बुद्ध जन्मभूमि नेपालं न्हापांगु वार विनयपिटकया खण्डक अन्तर्गतगु न्हापांगु महत्वपूर्ण ग्रन्थ महावग्ग (महावर्ग) छलपोल छिस्करया ल्हाती थःगु मांभाषां क्यनेत ताःलागुलिं । विनयपिटकय् न्यागू ग्रन्थ दुगु धयागु (१) पाराजिका, (२) पाचितिय, (३) महावग्ग (महावर्ग), (४) चुल्लवग्ग (चूलवर्ग) व (५) परिवार खः ।

प्रस्तुत ग्रन्थ महावर्ग ग्रन्थया नेपाल भाषां अनुवाद थनिं प्यंगू दशकसिवे न्ह्यो हे अनुवाद जुइधुंकुगु जुल । वर्तमान उपसंघनायक श्रद्धेय भिक्षु डा. ज्ञानपूर्णक महास्थविर वर्मा देशं सासनधज धम्माचरिय जुया नेपाः लिहां बिज्याबले उप्पलवण्णा (चिनी) गुरुमानं वसपोल भन्तेया समिपस च्वना थुगु महावर्गया अनुवाद याना तया बिज्याःगु खः । उवले हे गुरुमांपाखें बुद्धयात गथे म्हसिकेगु धयागु बचाधंगु सफू पिकया बिज्यायेधुंकुगु नं जुल ।

थनिं गुदं न्ह्यो जिमि पुस्तक संग्रहालयया हनेबहम्ह अध्यक्ष एवं काका वा दुण्डबहादुर वज्राचार्यपाखें त्रिपिटकया अनुवाद मजुनिगु ग्रन्थत नेपालय् अनुवाद याका पिथनेगु ग्वसा ग्वया बिज्यागु जुल । उवले प्रकाशकत मदया पिदने मफया च्वंगु थुगु महावर्ग पाण्डुलिपि जिमि ल्हातय् थ्यन । थुकियात हनेबहम्ह दुण्डबहादुर वज्राचार्यजुं स्वया थःम्ह वडो सतर्कतापूर्वक सम्पादन यायेगु क्रमय् अध्ययन याना बिज्याबले गनं गनं अनुवाद पूमवना च्वंगु लुइका बिज्यासेलि थुकियात हानं छकः पूवकेत वसपोल गुरुमांयात प्रार्थना याःगु जुल । वसपोल गुरुमानं हानं श्रद्धेय उपसंघनायक डा. ज्ञानपूर्णक महास्थविरयात पूवकेत प्रार्थना याना बिज्यात । वसपोलं तःम्हमछि युवा भन्तेपित ज्याय् लगे याना ग्वहाली कया बिज्यात । अन्तय् अनागारिका विमलत्राणी 'सासनधज धम्माचरिय' गुरुमायात पूवकेगु अभिभारा विया बिज्यात । फलस्वरूप थौं थुगु प्रस्तुत ग्रन्थ पाठकपिनि ह्योने लल्हाये दुगु गौरवया विषय जुल ।

भीथाय् धर्मयात खःकथं परम्परा न्ह्याकेगुलि जिमिगु संग्रहालयपाखें जो मदुगु योगदान बिया वया च्वनागु जुल । प्यंगू दसकनिसं जिमिपाखें छगू-छगू याना त्रिपिटकया अधिकांश मूमू ग्रन्थत पिकायेधुनागु जुल । थ्वहे क्रमय् थुगु ग्रन्थ जिमिगु वीर-पूर्ण पवित्र हेरा स्मृति ग्रन्थमाला २५ व्वगु पिथना जुल ।

बुद्धशासनया आयु धयागु विनयस दिना च्वंगु दु धाइ । विनय गुलि ताःतक ल्यंका तये फइ उलि हे बुद्धशासन चिरायु जुइ । उकिं बुद्धशासनयात क्वातुक सललं न्ह्याका यंकेगु दायित्व भन्ते गुरुमां, उपासक

उपासिकापिंगु ब्वहलय् दिना च्वंगु दु । विनययात अक्षरसः पालन यायेगु याकेगु शिक्षा भीसं विनयपिटक अन्तर्गत खण्डकया महावर्ग ग्रन्थ अध्ययनद्वारा सिङ्का काये फइगु जुल । थुगु ग्रन्थद्वारा भीसं बुद्धया जीवनी सम्बन्धी अधिकारिक जानकारी नं प्राप्त याये फइगु जुल । बुद्धधर्मय् जिज्ञासु पाठक व विद्यार्थीपिनि नितिं थुगु ग्रन्थ अनिवार्य रूपय् ब्वने माःगु जुल ।

थुजागु मूल धर्मग्रन्थत गुलि गुलि बजारय् पिहाँवल उलि उलि धर्मया ख्यलय् न्ह्यलुवा जुया बहुजन हित, सुख व कल्याण यायेगु सन्देश ज्वना वःपिं श्रद्धेय त्यागीपित ब्वकेगु व कंकेगु परिपाटी हये माःगु जुल । बुद्धधर्मया ज्ञान थःपिके अद्यावधिक याना दयकेत व दयके बिइत दातापिनिपाखें नं छगू अभियान न्ह्याके माःगु जुल । उकिया नितिं फुफुपिसं गुलिफत उलि ग्रन्थ न्याना दाता जुया धर्मदान बिइगु संस्कार हये माःगु जुल । बुद्धधर्म वैराग्य प्रधान धर्म खः धयागु लोमंका मेपिथें थःपिं स्वयं नं सरागी जुया भौतिक ख्यलय् सम्पन्न प्रतिस्पर्धी जुया जूगु थौंमिहगया चाल स्वयेबले छन्हु बांमलाक दुर्घटना जुइफुगु संभावना छु । तसर्थ मेमेगु बौद्ध देशय् थें थजागु अमूल्य मूल ग्रन्थ धर्मदान बिइगु परिपाटी हये फत धाःसा प्रकाशकपित नं प्रोत्साहित जुइगुया साथे थुगु अभियान न्ह्याकेफत धाःसा लक्षित समूहया भन्ते, गुरुमां आदि बौद्धिक समूहयापिके धर्मया ज्ञान वृद्धि याके फत धासा ग्रन्थत प्रकाशन यानाथें भीगु समाजयात तःधंक ग्वहाली जूवनी ।

अन्तस, हनेबहःपिं पाठकवर्ग थज्यागु विनयपिटकया खण्डक अन्तर्गतया महावर्ग (महावर्ग) ग्रन्थ संग्रह यानाः थःम्हं ब्वनाः, थः परिवार दुजः व मित्रवर्गीपिनि दथुइ नं धर्मचर्चा यानाः, याकाः ब्वनेगु, ब्वकेगु, सुयोग्य गुरु भन्ते गुरुमापिनि निर्देशनय् च्वना अभ्यास यायेगु व याकेगु भिज्याखंय् छपला न्ह्येलुवा जुया बिज्यात/दिल धाःसा त्रिपिटकया नेपाल भाषानुवादया ग्रन्थत नेपालं ननानं सगौरवपूर्वक पिदनेत सफल जुइगु जुल । साधुवाद, महादया ।

वीर-पूर्ण पुस्तक संग्रहालय

पूर्णबहादुर वज्राचार्य एण्ड सन्स निवास

रत्नाकर महाविहार, हखबहाः गाबहाः, यल ।

(दि. वीरमाया वज्राचार्य व दि. हेरादेवी वज्राचार्यया स्मृति दिं

पोहेलागाः पंचमी, ने.सं. १९३८, वि.सं. २०७४ पौस २२

Dhamma.Digital

अशोकरत्न वज्राचार्य

अनूरत्न वज्राचार्य

सम्पादकया छत्वाः खँ

४८ दँ न्ह्यवःयागु खँ । अबले जि नकतिनि नकतिनि बर्माय् थःगु धार्मिक अध्ययन क्वचायेका नेपालय् वया, थःगुरु बुद्धघोष महास्थविरलिसे यलया सुमङ्गल विहारय् च्वंच्वनागु खः । स्वास्थ्य नं ठीक मज्जुगुलिं विभिन्न वैद्यराजपिनिगु वासः सेवन याना उपचारय् लगे जुयाच्वनागु ई, छुं नं ज्या तिप्यंक याये मफुगु अवस्था । नेपाल बौद्ध परियत्ति शिक्षाया ज्या-खँय् गुरुवर भन्तेयात छुं भति ग्वाहालि याना, समय फुका च्वनागु स्थिति । त्वाक्कतिक्क धर्मदेशना याःवनेगु, उगुं थुगुं सफूसिफू स्वयेगु ब्वनेगुबाहेक विशेषं ग्यसुलाःगु छुं नं ज्याय् जुया मच्वनागु समय । अबले अनागारिका उप्पलवण्णा (चिनी गुरुमाँ) नं बर्मा लिहाँवया गुलिचां मदुगु अवस्था । बुद्धशिक्षा प्राप्त याना सयेकासीका बुद्धशासन प्रचार याना यंकेगु प्रबल इच्छा बोलनाच्वंगु । सयेके-सिइकेया लागी मन जागृत जुयाच्वंगु । परियत्ति शिक्षा प्राप्ति या निंतिं गुरुवर बुद्धघोष महास्थविरयाथाय् भोजनोपरान्त परियत्ति ब्वनेया निंतिं छँ थासं वया इलं भ्यावय् जुक्क ब्वनेगु याना च्वंच्वंगु । वसपोल गुरुवर महास्थविरं इलंचाछि व्यस्थताया बावजूद स्यनाकना बीगु याना बिज्याना च्वंगु । लिपा अनागारिका उप्पलवण्णाया अबुजु चिधीकाजी साहुजुं थः म्हायाय्यात संरक्षण बिया बिज्याइम्ह गुरुया रूपय् वसपोलयात लःल्हाना “भन्ते ! जिं प्रव्रजितया रूपय् च्वना च्वंम्ह म्हायाय्यात संरक्षण बी थाकुइ । उकिं छलपोलं वयात म्हायाय्या रूपय् व भिक्षु ज्ञानपूर्णक थः केहँया रूपय् संरक्षण याना स्यनेक्यनेगु याना बिज्यायेमाल” धका प्रार्थना याना वंगु जुल । अबलेनिसें गुरुवर भन्ते नं “का, ज्ञानपूर्णक ! चिनीयात छं हे स्यनेक्यने या, जि तःसकं लिमला धका छं सि हे स्यू” धका आज्ञा जुया बिज्यात । उकथं गुरुवर भन्तेनं जिम्मा बिया बिज्यासेलि थःम्हं फुथेचाथे स्यनेकने याना वया । व हे भवलय् नेपाल बौद्ध परियत्ति शिक्षायात आवश्यकगु कक्षागत सफूत ब्वंकेगुया लिसें पालि व्याकरण व पालि भाषा स्यनेकनेगु भवलय् भविष्ययात नं ज्या वइकथं विनयपिटकया न्यागु ग्रन्थय् दुने दुध्याःगु ‘महावग्ग पालि’ नं ब्वं जक ब्वनेगुकथं मखुसे अनुवाद समेतं याना ल्यनाच्वनीकथं ब्वलिसे अनुवाद याका यंकेगु ज्या नं स्वाकंतु याके बियागु । थुकथं अबले ब्वंका भाय् हीके बिया तयागुया बांलागु लिच्वःया रूपय् पिज्वःगु धर्मया केहँ मय्जु अ. उप्पलवण्णायागु मेहेनतं पिज्वःगु ल्हाःचिं थुगु विनय महावग्ग सफू जुल ।

उगु सफू पाण्डुलिपि प्लास्तिक म्हिचायु स्वःस्वःथना सन्ति सुखावासय् संरक्षण याना तयातःगुलि गुलिं अंशत तःसकं अनुवाद याये थाकुगु जुया थःगुपाखे नं विश्वासपूर्वक अनुवाद याये थाकुया अथें ल्यना च्वंगु ४० दँ ति हे दया वनथें ताः । गुबले उपासक भाजु दुण्डबहादुर वज्राचार्यया श्रद्धां उगु पाण्डुलिपि साफि याये माःगु साफि याना, अनुवाद याये मानिगु अनुवाद याना, मामाःगुकथं सचे याये माःगु सचेयाना पूर्वका बिज्याये माल । उगु सफू नं मेमेगु पिथने त्यनागु ग्रन्थ सफूया भवलय् पिथना यंकेत्यना भन्ते, उकिं

[६]

परिपूर्णता बिया पाण्डुलिपि जित बिया बिज्याहुँ धका प्रार्थना व आराधना याना बिज्यात । अबलेतिनि धुलं गायेका स्वथना तयागु कापीत पिकाकां शुरूनिसें नकथं पुनरावृत्ति याना स्वयेगु ज्या धमाधम न्ह्याना वन । थुगु ज्याय् ग्वाहालिमीपिया रूपय् गबले भिक्षु जुतिमा, गबले भिक्षु मिलिन्दो, अनागारिका विमलजाणीपिनिगु सहयोग कायेगु जुयावन । पूर्णत्व बीत अभ् न्यादँ-खुदँ समय लगे जुल । विशेष रूपं थुगु ज्यायु उद्योग परिश्रम याःपिं व्यक्तिपिं भिक्षु मिलिन्दो, अ. विमलजाणीपिं हे जुल । यदि इमिगु अथक परिश्रमपूर्ण दृढतायुक्त सहयोग मदुगु जूसा अभ् नं गुलि समय लगे जुइतिनिगु जुइ धाये मफु । उकिं वसपोल वसपोलपिन्त आपालं-आपालं साधुवाद व धन्यवाद बियाचवना ।

डा. ज्ञानपूर्णिाक महास्थविर

भाय् ह्यूमिया छत्वाः खँ

४० दँ मयाक न्त्यवःयागु खँ खः । बर्माय् बुद्धशिक्षा सयेकेया नितिं न्हेदँतक च्वना । अनं लिपा नेपाः लिहाँ वया बुद्ध धर्म प्रचारप्रसारया नितिं बुद्धशिक्षा आवश्यक जुयाच्वन । उकिया नितिं लिपा संघनायक जुया बिज्याइतिनिम्ह श्रद्धेय गुरुवर भिक्षु बुद्धघोष महास्थविरया छत्रछायाय् सुमङ्गल विहारय् वना वसपोलयापाखें पालि भाषानिसें परियत्ति शिक्षा अध्ययन यायेगु याना । लिपा वसपोलं जिमि बायागु जिम्मा बिया तःगु अनुसारं भिक्षु ज्ञानपूर्णिकयाथाय् ब्वंवेनेया नितिं आज्ञा जुया बिज्यात । व हे सिलसिलाय् भिक्षु ज्ञानपूर्णिकं स्यनेक्यने याना बिज्यात । उगु भवल्य पालि व्याकरण व विनय महावग्ग पालि स्थना बिज्यात । उकियात ब्वनेथें जक मयासे भाय् हिलेगु ज्या नं याका बिज्यात । न्हिथं गुलि-गुलि पालिभाय् ब्वना यंकागु खः, उलि-उलि भाय् हिलेगु ज्या नं न्त्याना वन ।

न्हापां-न्हापां ला भगवान् बुद्धया जीवनी खं शुरू जुया वंगुलि अःपुथें अनुभव जूसां नं लिपा-लिपा जूलिसे वाः मचायेकं भं-भं थाक्या-थाक्या वन । अथे नं उत्साह यायेगु मत्वःतूसे भाय् हिलावं वना । निरन्तर रूपं मद्यूसे ज्या याना वना । अबले विनय नियमसम्बन्धी अत्यन्त महत्त्वपूर्णगु उगु ज्या आःथें सफू पिथनेगु अवस्थाय् थ्यनी धका मती हे मवं । थुगु सफू पिथनेगु ज्याय् जिगु थःगु मेहनत व परिश्रमसिकं धर्म पिपासु धर्मह्यमि श्रद्धावान् उपासक दुण्डबहादुर वज्राचार्यजुयागु मेहनत व प्रयत्न गुलिखे अप्वः दुगु च्वछाय् बहःगु जुल । वसपोलं उलि दिपा मदयेक कोसिस याना हःपाः मब्यूगु जूसा उगु सफू आःयागु रूपय् थ्यनीथें मताः । उकिं वसपोलयात न्त्याक्व साधुवाद व धन्यवाद ब्यूसा गाइमखु ।

थुगु सफू पिथनेगु ज्याय् यक्वसिगु सहयोग व योगदान दयाच्वंगु दु । पाण्डुलिपि तयार यायेत टाइप याये माल, घडी-घडी साफि याये माल, तःपंगु सफू जुया विषयवस्तुत मिले यायेमाल, भाषा संशोधन याये माल, पुफ स्वयेगु ज्या, प्रेसय् ताकिता यायेमाःगु ज्या आदि इत्यादि यक्वयक्व ज्याखँत दुगु सकसिनं स्यूगु हे खँ खः । उगु-उगु ज्याय् ग्वालिमिपिं सकसिगु सहयोग मदयेकं मगाः । उकिं कम्प्युटर टाइप यायेगु लागी हे भिक्षु मिलिन्दो, भिक्षु जुतिमा, अनागारिका विमलाजानी धम्माचरियपिनिगु योगदान स्तूत्य जू । सफूयागु पूर्णरूपरेखा बीगु प्रेसय् थ्यंकेत माःमाःगु विषय वस्तुत मिले यायेगु आदि अन्तिम रूपरेखा बीगु ज्याय् गुलिखे मेहनत याना सहयोग ब्यूम्ह शिष्या अनागारिका विमलजानी धम्माचरिययात ह्याक्व साधुवाद ब्यूसां मगागु जुल ।

उकिं सकसितं सकसितं न्त्याक्व साधुवाद धन्यवाद ब्यूसां मगागु जुल ।

अनागारिका उप्पलवण्णा

विषय-सूची

१. महाखन्धक	३	२१. बालअव्यक्तवत्थु (ज्ञां मदुपिं दक्षता	
१. बोधिकथा	३	मदुपिं भिक्षुपिनि विषय)	५८
२. अजपाल कथा (अजपाल कथावस्तु)	४	२२. निश्रयपटिप्पस्सद्धिकथा	
३. मुचलिन्द कथा	४	(भिक्षुपिं निश्रय शान्त जुइगु विषय)	५९
४. राजायतनकथा	५	२३. उपसम्पादेतव्वपञ्चक (भिक्षु छुना बिइ	
५. ब्रह्मयाचनकथा	६	योग्यगु अंग न्यागू समूह)	५९
६. पञ्चवर्गीयकथा (पंचवर्गीय कथा)	९	२४. उपसम्पादेतव्वछक्क (उपसम्पदा यायेगु	
७. पव्वज्जकथा (प्रव्रज्या कथा)	१६	योग्यगु अंग खुगू समूह)	६२
८. मारकथा	२१	२५. अञ्जतित्थिथपुव्वकथा	
९. पव्वज्जूपसम्पदाकथा		(अन्य तीर्थकर जुइनंम्हसिगु विषय)	६५
(प्रव्रज्या व उपसम्पदा कथा)	२१	२६. पञ्चाबाधवत्थु	
१०. दुतियमारकथा (निगूगु मार कथा)	२२	(न्याता प्रकारया महारोग कथावस्तु)	६८
११. भट्टवर्गीयवत्थु (भद्रवर्गीयवस्तु)	२३	२७. राजभटवत्थु (जुजुया कर्मचारी कथावस्तु)	६९
१२. उरुवेलपाटिहारियकथा		२८. अङ्गुलिमालचोरवत्थु	
(उरुवेलप्रातिहार्य कथा)	२४	(अङ्गुलिमाल खुँयागु कथावस्तु)	७०
१३. बिम्बिसारसमागमकथा	३२	२९. कारभेदकचोरवत्थु	
१४. सारिपुत्तमोग्गलानपव्वज्जाकथा		(जेल तःछ्याइम्ह खुँया कथावस्तु)	७०
(सारिपुत्र मौद्गल्यायन प्रव्रज्या कथा)	३५	३०. लिखितकचोरवत्थु (घोषणा यानातःगु	
अभिज्ञातपिनि प्रव्रज्या	३८	दुम्ह खुँया कथावस्तु)	७१
१५. उपज्झायवत्तकथा (उपाध्यायवर्तकथा)	३९	३१. कसाहतवत्थु (कोर्डा दण्ड फयेमाःम्हसिगु	
१६. सद्धिविहारिकवत्तकथा		कथावस्तु)	७१
(नापं च्वनीम्ह शिष्ययागु व्रत कथा)	४३	३२. लम्बणाहतवत्थु (पूगु नंयागु छाप तयेका	
१७. पणामितुकथा (पितिना छ्वये बहःजूगु खँ)	४६	च्वनेमाःम्हसिगु कथावस्तु)	७१
१८. आचरियवत्तकथा (आचार्यव्रतकथा)	४९	३३. इणायिकवत्थु (ऋण दुम्हसिगु कथावस्तु)	७१
१९. अन्तेवासिकवत्तकथा		३४. दासवत्थु (च्योयागु कथावस्तु)	७२
(अन्तेवासिकव्रत कथा)	५४	३५. कम्मरभण्डुवत्थु (कम्मरभण्डु कथावस्तु)	७२
२०. पणामना खमापना		३६. उपालिदारकवत्थु	
(निष्काशन यायेगु क्षमा बिइकेगु)	५७	(उपालि मचायागु कथावस्तु)	७२

३७. अहिवातकरोगवत्थु	७४	५९. गमिकादिनिश्रयवत्थूनि (यात्राय वनीपिनि निश्रय काइगु कथावस्तुत)	८७
३८. कण्डकवत्थु (कण्डक कथावस्तु)	७४	६०. गोत्तेन अनुस्सावनानुजानना (गोत्रद्वारा कर्मवाचा ब्वनेगु अनुमति)	८७
३९. आहृन्दरिक्कवत्थु (दिशा संकीर्ण जुइगु कथावस्तु)	७४	६१. द्वे उपसम्पदापेक्खादिवत्थु (निम्ह उपसम्पदापेक्षी भावीभिक्षु आदि कथावस्तु)	८८
४०. निश्रयमुच्चनककथा (निश्रय मुक्त जुइगु कथावस्तु)	७५	६२. गम्भेबीसूपसम्पदानुजानना (गर्भनिसें नीदं दुम्हसित उपसम्पदा यायेगु अनुमति)	८८
४१. राहुलवत्थु (राहुल कथावस्तु)	७७	६३. उपसम्पदाविधि	८८
४२. सिक्खापदकथा (शिक्षापद विषय)	७८	६४. चत्तारो निश्रया (प्यंगू निश्रयत)	९१
४३. दण्डकम्मवत्थु (दण्डकर्म विषय)	७९	६५. चत्तारि अकरणीयानि (याये मज्यूगु क्रिया प्यंगू)	९१
४४. अनापुच्छावरणवत्थु (सूचित मयाःसे रोके यायेगु विषयवस्तु)	७९	६६. आपत्तिया अदस्सने उक्खित्तकवत्थुनि (आपत्तियात मखना निष्काशन याइगु वस्तुत)	९२
४५. अपलालनवत्थु (हृद्येका फके यायेगु विषयवस्तु)	८०	६७ - उगु महास्कन्धकया संक्षिप्तीकरण	९३
४६. कण्डकसामणेरवत्थु (कण्डक श्रामणेर कथावस्तु)	८०	२. उपोसथक्खन्धक	९६
४७. पण्डकवत्थु (नपुंसक पण्डक कथावस्तु)	८०	६८. सन्निपातानुजानना (मुनेगु अनुमति)	९६
४८. थ्ययसंवासकवत्थु (खुया भिक्षुपिलिसे सहवास याइम्हसियागु खँ)	८१	६९. पातिमोक्खुद्देसानुजानना (प्रातिमोक्ष क्यनेगु अनुमति)	९७
४९. तिरच्छानगतवत्थु (तिरश्चीन कथावस्तु)	८१	७०. महाकप्पिनवत्थु (महाकप्पिन कथावस्तु)	९९
५०. मातुघातकवत्थु (मांयात स्याइगु कथावस्तु)	८२	७१. सीमानुजानना (सीमा अनुमति)	१००
५१. पितृघातकवत्थु (अबु स्याइम्हसियागु कथावस्तु)	८२	७२. उपोसथागारकथा	१०१
५२. अरहन्ताघातकवत्थु (अरहन्तयात स्याइम्हसियागु कथावस्तु)	८३	७३. उपोसथप्यमुखानुजानना (उपोसथागारया सिमाना अनुमति)	१०१
५३. भिक्खुनीदुसकवत्थु (भिक्षुणी स्यंकूम्हसिया कथावस्तु)	८३	७४. अविप्पवाससीमानुजानना (त्रिचीवरं अलग्ग जुयाच्चने फुगु सीमा अनुमति)	१०२
५४. उभतोव्यञ्जनकवत्थु (निता प्रकारया लिंग दुम्हसियागु कथावस्तु)	८३	७५. सीमासमूहनन (सीमा ल्यहें थनेगु)	१०३
५५. अनुपज्जायकादिवत्थुनि (उपाध्याय मदुपि इत्यादि कथावस्तु)	८४	७६. गामसीमादि (ग्राम सीमा आदि)	१०४
५६. अपत्तकादिवत्थु (पात्रमदुम्ह आदिसिगु कथावस्तु)	८४	७७. उपोसथभेदादि	१०४
५७. न पब्बाजेतब्बद्वित्तिसवार (प्रव्रजित यायेमज्यूगु स्वीनिगु वार)	८५	७८. संखित्तेन पातिमोक्खुद्देसादि (संक्षिप्तं प्रातिमोक्ष उद्देशान आदि)	१०५
५८. अलज्जीनिश्रयवत्थूनि (लज्जा मदपित्त आधार निश्रय बिइगु कथावस्तुत)	८६	७९. विनयपुच्छनकथा (विनयप्रश्न कथा)	१०६

८०. विनयविस्सज्जनकथा (विनयविसर्जन कथा)	१०६	९९. भेदपुरेक्खारपन्नरसक (भेद जुइगुयात न्ह्यचिकीगु भिन्त्याथी)	१२३
८१. चोदनाकथा (आरोप लगे यायेगु)	१०७	१००. सीमाक्कन्तिकपेय्याल (सीमाय् दुहाँ वनाच्चनेगु ...)	१२४
८२. अधम्मकम्मपटिककोसनादि (अधर्मकर्मयात प्रतिक्षेप यायेगु आदि)	१०७	१०१. लिङ्गादिदस्सन (लिङ्ग (आकार) आदि खनिगु)	१२५
८३. पातिमोक्खुद्देसकअज्जेसनादि (प्रातिमोक्ष क्यनीम्हसित प्रेरणा बीगु आदि)	१०८	१०२. नानासंवासकादीहि उपोसथकरणं (सहवास यायेगु मिले मज्जुपिं भिक्षुआदिपिलिसे उपोसथ यायेगु)	१२६
८४. पक्खगणनादिउग्गहणानुजानना (पक्ष ल्याःखायेगु आदि अध्ययन अनुमति)	१०९	१०३. नगन्तब्बवार (वने मज्जुगुयात कनिगु वार)	१२६
८५. पुब्बकरणानुजानना (पूर्वकरणया अनुमति)	११०	१०४. गन्तब्बवार (वनेबहःजूगुयात वनीगु)	१२७
८६. दिसंगमिकादिवत्थु (उगु उगु दिशाय् गमन यायेगु आदि विषय)	१११	१०५. वज्जनीयपुग्गलसन्दस्सना (वर्जनीय पुद्गल (व्यक्ति) यात क्यनीगु)	१२८
८७. पारिशुद्धिदानकथा (पारिशुद्धि बीगु विषय)	११२	१०६ - उगु उपोसथस्कन्धकया संक्षिप्तीकरण	१२८
८८. छन्ददानकथा (छन्द (मत, सम्मति) बीगु विषय)	११३	३. वस्सुपनायिकक्खन्धक	१३०
८९. ज्ञातकादिग्गहणकथा (ज्ञातिआदिपिसं ज्वनीगु विषय)	११४	१०७. वस्सुपनायिकानुजानना (वर्षावासया अनुमति)	१३०
९०. उम्मत्तकसम्मति (वै भिक्षु धका सम्मति बिइगु)	११४	१०८. वस्सानेचारिकापटिक्खेपादि (वर्षावास दुने देशचारिका यायेगुयात निषेध यायेगु विधि)	१३०
९१. संघुपोसथादिप्पभेद (संघउपोसथ आदि प्रभेद)	११५	१०९. सत्ताहकरणीयानुजानना (न्हेन्हुया दुने यायेमाःगुयात अनुमति बिया बिज्याःगु)	१३१
९२. आपत्तिपटिकम्मविधि (आपत्ति उपचार विधि)	११६	११०. पञ्चन्नं अप्पहितेपि अनुजानना (न्याम्हसिया नितिं (दूत) छ्वया महःसां अनुमति)	१३४
९३. आपत्तिआविकरणविधि (आपत्ति दोषयत प्रतीकार यायेगु विधि)	११७	१११. सत्तन्नं अप्पहितेपि अनुजानना (न्हेम्हसिया नितिं दूत छ्वया महःसां अनुमति)	१३८
९४. सभागापत्तिपटिकम्मविधि (स्वभाव मिले जूगु आपत्ति उपचारविधि)	११७	११२. पहितेयेव अनुजानना (दूत छ्वया हःसा जक अनुमति)	१३९
९५. अनापत्तिपन्नरसक (आपत्ति मलाइगु भिन्त्याथी)	११९	११३. अन्तराये अनापत्ति वस्सच्छेदवार (अन्तराय दत धाःसा वर्षावास त्वाःदसां अनापत्तिवार)	१३९
९६. वग्गावग्गसुञ्जीपन्नरस (वर्ग अवर्ग जुयाच्चन धका संज्ञा दइगु भिन्त्याथी)	१२०		
९७. वेमतिकपन्नरसक (संशय जुइगु भिन्त्याथी)	१२१		
९८. कुक्कुच्चपकतपन्नरसक (संशय जुइगु संसयकुक्कुच्चलिं सास्ति याइगु भिन्त्याथी)	१२२		

११४. संघभेदे अनापत्ति वस्सच्छेदवार (संघभेद जूसा वर्षावास तुटे जूसा अनापत्तिवार)	१४१	१३२. भेदपुरेक्खारपन्नरसक (भेद जुइगुयात अभिमुख याइगु भिन्त्यागू)	१६३
११५. वजादीसु वस्सूपगमनं (गोध (सागः) आदिलय् वर्षावास च्वनेगु)	१४३	१३३. सीमोक्कन्तिकपेट्याल (सीमाय् दुहाँ वना च्वनेगु खँया ...)	१६५
११६. वस्सं अनुपगन्तव्वट्ठानानि (वर्षावास च्वने योग्य मजूगु थाय्यत्)	१४३	१३४. दिवसनानत्त (दिं विशेषता)	१६५
११७. अधम्मिककतिका (अधार्मिक सत्य कराल)	१४४	१३५. लिङ्गादिदस्सन (आकारप्रकार खनिगु आदि)	१६६
११८. पटिस्सव दुक्कटापत्ति (वचन बियातःगुलिइ दुष्कृत्य आपत्ति)	१४४	१३६. नानासंवासकादीहि पवारणा (नाना संवास दुपिं भिक्षुपिं आदिलिसे पवारणा यायेगु)	१६७
११९ - उगु वस्सूपनायिकस्सकन्धकया संक्षिप्तीकरण	१४८	१३७. न गन्तव्ववार (वने मज्यूगुयात कनातःगु)	१६८
४. पवारणाक्खन्धक	१५०	१३८. गन्तव्ववार (वने बहःगुया वार)	१६९
१२०. अफासुकविहार (सुख मदयेक हे च्वनेगु)	१५०	१३९. वज्जनीयपुगलसन्दस्सना (चीका छवये बहःपिं वर्जनीय पुद्गल सन्दर्शन)	१७०
१२१. पवारणाभेदा (पवारणाकर्म प्यथी)	१५३	१४०. द्वेवाचिकादिपवारणा (निको निको आदि धया यायेगु पवारणा)	१७०
१२२. पवारणादानानुजानना (पवारणा बीगु अनुमति)	१५३	१४१. पवारणाठपन (पवारणा तयेगु; स्थापना यायेगु)	१७२
१२३. ज्ञातकादिग्गहणकथा (थःथिति आदिपिसं ज्वंगु खँ)	१५४	१४२. थुल्लच्चयवत्थुकादि (थुल्लच्चयवस्तुक आदि)	१७४
१२४. संघपवारणादिप्पभेदा (संघपवारणादि प्रभेद)	१५५	१४३. वत्थुठपनादि (वस्तु स्थापनादि)	१७५
१२५. आपत्तिपटिकम्मविधि (आपत्ति सचे यायेगु नियम विधि)	१५७	१४४. भण्डनकारकवत्थु (ल्वापु ख्यापु याइगु वस्तु)	१७६
१२६. आपत्तिआविकरणविधि (आपत्ति प्रकट यायेगु विधि)	१५७	१४५. पवारणासङ्गह (पवाराणाद्वारा सहयोग बिइगु)	१७८
१२७. सभागापत्तिपटिकम्मविधि (स्वभाव मिलेजूगु आपत्ति उपचार विधि)	१५८	१४६ - उगु पवारणास्कन्धकया संक्षिप्तीकरण	१७९
१२८. अनापत्तिपन्नरसक (आपत्ति मलाइगु भिन्त्यागू)	१५८	५. चम्मक्खन्धक	१८१
१२९. वग्गावग्गसञ्जीपन्नरसक (वर्ग जुया वर्ग जुयाच्वन धका संज्ञा दुगु भिन्त्यागू)	१६१	१४७. सोणकोलिविसवत्थु (श्रोणकोलिविस कथावस्तु)	१८१
१३०. वेमतिकपन्नरसक (संशय जुइगु भिन्त्यागू)	१६१	१४८. दिगुणादिउपाहनपटिक्खेप (निबः दुगु लाकां आदियात प्रतिक्षेप)	१८६
१३१. कुक्कच्चपकतपन्नरसक (द्वन्द्व जुइगु संशय कुक्कच्चं सास्ति याइगु भिन्त्यागू)	१६२	१४९. सब्बनीलिकादिपटिक्खेप (दक्कं वँचुगु आदि प्रतिक्षेप)	१८६
		१५०. ओमुक्कगुणङ्गुणाहानानुजानन (बःआपा दुगु पुलांगु लाकांतयत् अनुमति)	१८७

१५१. अञ्कारामे उपाहनपटिक्खेप (आराम विहार) दुने लाकां प्रतिक्षेप) १८७	१६९. हत्थिमंसादिपटिक्खेपकथा (किसिया ला आदि निषेध कथा) २१४
१५२. कट्ठपादुकादिपटिक्खेप (काष्ठपादुकादि प्रतिक्षेप) १८८	१७०. यागुमधुगोलकानुजानना (यागु व कस्तिं बुला ग्वाराचिना तःगु मधिया अनुमति) २१५
१५३. यानादिपटिक्खेप (यानआदि निषेध) १९१	१७१. तरुणपसन्नमहामत्तवत्थु (क्यातुगु श्रद्धा दुम्ह महामात्य कथावस्तु) २१६
१५४. उच्चासयनमहासयनपटिक्खेप (उच्चआसन उत्तमआसन निषेध) १९२	१७२. बेलट्टकच्चानवत्थु (बेलट्टकात्यायन कथावस्तु) २१७
१५५. सब्बचम्मपटिक्खेप (दक्ख छयंगु निषेध) १९२	१७३. पाटलिगामवत्थु (पाटलिग्राम कथावस्तु) २१९
१५६. गिहिविकतानुञ्जातादि (गृहस्थीपिनिगु चीजवस्तुत अनुमति ब्यूगु आदि) १९४	१७४. सुनिधवस्सकारवत्थु (सुनिध वर्षाकार कथावस्तु) २२०
१५७. सोणकटिकणवत्थु (श्रोण कोटिकर्ण कथावस्तु) १९४	१७५. कोटिगामेसच्चकथा (कोटिगामय् प्यंगु सत्य देशना याना बिज्याःगु) २२२
१५८. महाकच्चानस्स पञ्चवरपरिदस्सना (महाकात्यायनया न्यागू वर प्रदर्शन) १९५	१७६. अम्बपालीवत्थु (अम्बपाली कथावस्तु) २२३
१५९. - उगु चम्मस्कन्धकया संक्षिप्तीकरण १९८	१७७. लिच्छवीवत्थु (लिच्छवी कथावस्तु) २२३
६. भैसज्जक्खन्धक ९९	१७८. सिंहसेनापतिवत्थु (सिंह सेनापति कथावस्तु) २२४
१६०. पञ्चभैसज्जकथा (न्यागू भैषज्य कथा) ९९	१७९. कप्पियभूमि अनुजानना (अनुकूलगु भूमि अनुमति बियाबिज्याःगु) २२७
१६१. मूलादिभैसज्जकथा (मू हा आदि भैषज्य कथा) २००	१८०. मेण्डकगहपतिवत्थु (मण्डक गृहपति कथावस्तु) २२८
१६२. पिलिन्दवच्छवत्थु (पिलिन्दवच्छवस्तु) २०५	१८१. पञ्चगोरसादि अनुजानना (न्याथी गौरस आदि अनुमति बिया बिज्याःगु) २३३
१६३. गुलादि अनुजानना (साखः आदि अनुमति प्रदान) २०८	१८२. केणियजटिलवत्थु (केणिय जटिल कथावस्तु) २३४
१६४. अन्तोवुट्ठादिपटिक्खेपकथा (अनुकूल मज्जुगु कुटी दुने सचे यायेगु आनि प्रतिक्षेप (निषेध) कथा) २०८	१८३. रोजमल्लवत्थु (रोजमल्ल कथावस्तु) २३५
१६५. उग्गहितपटिग्गहणा (लःल्लाना कायेगु त्वःफ्यूगुयात हानं लःल्लाना कायेगु) २०९	१८४. वुड्ढपब्बजितवत्थु (वुद्ध प्रव्रजितवस्तु) २३७
१६६. पटिग्गहितादि अनुजानना (लःल्लाना कायेगु आदि अनुमति) २११	१८५. चतुमहापदेशकथा (चतुर्महाप्रदेश कथा) २३८
१६७. सत्थकम्मपटिक्खेपकथा (शस्त्रं चिरे यायेगु निषेध याना बिज्याःगु कथा) २१२	१८६ - उगु भैषज्यस्कन्धकया संक्षिप्तीकरण २३८
१६८. मनुस्समंसपटिक्खेपकथा (मनूया ला निषेध याना बिज्याःगु कथा) २१२	७. कथिनक्खन्धक २४०
	१८७. कथिनानुजानना (कथिन अनुमति बिया बिज्याःगु) २४०
	१८८. आदायसत्तक (चीवर ज्वना वनेगुद्वारा (कथिन ल्यहँ थनेगु) न्हेथी) २४२

१८९. समादायसप्तक (चीवर बांलाक ज्वना वने गुद्वारा (कथिन ल्यहें थनेगु) न्हेथी) २४२	२१३. चीवरपटिग्गाहकसम्मतिकथा (चीवर प्रतिग्रहण यायेया नितिं सम्मति ब्यूगु कथावस्तु) २७२
१९०. आदायछक्क (चीवर ज्वना वनेगुद्वारा (कथिन ल्यहें थनेगु) खुथी) २४३	२१४. भण्डागारसम्मतिआदिकथा (गोदाम सम्मति बिइगु आदि कथावस्तु) २७३
१९१. समादायछक्क (चीवर बांलाक ज्वना वनेगुद्वारा (कथिन ल्यहें थनेगु) खुथी) २४४	२१५. चीवररजनकथा (चीवर रंग छीगु कथावस्तु) २७४
१९२. आदायपन्नरसक २४५	२१६. छिन्नकचीवरानुजानना (चानातःगु चीवर अनुमति बियाबिज्याःगु) २७५
१९३. समादायपन्नरसकादि २४७	२१७. तिचीवरानुजानना (स्वपु चीवर अनुमति बिया बिज्याःगु) २७६
१९४. विप्पकतसमादायपन्नरसक २४७	२१८. अतिरेकचीवरकथा (अप्पःगु चीवर कथावस्तु) २७६
१९५. अनासादोलसक २४९	२१९. विसाखावत्थु (विशाखा कथावस्तु) २७७
१९६. आसादोलसक २५१	२२०. निसीदनादिअनुजानना (फेतुइगु आसन आदि अनुमति बियाबिज्याःगु) २८०
१९७. करणीयदोसलक २५३	२२१. पच्छिमविकप्पनुपत्रचीवरादिकथा (कमसेकम विकप्पना यायेमाःगु प्रमाण दुगु चीवरादि कथावस्तु) २८२
१९८. अपविलायननवक २५५	२२२. संधिकचीवररूपादकथा (संधिक चीवर उत्पाद कथावस्तु) २८४
१९९. फासुविहारपच्चक २५६	२२३. उपनन्दसक्यपुत्तवत्थु (उपनन्द शाक्यपुत्र कथावस्तु) २८५
२००. पलिबोधापलिबोधकथा २५७	२२४. गिलानवत्थुकथा (रोगी कथावस्तु) २८६
२०१ - कथिनस्कन्धकया सांक्षिप्तीकरण २५८	२२५. मतसन्तककथा (मरण जुया वंम्ह भिक्षुया सम्पत्ति कथा) २८७
द. चीवरक्खन्धक (चीवरस्कन्धक) २६१	२२६. नगियपटिक्खेपकथा (नांगा च्वनीगु आचरणयात निषेध याइगु कथा) २८९
२०२. जीवकवत्थु (जीवक कथावस्तु) २६१	२२७. कुसचीरादिपटिक्खेपकथा (सितुघाँय्यागु चीवर आदियात निषेध याइगु कथा) २८९
२०३. सेट्ठिभरियावत्थु (श्रेष्ठिभार्या कथावस्तु) २६३	२२८. सब्बनीलकादिपटिक्खेपकथा (दक्कदिव्वं वंचुसे च्वंगु चीवर आदियात निषेध याना बिज्याःगु खँ) २९०
२०४. बिम्बिसारराजवत्थु (बिम्बिसार जुजुया कथावस्तु) २६४	२२९. वस्संबुट्ठान अनुप्पन्नचीवरकथा (वर्षावास धीपिं भिक्षुपित चीवर प्राप्त जुइमफइगु विषय) २९०
२०५. राजगृह सेट्ठिवत्थु (राजगृह श्रेष्ठि कथावस्तु) २६५	
२०६. सेट्ठिपुत्तवत्थु (श्रेष्ठिपुत्र कथावस्तु) २६६	
२०७. पज्जोतराजवत्थु (प्रद्योत राज कथावस्तु) २६७	
२०८. सिवेय्यकदुस्सयुगकथा (शिवि राष्ट्रय उत्पन्न जूगु कापः निज्वः) २६८	
२०९. समत्तिंस विरेचनकथा (स्वीक्वः दिसा जुइके ब्यूगु कथावस्तु) २६८	
२१०. वरयाचनाकथा (वरदान फवनेगु कथावस्तु) २६९	
२११. कम्बलानुजाननादिकथा (कम्बल अनुमति बियाबिज्याःगु आदि कथावस्तु) २७०	
२१२. पंसुकूलपरियेसनकथा (पांसुकूल चीवर मालेगु कथावस्तु) २७१	

२३०. संघे भिन्ने चीवरूपादकथा (भेद जूम्ह संघयात चीवर प्राप्त जुइफइगु विषय)	२९१	२४८. अप्पटिनिस्सग्गे उक्खेपनीयकम्मकथा (त्याग मयाःगुली पितिनेबहःगु कर्म क्यनीगु)	३१२
२३१. दुग्गहितसुग्गहितादिकथा (बांलाक बांमलाक ग्रहण यायेगु आदि क्यनीगु विषय)	२९२	२४९. तज्जनीयकम्मपटिप्पस्सद्धिकथा	३१२
२३२. अट्ठचीवरमातिका	२९३	२५०. नियस्सकम्मपटिप्पस्सद्धिकथा (क्वथुनेगु कर्म शान्त याना बीगु क्यनीगु)	३१५
२३३ - उगु चीवरस्कन्धकया संक्षिप्तीकरण	२९४	२५१. पब्बाजनीयकर्मपटिप्पस्सद्धिकथा (पितिनेबहःगु कर्म शान्त याना बीगु क्यनीगु)	३१५
९. चम्पेय्यक्खन्धक	२९६	२५२. पटिसारणीयकम्मपटिप्पस्सद्धिकथा (हाकनं लुमंकेबहःगु कर्म शान्त याना बीगु क्यनीगु)	३१६
२३४. कस्सपगोत्तभिक्खुवत्थु (काश्यपगोत्र भिक्षुया कथावस्तु)	२९६	२५३. अदस्सने उक्खेपनीयकम्मपटिप्पस्सद्धिकथा (मखंगुलिं पितिनेबहःगु कर्म शान्त याना बीगु क्यनीगु)	३१६
२३५. अधम्मने वग्गादिकम्मकथा (अधार्मिकपूर्वक वर्ग जुइगु आदि कर्म कथा)	२९८	२५४. अप्पटिकम्मे उक्खेपनीयकम्मपटिप्पस्सद्धिकथा (उपचार मयाःगुली पितिनेबहःगु कर्म शान्त याना बीगु क्यनीगु)	३१६
२३६. जत्तिविपन्नकम्मादिकथा (जत्ति स्यनिगु कर्म आदि विषययु)	२९९	२५५. अप्पटिनिस्सग्गे उक्ख पनीयकर्मपटिप्पस्सद्धिकथा (त्याग मयाःगुली पितिनेबहःगु कर्म शान्त याना बीगु क्यनीगु)	३१७
२३७. चतुवग्गकरणादिकथा	३०२	२५६. तज्जनीयकम्मविवादकथा (ख्याच्चः बीबहःगु कर्मया विवाद क्यनीगु)	३१७
२३८. पारिवासिकादिकथा (कर्म सिद्ध मजूगु परिवास बीगु आदियात क्यनीगु)	३०३	२५७. नियस्सकम्मविवादकथा (क्वथुनेगु कर्मया विवाद क्यनीगु)	३१९
२३९. द्वे निस्सारणादिकथा (निष्कासन याइगु निथी आदियात क्यनीगु)	३०४	२५८. पब्बाजनीयकम्मविवादकथा (पितिना छुवयेबहःगु कर्मया विवाद क्यनीगु)	३१९
२४०. अधम्मकम्मादिकथा	३०४	२५९. पटिसारणीयकम्मविवादकथा (हानं लुमंकेबहःगु कर्मया विवाद क्यनीगु)	३१९
२४१. उपालिपुच्छाकथा (उपालिया न्ह्यसःयात क्यनीगु)	३०७	२६०. अदस्सने उक्खेपनीयकम्मविवादकथा (मखंकूगुलिं पितिनेबहःगु कर्मया विवाद क्यनीगु)	३२०
२४२. तज्जनयकर्मकथा (ख्याच्चः बीगु कर्म क्यनीगु)	३०९	२६१. अप्पटिकम्मे उक्खेपनीयकम्मविवादकथा (उपचार मयाःगुली पितिनेबहःगु कर्मया विवाद क्यनीगु)	३२०
२४३. नियस्सकम्मकथा (क्वथुनेगु कर्म क्यनेगु)	३१०		
२४४. पब्बाजनीयकम्मकथा (पितिनेमाःगु कर्म क्यनीगु)	३११		
२४५. पटिसारणीयकम्मकथा (बारबार स्मरण यायेबहःगु कर्म क्यनीगु)	३११		
२४६. अदस्सने उक्खेपनीयकम्मकथा (मखंकूगुली पितिनेबहःगु कर्म क्यनीगु)	३११		
२४७. अप्पटिकम्मे उक्खेपनीयकम्मकथा (उपचार मयाःगुली पितिनेबहःगु कर्म क्यनीगु)	३१२		

२६२. अप्पटिनिस्सग्गे उक्खेपनीयकम्मविवादकथा (त्याग मयायेगुली पित्तिनेगु कर्मया विवाद)	३२०	(उपचार मयाःगुली पित्तिनेगु कर्म शान्त याना बीगु क्यनीगु)	३२४
२६३. तज्जनीयकम्मपटिप्पस्सद्धिकथा (ख्याच्चः बीबहःगु कर्म शान्त याना बीगु क्यनीगु)	३२१	पनीयकम्मपटिप्पस्सद्धिकथा (त्याग मयाःगुली पित्तिनेगु कर्म शान्त याना बीगु क्यनीगु)	३२४
२६४. नियस्सकम्मपटिप्पस्सद्धिकथा (क्वथुनेगु कर्म शान्त याना बीगु क्यनीगु)	३२२	२७० - थुगु चम्पेय्यस्कन्धकया संक्षिप्तीकरण	३२५
२६५. पब्बाजनीयकम्मपटिप्पस्सद्धिकथा (पित्तिनेबहःगु कर्म शान्त याना बीगु क्यनीगु)	३२३	१०. कोसम्बकक्खन्धक	३२८
२६६. पटिसारणीयकम्मपटिप्पस्सद्धिकथा (हाकनं लुमंकेबहःगु कर्म शान्त याना बीगु क्यनीगु)	३२३	२७१. कोसम्बकविवादकथा	३२८
२६७. अदस्सने उक्खेपनीयकम्मपटिप्पस्सद्धिकथा (मखंगुली पित्तिनेगु कर्म शान्त याना बीगु क्यनीगु)	३२३	२७२. दीघावुवत्थु	३३२
४६८. अप्पटिकम्मे उक्खेपनीयकम्मपटिप्पस्सद्धिकथा		२७३. बालकलोणकगमनकथा	३३९
		२७४. पाच्चिनवंसदायगमनकथा	३३९
		२७५. पालिलेय्यकगमनकथा	३४०
		२७६. अट्ठारसवत्थुकथा	३४२
		२७७. ओसारणानुजानना	३४४
		२७८. संघसामग्गीकथा	३४५
		२७९. उपालिसंघसामग्गिपुच्छा	३४५
		२८० - उगु कोसम्बकक्खन्धकया संक्षिप्तीकरण	३४८

वसपोल भगवान् अर्हत् सम्यक्सम्बुद्धयात नमस्कार

विनयपिटकया

महावर्ण

Dhamma.Digital

१. महाखन्धक

१. बोधि कथा

१. उगु समयय् भगवान् बुद्ध न्हापां अभिसम्बुद्धत्व (बोधिज्ञान) प्राप्त याना उरुवेलाय् नेरञ्जरा खुसी सिथय् बोधिवृक्षमूलय् विहार याना बिज्यानाच्चन । भगवान् बुद्ध बोधिवृक्षमूलय् विमुक्ति (अरहत्फल) सुख अनुभव यायां छगू हे आसनं न्हेन्हुयंकं च्वना बिज्यात । उबले भगवान् बुद्धं चान्हेसिया प्रथमयामय् प्रतीत्य- समुत्पादयात अनुलोम प्रतिलोमकथं (उत्पत्ति व निरोधक्रमकथं) विचार यानाबिज्यात – “अविद्याया प्रत्ययं (उपकारक) संस्कार उत्पन्न जुइगु जुयाच्चन, संस्कारया प्रत्ययं विज्ञान, विज्ञानया प्रत्ययं नामरूप, नामरूपया प्रत्ययं षडायतन (खुगू आयतन), षडायतनया प्रत्ययं स्पर्श, स्पर्शया प्रत्ययं वेदना, वेदनाया प्रत्ययं तृष्णा, तृष्णाया प्रत्ययं उपादान (क्वातुक ज्वनेगु), उपादानया प्रत्ययं भव, भवया प्रत्ययं जाति, जातिया प्रत्ययं जरा, मरण, शोक, परिदेव, दुःख, दौर्मनस्य व उपायास (ततःसकं दाह जुइगु) उत्पन्न जुइगु जुयाच्चन । थुकथं थ्व सम्पूर्ण दुःखस्कन्ध उत्पत्ति जुइगु जुयाच्चन । अविद्यायागु हे अशेष विराग निरोधं संस्कार निरोध (शान्त) जुइगु जुयाच्चन, संस्कार निरोधं विज्ञान निरोध, विज्ञान निरोधं नामरूप निरोध, नामरूप निरोधं षडायतन निरोध, षडायतन निरोधं स्पर्श निरोध, स्पर्श निरोधं वेदना निरोध, वेदना निरोधं भव निरोध, भव निरोधं जाति निरोध, जाति निरोधं जरा, मरण, शोक, परिदेव, दुःख, दौर्मनस्य व उपायास निरोध जुइगु जुयाच्चन । थुकथं थ्व सम्पूर्ण दुःखस्कन्धया निरोध जुइगु जुयाच्चन ।”

अनंलि भगवान् बुद्धं थुगु अर्थ सीका उगु क्षणय् थुगु उदान व्यक्त यानाबिज्यात –

“क्लेशयात दग्ध यायेगु वीर्यं दुम्ह, मभिंगु ज्यायात भष्म याये फुम्ह, मभिंगु ज्यायात हटे यायेधुंकूम्ह अरहन्तयात गबले स्वीन्हेगू बोधिपक्षीयधर्म यथार्थरूपं प्रकट जुइगु जुयाच्चन; उबले हेतुसहितगु प्रतीत्यसमुत्पादधर्मयात छुटे जुइक सीका काइगुलिं उम्ह अरहन्तयाके फुक्क संशय मदया वनीगु जुयाच्चन ।”

२. अनंलि भगवान् बुद्धं चान्हेसिया मध्यमयामज्वःछिं प्रतीत्यसमुत्पादयात अनुलोम प्रतिलोमकथं विचार यानाबिज्यात “अविद्याया प्रत्ययं संस्कार उत्पन्न जुइगु जुयाच्चन, संस्कारया प्रत्ययं विज्ञान, विज्ञानया प्रत्ययं नामरूप . । ..... थुकथं थ्व सम्पूर्ण दुःखस्कन्धया उत्पत्ति जुइगु जुयाच्चन । ..... निरोध जुइगु जुयाच्चन ।”

भगवान् बुद्धं थुगु अर्थ सिइका उगु क्षणय् थुगु उदान व्यक्त यानाबिज्यात –

“क्लेशयात दग्ध यायेगु वीर्यं दुम्ह, मभिंगु ज्यायात भष्म याये फुम्ह, मभिंगु ज्यायात हटे यायेधुंकूम्ह अरहन्तयात गबले स्वीन्हेगू बोधिपक्षीयधर्म यथार्थरूपं प्रकट जुइगु जुयाच्चन, उबले (अविद्या इत्यादि) प्रत्ययधर्मया क्षय जुयाच्चंगु निर्वाणयात सिइका काइगुलिं उम्ह अरहन्तयाके फुक्क संशय मदया वनीगु जुयाच्चन ।”

३. हानं नं भगवान् बुद्धं चान्हेसिया अन्तिमयामज्जःछिं प्रतीत्यसमुत्पादनयात अनुलोम प्रतिलोमकथं विचार यानाबिज्यात “अविद्याया प्रत्ययं संस्कार उत्पन्न जुइगु जुयाच्चन, संस्कारया प्रत्यय विज्ञान, विज्ञानया प्रत्ययं नामरूप ..... थुकथं थ्व सम्पूर्ण दुःखस्कन्धया उत्पन्न जुइगु जुयाच्चन । ..... निरोध जुइगु जुयाच्चन ।”

भगवान् बुद्धं थुगु अर्थ सिइका उगु क्षणय् नं थुगु उदान व्यक्त याना बिज्यात -

“क्लेशयात दग्ध यायेगु वीर्य दुम्ह, मभिंगु ज्यायात भष्मयाये फुम्ह, मभिंगु ज्यायात हटे यायेधुंकूम्ह अरहन्तयात गबले स्वीन्हेगू बोधिपक्षीयधर्म यथार्थरूपं प्रकट जुइगु जुयाच्चन, उबले आकाशयात जाज्वल्यमान यायेफुम्ह सूर्य (अन्धकारयात मदयेका) च्वनीथे (उम्ह अरहन्तं) मार शैत्ययात हटे यानाच्चनीगु जुयाच्चन ।”

बोधि कथा क्वचाल ।

२. अजपाल कथा

अजपाल कथावस्तु

४. अनलि भगवान् बुद्ध न्हेन्हु बितेजुइवं उगु (अरहत्तफल) समाधिं दना बोधिवृक्षमूलं गन अजपाल वंगल सिमा दुगु खः, अन बिज्यात । बिज्याना अजपाल वंगल सिमाक्वय् न्हेनुयंकं छगू हे आसनं विमुक्ति (अरहत्तफल) सुख अनुभव यायां फेतुना बिज्यात । उबले छम्ह “हुं हुं” धका अभिमान पिकायेगु स्वभाव दुम्ह ब्राह्मण भगवान्बुद्धयाथाय् थ्यंकः वया भगवान् बुद्धनापं कुशलवार्ता खँ ल्हात । लय्ताः वयेकेबहःगु लुमंका तयेबहःगु कुशलवार्ता खँ ल्हाये सिधयेका छसिलिक्क दना उम्ह ब्राह्मणं भगवान् बुद्धयाके थथे न्यन - “भो गौतम ! छु छु प्रमाणं ब्राह्मण जुइ, ब्राह्मणकारक धर्म छु छु खः ?” भगवान् बुद्धं थुगु अर्थ सिइका उगु क्षणय् थुगु उदान वाक्य व्यक्त यानाबिज्यात -

“गुम्ह ब्राह्मणं (अरहन्तं) मभिंगु पापधर्मयात हटे याना छ्वयेधुंकल, ‘हुं हुं’ धका अभिमान याये मसःम्ह (क्लेशरूपी) काषाव मदुम्ह (भावनाय्) अभ्यस्तगु चित्त दुम्ह, मार्ग ज्ञानया अन्तय् (अरहन्तफलय्) थ्यंम्ह व उत्तमगु चर्यायात आचरण यायेधुंम्ह जुइधुंकल, उम्ह ब्राह्मणं (अरहन्त) धार्मिकरूपं जि ब्राह्मण खः धाःगु खँ धाये योग्य जू । (कारण) उम्ह ब्राह्मणयाके गुगुं लोकय् नं छुं छगू आरम्भणय् आसक्ति धयागु मदयेधुंकल ।”

अजपाल कथा क्वचाल ।

३. मुचलिन्द कथा

५. अनलि भगवान् बुद्ध न्हेन्हु बिते जुइवं उगु समाधिं दना अजपाज निग्रोध सिमाक्वं गन मुचलिन्द नां जुयाच्चंगु सिमा दुगु खः, अन बिज्यात । अन न्हेन्हुयंकं छगू हे आसनं विमुक्ति (अरहत्तफल) सुख अनुभवयायां फेतुनाच्चना बिज्यात । उगु समयय् ख्वाउँसेच्चंगु फसं कष्ट बीक निभाःजःतकं मलुइक न्हेन्हुयंकं तचोगु अकाल वर्षा जुल । अले मुचलिन्द नागराज थःगु भुवनं पिहाँवया भगवान् बुद्धया शरीरयात थःगु शरीरं न्हेहिं हिना छयँफुसे चक्कंगु फनां कुइका च्वनाच्चन “भगवान् बुद्धयात ख्वाउँ मजुइमा, भगवान्

बुद्धयात ताप मजुइमा, भगवान् बुद्धयात पति, भुजि, फसं निभालं सर्पं विच्छेतयसं धी मफयेमा ।” अले मुचलिन्द नागराजा न्हेन्हु बिते जुइवं आकाशय् सुपाय् मदुगु सिइका भगवान्या शरीरं फण पयना थःगु भेष बदले याना मानवयागु भेष कया भगवान् बुद्धया न्त्योने भ्रिपतिं जोडेयाना भगवान् शास्तायात नमस्कार याना दनाच्वन । भगवान् बुद्धं उगु अर्थ सिइका उगु क्षणय् ध्व उदान वाक्य व्यक्त यानाबिज्यात -

“मार्गज्ञान प्यंगू धयागु सन्तुष्टि दुम्ह जुया दृष्टान्त सिइकेधुंगु सम्पूर्ण धर्मयात खंम्ह अरहन्त पुद्गलयात (निर्वाण धयागु) विवेक, सुख खः; लोकय् तं पिहाँ मवइगु व सत्त्वप्राणी मात्र प्रति कष्ट मविइगु नं सुख खः ।”

“लोकय् कामगुणयात तापाका छ्वयेगु धयागु आसक्त मजुइगु रागरहितगु भाव सुख खः । जि धयागु मानयात दमन यायेगु नं निःसन्देह परम उत्तमगु सुख खः ।”

मुचलिन्दकया क्वचाल ।

४. राजायतनकथा

६. अनलि भगवान् बुद्ध न्हेन्हु बिते जुइवं उगु समाधिं दना मुचलिन्द सिमां गन राजायतन सिमा दुगु खः; अन बिज्यात । राजायतन सिमाक्वय् न्हेन्हुयंकं छगू हे आसनं विमुक्ति (अरहतफल) सुख अनुभवयायां फेतुना च्वना बिज्यात । उगु समयय् तपुस्स व भल्लिक व्यापारीत उत्कलां उगु उगु देशय् दीर्घयात्रा याःवःगु जुयाच्वन । अबले तपुस्स भल्लिक व्यापारीतय् हिया सम्बन्धी ज्ञाति देवतां तपुस्स भल्लिक व्यापारीतय् थथे धाल- ‘हे मारिषपिं ! ध्व वसपोल भगवान् शास्ता न्हापां अभिसम्बुद्धत्व प्राप्त याना राजायतन सिमाक्वय् बिज्यानाच्वन । हुँ ... वसपोल भगवान् बुद्धयात कस्तिं बुला तःगु सत्तुं सत्कार या । व सत्कार छिमित ताःकालतक हित सुखया नितिं जुइ ।’ अले तपुस्स भल्लिक व्यापारीत म्हुचिनातःगु मुरू मुरू च्वंगु मरी (मन्थ) व कस्तिं बुला तःगु सत्तुग्वारामरी (मधुपिण्डक) ज्वना गन भगवान् बुद्ध दुगु खः; अन वन । भगवान् बुद्धयात अभिवादन याना छसिलिकक च्वन । छसिलिकक च्वना तपुस्स भल्लिक व्यापारीतय्सं भगवान् बुद्धयात थथे निवेदन यात - “भन्ते भगवान् शास्ता ! जिमिगु म्हुचिना तःगु मुरू मुरू च्वंगु मरी व कस्तिं बुलातःगु सत्तुग्वारामरी ग्रहण याना बिज्याहुँ, गुगु ग्रहण जिमित ताःकालतक हित सुखया नितिं जुइ ।” अले भगवान् बुद्धयात थथे जुल - “तथागतपिसं ल्हातिं ग्रहण याना बिज्याइ मखु । जिं छुकी म्हुचिना तःगु मुरू मुरू च्वंगु मरी (मन्थ) व कस्तिं बुला तःगु सत्तुग्वारामरी (मधुपिण्डक) ग्रहण याना काये ?” अनलि चतुरमहाराज देवतापिसं थथःगु चित्तं भगवान् बुद्धयागु चित्तया तर्कना सिइका प्यंगू (चतु) दिंशां वया प्यंगू ल्वहँयागु पात्र भगवान् बुद्धयात लःल्हाना बिल “भन्ते भगवान् शास्ता ! म्हुचिना तःगु मुरू मुरू च्वंगु मरी (मन्थ) व कस्तिं बुला तःगु सत्तुग्वारामरी (मधुपिण्डक) थुकी ग्रहण याना बिज्याहुँ ।” बुद्धं नं अलग अलग आपालं मू वंगु ल्वहँया पात्रय् म्हुचिना तःगु मुरू मुरू च्वंगु मरी (मन्थ) व कस्तिं बुला तःगु सत्तुग्वारामरी (मधुपिण्डक) ग्रहण याना भपा बिज्यात । तपुस्स भल्लिक व्यापारीतय्सं भगवान् बुद्धं पात्रं ल्हाः लिकया बिज्यायेधुंकूगु सिइका भगवान्या पाली भोपुया भगवान् बुद्धयात थथे निवेदन यात - “भन्ते, जिपिं भगवान्या शरण वया, वथें धर्मया नं । भगवान् शास्ता, जिमित थनिंनिसें जीवन काछिं शरण वःपिं उपासकपिं धका धारण याना बिज्याहुँ ।”

इपिं संसारय् न्हापांयापिं द्वेवाचिक (शरणागत) उपासकपिं जुल ।

राजायतनकथा क्वचाल ।

५. ब्रह्मयाचनकथा

७. अनलि भगवान् बुद्ध न्हेनु बिते जुइवं उगु समाधिं दना राजायतन सिमाक्वं गन अजपाल निगोध दुगु खः, अन बिज्यात । अन भगवान् बुद्ध अजपाल निगोध सिमाक्वय् विहार याना बिज्यानाच्वन । अन एकान्त थासय् याकचा च्वना बिज्याःम्ह भगवान् बुद्धयात थथे तर्कना लुया वल - “गम्भीरगु, खंके थाकूगु, सिइके थाकूगु, शान्तगु, उत्तमगु, तार्किकपिनिगु गौचर (विषय) मखुगु, शूक्ष्मगु, पण्डितपिसं जक सिइके फइगु थ्व धर्म जित प्राप्त जुल । थ्व प्राणीपिं काम तृष्णाय् न्ह्याइपु तायाच्वपि, भुले जुया च्वपिं, लय्लय्ताया च्वपिं खः । गुगु थ्व कार्य कारण सम्बन्ध दुगु प्रतीत्यसमुत्पादधर्म खः, थ्व थुगु स्थानयात कामतृष्णाय् न्ह्याइपु ताया भुले जुया लय्लय्ताया च्वपिं प्राणीपिसं खंके थाकू । फुक्क संस्कार शान्त जुयाच्वंगु, फुक्क उपधि हटे याना छ्वयेधुंकूगु, तृष्णाक्षय जुयाच्वंगु, रागरहित जुयाच्वंगु, तृष्णा निरोध जुयाच्वंगु निर्वाण धयागु थुगु स्थानयात तःसकं खंके थाकू । जिं ला थ्व धर्म कने, परन्तु मेपिसं जिगु धर्मयात सिइका काये मफुसा व अथे सिइका काये मफइगु जित त्यानु चायेकेया नितिं जक जुइ । व जिं थःत थःम्हं कष्ट बिइगु जक जुइ ।” थुलि जक मखु भगवान् बुद्धयात तःसकं आश्चर्य चायेबहःगु न्हापा गबलें न्यने मनंगु थ्व गाथात नं प्रकट जुल -

“जिं थाकुसे च्वंक प्राप्त यानागु धर्म आः प्रकाश याये योग्य मजू, राग द्वेष वाथावाथा कंका च्वपिसं थ्व धर्म अःपुक सिइका काये फइमखु ।”

“अविद्यारूपी तमस्कन्धं (अन्धकारया पुचलं) त्वःपुइका रागय् रक्त जुया च्वपिसं शूक्ष्मगु, गम्भीरगु, खंके थाकूगु, अणुसमानगु अद्भुत (संसार) धर्मयात खंके फइमखु ।”

थथे विचाः याना बिज्याःम्ह भगवान् बुद्धया चित्त भंभट मयासे (याउँक) च्वनेया नितिं भुके जुल, धर्मदेशना यायेया नितिं मखु ।

८. अबले सहम्पति ब्रह्मयात, थःगु चित्तं भगवान् बुद्धयागु चित्तया तर्कना सिइका, थथे विचाः जुल - “भो लोकजनपिं ! लोक नाश जुइन, लोक विनाश जुइन । छायाधाःसा अरहत् सम्यक्सम्बुद्ध तथागतया चित्तं भंभट मयासे (याउँक) च्वनेया नितिं भुके जुल, परन्तु धर्मदेशना यायेया नितिं मखु ।” अले सहम्पति ब्रह्मा बलबान्मह पुरुष कयेकुंका तःगु ल्हाः चकंकीथें, चकंगु ल्हाः कयेकुंकीथें ब्रह्मलोकं लोप जुया भगवान् बुद्धया न्ह्योने थ्यंकः वल । सहम्पति ब्रह्मां थगां न्यया (छखेपाखे बोहलय् गाः पाछाया) जःगु पुलिं बँय चुया गुखेपाखे भगवान् बुद्ध बिज्यानाच्वंगु खः, उखेपाखे ल्हाः बित्ति याना भगवान् बुद्धयात थथे निवेदन यात - “भन्ते भगवन् ! धर्मदेशना याना बिज्याहूँ, सुगत उपदेश बियाबिज्याहूँ, प्रज्ञारूपी मिखाय् क्लेशरूपी अल्प मात्र धू दुपिं सत्त्वपिं दु, धर्मया खँ न्यने मखंगुलिं परिहीन जुयाच्वन । धर्मया खँ सिइके फुपिं दइ ।” सहम्पति ब्रह्मां थुकथं निवेदन यायेधुंका हानं थुकथं नं निवेदन यात -

“न्हापा मगध देशय् रागादि मल दुपिं गणाचार्यपिसं कल्पना यानातःगु अशुद्धगुधर्म प्रकट जुयाच्वंच्वन । अमृत समानगु निर्वाणया लुखाद्वाः चायेका बिज्याहूँ, सत्त्वपिसं मलरहित जुया बिज्याकम्ह भगवान् बुद्ध स्वभाव अनुरूप सिइका तया बिज्यागु चतुरार्य सत्यधर्म न्यने थ व्यु ।”

“बांलागु व उत्तमगु प्रज्ञा दया बिज्याकम्ह सुमेध ! छ्वाख्यरं खंके फुगु मिखा दया बिज्याकम्ह समन्तचक्षु ! गथे ल्वहँयागु पर्वतया च्वकाय् दना च्वंम्ह व्यक्तिं छ्वाख्यरं च्वपिं जनतापित स्वइगु खः, अथे हे शोकं तापाना बिज्याकम्ह छ्वापिसं शोकय् दुबे जुया च्वपिं जाति जरां कष्ट बिइका च्वपिं जनतापित धर्मरूपी प्रासाद गया स्वयाबिज्याहूँ ।”

“युद्धय् विजयी जुया संग्रामजित जुया बिज्याकम्ह भो वीर ! दना बिज्याहुँ, सार्थवाह जुया बिज्याकम्ह क्लेशरूपी ऋणं मुक्तजुया बिज्याकम्ह भो भगवन् ! लोकय् चाःचाःहिला बिज्याहुँ, भाग्यवान्म्ह भो भगवन् ! धर्मया उपदेश याना बिज्याहुँ, सिइका काये फुपिं प्राणीपिं दइ ।”

सहम्पति ब्रह्मां थथे निवेदन यायेवं, भगवान् बुद्ध वयात थथे आज्ञा जुया बिज्यात – “भो ब्रह्मा ! जित नं थथे जुल, गम्भीरगु, खंके थाकूगु, सिइके थाकूगु, शान्तगु, उत्तमगु, तार्किकपिनिगु गौचर मखुगु, शूक्ष्मगु, पण्डितपिसं जक सिइके फइगु थ्व धर्म जित प्राप्त जुल, थ्व सत्त्वप्राणीपिं कामतृष्णाय् न्ह्याइपु ताया च्वपिं, भुले जुया च्वपिं, लयलयताया च्वपिं खः । गुगु थ्व कार्य कारण सम्बन्ध दुगु प्रतीत्यसमुत्पादधर्म खः, थ्व थुगु स्थानयात कामतृष्णाय् न्ह्याइपू ताया भुलेजुया लयलयताया च्वपिं प्राणीपिसं खंके थाकु । फुक्क संस्कार शान्त जुयाच्वंगु, फुक्क उपधि हटे याना छवयेधुंकूगु, तृष्णाक्षय जुयाच्वंगु, रागरहित जुयाच्वंगु, तृष्णा निरोध जुयाच्वंगु निर्वाण धयागु थुगु स्थानयात तःसकं खंके थाकु । जिं ला थ्व धर्म कने, परन्तु मेपिसं जिगु धर्मयात सिइका काये मफुसा व अथे सिइका काये मफइगु जित त्यानु चायेकेया नितिं जक जुइ, व जिं थःत थःम्हं कष्ट बिइगु जक जुइ । भो ब्रह्मा ! थुलि जक मखु, जितः तःसकं आश्चर्य चायेबहःगु न्हापा गबले न्यने मनंगु थ्व गाथात नं प्रकट जुल –

“जिं थाकुसे च्वक प्राप्त यानागु धर्म आः प्रकाश याये योग्य मजू, राग द्वेष वाथा वाथा कंका च्वपिसं थ्व धर्म अःपुक सिइका काये फइमखु ।”

“अविद्यारूपी तमस्कन्धं (अन्धकारया पुचलं) त्वःपुइका रागय् रक्त जुया च्वपिसं शूक्ष्मगु, गम्भीरगु, खंके थाकूगु, अणुसमानगु अद्भूत (संसार) धर्मयात खंके फइमखु ।”

“भो ब्रह्मा ! थथे बिचाः याना जिगु चित्त भ्रंभट मयासे याउँक च्वनेया नितिं भुके जुल, धर्मदेशना यायेया नितिं मखु ।”

निकोलनं सहम्पति ब्रह्मां भगवान् बुद्धयात थथे निवेदन यात – “भन्ते भगवन् ! धर्मदेशना याना बिज्याहुँ, सुगत ! उपदेश बिया बिज्याहुँ, प्रज्ञारूपी मिखाय् क्लेशरूपी अल्प मात्र धू दुपिं सत्त्वपिं दु, धर्मया खँ न्यने मखंगुलिं परिहीन जुयाच्वन । धर्मयात सिइका काये फुपिं दइ ।” सहम्पति ब्रह्मां थुकथं निवेदन यायेधुंका हानं थुकथं नं निवेदन यात – “न्हापा मगध देशय् रागादि मल दुपिं गणाचार्यपिसं कल्पना यानातःगु अशुद्धगुधर्म प्रकट जुयाच्वंच्वन । अमृत समानगु निर्वाणया लुखाद्वाः चायेका बिज्याहुँ, सत्त्वपिसं मलरहित जुया बिज्याकम्ह भगवान् बुद्ध स्वभाव अनुरूप सिइका तया बिज्यागु चतुरार्य सत्यधर्म न्यने थ व्यु ।”

“बालागु व उत्तमगु प्रज्ञा दया बिज्याकम्ह सुमेध ! छचाख्यरं खंके फुगु मिखा दया बिज्याकम्ह समन्तचक्षु ! गथे ल्वहँयागु पर्वतया च्वकाय् दना च्वंम्ह व्यक्तिं छचाख्यरं च्वपिं जनतापित स्वइगु खः, अथे हे शोकं तापाना बिज्याकम्ह छपिसं शोकय् दुबे जुया च्वपिं जाति जरां कष्ट बिइका च्वपिं जनतापित धर्मरूपी प्रासाद गया स्वयाबिज्याहुँ ।”

“युद्धय् विजयी जुया संग्रामजित जुया बिज्याकम्ह भो वीर ! दना बिज्याहुँ, सार्थवाह जुया बिज्याकम्ह क्लेशरूपी ऋणं मुक्तजुया बिज्याकम्ह भो भगवन् ! लोकय् चाःचाःहिला बिज्याहुँ, भाग्यवान्म्ह भो भगवन् ! धर्मया उपदेश याना बिज्याहुँ, सिइका काये फुपिं प्राणीपिं दइ ।”

सहम्पति ब्रह्मां थथे निवेदन यायेवं, भगवान् बुद्ध वयात थथे आज्ञा जुया बिज्यात – “भो ब्रह्मा ! जित नं थथे जुल, गम्भीरगु, खंके थाकूगु, सिइके थाकूगु, शान्तगु, उत्तमगु, तार्किकपिनिगु गौचर मखुगु,

शूक्ष्मगु, पण्डितपिसं जक सिइके फइगु ध्व धर्म जित प्राप्त जुल, ध्व सत्त्वप्राणीपिं कामतृष्णाय न्ह्याइपु ताया च्वपिं, भुले जुया च्वपिं, लयल्यताया च्वपिं खः । गुगु ध्व कार्य कारण सम्बन्ध दुगु प्रतीत्यसमुत्पादधर्म खः, ध्व थुगु स्थानयात कामतृष्णाय न्ह्याइपू ताया भुलेजुया लयल्यताया च्वपिं प्राणीपिसं खंके थाकु । फुक्क संस्कार शान्त जुयाच्वंगु, फुक्क उपधि हटे याना छ्वयेधुंकूगु, तृष्णाक्षय जुयाच्वंगु, रागरहित जुयाच्वंगु, तृष्णा निरोध जुयाच्वंगु निर्वाण धयागु थुगु स्थानयात तःसक खंके थाकु । जिं ला ध्व धर्म कने, परन्तु मेपिसं जिगु धर्मयात सिइका काये मफुसा व अथे सिइका काये मफइगु जित त्यानु चायेकेया निंतिं जक जुइ, व जिं थःत थःम्हं कष्ट बिइगु जक जुइ । भो ब्रह्मा ! थुलि जक मखु, जितः तःसकं आश्चर्य चायेबहःगु न्हापा गबले न्यने मनंगु ध्व गाथात नं प्रकट जुल -

“जिं थाकुसे च्वंक प्राप्त यानागु धर्म आः प्रकाश याये योग्य मजू, राग द्वेष वाथा वाथा कंका च्वपिसं ध्व धर्म अःपुक सिइका काये फइमखु ।”

“अविद्यारूपी तमस्कन्धं (अन्धकारया पुचलं) त्वःपुइका रागय् रक्त जुया च्वपिसं शूक्ष्मगु, गम्भीरगु, खंके थाकूगु, अणुसमानगु अद्भूत (संसार) धर्मयात खंके फइमखु ।”

“भो ब्रह्मा ! थथे विचाः याना जिगु चित्त भंभट मयासे याउँक च्वनेया निंतिं भुके जुल, धर्मदेशना यायेया निंतिं मखु ।”

स्वकोलनं सहम्पतिब्रह्मांभगवान् बुद्धयात थथे निवेदन यात - “भन्ते भगवन् ! धर्मदेशना याना बिज्याहुँ, सुगत ! उपदेश बिया बिज्याहुँ, प्रज्ञारूपी मिखाय् क्लेशरूपी अल्प मात्र धू दुपिं सत्त्वपिं दु, धर्मया खं न्यने मखंगुलिं परिहीन जुयाच्वन । धर्मयात सिइका काये फुपिं दइ ।” सहम्पति ब्रह्मां थुकथं निवेदन यायेधुंका हानं थुकथं नं निवेदन यात - “न्हापा मगध देशय् रागादि मल दुपिं गणाचार्यपिसं कल्पना यानातःगु अशुद्धगुधर्म प्रकट जुयाच्वच्वन । अमृत समानगु निर्वाणया लुखाद्वाः चायेका बिज्याहुँ, सत्त्वपिसं मलरहित जुया बिज्याकम्ह भगवान् बुद्धं स्वभाव अनुरूप सिइका तथा बिज्यागु चतुरार्य सत्यधर्म न्यने थ व्यु ।”

“बांलागु व उत्तमगु प्रज्ञा दया बिज्याकम्ह सुमेध ! छ्वाख्यरं खंके फुगु मिखा दया बिज्याकम्ह समन्तचक्षु ! गथे ल्वहँयागु पर्वतया च्वकाय् दना च्वंम्ह व्यक्तिं छ्वाख्यरं च्वपिं जनतापित स्वइगु खः, अथे हे शोकं तापाना बिज्याकम्ह छ्वापिसं शोकय् दुबे जुया च्वपिं जाति जरां कष्ट बिइका च्वपिं जनतापित धर्मरूपी प्रासाद गया स्वयाबिज्याहुँ ।”

“युद्धय् बिजयी जुया संग्रामजित जुया बिज्याकम्ह भो वीर ! दना बिज्याहुँ, सार्थवाह जुया बिज्याकम्ह क्लेशरूपी ऋणं मुक्तजुया बिज्याकम्ह भो भगवन् ! लोकय् चाःचाःहिला बिज्याहुँ, भाग्यवान्म्ह भो भगवन् ! धर्मया उपदेश याना बिज्याहुँ, सिइका काये फुपिं प्राणीपिं दइ ।”

९. अनलि भगवान् बुद्धं सहम्पतिं ब्रह्मायागु प्रार्थना व सत्त्वपिनि प्रतियागु करुणाभावं प्रेरित जुया बुद्धचक्षुं लोकयात स्वया बिज्यात ।

भगवान् बुद्धं बुद्धचक्षुं लोकयात स्वया बिज्याबले प्रज्ञारूपी मिखाय् क्लेशरूपी धू अल्प जक दुपिं, प्रज्ञारूपी मिखाय् क्लेशरूपी धू आपाः दुपिं, तीक्ष्णगु इन्द्रिय दुपिं, मन्दगु इन्द्रिय दुपिं, बांलागु आकार दुपिं, सिइके अःपुपिं, सीके थाकूपिं, गुलि परलोकयागु दोषयात भयया रूपय् खंका च्वपिं, गुलि परलोकयागु दोषयात भयया रूपय् खंका मच्चपिं सत्त्वपित खंका बिज्यात । उपमा गथे धालसा, उत्पल, पद्म अथवा पुण्डरीक पलेस्वाँया पुचलय् गुलिं उत्पल, पद्म अथवा पुण्डरीक पलेस्वाँत लखय् बुया वइगु, बढे जुइगु,

लखं च्वय् थहाँ वइगु, लखय् दुने दुबे जुया त्वयाच्चनीगु जुयाच्चन । गुलिं उत्पल, पद्म अथवा पुण्डरीक पलेस्वाँत लखय् बुया वइगु, बढे जुइगु, लःया समानं तहलय् च्वनाच्चनीगु जुयाच्चन । गुलिं उत्पल, पद्म अथवा पुण्डरीक पलेस्वाँत लखय् बुया वइगु, बढे जुइगु, लखं च्वय् थहाँ वयाच्चनीगु, लखं थिया च्वनी मखुगु जुयाच्चन । अथे हे भगवान् बुद्धं बुद्धचक्षुं लोकयात स्वया बिज्याबले प्रज्ञारूपी मिखाय् क्लेशरूपी धू अल्प जक दुपिं, प्रज्ञारूपी मिखाय् क्लेशरूपी धू आपाः दुपिं, तीक्ष्णगु इन्द्रिय दुपिं, मन्दगु इन्द्रिय दुपिं, बांलागु आकार दुपिं, बांमलागु आकार दुपिं, सिइका काये अःपुपिं, सिइका काये थाकुपिं, गुलिं परलोकयागु दोषयात भयया रूपय् खंका च्वापिं, गुलि परलोकयागु दोषयात भयया रूपय् खंका मच्चपिं, सत्त्वपिंत खंका बिज्यात । खंका बिज्याना सहम्पति ब्रह्मायात थुगु गाथा आज्ञा जुया बिज्यात -

“भो ब्रह्मा ! बांलाक अभ्यास याना तयेधुंगु उत्तमगु धर्मयात थःत थःम्हं कष्ट जुइगु मती वना मनुतय्त मकनागु खः (मकनेगु बिचाः यानागु खः) । प्रज्ञारूपी न्हाय्पं दुपिसं श्रद्धा बाःवयेके व्यु, इमिगु निरितिं अमृत समानगु निर्वाण लुखा चायेका तयेधुंगु दु ।”

अनलि सहम्पति ब्रह्मा “भगवान् बुद्धं जित धर्मदेशना यायेगु स्वीकृति बिया बिज्यात” धका सिइका भगवान् बुद्धयात अभिवादन व प्रदक्षिणा याना अन हे लोप जुयावन ।

ब्रह्मयाचनकथा क्वचाल ।

६. पञ्चवर्गीयकथा पंचवर्गीय कथा

१०. अनलि भगवान् बुद्धयात थथे जुल “सुयात जिं न्हापां धर्मदेशना याये, सुनां थ्व धर्म याकनं सिइका काइ ? अबले भगवान् बुद्धयात थथे जुल, “थ्व कालाम गोत्रय् जन्म जूम्ह आलार पण्डितम्ह व्यक्तम्ह (चतुरम्ह), मेधावी (तीक्ष्ण बुद्धि दुम्ह) ताःकाल तकं प्रज्ञारूपी मिखाय् क्लेशरूपी अल्प मात्र धू दुम्ह जुयाच्चन । कालाम गोत्रय् जन्म जूम्ह आलारयात न्हापां धर्मदेशना याये दःसा तःसकं ज्यू । वं थ्व धर्म याकनं हे थुइका काइ ।”

अबले लाक अदृश्य-देवतां भगवान् बुद्धयात थ्व खँ सूचित यात “भन्ते ! कालाम गोत्रय् जन्म जूम्ह आलार मरण जूगु न्हेन्हु दत ।” भगवान् बुद्धयात नं ज्ञान उत्पन्न जुल । “कालाम गोत्रय् जन्म जूम्ह आलार मरण जूगु न्हेन्हु दत । अबले भगवान् बुद्धयात थथे जुल - “आलार कालामयात तःसकं हानि जुल । यदि वं थ्व धर्म न्यने खंगु जूसा तुरन्त हे थुइका काये फइगु खः ।” हानं भगवान् बुद्धयात थथे जुल “जिं सुयात न्हापां धर्मदेशना याये, सुनां थ्व धर्मयात याकनं सिइका काइ ?” अबले भगवान् बुद्धयात थथे जुल - “थ्व रामपुत्र उदक पण्डितम्ह, व्यक्तम्ह, मेधावी ताःकाल तकं प्रज्ञारूपी मिखाय् क्लेशरूपी धू अल्पमात्रम्ह खः । वं थ्व धर्मयात याकनं सिइका काइ ।” अबले अदृश्य-देवतां भगवान् बुद्धयात थ्व खँ सूचित यात, “भन्ते, रामपुत्र उदक म्हिग परलोक जुल ।” ‘रामपुत्र उदक म्हिग मरण जुल’ धका भगवान् बुद्धयात नं ज्ञान उत्पन्न जुल । वसपोलयात थथे जुल “रामपुत्र उदकयात तच्चःगु हानि जुल । यदि वं थ्व धर्म न्यने खंगुसा याकनं हे थुइका काइगु खः ।”

हानं नं भगवान् बुद्धयात थथे जुल - “जिं सुयात न्हापां धर्मदेशना याये, सुनां थ्व धर्म याकनं थुइका काइ ?” हानं भगवान् बुद्धयातथथे जुल - “जित पञ्चवर्गीय भिक्षुपिसं आपालं उपकार यानातःगु दु,

इमिसं जित दुष्करचर्या यानागु बखतय् सेवा टहल यात । जिं पञ्चवर्गीय भिक्षुपित न्हापां धर्मदेशना याये दःसा तःसकं ज्यू ।” अबले भगवान् बुद्धयात थथे जुल – “थौकन्हे पञ्चवर्गीय भिक्षुपिं गन च्वनाच्वनथें ?” मनुष्यपिनिगु मिखायात अतिक्रमण यायेफुगु तःसकं यचुसेच्वंगु दिव्यचक्षुं भगवान् बुद्धं पञ्चवर्गीय भिक्षुपिं वाराणसी ऋषिपतन मृगदावनय् च्वनाच्वंगु खंका बिज्यात । भगवान् उरुवेलाय् न्ह्याइपुतले च्वना बिज्याना गन वाराणसी दुगु खः, अन चारिकाय् बिज्यात ।

११. उपक आजीवकं गया व बोधिया बिच्चे तःहाकःगु लँय् बिज्याना च्वंम्ह भगवान् बुद्धयात खन, खना भगवान् बुद्धयात थथे धाल – “आवुसो ! छंगु इन्द्रिय तःसकं यचुसे च्वं, लाया वर्णं नं परिशुद्ध, पिचुसे च्वं, आवुसो ! छ सुयागु उद्देश्यं प्रव्रजित जुयागु ? छं गुरु सु ? छन्त सुयागु धर्म रोचक जू ?” थुकिया लिसलय् भगवान् बुद्धं उपक आजीवकयात गाथाद्वारा आज्ञा जुया बिज्यात –

“हे उपक ! जिं फुक्कंयात अभिभूत यायेधुन, जि सकतां स्यूम्ह खः, फुक्क धर्मय् क्लेशं अलिप्तम्ह जुइधुन, फुक्कं त्याग यायेधुंम्ह खः, तृष्णाक्षय जुया निर्वाणयात आरम्मण याना क्लेशं मुक्त जुया थःथमं बांलाक सिइकेधुंका सुयात जिं गुरु नावने ?”

“जि गुरु मद्दु, जिथें जाःम्ह सुं मद्दु, देवसहितं मनुष्यलोकय् जिगु दाँजय् वयेफुम्ह पुद्गल (व्यक्ति) मद्दु ।”

“जि लोकय् अरहन्त खः, जि देवमनुष्यपिनि ज्वःमद्दुम्ह गुरु खः, जि छम्ह सम्पूर्ण धर्मयात थःथमं सिइका कयाम्ह सम्यक्सम्बुद्ध खः, क्लेशाग्नि शान्तजुया सिचुसे च्वंम्ह जि जुइधुन ।”

“धर्मचक्र प्रवर्तन यायेत जि काशी देशय् वनाच्वना, अन्धा समान जुयाच्वंगु लोकय् अमृत समानगु धर्मया नगरा जिं थाये त्यनागु दु ।”

“आवुसो ! छं गथे स्वीकार याःगु खः अथे छ अनन्त जिन (आदि अन्त मद्दुगु पञ्चमारयात जितेयाःम्ह) धायेके ल्वःम्ह खःला ?”

“धात्यें जिथें जापिं हे “जिन” जुइगु खः, गुपिं आश्रवक्षयय् थ्यपिं जुइधुंकल । जिं बांलाक अकुशलधर्मयात त्याकेधुन, उकिं उपक ! जि ‘जिन’ खः ।”

थथे धायेवं उपक आजीवक “खयेफु आवुसो ! खयेफु आवुसो !” धाधां छ्यो ल्हुकु ल्हुकु संका लं चिलावन ।

१२. भगवान् बुद्ध छसिकथं चारिका यायां गन वाराणसी ऋषिपतन मृगदावन दु, गन पञ्चवर्गीय भिक्षुपिं च्वंच्वन, अन थ्यकः बिज्यात । पञ्चवर्गीय भिक्षुपिसं भगवान् बुद्धयात तापाकनिसें बिज्यानाच्वंगु खन । खना थथःपिनि (परस्परय्) कबुल यात – “आवुसपिं ! थुम्ह श्रमण गौतम वयाच्वन, यक्व सरसामान मुंकीम्ह, प्रधानं (ध्यानं) च्यूत जूम्ह, सरसामान यक्व दयेकेया नितिं चाचाहिला जूम्ह । वयात भीसं अभिवादन नं याये मखु, प्रत्युस्थान (स्वागत) नं याये मखु, वयागु पात्र चीवर नं काये मखु । मात्र आसन छगू जक लाया बिइगु, वया इच्छा दःसा फेतुइ ।” गुलि गुलि भगवान् पञ्चवर्गीय भिक्षुपिनि न्ह्योने थ्यकः बिज्यात, उलि उलि पञ्चवर्गीय भिक्षुपिं थथःपिनिगु कबुलय् स्थिर जुयाच्वने मफुत । सकलें जाना भगवान् बुद्धयात लँ स्वः वन । छम्हसिनं भगवान्याकेच्वंगु पात्र चीवर काल, छम्हसिनं आसन ठीक यात, छम्हसिनं तुति सिलेत लः न्ह्योने तल, छम्हसिनं कोपु, छम्हसिनं तुती बुइगु ल्वहंचा बाकु न्ह्योने तयेहल । भगवान् बुद्ध (लायातःगु आसनय्) फेतुना बिज्यात । अले भगवान् बुद्धं तुति सिला बिज्यात । अथे नं इमिसं भगवान् बुद्धयात नामं व ‘आवुस’ धयागु शब्दं व्यवहार याइगु जुयाच्वन । थुगु व्यवहारय् भगवान् बुद्धं पञ्चवर्गीय

भिक्षुपितं थथे आज्ञा जुया बिज्यात - “भिक्षुपिं ! तथागतयात नामं व ‘आवुस’ धयागु शब्दं व्यवहार यायेमज्यू, भिक्षुपिं ! तथागत अरहत् सम्यक्सम्बुद्ध खः । भिक्षुपिं ! न्हायुपं बिया न्यं (बांलाक ध्यान तथा न्यं) । तथागतं अमृतमय निर्वाण प्राप्त यायेधुंकल । छिमित शिक्षा बी, धर्म कने । ब्यूगु शिक्षा अनुसार आचरण याइपिं याकनं हे गुकीया नितिं कुलपुत्रपिं बांलाक हे छें नं पिहाँवया छें मदुपिं (अनगारिक) जुया प्रव्रजित जुइगु खः, व उगु ब्रह्मचर्य अन्त जुयाच्वंगु अनुत्तरगु निर्वाणयात वर्तमान अवस्थाय हे स्वयं बांलाक सिइका, साक्षात्कारयाना उकिं युक्त जुयाच्वने दइ ।”

थथे आज्ञा जुइवं पञ्चवर्गीय भिक्षुपिसं भगवान् बुद्धयात थथे धाल - “आवुसो गौतम ! छं उगु इर्यापथं उगु आचरणं व उगु दुष्करचर्या हे मनूतयुगु कुशलकर्मपथ भिगूयात पुला वनेफुगु धर्म, आर्य भावय् थ्यंका बिइफुगु ज्ञानदर्शन विशेषयात प्राप्तयाना काये मफु । थौं छ सरसामान यक्व यक्व मुकीम्ह, ध्यानं कुतुं वःम्ह, सरसामान यक्व मुकेया नितिं चाःचाःहिला जूम्ह जुया मनूतयुगु कुशलकर्मपथ भिगूयात पुलावनेफुगु धर्म, आर्यभावय् थ्यंका बिइफुगु ज्ञानदर्शन विशेषयात गथे याना छं प्राप्त याना कायेफइ ?” थ्व खँ न्यना भगवान् बुद्धं पञ्चवर्गीय भिक्षुपितं थथे आज्ञा जुया बिज्यात - “भिक्षुपिं ! तथागत लाभ यक्व मुंका जुयाम्ह मखु । ध्यानं कुतुं वंम्ह मखु । लाभया नितिं चाःचाःहिला जुयाम्ह नं मखु । भिक्षुपिं ! तथागत अरहत् सम्यक्सम्बुद्ध खः । भिक्षुपिं ! न्हायुपं बिया न्यं । तथागतं अमृतमय निर्वाण प्राप्त यायेधुंकल । छिमित शिक्षा बिइ, धर्म कने । ब्यूगु शिक्षा अनुसार आचरण याइपिं याकनं हे गुकीया नितिं कुलपुत्रपिं बांलाक हे छें नं पिहाँवया छें मदुपिं जुया प्रव्रजित जुइगु खः, व उगु ब्रह्मचर्य अन्त जुयाच्वंगु अनुत्तरगु निर्वाणयात वर्तमान अवस्थाय हे स्वयं बांलाक सिइका साक्षात्कार याना उकिं युक्त जुयाच्वने दइ ।”

निकोतक नं पञ्चवर्गीय भिक्षुपिसं भगवान् बुद्धयात थथे धाल - “आवुसो गौतम ! छं उगु । ..... काये फइ ? निको तकनं भगवान् बुद्धं पञ्चवर्गीय भिक्षुपितं थथे आज्ञा जुया बिज्यात - “भिक्षुपिं ! तथागत । ..... च्वने दइ ।” स्वकोतक नं पञ्चवर्गीय भिक्षुपिसं भगवान् बुद्धयात थथे धाल - “आवुसो गौतम ! छं उगु । ..... काये फइ ।” स्वकोतक यागु खँ न्यना भगवान् बुद्धं पञ्चवर्गीय भिक्षुपितं आज्ञा जुया बिज्यात - “भिक्षुपिं ! जिं छिमित थनं न्हापा थुकथं धयागु छिमि लुमंला ?” ‘लुममं भन्ते !’ “भिक्षुपिं ! तथागत अरहत् सम्यक्सम्बुद्ध खः । भिक्षुपिं ! न्हायुपं बिया न्यं ! तथागतं अमृत समानगु निर्वाण प्राप्त यायेधुंकल । छिमित शिक्षा बिइ, धर्म कने । ब्यूगु शिक्षा अनुसार आचरण याइपिं याकनं हे गुकीया नितिं कुलपुत्रपिं बांलाक हे छें नं पिहाँवया छें मदुपिं जुया प्रव्रजित जुइगु खः, व उगु ब्रह्मचर्य अन्त जुयाच्वंगु अनुत्तरगु निर्वाणयात वर्तमान अवस्थाय हे स्वयं बांलाक सिइका साक्षात्कार याना उकिं युक्त जुयाच्वने दइ ।” भगवान् बुद्धं पञ्चवर्गीय भिक्षुपितं थुइका बिज्याये फत, पञ्चवर्गीय भिक्षुपिसं भगवान्यागु खँ न्यन । बांलाक न्हायुप बिल, ज्ञान सिइकेया नितिं चित्त न्दयचिकल ।

१३. अनंलि भगवान् बुद्धं पञ्चवर्गीय भिक्षुपितं आमन्त्रण याना बिज्यात -

‘भिक्षुपिं ! थ्व निगू अन्त प्रव्रजितपिसं सेवन याये योग्य मजू ।’ निगू छु छु ? नीचगु, ग्रामवासी, पृथग्जन, अनार्य (आर्य मखु) पिनिगु आचरण जुयाच्वंगु, अनर्थ युक्तगु गुगु थ्व पञ्च कामगुणय् कामसुखय् लिप्त जुइगुली बार बार कोशिस यायेगु खः, हानं गुगु थ्व शरीर व मनय् दुःख बिइगु अनार्य (आर्य मखु) पिनिगु आचरण जुयाच्वंगु अनर्थ युक्तगुली बार बार कोशिस यायेगु खः ।

‘भिक्षुपिं ! थुपिं निगू अन्तया लिक्क मवंसे तथागतं विशेषरूपं बांलाक थुइका बिज्याःगु मध्यम प्रतिपदा प्रज्ञारूपी मिखा दयेकेया नितिं, ज्ञानदृष्टिया नितिं, क्लेश शान्त यायेया नितिं, विशेषरूपं थुइकेया नितिं सम्बोधिया नितिं, निर्वाणया नितिं जुयाच्वंगु दु ।’

‘भिक्षुपिं ! तथागतं विशेषरूपं बालाकं थुइका बिज्याःगु, प्रज्ञारूपी मिखा दयेकेया नितिं, ज्ञान दृष्टिया नितिं, क्लेश शान्त यायेया नितिं ? विशेषरूपं थुइकेया नितिं, सम्बोधिया नितिं, निर्वाणया नितिं जुयाच्चंगु मध्यमप्रतिपदा छु छु खः ?’ ‘थ्व हे आर्य अष्टांगिक मार्ग खः । गथे धाःसा – सम्यक्दृष्टि, सम्यक्सङ्कल्प, सम्यक्वचन, सम्यक्कमान्त, सम्यक्आजीव, सम्यक्व्यायाम, सम्यक्स्मृति व सम्यक्समाधि ।’

‘भिक्षुपिं ! तथागतं विशेषरूपं बालाकं थुइका बिज्याःगु, प्रज्ञारूपी मिखा दयेकेया नितिं, ज्ञान दृष्टि दयेकेया नितिं, क्लेश शान्त यायेया नितिं, विशेषरूपं थुइकेया नितिं, सम्बोधिया नितिं, निर्वाणया नितिं जुयाच्चंगु मध्यमप्रतिपदा थ्व हे खः ।’

१४. ‘भिक्षुपिं ! थ्व दुःख आर्यसत्य खः – जन्म जुइगु नं दुःख खः, बुढा जुइगु नं दुःख खः, रोग जुइगु नं दुःख खः, सी माःगु नं दुःख खः, मयःपिनाप हवनेगु नं दुःख खः, यःपिनाप बायेगु नं दुःख खः, गुगु इच्छा याना, उगु पुरे मजुइगु नं दुःख खः, संक्षिप्तं पञ्च उपादानस्कन्ध नं दुःख हे खः ।’ ‘भिक्षुपिं ! दुःखसमुदय आर्यसत्य थ्व खः – गुगु न्हूगु जन्म दयेकेफुगु, न्ह्याइपु ताइगु व प्यपुनिगुलिं युक्तगु उगु उगु आरम्मण्य तःसकं न्ह्याइपु ताइगु तृष्णा खः । व गथे धाःसा – कामतृष्णा, भवतृष्णा व विभवतृष्णा खः ।’

‘भिक्षुपिं ! थ्व दुःखनिरोध आर्यसत्य खः – गुगु उगु तृष्णाया हे बाँकि ल्यं मदयेक निरोध जुइगु, त्याग जुइगु, हाकनं हाकनं त्याग जुइगु, मुक्त जुइगु, लिप्त मजुइगु खः ।’ ‘भिक्षुपिं ! थ्व दुःखनिरोधगामिनी प्रतिपदा आर्यसत्य खः – थ्व आर्य अष्टांगिक मार्ग हे खः । गथे धाःसा – सम्यक्दृष्टि, सम्यक्संकल्प, सम्यक्वचन, सम्यक्कमान्त, सम्यक्आजीव, सम्यक्व्यायाम, सम्यक्स्मृति व सम्यक्समाधि ।’

१५. ‘भिक्षुपिं ! “थ्व दुःख आर्यसत्य खः” धका न्हापा जिं न्यने मनंगु धर्म्य प्रज्ञारूपी मिखा उत्पन्न जुल, ज्ञान उत्पन्न जुल, प्रज्ञा उत्पन्न जुल, विद्या उत्पन्न जुल, आलोक उत्पन्न जुल । भिक्षुपिं ! “थ्व दुःख आर्य सत्ययात छचाख्यरं सिइकेमा” धका न्हापा जिं न्यने मनंगु धर्म्य प्रज्ञारूपी मिखा उत्पन्न जुल, ज्ञान उत्पन्न जुल, प्रज्ञा उत्पन्न जुल, विद्या उत्पन्न जुल, आलोक उत्पन्न जुल । भिक्षुपिं ! “थ्व दुःख आर्यसत्ययात पूर्वकं सिइकेधुन” धका न्हापा जिं न्यने मनंगु धर्म्य प्रज्ञारूपी मिखा उत्पन्न जुल, ज्ञान उत्पन्न जुल, प्रज्ञा उत्पन्न जुल, विद्या उत्पन्न जुल, आलोक उत्पन्न जुल ।’

‘भिक्षुपिं ! “थ्व दुःखसमुदय आर्यसत्य खः” धका न्हापा जिं न्यने मनंगु धर्म्य प्रज्ञारूपी मिखा उत्पन्न जुल, ज्ञान उत्पन्न जुल, प्रज्ञा उत्पन्न जुल, विद्या उत्पन्न जुल, आलोक उत्पन्न जुल, भिक्षुपिं ! “थ्व दुःखसमुदय आर्यसत्ययात त्वःतेमाः” धका न्हापा जिं न्यने मनंगु धर्म्य प्रज्ञारूपी मिखा उत्पन्न जुल, ज्ञान उत्पन्न जुल, प्रज्ञा उत्पन्न जुल, विद्या उत्पन्न जुल, आलोक उत्पन्न जुल । भिक्षुपिं ! “थ्व दुःखसमुदय आर्यसत्ययात त्वःतेधुन” धका न्हापा जिं न्यने मनंगु धर्म्य प्रज्ञारूपी मिखा उत्पन्न जुल, ज्ञान उत्पन्न जुल, प्रज्ञा उत्पन्न जुल, विद्या उत्पन्न जुल, आलोक उत्पन्न जुल ।’

‘भिक्षुपिं ! “थ्व दुःखनिरोध आर्यसत्य खः” धका न्हापा जिं न्यने मनंगु धर्म्य प्रज्ञारूपीमिखा उत्पन्न जुल, ज्ञान .... प्रज्ञा .... विद्या ... आलोक उत्पन्न जुल । भिक्षुपिं ! “थ्व दुःखनिरोध आर्यसत्ययात साक्षात्कार यायेमाः” धका न्हापा जिं न्यने मनंगु धर्म्य प्रज्ञारूपी मिखा उत्पन्न जुल, ज्ञान ... प्रज्ञा .... विद्या .... आलोक उत्पन्न जुइ । “थ्व दुःखनिरोध आर्यसत्ययात साक्षात्कार यायेधुन” धका न्हापा जिं न्यने मनंगु धर्म्य प्रज्ञारूपी मिखा उत्पन्न जुल, ज्ञान ... प्रज्ञा ... विद्या ... आलोक उत्पन्न जुल ।’

‘भिक्षुपिं ! “थ्व दुःखनिरोधगामिनी प्रतिपदा आर्यसत्य खः” धका न्हापा जिं न्यने मनंगु धर्म्य प्रज्ञारूपी मिखा उत्पन्न जुल, ज्ञान प्रज्ञा विद्या आलोक उत्पन्न जुल । भिक्षुपिं ! “थ्व

दुःखनिरोधगामिनी प्रतिपदा आर्यसत्ययात भावना यायेमाः” धका न्हापा जिं न्यने मनंगु धर्मय् प्रज्ञारूपी मिखा उत्पन्न जुल, ज्ञान ... प्रज्ञा ... विद्या .... आलोक उत्पन्न जुल । भिक्षुपिं ! “ध्व दुःखनिरोधगामिनी प्रतिपदा आर्यसत्ययात भाविता यायेधुन” धका न्हापा जिं न्यने मनंगु धर्मय् प्रज्ञारूपी मिखा उत्पन्न जुल, ज्ञान ... प्रज्ञा ... विद्या ... आलोक उत्पन्न जुल ।’

१६. ‘भिक्षुपिं ! गबलेतक जित ध्व चतुरार्य सत्यय् ध्व स्वंगू प्रत्यावर्त दुगु भिंनिगू आकार दुगु यथार्थगु ज्ञानदर्शन अत्यन्त परिशुद्ध मज्जिगु खः, भिक्षुपिं ! अबलेतक देव मार ब्रह्मा श्रमण ब्राह्मण प्रजापिंसहित देव मनुष्य लोकय् ज्वः मदुगु सम्यक्सम्बोधियात विशेष रूपं बांलाक थुइका कायेधुन धका जिं स्वीकार मयाना । भिक्षुपिं ! गबले जित ध्व चतुरार्य सत्यय् ध्व स्वंगू प्रत्यावर्त दुगु भिंनिगू आकार दुगु यथार्थगु ज्ञानदर्शन अत्यन्त परिशुद्ध जुल, भिक्षुपिं ! अबले तिनि जिं देव, मार, ब्रह्मा, श्रमण ब्राह्मण प्रजापिंसहित देव मनुष्य लोकय् ज्वः मदुगु सम्यक्सम्बोधि ज्ञानयात विशेषरूपं बांलाक थुइका कया धका स्वीकार याना । जित ज्ञानदर्शन उत्पन्न जुल, जिगु विमुक्ति स्यनी मखुत, ध्व अन्तिम जन्म खः, आः पुनर्जन्म मन्त ।’ भगवान् शास्तां थथे आज्ञा जुया बिज्यात । खुशी प्रसन्न जुया पञ्चवर्गीय भिक्षुपिंस भगवान् बुद्धयागु भाषणयात अनुमोदन यात ।

ध्व उपदेश कना बिज्याःगु अवस्थाय् आयुष्मान् कौण्डिन्ययात ‘फुक्क उत्पन्न जुइगु धर्म विनाश जुइगु स्वभाव दु’ धयागु क्लेशरूपी धू व मलरहितगु धर्मचक्षु उत्पन्न जुल ।

१७. भगवान् शास्तां धर्मचक्र प्रवर्तन याना बिज्यायेवं भूमी च्वपिं देवतापिंसं घोषणा यात, “भगवान् शास्तां वाराणसी ऋषिपतन मृगदावनय् लोकय् श्रमण, ब्राह्मण, देव, मार, ब्रह्मा, वा सुं छम्हसिनं नं प्रवर्तन याये मफुगु ध्व ज्वः मदुगु धर्मचक्र प्रवर्तन याना बिज्यात ।”

भूमी च्वपिं देवतापिनिगु घोषणा शब्द ताया चतुर्महाराज देवतापिंसं घोषणा यात .... चतुर्महाराज देवतापिनिगु घोषणा शब्द ताया त्रायत्रिंश देवतापिंसं ... यामा देवतापिंसं ... तुषिता देवतापिंसं ... निर्माणरती देवतापिंसं ... परनिर्मित वशवर्ती देवतापिंसं ... ब्रह्मकायिक देवतापिंसं घोषणा यात, “भगवान् शास्तां वाराणसी ऋषिपतन मृगदावनय् लोकय् श्रमण, ब्राह्मण, देव, मार ब्रह्मा वा सुं छम्हसिनं नं प्रवर्तन याये मफुगु ज्वः मदुगु ध्व धर्मचक्र प्रवर्तन याना बिज्यात ।” थुकथं उगु क्षणय् उगु लयय् उगु मुहूर्तय् ब्रह्मलोकथ्यकं शब्द फैले जुया थहाँ वन । ध्व भिद्वलगू चक्रवाल कम्प जुल, तःसकं कम्प जुल, छ्वाख्यरं कम्प जुल । लोकय् देवतापिनिगु आनुभावयात पुला वनेफुगु, प्रमाण मदुगु, तःधंगु जाज्वल्यमान (ओभास) प्रकट जुल । अले भगवान् बुद्धं ध्व उदान व्यक्त याना बिज्यात, “कौण्डिन्यं धर्म सिइका काल, अहो ! कौण्डिन्यं धर्म थुइका काल !” थुकथं आयुष्मान् कौण्डिन्यया “आज्ञा कौण्डिन्य” धका हे नां जुल ।

१८. अनलि आयुष्मान् कौण्डिन्यं धर्म खंम्ह, धर्मय् थ्यंम्ह, धर्म स्यूम्ह, धर्मय् दुथ्याःम्ह, शंका तरे याये फुम्ह, थथे ला अथे ला धयागु कल्पना मदुम्ह बुद्धशासनय् निर्भिकत्वय् थ्यंम्ह, बुद्ध बाहेक मेम्ह शरण मदुम्ह जुया भगवान् बुद्धयात थथे निवेदन यात – “भन्ते भगवन् ! जिं छ्पिंके प्रव्रज्या व उपसम्पदा कामना यानाच्चना ।” भगवान् बुद्धं आज्ञा जुया बिज्यात ‘वा भिक्षु’ ध्व बांलाक कना तयागु धर्म खः, दुःख अन्त यायेया नितिं उत्तमगु आचरणयात बांलाक आचरण या ।’ व वचनं हे आयुष्मान् कौण्डिन्यया उपसम्पदा जुल ।

१९. अनं लिपा भगवान् बुद्धं कौण्डिन्य भिक्षु बाहेक ल्यंदुपिं भिक्षुपितं धर्म खँ आज्ञा जुया बिज्यात, उपदेश (अववाद शिक्षा) बिद्या बिज्यात । अले भगवान् शास्तायागु धर्म खँ व उपदेश (शिक्षां) आयुष्मान् वप्प व आयुष्मान् भदियपितं “फुक्क उत्पन्न जुइगु धर्म विनाश स्वभाव दु” धयागु क्लेशरूपी धू व मलरहितगु धर्मचक्षु उत्पन्न जुल ।

उपिं धर्मं खपिं, धर्मय् थ्यपिं, धर्मं स्यूपिं, धर्मय् दुग्यःपिं शंका तरे याये फुपिं, थथे ला अथे ला धयागु कल्पना मदुपिं बुद्धशासनय् निर्भिकत्वय् थ्यपिं व बुद्ध बाहेक मेपिं शरण मदुपिं जुया (इमिसं) भगवान् बुद्धयात थथे निवेदन यात - 'भन्ते भगवन् ! जिमिसं छःपिके प्रव्रज्या व उपसम्पदा कामना यानाचवना ।' भगवान् बुद्धं आज्ञाजुया बिज्यात - 'वा भिक्षुपिं ! थ्व बांलाक कना तयागु धर्मं खः, दुःख अन्त यायेया नितिं उत्तमगु आचरणयात बांलाक आचरण या ।'

व वचनं हे उपिं आयुष्मान्पिनि उपसम्पदा जुल । अनं लिपा भगवान् बुद्धं इपिं बाहेक ल्यं दनिपिं भिक्षुपितं धर्मं खं आज्ञाजुया बिज्यात, उपदेश (शिक्षा) बिया बिज्यात । स्वम्ह भिक्षुपिसं भिक्षाया नितिं चारिका याना गुगु भोजन हया बिज्यात, इपिं भिक्षुपिसं हःगु व भोजन खुम्ह भिक्षुपितं गाःगु जुयाचवन । भगवान् बुद्धं धर्मं आज्ञा जुया बिज्यायेवं उपदेश (शिक्षा) बिया बिज्यायेवं आयुष्मान् महानाम व आयुष्मान् अस्सजिपितं 'फुक्क उत्पन्न जुइगु धर्मं विनाश जुइगु स्वभाव दु' धयागु क्लेशरूपी धू व मलरहितगु धर्मचक्षु उत्पन्न जुल ।

इपिं धर्मं खपिं, धर्मय् थ्यपिं, धर्मं स्यूपिं, धर्मय् दुग्यःपिं शंका तरे जूपिं, थथेला अथे ला धयागु कल्पना मदुपिं बुद्धशासनय् निर्भिकत्वय् थ्यपिं अले बुद्ध बाहेक मेपिं शरण मदुपिं जुया (इमिसं) भगवान् बुद्धयात थथे निवेदन यात - 'भन्ते भगवन् ! जिमिसं छःपिके प्रव्रज्या व उपसम्पदा कामना यानाचवना ।' भगवान् बुद्धं आज्ञा जुया बिज्यात - 'वा भिक्षुपिं ! 'बांलाक कना तयागु धर्मं खः, दुःख अन्त यायेया नितिं उत्तमगु आचरणयात बांलाक आचरण या ।' व वचनं हे उपिं आयुष्मान्पिनि उपसम्पदा जुल ।

२०. थनं लिपा भगवान् बुद्धं पञ्चवर्गीय भिक्षुपितं सम्बोधन याना बिज्यात -

'भिक्षुपिं ! रूप अनात्म खः । यदि भिक्षुपिं ! थ्व रूप आत्म खःगु जूसा थ्व रूप कष्टया नितिं मजुइमाःगु खः, रूपय् जिगु रूप थथे जुइमा, जिगु रूप थथे मजुइमा धका (मनंतुनाथे) दयेके जी माःगु खः । गुगु कारणं भिक्षुपिं ! रूप अनात्म जुयाचवन, उगु कारणं कष्टया नितिं जुयाचवन । रूपय् 'जिगु रूप थथे जुइमा, जिगु रूप थथे मजुइमा' धका (मनंतुनाथे) दयेके मज्यूगु जुयाचवन ।'

'भिक्षुपिं ! वेदना अनात्म खः । यदि भिक्षुपिं ! थ्व वेदना आत्म खःगु जूसा थ्व वेदना कष्टया नितिं मजुइमाःगु खः । वेदनाय् 'जिगु वेदना थथे जुइमा, जिगु वेदना थथे मजुइमा' धका (मनंतुनाथे) दयेके जी माःगु खः । गुगु कारणं भिक्षुपिं ! वेदना अनात्म जुयाचवन, उगु कारणं वेदना कष्टया नितिं जुयाचवन, वेदनाय् 'जिगु वेदना थथे जुइमा, जिगु वेदना थथे मजुइमा' धका (मनंतुनाथे) दयेके मज्यूगु जुयाचवन ।'

'भिक्षुपिं ! संज्ञा अनात्म खः । यदि भिक्षुपिं ! थ्व संज्ञा आत्म खःगु जूसा थ्व संज्ञा कष्टया नितिं मजुइमाःगु खः । संज्ञाय् 'जिगु संज्ञा थथे जुइमा, जिगु संज्ञा थथे मजुइमा' धका (मनंतुनाथे) दयेके जी माःगु खः । गुगु कारणं भिक्षुपिं ! संज्ञा अनात्म जुयाचवन, उगु कारणं संज्ञा कष्टया नितिं जुयाचवन । संज्ञाय् 'जिगु संज्ञा थथे जुइमा, जिगु संज्ञा थथे मजुइमा' धका (मनंतुनाथे) दयेके मज्यूगु जुयाचवन ।'

'भिक्षुपिं ! संस्कार अनात्म खः । यदि भिक्षुपिं ! थुपिं संस्कारत आत्म खःगु जूसा थुपिं संस्कार कष्टया नितिं मजुइमाःगु खः । संस्कारतय्के 'जिगु संस्कार थथे जुइमा, जिगु संस्कार थथे मजुइमा' धका (मनंतुनाथे) दयेके जी माःगु खः । गुगु कारणं भिक्षुपिं ! संस्कारत अनात्म जुयाचवन, उगु कारणं संस्कारत कष्टया नितिं जुयाचवन । संस्कारतय्के 'जिगु संस्कारत थथे जुइमा, जिगु संस्कारत थथे मजुइमा' धका (मनंतुनाथे) दयेके मज्यूगु जुयाचवन ।'

'भिक्षुपिं ! विज्ञान अनात्म खः । यदि भिक्षुपिं ! थ्व विज्ञान आत्म खःगु जूसा थ्व विज्ञान कष्टया नितिं मजुइमाःगु खः । विज्ञानय् 'जिगु विज्ञान थथे जुइमा, जिगु विज्ञान थथे मजुइमा' धका (मनंतुनाथे) दयेके जी

मा:गु खः । गुगु कारणं भिक्षुपिं ! विज्ञान अनात्म जुयाच्चन, उगु कारणं विज्ञान कष्टया नितिं जुयाच्चन । विज्ञानय् 'जिगु विज्ञान थथे जुइमा, जिगु विज्ञान थथे मजुइमा' धका (मनंतुनाथें) दयेके मज्यूगु जुयाच्चन ।'

२१. 'भिक्षुपिं ! थुकियात गथे छु मती तया - 'रूप नित्य ला कि अनित्य ?'

'अनित्य भन्ते ।'

'दुःख ला कि सुख ?'

'दुःख भन्ते ।'

'गुगु रूप अनित्य खः, दुःख खः, विपरिणामधर्म (परिवर्तनशील) स्वभाव दुगु खः, छु उकियात थ्व 'जिगु' खः, थ्व 'जि' खः, थ्व 'जिगु आत्म' खः धका बार बार खंकाच्चनेगु योग्य जू ला ?'

'मजू भन्ते !'

'भिक्षुपिं ! संज्ञा नित्य ला कि अनित्य ?'

'अनित्य भन्ते !'

'गुगु अनित्य खः, व दुःख ला कि सुख ?'

'दुःख भन्ते !'

'गुगु संज्ञा अनित्य खः, दुःख खः, विपरिणामधर्म (परिवर्तनशील) स्वभाव दुगु खः, छु उकियात थ्व 'जिगु' खः, थ्व 'जि' खः, थ्व 'जिगु आत्म' खः धका बार बार खंकाच्चनेगु योग्य जू ला ?'

'मजू भन्ते !'

'भिक्षुपिं ! संस्कारत नित्य ला कि अनित्य ?'

'अनित्य भन्ते !'

'गुगु अनित्य खः, व दुःख ला कि सुख ?'

'दुःख भन्ते !'

'गुगु संस्कारत अनित्य खः, दुःख खः, विपरिणामधर्म (परिवर्तनशील) स्वभाव दुगु खः, छु इमित थुपिं 'जिगु' खः, थुपिं 'जि' खः, थुपिं 'जिगु आत्म' खः धका बार बार खंकाच्चनेगु योग्य जू ला ?'

'मजू भन्ते !'

'भिक्षुपिं ! विज्ञान नित्य ला कि अनित्य ?'

'अनित्य भन्ते !'

'गुगु अनित्य खः, व दुःख ला कि सुख ?'

'दुःख भन्ते !'

'गुगु विज्ञान अनात्म खः, दुःख खः, विपरिणामधर्म (परिवर्तनशील) स्वभाव दुगु खः, छु उकियात थ्व 'जिगु' खः, थ्व 'जि' खः, थ्व 'जिगु आत्म' खः धका बार बार खंकाच्चनेगु योग्य जू ला ?'

'मजू भन्ते !'

२२. भिक्षुपिं ! अथे जुया गुगुं रूप चाहे व अतीत, अनागत, वर्तमान, आध्यात्मिक, बाहिरिक, कोरागु, शूक्ष्मगु, हीनगु, प्रणीतगु, तापाःगु व सतीगु थजु, व फुक्क रूपयात 'जिगु मखु' 'जि मखु' 'जिगु आत्म मखु' धका गथे खः अथे बांलाक प्रज्ञां खंकेमाः ।

गुगु वेदना चाहे अतीत, अनागत, वर्तमान, आध्यात्मिक, बाहिरिक, कोरागु, शूक्ष्मगु, हीनगु, प्रणीतगु, तापागु व सतीगु थजु, व फुक्क वेदनायात 'जिगु मखु' 'जि मखु' 'जिगु आत्म मखु' धका गथे खः अथे बांलाक प्रज्ञां खंकेमाः ।

गुगु संज्ञा चाहे व अतीत, अनागत, वर्तमान, आध्यात्मिक, बाहिरिक कोरागु, शूक्ष्मगु, हीनगु, प्रणीतगु, तापागु व सतीगु थजु, व फुक्क संज्ञायात 'जिगु मखु' 'जिगु आत्म मखु' धका गथे खः अथे बांलाक प्रज्ञां खंकेमाः ।

गुगु गुगु संस्कारत चाहे इपिं अतीत, अनागत, वर्तमान, आध्यात्मिक, बाहिरिक, कोरागु, शूक्ष्मगु, हीनगु, प्रणीतगु, तापाःगु व सतीगु थजु, उगु उगु फुक्क संस्कारतयत् 'जिगु मखु' 'जि मखु' 'जिगु आत्म मखु' धका गथे खः अथे बांलाक प्रज्ञां खंकेमाः ।

गुगु विज्ञान चाहे व अतीत, अनागत, वर्तमान, आध्यात्मिक, बाहिरिक कोरागु, शूक्ष्मगु, हीनगु, प्रणीतगु, तापागु व सतीगु थजु, व फुक्क विज्ञानयात 'जिगु मखु' 'जिगु आत्म मखु' धका गथे खः अथे बांलाक प्रज्ञां खंकेमाः ।

२३. भिक्षुपिं ! थथे खंम्ह, बहुश्रुत दुम्ह आर्यश्रावक रूपय् नं म्हाइपु तायाच्चनी, वेदनाय् नं म्हाइपु तायाच्चनी, संज्ञाय् नं म्हाइपु तायाच्चनी, संस्कारतय्के नं म्हाइपु तायाच्चनी, विज्ञानय् नं म्हाइपु तायाच्चनी । म्हाइपु ताया रागरहित जुयाच्चनी, रागरहित जुया क्लेशं मुक्त जुयाच्चनी, क्लेशं विमुक्तगुली 'जि क्लेशं विमुक्त जुल' धका ज्ञान उत्पन्न जुयाच्चनी, 'प्रतिसन्धि क्षीण जुल, उत्तमाचरणयात आचरण यायेधुन, यायेमाःगु कर्तव्य यायेधुन, हाकनं यायेमाःगु कर्तव्य छुं मन्त' धका बांलाक सिइकाच्चनी ।

२४. भगवान् बुद्धथथे आज्ञाजुया बिज्यात । प्रसन्नजुया पञ्चवर्गीय भिक्षुपिसं भगवान् बुद्धयागु भाषणयात अनुमोदन यात । थ्व उपदेश कना बिज्याःगु अवस्थाय् पञ्चवर्गीय भिक्षुपिनि उपादानरहित जुया आश्रवं चित्त विमुक्त जुल । उगु बखतय् लोकय् खुम्ह अरहन्तपिं दुगु जुल ।

पञ्चवर्गीयकथा क्वचाल ।

न्यापांगु भाणवार क्वचाल ।

७. पब्बज्जकथा

प्रव्रज्या कथा

२५. उगु समयय् वाराणसी यश कुलपुत्र छम्ह सुकुमारम्ह श्रेष्ठपुत्र जुयाच्चन । व कुमारया स्वंगू प्रासाद दु – छगू हेमन्त (चिकुलां) च्वनेगु, छगू ग्रीष्म ऋतुं (तालां) च्वनेगु, छगू वर्षा ऋतुं च्वनेगु । व कुमार वर्षा ऋतुइ च्वनेगु प्रासादय् प्यलातक मिजंत छम्ह हे मदुगु मिसात मुक्कगु प्याखंमोतय्सं बाजं थाका प्याखं ल्हुइका प्रासादं क्वय् क्वहाँवये म्वाःम्ह जुयाच्चन । छन्हु पञ्चकामं तृप्त जुइक पूर्ण जुइक सेवा याका च्वना च्वंम्ह यश कुलपुत्रया न्हयथ्याक न्हयोवल । परिषदपिनि नं न्हयोवल । चच्छियं चिकंमत च्यानाच्चन । यश कुलपुत्रया न्हयथ्याक न्हयलं चाखोवन्तं च्छन्हु परिषदपिं गुणिसंसाववायुतालीणा क्वखाया, गुलिं बोहलय्

मृदङ्ग क्वखाया, गुलिं याक्वय् खिं क्वखाया, गुलिं सँ छ्याल बिछ्याल जुइका, गुलिं लाः स्वाल्यां वयेका, गुलिं न्त्यलय् (व हा ध्व हा मदयेक) हाला, न्त्यो वयेकाच्चपिं । वं व दृश्य ल्हाती थ्यनाच्चंगु मसांथे तायेकल । ध्व खनेवं हे वया न्त्योने दोष युक्त परिणाम खने दःवल । उदासं चित्तय् थाय् काल । अबले यश कुलपुत्रं उदान व्यक्त यात - “अहो लोकजनपिं ! (तृष्णा आदि क्लेशधर्म) सास्ति याका च्वंच्वन ! अहो लोकजनपिं ! (तृष्णा आदि क्लेशधर्म) कष्ट बिइका च्वंच्वन ।”

अनलि यश कुलपुत्र लुँया लाकां न्त्याना गन लुखा दु अन वन । “बांलाक छें नं पिहाँ वया छें मदुम्ह जुया प्रब्रजित जुइया नितिं यश कुलपुत्रयात छुं अन्तराय (बाधा) मजुइमा” धका अमनुष्य (देवता) पिंसं लुखा चायेका बिल । यश कुलपुत्र शहरया ध्वाखा दुथाय् थ्यंकः वन । “बांलाक छें नं पिहाँ वया छें मदुम्ह जुया प्रब्रजित जुइया नितिं छुं अन्तराय मजुइमा” धका अमनुष्य (देवता) पिंसं ध्वाखा चायेका बिल । यश कुलपुत्र गन ऋषिपतन मृगदावन, अन थ्यंकः वन ।

२६. उगु समयय् भगवान् बुद्ध सुद्धचान्हय् दना बिज्याना खुल्लागु थासय् चंक्रमण याना बिज्यानाच्चन । भगवान् बुद्धं यश कुलपुत्र तापाकं निसें वयाच्चंगु खंका बिज्यात । खनेवं चंक्रमणं क्वहाँ बिज्याना लायातःगु आसनय् फेतुना बिज्यात । भगवान् बुद्धया न्त्योने यश कुलपुत्रं उदान व्यक्त यात - “अहो लोकजनपिं ! (तृष्णा आदि क्लेशधर्म) सास्ति याका च्वंच्वन ! अहो लोकजनपिं ! (तृष्णा आदि क्लेशधर्म) कष्ट बिइका च्वंच्वन ।” भगवान् बुद्धं यश कुलपुत्रयात आज्ञा जुया बिज्यात - “यश, थन सास्ति मदु न कष्ट हे दु । वा यश ! फेतु । छन्त धर्म खँ कने ।”

यश कुलपुत्र “थन सास्ति मदु, कष्ट नं मदु हँ” धका हर्ष व उमंग दुम्ह जुया लुँया लाकां त्वःता गन भगवान् बुद्ध बिज्यानाच्चंगु दुगु खः अन वन । वना भगवान् बुद्धयात अभिवादन याना छसिलिक्क फेतुत । छसिलिक्क फेतुना च्वंम्ह यश कुलपुत्रयात भगवान् बुद्धं आनुपूर्वीकथा कनाबिज्यात । व खः - दानकथा, शीलकथा, स्वर्गकथा, कामय् दोष दुष्परिणाम, उकियागु क्लिष्टता पिदंका क्यना उकिं पिहाँ वनेगुली आनिशांस (फल) नं प्रकाश याना बिज्यात । गबले भगवान् बुद्धं यश कुलपुत्रयात योग्यगु चित्त दुगु, क्यातुगु चित्त दुगु, नीवरणरहितगु चित्त दुगु, उमंगसहितगु चित्त दुगु, प्रसन्न चित्त दुगु सिइका बिज्यात, अबले गुगु बुद्धपिनि मुक्कं थःगु अधिकारय् दुगु (सामुक्कसिक) धर्मदेशना खः, उगु दुःख, समुदय, निरोध व मार्ग प्रकाश याना बिज्यात । गथे हाकु मजुगु, यच्चुसे च्वंगु कापतय् बांलाक हे रंगं ज्वनीगु खः, अथे हे यश कुलपुत्रयात नं “उत्पन्न जुइगु धर्म फुक्क विनाश जुइगु स्वभाव दु” धयागु क्लेशरूपी धू व मलर हितगु धर्मचक्षु उत्पन्न जुल ।

२७. अनलि (थुखे) यश कुलपुत्रया मां प्रासादय् थहाँ वना यश कुलपुत्रयात मखना, गन गृहपति दु, अन वन, वना श्रेष्ठि गृहपतियात थथे धाल, “गृहपति ! छिकिपिनि काय् यश खने मदु ।” श्रेष्ठि गृहपतिं प्यंगु दिशाय् सल गइपिं दूतत छ्वया थः स्वयं गन ऋषिपतन मृगदावन दुगु खः, अन वन । श्रेष्ठि गृहपति लुँयागु लाकांया पालि ख्वाँय् खना पालि ख्वाँय् स्व स्व वन । भगवान् बुद्धश्रेष्ठि गृहपति तापाकं निसें वयाच्चंगु खंका बिज्यात । खनेवं भगवान् बुद्धयात थथे जुल - ‘गथे श्रेष्ठि गृहपतिं थन फेतुना थनसं फेतुना च्वंम्ह यश कुलपुत्रयात मखनिगु खः, अथे ऋद्धि अभिसंस्कार अभिसंस्कृत याये दःसा ज्यू !’ भगवान् बुद्धं उजागु हे ऋद्धि अभिसंस्कार अभिसंस्कृत याना बिज्यात । श्रेष्ठि गृहपति गन भगवान् बुद्ध बिज्यानाच्चंगु दुगु खः, अन वन, वना भगवान् बुद्धयात थथे निवेदन यात - “भन्ते भगवन् ! यश कुलपुत्रयात खना बिज्याः ला ?” ‘गृहपति, फेतु । थन फेतुना थनसं फेतुना च्वंम्ह यश कुलपुत्रयात खंके दइ ।’ अनलि श्रेष्ठि गृहपति ‘थन हे फेतुना थनसं फेतुना च्वंम्ह यश कुलपुत्रयात खंके दइगु हँ !’ धका हर्ष व उमंग दुम्ह जुया भगवान् बुद्धयात अभिवादन याना छसिलिक्क फेतुत । छसिलिक्क फेतुना च्वंम्ह गृहपतियात भगवान् बुद्धं आनुपूर्वीकथा

कना बिज्यात । व खः - दानकथा, शीलकथा, स्वर्गकथा, पञ्चकामय् दोष दुष्परिणाम, उकियागु क्लिष्टता पिदंका क्यना उकिं पिहं वनेगुली आनिशंस नं प्रकाश याना बिज्यात । गबले भगवान् बुद्धश्रेष्ठि गृहपतियात योग्यगु चित्त दुगु, क्यातुगु चित्त दुगु, नीवरणरहितगु चित्त दुगु, उमंगसहितगु चित्त दुगु, प्रसन्न चित्त दुगु सिइका बिज्यात । अबले बुद्ध तथागतपिनि मुक्कं थःगु अधिकारय् दुगु (सामुक्कंसिक) गुगु धर्मदेशना खः, उगु दुःख, समुदय, निरोध व मार्गया खं प्रकाश याना बिज्यात । गथे हाकु मज्जु, यचुगु कापतय् बालाक हे रंगं ज्वनीगु खः, अथे हेश्रेष्ठि गृहपतियात नं “उत्पन्न जुइगु धर्म फुक्क विनाश जुइगु स्वभाव दु” धयागु क्लेशरूपी धू व मलरहितगु धर्मचक्षु उत्पन्न जुल । श्रेष्ठि गृहपतिं धर्म खंम्ह, धर्मय् थ्यंम्ह, धर्म स्यूम्ह, धर्मय् दुथ्याःम्ह, शंका तरेयाये फुम्ह, थथे ला अथे ला धयागु कल्पना मदुम्ह बुद्धशासनय् निर्भिकत्वय् थ्यंम्ह बुद्ध बाहेक मेपिं शरण मदुम्ह जुया भगवान् बुद्धयात थथे निवेदन यात -

“उपदेश अतिकं यइपुसे च्वं, भन्ते ! उपदेश अतिकं यइपुसे च्वं, भन्ते ! ! भोपुइका तःगुयात थपुइका बिइगुथें वा त्वःपुया तःगुयात उला बिइगुथें वा लं तना च्वंम्हसित लं क्यना बिइगुथें वा ख्युथाय् चिकंमत च्याका बिइवं मिखा दुम्हं रूप खनिगुथें हे छलपोल भगवान् अनेककथं धर्म प्रकाश याना बिज्यात । आः जि भन्ते छलपोल भगवान्याःगु शरणय् वने, धर्म व भिक्षुसङ्घयागु नं शरणय् वने । थौनिसें छलपोलं जित आजीवन शरणय् वंम्ह उपासक खः धका स्वीकार याना बिज्याहूँ ।” संसारय् उम्ह गृहपति हे न्हापां त्रिशरण वंम्ह उपासक जुल ।

२८. यश कुलपुत्रया अबुयात धर्मदेशना याना बिज्याबले न्हापा खनेधुंकूगु न्हापा सिइके धुकूगु भूमियात प्रत्यवेक्षण याःम्ह यश कुलपुत्रया उपादानरहित जुया आश्रवं चित्त विमुक्त जुल । अबले भगवान् बुद्धयात थथे जुल - “यश कुलपुत्रया अबुयात धर्मदेशना याना बले न्हापा खनेधुंकूगु न्हापा सिइकेधुंकूगु भूमियात प्रत्यवेक्षण याःम्ह यश कुलपुत्रया चित्त उपादानरहित जुया आश्रवं विमुक्त जुइधुंकल । न्हापा छें च्वना च्वंबलेथें यश कुलपुत्र गृहस्थी जुया कामगुण सेवन याये योग्यम्ह मजुल । आः जिं वयात उगु ऋद्धि अभिसंस्कारं त्वःपुया तयागु त्वःतेगु बेश जुइ ।”

भगवान् बुद्धं उगु ऋद्धि अभिसंस्कार त्वःता बिज्यात । श्रेष्ठि गृहपतिं यश कुलपुत्र फेतुनाच्वंगु खंकल, खना यश कुलपुत्रयात थथे धाल -

‘बाबु यश ! छं मां शोकं दाह जुइकाच्वन । मांयागु जीवन रक्षा या ।’ यश कुलपुत्रं भगवान्या ख्वाः स्वल । भगवान् बुद्धश्रेष्ठि गृहपतियात थथे आज्ञा जुया बिज्यात - “गृहपति ! छं थुकी गथे मती तया ? छंथें गुम्ह व्यक्तिं शैक्षज्ञानं शैक्षदर्शनं धर्मयात खंकल, थुइकल । न्हापा खंकेधुंकूगु न्हापा सिइकेधुंकूगु भूमियात प्रत्यवेक्षण यानाजूम्ह उम्ह व्यक्तिया उपादानरहित जुया आश्रवं चित्त विमुक्त जुइधुंकल । न्हापा छें च्वनाच्वंबलेथें उम्ह व्यक्तिं गृहस्थी जुया कामगुण सेवन याये योग्य जुइ ला ?”

‘जुइ मखुत भन्ते ।’

‘गृहपति, छं थें यश कुलपुत्रं शैक्षज्ञानं शैक्षदर्शनं धर्मयात खंकल, थुइकल, न्हापा खंकेधुंकूगु न्हापा सिइकेधुंकूगु भूमियात प्रत्यवेक्षण याःम्ह वया उपादानरहित जुया आश्रवं चित्त विमुक्त जुइधुंकल । गृहपति ! यश कुलपुत्र न्हापा छें च्वनाच्वंबलेथें गृहस्थी जुया कामगुण सेवन याये योग्य मजुल ।’

‘भन्ते ! यश कुलपुत्रयात लाभ जुल, भन्ते ! यश कुलपुत्रयात भिंगु जीवन प्राप्त जुल । गुगु कारणं यश कुलपुत्रया उपादानरहित जुया आश्रवं चित्त विमुक्त जुल ।’ भन्ते भगवन् ! यश कुलपुत्र ल्यूल्यू तया थौंयागु भोजन जिथाय् स्वीकार याना बिज्याहूँ ।’

भगवान् बुद्धं मौनं जुया स्वीकारं याना बिज्यात ।

श्रेष्ठि गृहपति भगवान्यागु स्वीकृति सिद्धिका आसनं दना भगवान् शास्तायात अभिवादनं याना प्रदक्षिणा याना लिहाँ वन । श्रेष्ठि गृहपति लिहाँ वना भतिचा जायेवं यश कुलपुत्रं भगवान् बुद्धयात थथे निवेदनं यात,

‘भन्ते भगवन् ! जिं छःपिके प्रव्रज्या व उपसम्पदा लाभयानाकाये दयेमाल ।’

भगवान् बुद्धं आज्ञा जुया बिज्यात – ‘वा भिक्षु ! थ्व बांलाक कना तयागु धर्मं खः, दुःखं अन्तं यायेया नितिं उत्तमगु आचरणयात बांलाक आचरणं या ।’ उगु वचनं हे व आयुष्मानया उपसम्पदा जुल । उगु समयय् लोकय् न्हेम्ह अरहन्तपिं दुगु जुल ।

यशया प्रव्रज्या क्वचाल ।

२९. अनलि भगवान् बुद्धं सुथ न्हापनं चीवर पुना पात्र चीवर धारणं याना आयुष्मान् यश ल्यूल्यु तया गन श्रेष्ठि गृहपतिया छें दु, अन बिज्यात । बिज्याना लाया तःगु आसनय् फेतुना बिज्यात । अबले आयुष्मान् यशया मां व जहान गन भगवान् बुद्धं बिज्यानाच्चवंगु दु, अन वन । वना भगवान् बुद्धयात अभिवादनं याना छसिलिक फेतुत । इमित भगवान् बुद्धं आनुपूर्वीकथा कना बिज्यात, व खः – दानकथा, शीलकथा, स्वर्गकथा, कामगुणय् दोष, दुष्परिणाम, उकियागु क्लिष्टता पिदंका क्यना उकिं पिहाँ वनेगुली आनिशंस फल नं प्रकाश याना बिज्यात । गबले भगवान् बुद्धं इमिगु योग्यगु चित्तं दुगु, क्यातुगु चित्तं दुगु, नीवरणरहितगु चित्तं दुगु, उमंगसहितगु चित्तं दुगु, प्रसन्न चित्तं दुगु सिद्धिका बिज्यात, अबले बुद्धपिनि मुक्कं थःगु अधिकारय् दुगु सामुक्कसिक धर्मदेशना दुःख, समुदय, निरोध व मार्गया खँ प्रकाश याना बिज्यात । हाकु मज्जुगु, यचुगु कापतय् बांलाक रंगं ज्वनीथें इमित नं ‘उत्पन्नं जुइगु धर्मं फुक्क विनाशं जुइगु स्वभावं दु’ धयागु क्लेशरूपी धू व मलरहितगु धर्मचक्षु उत्पन्नं जुल । इपिं धर्मं खपिं, धर्मय् थ्यपिं, धर्मं स्यूपिं, धर्मय् दुग्यःपिं शंका तरे याये फुपिं थथे ला अथे ला धयागु कल्पना मदुपिं बुद्धशासनय् निर्भिकत्वय् थ्यपिं अले बुद्ध बाहेक मेपिं शरणं मदुपिं जुया भगवान् बुद्धयात निवेदनं यात – “भन्ते, तःसकं लय्ताये बहः जू, भन्ते, तःसकं प्रसन्नं ताये बहः जू । ..... भन्ते ! भगवान्या शरणं वया, धर्मया नं वथें संघया नं । भगवन् ! जिमित थनिंसे जीवनकाछितक शरणं वःपिं उपासिकापिं धका धारणं याना बिज्याहुँ ।”

इपिं लोकय् न्हापां त्रिशरणं वःपिं उपासिकापिं जुल ।

अनं लिपा आयुष्मान् यशया मांबौ व जहानपिसं भगवान् बुद्धयात व आयुष्मान् यशयात उत्तमगु खाद्यभोज्यद्वारा थःपिनिगु ल्हातं हे तृप्त याका गात गात धायेक भोजन भपिकल । भगवान् बुद्धं भोजन सिधयेका पात्रं ल्हाःचीका बिज्याःगु सिद्धिका (इपिं सकलें) छसिलिक फेतुत । भगवान् बुद्धं आयुष्मान् यशया मांबौ व जहानपितं धर्मकथाद्वारा बांलाक धर्मं क्यना उकी स्थिर याका, बांलाक उत्तेजित याका, सम्प्रहर्षित (लय्तायेका) याका, आसनं दना लिहाँ बिज्यात ।

३०. आयुष्मान् यशया वाराणसीया श्रेष्ठानुश्रेष्ठिपिनि कुलपुत्रपिं – विमल, सुबाहु, पूर्णजी व गवम्पति – प्यम्ह गृहस्थी पासापिसं “यश कुलपुत्रं सँ दानिं खाना काषायवस्त्रं धारणं याना बांलाक छें नं पिहाँ वया छें मदुम्ह जुया प्रव्रजितं जुल” धयागु खबर ताल । इमित थथे जुल “व धर्मविनयं धात्थें हीनगु खइ मखु, व प्रव्रजितं नं हीनगु खइ मखु । गुगु कारणं यश कुलपुत्रं सँ आदि खाना काषायवस्त्रं धारणं याना

बांलाक छें नं पिहाँ वया छें मदुम्ह जुया प्रव्रजित जुल ।” इपिं गन आयुष्मान् यश दु, अन थ्यंकः वन । वना आयुष्मान् यशयात अभिवादन याना छखेलिना च्वंच्वन ।

आयुष्मान् यश इपिं प्यम्ह गृहस्थी पासापित व्वना गन भगवान् दु, अन वन । वना भगवान् बुद्धयात निवेदन याना छसिलिक फेतुत । छसिलिक फेतुना च्वंम्ह आयुष्मान् यशं भगवान् बुद्धयात थथे निवेदन यात – ‘भन्ते ! थ्व वाराणसीया श्रेष्ठानुश्रेष्ठिपिनि कुलपुत्रपिं विमल, सुवाहु, पूर्णजी व गवम्पति प्यम्ह जि गृहस्थीबलेया पासापिं खः । इमित भगवान् बुद्धं अववाद व उपदेश बिया बिज्याहुँ ।’ इमित भगवान् बुद्धं आनुपूर्वीकथा कना बिज्यात । व खः – दानकथा, शीलकथा, स्वर्गकथा, कामगुणया दोष, दुष्परिणाम, उकियागु क्लिष्टता पिदंका क्यना उकिं पिहाँ वनेगुली आनिशंस प्रकाश याना बिज्यात । गबले भगवान् बुद्धं इमिगु योग्यगु चित्त दुगु, क्यातुगु चित्त दुगु, नीवरणरहितगु चित्त दुगु, उमंगसहितगु चित्त दुगु, प्रसन्न चित्त दुगु सिइका बिज्यात, अबले बुद्धपिनि मुक्कं थःगु अधिकार्य दुगु, गुगु सामुक्कसिक धर्मदेशना खः, उगु दुःख, समुदय, निरोध व मार्गया खँ प्रकाश याना बिज्यात । हाकु मजूगु, यचुगु कापतय बांलाक रंगं ज्वनीथे इमित नं व “उत्पन्न जुइगु धर्म विनाश जुइगु स्वभाव दु” धयागु क्लेशरूपी धू व मलरहितगु धर्मचक्षु उत्पन्न जुल । इमिसं धर्म खपिं, धर्मय थ्यपिं, धर्म स्यूपिं, धर्मय दुग्यःपिं शंका तरे याये फुपिं, बुद्धशासनय निर्भीकत्वय थ्यपिं, बुद्ध बाहेक मेपिं शरण मदुपिं जुया भगवान् बुद्धयात थथे निवेदन यात – ‘भन्ते भगवन् ! जिमिसं छपिंथाय प्रव्रज्या व उपसम्पदा कामना यानाच्वना । भगवान् बुद्धं आज्ञा जुया बिज्यात ‘वा भिक्षुपिं ! बांलाक कना तयागु धर्म खः । दुःख अन्त यायेया नितिं उत्तमगु आचरणयात बांलाक आचरण या ।’ व वचनं हे इपिं आयुष्मान्पिनि उपसम्पदा जुल । इपिं भगवान् यागु धर्म खँ व उपदेश न्यना उपादानरहित जुया आश्रव चित्त विमुक्तपिं जुल । उगु समयय लोकय भिंछम्ह अरहन्तपिं दुगु जुल ।

प्यम्ह गृहस्थी पासापिनि प्रव्रज्या क्वचाल ।

Dhammadigital

३१. आयुष्मान् यशया जनपदया न्हापानिसें परम्परां वया च्वपिं न्ययम्ह कुलीन गृहस्थी पासापिसं “यश कुलपुत्र सँ दाहिं खाना काषायवस्त्र धारण याना बांलाक छें नं पिहाँ वना छें मदुम्ह जुया प्रव्रजित जुल हँ” धयागु खबर ताल । इमित थथे जुल “व धर्म विनय धात्थें हीनगु खइमखु, व प्रव्रजित नं हीनगु खइ मखु । गुगु कारणं यश कुलपुत्र सँ दाहिं खाना काषायवस्त्र धारण याना बांलाक छें नं पिहाँ वना छें मदुम्ह जुया प्रव्रजित जुल ।” इपिं गन आयुष्मान् यश दु, अन थ्यंकः वन । आयुष्मान् यशयात अभिवादन याना छखे लिना च्वंच्वन । आयुष्मान् यश इपिं न्ययम्ह गृहस्थी पासापित व्वना गन भगवान् बुद्ध बिज्यानाच्वंगु दु, अन वन । भगवान् बुद्धयात अभिवादन याना छसिलिक फेतुत । छसिलिक फेतुना आयुष्मान् यशंभगवान् बुद्धयात थथे निवेदन यात – “भन्ते ! थ्व जि जनपदया न्हापानिसें परम्परां वया च्वपिं न्ययम्ह कुलीन गृहस्थी पासापिं खः । थुमित भगवान् बुद्धं उपदेश व शिक्षा बिया बिज्याहुँ ।” इमित भगवान् बुद्धं आनुपूर्वीकथा कना बिज्यात । व खः – दानकथा .... प्रकाश याना बिज्यात । गबले भगवान् बुद्धं इमिगु योग्यगु चित्त दुगु ... सिइका बिज्यात, अबले बुद्धपिनि मुक्कं थःगु अधिकार्य दुगु गुगु सामुक्कसिक धर्मदेशना खः, उगु दुःख, समुदय, निरोध व मार्गया खँ प्रकाश याना बिज्यात । हाकु मजूगु, यचुगु कापतय बांलाक रंगं ज्वनीथे इमित नं “उत्पन्न जुइगु धर्म विनाश जुइगु स्वभाव दु” धयागु क्लेशरूपी धू व मलरहितगु धर्मचक्षु उत्पन्न जुल । इमिसं धर्म खपिं, धर्मय थ्यपिं, धर्म स्यूपिं, धर्मय दुग्यःपिं शंका तरे याये फुपिं बुद्धशासनय निर्भीकत्वय थ्यपिं बुद्ध बाहेक मेपिं शरण मदुपिं जुया भगवान् बुद्धयात थथे निवेदन यात – “भन्ते भगवन् ! जिमिसं छपिंके प्रव्रज्या व उपसम्पदा कामना यानाच्वना ।” भगवान् बुद्धं आज्ञा जुया बिज्यात – ‘वा भिक्षुपिं ! बांलाक कना तयागु धर्म खः, दुःख अन्त यायेया नितिं उत्तमगु आचरणयात बांलाक आचरण या ।’ व उगु वचनं

हे इपिं आयुष्मान्पिनि उपसम्पदा जुल । भगवान् बुद्धं इपिं भिक्षुपितं धर्मं खँ व उपदेश कना बिज्यात । इपिं भगवान्यागु धर्मं खँ व उपदेश न्यना उपादानरहित जुया आश्रवं चित्त विमुक्तिपिं जुल । उगु समयय् लोकय् स्वीछम्ह अरहन्तापिं दुगु जुल ।

न्यम्ह गृहस्थी पासापिनि प्रव्रज्या क्वचाल ।

प्रव्रज्याकथा क्वचाल ।

८. मारकथा

३२. 'भगवान् बुद्धं इपिं भिक्षुपितं सम्बोधन याना बिज्यात - 'भिक्षुपिं ! (छिपिं) देव मनुष्यपिनि सम्पत्ति जुयाच्चंगु फुकक बन्धनं मुक्त जूपिं जुल ।' (आः) भिक्षुपिं ! (छिपिं) बहुजन हित बहुजन सुख व लोकपिनि अनुकम्पाया नितिं देव मनुष्यपिनि अर्थ हित व सुखया नितिं चारिका या हूँ । छपु लं निम्ह वने मते । भिक्षुपिं ! आदि मध्य व अन्तय् कल्याणगु धर्मदेशना या, अर्थसहितगु, व्यञ्जन युक्तगु, केवल परिपूर्णगु, परिशुद्धगु, उत्तमगु आचरणायात प्रकाश या । प्रज्ञारूपी मिखाय् क्लेशरूपी धू अल्प मात्रपिं सत्त्वपिं दु । धर्म खँ न्यने मखंगुलि हानि जुइका च्वन । धर्मया खँ सिइके फुपिं दइ । भिक्षुपिं ! धर्मदेशनाया नितिं जि नं गन उरुवेल सेनानिगम दु, अन वने ।

३३. अबले पापी मार गन भगवान् बिज्यानाच्चंगु दु, अन वन । वना भगवान् बुद्धयात गाथाद्वारा धाल -

मार - "श्रमण ! देव मनुष्यपिनि सम्पत्ति जुयाच्चंगु फुकक क्लेश बन्धन छन्त चीधुन, तःधगु बन्धन नं चीधुंम्ह जुल । श्रमण ! छ जिपाखें मुक्त जुइ मखुत ।"

बुद्ध - "पापीमार ! देव मनुष्यपिनि सम्पत्ति जुयाच्चंगु फुकक बन्धनं जि मुक्त जुल । तःधंगु बन्धनं नं मुक्त जुइ धुंम्ह जुल । छ बुत ।"

मार - "आकाशमार्ग वने फुपिततक नं कष्ट बिइगु ध्व (तृष्णारूपी) बन्धन मनय् चाहिला जुयाच्चंगु दु, उगु (तृष्णारूपी) बन्धनं छन्त कष्ट बी मानि । श्रमण ! छ जिपाखें मुक्त जुइमखु ।"

बुद्ध - "गुगु ध्व न्त्याइपुसे च्वंकीगु रूप, शब्द, गन्ध, रस व स्पर्श दु । थुकी जिगु आशा मदयेधुंकल । पापी मार ! छ पराजित जुल, बुत ।"

अले पापी मार, 'जित भगवान् बुद्धं स्यू खनि, 'जित सुगतं स्यू खनि' धका दुःखी व दुर्मनम्ह जुया अन हे लोप जुयावन ।'

मारकथा क्वचाल ।

९. पब्बज्जूपसम्पदाकथा

प्रव्रज्या व उपसम्पदा कथा

३४. उगु समयय् भिक्षुपिसं (बुद्धयाथाय्) नाना दिशां नाना जनपदं प्रव्रज्या व उपसम्पदा अपेक्षितपिं व्वना हइगु जुयाच्चन - 'भगवान् बुद्धं इमित प्रव्रज्या व उपसम्पदा बिया बिज्याइ ।' उकी भिक्षुपिं व प्रव्रज्या

व उपसम्पदा अपेक्षितपित कष्ट जुइगु जुयाच्वन । एकान्तय् आनन्दं च्वना बिज्याःम्ह भगवान् बुद्धया मनय् थथे विचार लुल । थौकन्हे भिक्षुपिसं नाना दिशां नाना जनपदं प्रव्रज्या व उपसम्पदा अपेक्षितपित (जिथाय्) व्वनाहइगु जुयाच्वन - 'इमित भगवान् बुद्धं प्रव्रज्या व उपसम्पदा याना बिज्याइ ।' उकी भिक्षुपिं व प्रव्रज्या व उपसम्पदा अपेक्षितपित कष्ट जुइगु जुयाच्वन । जिं भिक्षुपित अनुमति बिइदःसा ज्यू - "भिक्षुपिं ! आः छिमिसं हे उगु उगु दिशाय् उगु उगु जनपदय् प्रव्रज्या व उपसम्पदा या ।" भगवान् बुद्धं सन्ध्याइलय् एकान्त वासं दना उगु निदानय् उगु प्रकरणय् धर्म खँ कना भिक्षुपित सम्बोधन याना बिज्यात - "भिक्षुपिं ! जि एकान्तय् आनन्दं च्वं च्वनाबले जित थथे मनय् तर्कना लुल, "थौकन्हे भिक्षुपिसं (जिथाय्) नाना दिशां नाना जनपदं प्रव्रज्या व उपसम्पदा अपेक्षितपिं व्वनाहइगु जुयाच्वन, "भगवान् बुद्धं इमित प्रव्रज्या व उपसम्पदा याना बिज्याइ ।' उकी भिक्षुपिं व प्रव्रज्या व उपसम्पदा अपेक्षितपित कष्ट जुइगु जुयाच्वन । जिं भिक्षुपित अनुमति बिइदःसा ज्यू - "भिक्षुपिं ! आः छिमिसं उगु उगु दिशाय् उगु उगु जनपदय् प्रव्रज्या व उपसम्पदा या ।" भिक्षुपिं ! (उकिं) जिं अनुमति बियाच्वना । आः छिमिसं हे उगु उगु दिशाय् उगु उगु जनपदय् प्रव्रज्या व उपसम्पदा या । थुकथं भिक्षुपिं प्रव्रज्या वा उपसम्पदा यायेमाः -

न्हापां सँ दाऱ्ही खाका, काषायवस्त्रत धारण याका, छपाः ल्हाः पिकायेका, उत्तरासङ्ग (गाः) पाछ्यायेके बिया भिक्षुपिनि पाली वन्दना याका पुतुहुँ फेतुइके बिया, ल्हाः बिनित्ति याके बिया 'थथे धाः' याका धा धका धायेमाः ।

बुद्धं सरणंगच्छामि ।
धम्मं सरणं गच्छामि ।
संघं सरणं गच्छामि ।
दुतियम्पि बुद्धं सरणं गच्छामि ।
दुतियम्पि धम्मं सरणं गच्छामि ।
दुतियम्पि संघं सरणं गच्छामि ।
ततियम्पि बुद्धं सरणं गच्छामि ।
ततियम्पि धम्मं सरणं गच्छामि ।
ततियम्पि संघं सरणं गच्छामि ।

'भिक्षुपिं ! थुपिं त्रिशरण गमनद्वारा प्रव्रज्या व उपसम्पदा यायेगु अनुमति बियाच्वना ।'

त्रिशरण गमनद्वारा उपसम्पदाकथा क्वचाल ।

१०. दुतियमारकथा निगूगु मार कथा

३५. भगवान् बुद्धं वर्षावासं दना बिज्याना भिक्षुपित सम्बोधन याना बिज्यात 'भिक्षुपिं ! जिं गथे खः अथे हे विचार याना । गथे खः अथेहे बांलाक कोशिस याना । ज्वःमदुगु निर्वाणय् थ्यंकः वना । ज्वः मदुगु निर्वाणयात साक्षात्कार याना । भिक्षुपिं ! छिमिसं नं गथे खः अथे हे विचार याना, गथे खः अथेहे बांलाक कोशिस याना, ज्वः मदुगु निर्वाणय् बार बार थ्यंकः वनेगु या । ज्वःमदुगु निर्वाणयात साक्षात्कार यायेगु स्व । अबले पापी मार गन भगवान् बुद्धं किञ्चित्कथं सुनिश्चयं कर्तव्यं भवति । भगवान् बुद्धयात गाथाद्वारा धाल -

“देव मनुष्यपिनि सम्पत्ति जुयाच्चंगु मार बन्धनं (छन्त) चीधुन, (छ) तःधंगु बन्धनं नं चीधुंम्ह जुल । श्रमण ! छ, जिगुपाखे मुक्त जुइफइ मखुत ।”

“पापीमार ! देव मनुष्यपिनि सम्पत्ति जुयाच्चंगु मार बन्धनं जि मुक्त जुइधुन । तःधंगु बन्धनं नं जि मुक्त जुइधुंम्ह जुल । अन्तक (मार) ! छ बुत ।”

अले पापीमार ‘भगवान् बुद्धं जित स्यू, सुगतं जित स्यू’ धका दुःखी व दुर्मनम्ह जुया अन हे अन्तर्धान जुयावन ।

निगु मारकथा वचचाल ।

११. भद्रवर्गीयवत्थु

भद्रवर्गीयवस्तु

३६. अनलि भगवान् वाराणसी न्ह्याइपुतले च्वना बिज्याना गन उरुवेल दु, अन चारिकाय् बिज्यात । भगवान् बुद्धं लं चिला गन छगू जंगल दु, अन बिज्यात । बिज्याना उगु जंगलय् दुने द्वाहाँ बिज्यायेधुंका छमा सिमाक्वय् फेतुना बिज्यात । उगु समयय् स्वीम्ह भद्रवर्गीय पासापिं थः थः जहानपिंसहित उगु जंगलय् परिचरण यानाच्च्वनाच्चंगु जुयाच्च्वन । छम्हसिया जहान मदु । वया नितिं वेश्या छम्ह हया तःगु जुयाच्च्वन । व वेश्या इपिं वेहोश जुयाच्चंगु मौका चूलाका सामान ज्वना बिस्युंवन । इपिं पासापिंसं थःपिनि पासायात ग्वाहालि यायेगु रूपय् व मिसायात मामां उगु जंगलय् चाहिला च्वंच्चं छमा सिमाक्वय् फेतुना बिज्याःम्ह भगवान् बुद्धयात खन । खना गन भगवान् बिज्यानाच्चंगु दुगु खः, अन वन । वना भगवान् बुद्धयात थथे निवेदन यात - “भन्ते भगवन् ! मिसा छम्ह खना बिज्याः ला ?” “कुमारपिं ! छिमित मिसा छु यायेत ?”

‘भन्ते ! जिपिं स्वीम्ह भद्रवर्गीय पासापिं थः थः जहानपिंसहित थुगु जंगलय् परिचरण याना च्वंच्च्वनागु खः । छम्हसिया जहान मदुगु जुया वया नितिं वेश्या छम्ह हया बियागु । भन्ते ! व वेश्या जिपिं वेहोश जुयाच्चंगु मौका चूलाका सामान ज्वना बिस्युंवन । भन्ते ! जिपिं पासापिं पासाया नितिं ग्वाहालि यायेगु रूपय् व मिसायात मामां थ्व जंगलय् चाहिला च्वना ।’

‘कुमारपिं ! छिमिसं थुकियात छु गथे भाःपिया ? छिमित गुगु भिं ताः ? मिसा मालेगु ला कि अथवा थःत थःम्हं मालेगु ?’

‘भन्ते ! थःत थःम्हं मालेगु हे जिमिसं भिं ताः ।’

‘कुमारपिं ! अथे जूसा छिपिं फेतु । छिमित धर्म खँ कने ।’

‘हवस् भन्ते ।’

इपिं भद्रवर्गीय पासापिं भगवान् बुद्धयात अभिवादन याना छसिलिक्क फेतुत । इमित भगवान् बुद्धं आनुपूर्वीकथा कना बिज्यात । व खः - दानकथा ..... । उकिं पिहाँ वनेगुली आनिशंसं नं प्रकाश याना बिज्यात । गबले भगवान् बुद्धं इमिगु योग्यगु चित्त दुगु, क्वातुगु चित्त दुगु, नीवरणरहितगु चित्त दुगु, उमंगसहितगु चित्त दुगु, प्रसन्न चित्त दुगु सिइका बिज्यात, अबले बुद्धपिनि मुक्कं थःगु अधिकारय् दुगु गुगु

सामुक्कसिक धर्मदेशना खः, उगु दुःख, समुदय, निरोध व मार्गया खँ प्रकाश याना बिज्यात । हाक् मजूगु, यचुगु कापतय् बांलाक रंगं ज्वनीथें इमित नं 'उत्पन्न जुइगु धर्म फुक्क विनाश जुइगु स्वभाव दु' धयागु क्लेशरूपी धू व मलरहितगु धर्मचक्षु उत्पन्न जुल । इपिं धर्म खंपिं, धर्मय् थ्यपिं, धर्म स्यूपिं, धर्मय् दुग्यःपिं, शंका तरे याये फुपिं, बुद्धशासनय् निर्भीकत्वय् थ्यपिं, बुद्ध बाहेक मेपिं शरण मदुपिं जुया भगवान् बुद्धयात थथे निवेदन यात - "भन्ते भगवन् ! जिमिसं छःपिंथाय् प्रव्रज्या व उपसम्पदा कामना यानाच्चना ।" भगवान् बुद्धं आज्ञा जुया बिज्यात, 'वा भिक्षुपिं ! थ्व बांलाक कना तयागु धर्म खः । दुःख अन्त यायेया नितिं उत्तमगु आचरणयात बांलाक आचरण या ।' उगु वचनं हे इपिं आयुष्मान्पिनि उपसम्पदा जुल ।

भद्रवर्गीय पासापिनिगु कथा स्वचाल ।

निगु भाणवार ।

१२. उरुवेलपाटिहारियकथा

उरुवेलप्रातिहार्य कथा

३७. अनलि भगवान् छसिकथं चारिका यायां गन उरुवेल दु, अन न्ह्यां बिज्यात । उगु समयय् उरुवेलाय् उरुवेल काश्यप, नदी काश्यप व गया काश्यप स्वम्ह जटिलपिं च्वनाच्चंगु जुयाच्चन । इपिं मध्यय् उरुवेल काश्यप जटिल न्यासःम्ह जटिलपिनि नेता, प्रनेता, अग्र, प्रमुख व अधिकारी जुयाच्चन । नदी काश्यप जटिल स्वसः जटिलपिनि नेता, प्रनेता, अग्र, प्रमुख व अधिकारी जुयाच्चन । गया काश्यप जटिल निसः जटिलपिनि नेता, प्रनेता, अग्र, प्रमुख व अधिकारी जुयाच्चन । भगवान् बुद्ध गन उरुवेल काश्यप जटिलया आश्रम दु, अन बिज्यात । बिज्याना उरुवेल काश्यप जटिलयात थथे आज्ञा जुया बिज्यात - "काश्यप ! यदि छन्त भार मजूसा चच्छि अग्निशालाय् च्वने ब्यु ।" "महाश्रमण ! जित भार ला मजू । परन्तु अथे नं अन ऋद्धि दुम्ह, तुरन्त फैले जुइगु विष दुम्ह, ग्यानापुगु विष दुम्ह, हारांम्ह नागराज दु, वं छन्त दुःख थ मबिइमाः ।"

निकोलनं भगवान् बुद्धं उरुवेल काश्यप जटिलयात थथे आज्ञा जुया बिज्यात - "काश्यप ! यदि छन्त भार मजूसा चच्छि अग्निशालाय् च्वने ब्यु ।"

'महाश्रमण ! जित भार ला मजू । परन्तु अथेनं अन ऋद्धि दुम्ह, तुरन्त फैले जुइगु विष दुम्ह, भयानक विष दुम्ह, हारांम्ह नागराज दु, वं छन्त दुःख थ मबिइमाः ।'

स्वकोलनं भगवान् बुद्धं उरुवेल काश्यप जटिलयात थथे आज्ञा जुया बिज्यात, "काश्यप ! यदि छन्त भार मजूसा चच्छि अग्निशालाय् च्वने ब्यु ।"

'महाश्रमण ! जित भार ला मजू । परन्तु अयनं अन ऋद्धि दुम्ह, तुरन्त फैले जुइगु विष दुम्ह, भयानकगु विष दुम्ह, चण्डम्ह, नागराज दु । वं छन्त दुःख थ मबिइमाः ।'

'काश्यप ! छं अग्निशालाय् च्वं धका अनुमति जक ब्यु ।'

'महाश्रमण ! याउँक च्वना बिज्याहुँ ।' भगवान् बुद्ध अग्निशालाय् दुहाँ बिज्याना घाँय्मो सु लाया मुलपतिं थ्याना म्ह तप्यंक तया स्मृतियात न्ह्योने लाका फेतुना बिज्यात ।

३८. व नागराजां भगवान् बुद्ध दुहाँ बिज्याःगु खन । खना तँ पिकया कुँ ल्त्वया हल । अले भगवान् बुद्धयात थथे जुल - “जिं व नागराजया सालुगु छ्यंगु, ख्वातुगु छ्यंगु, ला, सँय्प्याँय्, क्वँय् व स्यलय् धक्का मजुइक थःगु तेजं वयागु तेजयात मदयेका बी दःसा ज्यू ।” अले भगवान् बुद्ध उगु रूपं ऋद्धि अभिसंस्कारयात अभिसंस्कृत याना कुँ वयेका बिज्यात । नागराजां तँ सहयाये मफया मि ज्वाला पिकाल । भगवान् बुद्ध नं तेजोधातु समाधी च्वना मि ज्वाला पिकया बिज्यात । ज्वालासहितगु मि निगुलिं याना अग्निशाला छ्वःथें, ह्वाना ह्वाना छ्वःथें, ज्वालासहितगु जुयाच्वन । इपिं जटिलपिं अग्निशाला छ्चाख्यरं च्वना थथे हालाच्वन, “भो पासापिं ! अपाय्सकं बांलाम्ह महाश्रमण नागराजां कष्ट बिइकाच्वन ।” भगवान् बुद्ध उगु चा कटे जुइवं नागराजयात सालुगु छ्यंगु, ख्वातुगु छ्यंगु ला, सँय्प्याँय्, क्वँय्, स्यलय् धक्का मजुइक थःगु तेजं वयागु तेजयात हटे याना पात्रय् तथा उरुवेल काश्यप जटिलयात क्यना बिज्यात - “काश्यप ! थ्व नागराजयात थःगु तेजयात मदयेका बिइधुन ।” उरुवेल काश्यप जटिलयात थथे जुल - “महाश्रमण तःसकं ऋद्धि दुम्ह खः, तःधंगु आनुभाव दुम्ह खः । गुकिं याना ऋद्धिवानम्ह, तुरन्त फैले जुइगु विष दुम्ह, भयानकगु विष दुम्ह, चण्डम्ह, नागराजयात थःगु तेजं वयागु तेजयात मदयेका बिइफत । परन्तु अथे नं जिथें अरहन्त ला मखुनि ।”

३९. ‘भगवान् बुद्ध नैरञ्जन सिथय् उरुवेल काश्यप जटिलयात आज्ञा जुया बिज्यात - ‘काश्यप ! यदि छन्त भार मजूसा थौं छन्हू अग्निशालाय् च्वने ब्यु ।’

‘महाश्रमण ! जित भार मजू । सुख सुविधाया निंतिं जिं छन्त रोके यानाच्वना । अन ऋद्धि दुम्ह तुरन्त फइले जुइ फुगु विष दुम्ह, भयंकरगु विष दुम्ह, हारांम्ह, नागराजां छन्त दुःख थ मविइमाः ।’

‘जित दुःख बिइ फइ मताः । काश्यप ! छं अग्निशालाय् च्वनेगु अनुमति ब्यु । उगु अग्निशालाय् च्वनेगु अनुमति ब्युगु सिइका भययात अतिक्रमण याना बिज्याःम्ह बुद्ध निर्भीत जुया दुहाँ बिज्यात ।’

‘भगवान् दुहाँ बिज्याःगु खना नागराजां तमं कुँपिकाल । यचुगु मन दुम्ह, शुद्धगु विचार दुम्ह, मनुष्यपिनि नागराजा जुया बिज्याःम्ह भगवान् बुद्धं अन कुँपिकया बिज्यात ।’

‘तँ सह याये मफया नागराजा मिज्वालार्थें च्यात । तेजोधातुइ दक्षम्ह मनुष्यपिनि नागराज जुया बिज्याःम्ह बुद्धं नं मिज्वाला पिकया बिज्यात ।’

‘ज्वालासहितगु मि निगुलिं याना अग्निशाला छ्वःथें, ह्वाना ह्वाना छ्वःथें, ज्वालासहितगु थें जुयाच्वन । जटिलपिं अग्निशाला छ्चाख्यरं च्वना, भो पासापिं ! अपाय्सकं बांलाम्ह महाश्रमण नागराजं कष्ट बिइकाच्वन धका हालाच्वन ।’

‘उगु चा कटे जुइवं नागराजाया मिज्वाला शान्त जुल । ऋद्धिवानम्ह भगवान्यागु अनेक प्रकारयागु वर्ण दुगु मिज्वाला दया हे च्वन ।’

‘वँचुगु, ह्याउँगु, कलजिगु, म्हासुगु, फलिक (शिशाया) वर्णगु अनेक वर्ण दुगु मिज्वाला भगवान्या शरीरय् दयाच्वन ।’

‘नागराजायात पात्रय् तथा ब्राह्मणयात क्यना बिज्यात । काश्यप ! थ्व नागराजयागु तेजयात थःगु तेजं मदयेका बिइधुन ।’

उरुवेल काश्यप जटिल भगवान्या ऋद्धि प्रातिहार्यं तःसकं प्रसन्न जुया भगवान् बुद्धयात थथे निवेदन यात - “महाश्रमण ! थन हे च्वना बिज्याहूँ । छःपितं न्हिथं जिं भोजन याके ।”

न्हापांगु प्रातिहार्यं क्वचाल ।

४०. भगवान् उरुवेल काश्यप जटिलया आश्रमं लिक्क छ्गू वनय् च्वना बिज्यात । अबले प्यम्ह चतुर्महाराजपिं न्ह्याइपूगु चान्हे न्ह्याइपूगु वर्ण दुपिं जुया छ्चाख्यरं तेजं प्रकाशित याना गन भगवान् बुद्ध बिज्यानाच्वंगु दुगु खः, अन वना भगवान् बुद्धयात निवेदन याना तःद्वंगु मि द्वंधें जुया प्यंगू दिशाय् च्वनाच्वन । उरुवेल काश्यप जटिल उगु चा कटे जुइवं गन भगवान् बुद्ध बिज्यानाच्वंगु दु, अन वना भगवान् बुद्धयात निवेदन यात - 'महाश्रमण ! समय जुल, भोजन तयार यायेधुन ।' महाश्रमण ! न्ह्याइपूगु चान्हे न्ह्याइपूगु वर्ण दुपिं जुया छ्चाख्यरं वनय् तेजं प्रकाशित याना छ्पिं गन दु अन वया छ्पिंत अभिवादन याना तःद्वंगु मिद्वंधें जुया प्यंगू दिशाय् च्वना च्वं वःपिं सु ?' 'काश्यप ! चतुर्महाराजपिं जिथाय् धर्म खँ न्यनेत वःपिं खः ।' उरुवेल काश्यप जटिलयात थथे जुल, "महाश्रमण तःधंगु ऋद्धि दुम्ह, तःधंगु आनुभाव दुम्ह खः, गुकिं याना चतुर्महाराजपिं नं धर्म खँ न्यनेत वइगु जुयाच्वन । परन्तु अथेनं जिथें अरहन्त जा मखुनि ।" भगवान् उरुवेल काश्यप जटिलयाथाय् भोजन सिधयेका उगु वनय् हे च्वं बिज्यात ।

निगगु प्रातिहार्यं वचचाल ।

४१. शक्र देवराज इन्द्र न्ह्याइपूगु वर्ण दुम्ह जुया छ्चाख्यरं वनयात तेजं प्रज्वलित याना गन भगवान् बुद्ध बिज्यानच्वंगु दु, अन वना भगवान् बुद्धयात निवेदन याना न्हापायागु वर्ण स्वयानं तःसकं न्ह्याइपूगु तःसकं उत्तमगु तःद्वंगु मिद्वंधें जुया छ्खेलिना च्वनाच्वन । उरुवेल काश्यप जटिल उगु चा कटे जुइवं गन भगवान् दु, अन वना भगवान् बुद्धयात थथे निवेदन यात - 'महाश्रमण ! समय जुल, भोजन तयार यायेधुन ।' महाश्रमण ! न्ह्याइपूगु चान्हे वर्ण दुम्ह जुया छ्चाख्यरं वनयात तेजं प्रज्वलित याना छ्पिं गन बिज्यानाच्वंगु दु, अन वया छ्पिंत अभिवादन याना न्हापायागु वर्ण स्वया नं तःसकं न्ह्याइपूगु तःसकं उत्तमगु तःद्वंगु मिद्वंधें जुया छ्खेलिना च्वं वःम्ह सु ?' 'काश्यप ! जिथाय् धर्म खँ न्यनेत वःम्ह शक्र देवराज इन्द्र खः ।' उरुवेल काश्यप जटिलयात थथे जुल, "महाश्रमण ! तःधंगु ऋद्धि दुम्ह खः, तःधंगु आनुभाव दुम्ह खः, गुकिं याना शक्र देवराज इन्द्र नं धर्म खँ न्यनेत वः । परन्तु अथेनं जिथें अरहन्त ला मखुनि ।" भगवान् बुद्ध उरुवेल काश्यप जटिलयागु भोजन सिधयेका उगु वनय् हे च्वं बिज्यात ।

स्वंगु प्रातिहार्यं वचचाल ।

४२. ब्रह्मा सहम्पति न्ह्याइपूगु चान्हे न्ह्याइपूगु वर्ण दुम्ह जुया छ्चाख्यरं वनयात तेजं प्रकाशित याना गन भगवान् बुद्ध बिज्यानाच्वंगु दु, अन वना भगवान् बुद्धयात अभिवादन याना न्हापायागु वर्ण स्वया नं तःसकं न्ह्याइपूगु तःसकं उत्तमगु तःद्वंगु मिद्वंधें जुया छ्सिलिक्क च्वनाच्वन । उरुवेल काश्यप जटिल उगु चा कटे जुइवं गन भगवान् बुद्ध बिज्यानाच्वंगु दु, अन वना भगवान् बुद्धयात थथे निवेदन यात - 'महाश्रमण ! समय जुल, भोजन तयार यायेधुन ।' महाश्रमण ! न्ह्याइपूगु चान्हे न्ह्याइपूगु वर्ण दुम्ह जुया छ्चाख्यरं वनयात तेजं प्रज्वलित याना गन छ्पिं दु, अन वया छ्पिंत अभिवादन याना न्हापायागु वर्ण स्वया नं तःसकं न्ह्याइपूगु तःसकं उत्तमगु तःद्वंगु मिद्वंधें छ्सिलिक्क च्वना च्वं वःम्ह सु ?' 'काश्यप ! जिथाय् धर्म खँ न्यनेत वःम्ह ब्रह्मा सहम्पति खः ।' उरुवेल काश्यप जटिलयात थथे जुल 'महाश्रमण तःधंगु ऋद्धि दुम्ह खः, तःधंगु आनुभाव दुम्ह खः, गुकिं याना ब्रह्मा सहम्पति नं धर्म खँ न्यनेत वः । परन्तु अथेनं जिथें अरहन्त ला मखुनि ।' भगवान् बुद्ध उरुवेल काश्यप जटिलयाथाय् भोजन सिधयेका उगु वनय् हे च्वं बिज्यात ।

प्यंगु प्रातिहार्यं वचचाल ।

४३. उगु समयय् उरुवेल काश्यप जटिलया तःधंगु यज्ञ न्त्योने थ्यंक वःगु जुयाच्वन । अङ्ग व मगधय् च्वपिं फुक्क धयाथें जनतापिं आपालं खाद्य भोज्य ज्वना वङ्गु जुयाच्वन । उरुवेल काश्यप जटिलयात थथे जुल, “थौकन्हे जिगु तःधंगु यज्ञ न्त्योने थ्यंकः वयाच्वन । अङ्ग व मगधय् च्वपिं फुक्क धयाथें जनतापिं आपालं नयेगु त्वनेगु ज्वनावइ । महाश्रमणं आपालं जनतापिनि न्त्योने ऋद्धिं प्रातिहार्यं क्यनाबिलधाःसा महाश्रमणया लाभ सत्कार अप्वः बढे जुइ, जिगु लाभ सत्कार मदया वनी । महाश्रमण कन्हे छन्हु मवःसा गुलि ज्यू !” भगवान् बुद्धं थःगु चित्तं उरुवेल काश्यप जटिलयागु चित्तया तर्कना सिइका बिज्यात । वसपोलं उत्तरकुरू बिज्याना अन भिक्षाचारद्वारा भोजन हया अनोतप्त दहलय् भोजन याना अन हे न्हि काटे याना बिज्यात । ‘महाश्रमण ! म्हिगः छ्वाय् बिमज्यानागु ? जिमि छ्पितं लुमंका नयेगु त्वनेगु नापं ल्यंकातया ।’ ‘काश्यप ! छन्त थथे जुल मखुला ? थौकन्हे तःधंगु यज्ञ न्त्योने थ्यंकः वयाच्वन । अङ्ग व मगधय् च्वपिं फुक्क धयाथें जनतापिं नयेगु त्वनेगु आपालं ज्वनावइ । महाश्रमणं जनतापिनि न्त्योने ऋद्धिं प्रातिहार्यं क्यन धाःसा महाश्रमणया लाभ सत्कार अप्वः बढे जुइ । जिगु लाभ सत्कार हानि जुइ । महाश्रमण कन्हे छन्हु मवःसा गुलि ज्यू !’ ‘काश्यप ! जिं थःगु मनं छ्मिगु मनया तर्कना सिइका उत्तरकुरू वना अन भिक्षाचारद्वारा भोजन हया अनोतप्त दहलय् भोजन याना अन हे न्हि काटे याना ।’ उरुवेल काश्यप जटिलयात थथे जुल, “महाश्रमण तःधंगु ऋद्धिं दुम्ह खः, तःधंगु आनुभाव दुम्ह खः, गुकिं याना थःगु चित्तं (कतपिनिगु) चित्तयात तकं स्यू । परन्तु अथेनं जिथें अरहन्त ला मखुनि ।” भगवान् बुद्ध उरुवेल काश्यप जटिलयाथाय् भोजन सिधयेका उगु वनय् हे च्वनाबिज्यात ।

न्यागु प्रातिहार्यं क्वचाल ।

४४. उगु समयय् भगवान् बुद्धयात पांसुकूल (लँय् अथवा श्मशानय् वां छ्वया तङ्गु धुलं गया च्वनिगु कापः) उत्पन्न जुल । भगवान् बुद्धयात थथे जुल ‘जिं पांसुकूल गन ही माली ?’ अनलि शक्र देवराज इन्द्रं थःगु चित्तं भगवान्यागु चित्तया कल्पना सिइका ल्हातिं पुखू म्हुया भगवान् बुद्धयात थथे निवेदन यात, ‘भन्ते भगवन् ! पांसुकूल थन हिया बिज्याहूँ ।’ भगवान् बुद्धयात थथे जुल ‘जिं पांसुकूल छुकी न्हुइ ?’ अनलि शक्र देवराज इन्द्रं थःगु मनं भगवान् बुद्धयागु मनया कल्पना सिइका तःगु ल्वहँ न्त्योने तयेहल, ‘भन्ते भगवन् ! पांसुकूल थुकी न्हया बिज्याहूँ ।’ भगवान् बुद्धयात थथे जुल ‘छुकी जिं खाया हिलेगु ?’ ककुध सिमाय् वास याना च्वंम्ह देवतां थःगु मनं भगवान् बुद्धया मनया कल्पना सिइका सिमा कच्चा क्वछुइका हल, ‘भन्ते भगवन् ! थुकी खाया हिला बिज्याहूँ ।’ भगवान् बुद्धयात थथे जुल ‘छुकी जिं पांसुकूल चकंके ?’ अनलि शक्र देवराज इन्द्रं थःगु मनं भगवान् बुद्धयागु मनया कल्पना सिइका तःफागु ल्वहँ न्त्योने तयेहल, ‘भन्ते भगवन् ! पांसुकूल थुकी चकंका बिज्याहूँ । उरुवेल काश्यप जटिल उगु चा कटे जुइवं गन भगवान् बुद्ध बिज्यानाच्वंगु दु, अन वना भगवान् बुद्धयात थथे निवेदन यात, ‘महाश्रमण ! समय जुल, भोजन तयार यायेधुन ।’ ‘महाश्रमण ! थ्व न्हापा थन पुखू मदुगु खः आः थन पुखू दयाच्वन । न्हापा ल्वहँ न्त्योने मदुगु खः, आः थन ल्वहँ न्त्योने दयाच्वन । थ्व ककुध सिमाया कच्चा न्हापा क्वमछूगु खः, आः थन कच्चा क्वछुना च्वन ।’ ‘काश्यप ! जित पांसुकूल उत्पन्न जुल । काश्यप ! व जित थथे जुल, ‘जिं गन पांसुकूल हि ?’ ‘काश्यप ! शक्र देवराज इन्द्रं थःगु मनं जिगु मनया विचार सिइका ल्हातिं पुखू म्हुया जित थथे धाल, ‘भन्ते भगवन्, पांसुकूल थन हिया बिज्याहूँ ।’ थ्व शक्र देवतां ल्हातिं म्हुगु पुखू खः । ‘काश्यप ! अले जित थथे जुल, ‘छुकी पांसुकूल न्हुइगु ?’ ‘काश्यप ! शक्र देवराज इन्द्रं थःगु मनं जिगु मनया खँ सिइका तःगु ल्वहँ न्त्योने तयेहल, ‘भन्ते भगवन्, पांसुकूल थुकी न्हया बिज्याहूँ ।’ ‘काश्यप ! थ्व देवतां न्त्योने तयेहःगु ल्वहँ खः ।’ ‘काश्यप ! व जित थथे जुल, ‘जिं (थ्व) गन खाया हिलेगु ?’ ‘काश्यप ! ककुध सिमाय् वास याना च्वंम्ह देवतां थःगु चित्तं जिगु चित्तया कल्पना सिइका सिमा कच्चा क्वछुइका हल, ‘भन्ते भगवन् ! थन खाया हिला बिज्याहूँ ।’ काश्यप ! व जित

थथे जुल, 'जिं छुकी पांसुकूल चकंके ?' 'काश्यप ! शक्र देवराज इन्द्रं तःगु मनं जिगु मनया खँ सिइका तःफागु ल्वहँ न्ह्योने तये हल, 'भन्ते भगवन् ! थुकी पांसुकूल चकंका बिज्याहँ ।' थ्व देवतां न्ह्योने तये हःगु ल्वहँ फाः खः । उरुवेल काश्यप जटिलयात थथे जुल, 'महाश्रमण तःधंगु ऋद्धि दुम्ह खः, तःधंगु आनुभाव दुम्ह खः, गुकिं याना शक्र देवराज इन्द्रं तकं सेवा टहल याःवइगु जुयाच्वन । परन्तु अथे नं जिथें अरहन्त ला मखुनि ।' भगवान् बुद्ध उरुवेल काश्यप जटिलयाथाय् भोजन सिधयेका उगु वनसं च्वबिज्यात ।

उरुवेल काश्यप जटिल उगु चा कटे जुइवं गन भगवान् बुद्ध बिज्यानाच्वंगु दु, अन वना, भगवान् बुद्धयात समय कन, 'महाश्रमण ई जुल । भोजन ठीक याना वयेधुन ।' 'काश्यप ! छ हँ जि वये ।' (बुद्ध) उरुवेल काश्यप जटिलयात लिछ्ववया गुगु जामुन फलं याना जम्बूद्वीप धका प्रख्यात जुल, उगु जामुन मां फल कया न्हापां बिज्याना अग्निशालाय् फेतुना बिज्यात । उरुवेल काश्यप जटिल भगवान् बुद्धयात अग्निशालाय् फेतुना बिज्यानाच्वंगु खंकल । खना भगवान् बुद्धयात थथे निवेदन यात, 'महाश्रमण ! छःपिं गुगु लँ बिज्याना ? छःपिं स्वया जि न्हापा वयागु, छःपिं न्हापा बिज्याना अग्निशालाय् फेतुना बिज्यानाच्वन ।' काश्यप ! जिं छन्त लिछ्ववया गुगु जामुन फलं याना जम्बूद्वीप नां प्रख्यात जुयाच्वन, उगु जामुन मां फल कया न्हापालाक वया अग्निशालाय् फेतुना च्वनागु खः । काश्यप ! थ्व जामुन फल वर्णं सम्पन्नगु गन्धं सम्पन्नगु रसं युक्तगु, छं नयेसा न । 'महाश्रमण ! म्वाल, छःपित जक योग्य जू, छःपिसं जक भपाः बिज्याहँ ।' उरुवेल काश्यप जटिलयात थथे जुल, 'महाश्रमण ऋद्धि दुम्ह खः, आनुभाव दुम्ह खः, गुकिं याना जित न्हापा छ्ववया हया, गुगु जामुन फलं याना जम्बूद्वीप नां प्रख्यात जुयाच्वन, उगु सिमां जामुन फल कया न्हापां बिज्याना अग्निशालाय् फेतुना बिज्यात । परन्तु अथे नं जिथें अरहन्त ला मखुनि ।'

भगवान् उरुवेल काश्यप जटिलयाथाय् भोजन सिधयेका उगु वनयसं च्वबिज्यात ।

४५. उरुवेल काश्यप जटिल उगु चा कटे जुइवं गन भगवान् बुद्ध बिज्यानाच्वंगु दु, अन वना भगवान् बुद्धयात समय कवन 'महाश्रमण ! समय जुल, भोजन तयार यायेधुन ।' 'काश्यप ! छ हँ जि वये ।' (बुद्ध) उरुवेल काश्यप जटिलयात लिछ्ववया गुगु जामुन फलं याना जम्बूद्वीप नां प्रख्यात जुयाच्वन, उगु जामुन सिमाया लिक्क अंमा । ..... उगु अंमाया लिक्क अम्बमा । ..... उगु अम्बमाया लिक्क हलःमा । ..... त्रयत्रिंश देवलोक बिज्याना पारिच्छत्तक स्वाँ कया न्हापां बिज्याना अग्निशालाय् फेतुना बिज्यात । उरुवेल काश्यप जटिलं भगवान् बुद्ध अग्निशालाय् फेतुनाच्वंगु खन । खना भगवान् बुद्धयात थथे निवेदन यात, 'महाश्रमण, छःपिं गुगु लँ बिज्याना ? जि छःपिं स्वया न्हापां वयागु, छःपिं न्हापां बिज्याना अग्निशालाय् फेतुना बिज्यात ।' 'काश्यप ! जि छन्त छ्ववया हया त्रयत्रिंश वना पारिच्छत्तक स्वाँ कया न्हापां वया अग्निशालाय् फेतुना च्वना ।' 'काश्यप ! पारिच्छत्तक स्वाँ वर्णं सम्पन्नगु गन्धं सम्पन्नगु खः, छन्त माःसा का ।' 'महाश्रमण ! जित म्वाः, छःपित योग्य, छःपिसं हे कया बिज्याहँ ।' उरुवेल काश्यप जटिलयात थथे जुल, 'महाश्रमण ! तःधंगु ऋद्धि दुम्ह खः, तःधंगु आनुभाव दुम्ह खः, गुकिं याना जित न्हापा छ्ववया हया त्रयत्रिंश देवलोक बिज्याना पारिच्छत्तक स्वाँ ज्वना न्हापां बिज्याना अग्निशालाय् फेतुना बिज्यात । परन्तु अथे नं जिथें अरहन्त ला मखुनि ।'

४६. उगु समयय् इपिं जटिलपिनि मि कुइ मास्ति वल, सिं धाःसा फाये मफु । इपिं जटिलपितं थथे जुल, 'महाश्रमणया ऋद्धि आनुभावं अवश्य नं जिमित सिं फाये मफयेका तःगु जुइ ।' भगवान् बुद्ध उरुवेल काश्यप जटिलयात थथे आज्ञा जुया बिज्यात, 'काश्यप ! जिं सिं फाया बिइ ला ?' 'महाश्रमण ! फाया बिज्याहँ ।' छगू पाखं न्यासः कच्चा दयेक सिं फाया बिज्यात । उरुवेल काश्यप जटिलयात थथे जुल, 'महाश्रमण तःधंगु ऋद्धि दुम्ह खः, तःधंगु आनुभाव दुम्ह खः, गुकिं याना छगू पाखं हे न्यासः कच्चा दयेक सिं न फाया बिज्याये फु । परन्तु अथे नं जिथें अरहन्त ला मखुनि ।'

४७. उगु समयय् इपिं जटिलपिनि मि कुइगु इच्छा जुल । परन्तु मि च्याके मफु । इपिं जटिलपिंत थथे जुल, 'निश्चय नं महाश्रमणया ऋद्धि आनुभावं भीत मि च्याके मफयेका तल जुइ ।' भगवान् बुद्ध उरुवेल काश्यप जटिलयात थथे आज्ञा जुया बिज्यात, 'काश्यप ! जिं मि च्याका बिइला ?' 'ज्यू, महाश्रमण च्याका बिज्याहूँ ।' छकोलनं न्यासः मि द्वं च्याका बिज्यात । उरुवेल काश्यप जटिलयात थथे जुल, 'महाश्रमण तःधंगु ऋद्धि दुम्ह खः, तःधंगु आनुभाव दुम्ह खः, गुगु कारणं मि नं च्याका बिज्याये फु । परन्तु अथे नं जिथें अरहन्त ला मखुनि ।'

४८. उगु समयय् इपिं जटिलपिनि मि कुइधुंका मिं स्याये मफयाच्वन । इपिं जटिलपिंत थथे जुल, 'अवश्य नं महाश्रमणया ऋद्धि आनुभावं भीत मि स्याये मफयेका तःगु जुइ ।' भगवान् बुद्ध उरुवेल काश्यप जटिलयात थथे आज्ञा जुया बिज्यात, 'काश्यप ! मि स्यायेगु ला ?' 'ज्यू महाश्रमण ! स्याना बिज्याहूँ ।' छगू पाखं हे न्यासः मि स्याना बिज्यात । उरुवेल काश्यप जटिलयात थथे जुल, 'महाश्रमण तःधंगु ऋद्धि दुम्ह खः, तःधंगु आनुभाव दुम्ह खः, गुकिं याना मि नं स्याना बिज्यायेफु । परन्तु अथे नं जिथें अरहन्त ला मखुनि ।'

४९. उगु समयय् इपिं जटिलपिंसं ख्वाउंसे च्वंगु हेमन्त ऋतुया बिचय् लाःगु च्याचाया दिनय् च्वापु गाःगु बखतय् नेरञ्जरा खुसी गबलें लखं थाहाँ वइगु, गबलें लुकु बिइगु, हानं गबलें लखं थाहाँ नं वइगु लुकु नं बिइगु यानाच्वन । भगवान् बुद्ध न्यासः गः मि मकः निर्माण याना बिज्यात, गुकी इपिं जटिलपिं थाहाँ वया मि पन । इपिं जटिलपिंत थथे जुल, 'निश्चय नं महाश्रमणया ऋद्धि आनुभावं ध्व मकः निर्माण जूगु जुइ ।' उरुवेल काश्यप जटिलयात थथे जुल, 'महाश्रमण ऋद्धिवान्म्ह खः, आनुभाव दुम्ह खः, गुकिं याना ध्व मकःत आपालं सृष्टि जुल । परन्तु अथे नं जिथें अरहन्त ला मखुनि ।'

५०. उगु समयय् कुबेलाय् वा वल । तःसकं लः बा वयाच्वन । गुगु प्रदेशय् भगवान् च्वना बिज्यात व थासय् लखं त्वः मपु । अबले भगवान् बुद्धयात थथे जुल, 'जिं छ्वाख्यरं लः चिइका दथुइ धुफाःदंगु भूमी चंक्रमण याये दःसा ज्यू ।' भगवान् बुद्ध छ्वाख्यरं लः चिइका दथुइ धुफाःदकं भूमी चंक्रमण याना बिज्यानाच्वन । उरुवेल काश्यप जटिल 'महाश्रमणयात लखं चुइके थमयंकेमाः' धका फुक्क जटिलपिं मुंका नांचाय् च्वना गुगु प्रदेशय् भगवान् बुद्ध च्वना बिज्यागु खः, उगु प्रदेशय् वन । उरुवेल काश्यप जटिलं छ्वाख्यरं लः चिइका दथुइ धुफाःदकं भूमी चंक्रमण याना बिज्याःम्ह भगवान् बुद्धयात खन, खना भगवान् बुद्धयात थथे धाल - 'महाश्रमण ! आमकन छःपिं खःला ?' 'काश्यप ! जि थन खः' धका भगवान् बुद्ध आकाशय् व्वया नांचाय् दना बिज्यात । उरुवेल काश्यप जटिलयात जुल, 'महाश्रमण ऋद्धिवान्म्ह खः, आनुभाव दुम्ह नं खः, परन्तु अथे नं जिथें अरहन्त ला मखुनि ।'

५१. अनलि भगवान् बुद्धयात थथे जुल, "धुम्ह मोघपुरुष (मूर्खम्ह) पुरुषयात ताःकाल तकं थथे हे जुइ, 'महाश्रमण ऋद्धिवान्म्ह खः, आनुभाव दुम्ह नं खः, गुगु कारणं ऋद्धिवान्म्ह, आनुभाव दुम्ह नं खः, परन्तु अथे नं जिथें अरहन्त ला मखुनि ।" 'जिं ध्व जटिलयात संवेग उत्पन्न याके दःसा ज्यू ।' भगवान् बुद्ध उरुवेल काश्यप जटिलयात थथे आज्ञा जुया बिज्यात, 'काश्यप ! न छ अरहन्त हे खः, न अरहन्त मार्गय् थ्यंम्ह खः, छंके व आचरण नं मद्दु, गुकिं छ अरहन्त वा अहरन्त मार्गय् थ्यंम्ह जुइ फइगु खः ।' उरुवेल काश्यप जटिलं भगवान्या पाली भ्वःपुया भगवान् बुद्धयात थथे निवेदन यात, 'भन्ते भगवन् ! छपिन्थाय् प्रव्रज्या व उपसम्पदा कामना यानाच्वना ।' 'काश्यप ! छ न्यासः जटिलपिनि नेता, प्रनेता, अग्रम्ह, प्रमुखम्ह अधिकारी खः । इमिके न्यना स्वः, इमि मती गथे व अथे याइ ।' उरुवेल काश्यपजटिलं इपिं जटिलपिं गन दु, अन वना इपिं जटिलपिंत थथे धाल - 'भो शिष्यपिं ! जिं महाश्रमणयाथाय् ब्रह्मचर्यया आचरण यायेगु इच्छा याना । छिमि गथे मती दु अथे या ।' 'भो आचार्य ! जिपिं न्हापानिसें हे महाश्रमणप्रति प्रसन्न जूपिं

खः । यदि छपिसं महाश्रमणयाथाय् उत्तमगु आचरणयात आचरण याना बिज्यात धाःसा जिपिं फुक्कसिनं नं महाश्रमणयाथाय् उत्तमगु आचरणयात आचरण याये ।' इपिं जटिलपिसं सँ, जटा, न्वः, खःमु, नाला आदि फुक्क छपाय् याना लखय् चुइका गन भगवान् बुद्ध बिज्यानाच्वंगु दु, अन वना भगवान्या पाली भ्वःपुया भगवान् बुद्धयात थथे निवेदन यात - "भन्ते भगवन् ! छःपिके प्रव्रज्या व उपसम्पदा कामना यानाच्वना ।' भगवान् बुद्ध आज्ञा जुया बिज्यात, 'वा भिक्षुपिं ! बांलाक कना तयागु धर्म खः । दुःख अन्त यायेया नितिं उत्तमगु आचरणया आचरण या ।' इपिं आयुष्मान्पिनि उगु वचनं हे उपसम्पदा जुल ।

५२. अनलि नदी काश्यप जटिलं सँ, जटा, न्वः, खःमु, नाला आदि छपाय् जुयाच्वंगु वस्तुत लखं चुइके यंका तःगु खन, खना वयात थथे जुल, 'जिमि दाजुयात उपद्रव थ मजुइमा !' थथे धका जटिलपितं छवया बिल 'हँ, जिमि दाजुयात छु जुल सिइका वा ।' स्वयं थः नं स्वसः जटिलपिं ब्वना गन उरुवेल काश्यप जटिल दु, अन वना आयुष्मान् उरुवेल काश्यपयात थथे धाल - 'काश्यप ! थ्व उत्तमगु खः ला ?' 'आयुष्मान्, उत्तमगु खः ।' इपिं जटिलपिसं नं सँ, जटा, न्वः, खःमु, नाला ल्वाकः छ्याना लखय् चुइके छवत । गन भगवान् बिज्यानाच्वंगु दु, अन वन । वना भगवान् बुद्धयात थथे निवेदन यात, 'भन्ते भगवन् ! छपिन्थाय् प्रव्रज्या व उपसम्पदा कामना यानाच्वना ।' भगवान् बुद्ध आज्ञा जुया बिज्यात, 'वा भिक्षुपिं ! बांलाक कना तयागु धर्म खः । दुःख अन्त यायेया नितिं उत्तमगु आचरणयात बांलाक आचरण या ।' उगु वचनं हे इपिं आयुष्मान्पिनि उपसम्पदा जुल ।

५३. अनलि गया काश्यप जटिलं सँ, जटा, न्वः, खःमु नाला आदि ल्वाकःज्यागु वस्तुत चुइके यंका तःगु खन । खना वयात थथे जुल, 'जिमि दाजुपितं उपद्रव थमजुइमा !' थथे धका जटिलपितं छवयाबिल । जिमि दाजुयात छु जुल जुइ ? धका स्वयं थःनं निसः जटिलपिं ब्वना गन उरुवेल काश्यप दु, अन वना आयुष्मान् उरुवेल काश्यपयात थथे धाल, 'काश्यप ! थ्व उत्तमगु खः ला ?' 'आवुसो, उत्तमगु खः ।' इपिं जटिलपिसं सँ, जटा, न्वः, खःमु, नाला आदि ल्वाकः छ्याना चुइके छवया गन भगवान् दु, अन वनः, वना भगवान्या पाली भोपुया भगवान् बुद्धयात थथे निवेदन यात - "भन्ते भगवन् ! छपिन्थाय् प्रव्रज्या व उपसम्पदा कामना यानाच्वना ।' भगवान् बुद्ध आज्ञा जुया बिज्यात, 'वा भिक्षुपिं ! बांलाक कना तयागु धर्म खः । दुःख अन्त यायेया नितिं उत्तमगु आचरणयात बांलाक आचरण या ।' उगु वचनं हे इपिं आयुष्मान्पिनि उपसम्पदा जुल । भगवान् बुद्धया अधिष्ठानं फाये मफुगु न्यासःकच्चा सिं फाया बिज्यात, च्याके मफुगु मि च्याका बिज्यात, स्याये मफुगु मि स्याना बिज्यात । न्यासः मतः निर्माण याना बिज्यात । थुगु प्रकारं स्वद्वःत्या प्रातिहार्य दुगु जुयाच्वन ।

५४. अनलि भगवान् बुद्ध उरुवेलय् न्ह्याइपुतले च्वना बिज्याना, गुण व संख्यां आपाः दुपिं फुक्क पुलापिं द्वःछिम्ह जटिल भिक्षुसंघपिं नापं गन गयाशीर्ष दु, अन बिज्यात । भगवान् बुद्ध द्वःछि भिक्षुपिं नापं गयाय् गयाशीर्षय् च्वनाबिज्यात । अन भगवान् बुद्ध भिक्षुपितं सम्बोधन याना बिज्यात -

"भिक्षुपिं ! फुक्क (आदिप्त जुया) ह्वाना ह्वाना छवयाच्वन । भिक्षुपिं ! फुक्क फुक्क ह्वाना ह्वानां छवयाच्वंगु छु खः ?" चक्षु ह्वाना ह्वानां छवयाच्वन । चक्षुविज्ञान ह्वाना ह्वानां छवयाच्वन । चक्षु स्पर्श ह्वाना ह्वानां छवयाच्वन । चक्षु स्पर्शया कारणं उत्पन्न जुयाच्वंगु गुगु सुख दुःख व दुःख नं मखु सुख नं मखुगु (उपेक्षा) वेदना खः, व नं ह्वाना ह्वानां छवयाच्वन । 'ह्वाना ह्वाना छवःगु छुकिं ?' 'राग अग्नि, द्वेष अग्नि व मोह अग्निं याना ह्वाना ह्वानां छवयाच्वन ।' 'जन्म जुइगु, बुढा जुइगु, मरण जुइगु, शोक जुइगु, परिदेव जुइगु, दुःख जुइगु, दौर्मनस्य जुइगु व तःसकं दाह जुइगुलिं ह्वाना ह्वानां छवयाच्वन धका जिं कनाच्वना । श्रोत ह्वाना ह्वानां छवयाच्वन । शब्द ह्वाना ह्वानां छवयाच्वन । श्रोतविज्ञान ह्वाना

ह्वानां छ्वयाच्चन । श्रोत स्पर्शया कारणं उत्पन्न जुयाच्चंगु सुख, दुःख व सुख नं मखुगु दुःख नं मखुगु गुगु (उपेक्षा) वेदना खः व नं ह्वाना ह्वानां छ्वयाच्चन । 'ह्वाना ह्वानां छ्वःगु छुकिं ?' राग अग्नि, द्वेष अग्नि, व मोह अग्निं याना ह्वाना ह्वानां छ्वयाच्चन । जन्म, जरा, मरण, शोक, परिदेव, दुःख, दौर्मनस्य उपायासं ह्वाना ह्वानां छ्वयाच्चन धका जिं कनाच्चना । घ्राण ह्वाना ह्वानां छ्वयाच्चन । गन्ध ह्वाना ह्वानां छ्वयाच्चन । घ्राणविज्ञान ह्वाना ह्वानां छ्वयाच्चन । घ्राण स्पर्श ह्वाना ह्वानां छ्वयाच्चन । घ्राण स्पर्शया कारणं उत्पन्न जुयाच्चंगु सुख, दुःख व दुःख नं मखु सुख नं मखुगु गुगु (उपेक्षा) वेदना खः, व नं ह्वाना ह्वानां छ्वयाच्चन । ह्वाना ह्वानां छ्वःगु छुकिं ? राग अग्नि, द्वेष अग्नि व मोह अग्निं याना ह्वाना ह्वानां छ्वयाच्चन । जन्म, जरा, मरण, शोक, परिदेव, दुःख दौर्मनस्य व उपायासं ह्वाना ह्वानां छ्वयाच्चन धका जिं कनाच्चना । जिह्वा ह्वाना ह्वानां छ्वयाच्चन । रस ह्वाना ह्वानां छ्वयाच्चन । जिह्वाविज्ञान ह्वाना ह्वानां छ्वयाच्चन । जिह्वा स्पर्श ह्वाना ह्वानां छ्वयाच्चन । जिह्वा स्पर्शया कारणं उत्पन्न जुयाच्चंगु सुख, दुःख व दुःख नं मखु सुख नं मखुगु गुगु (उपेक्षा) वेदना खः, व नं ह्वाना ह्वानां छ्वयाच्चन । ह्वाना ह्वानां छ्वःगु छुकिं ? राग अग्नि, द्वेष अग्नि व मोह अग्निं याना ह्वाना ह्वानां छ्वयाच्चन । जन्म, जरा, मरण, शोक, परिदेव, दुःख, दौर्मनस्य व उपायासं ह्वाना ह्वानां छ्वयाच्चन धका जिं कनाच्चना । काय ह्वाना ह्वानां छ्वयाच्चन । स्पर्श ह्वाना ह्वानां छ्वयाच्चन । कायविज्ञान ह्वाना ह्वानां छ्वयाच्चन । कायस्पर्श ह्वाना ह्वानां छ्वयाच्चन । कायस्पर्शया कारणं उत्पन्न जुयाच्चंगु सुख, दुःख व दुःख नं मखु सुख नं मखुगु गुगु (उपेक्षा) वेदना खः, व नं ह्वाना ह्वानां छ्वयाच्चन । राग अग्नि, द्वेष अग्नि व मोह अग्निं याना ह्वाना ह्वानां छ्वयाच्चन । जन्म, जरा, मरण, शोक, परिदेव, दुःख दौर्मनस्य व उपायासं ह्वाना ह्वानां छ्वयाच्चन धका जिं कनाच्चना । मन ह्वाना ह्वानां छ्वयाच्चन । धर्म ह्वाना ह्वानां छ्वयाच्चन । मनोविज्ञान ह्वाना ह्वानां छ्वयाच्चन । मनस्पर्श ह्वाना ह्वानां छ्वयाच्चन । मनस्पर्शया कारणं उत्पन्न जुयाच्चंगु सुख, दुःख व दुःख नं मखु सुख नं मखुगु गुगु (उपेक्षा) वेदना खः, व नं ह्वाना ह्वानां छ्वयाच्चन । ह्वाना ह्वानां छ्वःगु छुकिं ? राग अग्नि, द्वेष अग्नि व मोह अग्निं याना ह्वाना ह्वानां छ्वयाच्चन । जाति, जरा, मरण, शोक, परिदेव, दुःख, दौर्मनस्य व उपायासं ह्वाना ह्वानां छ्वयाच्चन धका जिं कनाच्चना ।'

'भिक्षुपिं ! थथे खंम्ह, बहुश्रुत दुम्ह आर्यश्रावक भिक्षु चक्षुइ नं म्हाइपु ताइ । रूपय् नं म्हाइपु ताइ । चक्षुविज्ञानय् नं म्हाइपु ताइ । चक्षुस्पर्शय् नं म्हाइपु ताइ । चक्षुस्पर्शया कारणं उत्पन्न जुयाच्चंगु सुख, दुःख व सुख नं मखु दुःख नं मखुगु गुगु (उपेक्षा) वेदना खः, उकी नं म्हाइपु ताइ । श्रोतय् नं म्हाइपु ताइ । शब्दय् नं म्हाइपु ताइ । ... घ्राणय् नं म्हाइपु ताइ । गन्धय् नं म्हाइपु ताइ । ..... जिह्वाय् नं म्हाइपु ताइ । रसय् नं म्हाइपु ताइ । .... कायय् नं म्हाइपु ताइ । स्पर्शय् नं म्हाइपु ताइ । ..... मनय् नं म्हाइपु ताइ । धर्मय् नं म्हाइपु ताइ । मनोविज्ञानय् नं म्हाइपु ताइ । मनस्पर्शय् नं म्हाइपु ताइ । मनस्पर्शया कारणं उत्पन्न जुयाच्चंगु सुख, दुःख व सुख नं मखु दुःख नं मखुगु गुगु (उपेक्षा) वेदना खः, उकी नं म्हाइपु ताइ । म्हाइपु ताइगुलिं आसक्त जुइ मखु, अनासक्तिं याना क्लेशं मुक्त जुयाच्चनी । क्लेश मुक्त जूगुली क्लेशं मुक्त जुल धका ज्ञानं खंका च्वनी । जन्म जुइगु नं मन्त, उत्तमगु आचरणयात आचरण यायेधुन, यायेमाःगु ज्या नं यायेधुन, मेगु मार्ग कृत्यया निंतिं यायेमाःगु ज्या मन्त धका सिइका काइ ।'

थुगु उपेदश कना बिज्याःगु बखतय् इपिं द्दुःखंम्ह भिक्षुपिं उपादानरहित जुया आश्रवं चित्त विमुक्तपिं जुल ।

आदिप्तपर्यायसूत्रं क्वचाल ।

उरुवेन प्रतिहार्यं स्वंगु भाणवारं क्वचाल ।

१३. बिम्बिसारसमागमकथा

५५. अनलि भगवान् बुद्ध गयाशीर्षय् न्त्याइपुतले च्वनाबिज्याना गुण व संख्यां आपालं दुपिं फुक्क पुलापि द्वःछिम्ह जटिल भिक्षुसंघपिं नापं गन राजगृह दु अन बिज्यात । भगवान् बुद्ध छसिकथं चारिका यायां गन राजगृह दु, अन न्त्यां बिज्यात । भगवान् बुद्ध राजगृहय् लट्टिवनय् सुप्रतिस्थित चैत्यय् च्वना बिज्यात । मगध देशया जुजु श्रेणीय बिम्बिसारं खबर ताल 'शाक्यकुलं प्रव्रजित जूम्ह शाक्यपुत्र शाक्यकुल श्रमण गौतम राजगृहय् थ्यंका लट्टिवनय् सुप्रतिस्थित चैत्यय् च्वना बिज्यात । व उम्ह भगवान् गौतम थथे भिं गु कीर्ति फइले जूम्ह जुयाच्चन । वसपोल भगवान् ब्रह्मा देव मनुष्यपिसं पूजायाये योग्यम्ह खः, सम्पूर्ण धर्मयात स्वयं सिइका बिज्याकम्ह खः, विद्या व चरणं सम्पन्नम्ह खः, मृत्यु जुइगुलिरहित जुयाच्चंगु निर्वाणय् बांलाक गमन याना बिज्याकम्ह खः, (सत्त्व, संस्कार व ओकास) स्वंगू लोकयात सिइका बिज्याकम्ह खः, ब्रह्मा, देव व मनुष्यपित ज्वःमदुगु कथं दमन याना बिज्याकम्ह खः, देव मनुष्यपिनि शास्ता जुया बिज्याकम्ह खः, चतुरार्य सत्ययात सिइका बिज्याकम्ह खः, हानं भाग्य खुगुलिं सम्पूर्णम्ह नं खः । वसपोलं थ्व लोकय् देव, मार, ब्रह्मा, श्रमण, ब्राह्मण, परिषदपित व देव मनुष्यसहित सकल प्रजायात स्वयं थःथम्हं सिइका साक्षात्कार याना उपदेश बियाबिज्यात । वसपोलं आदि, मध्य व अन्तय् कल्याणगु धर्म कनाबिज्यात । अर्थसहितगु, व्यञ्जनं युक्तगु, केवल परिपूर्णगु, परिशुद्धगु, उत्तमगु आचरणयात प्रकाश याना बिज्यात । थुजोम्ह भगवान् अरहन्तया दर्शन यायेगु भिं जू ।'

अनलि मगध देशया जुजु श्रेणीय बिम्बिसार छगू लाख व नीद्वः मगधयापिं ब्राह्मण गृहपतिपिसं चाहुइका गन भगवान् बुद्ध बिज्यानाच्चंगु दु, अन वना भगवान् बुद्धयात अभिवादन याना छसिलिक्क फेतुत । इपिं छगू लाख व नीद्वः मगधया ब्राह्मण गृहपतिपिं गुलिं भगवान् बुद्धयात निवेदन याना छसिलिक्क फेतुत । गुलिसिनं भगवान्नापं कुशलवार्ता खँ ल्हात । लुमंका तये बहःगु कुशलवार्ता खँ सिधयेका छसिलिक्क फेतुत । गुलिं गन भगवान् दु, अन वना ल्हाः बिनित्ति याना प्रणाम याना छसिलिक्क फेतुत । गुलिं भगवान् बुद्धयात थथःपिनि नां गोत्र न्यंका छसिलिक्क फेतुत । गुलिं मौन जुया छसिलिक्क फेतुत । इपिं छगू लाख व नीद्वः मगधया ब्राह्मण गृहपतिपित थथे जुल - 'महाश्रमण उरुवेल काश्यपयाथाय् उत्तमगु आचरणयात आचरण यानाच्चंगु ला ? अथवा उरुवेल काश्यपं महाश्रमणयाथाय् उत्तमगु आचरणयात आचरण यानाच्चंगु ला ?'

अनलि भगवान् बुद्ध इपिं छगू लाख व नीद्वः मगधया ब्राह्मण गृहपतिपिनि मनय् लुयाच्चंगु तर्कना थःगु मनं सिइका आयुष्मान् उरुवेल काश्यपयात गाथाद्वारा आज्ञा जुयाबिज्यात -

'उरुवेल वनय् च्वना च्वंम्ह हे काश्यप ! छ तपचर्यां गंसि जुया च्वंपिं जटिलपित उपेदेश बिइम्ह जुया (छं) छु खना मिं पूजा त्वःतागु ? काश्यप ! जिं छंके उगु कारण न्यना च्वना, उगु मि पूजा यायेगु चलन (छं) छाया त्वःतागु ?'

'रूप, शब्द, रस, पञ्च काम व स्त्री जातियात यज्ञ याना प्राप्त जू धका धयातल । थ्व फुक्कं पञ्चस्कन्ध धयागु उपधी मल खः धका सिइका कायेधुन । उकिं तःधंगु चीधंगु यज्ञय् न्त्याइपु मतायेधुन ।'

'काश्यप ! रूपय्, शब्दय् व रसय् थुकी हे छंगु मन न्त्याइपु मताःसा अले देव मनुष्य लोकय् छंगु मन गन न्त्याइपु ताःलय् ? काश्यप ! उगु (कारण) जित केँ ।' (भगवान् बुद्ध आज्ञा दयेका बिज्यात) ।

गुगु निर्वाण शान्त जू, (गुकी) स्कन्ध इत्यादि उपधि नं मद्दु, राग इत्यादिया कारणं व्यापार नं मद्दु । कामभूमी तासे नं मजू । परिवर्तन जुइ धयागु नं मद्दु । मार्ग मेगु धर्म नं सिइके मज्यू । उगु निर्वाणयात खना । उकिं (जिं) तःधंगु चीधंगु यज्ञ यायेगुली न्त्याइपु मतायागु जुल ।

५६. अनंलि आयुष्मान् उरुवेल काश्यपं आसनं दना छखेपाखे गा पाछ्छया भगवान् बुद्धया पाली भ्वःपुया भगवान् बुद्धयात निवेदन यात - “भन्ते भगवन् ! छःपिं जिमि गुरु खः । जिं छःपिनि शिष्य खः ।” अले इपिं छगू लाख व नीद्वः मगधया ब्राह्मण गृहपतिपितं थथे जुल, उरुवेल काश्यपं महाश्रमणया उत्तमगु आचरणयात आचरण याःगु जुयाच्वन । भगवान् बुद्धं इपिं छगू लाख व नीद्वः मगधया ब्राह्मण गृहपतिपिनि मनय् लुयाच्वंगु तर्कना थःगु मनं सिइका आनुपूर्वीकथा कना बिज्यात । व खः - दानकथा, शीलकथा, स्वर्गकथा, कामगुणया दोष, दुष्परिणाम, उकियागु क्लिष्टता पिदंका क्यना उकिं पिहाँ वनेगुली आनिशंस प्रकाश याना बिज्यात । गबले भगवान् बुद्धं योग्यगु चित्त दुगु, क्यातुगु चित्त दुगु, नीवरणरहितगु चित्त दुगु, उमंगसहितगु चित्त दुगु, प्रसन्न चित्त दुगु सिइका बिज्यात, अबले बुद्धपिनि मुक्कं थःगु अधिकारय् दुगु गुगु सामुक्कसिक धर्मदेशना खः, उगु दुःख, समुदय, निरोध व मार्गया खँ प्रकाश याना बिज्यात । हाकु मजूगु, यचुगु कापतय् बांलाक हे रंगं ज्वनीथें अथे हे जुजु बिम्बिसार प्रमुखं छगू लाख व भिद्वः मगधया देशय् च्वपिं ब्राह्मण गृहपतिपितं ‘उत्पन्न जुइगु धर्म फुक्कं विनाश जुइगु स्वभाव दु’ धयागु क्लेशरहितगु धू व मलर हितगु धर्मचक्षु उत्पन्न जुल । भिद्वः श्रमण ब्राह्मणपिसं उपासकत्व ग्रहण यात ।

५७. मगध देशया जुजु श्रेणिय बिम्बिसारं धर्म खंम्ह, धर्मय् थ्यंम्ह, धर्म स्यूम्ह, धर्मय् दुग्यःम्ह, शंका तरे याये फुम्ह, थथे ला अथे ला धयागु कल्पना मदुम्ह, बुद्धशासनय् निर्भिकत्वय् थ्यंम्ह, अले बुद्ध बाहेक मेपिं शरण मदुम्ह जुया भगवान् बुद्धयात थथे निवेदन यात - ‘भन्ते ! जिके न्हापा कुमार जुयाच्वनागु बखतय् न्यागू प्रबल आकांक्षात दया च्वंगु खः, व आः जित पूर्ण जुल ।’

(१) न्हापा कुमार जुयाच्वनागु बखतय् जित थथे जुयाच्वंगु खः, ‘जित राज्याभिषेक ब्यूसा गुलि ज्यू’ । भन्ते ! थ्व जिगु न्हापांगु आकांक्षा खः, व आः जित पूर्ण जुल ।

(२) ‘जिगु देशय् अरहत् सम्यक्सम्बुद्ध बिज्यासा गुलि ज्यू’ । भन्ते ! थ्व जिगु निगूगु आकांक्षा खः, व आः जित पूर्ण जुल ।

(३) ‘जिं भगवान् बुद्धयात सेवा टहल याये दःसा गुलि ज्यू’ । भन्ते ! थ्व जिगु स्वंगूगु आकांक्षा खः, व आः जित पूर्ण जुल ।

(४) ‘वसपोल भगवान् बुद्धं जित धर्मदेशना याना बिज्यासा गुलि ज्यू’ । भन्ते ! थ्व जिगु प्यंगूगु आकांक्षा खः, व आः जित पूर्ण जुल ।

(५) ‘जिं वसपोल भगवान् बुद्धं कना बिज्याःगु धर्म थुइका काये दःसा गुलि ज्यू’ । भन्ते ! थ्व जिगु न्यागूगु इच्छा खः, व आः जित पूर्ण जुल ।

“धर्म तःसकं यइपुतायेके बहःजू, भन्ते ! धर्म तःसकं यइपुतायेके बहःजू, भन्ते !! गथे भोपुइका तःगुयात थपुइका बिइगुथें वा त्वःपुया तःगुयात उला बिइगुथें वा लँ तना च्वंम्हसित लँ क्यना बिइगुथें वा ख्यूंथाय् चिकंमत च्याका बिइवं मिखा दुम्हं रूप खनिगुथें हे छलपोल भगवानं अनेककथं धर्म प्रकाश याना बिज्यात । आः जिपिं छलपोल भगवानयाःगु शरणय् वने, धर्म व भिक्षुसङ्घयागु नं शरणय् वने । थौनिसें छलपोल भगवानं जिमित आजीवन शरणय् वःपिं उपासकपिं खः धका स्वीकार याना बिज्याहुँ ।” ‘भन्ते ! जि भगवान्या शरण वया च्वना । धर्मया न वथें भिक्षुसंघया नं शरण वया च्वना । भगवान् बुद्धं जित थनि निसें जीवनकाछितक शरण वःम्ह उपासक धका धारण याना बिज्याहुँ ।’ ‘भन्ते भगवन् ! भिक्षुसंघसहित कन्हेसिगु जिगु भोजन स्वीकार याना बिज्याहुँ ।’ बुद्धं मौन जुया भोजन स्वीकार याना बिज्यात । अनंलि मगध देशया जुजु श्रेणिय बिम्बिसार भगवान् बुद्धं स्वीकार याःगु सिइका आसनं दना

भगवान् शास्तायात अभिवादन व प्रदक्षिणा याना लिहाँवन । मगधया जुजु श्रेणिय बिम्बिसार उगु चा कटे जुइवं उत्तम उत्तमगु खाद्य भोज्य जोडे याकेबिया भगवान् बुद्धयात समय कंके छवत, 'भन्ते ! समय जुल । भोजन ठिक यायेधुन ।'

५८. अनलि भगवान् बुद्ध सुथ न्हापनं चीवरं पुना, पात्र चीवर धारण याना, आपालं, फुक्क पुलापि द्वःछिम्ह जटिल भिक्षुसंघपिं नापं राजगृह्य दुहाँ बिज्यात । उगु समयय् शक्र देवराज इन्द्र माणवकया भेष धारण याना बुद्धप्रमुख भिक्षुसंघया न्त्यो न्त्यो थुपिं गाथा ब्वं ब्वं वनाच्चन -

“दान्तगु चित्त दया बिज्याकम्ह, क्लेशं मुक्त जुया बिज्याकम्ह, सिङ्गी लुँयागुथें जाःगु वर्ण दया बिज्याकम्ह भगवन्, दान्तगु चित्त दया बिज्यापिं, क्लेशं मुक्त जुया बिज्यापिं, पुलापिं जटिलपिं नापं राजगृह्य दुहाँ बिज्यात ।”

“संसार दुःखं मुक्त जुया बिज्याकम्ह, क्लेशं मुक्त जुया बिज्याकम्ह, सिङ्गी लुँयागुथें जाःगु वर्ण दया बिज्याकम्ह भगवन्, संसार दुःखं मुक्त जुया बिज्यापिं क्लेशं मुक्त बिज्यापिं पुलापिं जटिलपिं नापं राजगृह्य दुहाँ बिज्यात ।”

“संसार दुःखं तरे जुया बिज्याकम्ह, क्लेशं मुक्त जुया बिज्याकम्ह, सिङ्गी लुँयागुथें जाःगु वर्ण दया बिज्याकम्ह भगवान्, संसार दुःखं तरे जुया बिज्यापिं, क्लेशं मुक्त जुया बिज्यापिं पुलापिं जटिलपिं नापं राजगृह्य दुहाँ बिज्यात ।”

“शान्तगु इन्द्रिय दया बिज्याकम्ह, क्लेशं मुक्त जुया बिज्याःम्ह, सिङ्गी लुँयागुथें जाःगु वर्ण दया बिज्याकम्ह भगवन्, शान्तगु इन्द्रिय दया बिज्यापिं, क्लेशं मुक्त जुया बिज्यापिं पुलापिं जटिलपिं नापं राजगृह्य दुहाँ बिज्यात ।”

“भिता प्रकारयागु आर्यपिनिगु वास दया बिज्याकम्ह, भिगू प्रकारयागु कायबल व ज्ञानबलं युक्तम्ह, भिगू कुशल कर्मपथधर्म पूर्ण जुया बिज्याकम्ह, भिता प्रकारया अशैक्ष लक्षणं युक्त जुया बिज्याकम्ह, वसपोल भगवान् शास्ता द्वःछिम्ह अरहन्तपिंसं चाहुइका राजगृह्य दुहाँ बिज्यात ।”

मनूतयसं शक्र देवराज इन्द्रयात खना थथे धाल - “गपायसकं बांलाम्ह माणवक, स्वये हे यइपुसे च्वं, नुगः हे यचुसे च्वंके फु । थुम्ह माणवक सुया काय जुइ ।” थथे धायेवं शक्र देवराज इन्द्रं इपिं मनूतयत गाथाद्वारा लिसः बिल -

“गुम्ह भगवान् लोक्य दृढ कोशिसं युक्त जुया बिज्यात । फुक्क इन्द्रियय् दान्त जुया बिज्यात । फुक्क क्लेशं शुद्ध जुया बिज्यात । ज्वः मदुम्ह जुया बिज्यात । देव मनुष्यपिनिगु पूजा विशेष ग्रहण याना बिज्याये योग्य जुया बिज्यात । बांलागु वाक्य व्यक्त याना बिज्याःम्ह जुया बिज्यात । जि वसपोलया सेवक खः ।”

५९. अनलि भगवान् बुद्ध मगधया जुजु श्रेणिय बिम्बिसार च्वनाच्चंगु दरवारय् बिज्यात । बिज्याना लायातःगु आसनय् भिक्षुसंघपिं नापं फेतुना बिज्यात । मगध देशया जुजु श्रेणिय बिम्बिसार बुद्धप्रमुख भिक्षुसंघपितं उत्तमगु खाद्य भोज्य थःगु ल्हातं तृप्त जुइक गात गात धायेक सेवन याकेधुंका भगवान् बुद्धं भोजन सिधयेका पात्रं ल्हाः लिकया बिज्याःगु सिइका छसिलिकक फेतुत । छसिलिकक फेतुना च्वंम्ह मगधया जुजु श्रेणिय बिम्बिसारयात थथे जुल - “भगवान् बुद्ध गन च्वनाबिज्याये योग्य जू थें !” गामं सःतिगु नं मखु, तापाःगु नं मखुगु, वये वने अःपुगु, इच्छा दु दुपिं मनूत वये वने छिगु, न्हिनय् मनूत हुल हुल मजुइगु,

बहनी नं अल्प शब्द दुगु, कालकुल हासः मदुगु, मनूतयुगु फसं नं मकःगु, मनूतयु गुप्तगु ज्या याये छिगु, आनन्दं याउँक च्चनेत ज्युगु, थुजागु थायु योग्य जुइफु । मगधया जुजु श्रेणिय बिम्बिसारयात थथे जुल - “ध्व थुगु जिमिगु वेलुवन उद्यान गामं सति नं मजू तापाः नं मजू, वये वने अःपु, इच्छा दु दुपिं मनूत वये वने छिं, न्हिनयु मनूत हुल हुल मजू, बहनी अल्प शब्द दु, कालकुल हासः मदु, मनूतयुगु फसं मकः, गुप्तगु ज्या यायेछिं, याउँक एकान्त वास नं याये ज्यू । उकिं जिं वेलुवन उद्यान बुद्धप्रमुख भिक्षुसंघयात दान बिइदःसा ज्यू ।” मगधया जुजु श्रेणिय बिम्बिसारं लुँयागु कलश ज्वना भगवान् बुद्धयात (उद्यान) अर्पण यात - “भन्ते ! जिं थुगु वेलुवन उद्यान बुद्धप्रमुख भिक्षुसंघयात दान बियाच्चवना, भगवन् ! आराम ग्रहण याना बिज्याहुँ ।” भगवान् बुद्ध मगधया जुजु श्रेणिय बिम्बिसारयात धर्मकथाद्वारा बांलाक धर्म क्यना, उकी स्थिर याका, उत्तेजित याका, लय लय तायेके बिया, आसनं दना लिहाँ बिज्यात ।

भगवान् बुद्ध थुगु निदानयु थुगु प्रकरणयु धर्मकथा कना बिज्याना भिक्षुपिंत सःता बिज्यात - ‘ भिक्षुपिं ! आराम ग्रहण यायेगु अनुमति बियाच्चवना ।’

बिम्बिसार समागमकथा वचचाल ।

१४. सारिपुत्तमोग्गलानपब्बज्जाकथा

सारिपुत्र मौद्गल्यायन प्रव्रज्या कथा

६०. उगु समययु सञ्जय परिव्राजक गुण व संख्यां आपाः दुपिं निसःत्या परिव्राजक परिषदुपिं नापं राजगृहयु च्चवनाच्चन । उगु समययु सारिपुत्र व मौद्गल्यायनपिंसं सञ्जय परिव्राजकयाथायु ब्रह्मचर्यं पालन यानाच्चंगु जुयाच्चन । इमिसं कबुल यानातःगु दयाच्चन - “गुम्हसिनं न्हापां अमृत निर्वाण प्राप्त याइ, वं मेम्हसित कनेमाः ।” आयुष्मान् अस्सजि सुथन्हापनं चीवरं पुना, पात्र चीवर धारण याना, मिखापुसासँ (मिखा) क्वःछुम्ह जुया, इर्यापथं युक्तम्ह जुया, चित्त प्रसन्न जुइकीगु पलाः न्ह्यचिलेगु, पलाः लिचिलेगु, तप्यंक स्वयेगु, व्यथां स्वयेगु, तुति कयेकुंकेगु चकंकेगु दुम्ह जुया राजगृहयु भिक्षाया नितिं दुहाँ बिज्यात । सारिपुत्र परिव्राजकं आयुष्मान् अस्सजियात मिखापुसासँ क्वःछुम्ह जुया, इर्यापथं युक्तम्ह जुया, चित्त प्रसन्न जुइकीगु पलाः न्ह्यचिलेगु पलाः चिचिलेगु, तप्यंक स्वयेगु, व्यथां स्वयेगु, तुति कयेकुंकेगु चकंकेगु दुम्ह जुया राजगृहयु भिक्षाया नितिं चारिकायाना बिज्यानाच्चंगु खन । खना वयात थथे जुल - “गुपिं लोकयु अरहन्त वा अरहन्तमार्गयु थ्यपिं खं, इपिमध्ययु ध्व भिक्षु छम्ह नं जुइमा । जिं ध्व भिक्षुयाथायु वना न्यने दःसा ज्यू ‘आवुसो ! छपिं सुयागु उदेश्यं प्रव्रजित जुयागु ? छपिनि शास्ता सु ? छपिंत सुयागु धर्म यः ?’ सारिपुत्र परिव्राजकयात थथे जुल - ‘गामयु दुने दुहाँवना भिक्षाया नितिं चारिका याना च्वंम्ह थुम्ह भिक्षुयाके प्रश्न न्यनेगु समय मखु । इच्छुकपिंसं अनुमानं सिइका तइतःगु मुक्तियात माला जुयाम्ह जिं थुम्ह भिक्षु ल्यूल्यू वने दःसा ज्यू ।’ आयुष्मान् अस्सजि राजगृहयु भिक्षाया नितिं चाहिला भिक्षापात्र ज्वना लिहाँ बिज्यात । सारिपुत्र परिव्राजकं गन आयुष्मान् अस्सजि दु, अन वना आयुष्मान् अस्सजि नापं कुशलवार्ता खँ ल्हात । लुमंकेबहःगु कुशलवार्ता खँ ल्हाये सिधयेका छसिलिक्क च्वंच्चन । छसिलिक्कच्चवना सारिपुत्र परिव्राजकं आयुष्मान् अस्सजियात थथे निवेदन यात - “आवुसो ! छपिनिगु इन्द्रिय यइपुसे च्वं, छविवर्णं नं यचुसे पिचुसे । आवुसो ! छपिं सुयागु उदेश्यं प्रव्रजित जुयागु ? छपिनि शास्ता सु ? छपिंत सुयागु धर्म यः ?”

‘आवुसो ! शाक्यकुलं प्रव्रजित जूम्ह शाक्यपुत्र महाश्रमण दु । जि वसपोल भगवान् बुद्धयात उद्देश्य याना प्रव्रजित जुयाम्ह खः । वसपोल भगवान् जिमि शास्ता खः । जित वसपोल भगवान् युयागु धर्म खः ।’ ‘आयुष्मान् ! शास्ता छु सिद्धान्तम्ह खः ? छु खँ वसपोलं कना बिज्यात ?’ ‘आवुसो ! जि प्रव्रजित जुयागु आपाः मदुनि । जि थ्व धर्मय् नकतिनि दुहाँ वयाम्ह खः । जिं विस्तृतं धर्मदेशना याये मफु, छन्त सक्षिप्तं जक अर्थ कने ।’ सारिपुत्र परिव्राजकं आयुष्मान् अस्सजितयात थथे निवेदन यात – ज्यू आवुसो !

“भतिचा जूसां आपा जूसां कना बिज्याहुँ । जित अर्थ जक कना बिज्याहुँ । अर्थ हे जक आवश्यक खः, आपाः व्यञ्जन छु यायेत ।”

अनंलि आयुष्मान् अस्सजिं सारिपुत्र परिव्राजकयात थ्व धर्म उपदेश कना बिज्यात –

ये धम्मा हेतुप्पभवा, तेसं हेतुं तथागतो आह ।

तेसञ्च यो निरोधो, एवंवादी महासमणोति ॥

“गुगु दुःखसत्यधर्म कारण समुदयं वने जुयाच्चन” उगु दुःखसत्यधर्म व कारण समुदयसत्यधर्मयात, फल दुःखसत्य व कारण समुदयसत्यया निरोध जुयाच्चंगु मार्ग सत्ययात तथागतं आज्ञा जुया बिज्यात । महाश्रमण थुजागु सिद्धान्त दया बिज्याःम्ह खः ।”

सारिपुत्र परिव्राजकयात थ्व धर्म उपदेश न्यना – ‘उत्पन्न जुइगु धर्म फुक्कं विनाश जुइगु स्वभाव दु’ धयागु क्लेशरूपी धू व मलरहितगु धर्मचक्षु उत्पन्न जुल ।

“थुलि हे जक जूसां जिमिसं माला जुयागु धर्म थ्व हे खः । शोकरहितगु अमृत निर्वाणयात छलपोलपिसं सिइका बिज्यात । व धर्म मखंगुलिं (जिमिसं) आपालं कल्पान्कल्प बितेयाना वयेधुन ।”

६१. अनंलि सारिपुत्र परिव्राजक गन मौद्गल्यायन परिव्राजक दु, अन वन । मौद्गल्यायन परिव्राजकं सारिपुत्र परिव्राजकयात तापाकं निसें वयाच्चंगु खन । खना सारिपुत्र परिव्राजकयात थथे धाल – “आवुसो ! छंगु इन्द्रिय यइपुसे च्वं, छविवर्णं नं यचुसे पिचुसे । आवुसो ! छं अमृत निर्वाण प्राप्त याना वयेधुन ला ?” “आवुसो ! जिं अमृत निर्वाण प्राप्त याना वयेधुन ।” “आवुसो ! छं अमृत निर्वाणयात गुकथं प्राप्त याना कया ?” “आवुसो ! जिं मिखापुसा सँ क्वःछुम्ह, इर्यापथं सम्पन्नम्ह, चित्त प्रसन्न जुइके फुगु पलाः न्थयचिलेगु पलाः लिचिलेगु, तप्यं स्वयेगु, ब्यथां स्वयेगु, तुति कयेकंकेगु, तुति चकंकेगु दुम्ह अस्सजि भिक्षुयात राजगृह्य भिक्षाया नितिं बिज्यानाच्चंगु खना । अले जित थथे जुल – “गुपिं लोकय् अरहन्त वा अरहन्तमार्गय् थ्यपि खः, इपिं मध्यय् थ्व भिक्षु छम्ह नं जुइमा । जिं थ्व भिक्षुयाथाय् वना (छुं खँ) न्यने दःसा ज्यू ।” ‘आवुसो ! छपिं सुयागु उद्देश्यं प्रव्रजित जुयागु ? छपिनि शास्ता सु ? छपित सुयागु धर्म यः ?’ आवुसो ! (अबले) जित थथे जुल – गामय् दुने दुहाँ वना भिक्षाया नितिं चारिका याना च्वंम्ह थ्व भिक्षुयाके प्रश्न न्यनेगु समय मखु । इच्छुकपिसं अनुमानं सिइका तइतःगु मुक्तियात माला जुयाम्ह जि थ्व भिक्षुया ल्यूल्यू वने दसाः ज्यू ।” अले आवुसो ! अस्सजि भिक्षु राजगृह्य भिक्षाया नितिं चाःहिला भिक्षापात्र ज्वना लिहाँ बिज्यात । जिआवुसो ! अस्सजि भिक्षु गन दु, अन वना । अस्सजि भिक्षु नापं कुशलवार्ता खँ ल्हाना । लुमंका तये बहःगु कुशलवार्ता खँ ल्हाये सिधयेका छसिलिकचवना । अन जिं आवुसो, अस्सजि भिक्षुयात थथे निवेदन याना – आवुसो ! छपिनिगु इन्द्रिय यइपुसे च्वं, छविवर्णं यचुसे पिचुसे । आवुसो ! छपिं सुयागु उद्देश्यं प्रव्रजित जुयागु ? छपिनि शास्ता सु ? छपित सुयागु धर्म यः ?

‘आवुसो ! (वसपोलं लिसः बिया बिज्यात) शाक्यकुलं प्रव्रजित जूम्ह शाक्यपुत्र महाश्रमण दु । जि वसपोल भगवान् बुद्धयात उद्देश्य याना प्रव्रजित जुयाम्ह खः । वसपोल भगवान् जिमि शास्ता खः ।

वसपोल भगवान्यागु धर्म जित यः ।' (जिं धया) 'आयुष्मान्, शास्ता छु सिद्धान्तम् खः, छु खँ वसपोलं कना बिज्यात ?' (वसपोलं लिसः बिया बिज्यात) 'आवुसो ! जि प्रव्रजित जुयागु आपाः मदुनि । नकतिनि जि थ्व धर्म विनयय् दुहाँवया । जिं विस्तृत धर्मदेशना याये मफु, अथेसां छन्त सक्षिप्तं अर्थ कने ।' अले जिं आवुसो ! अस्सजि भिक्षुयात थथे निवेदन याना आवुसो ! ज्यू -

"भतिचा जूसां आपा जूसां कना बिज्याहँ । जित अर्थ जक कना बिज्याहँ । अर्थ हे जक आवश्यक खः । आपाः व्यञ्जन छु यायेत ?" आयुष्मान् अस्सजि भिक्षुं थ्व धर्मदेशना कना बिज्यात -

"गुगु दुःखसत्यधर्म कारण समुदयं वने जुयाच्चन, उगु दुःखसत्य व कारण समुदययात, फल दुःखसत्य व कारण समुदयया निरोध जुयाच्चंगु मार्गसत्ययात, तथागतं आजा जुया बिज्यात । महाश्रमण थुजागु सिद्धान्त दया बिज्याःम्ह खः ।" मौद्गल्यायन परिव्राजकयात थ्व धर्मदेशना न्यना - "उत्पन्न जुइगु स्वभाव धर्म फुक्क विनाश जुइगु स्वभाव दु" धयागु क्लेशरूपी धू व मलरहितगु धर्मचक्षु उत्पन्न जुल ।

"थुलि हे जक जूसां नं जिमिसं माला जुयागु धर्म थ्व हे खः । शोकरहितगु अमृत निर्वाणयात छलपोलपिसं सिइका बिज्यात । व धर्म मखंगुलिं (जिमिसं) आपालं कल्पान्कल्प बितेयाना वयेधुन ।"

६२. अनलि मौद्गल्यायन परिव्राजकं सारिपुत्र परिव्राजकयात थथे धाल - 'आवुसो ! भीपिं भगवान् शास्तायाथाय् वने नु । वसपोल भगवान् भी शास्ता खः ।' 'आवुसो ! थ्व निसःत्या परिव्राजकपिं भीगु आधारय् भीगु ख्वाः स्वया थन च्वंच्वन । न्हापां इमिके न्यना स्वये (इमित खबर बिइ) । इमिसं गथे मतीतइ, अथे याइ ।' सारिपुत्र मौद्गल्यायनपिं गन इपिं परिव्राजकपिं दु, अन वन, वना इपिं परिव्राजकपिंत थथे धाल - "आवुसपिं ! जिपिं भगवान् बुद्धयाथाय् वने त्यना । वसपोल भगवान् जिमि शास्ता खः ।" जिपिं आयुष्मान्पिनिगु भरोसाय् आयुष्मान्पिनिगु ख्वाःस्वया थन च्वंच्वना । यदि आयुष्मान्पिसं महाश्रमणयाथाय् ब्रह्मचर्य पालन यात धाःसा जिपि फुक्कसिन नं महाश्रमणयाथाय् हे ब्रह्मचर्य पालन याये । सारिपुत्र व मौद्गल्यायनपिं गन सञ्जय परिव्राजक दु, अन वन । वना सञ्जय परिव्राजकयात थथे धाल - 'आवुसो, जिपिं भगवान् बुद्धयाथाय् वनेत्यना । वसपोल भगवान् जिमि शास्ता खः ।' आवुसो, म्वाल वनेमते । भी स्वम्हसिनं थ्व फुक्क गणयात कःघाये । निकोलनं ... स्वकोलनं सारिपुत्र मौद्गल्यायनपिसं सञ्जय परिव्राजकयात थथे धाल - 'आवुसो' जिपिं भगवान् बुद्धयाथाय् वने त्यना । वसपोल भगवान् जिमि शास्ता खः । 'आवुसोपिं ! म्वाः, वनेमते । भी स्वम्हसिनं थ्व फुक्क गणयात कःघाये ।' सारिपुत्र मौद्गल्यायनपिं इपिं निसःत्या परिव्राजकपिं व्वना गन वेलुवन विहार दु, अन वन । सञ्जय परिव्राजकया म्हुतुं उघिमे क्वाःगु हि पिहाँवल (क्वाःगु हि ल्हवत) ।

भगवान् बुद्ध तापाकनिसें वयाच्चपि सारिपुत्र मौद्गल्यायनपिंत खंका बिज्यात । खना भिक्षुपिंत सम्बोधन याना बिज्यात "भिक्षुपिं ! (थ्व) कोलित व उपतिस्स निम्ह पासापिं वयाच्चन । थ्व जिम्ह अग्रपिं बांलागु ज्वःदुपिं छज्वः श्रावकपिं जुइ ।"

"गम्भीरगु ज्ञानया विषय जुयाच्चंगु उपधि क्षय जुयाच्चंगु, ज्वः मदुगु निर्वाणय् आरम्भण यायेगु रूपय् क्लेश मदुपिं सारिपुत्र मौद्गल्यायनपिं वेलुवन विहारय् मथ्यवं शास्तां भविष्यद्वाणी यानाबिज्यात ।"

"कोलित व उपतिस्स थ्व निम्ह पासापिं वयाच्चन । थ्व जिम्ह अग्रपिं बांलागु ज्वः दुपिं छज्वः श्रावकपिं जुइ ।"

सारिपुत्र मौद्गल्यायनपिं गन भगवान् बुद्ध बिज्यानाच्चंगु दु, अन वन । वना भगवान् बुद्धया पाली छ्यौं दिका भगवान् बुद्धयात थथे निवेदन यात - "भन्ते भगवन् ! जिमिसं छपिन्थाय् प्रव्रज्या व उपसम्पदा

कामना यानाच्चना ।” भगवान् बुद्धं आज्ञा जुयाबिज्यात – ‘वा भिक्षुपिं ! बाँलाक कना तयागु धर्म खः । दुःख अन्त यायेया नितिं उत्तमगु आचरणयात आचरण या ।’ उगु वचनं हे इपिं आयुष्मान्पिनि उपसम्पदा सम्पन्न जुल ।

अभिज्ञातपिनि प्रव्रज्या

६३. उगु समयय् प्रसिद्ध प्रसिद्धपिं मगध देशया कुलपुत्रपिसं भगवान् बुद्धयाथाय् उत्तमगु आचरणयात आचरण यानाच्चन । मनूतय्सं निन्दा याइगु जुयाच्चन, उपहास याइगु जुयाच्चन, दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्चन – ‘श्रमण गौतम काय् म्थ्याय् मदयेकेया नितिं आचरण याना च्वंम्ह खः । श्रमण गौतम विधवा यायेया नितिं आचरण याना च्वंम्ह खः । श्रमण गौतम कुलवंश न्हंका छ्वयेया नितिं आचरण याना च्वंम्ह खः । व श्रमणं द्वःछिम्ह जटिलपित प्रव्रजित यायेधुंकल । थ्व सञ्जयया शिष्य जुया च्वपिं निसःत्या परिव्राजकपित नं प्रव्रजित यायेधुंकल । थ्व प्रसिद्ध प्रसिद्धपिं मगधया कुलपुत्रपिसं नं श्रमण गौतमयाथाय् ब्रह्मचर्य आचरण यानाच्चन ।’ भिक्षुपित खनेवं थुजागु गाथाद्वारा चोदना यानाच्चनीगु जुयाच्चन –

“महाश्रमण न्यागः पर्वतं चाहुइकातःगु मगधया राजगृह नगरय् थ्यंकः वयेधुंकल । फुक्क सञ्जयया शिष्यपित यंकेधुंकल । आः सुयात यंकीगु जुइ ?”

भिक्षुपिसं इपिं मत्तय्सं निन्दा याना जूगु, उपहास याना जूगु, दोष बिया खँ ल्हाःगु सः ताल । इपिं भिक्षुपिसं भगवान् बुद्धयात थुगु कारण निवेदन यात । ‘भिक्षुपिं ! उगु निन्दा, उपहास, दोषारोपण शब्द ताःकालतक च्वनीमखु, न्हेन्हु हे जक जुइ । न्हेन्हु बिते जुइवं मदया वनी ।’ अथे जूसां भिक्षुपिं ! इमिसं छिमित यदि थ्व गाथाद्वारा चोदना यात धाःसा –

“महाश्रमण न्यागः पर्वतं चाहुइकातःगु मगधया राजगृह नगरय् थ्यंकः वयेधुंकल । फुक्क सञ्जयया शिष्यपित यंकेधुंकल । आः सुयात यंकीगु जुइ ?”

इमित छिमिसं थ्व गाथाद्वारा निसः ब्यु –

“आपालं कोशिस याना च्वपिं महावीर तथागतपिसं धात्थे हे सद्धर्म यंका च्वन । धार्मिकपूर्वकं यंका च्वपिं विद्वानपित ईर्ष्या यानाया छु प्रयोजन दु ?”

उगु समयय् मनूतय्सं भिक्षुपित खना थ्व गाथाद्वारा चोदना यात –

“महाश्रमण न्यागः पर्वतं चाहुइकातःगु मगधया राजगृह नगरय् थ्यंकः वयेधुंकल । फुक्क सञ्जयया शिष्यपित यंकेधुंकल । आः सुयात यंकीगु जुइ ?”

भिक्षुपिसं इपिं मनूतयत् थुगु गाथाद्वारा लिसः बिल –

“आपालं कोशिस याना च्वपिं महावीर तथागतपिसं धात्थे हे सद्धर्म यंकाच्चन । धार्मिकपूर्वकं यंका च्वपिं विद्वानपित ईर्ष्या यानाया छु प्रयोजन दु ?”

मनूतय्सं शाक्यपुत्र श्रमणपिसं धर्मपूर्वकं यंकाच्चन, अधर्मपूर्वकं मखु हँ धका (सिइवं) व शब्द न्हेन्हु हे जक च्वन । न्हेन्हु बिते जुइवं मदयावन ।

सारिपुत्र मीद्गन्यायनपिनि प्रव्रज्या कथा स्वचाल ।

प्यंगु भाणवार स्वचाल ।

१५. उपज्झायवत्तकथा

उपाध्यायव्रत कथा

६४. उगु समयय् भिक्षुपिं उपाध्याय मदुपिं, आचार्य मदुपिं, उपदेश ब्यूपिं मदुपिं, शिक्षा ब्यूपिं मदुपिं जुया बांमलाक वसतं पुना बांमलाक चीवर पारूपन याना भिक्षुपिनिगु रहन सहन मदयेक भिक्षाया नितिं चाहिलाच्वन । नया वंपिं मनूतय्गु भोजनय् द्योनय् नं भिक्षपात्र फः वनीगु, खाद्य चीजय् द्योनय् नं भिक्षपात्र फः वनीगु । फ्यया नयेगु चीजबिजय् नं भिक्षपात्र फः वनीगु । त्वनेगु जलपदार्थ द्योनय् नं भिक्षपात्र फः वनीगु । थः थम्हं कय्यं जा नं फ्वना नइगु । भोजनशालाय् नं ततःसकं ध्वये ध्वयेक हाला च्वं च्वनीगु । मनूतय्सं निन्दा, उपहास, दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्वन – “शाक्यपुत्र श्रमणपिं बांमलाक वसतं पुना, बांमलाक चीवर पारूपन याना भिक्षुपिनिगु रहन सहन मदयेक भिक्षायानितिं छाय् चाहिला जूगु जुइ ? मनूतय् भोजन यानाच्वंगु भोजनय् द्यने नं भिक्षपात्र छाय् फइगु जुइ, खाद्य द्यने नं भिक्षपात्र छाय् फइगु जुइ, फ्यया नयेगु चीजय् द्योनय् नं भिक्षपात्र छाय् फइगु जुइ, त्वनीगु जलपदार्थद्योनय् नं भिक्षपात्र छाय् फइगु जुइ, थः थम्हं कय्यं नं जा नं फ्वना छाय् नइगु जुइ ? ब्राह्मणपिनि ब्राह्मण भोजन याइबले ततःसकं हालीथें भोजनशालाय् नं ततःसकं ध्वयेक ध्वयेक हाला छाय् च्वनीगु जुइ ?”

भिक्षुपिसं निन्दा उपहास दोष बिया खँ ल्हाःगु उपिं मनूतय्गु सः ताल । गुपिं भिक्षुपिं अल्पेच्छु, सन्तोषी लज्ज्या दुपिं संशय कृक्कृच्च दुपि शिक्षा कामीपिं खः, उपिं भिक्षुपिसं निन्दा उपहास दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्वन – “भिक्षुपिं ! बांमलाक पुना, बांमलाक चीवर पारूपन याना भिक्षुपिनिगु रहन सहन मदयेक भिक्षायानितिं छाय् चाहिला जूगु जुइ ? मनूतय् भोजन यानाच्वंगु द्योनय् नं भिक्षपात्र छाय् फइगु जुइ, खाद्य द्योनय् नं भिक्षपात्र छाय् फइगु जुइ । फ्यया नयेगु चीजय् द्योनय् नं छाय् भिक्षपात्र फइगु जुइ, त्वनीगु द्योनय् नं भिक्षपात्र छाय् फइगु जुइ ? थः थम्हं कय्यं नं जा नं फ्वना छाय् नइगु जुइ ? भोजनशालाय् नं ततःसकं ध्वयेक ध्वयेक हाला छाय् च्वनीगु जुइ ?” अले उपिं भिक्षुपिसं भगवान् बुद्धयात थुगु कारण निवेदन यात –

अनलि भगवान् बुद्ध थुगु निदानय् थुगु प्रकरणय् भिक्षुसंघपिं मुंका भिक्षुपिके न्यना बिज्यात – “भिक्षुपिं ! भिक्षुपिसं बांमलाक पुना, बांमलाक चीवर पारूपन याना भिक्षुपिनिगु रहन सहन मदयेक भिक्षाया नितिं चाहिला, मनूतय् भोजन यानाच्वंगु भोजनय् द्योनय् नं भिक्षपात्र फःया । खाद्य द्योनय् नं भिक्षपात्र फया, फ्यया नयेगु चीज बीजय् द्योनय् नं भिक्षपात्र फया, त्वनीगु जलपदार्थद्योनय् नं भिक्षपात्र फया । थथःम्हं कय्यं नं जा नं फ्वना नया, भोजनशालाय् नं ततःसकं ध्वयेक ध्वयेक हाला सना जुयाच्वन धाःगु धात्थे खःला ?” खः भगवान् शास्ता ! भगवान् बुद्ध उपहास याना बिज्यात –

भिक्षुपिं ! मार्ग फलं खालि जुया च्वंपिं उपिं व्यक्तिपिनिगु ध्व ज्या मत्वः, योग्य मजू, शोभा मद्दु, श्रमणपिनिगु ज्या मखु, दोष दु, यायेमज्यू । “भिक्षुपिं ! उपिं मोघ पुरुषपिं बांमलाक वसतं पुना बांमलाक चीवर पारूपन याना भिक्षुपिनिगु रहन सहन मदयेक भिक्षायानितिं छाय् चाहिला जूगु, मनूतय् भोजन याना च्वंगु भोजनय् द्योनय् नं भिक्षा पात्र छाय् फइगु, खाद्य द्योनय् नं भिक्षपात्र छाय् फइगु, फ्यया नइगु चीजय् द्योनय् नं भिक्षपात्र छाय् फइगु, त्वनीगु चीजय् द्योनय् नं भिक्षपात्र छाय् फइगु, थःथम्हं कय्यं नं जा नं फ्वना छाय् नइगु, भोजनशालाय् नं ततःसकं ध्वयेक ध्वयेक छाय् हाला जूगु ?”

भिक्षुपिं ! ध्व ज्या अप्रसन्नपितं प्रसन्न यायेया नितिं वा प्रशन्नपितं अप्वः प्रसन्न यायेया नितिं मजू ।
भिक्षुपिं ! धात्थे धाःसा अप्रसन्नपितं अप्रसन्न जुइगुया नितिं हे जक प्रसन्नपिं गुलिं व्यक्तिपितं प्रशन्नभावं
वच्चित यायेया नितिं जक जू वं ।

अले भगवान् बुद्धं उपिं भिक्षुपितं अनेक प्रकारं उपहास याना थःत थम्हं भरण पोषण याये थाकुइगु,
कतपिसं पालन पोषण याये थाकुइगु, इच्छा आपालं दुम्ह जुइगु असन्तोषी जुइगु, पासा भाइपिलिसे जक
न्त्याइपु ताइगु अलसी जुइगुया दुष्परिणाम आज्ञा जुया अनेक प्रकारं थःत थम्हं भरण पोषण याये अःपुइगु,
कतपिसं पालन पोषण याये अपुइगु, अल्पेच्छु जुइगु, सन्तोषी जुइगु, क्लेशयात सालुका छ्वयेगु, क्लेशयात
संग्रह मयायेगु कोशिस वीर्यं दुम्ह जुइगुया सुपरिणाम आज्ञा जुया भिक्षुपितं ल्वःगु योग्यगु धर्मकथा कना
भिक्षुपितं सःता बिज्यात -

६५. भिक्षुपिं ! उपाध्यायया अनुमति बियाच्चना । भिक्षुपिं ! उपाध्यायं नापं च्वना च्वंम्ह शिष्यप्रति
काय्या भावना तयेमाः । नापं च्वंम्ह शिष्यं उपाध्यायप्रति अबुया भावना तयेमाः । थथे इपिं परस्परय् गौरव
तयेसःपिं, मर्यादा तयेसःपिं समानगु जीविका दुपिं जुयाच्चन धाःसा थुगु शासनय् बृद्धिपाखे अभिवृद्धिपाखे
अप्वः अभिवृद्धिपाखे थ्यनी । भिक्षुपिं ! थुकथं उपाध्याय ग्रहण यायेमाः - छखेपाखे गाः पाछाया पाली
वन्दनायाना पुतुंच्चना ल्हाः बिन्ति याना थथे धायेमाः - “भन्ते ! छपिं जिम्ह उपाध्याय जुयाबिज्याहुं । भन्ते !
छपिं जिम्ह उपाध्याय जुयाबिज्याहुं । भन्ते ! छपिं जिम्ह उपाध्याय जुयाबिज्याहुं ।” “ज्यू धका” “जित छुं थाकु
मचा धका” जित छुं बोभू मजू धका, “योग्य जू धका” “प्रसादनीयगु कायिक वाचिक रहन सहनं युक्त जुया
च्वं धका” कायं सिइके बी वा म्हुतुं सिइके बी, अथवा काय व म्हुतुं सिइके बी, थुकथं उपाध्याय ग्रहण याःगु
जुइ । कायं सिइके मब्बू, म्हुतुं सिइके मब्बू, काय व म्हुतुं सिइके मब्बूसा उपाध्याय ग्रहण याःगु जुइमखु ।

६६. भिक्षुपिं ! नापं च्वंम्ह शिष्यं उपाध्यायप्रति बांलाक व्यवहार यायेमाः । ध्व व बांलाक व्यवहार
यायेगुया विधि खः -

सुथन्हापनं दना लाकां त्वया छखेपाखे गाः पाछाया दतिवन बिइमाः । ख्वासिलेगु लः बिइमाः ।
फेतुइगु आसन लाया बिइमाः । यदि यागु दत धाःसा थल सिला याःगु तया लः ल्हाना बिइमाः । यागु
त्वनेधुनेवं लः बिया थल कया क्वच्छुका बांलाक कोरे मजुइक सिला थासय् तयेमाः । उपाध्याय दन धायेवं
लासा थना छ्वयेमाः । यदि वथासय् धू दयाच्चन धाःसा बँ पुना छ्वयेमाः ।

यदि उपाध्यायं गामय् वनेगु इच्छायात धाःसा चीवर बिइमाः । चीवर ज्वना बिइमाः । कायबन्धन
बिइमाः । लःथ्याना संघाटि बिइमाः । पात्र सिला लः दुगु पात्र बिइमाः । उपाध्याययात ल्यूल्यू वनीम्ह
शिष्य छम्हमाल धाःसा आवश्यक जूसा त्रिमण्डल त्वफु व पुलि निगः त्वःपुया छ्चाख्यरं चाकः मिलेजुइक
अन्तरवास पुना कायबन्धनं चिनां थ्यानातःगु संघाटि पारुपन याना पुतुछिना सिलातःगु पात्र ज्वना
उपाध्यायया ल्यूल्यू वनेमाः । तापाक च्वना वनेमज्यू । सःतिक च्वना नं वनेमज्यू । पात्र हिला बुला याना
ज्वना बिइमाः । उपाध्यायं खँल्हाना च्वनीबले बिचय् बिचय् घतना खँ ल्हायेमज्यू । उपाध्यायं आपत्ति (दोष)
सामीप्यगु खँ ल्हानाच्चन धाःसा गनेमाः ।

भिक्षा वना लिहाँ वयेबले न्हापां थः लिहाँवया आसन लाया तयेमाः । तुति सिलेत लः, क्वपु,
तुती बुइगु ल्वहंचा न्ह्योने तया तयेमाः । लँस्वःवना पात्र चीवरकायेमाः । फेरे यायेगु अन्तरवास बिइमाः ।
अन्तरवास कायेमाः । चीवर चःतिं किना च्वंसा पलख निभालय् पाना बिइमाः । निभालय् चीवर ताउति
तयेमज्यू । चीवर थ्याना बिइमाः । चीवर थ्यायेबले प्यलांगु च्वय् लाका च्वःच्वः मिले याना थ्यायेमाः । “दथुइ
थ्यासु लाके मज्यू” थ्यासुया दुने कायबन्धन तयेमाः ।

भोजन दया उपाध्यायं भःपिगु इच्छायात धाःसा लःबिया भोजन दुगु पात्र लः लहाना बिइमाः । उपाध्याययात त्वनेगु आवश्यक जू मजू न्यनेमाः । भपि सिधयेका लः बिया पात्र कया क्वछुका बांलाक कोरे मजुइक सिला लः मदयेका छ्वया पलख निभालय् पाना बिइमाः । पात्र निभालय् ताउति तयेमज्यू । पात्र चीवर स्वथना बिइमाः । पात्र स्वथनेबले छपाः ल्हातंपात्र ज्वना छपाः ल्हातं खाता क्वय् वा क्वपुया क्वय् थिया स्वया (पति पति याना स्वया) पात्र स्वःथनेमाः । लासा मदुगु खालि बँय् पात्र तयेमज्यू ।

चीवर स्वथनेबले छपाः ल्हातं चीवर ज्वना छपाः ल्हातं चीवर हिलेगु पंचा चीवर हिलेगु खिपः हुया च्वः लिउनेपाखे थ्यासु न्ह्योनेपाखे लाका चीवर खायेमाः । उपाध्याय दनावनेवं लासा थना छ्वयेमाः । तुति सिलेत लः क्वपु ल्वहँचा बाकु न्ह्योने तया बिइमाः । व थासय् धू थानाच्वंसा बँ पुना छ्वयेमाः ।

उपाध्यायं मोल्हुइगु इच्छायात धाःसा मोल्हुइगु प्रबन्ध यायेमाः । ख्वाउँलः माःसा ख्वाउँलः प्रबन्ध यायेमाः । क्वाल माःसा क्वाल प्रबन्ध यायेमाः ।

उपाध्यायं जन्ताघरय् (चःति पिकायेगु थाय्) दुहाँ वनेगु इच्छा यात धाःसा चूर्णयात लखं ग्वारा चिनेमाः । चाचुं प्याकेमाः । जन्ताघरय् क्वपु ज्वना उपाध्यायया ल्यूल्जू वना जन्ताघरय् थ्यनेवं क्वपु बिया चीवर कया योग्यगु थासय् तया बिइमाः । चूर्ण बिइमा चाचुं बिइमाः । यदि वने फुसा जन्ताघरय् दुहाँ वनेमाः । जन्ताघरय् दुहाँ वनेत चाचुं ख्वाल्य् बुला न्ह्योने लिउने मोल्हुइका अन्तरवासं त्वःपुया जन्ताघरय् दुहाँ वनेमाः । थकालि भिक्षुपितं घ्वातुध्वाना फेतुइ मज्यू । क्वकालि भिक्षुपितं आसनं थना छ्वयेमज्यू । जन्ताघरय् उपाध्याययात मि दयेका बीगु आदि यायेमाःगु सेवाया ज्या दक्वं यायेमाः । जन्ताघरं पिहाँ वयेबले क्वपु ज्वना न्ह्योने व लिउने अन्तरवासं भुना पिहाँ वयेमाः ।

मोल्हुइगुली नं उपाध्यायया नितिं खिति तुइकेगु इत्यादि यायेमाःगु ज्या याना बिइमाः । मोल्हुइवं न्हापां थहाँ वया थःगु म्ह्य् लः मदयेका अन्तरवासं पुना उपाध्यायया म्ह्य् लः हुया बिइमाः । अन्तरवास बिइमाः । संघाटि बिइमाः । जन्ताघरं क्वपु ज्वना वया न्हापां आसन लाया बिइमाः । तुति सिलेत लः क्वपु ल्वहँचा बाकु लिक्क तया बिइमाः । उपाध्याययात त्वनेगु लः आवश्यक जू मजू न्यनेमाः । स्यना कना बिइगु इच्छायात धाःसा स्यनेक्यनेमाः । बारम्बार प्रश्न न्यंके बिइगु इच्छा यात धाःसा बारम्बार प्रश्न न्यनेमाः ।

गुगु विहारय् उपाध्याय च्वंच्वन, व विहारय् धुलं दायाच्वन । यायेफुसा सुचुकुचु यायेमाः । विहारय् सुचुकुचु यायेबले न्हापां पात्र चीवर पिकया योग्यगु थासय् तयेमाः । फेतुइगु लासा तन्ना पिकया योग्यगु थासय् तयेमाः । बालिस व फुंगा पिकया योग्यगु थासय् तयेमाः । खाता क्वछुका बांलाक कोरे मजुइक चौकोसय् व खापाय् महायेक पिकया योग्यगु थासय् तयेमाः । मेच क्वछुका बांलाक कोरे मजुइक चौकासे व खापाय् महायेक पिकया योग्यगु थासय् तयेमाः । खाताया तुतित्ताति पिकया योग्यगु थासय् तयेमाः । फिक्दानि पिकया योग्यगु थासय् तयेमाः । लिधनेगु सिपौ पिकया योग्यगु थासय् तयेमाः । बँय्लायेगुलासा गुकथं लाया तःगु खः, लुमंका पिकया योग्यगु थासय् तयेमाः । विहारय् माखापिखां गाःसा न्हापां इलामय् च्वंगु माखापिखा चिइका छ्वयेमाः । तिकाभ्या कुपिकापि हुइमाः । सिउचां पिचुक इलातःगुअंगलय् थचिबल धाःसा कापः प्याका तिसिना हुइमाः । मसिन्वां इलातःगु बँय् थचिबल धाःसा कापः प्याका तिसिना हुइमाः । पिचुमजुगु बँ जुसा लःखं हाः याना बँ पुइमाः “विहार धुलं मगायेमाः धका भोखाय् धू वंया योग्यगु थासय् वांछ्वयेमाः ।”

बँय्लायेगु लासा पाना सफा याना थाथा याना हया गथे लायातःगु खः, अथे लायेमाः । खाताया तुतित्ताति पाना हुया हया गुगु थासय् च्वंगु खः, उगु थासय् तयेमाः । खाता पाना सफा याना थाथा याना क्वछुका बांलाक कोरे मजुइक चौकोस व खापाय् महायेक हया गन तयेमाःगु खः, अन तयेमाः । मेच पाना

सफा याना थाथा याना व्वच्छुका बांलाक कोरे मज्जुइक चौकोस व खापाय् महायेक हया गन तयेगु खः, अन तयेमाः । बालिस व फुंगा पाना सफायाना थाथा याना हयागन तयेमाःगु खः, अन तयेमाः । चत्ति लासा व तन्ना सफा याना हया गन लायेगु खः, अन लायेमाः । फिक्दानि पाना हुया हया गुगु साथे तयगु खः उगु थासय् तयेमाः । लिधनेगु सिपौ पाना हुया हया गुगु थासय् तयेमाःगु खः, उगु थासय् तयेमाः । पात्र चीवर नं स्वःथनेमाः । पात्र स्वःथनेबले छपाः ल्हातं पात्र ज्वना छपाः ल्हातं खाता व्वय् वा व्वपु व्वय् थिया स्वया पात्र तयेमाः । लासा मदुगु खालिबय् पात्र तयेमज्जू । चीवर स्वःथनेबले नं छपाः ल्हातं चीवर ज्वना छपाः ल्हातं चीवर हिलेगु व चीवर हिलेगु खिपः हुया च्वः लिउनेपाखे थ्यासु न्त्योनेपाखे तया चीवर खायेमाः ।

पूर्वपाखें धू व्वयेके हल धाःसा पूर्वपाखे च्वंगु भ्याःतिइमाः । पश्चिमपाखें धू व्वयेके हल धाःसा पश्चिमय् च्वंगु भ्याः तिइमाः । उत्तरपाखें धू व्वयेके हल धाःसा उत्तरय् च्वंगु भ्याः तिइमाः । दक्षिणपाखें धू व्वयेके हल धाःसा दक्षिणय् च्वंगु भ्याः तिइमाः । सिचुगु बखतय् न्हिने भ्याः चायेकेमाः, बहनी तिइमाः । तान्वइगु बखतय् न्हिने भ्याः तिइमाः, बहनी चायेकेमाः ।

परिवेण (चुकः) क्याम्पा धुलं गाःसा चुकय् बँ पुइमाः । मोल्हुइगु कोठाय् धू दःसा मोल्हुइगु कोठाय् बँ पुइमाः । मुनेगु थासय् धू दःसा मुनेगु थासय् बँ पुइमाः । भुतुलि धू दःसा भुतुलि बँ पुइमाः । टट्टिइ धू दःसा टट्टिइ बँ पुइमाः । लः त्वनेगु मदुसा लः त्वनेगु लः तयेमाः । सिलिसालिगु लः मदुसा सिलिसालिगु लः तयेमाः । टट्टि च्वंगु घलय् लः मदुसा टट्टि च्वंगु घलय् लः तयेमाः ।

उपाध्यायया म्हाइपु ताया वःसा नापं च्वनीम्ह शिष्यं शान्त याना बिइमाः, शान्त याके बिइमाः । धर्म खँ न्यंके बिइमाः । उपाध्यायया संशय कुक्कच्च जुल धाःसा नापं च्वनीम्ह शिष्यं मदयेका बिइमाः, मदयेके बिइमाः । धर्मखँ न्यंके बिइमाः । उपाध्यायया अखःगु धारणा दत धाःसा नापं च्वनीम्ह शिष्यं फ्यना बिइमाः, फ्यंके बिइमाः । धर्मखँ न्यंके बिइमाः । उपाध्याय गुरु धर्मय् थ्यनाच्चन, परिवास च्वने योग्यम्ह जुयाच्चन धाःसा नापं च्वनीम्ह शिष्यं ध्यान बिइमाः - “गुकथं संघं उपाध्याययात परिवास बिइगु जुइ” । उपाध्याय मूले लिचिले योग्यम्ह जुयाच्चन धाःसा नापं च्वनीम्ह शिष्यं ध्यान बिइमाः “संघं गुकथं उपाध्याययात मूले लिसालिगु जुइ” उपाध्याय मान्यता बिइ योग्यम्ह जुयाच्चन धाःसा नापं च्वनीम्ह शिष्यं ध्यान बिइमाः “उपाध्याययात थुकथं संघं मान्यता बिइगु जुइ” उपाध्याय (संघय्) दुध्याके योग्यम्ह जुयाच्चन धाःसा नापं च्वनीम्ह शिष्यं ध्यान बिइमाः “उपाध्याययात संघं गुकथं दुध्याकीगु जुइ” संघं उपाध्याययात तज्जनीयं (ख्याच्चः बिइगु), नियस्सं (निश्रयाचार्य नापं च्वंके बिइगु), पब्बाजनीयं (पितिका च्वनेगु), पटिसारणीय (क्षमा फ्वंकेगु) अथवा उक्खेपनीय (बाहिकत यायेगु) कर्म यायेगु इच्छयात धाःसा नापं च्वनीम्ह शिष्यं ध्यान बिइमाः “गुकथं संघं उपाध्याययात कर्म मयाकेगु जुइ अथवा दोष याउँका बिइगु जुइ” ?

संघं तज्जनीय नियस्सं पब्बाजनीय पटिसारणीय अथवा उक्खेपनीय कर्म यायेधुकूसा नापं च्वनीम्ह शिष्यं ध्यान बिइमाः - “गुकथं उपाध्यायं बांलाक व्यवहार याइथें, दोषयात याउँका च्वनीथें, दण्डं मुक्त जुइगु आचरणयात आचरण याइथें, संघं उगु कर्मयात शान्त याना बिइथें ।”

उपाध्यायया चीवर हिया बिइमाःसा नापं च्वनीम्ह शिष्यं हिया बिइमाः । ध्यान बिइमाः “थुकथं उपाध्यायया चीवर हिमालीगु ।” उपाध्यायया चीवर सुइमाःसा नापं च्वनीम्ह शिष्यं सुया बिइमाः । ध्यान बिइमाः, “गुकथं उपाध्यायया चीवर सुइ माली ।” उपाध्यायया (रंग दायेके माल धाःसा नापं च्वनीम्ह शिष्यं दायेकेमाः । ध्यान जूसां बिइमाः, “गुकथं उपाध्यायया रंग दायेका बिइमाली ।” उपाध्यायया चीवर छी माःसा नापं च्वनीम्ह शिष्यं छिना बिइमाः । ध्यान बिइमाः, “गुकथं उपाध्यायया चीवर छी माली ।” चीवर छिम्ह शिष्यं बांलाक पुत्तुपुइका छीमा । बुलबुलचा थाहाँ वइगु दिना मवंतले अनं चिला वने मज्जू ।

उपाध्याययाके मन्थकं मेपितं पात्रं बिडमज्यू मेपिनिगु पात्रं कायेमज्यू । मेपितं चीवरं बिडमज्यू, मेपिनिगु चीवरं कायेमज्यू । मेपितं परिष्कारं बिडमज्यू मेपिनिगु परिष्कारं कायेमज्यू । मेपितं सँ खाना बिडमज्यू मेपिसं सँ खाके बिडमज्यू । मेपितं सेवाटहलं याना बिडमज्यू, मेपिसं सेवा टहलं याकेमज्यू । मेपितं वेय्यावच्चं याना बिडमज्यू, मेपिसं वेय्यावच्चं याके बिडमज्यू । मेपिनिगु ल्यूल्यू जुडमहं शिष्यं जुडमज्यू, मेपिनिगु ल्यूल्यू जुडमहं शिष्यं वयेमज्यू । मेपितं पिण्डपात्रं हया बिडमज्यू मेपिसं पिण्डपात्रं हयेके बिडमज्यू । उपाध्याययाके मन्थकं गामयं वनेमज्यू । श्मसानयं वनेमज्यू । उखे थुखे दिशायं वनेमज्यू । उपाध्यायं विरामि जुलं धाःसा जीवनाकाळिं न्ह्योने च्वनाच्वनेमाः । स्वस्थं मजुतले अनं पिया च्वनेमाः ।

१६. सद्विहारिकवत्तकथा

नापं च्वनीम्ह शिष्ययागु व्रत कथा

६७. “भिक्षुपिं ! उपाध्यायं नापं च्वनीम्ह शिष्ययाप्रति बांलाकं व्यवहारं यायेमाः । ध्वं वं बांलाकं व्यवहारं यायेगु विधिं खः -”

“भिक्षुपिं ! उपाध्यायं नापं च्वनीम्ह शिष्ययात सयेके बिडगुलिं बरोबरं खँ न्यंके बिडगुलिं उपदेशं बिडगुलिं शिक्षां बिडगुलिं संग्रहं यायेमाः, दयां तयेमाः । उपाध्यायया पात्रं दयां नापं च्वनीम्ह शिष्यया पात्रं मदुसा उपाध्यायं नापं च्वनीम्ह शिष्ययात पात्रं बिडमाः । ध्यानं बिडमाः” “गुकथं नापं च्वनीम्ह शिष्ययात पात्रं प्राप्तं याके बिडि ।” उपाध्यायया चीवरं दया, नापं च्वनीम्ह शिष्यया चीवरं मदुसा उपाध्यायं नापं च्वनीम्ह शिष्ययात चीवरं बिडमाः । ध्यानं बिडमाः, “गुकथं नापं च्वनीम्ह शिष्ययात चीवरं प्राप्तं याकेबिडि ।” उपाध्यायया परिष्कारं दया, नापं च्वनीम्ह शिष्यया परिष्कारं मदुसा उपाध्यायं नापं च्वनीम्ह शिष्ययात परिष्कारं बिडमाः । ध्यानं बिडमाः, “गुकथं नापं च्वनीम्ह शिष्ययात परिष्कारं प्राप्तं याकेबिडि ।”

नापं च्वनीम्ह शिष्यं म्हमफुतं धाःसा न्हापां दना दतिवनं बिडमाः । ख्वासिलिगु लः बिडमाः । आसनं लाया बिडमाः । यागु दःसा थलं सिला यागु न्ह्योने तया बिडमाः । यागु त्वने सिधयेवं लः बिया थलं कया क्वच्छुका बांलाकं कोरे मजुइकं सिला थासयं तयेमाः । नापं च्वनीम्ह शिष्यं दनेवं आसनं थना छ्वयेमाः । वं थासयं धू दःसा बँ पुना छ्वयेमाः ।

नापं च्वनीम्ह शिष्यया गामयं वनेगु इच्छां जुलं धाःसा अन्तरवासं बिडमाः । पुनातःगु अन्तरवासं कायेमाः । कायं बन्धनं बिडमाः । लः थ्याना संघाटिं बिडमाः । पात्रं सिला लः तया बिडमाः । “थुइती लिहाँ वइगु जुइ” धका आसनं लाया तयेमाः । तुति सिलेगु लः, क्वपु ल्वहँचा बाकु न्ह्योने तयेमाः । लँ स्वया पात्रं चीवरं कायेमाः । विहारयं च्वनीगु अन्तरवासं बिडमाः । अन्तरवासं कायेमाः । चीवरं चःतिं प्यानाच्वनं धाःसा पलखं निभालयं पाना बिडमाः । चीवरं निभालयं ताउति तयेमज्यू । थ्याना बिडमाः, चीवरं थ्यायेबले प्यलांगु च्वयं लाका च्वःच्वः मिले याना थ्यायेमाः । “दथुइ थ्यासु लाकेमज्यू” थ्यासुया दुने कायबन्धनं तयेमाः ।

भोजनं दया, नापं च्वनीम्ह शिष्यं नयेगु मती तलं धाःसा लः बिया भोजनं पात्रं न्ह्योने तया बिडमाः । नापं च्वनीम्ह शिष्ययात त्वनेगु लः आवश्यकं जू मजू न्यनेमाः । भोजनं सिधयेका लः बिया पात्रं कया क्वच्छुका बांलाकं कोरे मजुइकं सिला लः स्वये यंका पलखं निभालयं पाना बिडमाः । निभालयं

ताउति तयेमज्जू । पात्र चीवर स्वःथना बिइमाः । पात्र स्वःथनेबले छपाः ल्हातं पात्र ज्वना छपाः ल्हातं खाता क्वय् वा क्वपु क्वय् थिया स्वया पात्र स्वःथनेमाः । लासा मदुगु खालिगु बँय् पात्र तयेमज्जू । चीवर स्वःथनेबले छपाः ल्हातं चीवर ज्वना छपाःल्हातं चीवर हिलेगु पं वा चीवर हिलेगु खिपः हुया छ्वया च्वका लिउनेपाखे लाका थ्यासु न्ह्योने लाका चीवर खायेमाः । नापं च्वनीम्ह शिष्य दन धायेवं आसन थना छ्वयेमाः । तुति सिलेगु लः क्वपु ल्वहंचा बाकु थासय् तया बिइमाः । व थासय् धुलं गायाच्वन धाःसा बँ पुना बिइमाः ।

नापं च्वनीम्ह शिष्यया मोल्हुइगु इच्छा जुल धाःसा मोल्हुइगु प्रबन्ध याना बिइमाः । ख्वाउँलः माःसा ख्वाउँलः प्रबन्ध याना बिइमाः । क्वालः माःसा क्वालः प्रबन्ध याना बिइमाः ।

नापं च्वनीम्ह शिष्यया जन्ताघरय् दुहाँ वनेगु इच्छा जुल धाःसा चूर्णयात लखं ग्वाराचिनेमाः । चाचुं प्याकेमाः । जन्ताघरय् क्वपु ज्वना वना जन्ताघरय् क्वपु बिया चीवर कया योग्यगु थासय् तया बिइमाः । चूर्ण बिइमाः, चाचुं बिइमाः । वने फुसा जन्ताघरय् दुहाँ वनेमाः । जन्ताघरय् दुहाँ वनेत चाचुं ख्वाल्य बुला न्ह्योने लिउने मोल्हुइगु अन्तरवासं त्वःपुया जन्ताघरय् दुहाँ वनेमाः । स्थविर भिक्षुपितं घ्वात्तुघ्वाना फेतुइमज्जू । क्वकालि भिक्षुपितं आसनं थना छ्वयेमज्जू । जन्ताघरय् नापं च्वनीम्ह शिष्ययात यायेमाःगु ज्या यायेमाः । जन्ताघरं पिहाँ वयेबले क्वपु ज्वना न्ह्योने लिउने अन्तरवासं भुना जन्ताघरं पिहाँ वयेमाः ।

मोल्हुइगुली नं नापं च्वनीम्ह शिष्ययात खिति तुइकेगु इत्यादि यायेमाःगु ज्या याना बिइमाः । मोल्हुइवं न्हापां थाहाँ वया थःगु म्हय् लः मदयेका अन्तरवास चिना नापं च्वनीम्ह शिष्यया म्हय् लः हुया बिइमाः । अन्तरवास बिइमाः । संघाटि बिइमाः । जन्ताघरं क्वपु ज्वना न्हापां वया आसन लाया बिइमाः । तुति सिलेगु लः क्वपु ल्वहंचा बाकु लिक्क तया बिइमाः । नापं च्वनीम्ह शिष्ययात त्वनेगु लः आवश्यक जू मजू न्यनेमाः ।

गुगु विहारय् नापं च्वनीम्ह शिष्य च्वंच्वन । उगु विहारय् धुलं दाया च्वंसा याये फुसा सुचुकुचु यायेमाः । विहारय् सुचुकुचु यायेबले न्हापां पात्र चीवर पिकया योग्यगु थासय् तयेमाः । फेतुइगु लासा तन्ना पिकया योग्यगु थासय् तयेमाः । बालिस व फुंगा पिकया योग्यगु थासय् तयेमाः । खाता क्वछुका बांलाक कोरे मजुइक चौकोसय् व खापाय् महायेक पिकया योग्यगु थासय् तयेमाः । मेच क्वछुका बांलाक कोरे मजुइक चौकासय् व खापाय् महायेक पिकया योग्यगु थासय् तयेमाः । खाताया तुतित्ताति पिकया योग्यगु थासय् तयेमाः । फिक्दानि पिकया योग्यगु थासय् तयेमाः । लिधनेगु सिपौ पिकया योग्यगु थासय् तयेमाः । बँय् लायेगु लासा गुकथं लायातःगु खः, लुमंका पिकया योग्यगु थासय् तयेमाः । बँय् लायेगु लासा गुकथं लायातःगु खः, लुमंका पिकया योग्यगु थासय् तयेमाः । विहारय् माखापिखां गाःसा न्हापां इलामय् च्वंगु माखापिखा चिइका छ्वयेमाः । तिकाभ्याः कुपिकापी हुइमाः । सिउचां पिचुक इलातःगु अंगलय् थचिवल धाःसा कापः प्याका तिसिना हुइमाः । मसिनचां इलातःगु बँय् फ्वसा बल धाःसा कापः प्याका तिसिना हुइमाः । पिचुमज्जू बँ जुसा लः हा हा याना बँ पुइमाः । “विहारय् धुलं मगायेमाः धका भोखाय् धू वया योग्यगु थासय् वान्छ्वयेमाः ।”

बँय्लायेगु लासा पाना सफा याना थाथा याना हया गथे लायातःगु खः, अथे लायेमाः । खाताया तुतित्ताति पाना हया हया गुगु थासय् च्वंगु खः, उगु थासय् तयेमाः । खाता पाना सफा याना थाथा याना क्वछुका बांलाक कोरे मजुइक चौकोसय् खापाय् महायेक हया गन लायेगु खः, अन लायेमाः । मेच पाना सफा याना थाथा याना क्वछुका बांलाक कोरे मजुइक चौकासय् खापाय् महायेक हया गन लायेगु खः, अन लायेमाः । बालिस व फुंगा पाना सफा याना थाथा याना गन तयेगु खः, अन तयेमाः । फेतुइगुलासा

तन्ता पाना सफा याना थाथा याना हयागन लायेगु खः, अन लायेमाः । फिक्दानि पाना हुया हयागन तयेगु खः, अन तयेमाः । लिधनेगु सिपौ पाना हुया हया न्हापा गुगु थासय् खः, उगु थासय् तयेमाः । पात्र चीवर स्वःथना बिइमाः । पात्र स्वःथनेबले छपाः ल्हातं पात्र ज्वना छपाः ल्हातं खाता क्वय् वा क्वपु क्वय् थिया पात्र स्वःथनेमाः । खालिगु बैय् पात्र तयेमज्यू । चीवर स्वःथनेबले नं छपाः ल्हातं चीवर ज्वना छपाः ल्हातं चीवर हिलेगु पं वा चीवर हिलेगु खिप थिया च्वः लिउने लाका थ्यासु न्ह्योने लाका खायेमाः ।

पूर्व धू ब्वयेके हल धाःसा पूर्वपाखें च्वंगु भ्याः तिइमाः । पश्चिम धू ब्वयेके हल धाःसा पश्चिमपाखे च्वंगु भ्याः तिइमाः । उत्तर धू ब्वयेके हल धाःसा उत्तरपाखे च्वंगु भ्याः तिइमाः । दक्षिण धू ब्वयेके हल धाःसा दक्षिणपाखे च्वंगु भ्याः तिइमाः । सिचुगु बखतय् न्हिने चायेकेमाः । बहनी तिइमाः । तान्वइगु बखतय् न्हिने भ्याः तिइमाः । बहनी चायेकेमाः ।

चुकय् धूलं गासा चुकय् बै पुइमाः । मोल्हुइगु कोठाय् धू दःसा मोल्हुइगु कोठाय् बै पुइमाः । मुनेगु थासय् धू दःसा मुनेगु थासय् बै पुइमाः । भुतुली धू दःसा भुतुली बै पुइमाः । ट्टी धू दःसा ट्टी बै पुइमाः । लः त्वनेगु लः मदुसा त्वनेगु लः तयेमाः । सिलेसालेगु लः मदुसा सिलेसालेगु लः तयेमाः । टट्टि च्वंगु घले लः मदुसा टट्टि च्वंगु घलय् लः तयेमाः ।

नापं च्वनीम्ह शिष्यया म्हाइपु ताया वःसा उपाध्यायं शान्त याना बिइमाः । शान्त याके बिइमाः, धर्म खँ न्यंके बिइमाः । नापं च्वनीम्ह शिष्यया संशय कुक्कुच्च जुल धाःसा उपाध्यायं मदयेका बिइमाः । मदयेके बिइमाः । धर्म खँ न्यंके बिइमाः । नापं च्वनीम्ह शिष्यया अखःगु धारणा दत धाःसा उपाध्यायं फ्यना बिइमाः, फ्यंके बिइमाः, धर्म खँ न्यंके बिइमाः । नापं च्वनीम्ह शिष्य गरुधर्मय् थ्यना च्वन, परिवास च्वने योग्यम्ह जुयाच्वन धाःसा उपाध्यायं ध्यान बिइमाः “गुकथं संघं नापं च्वनीम्ह शिष्ययात परिवास बिइगु जुइ ।” नापं च्वनीम्ह शिष्य मूलय् लिचिले योग्यम्ह जुयाच्वन धाःसा उपाध्यायं ध्यान बिइमाः । “गुकथं नापं च्वनीम्ह शिष्ययात संघं मूलय् लिसालिगु जुइ ।” नापं च्वनीम्ह शिष्य मानात्म बिइ योग्यम्ह जुयाच्वन धाःसा उपाध्यायं ध्यान बिइमाः “संघं गुकथं नापं च्वनीम्ह शिष्ययात मानात्म बिइगु जुइ ।” नापं च्वनीम्ह शिष्य संघं दुध्याके योग्यम्ह जुयाच्वन धाःसा उपाध्यायं ध्यान बिइमाः “नापं च्वनीम्ह शिष्ययात संघं गुकथं दुध्याकिगु जुइ ।” संघं नापं च्वनीम्ह शिष्ययात तज्जनीय, नियस्स, पब्बाजनीय, पटिसारनीय अथवा उक्खेपनीय कर्म यायेगु इच्छयात धाःसा उपाध्यायं ध्यान बिइमाः “गुकथं संघं नापं च्वनीम्ह शिष्ययात कर्म मयाकेगु जुइ अथवा याउँगु कर्म रूपय् बदले याकेगु जुइ ।” संघं तज्जनीय नियस्स पब्बाजनीय, पटिसारणीय अथवा उक्खेपनीय कर्म यायेधुंकूसा उपाध्यायं ध्यान बिइमाः “गुकथं नापं च्वनीम्ह शिष्य बांलाक व्यवहार याइथें, दोषयात याउँका च्वनीथें, दण्डं मुक्त जुइगु आचरणयात आचरण याइथें, संघं उगु कर्मयात शान्त याना बिइथें ।”

नापं च्वनीम्ह शिष्यया चीवर ही माःसा उपाध्यायं कना बिइमाः “थथे ह्यु” । ध्यान बिइमाः “गुकथं नापं च्वनीम्ह शिष्यया चीवर हिया बिइमाली ।” नापं च्वनीम्ह शिष्यया चीवर सुया बिइमाःसा उपाध्यायं स्यना बिइमाः “थथे सु” ध्यान बिइमाः, “गुकथं नापं च्वनीम्ह शिष्यया चीवर सुया बिइमाली ।” नापं च्वनीम्ह शिष्यया रंग दायेके माःसा उपाध्यायं कना बिइमाः “थथे रंग दायेकि ।” ध्यान बिइमाः “गुकथं नापं च्वनीम्ह शिष्यया रंग दायेकेगु जुइ” चीवर छीम्हेसिनं बांलाक पुत्तुमतु पुइका रंगं छिना बिइमाः । बलुबुलुचा थाहाँ वइगु दिना मवंतले अनं चिला वनेमज्यू । नापं च्वनीम्ह शिष्य बिरामी जुल धाःसा जीवनकाछिं न्ह्योने च्वनाच्वनेमाः । स्वस्थ मजूतले वयात पियाच्वनेमाः ।

नापं च्वनीम्ह शिष्ययागु व्रतकथा क्वचाल ।

१७. पणामितुकथा

पितिना छ्वये बहःजूगु खँ

६८. उगु समयय् नापं च्वनीपिं शिष्यपिसं उपाध्यायपिनिप्रति बांलाक व्यवहार मयाः । गुपिं भिक्षुपिं अत्येच्छु इमिसं निन्दा उपहास व दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्वन “नापं च्वनीपिं शिष्यपिसं उपाध्यायपिनिप्रति छाया जक बांमलाक व्यवहार याइगु जुइ ।” अले उपिं भिक्षुपिसं भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । ..... भिक्षुपिं ! नापं च्वनीपिं शिष्यपिसं उपाध्यायपिनिप्रति बांलाक व्यवहार मयाःधाःगु धात्थे खःला ? खः भगवन् शास्ता ! भगवान् बुद्धं उपहास याना बिज्याना ..... भिक्षुपिं ! नापं च्वनीपिं शिष्यपिसं उपाध्यायपिनिप्रति छाया बांमलाक व्यवहार याःगु जुइ ? उपहास याना धर्म खँ कना भिक्षुपित सःता बिज्यात “भिक्षुपिं नापं च्वनीम्ह शिष्यं उपाध्यायप्रति बांमलाक व्यवहार यायेमज्यू । गुम्हसिनं बांमलाक व्यवहार याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति जुइ । बांमलाक हे व्यवहार यानाच्वन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! बांमलाक व्यवहार याःम्हसित पितिना छ्वयेगु अनुमति बियाच्वना । भिक्षुपिं थथे पितिना छ्वयेमाः । “छन्त पितिनाच्वना ।” “थन लिहाँ वयेमते” पात्र चीवर पिकया यकि, जित उपस्थान यायेम्वाः । कायं सिइके बिइमाः । वचनं सिइके बिइमाः । काय व वचन निगुलिं सिइके बिइमाः । थुकथं नापं च्वनीम्ह शिष्ययात पितिनेगु जुइगु खः । कायं सिइके मब्यू कायं मसीकु । वचनं सिइके मब्यू । काय व वचनं सिइके मब्यू । नापं च्वनीम्ह शिष्ययात पितिनेगु मजू ।

उगु अवस्थाय् पितिका च्वपिं नापं च्वनीपिं शिष्यपिसं क्षमा मफवं । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात – भिक्षुपिं ! क्षमा बिइगु अनुमति बियाच्वना । क्षमा फवं हे मफवं । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात ‘भिक्षुपिं ! पितिका च्वंम्हं क्षमा मफवने मज्यू । गुम्हसिनं क्षमा मफवन, वयात दुष्कृत्य आपत्ति ।’

उगु अवस्थाय् उपाध्यायपिसं क्षमा फ्वंपित क्षमा मब्यू । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात – “भिक्षुपिं ! क्षमा बिइगु अनुमति बियाच्वना ।” क्षमा बिइ हे मब्यू । नापं च्वनीपिं शिष्यपिं उखें थुखें वनीगु, गृहस्थी जूवनीगु, तीर्थंकरपिन्थाय् च्वंवनीगु । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात – भिक्षुपिं क्षमा फ्वंम्हसित क्षमा मबिइ मज्यू । गुम्हसिनं क्षमा फ्वंम्हसित क्षमा मब्यू, वयात दुष्कृत्य आपत्ति ।

उगु अवस्थाय् उपाध्यायपिसं बांलाक व्यवहार याम्हसित पितिना छ्वइगु जुयाच्वन । बांमलाक व्यवहार याम्हसित पितिना मछ्व । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! बांमलाक व्यवहारयाःम्हसित पितिने मज्यू । गुम्हसिनं पितिना छ्वइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति । भिक्षुपिं ! बांमलाक व्यवहार याःम्हसित पितिना मछ्वये मज्यू । गुम्हसिनं पितिना छ्वइ मखु, वयात दुष्कृत्य आपत्ति ।

भिक्षुपिं न्यागू अङ्गं युक्तम्ह नापं च्वनीम्ह शिष्ययात पितिना छ्वयेमाः । उपाध्यायप्रति कम स्नेह दुम्ह जुइ । कम प्रसन्नम्ह, कम लज्जादुम्ह, कम गौरवम्ह, कम भावना दुम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! थ्व न्यागू अङ्गं सम्पन्नम्ह नापं च्वनीम्ह शिष्ययात पितिना छ्वयेमाः ।

भिक्षुपिं न्यागू अङ्गं युक्तम्ह नापं च्वनीम्ह शिष्ययात पितिना छ्वयेमज्यू । उपाध्याययाप्रति तःसकं स्नेह दुम्ह, तःसकं प्रसन्नम्ह, अप्वः लज्जा दुम्ह, आपालं गौरव दुम्ह, अप्वः भावना दुम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! थ्व अङ्गं न्यागुलिं युक्तम्ह नापं च्वनीम्ह शिष्ययात पितिना छ्वयेमज्यू ।

भिक्षुपिं ! न्यागू अङ्गं युक्तम्ह नापं च्वनीम्ह शिष्ययात पितिनेगु योग्य जू । उपाध्यायप्रति कम स्नेह दुम्ह, कम प्रसन्नम्ह, कम लज्जा दुम्ह, कम गौरव दुम्ह, कम भावना दुम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! थ्व न्यागू अङ्गं सम्पन्नम्ह नापं च्वनीम्ह शिष्ययात पितिनेगु योग्य जू ।

भिक्षुपिं ! न्यागू अङ्गं युक्तम्ह नापं च्वनीम्ह शिष्ययात पितिनेगु योग्य मजू । उपाध्यायप्रति तःसकं स्नेह दुम्ह, तःसकं प्रसन्नम्ह, तःसकं लज्जा दुम्ह, तःसकं गौरव दुम्ह, तःसकं भावना दुम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! थ्व न्यागू अङ्गं युक्तम्ह नापं च्वनीम्ह शिष्ययात पितिनेगु योग्यमजू ।

भिक्षुपिं न्यागू अङ्गं युक्तम्ह नापं च्वनीम्ह शिष्ययात पितिना मछ्वल धाःसा उपाध्याय दोषी जुइ । पितिना छ्वम्ह निर्दोषी जुइ । उपाध्यायप्रति कम स्नेह दुम्ह, कम प्रसन्नम्ह, कम लज्जा दुम्ह, कम गौरव दुम्ह, कम भावना दुम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! थ्व अङ्गं न्यागुलिं युक्तम्ह नापं च्वनीम्ह शिष्ययात पितिना मछ्वल धाःसा उपाध्याय दोषी जुइ । पितिना छ्वम्ह निर्दोषी जुइ ।

भिक्षुपिं ! न्यागू अङ्गं सम्पन्नम्ह नापं च्वनीम्ह शिष्ययात पितिना छ्वम्ह उपाध्याय दोषी जुइ । पितिना मछ्वम्ह निर्दोषी जुइ । गुम्ह उपाध्यायप्रति तःसकं स्नेह दुम्ह, तःसकं प्रसन्नम्ह, तःसकं लज्जा दुम्ह, तःसकं गौरव दुम्ह व अप्वः भावना दुम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! थ्व न्यागू अङ्गं सम्पन्नम्ह नापं च्वनीम्ह शिष्ययात पितिना छ्वम्ह उपाध्याय दोषी जुइ । पितिना मछ्वम्ह निर्दोषी जुइ ।

६९. छगू समयय् छम्ह, ब्राह्मणं भिक्षुपिन्थाय् वना प्रब्रज्या प्वंवन, वयात भिक्षुपिसं प्रब्रज्या यायेगु इच्छा मयाः । व (ब्राह्मण) भिक्षुपिन्थाय् प्रब्रज्या प्राप्त मज्जुगुलिं गंसि जुल, लावण्य बांमलात, रूप बांमलात, गंगु सिमा हःथें फिकाःगु रंग दुम्ह, नसा प्वाँय् सी दुगु शरीर दुम्ह जुल । गसिम्ह, लागुन् पाः जूम्ह, रूप बांमलाम्ह, गंगु सिमा हःथें फिकाःगु रंग दुम्ह, नसा प्वाँय् सी दुगु शरीर दुम्ह ब्राह्मणयात भगवान् बुद्धं खंका बिज्यात । खना भिक्षुपितं सःता बिज्यात - “भिक्षुपिं ! छाय् व ब्राह्मण गंसि जूगु, लागुन् पाःगु रूप बांमलाःगु गंगु सिमा हःथें फिकाःगु रंग दुगु, नसा प्वाँय् सी दुगु शरीर दुगु ?” भन्ते ! थ्व ब्राह्मणं भिक्षुपिन्थाय् वना प्रब्रज्या प्वन । वयात भिक्षुपिसं प्रब्रज्या यायेगु इच्छा मयाः । व (ब्राह्मण) भिक्षुपिन्थाय् प्रब्रज्या लाभ मज्जुगुलिं गंसि जुल, लागुन् पाःजुल, रूप बांमलात, गंगु सिमा हःथे फिकागु रंग दुम्ह जुल, नसा प्वाँय् सी दुगु शरीर दुम्ह जुल । अले भगवान् बुद्धं भिक्षुपितं सःता बिज्यात । “भिक्षुपिं ! व ब्राह्मणयागु उपकार सुनां लुमंका तःगु दु ?” थथे आज्ञा जुया बिज्यायेवं आयुष्मान् सारिपुत्रं भगवान् बुद्धयात थथे निवेदन यात - “भन्ते ! जिं व ब्राह्मणयागु उपकार लुमंका तयागु दु ।” सारिपुत्र ! छं व ब्राह्मणयागु छु उपकार लुमंका तयागु दु ? भन्ते ! जिं राजगृहय् भिक्षा वनागु वखतय् थ्व ब्राह्मण छगू चम्चा भिक्षा बिइकूगु दु । भन्ते ! जिं व ब्राह्मणयागु थ्व उपकार लुमंका तयागु दु । साधु, साधु सारिपुत्र ! सत्पुरुषपिं कृतज्ञ गुण म्हस्यूपिं खः .... यानातःगु उपकारयात लुमंका तइपिं खः । सारिपुत्र ! छं व ब्राह्मणयात प्रब्रज्या व उपसम्पदा याना ब्यु । भन्ते ! जिं व ब्राह्मणयात गथे प्रब्रज्या व उपसम्पदा याना बिइगु ? अले भगवान् बुद्धं उगु निदानय्, उगु प्रकरणय् धर्मं खँ कना भिक्षुपितं सःता बिज्यात - भिक्षुपिं ! गुगु जिं त्रिशरणद्वारा उपसम्पदाया अनुमति बियागु खः, उकियात थनिनिसें त्वःतागु जुल । भिक्षुपिं ! जित्तित्तुर्थं कर्मं उपसम्पदा यायेगु अनुमति बियाचवना । भिक्षुपिं ! थुकथं उपसम्पदा यायेमाः । भिक्षुपिं ! सःस्यूम्ह, समर्थं दुम्ह भिक्षुं संघयात सिइके बिइमाः ।

७०. “भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहुँ । फलानाम्ह भावी भिक्षुं फलानाम्ह आयुष्मान्यात उद्देश्य याना उपसम्पदा जुइगु इच्छा यानाचवन । यदि संघया योग्यगु अवस्था दुगु कर्म दतधाःसा संघं फलानाम्ह भावी भिक्षुयात फलानाम्ह उपाध्यायपाखें उपसम्पदा याना बिइमाल । थ्व प्रस्तावना खः ।”

भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहँ । फलानाम्ह भावी भिक्षुं फलानाम्ह आयुष्मान्यात उद्देश्य याना उपसम्पदा जुइगु इच्छा यानाच्वन । संघं फलानाम्ह भावी भिक्षुयात फलानाम्ह उपाध्यायपाखें उपसम्पदा जुइगु गुम्ह आयुष्मान्या समर्थन दु, उम्ह आयुष्मान् मौन जुया बिज्याये माल । गुम्ह आयुष्मान्या समर्थन मदु, उम्ह आयुष्मान् न्ववाना बिज्याये माल ।

निकोलनं थ्व खँ धयाच्वना । भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहँ । फलानाम्ह भावी भिक्षु फलानाम्ह आयुष्मान्यात उद्देश्य याना उपसम्पदा जुइगु इच्छा यानाच्वन । संघं फलानाम्ह भावी भिक्षुयात फलानाम्ह उपाध्यायपाखें उपसम्पदा बियाच्वन । फलानाम्ह भावी भिक्षुया फलानाम्ह उपाध्यायपाखें उपसम्पदा जुइगु गुम्ह आयुष्मान्या समर्थन दु । उम्ह आयुष्मान् मौन जुया बिज्याये माल । गुम्ह आयुष्मान्या समर्थन मदु, उम्ह आयुष्मान् न्ववाना बिज्याये माल ।

स्वकोलनं थ्व खँ धयाच्वना । भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहँ । फलानाम्ह भावी भिक्षुं फलानाम्ह आयुष्मान्यात उद्देश्य याना उपसम्पदा जुइगु इच्छा यानाच्वन । संघं फलानाम्ह भावी भिक्षुयात फलानाम्ह उपाध्यायपाखें उपसम्पदा बियाच्वना । फलानाम्ह भावी भिक्षुया फलानाम्ह उपाध्यायपाखें उपसम्पदा जुइगु गुम्ह आयुष्मान्या समर्थन दु । उम्ह आयुष्मान् मौन जुया बिज्याये माल । गुम्ह आयुष्मान्या समर्थन मदु, उम्ह आयुष्मान् न्ववाना बिज्याये माल ।

संघं फलानाम्ह भावी भिक्षुया फलानाम्ह उपाध्यायपाखें उपसम्पदा जूगु समर्थन याना बिज्यात । उकिं मौन जुयाच्वन । थथे मौन जूगुलिं थ्व खँ समर्थन जुल धका धारण यानाच्वना ।

७१. छगू अवस्थाय् छम्ह भिक्षुं उपसम्पदा जुइधुंका बांमलागु आचरणयात आचरण यानाच्वन । भिक्षुपिसं थथे धाल - “आवुसो ! थुजागु रूपं यायेमज्यू, थथे यायेगु काइदा मखु (मत्वः) ।” वं थथे धाल - “जिं जित उपसम्पदा याना ब्यु, धका आयुष्मान्पिके फवनागु मदु, छिमिसं जित मफ्वंकं छाया् उपसम्पदा यानाबिया ?”

भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात - भिक्षुपिं ! मफ्वंकं उपसम्पदा याना बिइ मज्यू । गुम्हसिनं उपसम्पदा याना बिल, वयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ । भिक्षुपिं ! थुकथं फवनेमाः । उपसम्पदा जुइम्हं संघयाथाय् वना छखेपाखे गाः पाछाया भिक्षुपिंगु पादे वन्दना याना पुतुं फेतुना ल्हाः बित्ति याना थथे धायेमाः “भन्ते ! जिं संघयाके उपसम्पदा फवनाच्वना । भन्ते ! संघं अनुकम्पा (दया) तया जितः उपसम्पदा याना बिज्याहँ । निकोलनं फवनेमाः । स्वकोलनं फवनेमाः । सःस्यूम्ह समर्थ दुम्ह भिक्षुं संघयात सिइके बिइमाः -”

७२. “भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहँ । फलानाम्ह भावी भिक्षुं फलानाम्ह आयुष्मान्यात उद्देश्य याना उपसम्पदा कामना यानाच्वन । फलानाम्ह भावी भिक्षुं फलानाम्ह उपाध्यायपाखें संघयाके उपसम्पदा फवनाच्वन । संघं फलानाम्ह भावी भिक्षुयात फलानाम्ह उपाध्यायपाखें उपसम्पदा बिइमाल । थ्व प्रस्तावना खः ।”

भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहँ । फलानाम्ह भावी भिक्षुं आयुष्मान्यात उद्देश्य याना उपसम्पदा जुइगु कामना यानाच्वन । फलानाम्ह भावी भिक्षुं फलानाम्ह उपाध्यायपाखें उपसम्पदा जुइगु संघयाके फवनाच्वन । संघं फलानाम्ह भावी भिक्षुयात फलानाम्ह उपाध्यायपाखें उपसम्पदा बियाच्वन । फलानाम्ह भावी भिक्षुयात फलानाम्ह उपाध्यायपाखें उपसम्पदा जुइगु गुम्ह आयुष्मान्या समर्थन दु, उम्ह आयुष्मान् मौन जुया बिज्याये माल । गुम्ह आयुष्मान्या समर्थन मदु, उम्ह आयुष्मान् न्ववाना बिज्याये माल ।

निकोलनं थ्व खँ धयाच्चना । स्वकोलनं थ्व खँ धयाच्चना । संघं फलानाम्ह भावी भिक्षुया फलानाम्ह उपाध्यायपाखें उपसम्पदा जूगु समर्थन याना बिज्यात । उकिं मौन जुयाच्चन । थथे मौन जूगुलिं थ्व खँ समर्थन जुल धका धारण यानाच्चना ।

७३. उगु समयय् राजगृहय् छसिकथं सासागु भोजन याकीगु दयाच्चन । अले छम्ह ब्राह्मणयात थथे जुल “थुपिं शाक्यपुत्र श्रमणपिनि बांलाःगु आचरण दु, बांलाःगु व्यवहार दु । सासा भिभिंगु भोजन नया फसं मदाःगु कोथाय् चनीगु जुयाच्चन । जि नं शाक्यपुत्र श्रमणपिंथाय् प्रव्रज्या जुइ दःसा ज्यू ।” अले व ब्राह्मण भिक्षुपिंथाय् वना प्रव्रज्या फवन । वयात भिक्षुपिंसं प्रव्रज्या व उपसम्पदा बिल । व प्रव्रजित जूबले छसिकथं भोजन याकीगु परम्परा फवचाःगु जुयाच्चन ।

भिक्षुपिंसं थथे धाल – “वा आवुसो ! आः भिक्षा वने ।” व ब्राह्मणं थथे धाल – “आवुसो ! जि भिक्षा वनेत प्रव्रजित जुयाम्ह मखु । जित नयेगु नयेब्यूसा नये । नयेगु बिइ मखुसा गृहस्थी जूवने ।” आवुसो ! छ छु प्वाया नितिं प्रव्रजित जुयागुला ? खः आवुसोपिं ! गुपिं भिक्षुपिं अल्पेच्छु, उपिं भिक्षुपिंसं निन्दा उपहास व दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्चन । “थथे बांलाक कनातःगु धर्मय् प्वाया नितिं (थ्व) भिक्षु छाय् प्रव्रजित जूगु जुइ ?”

उपिं भिक्षुपिंसं भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात – भिक्षु छ प्वाया नितिं प्रव्रजित जूम्ह धाःगु धात्थें खःला ? खः भगवान् शास्ता ! भगवान् बुद्धं उपहास याना ..... मोघपुरुष, थथे बांलाक कना तयागु धर्मय् प्वाया नितिं छाय् छ प्रव्रजित जुयागु ? मोघपुरुष ! थ्व अप्रसन्नपित प्रसन्न याये नितिं, वा प्रसन्नपित अप्वः प्रसन्न यायेया नितिं मजू । ..... उपहास याना धर्म खँ कना बिज्याना भिक्षुपित सःता बिज्यात –

“भिक्षुपिं ! उपसम्पदा बिइम्हसिनं प्यंगू आधार कनेगु अनुमति बियाच्चना ।” थःगु तितिं थःम्हं चुया प्राप्त जूगु भोजनया आधारय् प्रव्रज्या खः । उकी थःगु शरीरय् शिक्षापद स्थिर जुयाच्चंतले उत्साह यायेमाः । तःसकं लाभीम्ह जुल धाःसा संघभोजन, उद्देश्यभोजन, निमन्त्रणाभोजन, सलाकभोजन, कृष्ण पक्ष वा शुक्लपक्षय् बिइगु भोजन, उपोसथय् बिइगु भोजन, प्रतिपदा खुन्हु बिइगु भोजन ग्रहण याये योग्य जू । पांसुकूल चीवरया आधारय् प्रव्रज्या खः । उकी छं थःगु शरीरय् शिक्षापद स्थिर जुयाच्चंतले उत्साह यायेमाः । तःसकं लाभीम्ह जुल धाःसा खोम देशं बने जूगु कायागु चीवर, कपाचं बने जूगु कायागु चीवर, रेशमयागु चीवर, ऊनयागु चीवर, साण धइगु घासं बने जूगु मायागु चीवर व न्याता ल्वाक ज्यागु कांबने जूगु चीवरतयेत नं परिभोग याये योग्य जू । सिमाक्वय् विहारया आधारय् प्रव्रज्या खः, अप्वः लाभीम्ह जुल धाःसा निखें पौ दुगु विहार, छखेपाखे जक पौ दुगु विहार प्यकुंलागु प्रासाद, कसि तया दयेका तःगु प्रासाद गुफा ग्रहण याये योग्य जू । पुलांगु साच्चय् फिनातःगु वासया आधारय् प्रव्रज्या खः । उकी छं थःगु शरीरय् शिक्षापद स्थिर जुयाच्चंतले उत्साह यायेमाः । तःसकं लाभीम्ह जुल धाःसा घ्यः, नौनि घ्यः, चिकं, कस्ति, साख ग्रहण याये योग्य जू ।

न्यागुगु उपाध्यायव्रतकथा भाणवार क्वचाल ।

१८. आचरियव्रतकथा

आचार्यव्रत कथा

७४. छगू समयय् छम्ह माणवक भिक्षुपिंथाय् वया प्रव्रज्या फवन । वयात भिक्षुपिंसं न्ह्योव हे प्यंगू आधार कंगु जुल । वं थथे धाल – “भन्ते ! जित प्रव्रजित जुइधुंका प्यंगू आधार कंगु जूसा जि न्ह्याइपु ताइगु । भन्ते ! आजि प्रव्रजित जुइ मखुत । जित प्यंगू आधारय् घृणा ताल ।”

भिक्षुपिसं भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात - भिक्षुपिं ! न्ह्यवः हे प्यंगू आधार कने मज्यू । गुम्हसिनं कनी । वयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ । भिक्षुपिं ! उपसम्पदा जुइधुंका प्यंगू आधार कनेगु अनुमति बियाच्चवना । उगु समयय् भिक्षुपिसं निम्हसिगु पुचः स्वम्हसिगुपुचः दुगु गणं उपसम्पदा बिइगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात - भिक्षुपिं ! भिम्हं कमगु पुचः दुगु गणं उपसम्पदा यायेमज्यू । गुम्हसिनं उपसम्पदा याना बिइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ । भिक्षुपिं ! भिम्हसिगु पुचः वा भिम्हसिगु पुचः स्वया अप्वः दुगु गणं उपसम्पदा यायेगु अनुमति बियाच्चवना ।

७५. उगु अवस्थाय् भिक्षुपिसं छगू वास दयेवं निगू वास दयेवं नापं च्वनीम्ह शिष्ययात उपसम्पदा याइगु जुयाच्चन । वङ्गन्तपुत्र आयुष्मान् उपसेनं नं देछि दुम्ह जुया नापं च्वनीम्ह शिष्ययात उपसम्पदा यात । व वर्षावास छुटे जुइवं निदं दुम्ह जुया देछि दुम्ह नापं च्वनीम्ह शिष्ययात ब्वना गन भगवान् बुद्ध दु, अन वना भगवान् बुद्धयात अभिवादन याना छसिलिक्क फेतुत । आगन्तुकभिक्षुपिं नापं कुशलवार्ता खँ ल्हायेगु भगवान् बुद्धपिनिगु बानि खः ।

अले भगवान् बुद्धं वङ्गन्तपुत्र आयुष्मान् उपसेनयात थथे आज्ञा जुया बिज्यात - “भिक्षु म्हफुला ? छंगु जीविका बांलाक जूला ? छ थाके मजुइक यात्रा याना वयागु खःला ?” म्ह फु भगवन् शास्ता ! जीविका बांलाक जू भगवन् शास्ता । भन्ते ! जिपिं थाके मजुइक यात्रा याना वयागु खः । तथागतपिसं सिइक सिइकं न्यनीगु जुयाच्चन । सिइक सिइकं नं न्यना विमज्याइगु जुयाच्चन । समययात सिइका न्यनीगु समय सिइका न्यना बिज्याइ मखुगु जुयाच्चन । तथागतपिसं अर्थयुक्तगु खँ न्यना बिज्याइगु जुयाच्चन । अनर्थयुक्तगु खँ मखु । तथागतपिसं अनर्थयुक्तगु खँ मार्ग ज्ञानं हटे याना छ्वया बिज्यायेधुंकल ।

भगवान् बुद्धं भिक्षुपिके निगू आकारं न्यना बिज्याइगु जुयाच्चन - “धर्मदेशना यायेगुया नितिं व श्रावकपितं शिक्षापद दयेकेगुया नितिं” । अले भगवान् बुद्धं वङ्गन्तपुत्रं आयुष्मान् उपसेनयात थथे आज्ञा जुया बिज्यात - “भिक्षु ! छ ग्वःगू वास दत ।” जि भगवन् शास्ता ! निगू वास दत । थ्व भिक्षु ग्वःगू वास दत ? भगवन् शास्ता ! छगू वास दत । थ्व भिक्षु छंसु परे जू ? जि नापं च्वनीम्ह शिष्य भगवन् शास्ता । भगवान् बुद्धं उपहास याना बिज्यात - मोघपुरुष ! थ्व ज्या मत्वः, योग्य मजू, शोभा मदु, श्रमणपिनिगु ज्या मखु, उचित मजू, याये मज्यू, दोष दु । मोघपुरुष ! छ स्वयं मेपिसं अववाद व शिक्षा बिइमानिम्ह जुया मेपित अववाद व उपदेश बिइगु याइम्ह भाःपियाच्चन । मोघपुरुष ! छ तःसकं याकनं हे गण संगठन अभिवृद्धि जुयावयेकेया नितिं आचरण यानाजुल ।”

मोघपुरुष ! थ्व (छंगु क्रियाकलाप) अप्रसन्नपितं प्रसन्न यायेया नितिं वा प्रसन्नपितं अप्वः प्रसन्न यायेया नितिं मजू ..... उपहास याना धर्म खँ कना भिक्षुपितं सःता बिज्यात - “भिक्षुपिं ! भिगू वास मदुनिम्ह भिक्षुं उपसम्पदा यायेमज्यू । गुम्हसिनं उपसम्पदा याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ । भिक्षुपिं ! भिगू वास पूर्ण जूम्ह भिक्षुं वा भिगू वास स्वयां पुलावंगु वास दुम्ह भिक्षुं उपसम्पदा यायेगु अनुमति बियाच्चवना ।”

७६. उगु समयय् भिक्षुपिसं “जि भिगू वास दत, जि भिगू वास दत” धका मूर्खपिं मसःमस्यूपिं जुया उपसम्पदा याइगु जुयाच्चन । मूर्खपिंउपाध्यायपिं, पण्डितपिं नापं च्वनीपिं शिष्यपिं खने दयाच्चन । (विनय शिक्षापदय्) दक्षता मदुपिंउपाध्यायपिं, दक्षता दुपिंनापं च्वनीपिं शिष्यपिं खने दयाच्चन । बहुश्रुत मदुपिं उपाध्यायपिं, बहुश्रुत दुपिं नापं च्वनीपिं शिष्यपिं खने दयाच्चन । प्रज्ञा मदुपिं उपाध्यायपिं, प्रज्ञा दुपिं नापं च्वनीपिं शिष्यपिं खने दयाच्चन । न्हापा तीर्थकर जुइ नम्ह दुम्ह भिक्षु छम्ह उपाध्याय जुया च्वम्ह स्थविरं धर्मानकलं अववाद व उपदेश ब्युगु अवस्थाय् उपाध्याययात आरोप लगे याना उगु न्हापायागु तीर्थकरभावय् लिहाँ वन । गुपिं भिक्षुपिं अत्येच्छु, ... इमिसं निन्दा याइगु उपहास याइगु दोष बिया खँ

ल्हाइगु जुयाच्चन “छाय् जक ‘जि भिगू वास दत, जि भिगू वास दत’ धका मूर्खिपिं(विनय शिक्षापदय्) दक्षता मदुपिं भिक्षुपिसंउपसम्पदा याइगु जुइ ? मूर्खिपिंउपाध्यायपिं, पण्डितपिं नापं च्वनीपिं शिष्यपिं खने दयाच्चन । (विनय शिक्षापदय्) दक्षता मदुपिं उपाध्यायपिं, दक्षता दुपिं नापं च्वनीपिं शिष्यपिं खने दयाच्चन । बहुश्रुत मदुपिं उपाध्यायपिं, बहुश्रुत दुपिं नापं च्वनीपिं शिष्यपिं खने दयाच्चन । प्रज्ञा मदुपिं उपाध्यायपिं, प्रज्ञा दुपिं नापं च्वनीपिं शिष्यपिं खने दयाच्चन । अले उपिं भिक्षुपिसं भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । (भगवान् बुद्ध आज्ञा जुया बिज्यात-) भिक्षुपिं ! भिक्षुपिसं “जि भिगू वास दत, जि भिगू वास दत” धका मूर्खिपिं (विनय शिक्षापदय्) दक्षता मदुपिं जुया उपसम्पदा यात धाःगु धात्थें खःला ? मूर्खिपिंउपाध्यायपिं, पण्डितपिं नापं च्वनीपिं शिष्यपिं खने दयाच्चन । (विनय शिक्षापदय्) दक्षता मदुपिं उपाध्यायपिं, दक्षता दुपिं नापं च्वनीपिं शिष्यपिं खने दयाच्चन । बहुश्रुत मदुपिं उपाध्यायपिं, बहुश्रुत दुपिं नापं च्वनीपिं शिष्यपिं खने दयाच्चन । प्रज्ञा मदुपिं उपाध्यायपिं, प्रज्ञा दुपिं नापं च्वनीपिं शिष्यपिं खने दयाच्चन धाःगु धात्थें खः ला ? धात्थें खः, भगवन् शास्ता । भगवान् बुद्ध उपहास याना बिज्यात ..... भिक्षुपिं ! उपिं मोघपुरुषपिसं “जि भिगू वास दत, जि भिगू वास दत” धका मूर्खिपिं (विनय शिक्षापदय्) दक्षता मदुपिं जुया छाय् उपसम्पदा याःगु जुइ ? मूर्खिपिंउपाध्यायपिं, पण्डितपिं नापं च्वनीपिं शिष्यपिं खने दयाच्चन । (विनय शिक्षापदय्) दक्षता मदुपिं उपाध्यायपिं, दक्षता दुपिं नापं च्वनीपिं शिष्यपिं खने दयाच्चन । बहुश्रुत मदुपिं उपाध्यायपिं, बहुश्रुत दुपिं नापं च्वनीपिं शिष्यपिं खने दयाच्चन । प्रज्ञा मदुपिं उपाध्यायपिं, प्रज्ञा दुपिं नापं च्वनीपिं शिष्यपिं खने दयाच्चन ।

भिक्षुपिं ! थ्व अप्रसन्नपिंत प्रसन्न यायेया नितिं मखु ..... उपहास याना बिज्याना ..... धर्म खँ कना भिक्षुपिंत सःता बिज्यात – “भिक्षुपिं ! मूर्खिपिं(विनय शिक्षापदय्) दक्षता मदुपिसं उपसम्पदा यायेमज्यु । गुम्हसिनं उपसम्पदा याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ । भिक्षुपिं ! सःस्यूम्ह समर्थ दुम्ह भिगू वास वा भिगू वासं अप्वः दुम्हं उपसम्पदा यायेगु अनुमति बियाच्चना ।”

७७. उगु समयय् भिक्षुपिं उपाध्यायपिं थासं चिला वनेवं गृहस्थी जुया वनेवं सिना वनेवं मेगु धर्मय् द्वाहँवनेवं आचार्य मदुपिं उपदेश बिइपिं मदुपिं शिक्षा बिइपिं मदुपिं जुया बांमलाक वसतं पुना, बांमलाक चीवर पारूपन याना भिक्षुपिनिगु रहन सहन मदयेक भिक्षाया नितिं चाःहिलाच्चन ।

नया च्वपिं मनुतयेगु भोजनय् द्योनय् नं भिक्षा पात्र फः वनीगु, खाद्य चीजय् नं फ्यया नयेगु चीजबीजय् द्योनय् नं त्वनेगु चीजय् द्योनय् नं भिक्षा पात्र, फःवनीगु, थःथम्हं क्यें जा नं फ्वनानइगु, भोजनशालाय् नं ततःसकं थ्वयेक थ्वयेक हाला च्वंच्वनीगु । मनुतय्सं निन्दा, उपहास दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्चन । शाक्यपुत्र श्रमणपिं बांमलाक वसतं पुना बांमलाक चीवर पारूपन याना भिक्षुपिनिगु रहन सहन मदयेक भिक्षायानितिं छाय् चाहिला जूगु जुइ । मनुतय्गु भोजन यानाच्वंगु भोजनय् द्योनय् नं पात्र फःवनीगु जुइ, खाद्य चीजय् द्योनय् नं, फ्यया नयेगु चीज बीजय् द्योनय् नं त्वनेगु चीजय् द्योनय् नं भिक्षा पात्र छाय् फइगु जुइ ? थःथम्हं क्यें जा नं फ्वना छाय् नइगु जुइ ? ब्राह्मणपिनि ब्राह्मण भोजन याइबले ततःसकं हालीथें भोजनशालाय् नं ततःसकं थ्वयेक थ्वयेक हाला छाय् च्वनीगु जुइ ?” भिक्षुपिसं निन्दा उपहास दोष बिया खँ ल्हाःगु उपिं मनुतय्गु सः ताल । अले उपिं भिक्षुपिसं भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! धात्थें खःला ? खः भगवन् शास्ता ..... उपहासयाना धर्म खँ कना भिक्षुपिंत सःता बिज्यात –

भिक्षुपिं ! आचार्यया अनुमति बियाच्चना । भिक्षुपिं ! आचार्य अन्तेवासिक प्रति कायया भावना तयेमाः । अन्तेवासिक आचार्यप्रति अबुया भावना तयेमाः । थथे इपिं परस्परय् गौरव तयेसःपिं, मर्यादा तयेसःपिं, समानगु जीविका दुपिं जुयाच्चनधाःसा थुगु शासनय् वृद्धिपाखे अभिवृद्धिपाखे अप्वः अभिवृद्धिपाखे ध्यनी । भिक्षुपिं ! भिगू वासतक आधार कया च्वनेगु, भिगू वास दुम्हं आधार बिइगु अनुमति बियाच्चना ।

भिक्षुपि ! धुकथं आचार्य ग्रहण यायेमाः - छखेपाखे गाः पाछ्याया पादय् वन्दना याना पुतुच्चना ल्हाः बिन्ति याना थथे धायेमाः "भन्ते ! छपिं जिम्ह आचार्य जुया बिज्याहँ । जि आयुष्मान्या आधारय् च्वने । भन्ते ! छपिं जिम्ह आचार्य जुया बिज्याहँ । जि आयुष्मान्या आधारय् च्वने । भन्ते ! छपिं जिम्ह आचार्य जुया बिज्याहँ । जि आयुष्मान्या आधारय् च्वने ।"

"ज्यू धका" भ्यातु मजू धका "जित छुं बोभू मजू धका" "योग्य जू धका" प्रासादनीयगु कायिक वाचिक रहन सहनं युक्त जुयाच्चं धका कायं सिइके बिइ वा वचनं सिइके बिइ, काय व वचनं सिइके बिइ । धुकथं आचार्य ग्रहण याःगु जुइ । कायं सिइके मब्यू, वचनं सिइके मब्यू, काय व वचनं सिइके मब्यूसा आचार्य ग्रहण याःगु जुइ मखु ।

७८. भिक्षुपि ! अन्तेवासिकं आचार्ययाप्रति बांलाक व्यवहार यायेमाः । थ्व व बांलाक व्यवहार यायेगुया विधि खः -

सुथन्हापनं दना लाकां त्वःता छखेपाखे गा पाछ्याया दतिवन बिइमाः । ख्वासिलेगु लः बिइमाः । फेतुइगु आसन लाया बिइमाः । यदि यागु दत धाःसाथल सिला यागु तया लः ल्हाना बिइमाः । यागु त्वनेधुनेवं लः बिया थल कया क्वछुका बांलाक कोरे मजुइक सिला थासय् तयेमाः । आचार्य दन धायेवं लासा थना छ्वयेमाः । यदि व थासय् धू दयाच्चन धाःसा बँ पुना छ्वयेमाः ।

आचार्य गामय् वनेगु इच्छा दत धाःसा अन्तरवास बिइमाः । अन्तरवास ज्वना बिइमाः । कायबन्धन बिइमाः । लःथ्याना संघाटि बिइमाः । पात्र सिला लः दुगु पात्र बिइमाः । आचार्ययात ल्यूल्यू वनीम्ह शिष्य आवश्यक जूसा त्रिमण्डल त्वपुया छ्चाख्यरं चाक मिले जुइक अन्तरवासं पुना कायबन्धनं चिना थ्यानातःगु संघाटि पारूपन याना पुतुछिना सिलातःगु पात्र ज्वना गुरुया ल्यूल्यू वनेमाः । तापाक च्वना वनेमज्यू, सःतिक च्वना वनेमज्यू । पात्र हिला बुला याना ज्वना बिइमाः । गुरु खँ ल्हाना च्वनीबले बिचय् बिचय् दतना खँ ल्हायेमज्यू । आचार्य आपत्ति सामीप्यगु खँ ल्हानाच्चन धाःसा गनेमाः ।

भिक्षा वना लिहाँ वयेबले न्हापां थः लिहाँवया आसन लाया बिइमाः । तुति सिलेगुलः क्वपु लोहँचा बाकु लिक्क तया तयेमाः । लँस्वःवना पात्र चीवर कायेमाः । फेरे यायेगु अन्तरवास बिइमाः । अन्तरवास ज्वना बिइमाः । चीवर चःतिं प्याना च्वंसा पलख निभालय् पाना बिइमाः । चीवर निभालय् ताउतिं तयेमज्यू । चीवर थ्याना बिइमाः । चीवर थ्यायेबले प्यलांगु सि घटे याना च्वःच्वः मिले याना "त्वाःमदयेक ख्वासचिं दथुइ लाके मज्यू" धका मनन याना चीवर थ्यायेमाः । थ्यासुया दुने कायबन्धन तयेमाः ।

भोजन दया आचार्य भःपिगु इच्छायात धाःसा लःबिया भोजन दुगु पात्र लः ल्हाना बिइमाः । आचार्ययात त्वनेगु लः आवश्यक जू मजू न्यनेमाः । भःपि सिधयेवं लः बिया पात्र कया क्वछुका बांलाक कोरे मजुइक लः मदयेका छ्ववया पलख निभालय् पाना बिइमाः । पात्र निभालय् ताउतिं तयेमज्यू । पात्र चीवर स्वःथना बिइमाः । पात्र स्वःथनेबले छपाः ल्हातं पात्र ज्वना छपाः ल्हातं खाता क्वय् वा क्वपु क्वय् पति पति याना पात्र स्वःथनेमाः । आसन मदुगु खालि थासय् स्वःथने मज्यू । चीवर स्वःथनेबले छपाः ल्हातं चीवर ज्वना छपाः ल्हातं चीवर हिलेगु पं वा खिपः हुया च्व लिउने लाका थ्या न्ह्योने लाका चीवर हिलेमाः । आचार्य दनावनेवं आसन थना छ्वयेमाः । तुति सिलेगु लः क्वपु ल्वहँचा बाकु न्ह्योने तया बिइमाः । यदि व थासय् धू दयाच्चन धाःसा बँ पुना बिइमाः ।

आचार्यया मोल्हुइगु इच्छा जुल धाःसा मोल्हुइगु प्रबन्ध याना बिइमाः । ख्वाउँलः माःसा ख्वाउँ लः प्रबन्ध याना बिइमाः । क्वालः माःसा क्वालः प्रबन्ध याना बिइमाः ।

आचार्य जन्ताघरय् दुहाँ वनेगु इच्छायात धाःसा चूर्णयात लखं ग्वारा चिना बिइमाः । चाचुं प्याकेमाः । जन्ताघरय् क्वपु ज्वना गुरुया ल्यूल् वना जन्ताघरय् क्वपु बिया चीवर कया योग्यगु थासय् तयेमाः । चूर्ण बिइमाः । चाचुं बिइमाः । यदि वने फत धाःसा जन्ताघरय् दुहाँ वनेमाः । जन्ताघरय् दुहाँ वनेबले चाचुं ख्वालय् बुलेमाः । न्ह्योने लिउने मोल्हुइगु अन्तरवासं त्वःपुया जन्ताघरय् दुहाँ वनेमाः । थकालि भिक्षुपितं घ्वात्तु घ्वाना फेतुइमज्यू । क्वकालि भिक्षुपितं आसनं थना छ्वयेमज्यू । जन्ताघरय् आचार्ययात यायेमाःगु ज्या याना बिइमाः । जन्ताघरं पिहाँ वयेबले क्वपु ज्वना न्ह्योने लिउने अन्तरवासं भुना पिहाँ वयेमाः ।

मोल्हुइगुली नं आचार्ययात खिति तुइकेगु इत्यादि यायेमाःगु ज्या इत्यादि याना बिइमाः । मोल्हुइवं न्हापां थहाँ वया थःगु म्हय् लःहुया अन्तरवास चिना आचार्यया म्हय् लःहुया बिइमाः । अन्तरवास बिइमाः । संघाटि बिइमाः । जन्ताघरं क्वपु ज्वना न्हापां वया आसन लाया बिइमाः । तुति सिलेगु लः क्वपु ल्वहँचा बाकु लिक्क तथा बिइमाः । आचार्ययात त्वनेगु लः आवश्यक जू मजू न्यनेमाः । स्यनाक्यना बिइगु इच्छायात धाःसा स्यनेक्यने यायेमाः । बारबार प्रश्न न्यंके बिइगु इच्छायात धाःसा बारबार प्रश्न न्यनेमाः ।

गुगु विहारय् आचार्य च्वंच्वन, व उगु विहारय् धुलं दयाच्चना धाःसा याये फुसा सुचुकुचु यायेमाः । विहारय् सुचुकुचु यायेबले न्हापां पात्र चीवर पिकया योग्यगु थासय् तयेमाः । फेतुइगु लासा तन्ना पिकया योग्यगु थासय् तयेमाः । बालिस फुंगा पिकया योग्यगु थासय् तयेमाः । खाता क्वछुका बांलाक कोरे मजुइक चौकोसय् व खापाय् महायेक पिकया योग्यगु थासय् तयेमाः । मेच क्वछुका बांलाक कोरेमजुइक चौकोसे व खापाय् महायेक पिकया योग्यगु थासय् तयेमाः । खाताया तुतित्ताति पिकया योग्यगु थासय् तयेमाः । फिक्दानि पिकया योग्यगु थासय् तयेमाः । बँय् लायेगु लासा गुकथं लायातःगु खः, लुमंका पिकया योग्यगु थासय् तयेमाः । विहारय् माखापिखां गाःसा न्हापां इलामय् च्वंगु माखापिखा चीका छ्वयेमाः । तिकिभ्याः कुपिकापि हुइमाः । सिउचां पिचुक इलातःगु अंगलय् प्वसावल धाःसा भ्वाथः प्याका तिसिना हुयेमाः । मसिं चा इलातःगु बँय् थचिबल धाःसा भ्वाथः प्याका तिसिना हुयेमाः । पिचुमजूगु बँ जुल धाःसालः हा हाः याना बँ पुइमाः । “विहारय् धुलं थ मगायेमाः धका भोखाय् धू वया योग्यगु थासय् वांछ्वयेमाः । बँय् लायेगु लासा निभालय् पाना सफा याना थाथा याना हया गथे लायातःगु खः, अथे लायेमाः । खाताया तुतित्ताति पाना हुया हया गुगु थासय् तयेमाःगु खः, उगु थासय् तयेमाः । खाता पाना सफा याना थाथा याना क्वछुका बांलाक कोरे मजुइक चौकोसय् व खापाय् महायेक हयागन तयेमाःगु खः, अन तयेमाः । बालिस व फुगा पाना सफा याना थाथा याना हया गन तयेगु खः, अन तयेमाः । फेतुइगु लासा व तन्ना पाना सफा याना हया गन तयेगु खः, अन तयेमाः । फिक्दानि पाना हुया हया गन थासय् तयेगु खः, अन तयेमाः । लिधनेगु सिपौ पाना हुया हयागन थासय् तयेगु खः, अन तयेमाः । पात्र चीवर स्वःथनेमाः । पात्र स्वःथनेबले छपाः ल्हातं पात्र ज्वना छपाः ल्हातं खाता क्वय् वा क्वपु क्वय् थिया स्वया तयेमाः । आसन मदुगु खालिगु बँय् पात्र तयेमज्यू । चीवर स्वःथनेबले छपाः ल्हातं चीवर ज्वना छपाः ल्हातं चीवर हिलेगु पं चीवर हिलेगु खिपः हुया च्वः लिउने लाका थ्यासु न्ह्योने लाका चीवर खायेमाः ।”

पूर्वपाखें धू ब्वयेके हल धाःसा पूर्वपाखेच्वंगु भ्याः तिइमाः । पश्चिमं धू ब्वयेके हल धाःसा पश्चिमपाखेच्वंगु भ्याः तिइमाः । दक्षिणपाखें धू ब्वयेके हल धाःसादक्षिणय् च्वंगु भ्याः तिइमाः । सिचुगु बखतय् न्हिने भ्याः चायेकेमाः । बहनी तिइमाः । तान्वःगु बखतय् न्हिने भ्याः तिइमाः । बहनी चायेकेमाः ।

चुकय् धुलं गासा चुकय् बँ पुइमाः । मोल्हुइगु कोठाय् धू दःसा मोल्हुइगु कोठाय् बँ पुइमाः । मुनेगु थासय् धू दःसा मुनेगु थासय् बँ पुइमाः । भुतुलि धू दःसा भुतुलि बँ पुइमाः । टट्टि धू दःसा टट्टि बँ पुइमाः ।

त्वनेगु लः मदुसा त्वनेगु लः तयेमाः । सिलिसालिगु लः मदुसा सिलिसालिगु लः तयेमाः । टट्टि च्वंगु घलय् लः मदुसा टट्टि च्वंगु घलय् लः तयेमाः ।

आचार्यया म्हाइपु ताया वःसा अन्तेवासिकं शान्त याना बिइमाः । शान्त याके बिइमाः । धर्म खँ न्यंके बिइमाः । आचार्यया संशय कुक्कुच्च जुल धाःसा अन्तेवासिकं मदयेका बिइमाः, मदयेका बिइगु यायेमाः । धर्म खँ न्यंके बिइमाः । आचार्यया अखःगु धारणा दत धाःसा अन्तेवासिकं फ्यना बिइमाः । फ्यंके बिइमाः । धर्म खँ न्यंके बिइमाः । आचार्य गुरु धर्मय् ध्यनाच्चन, परिवास च्वने योग्यम्ह जुयाच्चन धाःसा अन्तेवासिकं ध्यान बिइमाः— “गुकथं संघं आचार्ययात परिवास बिइगु जुइ ?” आचार्य मूलय् लिचिले योग्यम्ह जुयाच्चन धाःसा अन्तेवासिकं ध्यान बिइमाः— “गुकथं संघं आचार्ययात मूलय् लिसालिगु जुइ ?” आचार्य मानात्म बिइ योग्यम्ह जुयाच्चन धाःसा अन्तेवासिकं ध्यान बिइमाः— “संघं गुकथं आचार्ययात मानात्म बिइगु जुइ ?” आचार्य संघं दुध्याके योग्यम्ह जुयाच्चन धाःसा अन्तेवासिकं ध्यान बिइमाः “आचार्ययात थुकथं संघं दुध्याकिगु जुइ ?” संघं आचार्ययात तज्जनीय, नियस्स, पब्बाजनीय, पटिसारणीय, उक्खेपनीय कर्म यायेगु इच्छयात धाःसा अन्तेवासिकं ध्यान बिइमाः— “थुकथं संघं आचार्ययात कर्म मयाकेगु जुइ, अथवा याउँगु कर्म रूपय् बदले याकेगु जुइ ?” संघं तज्जनीय, नियस्स, पब्बाजनीय, पटिसारणीय अथवा उक्खेपनीय कर्म याये धूँकसा अन्तेवासिकं ध्यान बिइमाः— “गुकथं आचार्य बांलाक व्यवहार याइथें, दोषयात याउँका च्वनीथें, दण्डं मुक्त जुइगु आचरणयात आचरण याइथें, संघं उगु कर्मयात शान्त याना बिइथें ?”

आचार्यया चीवर हिया बिइमाःसा अन्तेवासिकं हिया बिइमाः । ध्यान बिइमाः, “गुकथं आचार्यया चीवर हिया बिइ माली ?” आचार्यया चीवर सुइमाःसा अन्तेवासिकं सुया बिइमाः । ध्यान बिइमाः “गुकथं आचार्यया चीवर सुइमाली ?” आचार्यया रंगं दायेके माल धाःसा अन्तेवासिकं दायेका बिइमाः, ध्यान जूसां बिइमाः, “गुकथं आचार्ययात रंग दायेका बिइमाली ?” आचार्यया चीवर छी माःसा अन्तेवासिकं छिना बिइमाः, ध्यान बिइमाः, “गुकथं आचार्यया चीवर छी माली ?” चीवर छीम्ह अन्तेवासिकं बांलाक पुत्तुपुइका छिइमाः । बुलबुल्चा थाहाँ वइगु दिना मवंतले अन चिला वनेमज्जू ।

आचार्ययाके मन्यंकं मेपित पात्र बिइमज्जू । मेपिनिगु पात्र कायेमज्जू । मेपित चीवर बिइमज्जू । मेपिनिगु चीवर कायेमज्जू । मेपित परिष्कार बिइमज्जू । मेपिनिगु परिष्कार कायेमज्जू । मेपित सँ खाना बिइमज्जू । मेपिसं सेवा टहल याके बिइमज्जू । मेपित वेय्यावच्च याना बिइमज्जू । मेपिसं वेय्यावच्च याके बिइमज्जू । मेपिनि ल्यूल्यू वनेमज्जू । मेपिनि ल्यूल्यू जुइम्ह पश्चातश्रमण जुया वयेमज्जू । मेपित पिण्डपात्र हया बिइमज्जू । मेपिसं पिण्डपात्र हयेके बिइमज्जू । आचार्ययाके मन्यंक गामय् वनेमज्जू, श्मशानय् वनेमज्जू । उखें थुखें दिशाय् वनेमज्जू । आचार्य बिरामी जुल धाःसा जीवनकाछिं न्ह्योने च्वनाच्चनेमाः । स्वस्थ मजूतले अन पिया च्वनेमाः ।

१९. अन्तेवासिकवत्तकथा अन्तेवासिकवर्त कथा

७९. भिक्षुपिं ! आचार्य अन्तेवासिकप्रति बांलाक व्यवहार यायेमाः । थ्व व बांलाक व्यवहारयायेगु विधि खः -

भिक्षुपिं ! आचार्य अन्तेवासिकयात सयेके बिइगुलिं, बरोबरखँ न्यंके बिइगुलिं, उपदेश बिइगुलिं, शिक्षा बिइगुलिं संग्रह यायेमाः, अनुग्रह तयेमाः । दया तयेमाः । आचार्यया पात्र दया अन्तेवासिकया पात्र

मदुसा आचार्यं अन्तेवासिकयात पात्र बिइमाः । ध्यान बिइमाः “गुकथं अन्तेवासिकयात पात्र प्राप्त याकेबिइ ।” आचार्यया चीवर दया अन्तेवासिकया चीवर मदुसा, आचार्यं अन्तेवासिकयात चीवर बिइमाः । ध्यान जूसां बिइमाः “अन्तेवासिकयात गुकथं चीवर प्राप्त याकेबिइ ?” आचार्यया परिष्कार दया अन्तेवासिकया परिष्कारमदुसा आचार्यं अन्तेवासिकयात परिष्कारबिइमाः । ध्यान बिइमाः “अन्तेवासिकयात परिष्कार गुकथं प्राप्त याकेबिइ ?”

अन्तेवासिक बिरामि जुल धाःसा न्हापां दना दतिवन बिइमाः । ख्वासिलिगुलः बिइमाः । आसन लाया बिइमाः । यागु दत धाःसा थल सिला यागु न्ह्योने तया बिइमाः । यागु त्वने सिधयेवं लः बिया थल कया क्वछुका बांलाक कोरे मजुइक सिला थासय् तयेमाः । अन्तेवासिक दनेवं आसन थना छ्वयेमाः । व थासय् धुलं गया च्वंसा बँ पुइमाः ।

अन्तेवासिकया गामय् वनेगु इच्छा जुल धाःसा अन्तरवास बिइमाः, पुना तःगु अन्तरवास कायेमाः । कायबन्धन बिइमाः, थ्यानातःगु संघाटि बिइमाः । पात्र सिला लःतया बिइमाः ।

“थुइति लिहाँ वइगु जुइ” धका आसनलाया तयेमाः । तुति सिलेगु लः क्वपु ल्वहँचा वाकु न्ह्योने तया तयेमाः । लँ स्वःवना पात्र चीवर कायेमाः । फेरे यायेगु अन्तरवास बिइमाः । अन्तरवास कायेमाः । चीवर चःतिं प्यानाच्वन धाःसा पलख निभालय् पायेमाः । निभालय् ताउँति तयेमज्यू । चीवर थ्यायेमाः, चीवर थ्यायेबले प्यालांगु सि घटे याना च्वः च्वः मिले याना “त्वाःमदयेक दथुइ थ्यासु चिं लाके मज्यू” धका (मनन याना) चीवर थ्यायेमाः । थ्यासुइ दुने कायबन्धन तयेमाः ।

भोजन दया, अन्तेवासिकं नयेगु इच्छा यात धाःसा लःबिया भोजन पात्र न्ह्योने तया बिइमाः । अन्तेवासिकया त्वनेगु लः आवश्यक जू मजू न्यनेमाः । भोजन याये सिधयेवं लःबिया पात्र कया क्वछुका बांलाक कोरे मजुइक सिला लः मदयेका छ्वया पलख निभालय् पायेमाः । ताउतिं निभालय् तयेमज्यू । पात्र चीवर स्वःथना बिइमाः । पात्र स्वःथनेबले छपाः ल्हातं पात्र ज्वना छपाः ल्हातं खाता क्वय् वा क्वपु क्वय् थिया स्वया पात्र स्वःथनेमाः । लासा मदुगु खालिगु बँय् पात्र तयेमज्यू । चीवर हिलेबले छपाः ल्हातं चीवर ज्वना छपाः ल्हातं चीवर हिलेगु पं वा खिपः हुया च्वः लिउने लाका थ्यासु न्ह्योने लाका खायेमाः । अन्तेवासिक दना वनेवं आसन थना छ्वयेमाः । व थासय् धुलं गया च्वंसा बँ पुना बिइमाः ।

अन्तेवासिक मोल्हुइगु मतिगत धाःसा मोल्हुइगु प्रबन्ध याना बिइमाः । ख्वाउँलः माःसाख्वाउँलः प्रबन्ध याना बिइमाः । क्वालः माःसा क्वालः प्रबन्ध याना बिइमाः ।

अन्तेवासिकं जन्ताघरय् दुहाँ वनेगु इच्छायात धाःसा चूर्ण लःखँ ग्वाराचिना बिइमाः । चाचुं प्याकाः बिइमाः । जन्ताघरय् क्वपु ज्वना वना जन्ताघरय् क्वपु बिया चीवर कया योग्यगु थासय् तयेमाः । चूर्ण बिइमाः । वने फुसा जन्ताघरय् दुहाँ वनेमाः । जन्ताघरय् दुहाँ वनेबले चाचुं ख्वाले बुला न्ह्योने लिउने मोल्हुइगु अन्तरवासं भुना जन्ताघरय् दुहाँ वनेमाः थकालिपिं भिक्षुपिंत घ्वात्तुध्वाना फेतुइमज्यू । क्वकालिपिं भिक्षुपिंत आसनं थना छ्वयेमज्यू । जन्ताघरय् अन्तेवासिकयात यायेमाः गु ज्या यायेमाः । जन्ताघरं पिहाँ वयेबले जन्ताघरं क्वपु ज्वना न्ह्योने लिउने अन्तरवासं भुना जन्ताघरं पिहाँ वयेमाः ।

मोल्हुइगुली नं अन्तेवासिकया नितिं खितिं तुइकेगु इत्यादि यायेमाः गु ज्या यायेमाः । मोल्हुइधुंका न्हापां थाहाँ वया थःगु म्हय् लः मदयेका अन्तरवासं हिना अन्तेवासिकया म्हय् लः हुया बिइमाः । अन्तरवास बिइमाः । संघाटि बिइमाः । जन्ताघरं क्वपु ज्वना न्हापां वया लासा लाया बिइमाः । तुति सिलेगु लः क्वपु ल्वहँचा वाकु न्ह्योने तया बिइमाः । अन्तेवासिकयात त्वनेगु लः आवश्यक जू मजू न्यनेमाः ।

गुगु विहारय् अन्तेवासिक च्वनीगु खः, उगु विहारय् धुलं गया च्वंसा याये फुसा सुचुकुचु यायेमाः । सुचुकुचु यायेबले न्हापां पात्र चीवर पिकया योग्यगु थासय् तयेमाः । फेतुइगु लासा तन्ना पिकया योग्यगु थासय् तयेमाः । बालिस व फुंगा पिकया योग्यगु थासय् तयेमाः । खाता क्वछुका बांलाक कोरे मजुइक चौकोसय् खापाय् महायेक पिकया योग्यगु थासय् तयेमाः । मेच क्वछुका बांलाक कोरे मजुइक चौकासय् खापाय् महायेक पिकया योग्यगु थासय् तयेमाः । खाताया तुतित्ताति पिकया योग्यगु थासय् तयेमाः । फिक्दानि पिकया योग्यगु थासय् तयेमाः । लिधनेगु सिपौ पिकया योग्यगु थासय् तयेमाः । बँय् लायातःगुलाःसागथे लाया तःगु खः, अथेलुमंका पिकया योग्यगु थासय् तयेमाः । विहारय् माखापिखां गाःसा न्हापां इलामय् च्वंगु माखापिखा चिइका छ्वयेमाः । तिकभ्याः कुपिकापि हुइमाः । सिउँचां पिचुका तःगु अंगलय् पवसा वःसा काप प्याका तिसिना हुइमाः । मसिन्चां इलाः तःगु बँय् थचिवल धाःसा काप प्याका तिसिना हुइमाः । पिचु मजूगु बँ जुल धाःसा लः हाहा याना बँ पुइमाः । “विहारय् धुलं थ मगायेमा” धका भोखाय् धू वया योग्यगु थासय् वाँछ्वयमाः ।

बँय् लायेगु लासा पाना सफा याना थाथा याना हया गथे लाया तःगु खः, अथे लायेमाः । खाताया तुतित्ताति पाना हुया हया गुगु थासय् तयेगु खः, उगु थासय् तयेमाः । खाता पाना सफा याना थाथा याना क्वछुका बांलाक कोरे मजुइक चौकोसय् खापाय् महायेक हयागन लायेगु खः, अन लायेमाः । मेच पाना सफा याना थाथा याना क्वछुका बांलाक कोरे मजुइक चौकोसय् खापाय् महायेक हया गन तयेगु खः, अन तयेमाः । बालिस व फुंगा पाना सफा याना थाथा याना हया गन तयेगु खः, अन तयेमाः । फेतुइगु लासा व तन्ना पाना सफा याना थाथा याना हयागन लायेगु खः, अन लायेमाः । फिक्दानि पाना हुया हयागन खः, अन तयेमाः । लिधनेगु सिपौ पाना हुया हया गन थासय् खः, अन थासय् तयेमाः । पात्र चीवर स्वःथनेमाः । पात्र स्वःथनेबलेछपाः ल्हातं पात्र ज्वना छपाः ल्हातं खाता क्वय् वा क्वपु क्वय् थिया स्वया तयेमाः । लासामदुगु खालिगु थासय् पात्र तयेमज्यू । चीवर स्वःथनेबले छपाः ल्हातं चीवर ज्वना छपाः ल्हातं चीवर हिलेगु पं वा चीवर हिलेगु खिपः हुया च्वः लिउने लाका थ्यासु न्ह्योने लाका चीवर खायेमाः ।

पूर्वपाखे धू ब्वयेके हल धाःसा पूर्वय् च्वंगु भ्याःतिइमाः । पश्चिमं धू ब्वयेके हल धाःसा पश्चिमय् च्वंगु भ्याःतिइमाः । उत्तरं धू ब्वयेके हल धाःसा उत्तरय् च्वंगु भ्याःतिइमाः । दक्षिणं धू ब्वयेके हल धाःसा दक्षिणय् च्वंगु भ्याःतिइमाः । चिकुइगु बखते न्हिने भ्याः चायेकेमाः, बहनी तिइमाः । तान्वइगु बखते न्हिने भ्याः तिइमाः, बहनी चायेकेमाः ।

चुकय् धू दःसा चुकय् बँ पुइमाः । मोल्हुइगु कोठाय् धू दःसा मोल्हुइगु कोठाय् बँ पुइमाः । मुनेगु थासय् धू वःसा मुनेगु थासय् बँ पुइमाः । भुतुली धू दःसा भुतुली बँ पुइमाः । टट्टि धू दःसा टट्टि बँ पुइमाः । त्वनेगुलः मदुसा त्वनेगु लः तयेमाः । थलबल सिलेगु लः मदुसा थलबल सिलेमाः । टट्टि च्वंगु घलय् लः मदुसा टट्टि च्वंगु घलय् लः तयेमाः ।

अन्तेवासिकया म्हाइपु ताया वःसा आचार्यं शान्त याना बिइमाः । शान्त याके बिइमाः । धर्म खँ न्यंके बिइमाः । अन्तेवासिकया कुक्कुच्च संशय उत्पन्न जुल धाःसा आचार्यं मदयेका बिइमाः । मदयेके बिइमाः । धर्म खँ न्यंके बिइमाः । अन्तेवासिकया अखःगु धारणा जुल धाःसा आचार्यं फ्यना बिइमाः । फ्यंके बिइमाः । धर्म खँ न्यंके बिइमाः । अन्तेवासिक गुरु धर्मय् ध्यनाच्वन, परिवास च्वने योग्यम्ह जुल धाःसा आचार्यं ध्यान बिइमाः “गुकथं संघं अन्तेवासिकयात परिवास बिइगु जुइ ?” अन्तेवासिक मूलय् लिचिले योग्यम्ह जुल धाःसा आचार्यं ध्यान बिइमाः— “संघं गुकथं आचार्ययात मूलय् लिसालिगु जुइ ? अन्तेवासिक मानात्म बिइ योग्यम्ह जुयाच्वन धाःसा आचार्यं ध्यान बिइमाः — संघं गुकथं अन्तेवासिकयात मानात्म बिइगु जुइ ?”

अन्तेवासिक संघं दुथ्याके योग्यम्ह जुयाच्वन धाःसा आचार्य ध्यान बिइमाः- “गुकथं अन्तेवासिकयात संघं दुथ्याकिगु जुइ ?” अन्तेवासिकयात तज्जनीय, नियस्स, पब्बाजनीय, पटिसारणीय वा उक्खेपनीय कर्म यायेगु इच्छयात धाःसाआचार्य ध्यान बिइमाः- “गुकथं संघं अन्तेवासिकयात कर्म मयाकेगु जुइ ? अथवा याउंगु कर्म रूपय् बदले याकेगु जुइ ?” संघं तज्जनीय, नियस्स, पब्बाजनीय, पटिसारणीय वा उक्खेपनीय कर्म यायेधुंकूसा आचार्य ध्यान बिइमाः “गुकथं अन्तेवासिकं बांलाक व्यवहार याइथें, दोषयात याउंका च्वनीथें, दण्डं मुक्त जुइगु आचरणयात आचरण याइथें, संघं उगु कर्मयात शान्त याना बिइथें ?” अन्तेवासिकया चीवर हिया बी माःसा आचार्य कना बिइमाः “थथे त्यू ।” ध्यान बिइमाः “गुकथं अन्तेवासिकया चीवर हिया बिइमाली ?” अन्तेवासिकया चीवर सुया बिइ माःसा आचार्य स्यना बिइमाः “थथे सु ?” ध्यान बिइमाः-गुकथं अन्तेवासिकया चीवर सुया बिइमाली ? अन्तेवासिकया रंग दायेके माःसा आचार्य कना बिइमाः “थथे रंग दायेकि ।” ध्यान बिइमाः- “गुकथं अन्तेवासिकया रंग दायेकेगु जुइ ?” अन्तेवासिकया चीवर रंग छी माल धाःसा आचार्य कना बिइमाः “थथे छ्यू ।” ध्यान बिइमाः- “गुकथं अन्तेवासिकया चीवर छिना बिइमाली ।” चीवर छीम्हेसिनं बांलाक पुतुमतुपुइका रंगं छिना बिइमाः । बुलबुलुचा थाहाँ वइगु दिना मवंतले अनं चिला वनेमज्यू । अन्तेवासिक बिरामि जुल धाःसा जीवनकाछिं न्त्योने च्वनाच्वनेमाः । स्वस्थ मजूतले वयात पियाच्वनेमाः ।

अन्तेवासिकवर्त वचचाल ।

खुगु भाणवार वचचाल ।

२०. पणामना खमापना निष्काशन यायेगु क्षमा बिइकेगु

Dhamma Digital

८०. उगु समयय् अन्तेवासिकपिसं आचार्यपिनिप्रति बांलाक व्यवहार मयाः । भगवान् बुद्धया थ्व खं निवेदन यात । ..... । भिक्षुपिं ! अन्तेवासिकं आचार्यप्रति बांमलाक व्यवहार यायेमज्यू ? गुम्हसिनं बांमलाक व्यवहार याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ । बांलाक व्यवहार याये हे मयाः । भगवान् बुद्धयात थ्व खं निवेदन यात । ..... । भिक्षुपिं ! बांमलाक व्यवहार याइम्हसित पितिना छ्वयेगु अनुमति बियाच्वना । भिक्षुपिं ! थथे पितिना छ्वयेमाः “छ्वन्त पितिनाच्वना” – “थन लिहाँ वयेमते ।” छंगु चीवर पात्र पिकया यंकी । “जित छं उपस्थान यायेम्वाः ।” कायं सिइके बिइमाः वा वचनं सिइके बिइमाः । कायं व वचनं सिइके बिइमाः । थुकथं अन्तेवासिकयात पितिनेगु जुइ । कायं सिइके मथ्यू वचनं सिइके मब्यू, काय व वचन निगुलिं सिइके मब्यू । अन्तेवासिकयात पित्यंगु मजू ।

उगु अवस्थाय् पितिका च्वपिं अन्तेवासिकपिसं क्षमा मफ्वं । भगवान् बुद्धयातथ्व खं निवेदन यात – भिक्षुपिं ! क्षमा बिइगु अनुमति बियाच्वना । क्षमा फ्वं हे मफ्वं । भगवान् बुद्धयात थ्व खं निवेदन यात – भिक्षुपिं ! पितिका च्वंम्हं क्षमा मफ्वने मज्यू । गुम्हसिनं क्षमा मफ्वं, वयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ ।

उगु अवस्थाय् आचार्यपिसं क्षमा फ्वपित क्षमा मब्यू । भगवान् बुद्धयात थ्व खं निवेदन यात – भिक्षुपिं ! क्षमा बिइगु अनुमति बियाच्वना । क्षमा बी हे मब्यू । अन्तेवासिकपिं उखें थुखें वनीगु, गृहस्थी जूवनीगु, तीर्थकरपिंथाय् नं च्वंवनीगु । भगवान् बुद्धयात थ्व खं निवेदन यात – भिक्षुपिं ! क्षमा फ्वंम्हसित क्षमा मबिइमज्यू । गुम्हसिनं क्षमा मब्यू, वयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ ।

उगु समयय् आचार्यपिसं बांलाक व्यवहार याःम्हसित पितिना छ्वइगु । बांमलाक व्यवहार याःम्हसित पितिना मछ्वः । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात – भिक्षुपिं ! बांलाक व्यवहार याःम्हसित पितिना छ्वयेमज्यू । गुम्हसिनं पितिना छ्वइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ । भिक्षुपिं ! बांमलाक व्यवहार याःम्हसित मपितिने मज्यू । गुम्हसिनं पितिना छ्वइमखु, वयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ ।

८१. भिक्षुपिं ! न्यागू अङ्गं सम्पूर्णम्ह अन्तेवासिकयात पितिना छ्वयेमाः । आचार्यप्रति कम स्नेह दुम्ह, कम प्रसन्नम्ह, कम लज्जादुम्ह, कम गौरव दुम्ह, कम भावना दुम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! थ्व न्यागू अङ्गं सम्पन्नम्ह अन्तेवासिकयात पितिना छ्वयेमाः ।

भिक्षुपिं ! न्यागू अङ्गं युक्तम्ह अन्तेवासिकयात पितिना छ्वयेमज्यू । आचार्यप्रति अप्वः स्नेह दुम्ह, अप्व प्रसन्नम्ह, अप्वः, लज्जा दुम्ह, अप्वः गौरव दुम्ह, अप्वः भावना दुम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! थ्व न्यागू अङ्गं युक्तम्ह अन्तेवासिकयात पितिने मज्यू ।

भिक्षुपिं ! न्यागू अङ्गं सम्पन्नम्ह अन्तेवासिकयात पितिनेगु योग्य जू । आचार्यप्रति कम स्नेह दुम्ह, कम प्रसन्नम्ह, कम लज्जा दुम्ह, कम गौरव दुम्ह, कम भावना दुम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! थ्वन्यागू अङ्गं युक्तम्ह अन्तेवासिकयात पितिनेगु योग्य जू ।

भिक्षुपिं ! न्यागू अङ्गं सम्पन्नम्ह अन्तेवासिकयात पितिनेगु योग्य मजू । आचार्यप्रति तःसकं स्नेह दुम्ह, तःसकं प्रसन्नम्ह, तःसकं लज्जा दुम्ह, तःसकं गौरव दुम्ह, अप्वः भावना दुम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! थ्व न्यागू अङ्गं सम्पन्नम्ह अन्तेवासिकयात पितिनेगु योग्य मजू ।

भिक्षुपिं ! न्यागू अङ्गं युक्तम्ह अन्तेवासिकयात पितिना मछ्वःम्ह आचार्य दोषीजुइ, पितिना छ्वःम्ह निर्दोषी जुइ । आचार्यप्रति कम स्नेह दुम्ह, कम प्रसन्नम्ह, कम लज्जा दुम्ह, कम गौरव दुम्ह, कम भावना दुम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! थ्व न्यागू अङ्गं सम्पन्नम्ह अन्तेवासिकयात पितिना मछ्वःम्ह आचार्य दोषी जुइ, पितिना छ्वःम्ह निर्दोषी जुइ ।

भिक्षुपिं ! न्यागू अङ्गं युक्तम्ह अन्तेवासिकयात पितिना छ्वःम्ह आचार्य दोषी जुइ, पितिना मछ्वःम्ह निर्दोषी जुइ । आचार्यप्रति अप्वः स्नेह दुम्ह, अप्वः प्रसन्नम्ह, अप्वः लज्जा दुम्ह, अप्वः गौरव दुम्ह, अप्वः भावना दुम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! थ्व न्यागू अङ्गं युक्तम्ह अन्तेवासिकयात पितिना छ्वःम्ह आचार्य दोषी जुइ, पितिना मछ्वःम्ह निर्दोषी जुइ ।

२१. बालअव्यत्तवत्थु

ज्ञां मदुपिं दक्षता मदुपिं भिक्षुपिनि विषय

८२. उगु समयय् भिक्षुपिसं “जि भिगू वास दत्त, जि भिगू वास दत्त” धका मूर्खपिं मसःमस्यूपिं जुया निश्रय (आधार) बिइगु जुयाच्वन । मूर्खपिं आचार्यपिं पण्डितपिं अन्तेवासिकपिं खने दयाच्वन । मसःमस्यूपिं आचार्यपिं सःस्यूपिं अन्तेवासिकपिं, बहुश्रुत मदुपिं आचार्यपिं बहुश्रुतदुपिं अन्तेवासिकपिं खने दयाच्वन । प्रज्ञा मदुपिं आचार्यपिं प्रज्ञा दुपिं अन्तेवासिकपिं खने दयाच्वन । गुपिं भिक्षुपिं अल्पेच्छु, इमिसं निन्दा याइगु, उपहास याइगु, दोष बिया खँ लाइगु जुयाच्वन । “छ्वाय् गुकथं भिक्षुपिसं जि भिगू वास

दत्त, जि भिगू वास दत्त” धका मसःमस्यूपिं मूर्खपिंसं निश्रय ब्यूगु जुइ ? मूर्खपिं आचार्यपिं पण्डितपिं अन्तेवासिकपिं खने दयाच्वंगु जुइ ? मसःमस्यूपिं आचार्यपिं सःस्यूपिं अन्तेवासिकपिं खने दयाच्वंगु जुइ ? बहुश्रुत मदुपिं आचार्यपिं बहुश्रुत दुपिं अन्तेवासिकपिं खने दयाच्वंगु जुइ ? प्रज्ञा मदुपिं आचार्यपिं प्रज्ञा दुपिं अन्तेवासिकपिं खने दयाच्वंगु जुइ ? अले उपिं भिक्षुपिंसं भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात – भिक्षुपिं ! भिक्षुपिंसं “जि भिगू वास दत्त, जि भिगू वास दत्त” धका मूर्खपिं मसःमस्यूपिं जुया निश्रय बियाच्वन धाःगु धात्थे खःला ? ॥ प ॥ धात्थे खः भगवन् शास्ता ! भगवान् बुद्धं उपहास याना बिज्यात ॥ प ॥ उपहास याना धर्म खँ कना भिक्षुपिंत सःता बिज्यात । भिक्षुपिं ! मसःमस्यूपिं मूर्खपिंसं निश्रय बिइमज्यू । गुम्हसिन्तं निश्रय बिइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ । भिक्षुपिं ! सःस्यूम्ह समर्थ दुम्ह भिगू वास वा भिगू वासं अप्वः दुम्हनिश्रय बिइगु अनुमति बियाच्वना ।

२२. निश्रयपटिप्पस्सद्विकथा भिक्षुपिं निश्रय शान्त जुइगु विषय

८३. उगु समयय् भिक्षुपिं आचार्यपिं थासं चिला वनेवं, गृहस्थी जुइवं, परलोक जुया वनेवं, मेगु धर्मय् दुहाँ वनेवं निश्रय शान्त याये मसयाःच्वन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात ।

भिक्षुपिं ! उपाध्यायपाखें (उपाध्यायगुरुलिसे सम्बन्ध तथा) निश्रय (आधार) शान्त, जुइगु थुपिं न्यागू खः । उपाध्यायगुरु थासं चिला वनेवं, गृहस्थी जुइवं, परलोक वनेवं, मेगु धर्मय् दुहाँ वनेवं (उपाध्याय गुरुया)निस्काषनयात फयेमालीगु जुइ । भिक्षुपिं ! थ्व न्यागू उपाध्यायगुरुपाखें (उपाध्यायगुरुलिसे सम्बन्ध तथा) निश्रय शान्त जुइगु खः ।

भिक्षुपिं ! थुपिं खुगू (निश्रय) आचार्यपाखें (निश्रयाचार्यलिसे सम्बन्ध तथा) निश्रय शान्त जुइगु खः । आचार्य थासं चिला वंगु जूसां जुइमाः, गृहस्थी जूसां जूवंगु जुइमाः, परलोक जूसां जुयावंगु जुइमाः, मेगु धर्मय् जूसां दुहाँ वंगु जुइमाः, वा (निश्रयाचार्ययागु) निस्काशनयात जूसां फयेमाःगु जुइमाः वा उपाध्यायगुरुलिसे जूसां सहलह ब्यागु जुइमाः । भिक्षुपिं ! थुपिं खुगू (निश्रय) आचार्यपाखें (निश्रयाचार्यलिसे सम्बन्ध तथा) निश्रय शान्त जुइगु खः ।

२३. उपसम्पादेतल्लपञ्चक भिक्षु छुना बिइ योग्यगु अंग न्यागू समूह

८४. भिक्षुपिं ! न्यागू अङ्गं युक्तम्ह भिक्षु उपसम्पदा यायेमज्यू । आधार (निश्रय) बिइमज्यू । श्रामणेरयात सेवा याके बिइमज्यू । न्यागू धयागु अरहन्तपिनि सम्पत्ति जुयाच्वंगु शीलस्कन्ध गुणं सम्पन्न मजू । अरहन्तपिनि सम्पत्ति जुयाच्वंगु समाधिस्कन्ध गुणं सम्पन्न मजू । अरहन्तपिनि सम्पत्ति जुयाच्वंगु प्रज्ञास्कन्ध गुणं सम्पन्न मजू । अरहन्तपिनि सम्पत्ति जुयाच्वंगु विमुक्तिस्कन्ध गुणं युक्त मजू । अरहन्तपिनि सम्पत्ति जुयाच्वंगु विमुक्तिज्ञानदर्शन स्कन्ध गुणं युक्त मजू । भिक्षुपिं ! थुपिं न्यागू अङ्गं सम्पूर्णम्ह भिक्षु उपसम्पदा बिइमज्यू । निश्रय बिइमज्यू । श्रामणेरयात सेवा याके बिइमज्यू । (१)

भिक्षुपिं ! अनं मेगु नं न्यागू अङ्गं युक्तम्ह भिक्षुं उपसम्पदा यायेमज्यू । आधार बिइमज्यू । श्रामणेरयात सेवा याके बिइमज्यू । न्यागू धयागु अधिशीलय् शील स्यंम्ह, भिंगु आचरणय् आचरण स्यंम्ह, तःधंगु दृष्टीदृष्टि स्यंम्ह, अल्पश्रुतम्ह, प्रज्ञा मदुम्ह जुइगु जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! थुपिं न्यागू अङ्गं युक्तम्ह भिक्षुं उपसम्पदा यायेमज्यू । निश्रय बिइमज्यू । श्रामणेरयात सेवा याके बिइमज्यू । (७)

भिक्षुपिं ! न्यागू अङ्गं सम्पन्न भिक्षुं उपसम्पदा याये ज्यू, निश्रय बिइ ज्यू, श्रामणेरयात सेवा याके बिइज्यू । न्यागू धयागु अधिशीलय् शील मस्यंम्ह, भिंगु आचरणय् आचरण मस्यंम्ह, तःधंगु दृष्टी दृष्टि मस्यंम्ह, बहुश्रुत दुम्ह, प्रज्ञा दुम्ह जुइगु जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! थुपिं न्यागू अङ्गं युक्तम्ह भिक्षुं उपसम्पदा याये ज्यू, आधार बिइज्यू श्रामणेरयात सेवा याके बिइज्यू । (८)

भिक्षुपिं ! अनं मेगु नं न्यागू अङ्गं युक्तम्ह भिक्षुं उपसम्पदा यायेमज्यू, आधार बिइमज्यू, श्रामणेरयात सेवा याके बिइमज्यू । म्हमफुम्ह अन्तेवासिक व सद्धिविहारिक शिष्यपिन्त उपस्थान यायेगु वा याकेबिइगु समर्थ मदुम्ह जुइगु जुयाच्चन । म्हाइपुताःम्ह शिष्ययात मेगु थासय् सःता यंकेगु वा सतके बिया यंकेगु समर्थ मदुम्ह जुइगु जुयाच्चन । कुकुच्च संशय उत्पन्न जुयावइगुयात धार्मिकपूर्वक मदयेका बिइगु वा मदयेके बिइगु समर्थ मदुम्ह जुइगु जुयाच्चन । आपत्ति मस्यूम्ह जुइ । आपत्तिं दनेगु मस्यूम्ह जुइगु जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! थुपिं न्यागू अङ्गं युक्तम्ह भिक्षुं उपसम्पदा यायेमज्यू । निश्रय बिइमज्यू । श्रामणेरयात सेवा याके बिइमज्यू । (९)

भिक्षुपिं ! न्यागू अङ्गं युक्तम्ह भिक्षुं उपसम्पदा याये ज्यू, आधार बिइ ज्यू, श्रामणेरयात सेवा याके बिइज्यू । न्यागू धयागु म्हमफुम्ह अन्तेवासिक व सद्धि विहारिक शिष्ययात उपस्थान यायेगु वा उपस्थान याके बिइगु समर्थ दुम्ह जुइगु जुयाच्चन । म्हाइपुताःम्ह शिष्ययातमेगु थासय् सःता यंकेगु वा सतके बिया यंकेगु समर्थ दुम्ह जुइगु जुयाच्चन । कुकुच्च संशय उत्पन्न जुयावइगुयात मदयेका बिइगु वा मदयेके बिइगु समर्थ दुम्ह जुइगु जुयाच्चन । आपत्ति स्यूम्ह जुइ । आपत्तिं दनेगु स्यूम्ह जुइगु जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! थुपिं न्यागू अङ्गं युक्तम्ह भिक्षुं उपसम्पदा याये ज्यू, आधार बिइ ज्यू, श्रामणेरयात सेवा याके बिइज्यू । (१०)

भिक्षुपिं ! मेगु नं न्यागू अङ्गं युक्तम्ह भिक्षुं उपसम्पदा यायेमज्यू । आधार बिइमज्यू । श्रामणेरयात सेवा याके बिइमज्यू । न्यागू धयागु अन्तेवासिक व सद्धिविहारिकयात तःसकं उत्तमगु शिक्षा बिइत वा शिक्षा बिइकेत समर्थ मदुम्ह जुइगु जुयाच्चन । उत्तमगु आचरणया न्हयलुवा जुयाच्चंगु शिक्षाय् शान्तदान्त यायेत समर्थ मदुम्ह जुइगु जुयाच्चन । अभिधर्मय् विनीत यायेत समर्थ मदुम्ह जुइगु जुयाच्चन । सम्पूर्ण विनयय् विनीत यायेत समर्थ मदुम्ह जुइगु जुयाच्चन । उत्पन्न जुइगु द्वंगु दृष्टियात फ्यना बिइत समर्थ मदुम्ह जुइगु जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! थुपिं न्यागू अङ्गं युक्तम्ह भिक्षुं उपसम्पदा यायेमज्यू । आधार बिइमज्यू । श्रामणेरयात सेवा याके बिइमज्यू । (११)

भिक्षुपिं ! न्यागू अङ्गं युक्तम्ह भिक्षुं उपसम्पदा याये ज्यू । आधार बिइ ज्यू । श्रामणेरयात सेवा याके बिइज्यू । न्यागू धयागु अन्तेवासिक व सद्धिविहारिकयात तःसकं उत्तमगु शिक्षा बिइत वा शिक्षा बिइकेत समर्थ दुम्ह जुइगु जुयाच्चन । उत्तमगु आचरणया न्हयलुवा जुयाच्चंगु शिक्षाय् शान्त यायेत समर्थ दुम्ह जुइगु जुयाच्चन । अभिधर्मय् विनीत यायेत समर्थ दुम्ह जुइगु जुयाच्चन । सम्पूर्ण विनयय् विनीत यायेत समर्थ दुम्ह जुइगु जुयाच्चन । उत्पन्न जुइगु द्वंगु दृष्टियात धार्मिकपूर्वक फ्यना बिइगु समर्थ दुम्ह जुइगु जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! थुपिं न्यागू अङ्गं युक्तम्ह भिक्षुं उपसम्पदा याये ज्यू । आधार बिइ ज्यू । श्रामणेरयात सेवा याके बिइज्यू । (१२)

भिक्षुपिं ! मेगु नं न्यागू अङ्गं युक्तम्ह भिक्षुं उपसम्पदा यायेमज्जू । आधार बिइमज्जू । श्रामणेरयात सेवा याके बिइमज्जू । आपत्ती लाःगुयात मस्यूम्ह जुइगु जुयाच्चन । अनापत्तीयात मस्यूम्ह जुइगु जुयाच्चन । याउँगु आपत्तियात मस्यूम्ह जुइगु जुयाच्चन । भ्यातुगु आपत्तियात मस्यूम्ह जुइगु जुयाच्चन । निगुलिं प्रातिमोक्षतयत् विस्तृतरूपं बांलाक न्वये वयेका मतःम्ह जुइगु जुयाच्चन । बांलाक विभाजन याये मफुम्ह जुइगु जुयाच्चन । बांलाक विस्तृतरूपं दुग्ययेक दुग्ययेक अध्ययन याना मतःम्ह जुइगु जुयाच्चन । सूत्र मातिकाकथं वा शब्द पद व्यञ्जनकथंवा विस्तृतं विभङ्ग कथं बांलाक निर्णय याये मफुम्ह जुइगु जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! थुपिं न्यागू अङ्गं युक्तम्ह भिक्षुं उपसम्पदा यायेमज्जू । आधार बिइ मज्जू । श्रामणेरयात सेवा याके बिइमज्जू । (१३)

भिक्षुपिं ! न्यागू अङ्गं युक्तम्ह भिक्षुं उपसम्पदा याये ज्यू । आधार बिइ ज्यू । श्रामणेरयात सेवा याके बिइज्यू । न्यागू धयागु आपत्ती लाःगु स्यूम्ह जुइगु जुयाच्चन । अनापत्ति स्यूम्ह जुइगु जुयाच्चन । याउँगु आपत्ति स्यूम्ह जुइगु जुयाच्चन । भ्यातुगु आपत्ति स्यूम्ह जुइगु जुयाच्चन । निगुलिं प्रातिमोक्षतयत् विस्तृतं बांलाक न्वये वयेकातःम्ह विभाजन याये फुम्ह, विस्तृतरूपं दुग्ययेक दुग्ययेक बांलाक अध्ययन यानातःम्ह, याये फुम्ह, सूत्र मातिका कथं वा शब्द पद व्यञ्जन कथं वा विस्तृत विभङ्ग कथं बांलाक निर्णय याये फुम्ह जुइगु जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! थुपिं न्यागू अङ्गं युक्तम्ह भिक्षुं उपसम्पदा याये ज्यू । आधार बिइ ज्यू । श्रामणेरयात सेवा याके बिइज्यू । (१४)

भिक्षुपिं ! अनं मंगु नं न्यागू अङ्गं युक्तम्ह भिक्षुं उपसम्पदा यायेमज्जू । आधार बिइमज्जू । श्रामणेरयात सेवा याके बिइमज्जू । न्यागू धयागु आपत्ती लाःगुयात मस्यूम्ह, अनापत्तियात मस्यूम्ह, याउँगु आपत्तियात मस्यूम्ह, भ्यातुगु आपत्तियात मस्यूम्ह जुइगु जुयाच्चन । भिगू वासं कम वास दुम्ह जुइगु जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! थुपिं न्यागू अङ्गं युक्तम्ह भिक्षुं उपसम्पदा यायेमज्जू । आधार बिइमज्जू । श्रामणेरयात सेवा याके बिइमज्जू । (१५)

भिक्षुपिं ! न्यागू अङ्गं सम्पूर्णम्ह भिक्षुं उपसम्पदा याये ज्यू । निश्रय बिइ ज्यू । श्रामणेरयात सेवा याके बिइज्यू । न्यागू धयागु आपत्ती लाःगु स्यूम्ह जुइगु जुयाच्चन । अनापत्ति स्यूम्ह जुइगु जुयाच्चन । याउँगु आपत्ति स्यूम्ह जुइगु जुयाच्चन । भ्यातुगु आपत्ति स्यूम्ह जुइगु जुयाच्चन । भिगू वास अनं अप्वःगु वास दुम्ह जुइगु जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! थुपिं न्यागू अङ्गं युक्तम्ह भिक्षुं उपसम्पदा याये ज्यू । आधार बिइ ज्यू । श्रामणेरयात सेवा याके बिइज्यू । (१६)

उपसम्पदा यायेगु योग्यगु अंगं न्यागू समूह्यं भिक्षुगुगुवारं वचाल ।

२४. उपसम्पादेतब्बछक्क

उपसम्पदा यायेगु योग्यगु अंगं खुगू समूह

८५. भिक्षुपिं ! खुगू अङ्गं युक्तम्ह भिक्षुं उपसम्पदा यायेमज्जू । आधार बिइमज्जू । श्रामणेरयात सेवा याके बिइमज्जू । खुगू धयागु अरहन्तपिनि सम्पत्तिजुयाच्चंगु शीलस्कन्धगुणं युक्तं मजू । अरहन्तपिनि सम्पत्ति जुयाच्चंगु समाधिस्कन्धगुणं सम्पूर्णं मजू । अरहन्तपिनि सम्पत्ति जुयाच्चंगु प्रज्ञास्कन्धगुणं सम्पूर्णं मजू । अरहन्तपिनि सम्पत्ति जुयाच्चंगु विमुक्तिस्कन्धगुणं सम्पूर्णं मजू । अरहन्तपिनि सम्पत्ति जुयाच्चंगु विमुक्तिज्ञानदर्शनस्कन्धगुणं सम्पूर्णं मजू । भिगू वासं कमम्ह जुइगु जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! थुपिं खुगू अङ्गं सम्पूर्णम्ह भिक्षुं उपसम्पदा यायेमज्जू । आधार बिइमज्जू । श्रामणेरयात सेवा याके बिइमज्जू । (१)

न्त्योने स्थिर जूह, भिगू वास वा भिगू वासं अप्वःह जुइगु जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! थुपिं खुगू अङ्ग युक्तम्ह भिक्षुं उपसम्पदा याये ज्यू । निश्रय बिइ ज्यू । श्रामणेरयात सेवा याके बिइज्यू । (६)

भििक्षुपिं ! मेगु नं खुगू अङ्ग युक्तम्ह भिक्षुं उपसम्पदा यायेमज्यू । आधार बिइ मज्यू । श्रामणेरयात सेवा याके बिइमज्यू । खुगू धयागु अधिशीलय् शील स्यंम्ह, भिंगु आचरणय् आचरण स्यंम्ह, तःधंगु दृष्टी दृष्टि स्यंम्ह, अल्प श्रुतम्ह, प्रजा मदुम्ह जुइगु जुयाच्चन । भिगू वासं कमम्ह जुइगु जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! थुपिं खुगू अङ्गयुक्तम्ह भिक्षुं उपसम्पदा यायेमज्यू । आधार बिइ मज्यू । श्रामणेरयात सेवा याके बिइमज्यू । (७)

भििक्षुपिं ! खुगू अङ्ग युक्तम्ह भिक्षुं उपसम्पदा याये ज्यू । निश्रय बिइ ज्यू । श्रामणेरयात सेवा याके बिइज्यू । खुगू धयागु अधिशीलय् शील मस्यंम्ह, भिंगु उत्तमगु आचरणय् आचरण मस्यंम्ह, तःधंगु दृष्टी दृष्टि मस्यंम्ह, बहुश्रुतम्ह, प्रजा दुम्ह, भिगू वास वा भिगू वासं अप्वःह जुइगु जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! थुपिं खुगू अङ्ग युक्तम्ह भिक्षुं उपसम्पदा याये ज्यू । आधार बिइ ज्यू । श्रामणेरयात सेवा याके बिइज्यू । (८)

भििक्षुपिं ! मेगु नं खुगू अङ्ग युक्तम्ह भिक्षुं उपसम्पदा यायेमज्यू । आधार बिइ मज्यू । श्रामणेरयात सेवा याके बिइमज्यू । खुगू धयागु म्हमफुम्ह अन्तेवासिक व सद्धिविहारिक शिष्यापित उपस्थान यायेगु वा याके बिइगु समर्थ मदुम्ह जुइगु जुयाच्चन । म्हाइपु ताःह शिष्ययात मेगु थासय् सःता यंकेगु वा सःताके बिइगु समर्थ मदुम्ह जुइगु जुयाच्चन । उत्पन्न जूगु कुक्कुच्च संशययात धार्मिकपूर्वक मदयेका बिइगु वा मदयेके बिइगु समर्थ मदुम्ह जुइगु जुयाच्चन । आपत्ती लाःगुमस्यूम्ह जुइगु जुयाच्चन । आपत्तिं दनेगु मस्यूम्ह जुइगु जुयाच्चन । भिगू वासं कमम्ह जुइगु जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! थुपिं खुगू अङ्ग युक्तम्ह भिक्षुं उपसम्पदा यायेमज्यू । आधार बिइ मज्यू । श्रामणेरयात सेवा याके बिइमज्यू । (९)

भििक्षुपिं ! खुगू अङ्ग युक्तम्ह भिक्षुं उपसम्पदा याये ज्यू । आधार बिइ ज्यू । श्रामणेरयात सेवा याके बिइज्यू । खुगू धयागु म्हमफुम्ह अन्तेवासिक व सद्धिविहारिकपित उपस्थान यायेगु वा याके बिइगुलि समर्थ दुम्ह जुइगु जुयाच्चन । म्हाइपुम्हशिष्ययात मेगु थासय् सःता यंकेगु वा सःताके बिइगुलि समर्थ दुम्ह जुइ । उत्पन्न जूगु कुक्कुच्च संशययात मदयेका बिइगु वा मदयेके बिइगुलि समर्थ दुम्ह जुइगु जुयाच्चन । आपत्ती लाःगु स्यूम्ह जुइगु जुयाच्चन, आपत्तिं दनेगु स्यूम्ह जुइगु जुयाच्चन । भिगू वास वा भिगू वासं अप्वःह जुइगु जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! थुपिं खुगू अङ्ग युक्तम्ह भिक्षुं उपसम्पदा याये ज्यू । आधार बिइज्यू । श्रामणेरयात सेवा याके बिइज्यू । (१०)

भििक्षुपिं ! मेगु नं खुगू अङ्ग युक्तम्ह भिक्षुं उपसम्पदा यायेमज्यू । आधार बिइमज्यू । श्रामणेरयात सेवा याके बिइमज्यू । खुगू धयागु अन्तेवासिक व सद्धिविहारिकपित तःसकं उत्तमगु शिक्षा बिइत वा शिक्षा बिइकेत समर्थ मदुम्ह जुइगु जुयाच्चन । उत्तमगु आचरणया न्त्यलुवा जुयाच्चंगु शिक्षाय् विनीत यायेत समर्थ मदुम्ह जुइगु जुयाच्चन । अभिधर्मय् विनीत यायेत समर्थ मदुम्ह जुइगु जुयाच्चन । सम्पूर्ण विनयय् विनीत यायेत समर्थ मदुम्ह जुइगु जुयाच्चन । उत्पन्न जुइगु दंगु दृष्टियात धार्मिकपूर्वक फ्यना बिइत समर्थ मदुम्ह जुइगु जुयाच्चन । भिगू वासं कमम्ह जुइगु जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! थुपिं खुगू अङ्ग युक्तम्ह भिक्षुं उपसम्पदा यायेमज्यू । आधार बिइमज्यू । श्रामणेरयात सेवा याके बिइ मज्यू । (११)

भििक्षुपिं ! खुगू अङ्ग युक्तम्ह भिक्षुं उपसम्पदा याये ज्यू । आधार बिइ ज्यू । श्रामणेरयात सेवा याके बिइज्यू । खुगू धयागु अन्तेवासिक व सद्धिविहारिक शिष्यापित तःसकं उत्तमगु शिक्षा बिइत वा शिक्षा बिइकेत समर्थ दुम्ह जुइगु जुयाच्चन । उत्तमगु आचरणया न्त्यलुवा जुयाच्चंगु शिक्षाय् विनीत यायेत समर्थ दुम्ह जुइगु जुयाच्चन । अभिधर्मय् विनीत यायेत समर्थ दुम्ह जुइगु जुयाच्चन । सम्पूर्ण विनयय् विनीत

यायेत समर्थ दुम्ह जुइगु जुयाच्चन । उत्पन्न जुइगु द्वंगु दृष्टियात धार्मिकपूर्वक फ्यना बिइत समर्थ दुम्ह जुइगु जुयाच्चन । भिगू वास वा भिगू वासं अक्वःम्ह जुइगु जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! थुपिं खुगू अङ्ग युक्तम्ह भिक्षुं उपसम्पदा याये ज्यू । आधार बिइ ज्यू । श्रामणेरयात सेवा याके बिइज्यू । (१२)

भिक्षुपिं ! मेगु नं खुगू अङ्ग युक्तम्ह भिक्षुं उपसम्पदा यायेमज्यू । आधार बिइमज्यू । श्रामणेरयात सेवा याके बिइमज्यू । खुगू धयागु आपत्ती लाःगु मस्यूम्ह जुइगु जुयाच्चन, अनापत्ति मस्यूम्ह जुइगु जुयाच्चन । याउंगु आपत्ति मस्यूम्ह जुइगु जुयाच्चन । भ्यातुगु आपत्ति मस्यूम्ह जुइगु जुयाच्चन । निगुलिं प्रातिमोक्षतय्त विस्तृत रूपं बांलाक न्वये वयेका मतःम्ह जुइगु जुयाच्चन । बांलाक विभाजन याये मफु, बांलाक दुग्ययेक दुग्ययेक अध्ययन याना मतःम्ह जुइगु जुयाच्चन । सूत्र मातिका कथं शब्द पद व्यञ्जन विस्तृत विभङ्ग कथं बांलाक निर्णय याये मफुम्ह जुइगु जुयाच्चन । भिगू वासं कमम्ह जुइगु जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! थुपिं खुगू अङ्ग युक्तम्ह भिक्षुं उपसम्पदा यायेमज्यू । आधार बिइमज्यू । श्रामणेरयात सेवा याके बिइमज्यू । (१३)

भिक्षुपिं ! खुगू अङ्ग युक्तम्ह भिक्षुं उपसम्पदा याये ज्यू । आधार बिइ ज्यू । श्रामणेरयात सेवा याके बिइज्यू । खुगू धयागु आपत्ती लाःगु स्यूम्ह जुइगु जुयाच्चन । अनापत्ति स्यूम्ह जुइगु जुयाच्चन । याउंगु आपत्ति स्यूम्ह जुइगु जुयाच्चन । भ्यातुगु आपत्ति स्यूम्ह जुइगु जुयाच्चन । निगुलिं प्रातिमोक्षतय्त विस्तृत रूपं बांलाक न्वये वयेका तःम्ह जुइगु जुयाच्चन । बांलाक विभाजन याये फुम्ह जुइगु, बांलाक दुग्ययेक दुग्ययेक अध्ययन याना तःम्ह जुइगु जुयाच्चन । सूत्र मातिका कथं शब्द पद व्यञ्जन विस्तृत विभङ्ग कथं बांलाक निर्णय याये फुम्ह जुइगु जुयाच्चन । भिगू वास वा भिगू वासं अक्वःम्ह जुइगु जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! थुपिं खुगू अङ्ग युक्तम्ह भिक्षुं उपसम्पदा याये ज्यू । आधार बिइ ज्यू । श्रामणेरयात सेवा याके बिइज्यू । (१४)

उपसम्पदा यायेगु योग्यगु अंग खुगू समूह्य भिक्खुंगु वार क्वचाल ।

२५. अञ्जतित्थिथपुब्बकथा अन्य तीर्थकर जुइनंम्हसिगु विषय

८६. उगु समयय् गुम्ह न्हापा तीर्थकर जुइनंम्ह व्यक्ति उपाध्यायं धार्मिकपूर्वकं उपदेश बिइवं उपाध्याययात दोष बिया वाद आरोपन याना अन हे तीर्थकर (आश्रमय्) सरे जुयावन । उम्ह तीर्थकर हानं लिहाँ वया भिक्षुपिंके उपसम्पदा फ्वन । भिक्षुपिंसं भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! गुम्ह न्हापा तीर्थकर जुइनंम्ह व्यक्ति उपाध्याय गुरुं धार्मिकपूर्वक उपदेश बिइवं उपाध्याययात दोष बिया वाद आरोपन याना अन हे तीर्थकरभावय् सरे जुयावन । उम्ह व्यक्ति हानं लिहाँ वल धाःसा उपसम्पदा बिइमज्यू । भिक्षुपिं ! मेम्ह नं गुम्ह न्हापा तीर्थकर जुइनंम्ह व्यक्ति थ्व शासनय् थुगु धर्मविनयय् प्रब्रज्या व उपसम्पदा इच्छा यानाच्चन धाःसा वयात प्यलातक परिवास च्वनेगु बिइमाः । भिक्षुपिं ! थथे बिइमाः— न्हापां सँ दारि खाके बिया, काषायवस्त्र पुंके बिया, छखेपाखे गाः पाछ्छायेके बिया, भिक्षुपिनिगु पाली वन्दना याके बिया, पुतुं फेतुके बिया, ल्हाः बिन्ति याके बिया “थथे धाः” धका धायेमाः ।

“बुद्धं सरणं गच्छामि, धम्मं सरणं गच्छामि, संघं सरणं गच्छामि, दुतियम्पि बुद्धं सरणं गच्छामि, दुतियम्पि धम्मं सरणं गच्छामि, दुतियम्पि संघं सरणं गच्छामि, ततियम्पि बुद्धं सरणं गच्छामि, ततियम्पि धम्मं सरणं गच्छामि, ततियम्पि संघं सरणं गच्छामि ।”

भिक्षुपिं ! न्हापा तीर्थकर जुइनंम्ह संघया न्त्योने वना छखेपाखें गाः पाछ्याया भिक्षुपिनिगु पादय वन्दना याना पुतुं फेतुना ल्हाः बिनित्त याना थथे धायेमाः “भन्ते जि न्हापा तीर्थकर (जुयाच्चवनाम्ह) जुइनंम्ह थुगु बुद्धशासनय उपसम्पदा जुइगु इच्छा यानाच्चवना । भन्ते ! व जिं संघयाके प्यलायकं परिवास फवनाच्चवना ।” निकोलनं फवनेमाः, स्वकोलनं फवनेमाः । पण्डितम्ह, समर्थ दुम्ह भिक्षुं संघयात सिइके बिइमाः ।

भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहँ । फलानाम्ह न्हापा तीर्थकर जुइनंम्ह थ्व बुद्धशासनय उपसम्पदा इच्छा यानाच्चवना । वं संघयाके प्यलायकं परिवास फवनाच्चवना । यदि संघयात अनुरूपगु अवस्था दुगु कर्म दत्त धाःसा संघं फलानाम्ह न्हापा तीर्थकर जुइनंम्हसितं प्यलायकं परिवास बिया बिज्याहँ । थ्व प्रस्तावना खः ।

भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहँ । फलानाम्ह न्हापा तीर्थकर जुइनंम्ह थ्व बुद्धशासनय उपसम्पदा इच्छा यानाच्चवना । वं संघयाके प्यलायकं परिवास फवनाच्चवना । संघं फलानाम्ह न्हापा तीर्थकर जुइनंम्हसित प्यलायकं परिवास बियाच्चवना । गुम्ह आयुष्मान्या फलानाम्ह न्हापा तीर्थकर जुइनंम्हसित प्यलायकं परिवास बियाच्चंगु समर्थन दु, व मौन जुया बिज्याहँ । गुम्हसिया समर्थन मद्दु वं न्ववाना बिज्याहँ ।

संघं फलानाम्ह न्हापा तीर्थकर जुइनंम्हसित प्यलायकं परिवास बिया बिज्यात । संघयात समर्थन दु । उकिं मौन जुयाच्चवना बिज्यात । थथे मौन जूगुलिं थ्व खँ समर्थन जुल धका धारणयानाच्चवना ।

८७. भिक्षुपिं ! थुकथं न्हापा तीर्थकर जुइनंम्ह भिक्षु लयतायेके मसःम्ह जुइ । थुकथं लयतायेके मसःम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! न्हापा तीर्थकर जुइनंम्ह भिक्षु गुकथं लयतायेके मसःम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय न्हापा तीर्थकर जुइनंम्ह भिक्षु सुथन्हापां गामय दुहाँ वनीम्ह जुइ । लिबाक लिहाँ वइम्ह जुइ । भिक्षुपिं थुकथं न्हापा तीर्थकर जुइनंम्ह भिक्षु लयतायेके मसःम्ह जुइ ।

भिक्षुपिं ! हानं न्हापा तीर्थकर जुइनंम्ह भिक्षु वेश्यानाप सम्पर्क तयेयःम्ह जुइ । विधवातनाप सम्पर्क तयेयःम्ह जुइ । बुढीकन्यातनाप सम्पर्क तयेयःम्ह जुइ । पण्डकनापं सम्पर्क तयेयःम्ह जुइ । भिक्षुनीपिनाप सम्पर्क तयेयःम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! न्हापा तीर्थकर जुइनंम्ह भिक्षु थुकथं लयतायेके मसःम्ह जुइ ।

भिक्षुपिं ! हानं न्हापा तीर्थकर जुइनंम्ह भिक्षु सब्रह्मचारिपिनि गुगु तःधंगु चीधंगु ज्या खः, उकी दक्ष जुइ मखु, अलसी जुइ । उगु ज्या सिद्ध यायेगु प्रज्ञां युक्त जुइ मखु । ज्या याये मफुम्ह जुइ, जोरजाम याये मफुम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! न्हापा तीर्थकर जुइनंम्ह भिक्षु थुकथं लयतायेके मसःम्ह जुइ ।

भिक्षुपिं ! हानं न्हापा तीर्थकर जुइनंम्ह भिक्षु ब्वनेगुली, बार बार प्रश्न न्यने गुली, उत्तमगु शीलय उत्तमगु चित्तय, उत्तमगु प्रज्ञाय प्रबलगु इच्छा मदुम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! न्हापा तीर्थकर जुइनंम्ह भिक्षु थुकथं लयतायेके मसःम्ह जुइ ।

भिक्षुपिं ! हानं न्हापा तीर्थकर जुइनंम्ह भिक्षु गुम्ह आचार्यया तीर्थकर आश्रमं वइम्ह जुइ, उम्ह आचार्ययात, उम्ह आचार्यया दृष्टियात, उम्ह आचार्यया वादयात, उम्ह आचार्यया रुचियात, उम्ह आचार्यया उद्देश्ययात निन्दायात धाःसा तँ पिकाइम्ह जुइ, चित्त दुःखय जूम्ह जुइ । चित्त अप्रसन्नम्ह जुइ । बुद्ध-धर्म व संघयात निन्दायात धाःसा लयताइम्ह जुइ, हर्षितम्ह जुइ, प्रसन्नम्ह जुइ । गुम्ह आचार्यया तीर्थायतनं वइम्ह जुइ, उम्ह आचार्ययात, उम्ह आचार्यया दृष्टियात, उम्ह आचार्यया वादयात, उम्ह आचार्यया रुचियात,

उम्ह आचार्यया उद्देश्ययात प्रशंसायात धाःसा लय्ताइम्ह जुइ, हर्षितम्ह जुइ, प्रसन्नम्ह जुइ । बुद्ध, धर्म व संघयात प्रसंसायात् धाःसा तँ पिहाँवःम्ह जुइ । चित्त दुख्य् जूम्ह, चित्त अप्रसन्नम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! थ्व न्हापा तीर्थकर जुइन्म्ह भिक्षु संघयात प्रसन्न याके मफइगुया लक्षण खः । भिक्षुपिं ! थथे लय्तायेके मसःम्ह न्हापा तीर्थकर जुइन्म्ह भिक्षु वल धाःसा उपसम्पदा यायेमज्यू ।

भिक्षुपिं ! न्हापा तीर्थकर जुइन्म्ह भिक्षु गुकथं लय्तायेके सःम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् न्हापा तीर्थकर जुइन्म्ह भिक्षु सुथन्हापां गामय् दुहाँ मवम्ह जुइ, लिवाक लिहाँ मवःम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! न्हापा तीर्थकर जुइन्म्ह भिक्षु थुकथं लय्तायेके सःम्ह जुइ ।

भिक्षुपिं ! हानं न्हापा तीर्थकर जुइन्म्ह भिक्षु बेश्यात नापं सम्पर्क तयेमयःम्ह जुइ । विधवातनाप सम्पर्क तयेमयःम्ह जुइ । बुढीकन्यातनाप सम्पर्क तयेमयःम्ह जुइ । पण्डकनाप सम्पर्क तयेमयःम्ह जुइ । भिक्षुणीनाप सम्पर्क तयेमयःम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! न्हापा तीर्थकर जुइन्म्ह भिक्षु थुकथं लय्तायेके सःम्ह जुइ ।

भिक्षुपिं ! हानं न्हापा तीर्थकर जुइन्म्ह भिक्षु सब्रह्मचारीपिनि गुगुं तःधंगु चीधंगु ज्या खः, उकी दक्षम्ह जुइ, अलसि मदुम्ह जुइ । उगु ज्या सिद्ध यायेगु प्रज्ञां युक्तम्ह जुइ, ज्या याये फुम्ह जुइ, जोरजाम याये फुम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! न्हापा तीर्थकर जुइन्म्ह भिक्षु थुकथं लय्तायेके सःम्ह जुइ ।

भिक्षुपिं ! हानं न्हापा तीर्थकर जुइन्म्ह भिक्षु ब्वनेगुली बार बार प्रश्न न्यने गुली, उत्तमगु शीलय्, उत्तमगु चित्तय्, उत्तमगु प्रज्ञाय् प्रबल इच्छा दुम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! न्हापा तीर्थकर जुइन्म्ह भिक्षु लय्तायेके सःम्ह जुइ ।

भिक्षुपिं ! हानं न्हापा तीर्थकर जुइन्म्ह भिक्षु गुम्ह आचार्यया तीर्थायतनं वइम्ह जुइ, उम्ह आचार्ययात, उम्ह आचार्यया दृष्टियात, उम्ह आचार्यया वादयात, उम्ह आचार्यया रुचियात, उम्ह आचार्यया उद्देश्ययात, निन्दायात धाःसा लय्ताइम्ह जुइ हर्षितम्ह जुइ, प्रसन्नम्ह जुइ । बुद्ध, धर्म व संघयात निन्दायात धाःसा तँ पिहाँ वइम्ह जुइ । चित्त दुखे जूम्ह जुइ, चित्त अप्रसन्नम्ह जुइ । गुम्ह आचार्यया तीर्थायतनं वःम्ह जुइ, उम्ह आचार्ययात, उम्ह आचार्यया दृष्टियात, उम्ह आचार्यया वादयात, उम्ह आचार्यया रुचियात, उम्ह आचार्यया उद्देश्ययात प्रशंसायात धाःसा तँ पिकाइम्ह जुइ, चित्त दुखे जूम्ह जुइ, चित्त अप्रसन्नम्ह जुइ । बुद्ध, धर्म व संघयात प्रशंसायात धाःसा लय्ताइम्ह जुइ, हर्षितम्ह जुइ, प्रसन्नम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! न्हापा तीर्थकर जुइन्म्ह भिक्षुया थ्व संघयात प्रसन्न याके फइगुया लक्षण खः । भिक्षुपिं ! न्हापा तीर्थकर जुइन्म्ह भिक्षु थुकथं लय्तायेके सःम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! थुकथं लय्तायेके सःम्ह न्हापा तीर्थकर जुइन्म्ह भिक्षु वल धाःसा उपसम्पदा याये ज्यू ।

भिक्षुपिं ! यदि न्हापा तीर्थकर जुइन्म्ह व्यक्ति नागां वल धाःसा उपाध्याययात हेन्ह्यलुवा याना चीवर माला बिइमाः । यदि सँ मखासे वल धाःसा संघयात सँ खायेत न्यंकेमाः । भिक्षुपिं ! गुपिं मि पूजा याइपिं जटाधारीपिं खः, उपिं वल धाःसा उपसम्पदा याये ज्यू । इमित परिवार बिइम्वाः । अथे बिइ म्वाःलीगु छु कारणं धाःसा, भिक्षुपिं ! उपिं कर्मवादी किरियावादीपिं खः । भिक्षुपिं ! यदि शाक्य जातं न्हापा तीर्थकर जुइन्पिं वल धाःसा व वःम्हसित उपसम्पदा याये ज्यू, वयात परिवार बिइम्वाः । भिक्षुपिं ! थ्व जिं ज्ञातिपित विशेष रूपं बियागु व्यक्तिगत स्वतन्त्रता खः ।

तीर्थकर जुइन्म्हसिगु विषय क्यनीगु नेगुगु खण्ड क्वचाल ।

२६. पञ्चाबाधवत्थु न्याता प्रकारया महारोग कथावस्तु

८८. उगु समयय् मगध देशय् कृष्टरोग, प्वःवइगु रोग, चातः चातः थाइगु रोग, मुसु वया हि पिहाँ वइगु रोग, गना वनीगु रोग तीले वइगु रोग कथन्याता प्रकारया रोग फइले जुयाच्चन । मनुत न्याता प्रकारया रोगं थिइका अभयराजकुमारं लहिनातःम्ह जीवक कौमारभृत्ययाथाय् वया थथे धाइगु जुयाच्चन— “भो वैद्यराज, निवेदन, जिमित वासः याना बिया दिसँ” । हे भाइपिं ! जि यक्व ज्या दु, आपालं यायेमानिगु दनि । मगध देशया जुजु श्रेणीय बिम्बिसारयात उपस्थान यायेमाः, केटीपितं नं उपस्थान यायेमाः, बुद्धप्रमुख भिक्षु संघपितं नं उपस्थान यायेमाः । जिं वासः याना बिइमफु । भो वैद्यराज ! जिमिगु धन सम्पत्ति फुकं छिगु जुल, जिपिं नं छिगु दास जुल । वैद्यराज ! निवेदन धाये, वासः याना दिसँ । हे भाइपिं ! जि आपाः ज्या दु, याये मानिगु नं यक्व दु । जिं मगध देशया श्रेणीय बिम्बिसार जुजुयात उपस्थान यायेमाः, केटीपितं नं उपस्थान यायेमाः बुद्धप्रमुख भिक्षुसंघपितं नं उपस्थान यायेमाः । जिं वासः याना बिइमफु ।

अले उपिं मनुतयत् थथे जुल — “थुपिं श्रमण शाक्यपुत्रपिं सोखिनपिं खः, आनन्दगु आचरण दुपिं खः, साक्क भिंक नया फसं मदाइगु थासय् लायातःगु आसनय् चने दुपिं खः, जिपिं श्रमण शाक्यपुत्रपिंथाय् प्रब्रज्या व उपसम्पदा जुइ दःसा ज्यू । अले भिक्षुपिसं नं उपस्थान याइ, अभयराजकुमारं लहिना तःम्ह जीवक वैद्यं नं वासः याइ ।” अले उपिं मनुतयस् भिक्षुपिंथाय् उपसंक्रमण याना भिक्षुभाव प्रार्थना यात । उपिं मनुतयत् भिक्षुपिसं नं श्रामणेर प्रव्रजित याना बिल, उपसम्पदा याना बिल । भिक्षुपिसं इमित उपस्थान नं यात । अभयराजकुमारं लहिनातःम्ह जीवक वैद्यं नं वासः यात । उगु समयय् भिक्षुपिसं आपालं बिरामी भिक्षुपितं उपस्थान याना ब्यूसेलि — “बिरामी भोजन ब्यु, बिरामी उपस्थान याइपितं भोजन ब्यु, बिरामीपितं वासः ब्यु” धका बारंबारं प्वना बार बार सिइके बिया च्वंच्वन । अभयराजकुमारं लहिनातःम्ह जीवक वैद्यं नं आपालं बिरामी भिक्षुपितं वासः याना बीमाःगु जुया मेगु जुजुया ज्याय् हानि जुइकाच्वंगु खः ।

८९. छम्ह मनु न्यागू रोगं थीका अभयराजकुमारं लहिनातःम्ह जीवक वैद्ययाथाय् वया थथे धाल — “भो वैद्य जित वासः याना दिसँ ।” हे भाइ ! जि यक्व ज्या दु, आपालं यायेमानिगु दनि । मगध देशया जुजु श्रेणीय बिम्बिसारयात उपस्थान यायेमाः, केटीपितं उपस्थान यायेमाः, बुद्धप्रमुख भिक्षुसंघयात उपस्थान यायेमाः । जिं वासः याना बिइमफु । भो वैद्यराज ! दक्वदिक्व सम्पत्ति फुकं छिगु हे जुल, जि नं छिक्कपिनि दास जुल । वैद्यराज ! निवेदन धाये, जित वासः याना दिसँ । हे भाइ ! जि आपालं ज्या दु, याये मानिगु यक्व दनी । जिं मगध देशया जुजु श्रेणीय बिम्बिसारया उपस्थान यायेमाः, केटीपितं नं उपस्थान यायेमाः, बुद्धप्रमुख भिक्षुसंघयात नं उपस्थान यायेमाः । जिं वास याना बिइमफु ।

अले व मनुयात थथे जुल — “थुपिं श्रमण शाक्यपुत्रपिं मोजं च्वनेदुपिं याउँसे च्वंगु आचरण दुपिं खः, साक्क भिंक नया फसं मदाइगु थासय् लायातःगु आसनय् चने दुपिं खः । जि श्रमण शाक्यपुत्रपिंथाय् प्रब्रज्या जुइ दःसा ज्यू । अले भिक्षुपिसं नं उपस्थानयाइ । अभयराजकुमारं लहिनातःम्ह जीवक वैद्यं नं वासः याना बिइ, निरोगी जुल कि जि गृहस्थी जुइ ।” अले व मनु भिक्षुपिंथाय् वना प्रब्रज्या प्वन । वयात भिक्षुपिसं प्रब्रज्या व उपसम्पदा यात । भिक्षुपिसं वयात उपस्थान नं यात । अभयराजकुमारं नं वासः यात । व निरोगी जुया गृहस्थी जुल । अभयराजकुमारं व मनु गृहस्थी जुयाच्वंगु खन, खना वयात थथे धाल — “(आर्य) हे भाइ, छ भिक्षुपिंथाय् प्रव्रजित जुयाच्चनागु मखुला ?” खः वैद्यराज । भाइ ! छं छाय् थथे यानागु ? अले मनुनं

अभयराजकुमारं लहिनातःम्ह जीवकयात फुकं खँ कन । अभयराजकुमारं लहिनातःम्ह जीवक वैद्यं निन्दा उपहास याना दोष बिया खँ ल्हात । “भदन्तपिसं न्याता प्रकारया रोगं थ्युपितं छाया प्रब्रज्या याःगु जुइ ।”

अले अभयराजकुमार लहिनातःम्ह जीवक वैद्य गन भगवान् बुद्ध दु, अन वना भगवान् बुद्धयात अभिवादन याना छसिलिक्क फेतुत । छसिलिक्क फेतुना अभयराजकुमारं लहिनातःम्ह जीवकं भगवान् बुद्धयात थथे निवेदन यात – “भन्ते ! भगवन् शास्ता ! बिनित्ति, छःपिसं न्याता प्रकारया रोगं थ्युपितं प्रब्रज्या याना मबिज्यासा ज्यू ।” अले भगवान् बुद्धं अभयराजकुमारं लहिनातःम्ह जीवक वैद्ययात धर्म खँद्वारा बांलाक धर्म क्यना बिज्यात । स्थिर याका विज्यात । उत्तेजित याका बिज्यात, लयतायेका विज्यात । अले अभयराजकुमारं लहिनातःम्ह जीवक वैद्य भगवान्या धर्म खँद्वारा बांलाक धर्म खँम्ह स्थिर जूम्ह उत्तेजित जूम्ह लयताम्ह जुया आसनं दना भगवान् बुद्धयात अभिवादन व प्रदक्षिणा यात, अले लिहाँ वन ।

अले भगवान् बुद्धं उगु निदानय् उगु प्रकरणय् धर्म खँ कना भिक्षुपितं सःता विज्यात – “भिक्षुपिं ! न्यागू प्रकारया रोगं थ्युपितं प्रब्रज्या यायेमज्यू, गुपिसं प्रब्रजित याइ, वयात दृष्कृत्य आपत्ति जुइ ।”

२७. राजभटवत्थु जुजुया कर्मचारी कथावस्तु

९०. उगु समयय् मगध देशया जुजु श्रेणीय बिम्बिसारया प्रत्यन्त देशय् हलचल जुयाच्वन । अले मगध देशया जुजु श्रेणीय बिम्बिसारं सेना नायक महामन्त्रीपितं हुकुम बिल – “भणे ! प्रत्यन्त देशयात शान्त याःहुँ ।” “हवस्, महाराज !” सेना नायक महामन्त्री मगध देशया जुजु श्रेणीय बिम्बिसारया खँ स्वीकार (शिरोपर) यात । अले नां जाःपिं नां जाःपिं योद्धातय्त थथे जुल – “जिपिं युद्ध यायेगु मनसाय तथा वनीपिसं पाप नं यायेमालीगु, आपालं अपुण्य नं संचय यायेमाली । गुकथं जिमिसं पाप अलग जुया भिंगु ज्या वृद्धि याये माली ?” अले उपिं योद्धातय्त थथे जुल – “थुपिं श्रमण शाक्यपुत्रपिं धर्म आचरण याइपिं, भिंगु आचरण दुपिं, उत्तमगु आचरण दुपिं, सत्यवादीपिं, शील दुपिं, कल्याणगु स्वभाव दुपिं खः । यदि जिपिं श्रमण शाक्यपुत्रपिंथाय् प्रब्रज्या जुइदःसा ज्यू । थुकथं जिपिं पापं अलग जुइ, कल्याणगु ज्या नं जिमिसं याये खनि ।” अले उपिं योद्धातय्सं भिक्षुपिंथाय् वना प्रब्रज्या पवन । इमित भिक्षुपिसं प्रब्रज्या व उपसम्पदा याना बिल । सेना नायक महामन्त्रीपिसं राजकर्मचारीपिके न्यना स्वत । “भणे ! गो फलाना फलानापिं योद्धात खने मदु ।” भो मालिक, फलाना फलानापिं योद्धात भिक्षुपिंथाय् प्रब्रज्या जुइधुकल । सेना नायक महामन्त्रीपिसं निन्दा याना खँ ल्हाइगु, उपहास याना खँ ल्हाइगु, दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्वन । श्रमण शाक्यपुत्रपिसं राजकर्मचारीपितं छाया प्रब्रज्या याःगु जुइ ? सेना नायक महामन्त्रीपिसं मगध देशया जुजु श्रेणीय बिम्बिसारयात थ्व खँनिवेदन यात । अले मगध देशया जुजु श्रेणीय बिम्बिसारं न्यायधीश महामन्त्रीयाके न्यन – “भणे ! गुम्हसिनं राजकर्मचारीयात प्रब्रज्या यात, वं गुलि छु दण्ड फयेमाली ।” महाराज ! उपाध्याययात छ्यौं ध्यनेमाः । कर्मवाचा ब्वनीम्ह आचार्ययात म्ये ध्यनेमाः, गणयात दुगः क्वेँ त्वःथुलेमाः । अले मगध देशया जुजु श्रेणीय बिम्बिसार गन भगवान् बुद्ध दु, अन वन । वना भगवान् बुद्धयात अभिवादन याना छसिलिक्क फेतुत । छसिलिक्क फेतुना मगध देशया जुजु श्रेणीय बिम्बिसारं भगवान् बुद्धयात थथे निवेदन यात – “भन्ते ! श्रद्धा मदुपिं, अप्रसन्नपिं जुजुपिं नं दु । (उपिं) इमिसं चिकिचाधंगु दोषं नं भिक्षुपितं कष्ट बिइफु । भन्ते भगवन् शास्ता ! बिनित्ति, छःपिसं राजकर्मचारीपितं प्रब्रजित याना मबिज्यासा

ज्यू ।" अले भगवान् बुद्धं मगध देशया जुजु श्रेणीय विम्बिसारयात धर्म खँद्वारा बांलाक धर्म क्यना बिज्यात । स्थिर याना बिज्यात । उत्तेजित याना बिज्यात । लय्तायेका बिज्यात । अले मगध देशया जुजु श्रेणीय विम्बिसार भगवान् बुद्धपाखें धर्म उपदेशद्वारा बांलाक धर्म खँम्ह जुया स्थिर जूम्ह जुया उत्तेजित जूम्ह जुया लय्लय्ताम्ह जुया आसनं दना भगवान् बुद्धयात अभिवादन व प्रदक्षिणा याना लिहाँवन ।

अले भगवान् बुद्धं उगु निदानय् उगु प्रकरणय् धर्म खँ कना भिक्षुपितं सःता बिज्यात, - "भिक्षुपिं ! राजकर्मचारीपितं प्रब्रज्या यायेमज्यू, गुपिसं प्रव्रजित याइ, इमित दुष्कृत्य आपत्ति जुइ ।"

२८. अङ्गुलिमालचोरवत्थु अङ्गुलिमाल खँयागु कथावस्तु

९९. उगु समयय् अङ्गुलिमाल खँ भिक्षुपिंथाय् प्रव्रजितजुयाच्चन । मनूत व खना ग्यानं ग्याइगु, त्राश नं चाइगु, बिस्युं नं वनीगु, चिला नं वनीगु, फःस्वया नं वनीगु, खापा नं तिना बिइगु जुयाच्चन । मनूतय्सं उपहास, निन्दा व दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्चन । "श्रमण शाक्यपुत्रपिसं प्रख्यातम्ह खँयात छाया प्रब्रज्या याःगु जुइ ।" भिक्षुपिसं उपिं मनूतय्गु उपहास निन्दा दोष बिया खँ ल्हाइगु ताल । अले उपिं भिक्षुपिसं भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात - "भिक्षुपिं ! प्रख्यातम्ह खँयात प्रब्रज्या यायेमज्यू । प्रब्रज्या व उपसम्पदा याना ब्यूम्हसित दुष्कृत्य आपत्ति जुइ ।"

२९. कारभेदकचोरवत्थु जेल तःछ्याइम्ह खँया कथावस्तु

९२. उगु समयय् मगध देशया जुजु श्रेणीय विम्बिसारं अनुज्ञा बिया तःगु जुयाच्चन "गुपिं श्रमण शाक्यपुत्रपिंथाय् प्रब्रज्या जुयाच्चनी, इमित छुंयायेमज्यू । बांलाकं कना तइतःगु धर्म खः, दुःख अन्त यायेया निरितिं बांलाक ब्रह्मचर्ययात पालन याये ब्यु ।"

उगु समयय् छम्ह मनू खँ ज्या याना जेलय् कुंका च्वंच्चन । वं जेल तछ्याना बिस्यु वना भिक्षुपिंथाय् प्रब्रज्या जुयाच्चन । मनूतय्सं खना थथे धाल - "थ्व जेलय् च्वंम्ह खँ खः, आ वयात यंके नु ।" गुलिसिनं थथे धाल - "आर्य, थथे धायेमते ।" गुपिं श्रमण शाक्यपुत्रपिंथाय् प्रव्रजितजुयाच्चनी, इमित छुं यायेमज्यू धका मगध देशया जुजु श्रेणीय विम्बिसारं अनुज्ञा (जुया बिज्याःगु) बियातःगु दु । बांलाक कना तःगु धर्म खः, दुःख अन्त यायेत बांलाक ब्रह्मचर्ययात पालन याये ब्यु । मनूतय्सं उपहास याना खँ ल्हाइगु जुयाच्चन, निन्दा याना खँ ल्हाइगु व दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्चन- "थुपिं श्रमण शाक्यपुत्रपितं छुं यायेमज्यू धका अभय वरदान कयातःपिं खः । श्रमण शाक्यपुत्रपिसं जेल तछ्याना वःम्ह खँयात छाया प्रब्रज्या याःगु जुइ ।" भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात- भिक्षुपिं ! जेल तछ्याना वःम्ह खँयात प्रब्रज्या यायेमज्यू । गुम्हसिनं प्रब्रज्या याइ, वयात दृष्कृत्य आपत्ति जुइ ।"

३०. लिखितकचोरवत्थु घोषणा यानातःगु दुम्ह खुँया कथावस्तु

९३. उगु समयय् छम्ह मनु खुँ ज्या याना बिस्युं वना भिक्षुपिंथाय् प्रव्रजितजुयाच्चन । व राजदरवारय् दुनय् घोषणा यानातःम्ह जुयाच्चन । “गन खन, अन स्यायेमाः ।” मनूतयसं खना थथे धाल - “थ्व घोषणा यानातःम्ह खुँ खः, आ वयात ज्वने माल ।” गुलिसिनं थथे धाल - “पासापिं ! थथे धायेमते, मगध देशया जुजु श्रेणीय बिम्बिसारं गुपिं श्रमण शाक्यपुत्रपिंथाय् प्रव्रजितजुयाच्चनी, इमित छुं यायेमज्यू धका अनुज्ञा बियातःगु दु । बांलाक कनातःगु धर्म खः, दुःख अन्त यायेया नितिं बांलाक ब्रह्मचर्ययात पालन याये ब्यु । मनूतयसं उपहास याना निन्दा याना दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्चन- “थुलिं श्रमण शाक्यपुत्रपिंत छुं यायेमज्यू धका अभय वरदान कयातःपिं खः । श्रमण शाक्यपुत्रपिसं घोषणा यानातःम्ह खुँयात छाया प्रव्रजित याःगु जुइ ।” थ्व खँ भगवान् बुद्धयात निवेदन यात- “भिक्षुपिं ! घोषणा यानातःम्ह खुँयात प्रव्रजितयायेमज्यू । गुम्हसिनं प्रव्रजित याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति जुइ ।”

३१. कसाहतवत्थु कोडा दण्ड फयेमाःम्हसिगु कथावस्तु

९४. उगु समयय् कोडा दायेकेगु दण्ड बिइका च्वम्ह छम्ह मनु भिक्षुपिंथाय् प्रव्रजितजुयाच्चन । मनूतयसं उपहास, निन्दा व दोष बिया खँ ल्हानाच्चन- “श्रमण शाक्यपुत्रपिसं कोडा दायेकेगु दण्डकर्म बिइका च्वम्हसित छाया प्रव्रज्या याःगु जुइ ?” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात “भिक्षुपिं ! कोडा दायेकेगु दण्डकर्म बिइका च्वम्हसित प्रव्रज्या यायेमज्यू । गुम्हसिनं प्रव्रज्या याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति जुइ ।”

३२. लक्खणाहतवत्थु पूगु नंयागु छाप तयेका च्वनेमाःम्हसिगु कथावस्तु

९५. उगु समयय् दामे यायेगु दण्डकर्म बिइका च्वम्ह छम्ह मनु भिक्षुपिंथाय् प्रव्रजितजुयाच्चन । मनूतयसं उपहास, निन्दा व दोष बिया खँ ल्हाना जुयाच्चन । “श्रमण शाक्यपुत्रपिसं दामे यायेगु दण्डकर्म बिइका च्वम्हसित छाया प्रव्रजित याःगु जुइ ?” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात - “भिक्षुपिं ! दामे यायेगु दण्डकर्म बिइका च्वम्हसित प्रव्रजितयायेमज्यू । गुम्हसिनं प्रव्रजित याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ ।”

३३. इणायिकवत्थु ऋण दुम्हसिगु कथावस्तु

९६. उगु समयय् साहुं क्यम्ह छम्ह मनु बिस्युंवया भिक्षुपिंथाय् प्रव्रजितजुयाच्चन । साहुं खना थथे धाल - “थ्व जिमि ऋणी खः, आः वयात ज्वने माल ।” गुलिसिनं थथे धाल - “आर्यपिं, थथे यायेमते, मगध

देशया जुजु श्रेणीय विम्बिसारं गुपिं श्रमण शाक्यपुत्रपिंथाय प्रब्रज्या जुयाच्चनी, इमितं छुं यायेमज्यू धका अनुज्जा बियातःगु दु । बांलाक कनातःगु धर्म खः, दुःख अन्त यायेया नितिं उत्तमगु ब्रह्मचर्ययात पालन याये व्यु ।” मनूतयसं उपहास निन्दा दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्चन । थुपिं श्रमण शाक्यपुत्रपिं छुं यायेमज्यू धका अभय वरदान कयातःपिं खः । श्रमण शाक्यपुत्रपिंसं ऋणीयात छाया प्रब्रज्या याःगु जुइ ? भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात— “भिक्षुपिं ! ऋणीयात प्रब्रजितयायेमज्यू । गुम्हसिनं प्रब्रजित याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति जुइ ।”

३४. दासवत्थु च्योयागु कथावस्तु

९७. उगु समयय् छम्ह दास बिस्सुं वना भिक्षुपिंथाय प्रब्रजितजुयाच्चन । थुवापिसं खना थथे धाल— “थ्व जिमि दास खः, आः वयात ज्वने माल ।” गुलिंसिनं थथे धाल— “आर्य ! थथे धायेमते, मगध देशया जुजु श्रेणीय विम्बिसारं गुपिं श्रमण शाक्यपुत्रपिंथाय प्रब्रज्या जुयाच्चनी, इमितं छुं यायेमज्यू धका अनुज्जा बियातःगु दु । बांलाक कनातःगु धर्म खः, दुःख अन्त यायेया नितिं उत्तमगु ब्रह्मचर्ययात पालन याये व्यु ।” मनूतयसं उपहास, निन्दा व दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्चन— “थुपिं श्रमण शाक्यपुत्रपिं छुं यायेमज्यू धका अभय वरदान कयातःपिं खः । श्रमण शाक्यपुत्रपिंसं च्योयात छाया प्रब्रजित याःगु जुइ ?” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात — “भिक्षुपिं ! च्योयात प्रब्रजितयायेमज्यू । गुम्हसिनं प्रब्रजित याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति जुइ ।”

३५. कम्मरभण्डुवत्थु कम्मरभण्डु कथावस्तु

९८. उगु समयय् कम्मरभण्डु मांबौपिं नापं ल्वाना विहारय् वना भिक्षुपिंथाय प्रब्रजितजुयाच्चन । अले व कम्मरभण्डुया मांबौपिसं व कम्मरभण्डुयात मामां विहारय् वना भिक्षुपिंके न्यन— “भन्ते ! थज्याम्ह मचायात खना बिज्याला ?” भिक्षुपिसं (सि हे) मस्युगुलिं धाल— “मस्यु” । खँ हे मखंगुलिं धाल — “मखं” । अले व कम्मरभण्डुया मांबौपिसं व कम्मरभण्डुयात मामां भिक्षुपिंथाय प्रब्रजितजुयाच्चंगु खना उपहास निन्दा व दोष बिया खँ ल्हात । “थुपिं श्रमण शाक्यपुत्रपिं लज्जा मचापिं, शील मदुपिं, भूठवादीपिं, थुमिसं सिइक हे मस्यु धाल, खंकं हे मखं धाल । थ्व मचा भिक्षुपिंथाय प्रब्रजितजुयाच्चन ।” भिक्षुपिसं व कम्मरभण्डुया मांबौपिसं उपहास निन्दा व दोष बिया खँ ल्हाना जूगु ताल । अले उपिं भिक्षुपिसं भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात — “भिक्षुपिं ! सँ खाया नितिं संघयात न्यंकेगु अनुमति बियाच्चना ।”

३६. उपालिदारकवत्थु उपालि मचायागु कथावस्तु

९९. उगु समयय् राजगृहय् फिन्हेम्ह छपुचः जुयाच्चंगुलि सत्तरस वगिधयापिं मचात पासापिं जुयाच्चन । उपालिमचा इमि नाः । अले उपालिया मांबौपिंत थथे जुल— “उपालिं जिपिं सिना वनिबले

छु उपायं सुखं जीवन बिते याइ, दुःख मसिइगु जुइ ?” अले उपालिया मांबौयात थथे जुल, उपालिं आखः च्वयेगु स्यन धाःसा जिपिं सिना वनिबले उपालिं सुखं जीवन हनी, कष्ट जुइ मखु । अले उपालिया मांबौपित थथे जुल- “उपालिं आखः च्वयेगु स्यन धाःसा पतिचात कष्ट जुइ, उपालिं हिसाब स्यन धाःसा जिपिं सिनावनिबले सुखं जीवन हनी, कष्ट जुइ मखु ।” अले उपालिया मांबौपित थथे जुल- “उपालिं हिसाब स्यन धाःसा छाती धक्का परे जुइ । उपालि लुं कःमि ज्या स्यन धाःसा जिपिं सिनावनिबले सुखं जीवन बिते याइ, कष्ट जुइ मखु ।” अले उपालिया मांबौपित थथे जुल- “उपालिं लुंकमी ज्या स्यन धाःसा मिखा स्यनी । थुपिं श्रमण शाक्यपुत्रपिं सोखिनपिं खः, आनन्दगु आचरणदुपिं खः, साक्क भिंक नया फसं मदाइगु थासय् लायातःगु आसनय् चने दुपिं खः । उपालि श्रमण शाक्यपुत्रपिंथाय् प्रव्रजित जुल धाःसा जिपिं सिनावनिबले सुखं जीवन हने दइ, दुःख नं सिइमाली मखु ।”

उपालि मचां मांबौपिनि थुकथं खँ लहाना च्वंगु ताल । अले उपालि मचा गन उपिं (सत्तरसवरीग) दु, अन वन । वना उपिं मचातयत् थथे धाल- “पासापिं ! भीपिं श्रमण शाक्यपुत्रपिंथाय् प्रव्रजित जुइ नु ।” पासा ! छ प्रव्रजित जुइसा जिपिं नं प्रव्रजित जुइ । अले उपिं मचात थः थः मांबौपिंथाय् वना थथे धाल - “छें नं पिहाँ वना अनागारिक छें मदुपिं जुया प्रव्रजित जुइत अनुमति बियादिसँ ।” अले उपिं मचातय् मांबौपिसं “मचात फुक्कसियां समानगु इच्छा कल्याणगु (भिंगु) अधिप्राययात सिइकल । उपिं मचातय्सं भिक्षुपिंथाय् वना प्रब्रज्या फवन ।”

इमित भिक्षुपिसं प्रब्रज्या व उपसम्पदा यात । उपिं (मचात) “यागु व्यु (ति) भोजन, नयेत्वनेगु ति” धका चान्हे बाचा इलय् दना ख्वयाच्वन । भिक्षुपिसं धाल - “आवुसपिं ! द्यो तुयु मजूतले आसेनि, द्यो तुइवं यागु दःसा यागु त्वं, भोजन दःसा भोजन न, नयेत्वनेगु दःसा नयेत्वनेगु न, यागु भोजन नयेत्वनेगु मदुसा भिक्षा वना न ।” थुकथं मचापिं भिक्षुपित भिक्षुपिसं थथे धाल नं ख्वया हे च्वन । यागु, भोजन, नयेत्वनेगु व्यु, धका । चनेगु लासाय् नं खि च्व (भारा पिसावं) फात ।

भगवान् बुद्धं चान्हे बाचा इलय् दना बिज्याबले मचातय्गु ख्वःसः ताया बिज्यात । ताया बिज्याना आयुष्मान् आनन्दयात सःता बिज्यात- “आनन्द ! व मचातय् ख्वःसः छाया ।” अले आयुष्मान् आनन्दं भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपि ! धात्थें भिक्षुपिसं सिइक सिइकं नीदँ कमम्ह व्यक्तियात उपसम्पदा याना ब्यूगु खःलाः ? खः भगवन् शास्ता ! भगवान् बुद्धं उपहास याना बिज्यात ..... भिक्षुपिं ! उपिं मोघपुरुषतय्सं सिइक सिइकं नीदँ कमम्ह व्यक्तियात छाया उपसम्पदा याःगु जुइ ? भिक्षुपिं ! नीदँ कमम्ह व्यक्ति ख्वाउँगु, क्वाःगु, नयेपित्यागु, लः त्वने प्याचागु, भुजिं, पति फसं कइगु, निभालं पुइगु, सर्प इत्यादियागु स्पर्शयात सहयाये मफु, छाक्क धाःगु, ब्वःब्यूगु, वचनयात व शरीरय् उत्पन्न जुयावइगु प्रबलगु, तीक्ष्णगु पुइगु सास्ति जुइगु यःमताइगु मज्जा मताइगु मरणान्तक वेदनातयत् सह याये मफुम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! नीदँ दुम्ह व्यक्ति जक ख्वाउँगु, क्वाःगु, नयेपित्याइगु, लः त्वने प्याचाइगु, भुजिं, पति न्याइगु, फसं कइगु, निभालं पुइगु, सर्प इत्यादियागु स्पर्शतयत् सहयाये फु, छाक्क धाइगु, ब्वःबीगु वचनयात व शरीरय् उत्पन्न जुइगु कष्टप्रद तीव्रगु कडागु आछु आछु धायेकिगु म्हाइपुइगु आनन्द मजुइगु प्राण हरण याइगु शारीरिक वेदना सह याये फुम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! थ्व अप्रसन्नपित प्रसन्न यायेयानिति जुइ मखु । प्रसन्नपित । ..... उपहास याना धर्मकथाद्वारा भिक्षुपित सःता बिज्यात । भिक्षुपिं ! सिइक सिइकं नीदँ कमम्ह व्यक्तियात उपसम्पदा यायेमज्यू । गुम्हसिनं उपसम्पदा याइ, उम्हसित विनय कर्म शिक्षापद अनुसार निर्णय यायेमाः ।

३७. अहिवातकरोगवत्थु

१००. उगु समयय् अहिवातक रोगं छगू कुल सित । व कुलय् बौ व कायजक बाकी जुयाच्चन । उपिं भिक्षुपिंथाय् प्रब्रज्या जुया नाप नापं भिक्षाया नितिं चाःहिला च्वन । अले व मचां अबुयात भिक्षा बिइवं ब्वाय् ब्वाय् वया थथे धाल – “यो ब्वा, जित नं व्यु, य ब्वा, जित नं ति ।” मनूतय्सं उपहास, निन्दा व दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्चन । “थुपिं श्रमण शाक्यपुत्रपिं ब्रह्मचारी मखु, थ्व मचा नं भिक्षुणीयापाखें दुम्ह खः ।” भिक्षुपिसं उपिं मनूतय्गु उपहास निन्दा व दोष बिया खँ ल्हाःगु ताल । अले उपिं भिक्षुपिसं भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भगवान् बुद्धं थथे आज्ञा जुया बिज्यात – भिक्षुपिं ! भिं न्यादँ कमम्ह मचायात प्रब्रज्या यायेमज्यू । गुम्हसिनं प्रब्रज्या याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति जुइ ।

उगु समयय् आयुष्मान् आनन्दया श्रद्धा प्रसन्नगु उपस्थान याइगु कुल अहिवातक रोगं सित । मचात निम्ह बाकी दुगु जुयाच्चन । उपिं (मचात) न्हापानिसें बोलचाल दुपिं जुया भिक्षुपिं खनेवं ब्वाय् वनिगु । भिक्षुपिसं हक्का छ्वइगु । उपिं भिक्षुपिसं हक्का छ्वःगुलिं ख्वयाच्चनीगु । अले आयुष्मान् आनन्दयात थथे जुल – भगवान् बुद्धं शिक्षापद प्रज्ञप्त याना बिज्यात । भिंन्यादँ कमम्ह मचायात प्रब्रजितयायेमज्यू । थुपिं मचात भिंन्यादँ कम तिनि, छु उपायं थुपिं मचात वरवाद मजुइगु जुइ ? अले आयुष्मान् आनन्दं भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । आनन्द, उपिं मचातय्सं को ख्याये फतला ? “फत” भगवन् शास्ता ! अले भगवान् बुद्धं उगु निदानय् उगु प्रकरणय् धर्मकथा कना भिक्षुपिंत सःता बिज्यात – “भिक्षुपिं ! भिंन्यादँ कमम्ह मचायात क्वः ख्याये फत धायेवं प्रब्रज्या यायेगु अनुमति बियाच्चना ।”

३८. कण्डकवत्थु

कण्डक कथावस्तु

१०१. उगु समयय् आयुष्मान् शाक्यपुत्र उपनन्दया निम्ह श्रामणेरेत दयाच्चन कण्डक व महक । उमिसं थवं थवे दूषण कार्य यात । भिक्षुपिसं उपहास निन्दा व दोष बिया खँ ल्हानाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! छम्ह भिक्षुं निम्ह श्रामणेरे लही मज्यू, गुम्हसिनं लही, वयात दुष्कृत्य आपत्ति जुइ ।”

३९. आहुन्दरिकवत्थु

दिशा संकीर्ण जुइगु कथावस्तु

१०२. उगु समयय् भगवान् बुद्ध अन हे राजगृहय् वर्षा, हेमन्त व ग्रीष्मऋतुं च्वना बिज्यानाच्चन । मनूतय्सं उपहास निन्दा व दोष बिया खँ ल्हानाच्चन । “श्रमण शाक्यपुत्रपिंत थाय्चीकु जुल, दिशा अन्धकार जुल । थुमित दिशा प्रकट मजुल ।” भिक्षुपिसं उपिं मनूतय्गु उपहास निन्दा व दोष बिया खँ ल्हाःगु ताल । अले उपिं भिक्षुपिसं भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । अले भगवान् बुद्धं आयुष्मान् आनन्दयात सःता बिज्यात – “आनन्द, ताःचा ज्वना हँ, परिवेणय् च्वपिं भिक्षुपिंत खबर व्यु, आवुसपिं ! भगवान् बुद्धं दक्षिणगिरी चारिका यायेगु इच्छा याना बिज्यात । गुम्ह आयुष्मान्या इच्छा दु, व वा ।” “हवस् भन्ते” आयुष्मान्

आनन्दं भगवान् बुद्धया खँ स्वीकार याना ताचा ज्वना परिवेणय् भिक्षुपित खबर बिल ।" आवुसोपिं ! भगवान् बुद्ध दक्षिणगिरी चारिका यायेगु इच्छा याना बिज्यात । गुम्ह आयुष्मान्या इच्छा दु, व. वा । भिक्षुपिसं थये धाल- "आवुसो आनन्द ! भगवान् बुद्धं प्रज्ञप्त याना बिज्यात, भिगू वास मदुपिं आधारय् च्वनेमाः । भिगू वास दुम्हं आधार बिड्माः । अन नं जिपिं वनेमाली, आधार नं कायेमाली । छुं दि जक च्वनेगु जुइ, हानं लिहाँ वयेमाली, निश्रय नं हानं कायेमाली । यदि जिमि आचार्य उपाध्यायपिं वन धाःसा जिपिं नं वने । जिमि आचार्य उपाध्यायपिं मवंसा जिपिं नं वने मखु । आवुसो आनन्द ! जिमिगु चित्त छ्वासुया वःगु नं सी दया दइ ।"

अले भगवान् बुद्ध अल्पसंख्यक भिक्षुसंघं चाहुइका दक्षिणगिरी चारिका या बिज्यात ।

४०. निश्रयमुच्चनककथा निश्रय मुक्त जुइगु कथावस्तु

१०३. अले भगवान् बुद्ध दक्षिणगिरी न्त्याइपुतले च्वनाबिज्याना हानं राजगृहय् लिहाँ बिज्यात । अले भगवान् बुद्ध आयुष्मान् आनन्दयात सःता बिज्यात- "आनन्द, तथागत अल्प भिक्षुसंघं चाहिका दक्षिणगिरी बिज्यायेमाःगु छाया ?" अले आयुष्मान् आनन्दं भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । अले भगवान् बुद्ध उगु निदानय् उगु प्रकरणय् धर्मकथा कना बिज्याना भिक्षुपित सःता बिज्यात- "भिक्षुपिं ! सः स्यूम्ह समर्थ दुम्ह भिक्षु न्यादँतक आधारय् च्वनेगु अनुमति बियाच्वना । मसः मस्यूम्ह जीवनभरं तकं ।"

भिक्षुपिं ! न्यागू अङ्ग युक्तम्ह भिक्षुं आधार मकाःसे च्वने मज्यू । अरहन्तपिनि सम्पत्ति जुयाच्वंगु शीलगुणं युक्त (मजूम्ह) जुइ । अरहन्तपिनि सम्पत्ति जुयाच्वंगु समाधिगुणं युक्त मजूम्ह जुइ । अरहन्तपिनि सम्पत्ति जुयाच्वंगु प्रज्ञागुणं युक्त मजूम्ह जुइ । अरहन्तपिनि सम्पत्ति जुयाच्वंगु विमुक्तिगुणं युक्त मजूम्ह जुइ । अरहन्तपिनि सम्पत्ति जुयाच्वंगु विमुक्तिज्ञानदर्शनगुणं युक्तम्ह मजूम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! थुपिं न्यागू अङ्ग युक्तम्ह भिक्षु आधारय् मच्वने मज्यू । (१)

भिक्षुपिं ! न्यागू अङ्ग युक्तम्ह भिक्षुं आधार मकाःसे च्वनेज्यू । अरहन्तपिनि सम्पत्ति जुयाच्वंगु शीलगुणं युक्तम्ह जुइ । अरहन्तपिनि सम्पत्ति जुयाच्वंगु समाधिगुणं युक्तम्ह जुइ । अरहन्तपिनि सम्पत्ति जुयाच्वंगु प्रज्ञागुणं युक्तम्ह जुइ । अरहन्तपिनि सम्पत्ति जुयाच्वंगु विमुक्तिगुणं युक्तम्ह जुइ । अरहन्तपिनि सम्पत्ति जुयाच्वंगु विमुक्तिज्ञानदर्शनगुणं युक्तम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! थुपिं न्यागू अङ्ग युक्तम्ह भिक्षु आधार मकाःसे च्वनेज्यू । (२)

भिक्षुपिं ! हानं मेगु न्यागू अङ्ग युक्तम्ह भिक्षु आधार मकाःसे च्वनेमज्यू । श्रद्धा मदुम्ह जुइ, लज्जा मदुम्ह, त्राश मचाःम्ह, अलसिम्ह, स्मृति हीनम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! थुपिं न्यागू अङ्ग युक्तम्ह भिक्षु आधार मकाःसे च्वनेमज्यू । (३)

भिक्षुपिं ! न्यागू अङ्ग युक्तम्ह भिक्षुं आधार मकाःसे च्वनेज्यू । श्रद्धा दुम्ह, लज्जा दुम्ह, त्राश दुम्ह, कोशिश वीर्य दुम्ह, स्मृति न्त्योने तयेफुम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! थ्व न्यागू अङ्ग युक्तम्ह भिक्षुं आधार मकाःसे च्वनेज्यू । (४)

भिक्षुपिं ! मेगु नं न्यागू अङ्ग युक्तम्ह भिक्षुं आधार मकाःसे च्वनेमज्यू । गुम्ह अधिशीलय् शील स्यंम्ह, भिंगु आचरणय् आचरण स्यंम्ह, तःधंगु दृष्टी दृष्टि स्यंम्ह, अल्पश्रुतम्ह, प्रज्ञा मदुम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! थ्व न्यागू अङ्ग युक्तम्ह भिक्षु आधार मकाःसे च्वनेमज्यू । (५)

भिक्षुपिं ! न्यागू अङ्गं युक्तम्ह भिक्षुं आधार मकाःसे च्वनेज्यू । अधिशीलय् शील मस्यंम्ह, भिंगु आचरणय् आचरण मस्यंम्ह, तःधंगु दृष्टी दृष्टि मस्यंम्ह, बहुश्रुतम्ह, प्रज्ञा दुम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! थ्व न्यागू अङ्गं युक्तम्ह भिक्षु आधार मकाःसे च्वनेज्यू । (६)

भिक्षुपिं ! मेगु नं न्यागू अङ्गं युक्तम्ह भिक्षु आधार मकाःसे च्वनेमज्यू । आपत्तियात मस्यूम्ह, अनापत्ति मस्यूम्ह, याउंणु आपत्तिमस्यूम्ह, भ्यातुगु आपत्ति मस्यूम्ह, निगू प्रातिमोक्षयात विस्तृत रूपं बांलाक मवःम्ह, बांलाक विभाजन याये मफुम्ह, बांलाक अध्ययन (याये मफुम्ह) याना मतःम्ह, सूत्र मातिका कथं शब्द, पद, व्यञ्जन विस्तृत विभङ्ग कथं बांलाक निर्णय याये फुम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! थुपिं न्यागू अङ्गं युक्तम्ह भिक्षु आधार मकाःसे च्वनेमज्यू । (७)

भिक्षुपिं ! न्यागू अङ्गं युक्तम्ह भिक्षु आधार मकाःसे च्वनेज्यू । आपत्ति लाःगु स्यूम्ह, अनापत्तिलाःगु स्यूम्ह, याउंणु आपत्ति स्यूम्ह, भ्यातुगु आपत्ति स्यूम्ह, निगू प्रातिमोक्षयात विस्तृत रूपं बांलाक वःम्ह, बांलाक विभाजन याये फुम्ह, बांलाक अध्ययन यायेफुम्ह, सूत्र मातिका कथं थजु, शब्द, पद, व्यञ्जन विस्तृत विभङ्ग कथं थजु बांलाक निर्णय याये फुम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! न्यागू अङ्गं युक्तम्ह भिक्षु आधार मकाःसे च्वनेज्यू । (८)

भिक्षुपिं ! अनं मेगु नं न्यागू अङ्गं युक्तम्ह भिक्षु आधार मकाःसे च्वनेमज्यू । आपत्ति लाःगु मस्यूम्ह, अनापत्ति लाःगु मस्यूम्ह, याउंणु आपत्ति मस्यूम्ह, भ्यातुगु आपत्ति मस्यूम्ह, न्यागू वासं कमम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! थ्व न्यागू अङ्गं युक्तम्ह भिक्षु आधार मकाःसे च्वनेमज्यू । (९)

भिक्षुपिं ! न्यागू अङ्गं युक्तम्ह भिक्षु आधार मकाःसे च्वनेज्यू । आपत्ति लाःगु स्यूम्ह जुइ, अनापत्ति लाःगु स्यूम्ह जुइ, याउंणु आपत्ति स्यूम्ह, भ्यातुगु आपत्ति स्यूम्ह जुइ । न्यागू वासम्ह वा न्यागू वासं अप्वःम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! थ्व न्यागू अङ्गं युक्तम्ह भिक्षु आधार मकाःसे च्वनेज्यू । (१०)

अङ्गं न्यागू समुहय् फिगु काण्ड क्वचाल ।

१०४. भिक्षुपिं ! खुगू अङ्गं युक्तम्ह भिक्षु आधार मकाःसे च्वनेमज्यू । अरहन्तपिनि सम्पत्ति जुयाच्वंगु शीलगुणं युक्तम्ह जुइमखु । अरहन्तपिनि सम्पत्ति जुयाच्वंगु समाधिगुणं युक्तम्ह जुइमखु । अरहन्तपिनि सम्पत्ति जुयाच्वंगु प्रज्ञागुणं युक्तम्ह जुइमखु । अरहन्तपिनि सम्पत्ति जुयाच्वंगु विमुक्तगुणं युक्तम्ह जुइमखु । अरहन्तपिनि सम्पत्ति जुयाच्वंगु विमुक्तिज्ञानदर्शनगुणं युक्तम्ह जुइमखु । न्यागू वासं कमम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! थुपिं खुगू गुणं युक्तम्ह भिक्षु आधार मकाःसे च्वनेमज्यू । (१)

भिक्षुपिं ! खुगू अङ्गं युक्तम्ह भिक्षु आधार मकाःसे च्वनेज्यू । अरहन्तपिनि सम्पत्ति जुयाच्वंगु शीलगुणं युक्तम्ह जुइ । अरहन्तपिनि सम्पत्ति जुयाच्वंगु समाधिगुणं युक्तम्ह जुइ । अरहन्तपिनि सम्पत्ति जुयाच्वंगु प्रज्ञागुणं युक्तम्ह जुइ । अरहन्तपिनि सम्पत्ति जुयाच्वंगु विमुक्तिगुणं युक्तम्ह जुइ । अरहन्तपिनि सम्पत्ति जुयाच्वंगु विमुक्तिज्ञानदर्शनगुणं युक्तम्ह जुइ । न्यागू वासं दुम्ह वा न्यागू वासं अप्वःम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! थुपिं खुगू गुणं युक्तम्ह भिक्षु आधार मकाःसे च्वनेज्यू । (२)

भिक्षुपिं ! मेगु नं खुगू अङ्गं युक्तम्ह भिक्षु आधार मकाःसे च्वनेमज्यू । श्रद्धा मदुम्ह, लज्जा मदुम्ह, त्राश मदुम्ह, अलसिम्ह, स्मृति हीनम्ह, न्यागू वासं कमम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! थुपिं खुगू अङ्गं युक्तम्ह भिक्षु आधार मकाःसे च्वनेमज्यू । (३)

भिक्षुपिं ! खुगू अङ्गं युक्तम्ह भिक्षु आधार मकाःसे च्वनेज्यू । श्रद्धा दुम्ह, लज्जा दुम्ह, त्राश दुम्ह, कोशिस दुम्ह, स्मृति न्ह्योने तया च्वंम्ह जुइ । न्यागू वासं दुम्ह वा न्यागू वासं अप्वःम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! थुपिं खुगू अङ्गं युक्तम्ह भिक्षु आधार मकाःसे च्वनेज्यू । (४)

भिक्षुपिं ! मेगु नं खुगू अङ्गं युक्तम्ह भिक्षु आधार मका:से च्वनेमज्यू । अधिशीलय् शील स्यंम्ह, भिंगु आचरणय् आचरण स्यंम्ह, तःधंगु दृष्टी दृष्टि स्यंम्ह, अल्पश्रुतम्ह, प्रज्ञा मदुम्ह, न्यागू वासं कमम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! थुपिं खुगू अङ्गं युक्तम्ह भिक्षु आधार मका:से च्वनेमज्यू । (५)

भिक्षुपिं ! खुगू अङ्गं युक्तम्ह भिक्षु आधार मका:से च्वनेज्यू । अधिशीलय् शील मस्यंम्ह, भिंगु आचरणय् आचरण मस्यंम्ह, तःधंगु दृष्टी दृष्टि मस्यंम्ह, बहुश्रुतम्ह, प्रज्ञा दुम्ह, न्यागू वासं दुम्ह वा न्यागू वासं अप्वःम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! थुपिं खुगू अङ्गं युक्तम्ह भिक्षु आधार मका:से च्वनेज्यू । (६)

भिक्षुपिं ! मेगु नं खुगू अङ्गं युक्तम्ह भिक्षु आधार मका:से च्वनेमज्यू । आपत्ती लाःगु मस्यूम्ह, अनापत्ति मस्यूम्ह, याउँगु आपत्ति मस्यूम्ह, भ्यातुगु आपत्ति मस्यूम्ह, निगु प्रातिमोक्षयात विस्तृत रूपं बांलाक कने मफुम्ह, बांलाक विभाजन याये मफुम्ह, बांलाक अध्ययन याना मतःम्ह, सूत्र मातिका कथं शब्द पद व्यञ्जन विस्तृत विभङ्ग कथं बांलाक निर्णय याये मफुम्ह जुइ । न्यागू वासं कमम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! थुपिं खुगू अङ्गं युक्तम्ह भिक्षु आधार मका:से च्वनेमज्यू । (७)

भिक्षुपिं ! खुगू अङ्गं युक्तम्ह भिक्षु आधार मका:से च्वनेज्यू । आपत्ती लाःगु स्यूम्ह, अनापत्ति स्यूम्ह, याउँगु आपत्ति स्युम्ह, भ्यातुगु आपत्ति स्युम्ह, निगु प्रातिमोक्षयात विस्तृत रूपं बांलाक कने फुम्ह, बांलाक विभाजन याये फुम्ह, बांलाक अध्ययन यानातःम्ह, सूत्र मातिका कथं शब्द पद व्यञ्जन विस्तृत विभङ्ग कथं बांलाक निर्णय याये फुम्ह जुइ । न्यागू वासं दुम्ह वा न्यागू वासं अप्वःम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! थुपिं खुगू अङ्गं युक्तम्ह भिक्षु आधार मका:से च्वनेज्यू । (८)

च्यागु भयरहित जुयाच्चंगु खण्ड क्वचाल ।

४१. राहुलवत्थु

राहुल कथावस्तु

१०५. अले भगवान् बुद्ध राजगृहय् न्ह्याइपुतले च्वना बिज्याना गन कपिलवस्तु दु, अन चारिका याना बिज्यात । छसिकथं चारिका यायां कपिलवस्तुइ थ्यंकः बिज्यात । अन शाक्यपिंथाय् निगोधारामय् भगवान् बुद्ध च्वना बिज्यात । अले भगवान् बुद्धं सुथ न्हापनं चीवर पारूपन याना पात्र चीवर ज्वना गन शुद्धोदन शाक्यया दरबार दु, अन बिज्यात । बिज्याना लायातःगु आसनय् फेतुनाविज्यात । अले राहुलया मां देवीं राहुल कुमारयात थथे धाल- “राहुल ! वसपोल छं अबु खः, छ वना अंश पवना हःति ।” अले राहुल कुमार गन भगवान् दु, अन वना भगवान् बुद्धया न्ह्योने दनाच्वन- “श्रमण, छःपेपिनि किचः सिचुसे च्वं ।” अले भगवान् बुद्ध आसनं दना बिज्यात । अले राहुल कुमार भगवान्या ल्यूल्यू वन । “श्रमण, जित अंश बिया बिज्याहूँ, श्रमण, जितः अंश बिया बिज्याहूँ ।” अले भगवान् बुद्धं सारिपुत्रयात सःता बिज्यात- “सारिपुत्र, छं राहुल कुमारयात प्रव्रजित याना ब्यु ।” भन्ते ! राहुल कुमारयात जिं गुकथं प्रव्रजित याना विइगु जुइ ? अले भगवान् बुद्ध उगु निदानय् उगु प्रकरणय् धर्मकथा कना बिज्याना भिक्षुपित सःता बिज्यात- “भिक्षुपिं ! त्रिशरण गमनद्वारा श्रामणेर प्रव्रजित यायेगु अनुमति बियाच्वना । भिक्षुपिं ! थुकथं प्रव्रजित यायेमाः । न्हापां सँ दाडि खाका काषायवस्त्र पुंका छखेपाखे गाः पाछ्येका भिक्षुपित निगु पादय् वन्दना याका पुतुं फेतुइका “थथे धा धका” ल्हाः निपां विन्ति याका धायेके बिइमाः । ‘बुद्धं सरणं गच्छामि, धम्मं सरणं गच्छामि, संघं सरणं गच्छामि ॥ दुतियम्पि बुद्धं सरणं गच्छामि, दुतियम्पि धम्मं सरणं गच्छामि, दुतियम्पि संघं सरणं गच्छामि । ततियम्पि बुद्धं सरणं गच्छामि, ततियम्पि धम्मं सरणं गच्छामि, ततियम्पि संघं सरणं गच्छामि ।’

भिक्षुपिं ! ध्व त्रिशरण गमनद्वाराश्रामणेरप्रब्रज्या यायेगु अनुमति बियाच्चवना । अले आयुष्मान् सारिपुत्रं राहुल कुमारयात प्रब्रजित याना बिया बिज्यात ।

अले शुद्धोदन शाक्य गन भगवान् बुद्ध दु, अन वन । वना भगवान् बुद्धयातअभिवादन याना छसिलिक्क फेतुत । छसिलिक्क फेतुना च्वंम्ह शुद्धोदन शाक्यं भगवान् बुद्धयात थथे धाल- “भन्ते ! भगवान् याके जिं वर छगू फवनाच्चवना ।” गौतम ! तथागत अतिक्रमगु वर दुम्ह खः । भन्ते गुगु योग्य जू, गुगु निर्दोष जू । गौतम धया बिज्याहुँ । भन्ते भगवन् ! छपिं प्रब्रजित जुया बिज्यावले जित तःसकं दुःख जुल । नन्द जूबले नं अथे हे जुल । राहुलयात प्रब्रजित याःबले भन हे दुःख जुल । भन्ते ! काय्यागु स्नेहं सालुगु छ्यंगु ध्यंगुथे सालुगु छ्यंगु ध्यना खातुगु छ्यंगु ध्यंगुथे, छ्यंगु ध्यना ला ध्यंगुथे, ला ध्यना सँय्प्याय् ध्यंगुथे, सँय्प्याय् ध्यना क्वेँ ध्यंगुथे, क्वेँ ध्यना स्योँ ध्यंगुथे धक्का परे जुल । भन्ते ! विन्ति, छपिसं माँबौपिनिगु अनुमति (वचन) मदयेक प्रब्रजित याना मबिज्याःसा ज्यू । अले शुद्धोदन शाक्ययात भगवान् बुद्धं धर्म खँद्वारा बांलाक धर्म क्यना बिज्यात । धर्मय् प्रतिष्ठापित याका बिज्यात, उत्तेजित याका बिज्यात, लयतायेका बिज्यात, अले शुद्धोदन शाक्य भगवान् बुद्धया धर्म खँद्वारा बांलाक धर्म खंम्ह स्थिर जूम्ह उत्तेजित जूम्ह लयताम्ह जुया भगवान् बुद्धयात अभिवादन व प्रदक्षिणा याना लिहाँ बिज्यात ।

अले भगवान् बुद्ध उगु निदानय् उगु प्रकरणय् धर्म खँ कना बिज्याना भिक्षुपित सःता बिज्यात- “भिक्षुपिं ! माँबौपिसं वचन मब्यूम्ह काय्यात प्रब्रजितयायेमज्यू । गुम्हसिनं प्रब्रजित याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ ।”

अले भगवान् बुद्ध कपिलवस्तुइ न्ह्याइपुतले च्वना बिज्यानागन श्रावस्ती दु, अन चारिका याना बिज्यात । छसिकथं चारिका याना श्रावस्ती थ्यंकः बिज्यात । अन श्रावस्ती जेतवनय् अनाथपिण्डिकया आरामय् भगवान् बुद्ध विहार याना बिज्यात । उगु समयय् आयुष्मान् सारिपुत्रयात उपस्थान याइगु कथं आयुष्मान् सारिपुत्रयाथाय् मचा निम्ह छ्वयाहल- “स्थविरं ध्व मचायात प्रब्रजित याना बिज्याये माल ।”

अले आयुष्मान् सारिपुत्रयात थथे जुलँ “भगवान् बुद्धं छम्ह भिक्षुं निम्ह श्रामणेर लही मज्यू धका प्रज्ञप्त याना बिज्याःगु दु । ध्व राहुल जिम्ह श्रामणेर खः । जिं गुकथं व्यवहार याये माली ।” भगवान् बुद्धयात ध्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! सःस्यूम्ह समर्थ दुम्ह भिक्षुं निम्ह श्रामणेर लही ज्यू धका अनुमति बियाच्चवना । गोम्हसित शिक्षा बिइगु, अनुशासन यायेगु साहस दु, वम्ह श्रामणेर लहि ज्यू ।

४२. सिक्खापदकथा

शिक्षापद विषय

१०६. अले श्रामणेरपित थथे जुल - “जिमि शिक्षापदत गुलि दुथेँ, जिमिसं गुकी शिक्षा कायेमाली ? भगवान् बुद्धयात ध्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! श्रामणेरपित भिगू शिक्षापद अनुमति बियाच्चवना । व भिगू शिक्षापदयात श्रामणेरपिसं स्यना कायेमाः । पाणातिपाता वेरमणी, अदिन्नादाना वेरमणी, अब्रह्मचरिया वेरमणी, मुसावादा वेरमणी, सुरामेरयमज्जपमादद्धाना वेरमणी, विकालभोजना वेरमणी, नच्चगीतवादितविसूकदस्सना वेरमणी, मालागन्धविलेप्पनधारणमण्डलविभूसनद्धाना वेरमणी, उच्चासनमहासनना वेरमणी, जातरूपरजतपटिग्गहणा वेरमणी । भिक्षुपिं ! श्रामणेरपित थुपिं भिगू शिक्षापदत अनुमति बियाच्चवना । थुपिं भिगू शिक्षापदत खः, थुपिं श्रामणेरपिसं स्यने कने यायेमाः ।”

४३. दण्डकम्मवत्थु दण्डकर्म विषय

१०७. उगु समयय् श्रामणेरपिं भिक्षुपिनिप्रति गौरव मदुपिं, सत्कार मदुपिं, मिलेचले जुया जीवन हनेगु मदुपिं जुया च्वंच्वन । भिक्षुपिसं उपहास, निन्दा, दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्वन । “श्रामणेरपिं भिक्षुपिनिप्रति गौरव सत्कार मदुपिं मिलेचले जुया जीवन हनेगु मदुपिं जुया छाया च्वंच्वंगु जुइ ?” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! न्यागू अङ्ग युक्तम्ह श्रामणेरयात दण्डकर्म बिइगु अनुमति बियाच्वना । भिक्षुपिंत लाभ मदयेकेया नितिं कोशिस यानाच्वनीम्ह, भिक्षुपिंत अनर्थयाकेया नितिं कोशिस यानाच्वनीम्ह, भिक्षुपिंत च्वनेगु थाय् मदयेकेया नितिं कोशिस यानाच्वनीम्ह, भिक्षुपिंत ब्वःबिइम्ह, उपहास याइम्ह, भिक्षुपिं भिक्षुपिलिसेफायेगु याइम्ह । भिक्षुपिं ! थ्व न्यागू अङ्ग युक्तम्ह श्रामणेरयात दण्डकर्म बिइगु अनुमति बियाच्वना ।

अले भिक्षुपिंत थथे जुल- “गुकथं दण्डकर्म बिइमाली ?” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! रोके यायेगु अनुमति बियाच्वना ।

उगु समयय् भिक्षुपिसं श्रामणेरपिंत फुक संघारामय् रोके याइगु जुयाच्वन । श्रामणेरपिं आरामय् दुहाँ वनेगु मदया छेँ नं लिहाँ वनीगु, गृहस्थी नं जूवनीगु, तीर्थंकरपिंथाय् नं वनीगु जुयाच्वन ।

भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! फुक संघारामय् रोके यायेमज्यू । गुम्हसिनं रोके याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ । भिक्षुपिं ! गन च्वनीगु खः, गन चिलावनीगु खः, अन रोके यायेगु अनुमति बियाच्वना ।

उगु समयय् भिक्षुपिसं श्रामणेरपिनि नयेत्यंगु भोजनयात रोके याइगु जुयाच्वन । मनूतय्सं यागु त्वनेगु नं संघभोजन यायेगु नं याकीगु अवस्थाय्, श्रामणेरपिंत थथे धाइगु जुयाच्वन । “भन्ते ! यागु त्वना बिज्याहुँ, भन्ते ! भोजन भपाः बिज्याहुँ ।” श्रामणेरपिसं थथे धाइगु जुयाच्वन- उपासकपिं, भिक्षुपिसं नयेमज्यू धका रोके यानातःगुलिं मज्यू । मनूतय्सं उपहास, निन्दा व दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्वन । “भदन्तपिसं श्रामणेरपिनि नयेत्यंगु भोजनयात नयेमते धका छाया रोके याःगु जुइ ?” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । “भिक्षुपिं ! नयेत्यंगु भोजनयात रोके यायेमज्यू, गुम्हसिनं रोके याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ ।”

दण्डकर्म विषय क्वचाल ।

४४. अनापुच्छावरणवत्थु सूचित मयाःसे रोके यायेगु विषयवस्तु

१०८. उगु समयय् छवर्गीय भिक्षुपिसं उपाध्यायपिंके मन्यंसे श्रामणेरपिंत रोके याइगु जुयाच्वन । उपाध्यायपिसं माला जुइगु - “जिमिश्रामणेरपिं छाया खने मदुगु जुइ ? भिक्षुपिसं थथे धाल- “आवुसो ! छवर्गीय भिक्षुपिसं रोके याना तल ।” उपाध्यायपिसं उपहास, निन्दा व दोष बिया खँ ल्हात “छवर्गीय भिक्षुपिसं जिमिके मन्यंसे जिमि श्रामणेरपिंत छाया रोके याःगु जुइ ?” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! उपाध्याययाके मन्यंसे रोके यायेमज्यू । गुम्हसिनं रोके याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ ।

४५. अपलालनवत्थु ह्ययेका फके यायेगु विषयवस्तु

उगु समयय् छवर्गीयभिक्षुपिसं स्थविर भिक्षुपिनि श्रामणेरपितं फके याइगु ह्ययेकीगु जुयाच्चन । स्थविरपिनि थथःहं दतिवन ख्वाःसिलेगु लः कायेमाःगुलिकष्ट फयामालाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात- “भिक्षुपिं ! मेपिनि परिषदपितं ह्ययेकेगु फके यायेगु यायेमज्यू, गुम्हसिनं फके याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ ।”

४६. कण्डकसामणेरवत्थु कण्डक श्रामणेर कथावस्तु

उगु समयय् शाक्यपुत्र आयुष्मान् उपनन्दया कण्डक धयाम्ह श्रामणेरं कण्डकी धयाम्ह भिक्षुणीयात स्यंकल । भिक्षुपिसं उपहास, निन्दा व दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्चन । “श्रामणेरं थजागु अनाचारयात छाया् आचरण याःगु जुइ ?” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! भिगू अङ्ग युक्तम्ह श्रामणेरयात च्यूत यायेगु अनुमति बियाच्चना । गुम्ह पाणातिपाती, अदिन्नादायी, अब्रह्मचारी, मुसावादी, मज्जपायी जुइ, बुद्धया अवगुण खँ ल्हाइम्ह जुइ, धर्मया अवगुण खँ ल्हाइम्ह जुइ, संघया अवगुण खँ ल्हाइम्ह जुइ, मिथ्यादृष्टिम्ह जुइ, भिक्षुणीयात स्यंकीम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! थ्व भिगू अङ्ग युक्तम्ह श्रामणेरयात च्यूत यायेगु अनुमति बियाच्चना ।

Dhamma.Digital

४७. पण्डकवत्थु नपंसक पण्डक कथावस्तु

१०९. उगु समयय् छम्ह पण्डक भिक्षुपिंथाय् प्रव्रजित जुयाच्चन । वं ल्याय्म्ह ल्याय्म्हपिं भिक्षुपिंथाय् वना थथे धाल- “आयुष्मान्पिं, जित स्यंकी ।” भिक्षुपिसं हक्का हइगु जुयाच्चन, “नाश जू अय् पण्डक, विनाश जू अय् पण्डक, छलिसे (नापं च्वनेगुपाखें) छु प्रयोजन दु” । व पण्डक भिक्षुपिसं हक्का हःगुलिं ग्वाथा ग्वाथा ल्द्वपिं श्रामणेरपिंथाय् वना थथे धाइगु जुयाच्चन- “आवुसो, जित स्यंकी ।” श्रामणेरपिसं हक्का हइगु जुयाच्चन । “नाश जू अय् पण्डक, विनाश जू अय् पण्डक, छलिसे (नापं च्वनेगुपाखें) छु प्रयोजन दु” । श्रामणेरपिसं हक्का हःगुलिं किसी मागः व सल जवातय्थाय् वना थथे धाइगु जुयाच्चन - दाजुपिं जित स्यंकी । किसि मागः व सल जवातयेसं स्यंकल । इमिसं उपहास, निन्दा व दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्चन । थुपिं श्रमण शाक्यपुत्रपिं पण्डक खः । गुपिं श्रमण शाक्यपुत्रपिं पण्डक मखु, इमिसं नं थुपिं पण्डकतय्त स्यंकीगु खः । थुपिं फुक्क हे अब्रह्मचारीपिं खः । भिक्षुपिसं थुपिं किसि मागतः व सलजवातय्सं उपहास, निन्दा व दोष बिया खँ ल्हाःगु ताल । अले उपिं भिक्षुपिसं भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! पण्डक उपसम्पन्नम्ह मखु, उपसम्पदा याना बिइमज्यू, उपसम्पन्न याना बिइलासां गृहस्थी यायेमाः । (१)

४८. थैय्यसंवासकवत्थु खुया भिक्षुपिलिसे सहवास याइम्हसियागु खँ

११०. उगु समयय् पुलांगु न्हंगु कुलं वःम्ह छम्ह कुलपुत्र सुकुमारम्ह जुयाच्चन । अले व पुलांगु न्हंगु कुलं वःम्ह कुलपुत्रयात थथे जुल- “जिं सुकुमारम्ह, मदुगु धन सम्पत्ति दयेकेगु समर्थ नं मदु, दुगु सम्पत्ति अप्वः दयेकेगु समर्थ नं मदु । जिं छु उपायं दुःख कष्ट मजुइक सुखं जीवन हने ।” अले व पुलांगु न्हंगु कुलं वःम्ह कुलपुत्रयात थथे जुल- “थुपिं श्रमण शाक्यपुत्रपिं सोखिनपिं खः, आनन्दगु आचरण दुपिं खः, साक भिंक नया फसं मदाइगु थासय् लायातःगु आसनय् घनेदुपिं खः । जिं थथःम्हं पात्र चीवर ठिक याना सँ दाही खाना काषायवस्त्रं पुना विहारय् वना भिक्षुपिं नापं च्वने दःसा ज्यू ।” अले व पुलांगु न्हंगु कुलं वःम्ह कुलपुत्रं थथःम्हं पात्र चीवर जोडे याना सँ दाही खाना काषायवस्त्रं पुना विहारय् वना भिक्षुपिंत अभिवादन यात । भिक्षुपिसं थथे धाल, “आवुसो ! छ ग्वःगू वास दत ?” आवुसो ! ग्वःगू वास धयागु छु ? आवुसो ! छं उपाध्याय सु ? आवुसो ! उपाध्याय धयागु छु ? भिक्षुपिसं आयुष्मान् उपालियात थथे धाल- “आवुसो उपालि ! प्रेरणा बियाच्चना, थ्व प्रव्रजितयाके सोधपूछ याना बिज्याहुँ ।” अले व पुलांगु न्हंगु कुलं वःम्ह कुलपुत्रयाके आयुष्मान् उपालिं सोधपूछ याःबले थुगु कारण कन । आयुष्मान् उपालिं भिक्षुपिंत थ्व खँ कन । भिक्षुपिसं भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! खुया खुयानं भिक्षुपिलिसे सहवास याइम्ह थैय्यसंवासक उपसम्पन्न मखु, उपसम्पदा नं यायेमज्यू । उपसम्पन्नम्ह जूसां च्यूत यायेमाः । भिक्षुपिं ! तीर्थकर जुया वंम्ह उपसम्पन्नम्ह मखु, उपसम्पदा नं यायेमज्यू । उपसम्पन्नम्ह जूसां च्यूत यायेमाः । (२-३)

४९. तिरच्छानगतवत्थु तिरश्चीन कथावस्तु

१११. उगु समयय् छम्ह नागराजा नागयोनि खना हिमहि चाया, लज्जा चाया, घृणा चायाच्चन । अले व नागराजयात थथे जुल, ‘जिं छु उपायं नाग योनिं मुक्त जुया, याकनं हे मनुष्यत्व लाभ याये दइ ? अले व नागराजयात थथे जुल - “थुपिं श्रमण शाक्यपुत्रपिं धर्म आचरण याइपिं भिगु आचरण दुपिं, उत्तमगु आचरण दुपिं, सत्यवादीपिं शील दुपिं, कल्याणगु स्वभाव दुपिं खः । यदि जि श्रमण शाक्यपुत्रपिंथाय् प्रव्रजित जूसा जि नागयोनिं मुक्त जुइ । याकनं मनुष्यत्व नं लाभ याये फइ । अले व नागराजं युवक भेष कया भिक्षुपिंथाय् वना प्रव्रज्या फ्वन ।” वयात भिक्षुपिसं प्रव्रज्या व उपसम्पदा यात ।

उगु समयय् व नागराजा मेम्ह भिक्षुनाप सिथेच्चंगु विहारय् च्वनाच्चन । अले व भिक्षु सुथन्हापनं (नसंचा इलय्) दना खालिगु थासय् चंक्रमण यानाच्चन । अले व नागराजा व भिक्षु पिहाँ वनेवं स्वतन्त्रं (घन) न्त्यो वयेकल । विहार छगुलिं सर्पं जायाच्चन । भ्यालं म्ह पिहाँ वयाच्चंच्चन । अले व भिक्षुं “विहारय् दुहाँ वये” धका खापा चायेकुबले विहार छगुलिं सर्पं जाया भ्यालं म्ह पिहाँ वयाच्चंगु खन । खना ग्याना विशब्दं हाल । भिक्षुपिं व्वाँय वया व भिक्षुयात थथे धाल-“आवुसो ! छ छाय् विशब्दं हालागु ?” आवुसो ! थ्व विहार छगुलिं सर्पं जाया भ्यालं म्ह पिहाँ वयाच्चन । अले उम्ह नागराजा इमिगु शब्दं न्त्यलं चायेका थःगु आसने फेतुत । भिक्षुपिसं थथे धाल- “आवुसो छ सु ? भन्ते ! जि नागराजा । आवुसो ! छ छाय् थुकथं जुयागु ? अले व नाग राजां भिक्षुपिंत थ्व खँ कन । भिक्षुपिसं भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । अले भगवान् बुद्धं उगु निदानय् उगु प्रकरणय् भिक्षु संघ मुंका व नागराजायात थथे धया बिज्यात - “थुगु बुद्धशासनय्

छिपिं नागराजपिं बृद्धि जुइगु स्वभाव मदुपिं खः । नागराजा छ हँ, अन हे भिंप्यन्हुइ लाःगु औंसि, भिंन्यान्हुइ लाःगु पुन्ही शुक्लपक्ष व कृष्णपक्षया अष्टमीखुनु उपोसथय् च्वं । छ नागयोनिं मुक्त जुइ, याकनं मनुष्यत्व नं छन्त लाभ जुइ ।”

अले व नागराजां जि थुगु बुद्धशासनय् बृद्धि जुइगु स्वभाव मदु हँ धका दुःखी व दुर्मति जुइका ख्वःख्वं विशब्दं हाहां लिहांवन ।

अले भगवान् बुद्धं भिक्षुपिंत सःता बिज्यात, “भिक्षुपिं ! नागराजाया निगू कारणं थःगु स्वभाव प्रकट जुइ । गबले स्वजाति नागिनीलिसे मैथुनधर्म सेवन याइ, हानं गबले स्वतन्त्रं न्ह्यो वयेकि । भिक्षुपिं ! नागराजया थुपिं निगू कारणं थःगु स्वभाव प्रकट जुइ । भिक्षुपिं ! तिरश्चीन (पशु) उपसम्पन्नम्ह मखु, उपसम्पदा नं यायेमज्यू, उपसम्पन्न जूसां च्यूत यायेमाः । (४)

५०. मातृघातकवत्थु मायात स्याइगु कथावस्तु

११२. उगु समयय् छम्ह ल्याय्म्हम्हं मायात स्यायेलाःगु जुयाच्वन । व उगु पापकर्म लागिमिगि चाइगु, लज्जा चाइगु, घृणा चाइगु जुयाच्वन । अले व माणवकयात थथे जुल । “जिं छु उपायं थ्व पापकर्म फुके माली ? अले व माणवकयात थथे जुल “थुपिं श्रमण शाक्यपुत्रपिं धर्म आचरण याइपिं, भिंगु आचरण दुपिं, उत्तमगु आचरण दुपिं, सत्यवादीपिं, शील दुपिं, कल्याणगु स्वभाव दुपिं खः । यदि जि श्रमण शाक्यपुत्रपिंथाय् प्रव्रजित जुइ दःसा जिं थ्व पापकर्म फुना वनीगु ज्या याइफइ । अले व माणवकं (ल्याय्म्ह) भिक्षुपिंथाय् वना प्रव्रज्या फ्वन । भिक्षुपिंसं आयुष्मान् उपालियात थथे धाल- “आवुसो उपालि ! न्हापा नं नागराज माणवकयागु भेष कया भिक्षुपिंथाय् प्रव्रजित जू वल । आवुसो उपालि ! प्रेरणा बियाच्वना, थ्व माणवकयात न्यने कने याना बिज्याहँ । उगु समयय् उम्ह माणवकं आयुष्मान् उपालिं न्यने कने याना बिज्याःसेलि थुगु कारण कन । आयुष्मान् उपालिं भिक्षुपिंत थुगु विषय कना बिज्यात । भिक्षुपिंसं भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! मायात स्याःम्ह उपसम्पन्नम्ह मखु, उपसम्पदा याना बिइमज्यू । उपसम्पन्न याना ब्यूसां च्यूत यायेमाः । (५)

५१. पितृघातकवत्थु अबु स्याइम्हसियागु कथावस्तु

११३. उगु समयय् छम्ह माणवकं अबुयात स्याये लाःगु जुयाच्वन । व उगु पापकर्म हिमहि चाइगु, लज्जा चाइगु, घृणा चाइगु जुयाच्वन । अले व माणवकयात थथे जुल- “जिं छु उपायं थ्व पापकर्म फुकेगु यायेमाली ?” अले व माणवकयात थथे जुल, “थुपिं श्रमण शाक्यपुत्रपिं धर्म आचरण याइपिं, भिंगु आचरण दुपिं, उत्तमगु आचरण दुपिं, सत्यवादीपिं, शीलदुपिं, कल्याणगु स्वभाव दुपिं खः । यदि जि श्रमण शाक्यपुत्रपिंथाय् प्रव्रजित जुइ दःसा जिं थ्व पापकर्म फुना वनीगु ज्या यायेफइ ।” अले व माणवकं भिक्षुपिंथाय् वना प्रव्रज्या फ्वन । भिक्षुपिंसं आयुष्मान् उपालियात थथे धाल- “आवुसो उपालि, न्हापा नं नागराजा माणवकया भेषं भिक्षुपिंथाय् प्रव्रजित जूवल । आवुसो उपालि, प्रेरणा बियाच्वना । थ्व माणवकयात

सोधपूछ याना बिज्याहूँ । अले व माणवकयाके आयुष्मान् उपालिं सोधपूछ याःबले थ्व खँ कन । आयुष्मान् उपालिं भिक्षुपिंत थ्व खँ कन । भिक्षुपिसं भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! अबुस्याःम्ह उपसम्पन्नम्ह मखु, उपसम्पदा याना बिइमज्यू । उपसम्पन्नम्ह जूसां च्यूत यायेमाः ।” (६)

५२. अरहन्तघातकवत्थु अरहन्तयात स्याइम्हसियागु कथावस्तु

११४. उगु समयय् फुक्क भिक्षुपिं साकेतं श्रावस्ती ताहाकःगु यात्राय् वयाच्चन । लँय् बिचय् खुँत पिहाँ वया गुलिं भिक्षुपिंत छ्यौं त्वाः ल्हात । गुलिं भिक्षुपिंत स्यात । श्रावस्ती सिपाहित पिहाँ वया गुलिं खुँत ज्वन, गुलिं खुँत बिस्युवन । गुपिं बिस्युवन, उपिं भिक्षुपिंथाय् प्रव्रजित जुल । गुपिंत ज्वन, उपिंत स्यायेत यंकाच्चन । उपिं बिस्युवना प्रव्रजित जूपिसं उपिं खुँतय्त स्याये यंकाच्चंगु खन । खना थथे धाल – “भिं जुल, भीपिं बिस्युवयागु । धात्थें भीत नं ज्वना यंकूगु जूसा भीत नं थथे हे स्याइगु जुइ ।” भिक्षुपिसं थथे धाल– “आवुसो ! छिमिसं छु यानावया ?” अले उपिं प्रव्रजितपिसं भिक्षुपिंत थ्व खँ कन । भिक्षुपिसं भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात– भिक्षुपिं ! थुपिं भिक्षुपिं अरहन्तघातकपिं खः । भिक्षुपिं ! अरहन्तघातक उपसम्पन्नम्ह मखु, उपसम्पदा नं याना बिइमज्यू । उपसम्पन्नम्ह जूसां च्यूत यायेमाः । (७)

५३. भिक्खुनीदुसकवत्थु भिक्षुणी स्यंकूम्हसिया कथावस्तु

११५. उगु समयय् फुक्क भिक्षुणीपिं शाकेतं श्रावस्ती ताहाकःगु यात्राय् वयाच्चन । लँय् बिचय् खुँत पिहाँवया गुलिं भिक्षुणीपिंत छ्यौं त्वाः ल्हात, गुलिं भिक्षुणीपिंत नं स्यंकल । श्रावस्ती सिपाहीत पिहाँवया गुलिं खुँतय्त ज्वन, गुलिं खुँत बिस्युवन । गुपिं बिस्युवन, उपिं भिक्षुपिंथाय् वना प्रव्रजित जुल । गुपिं ज्वन उपिंत स्याये यंकल । उपिं बिस्युवना प्रव्रजित जूपिसं उपिं खुँत स्याये यंका च्वंगु खन, खना थथे धाल, “भिं जुल भीपिं बिस्युवयागु, यदि भीत ज्वना यंकूगु जूसा भीत नं थथे हे स्याइगु खः ।” भिक्षुपिसं थथे धाल– “आवुसो ! छिमिसं छु याना वइगु दु ?” अले उपिं प्रव्रजितपिसं भिक्षुपिंत थ्व खँ कन । भिक्षुपिसं भगवान् बुद्धयात निवेदन यात । भिक्षुपिं ! भिक्षुणी स्यंकूम्ह उपसम्पन्नम्ह मखु, उपसम्पदा याना बिइमज्यू, उपसम्पन्नम्ह जूसां च्यूत यायेमाः । भिक्षुपिं ! संघभेदक उपसम्पन्नम्ह मखु, उपसम्पदा याना बिइमज्यू, उपसम्पन्नम्ह जूसां च्यूत यायेमाः । भिक्षुपिं ! लोहितुत्पादक उपसम्पन्नम्ह मखु, उपसम्पदा याना बिइमज्यू, उपसम्पन्नम्ह जूसां च्यूत यायेमाः । (८-९-१०)

५४. उभतोव्यञ्जनकवत्थु निता प्रकारया लिंग दुम्हसियागु कथावस्तु

११६. उगु समयय् छम्ह निगू व्यञ्जन (लिङ्ग) दुम्ह भिक्षुपिंथाय् प्रव्रजित जुयाच्चन । वं या नं याइगु, याके नं बिइगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! निगू व्यञ्जन (लिङ्ग) दुम्ह उपसम्पन्नम्ह मखु, उपसम्पदा याना बिइमज्यू । उपसम्पन्नम्ह जूसां च्यूत यायेमाः । (११)

५५. अनुपज्झायकादिवत्थुनि उपाध्याय मदुपिं इत्यादि कथावस्तु

११७. उगु समयय् भिक्षुपिसं उपाध्याय मदुम्हसित उपसम्पदा याइगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! उपाध्याय मदुम्हसित उपसम्पदा यायेमज्जू । गुम्हसिनं उपसम्पदा याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ । (१२)

उगु समयय् भिक्षुपिसं संघयात उपाध्याय याना उपसम्पदा याइगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! संघयात उपाध्याय याना उपसम्पदा यायेमज्जू । गुम्हसिनं उपसम्पदा याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ । (१३)

उगु समयय् भिक्षुपिसं गणयात उपाध्याय याना उपसम्पदा याइगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! गणयात उपाध्याय याना उपसम्पदा यायेमज्जू । गुम्हसिनं उपसम्पदा याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ । (१४)

उगु समयय् भिक्षुपिसं पण्डकयात उपाध्याय याना उपसम्पदा याइगु जुयाच्चन । ..... श्येयसंवासकयात उपाध्याय याना उपसम्पदा याइगु जुयाच्चन । ..... तीर्थकरं वःम्हसित उपाध्याय याना उपसम्पदा याइगु जुयाच्चन । ..... तिरश्चीनयात उपाध्याय याना उपसम्पदा याइगु जुयाच्चन । ..... मातृघातकयात उपाध्याय याना उपसम्पदा याइगु जुयाच्चन । पितृघातकयात उपाध्याय याना उपसम्पदा याइगु जुयाच्चन । अरहन्तघातकयात उपाध्याय याना उपसम्पदा याइगु जुयाच्चन । भिक्षुणीदूषकयात उपाध्याय याना उपसम्पदा याइगु जुयाच्चन । संघभेदकयात उपाध्याय याना उपसम्पदा याइगु जुयाच्चन । लोहितुत्पादकयात उपाध्याय याना उपसम्पदा याइगु जुयाच्चन । उभतोव्यञ्जनकयात उपाध्याय याना उपसम्पदा याइगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! पण्डकयात उपाध्याय याना उपसम्पदा यायेमज्जू । भिक्षुपिं ! श्येयसंवासकयात उपाध्याय याना उपसम्पदा यायेमज्जू । भिक्षुपिं ! तीर्थकरं वःम्हसित उपाध्याय याना उपसम्पदा यायेमज्जू । तिरश्चीनयात उपाध्याय याना उपसम्पदा यायेमज्जू । मातृघातकयात उपाध्याय याना उपसम्पदा यायेमज्जू । पितृघातकयात उपाध्याय याना उपसम्पदा यायेमज्जू । अरहन्तघातकयात उपाध्याय याना उपसम्पदा यायेमज्जू । भिक्षुणीदूषकयात उपाध्याय याना उपसम्पदा यायेमज्जू । संघभेदकयात उपाध्याय याना उपसम्पदा यायेमज्जू । लोहितुत्पादकयात उपाध्याय याना उपसम्पदा यायेमज्जू । निगू व्यञ्जन दुम्हसित उपाध्याय याना उपसम्पदा यायेमज्जू । गुम्हसिनं उपसम्पदा याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ । (१५)

५६. अपत्तकादिवत्थु पात्रमदुम्ह आदिसिगु कथावस्तु

११८. उगु समयय् भिक्षुपिसं पात्र मदुम्हसित उपसम्पदा याइगु जुयाच्चन । ल्हाती भिक्षा वनीगु जुयाच्चन । मनूतय्सं उपहास, निन्दा व दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्चन “तीर्थकरपिंथें ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! पात्र मदुम्हसित उपसम्पदा याना बिइमज्जू, गुम्हसिनं उपसम्पदायाइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ । (१६)

उगु समयय् भिक्षुपिसं चीवर मदुहसित उपसम्पदा याइगु जुयाच्वन । नांगा भिक्षा वनीगु जुयाच्वन । मनूतय्सं उपहास, निन्दा व दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्वन – “तीर्थकरपिथें ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! चीवर मदुहसित उपसम्पदा यायेमज्यू, गुहसिनं उपसम्पदा याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ । (१७)

उगु समयय् भिक्षुपिसं पात्र चीवर मदुहसित उपसम्पदा याइगु जुयाच्वन । नांगां ल्हाती भिक्षा वनीगु जुयाच्वन । मनूतय्सं उपहास, निन्दा व दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्वन – “तीर्थकरपिथें ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! पात्र चीवर मदुहसित उपसम्पदा यायेमज्यू । गुहसिनं उपसम्पदा याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ । (१८)

उगु समयय् भिक्षुपिसं न्यया हःगु पात्रं उपसम्पदा याइगु जुयाच्वन । उपसम्पदा जुइवं पात्र लित यंकीगु जुयाच्वन । ल्हाती भिक्षा वनीगु जुयाच्वन । मनूतय्सं उपहास, निन्दा व दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्वन – “तीर्थकरपिथें ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! न्यया हःगु पात्रं उपसम्पदा यायेमज्यू । गुहसिनं उपसम्पदा याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ । (१९)

उगु समयय् भिक्षुपिसं न्यया हःगु चीवरं उपसम्पदा याइगु जुयाच्वन । उपसम्पदा जुइ सिधयेवं चीवर लित यंकीगु जुयाच्वन । नांगां भिक्षा वनीगु जुयाच्वन । मनूतय्सं उपहास, निन्दा व दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्वन – “तीर्थकरपिथें ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! न्यया हःगु चीवरं उपसम्पदा यायेमज्यू । गुहसिनं उपसम्पदा याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ । (२०)

उगु समयय् भिक्षुपिसं न्यया हःगु पात्र व चीवरं उपसम्पदा याइगु जुयाच्वन । उपसम्पदा (उपसम्पन्न) जुइवं चीवर पात्र लित यंकीगु जुयाच्वन । नांगां ल्हातं भिक्षा वनीगु जुयाच्वन । मनूतय्सं उपहास, निन्दा व दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्वन – “तीर्थकरपिथें ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! न्यया हःगु पात्र चीवरं उपसम्पदा यायेमज्यू । गुहसिनं उपसम्पदा याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ । (२१)

उपसम्पदा यायेमज्यूगु नीछ्गु वार क्वचाल ।

५७. न पब्बाजेतब्बद्वत्तिसवार प्रव्रजित यायेमज्यूगु स्वीनिगु वार

११९. उगु समयय् भिक्षुपिसं ल्हाः त्वःधूपित प्रव्रजित याइगु जुयाच्वन । तुति त्वःधूपित प्रव्रजित याइगु जुयाच्वन । ल्हाः तुति त्वःधूपित प्रव्रजित याइगु जुयाच्वन । न्हाय्पं मदुपित प्रव्रजित याइगु जुयाच्वन । न्हाय् मदुपित प्रव्रजित याइगु जुयाच्वन । न्हाय्पं न्हाय् मदुपित प्रव्रजित याइगु जुयाच्वन । पतिं मदुपित प्रव्रजित याइगु जुयाच्वन । म्हालापतिं मदुपित प्रव्रजित याइगु जुयाच्वन । मूल नःसा चब्बुपित प्रव्रजित याइगु जुयाच्वन । पतिं प्यपुपित प्रव्रजित याइगु जुयाच्वन । धुसिलूपित प्रव्रजित याइगु जुयाच्वन । बागःचापित प्रव्रजित याइगु जुयाच्वन । गलः दुपित प्रव्रजित याइगु जुयाच्वन । दामे याना तःपित प्रव्रजित याइगु जुयाच्वन । कोर्डाया दण्ड बिइका च्वपित प्रव्रजित याइगु जुयाच्वन । ध्वः दुथाय् स्याय्माः धका घोपणा याना तःपित प्रव्रजित याइगु जुयाच्वन । ल्थ्यया वनीपित प्रव्रजित याइगु जुयाच्वन । बांमलागु रोग दुपित प्रव्रजित याइगु जुयाच्वन । परिषद स्यंकिपित प्रव्रजित याइगु जुयाच्वन । मिखा छपा कापित

प्रव्रजित याइगु जुयाच्चन । ल्हातुपिं कयेकुंपित प्रव्रजित याइगु जुयाच्चन । खुत्यांकाःपित प्रव्रजित याइगु जुयाच्चन । बाम्हसीपित प्रव्रजित याइगु जुयाच्चन । फ्याक्ला फ्याक्ला च्वंपित प्रव्रजित याइगु जुयाच्चन । सने मफयेक बुढा जूपित प्रव्रजित याइगु जुयाच्चन । मिखा निपां कांपित प्रव्रजित याइगु जुयाच्चन । लातापित प्रव्रजित याइथु जुयाच्चन । ख्वाँयपित प्रव्रजित याइगु जुयाच्चन । मिखा निपां कां व लांतापित प्रव्रजित याइगु जुयाच्चन । कां व ख्वाँयपित प्रव्रजित याइगु जुयाच्चन । उगु समय् लाता व ख्वाँयपित प्रव्रजित याइगु जुयाच्चन । उगु समय् काँ लाता व ख्वाँयपित प्रव्रजित याइगु जुयाच्चन । भगवान् बुढयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! ल्हाः त्वःधूपित प्रव्रजित यायेमज्यू । तुति त्वःधूपित प्रव्रजित यायेमज्यू । ल्हाः तुति त्वःधूपित प्रव्रजित यायेमज्यू । न्हाय्पं मदुपित प्रव्रजित यायेमज्यू । न्हाय् मदुपित प्रव्रजित यायेमज्यू । भिक्षुपिं ! न्हाय्पं न्हाय् मदुपित प्रव्रजित यायेमज्यू । भिक्षुपिं ! पतिं मदुपित प्रव्रजित यायेमज्यू । भिक्षुपिं ! म्हाला पतिं मदुपित प्रव्रजित यायेमज्यू । भिक्षुपिं ! मूल नःसा चःब्बुपित प्रव्रजित यायेमज्यू । भिक्षुपिं ! पतिं प्यपुपित प्रव्रजित यायेमज्यू । भिक्षुपिं ! धुसिलुपित प्रव्रजित यायेमज्यू । भिक्षुपिं ! बागःचापित प्रव्रजित यायेमज्यू । भिक्षुपिं ! गलः दुपित प्रव्रजित यायेमज्यू । भिक्षुपिं ! दामे याना तःपित प्रव्रजित यायेमज्यू । भिक्षुपिं ! कोर्डाया दण्ड बिइका च्वंपित प्रव्रजित यायेमज्यू । भिक्षुपिं ! ध्वः दुथाय् स्याय्माः धका घोषणा याना तःपित प्रव्रजित यायेमज्यू । भिक्षुपिं ! ल्थ्यया वनीपित प्रव्रजित यायेमज्यू । भिक्षुपिं ! बांमलागु रोग दुपित प्रव्रजित यायेमज्यू । भिक्षुपिं ! परिषद स्यकिपित प्रव्रजित यायेमज्यू । भिक्षुपिं ! मिखा छपा कांपित प्रव्रजित यायेमज्यू । भिक्षुपिं ! ल्हातुति कयेकुपित प्रव्रजित यायेमज्यू । भिक्षुपिं ! खुत्यांकाःपित प्रव्रजित यायेमज्यू । भिक्षुपिं ! बाम्हसीपित प्रव्रजित यायेमज्यू । भिक्षुपिं ! फ्याक्ला फ्याक्ला च्वंपित प्रव्रजित यायेमज्यू । भिक्षुपिं ! सने मफयेक बुढाजूपित प्रव्रजित यायेमज्यू । भिक्षुपिं ! मिखा निपां कांपित प्रव्रजित यायेमज्यू । भिक्षुपिं ! लातापित प्रव्रजित यायेमज्यू । भिक्षुपिं ! ख्वाँयपित प्रव्रजित यायेमज्यू । भिक्षुपिं ! निपां मिखा काँपिं व लातापित प्रव्रजित यायेमज्यू । भिक्षुपिं ! मिखा निपां काँपिं व ख्वाँयपित प्रव्रजित यायेमज्यू । भिक्षुपिं ! लाता व ख्वाँयपित प्रव्रजित यायेमज्यू । भिक्षुपिं ! काँ लाता व ख्वायपित प्रव्रजित यायेमज्यू । गुम्हसिनं प्रव्रजित याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ ।

प्रव्रजित यायेमज्यूगु स्वीनिगु बार स्वचाल ।

गुंगु हायज्जभागवार स्वचाल ।

५८. अलज्जीनिश्रयवत्थुनि

लज्जा मदपित आधार निश्रय बिइगु कथावस्तुत

१२०. उगु समयय् छवर्गीय भिक्षुपिसं लज्जा मदुपित निश्रय (निश्रय आधार) बिइगु जुयाच्चन । भगवान् बुढयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! लज्जा मदुपित निश्रय बिइमज्यू । गुम्हसिनं बिइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ ।

उगु समयय् भिक्षुपिं लज्जा मदुपिनिगु आधार कया च्वंचन । उपिं ताःकाल मदुवं (गुलिचा मदुवं) हे लज्जा मदुपिं पापीपिं जूवन । भगवान् बुढयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! लज्जा मदुपिनि आधार कया च्वनेमज्यू । गुम्ह च्वनी, उम्हसित दुष्कृत्य आपत्ति लाइ ।

अले भिक्षुपित थथे जुल, “लज्जा मदुपिनिनिश्रय कायेमज्यू, लज्जा मदुपिंथाय् आधार कया च्वने मज्यू” धका भगवान् बुद्धं प्रज्ञप्त यानाबिज्यात । जिमिसं गुकथं लज्जा दुम्ह वा लज्जा मदुम्ह सिइकेगु ?

भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! भिक्षुपिंनापं समान इच्छा दु मद्दु सिइकेत प्यन्हु न्यान्हु पियाच्वनेगु अनुमति बियाच्वना ।

५९. गमिकादिनिश्रयवत्थुनि यात्राय् वनीपिनि निश्रय काइगु कथावस्तुत

१२१. उगु समयय् छम्ह भिक्षु कोशल जनपदय् तःहाकगु यात्राय् वनाच्वन । अले व भिक्षुयात थथे जुल – “निश्रय मकाःसे च्वनेमज्यू” धका भगवान् बुद्धं प्रज्ञप्त यानाबिज्यात, जि निश्रय मकाःसे मगाःम्ह तःहाकगु यात्राय् वयाच्वना, जिं गुकथं आचरण यायेमाली ?” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! निश्रय प्राप्त मज्जुनिम्ह तःहाकःगु यात्राय् वना च्वम्ह भिक्षुं निश्रय मकाःसे च्वनेगु अनुमति बियाच्वना ।

उगु समयय् निम्ह भिक्षु कोशल जनपदय् तःहाकःगु यात्राय् वनाच्वन । उपिं छगू विहारय् थ्यंकः वन । अन छम्ह विरामी जुल । अले व विरामी भिक्षुयात थथे जुल – “निश्रय मकाःसे च्वनेमज्यू” धका भगवान् बुद्धं प्रज्ञप्त याना बिज्यागु दु । जि निश्रय मकाःसे मगाःम्ह विरामी । जिं गुकथं आचरण यायेमाली ? भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! निश्रय प्राप्त मज्जुनिम्ह म्हमफुम्ह भिक्षुं निश्रय मकाःसे च्वनेगु अनुमति बियाच्वना ।

अले व विरामी उपस्थापक भिक्षुयात थथे जुल – “निश्रय मकाःसे च्वनेगु मज्यू” धका भगवान् बुद्धं प्रज्ञप्त यानाबिज्यागु दु । जि निश्रय मकाःसे मगाःम्ह, थ्व भिक्षु नं म्हमफु, जिं गुकथं आचरण यायेमाली ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! निश्रय प्राप्त मज्जुनिम्ह विरामी उपस्थापक भिक्षुं निवेदन यात धाःसा निश्रय मकाःसे च्वनेगु अनुमति बियाच्वना ।

उगु समयय् छम्ह भिक्षु वनय् च्वन्चन । वयात अन (वनय्) न्त्याइपु तायाच्वन । अले व भिक्षुयात थथे जुल – “निश्रय मकाःसे च्वनेमज्यू” धका भगवान् बुद्धं प्रज्ञप्त याना बिज्यात । जि निश्रय मकाःसे मगाःम्ह जंगलय् च्वन्चन । जि थन न्त्याइपु तायाच्वन । जिं गुकथं आचरण यायेमाली ?” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! निश्रय प्राप्त मज्जुनिम्ह वनय् च्वनीम्ह (आरण्यक) भिक्षुं याउँक च्वनेगु बिचाः याना “गबले योग्यम्ह निश्रय बिइम्ह गुरु वइ, अबले वयागु आधारय् च्वने” धका मती तया निश्रय मकाःसे च्वनेगु अनुमति बियाच्वना ।”

६०. गोत्तेन अनुस्सावनानुजानना गोत्रद्वारा कर्मवाचा ब्वनेगु अनुमति

१२२. उगु समयय् आयुष्मान् महाकाश्यपयात उपसम्पदापेक्षी भावीभिक्षुपिं दया वयाच्वन । अले आयुष्मान् महाकाश्यपं आयुष्मान् आनन्दयाथाय् दूत छवयाबिल – “आनन्द, बिज्याहूँ । थ्वयात कर्मवाचा ब्वना बिज्याहूँ ।” आयुष्मान् आनन्द थथे धाल – “जिके स्थविरया नां कायेगु साहस मद्दु ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! गोत्रकथं नं कर्मवाचा ब्वनेगु अनुमति बियाच्वना धका (आज्ञा जुया बिज्यात) ।

६१. द्वे उपसम्पदापेक्खादिवत्थु निम्ह उपसम्पदापेक्षी भावीभिक्षु आदि कथावस्तु

१२३. उगु समयय् आयुष्मान् महाकाश्यपया उपसम्पदापेक्षी निम्ह भावी भिक्षुपि दया वयाच्चन । उपिं “जिं न्हापां उपसम्पदा जुइ, जि न्हापां उपसम्पदा जुइ” धका ल्वानाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । “भिक्षुपिं ! निम्हसित छकोलनं कर्मवाचा ब्वनेगु अनुमति बियाच्चना ।

उगु समयय् आपालं आपा स्थविरपिनि भावी भिक्षुपिं दया वयाच्चन । “जि न्हापा उपसम्पदा जुइ, जि न्हापा उपसम्पदा जुइ” धका उपिं ल्वानाच्चन । स्थविरपिसं “आवुसो ! आः भ्नीसं फुक्कसिया नितिं छकोलन कर्मवाचा ब्वने” धाल । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । “भिक्षुपिं ! निम्ह स्वम्हसित छकोलनं कर्मवाचा ब्वनेगु अनुमति बियाच्चना । व नं छम्ह जक उपाध्यायपाखें जुइमाः, नाना उपाध्यायपाखें मखु ।”

६२. गढभेबीसूपसम्पदानुजानना गर्भनिसें नीदँ दुम्हसित उपसम्पदा यायेगु अनुमति

१२४. उगु समयय् आयुष्मान् कुमारकाश्यप गर्भनिसें कया नीदँ दुबले उपसम्पन्न जुल । अले आयुष्मान् कुमार काश्यपयात थथे जुल । “नीदँ कमम्ह ब्यक्तियात उपसम्पदा यायेमज्यू” धका भगवान् बुद्धं प्रज्ञप्त याना बिज्यात ।” जि नं गर्भ निसेंकया नीदँ दुबले उपसम्पन्न जुयाम्ह खः । जि उपसम्पन्नम्ह खःला मखुला ? भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । “भिक्षुपिं ! मांया गर्भय् गुगु प्रथम प्रतिसन्धिचित्त उत्पन्न जुल, प्रथमविज्ञान प्रकट जुल, अबलेनिसें कया वहे वयागु जन्म जुल ।” “भिक्षुपिं ! गर्भनिसें नीदँ दुम्हसित उपसम्पदा यायेगु अनुमति बियाच्चना ।”

६३. उपसम्पदाविधि

१२५. उगु समयय् कुष्टरोग प्वःवइगु रोग चातःचातः थाइगु रोग, गना वनीगु रोग, तीले वइगु रोग नं दुपिं उपसम्पन्नपिं खने दयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । “भिक्षुपिं ! भावी भिक्षुयाके फिंस्वंगू अन्तरायधर्म न्यनेगु अनुमति बियाच्चना । “भिक्षुपिं ! थुकथं न्यनेमाः— छिमिके थुजागु रोग दुला ? कुष्ट रोग, प्वः वइगु रोग, चातःचातः थाइगु रोग, गना वनीगु रोग, तीले वइगु रोग ? मनु खःला ? मिजं खःला ? दासत्वं मुक्तम्ह खःला ? ऋणं मुक्तम्ह खःला ? राजकर्मचारी मखुम्ह खःला ? मांवौपिनि अनुमति दुम्ह खःला ? नीदँ पूर्णम्ह खःला ? छंके पात्र चीवर पूर्ण जूला ? छंगु नां छु ? छं उपाध्याय सु ? धका न्यनेमाः धका (आज्ञा जुया बिज्यात) ।

उगु समयय् भिक्षुपिसं शिक्षा मब्यूनिपिं भावी भिक्षुपिं अन्तरायधर्म न्यनीगु जुयाच्चन । भावी भिक्षुपिं अकमके जुया ग्यानाच्चनीगु । ख्वाः ख्युंका च्वनीगु, लिसः बिह मफयेका च्वनीगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । “भिक्षुपिं ! न्हापां अनुशासन याना लिपा अन्तरायधर्म न्यनेगु अनुमति बियाच्चना ।” धका (आज्ञा जुया बिज्यात)।”

अथे हे संघया दथुइ अनुशासन यानाच्वन । भावी भिक्षुपिं न्हापाथे हे अकमके जुया ग्यानाच्वनीगु । ख्वाः ख्युंका च्वनीगु, लिसः बिइ मफयेका च्वनीगु जुयाच्वन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात ।” भिक्षुपिं ! छखेपाखे यंका अनुशासन याना, संघया दथुइ अन्तरायधर्म न्यनेगु अनुमति बियाच्वना । भिक्षुपिं ! थुकथं अनुशासन यायेमाः ।

१२६. न्हापां उपसम्पदापेक्षीयात उपाध्याय ग्रहण याकेमाः । उपाध्याय ग्रहण याकेधुंका पात्र चीवर कना बिइमाः । थ्व छंगु पात्र, थ्व छिमिगु संघाटि, थ्व उत्तराङ्ग, थ्व अन्तरवास खः । हुँ, फलानागु थासय् दनाच्वं ।

मूर्खपिं मसःमस्यूपिसं अनुशासन यानाच्वन । बांमलाक अनुशासन यानातःपिं भावीभिक्षुपिं अकमके जुया ख्वाः ख्युंका, लिसः बिइ मफुपिं जुयाच्वन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात – “भिक्षुपिं ! मूर्खम्ह मसमस्यूम्हं अनुशासन यायेमज्यू । गुम्हसिनं अनुशासन याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ । भिक्षुपिं ! सःस्यूम्हं समर्थ दुम्ह भिक्षुं अनुशासन यायेगु अनुमति बियाच्वना ।”

सम्मति बिया मतःपिसं अनुशासन यानाच्वन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! सम्मति बिया मतःम्हं अनुशासन यायेमज्यू । गुम्हसिनं अनुशासन याइ वयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ । “भिक्षुपिं ! सम्मति बिया तःम्हं अनुशासन यायेगु अनुमति बियाच्वना ।” भिक्षुपिं ! थुकथं सम्मति बिइमाः, थःत थःम्हं जूसां सम्मति बिइमाः । मेपिसं मेपित सम्मति बिइमाः ।

गुकथं थःत थःम्हं सम्मति बिइगु जुइलय् ? सःस्यूम्हं समर्थ दुम्ह भिक्षुं संघयात सिइके बिइमाः— “भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहुँ । फलानाम्हं फलानाम्हं आयुष्मान्यात (विषय याना) उपसम्पदा जुइगु इच्छा यानाच्वन । यदि संघया अनुकूलगु अवस्था दुगु कर्म दत धाःसा जिं फलानाम्हं फलानाम्हंसित अनुशासन याये ।” थथे थःत थःम्हं सम्मति बिइमाः ।

गुकथं मेपिसं मेपित सम्मति बिइमाः ? सःस्यूम्हं समर्थ दुम्ह भिक्षुं संघयात सिइके बिइमाः— “भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहुँ । फलानाम्हं फलानाम्हं आयुष्मान्यात (विषय याना) उपसम्पदा जुइगु इच्छा यानाच्वन । यदि संघया योग्यगु अवस्था दुगु कर्म दत धाःसा फलानाम्हं फलानाम्हंसित अनुशासन यायेमाः । थथे मेपिसं मेपित सम्मति बिइमाः ।”

उम्हसम्मति बियातःम्हं भिक्षुं भावी भिक्षुयाथाय् वना थुकथं धायेमाः “न्यं, फलानाम्हं, थ्व छं सत्यगु खँ ल्हायेगु अवस्था खः । खःगु जूगु खँ ल्हायेगु अवस्था खः । गुगु जुल, वयात संघया दथुइ न्यनेबले दुसा दु धायेमाः, मदुसा मदु धायेमाः । अकमके जुया ग्याये नं मते, ख्वा नं ख्युंके मते । थथे छंके न्यनी— छंके थजाथजागु रोग दुला ? कुष्ट रोग, प्वः वइगु रोग, चातःचातः वइगु रोग, गना वनीगु रोग, तीलेवइगुरोग, मनु खःला ? मिजं खःला ? दासत्वं मुक्तम्हं खःला ? ऋणं मुक्तम्हं खःला ? राजकर्मचारी मखु खःला ? मां बौपिनिगु अनुमति दुम्ह खःला ? नीदँ पूर्णम्हं खःला ? पात्र चीवर दुला ? छंगु नां छु ? छं उपाध्यायया नां छु ?”

(अनुशासक) नापं वइगु जुयाच्वन । भिक्षुपिं ! नापं वये मज्यू, अनुशासन बिइम्हं न्हापां वया संघयात सिइके बिइमाः । “भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहुँ । फलानाम्हं फलानाम्हं आयुष्मान्यात (विषय याना) उपसम्पदा जुइगु इच्छा यानाच्वन । वयात जिं अनुशासन यायेधुन ।” यदि संघया योग्यगु अवस्था दुगु कर्म दत धाःसा “फलानाम्हं “वा” धका धायेमाः ।

छखेपाखे गाः पाछायेके बिया भिक्षुपिनि तुति वन्दना याके बिया पुतुं फेतुइके बिया ल्हाः बिनित्ति याके बिया उपसम्पदा फ्वंके बिइमाः । “भन्ते ! संघयाके उपसम्पदा फ्वनाच्वना । भन्ते ! संघं अनुकम्पा

तया जित क्वय्लाःगु श्रामणेरभावं उत्तमगु भिक्षुत्वय् तया बिज्याहूँ । भन्ते ! निकोलनं संघयाके उपसम्पदा फवनाच्चना । भन्ते, संघं जित अनुकम्पा तया क्वय्लाःगु श्रामणेरभावं उत्तमगु भिक्षुत्वय् तया बिज्याहूँ । भन्ते ! स्वकोलनं संघयाके उपसम्पदा फवनाच्चना । भन्ते ! संघं जित अनुकम्पा तया क्वय्लाःगु श्रामणेरभावं उत्तमगु भिक्षुत्वय् तया बिज्याहूँ । सःस्यूह् समर्थं दुम्हभिक्षुं संघयात सिइके बिइमाः ।”

“भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहूँ, थ्व फलानाम्हं फलानाम्ह आयुष्मान्यात (विषय याना) उपसम्पदा जुइगु इच्छा यानाच्चन । यदि संघया योग्यगु अवस्था दुगु कर्म दयाच्चन धाःसा जिं फलानाम्हसिके अन्तराम धर्म न्यने ।”

न्यं, फलानाम्ह, थ्व छं सत्यगु खँ ल्हायेगु अवस्था खः । खःगु जूगु खँ ल्हायेगु अवस्था खः । गुगु जुल, उगु न्यनाच्चना । दुसा ‘दु’ धायेमा, मदुसा ‘मदु’ धायेमाः । छंके थुजागु रोग दुला ? कुष्ट रोग, प्वः वैगु रोग, चातःचातः थाइगु रोग, गना वनीगु रोग, तीले वइगु रोग दुला ? मनु खःला ? मिजं खःला ? दासत्वं मुक्तम्ह खःला ? ऋणं मुक्तम्ह खःला ? राजकर्मचारी मखु खःला ? मां बौपिनिगु अनुमति दुम्ह खःला ? नीदं पूर्णम्ह खःला ? पात्र चीवर पूर्ण जूला ? छंगु नां छु ? छं उपाध्याय सु ? सःस्यूह् समर्थं दुम्ह भिक्षुसंघयात सिइके बिइमाः -

१२७. “भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहूँ । थ्व फलानाम्हं फलानाम्ह आयुष्मान्यात (विषययाना) उपसम्पदा जुइगु इच्छा यानाच्चन । अन्तरायधर्मतपाखें परिशुद्ध जुल, पात्र चीवरं नं पूर्ण जुल, फलानाम्हं फलानाम्ह उपाध्यायपाखें संघयाके उपसम्पदा फवनाच्चन । यदि संघया योग्यगु अवस्था दुगु कर्म दत धाःसा संघं फलानाम्हसित फलानाम्ह उपाध्यायपाखें उपसम्पदा यायेमाल । थ्व प्रस्तावना खः -

भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहूँ । फलानाम्ह भावी भिक्षुं फलानाम्ह आयुष्मान्यात उद्देश्य याना उपसम्पदा जुइगु इच्छा यानाच्चन । अन्तरायधर्मतपाखें परिशुद्ध जुल । पात्र चीवर पूर्ण जुल । फलानाम्हं फलानाम्ह उपाध्यायपाखें संघयाके उपसम्पदा फवनाच्चन । संघं फलानाम्ह भावी भिक्षुयात फलानाम्ह उपाध्यायपाखें उपसम्पदा बियाच्चन । फलानाम्ह भावीभिक्षुया फलानाम्ह उपाध्यायपाखें उपसम्पदा जुइगु गुम्ह आयुष्मान्या समर्थन दु, उम्ह आयुष्मान् मौन जुया बिज्याहूँ । गुम्ह आयुष्मान्या समर्थन मदु, उम्ह आयुष्मान् न्ववाना बिज्याहूँ ।

निकोलनं थ्व खँ धयाच्चना । भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहूँ । फलानाम्ह भावीभिक्षुं फलानाम्ह आयुष्मान्यात (विषय याना) फलानाम्हं उपसम्पदा जुइगु इच्छा यानाच्चन । अन्तरायधर्मतपाखें परिशुद्ध जुल । पात्र चीवर नं पूर्ण जुल । फलानाम्हं संघयाके फलानाम्ह उपाध्यायपाखें उपसम्पदा जुइगु फवनाच्चन । संघं फलानाम्ह भावी भिक्षुयात फलानाम्ह उपाध्यायपाखें उपसम्पदा बियाच्चन । फलानाम्ह भावी भिक्षुया फलानाम्ह उपाध्यायपाखें उपसम्पदा जुइगु गुम्ह आयुष्मान्या समर्थन दु, उम्ह आयुष्मान् मौन जुया बिज्याहूँ । गुम्ह आयुष्मान्या समर्थन मदु, उम्ह आयुष्मान् न्ववाना बिज्याहूँ ।

स्वकोलनं थ्व खँ धयाच्चना । भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहूँ । फलानाम्ह भावी भिक्षुं फलानाम्ह आयुष्मान्यात उद्देश्य याना उपसम्पदा जुइगु इच्छा यानाच्चन । अन्तरायधर्मतपाखें परिशुद्ध जुल, पात्र चीवरं पूर्ण जुल, फलानाम्हं संघयाके फलानाम्ह उपाध्यायपाखें उपसम्पदा फवनाच्चन । संघं फलानाम्ह भावी भिक्षुयात फलानाम्ह उपाध्यायपाखें उपसम्पदा बियाच्चन । फलानाम्ह भावी भिक्षुया फलानाम्ह उपाध्यायपाखें उपसम्पदा जुइगु गुम्ह आयुष्मान्या समर्थन दु, उम्ह आयुष्मान् मौन जुया बिज्याहूँ । गुम्हसिया समर्थन मदु, उम्हसिनं न्ववाना बिज्याहूँ ।

संघं फलानाम्हा भावी भिक्षुयात् फलानाम्हा उपाध्यायपाखे उपसम्पन्न याना बिज्यात् । संघयात् समर्थन दु । उकिं मौन जुयाच्चन । थथे मौन जूगुलिं थ्व खँ समर्थन जुल धका धारण यानाच्चना ।

उपसम्पदाकर्म क्वचाल ।

६४. चत्तारो निश्रया प्यंगु निश्रयत

१२८. अबले हे किचः दायेमाः । ऋतु प्रमाणयात् कनेमाः । दिं कनेमाः, पुचः (समूह) कनेमाः । प्यंगु आधार कनेमाः -

थःगु त्तिं थःम्हं च्या प्राप्त जूगु भोजनया आधारय् प्रब्रज्या खः । उकी छं थःगु शरीरय् शिक्षापद स्थिर जुयाच्चंतले उत्साह यायेमाः । तःसकं लाभीम्ह जुल धाःसा संघभोजन, उदेश्यभोजन, निमन्त्रणाभोजन, सलाकभोजन, कृष्णपक्ष वा शुक्लपक्षय् बिइगु भोजन, उपोसथय् बिइगु भोजन, पारु खुन्हु (प्रतिपदा) बिइगु भोजन, ग्रहण याये योग्य जू ।

पांसुकूल चीवरया आधारय् प्रब्रज्या खः । उकी छं थःगु शरीरय् शिक्षापद स्थिर जुयाच्चंतले उत्साह यायेमाः । तःसकं लाभीम्ह जुल धाःसाखोम देशं बने जूगु कायागु चीवर, कपाचं बनेजूगु कायागु चीवर, रेशमयागु चीवर, ऊनयागु चीवर, साण धइगु घासं बनेजूगु कायागु चीवर व न्यातां ल्वाक ज्याःगु कां बनेजूगु चीवर ग्रहण याये ज्यू ।

सिमाक्वय् विहारया आधारय् प्रब्रज्या खः । उकी छं थःगु शरीरय् शिक्षापद स्थिर जुयाच्चंतले उत्साह यायेमाः । तःसकं लाभीम्ह जुल धाःसा निखे पौ दुगु विहार, छखेपाखे पौ दुगु विहार, प्यकुलाःगु विहार, कःसि दुगु विहार, गुफा ग्रहण याये योग्य जू ।

पुलांगु साच्चय् फिना तःगु वासया आधारय् प्रब्रज्या खः । उकी छं थःगु शरीरय् शिक्षापद स्थिर जुया चंतले उत्साह यायेमाः । तःसकं लाभीम्ह जुल धाःसा घ्यः (घ्यः) नौनि घ्यः, चिकं, कस्ति, साख ग्रहण याये योग्य जू ।

प्यंगु निश्रयत (आधारत) क्वचाल ।

६५. चत्तारि अकरणीयानि याये मज्ज्यूगु क्रिया प्यंगु

१२९. उगु समयय् भिक्षुपिसं छम्ह भिक्षुयात् उपसम्पदा याना याकचित त्वःता वन । व लिपा याकचा वबले लँय् बिचय् न्हापायाम्हा कला ध्वःदुल । व मिसां थथे धाल - “आः छु प्रव्रजित जुयागुला ?” प्रव्रजित जुयागु खः । प्रव्रजितपिनि नितिं मैथुनधर्म दुर्लभ (वा) मैथुनधर्म सेवन या वा । व (भिक्षुं) व मिसालिसे मैथुनधर्म सेवन याना लिबाक वन । भिक्षुपिसं थथे धाल - “आवुसो ! छु छ्वाय् थथे लिबाक वयागु ?” अले व भिक्षुं भिक्षुपित् थ्व खँ (निवेदन यात) कन । भिक्षुपिसं भगवान् बुद्धयात् थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! उपसम्पदा याना पासा तथा बिइगु अनुमति बियाच्चना, साथे यायेमज्ज्यूगु प्यंगु नं कनेगु यायेमाः -

उपसम्पन्नम्ह भिक्षुं कमसेकम तिरश्चीननिसें कया मैथुनधर्म सेवन यायेमज्यू । गुम्ह भिक्षुं मैथुनधर्म सेवन याइ, व श्रमण शाक्यपुत्र मखुम्ह जुइ । नमूनाकथं धायेमाल धा:सा पुरुषया छयौं ध्यान, हानं व छयौं शरीर नापं स्वाना म्वाकेगु थाकुथेंतुं (असम्भवथेंतुं) अथे हे भिक्षुं मैथुनधर्मयात सेवन (याना) यात धा:सा व श्रमण शाक्यपुत्र मखुम्ह जुइ । उकियात छं थ:गु शरीरय् शिक्षापद स्थिर जुयाचवंतले यायेमज्यू ।

उपसम्पन्नम्ह भिक्षुं कमसेकम सिनका छपु निसें कया खुइगु भावनां मबीकं काये मज्यू । गुम्ह भिक्षुं छसुका वा छसुका वंगु चीजवस्तु वा छसुकां अप्व: खुइगु भावनां मबीकं काइ, व श्रमण शाक्यपुत्र मखुम्ह जुइ । कच्चां कुत्युव:गु व्वह: वाउंसे च्वनेथाकुथेंतुं (अयोग्यथेंतुं) अथे हे भिक्षुं छसुका वा छसुका वंगु चीज वस्तु वा छसुकां अप्व: खुइगु भावनां मबीकं काल धा:सा व श्रमण शाक्यपुत्र मखुम्ह जुइ । उकियात छं थ:गु शरीरय् शिक्षापद स्थिर जुया चवंतले यायेमज्यू ।

उपसम्पन्नम्ह भिक्षुं कमसेकम भुसुना इमुचायात निसें कया चेतनांसहित जुया स्यायेमज्यू । गुम्ह भिक्षुं चेतनासहित जुया कमसेकम गर्भय् च्वंम्ह मचा वा मनूयात स्याइ व श्रमण शाक्यपुत्र मखुम्ह जुइ । त:फा:गु ल्वंहं निकु टुका जुइबले जोडे यायेगु असम्भवथें अथे हे भिक्षुं चेतनासहित जुया मनू स्यात धा:सा व श्रमण शाक्यपुत्र मखुम्ह जुइ । उकियात छं थ:गु शरीरय् शिक्षापद स्थिर जुया चवंतले यायेमज्यू ।

उपसम्पन्नम्ह भिक्षुं कमसेकम “जि सुनसानगु थासय्, न्ह्याइपुता” धका धाइगु खँ निसें कया गृहस्थीपिनि दस कुशल कर्मपथ धर्म स्वया उत्तमगु मार्ग फल धर्मयात कने मज्यू । गुम्ह भिक्षु मभिंगु इच्छा दुम्ह जुया मभिंगु इच्छा प्रेरितम्ह जुया थ:के मदुगु, थ:त मजूगु ध्यान विमोक्ष, समाधि, समापत्ति, मार्ग, फल धइगु उत्तरिमनुष्य धर्म कनी, व श्रमण शाक्यपुत्र मखुम्ह जुइ । च्वका ल्वा:ल्हाना त:गु ताइगव: सिमा हानं चुलि जाया वये अयोग्यथेंतुं, अथे हे भिक्षुं मभिंगु इच्छा दुम्ह, जुया, मभिंगु इच्छां प्रेरित जुया थ:के मदुगु थ:त मजूगु उत्तरिमनुष्य धर्म कन धा:सा व श्रमण शाक्यपुत्र मखुम्ह जुइ । उकियात छं थ:गु शरीरय् शिक्षापद स्थिर जुयाचवंतले यायेमज्यू ।

Dhamma.Digital

प्यंगु यायेमज्यूगु ज्या खात व्वचाल ।

६६. आपत्तिया अदस्सने उक्खित्तकवत्थुनि आपत्तियात मखना निष्काशन याइगु वस्तुत

१३०. उगु समयय् आपत्ति मखना पितिनात:म्ह छम्ह भिक्षु गृहस्थी जू वन । वं हानं लिहाँ वया भिक्षुपिके उपसम्पदा फवनाच्वन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात ।

“भिक्षुपिं ! थुगु बुद्धशासनय् छम्ह भिक्षु आपत्तियात खंका मका:गुलिं पितिका च्वने माला गृहस्थी जूवन । वं हानं लिहाँ वया भिक्षुपिंथाय् उपसम्पदा फवनाच्वन, वयात थथे धायेमा: “उगु आपत्ति खंका यंकेगु ख:ला ?” यदि जिं खंका यंकेगु जुल धका धाल धा:सा प्रब्रज्या याना बिइमा:, यदि जिं खंका यंके मखु धा:सा प्रब्रज्या याना बिइमज्यू । प्रब्रजित याना बिइधुंका धायेमा:” “उगु आपत्ति खंला ?” यदि जिं खंका यंकेगु ख: धाल धा:सा उपसम्पदा याना बिइमा:, जिं खंका यंके मखु धाल धा:सा उपसम्पदा याना बिइमज्यू । उपसम्पदा याना बिइधुंका धायेमा: “उगु आपत्ति खं ला ?” जिं खंका यंकेगु ख: धा:सा संघय् दुथ्याकेमा: । “जिं खंका यंकेमखु” धाल धा:सा संघय् दुथ्याके मज्यू । संघय् दुथ्याकेधुंका धायेमा: “उगु आपत्तियात खंका यकिं ।” खंका यंकेल धा:सा कुशल हे जुल । खंका मयंकल धा:सा संगठन बलाका हानं पितिना छव्वयेमा: । संगठन बमलासा नापं नये त्वने च्वने या:सां आपत्ति मला: ।

“भिक्षुपिं ! थुगु बुद्धशासनय् छम्ह भिक्षुं आपत्तियात उपचार मयाःगुलिं पित्तिका च्वने माला गृहस्थी जू वन । वं हानं लिहाँ वया भिक्षुपिंथाय् उपसम्पदा फ्वनाच्चन, वयात थथे धायेमाः “उगु आपत्ति उपचार यायेगु खःला ?” यदि जिं उपचार यायेगु जुल धका धाल धाःसा प्रब्रज्या याना बिइमाः, यदि जिं उपचार याये मखु धाःसा प्रब्रज्या याना बिइमज्यू । प्रव्रजित याना बिइधुंका धायेमाः- “उगु आपत्ति उपचार यायेगु खःला ?” यदि जिं उपचार याना यंकेगु खः धाल धाःसा उपसम्पदा याना बिइमाः, जिं उपचार याना यंके मखु धाल धाःसा उपसम्पदा याना बिइमज्यू । उपसम्पदा याना बिइधुंका धायेमाः “उगु आपत्ति उपचार यायेगु खःला ?” जिं उपचार यानायंकेगु खः धाःसा संघय् दुथ्याकेमाः । “जिं उपचार याना यंकेमखु” धाल धाःसा संघय् दुथ्याके मज्यू । संघय् दुथ्याकेधुंका धायेमाः “उगु आपत्तियात उपचार याना यकिं ।” उपचार याना यंकल धाःसा कुशल हे जुल । उपचार याना मयंकल धाःसा संगठन बलाका हानं पित्तिना छ्वयेमाः । संगठन बमलासा नापं नये त्वने च्वने याःसां आपत्ति मलाः ।

“भिक्षुपिं ! थुगु शासनय् मिथ्या धारणायात मत्वःतुगुलिं पित्तिका च्वने माला भिक्षु गृहस्थी जुयाच्चन । वं हानं लिहाँवया भिक्षुपिंथाय् प्रब्रज्या फ्वनाच्चन । वयात थथे धायेमाः” “उगु मिथ्या धारणायात त्वतेगु खःला ?” जिं त्वःतेगु खः धाःसा प्रव्रजित याना बिइमाः, जिं त्वःते मखु धाःसा प्रव्रजित याना बिइमज्यू । प्रव्रजित जुइधुंका धायेमाः । “उगु मिथ्या धारणायात त्वःतेगु खःला ?” जिं त्वःतेगु खः धाःसा उपसम्पदा याना बिइमाः, जिं त्वःते मखु धाःसा उपसम्पदा याना बिइमज्यू । उपसम्पदा जुइधुंका धायेमाः “छं उगु मिथ्या धारणायात त्वःतेगु खःला ?” जिं त्वःतेगु खः धाःसा संघय् दुथ्याकेमाः, जिं त्वःतेमखु धाःसा संघय् दुथ्याके मज्यू, संघय् दुथ्याकेधुंका धायेमाः “छं उगु मिथ्या धारणायात त्वःति ।” त्वःतल धाःसा भिं हे जुल । मत्वःतुसा संगठन बलाका हानं पित्तिनेमाः । संगठन बमलात धाःसा व नापं नये त्वने च्वने याःसां आपत्ति मलाः ।

न्यापांगु महास्कन्धक क्वचाल ।

६७ - उगु महास्कन्धकया संक्षिप्तीकरण

१३१ - आपालं प्रतिफल दुगु शीलयात यःपिं व्यक्तिपिनिगु सुखयात धारण यायेफुगु विनयय् दक्षता दुगु दुष्टगु पाप इच्छा दुपिं व्यक्तिपिन्त दबे यायेगुली व लज्जा दुपिं सत्पुरुषपिन्त थल्वनेगुली;

बुद्धशासनयात धारण यायेगुली व सर्वज्ञ तथागतपिनिगु क्षेत्र जुयाच्चंगु मेमेपिं व्यक्तिपिनिगु क्षेत्र मखुगु भयरहितगु बाँलाक प्रज्ञप्त याना बिज्यानातःगु संशय याये बहःमजूगु -

महावर्गस्कन्धक चूलवर्गस्कन्धकय् अले भिक्षुविभङ्ग भिक्षुणीविभङ्ग परिवारय् व भिक्षुप्रातिमोक्ष भिक्षुणीप्रातिमोक्षय् दक्षता दुम्ह भिक्षुं विपरीत मजुइक उचित रूपं ल्वइगुकथं आचरण याये फु ।

गुम्ह साजवां सा द्वहँपुचःयात मस्यू, लुममं, उम्ह साजवां सा द्वहँ पुचःयात रक्षा याये फइमखु । थथे हे शीलशिक्षायात मस्यूम्ह उम्ह भिक्षुं शील संयम यायेगु ज्यायात गनं जक रक्षा याये फइतिनिलय् ?

सुत्तन्तपिटक व अभिधम्मपिटक ल्वःमना वंसा नं ‘लोप जुया वंसा नं’ उगु इलय् तक्क विनयधर्म ‘विनयपिटक’ लोप जुया तना मर्वनिंसा बुद्धशासन हाकनं स्थिर जुया ‘प्रज्वलित जुयाच्चनीतिनि’ ।

उकिं संक्षिप्तं ल्याःखायेगुया कारण जुयाच्चंगु उदानयात क्रमकथं स्यूगु अनुसारं उपदेश याये । ‘धयाक्यने’, धया च्वनाम्ह जिगुपाखें न्यनेगु यायेमाल ।

(विषय) वस्तुयात निदानयात आपत्तियात विस्तृतविधिद्वारा ..... प्रभेदयात थुपिं दक्वयात ल्यंपुल्यं मदयेक उल्लेख याना यंके फयेकेगु थाकुसे च्वं । उपिं दक्वयात संक्षिप्तविधिकथं सीका यंकेमाल ।

बोधिकथा 'बोधि=वंगलसिमाक्वय् विहार याना बिज्यानाच्वंगुलिसे स्वापु दुगु खँ' राजायतनकथा 'राजायतनसिमाक्वय् विहार याना बिज्याना च्वंगुलिसे स्वापु दुगु खँ' अजपालकथा 'फै जवाः वंगलसिमाक्वय् विहार याना बिज्यानाच्वंगुलिसे स्वापु दुगु खँ' सहम्पति ब्रह्मां उपदेश बियाबिज्याये नितिं प्रार्थना याःगु विषय, आलार ऋपि उदक ऋषिपिन्त लुमंका बिज्याःगु विषय, पञ्चवर्गीय भिक्षुपिनि विषय, उपक आजीवक नापलाना बिज्याःगु विषय, ऋषिपतनवनय् बिज्याःगु विषय ।

कोण्डञ्ज, वप्प, भद्दिय, महानाम, अस्सजीपिन्त उपदेश कना बिज्याःगु विषय, यश श्रेष्ठिपुत्रयात मुक्त याना बिज्याःगु विषय, श्रेष्ठपुत्र प्यम्हसिनं मुक्तिधर्म लाभ याःगु विषय, यशया न्ययेम्ह पासापिसं मुक्तिधर्म लाभ याःगु विषय, सम्पूर्ण भिक्षुपिन्त देश चारिक वनेया नितिं छ्वया बिज्याःगु विषय ।

त्रिशरण गमनद्वारा श्रामणेर भिक्षु याना बिज्याःगु वस्तु, मारदेवलिसे खँल्हाबल्हा याना बिज्याःगु विषय, स्वीम्ह भद्रवर्गीय राजकुमारपिं भिक्षु जूगु विषय, उरुवेलवनय् स्वम्ह दाजुकिजा ऋषिपिलिसे ध्वःदुगु विषय, भगवान् बुद्ध अग्निशालाय् दुहाँ बिज्याःना ऋद्धि क्यना बिज्याःगु विषय, जंगल छगुलिं जाहाँ थिका चातुर्महाराजिक देवराजपिं प्यम्हलिसें शक्रदेवेन्द्र महाब्रह्मापिसं पूजा याःवःगु विषय, पांशुकूल चीवर मुँका हया बिज्याःगु विषय, देवराज इन्द्रं पुखू निर्माण याना ब्यूगु विषय, चीवर हीत तःफाःगु ल्वहँफाः तया तःगु विषय, ककुध सिमा कच्चा भुक्य् जुया वःगु विषय, चीवर चकंकेत ल्वहँफाः तया जामून फल अँ अम्बतयत् व त्रयशित्रंशतं पारिजात स्वाँ कया हया बिज्याना क्यना बिज्याःगु विषय, हे काश्यप, न्यासः सिंग्व बाफला बाफला जुइमाः, मि छ्वयेमाः, मि सिना वनेमाः धका धया बिज्याःगु, न्यासः ऋषिपिं लखय् लुकुब्यूगु विषय ह्येँग्वाःमकः न्यासः निर्माण याना बिज्याःगु, तःसकं वा वःबले चमत्कार क्यना बिज्याःगु, गयाय् च्वना बिज्याःगु, ताडमाँया उच्चानय् च्वना बिज्याःगु, मगधाधिपति बिम्बिसार जुजुं समारचार ताःगु ।

उपतिस्स कोलितपिं भिक्षु जूगु, ख्याति प्राप्तपिं राजगृहवासीपिं भिक्षु जूगु, बाँमलाक चीवरं पुना भिक्षाटन वंगुलिं मनूतयसं उपहास याःगु, पितित्ता छ्वयेगु अनुमति बिया बिज्याःगु, भिक्षाटन पात्र गृहस्थीपिनिप्रति भुके जुइकूगुलिं उपहास याःगु, गंसिम्ह अभाव ग्रष्टम्ह बांमलाःम्ह ब्राह्मणयात भिक्षु जुइया नितिं अनुमति बिया मबिज्याःगु, भिक्षु जुइधुंका आचरण याये मज्यूगु आचरणयात आचरण याःम्ह भिक्षु प्वाः धयागु प्रत्ययया कारणं भिक्षु जूम्ह व्यक्तियागु विषयवस्तु, माणवक छम्ह भिक्षु जुइ त्यंबले आधार निश्रययात न्हापां धाःगु जुया भिक्षु मजूगु विषयवस्तु, निम्ह स्वम्ह दुगु गणद्वारा भिक्षु छुना ब्यूगु विषयवस्तु ।

फिगू वास पूर्ण मज्जीनितिनिपिं, छगू निगू वास तिनि जक दुपिं भिक्षुपिसं नापं च्वनीम्ह शिष्ययात भिक्षु छुना ब्यूगु विषयवस्तु, मूर्खपिं दक्षता मदुपिं भिक्षुपिसं फिगू वास दत धका भिक्षु छुना ब्यूगु विषयवस्तु, उपाध्याय गुरु मेथाय् चिलावंगु जुया अनुशासन हीनपिं भिक्षुपिनिगु विषयवस्तु, फिगू वास दुम्ह भिक्षुं निश्रय बी फुगु ।

अन्तेवासिक शिष्यपिसं व्रताचरणयात बांलाक आचरण मयाःगु विषयवस्तु, पितित्ता छ्वःगु विषयवस्तु, दक्षता मदयेक निश्रय ब्यूगु विषयवस्तु, निश्रय शान्त जूगु विषय, उपाध्याय जुइमत्वःगु निश्रय बी मज्यूगु अंग न्यागू, खुगू, बुद्धशासनं पिने तीर्थकर जुइनंम्ह भिक्षुं विषयवस्तु, बुद्धशासनं पिने तीर्थकर जुइनंम्ह जुया वस्त्र मदयेक नांगां वःम्ह व्यक्ति, सँ खाना छ्यौं पाचुका वःम्ह व्यक्ति, मि पूजा याइम्ह ऋषि, शाक्यवंशी राजकुमारतयत् छुकथं यायेमाली धयागु विषय ।

मगध राष्ट्रय न्याता प्रकारयागु रोग दुपिन्त भिक्षु छुना ब्यूगु विषय, मानवक छम्ह भिक्षु जुगु विषय, विम्बिसार जुजुं ज्या वाना हःगु विषय, अंगुलिमाल डाखुं भिक्षु जूगु विषय, अंगुलिमाल छम्ह बाहेक मेपिं खुँतयत भिक्षु जुइगु अनुमति बिया विमज्याःगु विषय, ध्वःदुगु थासय् स्यायेमाः धका निर्धारित याना तःम्ह व्यक्तियागु विषय, कोडायागु दण्ड निर्धारित याना तःम्ह व्यक्तियागु विषय, नैयागु लाहाछाप तथा तःम्ह व्यक्तियागु विषय, ऋण लगे जूम्ह व्यक्ति, मेपिनि च्यो जुया च्वम्ह व्यक्ति, सँ खाना छुर्यो पाचुका तःम्ह, लुँकःमिया काय् उपालि कुलपुत्र, अहिवातक रोग, श्रद्धा दुगु कुल परस्पर आचरण याःम्ह, कण्टक श्रामणेर् दिशा संकीर्ण जुइगु, कपिलवस्तु नगरपाखे बिज्याःगु राहुल कुमार श्रामणेर् जूगु, अबुजु (शुद्धोदन) यागु प्रार्थना, भिगू शिक्षापादयात अनुमति बिया बिज्याःगु, आदर गौरव मदयेक च्वनाच्वंगु, गुकथं दण्ड बीमाली धका चिन्तन याइगु, उपाध्यायपिनिया नितिं सुखपूर्वक च्वनेगुयात क्यनीगु, मेपिनि शिष्यपिन्त ह्येका कायेगु, भिक्षुणीपिन्त स्यंकूम्ह कण्टक श्रामणेर् ।

पण्डक, थैय्यसंवासक तित्थियपक्कन्तक, नाग, मां स्याइम्ह, अबु स्याइम्ह, अरहन्त स्याइम्ह, भिक्षुणीयात स्यंकीम्ह, भगवान बुद्धयात हि कुंका बीम्ह, उभतोव्यञ्जनक, उपाध्याय मदयेक भिक्षु छुना बीगु, संघयात उपाध्याय याना भिक्षु छुना बीगु, गणयात उपाध्याय याना भिक्षु छुना बीगु, पण्डकयात उपाध्याय याना भिक्षु छुना बीगु, पात्र मदुम्हसित भिक्षु छुना बीगु, चीवर मदुम्हसित भिक्षु छुना बीगु पात्र व चीवर नितां मदुम्हसित भिक्षु छुना बीगु, न्ययेकया तःगु पात्र चीवरद्वारा भिक्षु छुना ब्यूपिं स्वम्ह ।

ल्हाः प्यदंम्ह, तुति प्यदंम्ह, ल्हाः तुति नितां प्यदंम्ह, न्ह्यायपं प्यदंम्ह, न्हाय् प्यदंम्ह, न्ह्यायपं न्हाय् नितां प्यदंम्ह, ल्हापतिं तुतिपतिं प्यदंम्ह, ल्हाःयागु बुढापतिं तुतियागु बुढापतिं प्यदंम्ह, मुख्यगु नशा प्यदंम्ह, ल्हाःयागु पतिं जोडे जूम्ह, धुसि लुम्ह, जँ चाःतुम्ह, गलः दुम्ह, नं पुका छाप तथा तःम्ह, कोडायागु दण्ड बीका तःम्ह, विज्ञापन घोषणा याका तःगु दुम्ह, तुति चलय् मजुम्ह, बांमलागु ल्वय् दुम्ह, परिषद्यात स्यंके सःम्ह, मिखा छपाः कांम्ह, ल्हाःतुति व्यकोम्ह, लंगडाम्ह, म्ह बाम्ह सिना च्वम्ह, ग्वाज्यम्ह, ईर्यापथ प्यदंम्ह, जरा, जीर्णम्ह, मिखा निपां कांम्ह, लाता पाकम्ह, न्ह्यापं मताःम्ह, कां जुया लातापाकःम्ह, कां जुया ख्वाँय् जुम्ह, लाता पाकःजुया न्ह्यापं ख्वाँय्म्ह, कां लातापाकः जुया न्ह्यापं ख्वाँय् जूम्ह, भिक्षु छुना बी मज्यु धका आज्ञा जुया बिज्याःगु विषय, अलज्जी भिक्षुपिन्त निश्रय ब्यूगु विषय ।

गुरुयात बःकया च्वनेमाःगु विषय, ताहाकगु यात्राय् वनीम्ह भिक्षुं निश्रय मकासे हे च्वने फुगु विषय, रोगीं प्रार्थना याःगु जुया रोगीयात उपस्थापन यायेमाःम्ह भिक्षुं निश्रय मकासे हे च्वने फुगु विषय, थ्यंकः वइतिनिम्ह गुरुयात प्रतिकषा याना निश्रय मकासे हे च्वने फुगु विषययात नं आज्ञा दयेका बिज्यात । उपसम्पदापेक्षी निम्हसिनं ल्वापु थःगु विषय, उपाध्याय छम्हद्वारा जक भिक्षु छुइ ल्वःगु, आयुष्मान् कुमारकाश्यप नीदँ क्यंगुयात प्रतिसन्धि च्वंगु दिं नापं कया भिक्षु छुना ब्यूगु विषय, भिक्षु छुना बी धुकूपि भिक्षुपिं न्याता प्रकारयागु रोगं सास्ति जुइका च्वनेमाःगुयात सामना यायेमाःगु जुया अनुशासन निरीक्षण परीक्षण यायेमाःगु विषय, भावी भिक्षुपिन्त अनुशासन निरीक्षण परीक्षण याइगु इलय् ग्याःचिकु जुइकाच्वंगु विषय, परोक्षय् अनुशासन निरीक्षण परीक्षण यायेया नितिं अनुमति बिया बिज्याःगु विषय, संघं, विनय मस्यूम्ह भिक्षुं, अले सम्मति मदुम्ह भिक्षुं अनुशासन याःगु विषय, अनुशासन याःम्ह गुरुलिसे भावी भिक्षु नापं संघ दुथाय् वये मज्युगु विषय, भिक्षु छुना बिया बिज्याहुँ धका प्रार्थना यायेमाःगु विषय, ज्ञप्ति चतुर्थकर्मद्वारा भिक्षु छुना बीमाःगु विषय, आधार निश्रय प्यंगुयात कना क्यना बीमाःगु विषय, छगूपाखं भावी भिक्षुपिं स्वम्हसित भिक्षु छुना बी ज्युगु विषय थुपिं कना वयेधुंगु दक्व संक्षिप्तिकरण जुल ।

थुगु महास्कन्धय् जम्मा विषयवस्तु १७२-गू दयाच्वन ।

२. उपोसथक्खन्धक

६८. सन्निपातानुजानना मुनेगु अनुमति

१३२. उगु समयय् भगवान् बुद्ध राजगृहय् गृधकूट पर्वतय् च्वना बिज्यानाच्वन । उगु समयय् अन्य तीर्थकर परिव्राजकपिं भिंय्प्यन्हुइ भिंन्यान्हुइ कृष्णपक्ष शुक्लपक्षया अष्टमी मुना धर्म खँ ल्हानाच्वन । इमिथाय् धर्मखँ न्यनेयानितिं मनूत वनीगु जुयाच्वन । अन्य तीर्थकर परिव्राजकपिनिप्रति इमि माया दु । प्रसन्नता दु । अन्य तीर्थकर परिव्राजकपिन्त पक्ष प्राप्त जू । अले एकान्तगु थासय् आनन्दं च्वना च्वंम्ह मगध देशया जुजु श्रेणीय बिम्बिसारयात थथे मनय् विचार उत्पन्न जुल- “थौकन्हे अन्य तीर्थकर परिव्राजकपिं भिंय्प्यन्हुइ भिंन्यान्हुइ कृष्णपक्ष शुक्लपक्षया अष्टमी पुचः मुना धर्मखँ ल्हाइगु जुयाच्वन । इमिथाय् धर्म श्रवण यायेया नितिं मनूत वनाच्वन । अन्य तीर्थकर परिव्राजकपिनिप्रति इमि (मनूतय्) माया दु । प्रसन्नता दु । अन्य तीर्थकर परिव्राजकपिन्त पक्ष प्राप्त जू । आर्यपिं नं भिंय्प्यन्हु भिंन्यान्हु कृष्णपक्ष शुक्लपक्षया अष्टमी मुनेगु याःसा ज्यू ।”

अले मगध देशया जुजु श्रेणीय बिम्बिसार गन भगवान् बुद्ध दु, अन वना भगवान् बुद्धयात अभिवादन याना छसिलिक्क फेतुत । छसिलिक्क फेतुना मगध देशया जुजु श्रेणीय बिम्बिसारं भगवान् बुद्धयात थथे निवेदन यात -

“भन्ते ! जित एकान्तगु थासय् आनन्दं च्वं च्वनाबले थथे मने विचार लुल - “थौकन्हे अन्य तीर्थकर परिव्राजकपिं भिंय्प्यन्हुइ भिंन्यान्हुइ कृष्णपक्ष शुक्लपक्षया अष्टमी मुना धर्मखँ ल्हाइगु जुयाच्वन । इमिथाय् धर्म श्रवणया नितिं मनूत वनीगु जुयाच्वन । इमि अन्य तीर्थकर परिव्राजकपिनिप्रति माया दु । प्रसन्नम्ह दु । अन्य तीर्थकर परिव्राजकपिन्त पक्ष प्राप्त जू, छलपोलपिं नं भिंय्प्यन्हुइ भिंन्यान्हुइ कृष्णपक्ष शुक्लपक्षया अष्टमी मुनेगु याना बिज्यासा ज्यू । भन्ते ! निवेदन दु, छलपोलपिं नं भिंय्प्यन्हुइ भिंन्यान्हुइ कृष्णपक्ष शुक्लपक्षया अष्टमी मुना बिज्याहँ ।”

अले भगवान् बुद्धं मगध देशया जुजु श्रेणीय बिम्बिसारयात धर्म खँद्वारा बांलाक धर्म कना बिज्यात, धर्मय् स्थिर याका बिज्यात, उत्तेजित याका बिज्यात, लय्तायेका बिज्यात । अले मगध देशया जुजु श्रेणीय बिम्बिसार भगवान् बुद्धया धर्म खँद्वारा बांलाक धर्म खँम्ह, स्थिर जूम्ह, उत्तेजित जूम्ह, लय्ताःम्ह जुया आसनं दना भगवान् बुद्धयात अभिवादन व प्रदक्षिणा याना लिहाँवन ।

अले भगवान् बुद्धं उगु निदानय् उगु प्रकरणय् धर्म खँ कना बिज्याना भिक्षुपिंत सःता बिज्यात-
“भिक्षुपिं ! भिंय्प्यन्हुइ भिंन्यान्हुइ कृष्णपक्ष शुक्लपक्षया अष्टमी मुनेगु अनुमति बियाच्वना ।”

उगु समयय् भगवान् बुद्धं आज्ञा बिया बिज्यात“भिक्षुपिं ! भिंप्प्यन्हुइ भिंन्यान्हुइ कृष्णपक्ष शुक्लपक्षया अष्टमी खुन्हु मुनेमाः ।” भिक्षुपिं भिंप्प्यन्हुइ भिंन्यान्हुइ कृष्णपक्ष शुक्लपक्षया अष्टमी मुना सुमुक फेतुनाच्चन । इमिथाय् धर्म श्रवण यायेत मनूत वनीगु जुयाच्चन । इपिं (मनूतयसं) “श्रमण शाक्यपुत्रपिं भिंप्प्यन्हुइ भिंन्यान्हुइ कृष्णपक्ष शुक्लपक्षया अष्टमी मुना लातापिं फाःतथें छाय् सुंक फेतुना च्वंगु जुइ ? मुना च्वपिंसं धर्म खँ ल्हायेमाः मखुला ?” धका उपहास, निन्दा व दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्चन ।

भिक्षुपिंसं मनूतयगु उपहास, निन्दा व दोष बिया खँ ल्हाःगु ताल । अले उपिं भिक्षुपिंसं भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । अले भगवान् बुद्धं उगु निदानय् उगु प्रकरणे धर्म खँ कना भिक्षुपित्तं सःता बिज्यात— “भिक्षुपिं ! भिंप्प्यन्हुइ भिंन्यान्हुइ कृष्णपक्ष शुक्लपक्षया अष्टमी मुना धर्मखँ ल्हाइगु अनुमति बियाच्चना ।

६९. प्रातिमोक्खुद्देसानुजानना प्रातिमोक्ष क्यनेगु अनुमति

१३३. अले भगवान् बुद्धयात एकान्त थासय्, आनन्दं च्वना बिज्याबले थथे मनय् बिचार उत्पन्न जुल — “गुगु जिं शिक्षापद भिक्षुपिनि नितिं प्रज्ञप्त यानागु खः, उगु शिक्षापद इमित प्रातिमोक्ष क्यनेगु रूपय् जिं अनुमति बिइदःसा ज्यू । व इमि नितिं उपोसथकर्म जुइ ।” अले भगवान् बुद्ध सन्ध्याइलय् एकान्त वासं दना बिज्याना उगु निदानय् उगु प्रकरणय् धर्म खँ कना भिक्षुपित्तं सःता बिज्यात— “भिक्षुपिं ! थुगु बुद्धशासनय् जिं एकान्तगु थासय् आनन्दं च्वंच्वनाबले थथे मनय् बिचार लुल, गुगु जिं शिक्षापद भिक्षुपिनि नितिं प्रज्ञप्त यानागु खः, उगु इमित प्रातिमोक्ष क्यनेगु रूपय् जिं अनुमति बिइदःसा ज्यू, व इमिनितिं उपोसथकर्म जुइ । भिक्षुपिं ! प्रातिमोक्ष क्यनेगु अनुमति बियाच्चना ।” भिक्षुपिं ! थुकथं क्यनेमाः । सःस्यूम्ह समर्थं दुम्ह भिक्षुं संघयात सिइके बिइमाः —

१३४. भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहुँ, यदि संघया योग्यगु अवस्था दुगु कर्म दत धाःसा संघं प्रातिमोक्ष क्यना उपोसथकर्म यायेमाः । संघया न्हापांगु कृत्य छु ?

“आयुष्मान्पिं ! आपत्ति परिशुद्ध जूगु भावयात कना बिज्याहुँ । प्रातिमोक्ष क्यने, उगु प्रातिमोक्षयात सकलें हे सत्पुरुष जुया च्वपिं भिसं बांलाक न्यने, मने थाके । गुम्हसिया आपत्ति दु, उम्हसिनं प्रकट याना बिज्यायेमाः, गुम्हसिया आपत्ति मदु, उम्ह मौन जुइमाः, मौन जूगु भावं हे छलपोलपिं परिशुद्धपिं धका सिइके । छम्ह छम्हसिके न्यनेगु बखतय् इमिसं लिसः बिइथें थुजागु परिषदय् स्वको तक्क न्यनेगु जुइ । स्वकोतक न्यनेबले थःके दुगु आपत्तियात प्रकट मयात धाःसा उम्ह भिक्षुयात सिइक सिइकं मखुगु खँ ल्हाःगुलिं मुषावाद जुइ । आयुष्मान्पिं ! सिइक सिइकं मखुगु खँ ल्हाःगुलिं ध्यान, मार्ग, फलया अन्तराय याइगु धर्म धका भगवान् बुद्धं आज्ञा जुया बिज्यात । उकिं आपत्ति लाःम्ह भिक्षुं आपत्ति लुमनापरिशुद्ध जुइगु इच्छा दत धाःसा आपत्तियात प्रकट यायेमाः । प्रकट यायेगुलिं उम्ह भिक्षुयात आनन्द जुइ ।

१३५. प्रातिमोक्ख धइगु थ्व प्रातिमोक्ष संवरशील कुशलधर्मया आदि खः, न्त्यलुवा खः, नायो खः, उकिं प्रातिमोक्ष धाइ ।

आयुष्मान्तो धइगु थ्व ययेक सःतीगु शब्द खः, गौरव तथा धाइगु शब्द खः, थ्व आयुष्मान् धइगु शब्द आदर तयेगु कोमुली जुइगु शब्द खः ।

उद्दिसिस्सामि धइगु न्यंके, कने, प्रज्ञप्त याये, तये, चायेके, छुटे छुटे याये, खोलय् याये, प्रकाश याये ।

तं धइगु प्रातिमोक्षयात धाःगु खः ।

सब्बेव सन्ता धइगु उगु परिषदय् गुलि प्रमाणं थेर, नव, मज्झिम भिक्षुपिं दु, उपिं भिक्षुपिंत “सब्बेव सन्ता” धाःगु खः ।

साधुकं सुणोम धइगु आदर तथा (ध्यान बिया) मन बिया, फुक्कंयात चित्तं बांलाक धारण याये ।

मनसि करोम धइगु एकाग्र चित्त जुया उखे थुखे मवंगु चित्त दुम्ह जुया, कष्ट मदुगु चित्त दुम्ह जुया न्यने ।

यस्स सिया आपत्ति धइगु थेर, नव, मज्झिम भिक्षुपिंके न्यागू आपत्ति पुचःमध्यय् छगू मखु छगू आपत्ति अथवा न्हेगू आपत्ति पुचःमध्यय् छगू मखु छगू आपत्ति दुम्ह जुल धाःसा ।

सो आविकारेय्य धइगु संघ वा गण अथवा छम्ह व्यक्तिया न्ह्योने उम्हं भिक्षुं धायेमा, वं कनेमा, वं चायेकेमा, वं खोलय् यायेमा, वं प्रकाश यायेमाः ।

असन्ती आपत्ति धइगु आपत्ती मय्यनीगु आपत्ति लाःसां उगु आपत्तिं दनेधुकूगु ।

तुण्ही भवितब्बं धइगु स्वीकार यायेमा, धायेमज्जू ।

परिसुद्धाति वेदिस्सामि धइगु सिइके, धारण याये ।

यथा खो पन पच्चेकपुट्ठस्स वेय्याकरणं होति धइगु छम्हसिनं मेम्हसित न्यनीगु बखते लिसः बिइथें उगु परिषदं “जिके न्यनाच्चन” धका सिइकेमाः ।

एवरूपा परिसा धइगु भिक्षु परिषद्यात धाःगु खः ।

यावततियं अनुस्सावितं होति धइगु छको वा निको वा स्वको न्यनेगु जुइ ।

सरमानो धइगु सिया बांलाक सिया ।

सन्ती आपत्तिधइगु आपत्ति थ्यनीगु आपत्ति लाःसां उगु आपत्तिं मदनीगु ।

नाविकारेय्याधइगु संघ, गण अथवा व्यक्तिया थाय् धायेमज्जू, कने मज्जू, चायेके मज्जू, खोलय् यायेमज्जू, प्रकाश यायेमज्जू ।

सम्पजान मुसावादस्स होति धइगु सिइकं सिइकं मखुगु खँ ल्हाय्गुली छु आपत्ति जुइ ? दुष्कृत्य आपत्ति जुइ ।

अन्तरायिको धम्मो वुत्तो भगवता धइगु छुकिया अन्तराय ? प्रथमध्यानयात प्राप्त यायेगुलि अन्तराय यायेफु, द्वितीयध्यान, तृतीयध्यान व चतुर्थध्यान प्राप्त यायेगुली अन्तराय यायेफु, ध्यान, मार्ग, समाधि, समापत्ति, नैष्कर्म्य, निस्सरण, पविवेक धइगु कुशलधर्मयात प्राप्त यायेगुली अन्तराय यायेफु ।

तस्मा धइगु उगु कारणं ।

सरमानेन धइगु स्यूगुलिं बांलाक स्यूगुलिं ।

विसुद्धापेक्खेना धइगु आपत्तिं दनेगु इच्छा दत धाःसा परिशुद्ध जुइगु इच्छा दत धाःसा सन्ती आपत्ति आपत्ति थ्यनीगु आपत्ति लाःसां उगु आपत्तिं मदनीगु ।

आविका तब्बा धइगु संघ, गण अथवा व्यक्तिथायाय प्रकट यायेमाः ।

आविकता हिस्स फासु होति धइगु छुकिया नितिं याउँसे च्वनीगु ? प्रथमध्यान, द्वितीयध्यान, तृतीयध्यान व चतुर्थध्यानयात प्राप्त यायेत याउँसे च्वनी, ध्यान, मार्ग, समाधि, समापत्ति, नैष्कर्म्य, निस्सरण, पविवेक धयागु कुशलधर्म प्राप्त यायेत याउँसे च्वनी ।

१३६. उगु समयय् भिक्षुपिसं “भगवान् बुद्धं प्रातिमोक्ष क्यनेगु अनुमति बिया बिज्यात” धका न्हिथं प्रातिमोक्ष क्यनिगु जुयाच्वन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात— भिक्षुपिं ! न्हिथं प्रातिमोक्ष क्यनेमज्यू, गुम्हसिनं क्यनी, वयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ । भिक्षुपिं ! उपोसथबले प्रातिमोक्ष क्यनेगु अनुमति बियाच्वना ।

उगु समयय् भिक्षुपिसं “भगवान् बुद्धं उपोसथबले प्रातिमोक्ष क्यनेगु अनुमति बिया बिज्यात” धका पुन्ही, अष्टमी, अमाइ, पक्षया स्वको प्रातिमोक्ष क्यनीगु जुयाच्वन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! पक्षया स्वको प्रातिमोक्ष क्यनेमज्यू, गुम्हसिनं क्यनी, वयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ । भिक्षुपिं ! भिंप्यन्हुइ वा भिंन्यान्हुइ पक्षया छको प्रातिमोक्ष क्यनेगु अनुमति बियाच्वना ।

उगु समयय् छवर्गीय भिक्षुपिसं थःके गुलि परिषद् दु, उलि थथःगु परिषदं प्रातिमोक्ष क्यनीगु जुयाच्वन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! थःके गुलि परिषद् दु, उलि थथःगु परिषदं प्रातिमोक्ष क्यनेमज्यू । गुम्हसिनं क्यनी, वयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ । भिक्षुपिं ! मिलेचले जूपित उपोसथकर्म यायेगु अनुमति बियाच्वना ।

अले भिक्षुपितं थथे जुल— “भगवान् बुद्धं मिलेचले जूपित उपोसथकर्म यायेगु प्रज्ञप्त याना बिज्यात ।” गुलि प्रमाणं सामग्गी जुइ ? छगू थासय् च्वपिं कित मखु फुक्क पृथ्वी लय् ? भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! गुलि छगू थासय् च्वना च्वपिं खः, उलि सामग्गी धका अनुमति बियाच्वना ।

Dhamma.Digital

७०. महाकप्पिनवत्थु

महाकप्पिन कथावस्तु

१३७. उगु समयय् आयुष्मान् महाकप्पिन राजगृहय् मद्दकुच्छि मृगदावनय् च्वनाच्वन । अले आयुष्मान् महाकप्पिनया याकचा आनन्दं च्वनाच्वबले थथे मनय् विचार लुल— “जि उपोसथय् वनेला मवनेला, संघकर्मय् वनेला मवनेला, धात्थेला जि दकले सकले उत्तमगु विशुद्धिं विशुद्ध जुइधुन ।” अले भगवान् बुद्धं आयुष्मान् महाकप्पिनयात याकचा आनन्दं च्वनाच्वबले तर्कना जूगु खँ थःगु मनं सिइका बःलाम्ह पुरुषं कयेकुंगु ल्हाः चककिथे चकंगु ल्हाः कयेकुकिथे गृधकूट पर्वतं अन्तरध्यान जुया मद्दकुच्छि मृगदावनय् आयुष्मान् महाकप्पिनया सन्मुखे प्रकट जुया बिज्यात । भगवान् बुद्ध लायातःगु आसनय् फेतुना बिज्यात । आयुष्मान् महाकप्पिन नं भगवान् बुद्धयात अभिवादन याना छसिलिक्क फेतुत । छसेलिक्क फेतुना च्वंम्ह आयुष्मान् महाकप्पिनयात भगवान् बुद्धं थथे आज्ञा जुया बिज्यात— “कप्पिन ! छ याकचा आनन्दं च्वनाच्वबले थथे मने लुल मखुला ? उपोसथय् वनेला मवनेला, संघ कर्मय् वनेला मवनेला, धात्थेला दकले सकले उत्तमगु विशुद्धिं विशुद्ध जुइधुन ।” खः भगवन् शास्ता । ब्राह्मण यदि छिपिंथे जापिसं उपोसथयात सत्कार मयाःसा, गौरव मतःसा, मान मतःसा पूजा मयाःसा अले सुनां

उपोसथकर्मयात सत्कार याइ, गौरव तइ, मान तइ, पूजा याइ । ब्राह्मण ! छं उपोसथ या हूँ, मवने मते । छं संघ कर्म या हूँ, मवने मते । “हवस्, भन्ते” धका आयुष्मान् महाकप्पिनं भगवान् बुद्धया वचनयात स्वीकार यात । अले भगवान् बुद्धं आयुष्मान् महाकप्पिनयात धर्म खँद्वारा बांलाक धर्म क्यना, धर्मय् स्थिर याका, उत्तेजित याका, लय्तायेके बिया बलाम्ह पुरुषं कयेकुंगु ल्हा चककिथे चकंगु ल्हाः कयेकुकिथे मदकुच्छ मृगदावनय् आयुष्मान् महाकप्पिनया न्ह्योनय् अन्तर्धान जुया गृधकूट पर्वतय् प्रकट जुया बिज्यात ।

७१. सीमानुजानना सीमा अनुमति

१३८. अले भिक्षुपित थथे जुल- “भगवान् बुद्धं गुलि छगू विहारय् च्वना च्वंगु खः, मिलेचले जुया च्वपि इपिं भिक्षुपित सामग्री धाइ धका प्रज्ञप्त याना बिज्यात ।” गुलि प्रमाणं एकावास जुइ, भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! सीमा स्थापना यायेगु अनुमति बियाच्वना । भिक्षुपिं ! थुकथं स्थापना यायेमाः । न्हापा निमित्त तोकेयाना धायेमाः, पर्वत निमित्त, ल्वहँ निमित्त, वन निमित्त, सिमा निमित्त, लँ निमित्त, भुलां निमित्त, नदी निमित्त, लः निमित्त । निमित्त तोके याना सःस्यूम्ह समर्थ दुम्ह भिक्षुं संघयात सिइके बिइमाः ।

१३९. “भन्ते ! जिगु खँ संघं न्यना बिज्याहूँ, छ्वाख्यरं गुलि निमित्त खः, उलि तोके यायेधुन । यदि संघया योग्यगु अवस्था दुगु कर्म दत धाःसा संघं थुगु निमित्त समानगु सहवास दुगु छ्वासं उपोसथ याये ज्यूगु सीमा स्थापना याना बिज्याहूँ । थ्व (प्रस्ताव जुल) ।

भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहूँ, छ्वाख्यरं गुलि निमित्त खः, उलि तोके यायेधुन । थुपिं निमित्तद्वारा संघं समानगु सहवास दुगु छ्वासं उपोसथ याये ज्यूगु सीमा स्थापना यानाच्वना बिज्यात, सुं गुम्ह आयुष्मान् थुपिं निमित्तद्वारा संघं समानगु सहवास दुगु छ्वासं उपोसथ याये ज्यूगु सीमा स्थापना यानाच्वंगु स्वीकार दुसा मौन जुया बिज्याहूँ, गुम्हसिया स्वीकार मदु, वं न्वंवाना बिज्याहूँ । थुपिं निमित्तद्वारासंघं समानगु सहवास दुगु छ्वासं उपोसथ याये ज्यूगु सीमा स्थापना याना बिज्यायेधुकल । संघयात स्वीकृति दु । उकिं मौन जुया बिज्यात, उकिं थ्व स्वीकृति दुगु भावयात सीका कया धारण याना ।

१४०. उगु समयय् छवर्गीय भिक्षुपिसं “भगवान् बुद्धं सीमा सम्मतियात अनुमति बिया बिज्यात” धका प्यंगू, न्यागू, खुगू योजन ततःधंगू सीमा स्थापना याइगु जुयाच्वन । भिक्षुपिं उपोसथ यायेत वइबले प्रातिमोक्ष क्यनीथे च्वनीबले नं वइगु जुयाच्वन । क्यने जक धुनिबले नं वइगु जुयाच्वन । लँय् बिचय् नं बाय् च्वनाच्वनीगु जुयाच्वन । भगवान् बुद्धयात थ्वखँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! प्यंगू योजन, न्यागू योजन वा खुगू योजन तःधंगु सीमा स्थापना यायेमज्यू, गुम्हसिनं स्थापना याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ । भिक्षुपिं ! स्वंगू योजन प्रमाणगु सीमा स्थापना यायेगु अनुमति बियाच्वना ।

उगु समयय् छवर्गीय भिक्षुपिसं खुसी सिथे सीमा स्थापना यानाच्वन । उपोसथ यायेत वइपिं भिक्षुपिं चुइकः यंकीगु जुयाच्वन । पात्र नं चीवर नं चुइकः यंकीगु जुयाच्वन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! खुसी सिथे सीमा स्थापना यायेमज्यू, गुम्हसिनं स्थापना याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ । भिक्षुपिं ! गन सदां नांचा वा पुल दइ, अन थुजागु रूपं खुसी सिथे सीमा दयेकेगु अनुमति बियाच्वना ।

७२. उपोसथागारकथा

१४१. उगु समयय् भिक्षुपिसं परिवेणय् सुचना मब्यूसे प्रातिमोक्ष क्यनीगु जुयाच्चन । आगन्तुक भिक्षुपिसं मस्यूगु जुयाच्चन “थौं गन उपोसथ याइगु जुइ ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! परिवेणय् सूचना मबीकं प्रातिमोक्ष क्यने मज्यू, गुम्हसिनं क्यनी, वयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ ।

भिक्षुपिं ! गुगु संघया यःगु विहार चाहे छखेपाखे पौ दुगु विहार, प्यंकुलागु विहार, कःसि दुगु विहार अथवा गुफा थःजु, उकियात उपोसथागार स्थापना याना उपोसथ यायेगु अनुमति बियाच्चना । भिक्षुपिं ! थुकथं स्थापना यायेमाः, सःस्यूम्ह समर्थ दुम्ह भिक्षुं संघयात सिइके बिइमाः—

“भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहुँ, यदि संघया योग्यगु अवस्था दुगु दुगु कर्म दत धाःसा संघं फलानागु विहारयात उपोसथागार स्थापना याना बिज्याहुँ, थ्व प्रस्ताव जुल । भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहुँ, संघं फलानागु विहारयात उपोसथागार स्थापना यानाच्चन । गुम्ह आयुष्मान्यात फलानागु विहारयात उपोसथागार स्थापना यानाच्चंगु स्वीकार दु, व मौन जुया बिज्याहुँ । गुम्ह आयुष्मान्या स्वीकार मदु, वं न्वंवाना बिज्याहुँ । संघं फलानागु विहारयात उपोसथागार स्थापना यायेधुकल । संघयात स्वीकृति दु, उकिं मौन जुया बिज्यात । उकिं थ्व स्वीकृति दुगु भावयात सिइका कया, धारण याना ।”

उगु समयय् छगू आवासय् निगू उपोसथागार स्थापना याना तल । भिक्षुपिनि “थन उपोसथ याइ, थन उपोसथ याइ” धका निथाय्सं मुं वनीगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! छगू आवासय् निगू उपोसथागार स्थापना यायेमज्यू, गुम्हसिनं स्थापना याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ । भिक्षुपिं ! छगू मदयेका छ्वया छथाय् उपोसथ यायेगु अनुमति बियाच्चना । भिक्षुपिं ! थुकथं मदयेका छ्वयेमाः । सःस्यूम्ह समर्थ दुम्ह भिक्षुं संघयात सिइके बिइमाः ।

“भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहुँ, यदि संघया योग्यगु अवस्था दत धाःसा संघं फलानागु उपोसथागारयात मदयेका छ्वया बिज्याहुँ, थ्व प्रस्ताव जुल । भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहुँ, संघं फलानागु उपोसथागारयात मदयेका छ्वयाच्चन, गुम्ह आयुष्मान्या फलानागु उपोसथागारयात मदयेका च्वंगु स्वीकार दु, व मौन जुया बिज्याहुँ, गुम्ह आयुष्मान्या समर्थन मदु, वं न्वंवाना बिज्याहुँ । संघं फलानागु उपोसथागारयात मदयेकेधुकल । संघया स्वीकृति दु, उकिं मौन जुया बिज्यात, उकिं थ्व स्वीकृति दुगु भावयात सिइका कया, धारण याना ।”

७३. उपोसथप्यमुखानुजानना उपोसथागारया सिमाना अनुमति

१४२. उगु समयय् छगू आवासय् तःसकं चिधंगु उपोसथागार स्थापना याना तल । उगु उपोसथय् यक्व भिक्षुसंघपिं मुंवःगु जुयाच्चन । भिक्षुपिसं सम्मति मदुगु बँय् फेतुना प्रातिमोक्ष न्यनाच्चन । अले उपिं भिक्षुपिंत थथे जुल— “भगवान् बुद्धं उपोसथागार स्थापना याना उपोसथ यायेमाः धका प्रज्ञप्त याना बिज्यात । जिमिसं सम्मति मदुगु बँय् फेतुना प्रातिमोक्ष न्यना, जिमि उपोसथ जुलला मजूनिला ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! सम्मति दुगु वा सम्मति मदुगु बँय् फेतुना गुम्हसिनं प्रातिमोक्ष

न्यनी, वं उपोसथ याःगु हे जुइ । भिक्षुपिं ! अथे जूसा संघं गुलि उपोसथागारया जः खः थाय् इच्छा याइ, उलि तःधंगु उपोसथागारया जःखः थाय् स्थापना या । भिक्षुपिं ! थुकथं स्थापना यायेमाः, न्हापां निमित्त तोके यायेमाः । निमित्त तोके याना सःस्यूह् समर्थं दुम्ह भिक्षुं संघयात सिइके बिइमाः-

“भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहुँ, छ्वाख्यरं गुलि निमित्त तोके याना धायेधुन, यदि संघया योग्यगु अवस्था दत्त धाःसा संघं थुपिं निमित्तं, उपोसथागारया जःखः थाय् स्थापना याना बिज्याहुँ । थ्व प्रस्ताव जुल । भन्ते, संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहुँ, छ्वाख्यरं गुगु निमित्तं तोके याना धायेधुन, संघं थुपिं निमित्तं उपोसथागारया जःखः थाय् स्थापना याना च्वन । थुपिं निमित्त उपोसथागारया जःखः थाय् स्थापना याना च्वंगु गुम्ह आयुष्मान्या स्वीकृति दु, उमं मौन जुया बिज्याहुँ, गुम्ह आयुष्मान्या स्वीकृति मदु, उम्हसिनं न्वंवाना बिज्याहुँ । संघं थुपिं निमित्त उपोसथागारया जःखः थाय् स्थापना यायेधुकल । संघया स्वीकृति दु, उकिं मौन जुया बिज्यात, उकिं थ्व स्वीकृति दुगु भावयात सिइका कया, धारण याना ।”

उगु समयय् छ्गू आवासय् उगु हे उपोसथय् न्हुन्हुपिं भिक्षुपिं दकले न्हापां मुना “उपिं स्थविरपिं विमज्जानि” धका लिहाँवन । उपोसथ बेटायमय् जुल । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! उगु उपोसथय् स्थविर भिक्षुपिं दकले न्हापां मूवनेगु अनुमति बियाच्वना ।

उगु आवासय् राजगृहय् आपालं आवासत महा जुया समान सीमा जुयाच्वन । अन भिक्षुपिंसं ल्वापु थयाच्वन - “जिमिगु आवासय् उपोसथ यायेमाः । जिमिगु आवासय् उपोसथ यायेमाः ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! थन आपालं आवासत समान सीमा जुयाच्वन । अन भिक्षुपिंसं ल्वापु थयाच्वन “जिमिगु आवासय् उपोसथ यायेमाः । जिमिगु आवासय् उपोसथ यायेमाः ।” भिक्षुपिं ! थुपिं भिक्षुपिं फुक्क हे छ्थासं मुना उपोसथ यायेमाः । गन स्थविर भिक्षु च्वंच्वनी, अन मुना उपोसथ यायेमाः । उगु वर्गीय संघं उपोसथ यायेमज्यू, गुम्हसिनं याइ, वयात दुष्कृत्य आपति लाइ ।

Dhamma Digital

७४. अविप्पवाससीमानुजानना

त्रिचीवरं अलग्ग जुयाच्वने फुगु सीमा अनुमति

१४३. उगु समयय् आयुष्मान् महाकाश्यप अन्धकविन्दं राजगृहय् उपोसथ यायेत वःबले लँय् बिचय् खुसी छ्खूबले भतिचा चुइक यंकल, वया चीवर प्यात । भिक्षुपिंसं आयुष्मान् महाकाश्यपयात थथे धाल- “आवुसो ! छं चीवर गथे प्याःगु ?” आवुसो ! जि थन अन्धकविन्दं राजगृहय् उपोसथ यायेत वयाबले लँय् बिचय् खुसी छ्छिनाबले भतिचा चुइकल, उकिं जिगु चीवर प्यात । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! संघं समान सहवास याना छ्थासं उपोसथ याये ज्यूगु गुगु सीमा स्थापना याना बिज्यात । संघं उगु सीमा त्रिचीवरं अलग्गजुयाच्वने फइगुकथं स्थापना यायेमाः । भिक्षुपिं ! थुकथं स्थापना यायेमाः, सःस्यूह् समर्थं दुम्ह भिक्षुं संघयात सिइके बिइमाः-

भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहुँ, संघं गुगु समानगु सहवास दुगु छ्थासं उपोसथ याये ज्यूगु सीमा स्थापना याना बिज्यात । यदि संघया योग्यगु अवस्था दत्त धाःसा संघं उगु सीमाय् त्रिचीवरं अलग्ग जुयाच्वने ज्यूगुकथं स्थापना याना बिज्याहुँ, थ्व प्रस्ताव जुल । भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहुँ, संघं गुगु समानगु सहवास दुगु छ्थासं उपोसथ याये ज्यूगु सीमा स्थापना याना बिज्यात । उगु सीमा त्रिचीवरं अलग्ग जुयाच्वने ज्यूगुकथं स्थापना याना च्वन । गुम्ह आयुष्मान्या स्वीकृति दु, व मौन जुया बिज्याहुँ ।

गुम्ह आयुष्मान्या स्वीकृति मद्दु, वं न्वंवाना बिज्याहँ । संघं व त्रिचीवरं अलग जुयाच्चने ज्यूगु उगु सीमा स्थापना याना बिज्यात । संघया स्वीकृति दु, उकिं मौन जुया बिज्यात, उकिं ध्व स्वीकृति दुगु भावयात सिइका कया, धारण याना ।”

उगु समयय् भिक्षुपिनि “भगवान् बुद्धं त्रिचीवरं अलग जुयाच्चनेगु सम्मति अनुमति बिया बिज्यात” धका गामय् दुने चीवर त्वःता वइगु जुयाच्चन । (अन) उगु चीवर नाश नं जुइगु, मि नं नइगु, छुंतय्सं नं चाइगु जुयाच्चन । भिक्षुपिसं बांमलागु चीवर गरीब छांतगु चीवरं पुना तइगु जुयाच्चन । भिक्षुपिसं थथे धाल- “आवुसो ! छिमिसं छाया् बांमलागु चीवर गरीब छांतगु चीवर पुना जुयागु ?” आवुसो ! भगवान् बुद्धं “त्रिचीवरं अलग जुयाच्चनेगु सम्मति अनुमति बिया बिज्यात” धका थन जिमिसं गामय् दुने चीवर त्वःता वया । उगु चीवर नाश नं जु, मि नं नल, छुंतय्सं नं चाल, उकिं जिमि बांमलागु चीवर गरीब छांतगु चीवर पुनेमाःगु खः । भगवान् बुद्धयात ध्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! संघं गुगु समानगु सहवास दुगु छथासं उपोसथ याये ज्यूगु सीमा खः, संघं उगुसीमायात त्रिचीवरं अलग जुयाच्चनेगु गां गांया आसपासय् स्थापना यायेमाः । भिक्षुपिं ! थुकथं स्थापना यायेमाः, सःस्यूम्ह समर्थ दुम्ह भिक्षुं संघयात सिइके बिइमाः-

१४४. “भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहँ । संघं गुगु समानगु सहवास दुगु छथासं उपोसथ याये ज्यूगु सीमा स्थापना याना बिज्यात, यदि संघया योग्यगु अवस्था दत धाःसा संघं उगुसीमा त्रिचीवरं अलग जुयाच्चने ज्यूगुकथं गां गांया आसपासय् स्थापना याना बिज्याहँ, ध्व प्रस्ताव जुल । भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहँ, संघं गुगु समानगु सहवास दुगु छथासं उपोसथ याये ज्यूगु सीमा स्थापना याना बिज्यात । संघं उगु सीमा त्रिचीवरं अलग जुयाच्चने ज्यूगु गां, गांया आसपासय् स्थापना यानाच्चन । गुम्ह आयुष्मान्या स्वीकृति दु, उम्ह आयुष्मान् मौन जुया बिज्याहँ, गुम्ह आयुष्मान्या स्वीकृति मद्दु, वं न्वंवाना बिज्याहँ । संघं त्रिचीवरं अलग जुयाच्चने ज्यूगु गां गांया आसपासयात बाकि ल्यंका व सीमा स्थापना याना बिज्यात, संघया स्वीकृति दु, उकिं मौन जुया बिज्यात, उकिं स्वीकृति दुगु भाव सिइका कया, धारण याना ।”

Dhamma Digital

७५. सीमासमूहनन सीमा ल्यहँ थनेगु

भिक्षुपिं ! सीमा स्थापना यायेबले न्हापां समानं सहवास दुगु सीमा स्थापना यायेमाः, अनं लिपा त्रिचीवरं अलग जुयाच्चने ज्यूगु सीमा स्थापना यायेमाः । भिक्षुपिं ! सीमा दयेका छ्वयेबले न्हापां त्रिचीवरं अलग जुयाच्चने ज्यूगु सीमा मदयेका छ्वयेमाः, अनं लिपा समान सहवास यायेगु सीमा मदयेका छ्वयेमाः । भिक्षुपिं ! थुकथं त्रिचीवरं अलग जुयाच्चने ज्यूगु सीमा मदयेका छ्वयेमाः, सःस्यूम्ह समर्थ दुम्ह भिक्षुं संघयात सिइके बिइमाः-

१४५. “भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहँ, संघं गुगु त्रिचीवरं अलग जुयाच्चने ज्यूगु सीमा स्थापना यायेधुंकल, यदि संघया योग्यगु अवस्था दुगु कर्म दत धाःसा संघं उगु त्रिचीवरं अलग जुयाच्चने ज्यूगु सीमा मदयेका छ्वया बिज्याहँ, ध्व प्रस्ताव जुल । भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहँ, संघं गुगु त्रिचीवरं अलग जुयाच्चने ज्यूगु सीमा स्थापना यायेधुंकल । संघं त्रिचीवरं अलग जुयाच्चने ज्यूगु उगु सीमा मदयेका छ्वल । गुम्ह आयुष्मान्या स्वीकृति दु, व मौन जुया बिज्याहँ, गुम्ह आयुष्मान्या स्वीकृति मद्दु, वं न्वंवाना बिज्याहँ । संघं व त्रिचीवरं अलग जुयाच्चने ज्यूगु सीमा मदयेका छ्वयेधुंकल । संघया स्वीकृति दु, उकिं मौन जुया बिज्यात, उकिं स्वीकृति दुगु भाव सिइका कया, धारण याना ।

भिक्षुपिं ! सीमा थुकथं मदयेका छ्वयेमाः, सःस्यूम्ह समर्थं दुम्ह भिक्षुं संघयात सिइके विइमाः-

१४६. “भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहुँ, संघं गुगु समानगु सहवास दुगु छथासं उपोसथ याये ज्यूगु सीमा स्थापना यात, यदि संघया योग्यगु अवस्था दत धाःसा संघं उगु समान सहवास दुगु छथासं उपोसथ याये ज्यूगु सीमा मदयेका छ्वया बिज्याहुँ, थ्व प्रस्ताव जुल । भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहुँ, संघं गुगु समान सहवास दुगु छथासं उपोसथ याये ज्यूगु सीमा स्थापना यायेधुंकल, संघं उगुसमान सहवास दुगु छथासं उपोसथ याये ज्यूगु सीमा मदयेका च्वन । गुम्ह आयुष्मान्या स्वीकृति दु, व मौन जुया बिज्याहुँ, गुम्ह आयुष्मान्या स्वीकृति मदु, वं न्ववाना बिज्याहुँ । संघं समान सहवास दुगु छथासं उपोसथ यायेज्यूगु सीमा मदयेका छ्वया बिज्यात । संघया स्वीकृति दु, उकिं मौन जुल, उकिं स्वीकृति दुगु भाव सिइका कया, धारण याना ।”

७६. गामसीमादि ग्राम सीमा आदि

१४७. भिक्षुपिं ! सम्मति मदुगु सीमाना तइमतःगु गुगु गां व निगमया आधारय् च्वंच्वनी, गुगु उगु गां व निगमया सीमा खः, उगु गां व निगमया सीमायात समानगु सहवास दुगु छथासं उपोसथ याये ज्यूगु सीमा धाइ । भिक्षुपिं ! गां मखुगु जंगलय् जुल धाःसा न्हेगू अभ्यन्तर (छगू अभ्यन्तरया नीच्याकू हाकः प्रमाण दु) या इर्दागिर्दा दुगु थाय्यात समानगु सहवास दुगु छथासं उपोसथ याये ज्यूगु सीमा धाइ । भिक्षुपिं ! खुसी छगुलिं सीमा मखु, समुद्र छगुलिं सीमा मखु, सरोबर छगुलिं सीमा मखु । भिक्षुपिं ! खुसी, समुद्रे वा सरोवरय् मध्यस्त वल दुम्ह पुरुषं छचाख्यरं फक्को बल पिकया होलीगु छपासः लखं निर्धारित (छुटेयाना) याना तःगु थाय्यात समान सहवास दुगु छथासं उपोसथ याये ज्यूगु सीमा धाइ ।

१४८. उगु समयय् छवर्गीय भिक्षुपिसं छगू सीमां छगू सीमा थितुथिक स्वाइगु जुयाच्वन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । गुपिं भिक्षुपिनि सीमा न्हापां स्थापना याना तःगु दु, उपिं भिक्षुपिनि उगु न्हापा स्थापना याना तःगु सीमा धार्मिकगु मस्यंगु कारणानुरूपगु जुइ । गुपिं भिक्षुपिनि सीमा लिपा स्थापना याना तःगु दु, इमिगु उगु ज्या धार्मिकगु मखु, स्यंगु, कारणानुरूपगु जुइ मखु । भिक्षुपिं ! छगू सीमां छगू सीमा थितुथिक स्वायेमज्यू, गुम्हसिनं स्वाइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ ।

उगु समयय् छवर्गीय भिक्षुपिसं छगू सीमां मेगू सीमा द्यतं द्यतं स्वाइगु जुयाच्वन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । गुपिं भिक्षुपिनि सीमा न्हापां स्थापना याना तःगु दु, इमिगु उगु ज्या धार्मिकगु मस्यंगु कारणानुरूपगु जुइ । गुपिं भिक्षुपिनि सीमा लिपा स्थापना याना तःगु दु, इमिगु उगु ज्या अधार्मिकगु, स्यंगु, कारणानुरूप मखुगु जुइ । भिक्षुपिं ! छगू सीमां छगू सीमा द्यतं द्यतं स्वाये मज्यू । गुम्हसिनं द्यतं द्यतं स्वाइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ । भिक्षुपिं ! सीमा स्थापना यायेबले सीमाना तया सीमा स्थापना यायेगु अनुमति बियाच्वना ।

७७. उपोसथभेदादि

१४९. अले भिक्षुपितं थथे जुल - “उपोसथ यायेगु रवःगू दु ?” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! भिंष्यन्हुइ व भिंन्यान्हुइ लाःगु उपोसथ धका निगू दु । भिक्षुपिं ! थुपिं निगू उपोसथ खः ।

अले भिक्षुपित्तं थथे जुल- “उपोसथ कर्म खःगू दु ?” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! उपोसथकर्म धयागु अधार्मिकं वर्गभेदगु उपोसथकर्म, अधार्मिक मिलेचले जूगु उपोसथकर्म, धार्मिकं वर्गभेदगु उपोसथकर्म, धार्मिकं मिलेचले जूगु उपोसथकर्म धका प्यंगू दु । भिक्षुपिं ! उपिं प्यंगू उपोसथकर्ममध्यय् गुगु थ्व अधार्मिकं वर्गभेदगु उपोसथकर्म, खः । भिक्षुपिं ! थुजागु उपोसथकर्म यायेमज्यू, न तु जिं थुजागु उपोसथकर्म अनुमति बियागु दु । भिक्षुपिं ! उपिं प्यंगू उपोसथकर्म मध्यय् गुगु थ्व अधार्मिकं मिलेचले जूगु उपोसथकर्म खः, भिक्षुपिं ! थुजागु उपोसथकर्म यायेमज्यू, न तु जिं थुजागु उपोसथकर्म अनुमति बियागु दु । भिक्षुपिं ! उपिं प्यंगू उपोसथकर्म मध्यय् गुगु थ्व धार्मिक वर्गभेदगु उपोसथकर्म खः, भिक्षुपिं ! थुजागु उपोसथकर्म यायेमज्यू, न तु जिं थुजागु उपोसथकर्म अनुमति बियागु दु । भिक्षुपिं ! उपिं प्यंगू उपोसथकर्ममध्यय् गुगु थ्व धार्मिकं समानगु (मिलेचले जूगु) उपोसथकर्म खः । भिक्षुपिं ! थुजागु उपोसथ यायेमाः । जिं थुजागु उपोसथकर्म यायेगु अनुमति बिया । भिक्षुपिं ! उकिं थुगु शासनय् गुगु थ्व धार्मिकगु मिलेचले जूगु थुजागु उपोसथकर्म दु, उकियात पालन याये । भिक्षुपिं ! थुकथं स्यनेकने यायेमाः ।

७८. संखित्तेन पातिमोक्खुद्देसादि संक्षिप्तं प्रातिमोक्ष उद्देशन आदि

१५०. अले भिक्षुपित्तं थथे जुल - “प्रातिमोक्ष क्यनेगु खःगू दु ?” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! प्रातिमोक्ष क्यनेगु न्यागू दु, निदान क्यना ल्यंदुगु सुत शब्दं न्यकेमाः, थ्व न्हापां प्रातिमोक्ष क्यनेगु खः । निदान व प्यंगू पाराजिक क्यना ल्यंदुगु सुत शब्दं न्यकेमाः, थ्व निगूगु प्रातिमोक्ष क्यनेगु खः । निदान, प्यंगू पाराजिक व भिंस्वंगू संघादिसेस क्यना ल्यंदुगु सुत शब्दं न्यकेमाः, थ्व स्वंगूगु प्रातिमोक्ष क्यनेगु खः । निदान, प्यंगू पाराजिक, भिंस्वंगू संघादिसेस व निगू अनियत क्यना ल्यंदुगु सुत शब्दं न्यकेमाः, थ्व प्यंगूगु प्रातिमोक्ष क्यनेगु खः । न्यागूगु प्रातिमोक्ष विस्तृत रूपं क्यनेमाः । भिक्षुपिं ! थ्व न्यागू प्रातिमोक्ष क्यनेगु खः ।

उगु समयय् भिक्षुपिसं “भगवान् बुद्धं संक्षिप्तं प्रातिमोक्ष क्यनेगु अनुमति बिया बिज्यात” धका न्ह्याबले संक्षिप्तं प्रातिमोक्ष क्यनीगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! संक्षिप्तं प्रातिमोक्ष क्यनेमज्यू, गुम्हसिनं क्यनी, वयात दृष्कृत्य आपत्ति लाइ ।

उगु समयय् कोशल देशया जनपदय् छगू आवासय् उगु हे उपोसथय् जंगली मनूतय्गु भय उत्पन्न जुल । भिक्षुपिसं विस्तृत रूपं प्रातिमोक्ष क्यने मफुत । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! अन्तराय (बिध्न बाधा) दःसा संक्षेपं प्रातिमोक्ष क्यनेगु अनुमति बियाच्चना ।

उगु समयय् छवर्गीय भिक्षुपिसं अन्तराय मदुसां संक्षेपं प्रातिमोक्ष क्यनीगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! अन्तराय मदुसा संक्षेपं प्रातिमोक्ष क्यने मज्यू, गुम्हसिनं क्यनी, वयात दुष्कृत्य आपत्ति जुइ । भिक्षुपिं ! अन्तराय दःसा संक्षेपं प्रातिमोक्ष क्यनेगु अनुमति बियाच्चना । थुपिं थुगु अन्तराय खः-

जुजुया अन्तराय, खुँया अन्तराय, मिया अन्तराय, लःया अन्तराय, मनूया अन्तराय, जंगली जनावरतय्गु अन्तराय, सर्प इत्यादिया अन्तराय, ज्यानया अन्तराय, ब्रह्मचरिय अन्तरायत खः । भिक्षुपिं ! थुजागु अन्तरायय् संक्षेपं प्रातिमोक्ष क्यनेगु, अन्तराय मदुसा विस्तृत रूपं क्यनेगु अनुमति बियाच्चना ।

उगु समयय् छवर्गीय भिक्षुपिसं संघया दथुइ प्रेरणा मदयेकं धर्म खँ कनीगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! संघया दथुइ प्रेरणा मदयेकं धर्म खँ कने मज्यू । गुम्हसिनं कनी, वयात दुष्कृत्य आपत्ति जुइ । भिक्षुपिं ! स्थविर भिक्षुं स्वयं धर्म खँ कनेत वा मेपिंत प्रेरणा बिइत अनुमति बियाच्चना ।

७९. विनयपुच्छनकथा विनयप्रश्न कथा

१५१. उगु समयय् छवर्गीय भिक्षुपिसं संघया दथुइ सम्मति मदयेक विनय न्यनाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! संघया दथुइ सम्मति मदुम्हं विनय न्यने मज्यू, गुम्हसिनं न्यनी, वयात दुष्कृत्य आपत्ति जुइ । भिक्षुपिं ! संघया दथुइ सम्मति दुम्हं विनय न्यनेगु अनुमति बियाच्चना । भिक्षुपिं ! थुकथं सम्मति कायेमाः, थःत थःम्हं सम्मति कायेमाः, मेम्हं मेपिंत सम्मति बिइमाः, थःम्हं थःत गुकथं सम्मति बिइमाः, सःस्यूम्हं दक्षता दुम्हं भिक्षुं संघयात सिइके बिइमाः—

“संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहुँ, यदि संघया योग्यगु अवस्था दुगु कर्म दत धाःसा जिं फलानाम्हसिके विनय न्यनाच्चना ।” थथे थःम्हं थःत सम्मति कायेमाः ।

गुकथं मेम्हं मेम्हसित सम्मति बिइमाः । सःस्यूम्हं दक्षता दुम्हं भिक्षुं संघयात सिइके बिइमाः—

“संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहुँ, यदि संघया योग्यगु अवस्था दुगु कर्म दत धाःसा फलानाम्हं फलानाम्हसिके विनय न्यनेमाः ।” थथे मेम्हं मेम्हसित सम्मति बिइमाः ।

उगु समयय् शीलयात गौरव तइपिं भिक्षुपिसं संघयादथुइ विनय न्यनाच्चन । छवर्गीय भिक्षुपिसं दागा तइगु जुयाच्चन, तँ पिकाइगु जुयाच्चन, शस्त्रं ख्याइगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! सम्मति दये धुम्हं परिषद् स्वया पुद्गलयात तुलना याना संघया दथुइ विनय न्यनेगु अनुमति बियाच्चना ।

८०. विनयविस्सज्जनकथा विनयविसर्जन कथा

१५२. उगु समयय् छवर्गीय भिक्षुपिसं संघया दथुइ सम्मति मदयेक विनय लिसः बिइगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! संघया दथुइ सम्मति मदुम्हं विनय लिसः बिइमज्यू, गुम्हसिनं लिसः बिइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति जुइ । भिक्षुपिं ! संघया दथुइ सम्मति दुम्हं विनय लिसः बिइगु अनुमति बियाच्चना । भिक्षुपिं ! थुकथं सम्मति बिइमाः, थःम्हं थःत सम्मति कायेमाः, मेम्हं मेपिंत सम्मति बिइमाः, गुकथं थःम्हं थःत सम्मति कायेगु ? सःस्यूम्हं समर्थ दुम्हं भिक्षुं संघयात सिइके बिइमाः—

भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहुँ, यदि संघया योग्यगु अवस्था दुगु कर्म दत धाःसा जिं फलानाम्हं विनय न्यंगुली लिसःबियाच्चना । थथे थःम्हं थःत सम्मति कायेमाः ।

गुकथं मेहं (मेपितं) मेहसित सहमति बिइगु, यदि संघया योग्यगु अवस्था दुगु कर्म दत धा:सा फलानाम्हसित फलानाम्हं विनय न्यंगुली लिस: बिइमा: । थये मेहं मेहसित सहमति बिइगु जुइ ।

उगु समयय् शीलय् गौरव दुपिं भिक्षुपिसं संघया दथुइ सम्मति दुपिं जुया विनय लिस: बियाच्वन । छवर्गीय भिक्षुपिसं दागा दइगु, तँ पिकाइगु, शस्त्रं ख्याइगु जुयाच्वन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! सम्मति दयेधुंम्हं परिषद् स्वया पुद्गलयात तुलना याना संघया दथुइ विनय लिस: बिइगु अनुमति बियाच्वना ।

८१. चोदनाकथा आरोप लगे यायेगु

१५३. उगु समयय् छवर्गीय भिक्षुपिसं स्वीकृति बियामत:म्ह भिक्षुयात आपत्तिं चोदना याइगु जुयाच्वन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! स्वीकृति बिया मत:म्ह भिक्षुं आपत्ति चोदना यायेमज्यू । गुहसिनं चोदना याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति जुइ । भिक्षुपिं ! स्वीकृति बिइका आपत्ति चोदना यायेगु अनुमति बियाच्वना “आयुष्मान्पिं, जिं छन्त धाये मास्ति व: धका स्वीकृति बिकेमा: ।”

उगु समयय् शीलय् गौरव तइपिं भिक्षुपिसं छवर्गीय भिक्षुपित स्वीकृति बिइका आपत्तिं चोदना याइगु जुयाच्वन । छवर्गीय भिक्षुपिसं दागा तइगु, तँ पिकाइगु, शस्त्रं ख्याइगु जुयाच्वन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! स्वीकृति ब्यूसा नं पुद्गलयात स्वया आपत्तिं चोदना यायेगु अनुमति बियाच्वना ।

उगु समयय् छवर्गीय भिक्षुपिसं “जिमित शीलय् गौरव तइपिं भिक्षुपिसं न्हापां स्वीकृति बिइकीगु धका न्ह्यव:हे आपत्ति मदुपिं शुद्धपिं भिक्षुपित आधार मदुगुली कारण मदुगुली स्वीकृति बिइकीगु जुयाच्वन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! आपत्ति मदुपिं शुद्धपिं भिक्षुपित आधार मदुगुली कारण मदुगुली स्वीकृति बिइकेमज्यू, गुहसिनं स्वीकृति बिइकी, वयात दुष्कृत्य आपत्ति जुइ । भिक्षुपिं ! पुद्गल स्वया स्वीकृति बिइगु अनुमति बियाच्वना ।”

८२. अधम्मकम्मपटिक्कोसनादि अधर्मकर्मयात प्रतिक्षेप यायेगु आदि

१५४. उगु समयय् छवर्गीय भिक्षुपिसं संघया दथुइ अधर्मकर्म यानाच्वन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! अधर्मकर्म यायेमज्यू, गुहसिनं याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति जुइ । अधर्मकर्म याना हे च्वन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! अधर्मकर्म यात धा:सा रोके यायेगु अनुमति बियाच्वना ।

उगु समयय् शीलय् गौरव तइपिं भिक्षुपिसं छवर्गीय भिक्षुपिनिपाखें अधर्मकर्म जूगुली रोके यानाच्वन । छवर्गीय भिक्षुपिसं दागा तइगु, तँ पिकाइगु, शस्त्रं ख्याइगु जुयाच्वन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! धारणा नं प्रकट यायेगु अनुमति बियाच्वना । इमि न्ह्योने धारणा प्रकट यायेगु अनुमति बियाच्वना । इमि न्ह्योने धारणा प्रकट यानाच्वन । छवर्गीय भिक्षुपिसं दागा तइगु, तँ पिकाइगु, शस्त्रं ख्याइगु जुयाच्वन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! प्यम्ह न्याम्हसिनं रोके यायेगु,

निम्ह स्वम्हसिनं धारणा प्रकट यायेगु, छम्हसिनं अधिस्थान यायेगु अनुमति बियाचवना । थ्व ज्या जितः चित्त बुभ्के मजू ।

उगु समयय् छवर्गीय भिक्षुपिसं संघया दथुइ प्रातिमोक्ष कनीबले चेतनासहितं ताय्मदयेक ब्वनीगु जुयाचवन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! प्रातिमोक्ष क्यनीम्हं चेतनासहितं ताय्मदयेक ब्वने मज्यू, गुम्हसिनं ताय्मदयेक ब्वनी, वयात दुष्कृत्य आपत्ति जुइ ।

उगु समयय् क्वःयागुथें जागु सः दुम्ह आयुष्मान् उदायी संघया प्रातिमोक्ष क्यनीम्ह जुयाचवन । अले आयुष्मान् उदायीयात थथे जुल- “भगवान् बुद्धं प्रातिमोक्ष क्यनीम्हं ताय्दयेक ब्वनेमाः धका प्रज्ञप्त याना बिज्यात, जि धाःसा क्वयाथें जागु सःदुम्ह, जिं गुकथं व्यवहार यायेमाली ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! प्रातिमोक्ष क्यनीम्हं गुकथं ताय्दयेक ब्वने धका कोशिस यायेगु अनुमति बियाचवना । कोशिस याम्हसित आपत्ति मला ।

उगु समयय् देवदत्तं गृहस्थी परिषद्पिं नापं प्रातिमोक्ष क्यनाचवन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! गृहस्थी परिषद्पिलिसे प्रातिमोक्ष क्यने मज्यू, गुम्हसिनं क्यनी, वयात दुष्कृत्य आपत्ति जुइ ।

उगु समयय् छवर्गीय भिक्षुपिसं संघया दथुइ प्रेरणा मदयेकं प्रातिमोक्ष क्यनाचवन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! संघया दथुइ प्रेरणा मदयेकं प्रातिमोक्ष क्यने मज्यू, गुम्हसिनं क्यनी, वयात दुष्कृत्य आपत्ति जुइ । भिक्षुपिं ! प्रातिमोक्ष स्थविरपिनि अधिनय् खः धका अनुमति बियाचवना ।

भिक्षुगु अन्यतथियभाणवार क्वचाल ।

८३. प्रातिमोक्खुद्देसकअज्भेसनादि प्रातिमोक्ष क्यनीम्हसित प्रेरणा बीगु आदि

१५५. अले भगवान् राजगृहय् न्ह्याइपुतले चवना बिज्याना गन चोदनावस्तु दु, अन चारिका याना बिज्यात । छसिकथं चारिका यायां गन चोदनावस्तु दु, अन न्ह्या बिज्यात । उगु समयय् छगू विहारय् आपालं भिक्षुपिं चवनाचवन । अन स्थविर भिक्षु मूर्ख मसःमस्यूम्ह जुयाचवन, वं उपोसथ व उपोसथकर्म वा प्रातिमोक्ष वा प्रातिमोक्ष क्यनीगु मस्यूम्ह जुयाचवन । अले उपिं भिक्षुपिं थथे जुल “भगवान् बुद्धं प्रातिमोक्ष” स्थविरपिनि अधिनय् धका ‘प्रज्ञप्त याना बिज्यात ।’ जिमि स्थविर मूर्खम्ह मसःमस्यूम्ह उपोसथ उपोसथकर्म वा प्रातिमोक्ष प्रातिमोक्ष क्यनीगु मस्यूम्ह जुयाचवन, जिमिसं गुकथं व्यवहार यायेमाली । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! गुम्ह भिक्षु सःस्यूम्ह समर्थ दुम्ह जुइ, वया अधिनय् प्रातिमोक्ष धयागु अनुमति बियाचवना ।

उगु समयय् छगू आवासय् उगु उपोसथय् हे आपालं भिक्षुपिं मूर्ख व मसःमस्यूपिं जुयाचवन । इमिसं उपोसथ उपोसथकर्म वा प्रातिमोक्ष प्रातिमोक्ष क्यनीगु मस्यूगु जुयाचवन । इमिसं स्थविरयात प्रेरणा बिइगु “भन्ते ! स्थविरं प्रातिमोक्ष क्यना बिज्याहुँ ।” वं थथे धाल- “आवुसो ! जित योग्य मजू ।” निम्हम्ह स्थविरयात प्रेरणा बिल - “भन्ते ! स्थविरं प्रातिमोक्ष क्यना बिज्याहुँ ।” वं नं थथे धाल - “आवुसो ! जित योग्य मजू ।” स्वम्हम्ह स्थविरयात प्रेरणा बिल- “भन्ते ! स्थविरं प्रातिमोक्ष क्यना बिज्याहुँ ।” वं नं थथे धाल- “आवुसो ! जित योग्य मजू ।” थुगु उपायं गुम्ह संघया चीधिकम्ह खः, वयात प्रेरणा बिल- “आयुष्मान् प्रातिमोक्ष क्यना बिज्याहुँ ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात ।

भिक्षुपिं ! थन छग्गू आवासय् उगु हे उपोसथय् मूर्खपिं मसःमस्यूपिं आपालं भिक्षुपिं च्वनाच्चन । इमिसं उपोसथउपोसथकर्म वा प्रातिमोक्ष प्रातिमोक्ष क्यनीगु मस्यूगु जुयाच्चन । इमिसं स्थविरयात प्रेरणा बियाच्चन- “भन्ते ! स्थविरं प्रातिमोक्ष क्यना बिज्याहूँ ।” वं थथे धयाच्चन- “आवुसो ! जित योग्य मजू ।” निम्हम्ह स्थविरयात प्रेरणा बियाच्चन- “भन्ते ! स्थविरं प्रातिमोक्ष क्यना बिज्याहूँ ।” वं नं थथे धयाच्चन- “आवुसो ! जित योग्य मजू ।” स्वम्हम्ह स्थविरयात प्रेरणा बियाच्चन- “भन्ते ! स्थविरं प्रातिमोक्ष क्यना बिज्याहूँ ।” वं नं थथे धयाच्चन- “आवुसो ! जित योग्य मजू ।” थुगु हे उपायं संघं दकले चीधिम्हसित प्रेरणा बियाच्चन- “आयुष्मान् प्रातिमोक्ष क्यना बिज्याहूँ ।” वं नं थथे धयाच्चन- “भन्ते ! जित योग्य मजू ।” भिक्षुपिं ! उपिं भिक्षुपिनिपाखें छम्ह भिक्षुयात आसपासया आवासय् तुरन्त छ्वयेमाः “आवुसो हूँ, संक्षिप्तं वा विस्तृतं प्रातिमोक्ष स्यनेकने याना वा ।”

अले भिक्षुपिंत थथे जुल - सुयापाखें छ्वयेमाली । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! स्थविर भिक्षुं चीधिम्ह भिक्षुयात आज्ञा विइगु अनुमति बियाच्चन । स्थविरं आज्ञा ब्यूम्ह चीधिम्ह भिक्षु मवं । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! स्थविरं आज्ञा ब्यूम्ह म्हफुम्ह मवने मजू, गुम्ह मवनी, वयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ ।

८४. पक्खगणानादिउगहणानुजानना पक्ष ल्याःखायेगु आदि अध्ययन अनुमति

१५६. अले भगवान् बुद्ध चोदनावस्तुइ न्ह्याइपुतले च्वना बिज्याना हानं राजगृहय् लिहाँ बिज्यात ।

उगु समयय् भिक्षुपिं भिक्षा बिज्याइबले मनूतय्सं- “भन्ते ! थौं पक्षयागु छु दिन खः” धका न्यनीगु जुयाच्चन । भिक्षुपिसं थथे धाल- “आवुसो ! जिमिसं मस्यू ।” मनूतय्सं श्रमण शाक्यपुत्रपिं पक्ष ल्याखायेला मसःपिं मेगु छु भिंगु सिइ धका उपहास याइगु, निन्दा याइगु, दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! पक्ष ल्याखायेगु स्यना कायेगु अनुमति बियाच्चन । अले भिक्षुपिंत थथे जुल, गुलिसिनं पक्ष ल्याखायेगु स्यना कायेमाली ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! फुकसिनं पक्ष ल्याखायेगु स्यना कायेगु अनुमति बियाच्चन ।

१५७. उगु समयय् मनूतय्सं भिक्षुपिं भिक्षा वनिबले “भन्ते ! गोम्ह भिक्षुपिं दु” धका न्यनीगु जुयाच्चन । भिक्षुपिसं थथे धाल - “आवुसो ! जिमिसं मस्यू ।” मनूतय्सं श्रमण शाक्यपुत्रपिसं थवं थवय् हे मस्यू, मेगु छु कल्याणगु सी धका उपहास याइगु, निन्दा याइगु, दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! भिक्षुपिं ल्याखायेगु अनुमति बियाच्चन ।

अले भिक्षुपिंत थथे जुल - “गबले भिक्षुपिं ल्याखायेमाली । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! उगु हे उपोसथय् नां कया ल्याखायेगु वा सलाकया कथि ज्वंका ल्याखायेगु अनुमति बियाच्चन ।”

१५८. उगु समयय् भिक्षुपिं थौं उपोसथ धका मस्यूगुलिं तापाक गामय् भिक्षा वनीगु जुयाच्चन । उपिं प्रातिमोक्ष क्यना च्वं च्वं नं वइगु जुयाच्चन, क्यने जक धुनिबले नं वइगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! थौं उपोसथ धका कनेगु अनुमति बियाच्चन ।

अले भिक्षुपिंत थथे जुल- “गुकथं कने माली ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! स्थविर भिक्षुं समय दुबले कनेगु अनुमति बियाच्चन ।

उगु समयय् छम्ह स्थविरं समय दुबले लोमंङ्गु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! भोजन यायेबले कनेगु अनुमति बियाच्चना ।

भोजन याबले नं लोमंङ्गु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! गुगु समयय् लुमन, उगु समयय् कनेगु अनुमति बियाच्चना ।

८५. पुब्बकरणानुजानना पूर्वकरणया अनुमति

१५९. उगु समयय् छगू आवासय् उपोसथागारय् धू दयाच्चन । आगन्तुक भिक्षुपिसं “उपोसथागारय् भिक्षुपिसं छायाँ बँ मपुगु जुइ धका उपहास याइगु, निन्दा याइगु, दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! उपोसथागारय् बँ पुइगु अनुमति बियाच्चना ।”

अले भिक्षुपिंत थथे जुल “उपोसथागारय् सुनां बँ पुइकेमाली ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! स्थविर भिक्षुं चीधिम्ह (क्वकालिम्ह) भिक्षुयात अहे यायेगु अनुमति बियाच्चना ।

स्थविरं अहे याःम्ह चीधिम्ह भिक्षुं बँ मपु । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! स्थविरं अहे याःम्ह म्हफुम्ह बँ मपुइ मज्यू । गुम्हसिनं बँ मपुइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति जुइ ।

१६०. उगु समयय् उपोसथागारय् आसन लाया मतःगु जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! बँय् फेतुइगु जुयाच्चन, म्हय नं, चीवरय् नं धुलं कीगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! उपोसथागारय् आसन लायेके बिइगु अनुमति बियाच्चना ।

अले भिक्षुपिंत थथे जुल “उपोसथागारय् सुनां लासा लायकेमाली ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! स्थविर भिक्षुं चीधिम्ह भिक्षुयात अहे यायेगु अनुमति बियाच्चना ।

स्थविरं अहे याका च्वपिं चीधिकपिं भिक्षुपिसं लासा मला । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! स्थविरं अहेयाःम्ह म्हफुम्ह मलाय मज्यू, गुम्हसिनं लाइ मखु, वयात दुष्कृत्य आपत्ति जुइ ।

१६१. उगु समयय् उपोसथागारय् मत मदुगु जुयाच्चन । भिक्षुपिसं खिउंसे च्वंथाय् म्हय नं चीवरय् नं थ्वाइगु न्हुइगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! उपोसथागारय् मत तयेगु अनुमति बियाच्चना ।

अले भिक्षुपिंत थथे जुल “उपोसथागारय् सुनां मत तयेके बिइमाली ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! स्थविर भिक्षुं चीधिम्ह भिक्षुयात अहे यायेगु अनुमति बियाच्चना ।

स्थविरं अहे याका च्वपिं चीधिपिं भिक्षुपिसं मत मच्याक् । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! स्थविरं अहे याःम्ह म्हफुम्ह मत मच्याके मज्यू, गुम्हसिनं मच्याकि, वयात दुष्कृत्य आपत्ति जुइ ।

१६२. उगु समयय् छगू आवासय् आवासिक भिक्षुपिसं लः त्वनेगु लः नं तइमखुगु जुयाच्चन, सिलेसालेगु लः नं तइ मखुगु जुयाच्चन । आगन्तुक भिक्षुपिसं “आवासिक भिक्षुपिसं छायाँ त्वनेगु लः नं ल्हाःतुति सिलेगु लः नं तइ मखुगु जुइ ?” धका उपहास याइगु, निन्दा याइगु, दोष बिया खँ ल्हाइगु

जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! त्वनेगु लः ल्हाः तुति सिलेगु लः तयेके बिइगु अनुमति बियाच्चना ।

अले भिक्षुपिंत थथे जुल “सुनां त्वनेगु लः सिलेसालेगु लः तयेके बिइमाली ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! स्थविर भिक्षुं चीधिकम्ह भिक्षुयात अन्हे यायेगु अनुमति बियाच्चना ।

स्थविरं अन्हे याका च्वापिं चीधिपिं भिक्षुपिसं मतःगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! स्थविरं अन्हे याःम्ह म्हफुम्हं मतयेमज्यू । गुम्हसिनं तइमखु वयात दुष्कृत्य आपत्ति जुइ ।

८६. दिसंगमिकादिवत्थु

उगु उगु दिशाय् गमन यायेगु आदि विषय

१६३. उगु समयय् मूर्खपिं मसःमस्यूपिं आपालं भिक्षुपिसं परदेश वनेत आचार्य उपाध्यायपिंके न्यनीगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात ।

भिक्षुपिं ! थन आपालं मूर्खपिं मसःमस्यूपिं भिक्षुपिं परदेश वनेत आचार्य उपाध्यायपिंके न्यनीगु जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! उपिं भिक्षुपिंके आचार्य उपाध्यायपिसं न्यनेमाः— “गन वनेगु ? सुनापं वनेगु ?” भिक्षुपिं ! यदि उपिं मूर्खपिं मसःमस्यूपिं भिक्षुपिसं मेपिं मूर्खपिं मसःमस्यूपिंत क्यनाबिल धाःसा भिक्षुपिं ! आचार्य उपाध्यायपिसं वचन बिइमज्यू । बिल धाःसा वयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ । भिक्षुपिं ! उपिं मूर्खपिं मसःमस्यूपिं भिक्षुपिं आचार्य उपाध्यायपिसं वचन बिइका वन धाःसा नं वयात दुष्कृत्य आपत्ति जुइ । भिक्षुपिं ! थन छगू आवासय् मूर्खपिं मसःमस्यूपिं आपालं भिक्षुपिं च्चनाच्चन । इमिसं उपोसथ व उपोसथकर्म वा प्रातिमोक्ष व प्रातिमोक्ष क्यनीगु मस्यूगु जुयाच्चन । अन छम्ह भिक्षु बहुश्रुतम्ह अट्टकथासहित पालि स्यूम्ह धर्मधरम्ह, विनयधरम्ह, मातिका धरम्ह, पण्डितम्ह, सःस्यूमह, प्रज्ञादुम्ह, लज्जादुम्ह, विनय कुक्कुच्च दुम्ह, सयेके सिइकेगु इच्छा दुम्ह थ्यंकः वल धाःसा भिक्षुपिं ! उपिं भिक्षुपिनिपाखें व भिक्षुयात चूर्ण चाचुं दतिवन ख्वाःसिलेगु लखं स्वागत यायेमाः, अनुग्रह यायेमाः, हना बहना तयेमाः, उपस्थान यायेमाः ।

उपिं भिक्षुपिसं चूर्ण चाचुं दतिवन ख्वाःसिलेगु लखं स्वागत मयाः अनुग्रह मयाः हना बहना मतः, उपस्थान मयात धाःसा वयात दुष्कृत्य आपत्ति जुइ ।

भिक्षुपिं ! थन छगू आवासय् उपोसथ दिनय् हे आपालं भिक्षुपिं मूर्खपिं मसःमस्यूपिं च्चनाच्चन । इमिसं उपोसथ व उपोसथकर्म वा प्रातिमोक्ष व प्रातिमोक्ष क्यनीगु मस्यूगु जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! उपिं भिक्षुपिनिपाखें छम्ह भिक्षुयात आसपासया आवासय् तुरन्त छ्वयेमाः “आवुसो ! हूँ, संक्षिप्तं वा विस्तृतं प्रातिमोक्ष स्यनेकने याना वा ।” थुकथं यात धाःसा भिं हे जुल । अथे मयाःसा भिक्षुपिं ! उपिं भिक्षुपिं फुक्कं हे गन उपोसथ व उपोसथकर्म वा प्रातिमोक्ष व प्रातिमोक्ष क्यनीगु सःस्यूपिं दु, व उगु आवासय् वनेमाः । मवन धाःसा वयात इमित दुष्कृत्य आपत्ति जुइ ।

भिक्षुपिं ! थन छगू आवासय् आपालं भिक्षुपिं मूर्खपिं मसःमस्यूपिं वर्षावास च्चनाच्चन । इमिसं उपोसथ व उपोसथकर्म वा प्रातिमोक्ष व प्रातिमोक्ष क्यनीगु मस्यूगु जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! उपिं भिक्षुपिनिपाखें छम्ह भिक्षुयात आसपासया आवासय् तुरन्त छ्वयेमाः— “आवुसो ! हूँ, संक्षिप्तं वा विस्तृतं प्रातिमोक्ष स्यनेकने याना वा ।” थुकथं यात धाःसा भिं हे जुल, मयात धाःसा छम्ह भिक्षुयात न्हेनुया भित्रे थासय् लिहाँ वयेगु याना छ्वयेमाः — “आवुसो ! हूँ, संक्षिप्तं वा विस्तृतं प्रातिमोक्ष स्यनेकने याना वा ।” थुकथं यात

धाःसा वेश हे जुइ । मयात धाःसा भिक्षुपिं ! इपिं भिक्षुपिं उगु विहारय् च्वनेमज्यू च्वन धाःसा इमित दुष्कृत्य आपत्ति लाइ ।

८७. पारिशुद्धिदानकथा पारिशुद्धि बीगु विषय

१६४. अले भगवान् बुद्धं भिक्षुपित सःता विज्यात - “भिक्षुपिं ! मुं, संघं उपोसथ याइ ।” थथे आज्ञा जुया विज्यायेवं छम्ह भिक्षुं भगवान् बुद्धयात थथे निवेदन यात- “भन्ते ! म्हमफुम्ह भिक्षु दु, व मवः ।” भिक्षुपिं ! म्हमफुम्ह भिक्षुं पारिशुद्धि बिइगु अनुमति बियाच्वना । भिक्षुपिं ! थुकथं बिइमाः । उम्ह म्हमफुम्ह भिक्षुं छम्ह भिक्षुयाथाय् वना छखेपाखें गाः पाछ्याया पुतुं फेतुना ल्हाःबिन्ति याना वयात थथे धायेमाः- जिं पारिशुद्धि बियाच्वना, जिगु पारिशुद्धि यंकि, जिगु पारिशुद्धि न्यंका ब्यु । कायं सिइके बिइमाः, वचनं सिइके बिइमाः, काय व वचनं सिइके बिइमाः, पारिशुद्धि ब्यूगु जुइ । कायं सिइके मब्यू, वचनं सिइके मब्यू, कायं व वचनं सिइके मब्यू, पारिशुद्धि ब्यूगु जुइ मखु । थुकथं यात धाःसा भिं हे जुल । मयात धाःसा, भिक्षुपिं ! व म्हमफुम्ह भिक्षु खातां वा मेचं संघया दथुइ हया उपोसथ यायेमाः । भिक्षुपिं ! गिलानुपस्थापक भिक्षुपित थथे जुल- “जिमिसं म्हमफुमहसित थासं (छुटे याये) धाःसा रोग नं वढे जुइ, सिना जूसां वनी (सीगु जुइ) ।” भिक्षुपिं ! म्हमफुम्ह भिक्षुयात थासं छुटे याये मते, संघं अन वना उपोसथ यायेमाः । वर्गीय संघं उपोसथ यायेमज्यू, यदि थुकथं यात धाःसा वयात दुष्कृत्य आपत्ति जुइ ।

भिक्षुपिं ! पारिशुद्धि बिइधुंका पारिशुद्धि यंकिम्ह अन हे लिहाँ वल धाःसा मेम्हसित पारिशुद्धि बिइमाः । भिक्षुपिं ! पारिशुद्धि बिइधुंका पारिशुद्धि यंकिम्ह अन हे गृहस्थी जुल धाःसा, उगु समय् सीना वन धाःसा, श्रामणेर धका स्वीकार यात धाःसा, शिक्षा त्याग याम्ह धका स्वीकार यात धाःसा, पाराजिकाय् लाःम्ह धका स्वीकार यात धाःसा, वें धका स्वीकार यात धाःसा, चित्त स्यंम्ह वेदनां ग्रस्तम्ह, आपत्ति मखना पित्तिका च्वंम्ह, आपत्ति सुधरे मयाना पित्तिका च्वंम्ह, मभिंगु दृष्टि त्याग मयाना पित्तिका च्वंम्ह, पण्डक, थेय्यसंवासक, तीर्थंकरय् लिहाँ वंम्ह, तिरश्चीनम्ह, माँ स्याःम्ह, अबु स्याःम्ह, अरहन्तघातक, भिक्षुणीयात स्यंक्म, संघभेद याःम्ह, बुद्धया शरीरं हि वयेकिम्ह, निगू व्यञ्जन दुम्ह धका स्वीकार यात धाःसा मेम्हसित पारिशुद्धि बिइमाः ।

भिक्षुपिं ! पारिशुद्धि बिइधुंका पारिशुद्धि यंकिम्ह लँय् बिचय् लिहाँ वन धाःसा, पारिशुद्धि यंकूगु जुइ मखु । भिक्षुपिं ! पारिशुद्धि बिइधुंका पारिशुद्धि यंकुम्ह लँय् बिचय् गृहस्थी जुल धाःसा .....निगू व्यञ्जनम्ह धका स्वीकार यात धाःसा पारिशुद्धि यंकूगु जुइ मखु ।

भिक्षुपिं ! पारिशुद्धि बिइधुंका पारिशुद्धि यंकिम्ह संघय् थ्यंका लिहाँ वन धाःसा, पारिशुद्धि हःगु जुइ । भिक्षुपिं ! पारिशुद्धि बिइधुंका पारिशुद्धि यंकिम्ह संघय् थ्यंका गृहस्थी जुल धाःसा ..... निगू व्यञ्जनम्ह धका स्वीकार यात धाःसा पारिशुद्धि यंकूगु जुइ ।

भिक्षुपिं ! पारिशुद्धि बिइधुंका पारिशुद्धि यंकीम्ह संघय् थ्यंका न्ह्योवया मकन धाःसा लोमना मकन धाःसासमाधि च्वना मकन धाःसा पारिशुद्धि हःगु जुइ, पारिशुद्धि यंकुम्हसित आपत्ति जुइ मखु ।

भिक्षुपिं ! पारिशुद्धि बिइधुंका पारिशुद्धि यंकिम्ह संघय् थ्यंका चेतनासहितं मकन धाःसा पारिशुद्धि कंगु जुइ, पारिशुद्धि हःम्हसित आपत्ति दुष्कृत्य जुइ ।

८८. छन्ददानकथा

छन्द (मत, सम्मति) बीगु विषय

१६५. अले भगवान् बुद्धं भिक्षुपितं सःता बिज्यात - "भिक्षुपिं ! मुं, संघ कर्म याइ ।" थथे आज्ञा जुयाबिज्यायेवं छम्ह भिक्षुं भगवान् बुद्धयात थथे निवेदन यात- "भन्ते ! म्हमफुम्ह भिक्षु दु, व मवः ।" भिक्षुपिं ! म्हमफुम्ह भिक्षुं छन्द बिइगु अनुमति बियाच्चना । भिक्षुपिं ! थुकथं बिइमाः । उम्ह म्हमफुम्ह भिक्षुं छम्ह भिक्षुया थाय् वना छखेपाखे गाः पाछाया पुतुं फेतुना ल्हाः निपां बिन्ति याना थथे धायेमाः- "छन्द बियाच्चना, जिगु छन्द यंकि, जिगु छन्द कना ब्यु ।" कायं सिइके बिइमाः । वचनं सिइके बिइमाः । काय व वचनं सिइके बिइमाः । छन्द ब्युगु जुइ । कायं सिइके मब्यु । वचनं सिइके मब्यु । कायं व वचनं सिइके मब्यु । छन्द ब्युगु जुइ । थुकथं यात धाःसा भिं हे जुल, मयात धाःसा भिक्षुपिं ! व म्हमफुम्ह भिक्षु खाटां वा मेचं संघया दथुइ हया कर्म यायेमाः । भिक्षुपिं ! गिलानुपस्थापक भिक्षुपितं थथे जुल- "जिमिसं म्हमफुम्हसित थासं चिकल धाःसा रोग बढे जुइ । सिना जूसां वनी ।" भिक्षुपिं ! म्हमफुम्ह भिक्षु थासं चिके मते, संघ अन वना कर्म यायेमाः । वर्गीय संघ कर्म यायेमज्यु, यात धाःसा वयात दुष्कृत्य आपत्ति जुइ ।

भिक्षुपिं ! छन्द बिइधुंका छन्द यंकिम्ह अन हे लिहाँ वन धाःसा मेम्हसित छन्द बिइमाः । भिक्षुपिं ! छन्द बिइधुंका छन्द यंकिम्ह अन हे गृहस्थी जुल धाःसा । प । सिना वन धाःसा, श्रामणेर धका स्वीकार यात धाःसा, शिक्षा त्याग याःम्ह, पाराजिकाय्लाःम्ह, वें धका, चित्त स्यंम्ह, वेदनां ग्रस्तम्ह, आपत्ति मखना पितिका च्वंम्ह, आपत्ति सुधरे मयाना पितिका च्वंम्ह, मभिंगु दृष्टि त्याग मयाना पितिका च्वंम्ह, पण्डकम्ह, थेय्यसंवासकम्ह, तीर्थकरय् लिहाँ वंम्ह, तिरश्चीनम्ह, माँ स्याःम्ह, अबु स्याःम्ह, अरहन्तघातक, भिक्षुणीयात स्यंकुम्ह, संघभेद याःम्ह, बुद्धया शरीरं हि वयेकिम्ह, निगू व्यञ्जन दुम्ह धका स्वीकार यात धाःसा मेम्हसिनं छन्द बिइमाः ।

भिक्षुपिं ! छन्द बिइधुंका छन्द यंकिम्ह लँय् बिचय् लिहाँ वन धाःसा छन्द यंकुगु जुइ मखु । भिक्षुपिं ! छन्द बिइधुंका छन्द यंकिम्ह लँय् बिचय् गृहस्थी जुल धाःसा । प । निगू व्यञ्जनम्ह धका स्वीकृति यात धाःसा छन्द यंकुगु जुइ मखु ।

भिक्षुपिं ! छन्द बिइधुंका छन्द यंकिम्ह संघय् थ्यंका लिहाँ वन धाःसा छन्द हःगु जुइ । भिक्षुपिं ! छन्द लीहःगु जुइधुंका छन्द यंकिम्ह संघय् थ्यंका गृहस्थी जुल धाःसा छन्द । उगु समय् निगू व्यञ्जन दुम्ह धका स्वीकार यात धाःसा छन्द हःगु जुइ ।

भिक्षुपिं ! छन्द बिइधुंका छन्द यंकिम्ह संघय् थ्यंका न्त्योवया मकन धाःसा, लोमनामकन धाःसा, समाधि च्वना मकन धाःसा छन्द हःगु जुइ, छन्द हःम्हसित आपत्ति जुइ मखु ।

भिक्षुपिं ! छन्द बिइधुंका यंकिम्ह संघय् थ्यंका चेतनासहितं मकन धाःसा छन्द हःगु जुइ, छन्द हःम्हसित दुष्कृत्य आपत्ति जुइ ।

भिक्षुपिं ! उगु उपोसथय् हे संघया यायेमाःगुज्या दु धका पारिशुद्धि बिइम्हसिनं छन्द बिइगु नं अनुमति बियाच्चना ।

८९. ज्ञातकादिगहणकथा ज्ञातिआदिपिसं ज्वनीगु विषय

१६६. उगु समयय् छम्ह भिक्षुयात उगु हे उपासथय् ज्ञातिपिसं ज्वनीगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात ।

भिक्षुपिं ! थुगु शासनय् उगु हे उपासथय् ज्ञातिपिसं छम्ह भिक्षुयात ज्वनाच्चन । भिक्षुपिसं उपिं ज्ञातिपिंत थथे धायेमाः- “आयुष्मान्पिं ! थ्व भिक्षुं उपोसथ याना च्वंतले छिमिसं थ्व भिक्षुयात पलख त्वःति ।” थुकथं यात धाःसा भिं हे जुल, मयात धाःसाभिक्षुपिसं ज्ञातिपिंत थथे धायेमाः- आयुष्मान्पिं ! थ्व भिक्षुं पारिशुद्धि बिया च्वंतले छिपिं पलख छसिलिना च्वं । थुकथं यात धाःसा भिं हे जुल । मयात धाःसा भिक्षुपिसं उपिं ज्ञातिपिंत थथे धायेमाः- “संघ उपोसथ याना च्वंतले छिमिसं थ्व भिक्षुयात पलख सीमां पिने यकि । थुकथं यात धाःसा भिं हे जुल । मयात धाःसा वर्गीय संघं उपोसथ यायेमज्यू, यात धाःसा वयात दुष्कृत्य आपत्ति जुइ ।”

भिक्षुपिं ! थुगु शासनय् भिक्षुयात उगु हे उपासथय् जुजुं ज्वनाच्चन । प । खुंतयसं ज्वनाच्चन, धूर्ततयसं ज्वनाच्चन, भिक्षुया शत्रुपिसं ज्वनाच्चन, भिक्षुपिसं उपिं भिक्षुया शत्रुपिंत थथे धायेमाः- “आयुष्मान्पिं ! थ्व भिक्षु उपोसथ याना च्वंतले छिमिसं थ्व भिक्षुयात पलख त्वःति । थुकथं यात धाःसा भिं हे जुल । मयात धाःसा भिक्षुपिसं भिक्षुया शत्रुतय्त थथे धायेमाः- आयुष्मान्पिं ! थ्व भिक्षुं पारिशुद्धि बिया च्वंतले छिपिं पलख छसिलिना च्वं । थुकथं यात धाःसा भिं हे जुल । मयात धाःसा भिक्षुपिसं उपिं भिक्षुपिनि शत्रुतय्त थुकथं धायेमाः- आयुष्मान्पिं संघया उपोसथ याना च्वंतले छिमिसं थ्व भिक्षुयात पलख सीमां पिने यकि । थुकथं यात धाःसा भिं हे जुल । मयात धाःसा वर्गीय संघं उपोसथ यायेमज्यू । यात धाःसा वयात दुष्कृत्य आपत्ति जुइ ।”

Dhamma.Digital

९०. उम्मत्तकसम्मति वैं भिक्षु धका सम्मति बिइगु

१६७. अले भगवान् बुद्ध भिक्षुपिंत सःता बिज्यात - “भिक्षुपिं ! मुं, संघया यायेमाःगु ज्या दु ।” थथे आज्ञा जुया बिज्यायेवं छम्ह भिक्षुं भगवान् बुद्धयात निवेदन यात - “भन्ते ! गर्ग धयाम्ह वैं भिक्षु दु, व मवः ।”

भिक्षुपिं ! वैं धयापिं निथी दु । भिक्षुपिं ! वैं भिक्षु उपोसथ लुमंम्ह नं दु, लोमंम्ह नं दु । संघकर्म लुमंम्ह नं दु, लोमंम्ह नं दु, नितां लोमंम्ह नं दु । उपोसथय् वइम्ह नं दु, वइ मखुम्ह नं दु, संघकर्मय् वइम्ह नं दु, वइ मखुम्ह नं दु, निगुलिं वइ मखुम्ह नं दु । भिक्षुपिं ! अन गुम्हं वैं उपोसथयात लुमंम्ह नं दु, लोमंम्ह नं दु । संघकर्म लुमंम्ह नं दु, लोमंम्ह नं दु, उपोसथय् वइम्ह नं दु, मवइम्ह नं दु, संघकर्मय् वइम्ह नं दु, वइ मखुम्ह नं दु । भिक्षुपिं ! थुजाम्ह वैंयात उम्मत्तक सम्मति बिइगु अनुमति बियाच्चना । भिक्षुपिं ! थुकथं बिइमाः, सःस्यूम्ह समर्थ दुम्ह भिक्षुं संघयात सिइके बिइमाः ।

“भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहुँ, गर्ग धयाम्ह वैं भिक्षुं उपोसथ लुनंमंगु लोनंमंगु, संघकर्म लुनंमंगु लोनंमंगु, उपोसथय् वनं वः वनं मवः, संघकर्मय् वनं वः वनं मव, यदि संघया योग्यगु अवस्था दुगु कर्म दत धाःसा, संघं गर्ग भिक्षु वैंयात वैं सम्मति बिया बिज्याहुँ, गर्ग भिक्षुं उपोसथ चाहे लुमंकि चाहे

लोमकि, संघकर्म चाहे लुमकि चाहे लोमकि, उपोसथय् चाहे वय्यु चाहे मवय्यु, संघकर्मय् चाहे वय्यु चाहे मवय्यु । संघं गर्ग नापं वा गर्ग मदयेक उपोसथ याना बिज्याहूँ संघ कर्म याना बिज्याहूँ, थुकथं थ्व प्रस्ताव जुल ।

भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहूँ, गर्ग वें भिक्षुं उपोसथयात गबलें लुमंकु गबलें लोमंकु, संघकर्म गबलें लुमंकु गबलें लोमंकु, उपोसथय् गबलें वः गबलें मवः, संघकर्मय् गबलें वः गबलें मवः । संघं गर्ग वें भिक्षुयात वें सम्मति बियाच्चन । गर्ग भिक्षुं उपोसथ चाहे लुमकि चाहे लोमकि, संघकर्म चाहे लुमकि चाहे लोमकि, उपोसथय् चाहे वयेमाः चाहे मवयेमाः, संघकर्मय् चाहे वयेमाः चाहे मवयेमाः, संघं गर्ग नापं वा गर्ग मदयेक उपोसथ याइ, संघकर्म याइ । गुम्ह आयुष्मान्या गर्ग वें भिक्षुयात वें सम्मति बीगु स्वीकार दु, गर्ग भिक्षुं चाहे उपोसथ लुमकि चाहे लोमकि, संघकर्म चाहे लुमकिं चाहे लोमकि, उपोसथय् चाहे वयेमाः चाहे मवयेमाः, संघकर्मय् चाहे वयेमाः चाहे मवयेमाः, संघं गर्ग नापं वा गर्ग मदयेक उपोसथ याइ, संघकर्म याइ । गुम्ह आयुष्मान्या स्वीकार दु, व मौन जुया बिज्याहूँ, गुम्हसिया स्वीकार मदु, वं न्ववाना बिज्याहूँ ।

संघं गर्ग वें भिक्षुयात उन्मत्तक सम्मति बिल, गर्ग भिक्षुं उपोसथ चाहे लुमकि चाहे लोमकि, संघकर्म चाहे लुमकि चाहे लोमकि, उपोसथय् चाहे वय्यु चाहे मवय्यु, संघकर्मय् चाहे वयेमाः चाहे मवयेमाः, संघं गर्ग नापं वा गर्ग मदयेक उपोसथ याइ, संघ कर्म याइ । संघयात स्वीकार दु, उकिं मौन जुल, उकियात थथे धका धारण याना ।”

९१. संघुपोसथादिप्पभेद संघउपोसथ आदि प्रभेद

१६८. उगु समयय् छगू आवासय् उगु उपोसथय् हे प्यम्ह भिक्षुपिं च्वनाच्चन । अले उपिं भिक्षुपित थथे जुल— “भगवान् बुद्धं उपोसथ यायेमाः धका प्रज्ञप्त याना बिज्यात । जिपिं प्यम्ह जक दु, जिमिसं गुकथं उपोसथ यायेमाली ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! प्यम्हसिनं प्रातिमोक्ष क्यनेगु अनुमति बियाच्चना ।

उगु समयय् छगू विहारय् उगु उपोसथय् स्वम्ह भिक्षुपिं च्वनाच्चन । अले उपिं भिक्षुपित थथे जुल— “भगवान् बुद्धं प्यम्हसित प्रातिमोक्ष क्यनेगु आज्ञा जुया बिज्यात, जिपिं स्वम्ह, जिमिसं गुकथं उपोसथ यायेमाली ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! स्वम्हसित पारिशुद्धि उपोसथ यायेगु अनुमति बियाच्चना । भिक्षुपिं ! थुकथं यायेमाः, सःस्यूम्ह समर्थ दुम्ह भिक्षुं उपिं भिक्षुपित सिइके बिइमाः —

“आयुष्मान्पिं ! जिगु खँ न्यना बिज्याहूँ, थौं भिन्थान्हुइ लाःगु उपोसथ खः, गबले आयुष्मान्पित योग्यगु अवस्था दुगु कर्म दत धाःसा भीसं परस्पर पारिशुद्धि उपोसथ याये ।”

स्थविर भिक्षुं छखेपाखे गा पाछाया पुतुं फेतुना ल्हाःनिपां बित्ति याना उपिं भिक्षुपित थथे धायेमाः— “आवुसो ! जि परिशुद्धम्ह खः । जित परिशुद्धम्ह खः धका धारण याना बिज्याहूँ, आवुसो ! जि परिशुद्धम्ह खः । जित परिशुद्धम्ह धका धारण याना बिज्याहूँ, आवुसो ! जि परिशुद्धम्ह खः, जितः परिशुद्धम्ह खः धका धारण याना बिज्याहूँ ।”

क्वकालिम्ह भिक्षुं छखेपाखे गाः पाछाया पुतुं फेतुना ल्हाः निपां बित्ति याना उपिं भिक्षुपित थथे धायेमाः— “भन्ते ! जि परिशुद्धम्ह खः, जित परिशुद्धम्ह धका धारण याना बिज्याहूँ, भन्ते ! जि परिशुद्धम्ह खः,

जित परिशुद्धम् धका धारण याना बिज्याहूँ, भन्ते ! जि परिशुद्धम् खः, जित परिशुद्धम् धका धारण याना बिज्याहूँ ।”

उगु समयय् छगू आवासय् उगु उपोसथय् निम्ह भिक्षुपिं च्वनाच्वन । अले उपिं भिक्षुपिंत थथे जुल— “भगवान् बुद्धं प्यम्हसित प्रातिमोक्ष क्यनेगु स्वम्हसित पारिशुद्धि उपोसथ यायेगु आज्ञा जुया बिज्यात । जिपिं निम्ह, जिमिसं गुकथं उपोसथ यायेमाली ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! निम्हसित पारिशुद्धि उपोसथ यायेगु अनुमति बियाच्वना । भिक्षुपिं ! थुकथं यायेमाः, स्थविर भिक्षुं छखेपाखे गाः पाछाया पुतुं फेतुना ल्हाःबिन्ति याना चिधीम्ह भिक्षुयात थथे धायेमाः— आवुसो ! जि परिशुद्धम् खः, जित परिशुद्धम् धका धारण याना बिज्याहूँ । आवुसो ! जि परिशुद्धम् खः, जित परिशुद्धम् धका धारण याना बिज्याहूँ । आवुसो ! जि परिशुद्धम् खः, जित परिशुद्धम् धका धारण याना बिज्याहूँ ।”

चिधीम्ह भिक्षुं छखेपाखे गाः पाछाया पुतुं फेतुना ल्हाःबिन्तियाना स्थविर भिक्षुयात थथे धायेमाः— “भन्ते ! जिं परिशुद्धम् खः, जित परिशुद्धम् धका धारण याना बिज्याहूँ, भन्ते ! जिं परिशुद्धम् खः, जित परिशुद्धम् धका धारण याना बिज्याहूँ, भन्ते ! जिं परिशुद्धम् खः, जित परिशुद्धम् धका धारण याना बिज्याहूँ ।”

उगु समयय् छगू विहारय् उगु उपोसथय् हे छम्ह भिक्षु च्वनाच्वन । अले व भिक्षुयात थथे जुल— “भगवान् बुद्धं प्यम्हसित प्रातिमोक्ष क्यनेगु, स्वम्हसित पारिशुद्धि उपोसथ यायेगु, निम्हसित पारिशुद्धि उपोसथ यायेगु आज्ञा जुया बिज्यात । जि छम्ह, जिं उपोसथ गुकथं यायेमाली ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! थुगु शासनय् छगू आवासय् उगु उपोसथय् छम्हभिक्षु च्वनाच्वन । भिक्षुपिं ! व भिक्षुं गन भिक्षुपिं ल्याहाँ थ्याहाँ जुइगु खः, चाहे उपस्थानय्, विहारय् वा मण्डपय् वा सिमा क्वय् थःजु, व उगु थासय् बँ पुना त्वनेगु लः सिलेसालेगु लः तया आसन लाया मत च्याका फेतुइमाः । यदि मेम्ह भिक्षु वल धाःसा व नापं उपोसथ यायेमाः । मवल धाःसा “अज्जमे उपोसथो= थौं जिगु उपोसथ” धका अधिष्ठान यायेमाः, अधिष्ठान मयात धाःसा वयात दुष्कृत्य आपत्ति जुइ । अन भिक्षुपिं ! गन प्यम्ह भिक्षुपिं च्वनाच्वन । छम्हसिगु पारिशुद्धि हया स्वम्हसिनं प्रातिमोक्ष क्यने मज्यू । क्यन धाःसा वयात दुष्कृत्य आपत्तिलाइ । भिक्षुपिं ! गन स्वम्ह भिक्षुपिं च्वनाच्वन, छम्हसिगु पारिशुद्धि हया निम्हसिनं पारिशुद्धि उपोसथ यायेमज्यू, यात धाःसा वयात दुष्कृत्य आपत्ति जुइ । भिक्षुपिं ! गन निम्ह भिक्षु च्वनाच्वन । छम्हसिगु पारिशुद्धि हया छम्हसिनं अधिष्ठान यायेमज्यू, अधिष्ठान यात धाःसा वयात दुष्कृत्य आपत्ति जुइ ।

९२. आपत्तिपटिकम्मविधि आपत्ति उपचार विधि

१६९. उगु समयय् छम्ह भिक्षु उगु उपोसथय् आपत्ती लाःम्ह जुयाच्वन । अले व भिक्षुयात थथे जुल— “भगवान् बुद्धं आपत्ती लाःम्हं उपोसथ यायेमज्यू धका प्रज्ञप्त याना बिज्यात । जि आपत्ती लाःम्ह, जिं गुकथं व्यवहार यायेमाली ?” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! थ्व भिक्षु उगु उपोसथय् आपत्ती लाःम्ह दयाच्वन । भिक्षुपिं ! व भिक्षुं छम्ह भिक्षुयाथाय् वना छखेपाखे गाः पाछाया पुतुं फेतुना ल्हाः बिन्ति याना थथे धायेमाः— “आवुसो ! जि फलानागु आपत्ती लानाच्वन, व आपत्ति देशना यानाच्वना । उम्ह “खंला” धायेमाः । “खना आवुसो” लिपा संवर या ।”

भिक्षुपिं ! थ्व भिक्षु उगुउपोसथय् आपत्ती शंका दुम्ह दयाच्चन । भिक्षुपिं ! व भिक्षुं छम्ह भिक्षुयाथाय् वना छखेपाखे गाः पाछ्छया पुतुं फेतुना ल्हाः विन्ति याना थथे धायेमाः— “आवुसो ! जि फलानागु आपत्ती शंका दु, गबले शंका मदइ, अबले व आपत्तियात सुधरे याये धया उपोसथ यायेमाः, प्रातिमोक्ष न्यनेमाः । उगु कारणं याना उपोसथयात बिध्न यायेमज्यू ।”

उगु समयय् छवर्गीय भिक्षुपिसं छगू हे विषययागु आपत्ति देशना यानाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! छगू हे विषयय् आपत्ति देशना यायेमज्यू, गुम्हसिनं देशना याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति जुइ ।

उगु समयय् छवर्गीय भिक्षुपिसं छगू हे विषयया आपत्ति स्वीकार याइगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! छगू हे विषयया आपत्ति स्वीकार यायेमज्यू, गुम्हसिनं स्वीकार याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति जुइ ।

९३. आपत्तिआविकरणविधि आपत्ति दोषयात प्रतीकार यायेगु विधि

१७०. उगु समयय् छम्ह भिक्षु प्रातिमोक्ष क्यना च्चंबले आपत्ति लुमंका च्चन । अले व भिक्षुयात थथे जुल । “भगवान् बुद्धं आपत्ति दुम्हं उपोसथ यायेमज्यू धका प्रज्ञप्त याना बिज्यात । जि आपत्ति लाःम्ह जिं गुकथं व्यवहार यायेमाली ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात ।

भिक्षुपिं ! थन भिक्षुं प्रातिमोक्ष क्यनाच्चंबले आपत्तियात लुमंकाच्चन, भिक्षुपिं ! व भिक्षुलिक्क च्चंम्ह भिक्षुयात थथे धायेमाः— “आवुसो ! जि फलानागु आपत्ति लाःम्ह थनं दना व आपत्तियात सुधरे यानाच्चना” थथे धया उपोसथ यायेमाः । प्रातिमोक्ष न्यनेमाः । उगु कारणं याना उपोसथयात अन्तराय यायेमज्यू ।

भिक्षुपिं ! थ्व भिक्षु प्रातिमोक्ष क्यनाच्चंबले आपत्ती शंका दुम्ह जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! व भिक्षुं लिक्क च्चंम्ह भिक्षुयात थथे धायेमाः — “आवुसो ! जि फलानागु आपत्ती शंका दु, गबले शंका मदइ, अबले व आपत्तियात सुधरे यानाच्चना” धया उपोसथ यायेमाः । प्रातिमोक्ष न्यनेमाः । उगु कारणं याना उपोसथयात अन्तराय यायेमज्यू ।

९४. सभागापत्तिपटिकम्मविधि स्वभाव मिले जूगु आपत्ति उपचारविधि

१७१. उगु समयय् छगू आवासय् उगु उपोसथय् फुक्क संघ छगू हे विषय यागु आपत्ति लाःगु जुयाच्चन । अले उपिं भिक्षुपिंत थथे जुल— “भगवान् बुद्धं छगू हे विषययागु आपत्ति, देशना यायेमज्यू । छगू हे विषययागु आपत्ति स्वीकार यायेमज्यू धका प्रज्ञप्त याना बिज्यात । थ्व फुक्क संघ छगू हे आपत्ती लाःपिं । जिमिसं गुकथं व्यवहार यायेमाली ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात ।

भिक्षुपिं ! थ्व छगू आवासय् उगु उपोसथय् फुक्क संघ छगू हे विषययागु आपत्ति लाःपिं जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! उपिं भिक्षुपिनिपाखें छम्ह भिक्षुयात आसपासया आवासय् तुरन्त छवयेमाः “आवुसो ! हँ आपत्तियात सुधरे याना वा, जिमिसं छथाय् आपत्ति सुधरे याये ।” थुकथं यात धाःसा भिं हे जुल । मयात धाःसा सःस्यूम्ह

समर्थ दुम्ह भिक्षुं संघयात सिइके विइमाः- भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहुँ, थ्व फुक्क संघ छगू हे विषययागु आपत्ति लाःगु जुयाच्वन, गबले शुद्धम्ह आपत्ति मुदम्ह मेम्ह भिक्षुयात खनी, अबले वयाथाय् व आपत्ति सुारे याये धया उपोसथ यायेमाः, प्रातिमोक्ष क्यनेमा, उगु कारण याना उपोसथ (स्यंके) बिधन यायेमज्यु ।

भिक्षुपिं ! थुगु शासनय् छगू आवासय् उगु उपोसथय् फुक्क संघ छगू हे विषययागु आपत्ती शंका दुगु जुयाच्वन । सःस्यूम्ह समर्थ दुम्ह भिक्षुं संघयात सिइके विइमाः -

“भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहुँ । थ्व फुक्क संघ छगू हे विषयय् आपत्ती शंका दुगु जुयाच्वन, गबले शंका मदइगु जुइ, अबले व आपत्ति सुधरे याये धया उपोसथ यायेमाः, प्रातिमोक्ष क्यनेमाः, उगु कारणं याना उपोसथया अन्तराय यायेमज्यु ।

भिक्षुपिं ! थुगु शासनय् छगू आवासय् वर्ष वास सिधयेका संघ छगू हे विषयय् आपत्ति लाःगु जुयाच्वन । भिक्षुपिं ! उपिं भिक्षुपिनिपाखें छम्ह भिक्षुयात आसपासया आवासय् तुरन्त छ्वयेमाः- “आवुसो ! हुँ, व आपत्ति सुधरे याना वा, जिमि छंथाय् व आपत्ति सुधरे याये ।” थुकथं यात धाःसा भिहे जुल । मयात धाःसा छम्ह भिक्षुयात हे न्हेन्हुया भित्रय् थासय् लिहाँ वयेगु याना छ्वयेमाः “आवुसो ! हुँ, व आपत्ति सुधरे याना वा, जिमिसं छंथाय् व आपत्ति सुधरे याये ।”

उगु समयय् छगू आवासय् फुक्क संघ छगू हे आपत्ती लाःगु जुयाच्वन । वं उगु आपत्ति नामं नं गोत्र नं मस्युगु जुयाच्वन । अन छम्ह भिक्षु बहुश्रुतम्ह, अट्टकथासहित पालि स्यूम्ह, धर्मधरम्ह, विनयधरम्ह, मातिकाधरम्ह, पण्डितम्ह, सःस्यूम्ह, प्रज्ञादुम्ह, लज्जा दुम्ह, विनय कुक्कुच्च दुम्ह, सयेके सिइकेगु इच्छा दुम्ह वयाच्वन । (सःस्यूम्ह) वयाथाय् मेम्ह छम्ह भिक्षु गन व भिक्षु दु, अन वना व भिक्षुयात थथे धाल- “आवुसो ! गुम्हसिनं थुजोगु थुजोगु याइ, व छु आपत्ती लाःगु जुइ ।” वं थथे धाल- “आवुसो ! गुम्हसिनं थुजोगु थुजोगु याइ, व थुगु आपत्ती लाःगु जुइ । आवुसो ! छ थुगु आपत्ती लाःम्ह खः, उगु आपत्तियात सुधरे या ।” वं थथे धाल- “आवुसो ! जि छम्ह जक थ्व आपत्ती लाःगु मखु । थ्व फुक्क संघ थ्व आपत्ति लाःगु ।” वं थथे धाल - “आवुसो ! मेपिं लाः मलाः धइगुली छं छु याइ, आवुसो ! छंथःगु आपत्तिदनेगु स्वः ।” अले व भिक्षु उम्ह भिक्षुयागु खँ न्यना उगु आपत्ति सुधरे याना गन उपिं भिक्षुपिं दु, अन वना उपिं भिक्षुपित थथे धाल- “आवुसोपिं ! गुम्हसिनं थुजोगु थुजोगु याइ, व थुजोगु थुजोगु आपत्ती लाःम्ह जुइ, आवुसो ! छिपिं थुगु आपत्ती लाःगु । उगु आपत्ति सुधरे या ।” अले उपिं भिक्षुपिसं व भिक्षुयागु खँ न्यना व आपत्ति सुधरे यायेगु इच्छा मयात । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात ।

भिक्षुपिं ! थन छगू आवासय् फुक्क संघ छगू विषयया आपत्ती लाःगु जुयाच्वन । व संघं उगु आपत्तित नामं नं गोत्र नं मस्युगु जुल । अन छम्ह भिक्षु बहुश्रुतम्ह, अट्टकथासहित पालि स्यूम्ह, धर्मधरम्ह, विनयधरम्ह, मातिकाधरम्ह, पण्डितम्ह, सःस्यूम्ह, प्रज्ञादुम्ह, लज्जा दुम्ह, विनय कुक्कुच्च दुम्ह, सयेके सिइकेगु इच्छा दुम्ह वयाच्वन । व सःस्यूम्हसिथाय् मेम्ह भिक्षु गन व भिक्षु दु, अन वना व भिक्षुयात थथे धयाच्वन - “आवुसो ! गुम्हसिनं थुजागु थुजोगु याइ, व गजागु आपत्ती लाःगु जुइ ?” वं थथे धाल- “आवुसो ! गुम्हसिनं थुजोगु थुजोगु याइ, व आपत्ति थुगु जुइ, आवुसो ! छ थुजोगु आपत्ती लाःगु । उगु आपत्तियात सुधरे या । व थथे धाल-” आवुसो ! जि छम्ह जक थ्व आपत्ती लाःगु मखु । थ्व फुक्क संघ थ्व आपत्ती लाःगु । वं थथे धाल- “आवुसो ! मेपिं आपत्ति लाः वा मलाः धइगुली छं छु याइ, आवुसो ! छं थःगु आपत्ति दनेगु या धका प्रेरणा बिल ।” भिक्षुपिं ! व भिक्षुं व भिक्षुयागु खँ न्यना व आपत्ति सुधरे याना गन उपिं दु, अन वना उपिं भिक्षुपित थथे धयाच्वन ।

“आवुसो ! गुम्हसिनं थुजोगु थुजोगु याइ, व थुजोगु थुजोगु आपत्ति लाःगु जुइ । “आवुसो ! छिपिं नं थुगु आपत्ति लाःगु । व आपत्तियात सुधारे या । भिक्षुपिं ! उपिं भिक्षुपिसं व भिक्षुयागु खँ न्यना व आपत्ति सुधरे यात धाःसा भिं हे जुल, मयात धाःसा भिक्षुपिं ! उमित उम्ह भिक्षुं इच्छा मदयेकं धायेगु यायेमज्यू ।”

चोदनावस्तु भाणवार क्वचाल ।

१५. अनापत्तिपन्नरसक आपत्ति मलाइगु भिन्त्याथी

१७२. उगु समयय् छगू आवासय् उगु उपोसथय् प्यम्हं वा प्यम्हं अप्वः आपालं आवासिक भिक्षुपिं मुनाच्वंगु जुइ । इमिसं मस्यू— “मेपिं आवासिक भिक्षुपिं मवः ।” उमिसं धर्मानुकूलं विनयानुकूलं वर्गभेद जूसां सामगगी धका मती तथा उपोसथ यात, प्रातिमोक्ष क्यन । उपिं प्रातिमोक्ष क्यना च्वंच्वं मेपिं आवासिक भिक्षुपिं आपालं वल । थ्व खँ भगवान् बुद्धयात निवेदन यात ।

(१) भिक्षुपिं ! थन छगू आवासय् उगु उपोसथय् प्यम्हं वा प्यम्हं अप्वः आपालं आवासिक भिक्षुपिं मुनाच्वन । इमिसं मस्यू— “मेपिं आवासिक भिक्षुपिं मवः ।” उपिं धर्मानुकूलं विनयानुकूलं वर्गभेद जूसां मिलेचले जुया धका मती तथा उपोसथ यानाच्वन, प्रातिमोक्ष क्यनाच्वन । इमिसं प्रातिमोक्ष क्यना च्वंच्वं मेपिं आवासिक भिक्षुपिं आपालं वयाच्वन । भिक्षुपिं ! उपिं भिक्षुपिसं हानं प्रातिमोक्ष क्यनेमाः । क्यपिंत अनापत्ति ।

(२) भिक्षुपिं ! थन छगू आवासय् उगु उपोसथय् प्यम्हं वा प्यम्हं अप्वः आपालं आवासिक भिक्षुपिं मुनीगु जुयाच्वन, इमिं मस्यू— “मेपिं आवासिक भिक्षुपिं मवः ।” उपिं धर्मानुकूलं विनयानुकूलं वर्गभेद जूसां मिलेचले जुया धका मती तथा उपोसथ यानाच्वन, प्रातिमोक्ष क्यनाच्वन । इमिसं प्रातिमोक्ष क्यना च्वंच्वं मेपिं बराबरगु संख्या दुपिं आवासिक भिक्षुपिं वयाच्वन, क्यनेधुंगु बालाक क्यंगु जुल, बाँकि ल्यंदुगु न्यनेमाः । क्यपिंत अनापत्ति ।

(३) भिक्षुपिं ! थन छगू आवासय् उगु उपोसथय् प्यम्हं वा प्यम्हं अप्वः आपालं आवासिक भिक्षुपिं मुनीगु जुयाच्वन । इमिसं मस्यू— “मेपिं आवासिक भिक्षुपिं मवः ।” उपिं धर्मानुकूलं विनयानुकूलं वर्गभेद जूसां मिलेचले जुया धका मती तथा उपोसथ यानाच्वन, प्रातिमोक्ष क्यनाच्वन । इमिसं प्रातिमोक्ष क्यना च्वंच्वं मेपिं आवासिक भिक्षुपिं संख्यां कमपिं वयाच्वन । क्यनेधुंगु बांलाक क्यंगु जुल । बाँकि दनिगु न्यनेमाः । क्यपिंत अनापत्ति ।

(४) भिक्षुपिं ! थन छगू आवासय् ..... इमि प्रातिमोक्ष क्यने धुंबले मेपिं आवासिक भिक्षुपिं आपालं वयाच्वन, भिक्षुपिं ! उपिं भिक्षुपिसं हानं प्रातिमोक्ष क्यनेमाः । क्यपिंत अनापत्ति ।

(५) भिक्षुपिं ! थन छगू आवासय् ..... इमि प्रातिमोक्ष क्यनेधुनेवं मेपिं आवासिक भिक्षुपिं बराबरगु संख्या दुपिं आवासिक भिक्षुपिं वयाच्वन । क्यनेधुंगु बांलाक क्यंगु हे जुल । इमि न्ह्योने पारिशुद्धि कनेमाः । क्यपिंत अनापत्ति ।

(६) भिक्षुपिं ! थन छगू आवासय् ..... इमि प्रातिमोक्ष क्यने धुंबले मेपिं आवासिक भिक्षुपिं संख्यां कमपिं वयाच्वन । क्यनेधुंगु बांलाक क्यंगु जुल । इमि न्ह्योने पारिशुद्धि कनेमाः । क्यपिंत अनापत्ति ।

(७) भिक्षुपिं ! थन छगू आवासय् ..... इमि प्रातिमोक्ष क्यनेधुंका परिषद् दना मववं मेपिं आवासिक भिक्षुपिं आपालं वयाच्चन । भिक्षुपिं मेपिं भिक्षुपिसं हानं प्रातिमोक्ष क्यनेमाः । क्यपित अनापत्ति ।

(८) भिक्षुपिं ! थन छगू आवासय् ..... इमि प्रातिमोक्ष क्यनेधुंका परिषद् दना मववं मेपिं बराबरगु संख्या दुपिं आवासिक भिक्षुपिं वयाच्चन । क्यनेधुंगु बांलाक क्यंगु हे जुल । इमि न्ह्योने पारिशुद्धि कनेमाः । क्यपित अनापत्ति ।

(९) भिक्षुपिं ! थन छगू आवासय् ..... इमि प्रातिमोक्ष क्यनेधुंका परिषद् दना मववं मेपिं आवासिक भिक्षुपिं कमपिं वयाच्चन । क्यनेधुंगु बांलाक क्यंगु हे जुल । इमि न्ह्योने पारिशुद्धि कनेमाः । क्यपित अनापत्ति ।

(१०) भिक्षुपिं ! थन ..... इमि प्रातिमोक्ष क्यनेधुंका गुलिं परिषदुपिं दना जक वंबले मेपिं आवासिक भिक्षुपिं आपालं वयाच्चन । भिक्षुपिं ! उपिं भिक्षुपिसं हानं प्रातिमोक्ष क्यनेमाः । क्यपित अनापत्ति ।

(११) भिक्षुपिं ! थन ..... इपिं प्रातिमोक्ष क्यनेधुकल । गुलिं परिषदुपिं दना जक वंबले मेपिं बराबरगु संख्या दुपिं आवासिक भिक्षुपिं वयाच्चन । क्यनेधुंगु बांलाक क्यंगु हे जुल । इमि न्ह्योने पारिशुद्धि कनेमाः । क्यपित अनापत्ति ।

(१२) भिक्षुपिं ! थन ..... इमि प्रातिमोक्ष क्यनेधुंका गुलिं परिषदुपिं दना जक वंबले मेपिं आवासिक भिक्षुपिं कम संख्यापिं वयाच्चन । क्यनेधुंगु बांलाक क्यंगु हे जुल । इमि न्ह्योने पारिशुद्धि कनेमाः । क्यपित अनापत्ति ।

(१३) भिक्षुपिं ! थन ..... उगु समय् इमि प्रातिमोक्ष क्यनेधुंका फुक्क परिषदुपिं दना जक वंबले मेपिं आवासिक भिक्षुपिं आपालं वयाच्चन । भिक्षुपिं ! उपिं भिक्षुपिसं हानं प्रातिमोक्ष क्यनेमाः । क्यपित अनापत्ति ।

(१४) भिक्षुपिं ! थन ..... इमि प्रातिमोक्ष क्यनेधुंका फुक्क परिषदुपिं दना जक वंबले मेपिं बराबरगु संख्या दुपिं आवासिक भिक्षुपिं वयाच्चन । क्यनेधुंगु बांलाक क्यंगु जुल । इमि न्ह्योने पारिशुद्धि कनेमाः । क्यपित अनापत्ति ।

(१५) भिक्षुपिं ! थन ..... इमि प्रातिमोक्ष क्यनेधुंका फुक्क परिषदुपिं दना जक वंबले मेपिं कम संख्यापिं आवासिक भिक्षुपिं वयाच्चन । क्यनेधुंगु बांलाक क्यंगु जुल । इमि न्ह्योने पारिशुद्धि कनेमाः । क्यपित अनापत्ति ।

अनापत्तिपन्नरसक क्वचाल ।

९६. वग्गावगसुञ्जीपन्नरस वर्ग अवर्ग जुयाच्चन धका संज्ञा दइगु भिंन्याथी

१७३.(१) भिक्षुपिं ! थन छगू आवासय् उगु हे उपोसथय् प्यम्ह वा प्यम्हं अप्वः आपालं आवासिक भिक्षुपिं मुनाच्चन । इमिसं मस्यू “मेपिं आवासिक भिक्षुपिं मवः ।” उमिसं धर्मानुकूल, विनयानुकूल वर्गभेद जूइका वर्गभेद जुयाच्चन धका मती तथा उपोसथ यानाच्चन, प्रातिमोक्ष क्यनाच्चन । इमि प्रातिमोक्ष क्यना

च्वंचं मेपिं आवासिक भिक्षुपिं आपालं वयाच्चन । भिक्षुपिं ! उपिं भिक्षुपिसं हानं प्रातिमोक्ष क्यनेमाः । क्यपितं दुष्कृत्य आपत्तिं लाइ ।

(२) भिक्षुपिं ! थन छगू आवासय् उगु हे उपोसथय् प्यम्ह वा प्यम्हं अप्वः आपालं आवासिक भिक्षुपिं मुनाच्चन । इमिसं मस्यू “मेपिं आवासिक भिक्षुपिं मवः ।” उमिसं धर्मानुकूलं विनयानुकूलं वर्गभेद जुइका वर्गभेदजुयाच्चन धका मती तथा उपोसथ यानाच्चन, प्रातिमोक्ष क्यनाच्चन । इमि प्रातिमोक्ष क्यना च्वंचं मेपिं बराबरगु संख्या दुपिं आवासिक भिक्षुपिं वयाच्चन । क्यनेधुंगु बांलाक क्यंगु हे जुल । बाकिं दनिगु न्यनेमाः । क्यपितं दुष्कृत्य आपत्तिं जुइ ।

(३) भिक्षुपिं ! थन छगू आवासय् उगु हे उपोसथय् प्यम्ह वा प्यम्हं अप्वः आपालं आवासिक भिक्षुपिं मुनाच्चन । इमिसं मस्यू “मेपिं आवासिक भिक्षुपिं मवः ।” उपिसं धर्मानुकूलं विनयानुकूलं वर्गभेद जुइका वर्गभेदजुयाच्चन धका मती तथा उपोसथ यानाच्चन, प्रातिमोक्ष क्यनाच्चन । इमि प्रातिमोक्ष क्यना च्वंचं मेपिं संख्या कमपिं आवासिक भिक्षुपिं वयाच्चन । क्यनेधुंगु बांलाक क्यंगु जुल । ल्यंदुगु न्यनेमाः । क्यपितं दुष्कृत्य आपत्तिं जुइ ।

(४-१५) भिक्षुपिं ! थन छगू आवासय् उगु उपोसथय् प्यम्हं वा प्यम्हं अप्वः आपालं भिक्षुपिं मुनाच्चन । इमिसं मस्यू “मेपिं आवासिक भिक्षुपिं मवः ।” उमिसं धर्मानुकूलं विनयानुकूलं वर्गभेद जुइका वर्गभेदजुयाच्चन धका मती तथा उपोसथ यानाच्चन, प्रातिमोक्ष क्यनाच्चन । इमि प्रातिमोक्ष क्यने धुंबले । प । परिषद् दना मवंचं । प । गुलिं परिषद् दना जक वंबले । प । फुक्क परिषद् दना जक वंबले मेपिं आवासिक भिक्षुपिं आपालं वयाच्चन । उगु समय् बराबरगु संख्या दुपिं । उगु समय् संख्यां कमपिं । क्यनेधुंगु बांलाक क्यंगु हे जुल । इमि न्ह्योने पारिशुद्धिं कनेमाः । क्यपितं दुष्कृत्य आपत्तिं जुइ ।

९७. वेमतिकपन्नरसक

संशय जुइगु भिन्त्याथी

१७४. (१) भिक्षुपिं ! थन छगू आवासय् उपोसथय् प्यम्ह वा प्यम्हं अप्वः आपालं आवासिक भिक्षुपिं मुनाच्चन । इमिसं मस्यू— “मेपिं आवासिक भिक्षुपिं मवः ।” इमिसं “जिमिसं उपोसथ याये योग्य जूला मजूला ।” शंका जुइका उपोसथ यानाच्चन, प्रातिमोक्ष क्यनाच्चन । इमि प्रातिमोक्ष क्यना च्वंचं मेपिं आवासिक भिक्षुपिं आपालं वयाच्चन । भिक्षुपिं ! उपिं भिक्षुपिसं हानं प्रातिमोक्ष क्यनेमाः । क्यपितं दुष्कृत्य आपत्तिं जुइ ।

(२) भिक्षुपिं ! थन छगू आवासय् उगु उपोसथय् आपालं आवासिक भिक्षुपिं प्यम्ह वा प्यम्हं अप्वः मुनाच्चन । इमिसं मस्यू— “मेपिं आवासिक भिक्षुपिं मवः ।” इमिसं “जिमिसं उपोसथ याये योग्य जूला मजूला ।” शंका जुइका उपोसथ यानाच्चन, प्रातिमोक्ष क्यनाच्चन । इमि प्रातिमोक्ष क्यना च्वंचं मेपिं बराबरगु संख्या दुपिं आवासिक भिक्षुपिं वयाच्चन । क्यनेधुंगु बांलाक क्यंगु हे जुल । ल्यंदुगु, न्यनेमाः । क्यपितं दुष्कृत्य आपत्तिं जुइ ।

(३) भिक्षुपिं ! थन छगू आवासय् उगु उपोसथय् आपालं आवासिक भिक्षुपिं प्यम्ह वा प्यम्हं अप्वः मुनाच्चन । इमिसं मस्यू— “मेपिं आवासिक भिक्षुपिं मवः ।” इमिसं “जिमिसं उपोसथ याये योग्य जूला मजूला ।” शंका जुइका उपोसथ यानाच्चन, प्रातिमोक्ष क्यनाच्चन । इमि प्रातिमोक्ष क्यना च्वंचं मेपिं संख्यां

कमपिं आवासिक भिक्षुपिं वयाच्चन । क्यनेधुंगु बांलाक क्यंगु हे जुल । ल्यंदुगु न्यनेमाः । क्यपिंत दुष्कृत्य आपत्ति जुइ ।

(४-१५) भिक्षुपिं ! थन छगू आवासय् उगु उपोसथय् आपालं भिक्षुपिं प्यम्ह वा प्यम्हं अप्वः मुनाच्चन । इमिसं स्यू “मेपिं आवासिक भिक्षुपिं मवः ।” इमिसं “जिमिसं उपोसथ याये योग्य जूला मजूला” शंका जुइका उपोसथ यानाच्चन । प्रातिमोक्ष क्यनाच्चन । इमि प्रातिमोक्ष क्यने धुंबले । प । परिषद्दिं दना मववं । प । गुलिं परिषद्दिं दना जक वंबले । प । फुक्क परिषद् दना जक वंबले मेपिं आवासिक भिक्षुपिं आपालं बराबरगु संख्या दुपिं । प । कम संख्यापिं वयाच्चन । क्यनेधुंगु बांलाक क्यंगु हे जुल । इमि न्ह्योने पारिशुद्धि कनेमाः । क्यपिंत दुष्कृत्य आपत्ति जुइ ।

वेमतिकपन्नरसक क्वचाल ।

९८. कुक्कुच्चपकतपन्नरसक संशय जुइगु संसयकुक्कुच्चलिं सास्ति याइगु भिन्त्याथी

१७५. (१) भिक्षुपिं ! थन छगू आवासय् उगु उपोसथय् प्यम्ह वा प्यम्हं अप्वः आपालं आवासिक भिक्षुपिं मुनाच्चन । इमिसं स्यू “मेपिं आवासिक भिक्षुपिं मवः ।” इमिसं “जिमिसं उपोसथ याये योग्य जूला मजूला ।” संशय कुक्कुच्चं अभिभूत जुइका उपोसथयानाच्चन, प्रातिमोक्ष क्यनाच्चन । इमि प्रातिमोक्ष क्यना च्वं च्वं मेपिं आवासिक भिक्षुपिं आपालं वयाच्चन । भिक्षुपिं ! इपिं भिक्षुपिसं हानं प्रातिमोक्ष क्यनेमाः । क्यपिंत दुष्कृत्य आपत्ति जुइ ।

(२) भिक्षुपिं ! थन छगू आवासय् उगु उपोसथय् प्यम्ह वा प्यम्हं अप्वः आपालं आवासिक भिक्षुपिं मुनाच्चन । इमिसं स्यू “मेपिं आवासिक भिक्षुपिं मवः ।” इमिसं “जिमिसं उपोसथ याये योग्य जूला मजूला ।” संशय कुक्कुच्चं अभिभूत जुइका उपोसथ यानाच्चन, प्रातिमोक्ष क्यनाच्चन । इमि प्रातिमोक्ष क्यना च्वं च्वं मेपिं बराबरगु संख्या दुपिं आवासिक भिक्षुपिं वयाच्चन । क्यने धुंगु बांलाक क्यंगु हे जुल । बाकि दनिगु न्यनेमाः । प्रातिमोक्ष क्यपिंत दुष्कृत्य आपत्ति जुइ ।

(३) भिक्षुपिं ! थन छगू आवासय् उगु उपोसथय् आपालं आवासिक भिक्षुपिं प्यम्ह वा प्यम्हं अप्वः मुनाच्चन । इमिसं स्यू “मेपिं आवासिक भिक्षुपिं मवः ।” इमिसं “जिमिसं उपोसथ याये योग्य जूला मजूला ।” संशय कुक्कुच्चं अभिभूत जुइका उपोसथ यानाच्चन, प्रातिमोक्ष क्यनाच्चन । इमि प्रातिमोक्ष क्यना च्वं च्वं मेपिं संख्यां कमपिं आवासिक भिक्षुपिं वयाच्चन । क्यनेधुंगु बांलाक क्यंगु हे जुल । ल्यंदनिगु न्यनेमाः । क्यपिंत दुष्कृत्य आपत्ति जुइ ।

(४-१५) भिक्षुपिं ! थन छगू आवासय् उगु उपोसथय् आपालं आवासिक भिक्षुपिं प्यम्ह वा प्यम्हं अप्वः मुनाच्चन । इमिसं स्यू “मेपिं आवासिक भिक्षुपिं मवः ।” इमिसं “जिमिसं उपोसथ याये योग्य जूला मजूला ।” संशय कुक्कुच्चं अभिभूत जुइका उपोसथ यानाच्चन, प्रातिमोक्ष क्यनाच्चन । इमि प्रातिमोक्ष क्यने धुंबले । प । परिषद् दना मववं । प । गुलिं परिषद्दिं दना जक वंबले । प । परिषद्दिं फुक्क दना जक वंबले मेपिं आवासिक भिक्षुपिं आपालं । प । बराबरगु संख्या दुपिं । प । संख्या कमपिं वयाच्चन । क्यनेधुंगु बांलाक क्यंगु हे जुल । इमि न्ह्योने पारिशुद्धि कनेमाः । क्यपिंत दुष्कृत्य आपत्ति जुइ ।

कुक्कुच्चपकतपन्नरसक क्वचाल ।

९९. भेदपुरेक्खारपन्नरसक भेद जुइगुयात न्ह्यचिकीगु भिन्त्याथी

१७६. (१) भिक्षुपिं ! थन छगू आवासय् उगु उपोसथय् आपालं आवासिक भिक्षुपिं प्यम्ह वा प्यम्हं अण्वः मुनाच्चन । इमिसं स्यू “मेपिं आवासिक भिक्षुपिं मवः ।” इमिसं “इमि नाश थःजु, विनाश थःजु, इमिपाखें छु प्रयोजन दु ।” धका भेद यायेगु उद्देश्य तथा उपोसथ यानाच्चन, प्रातिमोक्ष क्यनाच्चन । इमि प्रातिमोक्ष क्यना च्वंच्वं मेपिं आवासिक भिक्षुपिं आपालं वयाच्चन । भिक्षुपिं ! उपिं भिक्षुपिसं हानं प्रातिमोक्ष क्यनेमाः । क्यपिंत थुल्लच्चय आपत्ति जुइ ।

(२) भिक्षुपिं ! थन छगू आवासय् उगु उपोसथय् आपालं आवासिक भिक्षुपिं प्यम्ह वा प्यम्हं अण्वः मुनाच्चन । इमिसं स्यू “मेपिं आवासिक भिक्षुपिं मवः ।” इमिसं “इमि नाश थःजु, विनाश थःजु इमिपाखें छु प्रयोजन दु” धका भेद यायेगु उद्देश्य तथा उपोसथ यानाच्चन, प्रातिमोक्ष क्यनाच्चन । इमि प्रातिमोक्ष क्यना च्वंच्वं मेपिं बराबरगु संख्या दुपिं वयाच्चन । क्यनेधुंगु क्यंगु हे जुल । बाँकी दनिगु न्यनेमाः । क्यपिंत थुल्लाच्चय आपत्ति जुइ ।

(३) भिक्षुपिं ! थन छगू आवासय् उगु उपोसथय् आपालं आवासिक भिक्षुपिं प्यम्ह वा प्यम्हं अण्वः मुनाच्चन । इमिसं स्यू “मेपिं आवासिक भिक्षुपिं मवः ।” इमिसं “इमि नाश जुइमा, विनाश जुइमा इमिपाखें छु प्रयोजन दु” धका भेद यायेगु उद्देश्य तथा उपोसथ यानाच्चन, प्रातिमोक्ष क्यनाच्चन । इमि प्रातिमोक्ष क्यना च्वंच्वं मेपिं संख्यां कमपिं आवासिक भिक्षुपिं वयाच्चन । क्यनेधुंगु बांलाक हे क्यंगु जुल । बाँकि दनिगु न्यनेमाः । क्यपिंत थुल्लच्चय आपत्ति जुइ ।

(४) भिक्षुपिं ! थन छगू .....इमि प्रातिमोक्ष क्यने सिधयेवं मेपिं आवासिक भिक्षुपिं आपालं वयाच्चन । इपिं भिक्षुपिसं हानं प्रातिमोक्ष क्यनेमाः । क्यपिंत थुल्लच्चय आपत्ति ।

(५) भिक्षुपिं ! थन .....इमि प्रातिमोक्ष ..... मेपिं बराबरगु संख्या दुपिं आवासिक भिक्षुपिं वयाच्चन । क्यनेधुंगु बांलाक क्यंगु हे जुल । इमि न्ह्योने पारिशुद्धि कनेमाः । क्यपिंत थुल्लच्चय आपत्ति ।

(६) भिक्षुपिं ! थन ..... इमि मेपिं संख्या कमपिं भिक्षुपिं वयाच्चन । क्यनेधुंगु बांलाक क्यंगु हे जुल । इमि न्ह्योने पारिशुद्धि कनेमाः । क्यपिंत थुल्लच्चय आपत्ति ।

(७) भिक्षुपिं ! थन .....इमि प्रातिमोक्ष क्यनेधुंका परिषद् दना मववं मेपिं आवासिक भिक्षुपिं आपालं वयाच्चन । उपिं भिक्षुपिसं हानं प्रातिमोक्ष क्यनेमाः । क्यपिंत थुल्लच्चय आपत्ति ।

(८) भिक्षुपिं ! थन ..... दना मववं मेपिं बराबरगु संख्या दुपिं आवासिक भिक्षुपिं वयाच्चन । क्यनेधुंगु बांलाक क्यंगु हे जुल । इमि न्ह्योने पारिशुद्धि क्यनेमाः । क्यपिंत थुल्लच्चय आपत्ति ।

(९) भिक्षुपिं ! थन ..... मेपिं संख्यां कमपिं आवासिक भिक्षुपिं वयाच्चन । क्यनेधुंगु बांलाक क्यंगु हे जुल । इमि न्ह्योने पारिशुद्धि कनेमाः । क्यपिंत थुल्लच्चय आपत्ति ।

(१०) भिक्षुपिं ! थन .....इमि प्रातिमोक्ष क्यनेधुंका गुलिं परिषद् दना जक वंबले मेपिं आवासिक भिक्षुपिं आपालं वयाच्चन । उपिं भिक्षुपिसं हानं प्रातिमोक्ष क्यनेमाः । क्यपिंत थुल्लच्चय आपत्ति ।

(११) भिक्षुपिं ! थन ..... मेपिं बराबरगु संख्या दुपिं आवासिक भिक्षुपिं वयाच्चन । क्यनेधुंगु बांलाक हे क्यंगु जुल । इमि न्ह्योने पारिशुद्धि कनेमाः । क्यपिंत थुल्लच्चय आपत्ति ।

(१२) भिक्षुपिं ! थन .....मेपिं संख्या कमपिं भिक्षुपिं वयाच्चन । क्यनेधुंगु बांलाक क्यंगु हे जुल । इमि न्ह्योने पारिशुद्धि कनेमाः । क्यपिंत थुल्लच्चय आपत्ति ।

(१३) भिक्षुपिं ! थन .....इमि प्रातिमोक्ष क्यनेधुंका फुक्क परिषद्दिं दना जक वन । मेपिं आपालं आवासिक भिक्षुपिं वयाच्चन । उपिं भिक्षुपिसं हानं प्रातिमोक्ष क्यनेमाः । क्यपिंत थुल्लच्चय आपत्ति ।

(१४) भिक्षुपिं ! थन .....मेपिं बराबरगु संख्या दुपिं भिक्षुपिं वयाच्चन । क्यनेधुंगु बांलाक क्यंगु हे जुल । इमि न्ह्योने पारिशुद्धि कनेमाः । क्यपिंत थुल्लच्चय आपत्ति जुइ ।

(१५) भिक्षुपिं ! थन .....मेपिं संख्या कमपिं आवासिक भिक्षुपिं वयाच्चन । क्यनेधुंगु बालाक क्यंगु हे जुल । इमि न्ह्योने पारिशुद्धि कनेमाः । क्यपिंत थुल्लच्चय आपत्ति जुइ ।

भेदपुरेक्खारपन्नरसक क्वचाल ।

पञ्चवीसतिका क्वचाल ।

१००. सीमाक्कन्तिकपेट्याल सीमाय् दुहाँ वनाच्चनेगु .....

१७७. भिक्षुपिं ! थन उगु उपोसथय् छगू आवासय् प्यम्ह वा प्यम्हं अप्वः आपालं आवासिक भिक्षुपिं मुनाच्चन । “मेपिं आवासिक भिक्षुपिं सीमाय् दुने दुहाँ वनाच्चन धका इमिसं मस्यू ।” मेपिं आवासिक भिक्षुपिं सीमाय् दुने दुहाँ वनेधुंकल धका इमिसं मस्यू । प । मेपिं आवासिक भिक्षुपिं सीमाय् दुहाँ वंगु इमिसं मखं । प । मेपिं आवासिक भिक्षुपिं सीमाय् दुहाँ वनेधुंकूगु मखं । प । “मेपिं आवासिक भिक्षुपिं सीमाय् दुहाँ वनाच्चन धका इमिसं मताः । प । मेपिं आवासिक भिक्षुपिं सीमाय् दुने दुहाँ वनेधुंकल धका इमिसं मताः ।”

तिकनय हिसाबं आवासिकं परस्परय् सच्छि व न्हेयगू तिकत जुइ । आवासिकं आगन्तुकपिं, आगन्तुकं आवासिकपिं, आगन्तुकं आगन्तुकपिं पेट्याल मुख हिसाबं तिकत न्ह्येसःगु जुल ।

दिं विशेष

१७८. भिक्षुपिं ! थन आवासिक भिक्षुपिनि चतुर्दशी आगन्तुकपिनि पन्नरसी जुयाच्चन । यदि आवासिकपिं अप्वः जुल धाःसा आगन्तुक भिक्षुपिसं आवासिक भिक्षुपिनि पक्षय् लीमाः । यदि समान जुल धाःसा आगन्तुक भिक्षुपिसं आवासिकपिनि पक्षय् लीमाः । यदि आगन्तुकपिं अप्वः जूसा आवासिकपिसं आगन्तुकपिनि पक्षय् लीमाः ।

भिक्षुपिं ! थन आवासिक भिक्षुपिनि पन्नरसी आगन्तुक भिक्षुपिनि चतुर्दशी जुयाच्चन । यदि आवासिकपिं आपाः जूसा आगन्तुकपिसं आवासिकपिनि पक्षय् लीमाः । यदि समान जुल धाःसा आगन्तुकपिसं आवासिकपिनि पक्षय् लीमाः । यदि आगन्तुकपिं आपाः जूसा आवासिकपिसं आगन्तुकपिनि पक्षय् लीमाः ।

भिक्षुपिं ! थन आवासिकपिनि परेवा आगन्तुकपिनि पन्नरसी जुयाच्चन । यदि आवासिकपिं आपा जूसा आवासिकपिसं आगन्तुकपिंत इच्छा मदयेकं सामग्गी बिइ मज्यू । आगन्तुकपिं सीमां पिहाँ वया उपोसथ यायेमाः । यदि समान जुल धाःसा आवासिकपिसं आगन्तुकपिंत इच्छा मदयेक सामग्गी बिइ मज्यू, आगन्तुकपिं सीमां पिहाँ वना उपोसथ यायेमाः । यदि आगन्तुकपिं आपा जुल धाःसा आवासिकपिसं आगन्तुकपिंत सामग्गी नं बिइमाः, सीमां नं पिहाँ वनेमाः ।

भिक्षुपिं ! थन आवासिक भिक्षुपिनि पन्नरसी आगन्तुकपिनि परेवा जुयाच्चन । यदि आवासिकपिं आपाः जूसा आगन्तुकपिसं आवासिकपितं सामग्गी नं विइमाः, सीमां नं पिहाँ वनेमाः । यदि समान जुल धाःसा आगन्तुकपिसं आवासिकपितं सामग्गी नं विइमाः, सीमां नं पिहाँ वनेमाः । यदि आगन्तुकपिं आपा जूसा आगन्तुकपिसं आवासिकपितं इच्छा मदयेकं सामग्गी विइमज्यू, आवासिकपिं सीमां पिहाँ वना उपोसथ यायेमाः ।

१०१. लिङ्गादिदस्सन लिङ्ग(आकार) आदि खनिगु

१०१. भिक्षुपिं ! आगन्तुक भिक्षुपिसं बांलाक लायातःगु खाता, मेच, वालिस, फुंगा बांलाक तयातःगु त्वनेगु लः छयलेगु लः छचाख्यरं सुचुक बँ पुनातःगु परिवेण धयागु आवासिक भिक्षुपिनिगु आवासिक आकार लिङ्ग निमित्त व आकृति खन । खना संशय जुल “आवासिक भिक्षुपिं दुला मदुला ?” संशय जुइका च्वपिं इमिसं माला मस्वः । ममासे उपोसथ यात । दुष्कृत्य आपत्ति । संशय जुइका च्वपिं इमिसं माला स्वत । माला मखं, मखना उपोसथ यात । अनापत्ति । संशय जुइका च्वपिं इमिसं माला स्वत, माला खन, खना छथासं (छकोलनं) उपोसथ यात । अनापत्ति । संशय जुइका च्वपिं इमिसं माला स्वत, माला स्वया खन, खना अलग अलग उपोसथ यात । दुष्कृत्य आपत्ति । संशय जुइका च्वपिं इमिसं माला स्वत, माला स्वया खन, खना ‘चाहे नाश थःजु, चाहे विनाश थःजु, छु प्रयोजन दु इपिं ।’ धका अलग जुइगुयात हे प्रधानता बिया उपोसथ यात । थुल्लच्चय आपत्ति ।

भिक्षुपिं ! आगन्तुक भिक्षुपिसं चंक्रमण यानाच्चंगु पालि सः, पाठ यानाच्चंगु सः, खैफाःगु सः, न्हिवाःगु सः धयागु आवासिक भिक्षुपिनिगु आवासिक आकार लिङ्ग, निमित्त व आकृति ताल । ताया संशय जुल “आवासिक भिक्षुपिं दुला मदुला ?” संशय जुइका च्वपिं इमिसं माला मस्वः । ममासे उपोसथ यात, दुष्कृत्य आपत्ति । संशय जुइका च्वपिं इमिसं माला स्वत, माला स्वया मखं । मखना उपोसथ यात । अनापत्ति । संशय जुइका च्वपिं इमिसं माला स्वत, माला खन, खना छथासं उपोसथ यात, अनापत्ति । संशय जुइका च्वपिं इमिसं माला स्वत, माला स्वया खन, खना अलग अलग उपोसथ यात, दुष्कृत्य आपत्ति । संशय जुइका च्वपिं इमिसं माला स्वत, माला स्वया खन, खना “चाहे नाश थःगु चाहे विनाश थःजु, छु प्रयोजन दु इपिं ।” धका अलग जुइगुयात हे प्रधानता बिया उपोसथ यात, थुल्लच्चय आपत्ति ।

भिक्षुपिं ! आवासिक भिक्षुपिसं न्हूगु पात्र, न्हूगु चीवर, न्हूगु चत्ति, तुति सिला तःगु प्याःगु बँ धयागु आगन्तुक भिक्षुपिनिगु आगन्तुक आकार लिङ्ग निमित्त व आकृति खन, खना संशय जुल – “आगन्तुक भिक्षुपिं दु ला मदु ला ?” संशय जुइका च्वपिं इमिसं माला मस्वः, ममासे उपोसथ यात, दुष्कृत्य आपत्ति । संशय जुइका च्वपिं इमिसं माला स्वत, माला स्वया मखं, मखना उपोसथयात, अनापत्ति । संशय जुइका च्वपिं इमिसं माला स्वत, माला स्वया खन, खना छथासं उपोसथ यात, अनापत्ति । संशय जुइका च्वपिं इमिसं माला स्वत, माला स्वया खन, खना अलग अलग उपोसथ यात, दुष्कृत्य आपत्ति । संशय जुइका च्वपिं इमिसं माला स्वत । माला स्वया खन, खना “चाहे नाश थःजु चाहे विनाश थःजु, छु प्रयोजन दु इपिं ।” धका अलग जुइगुयात हे प्रधानता बिया उपोसथ यात, थुल्लच्चय आपत्ति ।

भिक्षुपिं ! आवासिक भिक्षुपिसं आगन्तुक भिक्षुपिनिगु पला छयूगु सः, लाकां थाथा याःगु सः, मुसु तःगु सः, न्हि वाःगु सः आगन्तुक आकार लिङ्ग, निमित्त व आकृति ताःगु जुयाच्चन । ताया संशय जुल “आगन्तुक भिक्षुपिं दु ला मदु ला ?” संशय जुइका च्वपिं इमिसं माला मस्व, ममासे उपोसथ यात, दुष्कृत्य

आपत्ति । संशय जुइका च्वंपिं इमिसं माला स्वत, माला स्वया मखं, मखना उपोसथ यात, अनापत्ति । संशय जुइका च्वंपिं इमिसं माला स्वत, माला स्वया खन, खना छथासं उपोसथ यात, अनापत्ति । संशय जुइका च्वंपिं इमिसं माला स्वत, माला स्वया खन, खना अलग अलग उपोसथ यात, दुष्कृत्य आपत्ति । संशय जुइका च्वंपिं इमिसं माला स्वत, माला स्वया खन, खना “चाहे नाश थःजु चाहे विनाश थःजु, छु प्रयोजन दु इपिं ।” अलग जुइगुयात हे प्रधानता बिया उपोसथ यात, थुल्लच्चय आपत्ति ।”

१०२. नानासंवासकादीहि उपोसथकरणं सहवास यायेगु मिले मज्जुपिं भिक्षुआदिपिलिसे उपोसथ यायेगु

१८०. भिक्षुपिं ! आगन्तुक भिक्षुपिसं भिन्न भिन्न सहवास दुपिं आवासिक भिक्षुपिं खनाच्वन । इमिसं इपिं समानगु सहवासदुपिं खः धका मती तल । समानगु सहवासदुपिं धका मती तथा मन्यं, मन्यंसे छथासं उपोसथ यात । अनापत्ति । इमिसं न्यन, न्यना सर्वेक्षण मयाः । सर्वेक्षण मयासे छथासं उपोसथ यात । दुष्कृत्य आपत्ति । इमिसं न्यन, न्यना सर्वेक्षण यात । सर्वेक्षण मयासे अलग अलग उपोसथ यात । अनापत्ति ।

भिक्षुपिं ! आगन्तुक भिक्षुपिसं समानगु सहवासदुपिं आवासिक भिक्षुपिंत खन । इमिसं इपिं भिन्न भिन्न सहवास दुपिं धका मती तल । भिन्न भिन्न सहवासदुपिं धका मती तथा मन्यं, मन्यंसे छथासं उपोसथ यात, दुष्कृत्य आपत्ति । इमिसं न्यन, न्यना सर्वेक्षण यात, सर्वेक्षण याना अलग अलग उपोसथ यात, दुष्कृत्य आपत्ति । इमिसं न्यन, न्यना सर्वेक्षण यात, सर्वेक्षण याना छथासं उपोसथ यात, अनापत्ति ।

भिक्षुपिं ! आवासिक भिक्षुपिसं भिन्न भिन्न सहवास दुपिं आगन्तुक भिक्षुपिंत खन । इमिसं इपिं समानगु सहवासदुपिं धका मती तल । समानगु सहवास दुपिं धका मती तथा मन्यं । मन्यंसे छथासं उपोसथ यात । अनापत्ति । इमिसं न्यन, न्यना सर्वेक्षण मया, सर्वेक्षण मयासे छथासं उपोसथ यात । दुष्कृत्य आपत्ति । इमिसं न्यन, न्यना सर्वेक्षण मया, सर्वेक्षण मयासे अलग अलग उपोसथ यात । अनापत्ति ।

भिक्षुपिं ! आवासिक भिक्षुपिसं समानगु सहवास दुपिं आगन्तुक भिक्षुपिंत खन । इमिसं इपिं भिन्न भिन्न सहवास दुपिं धका मती तल । भिन्न भिन्न सहवास दुपिं धका मती तथा मन्यं, मन्यंसे छथासं उपोसथ यात । दुष्कृत्य आपत्ति । इमिसं न्यन, न्यना सर्वेक्षण यात, सर्वेक्षण याना अलग अलग उपोसथ यात, दुष्कृत्य आपत्ति । इमिसं न्यन, न्यना सर्वेक्षण यात, सर्वेक्षण याना छथासं उपोसथ यात अनापत्ति ।

१०३. नगन्तब्बवार वने मज्जुगुयात कनिगु वार

१८१. भिक्षुपिं ! उगु उपोसथय् संघं विना अन्तरायं विना भिक्षुपिं दुगु विहारं भिक्षुपिं मदुगु विहारय् वने मज्जू । भिक्षुपिं उगु उपोसथय् संघं विना अन्तरायं विना भिक्षुपिं दुगु विहारं भिक्षुपिं मदुगु विहार मखुगु थासय् वने मज्जू । भिक्षुपिं ! उगु उपोसथय् संघं विना अन्तरायं विना भिक्षुपिं दुगु विहारं भिक्षुपिं मदुगु विहारवा विहार मखुगु थासय् वने मज्जू ।

भिक्षुपिं ! उगु उपोसथय् संघं विना अन्तरायं विना भिक्षुपिं दुगु विहार मखुगु थासं भिक्षु मदुगु विहारय् वने मज्जू । भिक्षुपिं ! उगु उपोसथय् संघं विना अन्तरायं विना भिक्षुपिं दुगु विहार मखुगु थासय्

१०५. वज्जनीयपुग्गलसन्दस्सना वर्जनीय पुद्गल(व्यक्ति)यात क्यनीगु

१८३. भिक्षुपिं ! भिक्षुणी फेतुना च्वंगु परिषदय् प्रातिमोक्ष क्यने मज्जू । गुम्हसिनं क्यनी दुष्कृत्य आपत्ति । शिक्षामानम्ह... श्रामणेर... श्रामणेरी... शिक्षा त्वःतेधुकूम्ह... पाराजिकाय् थ्यम्ह फेतुना च्वंगु परिषदय् प्रातिमोक्ष क्यने मज्जू । गुम्हसिनं क्यनी, दुष्कृत्य आपत्ति ।

आपत्ति मखना पितिका च्वम्ह फेतुना च्वंगु परिषदय् प्रातिमोक्ष क्यनेमज्जू । गुम्हसिनं क्यनी, विनयकर्मानुसारं यायेमाः । आपत्ति चिकित्सा मयाःसे च्वंगुलिं पितिका च्वम्ह फेतुना च्वंगु परिषदय् । ..... मभिंगु दृष्टि त्याग मयाःसे च्वंगुलिं पितिका च्वम्ह फेतुना च्वंगु परिषदय् प्रातिमोक्ष क्यने मज्जू, गुम्हसिनं क्यनी, विनयकर्मानुसारं यायेमाः ।

नपुंसक फेतुना च्वंगु परिषदय् प्रातिमोक्ष क्यने मज्जू, गुम्हसिनं क्यनी, दुष्कृत्य आपत्ति । खुया सहवास याना जूम्ह । ..... तीर्थकरय् लिहाँ वम्ह । ..... तिरश्चीन । ..... मां स्याःम्ह । ..... अबु स्याःम्ह । ..... अरहन्तघातक । ..... भिक्षुणी स्यंकूम्ह, ...संघभेद याःम्ह । ..... भगवान् बुद्धयात हि कुंकुम्ह । ..... निगू लिङ्ग दुम्ह फेतुना च्वंगु परिषदय् प्रातिमोक्ष क्यनेमज्जू । गुम्हसिनं क्यनी, दुष्कृत्य आपत्ति ।

भिक्षुपिं ! परिषद् दना मवनिगुयात छखे तथा (छन्द त्याग मयासे) वासिगु पारिशुद्धि विइगुद्वारा उपोसथ यायेमज्जू । उपोसथ मखुगु दिनय् संघमिले जुइगुयात छखे तथा उपोसथ यायेमज्जू ।

निगूगु उपोसथस्कन्धक क्वचाल ।

१०६ - उगु उपोसथस्कन्धकया संक्षिप्तीकरण

तीर्थकरतय्सं उपदेश ब्यूगु विषय, बिम्बिसार जुजुं निवेदन याःगु विषय, मौन जुया च्वना मुनेगु विषय, उपदेश बीया नितिं अनुमति बिया बिज्याःगु विषय, एकान्त थासय् मौन जुयाच्वना बिज्याःम्ह भगवान् बुद्धयात बिचाः वःगु विषय, प्रातिमोक्ष क्यनेया नितिं अनुमति बिया बिज्याःगु विषय, न्हिथं प्रातिमोक्ष क्यंगु विषय, बाद्धि छको जक प्रातिमोक्ष क्यनेयानितिं अनुमति बिया बिज्याःगु विषय,

थःथः परिषदय् जक प्रातिमोक्ष क्यंगु विषय, सामग्गी जूपिं भिक्षुपिनि नितिं उपोसथ अनुमति बिया बिज्याःगु विषय, सामग्गी धयागु छु छु खः ? मद्दकुच्छि धयागु मृगवन सीमा, तःसकं तःधंगु महासीमा, खुशी लिक्क सीमाः सम्मत याःगु विषय, परिवेण पत्तिकं प्रातिमोक्ष क्यने मज्जूगु विषय, निखा उपोसथागारत सम्मत याःगु विषय, चिचीधंगु सीमात सम्मत याःगु विषय,

न्हुन्हूपिं भिक्षुपिं मेमेथासय् चिलावंगु विषय, राजगृह नगरय् विहार पत्तिकं सीमा दुगु विषय, अविप्पवाससीमा सम्मत यायेया नितिं अनुमति बिया बिज्याःगु विषय, दकसिबे न्हापां सीमा सम्मत यायेमाःगु विषय, लिपा तिनि सीमा ल्यहँथने माःगु विषय,

ज्ञप्ति कर्मवाचाद्वारा सम्मत याये मज्जूगु गामसीमा विषय, नदी सीमा, समुद्रसीमा, दहँसीमा, उदकक्षेपसीमा, थःगु सीमा, मेपिनि सीमायात स्वाका ज्वरे याइगु जुयाच्वन । अथे हे थःगु सीमाद्वारा मेपिनि सीमायात त्वःपुया ज्वरे याइगु जुयाच्वन ।

उपोसथकर्मत छु छु खः ? प्रातिमोक्ष क्यनेगु छु खः ? जंगली मनूतयगु भय उत्पन्न जूगु विषय, अन्तराय मदुसां नं संक्षिप्तं जक क्यनाच्चन । धर्म न्यनाच्चन, विनय न्यना च्वन, ख्याच्चः बियाच्चन, हाकनं विनयद्वारा ख्याच्चः बीगु ज्यात यानाच्चन ।

अनुमति मकासे हे न्ह्यसः तयाच्चन, अनुमति बीकेधुंका तिनि न्ह्यसः तयेगु यायेमाः, अधर्मकर्मयात रोके यायेगु विषय, प्यम्ह न्याम्ह भिक्षुपिसं रोके याये बहःजू, वचन प्रकट याना धायेगु, नुगलय् जक धारण यायेगु तायेके बी मास्ति मवःगु चित्तद्वारा तायेके मबीगु विषय, यदि सः ताये दयेकेया नितिं उद्योग याःसां नं आपत्ति मलाःगु विषय,

गृहस्थीपिसहितगु परिषदय् प्रातिमोक्ष क्यंगु विषय, प्रेरणा मब्यूसे हे प्रातिमोक्ष क्यंगु विषय, चोदनावस्तुथें जाःगुली उपोसथ आदियात मस्यूगु विषय, आपालं भिक्षुपिसं उपोसथ आदियात मस्यूगु विषय, न्हिच्छि लाच्छि लिहाँ वये फइकथं दूत छ्वये ज्यूगु विषय, स्थविरपिसं अहे यात नं मवसे च्वंगु विषय,

शुक्ल कृष्ण पक्षया हिसावं दिं गिन्ति गुलि दत धका न्यंगु विषय, आयुष्मानपिं गोम्ह दु लय् ? धका गिन्ति न्यंगु विषय, तातापाःगु गाँमय् भिक्षाचरण याःजूगु विषय, उपोसथ दिं कने ल्वःमंगु विषय, धू दुगु उपोसथागारय् बँ पुइमाःगु विषय, आसन लायेमाःगु विषय, आचार्य उपाध्याययात अनुमति मकाःसे मेमेथाय् चिलावनेगु, मेम्ह बहुश्रुत दुम्ह भिक्षु थ्यंकः वगु विषय,

प्रातिमोक्ष सयेकेया नितिं दूत भिक्षु न्हिच्छि लाच्छि लिहाँ वये फइकथं छ्वये बहःजूगु विषय, वर्षावास च्वंगु विषय, उपोसथ याये बहःजूगु विषय, पारिशुद्धि बीगु विषय, बहन याना वनेगु, कर्म वहन यायेगु, थःधितिपिसं ज्वंगु विषय, गार्गभिक्षुया विषय, प्यम्ह भिक्षुपिं बसोवास याःगु विषय, स्वम्ह भिक्षुपिं बासोवास याःगु विषय, निम्ह भिक्षुपिं बसोवास याःगु विषय, छम्ह भिक्षु बसोवास याःगु विषय, आपत्ति लाःम्ह भिक्षुया विषय, समान स्वभाव दुगु वस्तुया कारणं आपत्ति लाःगु विषय, आपत्ति यात लुमंकूगु विषय,

सकलें संघपिं संशय जूगु विषय, उपोसथ आदियात मस्यूगु विषय, बहुश्रुत दुम्ह भिक्षु थ्यंकः वःगु विषय, आपालं भिक्षुपिं वःगु विषय, समानता दुपिं भिक्षुपिं वःगु विषय, कमपिं भिक्षुपिं वःगु विषय, परिषद् मदनिवं भिक्षुपिं वःगु विषय,

गुलिं गुलिं परिषदपिं दनावनेधुंका भिक्षुपिं वःगु विषय, दक्कं परिषद् दना वनेधुंका भिक्षुपिं वःगु विषय, सीका सीका प्रातिमोक्ष क्यंगु विषय, संशय दयेकं प्रीतिमोक्ष क्यंगु विषय, उचित हे जूनि धका चिन्तन यायेगु संसयकुक्कुच्चं सास्ति याका च्वने मायेकं प्रातिमोक्ष क्यंगु विषय, दुहाँवःगु सीक सीकं प्रातिमोक्ष क्यंगु विषय, खंक खंकं प्रातिमोक्ष क्यंगु विषय, ता नं तायाच्चंगु विषय,

आवासिक व आगन्तुक ..... आदिलिसे चातुर्दशी उपोसथ पन्नरशी उपोसथ अले हानं पारुखुनु याःगु पन्नरशी उपोसथ विहारय् दयाच्चंगु निगू लिङ्गसंवासक नानासंवासक समानसंवासक

बासि जुइधुंकूगु पारिशुद्धि बीगु, उपोसथ दिं मखुगु दिनय् संघसामग्री जुइगुयात छखे तथा उपोसथ याये मज्यूगु विषय, विभक्त याना तःगु थुपिं संक्षिप्तीकरणत वस्तु प्रकट जुयाच्चंगु कारणत मुक्कंजुल ।

थ्व संक्षिप्तीकरण खः ।

थुगु उपोसथस्कन्धकय् विषयवस्तुत ८६-गू दुगु जुल ।

उपोसथस्कन्धक क्वचाल ।

स्वंगु भाणवार क्वचाल ।

३. वस्सुपनायिकखन्धक

१०७. वस्सुपनायिकानुजानना (वर्षावासया अनुमति)

१८४. उगु समयय् भगवान् बुद्ध राजगृहय् वेलुवनया कलन्दक निवापय् बिज्यानाच्चन । उगु समयय् भगवान् बुद्धं भिक्षुपित वर्षावास च्वनेत प्रज्ञप्त याना बिमज्यानिगु जुयाच्चन । थ्व बुद्धशासनय् इपिं भिक्षुपिं चिंकुलां नं ताल्लां नं वर्षां नं चारिका याना जुयाच्चन । मनूतय्सं उपहास, निन्दा व दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्चन । “श्रमण शाक्यपुत्रपिं चिकुलां नं ताल्लां नं वर्षां नं वाउँसे च्वंगु घाँसय् न्हुत्तुमतु न्ह्या छगू इन्द्रिय दुगु जीवयात कष्ट बिया आपालं चिधिकपिं प्राणीपित स्याना छाया चारिका याना जुयाच्चंगु जुइ ? बांमलाक कना तःगु धर्मय् च्वपिं थुपिं अन्य तीर्थकरपिसं हे चिन्तारहित जुया वर्षावासं च्वनी । थुपिं चिधिकपिं भंगःतय्सं हे सिमा कच्चाय् स्वः दयेका वर्षावास च्वनी । थुपिं शाक्यपुत्रपिं चिकुलां नं ताल्लां नं वर्षां नं वाउँसे च्वंगु घाँसय् न्हुत्तुमतु न्ह्या छगू इन्द्रिय दुपिं जीवयात कष्ट बिया आपालं चिधिकपिं प्राणीपित स्याना चारिका याना जुयाच्चन ।” भिक्षुपिसं उपिं मनूतय्गु उपहास, निन्दा व दोष बिया खँ ल्हाःगु ताल ।

अले उपिं भिक्षुपिसं भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । अले तथागतं उगु हे निदानय् उगु हे प्रकरणय् धर्म खँ कना भिक्षुपित सःता बिज्यात— “भिक्षुपिं ! वर्षावास च्वनेगु अनुमति बियाच्चना ।” अले भिक्षुपित थथे जुल “गबले वर्षावास च्वनेगु जुइ ?” तथागतयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! वर्षा वर्षावास च्वनेगु अनुमति बियाच्चना ।

अले भिक्षुपित थथे जुल — “वर्षावास ग्वःगू दु जुइ ?” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! वर्षावास च्वनेगु धयागु पुरिमिक व पश्चिमिक (न्हापा व लिपा) धका निगू दु । आषाढपुन्ही छन्हु लिपा न्हापांगु वर्षावास च्वनेगु, आषाढ महीना सिधयेका लिपा वर्षावास च्वनेगु । भिक्षुपिं ! थुपिं निगू वर्षावास (च्वनेगु) खः ।

१०८. वस्सानेचारिकापटिक्खेपादि

वर्षावास दुने देशचारिका यायेगुयात निषेध यायेगु विधि

१८५. उगु समयय् छवर्गीय भिक्षुपिसं वर्षावास च्वना वर्षावासया बिचय् चारिका याना जुयाच्चन । मनूतय्सं अथे हे उपहास, निन्दा व दोष बिया खँ ल्हानाच्चन । “श्रमण शाक्यपुत्रपिं चिकुलां नं ताल्लां नं वर्षां नं वाउँसे च्वंगु घाँसय् न्हुत्तुमतु न्ह्या छगू इन्द्रिय दुपिं जीवयात कष्ट बिया आपालं चिधिकपिं प्राणि

स्याना छाया चारिका याना जुयाच्चंगु जुइ ? बांमलाक कना तःगु धर्मय् च्वपिं थुपिं अन्य तीर्थकरपिसं हे चिन्तारहित जुया वर्षावासं च्वनी । थुपिं चिधिकपिं भंगःतयसं हे सिमा कच्चाय् स्वः दयेका चिन्तारहित जुया वर्षावासं च्वनी । थुपिं शाक्यपुत्रपिं चिकुलां नं ताल्लां नं वर्षा नं वाउंगु घाँसय् न्हुत्तुमतु न्हुया छगू इन्द्रिय दुपिं जीवयात कष्ट बिया आपालं चिधिकपिं प्राणीपित स्याना चारिका याना जुयाच्चन ।”

भिक्षुपिसं इपिं मनूतयगु उपहास, निन्दा व दोष बिया खँ ल्हाःगु ताल ।

गुपिं भिक्षुपिं अल्पेच्छु इमिसं नं इमित (छवर्गीय भिक्षुपित) उपहास निन्दा व दोष बिया खँ ल्हानाच्चन । “छवर्गीय भिक्षुपिं वर्षावास च्वना वर्षावासया भित्रे छाया चारिका याना जुयाच्चंगु जुइ ?”

अले भगवान् बुद्धयात भिक्षुपिसं थ्व खँ निवेदन यात । अले भगवान् बुद्ध उगु निदानय् उगु प्रकरणय् धर्म खँ कना भिक्षुपित सःता बिज्यात – “भिक्षुपिं ! वर्षावास च्वना न्हापा च्वसा स्वला लिपा च्वसां स्वला मच्चसे चारिका या वने मज्यू । गुम्ह पिहाँ वनी, वयात दुष्कृत्य आपत्ति ।

१८६. उगु समयय् छवर्गीय भिक्षुपिं वर्षावास च्वनेगु इच्छा मदुपिं जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! वर्षावास मच्चने मज्यू । गुम्ह च्वनी मखु, वयात दुष्कृत्य आपत्ति ।

उगु समयय् छवर्गीय भिक्षुपिं उगु वर्षावास च्वनेगु दिनय् वर्षावास मच्चनेगु इच्छा जुया चेतनासहित जुया विहारं पिहाँवनीगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात – भिक्षुपिं ! उगु वर्षावास च्वनेगु दिनय् वर्षावास मच्चनेगु इच्छा चेतनासहित जुया विहारं पिहाँ वने मज्यू । गुम्ह पिहाँ वनी, वयात दुष्कृत्य आपत्ति ।

उगु समयय् मगध जुजु श्रेणीय विम्बिसारं वर्षावास न्त्यव यायेगु इच्छां भिक्षुपिंथाय् दूत छवल । “आर्य ! न्त्योने वइगु शुक्लपक्षय् वर्षावास च्वनेगु याना बिज्यासा ज्यू ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! जुजुया (थुगु खँय् राजाज्ञा) ल्यूल्यू वनेगु अनुमति बियाच्चना ।

१०९. सत्ताहकरणीयानुजानना

न्हेन्हुया दुने यायेमाःगुयात अनुमति बिया बिज्याःगु

१८७. अबले भगवान् बुद्ध राजगृहय् न्त्याइपुतले च्वना बिज्याना गन श्रावस्ती दु, अन चारिका याना बिज्यात । छसिकथं चारिका यायां गन श्रावस्ती दु, अन थ्यकः बिज्यात । अन भगवान् बुद्ध श्रावस्ती अनाथपिण्डिकया जेतवन आरामय् (च्वना) बिज्यानाच्चन ।

उगु समयय् कोशल जनपदय् उदेन उपासकं संघयात उद्देश्य याना विहार दयेके ब्यूगु जुयाच्चन । व उपासकं भिक्षुपिंथाय् दूत छवया बिल । “भन्ते ! बिज्याहुँ – जिं दान बीगु धर्मया खँ न्यनेगु भिक्षुपिं दर्शन यायेगु इच्छा जुयाच्चन । भिक्षुपिसं थथे धाल–“उपासक, भगवान् बुद्ध न्हापा स्वला वा लिपा स्वला वर्षावास च्वनेमा, वर्षावास सिमधयेकं चारिका वने मज्यू धका प्रज्ञप्त याना बिज्याना तल । उदेन उपासक भिक्षुपिनि वर्षावास ज्वःछि पिया च्वं, वर्षावास सिमधयेवं बिज्याइ । यदि वया तुरन्त दान याये माःसा अन हे आवासिक भिक्षुपिंथाय् विहार प्रतिस्था या ।”

उदेन उपासकं उपहास, निन्दा व दोष बिया खँ ल्हात, “भन्ते ! जिं दूतत छवया नं छाया बिमज्यागु जुइ । जि दायक, कारक संघया उपस्थापक खः ।”

भिक्षुपिसं उदेन उपासकयागु उपहास, निन्दा व दोष बिया खँ ल्हाःगु ताल । अले भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । अले तथागतं उगु निदानय् उगु प्रकरणय् धर्म खँ कना भिक्षुपित सःता बिज्यात । भिक्षुपिं ! दूतत छ्वया हःसा न्हेन्हुया भित्रय् वये धका वनेगु अनुमति बियाच्वना । दूतत छ्वया महसा वने मज्यू ।

भिक्षु, भिक्षुणी, शिक्षमान, श्रामणेर, श्रामणेरी उपासक उपासिकापिं, भिक्षुपिं ! थुपिं न्हेम्हसिनं दूतत छ्वया हःसा न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वये धका वनेगु अनुमति बियाच्वना । दूतत छ्वया महःसा वने मज्यू । न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगु यायेमाः ।

१८८. भिक्षुपिं ! थुगु बुद्धशासनय् उपासकं संघया उद्देश्यं विहार दयेके ब्यूगु जुयाच्वन । यदि व उपासकं भिक्षुपिंथाय् दूत छ्वया हल । “भन्ते बिज्याहुँ, दान वीगु धर्मया खँ न्यनेगु वं भिक्षुपिं दर्शन यायेगु इच्छा जुयाच्वन ।” भिक्षुपिं ! दूत छ्वया हल धाःसा न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वये धका वनेमाः । दूत छ्वया महःसा वनेमज्यू । न्हेन्हु दयेवं लिहाँ वनेमाः ।

“भिक्षुपिं ! थुगु बुद्धशासनय् उपासकं संघया उद्देश्यं छखे पौ तथा विहारदयेके ब्यूगु जुयाच्वन । प्रासाद दयेके ब्यूगु जुयाच्वन । पौ मदुगु छँ दयेके ब्यूगु जुयाच्वन । गुफा दयेके ब्यूगु जुयाच्वन । परिवेण दयेके ब्यूगु जुयाच्वन । कोठा दयेके ब्यूगु जुयाच्वन । उपस्थानशाला दयेके ब्यूगु जुयाच्वन । भोजनशाला दयेके ब्यूगु जुयाच्वन । कप्पियकुटि दयेके ब्यूगु जुयाच्वन । चःबिदयेके ब्यूगु जुयाच्वन । चंक्रमण यायेगु थाय् दयेके ब्यूगु जुयाच्वन । चंक्रमणशाला दयेके ब्यूगु जुयाच्वन । तं दयेके ब्यूगु जुयाच्वन । तुंथी तोपुइगु दयेके ब्यूगु जुयाच्वन । जन्ताघर दयेके ब्यूगु जुयाच्वन । जन्ताघरशाला दयेके ब्यूगु जुयाच्वन । पुखू दयेके ब्यूगु जुयाच्वन । मण्डप दयेके ब्यूगु जुयाच्वन । आराम कायेगु थाय् दयेके ब्यूगु जुयाच्वन । आरामवस्तु दयेके ब्यूगु जुयाच्वन । व उपासकं भिक्षुपिंथाय् दूत छ्वया हल— “भन्तेपिं ! बिज्याहुँ, दान बिइगु उपदेश न्यनेगु व भिक्षुपिं दर्शन यायेगु इच्छा जुयाच्वन ।” “भिक्षुपिं ! दूत छ्वया हःसा न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगु याना वनेमाः । दूत छ्वया महःसा वने मज्यू । न्हेन्हु दयेवं लिहाँ वयेमाः ।

भिक्षुपिं ! थुगु बुद्धशासनय् उपासकं आपालं (फुकं) भिक्षुपिनि उद्देश्यं । छम्ह भिक्षुया उद्देश्यं विहार दयेके ब्यूगु जुयाच्वन । छखेपाखे पौ तथा बिहार दयेके ब्यूगु जुयाच्वन । प्रासाद दयेके ब्यूगु जुयाच्वन । पौ मदुगु छँ दयेके ब्यूगु जुयाच्वन । गुफा दयेके ब्यूगु जुयाच्वन । परिवेण दयेके ब्यूगु जुयाच्वन । कोठा दयेके ब्यूगु जुयाच्वन । उपस्थानशाला दयेके ब्यूगु जुयाच्वन । भोजनशाला दयेके ब्यूगु जुयाच्वन । कप्पियकुटि दयेके ब्यूगु जुयाच्वन । चःबि दयेके ब्यूगु जुयाच्वन । चंक्रमण यायेगु थाय् दयेके ब्यूगु जुयाच्वन । चंक्रमणशाला दयेके ब्यूगु जुयाच्वन । तं दयेके ब्यूगु जुयाच्वन । तं पुसा दयेके ब्यूगु जुयाच्वन । जन्ताघर दयेके ब्यूगु जुयाच्वन । जन्ताघरशाला दयेके ब्यूगु जुयाच्वन । पुखू दयेके ब्यूगु जुयाच्वन । मण्डप दयेके ब्यूगु जुयाच्वन । आराम दयेके ब्यूगु जुयाच्वन । आरामवस्तु दयेके ब्यूगु जुयाच्वन । व उपासकं भिक्षुपिंथाय् दूत छ्वया हल— “भन्ते ! बिज्याहुँ, दान बिइगु उपदेश न्यनेगु व भिक्षुपिं दर्शन यायेगु इच्छा जुयाच्वन ।” भिक्षुपिं ! दूत छ्वया हःसा न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगु याना वनेमाः, दूत छ्वया महःसा वने मज्यू । न्हेन्हु दयेवं लिहाँ वयेमाः ।

भिक्षुपिं ! उपासकं भिक्षुणीसंघया उद्देश्यं । फुकक भिक्षुणीपिनि उद्देश्यं । छम्ह भिक्षुणीया उद्देश्यं फुकक शिक्षामानपिनि उद्देश्य । छम्ह शिक्षमानया उद्देश्य । फुकक श्रामणेरपिनि उद्देश्यं । छम्ह श्रामणेरया उद्देश्यं । फुकक श्रामणेरीपिनि उद्देश्य । छम्ह श्रामणेरीया उद्देश्यं विहार दयेके ब्यूगु जुयाच्वन । छखे पौ तथा विहार दयेके ब्यूगु जुयाच्वन । प्रासाद दयेके ब्यूगु जुयाच्वन । पौ मदुगु छँ दयेके ब्यूगु जुयाच्वन ।

गुफा दयेके ब्यूगु जुयाच्चन । परिवेण दयेके ब्यूगु जुयाच्चन । कोठा दयेके ब्यूगु जुयाच्चन । उपस्थानशाला दयेके ब्यूगु जुयाच्चन । भोजनशाला दयेके ब्यूगु जुयाच्चन । कप्पियकुटि दयेके ब्यूगु जुयाच्चन । चंक्रमण यायेगु थाय् दयेके ब्यूगु जुयाच्चन । चंक्रमणशाला दयेके ब्यूगु जुया चत । तुं दयेके ब्यूगु जुयाच्चन । तुं पुसा दयेके ब्यूगु जुयाच्चन । पुखु दयेके ब्यूगु जुयाच्चन । मण्डप दयेके ब्यूगु जुयाच्चन । आरामं च्वनेगु थाय् दयेके ब्यूगु जुयाच्चन । आरामवस्तु दयेके ब्यूगु जुयाच्चन । व उपासकं भिक्षुपिंथाय् दूत छ्वया हल - भन्तेपिं ! बिज्याहुं जिं दान बिइगु उपदेश न्यनेगु व भिक्षुपिं दर्शन यायेगु इच्छा जुयाच्चन ।" भिक्षुपिं ! दूत छ्वया हःसा न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगु याना वनेमाः । दूत छ्वया महःसा वने मज्यू । न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगु यायेमाः ।

१८९. भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् उपासकं थःगु नितिं छें दयेके ब्यूगु जुयाच्चन । चनेगु कोठा दयेके ब्यूगु जुयाच्चन । भण्डार दयेके ब्यूगु जुयाच्चन । तसि दयेके ब्यूगु जुयाच्चन । धर्मशाला दयेके ब्यूगु जुयाच्चन । पसःदयेके ब्यूगु जुयाच्चन । फल्वा दयेके ब्यूगु जुयाच्चन । प्रासाद दयेके ब्यूगु जुयाच्चन । गुफा .... । परिवेण ..... । कोठा ..... । उपस्थानशाला ..... । भोजनशाला ..... । भान्छा ..... । चंक्रमण ..... । चंक्रमणशाला ..... । तुं ..... । तुं पुसा ..... । पुखू ..... । मण्डप ..... । आराम ..... । आरामवस्तु ..... । काय्यात विवाह याना बिइमास्तिवःगु जुयाच्चन । म्थ्याययात विवाह याना बिइमास्तिवःगु जुयाच्चन । रोग जुइगु जुयाच्चन । प्रचलितगु पाठ यानाच्चंगु जुयाच्चन । व उपासकं भिक्षुपिंथाय् दूत छ्वया हल- "भन्तेपिं बिज्याहुं, थ्व सूत्र लोप जुइ न्त्यो थ्व सूत्रं स्यने क्यने याइ तिन ।" छुं गुगुं मयासें मगाःगु ज्या जुयाच्चन । व उपासकं भिक्षुपिंथाय् दूत छ्वया हल- "भन्तेपिं ! बिज्याहुं, दान बिइगु, उपदेश न्यनेगु व भिक्षुपिंत दर्शन यायेगु इच्छा जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! दूत छ्वया हःसा न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगु याना वनेमाः । दूत छ्वया महःसा वने मज्यू । न्हेन्हु दयेवं लिहाँ वयेमाः ।

१९०. भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् उपासिकां संघया उद्देश्यं विहार दयेके ब्यूगु जुयाच्चन । व उपासिकां भिक्षुपिंथाय् दूत छ्वया हल- "आर्य ! बिज्याहुं, दान बिइगु, धर्म खँ न्यनेगु व भिक्षुपिंत दर्शन यायेगु इच्छा जुयाच्चन ।" भिक्षुपिं ! दूत छ्वया हःसा न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगु याना वनेमाः । दूत छ्वया महःसा वनेमज्यू । न्हेन्हु दयेवं लिहाँ वयेमाः ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् उपासिकां संघया उद्देश्यं छखे पौ तया विहार दयेके ब्यूगु जुयाच्चन । प्रासाद ... । फल्वा ... । गुप्फा .... । परिवेण ... । कोठा .... । उपस्थानशाला .... । भोजनशाला .... । कप्पियकुटि .... । चःबि .... । चंक्रमण .... । चंक्रमणशाला .... । तुं ..... । तुंशाला .... । जन्ताधर .... । जन्ताधरशाला .... । पुखू .... । मण्डप ... । आराम .... । आरामवस्तु ... । व उपासिकां भिक्षुपिंथाय् दूत छ्वया हल- "आर्य ! बिज्याहुं, दान बिइगु, धर्म खँ न्यनेगुव भिक्षुपिंत दर्शन यायेगु इच्छा जुयाच्चन ।" भिक्षुपिं ! दूत छ्वया हःसा न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगु याना वनेमाः । दूत छ्वया महःसा वने मज्यू । न्हेन्हु दयेवं लिहाँ वयेमाः ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् उपासिकां आपालं भिक्षुपिनि उद्देश्यं । छम्ह भिक्षुया उद्देश्यं । भिक्षुणीसंघया उद्देश्यं । आपालं भिक्षुणीपिनि उद्देश्यं । छम्ह भिक्षुणीया उद्देश्यं । आपालं शिक्षामानपिनि उद्देश्यं । छम्ह शिक्षामानया उद्देश्यं । आपालं श्रामणेरपिनि उद्देश्यं । छम्ह श्रामणेरया उद्देश्यं । आपालं श्रामणेरपिनि उद्देश्यं । उगु छम्ह श्रामणेरया उद्देश्य ।

१९१. भिक्षुपिं ! उपासिकां थःगु नितिं छें दयेके ब्यूगु जुयाच्चन । देनेगु कोठा ... । भण्डार ... । तसि ... । धर्मशाला ... । पसः ... । फल्वा ... । प्रासाद ... । पौ मदुगु छें ... । गुफा ... । परिवेण ... ।

कोठा ... । उपस्थानशाला ... । भोजनशाला ... । भान्छाघर ... । चंक्रमण ... । चंक्रमणशाला ... । तुं ... । तुं पुसा ... । पूखु ... । मण्डप ... । आराम ... । आरामवस्तु ... । काय्यात विवाह याना बिइमास्तिवःगु जुयाच्चन । म्ठ्याय्यात विवाह याना बिइमास्तिवःगु जुयाच्चन । म्हमफया च्वंगु जुयाच्चन । प्रचलितगुपाठ यानाच्चंगु जुयाच्चन । व उपासिकां भिक्षुपिंथाय् दूत छ्वया हल— “आर्य ! बिज्याहुँ, थ्व सूत्र लोप जुइ न्त्यो थ्व सूत्र स्यनेकने याइ तिनि ।” छुं गुगुं ज्या मयासें मगाःगु ज्या जुयाच्चन । व उपासिकां भिक्षुपिंथाय् दूत छ्वया हल — “आर्य ! बिज्याहुँ, दान बिइगु, उपदेश न्यनेगु व भिक्षुपिंत दर्शन यायेगु इच्छा जुयाच्चन ।” भिक्षुपिं ! दूत छ्वया हःसा न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगु याना वनेमाः । दूत छ्वया महःसा वने मज्यू । न्हेन्हु दयेवं लिहाँ वयेमाः ।

१९२. भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षुं भिक्षुसंघया उद्देश्यं । भिक्षुणीसंघया उद्देश्यं । शिक्षमानसंघया उद्देश्यं । श्रामणेरसंघया उद्देश्यं । श्रामणेरीसंघया उद्देश्यं । फुक्क भिक्षुपिनि उद्देश्यं । छम्ह भिक्षुया उद्देश्य । भिक्षुणीसंघया उद्देश्यं । छम्ह भिक्षुणीया उद्देश्यं । फुक्क शिक्षमानपिनि उद्देश्यं । छम्ह शिक्षमानया उद्देश्यं । फुक्क श्रामणेरीपिनि उद्देश्यं । छम्ह श्रामणेरीया उद्देश्यं । थःगुनितिं विहार दयेके ब्यूगु जुयाच्चन । छ्वेपाखे पौ तया .... । प्रासाद ... । पौ मदुगु छें ... । गुफा ... । परिवेण .... । कोठा ... । उपस्थानशाला ... । भोजनशाला ... । कप्पियकुटि ... । चंक्रमण ... । चंक्रमणशाला .... । तुं .... । तुं पुसा .... । पुखु ... । मण्डप ... । आराम ... । आरामवस्तु दयेके ब्यूगु जुयाच्चन । व उपासिकां भिक्षुपिंथाय् दूत छ्वया हल — “आर्य ! बिज्याहुँ, दान बिइगु, उपदेश न्यनेगु व भिक्षुपिंत दर्शन यायेगु इच्छा जुयाच्चन ।” भिक्षुपिं ! दूत छ्वया हल धाःसा न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगु याना वनेमाः । दूत छ्वया महःसा वनेमज्यू । न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेमाः ।

११०. पञ्चन्नं अप्पहितेपि अनुजानना न्याम्हसिया नितिं (दूत) छ्वया महःसां अनुमति

१९३. उगु समयय् छम्ह भिक्षु म्हमफुगु जुयाच्चन । वं भिक्षुपिंथाय् दूत छ्वया हल— “जि म्हमफु, भिक्षुपिं बिज्याहुँ । भिक्षुपिं बिज्याकेगु इच्छा जुयाच्चन ।” तथागतयात थ्व खँ निवेदन यात । (भगवान बुद्ध आज्ञा जुया बिज्यात—) भिक्षुपिं ! दूत छ्वया महःसां न्याम्हसिया नितिं न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगु याना वनेगु अनुमति बियाच्चन । दूत छ्वया हःसाधयेगु हे छु । भिक्षु, भिक्षुणी, शिक्षमान, श्रामणेर, श्रामणेरी — भिक्षुपिं ! थुपिं न्याम्हसिया नितिं दूत छ्वया महःसां न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगु याना वनेगु अनुमति बियाच्चन, दूत छ्वया हःसा धयेगु हे छु । न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेमाः ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षु म्हमफुगु जुयाच्चन । वं भिक्षुपिंथाय् दूत छ्वया हयेफु — “जि म्हमफु, भिक्षुपिंबिज्याहुँ, भिक्षुपिं बिज्याकेगु इच्छा जुयाच्चन ।” (भगवान बुद्ध आज्ञा जुया बिज्यात—) भिक्षुपिं दूत छ्वया महःसां न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगु याना वनेमाः । दूत छ्वया हःसा धयेगु हे छु । म्हमफुम्हसित भोजन जूसां माला बिइ, म्हमफुम्ह सेवा याना च्वंम्हसित जूसां भोजन माला बिइ, म्हमफुम्हसित वासः जूसां माला बिइ, न्यं जक जूसां न्यने माःसा सेवा याना बिइ धका मती तया वने फयेकेमाः । न्हेन्हु दयेवं लिहाँ वयेमाः ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षुया म्हाइपुया च्वंगु जुयाच्चन । वं भिक्षुपिंथाय् दूत छ्वया हयेफु— “जि म्हाइपुया च्वन, भिक्षुपिं बिज्याहुँ, भिक्षुपिं बिज्याकेगु इच्छा यानाच्चन ।” (भगवान बुद्ध आज्ञा जुया

बिज्यात-) भिक्षुपि ! दूत छ्वया महःसा न्हेन्हु दयेवं लिहाँ वयेगु याना वनेमाः । दूत छ्वया हःसा धायेगु हे छु । “महाइपुगु हटे याना बिइ, हटे जूसां याके बिइ, धर्मदेशना जूसां याना बिइ ।” न्हेन्हु दयेवं लिहाँ वयेगु यायेमाः ।

भिक्षुपि ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षुया कुक्कुच्च उत्पन्न जूगु जुयाच्वन । वं भिक्षुपिंथाय् दूत छ्वया हयेफु- “जि कुक्कुच्च उत्पन्न जुल, भिक्षुपिं बिज्याहुँ, भिक्षुपिं बिज्याकेगु इच्छा जुल ।” भिक्षुपिं ! दूत छ्वया महःसां न्हेन्हु दयेवं लिहाँ वयेगु यायेमाः । दूत छ्वया हःसा धायेगु छु । “कुक्कुच्च शान्त याना बिइ, शान्त याके बिइ, धर्म खँ न्यके ।” न्हेन्हु दयेवं लिहाँ वयेमाः ।

भिक्षुपि ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षुया मिथ्यादृष्टि उत्पन्न जूगु जुयाच्वन । वं भिक्षुपिंथाय् दूत छ्वया हयेफु - “जिके मिथ्यादृष्टि उत्पन्न जुल, भिक्षुपिं बिज्याहुँ, भिक्षुपिं बिज्याकेगु इच्छा जुया जुयाच्वन ।” (भगवान बुद्ध आज्ञा जुया बिज्यात -) भिक्षुपिं ! दूत छ्वया महःसां न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगु याना वनेमाः । दूत छ्वया हःसा धायेगु हे छु । “मिथ्यादृष्टि मदयेका बिइ, मदयेके बिइ, धर्म खँ जूसां कने ।” न्हेन्हु दयेवं लिहाँ वयेमाः ।

भिक्षुपि ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षु संघादिशेष आपत्ती थ्यंम्ह परिवास च्वनेमाःम्ह जुयाच्वन । वं भिक्षुपिंथाय् दूत छ्वया हयेफु- “जि संघादिशेष आपत्ती थ्यंम्ह परिवास च्वनेमाःम्ह जुयाच्वन । भिक्षुपिं बिज्याहुँ, भिक्षुपिं बिज्याकेगु इच्छा जुयाच्वन ।” भिक्षुपिं ! दूत छ्वया महःसां न्हेन्हु दयेवं लिहाँ वयेगु याना वनेमाः । दूत छ्वया हःसा धायेगु हे छु ! “परिवास बिइगु प्रयत्न याये, कर्मवाचा जूसां ब्वने, गणपूरक जूसां जुइ ।” न्हेन्हु दयेवं लिहाँ वयेमाः ।

भिक्षुपि ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षु मूलयात साले योग्य जुयाच्वन । वं भिक्षुपिंथाय् दूत छ्वया हयेफु- “जि मूलयात साले योग्य जुयाच्वन, भिक्षुपिं बिज्याहुँ, भिक्षुपिं बिज्याकेगु इच्छा जुयाच्वन ।” भिक्षुपिं ! दूत छ्वया महःसां न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगु याना वनेमाः । दूत छ्वया हःसा ला धायेगु हे छु ? “मूलयात सालेगु प्रयत्न याये, कर्मवाचा जूसां ब्वना बिइ, गणपूरक जूसां जुइ ।” न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेमाः ।

भिक्षुपि ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षु मानात्म धारण याये योग्य जुयाच्वन । वं भिक्षुपिंथाय् दूत छ्वया हयेफु - “जि मानात्म धारण याये योग्य जुयाच्वन । भिक्षुपिं बिज्याहुँ, भिक्षुपिं बिज्याकेगु इच्छा जुयाच्वन ।” भिक्षुपिं ! दूत छ्वया महःसां न्हेन्हु दयेवं लिहाँ वयेगु याना वनेमाः । दूत छ्वया हःसा ला धायेगु हे छु ! “मानात्म बिइगु प्रयत्न याये, कर्मवाचा जूसां ब्वने, गणपूरक जूसां जुइ ।” न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगु यायेमाः ।

भिक्षुपि ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षु अब्भान प्रवेश योग्य जुयाच्वन । वं भिक्षुपिंथाय् दूत छ्वया हयेफु- “जि अब्भान प्रवेश योग्य जुयाच्वन । भिक्षुपिं ! बिज्याहुँ, भिक्षुपिं बिज्याकेगु इच्छा जुयाच्वन ।” भिक्षुपिं ! दूत छ्वया महःसां न्हेन्हुया भित्रे लिहाँ वयेगु याना वनेमाः । दूत छ्वया हःसा ला धायेगु हे छु । “अब्भान प्रवेशय् कोशिस याये, कर्मवाचा जूसां ब्वना बिइ, गणपूरक जूसां जुइ ।” न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेमाः ।

भिक्षुपि ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षुया संघकर्म यायेगु इच्छा जुयाच्वन । तज्जनीय, नियस्स, पब्बाजनीय, पटिसारणीय व उक्खेपनीय । वं भिक्षुपिंथाय् दूत छ्वया हयेफु “संघं जित कर्म यायेगु इच्छा यानाच्वन, भिक्षुपिं बिज्याहुँ । भिक्षुपिं बिज्याकेगु इच्छा जुयाच्वन ।” भिक्षुपिं ! दूत छ्वया महःसां न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगु याना वनेमाः । दूत छ्वया हःसा ला धायेगु हे छु ! “गुकथं संघं कर्म मयाकेगु, याउँगु आपत्ती परिवर्तन यायेगु ?” न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगु यायेमाः ।

संघं वयात तज्जनीयकर्म, नियस्स, पब्बजनीय पटिसारणीय वा उक्खेपनीय कर्म यायेधुंकूगु जुयाच्चन । वं भिक्षुपिंथाय् दूत छ्वया हयेफु “संघं जित कर्म यायेधुंकल, भिक्षुपिं बिज्याहुँ, भिक्षुपिं बिज्याकेगु इच्छा जुयाच्चन ।” भिक्षुपिं ! दूत छ्वया महःसां न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगु याना वनेमाः । दूत छ्वया हःसाला धायेगु हे छु । “गथे याना बांलाक आचरण याके बिइमाली, अभिमान धयागु चिमिसँ गय् याना हायेके माली ? दण्डं मुक्त जुइगु आचरणयात आचरण याके बिइ माली ? संघं उगु कर्म शान्त याके बिइमाली ।” न्हेन्हु दयेवं लिहाँ वयेगु यायेमाः ।

१९४. भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षुणी महमफुगु जुयाच्चन । वं भिक्षुपिंथाय् दूत छ्वया हयेफु “जि महमफया च्वन । आर्य बिज्याहुँ, आर्यपिं बिज्याकेगु इच्छा जुयाच्चन ।” भिक्षुपिं ! दूत छ्वया महःसां न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगुयाना वनेमाः, दूत छ्वया हःसा तु धायेगु हे छु दु ! “महमफुमहसित भोजन माला बिइ, महमफुमह सेवा याना च्वंमहसित जूसां भोजन माला बिइ, महमफुमहसित वासः जूसां माला बिइ, न्यजक जूसां न्यने, माःसा सेवा याना बिइ धका मती तया वने फयेकेमाः ।” न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगु यायेमाः ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षुणीया म्हाइपुगु जुयाच्चन । वं भिक्षुपिंथाय् दूत छ्वया हयेफु “जि म्हाइपुया च्वन, आर्य बिज्याहुँ, आर्यपिं बिज्याकेगु इच्छा जुयाच्चन ।” भिक्षुपिं ! दूत छ्वया महःसां न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगु याना वनेमाः, दूत छ्वया हःसा ला धायेगु हे छु दु । “म्हाइपुगु मदयेका बिइ, मदयेके बिइ, उपदेश जूसां कना बिइ ।” न्हेन्हु दयेवं लिहाँ वयेगु याना वनेमाः ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षुणीया कुक्कुच्च उत्पन्न जुयाच्चन । वं भिक्षुपिंथाय् दूत छ्वया हयेफु “जिके कुक्कुच्च उत्पन्न जुयाच्चन, आर्य बिज्याहुँ, आर्यपिं बिज्याकेगु इच्छा जुयाच्चन ।” भिक्षुपिं ! दूत छ्वया महःसां न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगु याना वनेमाः । दूत छ्वया हःसा ला धायेगु छु दु । “कुक्कुच्च शान्त याना बिइ, शान्त याके बिइ, धर्म खँ जूसां कने ।” न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगु यायेमाः ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षुणीया मिथ्यादृष्टि उत्पन्न जुयाच्चन । वं भिक्षुपिंथाय् दूत छ्वया हयेफु “जिके मिथ्यादृष्टि उत्पन्न जुयाच्चन, आर्य बिज्याहुँ, आर्यपिं बिज्याकेगु इच्छा जुयाच्चन ।” भिक्षुपिं ! दूत छ्वया महःसां न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगु याना वनेमाः । दूत छ्वया हःसा ला धायेगु हे छु दु । “मिथ्यादृष्टि हटे याना बिइ, हटे याके बिइ, धर्म खँ जूसां कना बिइ ।” न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगु यायेमाः ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षुणी गरुधर्मय् थ्यना मानात्म काये योग्यय् जुयाच्चन । वं भिक्षुपिंथाय् दूत छ्वया हयेफु “जि गरुधर्मय् थ्यना मानात्म काये योग्यमह जुयाच्चन । आर्य बिज्याहुँ, आर्यपिं बिज्याकेगु इच्छा जुयाच्चन ।” भिक्षुपिं ! दूत छ्वया महःसां न्हेन्हुया भित्रे लिहाँ वयेगु याना वनेमाः । दूत छ्वया हःसा ला धायेगु हे छु दु ! “मानात्म बिइगु प्रयत्न याये” न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगु यायेमाः ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षुणी मूलयात साले योग्यमह जुयाच्चन । वं भिक्षुपिंथाय् दूत छ्वया हयेफु “जि मूलयात साले योग्य जुयाच्चन । आर्य बिज्याहुँ, आर्यपिं बिज्याकेगु इच्छा जुयाच्चन ।” भिक्षुपिं ! दूत छ्वया महःसां न्हेन्हु दयेवं वयेगुयाना वनेमाः । दूत छ्वया हःसा ला धायेगु हे छु दु । “मूलयात सालेगु प्रयत्न याये” न्हेन्हु दयेवं लिहाँ वयेगु यायेमाः ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षुणी अब्भान प्रवेश योग्य जुयाच्चन । वं भिक्षुपिंथाय् दूत छ्वया हयेफु “जि अब्भान प्रवेश योग्यमह जुल । आर्य बिज्याहुँ, आर्यपिं बिज्याकेगु इच्छा जुयाच्चन ।” भिक्षुपिं ! दूत छ्वया महःसां न्हेन्हु दयेवं लिहाँ वयेगु याना वनेमाः । दूत छ्वया हःसा ला धायेगु हे छु दु । “अब्भान प्रवेश यायेगु प्रयत्न याये ।” न्हेन्हु दयेवं लिहाँ वयेमाः ।

भिक्षुपिं ! ख्व बुद्धशासनय् भिक्षुणीया संघं कर्म यायेगु इच्छा जुयाच्चन । तज्जनीयकर्म, नियस्स, पब्बाजनीय पटिसारणीय व उक्खेपनीयकर्म । वं भिक्षुपिंथाय् दूत छ्वया हयेफु “जित संघं कर्म यायेगु इच्छा यानाच्चन । आर्य बिज्याहुँ, आर्यपिं बिज्याकेगु इच्छा जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! दूत छ्वया महःसां न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगु याना वनेमाः । दूत छ्वया हःसा ला धायेगु हे छु दु !” “गुकथं संघं कर्म मयाकेगु, याउंणु आपत्ती परिवर्तन यायेगु ?” न्हेन्हु दयेवं लिहाँ वयेगु यायेमाः ।

संघं वयात तज्जनीयधर्म, नियस्स पब्बाजनीय पटिसारणीयव उक्खेपनीय कर्म यायेधुंकूगु जुयाच्चन । वं भिक्षुपिंथाय् दूत छ्वया हयेफु “संघं जित कर्म यायेधुंकल । आर्य बिज्याहुँ, आर्यपिं बिज्याकेगु इच्छा जुयाच्चन ।” भिक्षुपिं ! दूत छ्वया महःसां न्हेन्हुया भित्रय् वयेगु याना वनेमाः । दूत छ्वया हःसा ला धायेगु हे छु दु ! “गथे याना बांलाक आचरण याके बिइमाली, अभिमान धयागुचिमिसँ गय् याना हायेके माली, दण्डं मुक्त जुइगु आचरणयात आचरण याके बिइ माली, संघं उगु कर्म शान्त याके बिइ माली !” न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगु यायेमाः ।

१९५. भिक्षुपिं ! ख्व बुद्धशासनय् शिक्षमान महमफया च्वन । वं भिक्षुपिंथाय् दूत छ्वया हयेफु “जि महमफया च्वन । आर्य, बिज्याहुँ, आर्यपिं बिज्याकेगु इच्छा जुयाच्चन ।” भिक्षुपिं ! दूत छ्वया महःसां न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगु याना वनेमाः । दूत छ्वया हःसा ला धायेगु हे छु दु ! “महमफुहसित भोजन माला बिइ, महमफुह सेवा याइहसित जूसां भोजन माला बिइ, महमफुहसित वासः माला बिइ । न्यं जक जूसां न्यने, माःसा सेवा याना बिइ ।” न्हेन्हु दयेवं लिहाँ वयेगु यायेमाः ।

भिक्षुपिं ! ख्व बुद्धशासनय् शिक्षमानया म्हाइपुया च्वन । शिक्षमानया कुक्कुच्च उत्पन्न जुयाच्चन । शिक्षमानया मिथ्यादृष्टि उत्पन्न जुयाच्चन । शिक्षमानया शिक्षाभंग जुयाच्चन । वं भिक्षुपिंथाय् दूत छ्वया हयेफु “जि शिक्षा भंग जुयाच्चन । आर्य बिज्याहुँ, आर्यपिं बिज्याकेगु इच्छा जुयाच्चन ।” भिक्षुपिं ! दूत छ्वया महःसां न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगु याना वनेमाः, दूत छ्वया हःसा ला धायेगु हे छु दु । “शिक्षा समादानयाकेगु प्रयत्न याये ।” न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगु यायेमाः ।

भिक्षुपिं ! ख्व बुद्धशासनय् शिक्षमानया उपसम्पदा जुइगु इच्छा जुयाच्चन । वं भिक्षुपिंथाय् दूत छ्वया हयेफु । “जि उपसम्पदा जुइगु इच्छा जुयाच्चन, आर्य बिज्याहुँ, आर्यपिं बिज्याकेगु इच्छा जुयाच्चन ।” भिक्षुपिं ! दूत छ्वया महःसां न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगु याना वनेमाः । दूत छ्वया हःसा ला धायेगु हे छु दु । “उपसम्पदा याके बिइगु प्रयत्न याये, कर्मवाचा जूसां व्वना बिइ, गणपूरक जूसां जुइ ।” न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगु यायेमाः ।

१९६. भिक्षुपिं ! ख्व बुद्धशासनय् श्रामणेर महमफुगु जुयाच्चन । वं भिक्षुपिंथाय् दूत छ्वया हयेगु । “जि महमफया च्वन, भिक्षुपिं बिज्याहुँ, भिक्षुपिं बिज्याकेगु इच्छा जुयाच्चन ।” भिक्षुपिं ! दूत छ्वया महःसां न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगु याना वनेमाः । दूत छ्वया हःसा ला धायेगु हे छु दु । “बिरामीहसित भोजन माला बिइ, बिरामीयात वासः जूसां माला बिइ, न्यं जक जूसां न्यने, माःसा सेवा याना बिइ ।” न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगु याना वनेमाः ।

भिक्षुपिं ! ख्व बुद्धशासनय् श्रामणेरया म्हाइपुगु जुयाच्चन । उगु समयय् श्रामणेरया कुक्कुच्च उत्पन्न जुगु जुयाच्चन । श्रामणेरया मिथ्यादृष्टि उत्पन्न जूगु जुयाच्चन । श्रामणेरया वास (वर्ष) न्यनेगु इच्छा जुयाच्चन । वं भिक्षुपिंथाय् दूत छ्वया हयेफु “जि वास न्यनेगु इच्छा जुयाच्चन, भिक्षुपिं ! बिज्याहुँ, भिक्षुपिं बिज्याकेगु इच्छा जुयाच्चन ।” भिक्षुपिं ! दूत छ्वया महःसां न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगु याना वनेमाः । दूत छ्वया हःसा ला धायेगु हे छु दु । “न्यने वा कने ।” न्हेन्हु दयेवं लिहाँ वयेगु यायेमाः ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् श्रामणेरीया उपसम्पदा जुइगु इच्छा जुयाच्चन । वं भिक्षुपिंथाय् दूत छ्वया हयेफु- “जि उपसम्पदा जुइगु इच्छा जुयाच्चन । भिक्षुपिं बिज्याहुँ । भिक्षुपिं बिज्याकेगु इच्छा जुयाच्चन ।” भिक्षुपिं ! दूत छ्वया महःसां न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगु याना वनेमाः । दूत छ्वया हःसा ला धायेगु हे छु दु ! “उपसम्पदा याके विइगु प्रयत्न याये । कर्मवाचा जूसां व्वने, गणपूरक जूसां जुइ ।” न्हेन्हु दयेवं लिहाँ वयेगु यायेमाः ।

१९७. भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् श्रामणेरी म्हमफुगु जुयाच्चन । वं दूत छ्वया हयेफु “जि म्हमफया च्वन, आर्य बिज्याहुँ, आर्यपिं बिज्याकेगु इच्छा जुयाच्चन ।” भिक्षुपिं ! दूत छ्वया महःसां न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगु याना वनेमाः । दूत छ्वया हःसा ला धायेगु हे छु दु ! “म्हमफुम्हसित भोजन माला विइ, म्हमफु सेवा याना च्वम्हसित भोजन माला विइ, म्हमफुम्हसित वासः जूसां माला विइ, न्यं जक जूसान्यने, माःसा सेवा याये ।” न्हेन्हु दयेवं लिहाँ वयेगु यायेमाः ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् श्रामणेरीया म्हाइपुगु जुयाच्चन । उगु समयय् श्रामणेरीया क्वक्कुच्च उत्पन्न जुगु जुयाच्चन । श्रामणेरीया मिथ्यादृष्टि उत्पन्न जूगु जुयाच्चन । श्रामणेरीया वास (वर्ष) न्यनेगु इच्छा जुयाच्चन । वं भिक्षुपिंथाय् दूत छ्वया हयेफु “जि वास न्यनेगु इच्छा जुयाच्चन । आर्य बिज्याहुँ, आर्यपिं बिज्याकेगु इच्छा जुयाच्चन ।” भिक्षुपिं ! दूत छ्वया महःसां न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगु याना वनेमाः । दूत छ्वया हःसा ला धायेगु हे छु दु ! “न्यने वा कने ।” न्हेन्हु दयेवं लिहाँ वयेगु यायेमाः ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् श्रामणेरीया शिक्षा समादान यायेगु इच्छा जुयाच्चन । वं भिक्षुपिंथाय् दूत छ्वया हयेफु- “जि शिक्षा समादान यायेगु इच्छा जुयाच्चन, आर्य बिज्याहुँ, आर्यपिं बिज्याकेगु इच्छा जुयाच्चन ।” भिक्षुपिं ! दूत छ्वया महःसां न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगुयाना वनेमाः । दूत छ्वया हःसा ला धायेगु हे छु दु ! “शिक्षा समादान यायेगु प्रयत्न याये ।” न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगु यायेमाः ।

१९९. सत्तन्नं अप्पहितेपि अनुजानना न्हेम्हसिया नितिं दूत छ्वया महःसां अनुमति

१९८. उगु समयय् छम्ह भिक्षुया मां म्हमफुगु जुयाच्चन । वं काय्याथाय् दूत छ्वया हयेफु - “जि म्हमफया च्वन । जिमि काय् बिज्याहुँ, काय्बिज्याकेगु इच्छा जुयाच्चन । अले भिक्षुपिंसं वयात कन ।” भगवान् बुद्धं प्रज्ञप्त याना बिज्यात ‘न्हेम्हसिया नितिं दूत छ्वया हःसा न्हेन्हु दयेवं लिहाँ वयेगु याना वनेमाः, दूत छ्वया महःसा वनेमज्यु । न्याम्हसिया नितिं, दूत छ्वया महःसां न्हेन्हु दयेवं लिहाँ वयेगु याना वनेमाः, दूत छ्वया हःसा ला धायेगु हे छु दु ! थ्व जिमि मां म्हमफया च्वन । व उपासिका नं मखु, गुकथं जिं पालन याये ।’ भगवान् बुद्धयात थ्व खँ कन ।

भिक्षुपिं ! न्हेम्हसिया नितिं दूत छ्वया महःसां न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगु याना वनेमाः । दूत छ्वया हःसा धायेगु हे छु दु ! धका आज्ञा जुया बिज्यात । भिक्षु, भिक्षुणी, शिक्षमान, श्रामणेर श्रामणेरी, मां, अबु । भिक्षुपिं ! थुपिं न्हेम्हसिया नितिं दूत छ्वया महःसां न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगु याना वनेगु अनुमति बियाच्चना । दूत छ्वया हःसा लाधायेगु हे छु दु ! न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगु यायेमाः ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षुया मां म्हमफुगु जुयाच्चन । वं काय्याथाय् दूत छ्वया हयेफु “जि म्हमफया च्वन, जिमि काय् बिज्याहुँ, काय्यात बिज्याकेगु इच्छा जुयाच्चन ।” भिक्षुपिं ! दूत छ्वया महःसां न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगु याना वनेमाः । दूत छ्वया हःसा लाधायेगु हे छु दु । “म्हमफुम्हसित भोजन

माला बिइ । बिरामी सेवायात जूसां भोजन माला बिइ, वासः जूसां माला बिइ, न्यं जक जूसां न्यने, माःसा सेवा याये ।” न्हेन्हु दयेवं लिहाँ वयेगु यायेमाः ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षुया व्वा (बौ) म्हमफुगु जुयाच्वन । वं काय्याथाय् दूत छ्वया हयेफु “जि म्हमफया च्वन । जिमि काय् बिज्याहुँ, काय्यात बिज्याकेगु इच्छा जुयाच्वन ।” भिक्षुपिं ! दूत छ्वया महःसां न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगु यायेमाः, दूत छ्वया हःसा लाधायेगु हे छु दु । “म्हमफुम्हसित भोजन माला बिइ, म्हमफुम्ह सेवा याइम्हसित भोजन माला बिइ, म्हमफुम्हसित वासः माला बिइ, न्यं जक जूसां न्यने, माःसा सेवा याये ।” न्हेन्हु दयेवं लिहाँ वयेगु यायेमाः ।

११२. पहितेयेव अनुजानना दूत छ्वया हःसा जक अनुमति

११९. भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षुया किजा म्हमफुगु जुयाच्वन । वं दाजुकिजापिंथाय् दूत छ्वया हयेफु – “जि म्हमफया च्वन । जिमि दाजु बिज्याहुँ, दाजु बिज्याकेगु इच्छा जुयाच्वन ।” भिक्षुपिं ! दूत छ्वया हःसा न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगु याना वनेमाः । दूत छ्वया महःसा वनेमज्यू, न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगु यायेमाः ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षुया केहेँ म्हमफुगु जुयाच्वन । वं दूत दाजुयाथाय् दूत छ्वया हयेफु – “जि म्हमफया च्वन, दाजु बिज्याहुँ, दाजु बिज्याकेगु इच्छा जुयाच्वन ।” भिक्षुपिं ! दूत छ्वया हःसा न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगु याना वनेमाः । दूत छ्वया महःसा वनेमज्यू । न्हेन्हु दयेवं लिहाँ वयेगु यायेमाः ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षुया थःथिति म्हमफुगु जुयाच्वन । वं भिक्षुयाथाय् दूत छ्वया हयेफु – “जि म्हमफया च्वन । भन्ते बिज्याहुँ, भन्ते बिज्याकेगु इच्छा जुयाच्वन ।” भिक्षुपिं ! दूत छ्वया न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वयेगु याना वनेमाः । दूत छ्वया महःसा वनेमज्यू । न्हेन्हु दयेवं लिहाँ वयेगु यायेमाः ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षुयाथाय् च्वंम्ह म्हमफुगु जुयाच्वन । वं दूत छ्वया हयेफु – “जि म्हमफया च्वन, भन्ते बिज्याहुँ, भन्ते बिज्याकेगु इच्छा जुयाच्वन ।” भिक्षुपिं ! दूत छ्वया हःसा न्हेन्हु दयेवं लिहाँ वयेगु याना वनेमाः । दूत छ्वया महःसा वनेमज्यू । न्हेन्हु दयेवं लिहाँ वयेगु यायेमाः ।

उगु समयय् संघया विहार दुं वःगु जुयाच्वन । छम्ह उपासकं जंगलय् सिं सां ध्यंके बियातःगु जुयाच्वन । वं भिक्षुपिंथाय् दूत छ्वया हःगु जुल – “भन्ते ! उगु सिं सां ल्ह्यके ब्यूसा, जिं उगु सिं सां दान बिइ । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । (भगवान् बुद्ध आज्ञा जुया बिज्यात-) भिक्षुपिं संघपिनिगु ज्यां वनां ल्ह्ययेगु (यायेगु) अनुमति बियाच्वना । न्हेन्हु दयेवं लिहाँ वयेगु यायेमाः ।

वर्षावास च्वनेगु स्कन्ध क्वचाल ।

११३. अन्तराये अनापत्ति वस्सच्छेदवार अन्तराय दत धाःसा वर्षावास त्वाःदसां अनापत्तिवार

२००. उगु समयय् कोशल देशया जनपदय् छगू विहारय् वर्षावास च्वपिंत जन्तुतय्सं दुःख बियाच्वन । ज्वनं ज्वनीगु, ल्यू नं वइगु । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् वर्षावास च्वपिं भिक्षुपित्तं जन्तुतय्सं दुःख बियाच्चन । ज्वनं ज्वनीइगु, ल्यू नं वइगु । थ्व हे अन्तराय धका मती तथा चिला वनेमाः । वर्षावास तुटे जूम्हसित अनापत्ति ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् वर्षावास च्वपिं भिक्षुपित्तं सर्पतय्सं दुःख बियाच्चन । न्यानं न्याइगु, ल्यू नं वइगु । थ्व हे अन्तराय धका मती तथा चिला वनेमाः । वर्षावास तुटे जूम्हसित अनापत्ति ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् वर्षावास च्वपिं भिक्षुपित्तं खँ दुःख बियाच्चन । लुटे नं याइगु, दा नं दाइगु । थ्व हे अन्तराय धका मती तथा चिला वनेमाः । वर्षावास तुटे जूम्हसित अनापत्ति ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् वर्षावास च्वपिं भिक्षुपित्तं पिसाचतय्सं दुःख बियाच्चंगु जुयाच्चन । दुब्यु नं वइगु, स्यानं स्याइगु । थ्व हे अन्तराय खः धका मती तथा चिला वनेमाः । वर्षावास तुटे जूम्हसित अनापत्ति ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् वर्षावास च्वपिं भिक्षुपिनिगु गां मिं नःगु जुयाच्चन । भिक्षाया कारणं दुःख स्यूगु जुयाच्चन । थ्व हे अन्तराय खः धका मती तथा चिला वनेमाः । वर्षावास तुटे जूम्हसित अनापत्ति ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् वर्षावास च्वपिं भिक्षुपिनिगु विहारमिं नःगु जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! सेनासन (विहारया) कारणं दुःख स्यूगु जुयाच्चन । थ्व हे अन्तराय खः धका मती तथा चिला वनेमाः । वर्षावास तुटे जूम्हसित अनापत्ति ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् वर्षावास च्वपिं भिक्षुपिनिगु गां लखं चुइके यंकूगु जुयाच्चन । भिक्षुपिं भोजनया कारणं दुःख स्यूगु जुयाच्चन । थ्व हे अन्तराय खः धका मती तथा चिला वनेमाः । वर्षावास तुटे जूम्हसित अनापत्ति ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् वर्षावास च्वपिं भिक्षुपिनिगु विहार लखं चुइके यंकूगु जुयाच्चन । भिक्षुपिं विहारया कारणं दुःख स्यूगु जुयाच्चन । थ्व हे अन्तराय खः धका मती तथा चिला वनेमाः । वर्षावास तुटे जूम्हसित अनापत्ति ।

२०१. उगु समयय् छगू विहारय् वर्षावास च्वपिं भिक्षुपिनिगु गां खँतयगु कारणं दनावंगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! गन गां दु, अन वनेगु अनुमति बियाच्चना ।

गां निगू भागय् छुटे जुयाच्चंगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! गन आपाः मनूत दु, अन वनेगु अनुमति बियाच्चना ।

आपालं मनूत दुथाय् श्रद्धा मदुपिं व प्रसन्न मजुपिं जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! गन श्रद्धा व प्रसन्न जू, अन वनेगु अनुमति बियाच्चना ।

उगु समयय् कोशल देशया जनपदय् छगू विहारय् वर्षावास च्वपिं भिक्षुपित्तं छ्याराछ्यारां च्वंगु भोजन व नाइसे च्वंगु भोजन प्वाःजायेक गाक्क प्राप्त मजुगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् वर्षावास च्वपिं भिक्षुपित्तं छ्याराछ्यारां च्वंगु भोजन व नाइसे च्वंगु भोजन प्वाःजायेक गाक्क प्राप्त मजू । थ्व हे अन्तराय खः धका मती तथा चिला वनेमाः । वर्षावास तुटे जूम्हसित अनापत्ति ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् वर्षावास च्वपिं भिक्षुपित्तं छ्याराछ्यारां च्वंगु व नाइसे च्वंगु भोजन प्वाःजायेक गाक्क प्राप्त जू । ल्वःगु ज्यूगु भोजन प्राप्त मजू । थ्व हे अन्तराय खः धका मती तथा चिला वनेमाः । वर्षावास तुटे जूम्हसित अनापत्ति ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् वर्षावास च्वपिं भिक्षुपिंत छ्याराछ्यारां च्वंगु व नाइसे च्वंगु भोजन प्वाःजायेक गाक्क प्राप्त जू । ल्वःगुज्यूगु भोजन नं प्राप्त जू । ल्वःगु ज्यूगु वासः प्राप्त मजू । थ्व हे अन्तराय खः धका मती तथा चिला वनेमाः । वर्षावास तुटे जूहसित अनापत्ति ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् वर्षावास च्वपिं भिक्षुपिंतछ्याराछ्यारां च्वंगु व नाइसे च्वंगु भोजन प्वाःजायेक गाक्क प्राप्त जू । ल्वःगु ज्यूगु भोजन नं प्राप्त जू । ल्वःगु ज्यूगु वासः नं प्राप्त जू । योग्यम्ह उपस्थापक प्राप्त मजू । थ्वहे अन्तराय खः धका मती तथा चिला वनेमाः । वर्षावास तुटे जूहसित अनापत्ति ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् वर्षावास च्वंम्ह भिक्षुयात मिसां निमन्त्रणा यात । “भन्ते ! बिज्याहुँ, वहः ... लुँ ..... बुँ ..... बालि ... द्रहँ ..... सा ..... दास ..... दासी ..... कलाःयायेत म्थ्याय् जूसां बिइ । जि हे जूसां छपिनि कलाः जुइ । छपिन्त मेम्ह जूसां कलाः हया बिइ धका निमन्त्रणा यात । अन भिक्षुयात थथे जुल – “भगवान् बुद्धं चित्त धयागु द्रुत गति दयाच्वन । जित ब्रह्मचर्यया अन्तराय जुइफु” धका मती तथा चिला वनेमाः । वर्षावास तुटे जूहसित अनापत्ति ।”

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् वर्षावास च्वंम्ह भिक्षुयात वेश्यां निमन्त्रणा यात । बुढी कन्यां ... । नपुसकं ... । नातिपिसं ... । जुजुपिसं ..... । खुँतय्सं ..... । अय्लागुलु धूर्ततय्सं निमन्त्रणा यात । “भन्ते, बिज्याहुँ, छःपिंत वहः बिइ । लुँ ... । बुँ ... । बालि ... । द्रहँ ... । सा ... । दास ... । दासी ... । कलाः यायेत म्थ्याय् बिइ । मेपिं जूसां छःपिंत कला हया बिइ ।” यदि अन भिक्षुयात थथे जूसा “भगवान् बुद्धं द्रुत गतिं हिलावनीगु चित्त धया बिज्यात, जित ब्रह्मचर्यया अन्तराय जुइफु” धका चिला वनेमाः । वर्षावास तुटे जूहसित अनापत्ति ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् वर्षावास च्वना च्वंम्ह भिक्षुं थुवा मदुगु लुँघः खन ।

अन भिक्षुयात थथे जुल “भगवान् बुद्धं क्षण द्रुत गतिं हिला वनीगु चित्त धका आज्ञा जुया बिज्यात । जित ब्रह्मचर्यया अन्तराय जुइफु” धका चिला वनेमाः । वर्षावास तुटे जूहसित अनापत्ति ।

११४. संघभेदे अनापत्ति वस्सच्छेदवार संघभेद जूसा वर्षावास तुटे जूसां अनापत्तिवार

२०२. भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् वर्षावास च्वंम्ह भिक्षुं खनाच्वन । ‘आपालं भिक्षुपिसं संघभेदया नितीं कोशिस यानाच्वन ।’ अन भिक्षुयात थथे जुइफु “भगवान् बुद्धं संघभेद यायेगु भ्यातुगु खः धका आज्ञा जुया बिज्यात । जिथाय् न्ह्योने संघभेद थमजुइमाः” धका मती तथा चिला वनेमाः । वर्षावास तुटे जूहसित अनापत्ति ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् वर्षावास च्वंम्ह भिक्षुं ताल “फलानागु विहारय् आपालं भिक्षुपिसं संघभेदया नितीं कोशिस यानाच्वन ।” अन च्वंम्ह भिक्षुयात थथे जुइफु “भगवान् बुद्धं संघभेद यायेगु धयागु भ्यातुगु खः धका आज्ञा जुया बिज्यात । जिथाय् न्ह्योने संघभेद थमजुइमाः” धका मती तथा चिला वनेमाः । वर्षावास तुटे जूहसित अनापत्ति ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् वर्षावास च्वंम्ह भिक्षुं ताल – “फलानागु विहारय् आपालं भिक्षुपिसं संघभेदया नितीं कोशिस यानाच्वन ।” अन च्वंम्ह भिक्षुयात थथे जुइफु – “उपिं भिक्षुपिं जिमि पासापिं

खः, जिं इमित धाये 'आवुसो ! भगवान् बुद्धं संघभेद यायेगु धयागु भ्यातुगु खः धका आज्ञा जुया बिज्यात, आयुष्मान्पिसं संघभेद यायेगु रुचि याये मते ।' जिगु खँ बालाक न्यनी, न्ह्याय्पं बिइ" धका मती तया चिला वनेमाः । वर्षावास तुटे जूहसित अनापत्ति ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् वर्षावास च्वंम्ह भिक्षुं ताल, "फलानागु विहारय् आपालं भिक्षुपिसं संघभेदया नितिं कोशिस यानाच्वन ।" अन भिक्षुयात थथे जुइफु "उपिं भिक्षुपिं जिमि पासापिं मखु, अथेसां गुपिं इमि पासा खः, उपिं जिमि पासा खः, इमित जिं धाये, इमित धायेवं इमिसं धाइ - "आवुसो ! भगवान् बुद्धं संघभेद यायेगु धयागु भ्यातुगु खः धका आज्ञा जुया बिज्यात । आयुष्मान्पिसं संघभेद यायेगु रुचि याये मते ।' इमिसं बालाक खँ न्यनी, न्ह्याय्पं बिइ" धका मती तया चिला वनेमाः । वर्षावास तुटे जूहसित अनापत्ति ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् वर्षावास च्वंम्ह भिक्षुं ताल, "फलानागु आवासय् आपालं भिक्षुपिसं संघभेद यात ।" अन भिक्षुयात थथे जुइफु - "इपिं भिक्षुपिं जिमि पासापिं खः, इमित जिं धाये- "आवुसो ! भगवान् बुद्धं संघभेद यायेगु धयागु भ्यातुगु खः धका आज्ञा जुया बिज्यात । आयुष्मान्पिसं संघभेद यायेगु इच्छा याये मते । जिगु वचन माने याइ, जिगु खँ बालाक न्यनी, न्ह्याय्पं बिइ" धका मती तया चिला वनेमाः । वर्षावास तुटे जूहसित अनापत्ति ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् वर्षावास च्वंम्ह भिक्षुं ताल - "फलानागु विहारय् आपालं भिक्षुपिसं संघभेद यात ।" अन भिक्षुयात थथे जुइफु "इपिं भिक्षुपिं जिमि, पासा मखु, अथेसां गुपिं इमि पासापिं खः, उपिं जिमि पासा खः, जि इमित धाये, इमित धायेवं इमिसं धाइ 'भगवान् बुद्धं आवुसो ! संघभेद यायेगु धायेगु भ्यातुगु खः धका आज्ञा जुया बिज्यात, आयुष्मान्पिसं संघभेद यायेगु इच्छा याये मते' इमिसं बालाक खँ न्यनी, न्ह्याय्पं बिइ, धका मती तया चिला वनेमाः । वर्षावास तुटे जूहसित अनापत्ति ।"

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् वर्षावास च्वंम्ह भिक्षुं ताल - "फलानागु विहारय् आपालं भिक्षुणीपिसं संघभेदया नितिं कोशिस यानाच्वन ।" अन भिक्षुयात थथे जुइफु - "उपिं भिक्षुणीपिं जिमि पासापिं खः । जिं वयात धाये, 'भगवान् बुद्धं भिक्षुणी संघभेद यायेगु धयागु भ्यातुगु खः धका आज्ञा जुया बिज्यात, केहेंपिसं संघभेद यायेगु मती तये मते ।' जिगु खँ बालाक न्यनी, न्ह्याय्पं बिइ" धका मती तया चिला वनेमाः । वर्षावास तुटे जूहसित अनापत्ति ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् वर्षावास च्वंम्ह भिक्षुं ताल - "फलानागु विहारय् आपालं भिक्षुणीपिसं संघभेदया नितिं कोशिस यानाच्वन ।" अन भिक्षुयात थथे जुइफु "उपिं भिक्षुणीपिं जिमि पासा मखु, उपिं जिमि पासापिं खः, इमित जिं धाये, इमित धायेवं इमिसं धाइ 'भगवान् बुद्धं केहेंमय्जुपिं संघभेद यायेगु धयागु भ्यातुगु खः । केहें मय्जुपिसं संघभेद यायेगु इच्छायाये मते' धका इमिसं बालाक खँ न्यनी, न्ह्याय्पं बिइ" धका मती तया चिला वनेमाः । वर्षावास तुटे जूहसित अनापत्ति ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् वर्षावास च्वंम्ह भिक्षु ताल - "फलानागु विहारय् आपालं भिक्षुणीपिसं संघभेद यात ।" अन भिक्षुयात थथे जुइफु - "उपिं भिक्षुणीपिं जिमि पासापिं खः, इमित जिं धाये, भगवान् बुद्धं केहेंपिं संघभेद यायेगु भ्यातुगु खः धका आज्ञा जुया बिज्यात, केहें मय्जुपिसं संघभेद यायेगु रुचि यायेमते । जिगु खँ बालाक न्यनी, न्ह्याय्पं बिइ" धका मती तया चिला वनेमाः । वर्षावास तुटे जूहसित अनापत्ति ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् वर्षावास च्वंम्ह भिक्षु ताल - "फलानागु विहारय् आपालं भिक्षुणीपिसं संघभेद यात !" अन भिक्षुयात थथे जुइफु - "उपिं भिक्षुणीपिं जिमि पासापिं मखु, अथेसां गुपिं इमि पासापिं

खः, उपिं जिमि पासापिं खः, जि इमित धाये, इमित धायेवं इमिसं धाइ – 'केहैपिं भगवान् बुद्धं संघभेद याये धयागु भ्यातुगु खः धका आज्ञा जुया बिज्यात । केहैपिसं संघभेद यायेगु इच्छा याये मते ।' इमिसं जिगु वचन मानेयाइ, बांलाक खँ न्यनी, न्हाय्पं बिइ धका मती तथा चिला वनेमाः । वर्षावास तुटे जूहसित अनापत्ति ।”

११५. वजादीसु वस्सुपगमनं गोथ (सागः) आदिलय् वर्षावास च्वनेगु

२०३. उगु समयय् छम्ह भिक्षुं गोठालातय्गु थासय् वर्षावास च्वनेगु इच्छा यानाच्वन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! गोठालातय्गु थासय् वर्षावास च्वनेगु अनुमति बियाच्वना । गोठालात दना वन । भगवान् बुद्धयात खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! गन गोठालात दु, अन वनेगु अनुमति बियाच्वना ।

उगु समयय् छम्ह भिक्षुं वर्षावास लिक्क थ्यनेवं गाडावान व्यापारितलिसे वनेगु इच्छा यानाच्वन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! गाडाय् हे वर्षावास च्वनेगु अनुमति बियाच्वना ।

उगु समयय् छम्ह भिक्षुं वर्षावास लिक्क थ्यनेवं जहाजय् वनेगु इच्छा यानाच्वन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! जहाजय् वर्षावास च्वनेगु अनुमति बियाच्वना ।

११६. वस्सं अनुपगन्तब्बट्ठानानि वर्षावास च्वने योग्य मज्जूगु थाय्

२०४. उगु समयय् भिक्षुपिं सिंगौलय् दुने वर्षावास च्वनीगु जुयाच्वन । ‘भूतचार्ये’ धका मनूतय्सं उपहास, निन्दा व दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्वन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! सिंगौलय् दुने वर्षावास च्वनेमज्जू, गुम्ह च्वनी, वयात दुष्कृत्य आपत्ति ।

उगु समयय् भिक्षुपिसिमाया कापी वर्षावास च्वनीगु जुयाच्वन । मनूतय्सं ‘व्याधातथे’ धका उपहास, निन्दा व दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्वन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! सिमाया कापी वर्षावास च्वनेमज्जू । गुम्ह च्वनी, वयात दुष्कृत्य आपत्ति ।

उगु समयय् भिक्षुपिं खुलम् खुल्लागु थासय् वर्षावास च्वनीगु जुयाच्वन । वा वइबले सिमा क्वय् व पाखातःलय् ब्वाय् वनीगु जुयाच्वन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! खुलम् खुल्लागु थासय् वर्षावास च्वनेमज्जू । गुम्ह च्वनी, वयात दुष्कृत्य आपत्ति ।

उगु समयय् भिक्षुपिं विहार मखुथाय् वर्षावास च्वनाच्वन । चिकुलानं दुःख स्यूगु जुयाच्वन । वर्षा नं दुःख स्यूगु जुयाच्वन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! विहार मखुगु थासय् वर्षावास च्वनेमज्जू । गुम्ह च्वनी, वयात दुष्कृत्य आपत्ति ।

उगु समयय् भिक्षुपिं सीम्ह वानातइगु फल्वाय् वर्षावास च्वनीगु जुयाच्वन । मनूतय्सं ‘गौतथे’ धका उपहास, निन्दा व दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्वन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! सिइम्ह वानातइगु फल्वाय् वर्षावास च्वनेमज्जू । गुम्ह च्वनी, वयात दुष्कृत्य आपत्ति ।

उगु समयय् भिक्षुपिं कुसाय् वर्षावास च्वनीगु जुयाच्वन । मनूतय्सं 'सा जवाःतथे' धका उपहास, निन्दा व दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्वन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! कुसाय् वर्षावास च्वनेमज्यू । गुम्ह च्वनी, वयात दुष्कृत्य आपत्ति ।

उगु समयय् भिक्षुपिं त्यपय् दुने वर्षावास च्वनीगु जुयाच्वन । मनूतय्सं 'तीर्थकरतथे' धका उपहास, निन्दा व दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्वन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! त्यपय् दुने वर्षावास च्वनेमज्यू । गुम्ह च्वनी, वयात दुष्कृत्य आपत्ति ।

११७. अधम्मिककतिका अधार्मिक सत्य कराल

२०५. उगु समयय् श्रावस्ती संघं थुजागु कराल ल्हानातःगु जुयाच्वन— “वर्षावासया दुने प्रब्रज्यायायेमज्यू ।” मृगारमाता विशाखाया छय्यनं भिक्षुपिंथाय् वना प्रब्रज्या फ्वन । भिक्षुपिंसं थथे धाल— “आवुसो ! संघं थुजागु कराल ल्हाना तल 'वर्षावासया दुने प्रब्रज्या यायेमज्यू ।' आवुसो ! भिक्षुपिं वर्षावास च्वनाच्वन, पिया च्वं, वर्षावास सिधयेवं प्रब्रज्या याइ ।”

अले उपिं भिक्षुपिनि वर्षावास सिधयेवं इमिसं मृगारमाता विशाखाया छय्यात थथे धाल — “आवुसो ! आः प्रब्रज्या जू वा ।” वं थथे धाल — “भन्ते ! जि (न्हापां) प्रब्रज्या जुइ दुगुजूसा न्ह्याइपुसे च्वनीगु, भन्ते ! आः जि प्रब्रज्या जुइ म्हाल ।”

मृगारमाता विशाखां 'वर्षावास दुने प्रब्रज्या यायेमज्यू' धका आर्यपिंसं थुजागु कराल छाय् याःगु जुइ ? धर्म आचरण धइगु गुबले जक यायेमज्यूगु दइ धका उपहास, निन्दा व दोष बिया खँ ल्हात ।” भिक्षुपिंसं मृगारमाता विशाखां उपहास, निन्दा व दोष बिया खँ ल्हागु ताल ।

अले उपिं भिक्षुपिंसं भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! थुजागु कराल ल्हायेमज्यू — “वर्षावासया दुने प्रब्रज्या यायेमज्यू ।” गुम्हसिनं कराल ल्हाइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति ।

११८. पटिस्सव दुक्कटापत्ति वचन बियातःगुलिइ दुष्कृत्य आपत्ति

२०६. उगु समयय् शाक्यपुत्र आयुष्मान् उपनन्दं प्रसेनजित कोशल जुजुया न्हापांगु वर्षावास च्वनेगु स्वीकार याःगु जुयाच्वन । व उगु विहारय् वना च्वंबले लँय् बिच्चे आपालं चीवर दुगुनिगू विहार खन । वयात थथे जुल — “जि थुगु निगू विहारय् वर्षावास च्वने दःसा ज्यू, जित आपालं चीवर लाभ जुइ” व उगु निगू विहारय् वर्षावास च्वन ।

प्रसेनजित कोशल जुजुं उपहास, निन्दा व दोष बिया खँ ल्हात — “शाक्यपुत्र आर्य उपनन्दं जिमिगु वर्षावास स्वीकार याना छाय् जिमित ह्ययेकूगु जुइ ? भगवान् बुद्ध अनेक प्रकारं मखुगु खँ ल्हायेगुयात निन्दा याना बिज्याःगु मखुला ? मखुगु खँ ल्हायेगुलिं अलग्ग जुइगुयात प्रशंसा याना बिज्यागुमखुला ?”

भिक्षुपिंसं प्रसेनजित कोशल जुजुया उपहास, निन्दा व दोष बिया खँ ल्हाःगु ताल । गुपिं भिक्षुपिं अल्पेच्छु, उपिं भिक्षुपिंसं नं उपहास, निन्दा व दोष बिया खँ ल्हाःगु जुयाच्वन— “शाक्यपुत्र आयुष्मान् उपनन्दं

प्रसेनजित कोशल जुजुया वर्षावास स्वीकार याना छाया ह्ययेकूगु जुइ । भगवान् बुद्धं मखुगु खँयात निन्दा याना बिज्यागु दु, मखुगु खँ ल्हायेगुलिं अलग जुइगुयात प्रशंसा याना बिज्यागु दु ।” अले उपिं भिक्षुपिसं भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात -

अले भगवान् बुद्धं उगु निदानय् उगु प्रकरणय् भिक्षु संघपितं मुंका बिज्याना शाक्यपुत्र आयुष्मान् उपनन्दयाके न्यना बिज्यात, “उपनन्द, छं प्रसेनजित कोशल जुजुया वर्षावास स्वीकार याना ह्ययेकाःगु धात्थें खःला ?”

खः, भगवन् शास्ता ।

भगवान् बुद्धं उपहास याना बिज्यात । मोघपुरुष, छं प्रसेनजित कोशल जुजुया वर्षावास स्वीकार याना छाया ह्ययेकागु । मोघपुरुष, जिं मखुगु खँ ल्हायेगुयात निन्दा यानागु मखुला ? मखुगु खँ ल्हायेगुलिं अलग जुइगुयात प्रशंसा याना तयागु मखुला ? मोघपुरुष ! थुकिं अप्रसन्नपितं प्रसन्न यायेत । उपहास याना धर्म खँ कना बिज्याना भिक्षुपितं सःता बिज्यात -

२०७. भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षुं न्हापांगु वर्षावास च्वनेगु स्वीकार याना तःगु जुयाच्चन । व उगु विहारय् वंबले लँय् बिच्चय् आपालं चीवर दुगु निगू विहार खन । वयात थथे जुल । “जि व निगू विहारय् वर्षावास च्वने दःसा ज्यू, जित आपालं चीवर लाभ जुइ ।” व उगु निगू विहारय् वर्षावास च्वन । भिक्षुपिं ! व भिक्षुया नितिं न्हापांगु वर्षावास नं सी दइ मखु । स्वीकार याःगुली नं दुष्कृत्य आपत्ति ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षुं न्हापांगु वर्षावास च्वनेगु स्वीकार याना तःगु जुयाच्चन । व उगु विहारय् वना च्वंबले पिने उपोसथ याइगु जुयाच्चन । पारुखुनु विहारय् थ्यनीगु जुयाच्चन । लासा लाइगु, त्वनेगु लः ल्हाः तुति सिलेगु लः तइगु जुयाच्चन । परिवेणय् वँ नं पुइगु जुयाच्चन । व उगु विहारय् न्हेन्हुया भित्रय् यायेमाःगु ज्या मयाःसे चिलावनीगु जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! व भिक्षुयानितिं न्हापांगु वर्षावास नं सिइ दइ मखु । वर्षावास स्वीकार याःगुली नं दुष्कृत्य आपत्ति ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षुं न्हापांगु वर्षावास च्वनेगु स्वीकार याना तःगु जुयाच्चन । व उगु विहारय् वना च्वंबले पिने उपोसथ याइगु जुयाच्चन । पारुखुनु विहारय् थ्यनीगु जुयाच्चन । लासा लाइगु, त्वनेगु लः ल्हाः तुति सिलेगु लः तइगु जुयाच्चन । परिवेणय् बँ नं पुइगु जुयाच्चन । व उगु विहारं न्हेन्हुया भित्रय् यायेमाःगु ज्या याना चिलावनीगु जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! व भिक्षुया नितिं न्हापांगु वर्षावास नं सिइ दइ मखु । वर्षावास स्वीकार याःगुली नं दुष्कृत्य आपत्ति ।

भिक्षुपिं ! थ्व शासनय् भिक्षुपिसं न्हापांगु वर्षावास च्वनेगु स्वीकार याना तःगु जुयाच्चन । व उगु विहारय् वना च्वंबले पिने उपोसथ याइगु जुयाच्चन । पारुखुनु विहारय् थ्यनीगु जुयाच्चन । लासा लाइगु, त्वनेगु लः ल्हाः तुति सिलेगु लः तइगु जुयाच्चन । परिवेणय् बँ नं पुइगु जुयाच्चन । व निन्हु स्वन्हु च्वना यायेमाःगु ज्या मयाःसे चिलावनीगु जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! व भिक्षुया नितिं न्हापांगु वर्षावास नं सिइ दइ मखु । वर्षावास स्वीकार याःगुली नं दुष्कृत्य आपत्ति ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षुं न्हापांगु वर्षावास च्वनेगु स्वीकार याना तःगु जुयाच्चन । व उगु विहारय् वना च्वंबले पिने उपोसथ याइगु जुयाच्चन । पारुखुनु विहारय् थ्यनीगु जुयाच्चन । लासा लाइगु, त्वनेगु लः ल्हाः तुति सिलेगु लः तइगु जुयाच्चन । परिवेणय् बँ नं पुइगु जुयाच्चन । व निन्हु स्वन्हु च्वना यायेमाःगु ज्या याना चिलावनीगु जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! व भिक्षुया नितिं न्हापांगु वर्षावास नं सिइ दइ मखु । वर्षावास स्वीकार याःगुली नं दुष्कृत्य आपत्ति ।

लः तइगु जुयाच्चन । परिवेणय् बँ नं पुइगु जुयाच्चन । व उगु दिनय् यायेमाःगु ज्या मयाःसे चिलावनीगु जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! व भिक्षुया नितिं लिपायागु वर्षावास सिइ दइ मखु । वर्षावास स्वीकार याःगुली नं दुष्कृत्य आपत्ति ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षुं लिपायागु वर्षावास च्वनेगु स्वीकार याइगु जुयाच्चन । वं उगु विहारय् वना उपोसथ याइगु जुयाच्चन । पारुखुनु विहारय् थ्यनीगु जुयाच्चन । लासा लाइगु, त्वनेगु लः ल्हाःतुति सिलेगु लः तइगु जुयाच्चन । परिवेणय् बँ नं पुइगु जुयाच्चन । व उगु हे दिनय् यायेमाःगु ज्या याना चिलावनीगु जुयाच्चन । ..... व निन्हु स्वन्हु च्वना यायेमाःगु ज्या मयाःसे चिलावनीगु जुयाच्चन । ..... व निन्हु स्वन्हु च्वना यायेमाःगु ज्या याना चिलावनीगु जुयाच्चन । ..... व निन्हु स्वन्हु च्वना न्हेन्हुया भित्रय् यायेमाःगु याना चिलावनीगु जुयाच्चन । ..... वं उगु सप्ताह पिने बिते याइगु जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! व भिक्षुया नितिं लिपायागु वर्षावास सिइ दइ मखु । वर्षावास स्वीकार याःगुली नं दुष्कृत्य आपत्ति । ..... व निन्हु स्वन्हु च्वना न्हेन्हुया भित्रय् यायेमाःगु याना चिलावनीगु जुयाच्चन । व उगु न्हेन्हुया भित्रय् लिहाँ वइगु जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! व भिक्षुया नितिं लिपायागु वर्षावास सिइ दइ । स्वीकार याःगुली नं अनापत्ति ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षुं लिपायागु वर्षावास स्वीकार याइगु जुयाच्चन । वं उगु विहारय् वना उपोसथ याइगु जुयाच्चन । पारुखुनु विहारय् थ्यनीगु जुयाच्चन । लासा लाइगु, त्वनेगु लः ल्हाःतुति सिलेगु लः तइगु जुयाच्चन । परिवेणय् बँ नं पुइगु जुयाच्चन । व न्हेन्हु आदि मथ्यनिगु कुमुद्रपलेस्वां ह्वयेत्यंगु ई वर्षा ऋतुया अन्त्य कार्तिकपुन्हीखुनु (कार्तिक शुक्लपक्ष नवमीखुनु) यायेमाःगु याना चिलावनीगु जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! व भिक्षु उगु विहारय् चाहे लिहाँ वयेमाः चाहे मवयेमाः । भिक्षुपिं ! व भिक्षुया नितिं लिपायागु वर्षावास नं सिइ दइ । वर्षावास स्वीकार याःगुली नं अनापत्ति धका आज्ञा जुया बिज्यात ।

स्वंगु वस्सुपनायिक स्कन्धक वचाल ।

११९ - उगु वस्सुपनायिकस्कन्धकया संक्षिप्तीकरण

वर्षावास च्वनेगु अनुमति बिया बिज्याःगु, वर्षावास च्वनेगु ई न्यनेगु, वर्षावास च्वनेमाःगु गोता प्रकारं दयाच्चंगु दुलय् ? धका न्यनेगु, वर्षावास दुने वनेगु, वर्षावास च्वनेमास्ति मवः, वर्षावास च्वनेगु दिं धका सीक सीकं मेथाय् चिलावनेगु, वर्षावास च्वनेगु ई सरे यायेगु, उदेन उपासकया विषय,

म्ह मफुम्ह मांयागु विषय, अबुयागु विषय, दाजुकिजापिनिगु विषय, थःधितिपिनिगु विषय, भिक्षुपिलिसे छगू हे विहारय् च्वनाच्चम्ह मिजंयागु विषय, विहार दुना वःगु विषय, जीवजन्तुतय्गु विषय, सर्पयागु विषय,

खुँतय्गु विषय, राक्षसतय्गु विषय, गाँ व विहार मी नःगु विषय, लखँ चुइकूगु विषय, थाय् सरे जुगु विषय, मनूत यक्व दुथाय् वर्षावास च्वने ज्यूगु विषय, श्रद्धाधर्म सम्पन्नगु गामय् वर्षावास च्वने ज्यूगु विषय,

छाःगु भोजन उत्तमगु भोजन प्रसस्त रूपं प्राप्त मजूगु विषय, अनुकूलगु भोजन, वासः सेवक प्राप्त मजूगु विषय, मिसा, वेश्या, कुमारी, पण्डक थःधितिपिनिगु विषय,

जुजु, खुँ, अय्लागुलुतय्गु विषय, अधिकारी मदुगु लुँघःयागु विषय, संघभेदयागु विषय, च्याता प्रकार दुगु न्यनेगु, साजवातय्गु च्वनेगु थाय्यागु विषय, गाडायागु विषय, नाँचिगु विषय, सिमाख्वँयागु

विषय, सिमा कापियागु विषय, खुल्लाम्खुल्लागु थासय् वर्षावास च्वनेगु, विहार मदुगु थासय् वर्षावास च्वने मज्जुगु विषय, लाश तयातःगु छेँ, कुसाय्, त्यपय् भिक्षुपिं वर्षावास च्वंगु विषय,

अधार्मिकगु रूपं पाः फयेकेगु, स्वीकार याना भंग जूगु विषय, पिने उपोसथ याःगु विषय, दुने उपोसथ याःगु विषय, न्हापांगु वर्षावास लिपायागु वर्षावास च्वनेगु विषय,

सप्ताह कृत्य यायेगु मयायेगु विषय, निन्हुस्वन्हु च्वनेधुंका चिला वंगु विषय, हानं सप्ताह याना चिलावंगु विषय,

पवारणा दिं मथ्यंवं न्हेन्हुइ चिला वना लिहाँ वः मवः विषय वस्तुयात प्रमुख याना तया तःगु पालिक्रमयात निरीक्षण यायेमाः । थ्व वस्सुपनायिकस्कन्धकया संक्षिप्तीकरण जुल ।

थुगु स्कन्धकय् जम्मा विषयवस्तु ५२-गू दयाच्वन ।

वस्सुपनायिक स्कन्धक क्वचाल ।

४. पवारणाक्खन्धक

१२०. अफासुकविहार

सुख मदयेक हे च्वनेगु

२०९. उगु समयय् भगवान् श्रावस्ती जेतवनय् अनाथपिण्डिक महाजनया विहारय् विहार याना बिज्यानाच्चन । उगु समयय् आपालं खं जक खना पासा जुइनपिं नापं नया नापं च्वना पासा जुइनपिं भिक्षुपिं कोशल देशया जनपदय् छगू विहारय् वर्षावास च्वंंगु जुयाच्चन । अले उपिं भिक्षुपिंत थथे जुल – “जिमिसं छु उपायं (छु कारणं) मिलेचले जुया लय्लय्तातां त्वापु ख्यापु मदयेक याउँक वर्षावास च्वनेगु याये माली । भिक्षा यायेत दुःख नं सिइ माली मखु ।” अले उपिं भिक्षुपिंत थथे जुल । “जिपिं परस्परे सःतेगु मयासे, खँ ल्हायेगु मयाःसे, गुम्ह न्हापां गामं भिक्षां लिहाँ वइ, वं आसन लायेगु, तुति सिलेगु लः, तुति दिकेगु क्वपु, तुतिइ बुइगु ल्वहँचा बाकु न्ह्योने तयेगु । भोजन तयेगु थलया पुसा सिला न्ह्योने तयेगु, त्वनेगु लः सिले सालेगु लः न्ह्योने तयेगु । गुम्ह लिपा गामं भिक्षा याना लिहाँ वइ, यदि वया भोजन याना बाँकि दुगु, इच्छा दःसा नयेगु, इच्छा मदुसा वाउँगु घाँय् मदुगु थासय् वाँछवयेगु । प्राणी मदुगु लखय् चुइके छ्वया, व आसन थना, तुति सिलेगु लः, क्वपु, ल्वहँचा थासय् तया, भोजन तयेगु थलया पुसा सिला थासय् तया, त्वनेगु लः सिले सालेगु लः थासय् तया, भुतुली बँ पुना, गुम्हसिनं त्वनेगु लः घः वा सिले सालेगु लः घः, वच्चकुटी च्वंगु घः खालिगु खनी, वं लः तयेगु, यदि व ल्हवने मफुसा ल्हाः भाय् याना मेम्ह सःता लः लः याना तयेगु, उकियात कारण याना खँ वचन प्रकट मयायेगु ।”

थुकथं जिमिसं मिलेचले जुया लय्लय्तातां त्वापु ख्यापु मदयेक याउँक वर्षावास च्वने दइ, भिक्षाद्वारा नं दुःख सिइ माली मखु ।

अले उपिं भिक्षुपिं परस्परे सतेगु मयासे, खँ मल्हासे गुम्ह न्हापां भिक्षा याना लिहाँ वइगु खः, वं आसन लाइगु । तुति सिलेगु लः क्वपु, ल्वहँचा, न्ह्योने तइगु । भोजन तयेगु थलया पुसा सिला न्ह्योने तइगु । त्वनेगु लः, सिले सालेगु लः न्ह्योने तइगु । गुम्ह लिपा गामं भिक्षा याना लिहाँ वइगु खः, यदि भोजन भपिया बाकि दःसा योसा नया छ्वइगु । यदि मयोसा वाउँगु घाँय् मदुथाय् वाँछवया छ्वइगु । प्राणीमदुथाय् लखे चुइके छ्वया वं आसन थना बिइगु । तुति सिलेगु लः, क्वपु, ल्वहँचा थासय् तया बिइगु । भोजन तयेगु थलया पुसा सिला थासय् तया बिइगु । त्वनेगु लः सिले सालेगु लः थासय् तया बिइगु । भुतुली बँ पुना बिइगु । गुम्हसिनं त्वनेगु लः घः, सिलेगु लः घः, वच्चकुटी च्वंगु लः घः फुसुलुगु खन, वं तयेगु याना बिइगु । ल्हवने मफुसा ल्हाःभाय् याना मेम्ह सःता लः लः याना तइगु जुयाच्चन । उकियात कारण याना खँ ल्हायेगु मया ।

भिक्षुपिनि वर्षावास सिधयेका भगवान् बुद्धयाथाय् दर्शन या वनीगु चलन दयाच्चन । अनलि उपिं भिक्षुपिं वर्षावास स्वला सिधयेका लासा लिसा थलबल सुचुका पात्र चीवर ज्वना गन श्रावस्ती दु, अन वन ।

छसिकथं गन श्रावस्ती अनाथपिण्डिकया जेतवन विहारय् गन भगवान् बुद्ध दु, अन वन । वना भगवान् बुद्धयात अभिवादन याना छसिलिक फेतुत ।

भगवान् बुद्धपिनि आगन्तुक भिक्षुपिनाप कुशलवार्ता खँ ल्हायेगु चलन दयाच्वन । अले भगवान् बुद्ध उपिं भिक्षुपित थथे आज्ञा जुया बिज्यात – भिक्षुपिं ! म्हफु ला, याउँसे च्वंला, मिलेचले जुया लयल्यतातां ल्वापु ख्यापु मदयेक आनन्दं वर्षावास च्वं ला ? भिक्षापाखें दुःख कष्टला मजूला ?”

भगवन् शास्ता, म्ह फु, याउँसे च्वं । भन्ते, जिपिं मिलेचले जुया लयल्यतातां ल्वापु ख्यापु मदयेक आनन्दं वर्षावास च्वनावया । भिक्षापाखें कष्ट नं मजू ।

तथागतपिसं स्यूसां नं न्यना बिज्याइ, स्यूसां नं न्यना बिज्याइ मखु, समय सिइका न्यना बिज्याइ, समय सिइका न्यना बिज्याइ मखु । तथागतपिसं अर्थसहितगु खँ न्यना बिज्याइ, अनर्थसहितगु मखु । तथागतपिसं अनर्थसहितगु खँ अरहत्तमार्ग ज्ञानं काटे याना बिज्यायेधुकल । भगवान् बुद्धपिसं निगू प्रकारं भिक्षुपिके न्यनी – “धर्मदेशना यायेया नितिं वा श्रावकपित शिक्षापद प्रज्ञप्त यायेया नितिं ।” अले भगवान् बुद्ध उपिं भिक्षुपित थथे आज्ञा जुयाबिज्यात – “भिक्षुपिं ! छिपिं गुकथं मिलेचले जुया लयल्यतातां ल्वापु ख्यापु मयदेक आनन्दं वर्षावास च्वना ? भिक्षाया बारे नं दुःख मजू ?”

भन्ते ! जिपिं थ्व बुद्धशासनय् आपालं खं जक खना पासा जुइ नपिं, नापं नया, नापं च्वना पासा जुइनपिं भिक्षुपिं कोशल देशया जनपदय् छगू विहारय् वर्षावास च्वं वना । भन्ते ! जिमित थथे जुल – “छु याःसा जिपिं मिलेचले जुया लयल्यताया ल्वापु मदयेक आनन्दं वर्षावास च्वने फइ । भिक्षापाखें कष्ट मजूइ ।” भन्ते ! जिमित थथे जुल – “यदि जिपिं परस्परे मसःतुसे खँ मल्हासे च्वने, गुम्ह न्हापां गामं भिक्षां लिहाँ वइ, वं आसन लायेमाः, तुति सिलेत लः, क्वपु, ल्वहँचा बाकु तयेमाः, भोजन तयेगु थलया पुसा सिला तयेमाः, त्वनेगु लः, छयलेगुलः तयेमाः । गुम्ह लिपा गामं भिक्षां लिहाँ वइ, वया भोजन याना ल्यं दुगु, इच्छा दुसा नया, इच्छा मदुसा वाउँगु घाँय् मदुथाय् वाँछवयेमाः । प्राणि मदुगु लखे चुइके छवयेमाः । वं आसन थनेमाः । तुति सिलेगु लः, क्वपु, ल्वहँचा बाकु थासय् तयेमाः । भोजन तयेगु थलया पुसा सिला थासय् तयेमाः । त्वनेगु लः, छयलेगु लःथासय् तयेमाः । भुतुली बँ पुइमाः । गुम्हसिनं त्वनेगु लः घः, छयलेगु लः घः, वच्चकुटीया लः घः खालिगु खनि, वं लः तयेमाः । यदि वं तये मफुसा ल्हाः भाय् याना मेम्ह सःता ल्हातिं लः लः याना तयेमाः । उकिया कारणं जिमिसं खँ ल्हायेगु याये मखु । थथे जिपिं मिले जुया लयताया, ल्वापु मदयेक आनन्दं वर्षावास च्वनेगु याये ।” भिक्षाया बारे कष्ट जुइ मखु ।”

भन्ते ! अनलि जिपिं परस्परे मसःता, खँ मल्हाना । गुम्ह न्हापां गामं भिक्षां लिहाँ वइगु खः, वं आसन लाइगु, तुति सिलेत लः क्वपु, ल्वहँचा बाकु तइगु, भोजन तयेगु थलया पुसा सिलिगु, त्वनेगु लः, छयलेगु लः तइगु । गुम्ह लिपा गामं भिक्षां लिहाँ वइ, वया भोजन याना ल्यं दया इच्छा जूसा नइगु, इच्छा मजूसा वाउँगु घाँय् मदुथाय् तइगु । प्राणी मदुगु लखय् चुइक छवइगु, वं आसन थनिगु, तुतिसिलेगु लः, क्वपु, ल्वहँचा बाकु थासय् तइगु । भोजन पुसा सिला तइगु, त्वनेगु लः छयलेगु, लः थासय् तइगु, भुतुली बँ पुइगु, गुम्हसिनं त्वनेगु लः घः, छयलेगु लः घः, वच्चकुटी च्वंगु लः घः खालिगु खनिगु खः, वं लः तइगु । यदि वं मफुसा ल्हाः भाये याना मेपिं सःता लः लः याना तइगु जुयाच्वन । उकिया कारणं खँ ल्हायेगु मयाना । भन्ते ! थथे जिपिं मिले जुया लयताया ल्वापु मदयेक आनन्दं वर्षावास च्वना, भिक्षापाखें नं कष्ट मजू ।

अनलि भगवान् बुद्ध भिक्षुपित सःता बिज्यात – भिक्षुपिं ! मार्गफलं शून्यपिं थुपिं भिक्षुपिसं आनन्दं वर्षावासं दना मवसां आनन्दं वर्षावासं दना वया धका स्वीकार यानाच्वन । भिक्षुपिं ! मार्गफलं शून्यपिं थुपिं भिक्षुपिसं पशुत च्वनेथें वर्षावास याना वया आनन्दं वर्षावासं दना वया धका स्वीकार यानाच्वन ।

भिक्षुपिं ! मार्गफलं शून्यपिं थुपिं भिक्षुपिसं फैचात च्वनेथें वर्षावास च्वना वया आनन्दं वर्षावासं दना वया धका स्वीकार यानाच्चन । भिक्षुपिं ! मार्गफलं शून्यपिं थुपिं भिक्षुपिसं शत्रुत च्वनेथें वर्षावास च्वना वया आनन्दं वर्षावासं दना वया धका स्वीकार यानाच्चन । भिक्षुपिं ! मार्गफलं शून्यपिसं तीर्थङ्करपिनिगु आचरण मौनव्रत छाया जक आचरण याना जूगु जुइ ।

भिक्षुपिं ! अप्रसन्नपितं प्रसन्न यायेगुया नितिं मजू । निन्दा याना धर्म खँ कना भिक्षुपितं सःता बिज्यात - भिक्षुपिं ! तीर्थङ्करपिनिगु आचरण मौनव्रत आचरण यायेमज्यू, गुम्हसिनं आचरण याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति जुइ ।

भिक्षुपिं ! वर्षावासं दना वःपिं भिक्षुपिसं स्वंगू थासं निमन्त्रणा यायेगु अनुमति बियाच्चना, खनापाखें न्यनापाखें वा शंकां । उगु पवारणा छिभिगु नितिं परस्परे ल्वःगु आपत्तिं दनेगु विनययात न्ह्यचिकेगु जुइ । भिक्षुपिं ! थुकथं पवारणा यायेमाः, सःस्यूम्ह समर्थ दुम्ह भिक्षुं संघयात सिइके बिइमाः -

२९०. “भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहुँ थौं पवारणा दिं खः । संघयात योग्यगु अवस्था दुसा संघं पवारणा याना बिज्याहुँ ।

स्थविर भिक्षुं छखेपाखें चीवर पाछाया पुतुं फेतुना ल्हाःबिन्ति याना थथे धायेमाः “आवुसो ! संघयात खनापाखें न्यनापाखें वा शंकाद्वारा निमन्त्रणा याये । आयुष्मान्पिं ! जित अनुकम्पा तया धया बिज्याहुँ । छुं दोष खंसा जिं सचे याये ।”

निकोलनं आवुसो ! संघयात खनापाखें न्यनापाखें वा शंकाद्वारा निमन्त्रणा याये । आयुष्मान्पिं ! जित अनुकम्पा तया धया बिज्याहुँ । दोष खंसा जिं सचे याये ।

स्वकोलनं आवुसो ! संघयात खनापाखें न्यनापाखें वा शंकाद्वारा निमन्त्रणा याये, आयुष्मान्पिं ! जित अनुकम्पा तया धया बिज्याहुँ, दोष खंसा जिं सचे याये ।

न्हूम्ह भिक्षुं छखेपाखें गा पाछाया पुतुं फेतुना ल्हाःबिन्ति याना थथे धायेमाः - “भन्ते ! संघयात खनापाखें न्यनापाखें वा शंकाद्वारा निमन्त्रणा याये । आयुष्मान्पिं ! जित अनुकम्पा तया धया बिज्याहुँ, दोष खंसा जिं स्वीकार याना काये । निकालनं भन्ते, संघं । स्वकोलनं भन्ते, संघं खनापाखें न्यनापाखें वा शंकाद्वारा निमन्त्रणा याये । आयुष्मान्पिं ! अनुकम्पा तया धया बिज्याहुँ । दोष खंसा जिं सचे याना काये ।”

२९१. उगु समयय् छवर्गीय भिक्षुपिं स्थविर भिक्षुपिं पुतुं फेतुना पवारणा याना च्वंबले आसनय् च्वनाच्चन । गुपिं भिक्षुपिं अल्पेच्छु, इमिसं उपहास याइगु निन्दा याइगु, दोष बियाँ खँ ल्हाइगु जुयाच्चन । “छवर्गीय भिक्षुपिं स्थविर भिक्षुपिं पुतुं फेतुना पवारणा याना च्वंबले छाया जक आसनय् फेतुना च्वंगु जुइ ?” अले उपिं भिक्षुपिसं भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! छवर्गीय भिक्षुपिं स्थविर भिक्षुपिं पुतुं फेतुना पवारणा याना च्वंबले आसनय् च्वनाच्चंगु धात्थें खः ला ? भगवन् शास्ता ! धात्थें खः ।

भगवान् बुद्ध निन्दा याना बिज्यात । भिक्षुपिं ! उपिं मार्गफलं शून्यपिं स्थविर भिक्षुपिं पुतुं फेतुना पवारणा याना च्वंबले छाया जक आसनय् च्वनाच्चंगु जुइ ? भिक्षुपिं ! थ्व अप्रसन्नपितं प्रसन्न यायेया नितिं मजू, प्रसन्नपितं । निन्दा याना धर्म खँ कना बिज्याना भिक्षुपितं सःता बिज्यात - “भिक्षुपिं ! स्थविर भिक्षुपिं पुतुं फेतुना पवारणा याइबले आसनय् च्वने मज्यू, गुम्ह च्वनी, वयात दुष्कृत्य आपत्ति । भिक्षुपिं ! फुकं हे पुतुं फेतुना पवारणा यायेगु अनुमति बियाच्चना ।”

उगु समयय् छम्ह बुढाम्ह दुर्बलम्ह स्थविर “सकसिनं पवारणा यानाच्चन तितिं” धका पुतुं च्वना पिया च्वंचं मूर्छा जुया गोतु वन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात - भिक्षुपिं ! पवारणा याना च्वनीबले पुतुं फेतुइगु अनुमति बियाच्चना । पवारणा सिधयेका आसने फेतुइगु अनुमति नं बियाच्चना ।

१२१. पवारणाभेदा पवारणाकर्म प्यथी

२१२. अनलि भिक्षुपित्थे थथे जुल । पवारणा धइगु गुलि दुथे ? भगवान् बुद्धयात् थ्व खँ निवेदन यात् । भिक्षुपिं ! पवारणा धयागु निगू दु- चातुर्दशी व पन्नरसी । भिक्षुपिं ! पवारणा धइगु थुपिं निगू खः ।

अले भिक्षुपित्थे थथे जुल- “पवारणा कर्म गुलि दुथे ।” तथागतयात् थ्व खँ निवेदन यात् । भिक्षुपिं ! पवारणाकर्म प्यंगू दु । अधार्मिक वर्ग जुयाच्चंगु पवारणा कर्म, अधार्मिकं मिले जूगु पवारणाकर्म, धार्मिक वर्गजुयाच्चंगु पवारणाकर्म, धार्मिकं मिले जूगु पवारणाकर्म । भिक्षुपिं ! गुगु अधार्मिक वर्ग जुयाच्चंगु पवारणाकर्म दु । भिक्षुपिं ! थुजागु पवारणाकर्म यायेमज्यू, जिं थुजागु पवारणाकर्म यायेगु अनुमति मबिया ।

भिक्षुपिं ! गुगु अधार्मिकं मिले जूगु पवारणा दु - भिक्षुपिं ! थुजागु पवारणाकर्म यायेमज्यू, जिं थुजागु पवारणाकर्म यायेगु अनुमति बिया मच्चना ।

भिक्षुपिं ! गुगु धार्मिक वर्ग जुयाच्चंगु पवारणाकर्म दु, भिक्षुपिं ! थुजागु पवारणाकर्म यायेमज्यू, जिं थुजागु पवारणाकर्म यायेगु अनुमति मबिया ।

भिक्षुपिं ! गुगु धार्मिकं मिले जुयाच्चंगु पवारणाकर्म दु, भिक्षुपिं ! थुजागु पवारणाकर्म यायेमाः । जिं थुजागु पवारणाकर्म यायेगु अनुमति बियाच्चना । भिक्षुपिं ! उकिं धार्मिकं मिले जुयाच्चंगु थुजागु पवारणाकर्म छिमिसं यायेमाः । भिक्षुपिं ! छिमिसं थुकथं स्यने कने यायेमाः ।

१२२. पवारणादानानुजानना पवारणा बीगु अनुमति

२१३. अले भगवान् बुद्ध भिक्षुपित्थे सःता बिज्यात् - “भिक्षुपिं ! संघ पवारणा यायेत्त मुं ।” थथे आज्ञा जुया बिज्यायेवं छम्ह भिक्षुं भगवान् बुद्धयात् निवेदन यात् - “भन्ते ! म्हमफुम्ह भिक्षु दु । व वये मफु ।” भिक्षुपिं ! म्हमफुम्ह भिक्षुं पवारणा बिइगु अनुमति बियाच्चना । भिक्षुपिं ! थुकथं (पवारणा) बिइमाः । उम्ह म्हमफुम्ह भिक्षुं छम्ह भिक्षुयाथाय् वना छखेपाखे चीवर न्यया पुतुं च्वना ल्हाःबिन्ति याना थथे धायेमाः- “जिं पवारणा बियाच्चना, जिगु पवारणा यंका व्यु, जिगु पवारणा कना व्यु । जिगु निंति पवारणा या । कायं सिइके बिइमाः वचनं सिइके बिइमाः । काय व वचनं सिइके बिइमाः । थुकथं पवारणा व्युगु जुइ । कायं सिइके मब्यू, वचनं सिइके मब्यू, काय व वचनं सिइके मब्यू (थुकथं) पवारणा व्युगु जुइ मखु । थुकथं प्राप्त जूसा भिं हे जुल । प्राप्त मजूसा, भिक्षुपिं ! व म्हमफुम्ह भिक्षुयात् खाटाय् वा मेचय् तथा संघया दथुइ हया पवारणा यायेमाः ।”

भिक्षुपिं ! म्हमफु सेवा याइपिं भिक्षुपित्थे थथे जुल- “यदि जिमिसं म्हमफुम्हसित्थासं चिके, रोग वढे जुइ, सिइ जूसां सिइ ।” भिक्षुपिं ! म्हमफुम्ह भिक्षुयात् थासं चिके मज्यू, संघं अन वना पवारणा यायेमाः । वर्ग जुयाच्चंगु संघं पवारणा यायेमज्यू, पवारणा याःसा वयात् दुष्कृत्य आपत्ति जुइ ।

भिक्षुपिं ! पवारणा यंकीम्ह भिक्षुं पवारणा बिइधुंका अनं हे लिहाँ वन धाःसा मेम्हसित् पवारणा बिइमाः । भिक्षुपिं ! पवारणा यंकीम्ह भिक्षु पवारणा बिइधुंका अनं हे गृहस्थ जुल धाःसा । सित् धाःसा,

श्रामणेर धका स्वीकार यात धाःसा, शिक्षापदं तोतूम्ह धका स्वीकार यात धाःसा, पाराजिकाय् थ्यंम्ह धका स्वीकार यात धाःसा, वै धका स्वीकार यात धाःसा, चित्त स्यंम्ह धका स्वीकार यात धाःसा, वेदना ग्रस्तम्ह धका स्वीकार यात धाःसा, आपत्ति मखना पितिका च्वंम्ह धका स्वीकार यात धाःसा, आपत्ति सचे मयागुलिं पितिका च्वंम्ह धका स्वीकार यात धाःसा, मभिंगु दृष्टि त्याग मयासे च्वंगुलिं पितिका च्वंम्ह धका स्वीकार यात धाःसा, नपुंसक धका स्वीकार यात धाःसा, खुया खुया सहवास यानाच्चनाम्ह धका स्वीकार यात धाःसा, तीर्थकरभावय् लिहाँ वंम्ह धका स्वीकार यात धाःसा, तिरश्चीन धका स्वीकार यात धाःसा, मां स्यानाम्ह, अबु स्यानाम्ह, अरहन्त स्यानाम्ह, भिक्षुणी स्यंकांम्ह, संघभेद यानाम्ह, बुद्धयात हि वयेकूम्ह, निगू लिङ्ग दुम्ह धका स्वीकार यात धाःसा मेपिंत पवारणा बिइमाः ।

भिक्षुपिं ! पवारणा यंकीम्ह भिक्षुं पवारणा बिइधुंका लँ बिचय् लिहाँ वन धाःसा पवारणा यंकूगु जुइ मखु । भिक्षुपिं ! पवारणा यंकीम्ह भिक्षु पवारणा बिइधुंका लँय् बिचय् गृहस्थी जुल धाःसा । सित धाःसा, श्रामणेर शिक्षापद तोतूम्ह, पाराजिकाय् थ्यंम्ह, वै, चित्त स्यंम्ह, वेदना ग्रस्तम्ह, आपत्ति मखना पितिका च्वंम्ह आपत्ति सचय् मयाःम्ह, मभिंगु दृष्टि त्याग मयासे च्वंम्ह, नपुंसक, खुया खुया सहवास याइम्ह, तीर्थकरभावय् लिहाँ वंम्ह, तिरश्चीन, मां स्याःम्ह, अबु स्याःम्ह, अरहन्तघातक, भिक्षुणी स्यंकुम्ह, संघभेद याःम्ह, बुद्धयात हि वयेकूम्ह, निगू लिङ्ग दुम्ह धका स्वीकार यात धाःसा पवारणा यंकूगु जुइ मखु ।

भिक्षुपिं ! पवारणा यंकीम्ह भिक्षुं पवारणा बिइधुंका संघय् थ्यंका लिहाँ वन धाःसां पवारणा यंकूगु जुइ । भिक्षुपिं ! पवारणा यंकीम्ह भिक्षु पवारणा बिइधुंका संघय् थ्यंका निगू लिङ्ग दुम्ह धका स्वीकार यात धाःसां पवारणा यंकूगु जुइ ।

भिक्षुपिं ! पवारणा यंकीम्ह भिक्षु पवारणा बिइधुंका संघय् थ्यंका न्ह्यो वयेका मकन धाःसां पवारणा यंकूगु जुइ । पवारणा यंकीम्हसित अनापत्ति । भिक्षुपिं ! पवारणा यंकीम्ह भिक्षु पवारणा बिइधुंका संघय् थ्यंका त्वमना मकन धाःसां । थ्यंका मकं । पवारणा यंकूगु जुइ, पवारणा यंकूम्हसित अनापत्ति ।

भिक्षुपिं ! पवारणा यंकीम्ह भिक्षु पवारणा बिइधुंका संघय् थ्यंका चेतनासहित जुया मकन धाःसां पवारणा यंकूगु जुइ, तर पवारणा यंकूम्हसित दुष्कृत्य आपत्ति । भिक्षुपिं ! संघया याये मानिगु दुसा उगु पवारणा दिनय् पवारणाया साथ साथय् छन्द नं बिइगु अनुमति बियाच्चना ।

१२३. ज्ञातकादिग्गहणकथा

थःथिति आदिपिसं ज्वंगु खँ

२१४. उगु समयय् छम्ह भिक्षुयात पवारणा यायेगु दिनय् ज्ञातिपिसं ज्वन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षुयात उगु पवारणा यायेगु दिनय् ज्ञातिपिसं ज्वनाच्चन । उपिं ज्ञातिपिंत भिक्षुपिसं थथे धायेमाः - “उपासकपिं ! थ्व भिक्षुं पवारणा यायेत थ्व भिक्षुयात पलख तोति । थुकथं प्राप्त जुल धाःसा, भिं हे जुल । प्राप्त मजूसा उपिं ज्ञातिपिंत भिक्षुपिसं थथे धायेमाः- “उपासकपिं ! थ्व भिक्षुं पवारणा बियाच्चन, पलख छसिलिक्क लिना च्वं ।” थुकथं प्राप्त जूसा भिं हे जुल । प्राप्त मजूसा उपिं ज्ञातिपिंत थथे धायेमाः - “उपासकपिं ! संघं पवारणा यानाच्चन, थ्व भिक्षुयात पलख सीमां पिने यंकी ।” थुकथं प्राप्त जूसा भिं हे जुल । प्राप्त मजूसा वर्ग जुयाच्चंगु संघं पवारणा यायेमज्यू, पवारणा याःसा दुष्कृत्य आपत्ति जुइ ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षुयात उगु पवारणाया दिनय् जुजुपिसं ज्वनाच्चन । खूंतय्सं ज्वनाच्चन । धूर्ततय्सं ज्वनाच्चन । भिक्षुपिनि शत्रुतय्सं ज्वनाच्चन । उपिं भिक्षुपिनि शत्रुतयत् भिक्षुपिसं थथे धायेमाः “उपासकपिं ! थ्व भिक्षुं पवारणा यानाच्चन, थ्व भिक्षुयात पलख तोति ।” थुकथं प्राप्त जूसा भिं हे जुल । प्राप्त मजूसा उपिं भिक्षुपिनि शत्रुतयत् भिक्षुपिसं थथे धायेमाः – “उपासकपिं ! थ्व भिक्षुं पवारणा बियाच्चन, पलख छथाय् च्वना च्वं । थुकथं प्राप्त जूसा भिं हे जुल । प्राप्त मजूसा उपिं भिक्षुपिनि शत्रुतयत् भिक्षुपिसं थथे धायेमाः – “उपासकपिं ! संघं पवारणा यानाच्चन, थ्व भिक्षुयात पलख सीमां पिनं यंकी ।” थुकथं प्राप्त जूसा भिं हे जुल । प्राप्त मजूसा वर्ग जुयाच्चंगु संघं पवारणा यायेमज्यू । पवारणा याःसा दुष्कृत्य आपत्ति ।

१२४. संघपवारणादिप्पभेदा संघपवारणादि प्रभेदा

२१५. उगु समयय् छगू विहारय् पवारणा यायेगु दिनय् न्याम्ह भिक्षुपिं च्वनाच्चन । अले उपिं भिक्षुपिंत थथे जुल – “भगवान् बुद्धं ‘संघं पवारणा यायेमाः धका प्रज्ञप्त याना बिज्यात, जिपिं जुलं न्याम्ह । जिमिसं गुकथं पवारणा याये माली ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात – भिक्षुपिं ! न्याम्ह संघं पवारणा यायेगु अनुमति बियाच्चना ।”

२१६. उगु समयय् छगू विहारय् पवारणा दिनय् प्यम्ह भिक्षुपिं च्वनाच्चन । अले उपिं भिक्षुपिंत थथे जुल – “भगवान् बुद्धं न्याम्ह संघं पवारणा यायेगु अनुमति बिया बिज्यात, जिपिं जुल प्यम्ह जक । जिमिसं गुकथं पवारणा याये माली ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! प्यम्ह परस्परे पवारणा यायेगु अनुमति बियाच्चना । भिक्षुपिं ! थुकथं पवारणा यायेमाः, सःस्यूम्ह समर्थ दुम्ह भिक्षुं उपिं भिक्षुपिंत सिइके बिइमाः –

“आयुष्मान्पिं ! जिगु खँ न्यना बिज्याहुँ, थौं पवारणा खः । आयुष्मान्पिंत गबले योग्यगु अवस्था प्राप्त जुइ, अबले परस्परे पवारणा याये ।”

स्थविर भिक्षुं छखेपाखे चीवर पाछाया पुतुच्चना ल्हाःबिन्ति याना थथे धायेमाः –

“आवुसो ! जिं आयुष्मान्पिंत खनापाखें न्यनापाखें वा शंकाद्वारा पवारणा (निमन्त्रणा) यानाच्चना । आयुष्मान्पिं ! जित अनुकम्पा तथा धया बिज्याहुँ । छुं दोष खंसा जिं सचे याये । निकोलनं । स्वकोलनं आवुसो ! जिं आयुष्मान्पिंत खनापाखें न्यनापाखें वा शंकाद्वारा पवारणा यानाच्चना । आयुष्मान्पिं जितः अनुकम्पा तथा धया बिज्याहुँ । छुं दोष खंसा जिं सचे याये ।

न्हूमह भिक्षुं छखेपाखें चीवर पाछाया पुतुं च्वना ल्हाः बिन्ति याना उपिं भिक्षुपिंत थथे धायेमाः – भन्ते ! आयुष्मान्पिके खनापाखें न्यनापाखें वा शंकाद्वारा पवारणा यानाच्चना, आयुष्मान्पिं जित अनुकम्पा तथा धया बिज्याहुँ । छुं दोष खंसा जिं सचे याये । निकोलनं... । स्वकोलनं भन्ते ! आयुष्मान्पिके खनापाखें न्यनापाखें वा शंकाद्वारा पवारणा यानाच्चना । आयुष्मान्पिं ! जित अनुकम्पा तथा धया बिज्याहुँ । छुं दोष खंसा जिं सचे याये ।

उगु समयय् छगू विहारय् पवारणाया दिनय् स्वम्ह भिक्षुपिं च्वनाच्चन । अले उपिं भिक्षुपिंत थथे जुल – “भगवान् बुद्धं न्याम्ह संघं पवारणा यायेगु व प्यम्ह परस्परय् पवारणा यायेगु अनुमति बिया बिज्यात । जिपिं जुलं स्वम्ह । जिमिसं गुकथं पवारणा याये माली ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात ।

भिक्षुपिं ! स्वम्ह परस्परय् पवारणा यायेगु अनुमति बियाच्चना । भिक्षुपिं थुकथं पवारणा यायेमाः । सःस्यूम्ह समर्थ दुम्ह भिक्षुं उपिं भिक्षुपिंत सिइके बिइमाः -

“आयुष्मान्पिं ! जिगु खँ न्यना बिज्याहुँ, थौं पवारणा खः । आयुष्मान्पिनि गबले योग्यगु अवस्था दत, अबले भीसं परस्परे पवारणा याये ।”

स्थविर भिक्षुं छखेपाखे चीवर पाछाया पुतुं फेतुना (चवना) ल्हाःबिन्ति याना उपिं भिक्षुपिंत थथे धायेमाः - “आवुसो ! जिं आयुष्मान्पिंत खनापाखें न्यनापाखें वा शंकाद्वारा पवारणा यानाच्चना । आयुष्मान्पिं ! जित अनुकम्पा तया धया बिज्याहुँ । छुं दोष खंसा जिं सचे याये । निकोलनं... । स्वकोलनं “आवुसो ! जिं आयुष्मान्पिंत खनापाखें न्यनापाखें वा शंकाद्वारा पवारणा यानाच्चना । आयुष्मान्पिं ! जित अनुकम्पा तया धका बिज्याहुँ । छुं दोष खंसा जिं सचे याये । निकालनं... । स्वकोलनं आवुसो ! जिं आयुष्मान्पिंत खनापाखें न्यनापाखें वा शंकाद्वारा पवारणा यानाच्चना, आयुष्मान्पिं ! जित अनुकम्पा तया धया बिज्याहुँ । छुं दोष खंसा जिं सचे याये ।

क्वकालिम्ह भिक्षुं छखेपाखे गाः पाछाया पुतुं चवना ल्हाःबिन्तियाना उपिं भिक्षुपिंत थथे धायेमाः- “भन्ते ! जिं आयुष्मान्पिंत खनापाखें न्यनापाखें वा शंकाद्वारा पवारणा यानाच्चना । आयुष्मान्पिं ! जितः अनुकम्पा तया धया बिज्याहुँ । छुं दोष खंसा जिं सचे याये । निकोलनं... । स्वकोलनं भन्ते ! जिं आयुष्मान्पिंत खनापाखें न्यनापाखें वा शंकाद्वारा पवारणा यानाच्चना । आयुष्मान्पिं ! जितः अनुकम्पा तया धया बिज्याहुँ । छुं दोष खंसा जिं सचेयाये ।

२१७. उगु समयय् छगू विहारय् पवारणाया दिनय् निम्ह भिक्षुपिं चवनाच्चन । अले उपिं भिक्षुपिंत थथे जुल- “भगवान् बुद्धं न्याम्हसिनं संघ पवारणा यायेगु, प्यम्हसिनं परस्परय् पवारणा यायेगु, स्वम्हसिनं परस्परय् पवारणा यायेगु अनुमति बिया बिज्यात । जिपिं जुलं निम्ह, जिमिसं गुकथं पवारणा याये माली ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात - भिक्षुपिं ! निम्हसिनं परस्परय् पवारणा यायेगु अनुमति बियाच्चना ।

भिक्षुपिं ! थुकथं पवारणा यायेमाः - स्थविर भिक्षुं छखेपाखे चीवर पाछायां पुतुं चवना ल्हाःबिन्ति याना क्वकालिम्ह भिक्षुयात थथे धायेमाः - “आवुसो ! जिं आयुष्मान्यात खनापाखें न्यनापाखें वा शंकाद्वारा पवारणा यानाच्चना । जित आयुष्मान् अनुकम्पा तया धया बिज्याहुँ । छुं दोष खंसा जिं सचे याये । निकोलनं... । स्वकोलनं आवुसो ! जिं आयुष्मान्पिंत खनापाखें न्यनापाखें वा शंकाद्वारा पवारणा यानाच्चना । जितः आयुष्मान् अनुकम्पा तया धया बिज्याहुँ । छुं दोष खंसा जिं सचेयाये ।

क्वकालिम्ह भिक्षुं छखेपाखें चीवर पाछाया पुतुं चवना ल्हाः बिन्ति याना स्थविर भिक्षुयात थथे धायेमाः - “भिक्षुपिं ! जिं आयुष्मान्यात खनापाखें न्यनापाखें वा शंकाद्वारा पवारणा यानाच्चना । आयुष्मान् जित अनुकम्पा तया धया बिज्याहुँ । छुं दोष खंसा जिं सचे याये । निकोलनं । स्वकोलनं “भन्ते ! जिं आयुष्मान्यात खनापाखें न्यनापाखें वा शंकाद्वारा पवारणा यानाच्चना । आयुष्मान् जितः अनुकम्पा तया धया बिज्याहुँ । छुं दोष खंसाजिं सचे याये ।”

२१८. उगु समयय् छगू विहारय् पवारणाया दिनय् छम्ह भिक्षु चवनाच्चन । अले व भिक्षुयात थथे जुल - “भगवान् बुद्धं न्याम्हसिनं संघ, प्यम्हसिनं परस्परय्, स्वम्हसिनं परस्परय् व निम्हसिनं परस्परय् पवारणा यायेगु अनुमति बिया बिज्यात । जि जुलं याकचा । जिं गुकथं पवारणा याये माली ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात -

भिक्षुपि ! थ्व बुद्धशासनय् छगू विहारय् उगु पवारणाया दिनय् छम्ह भिक्षु च्वनाच्वन । भिक्षुपि ! व भिक्षु उपस्थानशाला, मण्डपय् वा वृक्षमूलय् गन भिक्षुपि च्वं वड्गु खः । उगु थासय् बँ पुना त्वनेगु लः, छ्यलेगु लःतया आसन लाया मत च्याका फेतुना च्वनेमाः । यदि मेपिं भिक्षुपिं वल धाःसा इपिलिसे पवारणा यायेमाः । मवल धाःसा – “थौं जि पवारणाया दिन धका अधिष्ठान यायेमाः । अधिष्ठान मयाःसा दुष्कृत्य आपत्ति लाइ । भिक्षुपिं ! गन न्याम्ह भिक्षुपिं च्वनाच्वन, छम्हसिगु पवारणा हया धका प्यम्हसिनं संघं पवारणा यायेमज्यू । पवारणा याःसा दुष्कृत्य आपत्ति । भिक्षुपिं ! गन प्यम्ह भिक्षुपिं च्वनाच्वन, छम्हसिगु पवारणा हया स्वम्हसिनं परस्परय् पवारणा यायेमज्यू पवारणा याःसा दुष्कृत्य आपत्ति । भिक्षुपिं ! गन स्वम्ह भिक्षु च्वनाच्वन । छम्हसिगु पवारणा हया निम्हसिनं परस्परय् पवारणा यायेमज्यू पवारणा याःसा दुष्कृत्य आपत्ति । भिक्षुपिं ! गन निम्ह भिक्षु च्वनाच्वन, छम्हसिगु पवारणा हया छम्हसिनं अधिष्ठान यायेमज्यू अधिष्ठान याःसा दुष्कृत्य आपत्ति ।”

१२५. आपत्तिपटिकम्मविधि आपत्ति सचे यायेगु नियम विधि

२१९. उगु समयय् छम्ह भिक्षु पवारणा दिनय् आपत्ती लाःगु जुयाच्वन । अले व भिक्षुयात थथे जुल – “भगवान् बुद्धं आपत्तिसहितं पवारणा यायेमज्यू धका प्रज्ञप्त याना बिज्यात । जि जुलं आपत्ति लाना च्वंम्ह । जिं गुकथं पवारणा यायेमाली ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षु उगु पवारणाया दिनय् आपत्ती लाःगु जुयाच्वन । व भिक्षुं छम्ह भिक्षुयाथाय् वना छखेपाखे चीवर पाछाया पुतुं च्वना ल्हाःबिन्ति याना थथे धायेमाः – “आवुसो ! जि फलानागु आपत्ती लानाच्वन । उगु आपत्ति देशना यानाच्वना ।” आपत्ति फया काःम्हं धायेमाः – “छपिसं खं ला ?” “खना भन्ते” आवनिसें संवर या ।”

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षु पवारणा दिनय् आपत्ती शंका दुम्ह जुयाच्वन । भिक्षुपिं ! व भिक्षुं छम्ह भिक्षुयाथाय् वना छखेपाखे चीवर पाछाया पुतुं फेतुना (च्वना) ल्हाः बिन्ति याना थथे धायेमाः – “आवुसो ! जि फलानागु आपत्ती शंका दयाच्वन । गबले शंका दइ, अबले उगु आपत्ति सचे याये धका पवारणा यायेमाः । उगु कारणं याना पवारणाय् अन्तराय यायेमज्यू ।

१२६. आपत्तिआविकरणविधि आपत्ति प्रकट यायेगु विधि

२२०. उगु समयय् छम्ह भिक्षु पवारणा याना च्वं च्वं आपत्ति लुमंम्ह जुयाच्वन । अले व भिक्षुयात थथे जुल – “आपत्ति दुम्हं पवारणा यायेमज्यू धका भगवान् बुद्धं प्रज्ञप्त याना बिज्यात” जि आपत्ती लाना च्वंम्ह जिं गुकथं पवारणा याये माली । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षु पवारणा याना च्वं च्वं आपत्ति लुमंकाच्वन । भिक्षुपिं ! व भिक्षुं लिक्क च्वंम्ह भिक्षुयात थथे धायेमाः – “आवुसो ! जि फलानागु आपत्ती लात, थनं दना वना उगु आपत्ति सचे याये” धया पवारणा यायेमाः । उगु कारणं याना पवारणाय् बाधा यायेमज्यू ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षु पवारणा यायां आपत्ती शंका दुम्ह जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! व भिक्षु लिकक च्वंम्ह भिक्षुयात थथे धायेमाः – “आवुसो ! जि फलानागु आपत्ती शंका दयाच्चन । गबले शंका मदइ, अबले उगु आपत्ति सचे याये” धया पवारणा यायेमाः । उगु कारणं याना पवारणाय् अन्तराय यायेमज्यू ।

१२७. सभागापत्तिपटिकम्मविधि स्वभाव मिलेजुगु आपत्ति उपचार विधि

२२९. उगु समयय् छगू विहारय् पवारणाया दिनय् फुक्क संघ ज्वःलागु आपत्ती लाःगु जुयाच्चन । अले उपिं भिक्षुपिंत थथे जुल – “ज्वःलागु आपत्ती लाःपिसं देशना यायेमज्यू, ग्रहण यायेमज्यू धका भगवान् बुद्धं प्रज्ञप्त याना बिज्यात ।” थ्व फुक्क संघ ज्वःलागु आपत्ती लानाच्चन, जिमिसं गुकथं पवारणा याये माली ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् छगू विहारय् पवारणा दिनय् फुक्क संघ ज्वःलागु आपत्ती लाःगु जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! उपिं भिक्षुपिसं छम्ह भिक्षुयात लिककसं च्वंगु विहारय् तुरन्त छवयेमाः – “आवुसो ! हँ, उगु आपत्तियात सचे याना वा, जिमिसं छंके उगु आपत्ति सचे याये” थुकथं प्राप्त जूसा भिं हे जुल । प्राप्त मज्जूसा सःस्यूम्ह समर्थ दुम्ह भिक्षुं संघय् सिइके बिइमाः ।

“भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहँ, थ्व फुक संघ ज्वःलागु आपत्ति लाना च्वन, गबले दोष मदुम्ह शुद्धम्ह मेम्ह भिक्षु खनी, अबले वयाथाय् वना उगु आपत्ति सचे याये धया पवारणा याये । उगु कारणं पवारणाय् बाधा बिइमज्यू ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् छगू विहारय् पवारणाया दिनय् फुक संघ ज्वःलागु आपत्ती शंका दुम्ह जुयाच्चन । सःस्यूम्ह समर्थ दुम्ह भिक्षुं संघयात सिइके बिइमाः –

“भन्ते ! जिगु खँ संघं न्यना बिज्याहँ, थ्व फुक संघ ज्वःलागु आपत्ति शंका दयाच्चन । गबले शंका मदइ, अबले उगु आपत्ति सचे याये धका पवारणा यायेमाः । उगु कारणं पवारणाय् अन्तराय यायेमज्यू । (धका आज्ञा जुया बिज्यात ।)

न्हापांगु काण्ड क्वचाल ।

१२८. अनापत्तिपन्नरसक आपत्ति मलाइगु भिंन्यागू

२२२. उगु समयय् छगू विहारय् पवारणाया दिनय् न्याम्ह वा न्याम्हं अप्वःपिं गुलिं आवासिक भिक्षुपिं मुनाच्चन । इमिसं मेपिं आवासिक भिक्षुपिं मवःनि धका मस्यूगु जुयाच्चन । उपिं धर्मसंज्ञा दुपिं विनयसंज्ञा दुपिं वर्ग जुया नं मिलेचले जूपिं धका संज्ञा दुपिं जुया पवारणा यानाच्चन ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् छगू विहारय् पवारणाया दिनय् न्याम्ह वा न्याम्हं अप्वःपिं गुलिं आवासिक भिक्षुपिं मुनाच्चन । इमिसं मेपिं आवासिक भिक्षुपिं मवःनि धका मस्यूगु जुयाच्चन । उपिं धर्मसंज्ञा दुपिं, विनयसंज्ञा दुपिं वर्ग जुया नं मिलेचले जूपिं धका संज्ञा दुपिं जुया पवारणा यानाच्चन । पवारणा याना च्वंच्चं मेपिं आवासिक भिक्षुपिं आपालं वयाच्चन । भिक्षुपिं ! उपिं भिक्षुपिसं हानं पवारणा यायेमाः । पवारणा याःपित दोष मदु । (९)

१२९. वग्गावग्गसञ्जीपन्नरसक वर्ग जुया वर्ग जुयाच्चन धका संज्ञा दुगु भिन्त्यागू

२२३. भिक्षुपिं ! थ्व शासनय् छगू विहारय् छगू पवारणाया दिनय् न्याम्ह वा न्याम्हं अप्वःपिं गुलिं आवासिक भिक्षुपिं मुनाच्चन । इमिसं “मेपिं आवासिक भिक्षुपिं मवःनि” धका स्यूगु जुयाच्चन । उपिं धर्म व विनयसंज्ञा दुपिं वर्ग जुया नं वर्ग जुया च्वपिं धयागु संज्ञा दुपिं जुया पवारणा यानाच्चन । इमि पवारणा याना च्वं च्वं मेपिं आपालं आवासिक भिक्षुपिं वयाच्चन । भिक्षुपिं ! उपिं भिक्षुपिसं हानं पवारणा यायेमाः । पवारणायाःपित दुष्कृत्य आपत्ति । (१)

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् छगू विहारय् उगु पवारणाया दिनय् न्याम्ह वा न्याम्हं अप्वःपिं गुलिं आवासिक भिक्षुपिं मुनाच्चन । इमिसं “मेपिं आवासिक भिक्षुपिं मवःनि” धका स्यूगु जुयाच्चन । उपिं धर्म व विनयसंज्ञा दुपिं वर्ग जुया नं वर्ग जुया च्वपिं धयागु संज्ञा दुपिं जुया पवारणा यानाच्चन । इमि पवारणा यानाच्चं च्वं मेपिं समान संख्या दुपिं आवासिक भिक्षुपिं वयाच्चन । पवारणा बांलाक हे जुल । बाँकी दुपिसं पवारणा यायेमाः । पवारणायाःपित दुष्कृत्य आपत्ति । (२)

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् छगू विहारय् पवारणाया दिनय् न्याम्ह वा न्याम्हं अप्वःपिं गुलिं आवासिक भिक्षुपिं मुनाच्चन । इमिसं मेपिं आवासिक भिक्षुपिं मवःनि धका स्यूगु जुयाच्चन । उपिं धर्म व विनयसंज्ञा दुपिं, वर्ग जुया नं वर्ग जुया च्वपिं धयागु संज्ञा दुपिं जुया पवारणा यानाच्चन । इमि पवारणा यायां मेपिं भतिचा संख्या दुपिं आवासिक भिक्षुपिं वयाच्चन । पवारणा बांलाक हे जुल । बाँकी दुपिसं पवारणा यायेमाः । पवारणायाःपित दुष्कृत्य आपत्ति । (३)

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् छगू विहारय् पवारणाया दिनय् न्याम्ह वा न्याम्हं अप्वःपिं गुलिं आवासिक भिक्षुपिं मुनाच्चन । इमिसं मेपिं आवासिक भिक्षुपिं मवःनि धका स्यूगु जुयाच्चन । उपिं धर्म व विनयसंज्ञा दुपिं वर्ग जुया नं वर्ग जुया च्वपिं धयागु संज्ञा दुपिं जुया पवारणा यानाच्चन । इमि पवारणा सिधये मात्रं । परिषद् दना मववं । गुलिं गुलिं परिषद् दना वनेवं । फुक परिषद् दना वनेवं मेपिं आपालं आवासिक भिक्षुपिं वयाच्चन । समान संख्या । भतिचा संख्यायापिं विहारवासी वयाच्चन । पवारणा बांलाक हे जुल । इमिथाय् पवारणा यायेमाः । पवारणायाःपित दुष्कृत्य आपत्ति । (४-१५)

वर्ग जुया वर्ग जुयाच्चन धका संज्ञा दुगु भिन्त्यागू व्वचाल ।

१३०. वेमतिकपन्नरसक संशय जुइगु भिन्त्यागू

२२४. भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् छगू विहारय् पवारणाया दिनय् न्याम्ह वा न्याम्हं अप्वःपिं गुलिं आवासिक भिक्षुपिं मुनाच्चन । इमिसं मेपिं आवासिक भिक्षुपिं मवःनि धका स्यूगु जुयाच्चन । उपिं (भिक्षुपिसं) “जिमिसं पवारणा याये योग्य जूला मजूला” धका शंकां पवारणा यानाच्चन । इमि पवारणा याना च्वं च्वं मेपिं आपालं आवासिक भिक्षुपिं वयाच्चन । भिक्षुपिं ! उपिं भिक्षुपिसं हानं पवारणा यायेमाः । पवारणायाःपित दुष्कृत्य आपत्ति । (१)

भिक्षुपिं ! ध्व बुद्धशासनय् छगू विहारय् पवारणाया दिनय् न्याम्हं वा न्याम्हं अप्वःपिं गुलिं आवासिक भिक्षुपिं मुनाच्चन । इमिसं मेपिं आवासिक भिक्षुपिं मवःनि धका स्यूगु जुयाच्चन । इमिसं “जिमिसं पवारणा याये योग्य हे जू, अयोग्य मजूगु मखु” धका संशयकुक्कच्चं पीडित जुइका पवारणा यानाच्चन । इमि पवारणा याये सिधये मात्रं । परिषद् दना मवंवं । गुलिं परिषद् दना वनेवं । फुक परिषद् दना वनेवं मेपिं आपालं आवासिक भिक्षुपिं वयाच्चन । समान संख्या । भतिचा संख्या दुपिं आवासिक भिक्षुपिं वयाच्चन । पवारणा बांलाक हे जुल । इमिथाय् न्ह्योने पवारणा यायेमाः । पवारणायाःपित दुष्कृत्य आपत्ति । (४-१५)

इन्द जुइगु संशयकुक्कच्चं पीडित जुइगु भिंन्याग् क्वचाल ।

१३२. भेदपुरेक्खारपन्नरसक भेद जुइगुयात अभिमुख याइगु भिंन्याग्

२२६. भिक्षुपिं ! ध्व बुद्धशासनय् छगू विहारय् उगु पवारणाया दिनय् न्याम्हं वा न्याम्हं अप्वःपिं गुलिं आवासिक भिक्षुपिं मुनाच्चन । इमिसं “मेपिं आवासिक भिक्षुपिं मवःनि” धका स्यूगु जुयाच्चन । इमिसं “नाश थजु, विनाश थजु, इमिपाखें छु प्रयोजन दु” धका भेद जुइगुयात न्ह्यचिका पवारणा यानाच्चन । इमि पवारणा याना च्वंच्चं मेपिं आपालं आवासिक भिक्षुपिं वयाच्चन । भिक्षुपिं ! उपिं भिक्षुपिसं हानं पवारणा यायेमाः । पवारणा यायेधुपित थुल्लच्चय आपत्ति । (१)

भिक्षुपिं ! ध्व बुद्धशासनय् छगू विहारय् उगु पवारणाया दिनय् न्याम्हं वा न्याम्हं अप्वःपिं गुलिं आवासिक भिक्षुपिं मुनाच्चन । इमिसं “मेपिं आवासिक भिक्षुपिं मवःनि धका स्यूगु जुयाच्चन ।” इमिसं “नाश थजु, विनाश थजु, इमिपाखें छु प्रयोजन दु” धका भेद जुइगु यात न्ह्यचिका पवारणा यानाच्चन । इमि पवारणा याना च्वंच्चं मेपिं समान संख्या दुपिं आवासिक भिक्षुपिं वयाच्चन । पवारणा बांलाक हे जुल । बाँकि दुपिसं पवारणा यायेमाः । पवारणा यायेधुपित थुल्लच्चय आपत्ति । (२)

भिक्षुपिं ! ध्व बुद्धशासनय् छगू विहारय् उगु पवारणाया दिनय् न्याम्हं वा न्याम्हं अप्वःपिं गुलिं आवासिक भिक्षुपिं मुनाच्चन । इमिसं “मेपिं आवासिक भिक्षुपिं मवःनि” धका स्यूगु जुयाच्चन ।” इमिसं “नाश थजु, विनाश थजु, इमिपाखें छु प्रयोजन दु” धका भेद जुइगुयात न्ह्यचिका पवारणा यानाच्चन । इमि पवारणा याना च्वंच्चं भतिचा संख्या दुपिं आवासिक भिक्षुपिं वयाच्चन । पवारणा बांलाक हे जुल । बाँकि दुपिसं पवारणा यायेमाः । पवारणा यायेधुपित थुल्लच्चय आपत्ति । (३)

भिक्षुपिं ! ध्व बुद्धशासनय् छगू विहारय् उगु पवारणाया दिनय् न्याम्हं वा न्याम्हं अप्वःपिं गुलिं आवासिक भिक्षुपिं मुनाच्चन । इमिसं “मेपिं आवासिक भिक्षुपिं मवःनि” धका स्यूगु जुयाच्चन ।” इमिसं “नाश थजु, विनाश थजु, इमिपाखें छु प्रयोजन दु” धका भेद जुइगुयात न्ह्यचिका पवारणा यानाच्चन । इमि पवारणा सिधये मात्रं, आपालं संख्या दुपिं आवासिक भिक्षुपिं वयाच्चन । इमिसं हानं पवारणा यायेमाः । पवारणा यायेधुपित थुल्लच्चय आपत्ति । (४)

भिक्षुपिं ! ध्व बुद्धशासनय् छगू विहारय् उगु पवारणाया दिनय् न्याम्हं वा न्याम्हं अप्वःपिं गुलिं आवासिक भिक्षुपिं मुनाच्चन । इमिसं “मेपिं आवासिक भिक्षुपिं मवःनि” धका स्यूगु जुयाच्चन ।” इमिसं “नाश थजु, विनाश थजु, इमिपाखें छु प्रयोजन दु” धका भेद जुइगुयात न्ह्यचिका पवारणा यानाच्चन । इमि पवारणा सिधये मात्रं, मेपिं समान संख्या दुपिं आवासिक भिक्षुपिं वयाच्चन । पवारणा बांलाक हे जुल । इपिं भिक्षुपिन्याय् पवारणा यायेमाः । पवारणा यायेधुपित थुल्लच्चय आपत्ति । (५)

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् छगू विहारय् उगु पवारणाया दिनय् न्याम्ह वा न्याम्हं अप्वःपिं गुलिं आवासिक भिक्षुपिं मुनाच्वन । इमिसं “मेपिं आवासिक भिक्षुपिं मवःनि” धका स्यूगु जुयाच्वन ।” इमिसं “नाश थजु, विनाश थजु, इमिपाखें छु प्रयोजन दु” धका भेद जुइगुयात न्ह्यचिका पवारणा यानाच्वन । इमि पवारणा सिधये मात्रं, फुकक परिषद् दना वनेवं मेपिं आपालं आवासिक भिक्षुपिं वयाच्वन । इमिसं हानं पवारणा यायेमाः । पवारणा यायेधुपित थुल्लच्चय आपत्ति । (१३)

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् छगू विहारय् उगु पवारणाया दिनय् न्याम्ह वा न्याम्हं अप्वःपिं गुलिं आवासिक भिक्षुपिं मुनाच्वन । इमिसं “मेपिं आवासिक भिक्षुपिं मवःनि” धका स्यूगु जुयाच्वन ।” इमिसं “नाश थजु, विनाश थजु, इमिपाखें छु प्रयोजन दु” धका भेद जुइगुयात न्ह्यचिका पवारणा यानाच्वन । इमि पवारणा सिधये मात्रं, फुकक परिषद् दना वनेवं मेपिं समान संख्या दुपिं आवासिक भिक्षुपिं वयाच्वन । पवारणा बांलाक हे जुल । इपिं भिक्षुपिन्याय् पवारणा यायेमाः । पवारणा यायेधुपित थुल्लच्चय आपत्ति । (१४)

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् छगू विहारय् उगु पवारणाया दिनय् न्याम्ह वा न्याम्हं अप्वःपिं गुलिं आवासिक भिक्षुपिं मुनाच्वन । इमिसं “मेपिं आवासिक भिक्षुपिं मवःनि” धका स्यूगु जुयाच्वन ।” इमिसं “नाश थजु, विनाश थजु, इमिपाखें छु प्रयोजन दु” धका भेद जुइगुयात न्ह्यचिका पवारणा यानाच्वन । इमि पवारणा सिधये मात्रं, फुकक परिषद् दना वनेवं मेपिं भतिचा संख्या दुपिं आवासिक भिक्षुपिं वयाच्वन । पवारणा बांलाक हे जुल । इपिं भिक्षुपिन्याय् पवारणा यायेमाः । पवारणा यायेधुपित थुल्लच्चय आपत्ति । (१५)

भेद जुइगुयात अभिमुख याइगु भिन्यागु

१३३. सीमोक्कन्तिकपेट्याल

सीमाय् दुहाँ वना च्वनेगु खँया .....

२२७. भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् छगू विहारय् पवारणाया दिनय् न्याम्ह वा न्याम्हं अप्वःपिं आपालं आवासिक भिक्षुपिं मुनाच्वन । इमिसं “मेपिं आवासिक भिक्षुपिं सीमाय् दुने दुहाँ वना च्वच्वन” धका मस्यूगु जुयाच्वन । इमिसं “मेपिं आवासिक भिक्षुपिं सीमाय् दुने दुहाँ वनेधुकल” धका मस्यूगु जुयाच्वन । इमिसं “मेपिं आवासिक भिक्षुपिं सीमाय् दुने दुहाँ वनाच्वंगु” मखंगु जुयाच्वन । इमिसं “मेपिं आवासिक भिक्षुपिं सीमाय् दुने दुहाँ वनेधुकूगु” मखंगु जुयाच्वन । इमिसं “मेपिं आवासिक भिक्षुपिं सीमाय् दुने दुहाँ वनाच्वंगु” मताःगु जुयाच्वन । इमिसं “मेपिं आवासिक भिक्षुपिं सीमाय् दुने दुहाँ वनाच्वंगु” मताःगु जुयाच्वन । इमिसं “मेपिं आवासिक भिक्षुपिं सीमाय् दुने दुहाँ वनेधुकूगु” मताःगु जुयाच्वन ।

आवासिक परस्पर तिकनयकथं १७५ तिकत दयाच्वन । आवासिक व आगन्तुकत अले आगन्तुक व आवासिकत, आगन्तुक परस्पर ....पूर्ववत्.... यात मूहा यायेगुद्वारा ७०० तिकत दयाच्वन ।

१३४. दिवसनानत्त

दिं विशेषता

२२८. भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् आवासिक भिक्षुपिनि नितिं चतुर्दशी पवारणा दिन जुयाच्वन, आगन्तुकपिनि नितिं पन्नरसी पवारणा दिं जुयाच्वन । यदि आवासिक भिक्षुपिं यक्व जुयाच्वन धाःसा

आगन्तुकपिसं आवासिकपिनि अनुशरण यायेमाः । समान संख्या जूसा आगन्तुकपिसं आवासिकपिनि अनुशरण यायेमाः । आगन्तुकपिं आपाः जूसा आवासिकपिसं आगन्तुकपिनि अनुशरण यायेमाः ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् आवासिक भिक्षुपिनि नितिं पन्नरसी पवारणा दिन जुयाच्चन । आगन्तुकपिनि नितिं चतुर्दशी पवारणा दिं जुयाच्चन । यदि आवासिक भिक्षुपिं आपाः जूसा, आगन्तुकपिसं आवासिकपिनि अनुशरण यायेमाः । समान संख्या जूसा आगन्तुकपिसं आवासिकपिनि अनुशरण यायेमाः । आगन्तुकपिं आपाः जूसा, आवासिकपिसं आगन्तुकपिनि अनुशरण यायेमाः ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् आवासिक भिक्षुपिनि नितिं पारु दिन जुया आगन्तुकपिनि नितिं पुन्ही जुयाच्चन धाःसा आवासिकपिं आपाः जूसा आवासिकपिसं आगन्तुकपित इच्छा मदयेक जूसां सामग्गी बिइमज्यू । आगन्तुकपिसं सीमां पिहाँ वना पवारणा यायेमाः । समान संख्या जूसा आवासिकपिसं आगन्तुकपित इच्छा मदयेक जूसां सामग्गी बिइज्यू । आगन्तुकपिं सीमां पिहाँ वना पवारणा यायेमाः । आगन्तुकपिं आपाः जूसां आवासिकपिसं आगन्तुकपित सामग्गी जूसां बिइमाः । सीमां जूसां नं पिहाँ वनेमाः ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् आवासिक भिक्षुपिनि नितिं पुन्ही पन्नरसी पवारणा दिं जुया आगन्तुकपिनि नितिं पारु जुयाच्चन । आवासिकपिं आपाः जूसा आगन्तुकपिसं आवासिकपित सामग्गी जूसां बिइमाः । सीमां जूसां पिहाँ वनेमाः । समान संख्या जूसा आगन्तुकपिसं आवासिकपित सामग्गी जूसां बिइमाः । सीमा जूसां नं पिहाँ वनेमाः । आगन्तुकपिं आपाः जूसा आगन्तुकपिसं आवासिकपित इच्छा मन्त धाःसा सामग्गी बिइमज्यू । आवासिकपिं सीमां पिहाँ वना पवारणा यायेमाः ।

१३५. लिङ्गादिदस्सन

आकारप्रकार खनिगु आदि

२२९. भिक्षुपिं ! आगन्तुक भिक्षुपिसं बांलाक लायातःगु खाटा, मेच, बालिस, फंगा बांलाक तयातःगु त्वनेगु लः, छ्यलेगु लः, छचाख्यरं सुचुक बँ पुनातःगु परिवेण धयागु आवासिक भिक्षुपिनिगु आवासिक आकार, आवासिक लिङ्ग, आवासिक निमित्त व आवासिक आकृति खन । खना संशय जुल “आवासिक भिक्षुपिं दुला मदुला ?” संशय जुइका च्वपिं इमिसं माला मस्वः । ममासे पवारणा यात धाःसा दुष्कृति आपत्ति । संशय जुइका च्वपिं इमिसं माला स्वत नं मखंगुलिं पवारणा यात धाःसा अनापत्ति । संशय जुइका च्वपिं इमिसं माला स्वत, माला खन, खना छथासं पवारणा यात । अनापत्ति । संशय जुइका च्वपिं इमिसं माला स्वत, माला स्वया खंगु कारणं छपुचः जुया पवारणा यात धाःसा अनापत्ति । संशय जुइका च्वपिं इमिसं माला स्वत, माला स्वया खन, खना नं अलग्ग अलग्ग पवारणा यात धाःसा दुष्कृत्य आपत्ति । संशय जुइका च्वपिं इमिसं माला स्वत, माला स्वया खन, खना नं इपिं भिक्षुपिं “चाहे नाश थजु, चाहे विनाश थजु, इमिपाखें छु प्रयोजन दु” धका अलग्ग जुइगु यात न्त्यचीका बिया पवारणा यात धाःसा इमिपाखें थुल्लच्चय आपत्ति लाइगु खः ।

भिक्षुपिं ! आगन्तुक भिक्षुपिसं चंक्रमण यानाच्वंगु पालि सः, पाठ यानाच्वंगु सः, खैफागु सः, न्हिवागु सः, हाछिका तःगु सः धयागु आवासिक भिक्षुपिनिगु आवासिक आकार, आवासिक लिङ्ग, आवासिक निमित्त व आवासिक आकृति संशय जुल । “आवासिक भिक्षुपिं दु ला मदु ला ?” संशय जुइका च्वपिं इमिसं माला मस्वः । मस्वसे पवारणा यात धाःसा दुष्कृत्य आपत्ति । संशय जुइका च्वपिं इमिसं माला स्वत, माला स्वया मखं, मखना पवारणा यात धाःसा अनापत्ति । संशय जुइका च्वपिं इमिसं माला स्वत, माला खन, खना

छथासं पवारणा यात । अनापत्ति । संशय जुइका च्वपिं इमिसं माला स्वत । माला स्वया खन । खना अलग अलग पवारणा यात धाःसा दुष्कृत्य आपत्ति । संशय जुइका च्वपिं इमिसं माला स्वत, माला स्वया खन, खना इपिं भिक्षुपिं चाहे नाश थजु चाहे विनाश थजु, इमिपाखें छु प्रयोजन दु धका भेद जुइगुयात न्त्यचीका पवारणा यात धाःसा थुल्लच्चय आपत्ति लाइगु खः ।

भिक्षुपिं ! आवासिक भिक्षुपिसं न्हूगु पात्र, न्हूगु चीवर, न्हूगु चत्ति, तुत्ति सिला तःगु प्यागु बँ धयागु आगन्तुक भिक्षुपिनिगु आगन्तुक आकार, लिङ्ग निमित्त व आकृति खन । खना संशय जुल । “आगन्तुक भिक्षुपिं दु ला, मदु ला ?” संशय जुइका च्वपिं इमिसं माला मस्वः ममासे पवारणा यात । दुष्कृत्य आपत्ति । संशय जुइका च्वपिं इमिसं माला स्वत । माला स्वया मखं । मखना पवारणा यात, अनापत्ति । संशय जुइका च्वपिं इमिसं माला स्वत । माला स्वया खन । खना छथासं पवारणा यात । अनापत्ति । संशय जुइका च्वपिं इमिसं माला स्वत । माला स्वया खन । खना अलग अलग पवारणा यात । दुष्कृत्य आपत्ति । संशय जुइका च्वपिं इमिसं माला स्वत । माला स्वया खन । खना “चाहे नाश थजु चाहे विनाश, छु प्रयोजन दु इमिपाखें” धका अलग जुइगुयात न्त्यचीका पवारणा यात । थुल्लच्चय आपत्ति ।

भिक्षुपिं ! आवासिक भिक्षुपिसं आगन्तुक, भिक्षुपिनिगु पला छ्यूगु सः लाकां थाथायागु सः, मुसुतःगु सः, न्हिवाःगु सः धयागु आगन्तुक आकार, लिङ्ग, निमित्त व आकृति ताःगु जुयाच्चन । ताया संशय जुल “आगन्तुक भिक्षुपिं ! दु ला मदुला ?” संशय जुइका च्वपिं इमिसं माला मस्वः । ममासे पवारणा यात, दुष्कृत्य आपत्ति । संशय जुइका च्वपिं इमिसं माला स्वत । माला स्वया मखं । मखना पवारणा यात । अनापत्ति । संशय जुइका च्वपिं इमिसं माला स्वत । माला स्वया खन । खना छथासं पवारणा यात । अनापत्ति । संशय जुइका च्वपिं इमिसं माला स्वत । माला स्वया खन । खना अलग अलग पवारणा यात, दुष्कृत्य आपत्ति । संशय जुइका च्वपिं इमिसं माला स्वत । माला स्वया खन । खना “चाहे नाश थजु चाहे विनाश थजु, इमिपाखें छु प्रयोजन दु धका भेद जुइगुयात न्त्यचीका पवारणा यात । थुल्लच्चय आपत्ति ।”

Dhamma Digital

१३६. नानासंवासकादीहि पवारणा नाना संवास दुपिं भिक्षुपिं आदिलिसे पवारणा यायेगु

२३०. भिक्षुपिं ! आगन्तुक भिक्षुपिसं भिन्न भिन्न सहवास दुपिं आवासिक भिक्षुपिंत खनाच्चन । उपिं आगन्तुक भिक्षुपिसं (आवासिक भिक्षुपिन्त) समानगु सहवास दुपिं भिक्षुपिं खः धका मती तल । समानगु सहवास दुपिं धका मती तथा मन्यं । मन्यंसे (बुभ्ने मयाःसे) छथासं पवारणा यात धाःसा अनापत्ति । उपिं आगन्तुक भिक्षुपिसं इमिसं न्यन, न्यना सर्वेक्षण यायेधुंका (उगु दृष्टियात) त्याग याके बीमफुसे हे छथासं पवारणा यात धाःसा दुष्कृत्य आपत्ति । उपिं आगन्तुक भिक्षुपिसं न्यन । न्यना सर्वेक्षण यायेधुंका नं (इमिगु दृष्टियात) त्याग याके बी मफुगुलिं अलग अलग पवारणा यात धाःसा अनापत्ति ।

भिक्षुपिं ! आगन्तुक भिक्षुपिसं समानगु सहवास दुपिं आवासिक भिक्षुपिंत खना च्वन । उपिं आगन्तुक भिक्षुपिसं (आवासिक भिक्षुपिन्त) भिन्न भिन्न सहवास दुपिं धका दृष्टि दया (इमिगु दृष्टियात) मन्यंसे बुभ्ने मयासे छपुचः जुया पवारणा यात धाःसा दुष्कृत्य आपत्ति । मती तथा तल । भिन्न भिन्न सहवास दुपिं धका मती तथा मन्यं । मन्यंसे छथासं उपोसथ यात । दुष्कृत्य आपत्ति । इपिं आगन्तुक भिक्षुपिसं न्यना बुभ्ने यायेधुंका (इमिगु दृष्टियात) त्याग याके बइधुंका अलग अलग पवारणा यात धाःसा दुष्कृत्य आपत्ति । इपिं

आगन्तुक भिक्षुपिसं न्यना सर्वेक्षण यायेधुंका (इमिगु दृष्टियात) त्याग याके बी फयेधुंका छपुचः जुया छथासं पवारणा यात धाःसा अनापत्ति ।

भिक्षुपिं ! आवासिक भिक्षुपिसं भिन्न भिन्न असमानगु सहवास दुपिं आगन्तुक भिक्षुपित खनाच्वन । उपिं आवासिक भिक्षुपिसं (आगन्तुक भिक्षुपिन्त) समानगु सहवास दुपिं धका दृष्टि दया (उगु दृष्टियात) मन्यं सर्वेक्षण मयासे हे अपुचः जुया छथासं पवारणा यात धाःसा अनापत्ति । उपिं आवासिक भिक्षुपिसं न्यना सर्वेक्षण याना (इमिगु दृष्टियात) परित्याग याके बी मफुसे हे सर्वेक्षण मयासे छथासं पवारणा यात धाःसा दुष्कृत्य आपत्ति । उपिं आवासिक भिक्षुपिसं न्यना सर्वेक्षण यायेधुंका (इमिगु दृष्टियात) त्याग याके बी मफुगुलिं अलग अलग पवारणा यात धाःसा अनापत्ति ।

भिक्षुपिं ! आवासिक भिक्षुपिसं समानगु सहवास दुपिं आगन्तुक भिक्षुपित खनाच्वन । उपिं आवासिक भिक्षुपिसं (आगन्तुक भिक्षुपिन्त) भिन्न भिन्न सहवास दुपिं धका दृष्टि दया (दृष्टियात) मन्यंसे बुभ्रे मयासे छपुचः जुया छथासं पवारणा यात धाःसा दुष्कृत्य आपत्ति । उपिं आवासिक भिक्षुपिसं न्यना सर्वेक्षण यायेधुंका (इमिगु दृष्टियात) त्याग याके बी फयेका अलग अलग पवारणा यात धाःसा दुष्कृत्य आपत्ति । उपिं आवासिक भिक्षुपिसं न्यना सर्वेक्षण यायेधुंका (इमिगु दृष्टियात) त्याग याके बी फुगुलिं छथासं छपुचः जुया पवारणा यात धाःसा अनापत्ति ।

१३७. न गन्तव्ववार वने मज्ज्यूयात कनातःगु

२३१. भिक्षुपिं ! उगु पवारणाया दिनयसंघ गाःगु व अन्तराय दुगुयात छखे चीका भिक्षुपिं न्हूगु विहारं भिक्षुपिं मदुगु विहारय् वनेमज्जू । भिक्षुपिं ! पवारणाया दिनयसंघ गाःगु व अन्तराय दुगुयात छखे चीका भिक्षुपिं दुगु विहारं भिक्षुपिं मदुगु विहार मखुगु फल्वा धर्मशाला आदि थासय् वनेमज्जू । भिक्षुपिं ! पवारणाया दिनय संघ गाःगु व अन्तराय दुगुयात छखे चीका भिक्षुपिं दुगु विहारं भिक्षुपिं मदुगु विहारय् वा विहार मखुगु फल्वा धर्मशाला आदि थासय् वनेमज्जू ।

भिक्षुपिं ! उगु पवारणाया दिनयसंघ गाःगु व अन्तराय दुगुयात छखे चीका भिक्षुपिं न्हूगु दुगु विहार मखुगु फल्वा धर्मशाला आदि थासं भिक्षुपिं मदुगु विहारय् वनेमज्जू । भिक्षुपिं ! उगु पवारणाया दिनयसंघ गाःगु व अन्तराय दुगुयात छखे चीका भिक्षुपिं दुगु विहार मखुगु फल्वा धर्मशाला आदि थासं भिक्षुपिं मदुगु विहार मखुगु फल्वा धर्मशाला आदि थासय् वनेमज्जू । भिक्षुपिं ! उगु पवारणाया दिनय संघ गाःगु व अन्तराय दुगुयात छखे चीका भिक्षुपिं दुगु विहार मखुगु फल्वा धर्मशाला आदि थासं भिक्षुपिं मदुगु विहारय् वा विहार मखुगु फल्वा धर्मशाला आदि थासय् वनेमज्जू ।

भिक्षुपिं ! उगु पवारणायादिनयसंघ गाःगु व अन्तराय दुगुयात छखे चीका भिक्षुपिं दुगु विहार वा विहार मखुगु फल्वा धर्मशाला आदि थासं भिक्षुपिं मदुगु विहारय् वनेमज्जू । भिक्षुपिं ! उगु पवारणाया दिनयसंघ गाःगु व अन्तराय दुगुयात छखे चीका भिक्षुपिं दुगु विहारं वा भिक्षुपिं मदुगु विहार मखुगु फल्वा धर्मशाला आदि थासय् वनेमज्जू । भिक्षुपिं ! पवारणाया दिनय संघ गाःगु व अन्तराय दुगुयात छखे चीका भिक्षुपिं दुगु विहार वा विहार मखुगु फल्वा धर्मशाला आदि थासं भिक्षुपिं मदुगु विहारय् वा विहार मखुगु फल्वा धर्मशाला आदि थासय् वनेमज्जू ।

१३९. वज्जनीयपुग्गलसन्दस्सना चीका छ्वयेब्हःपिं वर्जनीय पुद्गल सन्दर्शन

२३३. भिक्षुपिं ! भिक्षुणी फेतुनाच्चंगु परिषदय् पवारणा यायेमज्जू । गुम्हसिनं पवारणा याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति । भिक्षुपिं ! शिक्षामान, श्रामणेर, श्रामणेरी, शिक्षा त्वःतेधुंकुम्ह पाराजिकाय् थ्यंम्ह फेतुनाच्चंगु परिषदय् पवारणा यायेमज्जू । गुम्हसिनं पवारणा याइ । दुष्कृत्य आपत्ति ।

आपत्ति मखना पित्तिका च्वंम्ह फेतुनाच्चंगु परिषदय् पवारणा यायेमज्जू । गुम्हसिनं पवारणा याइ, विनय कर्मानुसारं यायेमाः । आपत्ति उपचार मयाःगुलिं पित्तिका च्वंम्ह । मभिंगु दृष्टि त्याग मयासे च्वंगुलिं पित्तिका च्वंम्ह फेतुनाच्चंगु परिषदय् पवारणा यायेमज्जू । गुम्हसिनं पवारणा याइ, विनय कर्मानुसारं यायेमाः ।

नपुंसक फेतुनाच्चंगु परिषदय् पवारणा यायेमज्जू । गुम्हसिनं पवारणा याइ, दुष्कृत्य आपत्ति । खुया सहवास याम्ह, तीर्थकरय् लिहाँ वंम्ह । तिश्चीन । मां स्याःम्ह । अबु स्याःम्ह । अरहन्तघातक । भिक्षुणी स्यंकुम्ह । संघभेद याम्ह । बुद्धयात हि पिकाम्ह, निगू लिङ्ग दुम्ह फेतुनाच्चंगु परिषदय् पवारणा यायेमज्जू । गुम्हसिनं पवारणायाइ । दुष्कृत्य आपत्ति ।

भिक्षुपिं ! परिषद् मदनिगुयात छखे तथा वासीगु पवारणा बिइगुद्वारा पवारणा यायेमज्जू । संघं मिले जुइगुयात छखे तथा पवारणा मखुगु दिनय् पवारणा यायेमज्जू ।

निगूगु भाणवार क्वचाल ।

१४०. द्वेवाचिकादिपवारणा निको निको आदि धया यायेगु पवारणा

२३४. उगु समयय् कोशल देशया जनपदय् छगू विहारय् पवारणाया दिनय् जंगलि मनुतय्गु भय दुगु जुल । भिक्षुपिसं तेवाचिक पवारणा याये मफु । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! द्वेवाचिक (निको धया) पवारणा यायेगु अनुमति बियाचवना ।

ततःधंगु जंगलि मनुतय्गु भय दुगु जुल । भिक्षुपिसं द्वेवाचिक पवारणा नं याये मफु । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! एकवाचिक (छको धया) पवारणा यायेगु अनुमति बियाचवना ।

ततःधंगु जंगलि मनुतय्गु भय दुगु जुल । भिक्षुपिसं एकवाचिक पवारणा याये मफु । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! मिले जूगु वास दुपिं छपुचः जुया पवारणा यायेगु अनुमति बियाचवना ।

उगु समयय् छगू विहारय् पवारणाया दिनय् दान ब्यूवःपिं मनुतय्गु कारणं अप्वः याना चाकटे जुइगु जुयाचवन । अले उपिं भिक्षुपितं थथे जुल – “दान ब्यूवःपिं मनुतय्गु कारणं अप्वः याना चाकटे जुल, संघं तेवाचिक पवारणा यात धाःसा संघं पवारणा याःगु जुइ मखु । थ्व चाकटे जुया द्यो तुइया वइ, गुकथं जिमिसं व्यवहार याये माली ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! छगू विहारय् पवारणाया दिनय् दान ब्यूवःपिं मनुतय्गु कारणं अप्वः याना चाकटे जुइगु जुयाचवन । भिक्षुपिं ! अन भिक्षुपितं थथे जुल “दान ब्यूवःपिं मनुतय्गु कारणं अप्वः याना चाकटे जुल, संघं तेवाचिक पवारणा यात धाःसा संघं पवारणा याःगु जुइ मखु । थ्व चाकटे जुया द्यो तुइया वइ ।” सःस्यूम्ह समर्थ दुम्ह भिक्षुं संघयात सिइके बिइमाः—

“भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहँ, दान ब्यूवःपिं मनूतय्गु कारणं अप्वः याना चाकटे जुइगु जुयाच्चन, संघं तेवाचिक पवारणा यात धाःसा संघं पवारणा याःगु जुइ मखु, थ्व चाकटे जुया घो तुइया वइ । यदि संघया योग्यगु अवस्था दत धाःसा संघं द्वेवाचिक, एकवाचिक, मिले जूगु वास दुपिं छपुचः जुया पवारणा याना बिज्याहँ ।”

भिक्षुपिं ! छगू विहारय् पवारणाया दिनय् धर्म उपदेश याना च्वपिं भिक्षुपिसं । सुत्र संगायन याना च्वपिं भिक्षुपिसं । विनय निर्णय याना च्वपिं भिक्षुपिसं । धर्मसाकच्छा याना च्वपिं भिक्षुपिसं । कलह याना च्वपिं भिक्षुपिनिगु कारणं याना अप्वः याना चाकटे जुइगु जुयाच्चन । अन भिक्षुपित थथे जुल – “कलह याना च्वपिं भिक्षुपिनिगु कारणं याना अप्वः याना चाकटे जुयाच्चन । संघं तेवाचिक पवारणा यात धाःसा संघं पवारणा याःगु जुइ मखु । थ्व चा कटे जुया घो तुइया वइ ।” सःस्यूम्ह समर्थ दुम्ह भिक्षु संघयात सिइके बिइमाः –

“भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहँ । कलह याना च्वपिं भिक्षुपिनिगु कारणं याना अप्वः याना चा कटे जुइगु जुयाच्चन । संघं तेवाचिक पवारणा यात धाःसा संघं पवारणा याःगु जुइ मखु । अथे जुल धाःसा चा कटे जुया घो तुइया वइ । यदि संघया योग्यगु अवस्था दत धाःसा संघं द्वेवाचिक एकवाचिक समानवाचिक (समान वस्त्र दुपिं) छपुचः जुया पवारणा याना बिज्याहँ” धका सिइके बिइमाः ।

उगु समयय् कोशल देशया जनपदय् छगू विहारय् पवारणाया दिनय् आपालं भिक्षुसंघ मुंगु जुयाच्चन । वा मज्वःगु थाय् नं भतिचा जुयाच्चन । ख्वात्तुक सुपाँय् थाहाँ वयाच्चन । अले उपिं भिक्षुपित थथे जुल । “आपालं भिक्षुसंघ मुनाच्चन । वा मज्वःगुथाय् भतिचा ख्वात्तुक सुपाँय् थाहाँ वल । संघं तेवाचिक पवारणा यात धाःसा संघं पवारणा याःगु जुइ मखु । अथे जुलकि वा वइ, जिमिसं गुकथं व्यवहार याये माली ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! छगू विहारय् पवारणाया दिनय् आपालं भिक्षुसंघ मुनाच्चन । वा मज्वःगुथाय् नं भतिचा जुयाच्चन । ख्वात्तुक सुपाँय् थाहाँ वयाच्चन । अन भिक्षुपित थथे जुल । “आपालं भिक्षु संघ मुनाच्चन । वा मज्वःगुथाय् नं भतिचा, ख्वात्तुक सुपाँय् थाहाँ वल, संघं तेवाचिक पवारणा यात धाःसा संघं पवारणा याःगु जुइ मखु । वा वइ ।” सःस्यूम्ह समर्थ दुम्ह भिक्षु संघयात सिइके बिइमाः ।

“भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहँ । आपालं भिक्षुसंघ मुनाच्चन । वा मज्वःगु थाय् भतिचा, ख्वात्तुक सुपाँय् थाहाँ वल । संघं तेवाचिक पवारणा यात धाःसा संघं पवारणा याःगु जुइ मखु, वा वइ । यदि संघया योग्यगु अवस्था दत धाःसा संघं द्वेवाचिक एकवाचिक समानवाचिक दुपिं छपुचः जुया पवारणा याना बिज्याहँ” धका सिइके बिइमाः ।

भिक्षुपिं ! छगू विहारय् पवारणाया दिनय् जुजुयापाखें अन्तराय जुयाच्चन । उगु समय् खुँयागु अन्तराय, मियागु अन्तराय, लःयागु अन्तराय, मनूयागु अन्तराय, अमनूष्ययागु अन्तराय, जंगली जन्तुतय्गु अन्तराय, सर्पयागु अन्तराय, जीवनयागु अन्तराय व ब्रह्मचर्ययागु अन्तराय जुयाच्चन । अन भिक्षुपित थथे जुल – “थ्व ब्रह्मचर्य अन्तराय खः । संघं तेवाचिक पवारणा यात धाःसा संघं पवारणा याःगु जुइ मखु । थ्व ब्रह्मचर्य अन्तराय जुइ ।” सःस्यूम्ह समर्थ दुम्ह भिक्षु संघयात सिइके बिइमाः ।

“भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहँ, थ्व ब्रह्मचर्य अन्तराय खः, संघं तेवाचिक पवारणायात धाःसा संघं पवारणा याःगु जुइ मखु । थ्व ब्रह्मचर्य अन्तराय जुइ, यदि संघया योग्यगु अवस्था दत धाःसा संघं द्वेवाचिक एकवाचिक समानवाचिकपिं छपुचः जुया पवारणा याना बिज्याहँ” धका सिइके बिइमाः ।

१४१. पवारणाठपन पवारणा तयेगु (स्थापना यायेगु)

२३५. उगु समयय् छवर्गीय भिक्षुपिसं आपत्तिसहितं पवारणा यानाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! आपत्तिसहितं पवारणा यायेमज्जू । गुम्हसिनं पवारणा याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति । भिक्षुपिं ! गुम्हसिनं आपत्तिसहित जुया पवारणा याइ, वयात स्वीकृति बिइका आपत्तिं चोदना यायेगु अनुमति बियाच्चना ।

उगु समयय् छवर्गीय भिक्षुपिसं स्वीकृतिया नितिं प्रार्थना याःबले स्वीकृति बिइगु इच्छा मयागु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! स्वीकृति मब्यूम्हसित पवारणा थातिं तयेगु अनुमति बियाच्चना । भिक्षुपिं ! थुकथं थातिं तयेमाः । चतुर्दशी वा पण्णरसीखुनु पवारणाया दिनय् उम्ह पुद्गल न्ह्योने दुगु संघया दथुइ उला क्यनेमाः - “भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहुँ, फलानाम्ह पुद्गल आपत्तिसहित म्ह, वयात पवारणा थातिं तयाच्चना । उम्ह (भिक्षुया) न्ह्योने पवारणा यायेमज्जू । थुकथं पवारणा थातिं तःगु जुइगु खः ।

भिक्षुपिं ! उगु समयय् छवर्गीय भिक्षुपिसं “न्हापा जिमित सदाचारया अभिलाषी भिक्षुपिसं पवारणा थातिं तइगु जुयाच्चन ।” धका न्ह्यवःहे शुद्धपिं व आपत्ति मदुपिं भिक्षुपिंत विषयवस्तु मदुगुली कारण मखुगुली पवारणा थातिं तइगु जुयाच्चन । पवारणा यायेधुंकुपित नं पवारणा थातिं तइगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! शुद्धपिं आपत्ति मदुपिं भिक्षुपिंत विषयवस्तु मदुगुली कारण मखुगुलीपवारणा थातिं तयेमज्जू । गुम्हसिनं पवारणा थातिं तइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति । भिक्षुपिं ! पवारणा यायेधुंकुपित नं पवारणा थातिं तये मज्जू । गुम्हसिनं तइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति ।

२३६. भिक्षुपिं ! थुकथं पवारणा थातिं तःगु जुइ । थुकथं थातिं मतःगु जुइ । भिक्षुपिं ! गुकथं पवारणा थातिं मतःगु जुइ ? भिक्षुपिं ! तेवाचिक पवारणा न्यंकेधुंका पवारणा थातिं तःगु जुल धाःसा पवारणा थातिं मतःगु जुइ । भिक्षुपिं ! द्वेवाचिक, एकवाचिक, समानवाचिकपिं छपुचः जुया पवारणा न्यंकेधुंका पवारणा थातिं तःगु जुल धाःसा पवारणा थातिं मतःगु जुइ । भिक्षुपिं ! थुकथं पवारणा थातिं मतःगु जुइ ।

भिक्षुपिं ! गुकथं पवारणा थातिं तःगु जुइ ? भिक्षुपिं ! तेवाचिक पवारणा न्यंके मधुनिवं पवारणा थातिं तःगु जुल धाःसा पवारणा थातिं तःगु जुइ । भिक्षुपिं ! द्वेवाचिक, एकवाचिक, समानवाचिकपिं छपुचः जुया पवारणा न्यंके मधुनिवं पवारणा थातिं तःगु जुल धाःसा पवारणा थातिं तःगु जुइ । भिक्षुपिं ! थुकथं पवारणा थातिं तःगु जुइ ।

२३७. भिक्षुपिं ! उगु पवारणाया दिनय् भिक्षुं भिक्षुयात पवारणा थातिं तइगु जुयाच्चन । यदि उम्ह भिक्षुयात मेपिं भिक्षुपिसं “थ्व आयुष्मान् परिशुद्ध मज्जूगु काय समाचारम्ह, परिशुद्ध मज्जूगु वची समाचारम्ह, परिशुद्ध मज्जूगु आजीविका दुम्ह, विनय (शिक्षापदत) मस्यूम्ह, विनय (शिक्षापद)य् चतुरता मदुम्ह, सोधपूछ यायेबले लिसः बिइगु समर्थ मदुम्ह खः” धका सिल धाःसा भिक्षु, गात (म्वाल) । लिउने च्वना ल्वायेगु यायेमते, न्ह्योने जवा सवा याना ल्वायेमते, विभिन्न प्रकारयागु खँपु ज्वना ल्वायेगु यायेमते, हातपात याना ल्वायेगु यायेमते धका वचनद्वारा दबे याना संघं पवारणा यायेमाः ।

भिक्षुपिं ! उगु पवारणाया दिनय् भिक्षुं भिक्षुयात पवारणा थातिं तयाच्चन । यदि उम्ह भिक्षुयात मेपिं भिक्षुपिसं “थ्व आयुष्मान् परिशुद्धगु काय समाचारम्ह, परिशुद्ध मज्जूगु वची समाचारम्ह, परिशुद्ध मज्जूगु

आजीविका दुम्ह, विनय (शिक्षापदत) मस्यूम्ह, विनय (शिक्षापद)य् चतुरता मदुम्ह, सोधपूछ यायेबले लिस: विइगु समर्थ मदुम्ह खः” धका सिल धा:सा धका दबे याना संघं पवारणा यायेमा: ।

भिक्षुपिं ! उगु पवारणाया दिनय् भिक्षुं भिक्षुयात पवारणा थातिं तयाच्वन । यदि उम्ह भिक्षुयात मेपिं भिक्षुपिंसं “ध्व आयुष्मान् परिशुद्धगु काय समाचारम्ह, परिशुद्धगु वची समाचारम्ह, परिशुद्ध मज्जूगु आजीविका दुम्ह, विनय (शिक्षापदत) मस्यूम्ह, विनय (शिक्षापद)य् चतुरता मदुम्ह, सोधपूछ यायेबले लिस: विइगु समर्थ मदुम्ह खः” धका सिल धा:सा भिक्षु म्वाल, लिउने च्वना ल्वायेगु यायेमते, न्ह्योने जवा सवा याना ल्वायेमते, विभिन्न प्रकारयागु खँपु ज्वना ल्वायेगु यायेमते, हातपात याना ल्वायेगु यायेमते” धका वचनद्वारा दबे याना संघं पवारणा यायेमा: ।

भिक्षुपिं ! उगु पवारणाया दिनय् भिक्षुं भिक्षुयात पवारणा थातिं तयाच्वन । यदि उम्ह भिक्षुयात मेपिं भिक्षुपिंसं “ध्व आयुष्मान् परिशुद्धगु काय समाचारम्ह, परिशुद्धगु वची समाचारम्ह, परिशुद्धगु आजीविका दुम्ह, विनय (शिक्षापदत) मस्यूम्ह, विनय (शिक्षापद)य् चतुरता मदुम्ह, सोधपूछ यायेबले लिस: विइगु समर्थ मदुम्ह खः” धका सिल धा:सा “भिक्षु गात, लिउने च्वना ल्वायेगु यायेमते, न्ह्योने जवासवा याना ल्वायेगु यायेमते, विभिन्न प्रकारयागु खँपु ज्वना ल्वायेगु यायेमते । हातपात याना ल्वायेगु यायेमते” धका वचनद्वारा दबे याना संघं पवारणा यायेमा: ।

भिक्षुपिं ! उगु पवारणाया दिनय् भिक्षुं भिक्षुयात पवारणा थातिं तयाच्वन । यदि उम्ह भिक्षुयात मेपिं भिक्षुपिंसं “ध्व आयुष्मान् परिशुद्धगु काय समाचारम्ह, परिशुद्धगुवची समाचारम्ह, परिशुद्धगु आजीविका दुम्ह, विनय (शिक्षापद)य् सःस्यूम्ह, विनय (शिक्षापद)य् चतुरता दुम्ह, सोधपूछ यायेबले लिस: विइगु समर्थ दुम्ह खः” धका सिल धा:सा वयात थथे धायेमा: - “आवुसो ! गुगु छं ध्व भिक्षुयात पवारणा थातिं तयाच्वन । छुगुगु विपत्तिया कारणं पवारणा तया च्वनागु ? शील स्यना तयागु ला ? आचरण स्यना तयागु ला ? दृष्टि स्यना तयागु ला ?” धका न्यनेमा: । वं थथे धाइ “शील स्यना तया च्वना, आचरण स्यना तया च्वना, दृष्टि स्यना तया च्वना ।” वयात थथे धायेमा: - “आयुष्मान् शील स्यंगु स्यूला ? आचरण स्यंगु स्यूला ? दृष्टि स्यंगु स्यूला ?” वं थथे धाइ- “आवुसो ! जिं शील स्यंगु स्यू, आचरण स्यंगु स्यू, दृष्टि स्यंगु स्यू ।”

वयात थथे धायेमा: - “आवुसो ! शीलविपत्ति छुकियात धाइ, आचरणविपत्ति छुकियात धाइ । दृष्टिविपत्ति छुकियात धाइ ।”

वं थथे धाइ- “प्यंगू पाराजिक व भिंस्वंगू संघादिसेस, शीलविपत्ति खः । थुल्लच्वय, पाचित्तिय, पाटिदेसनीय दुक्कट, दुब्भासित आचरणविपत्ति खः । मिथ्यादृष्टि (अहेतुकदृष्टि व अन्तर्गाहिकदृष्टि, शाश्वतदृष्टि, उच्छेददृष्टि) ध्व दृष्टिविपत्ति खः” धका यदि धाल धा:सा वयात थथे धायेमा: - “आवुसो ! गुगु छं ध्व भिक्षुयात पवारणा थातिं तयाच्वन । खना तयागु ला ? न्यना तयागु ला ? शंकां तयागु ला ?”

वं थथे धाइ - “खना तयाच्वना, न्यना तयाच्वना, शंकां तयाच्वना” धका धाल धा:सा वयात थथे धायेमा: - “आवुसो ! गुगु छं ध्व भिक्षुयात खना पवारणा तया च्वन । छं छु खना, गथे खना, छं गबले खना, छं गन खना ? पाराजिकाय् ला:गु खंगु ला ? संघादिसेसय् ला:गु खंगु ला ? थुल्लच्वय, पाचित्तिय, पाटिदेसनीय, दुक्कट, दुब्भासितय् ला:गु खंगु ला ? छं गन च्वं च्वना, ध्व भिक्षु गन च्वना च्वंगु, छं छु याना च्वना, ध्व भिक्षुं छु याना च्वन ।”

व भिक्षुं थथे धाइ - “आवुसो ! जिं ध्व भिक्षुयात खना पवारणा तयागु मखु, धात्थें ला न्यना पवारणा थातिं तयाच्वना” धका धाल धा:सा वयात थथे धायेमा: - “आवुसो ! गुगु छं ध्व भिक्षुयात न्यना

पवारणा थातिं तयाच्चन । छं छु न्यना, छं गथे न्यना, छं गबले न्यना, छं गन न्यना, 'पाराजिकाय् लाःगु न्यना ला ? संघादिसेसय् लाःगु न्यना ला ? थुल्लच्चय, पाचित्तिय, पाटिदेसनीय, दुक्कट, दुब्भासितय् लाःगु न्यना ला ? भिक्षुयागु खं न्यनागु ला ? भिक्षुणीयागु खं, शिक्षामानयागु खं, श्रामणेरयागु खं, श्रामणेरीयागु खं, उपासकयागु खं, उपासिकायागु खं, जुजुयागु खं, जुजुया मन्त्रीपिनिगु खं, तीर्थकरपिनिगु खं व तीर्थकरया श्रावकपिनिगु खं न्यनागु ला ?'

वं थथे धाइ - "आवुसो ! जिं थ्व भिक्षुयात न्यना पवारणा थातिं तयागु मखु, धात्थें ला शंकां पवारणा थातिं तयागु खः" धका धाल धाःसा वयात थथे धायेमाः - "आवुसो ! गुगु छं थ्व भिक्षुयात शंकां पवारणा थातिं तयाच्चन, छुकियात शंका जुयाच्चन, गथे शंका जुयाच्चन, गबले शंका जुयाच्चन, गन शंका जुयाच्चन ? 'पाराजिका आपत्ती थ्यनाच्चन धका शंका जुयाच्चंगु ला ? संघादिसेस आपत्ती थ्यनाच्चन धका शंका जुयाच्चंगु ला ? थुल्लच्चय, पाचित्तिय, पाटिदेसनीय, दुक्कट, दुब्भासित आपत्ती थ्यनाच्चन धका शंका जुयाच्चंगु ला ? भिक्षुयाके न्यना शंका तयागुला ? भिक्षुणी, शिक्षामान, श्रामणेर श्रामणेरी, उपासक, उपासिका, जुजुपिं, जुजुया मन्त्रीपिं, तीर्थकर, तीर्थकर श्रावकपिंके न्यना शंका तयागु ला ?'

वं थथे धाइ - "आवुसो ! जिं थ्व भिक्षुयात शंकां पवारणा तयागु मखु । जिं थ्व भिक्षुयात छु कारणं पवारणा तयाच्चना धयागु जिं नं मस्यू" धका धाल धाःसा भिक्षुपिं ! व चोदना यायेसःम्ह भिक्षुं न्यना परिक्षण यायेगुद्वारा सः स्यूपिं सब्रह्मचारीपिनिगु चित्तयात प्रसन्न तायेके मफुत धाःसा "चोदना याका च्वंम्ह भिक्षुयात उपहास यायेमज्यू (आरोप लगे यायेमज्यू) धका धाये ल्वःजू ।"

भिक्षुपिं ! यदि व चोदना यायेसःम्ह उम्ह भिक्षुं न्यना परिक्षण यायेगुद्वारा सःस्यूपिं सब्रह्मचारीपिंत चित्तयात प्रसन्न तायेके फत धाःसा "चोदना याका च्वंम्ह भिक्षुयात उपहास यायेबहःगु जुयाच्चन (आरोप लगे यायेबहःजू) धका धाये ल्वःजू ।"

भिक्षुपिं ! यदि व चोदना यायेसःम्ह उम्ह भिक्षुं (खनिगु ताइगु शंका जुइगु) च्वःमदुगु पाराजिकआपत्तिद्वारा आरोप लगे यायेगु यात, स्वीकार यात धाःसा संघादिसेस आपत्ति द्यतना संघं पवारणा यायेमाः । भिक्षुपिं ! यदि व चोदना यायेसःम्ह उम्ह भिक्षुं(खनिगु ताइगु शंका जुइगु) च्वःमदुगु संघादिसेस आपत्तिद्वाराआरोप लगे यायेगु यात, स्वीकार यात धाःसा विनयानुसारं उपचार याके बिया संघं पवारणा यायेमाः । भिक्षुपिं ! यदि व चोदना यायेसःम्ह भिक्षु (खनिगु ताइगु शंका जुइगु) च्वःमदुगु थुल्लच्चयं, पाचित्तियं, पाटिदेसनीय, दुक्कटं, दुब्भासित आपत्तिद्वारा आरोप लगे यायेगु यात, स्वीकार यात धाःसा विनयानुकूलं उपचार याके बिया संघं पवारणा यायेमाः । भिक्षुपिं ! यदि व चोदना याकेबहःम्ह भिक्षुं "पाराजिका आपत्ती लाःगु खः" धका स्वीकार यात धाःसा च्युत याना संघं पवारणा यायेमाः । भिक्षुपिं ! यदि व चोदना याकेबहःम्ह भिक्षुं "संघादिसेस आपत्ती लाःगु खः" धका स्वीकार यात धाःसा संघादिसेस आपत्ती द्यतना संघं पवारणा यायेमाः । भिक्षुपिं ! यदि व चोदना याकेबहःम्ह भिक्षुं थुल्लच्चय, पाचित्तिय, पाटिदेसनीय, दुक्कट दुब्भासिन आपत्ती लाःगु खः" धका स्वीकार यात धाःसा विनयानुकूलं उपचार याके बिया संघं पवारणा यायेमाः ।

१४२. थुल्लच्चयवत्थुकादि

थुल्लच्चयवस्तुक आदि

२३८. भिक्षुपिं ! उगु पवारणाया दिनय् भिक्षु थुल्लच्चय आपत्ती लाःगु जुयाच्चन । गुलिं भिक्षुपिं थुल्लच्चय आपत्ती लात धयागु दृष्टि दुपिं जुयाच्चन । गुलिं भिक्षुपिं संघादिसेस आपत्ती लात धयागु दृष्टि

दुपिं जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! गुपिं भिक्षुपिं थुल्लच्चय आपत्ती लात धयागु दृष्टि दुपिं खः । भिक्षुपिं ! उपिं भिक्षुपिंसं व भिक्षुयात छखेपाखे चीके बीया धर्मानुकूलं उपचार याके बिया संघयाथाय् वना वयात थथे धायेमाः - “आवुसो ! व भिक्षु गुगु आपत्ती लाःगु खः, वयात धर्मानुकूलं सचे यायेधुंकल, यदि संघया योग्यगु अवस्था दत धाःसा, संघं पवारणा याना बिज्याहूँ ।” भिक्षुपिं ! उगु पवारणाया दिनय् भिक्षु थुल्लच्चय आपत्ती लाःगु जुयाच्चन । गुलिं भिक्षुपिं थुल्लच्चय आपत्ती लात धयागु दृष्टि दुपिं जुयाच्चन । गुलिं भिक्षुपिं पाचित्तिय आपत्ती लात धयागु दृष्टि दुपिं जुयाच्चन । गुलिं भिक्षुपिं पाटिदेसनीय आपत्ती लात धयागु दृष्टि दुपिं जुयाच्चन । गुलिं भिक्षुपिं थुल्लच्चय आपत्ती लात धयागु दृष्टि दुपिं जुयाच्चन । गुलिं दुष्कृत्य आपत्ती लात धयागु दृष्टि दुपिं जुयाच्चन । गुलिं भिक्षुपिं थुल्लच्चय आपत्ती लात धयागु, गुलिं दुब्भासित आपत्ती लात धयागु दृष्टि दुपिं जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! गुपिं भिक्षुपिं थुल्लच्चय आपत्ती लात धयागु दृष्टि दुपिं जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! उपिं भिक्षुपिंसं व भिक्षुयात छखेपाखे चीके बीया धर्मानुकूलं उपचार याके बिया संघयाथाय् वना वयात थथे धायेमाः - “आवुसो ! व भिक्षु गुगु आपत्ती लानाच्चन, वयात धर्मानुकूलं सचे यायेधुंकल, यदि संघया योग्यगु अवस्था दत धाःसा संघं पवारणा याना बिज्याहूँ ।”

भिक्षुपिं ! उगु पवारणाया दिनय् पाचित्तिय आपत्ती लाःगु जुयाच्चन । पाटिदेसनीय आपत्ती, दुक्कट आपत्ती, दुब्भासित आपत्ती लाःगु जुयाच्चन । गुलिं भिक्षुपिं दुब्भासित आपत्ती लात धयागु दृष्टि दुपिं जुयाच्चन । गुलिं भिक्षुपिं संघादिसेस आपत्ती लात धयागु दृष्टि दुपिं जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! गुपिं भिक्षुपिं दुब्भासित आपत्ती लात धयागु दृष्टि दुपिं जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! उपिं भिक्षुपिंसं व भिक्षुयात छखेपाखे चीके बीया धर्मानुकूलं उपचार याके बिया संघयाथाय् वना वयात थथे धायेमाः - “आवुसो ! व भिक्षु गुगु आपत्ती लानाच्चन, वयात धर्मानुकूलं सचे यायेधुंकल, यदि संघया योग्यगु अवस्था दत धाःसा संघं पवारणा याना बिज्याहूँ ।”

भिक्षुपिं ! पवारणाया दिनय् भिक्षु दुब्भासित आपत्ती लाःगु जुयाच्चन । गुलिं भिक्षुपिं दुब्भासित आपत्ती लात धयागु दृष्टि दुपिं जुयाच्चन । गुलिं भिक्षुपिं थुल्लच्चय आपत्ती लात धयागु दृष्टि दुपिं जुयाच्चन । गुलिं भिक्षुपिं दुब्भासित आपत्ती लात धयागु दृष्टि दुपिं जुयाच्चन । गुलिं भिक्षुपिं पाचित्तिय आपत्ती लात धयागु दृष्टि दुपिं, गुलिं भिक्षुपिं दुब्भासित आपत्ती लात धयागु दृष्टि दुपिं, गुलिं भिक्षुपिं पाटिदेशनीय लात धयागु दृष्टि दुपिं, गुलिं भिक्षुपिं दुब्भासित आपत्ती लात धयागु दृष्टि दुपिं, गुलिं भिक्षुपिं दुष्कृत्य आपत्ती लात धयागु दृष्टि दुपिं जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! गुपिं भिक्षुपिं दुब्भासित आपत्ती लात धयागु दृष्टि दुपिं जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! उपिं भिक्षुपिंसं व भिक्षुयात छखेपाखे चिके बीया धर्मानुकूलं उपचार याके बिया संघयाथाय् वना वयात थथे धायेमाः- “आवुसो ! व भिक्षु गुगु आपत्ती लानाच्चन, वयात धर्मानुकूलं सचे यायेधुंकल, यदि संघया योग्यगु अवस्था दत धाःसा संघं पवारणा याना बिज्याहूँ ।”

१४३. वत्थुठपनादि

वस्तु स्थापनादि

२३९. भिक्षुपिं ! उगु पवारणाया दिनय् भिक्षु संघया दथुइ (दोष) उला क्यनेमाः - “भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहूँ, थ्व विषयवस्तु खने दयाच्चन, व्यक्ति खने मदु । यदि संघया योग्यगु अवस्था दत धाःसा विषयवस्तु त्वःता, संघं पवारणा याना बिज्यायेमाः” धका धाल धाःसा वं वयात थथे धायेमाः - “आवुसोपिं ! भगवान् बुद्धं शीलविशुद्धपितं पवारणा यायेगु प्रज्ञप्त याना बिज्यात । यदि विषयवस्तु जक खने दया व्यक्ति खने मन्त धाःसा आःहे उगु विषयवस्तुद्वारा संशय दुम्ह व्यक्तियात धायेमाल ।”

भिक्षुपि ! उगु पवारणाया दिनय् भिक्षुं संघया दथुइ प्रकट याना क्यनेमा: - “भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहुँ थ्व व्यक्ति खने दयाच्वन, विषयवस्तु खने मद्दु, यदि संघया योग्यगु अवस्था दत धा:सा व्यक्ति यातत्व:ता संघं पवारणा याना बिज्यायेमा:” धका धाल धा:सा वं वयात थये धायेमा: - “आवुसोपिं ! भगवान् बुद्धं मिलेचले जुया च्वपिं भिक्षुपित पवारणा यायेगु प्रज्ञप्त याना बिज्यात । यदि व्यक्ति जक खनेदया विषयवस्तु खने मन्त धा:सा, आ:हे उम्ह व्यक्ति यागु दोषयात धायेमाल ।”

भिक्षुपि ! उगु पवारणाया दिनय् भिक्षुं संघया दथुइ प्रकट याना क्यनेमा: - “भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहुँ, थ्व विषयवस्तु व व्यक्ति खने दयाच्वन, यदि संघया योग्यगु अवस्था दत धा:सा विषयवस्तु व व्यक्ति छखे तया संघं पवारणा याना बिज्यायेमा:” धका धाल धा:सा वं वयात थये धायेमा: - “आवुसोपिं ! भगवान् बुद्धं शीलविशुद्धपिं व मिलेचले जूपित पवारणा यायेगु प्रज्ञप्त याना बिज्यात । यदि विषयवस्तु व व्यक्ति खने दत धा:सा आ:हे उगु विषयवस्तु व उम्ह व्यक्ति यात धायेमाल ।”

भिक्षुपि ! यदि पवारणा न्ह्यव:विषयवस्तु खने दया पवारणाया लिपा व्यक्ति खने दत धा:सा चोदना याये योग्य जू । भिक्षुपि ! यदि पवारणाया न्ह्यव: व्यक्ति खने दया लिपा विषयवस्तु खने दत धा:सा चोदना याये योग्य जू । भिक्षुपि ! यदि पवारणाया न्ह्यव: विषयवस्तु व व्यक्ति खने दत धा:सा उगु निर्णययात यदि पवारणा यायेधुंका मुद्दा दोहरय् यात धा:सा मुद्दा दोहरय् या:गु कारणं लगे जुइगु पाचित्तिय आपत्ति लाइ ।

१४४. भण्डनकारकवत्थु ल्वापु ल्वापु याइगु वस्तु

२४०. उगु समयय् गुलिं खने मात्रं जक पासा जुइ नपिं, नया त्वना जक पासा जुइ नपिं, आपालं भिक्षुपिं कोशल देशया जनपदय् छगू विहारय् वर्षावास च्वनाच्वन । उपिं भिक्षुपिनिलिक्क लिउने च्वना ल्वाइपिं, न्ह्योने खं खं ल्वाइपिं, हात पात याना ल्वाइपिं, खँ अप्व:पिं, संघय् ल्वापु थइपिं मेपिं भिक्षुपिं वर्षावास च्वनाच्वंगु जुयाच्वन - “वर्षावास सिधइपिं उपिं भिक्षुपिसं पवारणा याइबले जिमिसं पवारणा थातिं तये (तया बिइ) ।” धका मती तया वर्षावास च्वंगु जुयाच्वन । उपिं भिक्षुपिसं ताल - “जिमिलिक्क लिउने च्वना ल्वाइपिं, न्ह्योने खं खं ल्वाइपिं, हातपात याना ल्वाइपिं, खँ अप्व:पिं, संखय् ल्वापु थइपिं मेपिं भिक्षुपिं वर्षावास च्वंवाच्वन । जिमिसं वर्षावासं दनावइपिं उपिं भिक्षुपित पवारणा याइबले पवारणा थातिं तये ।” जिमिसं गुकथं व्यवहार याये माली । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात ।

भिक्षुपिं ! गुलिं खने मात्रं जक पासा जुइ नपिं, नया त्वना जुया पासा जुइ नपिं आपालं भिक्षुपिं छगू विहारय् वर्षावास च्वंच्वन । इमि लिक्क लिउने च्वना ल्वाइपिं, न्ह्योने खं खं ल्वाइपिं, हातपात याना ल्वाइपिं, खँ अप्व:पिं, संघय् ल्वापु थइपिं मेपिं भिक्षुपिं वर्षावास च्वंवाच्वन - “वर्षावासं दनेवं उपिं भिक्षुपित पवारणा याइबले जिमिसं पवारणा थातिं तये ।” भिक्षुपिं ! उपिं भिक्षुपिसं निगू स्वंगू उपोसथ चातुर्दशीखुनु यायेगु पवारणा रूपय् यायेगु अनुमति बियाच्वना । “गुकथं जिमिसं उपिं ल्वापु थइपिं भिक्षुपिं स्वया न्हापा पवारणा याये माली ।” भिक्षुपिं ! लिउने च्वना ल्वाइपिं, न्ह्योने खं खं ल्वाइपिं, हातपात याना ल्वाइपिं, खँ अप्व:पिं, संघय् ल्वापु थइपिं उपिं भिक्षुपिं यदि उगु विहारय् वल धा:सा, भिक्षुपिं ! उपिं आवासिक भिक्षुपिसं याकनं याकनं मुना पवारणा यायेमा:, पवारणा याना धायेमा: - “आवुसोपिं ! जिमि पवारणा यायेधुन, आयुष्मान्पिनि गथे मती लू, अथे याना बिज्याहुँ ।”

भिक्षुपिं ! लिउने च्वना ल्वाइपिं, न्ह्योने खं खं ल्वाइपिं, हातपात याना ल्वाइपिं, खँ अप्वःपिं, संघय् ल्वापु थइपिं उपिं भिक्षुपिंसं यदि उगु विहारय् प्रबन्ध मयाःसे वल धाःसा भिक्षुपिं ! उपिं आवासिक भिक्षुपिंसं आसन लायेमाः, तुति सिलेगु लः, ल्वहँचाबाकु, क्वपु न्ह्योने तया बिइमाः । लँ स्वया पात्र चीवर कया बिइमाः । त्वनेगु लः माःला धका न्यनेमाः । इमित धया सीमां पिने वना पवारणा यायेमाः । पवारणा यायेधुंका धायेमाः - “आवुसो ! जिमि पवारणा यायेधुन, आयुष्मान्पिनि गथे मती लू, अथे याना बिज्याहूँ ।” थुकथं प्राप्त जुल धाःसा भिं हे जुल । प्राप्त मजुल धाःसा सःस्यूम्ह समर्थ दुम्ह आवासिक भिक्षुं आवासिक भिक्षुपित सिइके बिइमाः -

“आवासिक आयुष्मान्पिं ! जिगु खँ न्यना बिज्याहूँ । आयुष्मान्पिनि योग्यगु अवस्था दत धाःसा आः हे उपोसथ याना बिज्याहूँ । प्रातिमोक्ष क्यना बिज्याहूँ, लिपा पवारणा याये ।” भिक्षुपिं ! यदिलिउने च्वना ल्वाइपिं, न्ह्योने खं खं ल्वाइपिं, हातपात याना ल्वाइपिं, खँ अप्वःपिं, संघय् ल्वापु थइपिं उपिं भिक्षुपिंसं थथे धाल धाःसा “आवुसोपिं ! छलपोलपिंसं नं आः हे जिमित पवारणा याना बिज्यासा बांला जू ।” इमित थथे धायेमाः - “आवुसोपिं ! जिमिगु पवारणाय् छलपोलपिनिगु अधिकार मदु, आः थथें जिमिसं पवारणा याये मखु ।” भिक्षुपिं ! लिउने च्वना ल्वाइपिं, न्ह्योने खं खं ल्वाइपिं, हातपात याना ल्वाइपिं, खँ अप्वःपिं, संघय् ल्वापु थइपिं उपिं भिक्षुपिंसं उगु समययात लिकुंकल धाःसा, भिक्षुपिं ! सःस्यूम्ह समर्थ दुम्ह आवासिक भिक्षुं (मेपिं) आवासिक भिक्षुपित सिइके बिइमाः -

“आयुष्मान् आवासिकपिं ! जिगु खँ न्यना बिज्याहूँ, यदि आयुष्मान्पिनि योग्यगु अवस्था दत धाःसा आः हे उपोसथ याना यंके, प्रतिमोक्ष क्यना यंके, आः वइगु कार्तिकपुन्हीखुनु पवारणा याये ।” भिक्षुपिं ! यदि लिउने च्वना ल्वाइपिं, न्ह्योने खं खं ल्वाइपिं, हातपात याना ल्वाइपिं, खँ अप्वःपिं, संघय् ल्वापु थइपिं उपिं भिक्षुपिंसं (आवासिकपित) थथे धाइगु खः- “आवुसोपिं ! अनुरोध यानाच्वना, छलपोलपिंसं नं हे आः हे जिमित पवारणा याये योग्य जू ।” इमित थुकथं धायेमाः - “आवुसोपिं ! जिमिगु पवारणाय् छलपोलपिनिगु अधिकार मदु, आः थथें जिमिसं पवारणा याये मखुनि ।” भिक्षुपिं ! लिउने ल्वाइपिं, खं खं ल्वाइपिं, हातपात याना ल्वाइपिं, खँ अप्वःपिं, संघय् ल्वापु थइपिं उपिं भिक्षुपिंसं उगु वइतिनिगु कार्तिकपुन्हीयात नं लिकुंकल धाःसा, भिक्षुपिं ! उपिं भिक्षुपिं फुकसिनं हे कुमुद पलेस्वाँ ह्वइगु चातुर्मास(प्यलाया) अन्तिमगुं दिं कार्तिकपुन्हीखुनु इच्छा मदयेक मदयेक हे पवारणा यायेमाली ।

भिक्षुपिं ! यदि उपिं आवासिक भिक्षुपिंसं पवारणा याइबले म्हं मफुम्ह भिक्षुं म्हंफुम्हसित पवारणा थातिं तइगु जुल धाःसा वयात थथे धायेमाः - “आयुष्मान् म्हंमफु, भगवान् बुद्धं विरामिम्ह व्यक्तियाके सोधपूछ याका च्वनेगु समर्थ मदु धका कना बिज्यात । “आवुसोपिं ! गबलेतक निरोगी जुइ अबलेतक पिया च्वना बिज्याहूँ । निरोगी जुइवं चोदना याये मास्ते वःसा चोदना याये जिइ । थुकथं धायेक धायेक चोदना यात धाःसा (शिक्षापदयात) आदर मतःगु कारणं पाचित्तिय आपत्ति लाइ ।” भिक्षुपिं ! यदि उपिं आवासिक भिक्षुपिंसं पवारणा याइबले म्हंफुम्ह भिक्षुं म्हंमफुम्हसित पवारणा थातिं तयाच्वन धाःसा वयात थथे धायेमाः - “आवुसो ! थ्व भिक्षु म्हंमफु, भगवान् बुद्धं म्हंमफुम्ह व्यक्तियाके सोधपूछ याका च्वनेगु समर्थ मदु धका कना बिज्यात । “आवुसो ! गबलेतक थ्व भिक्षु निरोगी जुइ, अबलेतक पिया च्वना बिज्याहूँ । निरोगी जुइवं चोदना याये मास्तिवःसा चोदना याये जिइ ।” थुकथं धायेक धायेक चोदना यात धाःसा (शिक्षापदयात) आदर मतःगु कारणं पाचित्तिय आपत्ति लाइ । भिक्षुपिं ! यदि उपिं आवासिक भिक्षुपिंसं पवारणा याइबले म्हंमफुम्ह भिक्षुं म्हंमफुम्हसित पवारणा थातिं तयेगु जुयाच्वन धाःसा वयात थथे धायेमाः- आयुष्मान्पिं, म्हंमफु, भगवान् बुद्धं म्हंमफुम्ह व्यक्तियाके सोधपूछ याका च्वनेगु समर्थ मदु धका कना बिज्यात । “आवुसोपिं ! गबले निरोगी जुइ, अबलेतक पिया च्वना बिज्याहूँ । निरोगीजुइबले

चोदना याये मास्तिवःसा चोदना याये जिइ ।” थुकथं धायेक धायेकं चोदना यात धाःसा (शिक्षापदयात) आदर मतःगु कारणं पाचित्तिय आपत्ति लाइ । भिक्षुपिं ! यदि उपिं आवासिक भिक्षुपिसं पवारणा याइबले म्हंफुम्ह भिक्षुं म्हंफुम्हसित पवारणा थातिं तइगु जुयाच्चन । संघं निगू पक्षयापिं भिक्षुपित बांलाक प्रबन्ध याना, बांलाक सोधपूछ यायेधुंका धर्मानुकूलं उपचारयाके बिया संघं पवारणा यायेमाः धका आज्ञा जुया बिज्यात ।

१४५. पवारणासङ्ग्रह

पवाराणाद्वारा सहयोग बिइगु

२४१. उगु समयय् खने मात्रं जक पासा जुइ नपिं, नया त्वना पासा जुइ नपिं भिक्षुपिं कोशल देशया जनपदय् छगू विहारय् वर्षावास च्वनाच्चन । उपिं मिलेचले जूपिं लय्तावःपिं विवाद मदुपिं जुया च्वनाच्चपिं उपिं भिक्षुपित छुं छगू प्रकारया (शमथ विपश्यना कार्यद्वारा) आनन्दं च्वनेगु प्राप्त जुइगु जुयाच्चन । अले उपिं भिक्षुपित थये जुल - “मिलेचले जूपिं लय्तावःपिं ल्यापु मदुपिं जुया च्वं च्वनापिं जिमित छुं छगू प्रकारया (शमथ विपश्यना कार्यद्वारा) आनन्दं च्वनेगु प्राप्त जुयाच्चन । जिमिसं आः पवारणायात धाःसा गुलिं गुलिं भिक्षुपिं पवारणा यायेधुंका चारिकायवनीगु जुइ, थुकथं वन धाःसा जिपिं आनन्दं च्वं च्वनागुलिं अलग जुइमाली, जिमिसं गुकथं व्यवहार यायेमाली ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात ।

भिक्षुपिं ! गुलिं खने मात्रं जक पासा जुइ नपिं, नया त्वना पासा जुइ नपिं आपालं भिक्षुपिं छगू विहारय् वर्षावास च्वनाच्चन । उपिं मिलेचले जूपिं, लय् लय् ताया च्वपिं विवाद मदुपिं जुया विहार याना च्वपिं भिक्षुपित छुं छगू प्रकारया (शमथ विपश्यना कार्यद्वारा) आनन्दं च्वनेगु प्राप्त जुयाच्चनिगु खः । उपिं भिक्षुपित थये जुल - “मिलेचले जूपिं, लय्ता वःपिं, ल्यापु मदुपिं जुया च्वं च्वनापिं जिमित छुं छगू प्रकारया (शमथ विपश्यना कार्यद्वारा) आनन्दं च्वनेगु प्राप्त जुयाच्चन । यदि जिमिसं आः पवारणा यात धाःसा गुलिं गुलिं भिक्षुपिं पवारणा यायेधुंका चारिकाय वनी, थुकथं जिपिं आनन्दं च्वं च्वनागुलिं अलग जुइमाली ।” भिक्षुपिं ! उपिं भिक्षुपिसं पवारणा संग्रह यायेगु अनुमति बियाच्चना । भिक्षुपिं ! थुकथं यायेमाः, फुक भिक्षुपिं छगूथासय् मुनेमाः, मुनेधुंका सःस्युम्ह समर्थ दुम्ह भिक्षुं संघयात सिइके बिइमाः -

“भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहुँ । मिलेचले जूपिं, लय्ता वःपिं, ल्यापु मदुपिं जुया च्वं च्वनापिं जिमित छुं छगू प्रकारया (शमथ विपश्यना कार्यद्वारा) आनन्दं च्वनेगु प्राप्त जुयाच्चन । यदि जिमिसं आः पवारणा यात धाःसा गुलिं गुलिं भिक्षुपिं पवारणा यायेधुंका चारिकायवनी । थुकथं जिपिं आनन्दं च्वं च्वनागुलिं अलग जुइमाली, यदि संघया योग्यगु अवस्था दत धाःसा संघं पवारणा संग्रह याना बिज्याये माल । आः उपोसथ याना बिज्याये माल, प्रातिमोक्ष क्यना बिज्याये माल । कुमुद्र पलेस्वाँ ह्वइगु चातुर्मास प्यलाया अन्तिमगु दिं कार्तिकपुन्हीखुनु पवारणा यायेमाल, थुकथं थ्व प्रज्ञप्ति जुल ।

भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहुँ । मिलेचले जूपिं, लय्ता वःपिं, ल्यापु मदुपिं जुया च्वं च्वनापिं भीत छुं छगू प्रकारया (शमथ विपश्यना कार्यद्वारा) आनन्दं च्वनेगु प्राप्त जुयाच्चन । भीसं आः पवारणा यात धाःसा गुलिं गुलिं भिक्षुपिं पवारणा यायेधुंका चारिकाय वनी । थुकथं भीपिं आनन्दं च्वं च्वनागुलिं अलग जुइमाली, संघं पवारणा संग्रह यानाच्चने माल । आः उपोसथ याये, प्रातिमोक्ष क्यने, कुमुद्र पलेस्वाँ ह्वइगु चातुर्मास प्यलाया अनितम दिन कार्तिकपुन्हीखुनु पवारणा याये । आयुष्मान्पिनि प्रसन्न जूसा पवारणा संग्रह

याना बिज्याहूँ । आः उपोसथ याइ, प्रातिमोक्ष क्यनी, कुमुद्र पलेस्वाँ ह्वइगु चातुर्मास प्यलाया अन्तिम दिं कार्तिकपुन्हीखुनु पवारणा याये । गुम्हसिया स्वीकृति दु, व मौन जुया बिज्यायेमाल । गुम्हसिया स्वीकृति मद्दु, वं न्ववाना बिज्यायेमाल ।

आः संघं पवारणा संग्रह यायेधुंकल । आः उपोसथ याइ, प्रातिमोक्ष क्यनी, कुमुद्र पलेस्वाँ ह्वइगु, चातुर्मास प्यलाया अन्तिम दिं कार्तिकपुन्हीखुनु पवारणा याइ । संघयात स्वीकृति दु, उकिं मौन जुल । थुक्कियात जिं थुकथं हे धारण याये ।

भिक्षुपिं ! यदि उपिं भिक्षुपिसं पवारणा संग्रह यायेवं छम्ह भिक्षुं थथे धाल धाःसा - “आवुसो ! जि जनपदय् चारिका वनेगु इच्छा दु, जनपदय् जिगु ज्या दु ।” वयात थथे धायेमाः - “ज्यू, आवुसो ! पवारणा यायेधुंका बिज्याहूँ ।” भिक्षुपिं ! व भिक्षुं पवारणा याना च्वंभले मेम्ह भिक्षुयात पवारणा थातिं तयाच्वन धाःसा वयात थथे धायेमाः - “आवुसो ! जिगु पवारणाय् छलपोलयागु अधिकार मद्दु, जि पवारणा याये मखुनि ।” भिक्षुपिं ! पवारणा याना च्वंभ उम्ह भिक्षुयात यदि मेम्ह भिक्षुं व भिक्षुयात पवारणा थातिं तयाच्वन धाःसा निगुलिं संघं निम्हसितं बांलाक परिक्षण याना, बांलाक सोधपूछ याना धर्मानुकूलं निर्णय याके बिइमाः । भिक्षुपिं ! यदि व भिक्षु जनपदय् उगु यायेमाःगु ज्या सिधयेका हाकनं कुमुद्र पलेस्वाँ ह्वइगु चातुर्मास प्यलाया अन्तिम दिं कार्तिकपुन्हीया भित्रय् हानं उगु विहारय् लिहाँ वल धाःसा, भिक्षुपिं ! यदि उपिं भिक्षुपिसं पवारणा याइबले मेम्ह भिक्षुं व भिक्षुयात पवारणा थातिं तयाच्वन धाःसा वयात थथे धायेमाः - “आवुसो ! जिगु पवारणाय् छलपोलयागु अधिकार मद्दु, जि पवारणा यायेधुन ।” भिक्षुपिं ! यदि उपिं भिक्षुपिसं पवारणा यानाच्वंभले व भिक्षुं मेम्ह भिक्षुया पवारणायात थातिं तयाच्वन धाःसा संघं निम्हं भिक्षुपित बांलाक परिक्षण याना बांलाक सोधपूछ याना धर्मानुकूलं उपचार याके बिया संघं पवारणा यायेमाः धका आज्ञा जुया बिज्यात ।

प्यंगु पवारणा स्कन्धक क्वचाल ।

Dhamma Digital

१४६ - उगु पवारणास्कन्धकया संक्षिप्तीकरण

कोशल प्रदेशया जनपदय् वर्षावास सिधःपिं भिक्षुपिं भगवान् बुद्धयात दर्शन याये नितिं बिज्याःगु, साः द्वहं फइ दुगु तीर्थकरतय्गु वर्षावास समानगु सुख मद्दुगु बसोवासयात सुखं च्वनाच्वना धका स्वीकार यायेगु परस्पर प्रतिपक्ष मज्जूगु भाव तीर्थकरतय्गु आचरणयात धारण यायेगुयात उपहास याना बिज्याःगु ।

पवारणा याःपिं भिक्षुपिं सामग्गी मज्जूगु पवारणा कर्म प्यंगु म्हमफुम्ह भिक्षु, थःथितिपिसं ज्वंगु, जुजु, खुँ, अय्लागुलु, शत्रुपिसं ज्वंगु,

न्याम्ह भिक्षु प्यम्ह भिक्षु स्वम्ह भिक्षु निम्ह भिक्षु छम्ह भिक्षुपिसं पवारणा याःगु पहःचहःया विषय, आपत्ति लाःम्ह भिक्षु, आपत्ती संशय जूम्ह भिक्षु, आपत्ति लाःगुयात लुमनिगु, संघ दक्वं संशय दइगु, यक्वं यक्व दुपिं भिक्षुपिं वइगु, समानता दुपिं भिक्षुपिं वइगु, कमपिं भिक्षुपिं वइगु,

विहारय् च्वनीपिं भिक्षुपिन्त चातुर्दशी पवारणा अनुमति बियाबिज्याःगु, विहार निवासी आगन्तुकपिं दुम्ह भिक्षु निम्ह, नाना संवासक समानसंवासक भिक्षुपिनिगु विषय, वने ल्वःजूगु पण्डक परिषद् आदि दुगु थासय् पवारणा याये मज्जूगु, छन्द बीधुंका बासि जुइधुंकातिनि पवारणा यायेगु,

जंगली मनूतयुगु भयतलिसें चाकटे यायेमाःगु विषय, तःसकं तिब्रगु वर्षायागु विषय, जीवजन्तु आदि अन्तराययागु विषय, द्वेवाचिक पवारणा अनुमति बिया मबिज्याःगु विषय, जिमि न्हापाँ पवारणा तथा तयेधुन धाःसा भिक्षुयात पवारणा तये ल्वः तये मल्वःया विषय,

छु गुजागु वस्तुया कारणं पवारणा तथाच्वन लय् ? आदि इत्यादियात क्यनीगु, छु गुगु विपत्तिलय् ? 'छु गुगु विनाश जुइगु लय्' धका न्यनीगु, खनीगुद्वारा तःगुला ? ताइगुद्वारा तःगुला ? संशय जूगुद्वारा तःगुला ? धका न्यनेगु न्ह्यसः तये सःम्ह भिक्षुयात क्यनेगु, न्ह्यसः तये बहःम्ह भिक्षुयात क्यनेगु, थुल्लच्चय आपत्ति वस्तुयात तयेगु, कलह याये सःम्ह भिक्षुयात क्यनेगु, पवारणायात संग्रह व सहयोग यायेगु, पवारणा अधीनय् मदइगु, पवारणा दिनय् पवारणा यायेमाःगु, ध्व संक्षिप्तीकरण जुल ।

थुगु पवारणास्कन्धकय् जम्मा विषय वस्तु ४६-गू दयाच्वन ।

पवारणा स्कन्धक क्वचाल ।

५. चम्मकखन्धक

१४७. सोणकोलिविसवत्थु श्रोणकोलिविस कथावस्तु

२४२. उगु समयय् भगवान् बुद्ध राजगृहय् गृधकूट पवतय् च्वना बिज्यानाच्वन । उगु समयय् मगध देशया जुजु श्रेणिय बिम्बिसार चय्द्वः गांया अधिपति जुया राज्य यानाच्वन । उगु समयय् चम्पा नगरय् श्रोण कोलिविस धयाम्ह सेंठपुत्र सुकुमारम्ह जुयाच्वन । व कुमारया पालितःलय् चिमिसँ बुयावःगु जुयाच्वन । अले मगधया जुजु श्रेणिय बिम्बिसारं चय्द्वः ग्रामवासीपिं मुंके बिया छुं छगू ज्यां श्रोण कोलिविसयाथाय् दूत छवया बिल - “श्रोण वा, श्रोणया आगमनया इच्छा जुयाच्वन ।” अले श्रोण कोलिविसया मांबौ नं श्रोण कोलिविसयात थथे धाल - “बाबु श्रोण, जुजुं छगू पालितः स्वयेगु इच्छा यानाच्वन । बाबु श्रोण, जुजुपाखे तुति भवलंके मते, जुजुया न्ह्योने मुलपतिं थ्याना फेतु, मुलः स्थाना फेतुइवं छगू पालि जुजुं खनी ।” श्रोण कोलिविसयात पाल्की तया हल । अले श्रोण कोलिविस गन मगधया जुजु श्रेणीय बिम्बिसार दु, अन वन । वना मगधया जुजु श्रेणीय बिम्बिसारयात अभिवादनयाना जुजुया न्ह्योने मुलपतिं थ्याना फेतुत । मगधया जुजु श्रेणीय बिम्बिसारं श्रोण कोलिविसया पालितलय् चिमिसँ बुयावइच्वंगु खन । अले मगधया जुजु श्रेणीय बिम्बिसारं इपिं चय्द्वः ग्रामवासीपित थनया थन हे फल दइगु अनुशासन याना विदा बिया छवत । “भणे ! जिं छिमित थनया थन हे फल दइगु अनुशासन यायेधुन । आः (उम्ह) वसपोल भगवान् बुद्धयाथाय् सेवा चाकरी या हूँ । वसपोल भगवान् बुद्धं छिमित परलोकय् फल दइगु अनुशासन याना बिज्याइ ।”

अले इपिं चय्द्वः ग्रामवासीपिं गन गृधकूट पर्वत दु, अन वन । उगु समयय् आयुष्मान् सागत भगवान् बुद्धया उपस्थापक जुयाच्वन । अन इपिं चय्द्वः ग्रामवासीपिं गन आयुष्मान् सागत दु, अन वन, वना आयुष्मान् सागतयात थथे निवेदन यात - “भन्ते ! चय्द्वः ग्रामवासीपिं भगवान् दर्शन यायेत थन वयाच्वन । भन्ते ! जिमित भगवान् दर्शन दःसा ज्यू ।”

दायकपिं ! जिं भगवान् बुद्धयात प्रार्थना याये, छिपिं पलख थन पिया च्वं । अन आयुष्मान् सागत चय्द्वः ग्रामवासीपिसं खने दयेक दयेकं स्वाहाने दिकेगु लोहँ फातं लुकु बिना भगवान्या न्ह्योने प्रकट जुया थथे निवेदन यात - “भन्ते ! चय्द्वः ग्रामवासीपिं तथागतयात दर्शन यायेया नितिं थन वयाच्वन । भन्ते ! भगवान्, समय सिइका बिज्याहूँ ।”

अथे जूसा सागत, छं विहारया लिउने किचलय् आसन लाया ति । “हवस्, भन्ते !” धया आयुष्मान् सागतं तथागतया खँ स्वीकार याना क्वपु ज्वना भगवान् बुद्धया न्ह्योने लुकुबिना चय्द्वः ग्रामवासीपिनि न्ह्योने खंक खंक स्वाहाने दिकेगु त्वहँ फातं थाहाँ वया विहारया लिउने किचलय् आसन लात । अले भगवान् बुद्ध विहारं पिहाँ बिज्याना विहारया लिउने किचलय् लायातःगु आसनय् फेतुना

बिज्यात । इपिं चय्दः ग्रामवासीपिं गन भगवान् बुद्ध दु, अन वन । वना तथागतयात बिनित्त याना छिसिलिक्क फेतुत । इपिं चय्दः ग्रामवासीपिंसं आयुष्मान् सागतयात लुमंका च्वन । भगवान् बुद्धयात मखु ।

अले भगवान् बुद्ध इपिं चय्दः ग्रामवासीपिनिगु चित्तया विचार (कल्पना) थःगु मनं सिइका बिज्याना आयुष्मान् सागतयात सःता बिज्यात- “सागत, छं अत्ति श्रेष्ठगु मनुष्यपिनिगु कुशलकर्मपथ स्वया उत्तमगु ऋद्धिं प्रातिहार्यं क्यं ।”

“भन्ते हवस्” आयुष्मान् सागतं भगवान् बुद्धयागु खँ स्वीकार याना आकाशय् थाहाँ वना चंक्रमणं नं याना, दँ नं दना, फये नं तुना, गो नं तुला, कुं नं वयेका ह्वाना ह्वाना मि छ्वयेका लोप नं जुया क्यन । अले आयुष्मान् सागत आकाशय् च्वना अनेक प्रकारं मनुष्यपिनिगु कुशलकर्मपथ स्वया उत्तमगु ऋद्धिं प्रातिहार्यं क्यनेधुंका भगवान् बुद्धया पाद चरणय् वन्दना याना तथागतयात थथे निवेदन यात - “भन्ते भगवन् ! छःपिं जिम्ह शास्ता खः, जि छःपिनि शिष्य खः, “भन्ते भगवन् ! छःपिं जिम्ह शास्ता खः, जि छःपिनि श्रावक खः ।” अले इपिं चय्दः ग्रामवासीपिंसं - “भो पासापिं ! आश्चर्यं खः, अद्भूतं खः, शिष्य जुया च्वंम्ह हे थथे महान ऋद्धिं दुम्ह, थथे महान आनुभाव दुम्ह जुयाच्वन । धात्थे खः, वसपोल शास्ता धयाम्ह धका भगवान् बुद्धयात जक लुमंकाच्वन, आयुष्मान् सागतयात मखु ।”

अले भगवान् बुद्ध इपिं चय्दः ग्रामवासीपिनि चित्तया विचार थःगु मनं सिइका बिज्याना आनुपूर्वी कथा कना बिज्यात । गथे धाःसा दानकथा, शीलकथा, स्वर्ग कथा, पञ्चकामय् दोष, दुष्परिणाम उकियागु क्लिष्टता पिदंका क्यना वयागु फल नं प्रकाश याना बिज्यात । गबले भगवान् बुद्ध इमिके योग्यगु चित्त दुगु, क्यातुगु चित्त दुगु, नीवरणरहितगु चित्त दुगु, उमंगसहितगु चित्त दुगु, प्रसन्न चित्त दुगु सिइका बिज्यात । अले बुद्धपिनि गुगु मुक्कं थःगु अधिकारय् दुगु सामुक्कंसिक धर्मदेशना खः, उगु दुःख, समुदय, निरोध, मार्गया खँ प्रकाश याना बिज्यात । हाकु मज्जूगु यच्चुगु कापतय् बांलाक रंगं ज्वनीथे अथे हे चय्दः ग्रामवासीपिंत “उत्पन्न ज्वीगु धर्मं फुक्कं विनाश ज्वीगु स्वभाव दु” धका क्लेशरहितगु धू व मलरहितगु, धर्मचक्षु उत्पन्न जुल । उपिं फुक धर्मं खीपिं, धर्मय् थ्यपिं, धर्मं स्यूपिं, धर्मय् दुथ्यापिं शंका तरे याये फुपिं, थथेला अथेला धयागु कल्पना मदुपिं बुद्धशासनय् निर्भीकत्वय् थ्यपिं, अले बुद्ध बाहेक मेगु शरण मदुपिं जुया भगवान् बुद्धयात थथे निवेदन यात - “भन्ते ! तःसकं न्ह्याइपु ताल, भन्ते ! तःसकं लयलय् ताल । गथे धाःसा - भन्ते ! भवपुया तःगु (थल) थपुइक बिइथे, त्वःपुया तःगु उला बीथे, लँ द्वाना च्वंम्हसित लँ क्यना बीथे, मिखा दुम्हसिनं रूपयात खनी धका अन्धकारय् चिकंमतः क्यना बीथे थथे हे तथागतं अनेक प्रकारं धर्म प्रकाश याना बिज्यात । भन्ते ! जिपिं भगवान् शरण वया । धर्मया नं भिक्षुसंघया नं शरण वया । तथागतं जिमित थनिंनिसे जीवनभर तक्क शरण वःपिं उपासक धका धारणा याना बिज्याहँ ।

सोणस्स पब्बज्जा

सोणया प्रव्रज्या

२४३. श्रोण कोलिविसयात थथे जुल - “गुलि जिं भगवान् यागु धर्मं न्यना थुला वल, छें च्वंनीम्ह धात्थे परिपूर्णगु धात्थे परिशुद्धगु यच्चुक बुयातःगु शंखथे जाःगु थ्व ब्रह्मचर्यं आचरण यायेगु अःपु मजू । जि सँ दाहिं खाना काषायवस्त्र पुना छें नं पिहाँ वया छें मदुम्ह जुया प्रव्रजित जुइ दःसा ज्यू ।” इपिं चय्दः ग्रामवासीपिं तथागतया उपदेश न्यना प्रसन्न जुया लयलय् ताया आसनं दना भगवान् बुद्धयात अभिवादन याना प्रदक्षिणा याना लिहाँ वन । अले इपिं चय्दः ग्रामवासीपिं लिहाँ वंगु भतिचा जायेका श्रोण कोलिविस गन भगवान् बुद्ध दु, अन वन । वना भगवान् बुद्धयात अभिवादन याना छिसिलिक्क फेतुत । छिसिलिक्क

फेतुना (म्ह) श्रोण कोलिविसं तथागतयात थथे निवेदन यात - “भन्ते ! भगवान् शास्ता, गुलि गुलि जिं छलपोलया उपदेश न्यना थुया वल, छें च्वना च्वनीम्ह धात्थें परिपूर्णगु परिशुद्धगु यच्चुक सिलातःगु शंख्थें जाःगु ध्व ब्रह्मचर्य आचरण याये अःपु मजू । भन्ते ! जि सँ दान्हि खाना काषायवस्त्र पुना छें नं पिहाँ वया छें मदुम्ह जुया प्रव्रजित जुइगु इच्छा जुयाच्वन । भन्ते ! भगवान् जितः प्रव्रजित याना बिज्याहुँ ।”

श्रोण कोलिविसं तथागतयाथाय प्रब्रज्या व उपसम्पदा प्राप्त याना काल । उपसम्पदा जुया गुलिचां मदुवं आयुष्मान् श्रोण शीतवनय् च्वंच्वन । तःसकं कोशिस दुम्ह जुया चंक्रमण याना जूम्ह उम्ह श्रोणया पालि चंक्रमणं तःज्यात । सा स्याइथाय्थें चंक्रमण याइथाय् हिं किनाच्वन । अले एकान्त थासय् याउँक आनन्दं च्वंच्वम्ह आयुष्मान् श्रोणया थथे चित्तय् वितर्क उत्पन्न जुल - “भगवान् बुद्धया तःसकं तःसकं कोशिस दुपिं गुलि श्रावकपिं दु, इपिं मध्यय् जि छम्ह नं खः । अय् जूसां उपादानरहितगु जुया आश्रवं जिगु चित्त मुक्त मजू । जिगु कुलय् भोग सम्पत्ति दु । भोग सम्पत्ति नं भोग याना पुण्य नं याये फु, जिं गृहस्थी च्वना भोग सम्पत्ति भोग याना पुण्य याये ।”

अले तथागतं आयुष्मान् श्रोणया मनय् वितर्क जूगु थःगु चित्तं सिइका बलवान्म्ह पुरुषं कयेकुंका तःगु ल्हाः चकंकीथें, चकंगु ल्हाः कयेकुंकीथें गूढकूट पर्वतं अन्तर्धानं जुया शीतवनय् थ्यंकः बिज्यात । अनलिं भगवान् बुद्ध गुलिं भिक्षुपिं नापं सेनासन चारिका यायां गन आयुष्मान् श्रोण चंक्रमणं याइगु खः, अन थ्यंकः बिज्यात । तथागतं आयुष्मान् श्रोणया चंक्रमण याइगु थासय् हिं किनाच्वंगु खन । खना भिक्षुपिं सःता बिज्यात - “भिक्षुपिं ! सा स्याइगु थाय्थें ध्व चंक्रमण याइथाय् हिं किनाच्वंगु सुयागु चंक्रमण स्थल खः ?”

भन्ते ! तःसकं कोशिस दुम्ह आयुष्मान् श्रोणया चंक्रमण याना पालि तज्यात, सा स्याइथाय्थें चंक्रमण यायेथाय् हिं कीगु व श्रोणयागु चंक्रमण स्थल खः ।

अनलिं भगवान् बुद्ध गन आयुष्मान् श्रोण च्वंच्वंगु खः, अन बिज्यात । बिज्याना लाया तःगु आसनय् फेतुना बिज्यात । आयुष्मान् श्रोणं भगवान् बुद्धयात अभिवादन याना छसिलिक्क फेतुत । छखे लिक्क फेतुना च्वंच्वम्ह आयुष्मान् श्रोणयात तथागतं आज्ञा जुया बिज्यात - “श्रोण ! छं, एकान्त थासय् याउँक आनन्दं च्वंच्वनाबले मनय् थथे वितर्क उत्पन्न जुल मखु ला ?” भगवान् बुद्धया तःसकं तःसकं कोशिस दुपिं गुलि श्रावकपिं दु, इपिं मध्यय् जि छम्ह नं खः । अय् जूसां उपादानरहितगु जुया आश्रवं जिगु चित्त मुक्त मजू । जिगु कुलय् भोग सम्पत्ति दु । भोग सम्पत्ति नं भोग याना पुण्य नं याये फु । जिं गृहस्थी च्वना भोग सम्पत्ति भोग याना पुण्य याये दःसा ज्यू ।”

“खः, भगवान् शास्ता ।” धका निवेदन यात ।

श्रोण ! उकियात छं गथे मती तया ? छं न्हापा विणा थायेगुली दक्षता दुम्ह मखुला ? “खः भन्ते ।” श्रोण, उकियात छं गथे मती तया ? गबले छंगु विणाया तार तःसकं ताने जुयाच्वनी । उगु समयय् छंगु विणाया सः तीसः जुइला कि पाय्छि जुइ ? “पाय्छि जुइ मखु । भन्ते !” श्रोण, छं उकियात गथे मती तया, गबले छंगु विणाया तार छ्वासुया च्वनी । उगु समयय् छंगु विणाया सः चीसः जुइ ला कि पाय्छि जुइ ? “पाय्छि जुइ मखु भन्ते ।” उकियात छं गथे मती तया, गबले छंगु विणाया तार तःसकं ताने नं मजू, छ्वासुसे नं मच्वं, ठिकगु अवस्थाय् च्वंच्वनी, उगु समयय् छंगु विणाया सः तीसः जुइ ला कि पाय्छि जुइ ? “पाय्छि जुइ भन्ते ।”

अथे हे श्रोण, अप्वःगु वीर्यं चंचलया नितिं जुइ, तःसकं सिथिलगु वीर्यं आलस्यया नितिं जुइ । उकिं श्रोण, छं वीर्यं मध्यस्थता यायेगु अधिष्ठान या । इन्द्रियया मध्यस्ता नं थुइकि, उकी निमित्त ग्रहण या ।

“हवस् भन्ते !” धका आयुष्मान् श्रोणं तथागतया वचन स्वीकार यात । अनलि बुद्धं आयुष्मान् श्रोणयात थुगु अनुशासनं अनुशासित याना बलवान् पुरुषं कयेकुंका तःगु ल्हाः चकंका, चकंगु ल्हाः कयेकुंकीथे अथे हे शीतवनय् आयुष्मान् श्रोणया न्ह्योने अन्तर्धान जुया गृद्धकूट पर्वतय् प्रकट जुया बिज्यात । अनलि आयुष्मान् श्रोणं वीर्ययात मध्यस्थताय् तयेगु अधिष्ठान यात । इन्द्रिययात नं मध्यस्थताय् तयेगु थुइकल । उकीं निमित्त नं ग्रहण यात । अले आयुष्मान् श्रोण छथाय् एकान्त थासय् तीव्ररूपं उद्योग याइगु, अप्रमादीम्ह जुया क्लेशयात छ्वयेका स्थिर स्वच्छगु चित्त दुम्ह जुया च्वं च्वं गुलिचां मदुवं, “गुक्रिया नितिं कुलपुत्रपिसं बांलाक छें नं पिहाँ वया छें मदुपिं जुया प्रब्रज्या ग्रहण याइगु खः, ज्व मदुगु, ब्रह्मचर्यया अन्त जुयाच्वंगु थनया थन हे स्वयं सिइका साक्षात्कार याना युक्त जुयाच्वने माःगु अरहन्त फलय् प्रतिस्थित जुया च्वंच्वना । जाति क्षीण जुल । ब्रह्मचर्ययात नं आचरण यायेधुन । यायेमाःगु ज्या (मार्गकृत्य) नं यायेधुन । मेगु मार्गकृत्यया नितिं यायेमाःगु मन्त” धका सिकल । आयुष्मान् श्रोण अरहन्तपिं मध्यय् छम्ह जुल ।

२४४. अबले अरहन्तफलय् थ्यंम्ह आयुष्मान् श्रोणयात थथे जुल – “जिं भगवान् बुद्धयाथाय् अरहन्तफलय् थ्यंगु व्यक्त याये दःसा ज्यू ।” अले आयुष्मान् श्रोण गन भगवान् बुद्ध दुगु खः, अन वन । वना तथागतयात अभिवादन याना छिसिलिक्क फेतुत । छिसिलिक्क फेतुना च्वंम्ह आयुष्मान् श्रोणं बुद्धयात थथे निवेदन यात – “भन्ते ! गुम्ह भिक्षु अरहन्त खः, क्षीणाश्रवम्ह, मार्ग आचरणयात आचरण यायेधुंकूम्ह, यायेमाःगु ज्या यायेधुंकूम्ह, दिकेधुंकूगु स्कन्धरूपी भारी दुम्ह, निवारणरूपी थःगु फलय् छिसिकथं थ्यनेधुंकूम्ह, भवसंयोजन फुइधुंकूम्ह, बांलाक सिइका क्लेशं मुक्त जुइधुंकूम्ह खः, व भिक्षु खुगू स्थानयात साक्षात्कार याना च्वंम्ह जुइ । क्लेशं अलग जुयाच्वंगु अरहत्तफलयात, साक्षात्कार याना च्वंम्ह जुइ । क्लेश शून्य जुयाच्वंगु अरहत्तफलयात ... प्रपञ्च मदुगु अरहत्तफलयात ... । उपादान क्षय जुया मार्गया अन्त जुयाच्वंगु अरहत्त ... । तृष्णा क्षय जुया मार्गया अन्त जुयाच्वंगु अरहत्त ... । मोहरहितगु अरहत्तफलयात साक्षात्कार याना च्वंम्ह जुइ ।

Dhamma Digital

भन्ते ! थ्व बुद्धशासनय् गुलिं आयुष्मान्पिनि थथे मती लुइफु – “धात्थे श्रद्धा मात्रयात बः कया आयुष्मान् (जिं) क्लेशं अलग जुइधुंकूगु अरहत्तफलयात साक्षात्कार याना च्वंनाम्ह अरहन्त खः” धका धयाच्वंगु ला ? भन्ते ! थुकथं मती तःथे थ्व कारणयात खंका बिज्यायेमज्यू । भन्ते ! मार्ग आचरणयात आचरण यायेधुंकूम्ह याये माःगुज्या यायेधुंकूम्ह, याये मानि धयागु व यायेधुंगु ज्या वृद्धि याये मानि धका मखंम्ह, आश्रव क्षीण जुइधुंकूम्ह, भिक्षु रागक्षय जुइधुंकुगुलिं राग मदुम्ह जुल । राग मदुम्ह जूगुलिं रागं अलग जुइधुंकूगु अरहत्तफलयात साक्षात्कार याना च्वंम्ह जुल । दोषक्षय जुइधुंकूगुलिं दोष मदुम्ह जुल । दोष मदुम्ह जूगुलिं दोषं अलग जुइधुंकूगु अरहत्तफलयात साक्षात्कार याना च्वंम्ह जुल । मोहक्षय जुइधुंकूगुलिं मोह मदुम्ह जुल । मोह मदुम्ह जूगुलिं मोहं अलग जुइधुंकूगु अरहत्तफलयात साक्षात्कार याना च्वंम्ह जुल ।

भन्ते ! थ्व बुद्धशासनय् गुलिं आयुष्मान्पिनि थथे मती लुइ फु – “लाभ सत्कारय् यशकीर्ती निष्कामना याना थ्व आयुष्मान् (जिं) क्लेशं शून्य जुयाच्वंगु अरहत्तफलयात साक्षात्कार यानाच्वनाम्ह अरहन्त खः” धका धया च्वंगु ला ? “भन्ते ! थुकथं मती तःथे थ्व कारणयात खंका बिज्यायेमज्यू । भन्ते ! मार्ग आचरणयात आचरण यायेधुंकूम्ह, यायेमाःगु ज्या यायेधुंकूम्ह, याये मानि धयागु व यायेधुंगु ज्या वृद्धि याये मानि धका मखंम्ह, आश्रव क्षीण जुइधुंकूम्ह भिक्षु, रागक्षय जुइधुंकुगुलिं राग मदुम्ह जुल । राग मदुम्ह जूगुलिं क्लेश शून्य जुयाच्वंगु अरहत्तफलयात साक्षात्कार याना च्वंम्ह जुल । दोषक्षय जुइधुंकूगुलिं दोष मदुम्ह जुल । दोष मदुम्ह जूगुलिं क्लेश शून्य जुयाच्वंगु अरहत्तफलयात साक्षात्कार याना च्वंम्ह

जुल । मोहक्षय जुइधुंकूगुलिं मोह मदुम्ह जुल । मोह मदुम्ह जूगुलिं क्लेश शून्य जुयाच्वंगु अरहत्तफलयात साक्षात्कार याना च्वम्ह जुल ।

भन्ते ! थ्व बुद्धशासनय् गुलिं आयुष्मान्पिनि थथे मती लुइ फु “शीलव्रत परमार्थय् सारत्व दु धका विश्वास याना थ्व आयुष्मान् (जिं) प्रपञ्च मदुगु अरहत्तफलयात साक्षात्कार याना च्वनाम्ह अरहत्त खः” धका धया च्वंगु ला ? भन्ते ! थुकथं मती तःथे थ्व कारणयात खंका बिज्यायेमज्यू । भन्ते ! मार्ग आचरणयात आचरण यायेधुंकूम्ह, यायेमाःगु ज्या यायेधुंकूम्ह, याये मानि धयागु व यायेधुंगु ज्या बृद्धि याये मानि धका मखंम्ह, आश्रवक्षय जुइधुंकूम्ह भिक्षु रागक्षय जुइधुंकूगुलिं राग मदुम्ह जुल । राग मदुम्ह जूगुलिं प्रपञ्च मदुगु अरहत्तफलयात साक्षात्कार याना च्वम्ह जुल । दोषक्षय जुइधुंकूगुलिं दोष मदुम्ह जुल । दोष मदुम्ह जूगुलिं प्रपञ्च मदुगु अरहत्तफलयात साक्षात्कार याना च्वम्ह जुल । मोहक्षय जुइधुंकूगुलिं मोह मदुम्ह जुल । मोह मदुम्ह जूगुलिं पंपञ्च मदुगु अरहत्तफलयात साक्षात्कार याना च्वम्ह जुल ।

रागक्षय जुइधुंकूगुलिं राग मदुम्ह जुल । राग मदुम्ह जूगुलिं उपादान क्षय जुया मार्गया अन्त जुयाच्वंगु अरहत्तफलयात साक्षात्कार याना च्वम्ह जुल । दोषक्षय जुइधुंकूगुलिं दोष मदुम्ह जुल । दोष मदुम्ह जूगुलिं उपादान क्षय जुया मार्गया अन्त जुयाच्वंगु अरहत्तफलयात साक्षात्कार याना च्वम्ह जुल । मोहक्षय जुइधुंकूगुलिं मोह मदुम्ह जुल । मोह मदुम्ह जूगुलिं उपादान क्षय जुया मार्गया अन्त जुयाच्वंगु अरहत्तफलयात साक्षात्कार याना च्वम्ह जुल ।

रागक्षय जुइधुंकूगुलिं राग मदुम्ह जुल । राग मदुम्ह जूगुलिं तृष्णा क्षय जुया मार्गया अन्त जुयाच्वंगु अरहत्तफलयात साक्षात्कार याना च्वम्ह जुल । दोषक्षय जुइधुंकूगुलिं दोष मदुम्ह जुल । दोष मदुम्ह जूगुलिं तृष्णाक्षय जुया मार्गया अन्त जुयाच्वंगु अरहत्तफलयात साक्षात्कार याना च्वम्ह जुल । मोहक्षय जुइधुंकूगुलिं मोह मदुम्ह जुल । मोह मदुम्ह जूगुलिं तृष्णाक्षय जुया मार्गया अन्त जुयाच्वंगु अरहत्तफलयात साक्षात्कार याना च्वम्ह जुल ।

भन्ते ! थुकथं बांलाक क्लेशं मुक्त जुयाच्वंगु चित्त दुम्ह भिक्षुयात बल्लागु चक्षुविज्ञानं सिइके माःगु रूपारम्भणत मिखाय् प्रकट जू वसां व भिक्षुया चित्तयात छ्वाख्यरं ग्रहण याये फइ मखु । वया चित्त ल्वाकः मज्यागु जुइ । स्थिरगु जुइ । इकिधिकि मसंगु जुइ । व चित्तं अनित्यता जक बार बार खनी । क्वातुगु श्रोतविज्ञानं सिइके फुगु शब्दारम्भणत । घ्राणविज्ञानं सिइके फुगु गन्धारम्भणत । जिह्वाविज्ञानं सिइके फुगु रसारम्भणत । कायविज्ञानं सिइके फुगु फोट्टब्बारम्भणत । मनोविज्ञानं सिइके फुगु धम्मारम्भणत मनय् प्रकट जू वसां व भिक्षुया चित्तयात छ्वाख्यरं ग्रहण याये फइ मखु । वया चित्त ल्वाकः मज्यागु जुइ । स्थिरगु, इकिधिकि मसंगु जुइ । व चित्तं अनित्यता जक बार बार खनी । भन्ते ! प्वाः मदुगु ह्वः मदुगु छ्धिछ्पाय् जुयाच्वंगु ल्वहँयागु पर्वत पूर्व दिशां ग्यानपुक गोफय् वःसा नं थासं चिके मफैथे इकिधिकि संके मफैथे उखे थुखे हल्ले याये मफैथे । पश्चिम दिशां ग्यानपुक वइगु गोफय् वःसा नं । उत्तर दिशां वःसां नं । दक्षिण दिशां ग्यानपुक वइगु गोफय् वःसां नं थासं चिके मफैथे इकिधिकि संके मफैथे उखे थुखे हल्ले याये मफैथे । भन्ते ! अथेहे थुकथं बांलाक क्लेशं मुक्त जूगु चित्त दुम्ह भिक्षुयात बल्लागु चक्षुविज्ञानं सिइके फुगु रूपारम्भणत मिखाय् प्रकट जू वसां । व भिक्षुया चित्त छ्वाख्यरं ग्रहण याये फइ मखु । वयागु चित्त ल्वाक मज्यागु जुइ, स्थिरगु, इकिधिकि मसंगु जुइ । व चित्तं अनित्यतायात बार बार खंम्ह जुइ । बल्लागु श्रोतविज्ञानं सिइके फइगु शब्दारम्भण । घ्राणविज्ञानं सिइके फुगु गन्धारम्भण । जिह्वाविज्ञानं सिइके फुगु रसारम्भणत । कायविज्ञानं सिइके फुगु फोट्टब्बारम्भणत । मनोविज्ञानं सिइके फुगु धम्मारम्भणत मनय् प्रकट जुया वइ । वया चित्त छ्वाख्यरं ग्रहण याये फइ मखु । वयागु चित्त ल्वाकः मज्यागु जुइ, स्थिरगु, इकिधिकि मसंगु जुइ । व चित्तं अनित्यतायात बार बार खंका च्वम्ह जुइ ।”

१४८. दिगुणादिउपाहनपटिक्खेप निबः दुगु लाकां आदियात प्रतिक्षेप

२४५. अनलि भगवान् बुद्धं भिक्षुपितं सःता बिज्यात “भिक्षुपिं ! थये कुलपुत्रपिसं अरहत्तफलयात व्याकरण याइगु खः कारण नं प्रकट याना थःत नं न्ह्योने मव्वसे । अथे जुइ माःगुली थ्व बुद्धशासनय् गुलिं गुलिं मोघपुरुषपिसं मार्गफलं शून्य जुया च्वंपिसं हास्यास्प्रदजुइक अरहत्तफलयात व्याकरण याइगु खः । इपिं लिपा दुःख कष्टय् थ्यनीगु खः ।” अले तथागतं आयुष्मान् श्रोणयात सःता बिज्यात – “श्रोण, छ सुकुमारम्ह खः । श्रोण, छन्त छबः दुगु लाकां न्ह्यायेगु अनुमति बियाचना ।” भन्ते ! जि चय्गु गाडां सायेकेमाःगु लुं, वहः व किसि शैन्य न्हेगु फौज त्याग याना छें नं पिहाँ वया छें मदुम्ह जुया प्रव्रजित जुयाम्ह खः । भन्ते ! जि छबः दुगु लाकां न्ह्याइम्ह जुल धाःसा जितः धाइपिं दइ – “श्रोण कोलिविस चय्दुःगु गाडां सायेकेमाःगु लुं, वहः व किसि सैन्य न्हेगु फौज त्याग याना छें नं पिहाँ वया छें मदुम्ह जुया प्रव्रजित जूम्ह खः । आः व (श्रोण) छबः दुगु लाकामय् प्यपुन ।” तथागतं भिक्षुसंघयात नं अनुमति बिया बिज्यात धाःसा जिं नं न्ह्याये । तथागतं भिक्षुसंघयात अनुमति बिया बिमज्यात धाःसा जिं नं न्ह्याये मखु ।”

अले तथागतं उगु निदानय् उगु प्रकरणय् धर्मकथा कना बिज्याना भिक्षुपितं सःता बिज्यात – “भिक्षुपिं ! छबः दुगु लाकां न्ह्यायेगु अनुमति बियाचना । भिक्षुपिं ! निबः दुगु लाकां न्ह्यायेमज्यू, स्वबः दुगु लाकां न्ह्यायेमज्यू । बः बः दुगु लाकां न्ह्यायेमज्यू । गुम्हसिनं न्ह्याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ ।”

१४९. सब्बनीलिकादिपटिक्खेप दक्कं वँचुगु आदि प्रतिक्षेप

२४६. उगु समयय् छवर्गीय भिक्षुपिसं छजुं वँचुसे च्वंगु लाकां न्ह्याइगु जुयाच्वन । छजुं म्हासुसे च्वंगु लाकां न्ह्याइगु जुयाच्वन । छजुं ह्याउँसे च्वंगु लाकां न्ह्याइगु जुयाच्वन । छजुं स्यँलारङ्गु लाकां न्ह्याइगु जुयाच्वन । छजुं हाकूगु लाकां न्ह्याइगु जुयाच्वन । छजुं सन्तुलारङ्गु लाकां न्ह्याइगु जुयाच्वन । छजुं भुयुगु लाकां न्ह्याइगु जुयाच्वन । मनूतय्सं उपहास याइगु, निन्दा याइगु, दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्वन – “कामभोगय् लिप्त जुया च्वंपिं गृहस्थीपिथें ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! छजुं वँचुगु, लाकां न्ह्यायेमज्यू । छजुं म्हासुगु, ह्याउँगु, स्यँला रङ्गु, हाकूगु, सन्तला रङ्गु, भुयुगु लाकां न्ह्यायेमज्यू । गुम्हसिनं न्ह्याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ ।

उगु समयय् छवर्गीय भिक्षुपिसं वँचुगु बलाः दुगु लाकां न्ह्याइगु जुयाच्वन । म्हासुगु बलाः, ह्याउँगु, स्यँलारंगु, हाकूगु, सन्तुलारङ्गु, भुयुगु बलाः दुगु लाकां न्ह्याइगु जुयाच्वन । मनूतय्सं “कामभोगय् लिप्त जुया च्वंपिं गृहस्थीपिथें” धका उपहास याइगु, निन्दा याइगु, दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्वन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! वँचुगु बलाः दुगु लाकां न्ह्यायेमज्यू । म्हासुगु, ह्याउँगु, स्यँलारङ्गु, हाकूगु, सन्तुलारङ्गु, भुयुगु बलाः दुगु लाकां न्ह्यायेमज्यू । गुम्हसिनं न्ह्याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति ।

उगु समयय् छवर्गीय भिक्षुपिसं ग्वालि त्वःपुगु लाकां न्ह्याइगु जुयाच्वन । त्वाँना त्वःपुगु ... । तुति छपां त्वःपुगु .... । कपाय् स्वथना दयेकातःगु .... । तित्तिर भंगःया पपूथें च्यात च्यात थाःगु खिपः दुगु... । च्यांग्राया नेकूथें जाःगु खिपः दुगु ..... । खसिया नेकूथें जाःगु .... । च्वका थःतूगु .... । म्हेखाया पपूथें च्वक

दयेका तःगु लाकां .... । चित्र विचित्रगु लाकां न्ह्याइगु जुयाच्चन । मनूतयसं उपहास याइगु, निन्दा याइगु, दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्चन- “कामभोग्य लिप्त जुया च्वं पिं गृहस्थीपिथें ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! ग्वालि त्वःपुगु लाकां न्ह्यायेमज्यू । त्वांना त्वःपुगु लाकां .... । तुति छपां त्वःपुगु लाकां .... । कपाय् स्वथना दयेकातःगु .... । तित्तिर भंगया पपूथें च्यात च्यात थाःगु खिप दुगु ..... । च्यांग्राया नेकूथें जाःगु खिप दुगु .... । खसिया नेकूथें जाःगु .... । च्वका थः तुगु लाकां .... । म्हेखाया पपूथें च्वंक दयेकातःगु ... । चित्र विचित्रगु लाकां न्ह्याये मज्यू । गुम्हसिनं न्ह्याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ ।

भिक्षुपिं ! उगु समयय् छवर्गीय भिक्षुपिसं सिंहया छ्यंगुतिं किनारा तयातःगु लाकां न्ह्याइगु जुयाच्चन । धुँया छ्यंगुतिं किनारा तयातःगु लाकां न्ह्याइगु जुयाच्चन । चितुवाया छ्यंगुतिं ..... । चलाया छ्यंगुति ... । लः भौया .... । भौचिया छ्यंगुतिं .... । कालकया छ्यंगुतिं..... । (छुथें जाःमह न्हियं ध्वाय् चिना तितिं न्ह्या जुइम्ह) लुवकया छ्यंगुतिं किनारा तयातःगु लाकां न्ह्याइगु जुयाच्चन । मनूतयसं उपहास याइगु, निन्दा याइगु, दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्चन - “कामभोग्य लिप्त जुया च्वं पिं गृहस्थीपिथें ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! सिंहया छ्यंगुतिं किनारा तयातःगु लाकां न्ह्यायेमज्यू । धुँया छ्यंगुतिं किनारा तयातःगु लाकां न्ह्यायेमज्यू । चितुवाया ... । चलाया .... । लः भौया .... । भौचिया ... । कालकया ... । लुवकया छ्यंगुतिं किनारा तयातःगु लाकां न्ह्यायेमज्यू । गुम्हसिनं न्ह्याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति ।

१५०. ओमुक्कगुणङ्गुण्पाहनानुजानन बःआपा दुगु पुलांगु लाकांतयूत अनुमति

२४७. अनलि भगवान् बुद्ध सुथन्हापनं चीवर पारूपन याना पात्र चीवर धारण याना छम्ह भिक्षु ल्यूल्यू तया राजगृहय् भिक्षाया नितिं दुहाँ बिज्यात । अले व भिक्षु खुत्यां काकां भगवान्या ल्यूल्यू वन । बःबःदुगु लाकां न्ह्याना च्वंम्ह छम्ह उपासकं भगवान् बुद्ध तापाकनिसें बिज्यानाच्वंगु खन । खना लाकां त्वःता, गन भगवान् बुद्ध दु, अन वन । वना भगवान् बुद्धयात अभिवादन याना, गन उम्ह भिक्षु दु, अन वन । वना व भिक्षुयात अभिवादन याना थथे निवेदन यात - “भन्ते ! छाया खुत्यां काःगु ?” उपासक, जि तुति तज्यात । भन्ते ! लाकां कया बिज्याहुँ । उपासक, म्वाल भगवान् बुद्ध बःबःदुगु लाकां ग्रहण यायेमज्यू धका प्रज्ञप्त याना बिज्यात । भिक्षुपिं ! लाकां ग्रहण याना काः । अले बुद्ध उगु निदानय् उगु प्रकरणय् धर्म खँ कना बिज्याना भिक्षुपित सःता बिज्यात - “भिक्षुपिं ! पुलांगु बःबःदुगु लाकां न्ह्यायेगु अनुमति बियाच्चना । भिक्षुपिं ! न्हूगु बःबःदुगु लाकां न्ह्यायेमज्यू । गुम्हसिनं न्ह्याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति ।”

१५१. अज्भारामे उपाहनपटिक्खेप आराम (विहार) दुने लाकां प्रतिक्षेप

२४८. उगु समयय् भगवान् बुद्ध खुल्लं खुल्लागु थासय् लाकां मदयेक चक्रमण याना बिज्यागु जुयाच्चन । शास्ता व स्थविर भिक्षुपिं नं लाकां मदयेक चक्रमण यानाच्वंगु जुयाच्चन । छवर्गीय भिक्षुपिसं तथागत व स्थविरभिक्षुपिनि लाकां मदयेक चक्रमण याना च्वंक च्वंक लाकां न्ह्याना चक्रमण यानाच्वंगु जुयाच्चन । गुपिं भिक्षुपिं अल्पेच्छु, उपिं भिक्षुपिसं उपहास याइगु, निन्दा याइगु, दोष बिया खँ ल्हाइगु

जुयाच्चन - "छवर्गीय भिक्षुपिसं शास्ता व स्थविर भिक्षुपिं लाकां मदयेक चंक्रमण याना च्वंक च्वंक लाकां न्ह्याना छाया जक चंक्रमण यानाच्चंगु जुइ ।" अले भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! छवर्गीय भिक्षुपिसं शास्ता व स्थविर भिक्षुपिं लाकां मदयेक चंक्रमण यानाच्चंथाय लाकां न्ह्याना चंक्रमण यानाच्चन धाःगु धात्थें खः ला ? धात्थें खः, भगवान् शास्ता ! भगवान् बुद्धं उपहास याना बिज्यात । भिक्षुपिं ! उपिं मार्गफलं शून्यपिं मोघपुरुषपिं तथागत शास्ता व स्थविर भिक्षुपिं लाकां मदयेक चंक्रमण याइगु थासय् लाकां न्ह्याना छाया जक चंक्रमण यानाच्चंगु जुइ ।

भिक्षुपिं ! थुपिं तुयुगु वसः पुना च्वपिं गृहस्थपिं जीवन निर्वाह यायेगु, शिल्प विद्याया कारणं आचार्यपिनिप्रति गौरव तथा छ्यं कोछुना समानगु जीवन हनीपिं जुया च्वंचंगु दु धाःसा, भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् छिपिं थथे बांलाक कनातःगु धर्मविनयय् प्रव्रजित जुया च्वपिं जुया आचार्यपिनि प्रति, आचार्यपिंथें जाःपिनिप्रति उपाध्यायप्रति, उपाध्यायथें जापिनि प्रति, गौरव मतःपिं, छ्यो कोमछुपिं, समानगु जीवन महींपिं जुया च्वंचवनेगु शोभा दु ला ? भिक्षुपिं ! थ्व अप्रसन्नपित प्रसन्न यायेया निरतिं खः । दोष बिया बिज्याना धर्म खँ कना भिक्षुपित सःता बिज्यात "भिक्षुपिं ! आचार्यप्रति आचार्यथें जाःपिनि प्रति, उपाध्याय प्रति, उपाध्यायथें जाःपिनिप्रति लाकां मदयेक चंक्रमण याइगु थासय् लाकां न्ह्याना चंक्रमण यायेमज्यू । गुम्हसिनं न्ह्याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति । भिक्षुपिं ! विहारय् दुनय् लाकां न्ह्यायेमज्यू । गुम्हसिनं न्ह्याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति ।"

२४९. उगु समयय् छम्ह भिक्षुयात पालितःलय् ला बढे जुइगु रोग जुयाच्चन । व भिक्षुयात लःलःयाना भारा पिसाब याकेत पिने ब्वना यंकाच्चन । भगवान् बुद्धं शयनासन चारिका यायां (चाह्युत्थुं) उपिं भिक्षुपिसं व भिक्षुयात लःलःयाना भारा पिसाब योक्त यंका च्वंबले खन । खनागन उपिं भिक्षुपिं दु, अन बिज्यात । बिज्याना उपिं भिक्षुपित आज्ञा जुया बिज्यात - "भिक्षुपिं ! थ्व भिक्षुयात छु रोग जुल ?" भन्ते ! थ्व आयुष्मान् यात पालितःलय् ला बढे जूगु रोग जुल । जिमिसं लःलःयाना भारा पिसाब याकेत पिने हयाच्चना । अनलि भगवान् बुद्धं उगु निदानय् उगु प्रकरणय् धर्म खँ कना बिज्याना भिक्षुपित सःता बिज्यात - "भिक्षुपिं ! गुम्हसिया पालितः स्याइ, पालि तज्याइ, पालि ला बढे जुइगु रोग जुइ, वयात लाकां न्ह्यायेगु अनुमति बियाच्चना ।"

उगु समयय् भिक्षुपिं तुति मस्यूसे खाटाय् मेचय् गइगु जुयाच्चन । चीवरय् नं लासाय् नं फोहर कीगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात - "भिक्षुपिं ! आः खाटाय् मेचय् गया वने त्यना धका लाकां न्ह्यायेगु अनुमति बियाच्चना ।"

उगु समयय् भिक्षुपिं बहनी उपोसथागारय् सभागृहय् वनीबले सिमाया प्वःकाय् हाइगु, कँथय् न्हुइ लाना तुति पाली स्याइगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । "भिक्षुपिं ! विहारय् दुनय् लाकां न्ह्यायेगु, मिलांप्वाः, मतः व तुतां ज्वना वनेगु अनुमति बियाच्चना ।

१५२. कट्ठपादुकादिपटिक्खेप काष्ठपादुकादि प्रतिक्षेप

२५०. उगु समयय् छवर्गीय भिक्षुपिसं नसंचा इलय् दना वया क्वापा लाकां न्ह्याना खुलं खुल्लागु थासय् तिस्सःगु शब्दं ततःसकं शब्दं पिकया टक् टक् शब्दं पिज्वयेका अनेक प्रकारं मार्गफललिसे व्यथां जुयाच्चंगु तिरश्चीन खँ ल्हाल्हां चंक्रमण यानाच्चन । गथे धाःसा जुजुलिसे सम्बन्ध दुगु खँ, खँलिसे सम्बन्ध

दुगु खँ, मन्त्रीतलिसे सम्बन्ध दुगु खँ, सैन्यतलिसे सम्बन्ध दुगु खँ, भयलिसे सम्बन्ध दुगु खँ, युद्धलिसे सम्बन्ध दुगु खँ, नयेगुलिसे सम्बन्ध दुगु खँ, त्वनेगुलिसे सम्बन्ध दुगु खँ, पुनेगुलिसे सम्बन्ध दुगु खँ, घनेगुलिसे सम्बन्ध दुगु खँ, स्वाँलिसे सम्बन्ध दुगु खँ, गन्धलिसे सम्बन्ध दुगु खँ, थःथितिलिसे सम्बन्ध दुगु खँ, रथलिसे सम्बन्ध दुगु खँ, गाँलिसे सम्बन्ध दुगु खँ, निगमलिसे सम्बन्ध दुगु खँ, नगरलिसे सम्बन्ध दुगु खँ जनपदलिसे सम्बन्ध दुगु खँ, मिसलिसे सम्बन्ध दुगु खँ, मिर्जलिसे सम्बन्ध दुगु खँ, शूरपिलिसे सम्बन्ध दुगु खँ, लँलिसे सम्बन्ध दुगु खँ, लः काइथायलिसे सम्बन्ध दुगु खँ, सीपिलिसे सम्बन्ध दुगु खँ, अनेक प्रकारलिसे सम्बन्ध दुगु खँ, लोकलिसे सम्बन्ध दुगु खँ, समुद्रलिसे सम्बन्ध दुगु खँ, थथे वृद्धि अवृद्धिलिसे सम्बन्ध दुगु खँ । (अन इमिसं) चिचीधिकपिं कीचात न्हतुमतु न्ह्या स्याइगु जुयाच्वन । भिक्षुपिंत समाधिं नं च्युत जुइकीगु जुयाच्वन । गुपिं भिक्षुपिं अल्पेच्छु, इमिसं उपहास याइगु, निन्दा याइगु, दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्वन । “छवर्गीय भिक्षुपिसं नसंचाइलय् दना वया क्वापा लाकां न्ह्याना खुल्लं खुल्लागु थासय् तिस्स वयेक ततःसकं टक् टक् सः पिकया अनेक प्रकारं मार्गफललिसे व्यथां जुयाच्वंगु तिरश्चीन खँ ल्हाना छाया जक चंक्रमण याना जूगु जुइ ? गथे धाःसा जुजुलिसे सम्बन्ध दुगु खँ, खँतलिसे सम्बन्ध दुगु खँ । थथे वृद्धि अवृद्धिलिसे सम्बन्ध दुगु खँ । कीचात न्हतुमतु न्ह्या स्याना जुयाच्वंगु जुइ ? कर्मस्थान भावना याना च्वपिं भिक्षुपिंत नं समाधिं च्युतजुइका जुयाच्वंगु जुइ ?”

अले उपिं भिक्षुपिसं भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! छवर्गीय भिक्षुपिसं नसंचाइलय् दना वया क्वापा लाकां न्ह्याना खुल्लं खुल्लागु थासय् तिस्सः वयेक ततःसकं टक् टक् सः वयेक अनेक प्रकारं मार्गफललिसे व्यथां जुयाच्वंगु तिरश्चीन खँ ल्हालां चंक्रमण यानाच्वंगु धात्थें खः ला ? गथे धाःसा जुजुलिसे सम्बन्ध दुगु खँ, खँलिसे सम्बन्ध दुगु खँ । थथे वृद्धि अवृद्धिलिसे सम्बन्ध दुगु खँ । कीचात न्हतुमतु न्ह्या स्याकाच्वन, कर्मस्थान भावना याना च्वपिं भिक्षुपिंत नं समाधिं च्युत जुइके बियाच्वन धाःगु धात्थें खःला ? खः भगवान् शास्ता ! उपहास याना धर्म खँ कना बिज्याना भिक्षुपिंत सःता बिज्यात – “भिक्षुपिं ! क्वापा लाकां न्ह्यायेमज्यू । गुम्हसिनं न्ह्याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति ।”

अबले भगवान् बुद्ध राजगृहय् न्ह्याइपुतले च्वना बिज्याना गन वाराणसी दु, अन चारिका बिज्यात । छसिकथं चारिका यायां गन वाराणसी दु, अन थ्यंकः बिज्यात । अन भगवान् वाराणसी ऋषीपतन मृगदावनय् च्वना बिज्यात । उगु समयय् छवर्गीय भिक्षुपिसं “भगवान् बुद्धं क्वापा लाकां न्ह्यायेमज्यू धका निषेध याना बिज्यात” धका चिचिमांगु ताडमा ध्यंके बिया ताडमाया ख्वालायागु लाकां दयेका न्ह्याइगु जुयाच्वन । उपिं चिचिमांगु ताडमात ध्यंगुलिं गना वनाच्वन । मनूतय्सं उपहास याइगु, निन्दा याइगु, दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्वन । श्रमण शाक्यपुत्रपिसं चिचिमांगु ताडमा ध्यंके बिया ताडमाया ख्वालायागु लाकां दयेका छाया जक न्ह्याना जुगु जुइ ? उपिं ताडमात ध्यंनेगु याःगुलिं गना वन । श्रमण शाक्यपुत्रपिसं छगू मात्र जीव दुगुयात छाया जक कष्ट बियाच्वंगु जुइ ?”

भिक्षुपिसं मनूतय्गु उपहास याइगु, निन्दा याना जूगु, दोष बिया खँ ल्हाना जूगु ताल । अले उपिं भिक्षुपिसं भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! छवर्गीय भिक्षुपिसं चिचिमांगु ताडमा ध्यंके बिया ताडमाया ख्वालायागु लाकां दयेका न्ह्याना जूगु ? उपिं ध्यनातःगु ताडमात गना वंगु धात्थें खः ला ? धात्थें खः भगवान् शास्ता ! भगवान् बुद्धं उपहास याना बिज्यात । भिक्षुपिं ! उपिं मार्गफलं शून्यपिं मोघपुरुष भिक्षुपिसं चिचिमांगु ताडमा ध्यंके बिया ताडमाया ख्वालायागु लाकां दयेका छाया जक न्ह्याना जूगु जुइ ? उपिं चिचिमांगु ताडमा ध्यंके बियातःगु गना वनीगु । भिक्षुपिं ! मनूतय्के सिमाय् ज्यू दु धयागु संज्ञा दुगु जुयाच्वन ।

भिक्षुपिं ! ध्व (छवर्गीय भिक्षुपिसं याना जूगु ज्या) अप्रसन्नपित प्रसन्न यायेया नितिं मजू । उपहास याना धर्म खँ कना भिक्षुपित सःता बिज्यात- “भिक्षुपिं ! ताड्माया ख्वालायागु लाकां न्ह्यायेमज्यू । गुम्हसिनं न्ह्याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति ।”

उगु समयय् छवर्गीय भिक्षुपिसं “भगवान् बुद्ध ताड्माया ख्वालायागु लाकां न्ह्यायेमज्यू” धका चिचिमागु पँमां त्वाःथयेके बिया पँमांया ख्वालायागु लाकां दयेका न्ह्याइगु जुयाच्वन । उपिं त्वाःथयेके बियातःगु पँमा गना वनीगु जुयाच्वन । मनूतय्सं उपहास याइगु, निन्दा याइगु, दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्वन । “श्रमण शाक्यपुत्रपिसं चिचिमागु पँमा ध्यंके बिया पँमाया ख्वालायागु लाकां दयेका छाय् जक न्ह्याना जूगु जुइ ? उपिं ध्यंगुलिं चिचिमांगु पँ गना वनाच्वन । श्रमण शाक्यपुत्रपिसं छगू जीव दुगुयात छाय् जक कष्ट बियाच्वंगु जुइ ?”

भिक्षुपिसं मनूतय्गु उपहास याना जुइगु, निन्दा याना जुइगु, दोष बिया खँ ल्हाना जुइगु ताःगु जुयाच्वन । अले उपिं भिक्षुपिसं भगवान् बुद्धयात ध्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! मनूतय्के सिमाय् ज्यू दु धयागु सज्ञा दु । “भिक्षुपिं ! पँमाया ख्वालायागु लाकां न्ह्यायेमज्यू । गुम्हसिनं न्ह्याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति ।”

२५१. अले भगवान् बुद्ध वाराणसी न्ह्याइपुतले च्वना बिज्याना गन भदिय नगर दु, अन चारिका याना बिज्यात । छसिकथं चारिका यायां गन भदिय नगर दु, अन ध्यंकः बिज्यात । अन भगवान् बुद्ध भदिय नगरया चमेलि स्वां त्वयाच्वंगु वनय् च्वना बिज्यात ।

उगु समयय् भदिय नगरय् च्वपिं भिक्षुपिसं आपालं लाकांतय्त प्रयत्नपूर्वक बारबार छाय्पिया बांलाका च्वनीगुली ब्यस्त जुयाच्वन । घाँय्यागु लाकां थःम्हं नं दयेकीगु, मेपित नं दयेके बिइगु जुयाच्वन । तुल्लि घाँय्यागु .... । सितु घाँय्यागु ... । हिन्ताल घाँय्यागु ... । कमल घाँय्यागु ... । कम्बल घाँय्यागु लाकां थःम्हं नं दयेकीगु, मेपिन्त नं दयेके बिइगु जुयाच्वन । विद्या अध्ययन यायेगु बार बार न्यनेगु, उत्तम शील, उत्तमगु समाधि, उत्तमगु प्रज्ञां शून्य जुइकाच्वन ।

गुपिं भिक्षुपिं अल्पेच्छुपिं खः, इमिसं उपहास याइगु, निन्दा याइगु, दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्वन – “भदिय नगरय् च्वपिं भिक्षुपिं आपालं लाकांतय्त प्रयत्नपूर्वक बारबार छाय्पिया बांलाक च्वनेगुली ब्यस्त जुया छाय् जक च्वनाच्वंगु जुइ ? घाँय्यागु लाकां थःम्हं नं दयेकीगु मेपित नं दयेके बिइगु जुयाच्वन । तुल्लि मांयागु ... । सितु घाँय्यागु ... । हिन्ताल मांयागु .... । कमल मांयागु ... । कम्बल मांयागु लाकां थःम्हं नं दयेकीगु मेपित नं दयेके बिइगु जुयाच्वन । विद्या अध्ययन यायेगु बार बार न्यनेगु उत्तमगु शील, उत्तमगु समाधि, उत्तमगु प्रज्ञां शून्य जुइका छाय् जक च्वनाच्वंगु जुइ ?” अले उपिं भिक्षुपिसं भगवान् बुद्धयात ध्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! भदिय नगरया भिक्षुपि आपालं लाकांतय्त छाय्पिया बांलाका च्वनेगुली बारबार प्रयत्नपूर्वक ब्यस्त जुया घाँय्यागु लाकां थःम्हं नं दयेकीगु, मेपित नं दयेके बिइगु । विद्या अध्ययन यायेगु बरोबर न्यनेगु व उत्तमगु शील, उत्तमगु समाधि, उत्तमगु प्रज्ञां शून्य जुइकाच्वन धाःगु धात्थें खःला ? “धात्थें खः शास्ता !” भगवान् बुद्ध उपहास याना बिज्यात । मार्गफलं शून्यपिं मोघपुरुष भिक्षुपिं आपालं लाकां (तय्त) छाय्पिया बांलाका जक च्वनेगुली बारबार प्रयत्नपूर्वक ब्यस्त जुया छाय् च्वनीगु जुइ ? घाँय्यागु लाकां थःम्हं नं दयेकीगु मेपित नं दयेके बिइगु । विद्या अध्ययन यायेगु बरोबर न्यनेगु उत्तमगु शील, उत्तमगु समाधि, उत्तमगु प्रज्ञां छाय् जक शून्य जुइका च्वंगु जुइ ? भिक्षुपिं ! थुपिं (भिक्षुपिसं यानाजूगु ज्या) अप्रसन्नपित अप्रसन्न यायेया नितिं मजू । उपहास याना बिज्याना धर्म खँ कना भिक्षुपित सःता बिज्यात – “भिक्षुपिं ! घाँय्यागु लाकां न्ह्यायेमज्यू, तुल्लिमांयागु लाकां न्ह्यायेमज्यू, सितु घाँय्यागु लाकां न्ह्यायेमज्यू,

हिन्तालयागु लाकां न्ह्यायेमज्यू, कमलयागु लाकां न्ह्यायेमज्यू, कम्बलयागु लाकां न्ह्यायेमज्यू, लुंयागु लाकां न्ह्यायेमज्यू, वहःयागु लाकां न्ह्यायेमज्यू । हीरा जरे यानातःगु लाकां न्ह्यायेमज्यू । माणिक थुनातःगु लाकां न्ह्यायेमज्यू, पन्ना थुनातःगु लाकां न्ह्यायेमज्यू । खापवः थुनातःगु लाकां न्ह्यायेमज्यू । रस्फतिकं थुनातःगु लाकां न्ह्यायेमज्यू । कयँनं थुनातःगु लाकां न्ह्यायेमज्यू । सिजः थुनातःगु लाकां न्ह्यायेमज्यू । म्हःनं थुनातःगु लाकां न्ह्यायेमज्यू । सिसा थुनातःगु लाकां न्ह्याये मज्यू । जस्तां थुनातःगु लाकां न्ह्यायेमज्यू । गुम्हसिनं न्ह्याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति ।

भिक्षुपिं ! छथासं मेथाय् चिले ज्यूगु लाकां न्ह्यायेमज्यू । गुम्हसिनं न्ह्याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति । भिक्षुपिं ! छथासं मेथाय् चिके ज्यूगु कुटी (पाइखानाय्) न्ह्यायेगु लाकां, पिसाब यायेथाय् न्ह्यायेगु लाकां, तुति सिलेथाय् न्ह्यायेगु लाकां, थ्व स्वजू लाकां अनुमति बियाचवना ।”

२५२. अले भगवान् बुद्ध भद्रिय नगरय् न्ह्याइपुतले चवना बिज्याना गन श्रावस्ती दु, अन चारिका याना बिज्यात । छसिकथं चारिका यायां गन श्रावस्ती दु, अन ध्यंकः बिज्यात । अन भगवान् बुद्ध श्रावस्ती जेतवन अनाथपिण्डिकया विहारय् चवना बिज्यात ।

उगु समयय् छवर्गीय भिक्षुपिसं अचिरवती खुसी तरे याना च्वपिं सातय्गु न्यकूतय्त नं ज्वनीगु जुयाच्वन । न्हाय्पंतय्त नं ... । गःपःयात नं... । न्हिप्यंयात नं ... । जनुफातय् नं गइगु जुयाच्वन । रागचित्त दुपिं जुया अंगजातय् थःगु अंगयात थीकिगु जुयाच्वन । चिचीधिकपिं सातय्त नं थुतु थुना स्याइगु जुयाच्वन । मनूतय्सं उपहास याइगु, निन्दा याइगु, दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्वन “श्रमण शाक्यपुत्रपिसं खुसी तरे याना च्वपिं सातय्गु न्यकू छाय् जक ज्वनीगु जुइ ? कामभोगय् लिप्त जुया च्वपिं गृहस्थीपिंथें ।” भिक्षुपिसं इपिं मनूतय्गु उपहास याना जूगु, निन्दा याना जूगु, दोष बिया खँ ल्हाना जूगु ताल । उपिं भिक्षुपिसं भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! धात्थें खः ला ? खः भगवान् शास्ता ! उपहास याना बिज्याना धर्म खँ कना भिक्षुपित सःता बिज्यात – “भिक्षुपिं ! सातय्गु न्यकुती ज्वने मज्यू । न्हाय्पनय् ज्वने मज्यू । गःपःतय् ज्वने मज्यू । न्हिपनय् ज्वने मज्यू । जनुफातय् गये मज्यू । गुम्हसिनं गइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति । भिक्षुपिं ! रागचित्तं अंगजातय् अंगजात थीके मज्यू । गुम्हसिनं थीकी, वयात थुल्लचवय आपत्ति । चिचिधिकपिं सातय्त स्यायेमज्यू । गुम्हसिनं स्याइ, वयात धर्मानुकूलं याकेमाः ।”

१५३. यानादिपटिक्खेप

यानआदि निषेध

२५३. उगु समयय् छवर्गीय भिक्षुपिं सां सायेका तःगु मिजंम्ह हाके यानाच्वंगु रथय् व द्वहँ सायेका तःगु मिसां हाके यानाच्वंगु रथय् चवना वना च्वन । मनूतय्सं उपहास याइगु, निन्दा याइगु, दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्वन । “गङ्गा व महीया उत्सवथें च्वं ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! रथय् च्वना वने मज्यू । गुम्ह रथय् च्वनी, वयात दुष्कृत्य आपत्ति ।

उगु समयय् छम्ह भिक्षु कोशल देशया जनपदं भगवान् बुद्धयात दर्शन यायेया नितिं श्रावस्ती वना च्वंबले लँय् बिचय् म्हमफयेकल । अले व भिक्षु लं चिला छमा सिमा क्वय् फेतुनाच्वन । मनूतय्सं व भिक्षुयात खना थथे धाल – “भन्ते ! गन बिज्यायेगु ?” उपासक, जिनं भगवान् बुद्ध दर्शन यायेया नितिं श्रावस्ती वने त्यनागु खः । “ज्यू भन्ते, बिज्याहुँ ।” उपासक, जि वने मफु, म्हमफयाच्वन । भन्ते !

रथय् गया बिज्याहँ । उपासक, म्वाल । तथागतं रथय् च्वने मज्यू धका निषेध याना बिज्यानातःगु दु धका संशय दुम्ह जुया रथय् मगः (थाहाँ मव) । व भिक्षुं श्रावस्ती वना भिक्षुपितं थ्व खँ कन । भिक्षुपिसं भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! म्हमफुम्हसित रथय् च्वनेगु अनुमति बियाच्वना । अले भिक्षुपितं थथे जुल - “मिसां जोते याना तःगुली च्वने मज्यूगु ला ? मिजं नं जोते याना तःगुली च्वने मज्यूगु ला ?” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! मिजंम्ह जोते याना तःगु व ल्हातं सालेगु रथय् च्वनेगु अनुमति बियाच्वना ।

उगु समयय् छम्ह भिक्षुयात जोलतिन नःगुलिं तःसकं शरीरय् धक्का परे जूगु जुयाच्वन । भगवान्यात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! पाल्की व उल्लिकाठय् च्वनेगु अनुमति बियाच्वना ।

१५४. उच्चासयनमहासयनपटिक्खेप उच्चआसन उत्तमआसन निषेध

२५४. उगु समयय् छवर्गीय भिक्षुपिं तःजाःगु लासाय् व उत्तमगु लासाय् च्वनीगु जुयाच्वन । व गथे धाःसा तजाःगु थाय् पलङ्ग सँ ताहाकगु सलचुं, चित्र विचित्रगु लासा, धुँया छ्यंगुयागु लासा, चलाया छ्यंगुयागु लासा, तुयूपिं, पशुतय् छ्यंगुयागु लासा, स्वाँफ्वथें छायापियातःगु छ्यंगुयागु लासा, भुवायागु लासा, बुट्टेदार छ्यंगुयागु लासा, द्योनय् जक सँ दुगु लासा, छखेपाखे जक छ्यंगु भुनातःगु लासा, कार्तिपं भरे यानातःगु लासा, रेशमयागु लासा, छ्यंगुयागु तःपाःगु लासा, किसिम्हय् लाइगु लासा, काठीरथय् लाइगु लासा, चलाया छ्यंगुयागु लासा, कदलिमृगया छ्यंगुयागु लासा, ह्याउँगु इलां, निखें ह्याउँगु पालिस तइतःगु लासा लाइगु जुयाच्वन । मनूतय्सं उपहास याइगु, निन्दा याइगु, दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्वन “कामभोगय् लिप्त जुया च्वपिं गृहस्थीपिंथें ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! तजाःगु उत्तमगु लासाय् च्वनेमज्यू । गथे धाःसा तजाःगु थाय्, पलङ्ग, सँ ताहाकगु, सलचुं लासा, चित्र विचित्रगु धुँ, चलायागु छ्यंगु लासा, तुयूपिं पशुतय्गु लासा, स्वाँफ्वथें छायापियातःगु छ्यंगु लासा, भुवायागु लासा, बुट्टेदार छ्यंगु लासा, द्योनय् जक सँ दुगु लासा, छखेपाखें जक सँ दुगु लासा, कार्तिपं भरे यानातःगु लासा, रेशमयागु लासा, छ्यंगुयागु तःपाःगु लासा, किसिम्हय् लाइगु लासा, काठीरथय् लाइगु लासा, चलायागु छ्यंगु लासा, कदलिमृगया छ्यंगुयागु लासा, ह्याउँगु इलां, निखें ह्याउँगु दुगु लासाय् च्वने मज्यू । गुम्ह च्वनी, वयात दुष्कृत्य आपत्ति ।

१५५. सब्बचम्मपटिक्खेप दक्व छ्यंगु निषेध

२५५. उगु समयय् छवर्गीय भिक्षुपिसं “भगवान् बुद्धं तःजाःगु लासा व उत्तमगु लासा ग्रहण यायेमज्यू धका निषेध याना बिज्यात” धका उत्तमगु (ततःपाःगु) छ्यंगु धारण यानाच्वन । गथे कि - सिंहया छ्यंगु, धुँया छ्यंगु, चितुवाया छ्यंगु धारण यानाच्वन । व खाटा प्रमाणं ध्यनीगु जुयाच्वन । मेच प्रमाणं ध्यनीगु जुयाच्वन । खाटाय् दुने नं लाया तइगु, खाटाया पिने नं लाया तइगु जुयाच्वन । मेचय् दुने नं लाइगु, मेचया पिने नं लाइगु जुयाच्वन । मनूत् विहारपाखे चाह्युवंबले खना उपहास याइगु, निन्दा याइगु, दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्वन । “कामभोगय् लिप्त जुया च्वपिं गृहस्थीपिंथें ।”

भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! ततःपाःगु उत्तमगु छ्यंगुया लासा धारण यायेमज्यू । सिंहया छ्यंगु, धुंया छ्यंगु, चितुवाया छ्यंगु लासा धारण यायेमज्यू । गुम्हसिनं धारण याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति ।

उगु समयय् छवर्गीय भिक्षुपिसं “भगवान् बुद्धं उत्तमगु छ्यंगुया लासा ग्रहण यायेमज्यू धका निषेध याना बिज्यात” धका सायागु छ्यंगु ग्रहण याइगु जुयाच्वन । व खाद्य प्रमाणं ध्यनीगु जुयाच्वन । मेच प्रमाणं ध्यनीगु जुयाच्वन । खाटाय् दुने नं लाइगु, पिने नं लाइगु जुयाच्वन । मेचय् दुने नं लाइगु, मेचया पिने नंलाइगु जुयाच्वन । छम्ह पापीम्ह भिक्षु छम्ह पापीम्ह उपासकया छें वनीम्ह कुलूपक जुयाच्वन । अले व पापीम्ह भिक्षु सुथन्हापनं चीवर पारूपन याना पात्रचीवर धारण याना गन व पापीम्ह उपासक दु, अन वन । वना लायातःगु आसनय् फेतुत । अले पापीम्ह उपासक गन व पापीम्ह भिक्षु दु, अन वन । वना व पापीम्ह भिक्षुयात अभिवादन याना छसिलिक्क फेतुत ।

उगु समयय् व पापीम्ह उपासकया नकतिनि बूम्ह मचाया नितिं म्ह बांलासे च्वंम्ह, स्वय् यइपुसे च्वंम्ह मनयात हे आनन्द याइम्ह, रंगीचंगीम्ह साया मचा छम्ह दुगु जुयाच्वन । गथेकि चितुवाया मचायाथे च्याकिं च्याकिं दुम्ह । अले व पापीम्ह भिक्षुं व साया मचायात मिखा हे पतिमयासे ध्यान बिया स्वयाच्वन । पापीम्ह उपासकं पापीम्ह भिक्षुयात थथे धाल – “भन्ते ! थ्व साया मचायात मिखा पति हे मयासे ध्यान बिया छाया स्वयाच्वनागु ?” उपासक ! जित थ्व साया मचायागु छ्यंगु यया आवश्यक जुया स्वयाच्वनागु ।

अले व पापीम्ह उपासकं व साया मचायात स्याना छ्यंगु पिया व पापीम्ह भिक्षुयात लः ल्हाना बिल । व पापीम्ह भिक्षुं उगु छ्यंगुयात संघाटिं त्वःपुया वन । अले मचायाप्रति आसक्तम्ह व मांम्ह सा पापीम्ह भिक्षुया ल्यूल्नु वन । भिक्षुपिसं थथे धाल – “आवुसो ! थ्व सा ल्यूल्नु छाया वःगु ? आवुसोपिं ! जिं नं मस्यू “थ्व सा जिगु ल्यूल्नु छाया वःगु ।”

उगु समयय् व पापीम्ह भिक्षुया संघाटी हिं किनाच्वंगु जुयाच्वन । भिक्षुपिसं थथे धाल – “आवुसो ! थ्व संघाटि छु याना तयागु ?” अले व पापीम्ह भिक्षुं भिक्षुपित थ्व खँ निवेदन यात । आवुसो ! छु छं प्राणी हिंसा यायेगुली लगे याना प्रोत्साहन बियागु ला ? खः आवुसो ! गुपिं भिक्षुपिं अल्पेच्छु, उपिं भिक्षुपिसं उपहास, निन्दा दोष बिइगु जुयाच्वन । “छाया जक व भिक्षुं प्राणी हिंसा यायेत लगे याःगु (प्रोत्साहन ब्यूगु) जुइ ?” भगवान् बुद्धं अनेक प्रकारं प्राणी हिंसा यायेगुली उपहास याना बिज्यागु मखुला ? प्राणी हिंसा यायेगुली संयम जुयाच्वनेगुयात प्रशंसा याना बिज्याइगु मखुला ।” अले उपिं भिक्षुपिसं भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात ।

अले भगवान् बुद्धं उगु निदानय् उगु प्रकरणय् भिक्षुसंघपित मुंका बिज्याना उम्ह पापीम्ह भिक्षुयाके न्यना बिज्यात – “भिक्षु ! छु प्राणी हिंसा यायेत प्रेरणा बियागु धात्थे खः ला ?” खः भगवान् शास्ता ! छु मोघपुरुषं प्राणी हिंसा यायेत छाया जक लगे यात (प्रोत्साहन बिल) जुइ ? जिं प्राणी हिंसा मयायेगुली प्रशंसा याना तयागु मखुला ? मोघपुरुष, थ्व अप्रसन्नपित प्रसन्न यायेया नितिं मजू । उपहास याना बिज्याना धर्म खँ कना भिक्षुपित सःता बिज्यात – “भिक्षु ! प्राणी हिंसा यायेत लगे याये (प्रोत्साहन बिइ) मज्यू । गुम्हसिनं प्रोत्साहन बिइ, लगे याइ, वयात विनयानुकूलं यायेमाः । भिक्षुपिं ! सायागु छ्यंगु धारण यायेमज्यू । गुम्हसिनं धारण याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति । भिक्षुपिं ! छु गुगुं छ्यंगु नं धारण यायेमज्यू । गुम्हसिनं धारण याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति ।”

१५६. गिहिविकतानुञ्जातादि गृहस्थीपिनिगु चीजवस्तुत अनुमति ब्यूगु आदि

२५६. उगु समयय् मनूतय् खाटाय् व मेचय् छ्यंगुतिं भुनातइगु जुयाच्चन । भिक्षुपिनि शंका जुया फयेमत् । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! गृहस्थीपिसं दयेकातःगुली फेतुइ ज्यूगु व गोतुले मज्यूगु अनुमति बियाच्चना ।

उगु समयय् विहारय् छ्यंगु बलां मोरे यानातःगु जुयाच्चन । भिक्षुपिं शंकां फेमत्से च्वनाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! मोरे मात्र याना तःगुली फय्तुइगु अनुमति बियाच्चना ।

उगु समयय् छवर्गीय भिक्षुपिं लाकां न्ह्याना गामय् दुहाँवनीगु जुयाच्चन । मनूतय्सं उपहास याइगु, निन्दा याइगु, दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्चन । “कामभोगय् लिप्त जुया च्वपिं गृहस्थीपिथें ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! गामय् लाकां न्ह्याना दुहाँवनेमज्यू । गुम्ह दुहाँ वनी, वयात दुष्कृत्य आपत्ति ।

उगु समयय् छम्ह भिक्षु म्हमफुम्ह जुयाच्चन । लाकां मदयेक गामय् दुहाँवने मफु । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! म्हमफुम्ह भिक्षुं लाकां न्ह्याना गामय् दुहाँ वनेगु अनुमति बियाच्चना ।

१५७. सोणकुटिकणवत्थु श्रोण कोटिकर्ण कथावस्तु

२५७. उगु समयय् आयुष्मान् महाकात्यायन अवन्ती कुरुरघर पपतक पर्वतय् बिज्यानाच्चन । उगु समयय् छगू कोटि वंगु पुनेचाचां सुयामतःम्ह श्रोण उपासक आयुष्मान् महाकात्यायनया उपस्थापक जुयाच्चन । अले कोटिकर्ण श्रोण उपासक गन आयुष्मान् महाकात्यायन दु, अन वन । वना आयुष्मान् महाकात्यायनयात अभिवादन याना छसिलिकक फेतुत । छसिलिकक फेतुना च्वंम्ह कोटिकर्ण श्रोण उपासक आयुष्मान् महाकात्यायनयात थथे निवेदन यात – “भन्ते ! गुलि गुलि जिं छलपोलया उपदेश न्यना थुना वल, उलि उलि छेंय् च्वना च्वंम्ह धात्थें परिपूर्णगु परिशुद्धगु यच्चुक सिलातःगु शंखथें जाःगु थ्व ब्रह्मचर्य आचरण याये अःपु मजू । भन्ते ! जि सँ दान्हि खाना कापायवस्त्र पुना छेंनं पिहाँवया छें मदुम्ह जुया प्रब्रजित जुइगु इच्छा जुयाच्चन । भन्ते ! जित प्रब्रजित याना बिज्याहुँ ।” श्रोण, जीवनभरं याकचा घना छल्ला नया ब्रह्मचर्ययात आचरण याये अःपु मजू । श्रोण, छन्त प्रेरणा बियाच्चना, अथे हे गृहस्थी च्वना बुद्धया शासनय् बखते बखते वइगु उपोसथय् जक याकचा घना छल्ला नया ब्रह्मचर्यय् च्वनेगु कोशिस या ।

अले कोटिकर्ण श्रोण उपासकया गुगु प्रब्रज्या जुइगु कोशिस दुगु खः, व शान्त जुया वन । निको नं कोटिकर्ण श्रोण उपासक । स्वको नं कोटिकर्ण श्रोण उपासक गन आयुष्मान् महाकात्यायन दु, अन वन । वना आयुष्मान् कात्यायनयात अभिवादन याना छसिलिकक फय्तुत । छसिलिकक फय्तुना च्वंम्ह कोटिकर्ण श्रोण उपासक आयुष्मान् महाकात्यायनयात थथे निवेदन यात – भन्ते ! गुलि गुलि जिं छलपोलया उपदेश न्यना थुयावल, उलि उलि छेंय् च्वना च्वंम्ह धात्थें परिपूर्णगु परिशुद्धगु यच्चुक सिलातःगु शंखथें जाःगु थ्व ब्रह्मचर्य आचरण याये अःपु मजू । भन्ते ! सँ दान्हि खाना कापायवस्त्र धारण याना छेंनं पिहाँ वया छें मदुम्ह जुया प्रब्रजित जुइगु इच्छा जुयाच्चन । यदि जित उपाध्यायं अनुमति विल धाःसा भन्ते ! जित छपिसं प्रब्रज्या याना बिज्याहुँ ।

अले आयुष्मान् महाकात्यायनं कोटिकर्ण श्रोण उपासकयात प्रव्रजित याना बिल । उगु समयय् अवन्ती दक्षिणपथय् भतिचा जक भिक्षुपिं दुगु जुयांच्वन । आयुष्मान् कात्यायनं स्वदं तकया भित्रय् तिनि बल्लबल्लयागु दुःख कष्टं लिपा उखें थुखें भिम्ह भिक्षुसंघ मुंका आयुष्मान् श्रोणयात उपसम्पदा याये फत ।

१५८. महाकच्चानस्स पञ्चवरपरिदस्सना महाकात्यायनया न्यागू वर प्रदर्शन

अनलि वर्षावासं दनावःह एकान्त थासय् याउंके आनन्दं च्वना च्वंम्ह आयुष्मान् श्रोणया थथे चित्तय् वितर्क उत्पन्न जुल - “जिं ‘वसपोल भगवान् थुकथं थुकथं धका न्यना तयागु हे दु ।’ तर जिं ख्वाः मखना नि । वसपोल अरहत्त सम्यक्सम्बुद्ध भगवान्यात दर्शन यावने दःसा ज्यू ।” अले आयुष्मान् श्रोण सन्ध्याइले याउंके आनन्दं च्वनाच्वंगु थासं दना वया गन आयुष्मान् महाकात्यायन दु, अन वन । वना आयुष्मान् महाकात्यायनयात अभिवादन याना छसिलिक्क फेतुत । छसिलिक्क फयत्तुना च्वंम्ह आयुष्मान् श्रोणं आयुष्मान् कात्यायनयात थथे निवेदन यात - “भन्ते ! जिं थ्व शासनय् एकान्त थासय् याउंके आनन्दं च्वनाच्वनाम्हसिया मनय् थथे वितर्क उत्पन्न जुल - ‘जिं वसपोल भगवान् बुद्धया गुण थुकथं थुकथं न्यना तयागु दु’ तर जिं ख्वाः मखनानि, जित छलपोलया (उपाध्यायया) अनुमति दःसा जि वसपोल अरहत्त सम्यक्सम्बुद्ध भगवान्यात दर्शन यायेया नितिं वने ।” भन्ते ! जित छलपोलयागु अनुमति दःसा जि वसपोल अरहत्त सम्यक्सम्बुद्ध भगवान्यात दर्शन यायेया नितिं वने दःसा ज्यू ।”

साधु ! साधु !! श्रोण ! श्रोण ! छ वसपोल अरहत्त सम्यक्सम्बुद्ध भगवान् दर्शन यायेया नितिं हूँ । श्रोण, छं स्वये यइपुसे च्वंम्ह, प्रसन्नतायेबहःम्ह, शान्तगु इन्द्रिय दुम्ह, शान्तगु मन दुम्ह, उत्तमगु प्रज्ञा, उत्तमगु समाधी थ्यना बिज्यायेधुकूम्ह, दमन यायेधुकूगु नुगः दया बिज्याम्ह, सुरक्षित जुइधुकूगु शील स्वभाव दया बिज्याम्ह, प्रयत्न यायेमाःगु वीरियिन्द्रिय दया बिज्याम्ह, मभिंगुलिं अलग जुया बिज्याम्ह वसपोल भगवान् बुद्धयात दर्शन याये दइ । श्रोण, छं जिगु वचनं भगवान्या पाली सिरं वन्दना याना हःगु दु धा - “भन्ते ! जिमि उपाध्याय आयुष्मान् महाकात्यायनं भगवान्या पादय् सिरं वन्दना यानाच्वन ।”

“भन्ते ! अवन्ती दक्षिणपथय् अल्प मात्र भिक्षुपिं ! जित स्वदं तकया भित्रय् तिनि बल्ल बल्लं दुःख कष्टं लिपा थुखें उखें भिम्ह भिक्षुसंघ मुंका उपसम्पदा (यात) प्राप्त जुल । भगवान् बुद्धं अवन्ती दक्षिणपथय् अल्पसंख्यक गणं उपसम्पदा यायेगु अनुमति बिया बिज्याये नं फु ।

भन्ते ! अवन्ती दक्षिणपथय् हाकुसे च्वना थाहाँ थाहाँ वःगु द्रहंतयगु पालि ख्वाँय् सी दुगु बँ तःसकं छाः । भगवान् बुद्धं अवन्ती दक्षिणपथय् बःबः दुगु लाकां न्त्यायेगु अनुमति नं बिया बिज्याये फु ।

भन्ते ! अवन्ती दक्षिणपथय् मनूतय् मोल्लुइगुली तःसक शौक दु, लखं शुद्ध जुइगु विश्वास नं दु । भगवान् बुद्धं अवन्ती दक्षिणपथय् न्हिथं मोल्लुइगु अनुमति बिया बिज्याये नं फु ।

भन्ते ! अवन्ती दक्षिणपथय् फैचिगु दुगुचिगु मृगयागु छयंगु लाया तइगु, भन्ते ! गथेकि मध्यम जनपदय् एरगु, मोरगु, मज्जारु व जन्तू सुकु लाया तइगु खः । भन्ते ! अथे हे अवन्ती दक्षिणपथय् फैचिगु, दुगुचिगु, मृगयागु छयंगु तइगु । भगवान् बुद्धं अवन्ती दक्षिणपथय् फैचिगु, दुगु चिगु, मृगया छयंगु लायेगु अनुमति बिया बिज्याये नं फु ।

भन्ते ! थौकन्हे मनूतयसं सीमां पिने वना च्वपिं भिक्षुपित चीवर दान बिया वनीगु जुयाच्चन । थ्व चीवर फलानाम्हासितबिया बिज्याहुँ । उपिं भिक्षुपिं वया धाइगु “आवुसो ! फलानापिं मनूतयसं छःपित चीवर दान बिया वंगु” । इमिसं शंका जुया ग्रहण मया “जिमित निस्सगिय आपत्ति मलायेमाः” । भगवान् बुद्धं चीवर ग्रहण यानाया आपत्ति मजुइगु उपदेश बिया बिज्याये नं फु ।

“हवस् भन्ते !” धका आयुष्मान् श्रोण आयुष्मान् कात्यायनया खँ स्वीकार याना आसनं दना आयुष्मान् कात्यायनयात अभिवादन याना प्रदक्षिणा याना लासा फांगा तुला पात्र चीवर ज्वना गन श्रावस्ती, दु अन वन । छसिकथं गन श्रावस्ती जेतवनय अनाथपिण्डकया विहारय गन भगवान् दु, अन वन । वना भगवान् बुद्धयात अभिवादन याना छसिलिक फेतुत ।

अले भगवान् बुद्धं आयुष्मान् आनन्दयात सःता बिज्यात – “आनन्द ! थ्व आगन्तुक भिक्षुयात लासा लाया व्यु ।” आयुष्मान् आनन्दं तथागतं व भिक्षुनाप छगू विहारय च्वनेगु इच्छा याना बिज्यात । भगवान् बुद्धं आयुष्मान् श्रोणनाप छगू विहारय च्वनेगु इच्छा याना बिज्यात धका मती तथा गन विहारय भगवान् बुद्धं च्वना बिज्याइगु खः, अन विहारय आयुष्मान् श्रोणयात लासा लाया बिल ।

२५८. अले भगवान् बुद्धं वाचातक खुल्लंखुल्लागु थासय बिते याना विहारय दुहाँ बिज्यात । आयुष्मान् श्रोण नं वाचातक खुल्लंखुल्लागु थासय बिते याना विहारय दुहाँ वन । अनलि तथागत नसंचा इलय दना बिज्याना आयुष्मान् श्रोणयात प्रेरणा बिया बिज्यात – “भिक्षु ! छं धर्म उपदेश यायेगु नितिं ज्ञान हासिल या ।” “हवस् भन्ते” धका आयुष्मान् श्रोणं तथागतया वचन स्वीकार याना अट्टकवर्गय अन्तर्गतगु सूत्र फुक हे मधुर शब्दं लयतया व्वनाक्यन । तथागतं आयुष्मान् श्रोणया मधुर शब्द प्वचायेवं अनुमोदन याना बिज्यात । साधु, साधु, भिक्षु । भिक्षु, छं अट्टकवर्गय अन्तर्गतगु सूत्र बांलाक सयेका तल, बांलाक मनय तथा, बांलाक धारण याना तल, स्थान करण इत्यादिं सम्पन्न जूगुलिं बांलागु शब्दं युक्त जुयाच्चन । शुद्धगु दोष मदुगु अर्थ सिइके अःपुगु शब्दं नं युक्त जुयाच्चन । भिक्षुं, छं गुलि वर्ष दत (छंगु वास गुलि दत) ? भन्ते ! भगवान् शास्ता ! जि (छगू वास) दत । भिक्षु ! छं थथे छाया विस्तार यानागु ? भन्ते ! ताःकालं लिपा तिनि जिं कामगुणय दोष खंका कया । अथेसां गृहस्थाश्रमय फुर्सत मदु, यक्व ज्या दु, यक्व यायेमाःगु दु । अले भगवान् बुद्धं थ्व खँ सिइका उगु अवस्थाय थुगु उदान व्यक्त याना बिज्यात –

“दिस्वा आदीनवं लोके, अत्वा धम्मं निरूपधिं ।

अरियो न रमती पापे, पापे न रमती सूची”ति ॥

सत्पुरुष जुया च्वंम्ह व्यक्ति लोकय दोष खना उपधिसहितगु निर्वाणयात स्यूम्ह जुया पापयन्त्याइपु ताइमखु । परिशुद्धम्ह व्यक्ति शासनय न्त्याइपु ताः । वथेंतु परिशुद्धम्ह व्यक्ति (नं) पापय न्त्याइपु ताइमखु ।

अले आयुष्मान् श्रोण “भगवान् बुद्धं जित लयल्यता तां खँ ल्हाना बिज्यात, गुगु खँ जिमि उपाध्यायं जित धया हःगु खः, व खँ आः बुद्धयात निवेदन यायेगु अवस्था खः” धका आसनं दना छखेपाखें चीवर पाछ्या तथागतया पादय वन्दना याना भगवान् बुद्धयात निवेदन यात– “भन्ते ! जिमि उपाध्याय आयुष्मान् महाकात्यायनं शास्ताया पादय वन्दना याना हःगु दु, थुकथं नं धया हःगु दु– “भन्ते ! अवन्ती दक्षिणपथय अल्प मात्र भिक्षुपिं दु, जित स्वदं तकया भित्रय तिनि बल्ल बल्लं दुःखकष्टं लिपा उखें थुखें भिम्ह भिक्षुसंघ मुंका उपसम्पदा प्राप्त जुल । भगवान् बुद्धं अवन्ती दक्षिणपथय अल्प संख्यक गणं उपसम्पदा यायेगु अनुमति बिया बिज्याये नं फु ।

भन्ते ! अवन्ती दक्षिणपथय हाकुसे च्वना थाहाँ थाहाँ वःगु द्रँहतयगु पालि ख्वाँय सी दुगु बँ तःसकं छाः । भगवान् बुद्धं अवन्ती दक्षिणपथय बःबः दुगु लाकां न्त्यायेगु अनुमति नं बिया बिज्याये फु ।

भन्ते ! अवन्ती दक्षिणपथय् मनूतय् मोल्हुइगुली तःसकं शौक दु, लखं शुद्ध जुइगु विश्वास नं दु । भगवान् बुद्धं अवन्ती दक्षिणपथय् न्हिथं मोल्हुइगु अनुमति बिया बिज्याये नं फु ।

भन्ते ! अवन्ती दक्षिणपथय् फैचिगु, दुगुचिगु, मृगयागु छयंगुलाया तइगु, भन्ते ! गथे कि मध्यम जनपदय् उरगू, मोरगू, मज्जारु व जन्तू घाय्यागु सुकू लाया तइगु खः, भन्ते ! अथेहे अवन्ती दक्षिणपथय् फैचिगु, दुगुचिगु, मृगयागु छयंगु लाया तइगु । भगवान् बुद्धं अवन्ती दक्षिणपथय् फैचिगु, दुगुचिगु मृगयागु छयंगु लायेगु अनुमति नं बिया बिज्याये फु ।

भन्ते ! थौकन्हे मनूतय्सं सीमा पिने वना च्वपिं भिक्षुपित चीवर दान बिया वनीगु जुयाच्चन । “थ्व चीवर फलानाम्ह भिक्षुयात बिया बिज्याहुं ।” उपिं भिक्षुपिं वया धाइगु “आवुसो ! फलानापिं मनूतय्सं छःपित चीवर दान बिया वंगु ।” इमिसं शंका जुया ग्रहण मयाः “जिमित निस्सगिय आपत्ति मलायेमाः ।” भगवान् बुद्धं चीवर ग्रहण यानाया आपत्ति मदइगु उपदेश नं बिया बिज्याये फु ।”

२५९. अले तथागतं उगु निदानय् उगु प्रकरणय् धर्म खं कना बिज्याना भिक्षुपित सःता बिज्यात— “भिक्षुपिं ! अवन्ती दक्षिणपथय् अल्प मात्र भिक्षुपिं दयाच्चन । भिक्षुपिं ! फुक प्रत्यन्त जनपदय् विनयधरपिं न्याम्ह पुचलं उपसम्पदा यायेगु अनुमति बियाच्चना । अन पञ्चन्तिमेसु जनपदेसु धइगु शब्दय् थ्व प्रत्यन्त जनपद खः । पूर्व दिशाय् गजङ्गल धयागु निगम छगू दु । व गजङ्गल धयागु निगमया उखेतःमाःगु शालवृक्ष छमा दु । व शालवृक्षमांया उखेयात प्रत्यन्त जनपद धाइ, थुकी दुने च्वंक्कयात मध्यमदेश धाइ । पूर्वदिशाय् व दक्षिणदिशाय् संल्लवती धयागु खुसी छगू दु । संल्लवती धयागु खुसिं उखे प्रत्यन्त जनपद धाइ, दुनेच्वंगु फुकक मध्यमदेश धाइ ।”

दक्षिणदिशाय् सेतकण्णिक धयागु निगम छगू दु । व सेतकण्णिक धयागु निगमं उखे प्रत्यन्त जनपद, दुने च्वंगु फुकक मध्यमदेश धाइ ।

पश्चिमदिशाय् थूण धयागु ब्राह्मण गां दु । व गामं उखे प्रत्यन्त जनपद, दुनेच्वंगु फुकक मध्यमदेश धाइ ।

उत्तरदिशाय् उसीरद्धज धयागु पर्वत छगू दु । व पर्वतया उखे प्रत्यन्त जनपद, दुने च्वंगु फुकक मध्यमदेश धाइ ।

भिक्षुपिं ! थुजागु प्रत्यन्त जनपदय् विनयधरपिं न्याम्ह पुचलं उपसम्पदा यायेगु अनुमति बियाच्चना । भिक्षुपिं ! अवन्ती दक्षिणपथय् हाकुसे च्वना थाहाँ थाहाँ वःगु द्वहंतय्गु पालि ख्वाँय् सी दुगु बँ तःसकं छाः । भिक्षुपिं ! फुक प्रत्यन्त जनपदय् बःबः दुगु लाकां न्ह्यायेगु अनुमति बियाच्चना । भिक्षुपिं ! अवन्ती दक्षिणपथय् मनूतय् मोल्हुइगुली तःसकं शौक दु, लखं शुद्ध जुइगु विश्वास नं दु । भिक्षुपिं ! फुक प्रत्यन्त जनपदय् न्हिथं मोल्हुइगु अनुमति बियाच्चना । भिक्षुपिं ! अवन्ती दक्षिणपथय् फैचिगु, दुगुचिगु, मृगयागु छयंगु लाया तइगु । भिक्षुपिं ! गथे धाःसा मध्यमदेशय् एरगू, मोरगू, मज्जारु व जन्तू घाय् सुकू लाया तःथे अथेहे भिक्षुपिं ! अवन्ती जनपदय् फैचिगु, दुगुचिगु, मृगयागु छयंगु लाया तइगु । भिक्षुपिं ! फुक प्रत्यन्त जनपदय् फैचिगु दुगुचिगु, मृगयागु छयंगु लायेगु अनुमति बियाच्चना । भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् मनूतय्सं सीमा पिने वना च्वपिं भिक्षुपित चीवरदान बिया वनीगु जुयाच्चन । थ्व चीवर फलानाम्हसित बिया बिज्याहुं । भिक्षुपिं ! ग्रहण यायेगु अनुमति बियाच्चना । व चीवर अबलेतक (अधिष्ठान यायेमाःगुकथं) गणनुपग (ल्याः ख्याय् वहःमजू) रूपय् मथ्यं, गवलेतक ग्रहण याइमखु ।

१५९ - उगु चम्मस्कन्धकया संक्षिप्तीकरण

जम्मा गाँ ८० - द्वयात शासन याये दुम्ह मगधाधिपतिं श्रोण श्रेष्ठीपुत्रयात सःतके छ्वःगु, सागत स्थविरं गृधकूट पर्वतय् उत्तरिमनुष्यधर्म आपालं क्यना बिज्याःगु,

श्रोण भिक्षु जूगु, तीब्र रूपं उद्योग याना आयुष्मान् श्रोणया पालि तज्याःगु, बीणा उपमा कना बिज्याःगु, छबः दुगु लाकां अनुमति बिया बिज्याःगु, दक्कं वँचुसे च्वंगु रंगं छिना तःगु लाकां, म्हासुगु रंगं छिना तःगु लाकां, ह्याउंगु रंगं छिना तःगु लाकां, स्यँला रंगं छिना तःगु लाकां, हाकूगु रंगं छिना तःगु लाकां, धँयकुसि सितयगु जनुफाः रंगगु, स्याउला हःरंगथें च्वंगु रंगं छिना तःगु लाकां, उगु दक्कं रंगतय्सं छिनातःगु खिपः दुगु लाकां निषेध याना बिज्याःगु, पालिया च्वय भाग त्वःपुया तःगु लाकां, कपाय् स्वथना तःगु लाकां, ताते पातेगु लाकां, दुगुचिगुं न्यकूथें जाःगु खिपः जोडे याना तःगु लाकां, कःलिया ल्हाःथें जाःगु खिपःतया तःगु लाकां, म्हय्खायागु पपुया च्चकाद्वारा सुया तःगु लाकां, चित्रविचित्रगु लाकांत, सिंहयागु छ्यंगु, धुँयागु छ्यंगु भुनातःगु लाका, मृगयागु छ्यंगुतिं भुनातःगु लाकां, पान्थरयागु छ्यंगुतिं भुना तःगु लाकां, भौचिगु छ्यंगुतिं भुनातःगु लाकां, लोखरतयगु छ्यंगुतिं भुना तःगु लाकां, लःभौचिगु छ्यंगुति भुना तःगु लाकांत निषेध याना बिज्याःगु ।

तुति तज्याःम्ह भिक्षुयात कारण याना लाकां अनुमति बियाबिज्याःगु, लाकां न्ह्याना चक्रमन यायेगु, ग्वाली लाग्वारा पिहाँवया घाः दुम्ह भिक्षुयागु कथावस्तु, तुति मस्यसे खाटाय् थाहाँ वंगु कथावस्तु, सिग्वं कँ न्हुइलापिं भिक्षुपिनिगु कथावस्तु, क्वाराक्वारा सःवयेका चक्रमण यानावापिं भिक्षुपिनि कथावस्तु, ताडयागु खराऊ, पँयागु खराऊ घाँययागु खराऊ, दुबःयागु खराऊ सितुघाँययागु खराऊ, सुपौयागु खराऊ कमल धयागु घाँययागु खराऊ, लुँयागु ..... , वहःयागु ..... , माणिक ..... , नील ..... , न्हायकं ..... , कँययागु ..... , सिजः ..... , जस्ता ..... , तीन ..... , आलमोनयागु खराऊतय्त निषेध याना बिज्यात ।

सातय्त गःपिं भिक्षुपिनिगु कथावस्तु, रथ गःपिनिगु कथावस्तु, म्ह मफुम्ह भिक्षुया नितिं रथ अनुमति बियाबिज्याःगु कथावस्तु, मिजंजातिपिं जोतय् यानातःगु रथ पालकि अनुमति बिया बिज्याःगु कथावस्तु, तजाःगु उत्तमगु सयनासनतय्त व सिंहयागु छ्यंगु चितुवायागु छ्यंगु धुँतयगु छ्यंगुतय्त अले सा द्रँहतयगु छ्यंगुतय्त निषेध याना बिज्याःगु, दुष्टम्ह भिक्षुयात उपहास याना बिज्याःगु ।

मनूतयगु चीजवस्तु जुयाच्वंगु छ्यंगुयात बःकया च्वनेमाःगु कथावस्तु, छ्यंगुया खिपतं बेरे याना तःगु लाकांत न्ह्याना गाँमय् दुने दुहाँ वंगु कथावस्तु, म्हमफुम्ह भिक्षु नितिं अनुमति बियाबिज्याःगु कथावस्तु, आयुष्मान् महाकात्यायनया शिष्य जुया च्वंम्ह आयुष्मान् श्रोणया कथावस्तु, स्पष्टगु शब्दद्वारा च्यागूवर्ग दुगु कामश्रुत आदि पाठ याःगु कथावस्तु,

न्याम्ह दुगु गणद्वारा उपसम्पदा याना बीगुयात, बःयक्व दुगु लाकांयात, दिपाः मदयेक मोल्हुइगुयात व छ्यंगुयागु लासायात अनुमति बियाबिज्याःगु, अधिष्ठान यायेमाःगु स्थिती मथ्यनिगु थुपिं न्यागू बरदानतय्त आयुष्मान् श्रोणस्थविरया नितिं भगवान् बुद्धं बियाबिज्याःगु थ्व संक्षिप्तीकरण खः ।

थुगु चम्मस्कन्धकय् विषयवस्तुत ६३-गू जुल ।

चर्मस्कन्धक क्वचाल ।

६. भैसज्जकखन्धक

१६०. पञ्चभैसज्जकथा

न्यागू भैषज्य कथा

२६०. उगु समयय् भगवान् बुद्ध श्रावस्ती जेतवनय् अनाथपिण्डिकया विहारय् बिज्यानाच्चन । उगु समयय् कार्तिक महिनाय् जुइयःगु पित्तरोगं थ्युपिं भिक्षुपिंत त्वनेधुंगु यागु नं बान्ता जुइगु जुयाच्चन । नयेधुंगु भोजन नं बान्ता जुइगु जुयाच्चन । उपिं भिक्षुपिं गंसि जुयाच्चन । ला हि गना वनाच्चन । दुर्वर्णपिं, शरीरयागु लाऊन म्हासु-म्हासु धायावःपिं, हिनु छिछिं सिइदुगु शरीर दुपिं जुयाच्चन । भगवान् बुद्धं खना बिज्यात, उपिं गंसिपिं, ला हि गनावपिं, दुर्वर्णपिं, शरीरया लाऊन म्हासु-म्हासु धायावःपिं, हिनु छिछिं सियदुगु शरीर दुपिं । खना आयुष्मान् आनन्दयात सःता बिज्यात - “आनन्द ! छु कारणं थौकन्हे भिक्षुपिं गंसि जुयावंगु, ला हि गनावंगु जुइ, दुर्वर्णपिं जुयावंगु जुइ ? शरीरयागु लाऊन म्हासु-म्हासु धायावःपिं, हिनु छिछिं सिइदुगु शरीर दुपिं जुयावंगु जुइ ?”

भन्ते ! थौकन्हे कार्तिक महिनाय् जुइयःगु पित्तरोगं थिया च्वपिं भिक्षुपिंत त्वनेधुंगु यागु नं बान्ता जुइगु, नयेधुंगु भोजन नं बान्ता जुइगु जुयाच्चन । उकिं उपिं भिक्षुपिं गंसि जूगु, ला हि गनावंगु, दुर्वर्णगु, शरीरयागु लाऊन म्हासु-म्हासु धाःगु, हिनु छिछिं सिइदुगु जुयाच्चन ।

अले एकान्त थासय् याउँक आनन्दं बिज्याना च्वंम्ह भगवान् बुद्धया थथे मनय् वितर्क उत्पन्न जुल - “थौकन्हे कार्तिक महिनाय् जुइयःगु पित्तरोगं थिया च्वपिं भिक्षुपिंत त्वनेधुंगु यागु नं बान्ता जुइगु जुयाच्चन, नयेधुंगु भोजन नं बान्ता जुइगु जुयाच्चन । उपिं भिक्षुपिं गंसिपिं, लाहि गनावपिं, दुर्वर्णपिं, शरीरयागु लाऊन म्हासु-म्हासु धाःपिं, हिनु छिछिं सिइदुपिं जुयाच्चन । गुकथं जिं भिक्षुपिंत वासः अनुमति विइ माली । गुगु वासः वासः नं जुया, लोक समूहं वासः धका मान्यता बियातःगु नं जुइ, आहार क्रिया नं सिद्ध जुइ, छाःगु आहार प्रकट जुइमखु ।” अले भगवान् बुद्धयात थथे जुल - “ध्व न्यागू वासः छु छु धाःसा घ्यो, नौनि घ्यो, चिकं, कस्ति व साख वासः वासः नं जुया लोक समूहं वासः धका मान्यता बियातःगु नं जुइ, आहार क्रिया नंसिद्ध जुइ, स्थूलगु आहार प्रकट जुइमखु । जिं भिक्षुपिंत थुपिं न्याता वासः सुथय् ग्रहण याना सुथय् नयेगुरूपय् अनुमति विइ दःसा ज्यू ।” अले भगवान् बुद्ध सन्ध्या इलय् एकान्त थासं दना उगु निदानय् उगु प्रकरणय् धर्म खं कना भिक्षुपिंत सःता बिज्यात - “भिक्षुपिं ! ध्व बुद्धशासनय् एकान्त याउँक आनन्दं वास यानाच्चनान्मह जिगु मनय् थथे वितर्क उत्पन्न जुल ‘थौकन्हे कार्तिक महिनाय् जुइयःगु पित्तरोगं थिया च्वपिं भिक्षुपिंत त्वनेधुंगु यागु नं बान्ता जुइगु जुयाच्चन, नयेधुंगु भोजन नं बान्ता जुइगु जुयाच्चन । उपिं भिक्षुपिं गंसिपिं, ला हि गनावपिं, दुर्वर्णपिं, शरीरयागु लाऊन म्हासु-म्हासु धाःपिं, हिनु छिछिं सिइदुपिं जुयाच्चन । जिं भिक्षुपिंत गुकथं वासः अनुमति विइ माली, गुगु वासः वासः नं जुया, लोक समूहं वासः धका मान्यता बिया तःगु नं जुइ । आहारया फल नं सिद्ध जुइ, स्थूलगु आहार रूपय् नं प्रकट जुइ मखु ।”

भिक्षुपिं ! जितः थथे जुल - 'थ्व न्यागू वासः खः । गथे धाःसा घ्यो, नौनि, चिकँ, कस्ति व साखः, वासः वासः नं जुइ, लोक समूहं वासः धका मान्यता बियातःगु नं जुइ । आहारया क्रिया नं सिद्ध जुइ, स्थूलगु आहार रूपय् नं प्रकट जुइमखु । जिं भिक्षुपितं थ्व न्यागू वासः सुथय् ग्रहण याना सुथय् नयेगु अनुमति विइ दःसा ज्यू । भिक्षुपिं ! उगु न्यागू वासः सुथय् ग्रहण याना सुथय् नयेगु अनुमति बियाचवना ।'

२६१. उगु समयय् भिक्षुपिसं न्याता वास सुथय् ग्रहण याना सुथय् नइगु जुयाचवन । उपिं भिक्षुपितं गुगु प्रकारया रुक्खासुक्खागु भोजन दु, (उगु) भोजन समेतं पचे मजू । चिल्लो दुगु भोजन गनं पचे जुइ ! उपिं पित्तरोगं थिया च्वपिनि भोजन नं पचे मजू, गुकिं याना इपिं न्हापा स्वया अप्वः गंसि जुयाचवन । ला हि गनावीपिं, दुर्वर्णीपिं, शरीरयागु लाऊन म्हासु-म्हासु धाःपिं, हिनु छिंछिं सिइदुपिं जुयाचवन । भगवान् बुद्धं खना बिज्यात । न्हापा स्वयां गंसिपिं, ला हि गनावीपिं, दुर्वर्णीपिं, शरीरयागु लाऊन म्हासु-म्हासु धाःपिं, हिनु छिंछिं सिइदुपिं उपिं भिक्षुपिं । खना आयुष्मान् आनन्दयात सःता बिज्यात - "आनन्द ! छु कारणं थौकन्हे भिक्षुपिं न्हापा स्वयां अप्वः गंसि जुयावंगु, लाहि गनावंगु जुइ, दुर्वर्णीपिं जुयावंगु जुइ, शरीरयागु लाऊन म्हासु-म्हासु धाःपिं, हिनु छिंछिं सिइदुपिं जुयावंगु जुइ ।"

भन्ते ! थौकन्हे भिक्षुपिसं न्याता वासः सुथय् ग्रहण याना सुथय् नइगु जुयाचवन । उपिं भिक्षुपिनि रुक्खासुक्खागु भोजन तकं पचे मजूसा चिल्लो दुगु भोजन गनं पचे जुइ ? उपिं पित्तरोगं थ्यूपिं भिक्षुपिनि जा नं पचे मजू, निगुलिं पचे मजुगुलिं न्हापा स्वया अप्वः गंसि जूपिं, ला हि गनावीपिं, दुर्वर्णीपिं, शरीरयागु लाऊन म्हासु-म्हासु धाःपिं, हिनु छिंछिं सिइदुपिं जुयाचवन ।

अले भगवान् बुद्धं उगु निदानय् उगु प्रकरणय् धर्म खँ कना बिज्याना भिक्षुपितं सःता बिज्यात - "भिक्षुपिं ! उगु न्याता वासः ग्रहण याना सुथय् नं विकालय् नं नयेगु अनुमति बियाचवना ।"

२६२. उगु समयय् महमफुपिं भिक्षुपितं चिल्लो (चिकं) दुगु(दाःयागु) वासः आवश्यक जुयाचवन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! भालुयागु दाः, न्यायागु दाः, सुसुक जन्तुयागु दाः, फाया दाः, गधाया दाः दुगु वासः सुथय् ग्रहण याना, सुथय् दायेका सुथय् छाने यानातःगु चिकँ उपभोगयारूपय् छ्यलेगु अनुमति बियाचवना ।

भिक्षुपिं ! गुगु वासः विकालय् ग्रहण यानातःगु, विकालय् दायेका तःगु, विकालय् छाने यानातःगु, उकियात ग्रहण यात धाःसा दुष्कृत्य आपत्ति स्वको जुइ । भिक्षुपिं ! गुगु वासः सुथय् ग्रहण यानातःगु, विकालय् दायेका तःगु, विकालय् छाने यानातःगु खः, उकियात ग्रहण यात धाःसा दुष्कृत्य आपत्ति निको जुइ । भिक्षुपिं ! गुगु वासः सुथय् ग्रहण यानातःगु सुथय् दायेकातःगु विकालय् छाने यानातःगु खः, उकियात ग्रहण यात धाःसा दुष्कृत्य आपत्ति जुइ । भिक्षुपिं ! गुगु वासः सुथय् ग्रहण यानातःगु, सुथय् दायेकातःगु सुथय् छाने यानातःगु खः, उकियात ग्रहण यात धाःसा अनापत्ति ।

१६१. मूलादिभेसज्जकथा

मू हा आदि भैषज्य कथा

२६३. उगु समयय् म्हा मफया च्वपिं भिक्षुपिसं मूहा जुयाचवंगु वासःत इच्छा याःगु जुयाचवन । भगवान् बुद्धयात थुगु विषय निवेदन यात - भिक्षुपिं ! हलु, न्हूगु पालु, वचं (सामान्य वच), वचत्थं (सामान्य तम्बपुष्प), अतिविसं (अतिस, अतिविप), कटुकरोहिणिं (चिराइतो, चिरित्त, भूनिम्ब, तःसकं हे खायुगु स्वाद

दुगु बनया वासः) उतिरं (खसखस, उसीर, मुरा) व भद्दमुत्तकं (नागरमोथ, नागरमोस्ता, नागफनी) धयागु मूहा वासःतयूत व अनं मेगु खाद्य भोज्य विषय सिद्ध मजूगु मूहा वासःतयूत लःल्लाना कया जीवनकाछिं धारण याना तयेनिंतिं व रोग धयागु कारण दत धाःसा उपभोग यायेया निंतिं अनुमति बियाच्चना । रोग धयागु कारण मदयेक उपभोग याइम्ह भिक्षुयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ धका (आज्ञा जुया विज्यात) ।

उगु समययू म्ह मफुपिं भिक्षुपिसं मूहा वासःचुं इच्छा यानाच्चन । भगवान् बुद्धयात थुगु विषय निवेदन यात - भिक्षुपिं ! वासः नीगु लोमायात व वासः नीगु लोमचा अनुमति बियाच्चना धका (आज्ञा जुया विज्यात) ।

उगु इलयू म्ह मफुपिं भिक्षुपिसं सिमा ख्वला दयेका तःगु वासः इच्छा यानाच्चन । भगवान् बुद्धयात थुगु विषय निवेदन यात - भिक्षुपिं ! निम्बकसावं (नीहःया काडा), कुटजकसावं (सामान्य सप्तपर्णी काडा), पटोलकसावं (पटोल चिचिण्डया काडा), फग्गवकसावं (फाकूगु काडा), नत्तमालकसावं (निलम्बहरनारी काडा) धयागु सिमाख्वाला वासःतयूत व अनं मेगु खाद्य भोज्य विषय सिद्ध मजूगु सिमा ख्वाला वासःतयूत लःल्लाना कया जीवनकाछिं धारण याना तयेत अले रोग धयागु कारण दत धाःसा उपभोग यायेत अनुमति बियाच्चना । रोग धयागु कारण मदयेक उपभोग याइम्ह भिक्षुयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ धका (आज्ञा जुया विज्यात) ।

उगु इलयू म्ह मफुपिं भिक्षुपिसं हः जुयाच्वंगु वासःत इच्छा याःगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थुगु विषय निवेदन यात - भिक्षुपिं ! निम्बपण्णं (नी हः), कुटजपण्णं (सामान्य सप्तपर्णी), पटोलपण्णं (पटोलचिचिण्डपर्ण), सुलसिपण्णं (सामान्य ब्यामाया हः), कप्पासपण्णं (कपायू मांया हः) धयागु सिमाहः वासःतयूत व अनं मेगु खाद्य भोज्य विषय सिद्ध मजूगु ..... ।

उगु इलयू म्ह मफुपिं भिक्षुपिसं फल जुयाच्वंगु वासःत इच्छा याःगु जुयाच्चन । ..... भिक्षुपिं ! विलङ्गं (अरुणफल), पिप्पलिं (पिप्पी), मरिचं (मले), हरीतकं (हल), विभतिकं (अर्जुनफल), आमलकं (अम्ब) व गोत्थफलं (छ्ताप्रकारया नालिहिंगु) धयागु फल वासःतयूत व अनं मेगु खाद्य भोज्य विषय सिद्ध मजूगु ..... ।

उगु इलयू म्ह मफुपिं भिक्षुपिसं लस्सा दयाच्वंगु वासःत इच्छा याःगु जुयाच्चन । ..... भिक्षुपिं ! हिङ्गु (हिं), हिङ्गुजतुं (हिं पु), हिङ्गुसिपाटिकं (हिंया पत्र), तकं (भौ), तकपत्तिं (भौया सार), तकपण्णिं (भौया पत्र) व सज्जुलसं (सिमां पिहाँवइगु ति) धयागु लस्सा दयाच्वंगु वासःतयूत व अनं मेगु खाद्य भोज्य विषय सिद्ध मजूगु ..... ।

उगु इलयू म्ह मफुपिं भिक्षुपिसं चिसवाः दयाच्वंगु वासःत इच्छा याःगु जुयाच्चन । ..... भिक्षुपिं ! सामुद्रिक ची, बेची, सिन्वी, गालं पिहाँवइगु ची, दयेकातःगु ची धयागु ची वासःतयूत व अनं मेगु खाद्य भोज्य विषय सिद्ध मजूगु चीतयूत लःल्लाना कया जीवनकाछिं धारण याना तयेत अले रोग धयागु कारण दत धाःसा उपभोग यायेत अनुमति बियाच्चना । रोग धयागु कारण मदयेक उपभोग याइम्ह भिक्षुयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ (धका आज्ञा जुया विज्यात) ।

२६४. उगु समययू आयुष्मान् आनन्दया उपाध्याय आयुष्मान् बेलट्टसीसया घ्वःथाःगु रोग जुयाच्चन । व भिक्षुया घ्वःथाःगुतिं चीवर म्हयू प्यपुनीगु जुयाच्चन । उगु प्यपुना च्वंगु चीवर भिक्षुपिसं लखं प्याका प्याका प्वला च्वन । भगवान् बुद्धं शयनासन चारिका याना बिज्याबले उपिं भिक्षुपिसं उगु प्यपुनाच्वंगु चीवर लखं प्याका प्याकां प्वलाच्वंगु खन । खना गन उपिं भिक्षुपिं दु, अन बिज्यात । बिज्याना उपिं भिक्षुपित थथे

धाल - “भिक्षुपिं ! थ्व भिक्षुयात छु रोग जुल ?” भन्ते ! थ्व आयुष्मान्यात घ्वःथाःगु रोग जुया तिं चीवर म्हय् प्यपुनिगु जुयाच्वन । उगु प्यपुंगु चीवर जिमिसं लखं प्याका प्याका प्वला बियाच्वना । अले भगवान् बुद्धं उगु निदानय् उगु प्रकरणय् धर्म खँ कना भिक्षुपिंत सता बिज्यात- “भिक्षुपिं ! गुम्ह भिक्षुया चासुकै, फ्वात फ्वात कै, तें तें कै, घ्वः कै वयारोग जुया शरीर नवइ, अबले पाउदर वासः ग्रहण यायेगु अनुमति बियाच्वना । म्हफुम्हसित गंगु गोबर, चा, रंग दायेकेधुंकूगु सिमा ख्वाला अनुमति बियाच्वना । भिक्षुपिं ! उगः लुसि अनुमति बियाच्वना ।”

उगु समयय् म्हमफुपिं भिक्षुपिंत वासःचुं चाले यायेगु चालनि आवश्यक जुयाच्वन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! चुं चाले यायेगु चालनि अनुमति बियाच्वना । मिहीनगु चुं आवश्यक जुयाच्वन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! कापःयागु चालनि अनुमति बियाच्वना ।

उगु समयय् छम्ह भिक्षुयात भूत दुब्यूगु रोग जुयाच्वन । व भिक्षुयात आचार्य उपाध्यायपिंसं सेवा टहल यात नं निरोग याये मफु । व भिक्षुं फा स्याइथाय् वना कच्यूगु ला नल, कच्यूगु हि त्वन । वयागु व भूत दुब्यूगु रोग लन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! भूत दुब्यूगु रोग जुम्हसित कच्यूगु ला हि नयेगु अनुमति बियाच्वना ।

२६५. उगु समयय् छम्ह भिक्षुयात मिखा स्याःगु रोग जुयाच्वन । व भिक्षुयात भिक्षुपिंसं ज्वना झारा पिसाब याके यंकीगु जुयाच्वन । भगवान् बुद्धं सेनासन चारिका याना बिज्याबले उपिं भिक्षुपिंसं व भिक्षुयात ज्वना झारा पिसाब याके यंकूगु खना बिज्यात । खना गन उपिं भिक्षुपिं दु, अन बिज्यात । बिज्याना उपिं भिक्षुपिंत थथे आज्ञा जुया बिज्यात - “भिक्षुपिं ! थ्व भिक्षुयात छु रोग जुल ?” भन्ते ! थ्व आयुष्मान्यात मिखा स्याःगु रोग जुल । उकिं जिमिसं ज्वना झारा पिसाब याके यंका च्वनागु खः ।

अले भगवान् बुद्धं उगु निदानय् उगु प्रकरणय् धर्म खँ कना बिज्याना भिक्षुपिंत सःता बिज्यात - “भिक्षुपिं ! अजः, हाकुगु अजः, ब्वति मिले यानातःगु अजः, लःया धारे मिले यानातःगु अजः, गेरुक, कमल्ल अनुमति बियाच्वना ।” अजः च्वलेगु आवश्यक जुयाच्वन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात - भिक्षुपिं ! चन्दन तगर, कालानुसारि, तालीस व भद्दमुत्तक अनुमति बियाच्वना । उगु समयय् भिक्षुपिंसं चुं जुयाच्वंगु अजः ख्वाल्चाय् नं पुसापातय् नं तया तइगु जुयाच्वन । घाँय् चुं नं धुलं गइगु (त्वःपुइगु) जुयाच्वन । तथागतयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! अजःसला अनुमति बियाच्वना ।

उगु समयय् छवर्गीय भिक्षुपिंसं अनेतनेगु अजःसला धारण याइगु जुयाच्वन । लुंयागु नं वहःयागु नं । मनूतय्सं उपहास याइगु, निन्दा याइगु, दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्वन । “कामभोगय् लिप्त जुया च्वपिं गृहस्थीपिंथें ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात - “भिक्षुपिं ! अनेतनेगु अजःसला धारणा यायेमज्यू, गुम्हसिनं धारणा याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ । भिक्षुपिं ! क्वेंयागु दयेका तःगु, दन्तयागु न्यक्यागु, तियागु, पँयागु, झौयागु, ख्यायागु, नँयागु व शंख्यागु दयेकातःगु अजःसला अनुमति बियाच्वना ।”

उगु समयय् अजःसला पुसा मदुगु जुयाच्वन । घाँय् चुं व धुलं गइगु जुयाच्वन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात - “भिक्षुपिं ! पुसा तयेगु अनुमति बियाच्वना । पुसा कुतुं वनीगु जुयाच्वन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! सुकां निला अजःसलाय् चीगु अनुमति बियाच्वना ।” अजःसला तज्याइगु जुयाच्वन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । “भिक्षुपिं ! सुकांसुइगु अनुमति बियाच्वना ।”

उगु समयय् भिक्षुपिंसं पतिंचां अजः उलिगु जुयाच्वन । मिखाय् स्याइगु जुयाच्वन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । “भिक्षुपिं ! अजः उलिगु कथिचा अनुमति बियाच्वना ।”

उगु समयय् छवर्गीय भिक्षुपिसं अनेतनेगु अजः उलेगु कथिचा धारण याना जुइगु जुयाच्चन । लुँयागु नं वहःयागु नं । मनूतय्सं उपहास याइगु, निन्दा याइगु, दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्चन – “कामभोगय् लिप्त जुया च्वपिं गृहस्थीपिंथें ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । “भिक्षुपिं ! अनेतनेगु अजः उलेगु कथिचा धारण यायेमज्यू, गुम्हसिनं धारण याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ । भिक्षुपिं ! क्वँयागु दयेकातःगु । ..... शंखयागु दयेकातःगु कथिचा अनुमति बियाच्चना ।”

उगु समयय् अजः उलेगु कथिचा बँ कुतुवना क्वाचुइगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । “भिक्षुपिं ! कथिचा तयेगु थलः अनुमति बियाच्चना ।”

उगु समयय् “भिक्षुपिं ! अजःसला नं अजः उलेगु कथिचा नं ल्हातं ज्वंछुइगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात ।” भिक्षुपिं ! अजःसला तयेगु म्हिचाः अनुमति बियाच्चना । क्वखा मद्दुगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । “भिक्षुपिं ! क्वखा चीगु खिपः अनुमति बियाच्चना ।”

२६६. उगु समयय् आयुष्मान् पिलिन्दवच्छयात छ्यौं पुइगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात – “भिक्षुपिं ! छ्यने थायेगु चिकं अनुमति बियाच्चना । छ्यौं पुइगु कम मज्जूगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात ।” भिक्षुपिं ! नस थनेगु अनुमति बियाच्चना । नस अप्वः थनिगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । “भिक्षुपिं ! नस थनेगु त्वाःचा अनुमति बियाच्चना ।”

उगु समयय् छवर्गीय भिक्षुपिसं अनेतनेगु नसत्वाचा धारण याइगु जुयाच्चन, लुँयागु नं वहःयागु नं । मनूतय्सं उपहास याइगु, निन्दा याइगु, दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्चन । “कामभोगय् लिप्त जुया च्वपिं गृहस्थीपिंथें ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । “भिक्षुपिं ! अनेतनेगु नस त्वाःचाः धारण यायेमज्यू, गुम्हसिनं धारणा याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ । “भिक्षुपिं ! क्वँयागु दयेका तःगु । ..... शंखयागु दयेका तःगु त्वाःचा अनुमति बियाच्चना । नस ताले मलाक प्वंकीगु जुयाच्चन । तथागतयात थ्व खँ निवेदन यात ।” भिक्षुपिं ! निपु नस थनेगु त्वाःचा अनुमति बियाच्चना । उकिं नं कम मज्जूगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात ।” भिक्षुपिं ! कुं त्वनेगु अनुमति बियाच्चना । वासः तुलातःगु थू त्वनिगु जुयाच्चन । कथुइ पुइगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! कुल्फि अनुमति बियाच्चना ।

उगु समयय् छवर्गीय भिक्षुपिसं अनेतनेगु कुल्फि धारण याइगु जुयाच्चन । लुँयागु नं वहःयागु नं । मनूतय्सं उपहास याइगु, निन्दा याइगु, दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्चन – “कामभोगय् लिप्त जुया च्वपिं गृहस्थीपिंथें ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! अनेतनेगु कुल्फि धारण यायेमज्यू, गुम्हसिनं धारण याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति । भिक्षुपिं ! क्वँयागु दयेका तःगु । शंखयागु दयेकातःगु कुल्फि अनुमति बियाच्चना ।

उगु समयय् कुल्फि-पुसा मद्दुगु जुयाच्चन । प्राणीत दुहाँ वनीगु भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! पुसा तयेगु अनुमति बियाच्चना ।

उगु समयय् भिक्षुपिसं कुल्फि ल्हातिं ज्वंछुइगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! कुल्फि तयेगु म्हिचा अनुमति बियाच्चना । छखेपाखें त्वाइगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! ज्वः लागु म्हिचा अनुमति बियाच्चना । खिपः मद्दुगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! खिपतं चीगुकाः अनुमति बियाच्चना ।

२६७. उगु समयय् आयुष्मान् पिलिन्दवच्छया वायुयागुरोग जुयाच्चन । वैद्यं थथे धाल – “चिकं दायेकेमाः ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! चिकं दायेकेगु अनुमति बियाच्चना । उगु

दायेका तःगु चिकेनय् अय्ला तयेमाःगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! दायेका तःगु चिकेनय् अय्ला तयेगु अनुमति बियाच्चना ।

उगु समयय् छवर्गीय भिक्षुपिसं यक्व यक्व अय्ला तया चिकेँ दायेकीगु जुयाच्चन । उगु त्वना कायेका च्वनीगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! यक्व यक्व अय्ला तया दायेका तःगु चिकेँ त्वने मज्जू । गुम्हसिनं त्वनी, वयात विनयानुकूलं यायेमाः । भिक्षुपिं ! गुगु दायेका तःगु चिकेँनय् अय्लाया रंग, गन्ध व स्वाद सिइ दइ मखु, अजागु किसिमं अय्ला तया दायेका तःगु चिकेँ त्वनेगु अनुमति बियाच्चना । उगु समयय् भिक्षुपिसं आपालं आपा अय्ला तया चिकेँ दायेकीगु जुयाच्चन । अले भिक्षुपित् थथे जुल – “आपालं आपा अय्ला तया दायेका तयागु चिकेँ गुकथं छ्यले माली ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! बुइगु रूपय् अधिष्ठान यायेगु अनुमति बियाच्चना ।

उगु समयय् आयुष्मान् पिलिन्दवच्छया यक्व चिकेँ दायेकूगु जुयाच्चन । चिकेँ तयेगु थल मदु । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! स्वंगू प्रकारया तुम्बा अनुमति बियाच्चना । नँयागु, सिंयागु व फलफुलयागु तुम्बा ।

उगु समयय् आयुष्मान् पिलिन्दवच्छया ल्हाः तुति स्याइगु वातरोग जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! चःति पिकायेगु अनुमति बियाच्चना । रोग याउँ मजू । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! किसिम किसिमं चःति पिकायेगु अनुमति बियाच्चना । अथे नं रोग शान्त मजू । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! तःसकं चःति पिकायेगु अनुमति बियाच्चना । रोग शान्त मजू । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! किसिम किसिमयागु हः तया लः दायेकातःगु लखं चःति पिकायेगु अनुमति बियाच्चना । अथे नं याउँ मजू । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! तग्वःगु खासी तया तःगु क्वालख बाफ कायेगु अनुमति बियाच्चना ।

उगु समयय् आयुष्मान् पिलिन्दवच्छया साः साःले स्याइगु रोग जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! हि पिकायेगु अनुमति बियाच्चना । रोग याउँ मजू । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! हि पिकया न्यकुतिं भवा भवाँ सुइगु अनुमति बियाच्चना ।

उगु समयय् आयुष्मान् पिलिन्दवच्छया पालि तज्यागु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! पाली चिकेँ बुइगु अनुमति बियाच्चना । अथे नं याउँ मजू । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! पाली बुइगु वासः दयेकेगु अनुमति बियाच्चना ।

उगु समयय् छम्ह भिक्षुया पवःतगोगु कै वइगु रोग जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! चिरे यायेगु अनुमति बियाच्चना । पोतास लः आवश्यक जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! पोतास लः अनुमति बियाच्चना । हामो चुं आवश्यक जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! हामो चुं अनुमति बियाच्चना । स्यखे यायेगु वासः आवश्यक जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! स्यखे यायेगु वासः अनुमति बियाच्चना । घाले चिइगु कापः आवश्यक जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! घालय् चिइगु कापः अनुमति बियाच्चना । घाः चासुइगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! तु चूं हा हा यायेगु अनुमति बियाच्चना । घाः मना वइगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! मिपनेगु अनुमति बियाच्चना । ला बढे जुइगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! खोचां ध्येनेगु अनुमति बियाच्चना । घालय् ला बढे मजू । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! घाले

चिकं तयेगु अनुमति बियाच्चना । चिकं स्वःस्वः वइगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खं निवेदन यात । भिक्षुपिं ! चिकं त्वनीगु कापः व फुक्क घालय् तयेगु वासः अनुमति बियाच्चना ।

२६८. उगु समयय् छम्ह भिक्षुयात सर्प न्याःगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खं निवेदन यात । भिक्षुपिं ! प्यंगू तःधंगु वासः वइगु अनुमति बियाच्चना । मल, च्व, खरानी व चा । अले भिक्षुपिंत थथे जुल— “लःल्हाना कायेम्वाःगु ला लः ल्हाना काये माःगु ला ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खं निवेदन यात — “भिक्षुपिं ! कप्पियकारक दःसा लः ल्हाका कायेगु, कप्पियकारक मदुसा थथःम्हं ग्रहण याना नयेगु अनुमति बियाच्चना ।”

उगु समयय् छम्ह भिक्षुं विषं त्वंगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खं निवेदन यात । भिक्षुपिं ! मल त्वनेगु अनुमति बियाच्चना । अले भिक्षुपिंत थथे जुल — “लः मल्हासे कायेगु ला, लः ल्हाना कायेगु ?” भगवान् बुद्धयात थ्व खं निवेदन यात । भिक्षुपिं ! थःम्हं फानागु मल थःम्हं हे फया कायेगु व हे ल ल्हाना काःगु जुल । हानं छको लःल्हाना कायेम्वाः ।

२६९. उगु समयय् छम्ह भिक्षुयात गृहिणी छम्हसिनं व्यूगु मोहनी वासःलं लगे जूगु रोग जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खं निवेदन यात । भिक्षुपिं ! कूया च्वकय् थाना च्वंगु चा मिले याना त्वनेगु अनुमति बियाच्चना ।

उगु समयय् छम्ह भिक्षुयात पाण्डुरोग जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खं निवेदन यात । भिक्षुपिं ! सा च्वय् हलः फवया तःगु त्वनेगु अनुमति बियाच्चना ।

उगु समयय् छम्ह भिक्षुयात कुष्टरोग जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खं निवेदन यात । भिक्षुपिं ! श्री खण्डं बुलेगु अनुमति बियाच्चना ।

उगु समयय् छम्ह भिक्षु खै, पित्त व वायु बढे जुइगु शरीर दुम्ह जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खं निवेदन यात । भिक्षुपिं ! झारा जुइगु वासः त्वनेगु अनुमति बियाच्चना । पउंयी (बुबःचुं पाउं तया फिनातःगु अचार)आवश्यक जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खं निवेदन यात । भिक्षुपिं ! पउंयी अनुमति बियाच्चना । छाने मयाःगु रहरया ति आवश्यक जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खं निवेदन यात । भिक्षुपिं ! छाने मयागु रहरया ति अनुमति बियाच्चना । छाने यानातःगु रहरया ति आवश्यक जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खं निवेदन यात । भिक्षुपिं ! छाने याना तःगु रहरया ति अनुमति बियाच्चना । मांसरस आवश्यक जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खं निवेदन यात । भिक्षुपिं ! मांसरस अनुमति बियाच्चना ।

१६२. पिलिन्दवच्छवत्थु

पिलिन्दवच्छवस्तु

२७०. उगु समयय् आयुष्मान् पिलिन्दवच्छं राजगृहय् गुफा दयेकेगु इच्छां गालय् सफा याके बियाच्चन । अले मगध देशया जुजु श्रेणीय बिम्बिसार गन आयुष्मान् पिलिन्दवच्छं दु, अन वन । वना आयुष्मान् पिलिन्दवच्छयात अभिवादन याना छसिलिक्क फेतुत । छसिलिक्क फेतुना मगधया जुजु श्रेणीय बिम्बिसारं आयुष्मान् पिलिन्दवच्छयात थथे निवेदन यात — “भन्ते ! छःपिनि छु दयेके बिया बिज्यानागु ?” महाराज ! गुफा दयेकेगु इच्छा जुया गाः सफा याके बियागु ।

भन्ते ! छपित आरामिक (विहार रक्षक अथवा विहार पिवा) आवश्यक जू ला ? महाराज ! भगवान् बुद्धं आरामिक अनुमति बिया बिमज्यानि । “अथेजूसा भन्ते ! भगवान् बुद्धयाके न्यना बिज्याना जित आज्ञा जुया बिज्याहुँ ।” ज्यू महाराज ! आयुष्मान् पिलिन्दवच्छं मगध देशया जुजु श्रेणीय बिम्बिसारयात कना बिज्यात ।

अले आयुष्मान् पिलिन्दवच्छं मगध देशया जुजु श्रेणीय बिम्बिसारयात धर्म खँद्वारा (आनिशंस) खंका बिया (धर्मय्) प्रतिष्ठित याका उत्साहित व लय् लय् तायेकल । अले आयुष्मान् पिलिन्दवच्छया धर्म खँद्वारा धर्मय् आनिशंस खंका (धर्मय्) प्रतिष्ठित जूमह उत्साहित व लय्लय्ताःमह मगध देशया जुजु श्रेणीय बिम्बिसार आसनं दना आयुष्मान् पिलिन्दवच्छयात अभिवादन याना प्रदक्षिणा यायेधुंका लिहाँ वन ।

अले आयुष्मान् पिलिन्दवच्छं भगवान् बुद्धया थाय् दूत छ्वया बिज्यात – “भन्ते ! मगध देशया जुजु श्रेणीय बिम्बिसारं आरामिक दानं बिइगु इच्छा यानाच्वन । भन्ते ! जिमिसं गुकथं व्यवहार याये माली ?” अले भगवान् बुद्धं उंगु निदानय् उगु प्रकरणय् धर्म खँ कना बिज्याना भिक्षुपित सःता बिज्यात – “भिक्षुपिं ! आरामिक अनुमति बियाच्वना ।”

निको नं मगधया जुजु श्रेणीय बिम्बिसार गन आयुष्मान् पिलिन्दवच्छं दु, अन वन । वना आयुष्मान् पिलिन्दवच्छयात अभिवादन याना छसिलिकक फेतुत । छसिलिकक फेतुना च्वंमह मगधया जुजु श्रेणीय बिम्बिसारं आयुष्मान् पिलिन्दवच्छयात थथे निवेदन यात – “भन्ते ! तथागतं आरामिक अनुमति बिया बिज्यात ला ?” “महाराज ! अनुमति बिया बिज्यात ।” “भन्ते ! अथे जूसा छपितं आरामिक दान बिइ ।” अले मगधया जुजु श्रेणीय बिम्बिसारं आयुष्मान् पिलिन्दवच्छयात आरामिक बिइगु स्वीकार याना ल्वमंका ताःकाल दयेका लुमंने वं छमह फुक हेरविचार याइमह महामन्त्रीयात सःतल – “भणे ! जिं स्थविरयात आरामिक बिइ धया वयागु व आरामिक बिल ला ?” महाराज ! स्थविरयात आरामिक मब्बूनि । भणे ! थनि गुलि दत ?”

अले व महामन्त्रीं चाः निना मगधया जुजु श्रेणीय बिम्बिसारयात थथे धाल – “महाराज ! न्यासः चा बिते जुइधुंकल ।” भणे ! अथे जूसा स्थविरयात न्यासमह आरामिक दान बिइ यंकि । हवस्, महाराज ! व महामन्त्रीं मगधया जुजु श्रेणीय बिम्बिसारया खँ स्वीकार याना आयुष्मान् पिलिन्दवच्छयात न्यासःमह आरामिक दान बिइ यंकल । न्हूगु अलग गाँ छगू वने जुल । वयात आरामिक ग्रामं नं धाः । पिलिन्द ग्रामं नं ।

२७१. उगु समयय् आयुष्मान् पिलिन्दवच्छं उगु गामय् छें छेंय वनीमह कुलूपक जुयाच्वन । अले आयुष्मान् पिलिन्दवच्छं सुथन्हापानं चीवरपारूपन याना पात्र चीवर धारण याना पिलिन्दगामय् भिक्षाया नितिं दुहाँ वन । उगु समयय् ग्रामय् उत्सव जुयाच्वन । मचात अलङ्कारं तिया माला क्वखाया म्हिताच्वन । अले आयुष्मान् पिलिन्दवच्छं पिलिन्द गामय् छेखापतिं भिक्षा यायां गन छमह आरामिकया छें दु, अन वन, वना लाया तःगु आसनय् फेतुत । उगु समयय् व आरामिकनीया म्थ्याय् मेपिं मचातय् अलंकार छाय्पिया माला क्वखाया तःगु खना ख्वयाच्वन – “जित माला हति, अलंकार हति ।” अले आयुष्मान् पिलिन्दवच्छं व आरामिकनीयात थथे आज्ञा जुल – “थ्व मचा छाय् ख्वया च्वंगु ?” भन्ते ! थ्व मचा मेपिं मचातय् अलंकारं तिया माला क्वखाया तःगु खना ख्वयाच्वंगु – “जित अलंकार माल, जित माला माल । जिपिं गरीबपिके गन या माला व अलंकार दइ ।”

अले आयुष्मान् पिलिन्दवच्छं छगू घाँय्या चाक ज्वना उमह आरामिकनीयात थथे आज्ञा जुल – “का का, थ्व घाँय्या चाकलं व मचाया छयनय् क्वखायेका व्यु ।” अले व आरामिकनी नं व घाँय् चाकः कया मचाया छयनय् क्वखायेका बिल । व सुवर्ण माला यइपुसे बांलासे च्वंगु जुल । वथे जाःगु सुवर्ण माला

जुजुपिनि राजदरवारय् हे नं मदु । मनूतय्सं मगधया जुजु श्रेणीय बिम्बिसारयात कंवन -- “महाराज ! फलानाम्ह आरामिकया छें सुवर्ण माला तःसकं यइपुसे बांलासे च्वंगु दु । अजाःगु सुवर्ण माला महाराजपिनि दरवारय् हे मदु । इपिं गरीबपिंके गनं दइ । अवश्य नं खुया हःगु जुइ ।”

अनंलि मगधया जुजु श्रेणीय बिम्बिसारं व आरामिक कुलयात ज्वंके बिल । निको नं आयुष्मान् पिलिन्दवच्छ सुथन्हापनं चीवर पारूपन याना पात्र चीवर धारण याना पिलिन्दगामय् भिक्षाया नितिं बिज्यात । पिलिन्दगामय् छेंखा पतिं भिक्षा यायां गन व आरामिकया छें दु, अन वन । वना जलःखलःतय्के न्यन -- “धन च्वंम्ह आरामिक कुल गन वन ?” भन्ते ! थ्व सुवर्ण मालाया कारणं जुजुं ज्वंका यंकल ।

अले आयुष्मान् पिलिन्दवच्छ गन मगधया जुजु श्रेणीय बिम्बिसार दु, अन वन । वना लाया तःगु आसनय् फेतुत । मगधया जुजु श्रेणीया बिम्बिसार गन आयुष्मान् पिलिन्दवच्छ दु, अन वन । वना आयुष्मान् पिलिन्दवच्छयात अभिवादन याना छसिलिक्क फेतुत । छसिलिक्क फेतुना च्वंम्ह मगधया जुजु श्रेणीय बिम्बिसारयात आयुष्मान् पिलिन्दवच्छ थथे धाल -- “महाराज ! आरामिक कुलयात छाया ज्वंके बियागु ?” “भन्ते ! व आरामिकया छें सुवर्णमाला तःसकं बांला, यइपुसे च्वं, उजागु सुवर्णमाला जिगु दरवारय् हे नं मदु । व गरीबम्हसिके गनं दइ, निश्चय नं खुया हःगु जुइ ।”

अले आयुष्मान् पिलिन्दवच्छं मगधया जुजु श्रेणीय बिम्बिसारया दरवार छगुलिं लुं जुइमाः धका अधिष्ठान यात । व दरवार छगुलिं हे लुं जुल । महाराज ! थन थुलिमछि लुं गनं दत । “भन्ते ! जिं सिल । थ्व ऋद्धिया आनुभाव छःपिनिगु हे खः ।” धया व आरामिक कुलयात त्वःता बिल ।

मनूतय्सं “आर्य पिलिन्दवच्छं जुजुसहित परिषद् पिनि बिचय् गृहस्थीपिनि भिगू कुशलकर्मपथधर्म स्वया उत्तमगु ऋद्धि प्राटिहार्य क्यन ।” लयलय् ताया प्रसन्न जुया आयुष्मान् पिलिन्दवच्छयात न्याता वासः दान यात -- छु छु धाःसा, घ्यो, साखः, नौनी, कस्ति व चिकं । प्रकृतिं हे आयुष्मान् पिलिन्दवच्छ न्याता प्रकारया वासः लाभीम्ह जुयाच्वन । प्राप्त जुक जुक परिषदपित त्याग याइगु जुयाच्वन । परिषदपिसं व वस्तु (चीज) यात मुंकातःगु जुयाच्वन । प्राप्त जुक त्यपय् घलय् नं जायेका सचे याना तइगु जुयाच्वन । चालनी म्हिचाय् तया (जायेका) भ्यालय् खाया तइगु । जः खः निखें स्वःस्वः वयाच्वनीगु जुयाच्वन । छुंतय्सं विहार जायाच्वन ।

मनूत विहारय् चाह्यु वबले खना उपहास याना निन्दा याना दोष बिया खं ल्हाइगु जुयाच्वन -- “मगधया जुजु श्रेणीय बिम्बिसारयाथें दुने धुकू दुपिं थुपिं श्रमण शाक्यपुत्रपिं ।”

उपिं मनूतय्सं उपहास याःगु निन्दा याःगु दोष बिया खं ल्हाना जूगु भिक्षुपिसं ताल । गुपिं भिक्षुपिं अल्पेच्छु उपिं भिक्षुपिसं उपहास निन्दा व दोष बिया खं ल्हाइगु जुयाच्वन । “छाय् जक थुपिं भिक्षुपिसं थुकथं यक्व सामान मुंकेगु कोशिस यानाच्वंगु जुइ ।” अले उपिं भिक्षुपित अनेक प्रकारं उपहास याना निन्दा याना भगवान् बुद्धयात थ्व खं निवेदन यात । ..... भिक्षुपिं ! भिक्षुपिसं थुजागु यक्व चीज वस्तु मुंकेगु कोशिस याना जूगु धात्थें खः ला ? धात्थें खः भगवान् शास्ता ! उगु समयय् बुद्ध उपहास याना धर्म खं कना बिज्याना भिक्षुपित सःता बिज्यात -- “गुगु म्मफुम्ह भिक्षुया फ्यया नयेगु वासः खः, व वासः गथे धाःसा घ्यो, नौनि, चिकं, कस्ति व साखः । उगु वासः ग्रहण याना न्हेन्हुतक सम्हाले याना नयेमाः । उगु न्हेन्हु पुलावंका नल धाःसा विनयानुकूल याके बिइमाः ।”

न्हापांगु भैषज्य अनुमति बियाबिज्यागु भाणवार क्वचाल ।

१६३. गुलादि अनुजानना साखः आदि अनुमति प्रदान

२७२. अनलि भगवान् बुद्ध श्रवास्ती न्त्याइपुतले च्वना बिज्याना गन राजगृह दु, अन चारिकाय् बिज्यात । आयुष्मान् कङ्गारेवतं लैय् बिचय् साखः दयेकिथाय् दुहाँवना साखलय् चूँ हिमो तयाच्वंगु खन । खना “आमिससहितगु साखः योग्य मजू । साखः बान्हि लिपा नयेगु योग्य मजू ।” धका संशय कुक्कुच्च दुपिं जुया परिषद्विंसहित (इमिसं) साखः उपभोग मयाः । गुपिं भिक्षुपिसं कङ्गारेवतया खँ न्यनेमाः धका मती तःगु खः, उपिसं नं साखः मनः । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! साखलय् छुचुं हिमो छुया नितिं तःगु ? छाकेया नितिं, भगवान् शास्ता ! भिक्षुपिं ! छाकेया नितिं साखलय् छुचुं नं हिमो नं तःगु खःसा व नं साखः हे गणे जूवनी । भिक्षुपिं ! इच्छा दुम्हं साखः नयेगु अनुमति बियाच्वना ।

आयुष्मान् कङ्गारेवतं लैय् बिचय् खी मू बुया वयाच्वंगु खन । खना “मू ग्रहण याये योग्य मजू । बुइधुकूगु मू नं बुया वः” धका कौकृत्य संशय जुइका मू मन । गुपिं वया खँ न्यनेमाः धका मती दुपिं खः, इमिसं नं मू मन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! बुइ धुकूगु मू बुयावःगु खःसा भिक्षुपिं ! इच्छा दक्व नयेगु अनुमति बियाच्वना ।

२७३. उगु समयय् छम्ह भिक्षुया प्वाथय् वायुया रोग दुगु जुयाच्वन । व भिक्षुं लोण सोविरक सरवत त्वन । वया व प्वाथय् वायुया रोग दुगु लन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! म्हमफुम्हसित लोण सोविरक सरवत त्वनेगु अनुमति बियाच्वना । म्हफुम्हसित लः त्वाक ज्यागु लोण सोविरक सरवत भापा त्वनेगु अनुमति बियाच्वना ।

१६४. अन्तोवुट्ठादिपटिक्खेपकथा अनुकूल मजूगु कुटी दुने सचे यायेगु आनि प्रतिक्षेप (निषेध) कथा

२७४. अनलि भगवान् बुद्ध छसिकथं चारिका यायां गन राजगृह दु, अन न्त्या बिज्यात । अन भगवान् राजगृहय् वेलुवनय् कलन्दक निवापय् च्वना बिज्यात । उगु समयय् भगवान् बुद्धया प्वाथय् वायुया रोग जूगु जुल । अले आयुष्मान् आनन्दं मती तल “न्हापा नं भगवान् बुद्धया प्वाथय् वायुया रोग तेकटुल यागुद्वारा लंगु जुयाच्वन ।” थथःम्हं हामो, जाकि व मू प्वना विहारय् दुने सचे याना विहारय् दुने थःम्हं तुं थुया भगवान् बुद्धयात लःल्हात – “भगवान् शास्ता ! तेकटुल (त्रिकटुक) यागु त्वना बिज्याहूँ ।”

तथागतपिसं सीक सीकं नं न्यना बिज्याइ, सीक सीकं न्यनी मखु । समय सिइका न्यना बिज्याइ, समय सिइका न्यना बिज्याइ मखु । अर्थयुक्तगुयात न्यना बिज्याइ, अनर्थगु मखु । तथागतपिसं अनर्थसहितगु खँ मार्गज्ञानं हटे याना बिज्यायेधुकल । भगवान् बुद्ध निगू कारणं भिक्षुपिके न्यना बिज्याइगु जुयाच्वन – श्रावकीपित धर्मदेशना जूसां याये वा शिक्षापद जूसां प्रज्ञप्त याना बिइ ।”

अले भगवान् बुद्धं आयुष्मान् आनन्दयात सःता बिज्यात – “आनन्द ! थ्व यागु गन कया हयागु ?” अले आयुष्मान् आनन्दं भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भगवान् बुद्धं उपहास याना “आनन्द ! ठीक मजू उचित मजू शोभा मदु, व्यवहार मखु, योग्य मजू । भिक्षुपिसं यायेमज्यू । “आनन्द ! छं थुजागु मुंकेगु कोशिस छाये यायेगु ? आनन्द ! अयोग्यगु विहारय् सचे यायेगु योग्य मजू । अयोग्यगु विहारय् थुइगु योग्य

मजू । अयोग्यगु विहारय् थःम्हं थुइगु योग्य मजू । आनन्द ! थुकथं यायेगु अप्रसन्नपिंत प्रसन्न यायेया नितिं मजू । उगु समयय् उपहास याना धर्म खँ कना बिज्याना भिक्षुपिंत सःता बिज्यात – “भिक्षुपिं ! अयोग्यगु विहारय् सचे यानातःगु अयोग्यगु विहारय् थुयातःगु थःम्हं थुया नये मज्यू, गुम्हसिनं नइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति ।”

“भिक्षुपिं ! अयोग्यगु विहारय् दुने सचे याना तःगु अयोग्यगु विहारय् दुने थुयातःगु स्वयं थःम्हं थुयातःगु भोजन सेवन याये मज्यू । सेवन याःम्हं भिक्षुयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ । यदि भिक्षुपिं ! अयोग्यगु विहारय् दुने सचे यानातःगु दुने थुयातःगु थथःम्हं थुयातःगु भोजन सेवन यात धाःसा दुष्कृत्य आपत्ति स्वको लाइ । यदि भिक्षुपिं ! अयोग्यगु विहारय् दुने सचे यानातःगु, अयोग्यगु विहारय् दुने थुयातःगु, मेपिसं थुयातःगु भोजन सेवन यात धाःसा वयात दुष्कृत्य आपत्ति निको लाइ । भिक्षुपिं ! अयोग्यगु विहारय् दुने सचे यानातःगु, अयोग्यगु विहारं पिने थुयातःगु थथःम्हं थुयातःगु भोजन सेवन यात धाःसा दुष्कृत्य आपत्ति निको लाइ । भिक्षुपिं ! यदि अयोग्यगु विहारं पिने सचे यानातःगु दुने थुयातःगु थथःम्हं थुयातःगु भोजन सेवन यात धाःसा दुष्कृत्य आपत्ति निको लाइ । भिक्षुपिं ! यदि अयोग्यगु विहारय् दुने सचे यानातःगु पिने थुयातःगु मेपिसं थुयातःगु भोजन सेवन यात धाःसा वयात दुष्कृत्य आपत्ति निको लाइ । भिक्षुपिं ! अयोग्यगु विहारं पिने सचे यानातःगु, अयोग्यगु विहारय् दुने थुयातःगु मेपिसं थुयातःगु भोजन सेवन यात धाःसा दुष्कृत्य आपत्ति लाइ । भिक्षुपिं ! यदि अयोग्यगु विहारं पिने सचे यानातःगु थथःम्हं थुयातःगु भोजन सेवन यात धाःसा दुष्कृत्य आपत्ति लाइ । भिक्षुपिं ! यदि अयोग्यगु अयोग्यगु विहारं पिने सचे यानातःगु अयोग्यगु विहारं पिने थुयातःगु मेपिसं थुयातःगु भोजन सेवन यात धाःसा वयात दुष्कृत्य अनापत्ति ।”

उगु समयय् भिक्षुपिसं “भगवान् बुद्धं थथःम्हं थुयातःगु भोजन प्रतिक्षेप याना बिज्यात धका हानं क्वाकेगुली संशय पिकाल । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! हानं क्वाकेगु अनुमति बियाचवना ।”

उगु समयय् राजगृहय् दुर्भिक्ष (अनिकाल) जूगु जुयाचवन । मनूतय्सं चि नं चिकँ नं जाकि नं नयेगु नं विहारय् हइगु जुयाचवन । उगु सामानत भिक्षुपिसं पिने सचे याना तइगु जुयाचवन । छुँ भौ नवचां नइगु जुयाचवन । खुँतय्सं नं खुया यकिगु जुयाचवन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! विहारय् दुने सचे यायेगु अनुमति बियाचवना । विहारय् दुने सचे याना पिने थुइगु जुयाचवन । फ्वगीत छ्वाख्यलं च्वंवइगु जुयाचवन । भिक्षुपिसं घृणा चाचां नइगु जुयाचवन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! विहारय् दुने थुइगु अनुमति बियाचवना । दुर्भिक्षबले कपियकारकतय्सं यक्व यकिगु, भिक्षुपिंत भित्तिचा जक बिइगु । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात – भिक्षुपिं ! थःम्हं थुइगु अनुमति बियाचवना । भिक्षुपिं ! विहारय् दुने सचे यायेगु थुइगु थःम्हं थुइगु अनुमति बियाचवना ।

१६५. उगुहितपटिगुहणा

लःल्हाना कायेगु त्वःफ्यगुयात हानं लःल्हाना कायेगु

२७५. उगु समयय् आपालं भिक्षुपिं काशी वर्षावासं दना भगवान् बुद्धयात दर्शन यायेया नितिं राजगृहय् वंबले लँय् दथुइ हीनगु वा उत्तमगु भोजन तकं लुदकं फुदकं प्राप्त मजूगु जुयाचवन । आपालं नयेगु फलफूल दु तर कपियकारक मदु । अले उपिं भिक्षुपिं क्लान्त जुइका गन राजगृह वेलुवन कलन्दक निवाप, गन भगवान् बुद्ध दु, अन वन । वना भगवान् बुद्धयात अभिवादन याना छसिलिक्क फेतुत ।

आगन्तुक भिक्षुपिलिसे कुशलवार्ता खँ ल्हायेगु भगवान् बुद्धपिनिगु प्रकृति जुयाच्वन । अले उपिं भिक्षुपित थथे आज्ञा जुया बिज्यात – “भिक्षुपिं ! म्हं फुला ? आनन्द जू ला ? भतिचा हे कष्ट मजुइक सुविस्ता साथं लँय वया मखु ला ? भिक्षुपिं ! छिपिं गन वयागु ?”

भगवान् शास्ता म्ह फु, आनन्द जू, भन्ते ! जिपिं काशी वर्षावासं दना भगवान् बुद्धयात दर्शन यायेया नितिं राजगृहय् वयाबले लँय बिच्चे हीनगु वा उत्तमगु भोजन तकं लुदकं फुदकं प्राप्त मजू । नयेगु फलफूल धाःसा आपालं (यक्व) दु, तर उचित कारक मदु । उकिं जिपिं क्लान्त जुइका वया ।

अले तथागतं उगु निदानय् उगु प्रकरणय् धर्म खँ कना बिज्याना भिक्षुपित सःता बिज्यात – “भिक्षुपिं ! गन नयेगु फलफूल खनी, अन कप्पियकारक मखन धाःसा थःथम्हं कया ज्वना वया कप्पियकारक खना बँय् तया लःल्हाना नयेगु अनुमति बियाच्वना । भिक्षुपिं ! थःम्हं कया हयागु चीज हानं लः ल्हाना ग्रहण यायेगु अनुमति बियाच्वना ।”

२७६. उगु समयय् छम्ह ब्राह्मणयात न्हूगु हामो, न्हूगु कस्ति उत्पन्न जूगु जुयाच्वन । अले व ब्राह्मणयात थथे जुल – “जिं न्हूगु हामो व न्हूगु कस्ति बुद्धप्रमुख भिक्षुसंघपित दान बिइ दःसा ज्यू ।” अनलि व ब्राह्मण गन भगवान् बुद्ध दु, अन वन । वना भगवान् नापं खँ ल्हात । लय्तायेबहःगु लुमके बहःगु खँ ल्हायेधुंका छिसिलिक्क दना च्वन । छिसिलिक्क दना च्वंम्ह ब्राह्मणं तथागतयात थथे निवेदन यात – “छपिसं व भिक्षुसंघं जिगु कन्हेसिगु भोजन स्वीकार याना बिज्याहुँ ।” भगवान् बुद्धं मौन जुया स्वीकार याना बिज्यात ।

अले व ब्राह्मणं तथागतं स्वीकार बिज्यागु सिइका लिहाँ वन । व ब्राह्मणं उगु चा कटे जुइवं उत्तमगु खाद्य भोज्य ठिक थाक याना तथागतयात समय कंके छवत – “भो गौतम ! भोजन बिज्यायेगु समय जुल ।”

भगवान् शास्ता सुथय् चीवर पारूपन याना पात्र चीवर धारण याना गन व ब्राह्मणया छँ दु, अन बिज्यात । अन बिज्याना लायातःगु आसनय् भिक्षुसंघसहित फेतुना बिज्यात । अले व ब्राह्मणं बुद्धप्रमुख भिक्षुसंघयात उत्तमगु खाद्य भोजनं थःगु ल्हातं गात गात धायेक तृप्त जुइक दान बिया भगवान् बुद्धं भोजन भपी सिधयेका पात्रं ल्हाः लिकायेवं छिसिलिक्क फेतुत । छिसिलिक्क फेतुना च्वंम्ह उम्ह ब्राह्मणयात तथागतं धर्म खँद्वारा आनिशंसं खंके बिया, धर्मय् प्रतिष्ठित याका उत्साहित व लय् लय् तायेका आसनं दना लिहाँ बिज्यात ।

अनलि तथागत लिहाँ बिज्याना पलख जायेका व ब्राह्मणयात थथे जुल – “जिं न्हूगु हामो न्हूगु कस्ति दान बिइया नितिं बुद्धप्रमुख भिक्षुसंघपिं निमन्त्रणा याना । व हे जि दान बिइ ल्वःमन, जिं न्हूगु हामो न्हूगु कस्ति टुम्बा व घलय् तया विहारय् यंका बिइ दःसा ज्यू ।” अले व ब्राह्मणं न्हूगु हामो न्हूगु कस्ति टुम्बाचाय् व घलय् तया विहारय् यंका गन भगवान् बुद्ध दु, अन वन । वना छिसिलिक्क दनाच्वन । छिसिलिक्क दना च्वंम्ह ब्राह्मणं भगवान् बुद्धयात थथे निवेदन यात – “भो गौतम । जिं न्हूगु हामो न्हूगु कस्ति दान बिया नितिं बुद्धप्रमुख भिक्षुसंघपित निमन्त्रणा यानागु खः । जि व दान याये ल्वःमन । छपिसं न्हूगु हामो न्हूगु कस्ति ग्रहण याना बिज्याहुँ ।” ब्राह्मण उगु चीज भिक्षुपित व्यु ।

उगु समयय् भिक्षुपिसं दुर्भिक्ष जूगुलिं भतिचा जक ब्यूसां गात धाइगु जुयाच्वन । बिचाः याना नं स्वीकार मयाइगु जुयाच्वन । फुकं संघ पवारित आपत्ति लाःगु जुल । भिक्षुपिसं कौकृत्य संशयं ग्रहण मयाः । भिक्षुपिं ! ग्रहण या, नये ज्यू ।

भिक्षुपिं ! अनं अनं छग्गु खाद्य वस्तु नयेधुंका गात गात धका रोके यायेधुंका अतिरिक्त विनयकर्म मयाःसे परिभोग यायेगु अनुमति बियाच्चना ।

१६६. पटिग्गहितादि अनुजानना लःल्हाना कायेगु आदि अनुमति

२७७. उगु समयय् शाक्यपुत्र आयुष्मान् उपनन्दया उपस्थापक कुलं संघया नितिं खाद्य बिइहःगु जुयाच्चन - “आर्य उपनन्दयात क्यना संघयात बिइमाः ।” उगु समयय् शाक्यपुत्र आयुष्मान् उपनन्द भिक्षाया नितिं गामय् बिज्यागु जुयाच्चन । अले उपिं मनूतय्सं विहारय् वना भिक्षुपिंके न्यन - “भन्ते ! आर्य उपनन्द गन ?” “आवुसो ! शाक्यपुत्र आयुष्मान् उपनन्द गामय् भिक्षाया नितिं वनाच्चन । भन्ते ! थ्व खाद्य आर्य उपनन्दयात क्यना संघयात बिइमाः ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! अथे जूसा उपनन्द वइबले क्यनेत ग्रहण याना कया ति । अले शाक्यपुत्र आयुष्मान् उपनन्द सुथबंछि छँ छँय् चाहिला न्हिने लिहाँ वल । उगु समयय् भिक्षुपिंसं दुर्भिक्षा जूगुलिं भतिचा जक जूसां गात गात धाइगु जुयाच्चन । बिचाः याना नं स्वीकार मयाइगु जुयाच्चन । फुक संघ पवारित आपत्ति लाःगु जुल । भिक्षुपिंसं कोकृत्य संशयं ग्रहण मयाः । भिक्षुपिं ! ग्रहण या, परिभोग या ।” भिक्षुपिं ! अनं अनं हःगु खाद्य नयेधुंका गात गात धका रोके यायेधुंका अतिरिक्त विनयकर्म मयाःसे परिभोग यायेगु अनुमति बियाच्चना ।

२७८. अनलि भगवान् बुद्ध राजगहय् न्ह्याइपुतले च्वना बिज्याना श्रावस्ती चारिकाय् बिज्यात । छसिकथं चारिका यायां श्रावस्ती थ्यंकः बिज्यात । भगवान् बुद्ध श्रावस्ती अनाथपिण्डिकया जेतवनारामय् बिज्यानाच्चन । उगु समयय् आयुष्मान् सारिपुत्रया शरीरय् दाह जुइगु रोग जुयाच्चन । अले आयुष्मान् महामौद्गल्यायन आयुष्मान् सारिपुत्र दुथ्याय् वन । वना आयुष्मान् सारिपुत्रयात थथे धाल - “आवुसो सारिपुत्र ! न्हापा शरीर दाह जीबले छु वासलं लनिगु ?” आवुसो ! जित पलेस्वाँया दँ व हाँ याउंसे च्वनीगु ।

अले आयुष्मान् महामौद्गल्यायन बल्लाम्ह पुरुषं कय् कुंगु ल्हाः चर्ककिगुथें चर्कगु ल्हाः कयेकुंकीगुथें जेतवनय् अन्तर्धान जुया मन्दाकिनी पुखुया सिथय् प्रकट जुल । छम्ह किसिं आयुष्मान् महामौद्गल्यायन तापाकं निसें वःगु खन, खना आयुष्मान् महामौद्गल्यायनयात थथे धाल - “भन्ते ! आर्य महामौद्गल्यायन बिज्याहुँ, भन्ते ! आर्य महामौद्गल्यायनयात स्वागत दु, भन्ते ! छपितं छु आवश्यक जुल, छु माल, व बिइ । आवुसो ! जित पलेस्वाँया दँ व हाः माल । अले व किसिं मेम्ह किसियात अहे यात - “भणे ! आर्ययात पलेस्वाँया दँ व हाः गुलि माल, उलि ब्यु ।”

अले व किसिं मन्दाकिनी पुखुली क्वहाँ वना स्वथं पलेस्वाँया दँ व हाः ल्येथना बांलाक यचुक सिला थू तुला गन आयुष्मान् मौद्गल्यायन दु, अन वन । अनलि आयुष्मान् महामौद्गल्यायन बलाम्ह पुरुषं कयेकुंगु ल्हाः चर्ककिगुथें चर्कगु ल्हाः कयेकुंकीगु थें मन्दाकिनी पुखुली सिथय् अन्तर्धान जुया जेतवनय् थ्यंकः वल । व किसिं नं मन्दाकिनी पुखू सिथय् अन्तर्धान जुया जेतवनय् प्रकट जुल ।

अले व किसिं आयुष्मान् महामौद्गल्यायनयात पलेस्वाँया दँ व हाः लःल्हाना जेतवनय् अन्तर्धान जुया मन्दाकिनी पुखू सिथय् प्रकट जुल । आयुष्मान् महामौद्गल्यायनं आयुष्मान् सारिपुत्रयात पलेस्वाँया दँ व हाः न्ह्योने तयाबिल । अनलि आयुष्मान् सारिपुत्रया पलेस्वाँया दँ व हाः नया शरीरय् दाह जुइगु रोग शान्त जुल । पलेस्वाँया दँ व हाः यक्व बाँक दिनगु जुयाच्चन । उगु समयय् भिक्षुपिंसं दुर्भिक्ष जूगुलिं भतिचा जक ब्यूसां गात गात धाइगु जुयाच्चन । बिचाः याना नं स्वीकार मयाइगु जुयाच्चन । फुक संघ पवारित आपत्ति लाःगु जुल ।

भिक्षुपिसं कौकृत्य संशय (शंका जुया) ग्रहण मयाः । भिक्षुपिं ग्रहण या परिभोग या । भिक्षुपिं ! अनं अनं हःगु खाद्य वस्तु नयेधुंका गात गात धका रोके यायेधुंका अतिरिक्त विनयकर्म मयासे परिभोग यायेगु अनुमति बियाच्चवना ।

उगु समयय् श्रावस्ती आपालं नयेगु फलफूल उत्पन्न जुयाच्चन । तर उचित कारक मद्दु, भिक्षुपिसं कौकृत्य संशय जुया फलफूल मन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! पुमद्दुगु, पुलिकाये ज्यूगु फलफूल उचित मयासे (कल्प्यकारक मद्दुसा) नयेगु अनुमति बियाच्चन ।

१६७. सत्थकम्मपटिक्खेपकथा शस्त्रं चिरे यायेगु निषेध याना बिज्याःगु कथा

२७९. अनंलि भगवान् बुद्ध श्रावस्ती न्ह्याइपुतले च्वना बिज्याना राजगृहय् चारिकाय् बिज्यात । छसिकथं चारिका यायां राजगृहय् थ्यंकः बिज्यात । तथागत राजगृहय् वेलुवन कलन्दक निवापय् च्वनाबिज्यात । अबले छम्ह भिक्षुयात अलःकै वःगु जुयाच्चन । आकाश गोत्र वैद्यं चिरे याःगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्ध सेनासन चारिका चाह्यु बिज्याज्यां गन व भिक्षुया विहार दु, अन बिज्यात । आकाश गोत्र वैद्यं तथागत तापाकं बिज्यागु खन । खना भगवान् बुद्धयात थथे धाल - “छःपिसं थ्व भिक्षुया मलद्वार स्वया बिज्याहुं नवचिया म्हुतुथें च्वं ।” अले भगवान् बुद्धं “थ्व मार्गफलरहितम्ह मोघपुरुषं गिजे याना धयाच्चन” धयागु विचारं अनं हे लिहाँ बिज्याना उगु निदानय् उगु प्रकरणय् भिक्षुसंघपितं मुंके बिया भिक्षुपिके न्यन - “भिक्षुपिं ! फलानागु विहारय् म्हमफुम्ह दुला ?” दु, भगवान् शास्ता । भिक्षुपिं ! व भिक्षुया छु रोग जूगु ? भन्ते ! व आयुष्मान्या अलकै वःगु, उकिं आकाश गोत्र वैद्यं चिरे यानाच्चन । भगवान् बुद्धं उपहास याना भिक्षुपिं ! व मार्गफलरहितम्ह मोघपुरुषं याःगु जुया ठीक मजू, उचित मजू, शोभा मद्दु, व्यवहार मखु, योग्य मजू । भिक्षुपिं ! गथे जुया जक मार्गफल हीनम्ह उम्ह पुरुषं कुना कापिचाय् चिरे याके ब्यूगु जुइ ? भिक्षुपिं ! कुना कापिचाय् छयंगु क्यातुसे च्वं, घालय् ला जायेके थाक्, चिरे याये थाक् । भिक्षुपिं ! अथे यायेगु अप्रसन्नपितं प्रसन्न यायेया नितिं मजू । ..... उपहास याना धर्म खँ कना बिज्याना भिक्षुपितं सःता बिज्यात - “भिक्षुपिं ! कुना कापिचाय् चिरेयाके बिइमज्यू, गुम्हसिनं याके बिइ, वयात थुल्लच्चय आपत्ति ।”

उगु समयय् छवर्गीय भिक्षुपिसं ‘भगवान् बुद्धं चिरे यायेमज्यू’ धाःगुलिं वस्थिकर्म (दूस बिइगु) याके बिइगु जुयाच्चन । गुपिं भिक्षुपिं अत्येच्छु, इमिसं उपहास याइगु दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्चन - “छवर्गीय भिक्षुपिसं गुकथं जक वस्थिकर्म याके ब्यूगु जुइ ।” अले उपिं भिक्षुपिसं थ्व खँ भगवान् बुद्धयात निवेदन यात । भिक्षुपिं ! छवर्गीय भिक्षुपिसं वस्थिकर्म याके ब्यूगु धात्थें खःला ? धात्थे खः भगवान् शास्ता । ..... उपहास याना धर्म खँ कना बिज्याना भिक्षुपितं सःता बिज्यात - “भिक्षुपिं ! कुना कापिचिया लिक्क निलंगु उखे चिरे यायेगु व वस्थिकर्म याके बिइमज्यू । गुम्हसिनं याके बिइ, वयात थुल्लच्चय आपत्ति ।”

१६८. मनुस्समंसपटिक्खेपकथा मनूया ला निषेध याना बिज्याःगु कथा

२८०. अनंलि भगवान् बुद्ध राजगृहय् न्ह्याइपुतले च्वना बिज्याना वाराणसी चारिकाय् बिज्यात । छसिकथं चारिका यायां वाराणसी चारिकाय् बिज्यात । तथागत वाराणसी ऋणिपतन मृगदावनय् च्वना बिज्यात । उगु समयय् वाराणसी सुप्रिय उपासक व सुप्रिया उपासिका निम्हं प्रसन्न चित्तपिं दायक, संघ

कृत्यकारक संघ उपस्थापक जुयाच्चन । छन्हु सुप्रिया उपासिका विहारय् वना छगू विहारं मेगू विहारय् छगू परिवेणं मेगू परिवेणय् वना भिक्षुपिंके न्यवन - “भन्ते ! सु म्मंफु, छु हया बिइ ?” उगु समयय् छम्ह भिक्षुं भारा जुइगु वासः नःगु जुयाच्चन । अले व भिक्षुं सुप्रिया उपासिकायात थथे धाल - “केहें मय्जु, जिं भारा जुइगु वासः नया च्वना । जित सूपया आवश्यक जुयाच्चन ।” हवस् आर्य ! हया बिइ “धया छें वना शिष्ययात अन्हे यात - “भणे ! तयारगु ला माला वा ।” ज्यू आर्या ! धया व पुरुषं सुप्रिया उपासिकाया खँ स्वीकार याना न्यंकनं वाराणसी चाहिला स्ववंबले तयारगु ला गनं मखं । अले व पुरुष गन सुप्रिया उपासिका दु, अन वन । वना सुप्रिया उपासिकायात थथे निवेदन यात - “आर्या ! तयारगु ला मद्दु, थौं प्राणी मस्याः ।” अले सुप्रिया उपासिकायात थथे जुल - “सूप प्राप्त मजुल धाःसा व म्मंफुम्ह भिक्षुया रोग बढे जुइ, सिना जूसां वनी । स्वीकार याना बिइके मछ्वयेगु जित योग्य मजू ।” छुरीचा ज्वना खम्पाया ला ध्यना दासियात बिल - “ध्व ला दयेका फलानागु विहारय् च्वंह म्मंफुम्ह भिक्षुयात व्यु, सुं गुम्हसिनं जित न्यन धाःसा म्मंफु धा’ धका गां खम्पाय् हित्तुहिना कोठाय् दुहाँ वना खाटाय् गोतुलाच्चन ।

अनलि सुप्रिय उपासक छें वना दासियाके न्यन - “सुप्रिया गन ।” आर्य, कोठाय् गोतुलाच्चन । अले सुप्रिय उपासक गन सुप्रिया उपासिका दु, अन वन । वना सुप्रिया उपासिकायात थथे धाल - “छाय् गोतुला च्वनागु ?” म्मंफुगुलिं । छन्त छु रोग जुल ? अले सुप्रिया उपासिकां सुप्रिय उपासकयात व खँ कन । अले सुप्रिय उपासक “अहो आश्चर्य, अहो अद्भुत ध्व, सुप्रिया धात्थें श्रद्धा, व प्रसन्नम्ह खनि थःगु ला हे तकं त्याग याःम्ह ध्व मेगु छु जक मब्यूसे च्वनी” धका हर्षं गद्गद् जुया गन तथागत दु, अन वन । वना बुद्धयात अभिवादन याना छसिलिक्क फेतुत । छसिलिक्क फेतुना च्वंम्ह सुप्रिय उपासकं तथागतयात थथे निवेदन यात - “भन्ते, भगवान् शास्ता ! कन्हेसिगु भोजन छःपिंसहित भिक्षुसंघपिंसं जिगु निमन्त्रणा स्वीकार याना बिज्याहुँ ।” तथागतं मौनभावं स्वीकार याना बिज्यात । अले सुप्रिय उपासकं भगवान् बुद्धं स्वीकार याना बिज्यागु सिइका आसनं दना भगवान् बुद्धयात अभिवादन याना प्रदक्षिणा याना लिहाँ वल ।

Dhamma Digital

अनलि सुप्रिय उपासकं उगु चा कटे जुइवं उत्तमगु खाद्य भोज्य जोरेयाके बिया तथागतयात समय कंके छवत - “भन्ते ! भोजन समय जुल ।” बुद्ध सुथन्हापनं चीवर पारूपन याना पात्र चीवर धारण याना गन सुप्रिय उपासकया छें दु, अन बिज्यात । बिज्याना लायातःगु आसनय् भिक्षुसंघपिं नापं फेतुना बिज्यात । अले सुप्रिय उपासक गन तथागत दु, अन वन । वना बुद्धयात अभिवादन याना छसिलिक्क दन । छसिलिक्क दना च्वंम्ह सुप्रिय उपासकयात तथागतं आज्ञा जुया बिज्यात - “सुप्रिया गन ?” भगवान् शास्ता, म्मंफु । अय् जूसां व्वना हति, शास्ता सने मफु । अय्जूसा लःलः याना हति । अले सुप्रिय उपासकं सुप्रिया उपासिकायात लःलः याना हल । वयात तथागतया दर्शन दयेवं तःकुगु घालय् ला जाया वल, सालुगु छ्यंगु चिमिसँ नं बुया वल । अले सुप्रिय उपासक व उपासिका “अहो आश्चर्य, अहो अद्भुत, तथागतया तःधंगु ऋद्धिं तःधंगु आनुभावं भगवान् बुद्धयात दर्शन यायेवं तःकुगु घाले ला जायावल । सालुगु छ्यंगु व चिमिसँ बुया वल” धका हर्षं गद्गद् जुया बुद्धप्रमुख भिक्षुसंघपिंत प्रणित खाद्य भोज्य थःगु ल्हातं गात गात धायेक तृप्त जुइक दान बिया भगवान् बुद्धं भोजन भपी सिधयेका पात्रं ल्हाः लिकायेवं छसिलिक्क फेतुत ।

अले भगवान् बुद्ध सुप्रिय उपासक व सुप्रिया उपासिकायात धर्म खँद्वारा आनिशंसं खके बिया, धर्मय् प्रतिष्ठित याका उत्साहित व लयल्य् तायेका आसनं दना लिहाँ बिज्यात ।

अले तथागतं उगु निदानय् उगु प्रकरणय् भिक्षुसंघ मुंके बिया भिक्षुपिंके न्यना बिज्यात - “भिक्षुपिं ! सुप्रिया उपासिकायाके सुनां ला प्वना काःगु ।” थथे आज्ञा जुइवं व भिक्षुं भगवान् बुद्धयात थथे निवेदन

यात - “भन्ते ! सुप्रिया उपासिकायाके जिं ला फवना कयागु ।” भिक्षु, हया व्यु ला ले ? भगवान् शास्ता, हया व्यु । भिक्षु ! छं नया ला ? भगवान्, जिं नया । भिक्षु ! छं प्रत्यवेक्षण या ला ? शास्ता, जिं प्रत्यवेक्षण मयाना । भगवान् बुद्धं उपहास याना बिज्यात । ..... मार्गफलरहितम्ह मोघपुरुष, छाया जक छं प्रत्यवेक्षण मयासे ला नया । मोघपुरुष छं नःगु मनूया ला खः । मोघपुरुष, थ्व अप्रसन्नपितं प्रसन्न यायेया नितिं मजू । ..... उपहास याना धर्म खँ कना भिक्षुपितं सःता बिज्यात - “भिक्षुपिं ! मनूत श्रद्धा प्रसन्नपिं दु । इमिसं थःगु ला हे त्याग याये फु । भिक्षुपिं ! मनूतयगु ला नये मज्यू । गुम्हसिनं नइ, वयात थुल्लच्चय आपत्ति । भिक्षुपिं ! प्रत्यवेक्षण मयासे ला नये मज्यू । गुम्हसिनं नइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति ।”

१६९. हत्थिमंसादिपटिक्खेपकथा किसिया ला आदि निषेध कथा

२८१. उगु समयय् जुजुया किसि सिनाच्चन । दुर्भिक्ष जूगुलिं मनूतयसं किसिया ला नइगु जुयाच्चन । भिक्षाया नितिं भिक्षा वंपिं भिक्षुपितं किसिया ला दान बिइगु जुयाच्चन । भिक्षुपिसं किसिया ला नइगु जुयाच्चन । मनूतयसं उपहास याइगु, निन्दा याइगु, दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्चन । “शाक्यपुत्र श्रमणपिसं छाया जक किसिया ला नःगु जुइ । किसि जुजुपिनि अंग खः । जुजुं सिल धाःसा, इमि मन प्रसन्न जुइ मखु ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! किसिया ला नये मज्यू, गुम्हसिनं नइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति ।

उगु समयय् जुजुया सलत सिनाच्चन । दुर्भिक्ष जूगुलिं मनूतयसं सलयागु ला नइगु जुयाच्चन । भिक्षाया नितिं वंपिं भिक्षुपितं सलया ला दान याइगु जुयाच्चन । भिक्षुपिसं सलया ला नइगु जुयाच्चन । मनूतयसं उपहास, निन्दा व दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्चन - “शाक्यपुत्र श्रमणपिसं छाया जक सलया ला नःगु जुइ ? सल जुजुपिनि अंग खः । जुजुं स्यूसा इमि मन प्रसन्न जुइ मखु । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! सलया ला नये मज्यू, गुम्हसिनं नइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति ।”

उगु समयय् दुर्भिक्ष जुया मनूतयसं खिचाया ला नइगु जुयाच्चन । भिक्षा वंपिं भिक्षुपितं खिचाया ला दान बिइगु जुयाच्चन । भिक्षुपिसं खिचाया ला नइगु जुयाच्चन । मनूतयसं उपहास, निन्दा व दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्चन -- “शाक्यपुत्र श्रमणपिसं छाया जक खिचाया ला नःगु जुइ, खिचा घचाइपुसे च्वं ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! खिचाया ला नये मज्यू, गुम्हसिनं नइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति ।

उगु समयय् दुर्भिक्ष जुया मनूतयसं सर्पया ला नइगु जुयाच्चन । भिक्षा वंपिं भिक्षुपिन्त सर्पया ला दान बिइगु जुयाच्चन । भिक्षुपिसं सर्पया ला नइगु जुयाच्चन । मनूतयसं उपहास निन्दा व दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्चन - “शाक्यपुत्र श्रमणपिसं छाया जक सर्पया ला नःगु जुइ, सर्प घचाइपुसे च्वं ।” सुपस्स नागराजा गन भगवान् बुद्ध दु, अन वन । वना तथागतयात अभिवादन याना छसिलिक्क दनाच्चन । छसिलिक्क दना च्वंम्ह सुपस्स नागराजा तथागतयात थथे निवेदन यात - “भन्ते ! नाग धयापिं श्रद्धा मदुपिं अप्रसन्नपिं, इमिसं अल्प मात्र दोषं हे नं भिक्षुपितं कष्ट बिइ फु, भन्ते ! आर्यपिसं सर्पया ला मनःसा ज्यू ।” अले भगवान् बुद्धं सुपस्स नागराजायात धर्म खँद्वारा आनिशंस खंके बिल । ..... प्रदक्षिणा याना लिहाँ वन । अले भगवान् बुद्धं उगु निदानय् उगु प्रकरणय् धर्म खँ कना भिक्षुपितं सःता बिज्यात - “भिक्षुपिं ! सर्पया ला नये मज्यू, गुम्हसिनं नइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति ।”

उगु समयय् व्याधातय्सं सिंह स्याना सिंहया ला नइगु जुयाच्वन । भिक्षा वपिं भिक्षुपित सिंहया ला दान बिइगु जुयाच्वन । भिक्षुपिं सिंहया ला नया जंगलय् च्वंच्वन । सिंहतय्सं सिंहया लाया गन्धं याना भिक्षुपित स्याइगु जुयाच्वन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं सिंहया ला नये मज्यू, गुम्हसिनं नइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति ।

उगु समयय् व्याधातय्सं धुं स्याना । चितुवा स्याना । भालु स्याना । तरच्छ ला नइगु जुयाच्वन । भिक्षा वपिं भिक्षुपित तरच्छया ला दान बिइगु जुयाच्वन । भिक्षुपिं तरच्छया ला नया जंगलय् च्वंच्वन, तरच्छतय्सं तरच्छया लाया गन्धं भिक्षुपित स्याइगु जुयाच्वन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! तरच्छया ला नये मज्यू, गुम्हसिनं नइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति ।

निगु भाणवार क्वचाल ।

१७०. यागुमधुगोलकानुजानना

यागु व कस्तिं बुला ग्वाराचिना तःगु मधिया अनुमति

२८२. अनलि भगवान् बुद्ध वाराणसी न्ह्याइपुतले च्वना बिज्याना किंनिसत्याः संख्या दुपिं आपालं भिक्षुसंघपिं नापं गन अन्धकविन्द दु, अन चारिकाय् बिज्यात । उगु समयय् “गबले पाःवइ, अबले भोजन याके” धका जनपदया मनूत आपालं चि, चिकं जाकि नयेगु त्वनेगु गाडाय् तयेके बिया बुद्धप्रमुख भिक्षुसंघया ल्यूल्यू वःगु जुयाच्वन । न्यासः फोगिंत नं ल्यूल्यू वःगु जुयाच्वन । अनलि तथागत छसिकथं चारिका यायां गन अन्धकविन्द दु, अन थ्यंकः बिज्यात । अले छम्ह ब्राह्मणया पाःमवःगुलिं वयात थथे जुल “गबले पाः वइ, अबले भोजन याके धका जि बुद्धप्रमुख भिक्षुसंघया ल्यूल्यू वयाच्वनागु निला दत, जित पाः नं मव, जि याकचाम्ह, जिगु छेंया ज्या आपालं हानि जुल, जिं भोजनसालाय् स्वःवने दःसा ज्यू, भोजनसालाय् गुगु मदु, उगु ठिक याये ।”

अले व ब्राह्मणं भोजनसालाय् स्व वबले यागु व कस्तिं बुला ग्वाराचिना तःगुमधि निता मखं । अले व ब्राह्मण गन आयुष्मान् आनन्द दु, अन वन । वना आयुष्मान् आनन्दयात थथे निवेदन यात – भो आनन्द ! जित पाः मवःगुलिं थथे मती जुल । ‘गबले पाः वइ, अबले भोजन याके’ धका जि बुद्धप्रमुख भिक्षुसंघया ल्यूल्यू वयाच्वनागु निला दत, जित पाः मवः, जि याकचाम्ह, जिगु छें च्वंगु ज्या आपालं हानि जुल, जिं भोजनसालाय् स्व वने दःसाज्यू भोजनसालाय् छु मदु, व ठिक याना बिइ । भो आनन्द ! जिं भोजनसालाय् स्व वनाबले यागु व कस्तिं बुला ग्वाराचिना तःगु मधि निता मखना । भो आनन्द ! जिं ठिक यानागु यागु व कस्तिं बुला ग्वाराचिना तःगु मधि वसपोल गौतमं ग्रहण याना बिज्याइ ला ? ब्राह्मण ! अय् जूसा तथागतयाके न्यना वये । अले आयुष्मान् आनन्दं बुद्धयात थ्व खँ कन । अय्सा आनन्द ग्रहण या । अथे जूसा ब्राह्मण ठिक या ।

अले व ब्राह्मण उगु चा कटे जुइवं उत्तमगु यागु व कस्तिं बुला ग्वाराचिना तःगु मधि ठिक याना भगवान् बुद्धयात (लः ल्हाना बिल) । न्ह्योने यंका “जिगु यागु व कस्ती बुला तःगु मधि छपिसं ग्रहण याना बिज्याहुँ ।” अथे जूसा ब्राह्मण, भिक्षुपित व्यु । भिक्षुपिसं कौकृत्य संशयं ग्रहण मया । “भिक्षुपिं ! ग्रहण या परिभोग या । अले व ब्राह्मणं बुद्धप्रमुख भिक्षुसंघपित उत्तमगु यागु व कस्तिं बुला ग्वाराचिनातःगु मधि थःगु ल्हातं गात गात धायेक तृप्त जुइक दान बिया भगवान् बुद्धं ल्हाः सिले सिधयेका पात्रं ल्हाः लिकायेवं छसिलिकक फेतुत । छसिलिकक फेतुना च्वंम्ह ब्राह्मणयात तथागतं थथे आज्ञा जुया बिज्यात –”

“ब्राह्मण ! यागुया आनिशंस भिगू दु, छु छु भिगू ? यागु दान ब्यूहं आयु ब्यूगु जुइ, वर्ण ब्यूगु जुइ, सुख ब्यूगु जुइ, बल ब्यूगु जुइ, ज्ञान ब्यूगु जुइ, यागु त्वनेवं पित्यागु तनि, प्याचागु तनि, वायु क्वं त्याग जुइ, पिसाब थल यचुसे च्वनी, पचे मजूगु ल्यंपुल्यं पचे जुइ । ब्राह्मण ! यागुया आनिशंस थुपिं भिगू खः ।”

गुम्ह व्यक्तिं संयमीपिं मेपिसं ब्यूगु दान कया जीवित जुया च्वपिं भिक्षुपितं समय स्वया गौरवपूर्वक यागू दान बिइ । वयात भिगू फल ब्यूगु जुइ । व यागु ब्यूगुया कारणं व भिक्षुयात आयु, वर्ण, सुख, आनन्द व प्रज्ञा उत्पन्न जुइ । उलि जक मखु, पित्यागु प्याचागु तंका वायु सचे याना बिइ, पिसाब थल यचुका बिइ, भोजन पचे जुइका बिइ, थ्व सुगतं प्रशंसा याना बिज्यागु वासः खः ।

उकिं न्याबले मनुष्यया शौभाग्य इच्छा याना च्वंम्ह अथवा दिव्यसुखयात प्रार्थना याना च्वंम्ह मनुष्यसुखया कामना याना च्वंम्ह मनुष्यं यागु दान बिइ योग्य जू ।

अले भगवान् बुद्धं व ब्राह्मणयात थ्व गाथाद्वारा अनुमोदन याना फेतुना बिज्याःगु आसनं दना लिहाँ बिज्यात । तथागतं उगु निदानय् उगु प्रकरणय् धर्म खँ कना बिज्याना भिक्षुपितं सःता बिज्यात “भिक्षुपिं ! यागु व कस्तिं बुला ग्वाराचिनातःगु मधि नयेगु अनुमति बियाच्वना ।”

१७१. तरुणपसन्नमहामत्तवत्थु क्यातुगु श्रद्धा दुम्ह महामात्य कथावस्तु

२८३. भगवान् बुद्धं यागु व कस्तिं बुला ग्वाराचिना तःगु मधि अनुमति बिया बिज्यागु मनुत्तयसं ताल । इमिसं सुथन्हापां यागु कस्तिं बुला ग्वाराचिना तःगु मधि ठिक याइगु जुयाच्वन । सुथन्हापां यागु कस्तिं बुला ग्वाराचिना तःगु मधि नयेधुंकुपिसं भोजनशालाय् नये माक्व नइ मखुगु जुयाच्वन । उगु समयय् छम्ह नकतिनि श्रद्धा दुम्ह महामात्यं कन्हेसिगु भोजनया नितिं बुद्धप्रमुख भिक्षुसंघपिं निमन्त्रणा याःगु जुयाच्वन । अले व नकतिनि श्रद्धा दुम्ह महामात्ययात थथे जुल – “जिं भिंनिसःत्याः भिक्षुपितं भिंनिसःत्याः ला कतरा ठिक याये दःसा ज्यू, छम्ह छम्ह भिक्षुपितं छगः छगः ला कतरा दान याये ।” अले व क्यातुगु श्रद्धा दुम्ह महामात्यं उगु चाकटे जुइवं उत्तमगु खाच्च भोज्य ठिक याये बिया भिंनिसःत्याः ला कतरा नं ठिक याके बिया तथागतयात समय कंके छवत – “भन्ते ! भोजनया समय ठिक जुल ।”

अले भगवान् बुद्धं सुथन्हापनं चीवर पारूपन याना पात्रचीवर धारण याना गन व क्यातुगु श्रद्धा दुम्ह महामात्यया छँ दु, अन बिज्यात । बिज्याना लायातःगु आसनय् भिक्षुसंघ नापं फेतुत । अले व क्यातुगु श्रद्धा दुम्ह महामात्यं भोजनशालाय् भिक्षुपितं तया नकूगु जुयाच्वन । भिक्षुपिसं थथे धाल – “आवुसो ! भतिचा जक तया दिसं, आवुसो ! भतिचा जक तया दिसं ।”

भन्ते ! छलपोलपिसं “थ्व क्यातुगु श्रद्धा दुम्ह महामात्य धका भतिचा भतिचा ग्रहण याना बिज्याये मते, जि आपालं खाच्च भोज्य ठिक याना भिंनिसःत्याः ला कतरा छम्ह छम्हसित छगः छगः ला कतरा दान याये । भन्ते ! माक्व ग्रहण याना बिज्याहुँ ।”

“आवुसो ! जिमिसं थुगु कारणं भतिचा भतिचा ग्रहण यानागु मखु । जिमि सुथन्हापां यागु मधि नया वयेधुन, उकिं जिमिसं भतिचा भतिचा ग्रहण यानागु खः ।

अले व क्यातुगु श्रद्धा दुम्ह महामात्यं उपहास निन्दा व दोष बिया खँ ल्हात – “भदन्तपिसं जिं निमन्त्रणा याना तयेक तयेकं मेपिनि यागु छाया जक परिभोग याःगु जुइ । जि माक्व नके मफुम्ह धका

ला ?” तमं मन स्यंका दोषारोपणया अपेक्षा तथा भिक्षुपिनिगु पात्रय् जायेक जायेक तःवन “चा हे न, चा हे यकि ।” अले व क्यातुगु श्रद्धा दुम्ह महामात्य बुद्धप्रमुख भिक्षुसंघपित्त उत्तमगु खाद्य भोज्यद्वारा थःगु ल्हातं गात गात धायेक तृप्त जुइक दान बिया भगवान् बुद्धं भोजन भपि सिधयेका पात्रं ल्हाः लिकायेवं छसिलिक्क फेतुत । छसिलिक्क फेतुना च्वंम्ह व क्यातुगु श्रद्धा दुम्ह महामात्ययात तथागतं धर्म खँद्वारा आनिशंस खके बिया धर्मय् प्रतिष्ठित याका उत्साहित व लय्लय् तायेका आसनं दना लिहाँ बिज्यात ।

अले भगवान् बुद्ध लिहाँ बिज्याना भतिचा जायेका व क्यातुगु श्रद्धा दुम्ह महामात्ययात पश्चाताप व नुगः मछिन “जित अलाभ जुल, जित लाभ मजुल, जित मनुष्य जन्म बांमलाक प्राप्त जुल । जित मनुष्य जन्म बांलाक प्राप्त मजुल । जिं तमं मन स्यंका दोषारोपणया अपेक्षा तथा भिक्षुपिनि पात्रय् जायेक जायेक त तं वना ‘चा हे न, चा हे यकि । जिं आपालं पुण्य संचय याना ला वा अपुण्य ।” अले व क्यातुगु श्रद्धा दुम्ह महामात्य गन भगवान् बुद्ध दु, अन वन । वना भगवान् बुद्धयात अभिवादन याना छसिलिक्क फेतुत । छसिलिक्क फेतुना च्वंम्ह क्यातुगु श्रद्धा दुम्ह महामात्यं तथागतयात निवेदन यात – “भन्ते ! तथागत लिहाँ बिज्याना भतिचा जायेका जित पश्चाताप जुल, नुगः मछिन – जित अलाभ जुल, जित लाभ मजुल, जित मनुष्य जन्म बांमलाक प्राप्त जुल, जित मनुष्य जन्म बांलाक प्राप्त मजुल, जिं तमं मन स्यंका दोषारोपणया अपेक्षा तथा भिक्षुपिनि पात्रय् जायेक जायेक त तं वना ‘चा हे न, चा हे यकि ।’ जिं आपालं पुण्य संचय याना ला अपुण्य ? भन्ते ! जिं आपालं पुण्य संचय याना ला वा अपुण्य ?”

आवुसो ! छं बुद्धप्रमुख भिक्षुसंघपित्त निमन्त्रणा यात, छं आपालं पुण्य संचय यात । छं भिक्षुपित्त छप्येः छप्येः भोजन ग्रहण याकल । छं आपालं पुण्य संचय यात । छं स्वर्गगामी ज्याय् कुतः यात ।

अले व क्यातुगु श्रद्धा दुम्ह महामात्यं “जित लाभ जुल हँ, जित मनुष्य जन्म बांलाक प्राप्त जुल हँ, जिं आपालं पुण्य संचय यात हँ, जिं स्वर्गगामी ज्याय् कुतः यात हँ, हर्षं गद्गद् जुया आसनं दना भगवान् बुद्धयात अभिवादन याना प्रदक्षिणा याना लिहाँ वन । अले भगवान् बुद्धं उगु निदानय् उगु प्रकरणय् भिक्षुसंघ मुंका भिक्षुपिके न्यना बिज्यात” – “भिक्षुपिं ! मेगु निमन्त्रणा स्वीकार याना मेम्हसिगु त्वनेगु यागु त्वनागु धात्थें खःला ?” खः भगवान् शास्ता । भगवान् बुद्धं उपहास याना । ..... भिक्षुपिं ! छिपिं मार्गफलरहितपिं मोघपुरुषपिसं छाय् जक मेम्हसिगु यागु त्वंगु जुइ । भिक्षुपिं ! थ्व अप्रसन्नपित्त प्रसन्न यायेया नितिं मजू । ..... उपहास याना धर्म खँ कना भिक्षुपित्त सःता बिज्यात – “भिक्षुपिं ! मेगु निमन्त्रणा दयेकं मेम्हसिगु यागु त्वने मज्यू, गुम्हसिनं त्वनी, वं विनयानुकूलं यायेमाः ।”

१७२. बेलट्टकच्चानवत्थु

बेलट्टकात्यायन कथावस्तु

२८४. अनंलि भगवान् बुद्ध अन्धकविन्दे न्त्याइपुतले च्वना बिज्याना गन राजगृह दु, अन भिंनिसःत्याः संख्या दुपिं आपालं भिक्षुसंघ नापं चारिकाय् बिज्यात । उगु समयय् बेलट्ट कात्यायन फुक साखः घः जायेका न्यासगू गाडा ज्वना राजगृह अन्धकविन्दे ताहाकगु यात्रा यानाच्वन । तथागतं बेलट्ट कात्यायन तापाकनिसें वया च्वंगु खन, खना लं चिला छमा सिमाया क्वय् फेतुना बिज्यात । अले बेलट्ट कात्यायन तथागत गन दु, अन वन, वना भगवान् बुद्धयात अभिवादन याना छसिलिक्क दन । छसिलिक्क दना वंम्ह बेलट्ट कात्यायनं तथागतयात निवेदन यात – “भन्ते ! छम्ह छम्ह भिक्षुपित्त छगः छगः साखः घः दान यायेगु इच्छा जुल ।”

अथे जूसा कात्यायन, छं छगः जक साखः घः हति । “ज्यू भन्ते !” धका बेलट्ट कात्यायनं भगवान् बुद्धयागु खँ स्वीकार याना छगः जक साखः घः ज्वना गन तथागत दु, अन वन, वना बुद्धयात थथे निवेदन यात – “भन्ते ! साखः घः हयेधुन, भन्ते, जिं गथे याये माली ।” अथे जूसा कात्यायन, छं साखः भिक्षुपितं व्यु । “हवस्, भन्ते” धका बेलट्ट कात्यायनं तथागतया खँ न्यना भिक्षुपितं बिया भगवान् बुद्धयात निवेदन यात – “भन्ते ! भिक्षुपितं साखः दान यायेधुन, साखः आपालं बाकि दनि । भन्ते, जिं गथे याये माली ।”

अथे जूसा कात्यायन, छं साखः भिक्षुपितं माक्क दान व्यु । “हवस् भन्ते” धका बेलट्ट कात्यायनं बुद्धया खँ न्यना भिक्षुपितं साखः माक्क दान याना तथागतयात निवेदन यात – “भन्ते ! भिक्षुपितं साखः माक्क दान यायेधुन, साखः आपालं ल्यं दनि, भन्ते ! गथे याये माली ।” अथे जूसा कात्यायनं छं भिक्षुपितं तृप्त याके व्यु । “ज्यू भन्ते” धका बेलट्ट कात्यायन बुद्धया खँ न्यना भिक्षुपितं साखलं तृप्त याकल । गुलिं भिक्षुपिसं पात्रय् नं जायेकल, चालिने नं म्हिचाय् नं जायेकल । अनलि बेलट्ट कात्यायनं भिक्षुपितं साखलं तृप्त याका तथागतयात निवेदन यात – “भन्ते ! भिक्षुपितं साखलं तृप्त याकेधुन, आपालं साखः ल्यं दनि, भन्ते, गथे याये माली ।”

अथे जूसा कात्यायन, छं फोगीतय्त साखः दान व्यु । “ज्यू भन्ते” धका बेलट्ट कात्यायनं बुद्धया खँ न्यना फोगीतय्त साखः दान बिया शास्तायात निवेदन यात – “भन्ते ! फोगीतय्त साखः दान बिइधुन, साखः आपालं ल्यं दनि, भन्ते गथे याये माली ।”

अथे जूसा कात्यायन, छं फोगीतय्त साखः माक्क दान व्यु । “ज्यू भन्ते” धका बेलट्ट कात्यायनं बुद्धया खँ न्यया फोगीतय्त माक्क साखः दान बिया बुद्धयात निवेदन यात – “भन्ते ! फोगीतय्त साखः माक्क दान बिइधुन, साखः आपालं ल्यं दनि, भन्ते, गथे याये माली ।”

अथे जूसा कात्यायन छं फोगीतय्त साखलं तृप्त याके व्यु । “ज्यू भन्ते” धका बेलट्ट कात्यायनं शास्ताया खँ न्यना फोगीतय्त साखलं तृप्त याके बिल । गुलिं फोगीतय्सं तुम्बाय् नं घलय् नं जायेक तथा काल । दालाय् नं जँय् नं जायेक तथा काल ।

अले बेलट्ट कात्यायनं फोगीतय्त साखलं तृप्त याका भगवान् बुद्धयात निवेदन यात – “भन्ते ! फोगीतय्त साखलं तृप्त यायेधुन, साखः आपालं बाकि दनि । भन्ते ! गथे याये माली ।”

कात्यायन, देव मार ब्रह्मा तथा श्रमण ब्राह्मणसहितगु हानं जुजु व मनुष्यसहितगु ख्व लोकय् गुम्ह व्यक्तिं थुगु साखः सेवन याइ, तथागत व तथागत श्रावकयात छखे तथा पचे याये फुम्ह उजोम्ह सुं व्यक्तियात जिं मखं । अथे जूसा कात्यायन, छं व साखः वाउंगु घाँय् मदुथाय् वाँछ्व अथवा प्राणी मदुगु लखय् प्का छ्व । “हवस्, भन्ते” धका बेलट्ट कात्यायनं तथागतया खँ स्वीकार याना व साखः प्राणी मदुगु लखय् प्का बिल । अले व साखः लखय् प्केवं चिर चिर सः वल । ग्वार ग्वार दाल, हा थाहाँ वल, हा त्याचिंक थाहाँ वल । हलो न्हिच्छि छुया लखय् थुनेवं चिर चिर ग्वार ग्वारर दाइथें, हा थाहाँ वइथें, हा त्याचिंक थाहाँ वइथें अथे हे व साखः लखय् तयेवं चिरर चिरर सः वल, ग्वारर ग्वारर दाल, हा थाहाँ वल, हा त्याचिंक थाहाँ वल ।

अले बेलट्ट कात्यायन संवेग उत्पन्न जुया चिमिसं व्वं व्वं दना गन भगवान् बुद्ध दु, अन वन । वना भगवान् बुद्धयात अभिवादन याना छसिलिक्क फेतुत । छसिलिक्क फेतुना च्वंम्ह बेलट्ट कात्यायनयात बुद्धं आनपूर्विकथा कना बिज्यात । गथे धाःसा दानकथा, शीलकथा, स्वर्गकथा, कामय् दोष, दुष्परिणाम, उकियागु क्लिष्टता पिदंका क्यना आनिशंसयात प्रकाश याना बिज्यात ।

गबले भगवान् बुद्धं बेलदु कात्यायनयात योग्यगु चित्त दुगु, क्यातुगु चित्त दुगु, नीवरणरहितगु चित्त दुगु, उमंगसहितगु चित्त दुगु, प्रसन्न चित्त दुगु सिइका बिज्यात । अबले गुगु बुद्धपिनि मुक्कं थःगु अधिकारय् दुगु (साम्मुक्कासित) धर्मदेशना खः, उगु प्रकाश याना बिज्यात । ..... अथे हे बेलदु कात्यायनयात उगु आसनय् “उत्पन्न जुइगु धर्म फुक्क विनाश जुइगु स्वभाव दु” धका क्लेशरूपी धू व मलरहितगु धर्मचक्षु उत्पन्न जुल ।

अले बेलदु कात्यायन धर्म खंम्ह, धर्मय् थ्यंम्ह, धर्म स्यूम्ह, धर्मय् दुथ्याम्ह, शंका तरे याये फुम्ह, थथेला अथेला धइगु कल्पना मदुम्ह बुद्धशासनय् निर्भीकत्वय् थ्यंम्ह अले बुद्ध बाहेक मेगु शरण मदुम्ह जुया भगवान् बुद्धयात थथे निवेदन यात - “भन्ते ! अद्भुत खः, भन्ते ! आश्चर्य खः, भन्ते ! गथे धाःसा भोपुया च्वंगु वस्तु थपुइका बिइथें, तोपुया च्वंगु वस्तु उला क्यनेथें । अथे हे तथागतं जित अनेक प्रकारं धर्म प्रकाश याना बिज्यात । भन्ते भगवान् शास्ता ! थनिनिसें जि तथागतया शरण वया, धर्मया नं भिक्षुसंघया नं शरण वया । तथागतं जित थनिनिसें जीवनभरतक शरण वःम्ह उपासक धका धारण याना बिज्याहूँ ।

अनलि भगवान् बुद्ध छसिकथं चारिका यायां गन राजगृह दु, अन बिज्यात । भगवान् बुद्ध राजगृहय् वेलुवनय् कलन्दक निवापय् च्वना बिज्यात । उगु समयय् राजगृहय् साखः प्रशस्त दुगु जुयाच्वन । भिक्षुपिनि “बुद्धं म्हमफुम्हसित जक साखः अनुमति बिया बिज्यागु, म्हफुपितं मखु” धका कौकृत्य संशय जुया साखः मनःगु जुयाच्वन । तथागतयात थ्व खँ निवेदन यात - भिक्षुपिं ! म्हमफुम्हसित साखः, म्हफुपितं साखः लः अनुमति बियाच्वना ।

१७३. पाटलिगामवत्थु

पाटलिग्राम कथावस्तु

२८५. अनलि भगवान् बुद्ध राजगृहय् न्ह्याइपुतले च्वना बिज्याना गन पाटलिग्राम दु, अन भिंनिसःत्याः संख्या दुपिं आपालं भिक्षुसंघ नापं चारिकाय् बिज्यात । अले भगवान् बुद्ध छसिकथं चारिका यायां गन पाटलि गां दु, अन बिज्यात । पाटलि गामय् च्वपिं उपासकपिसं “तथागत पाटलिगामय् थ्यंकः बिज्यागु सिल (ताल) । अले पाटलिगामय् च्वपिं उपासकपिं गन बुद्ध दु, अन वन, वना भगवान् बुद्धयात अभिवादन याना छसिलिक फेतुत । छसिलिक फेतुना च्वपिं पाटलिगामय् च्वपिं उपासकपितं बुद्धं धर्म खँद्वारा आनिशंस खंके बिया धर्मय् प्रतिष्ठित याका उत्साहित व लयल्य तायेकल । अले तथागतया धर्म खँद्वारा आनिशंस खंपिं, धर्मय् प्रतिष्ठितपिं उत्साहितपिं व लयल्य तापिं पाटलि गांया उपासकपिसं तथागतयात निवेदन यात - “भन्ते भगवान् शास्ता ! छःपिसहित भिक्षुसंघपिसं सभामण्डप ग्रहण याना बिज्याहूँ ।” तथागतं मौनभावं स्वीकार याना बिज्यात ।

अले पाटलि गामय् च्वपिं उपासकपिसं तथागतं स्वीकार याना बिज्यागु सीका आसनं दना बुद्धयात अभिवादन याना प्रदक्षिणा याना गन सभामण्डप दु, अन वन । वना सभामण्डपय् छफातिं लासा लाया उकी घोनय् आसन लाया लः घः तया चिकं मत च्याका गन भगवान् दु, अन वन । वना बुद्धयात अभिवादन याना छसिलिक दन । छसिलिक दना च्वपिं पाटलि गांया उपासकपिसं बुद्धयात थथे निवेदन यात - “भन्ते ! सभामण्डपय् छफातिं लासा लायेधुन, आसन लायेधुंकल, लः घः तयेधुन चिकं मत च्याकेधुन । भन्ते भगवान् शास्ता ! आः समय सिइका बिज्याहूँ ।

अले भगवान् बुद्धं चीवर पारूपन याना पात्र चीवर धारण याना भिक्षुसंघपिं नापं गन सभामण्डप दु, अन बिज्यात । बिज्याना तुति सिला सभामण्डपय् दुहाँ बिज्याना दथुइ च्वंगु थामय् लिधना पूर्वपाखे स्वया फेतुना बिज्यात । भिक्षुसंघपिं नं तुति सिला, सभामण्डपय् दुहाँ वना पश्चिमपाखे च्वंगु अंगलय् लिधना भगवान् बुद्धयात न्ह्योने लाका पूर्वपाखे स्वया फेतुत । पाटलि गामय् च्वपिं उपासकपिं नं तुति सिला सभामण्डपय् दुहाँ वना पूर्वपाखे च्वंगु अंगलय् लिधना पश्चिमपाखे स्वया तथागतयात न्ह्योने लाका फेतुत । अले पाटलि गांया उपासकपित सःता बिज्यात ।

गृहपतिपिं, शील स्यंम्ह दुःशीलम्ह व्यक्तिया नितिं न्यागू दोष दु । न्यागू छु छु ? गृहपतिपिं, दुःशीलम्ह शील स्यंम्ह व्यक्तिया प्रमादया कारणं आपालं भोग सम्पत्ति नाश जुइ । दुःशीलम्ह शील स्यंम्ह व्यक्तिया थ्व न्हापांगु दोष खः । गृहपतिपिं, दुःशीलम्ह शील स्यंम्ह व्यक्तिया मभिं गु कीर्तिशब्द फइले जुइ, थ्व दुःशीलम्ह शील स्यंम्ह व्यक्तिया निगूगु दोष खः । गृहपतिपिं, दुःशीलम्ह शील स्यंम्ह व्यक्ति क्षत्रिय परिषद्, ब्राह्मण परिषद्, गृहपति परिषद् व श्रमण परिषद्, गुगु परिषदय् दुहाँ वनी, उगु परिषदय् भयभीत जुया ख्वाः ख्युउँका दुहाँ वनी, थ्व दुःशीलय् शील स्यंम्ह व्यक्तिया स्वंगूगु दोष खः । गृहपतिपिं, दुःशीलम्ह शील स्यंम्ह व्यक्ति बेहोशी जुया मृत्यु जुइ । थ्व दुःशील शील स्यंम्ह व्यक्तिया प्यंगूगु दोष खः । गृहपतिपिं, दुःशीलम्ह, शील स्यंम्ह व्यक्ति शरीर विनाश जुइका सिना वना अपाय दुर्गती कुतुवना नरकय् उत्पन्न जुइ । थ्व दुःशीलम्ह शील स्यंम्ह व्यक्तिया न्यागूगु दोष खः । गृहपतिपिं ! दुःशीलम्ह शील स्यंम्ह व्यक्तिया थ्व न्यागू दोष खः ।

गृहपतिपिं ! शील दुम्ह, शीलं सम्पूर्णम्ह व्यक्तिया नितिं न्यागू आनिशंस दु । न्यागू छु छु ? गृहपतिपिं ! शील दुम्ह शीलं सम्पूर्णम्ह व्यक्तिया अप्रमादया कारणं यक्व भोग सम्पत्ति बढे जुइ, थ्व शील दुम्ह शीलं सम्पन्नम्ह व्यक्तिया न्हापांगु आनिशंस खः । गृहपतिपिं ! शील दुम्ह शीलं सम्पूर्णम्ह व्यक्तिया भिं गु कीर्ति शब्द फइले जुइ, थ्व शील दुम्ह शीलं सम्पूर्णम्ह व्यक्तिया निगूगु आनिशंस खः । गृहपतिपिं ! शील दुम्ह शीलं सम्पूर्णम्ह व्यक्ति क्षत्रिय परिषद्, ब्राह्मण परिषद्, गृहपति परिषद् व श्रमण परिषद् गुगु परिषदय् दुहाँ वनी, उगु परिषदय् भयभीत मजुसे ख्वाः चकंका दुहाँ वनी, थ्व शील दुम्ह शीलं सम्पूर्णम्ह व्यक्तिया स्वंगूगु आनिशंस खः । गृहपतिपिं ! शील दुम्ह, शीलं सम्पूर्णम्ह व्यक्ति बेहोशी मजुसे मृत्यु जुइ । थ्व शील दुम्ह शीलं सम्पूर्णम्ह व्यक्तिया प्यंगूगु आनिशंस खः । शील दुम्ह शीलं सम्पूर्णम्ह व्यक्ति थनं सिना परलोकय् सुगती स्वर्ग लोकय् उत्पन्न जुइ । थ्व शील दुम्ह शीलं सम्पूर्णम्ह व्यक्तिया न्यागूगु आनिशंस खः । गृहपतिपिं ! शील दुम्ह शीलं सम्पूर्णम्ह व्यक्तिया थ्व न्यागू आनिशंस दु ।

अले भगवान् बुद्धं पाटलि गांया उपासकपित वाचातक धर्म खँद्वारा धर्मय् आनिशंस खंके बिया धर्मय् प्रतिष्ठित याका, उत्साहित व लयल्य तायेकेधुंका लिहाँ वनेगु सूचं बिया बिज्यात - “गृहपतिपिं, चा कटे जुल, आः छिम्मिसं समय सीकि ।” “हवस्, भन्ते” धका पाटलि गांया उपासकपिसं तथागतयागु वचन न्यना आसनं दना बुद्धयात अभिवादन याना प्रदक्षिणा याना लिहाँ वन । अले तथागत पाटलि गांया उपासकपिं लिहाँ वंका भतिचा जायेका शून्यागारय् दुहाँ बिज्यात ।

१७४. सुनिधवस्सकारवत्थु सुनिध वर्षाकार कथावस्तु

२६६. उगु समयय् सुनिध वर्षाकार मगधया महामन्त्रीपिसं वृजीतय् रोके यायेया नितिं पाटलि गामय् नगर दयेकाच्वंगु जुयाच्वन । तथागतं नसँचा इलय् दना बिज्याना मनूतय्गु मिखायात अतिक्रमण

याइगु विशुद्धगु दिव्यचक्षुं पाटलि गामय् थाय् कया च्वपिं आपालं देवतापिंत खंका बिज्यात । गुगु थासय् आपालं ऋद्धि दुपिं देवतापिसं थाय् नाःगु खः । उगु थासय् आपालं प्रभाव दुपिं जुजु व जुजुया मन्त्रीपिनि निवास दयेकेया नितिं चित्त भुके जूगु जुयाच्वन । गुगु थासय् मध्यम देवतापिसं थाय् नाःगु खः । उगु थासय् मध्यमपिं जुजु व जुजुया मन्त्रीपिनि छें दयेकेया नितिं चित्त भुके जूगु जुयाच्वन । गुगु थासय् क्वय् च्वपिसंथाय् नाःगु खः, उगु थासय् क्वय् च्वपिं जुजु व जुजुया मन्त्रीपिनि छें दयेकेया नितिं मन भुके जूगु जुयाच्वन ।

अले भगवान् बुद्ध आयुष्मान् आनन्दयात सःता बिज्यात – “आनन्द ! पाटलि गामय् नगर दयेकूपिं सु ?” भगवान् शास्ता, मगध देशया महामन्त्री सुनिध व वर्षाकारपिसं वृजीतयेत रोके यायेया नितिं पाटलि गामय् नगर दयेकूगु खः । आनन्द ! तावतिसं देवतापिं नापं सल्लाह याना, आनन्द, मगधया महामन्त्री सुनिध वस्सकारपिसं वृजीतयत् रोके यायेया नितिं पाटलि गामय् नगर दयेकूगुथें जुल । आनन्द ! जिं नसँचा इलय् दना मनूतयुगु मिखायात अतिक्रमण याये फुगु विशुद्धगु दिव्यचक्षुं पाटलि गामय् थाय् कया च्वपिं आपालं देवतापिंत खना । गुगु थासय् आपालं ऋद्धि दुपिं देवतापिसं थाय् नाला कयाच्वन । उगु थासय् आपालं प्रभाव दुपिं जूगु व जुजुया मन्त्रीपिनि छें दयेकेया नितिं मन भूके जुयाच्वन । गुगु थासय् मध्यम देवतापिसं थाय् नाला कयाच्वन, उगु थासय् मध्यमपिं जुजु व जुजुया मन्त्रीपिनि छें दयेकेया नितिं मन भूके जुयाच्वन । गुगु थासय् नीचपिं देवतापिसं थाय् नाला कयाच्वन, उगु थासय् नीचपिं (क्वेलापिं) जुजु व जुजुया मन्त्रीपिनि छें दयेकेया नितिं मन भूके जुयाच्वन ।

आनन्द ! आर्यन जातिपिनि वासस्थान जुयाच्वंगु व व्यापारया स्थान जुयाच्वंगु थाय्त् मध्यय् ध्व पाटलिपुत्र मालसामान खोले याइगु अग्रगु नगर जुइ । आनन्द ! पाटलिपुत्रय् स्वंगू बिध्नबाधा जुइ, मियापाखें, लःयापाखें, वा दुनें दुनें पारस्परिक भेदं ।

अनलि सुनिध व वर्षाकार मगधया मन्त्रीपिं गन तथागत दु, अन वन । वना तथागतनाप कुशलवार्ता खँ ल्हात । लय्ताय् बहःगु, लुमंके बहःगु खँ ल्हाये सिधयेका छसिलिक दनाच्वन । छसिलिक दना च्वपिं मगधया मन्त्री सुनिध वर्षाकारपिसं बुद्धयात थथे निवेदन यात – छःपिसं भिक्षुसंघसहित थौयागु भोजन स्वीकार याना बिज्याहूँ ।” तथागतं मौनभावं स्वीकार याना बिज्यात । अले मगधया मन्त्री सुनिध व वर्षाकारपिसं तथागतं स्वीकार याःगु सिया लिहाँ वन । अले मगधया मन्त्री सुनिध व वर्षाकारपिसं उत्तमगु खाद्य भोज्य ठिक याना बुद्धयात समय कंके छ्वत – “भगवान् शास्ता ! भोजनया समय जुल ।”

भगवान् बुद्ध सुधन्हापानं चीवर पारूपन याना पात्र चीवर धारण याना गन मगधया मन्त्री सुनिध व वर्षाकारपिनि वासस्थान दु, अन वन । वना लायातःगु आसनय् भिक्षुसंघपिं नापं फेतुना बिज्यात । अले मगधया मन्त्री सुनिध व वर्षाकारपिसं बुद्धप्रमुख भिक्षुसंघपिंत थःगु ल्हातं खाद्य भोज्य गात गात धायेक संतृप्त याका तथागतं थःगु ल्हाः पात्रं लिकया बिज्यायेवं छसिलिकक फेतुत । छसिलिकक फेतुना च्वपिं मगधया मन्त्री सुनिध वर्षाकारपिंत बुद्धं ध्व गाथाद्वारा अनुमोदन याना बिज्यात ।

“गुगु प्रदेशय् (थासय्) पण्डितपिं वास यानाच्वनी । उगु थासय् शील दुपिं काय वाक चित्त संयमीपिं उत्तमगु आचरण दुपिं व्यक्तिपिंत नके त्वंके याइ । नके त्वंकेधुंका उगु थासय् गुपिं देवतापिं दु, उपिं देवतापिंत प्राप्त जूगुपुण्य भाग इना बिइ । इपिं पूजा याका च्वपिं जुया पूजा याःपिंत पूजा याइ, माने याका च्वपिं जुया माने याःपिंत माने याइ । उगु कारणं व व्यक्तियात मामं याकःकाय्यातथें अनुकम्पा तइ । देवतापिसं अनुकम्पा तयेका च्वंम्ह व्यक्ति न्ह्याबले भिंगु मंगल खनि ।”

तथागतं मगधया महामन्त्री सुनिध व वर्षाकारपितं ध्व गाथाद्वारा अनुमोदन याना आसनं दना लिहाँ बिज्यात । उगु समयय् मगधया महामन्त्री सुनिध व वर्षाकारपिं तथागतया ल्यूल् वंगु जुयाच्चन । “थौं श्रमण गौतम गुगु लुखां पिहाँ बिज्याइ, खउगु लुखाया नां गौतमद्वार जुइ । गुगु घाटं गङ्गा नदी क्वहाँ बिज्याइ, उगु घाटया नां गौतम घाट जुइ ।” अले तथागत गुगु लुखां पिहाँ बिज्यात, उगु लुखा या नां गौतमद्वार जुल । अले बुद्ध गन गङ्गा नदी दु, अन बिज्यात । उगु समयय् गङ्गा नदी घाटया बराबर जुइक कोखं लः त्वने फयेक लः जायाच्चंगु जुयाच्चन । वारिं पारि वनेगु इच्छा दुपिं गुलिं मनूतय्सं नां चा मालाच्चन । गुलिं मनूतय्सं सिंगो स्वाना तःगु नांचा माला च्वन । गुलिं मनूतय्सं पँ स्वाना नांचा दयेकाच्चन । तथागतं वारिं पारि वनेगु इच्छा दुपिं गुलिं उपिं मनूतय्सं नांचा माला जूगु, गुलिं सिंगो स्वाना नाचा दयेकाच्चंगु, गुलिं पं गो स्वाना नांचा दयेकाच्चंगु खन । खना बल्लाक पुरुषं कयकुंका तःगु ल्हाः चककिथे, चकंगु ल्हाः कयेकुकिथे, अथे हे गङ्गा नदीया वारिया किनारं अन्तरध्यान जुया पारिया किनारय् भिक्षुसंघपिं नापं प्रकट जुया बिज्यात । अले तथागतं ध्व खँ सिइका बिज्याना उगु समयय् ध्व उदान व्यक्त याना बिज्यात -

थागा मदुगु तृष्णा रूपी खुसी छिना बिज्याःपिं आर्यपुद्गलपिसं आर्यमार्ग रूपी ता छुना क्लेशरूपी भ्यातनायात हटे याना छिना बिज्यात । मनूतय्सं खुसी छी नितिं पँ गो स्वाना तःगु नांचा दयेकाच्चन । तृष्णारूपी खुसी छी धुंकीपिं प्रज्ञावान आर्यपुद्गलपिसं ला पंगो स्वानातःगु नांचा दयेके म्वाःगु जुल ।

१७५. कोटिगामेसच्चकथा

कोटिगामय् प्यंगू सत्य देशना याना बिज्याःगु

२८७. अनं भगवान् बुद्ध गन कोटिगां दु, अन बिज्यात । तथागत कोटि गामय् च्वना बिज्यात । अन भगवान् बुद्धं भिक्षुपितं सःता बिज्यात - भिक्षुपिं ! प्यंगू आर्य सत्ययात बांलाक थुइके मफुगुलिं, बांलाक साक्षात्कार मयानागुलिं जि व छिपिं थुकथं ध्व ताहाकःगु संसाररूपी यात्राय् ब्वाँय् ब्वाँय् जुइधुन, चाः चाः हिलेधुन । प्यंगू छु छु ? भिक्षुपिं ! दुःख आर्यसत्ययात बांलाक थुइके मफुगुलिं, बांलाक साक्षात्कार याये मफुगुलिं जि व छिपिं थुकथं ध्व ताहाकःगु संसाररूपी यात्राय् ब्वाँय् ब्वाँय् जुइधुन, चाः चाः हिलेधुन । दुःख समुदय आर्यसत्ययात । ..... दुःख निरोध आर्यसत्ययात । ..... दुःख निरोधगामिनी प्रतिपदा आर्यसत्ययात बांलाक थुइके मफुगुलिं, बांलाक साक्षात्कार याये मफुगुलिं जि व छिपिं थुकथं ध्व ताहाकःगु संसाररूपी यात्राय् ब्वाँय् जुइधुन, चाः चाः हिला जुइधुन ।

भिक्षुपिं ! ध्व दुःख आर्यसत्ययात छसिकथं थुइकेधुन, प्राप्त यायेधुन, दुःख समुदय आर्यसत्ययात छसिकथं थुइकेधुन, प्राप्त यायेधुन, दुःख निरोध आर्यसत्ययात छसिकथं थुइकेधुन, प्राप्त यायेधुन, दुःख निरोधगामिनी प्रतिपदा आर्यसत्ययात छसिकथं थुइकेधुन, प्राप्त यायेधुन, भवतृष्णायात त्वःथुलेधुन, भवरूपी खिपः क्षीण जुइधुंका, आः हानं छको प्रतिसन्धि जुइ म्वाल ।”

प्यंगू आर्यसत्ययात यथार्थ रूपं मखंगुलिं उगु उगु जन्मय् ताहाकःगु संसाररूपी यात्राय् चाःहिले माल । उगु प्यंगू आर्यसत्ययात खंगुलिं भवरूपी खिपः बांलाक हे चफुइधुन । दुःखया हा ल्यैथनेधुन, आः हानं छको जन्म जुइ म्वाल ।

१७६. अम्बपालीवत्थु अम्बपाली कथावस्तु

२८८. भगवान् बुद्ध कोटि गामय् थ्यंकः बिज्यागु अम्बपाली गणिकां समाचार सिल । अले अम्बपाली गणिका भिगु भिगु रथ जोते याना, भिगु भिगु रथय् च्वना, भिगु भिगु रथं बैशाली तथागत दर्शन यायेया नितिं पिहाँ वन । गन थाय्तक रथ यंके ज्यू अन थाय्तक रथं वना रथं क्वहाँ वया न्यासि वना गन भगवान् दु, अन वन । वना भगवान् बुद्धयात अभिवादन याना छसिलिक्क फेतुत । छसिलिक्क फेतुना च्वंम्ह अम्बपाली गणिकायात तथागतं धर्म खँद्वारा आनिशंस खंके बिया धर्मय् प्रतिस्थित याके बिया उत्साहित व लयल्य तायेका बिज्यात । अले अम्बपाली तथागतया धर्म खँद्वारा आनिशंस खंम्ह, धर्मय् प्रतिस्थितम्ह, उत्साहितम्ह व लयल्य ताःम्ह जुया भगवान् बुद्धयात थथे निवेदन यात - “भन्ते भगवान् शास्ता ! कन्हेसिया नितिं जिगु भोजन भिक्षुसंघसहितं स्वीकार याना बिज्याहूँ ।” तथागतं मौनभावं स्वीकार याना बिज्यात । अले अम्बपाली गणिकां तथागतं स्वीकार याना बिज्यागु सिया आसनं दना बुद्धयात अभिवादन याना प्रदक्षिणा याना लिहाँ वन ।

१७७. लिच्छवीवत्थु लिच्छवी कथावस्तु

२८९. भगवान् बुद्ध कोटिगामय् थ्यंकः बिज्यागु वैशाली च्वंपिं लिच्छवी कुमारपिसं समाचार सिल । अले वैशाली च्वंपिं लिच्छवी कुमारपिं भिगु भिगु रथ जोते याके बिया भिगु भिगु रथय् च्वना, भिगु भिगु रथं बुद्ध दर्शन यायेया नितिं वैशाली पिहाँ वन । गुलिं लिच्छवी कुमारपिं वंचुपिं वंचुगु वर्णदुपिं वंचुगु वसतं पुना तःपिं वंचुगु अलंकार दुपिं जुयाच्चन । गुलिं लिच्छवी कुमारपिं म्हासुपिं म्हासुगु वर्ण दुपिं म्हासुगु वसतं पुना तःपिं म्हासुगु अलंकार दुपिं जुयाच्चन । गुलिं लिच्छवी कुमारपिं तुयुपिं तुयुगु वर्ण दुपिं तुयुगु वसतं पुना तःपिं तुयुगु अलंकार दुपिं जुयाच्चन ।

अले अम्बपाली गणिकां ल्यायेम्ह ल्यायेम्हपिं लिच्छवीपित थःगु रथया दण्डं राजकुमारपिनि (रथया) धुरिं धुरि, युगं युग, घचालं घचाः त्यपुचां त्यपुचा ल्वाका ल्वाका जुयाच्चन । अले उपिं लिच्छवीपिसं अम्बपाली गणिकायात थथे धाल - “अय् अम्बपाली, छय् छं ल्यायेम्ह ल्यायेम्हपिं लिच्छवीपिलिसे धुरिं धुरि, युगं युग घचालं घचाः, त्यपुचां त्यपुचा ल्वाकागु ?” आर्यपुत्रपिं, जिं कन्हेसिया नितिं बुद्धप्रमुख भिक्षुसंघपिं निमन्त्रणा याना वया । अय् अम्बपाली, जिमित उगु भोजन छगू लाख दामं ब्यु । आर्यपुत्रपिं, जित जिल्ला अंचलसहित वैशाली ब्यूसां उगु भोजन बिइ फइ मखु ।

अले उपिं लिच्छवीपिसं ल्हाः था था याना चुट्की न्यायेकल - “अम्बचा जिपिं स्वया त्यात, व अम्बचां जिमित बुकल ।” अले उपिं लिच्छवी कुमारपिं गन भगवान् बुद्ध दु, अन वन । भगवान् बुद्धं उपिं लिच्छवीपिं तापाकनिसे वःगु खना बिज्यात । खना भिक्षुपित सःता बिज्यात “भिक्षुपिं ! गुपिं भिक्षुपिसं तावतिस देवतापित स्वये मनं, भिक्षुपिं ! लिच्छवी परिषदपित स्व, भिक्षुपिं ! लिच्छवी परिषदपित ध्यान तथा स्व । भिक्षुपिं ! लिच्छवी परिषदपित तावतिस परिषद् धका मती तथा स्व ।”

अले उपिं लिच्छवीपिं गनतक रथ यंके ज्यू, अनतक रथं वना रथं क्वहाँ वया न्यासि वना गन तथागत दु, अन वन । वना बुद्धयात अभिवादन याना छसिलिक्क फेतुत । छसिलिक्क फेतुना च्वंपिं लिच्छवी कुमारपित बुद्धं धर्म खँद्वारा आनिशंस खंके बिया धर्मय् प्रतिष्ठित याका उत्साहित व लयल्य तायेके बिल ।

अले उपिं लिच्छवी कुमारपिं बुद्धया धर्म खँद्वारा धर्मय् आनिशंस खपिं, धर्मय् प्रतिष्ठितपिं उत्साहितपिं व लयल्य तापिं जुया तथागतयात थथे निवेदन यात - “भन्ते भगवान् शास्ता ! भिक्षुसंघसहित कन्हेसिगु भोजन स्वीकार याना बिज्याहुँ ।” लिच्छवी कुमारपिं, कन्हेसिगु भोजन अम्बपालि गणिकायागु स्वीकार यायेधुन । अले लिच्छवी कुमारपिसं ल्हाः था था याना चुटकी न्यायेकल “अम्बचां जिमित त्याकल, अम्बचां जिमित बुकल ।” अले उपिं लिच्छविपिं बुद्धं आज्ञा जुया बिज्यागु देशनायात अभिनन्दन याना अनुमोदन याना आसनं दना बुद्धयात अभिवादन याना प्रदक्षिणा याना लिहाँवन ।

अनलि भगवान् बुद्ध कोटि गामय् न्याइपुतले च्वना बिज्याना गन नातिक दु, अन बिज्यात । तथागत नातिकय् मुकं अप्पादनातःगु विहारय् च्वना बिज्यात । अले अम्बपाली गणिका उगु चा कटे जुइवं विहारय् उत्तमगु खाद्य भोज्य ठिक याना भगवान् बुद्धयात समय कंके छ्वत । “भन्ते ! भोजन यायेगु समय जुल ।” अले भगवान् बुद्ध सुथ हापनं चीवर पारूपन यात्रा पात्र चीवर धारण याना गन अम्बपाली गणिकाया वासस्थान दु, अन बिज्यात । बिज्याना लायातःगु आसनय् भिक्षुसंघपिं नापं फेतुना बिज्यात ।

अले अम्बपाली गणिकां बुद्धप्रमुख भिक्षुसंघपित थःगु ल्हातं उत्तमगु खाद्य भोज्यं गात गात धायेक संतृप्त याका बुद्धया भोजन भःपि सिधयेका पात्रं ल्हाः लिक्का बिज्यायेवं छसिलिक्क फेतुत । छसिलिक्क फेतुना च्वंम्ह अम्बपाली गणिकां भगवान् बुद्धयात थथे निवेदन यात - “भन्ते ! जिं थ्व आम्रवन बुद्धप्रमुख भिक्षुसंघयात दान बियागु जुल ।” भगवान् शास्ता ! आराम ग्रहण याना बिज्याहुँ । अले भगवान् बुद्धं अम्बपाली गणिकायात धर्म खँद्वारा धर्मय् आनिशंस खंके बिया, धर्मय् प्रतिष्ठित याका उत्साहित व लयल्य तायेका आसनं दना बिज्याना गन महावन दु, अन बिज्यात । भगवान् बुद्ध वैशालीया महावन कूटागारशालाय् बिज्यानाच्वन ।

१७८. सिंहसेनापतिवत्थु सिंह सेनापति कथावस्तु

२९०. उगु समयय् प्रख्यात प्रख्यातपिं लिच्छवी कुमारपिसं संस्थागारय् छपुचः च्वना छपुचः मुना अनेक प्रकारं भगवान् बुद्धया वर्णन यानाच्वन । धर्मया वर्णन यानाच्वन । संघया वर्णन यानाच्वन । उगु समयय् निर्गान्ध श्रावक सिंह सेनापति उगु परिषदय् फेतुनाच्वंगु जुयाच्वन । अले सिंह सेनापतियात थथे जुल । “निश्चय नं वसपोल भगवान् अरहत् सम्यक्सम्बुद्ध जुइ, अथे जुया हे थुपिं प्रख्यात प्रख्यातपिं लिच्छवी कुमारपिसं संस्थागारय् छपुचः च्वना छपुचः मुना अनेक प्रकारं बुद्धया वर्णन यानाच्वन । धर्मया वर्णन यानाच्वन । संघया वर्णन यानाच्वन । जि वसपोल भगवान् अरहत् सम्यक्सम्बुद्ध दर्शन यायेया नितिं वने दःसा ज्यु ।” अले सिंह सेनापति गन निर्ग्रन्थ नाटपुत्र दु, अन वन । वना निर्ग्रन्थ नाटपुत्रया थथे निवेदन यात - भन्ते ! जि श्रमण गौतमयात दर्शन याये निति वनेगु इच्छा दु ।” सिंह ! छ किरियवादी जुया अकिरियवादम्ह, श्रमण गौतमया दर्शन यायेगु छाये इच्छा याना ? सिंह ! धात्थे श्रमण गौतम अकिरियवादम्ह खः । अकिरियवादया नितिं धर्मदेशना याइम्ह खः । उगु अकिरियवादं श्रावकपित विनीत याना च्वंम्ह खः । अले सिंह सेनापतिया भगवान् दर्शन यावनेगु गुगु कुतः दुगु खः, व शान्त जुल ।

निकोनं प्रख्यात प्रख्यातपिं लिच्छवी कुमारपिसं संस्थागारय् छपुचः च्वना छपुचः मुना अनेक प्रकारं बुद्धया वर्णन यानाच्वन । धर्मया वर्णन यानाच्वन । संघया वर्णन यानाच्वन । निकोनं सिंह सेनापतियात थथे जुल “निश्चय नं वसपोल भगवान् अरहत् सम्यक्सम्बुद्ध जुइ । अथे जुया हे प्रख्यात प्रख्यातपिं लिच्छवी

कुमारपिसं संस्थागारय् छपुचः च्वना छपुचः मुना अनेक प्रकारं बुद्धया गुण वर्णन यानाच्वन । धर्मया गुण वर्णन यानाच्वन । संघया गुण वर्णन यानाच्वन । जि वसपोल भगवान् अरहत् सम्यक्सम्बुद्धयाथाय् दर्शन या वने दःसा ज्यू ।” निकोनं सिंह सेनापति गन निर्ग्रन्थ नाटपुत्र दु, अन वन । वना निग्रन्थ नाटपुत्रयात निवेदन यात – “भन्ते ! जि श्रमण गौतम दर्शन यायेया नितिं वनेगु इच्छा जुयाच्वन ।” सिंह ! छ किरियवादीम्ह जुया अकिरियवादम्ह श्रमण गौतमय् छाया दर्शन या वनेगु इच्छा याना । सिंह ! धात्थे श्रमण गौतम अकिरियवादम्ह खः । अकिरियवादया नितिं धर्मदेशना याइम्ह खः । उगु अकिरिय वाद श्रावकपित बोध याइम्ह खः । निकोनं सिंह सेनापतिया भगवान् दर्शन यावनेगु गुगु कुतः दुगु खः, व शान्त जुल ।

स्वकोनं प्रख्यात प्रख्यातपिं लिच्छवी कुमारपिसं संस्थागारय् छपुचः च्वना छपुचः मुना अनेक प्रकारं बुद्धया वर्णन यानाच्वन । धर्मया वर्णन यानाच्वन । संघया वर्णन यानाच्वन । स्वकोनं सिंह सेनापतियात थथे जुल – “निश्चय नं वसपोल अरहत् सम्यक्सम्बुद्ध जुइ, अथे जुया हे प्रख्यात प्रख्यातपिं लिच्छवी कुमारपिसं संस्थागारय् छपुचः च्वना छपुचः मुना अनेक प्रकारं बुद्धया वर्णन यानाच्वन । धर्मया वर्णन यानाच्वन । संघया वर्णन यानाच्वन । निर्ग्रन्थयाके न्यसां मन्यसां जितः छु याइ, जि निर्ग्रन्थयाके मन्यसे वसपोल भगवान् अरहत् सम्यक्सम्बुद्धया दर्शनया नितिं वने दःसा ज्यू ।”

अले सिंह सेनापति न्यासःगू रथय् च्वना तिं न्हिने वैशालिं तथागत दर्शन यायेया नितिं पिहाँ वन । गनतक रथ यके ज्यू अनतक रथं वना रथं क्वहाँ वया न्यासि वना गन भगवान् दु, अन वन । वना बुद्धयात अभिवादन याना छसिलिक्क फेतुत । छसिलिक्क फेतुना च्वम्ह सिंह सेनापतिं बुद्धयात थथे निवेदन यात – “भन्ते ! जिं छपित धाःगु ताया श्रमण गौतम अकिरियवादम्ह खः, अकिरियवादया नितिं धर्मदेशना याइम्ह खः, उगु अकिरियवाद श्रावकपित बोध याइम्ह खः ।

भन्ते ! गुपिसं थथे धाल – “श्रमण गौतम अकिरियवादम्ह खः, अकिरियवादया नितिं धर्मदेशना याइम्ह खः, उकिं हे श्रावकपित बोध याइम्ह खः ।” इमिसं भन्ते, छपित खःकथं धयाच्वंगु खःला, भगवान् बुद्धयात मखुगु खँ आरोप ला लगे याना मच्वं ला ? धर्मया ल्यूल्यू वना धयाच्वंगु खःला ? भगवान्या मूल खँलिसे इमिसं न्यना धाःगु खँ निन्दां अलग जू ला ? जिपिं ला छपित आरोप लगे यायेगु इच्छा मदुपिं खः ।

२९९. सिंह ! पर्याय दु, गुगु पर्यायं (कारण) याना बांलाक धाःसा धाये ज्यू “अकिरियवादम्ह श्रमण गौतम खः, अकिरियवादया नितिं धर्मदेशना यानाच्वन, उगु अकिरियवाद श्रावकपित बोध यानाच्वन ।” सिंह ! पर्याय (कारण) दु, गुगु कारणं जितः बांलाक धाःसा धाये ज्यू “किरियवादम्ह श्रमण गौतम, किरियवादया नितिं धर्मदेशना यानाच्वन, उगु अकिरियवादश्रावकपित बोध यानाच्वन । सिंह ! पर्याय दु, गुगु पर्यायं बांलाक धाःसा धाये ज्यू” “श्रमण गौतम उच्छेद वादम्ह खः, उच्छेदवादया नितिं धर्मदेशना यानाच्वन, उगु उच्छेदवादं श्रावकपित विनीत यानाच्वन ।” सिंह ! पर्याय दु, गुगु पर्यायं जित बांलाक धाःसा धाये ब्यु । “घचाइगु स्वभाव दुम्ह श्रमण गौतम घचायेगु नितिं धर्मदेशना यानाच्वन, उगु घचाइगु स्वभाव दयेकेया नितिं श्रावकपित बोध यानाच्वन ।” सिंह ! पर्याय दु, गुगु पर्यायं जित बांलाक धाःसा धाये ज्यू । “श्रमण गौतम स्यंकेगु स्वभाव दुम्ह खः, स्यंकेगु नितिं धर्मदेशना यानाच्वन, उगु स्यंकेगु स्वभावद्वारा श्रावकपित विनीत यानाच्वन । सिंह पर्याय दु, गुगु पर्यायं जित बांलाक धाःसा धाये ज्यू ।” “श्रमण गौतम दाह जुइकेगु स्वभाव दुम्ह खः, दाह जुइकेगु स्वभावया नितिं धर्मदेशना यानाच्वन, उगु दाह जुइकेगु स्वभावं श्रावकपित बोध यानाच्वन ।” सिंह ! पर्याय दु, गुगु पर्यायं जित बांलाक धाःसा धाये ज्यू “श्रमण गौतम देवलोक उत्पत्तिया नितिं अयोग्यम्ह खः, देवलोक उत्पत्ति जुइगुपाखें अलग जुइया नितिं उपदेश यानाच्वन, उगु वादद्वारा श्रावकपित बोध यानाच्वन ।” सिंह ! पर्याय दु, गुगु पर्यायं जित बांलाक धाःसा धाये ज्यू

“श्रमण गौतम याउँसे च्वनीगु मालीह्म खः याउँसे च्वंकेया नितिं धर्मउपदेश यानाच्चन, उकिं श्रावकपित बोध यानाच्चन ।”

२९२. सिंह ! उगु पर्याय उगु कारण छु छु ? गुगु पर्याय गुगु कारण जित बांलाक धाःसा धाये ज्यू “अकिरियवादह्म श्रमण गौतम खः । अकिरियवादया नितिं धर्मदेशना याना च्वंह्म खः । उगु अकिरिवादं श्रावकपित बोध यानाच्चन ।” सिंह ! जिं अकिरिय (यायेमज्यू) धयाच्चना । सिंह ! जिं शरीरं याइगु मभिंगु आचरण कायदुश्चरित्रयात, वचनं याइगु मभिंगु आचरण वचीदुश्चरित्रयात व चित्तं याइगु मभिंगु आचरण मनोदुश्चरित्रयात याये योग्य मजू धयाच्चना । अनेक प्रकारयागु मभिंगु ब्वह्यंगु अकुशल धर्मयात अकिरिययायेमज्यू धयाच्चना । सिंह ! थ्व पर्याय खः, गुगु पर्यायं याना बांलाक धाःसा धाये ज्यू “अकिरियवादह्म श्रमण गौतम खः । अकिरियवादया नितिं धर्मदेशना याना च्वंह्म खः । उगु अकिरियवादं श्रावकपित विनीत याना च्वंह्म खः ।”

सिंह ! उगु पर्याय छु छु ? गुगु पर्यायं याना जित बांलाक धाःसा धाये ज्यू – “किरियवादह्म श्रमण गौतम खः । किरियवादया नितिं धर्मदेशना याना च्वंह्म खः । उगु किरियवादं श्रावकपित बोध याना च्वंह्म खः । सिंह ! जिं किरिय (याये ज्यू) धयाच्चना । काय सुचरित्र वची सुचरित्र मनो सुचरित्रयात किरिय (यायेज्यू) धयाच्चना । अनेक प्रकारया कुशलधर्मयात किरिय (याये ज्यू) धयाच्चना । सिंह ! थ्व पर्याय खः, गुगु पर्यायं जित बांलाक धाःसा धाये ज्यू “किरियवादह्म श्रमण गौतम खः, किरियवादया नितिं धर्मदेशना याना च्वंह्म, किरियावादं श्रावकपित बोध याना च्वंह्म खः ।”

सिंह ! उगु पर्याय छु छु खः ? गुगु पर्यायं याना जित बांलाक धाःसा धाये ज्यू “श्रमण गौतम उच्छेदवादह्म खः । उच्छेदवादया नितिं धर्मदेशना याना च्वंह्म खः । उगु उच्छेदवादं श्रावकपित विनीत याना च्वंह्म खः ।” सिंह ! जिं राग द्वेष व मोहयात त्वःथुला छ्वयेमाः धयाच्चना । अनेक प्रकारया मभिंगु अकुशलधर्मयात त्वःथुला छ्वयेमाः धयाच्चना । सिंह थ्व पर्याय खः । गुगु पर्यायं यानाजित बांलाक धाःसा धाये ज्यू श्रमण गौतम उच्छेदवादह्म खः । उच्छेदवादया नितिं धर्मदेशना याना च्वंह्म खः । उगु उच्छेदवादं श्रावकपित विनीत याना च्वंह्म खः ।

सिंह ! उगु पर्याय छु छु खः ? गुगु पर्यायं यानाजित बांलाक धाःसा धाये ज्यू “घचाइगु स्वभाव दुह्म श्रमण गौतम खः । घचायेगु नितिं धर्मदेशना याना च्वंह्म खः । उगु घचाइगु स्वभाव दयेकेया नितिं श्रावकपित विनीत याना च्वंह्म खः ।” सिंह ! जिं कायदुश्चरित्र वचीदुश्चरित्र मनोदुश्चरित्रं घचाया च्वना । अनेक प्रकारया मभिंगु अकुशलधर्मय् थ्यनी धका घचाया च्वना । सिंह ! थ्व पर्याय खः । गुगु पर्यायं याना जित बांलाक धाःसा धाये ज्यू – “घचाइगु स्वभाव दुह्म श्रमण गौतम खः । घचायेगु नितिं धर्मदेशना याना च्वंह्म खः । उगु घचाइगु स्वभाव दयेकेया नितिं श्रावकपित विनीत याना च्वंह्म खः ।”

सिंह ! उगु पर्याय छु छु खः ? गुगु पर्यायं याना जित बांलाक धाःसा धाये ज्यू – “श्रमण गौतम स्यंकेगु स्वभाव दुह्म खः । स्यंकेया नितिं धर्मदेशना याना च्वंह्म खः । स्यंकेगु स्वभावद्वारा श्रावकपित विनीत याना च्वंह्म खः ।” सिंह ! जिं राग, द्वेष व मोहयात स्यंकेयानितिं धर्मदेशना यानाच्चना, अनेक प्रकारया मभिंगु अकुशल धर्मयात स्यंकेगु धर्मदेशना यानाच्चना । सिंह – थ्व पर्याय खः, गुगु पर्यायं जित बांलाक धाःसा धाये ज्यू – “श्रमण गौतम स्यंकेगु स्वभाव दुह्म खः । स्यंकेया नितिं धर्मदेशना याना च्वंह्म खः । उगु स्यंकेगु स्वभावद्वारा श्रावकपित विनीत याना च्वंह्म खः ।”

सिंह ! उगु पर्याय छु छु खः ? गुगु पर्यायं याना जित बांलाक धाःसा धाये ज्यू, श्रमण गौतम दाह जुइकेगु स्वभाव दुह्म खः । दाह जुइकेगु स्वभावया नितिं धर्मदेशना याना च्वंह्म खः । उगु दाह जुइकेगु

स्वभावं श्रावकपितं बोध याना च्वंम्ह खः ।” सिंह ! जिं मभिं गु अकुशलधर्मय् व कायदुश्चरित्र, वचीदुश्चरित्र व मनो दुश्चरित्रयात दाह जुइकेगु नितिंधयाच्चवना । सिंह ! गुम्ह व्यक्ति दाह जुइकेगु मभिं गु अकुशलधर्म हटे यायेधुकल, अविद्या तृष्णारूपी हाःयात बाँकि मल्यंक लिना छ्वयेधुंगु ताडमांया स्थितिये यायेधुकल, हाकनं बने जुइ मखुगुकथं यायेधुकल, लिपा उत्पन्न जुइ मखुंगु स्वभाव जुइधुकल, उम्ह व्यक्तियात दाह जुइकेगु स्वभाव दुम्ह धयाच्चवना । सिंह ! जि तथागतं दाह जुइकेगु मभिं गु अकुशलधर्म हटे यायेधुन, अविद्या तृष्णारूपी हायात बाँकि मल्यंक लिना छ्वयेधुन, लिना छ्वयेधुंगु ताडमांया स्थितिये यायेधुन, हाकनं बने जुइ मखुगुकथं यायेधुन, लिपा उत्पन्न जुइ मखुगु स्वभाव दुम्ह जुइधुन । सिंह ! थ्व पर्याय खः, गुगु पर्यायं याना जित बांलाक धाःसा धाये ज्यू – “श्रमण गौतम दाह जुइकेगु स्वभाव दुम्ह खः । दाह जुइकेगु स्वभावया नितिं धर्मदेशना याना च्वंम्ह खः । दाह जुइकेगु स्वभावं श्रावकपितं विनीत याना च्वंम्ह खः ।”

सिंह ! उगु पर्याय छु छु खः ? गुगु पर्यायं याना जित बांलाक धाःसा धाये ज्यू – “श्रमण गौतम देवलोक उत्पत्तिया नितिं अयोग्यम्ह खः । देवलोक्य उत्पत्ति जुइगुपाखें अलग्ग जुइगु नितिं धर्मउपदेश याना च्वंम्ह खः । उगु वादद्वारा श्रावकपितं बोध याना च्वंम्ह खः ।” सिंह ! गुम्ह व्यक्ति लिपा प्रतिसन्धि च्वनेगु न्हूगु जन्म कायेगु हटे यायेधुकल, अविद्या तृष्णारूपी हाःयात बाँकि मल्यंक लिना छ्वयेधुकल, लिना छ्वयेधुंगु ताडमांया स्थितिये यायेधुकल, हानं बने जुइ मखुगुकथं यायेधुकल, लिपा उत्पन्न जुइ मखुगु स्वभाव जुइधुकल, जिं उम्ह व्यक्तियात देवलोक उत्पत्तिया नितिं अयोग्यम्ह धयाच्चवना । सिंह ! जि तथागतं लिपा प्रतिसन्धि च्वनेगु न्हूगु जन्म कायेगु हटे यायेधुन, अविद्या तृष्णारूपी हाःयात बाँकि मल्यंक लिना छ्वयेधुन, लिना छ्वयेधुंगु ताडमांया स्थितिये यायेधुन, हानं बने जुइ मखुगुकथं यायेधुन, लिपा उत्पन्न जुइ मखुगु स्वभाव दुम्ह जुइधुन । सिंह ! थ्व पर्याय खः, गुगु पर्यायं याना जित बांलाक धाःसा धाये ज्यू – “श्रमण गौतम देवलोकोत्पत्तिया नितिं अयोग्यम्ह खः । देवलोक्य उत्पत्ति जुइगुपाखें अलग्ग जुइगु नितिं धर्मउपदेश याना च्वंम्ह खः । उगु वादद्वारा श्रावकपितं बोध याना च्वंम्ह खः ।”

सिंह ! उगु पर्याय छु छु खः ? गुगु पर्यायं याना जित बांलाक धाःसा धाये ज्यू – “श्रमण गौतम याउँक च्वनीगु मालीम्ह खः । याउँक च्वनेया नितिं धर्मउपदेश याना च्वंम्ह खः । उकिं श्रावकपितं बोध याना च्वंम्ह खः ।” सिंह ! जि उत्तमगु मार्ग फल धयागु आश्वासनं आश्वास्तम्ह खः । आश्वासन मालेया नितिं धर्मदेशना याना च्वनाम्ह खः । उकिं श्रावकपितं विनीत याना च्वनाम्ह खः । सिंह ! थ्व पर्याय खः, गुगु कारणं यानाजित बांलाक धाःसा धाये ज्यू – “आश्वासन मालीम्ह श्रमण गौतम खः आश्वासन मालेया नितिं धर्मदेशना याना च्वंम्ह खः । उकिं श्रावकपितं विनीत याना च्वंम्ह खः ।”

२९३. थथे आज्ञा जुया बिज्यायेवं सिंह सेनापतिं भगवान् बुद्धयात थथे निवेदन यात – “भन्ते ! अद्भुत खः । ..... छःपिसं जित थनिनिसें जीवनभरतक शरण वःम्ह उपासक धका धारण याना बिज्याहुँ ।” सिंह ! बांलाक विचार या, छिपिंथें जाःपिं प्रख्यातपिं मनूतये नितिं बांलाक विचार यायेगु भिं (असल) जू । भन्ते ! जि छःपिनिगु थ्व खँ याना भन जक हर्ष जुल, प्रसन्न जुल, गुगु जित छःपिसं थथे आज्ञा जुया बिज्यात – “सिंह ! बांलाक विचार या । छिपिंथें जाःपिं प्रख्यातपिं मनूतय नितिं बांलाक विचार यायेगु असल जू ।” भन्ते ! धात्थें अन्य तीर्थकरपिसं जिथें जाःम्ह शिष्य प्राप्त जूया वैशाली छगुलिं हे पटाका व्वयकल जुइ – “सिंह सेनापति जिमि शिष्य जू वल” । अथे जुया नं छःपिसं जित थथे आज्ञा जुया बिज्यात “सिंह ! बांलाक विचारया, छिपिंथें जाःपिं प्रख्यातपिं मनूतय नितिं बांलाक विचारयायेगु असल जू ।” भन्ते ! थुकिं याना जि निको नं छःपिनि शरण वया । धर्मया भिक्षुसंघया नं । भगवान् शास्ता ! जित थनिनिसें जीवनभरतक शरण वःम्ह उपासक धका धारण याना बिज्याहुँ ।

सिंह ! छंगु छैं ताःकालं निसैं निर्ग्रन्थपिनि सर्वसाधारण जनतां लः कायेगु तुंथें खः, गुगु कारण थःथाय् वःपितं भिक्षा बिइगु सिइकेमाः । भन्ते ! जि छःपिनिगु थ्व खँ न्यना भन जक हर्ष गद्गद् जुल, तःसकं प्रसन्न जुल । जित छःपिसं थथे आज्ञा जुया बिज्यात – “सिंह ! छंगु छैं ताःकालं निसैं निर्ग्रन्थपिनि सर्वसाधारण जनतां लःकायेगु तुंथें जुयाच्वन । गुगुकारणं थःथाय् वःपितं भिक्षा बिइगु सिइकेमाः ।” भन्ते ! जिं छःपितं धाःगु न्यना तयाःगु दु, श्रमण गौतमं थथे धाल – “जित जक दान बिइमाः, मेपितं दान बिइ मज्यू (मते) । जिमि श्रावकपितं जक दान बिइमाः । मेपिनि श्रावकपितं दान बिइ मज्यू । जिमित ब्यूसा जक यक्व फल दइ । मेपितं बिइगुया फल यक्व मदु । जिमि श्रावकपितं जक बिइगुया यक्व फल दइ । मेपिनि श्रावकपितं बिइगुया फल यक्व मदु ।” अथे नं भगवान् बुद्धं जित निर्ग्रन्थपितं दान यायेगु प्रेरणाबिया बिज्यात । भन्ते ! थुकी जिं समय सिइके, भन्ते ! जि स्वको नं छःपिनि शरण वया, धर्मया नं भिक्षु संघया नं । जित छःपिसं थनिनिसैं जीवनभरतक शरण वःम्ह उपासक धका धारण याना बिज्याहूँ ।

अले तथागतं सिंह सेनापतियात आनुपूर्वीकथा कना बिज्यात । गथे धाःसा- दानकथा ... । बुद्धया शासनय् थ्यंम्ह जुया तथागतयात थथे निवेदन यात – “भन्ते ! भगवान् शास्ता ! कन्हेसिगु नितिं भिक्षुसंघपिं नापं जिगु भोजन स्वीकार याना बिज्याहूँ ।” बुद्धं मौनभावं स्वीकार याना बिज्यात । अले सिंह सेनापति तथागतं स्वीकार याना बिज्यागु सिइका आसनं दना बुद्धयात अभिवादन याना प्रदक्षिणा याना लिहाँ वन ।

२९४. अले सिंह सेनापतिं मेम्ह मनुयात आज्ञा बिल – “भणे ! हूँ तयारी मांस दु मदु स्वया वा ?” सिंह सेनापति उगु चा कटे जुइवं उत्तमगु खाद्य भोज्य ठीक याके बिया बुद्धयात समय कंके छ्वत – “भन्ते ! भोजन यायेगु समय जुल ।” अले भगवान् बुद्ध सुथन्हापनं चीवर पारूपन याना पात्र चीवर धारण याना गन सिंह सेनापतिया छैं दु, अन बिज्यात । बिज्याना लायातःगु आसनय् भिक्षुसंघपिं नापं फेतुना बिज्यात ।

उगु समयय् आपालं निर्ग्रन्थपिं वैशाली राजमार्गं राजमार्गय् दुपातं दुपातय् लप्पा ज्वना ख्वयाच्वन- “थौं सिंह सेनापतिं ल्हवंम्ह पशु स्याना श्रमण गौतमयात भोजन याकल, उगु भोजन श्रमण गौतमं सिइक सिइकं उद्देश्य यानातःगु मंससहित सेवन यात, थःगु उद्देश्य तया स्याःगु अकुशलकर्म प्राप्त यात ।”

अले मेम्ह मनु गन सिंह सेनापति दु, अन वन । वना सिंह सेनापतिया न्हाय्पने दुस्वया कन ‘आर्य ! छिसं सिइका दिसं’ थुपिं निर्ग्रन्थपिं वैशाली राजमार्गं राजमार्गय् दुपातं दुपातय् लप्पा ज्वना ख्वयाच्वन – “थौं सिंह सेनापति ल्हवंम्ह पशु स्याना श्रमण गौतमयात भोजन याकल, उगु भोजन श्रमण गौतमं सिइक सिइकं उद्देश्य यानातःगु मंससहित सेवन यात, थःगु उद्देश्य तया स्याःगु अकुशल कर्म प्राप्त यात ।”

आर्य ! आः जक, मखु ताःकालंनिसैं उपिं आयुष्मान्पिं बुद्धयागु अवगुण वर्णन यायेगु इच्छा यानाच्वंगु, धर्मया अवगुण वर्णन यायेगु इच्छा यानाच्वंगु, संघया अवगुण वर्णन यायेगु इच्छा यानाच्वंगु । उपिं आयुष्मान्पिं वसपोल बुद्धयात असत्य, तुच्छ, मखुगु खँ, गबलें मजुइगु, आरोप यायेगुली अघाय् मजू । भीसं प्राण वंतले नं चेतनासहितं प्राणीपितं स्यायेगु मयाना ।” अले सिंह सेनापतिं बुद्धप्रमुखं भिक्षुसंघपितं उत्तमगु खाद्य भोज्यं थःगु ल्हातं गात गात धायेक तृप्त याके बिया तथागतया ल्हाः पात्रं लिकया क्वय् दिकेवं छसिलिकक फेतुत । छसिलिकक फेतुना च्वंम्ह सिंह सेनापतियात बुद्धं धर्म खँद्वारा आनिशंस खंके बिया धर्मय् प्रतिस्थित याका उत्साहित व हर्ष गद्गद् जुइका आसनं दना लिहाँ बिज्यात ।

अनलि भगवान् बुद्धं उगु निदानय् उगु प्रकरणय् धर्म खँ कना बिज्याना भिक्षुपितं सःता बिज्यात- “भिक्षुपिं ! सिइक सिइकं उद्देश्य याना दयेका तःगु ला नये मज्यू, गुम्हसिनं नइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति । भिक्षुपिं ! स्वंगू च्वं परिशुद्धगु न्या ला नयेगु अनुमति बियाच्वना- मखंगु, मताःगु, शंका मदुगु ।”

१७९. कप्पियभूमि अनुजानना अनुकूलगु भूमि अनुमति बियाबिज्याःगु

२९५. उगु समयय् वैशाली नये त्वने यक्वदुगु जुयाच्चन । जाकि वा यक्व दु अःपुक भिक्षा प्राप्त जू । पात्र ल्हातं ज्वना भिक्षाचार याना जीविका हने अःपुगु जुयाच्चन । अले तथागतया एकान्त थासय् आनन्दं च्वना बिज्याबले थथे मने परिवितक (कल्पना) उत्पन्न जुल । “गुगु जिं भिक्षुपित नये त्वने मदुबले जाकि बजि मदुबले थाक्क भिक्षा प्राप्तबले अउचित थासय् अउचित थुया तःगु, थथःम्हं थुया तःगु लःल्हाना तःगु, स्यंगु, हानं लः ल्हाना कायेगु, भोजन याना च्वंबले वाःगु भोजन सिना कायेगु, भोजन सिधयेका ग्रहण यानातःगु जंगलय् उत्पन्न जूगु फलफूल, पुखुली बुयावःगु पलेस्वाँया दँ व हाः अनुमति बिया तयागु खः, थौतक नं उगु वस्तु भिक्षुपिसं परिभोग यानाच्चन तिनिलाथें ।”

अले भगवान् बुद्धं सन्ध्या इलय् आनन्दपूर्वक दना बिज्याना आयुष्मान् आनन्दयात सःता बिज्यात – “आनन्द ! जिं गुगु भिक्षुपित दुर्भिक्षबले जाकि बजि मदुबले थाक्क भिक्षा प्राप्तबले अउचित थासय् तइतःगु, अकप्पियरूपं थुयातःगु, थथःम्हं थुयातःगु, लः ल्हाना तःगु, स्यंगु, हानं लः ल्हाना कायेगु, भोजन याना च्वंबले वाःगु भोजन सिना कायेगु, भोजन सिधयेका ग्रहण याना तःगु, जंगलय् उत्पन्न जूगु फलफूल, पुखुली बुयावःगु पलेस्वाँया दँ व हाः अनुमति बिया तया, थौ तकं उगु वस्तु भिक्षुपिसं परिभोग यानाच्चन तिनिला ?”

भगवान् शास्ता, परिभोग यानाच्चनतिनि । अले तथागतं उगु निदानय् उगु प्रकरणय् धर्म खँ कना भिक्षुपित सःता बिज्यात – “भिक्षुपिं ! उगु जिं भिक्षुपित दुर्भिक्षबले जाकि बजि मदुबले, थाक्क भिक्षा प्राप्तबले, अउचित थासय् तइतःगु, अउचितकथं थुयातःगु थथःम्हं थुयातःगु, लः ल्हाना तःगु, स्यंगु, हानं लः ल्हाना कायेगु, भोजन याना च्वंबले वाःगु भोजन सिना कायेगु, भोजन सिधयेका ग्रहण याना तःगु जंगलय् उत्पन्न जूगु फलफूल, पुखुली बुयावःगु पलेस्वाँया दँ व हाः अनुमति बिया तया । उगु वस्तु थनिनिसं जिं (त्वःतके त्यना) त्वःतका च्वना । भिक्षुपिं ! अकप्पियथासय् तइतःगु, अउचित थुयातःगु, थथःम्हं थुयातःगु, लः ल्हाना तःगु स्यंगु, हानं लः ल्हाना कयागु परिभोग यायेमज्यू । गुम्हसिनं परिभोग याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति । भिक्षुपिं ! भोजन याना च्वंबले वाःगु भोजन सिना कायेगु, भोजन सिधयेका ग्रहण यानातःगु जंगलय् उत्पन्न जूगु फलफूल, पुखुली बुयावःगु पलेस्वाँया दँ व हाः, भोजन याना च्वंच्वं गात धका रोके यायेधुंका अतिरिक्त विनयकर्म मयाःसे परिभोग यायेमज्यू, गुम्हसिनं परिभोग याइ, विनयानुकूलं यायेमाः ।

उगु समयय् जनपदय् च्वपिं मनूतय्सं आपालं चि, चिकँ, जाकि नयेत्वनेगु गाडाय् जायेका आराम (विहार) या ढोकाय् गाडा दिका च्वंच्वन । “गबले पाः वइ अबले भोजन याके ।” छधिछपाँय् जुइक सुपाँय् थाहाँ वयाच्चन । अले उपिं मनूत गन आयुष्मान् आनन्द दु, अन वन । वना आयुष्मान् आनन्दयात थथे निवेदन यात – “भन्ते आनन्द ! जिपिं जनपदयापिं मनूत चि चिकँ जाकि व नये त्वनेगु गाडाय् तया हया थन च्वंच्वना । सुपाँय् थाहाँ वयाच्चन । भन्ते ! जिमिसं गथे याये माली ।” अले आयुष्मान् आनन्दं भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । अथे जूसा आनन्द ! संघं दकले सिधेच्वंगु विहारयात कप्पियभूमि सम्मति बिया उगु कप्पियभूमि सचे याके व्यु, गुगु संघं विहार, छखेपाखे जक पौं दुगु विहार, प्रासाद, कःसि दुगु विहार वा गुफा इच्छा यानाच्चन । भिक्षुपिं ! थुकथं सम्मति बिइमाः । सःस्यूम्ह समर्थ दुम्ह भिक्षुं संघयात सिइके बिइमाः –

“भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहँ, यदि संघया योग्यगु अवस्था दत धा:सा संघं फलानागु विहारयात कप्पियभूमी सम्मति बिया बिज्याहँ, ध्व प्रस्तावना जुल ।

भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहँ, संघं फलानागु विहारयात उचित भूमी सम्मति बियाच्चन, गुम्ह आयुष्मान्या फलानागु विहारयात कप्पियभूमी सम्मति बियाच्चंगु स्वीकृति दु, व मौन जुया बिज्याहँ । गुम्हसिया स्वीकृति मदु, वं न्ववाना बिज्याहँ ।

संघं फलानागु विहारयात कप्पियभूमि सम्मति बिइधुंकल, संघया स्वीकृति दुगु जुया मौन जुल, थथे धका थुक्रियात धारणयानाच्चना ।”

उगु समयय् मनतय्सं अन हे सम्मति बियात:गु कप्पियभूमी यागु थुइगु जुयाच्चन । जा थुइगु जुयाच्चन, तरकारि दयेकीगु जुयाच्चन, ला त्याइगु जुयाच्चन, सिँ फाइगु जुयाच्चन । तथागत सुथन्हापनं दना बिज्याइबले तत:सकं हालाच्चंगु कौलाहल शब्द, क्वतयेगु शब्द ताया बिज्यात, ताया आयुष्मान् आनन्दयात स:ता बिज्यात – आनन्द ! व तत:सकं हालाच्चंगु कौलाहल शब्द क्वतय्गु शब्द छुक्रियागु ?”

“भन्ते ! थौकन्हे मनूतय्सं अन हे सम्मति बियात:गु कप्पियभूमी यागु दयेकीगु जा थुइगु जुयाच्चन । तरकारि दयेकीगु जुयाच्चन । ला त्याइगु जुयाच्चन । सिँ फाइगु जुयाच्चन । भगवान् शास्ता ! व उगु तत:सकं हाला च्वंगु कौलाहल स: व क्व:तय्गु स: ख: ।

अले भगवान् बुद्धं उगु निदानय् उगु प्रकरणय् धर्म खँद्वारा भिक्षुपित स:ता बिज्यात – “भिक्षुपिं ! सम्मति बियात:गु कप्पियभूमी परिभोग यायेमज्यू, गुम्हसिनं परिभोग याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति । भिक्षुपिं ! स्वंगू कप्पियभूमी अनुमति बियाच्चना । उस्सावनन्तिक, गोनिसादिक व गृहपति ।

उगु समयय् आयुष्मान् यसोज म्मफुगु जुयाच्चन । वयागु निंतिं वास: हयाच्चन । उगु वास: पिने सचे याना तइगु जुयाच्चन, छुँ नवंचातय्सं नइगु जुयाच्चन । खुँतय्सं खुया यंकीगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात ध्व खँ निवेदन यात – “भिक्षुपिं ! सम्मति बियात:गु कप्पियभूमी परिभोग यायेगु अनुमति बियाच्चना । भिक्षुपिं ! प्यता प्रकारया कप्पियभूमी अनुमति बियाच्चना । उस्सावनन्तिक कुटी, गोनिसादिक कुटी, गृहपति कुटी, सम्मति कुटी ।”

प्यंगु सिंह भाणवार क्वचाल ।

१८०. मेण्डकगृहपतिवत्थु मृण्डक गृहपति कथावस्तु

२९६. उगु समयय् भदिय नगरय् मेण्डक गृहपति च्वंचंगु जुयाच्चन । वया थुजागु ऋद्धि आनुभाव दुगु जुयाच्चन – छुयों मोल्हया भखारी बंपुइका लुखां पिने फेतुइगु जुयाच्चन । आकाशं वा वागाया भखारी जाइगु जुयाच्चन । कलाम्हसिया नं थुजागु ऋद्धि आनुभाव दुगु जुयाच्चन । प्यमना न्ह्यंगु जासि व छुगो केंसि लिक्क फेतुना च्योतय्त व ज्यामितय्त जा नकिबले व मिसा उगु थासं दना मवंतले उगु भोजन मफुइगु जुयाच्चन । काय्या नं थुजागु ऋद्धि आनुभाव दुगु जुयाच्चन । द्व:छि दाँपो ज्वना च्य: व ज्यामितय्त खुलातकया ज्याला बिइगु बखतय् वयागु ल्हातीं दांप्व: मत्व:तुल्ले दांप्व: मफुइगु जुयाच्चन । भमचिया नं थुजागु ऋद्धि आनुभाव दुगु जुयाच्चन । प्यफा न्ह्यंगु दालाया लिक्क फेतुना च्योतय्त व

ज्यामितयत्त खुलातकया जाकि इना विइगु बखतय् व भौमचा दना मवंतले व जाकि मफुइगु जुयाच्चन । च्यो (दासया) नं थुजागु ऋद्धि आनुभाव दुगु जुयाच्चन । छगू हलो ज्वःते यायेबले न्हे ध्वः दला वनीगु जुयाच्चन ।

मगधया जुजु श्रेणीय बिम्बिसारं ताल – “भीगु देशय् भदिय नगरय् मेण्डक गृहपति च्वंच्वन, वया थुजागु ऋद्धि आनुभाव दु – मोल्हया भखारी बं पुइका लुखापिने फेतुइबले आकाशं वा वागाया भखारि जाइगु जुयाच्चन । कलाःया नं थुजागु ऋद्धि आनुभाव दु – प्यमना न्हयंगु जासि व कोसिया लिक्क फेतुना च्यो व ज्याःमितयत्त जा नकाच्चन धाःसा साहुजी दना मवंतले उगु जासि केंसी जा कें मफुइगु जुयाच्चन । काय्या नं थुजागु ऋद्धि आनुभाव दु – द्दछि दां दुगु म्हिचा छपाः ज्वना च्योत व ज्यामितयत्त खुलातकया ज्याला बियाच्चन धाःसा वयागु ल्हाती उगु दां म्हिचा दतले मफुइगु जुयाच्चन । भौमचाया नं थुजागु ऋद्धि आनुभाव दु – प्यफा न्हयंगु दाला छगःया न्हयोने फेतुना च्योत ज्यातितयत्त खुलातकयात गाक नः खर्च बिल धाःसा व भौमचा दना मवंतले व जाकि मफुइगु जुयाच्चन । च्योया नं थुजागु ऋद्धि आनुभाव दु – छगू हलो जोते याइबले न्हेध्वः सी दया वनीगु जुयाच्चन ।”

अले मगधया जुजु श्रेणीय बिम्बिसारं छम्ह कार्यबाहक मन्त्रीयात सम्बोधन यात– भणे, भीगु देश भदिय नगरय् मेण्डक गृहपति च्वंच्वन । वया थुजागु ऋद्धि आनुभाव दु । भणे, हूँ, वना सिइका वा, छं खंगु हे जिं खंगु सम्भे जुइ”

२९७. (देव ! ज्यु) धका व मन्त्री मगधया जुजु श्रेणीय बिम्बिसारया खं न्यना प्यंगू अंगं युक्तपिं सैन्य गणसहितगन भदिय नगर दु, अन वन । छसिकथं भदिय देशय् गन मेण्डक गृहपति दु, अन वन । वना मेण्डक गृहपतियात थथे धाल – “गृहपति ! जि जुजुया हुकुमं छवयाहःम्ह खः । “भणे ! भीगु देशय् भदिय नगरय् मेण्डक गृहपति च्वंच्वन, थुजागु ऋद्धि आनुभाव दु मोल्हया । ..... कलाया ..... भौमचाया ..... व दासिया थुजागु ऋद्धि आनुभाव दु, छगू हलो जोते याइबले न्हेध्वः सी दया वनीगु जुयाच्चन ।” भणे ! हूँ, सिइका वा, छं खंगु हे जिं खंगु सम्भे जुइ । गृहपति ! छिमिगु ऋद्धि आनुभाव क्यं ।”

अले मेण्डक गृहपति मोल्हया भखारी बं पुइका लुखां पिने फेतुइवं आकाशं वा वागाया भखारि जायेकल । गृहपति ! छिमिगु ऋद्धि आनुभाव खन । छिम्ह कलाया ऋद्धि आनुभाव क्यं, ... काय्या छं भौया .... ऋद्धि आनुभाव क्यं । अले मेण्डक गृहपतिं भौयात आज्ञा बिल – “छंगु ऋदिं प्यंगू अङ्गं युक्तपिं शैन्यया नितिं गाक नः खर्च खुलातकयात जाकि ब्यु ।” अले मेण्डक गृहपतिया भौ नं प्यफा न्हयंगु छगः दालाया लिक्क फेतुना प्यंगू अङ्गं युक्तपिं शैन्यतय् नितिं खुलातकयात गाक नः खर्च रूपे जाकि बिल । व भमचा दना मवंतले उगु जाकि मफुगु जुयाच्चन । गृहपति ! छम्ह भौमचाया ऋद्धि आनुभाव खन । दासया आनुभाव क्यं । स्वामि, जिमि दासया आनुभाव बुँइ वना स्वयेमाः । गृहपति ! म्वाःल, छि दासया ऋद्धि आनुभाव नं खंगु जुल । अले व मन्त्री प्यंगू अङ्गं युक्तपिं शैन्यपिलिसे हानं राजगृह लिहाँ वल । गन मगधया जुजु श्रेणीय बिम्बिसार दु, अन वन । वना मगधया जुजु श्रेणीय बिम्बिसारयात ध्व खं निवेदन यात ।

२९८. अनलि भगवान् बुद्ध वैशाली न्ह्याइपुतले च्वना बिज्याना गन भदिय दु, अन भिंनिद्वःत्या आपालं भिक्षुसंघपिं नापं चारिकाय् बिज्यात । अले भगवान् बुद्ध छसिकथं चारिका यायां गन भदिय नगर दु, अन न्हयज्यां बिज्यात । भगवान् बुद्ध भदिय नगरय् चमेली स्वांया वनय् च्वना बिज्यात । मेण्डक गृहपतिं ताल– शाक्यकुलं प्रव्रजित जूम्ह शाक्यपुत्र श्रमण गौतम भदिय नगरय् ध्यंकः बिज्याना भदिय नगरय् चमेलि वनय् बिज्यानाच्चन । वसपोल भगवान्या भिंगु यशकीर्ति फइले जुयाच्चन, इतिपि सो भगवा अरहं

सम्मासम्बुद्धो विज्जाचरणसम्पन्नो सुगतो लोकविद् अनुत्तरोपुरिसदम्मसारथि सत्था देवमनुस्सानं बुद्धो भगवा ।' वसपोल थ्व लोकय् देव, मार, ब्रह्मा तथा श्रमण ब्राह्मणसहितगु हानं जुजु व मनुष्यसहितगु थ्व लोकय् थःथम्हं चतुरार्य सत्ययात थुइका साक्षात्कार याना उकिं युक्त जुया उपदेश बिया बिज्याना च्वंम्ह खः । वसपोल आदि कल्याणगु, मध्य कल्याणगु, अन्त कल्याणगु अर्थसहितगु व्यञ्जनसहितगु केवल परिपूर्णगु उत्तमगु ब्रह्मचर्ययात प्रकाश याना धर्मदेशना याना बिज्याम्ह खः, थुजाम्ह अरहत् सम्यक्सम्बुद्ध दर्शन यायेगु भिं जू ।”

अले मेण्डक महाजन भिंभिंगु रथ जोते याका भिंभिंगु रथय् च्वना भिंभिंगु रथं भदिय देशं भगवान् दर्शन यायेया नितिं पिहाँवन । आपालं तीर्थकरपिसं मेण्डक महाजनयात तापाकनिसें वयाच्वंगु खन । खना मेण्डक महाजनयात थथे धाल – “गृहपति ! छ गन वनेगु ? भन्ते, जि वसपोल श्रमण गौतम दर्शन यायेया नितिं वनेत्यना । गृहपति ! किरियवादीम्ह जुया अकिरियवादीम्ह श्रमण गौतम दर्शन यायेया नितिं छाये वनेगु ? अकिरियवादीम्ह श्रमण गौतम, अकिरियवादिं धर्मदेशना यानाच्वनीम्ह, उगु अकिरियवादिं श्रावकपित बोध यानाच्वनीम्ह खः । अले मेण्डक गृहपतियात थथे जुल –” “वसपोल निश्चय नं अरहत् सम्यक्सम्बुद्ध जुइ, थ्व तीर्थकरपिसं ईर्ष्या यानाच्वन ।” गन थाय्तक रथ यंके ज्यू, अनथाय्तक रथं वना रथं क्वहाँ वया न्यासि वना गन भगवान् बुद्ध दु, अन वन । वना बुद्धयात वन्दना याना छसिलिक्क फेतुत । छसिलिक्क फेतुना च्वंम्ह मेण्डक गृहपतियात तथागतं आनुपूर्वीकथा कना बिज्यात । गथे धाःसा दानकथा ... । ... बुद्धया शासनय् निर्भीकत्वय् थ्यंम्ह जुया थथे धाल – “अद्भुत भन्ते । भगवान् शास्ता ! थनिंनिसें जितः जीवनभरतक शरण वःम्ह उपासक धका धारण याना बिज्याहुँ । भन्ते भगवान् शास्ता ! कन्हेसिगु नितिं भिक्षुसंघपिनाप छःपिसं जिगु भोजन स्वीकार याना बिज्याहुँ ।” तथागतं मौनभावं स्वीकार याना बिज्यात । अले मेण्डक गृहपतिं बुद्धं स्वीकारयाना बिज्यागु सिया आसनं दना तथागतयात अभिवादन याना प्रदक्षिणा याना लिहाँ वन ।

अले मेण्डक गृहपतिं उगु चा कटे जुइवं उत्तमगु खाद्य भोज्य ठीक याके बिया बुद्धयात समय कंके छ्वत – “भन्ते ! समय ठीक जुल ।” अले बुद्ध सुथन्हापनं चीवर पारूपन याना पात्र चीवर धारण याना गन मेण्डक गृहपतिया वासस्थान दु, अन बिज्यात, बिज्याना लायातःगु आसनय् भिक्षुसंघपिं नापं फेतुना बिज्यात ।

मेण्डक गृहपतिया कलाः, काय, भौ व च्यो नं गन भगवान् बुद्ध दु, अन वन । वना तथागतयात अभिवादन याना छसिलिक्क फेतुत । इमित बुद्धं आनुपूर्वीकथा कना बिज्यात । गथे धाःसा-दानकथा ... । बुद्ध शासनय् निर्भीकत्वय् थ्यंपिं जुया बुद्धयात थथे निवेदन यात – “अद्भुत भन्ते ! आश्चर्य भन्ते !! भन्ते ! जिपिं छःपिनि शरण वया धर्मया नं भिक्षुसंघया नं, भगवान् ! जिपिं उपासकपित थौनिसें जीवनभरतक शरण वःपिं धका धारण याना बिज्याहुँ ।”

अले मेण्डक गृहपति बुद्धप्रमुख भिक्षुसंघपित उत्तमगु खाद्य भोज्यं थःगु ल्हातं गात गात धायेक तृप्त याके बिया बुद्धं पात्रं ल्हाः लिक्कया बिज्यायेवं छसिलिक्क फेतुत । छसिलिक्क फेतुना च्वंम्ह मेण्डक गृहपतिं तथागतयात थथे निवेदन यात – भन्ते भगवान् शास्ता ! गबलेतक भदिय देशय् च्वना बिज्यात, अबलेतक जिं बुद्धप्रमुख भिक्षुसंघयात न्हिथं भोजन दान याये ।” भगवान् बुद्धं मेण्डक गृहपतियात धर्म खँद्वारा आनिशंस खंके बिया, धर्मय् प्रतिस्थित याके बिया उत्साहित व लयल्य तायेके बिया आसनं दना लिहाँ बिज्यात ।

१८१. पञ्चगोरसादि अनुजानना न्याथी गौरस आदि अनुमति बिया बिज्याःगु

२९९. अनंलि भगवान् बुद्ध भद्दिय नगरय् न्त्याइपुतले च्वना मेण्डक गृहपतियाके मन्यसे गन अङ्कतराप दु, अन भिंनिसत्याः संख्या दुपिं आपालं भिक्षुसंघसहित चारिकाय् बिज्यात । मेण्डक गृहपतिं ताल – “भगवान् बुद्ध भिंनिसःत्या संख्या दुपिं आपालं भिक्षुसंघसहित गन अङ्कतराप दु, अन चारिकाय् बिज्यात ।” अले मेण्डक गृहपतिं दासतयत् व ज्या याइपित धाल – “अथे जूसा भणे, आपालं चि, चिकं जाकि व नये त्वनेगु गाडाय् तयेका वा, भिंनिसःत्या सापु व्वना भिंनिसःत्याः सा ज्वना वा, गन भगवान् बुद्ध खनि, अन सा तयगु दुरुं भोजन याके ।” अले मेण्डक गृहपतिं तथागतयात लँय् कन्तारय् ध्वःदुल । मेण्डक गृहपति गन भगवान् बुद्ध दु, अन वन । वना भगवान् बुद्धयात अभिवादन याना छसिलिक्क दना च्वन । छसिलिक्क दना मेण्डक गृहपतिं भगवान् बुद्धयात थथे निवेदन यात – “भन्ते ! छःपिं व भिक्षुसंघं जिगु कन्हेसिया निंतिं भोजन स्वीकार याना बिज्याहूँ ।” भगवान् बुद्ध मौनभावं स्वीकार याना बिज्यात । अले मेण्डक गृहपतिं स्वीकार याना बिज्यागु सिइका बुद्धयात अभिवादन याना प्रदक्षिणा याना लिहाँ वन ।

अनंलि मेण्डक गृहपतिं उगु चा कटे जुइवं उत्तमगु खाद्य भोज्य ठीक याके बिया तथागतयात समय कंके छवत “भन्ते ! भोजन यायेगु समय जुल ।” अले भगवान् बुद्ध सुथन्हापनं चीवर पारूपन याना पात्र चीवर धारण याना गन मेण्डक गृहपतिया परिवेण दु, अन बिज्यात । बिज्याना लायातःगु आसनय् भिक्षुसंघपिं नापं फेतुना बिज्यात । अले मेण्डक गृहपतिं भिंनिसःत्याः सापुतयत् धाल – “भणे ! अथे जूसा छम्ह छम्ह सा ज्वना (यंका) छम्ह छम्ह भिक्षुपिनि लिक्क तया ताजाइ ताजागु दुरुं भोजन याकि ।” अनंलि मेण्डक गृहपतिं बुद्धप्रमुख भिक्षुसंघपित उत्तमगु खाद्य भोज्यं थःगु ल्हातं ताजागु दुरुं गात गात धायेक तृप्त याके बिल । संशय कौकृत्य दुपिसं दुरु ग्रहण मयाः । भिक्षुपिं ! ग्रहण याना बिज्याहूँ, परिभोग याना बिज्याहूँ ।

अले मेण्डक गृहपतिं उत्तमगु खाद्य भोज्यं ताजाइ ताजागु दुरु थःगु ल्हातं गात गात धायेक तृप्त याका तथागतं पात्रं ल्हाः लिक्कया बिज्यायेवं छसिलिक्क फेतुत । छसिलिक्क फेतुना च्वंम्ह मेण्डक गृहपतिं बुद्धयात थथे निवेदन यात – “भन्ते ! अल्प मात्र लः जुया नये त्वने मदुगु कान्तार लँ दु, लः प्राप्त याये अःपु मजू, भन्ते भगवान् शास्ता ! भिक्षुपित लँ खर्च अनुमति बिया बिज्यासा ज्यू ।”

अनंलि मेण्डक गृहपतियात धर्म खँद्वारा आनिशंस खंके बिया धर्मय् प्रतिस्थित याके बिया उत्साहित व हर्ष गद्गद् जुइका आसनं दना लिहाँ बिज्यात । अले भगवान् बुद्ध उगु निदानय् उगु प्रकरणय् धर्म खँ कना बिज्याना भिक्षुपित सःता बिज्यात । भिक्षुपिं ! न्याता प्रकारया गौरस अनुमति बियाच्वना – दुरु, धौ, महि, नौनि, व घ्यः । भिक्षुपिं ! अल्प मात्र लः दुगु जुया नये त्वने मदुगु कान्तारया लँदु, लँ खर्च मदयेक वने अःपु मजू । भिक्षुपिं ! लँ खर्च मालेगु अनुमति बियाच्वना । जाकिं जाकि मू नं मू, माय् नं माय्, चि नं चि, साखः नं साखः, चिकं नं चिकं, घ्यः नं घ्यः । भिक्षुपिं ! श्रद्धा प्रसन्नपिं मनूत दु । इमिसं कप्पियकारकपिनि ल्हातय् वहः तया बिइगु जुयाच्वन । ‘आर्ययात थुगु वहःलं गुगु उचित वस्तु माःगु खः, उगु ब्यु । भिक्षुपिं ! उगु दामं गुगु उचित वस्तु प्राप्त जुइ, उगु स्वीकार यायेगु अनुमति बियाच्वना । भिक्षुपिं ! छु गुगुं कारणं नं लँ वहः मालेगु व स्वीकार यायेगु ज्यू धका जिं धया मच्वना ।’

१८२. केणियजटिलवत्थु केणिय जटिल कथावस्तु

३००. अनलि भगवान् बुद्ध छसिकथं चारिका यायां गन आपण दु, अन विज्यात । केणिय जटिलं ताल - “शाक्यकुलं प्रव्रजित जूम्ह शाक्यपुत्र श्रमण गौतम आपणय् थ्यंकः विज्यात । वसपोल गौतमया थुजागु भिंगु कीर्ति शब्द फैले जुयाच्चन । ..... थुजाम्ह अरहत् सम्यक्सम्बुद्धया दर्शन यायेगु भिं जू ।” अले केणिय जटिलयात थथे जुल - “जिं श्रमण गौतमयात छु यंका विइ माली ।” अले केणिय जटिलयात थथे जुल - “ब्राह्मणपिनि वेद रचेयापिं वेदयात स्यपिं न्हापां यापिं गुरु जुया च्वपिं गुपिं ऋषिपिसं हालावंगु, कनावंगु, छपुचः यानावंगु गुगु मन्त्रपद खः, आःयापिं ब्राह्मणपिसं पुलांगु उगु वेदयात अनुकरण याना हालाच्चन, अनुकरण याना कनाच्चन । हागु अनुसारं हालाच्चन, कंगु अनुसारं हानं कनाच्चन । उपिं सु सु धाःसा - अष्टक, वामक, वामदेव, विश्वामित्र, यमदग्नि, अङ्गीरस, भारद्वाज, वसिष्ठ, काश्यप व भृगु । बहनी नयेगुलिं अलग जुया च्वपिं विकाल भोजनं अलग जुया च्वपिं उपिं ऋषिपिसं थुजागु पान लय्तायेक, श्रमण गौतम नं बहनी नयेगुलिं अलग जुया च्वम्ह विकालभोजनं अलग जुया च्वम्ह खः । श्रमण गौतमं नं थुजागु पान लय्तायेके बहः जू” धका आपालं पान ठीक याके बिया खमुली कुबिके बिया गन भगवान् बुद्ध दु, अन वन । वना भगवान्नापं कुशलवार्ता खँ ल्हात, लुमके बहःगु लय्ताये बहःगु खँ ल्हाये सिधयेका छसिलिकक दनाच्चन । छसिलिकक दना च्वम्ह केणिय जटिलं बुद्धयात थथे निवेदन यात - “गौतम ! छःपिसं जिगु पान ग्रहण विज्याहूँ ।” अथे जूसा केणिय, भिक्षुपित व्यु । अले केणिय जटिलं भिक्षुपित बिल । कौकृत्य संशय दुपिं भिक्षुपिसं ग्रहण मयाः । भिक्षुपिं ! ग्रहण या, परिभोग या ।

अले केणिय जटिल बुद्धप्रमुख भिक्षुसंघपित आपालं पान थःगु ल्हातं गात गात धायेक संतृप्त याका तथागतं ल्हाः सिला पात्रं लिक्का विज्यायेवं छसिलिकक फेतुत । छसिलिकक फेतुना च्वम्ह केणिय जटिलयात बुद्ध धर्म खँद्वारा आनिशंस खंके बिया धर्मय् प्रतिस्थित जुइका उत्साहित व लय्लय् तायेका बिया विज्यात । अनलि केणिय जटिलं भगवान् बुद्धद्वारा धर्म खँ आनिशंस खंके ब्यूम्ह, धर्मय् प्रतिस्थित जुइके ब्यूम्ह उत्साहित व लय्लय् तायेके ब्यूम्ह जुया तथागतयात थथे निवेदन यात - “भगवान् शास्ता ! भिक्षु संघसहित छःपिसं कन्हेसिया नितिं जिगु भोजन स्वीकार याना विज्याहूँ ।”

केणिय ! भिंनिसःत्याः संख्या दुपिं भिक्षुसंघपिं आपालं दु, छ नं ब्राह्मणपिनिप्रति आपालं प्रसन्नम्ह जुयाच्चन ।

निको नं केणिय जटिलं तथागतयात थथे निवेदन यात - “भो गौतम ! चा हे भिंनिसःत्याः संख्या दुपिं आपालं भिक्षुसंघपिं दयेब्यु, चाहे जि ब्राह्मणपिनिप्रति अति प्रसन्नम्ह थःजुइ व्यु, छःपिसं भिक्षुसंघपिसहित कन्हेसिया नितिं जिगु भोजन स्वीकार याना विज्याहूँ ।”

केणिय ! भिंनिसःत्याः संख्या दुपिं आपालं भिक्षु संघपिं दु, छ नं ब्राह्मणपिनिप्रति अति प्रसन्नम्ह जुयाच्चन ।

स्वको नं केणिय जटिलं तथागतयात थथे निवेदन यात - “भो गौतम ! चा हे भिंनिसःत्याः दुपिं आपालं भिक्षुपिं थः दयेबयु चाहे जि ब्राह्मणपिनिप्रति अति श्रद्धा दुम्ह थःजुइ व्यु, छःपिसं भिक्षुसंघपिसहित कन्हेसिया नितिं जिगु भोजन स्वीकार याना विज्याहूँ ।”

तथागतं मौनभावं स्वीकार याना विज्यात । अले केणिय जटिलं बुद्ध स्वीकार याना विज्याःगु सिइका आसनं दना लिहाँ वन ।

अले भगवान् बुद्धं उगु निदानय् उगु प्रकरणय् धर्म खँ कना बिज्याना भिक्षुपित्तं सःता बिज्यात – “भिक्षुपिं ! च्याता प्रकारया पान अनुमति बियाच्चना – अँयागु रस, जामुनया रस, जंगलि केराया रस, छँ केराया रस, त्युत्युसि पाउँया रस, दाखया रस, पलेस्वाँ दँया रस व फारुसकया रस । भिक्षुपिं ! वाफलया रसबाहेक फुक्क फलया रस अनुमति बियाच्चना । भिक्षुपिं ! वाउँचा तरकारिया रस बाहेक फुक हःया रस अनुमति बियाच्चना । भिक्षुपिं ! त्युत्युसि पाउँया बुँया रस बाहेक फुक बुँया रस अनुमति बियाच्चना । भिक्षुपिं ! तुया रस अनुमति बियाच्चना ।”

अले केणिय जटिलं उगु चा कटे जुइवं आश्रमय् उत्तमगु खाद्य भोज्य ठीक याके बिया तथागतयात समय कंके छवत – “भगवान् शास्ता, भोजन यायेगु समय जुल ।” भगवान् बुद्ध सुथन्हापनं चीवर पारूपन याना पात्र चीवर धारण याना गन केणिय जटिलया आश्रम दु, अन बिज्यात । बिज्याना लायातःगु आसनय् भिक्षुसंघपिं नापं फेतुना बिज्यात । अले केणिय जटिलं बुद्धप्रमुख भिक्षुसंघपित्तं उत्तमगु खाद्य भोज्यं थःगु ल्हातं गात गात धायेक संतृप्त याका बुद्धं पात्रं ल्हाः लिकया बिज्यायेवं छसिलिक फेतुत, छसिलिकक फेतुना च्वंम्ह केणिय जटिलयात भगवान् बुद्धं थ्व गाथाद्वारा अनुमोदन याना बिज्यात –

यज्ञ यायेगु धयागु मि छ्वयेकेगु मुख्य खः । छन्द ग्रन्थया मुख्यगु छन्द सावित्रि खः । मनूतय् मुख्यम्ह जुजु खः । खुसीया मुख्य सागर खः । नक्षत्रया मुख्य चन्द्रमा खः । तेजया मुख्य सूर्य खः । पुण्य यायेगु इच्छा तथा पूजा याइपिनि मुख्य संघ खः ।

अले भगवान् बुद्ध केणिय जटिलयात थ्व गाथाद्वारा अनुमोदन याना बिज्याना आसनं दना लिहाँ बिज्यात ।

१८३. रोजमल्लवत्थु

रोजमल्ल कथावस्तु

३०१. अनलि भगवान् बुद्ध आपणय् न्ह्याइपुतले च्वना बिज्याना, गन कुशीनगर दु, अन भिंनिसःत्या संख्या दुपिं आपालं भिक्षुसंघपिं नापं चारिकाय् बिज्यात । कुशीनगरया मल्लपिसं ताल – “भगवान् भिंनिसःत्याः संख्या दुपिं आपालं भिक्षुसंघपिं नापं कुशीनगरय् बिज्यानाच्चन ।” इमि कबुल यात – “गुम्हसिनं तथागतयात लँ सोवनी मखु, वयात न्यासः दाँ दण्ड जुइ ।” उगु समयय् रोज मल्ल आयुष्मान् आनन्दया पासा जुयाच्चन । तथागत गन कुशीनगर दु, अन छसिकथं चारिका यायां थ्यंकः बिज्यात । कुशीनगरया मल्लपिनि बुद्धयात लँस्वः वनेगु यात । रोज मल्ल तथागतयात लँस्वः वना गन आयुष्मान् आनन्द दु, अन वन, वना आयुष्मान् आनन्दयात अभिवादन याना छसिलिकक च्वन । छसिलिकक च्वंम्ह रोज मल्लयात आयुष्मान् आनन्दं थथे धया बिज्यात – “आवुसो रोज ! गुगु छं भगवान् बुद्धयात लँसो वनेगु यात व, ज्यां भिंगु हे खः ।”

भन्ते आनन्द ! जि बुद्ध धर्म संघयाप्रति आपालं श्रद्धा दुम्ह मखु । ज्ञातिपिसं कबुल यात – “गुम्ह तथागतयात लँस्वः वनी मखु, वयात न्यासः दाँ दण्ड ।” भन्ते आनन्द ! जि ज्ञातिपिनि दण्ड भयं ग्याना जक जिं बुद्धयात लँस्वः वनागु खः ।

अले आयुष्मान् आनन्दया मन सुख मन्त, “रोज मल्लं छाया जक थथे धाल –जुइ ।” आयुष्मान् आनन्द गन तथागत दु, अन वन, वना बुद्धयात अभिवादन याना छसिलिकक फेतुत । छसिलिकक फेतुना च्वंम्ह

आयुष्मान् आनन्दं तथागतयात थथे निवेदन यात - “भन्ते ! रोज मल्ल प्रख्यातिम्ह मनु खः । थुजाम्ह प्रख्यातिम्ह मनुखं थ्व शासनय् श्रद्धा तइगु तःधंगु लाभदायक जू । भन्ते ! छःपिसं रोज मल्लयात थ्व शासनय् गुकथं श्रद्धा तइगु खः, उकथं याना बिज्यासा भिं जुइ ।” आनन्द ! तथागतं रोज मल्लयात गुकथं थ्व शासनय् श्रद्धा तइगु खः, उकथं यायेगु थाकु मजू ।

अनंलि भगवान् बुद्ध रोज मल्लयात मैत्री चित्तं फिजे याना आसनं दना बिज्याना विहारय् दुहाँ बिज्यात । रोज मल्ल तथागतया मैत्री चित्तं थ्यूम्ह जुया गथे साचा वया मां ल्यूल्यू जुइगु खः, अथे हे विहारं विहारय् परिवेणं परिवेणय् वना भिक्षुपिंके न्यन - “भन्ते ! आः वसपोल भगवान् अरहत् सम्यक्सम्बुद्ध गन च्वना बिज्यानाच्वन, जिमि वसपोल भगवान् अरहत् सम्यक्सम्बुद्धयात दर्शन यायेगु इच्छा जुयाच्वन ।”

“आवुसो रोज ! थुगु विहारय् खापा तिना तल, अन चिसकं वना हथाय् मचासे लुखा लिक्क थ्यनेवं मुसु तया खापा धी त्वाः त्वाः यायेमाः । वसपोलं छन्त खापा चायेका बिइ । अले रोज मल्ल गन खापा तिना तःगु विहार दु, अन चिसकं वना हथाय् मचासे लुखा लिक्क थ्यनेवं मुसु तया खापा धी त्वाः त्वाः यात । भगवान् बुद्धं खापा चायेका बिज्यात । अले रोज मल्ल विहारय् दुहाँ वना तथागतयात अभिवादन याना छसिलिक्क फेतुत । छसिलिक्क च्वना च्वंम्ह रोज मल्लयात बुद्धं आनुपूर्वीकथा कना बिज्यात - गथे धाःसा दानकथा... । बुद्धया शासनय् बुद्धयात थथे निवेदन यात - “भन्ते ! आर्यपिसं चीवर पिण्ड पात्र, शयनासन गिलान प्रत्यय भैषज्य परिष्कार जिगु जक ग्रहण याना बिज्याहुँ, मेपिनिगु मखु ।” रोज ! गुमिसं छंथे शैक्ष ज्ञानं शैक्ष दर्शनं धर्मं खंगु खः, इमित नं थथे जू । “आर्यपिसं जिमिगु जक चीवर पात्र शयनासन गिलान प्रत्यय भैषज्य परिष्कार ग्रहण याना मेपिनिगु ग्रहण मयाःसा गुलि ज्यू ।” उकिं रोज, छंगु नं मेपिनिगु नं ग्रहण याये ।”

३०२. उगु समयय् कुशीनगरय् उत्तमगु भोजन पाः बिइगु दयेकूगु जुयाच्वन । रोज मल्लया पाः मवयाः (प्राप्त मजुयाः) थथे जुल - “जि भोजन शालाय् स्वःवने दःसा ज्यू । भोजनशालाय् गुगु मदु, उगु ठीक याके बिइ ।” रोज मल्लं भोजनशालाय् स्वःवबले निता चीज मखंगु जुयाच्वन - वाउँगु तरकारी व मधिचधि । अले रोज मल्ल गन आयुष्मान् आनन्द दु, अन वन । वना आयुष्मान् आनन्दयात थथे निवेदन यात - “भन्ते ! आनन्द, थन जिगु पाः मवयाः थथे जुल - जिं भोजनशालाय् स्वःवने दःसा ज्यू, भोजनशालाय् गुगु मदु, उगु ठीक याके बिइ ।” भन्ते आनन्द ! जि भोजनशालाय् स्वःवनाबले निता चीज मखना, वाउँचा तरकारी व मधिचधि । भन्ते आनन्द ! जिं वाउँचा तरकारि व मधिचधि ठीक याके बिइ, भगवान् बुद्धं ग्रहण याना बिज्याइ ला बिमज्याइ ला ?” अथे जूसा रोज ! तथागतयाके न्यना स्वये । अले आयुष्मान् आनन्दं भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । आनन्द ! अथे जूसा ठीक याके ब्यु । रोज, अयसा ठीक या । अले रोज मल्लं उगु चा कटे जुइवं आपालं वाउँचा तरकारि व मधिचधि ठीक याके बिया तथागतया न्ह्योने तल - “भन्ते भगवान् शास्ता ! जिगु वाउँचा तरकारि व मधिचधि ग्रहण याना बिज्याहुँ ।” अयसा रोज भिक्षुपिंत ब्यु । रोज मल्लं भिक्षुपिंत बिल । कौकृत्य संशय दुपिं भिक्षुपिसं ग्रहण मयाः । “भिक्षुपिं ! ग्रहण या, परिभोग या ।”

रोज मल्ल बुद्धप्रमुख भिक्षुसंघपिंत आपालं वाउँगु तरकारिं व मधिचधिं थःगु ल्हातं गात गात धायेक संतृप्त याके बिया तथागतया ल्हाः सिला पात्रं ल्हाः लिक्कया बिज्यायेवं छसिलिक्क फेतुत । छसिलिक्क फेतुना च्वंम्ह रोज मल्लयात बुद्धं धर्मं खंद्वारा आनिशंसं खंके बिया धर्मय् प्रतिस्थित याका उत्साहित व लयल्य तायेका आसनं दना लिहाँ बिज्यात । अले भगवान् बुद्धं उगु निदानय् उगु प्रकरणय् धर्मं खँ कना बिज्याना भिक्षुपिंत सःता बिज्यात - “भिक्षुपिं ! फुक वाउँगु तरकारि व फुकक मधिचधि नयेगु अनुमति बिजाच्वना ।”

१८४. बुद्धपब्बजितवत्थु बुद्ध प्रव्रजितवस्तु

३०३. अनलि भगवान् बुद्ध कुशीनगरय् न्ह्याइपुतले च्वना विज्याना गन आतुम दु, अन भिंनिसःत्याः संख्या दुपिं आपालं भिक्षुसंघपिं नापं चारिकाय् बिज्यात । उगु समयय् न्हापा नौ जुया च्वंम्ह छम्ह बृद्ध प्रव्रजितम्ह आतुमाय् च्वंच्वन । वया निम्ह मचात दु । यइपुक खँ ल्हाय् सःपिं, विचित्रगु शिल्प दुपिं, थः गुरुपिनि नौ ज्याय् दक्षपिं, परिशुद्धगु शिल्प विद्या दुपिं । बृद्ध प्रव्रजितं ताल – “भगवान् बुद्ध भिंनिसःत्याः संख्या दुपिं आपालं भिक्षुसंघपिं नापं आतुमाय् बिज्यानाच्वन । अले बुद्ध प्रव्रजित उपिं मचातयत् थथे धाल – “बाबुपिं ! भगवान् बुद्ध भिंनिसःत्याः संख्या दुपिं आपालं भिक्षुसंघपिं नापं आतुमाय् बिज्यानाच्वन । बाबु, छिपिं हँ, खोचा दुगु म्हिचा, बाता, म्थ्ये ज्वना छँखा छँखा पतिकं चाप्त्यु हँ । चि नं चिकं नं जाकि नं नये त्वनेगु मुकि । तथागत बिज्याइबले यागुपान याके ।”

“ज्यू, बा, दय्” धका उपिं मचातयसं बृद्ध प्रव्रजितया वचन स्वीकार याना खोचा, म्हिचा, बाता, म्थ्ये ज्वना छँखा छँखा पतिकं चाहिलाच्वन, चि नं चिकं नं जाकि नये त्वनेगु मुंकल । यइपुक खँ ल्हायेसःपिं, विचित्रगु शिल्प दुपिं उपिं मचातयत् मनूतयसं खना, गुपिं सँसिं खाय् म्वापिं खः, इमिसं नं सँसिं खाके बिइगु जुयाच्वन । खाये सिधयेवं आपालं नये त्वनेगु बिइगु जुयाच्वन । अले उपिं मचातयसं आपालं चि, चिकं, जाकि व नये त्वनेगु मुंकल ।

तथागत छसिकथं चारिका यायां गन आतुमा दु, अन बिज्यात । बुद्ध आतुमाय् घाँय्मोसु मुंकीगु छँय् च्वनाबिज्यात । अले बृद्ध प्रव्रजितं उगु चा कटे जुइवं आपालं यागु ठीक याके बिया बुद्धया लिक्क तयाबिल – “भन्ते भगवान् ! जिगु यागु ग्रहण याना बिज्याहँ ।” तथागतपिसं सिइक सिइक न्यना बिज्याइगु जुयाच्वन । समयय् श्रावकपिंत शिक्षापद जूसां प्रज्ञप्त याना बिइ । अले तथागतं व बृद्ध प्रव्रजितयाके न्यना बिज्यात – “भिक्षुपिं ! थ्व यागु गनं हयागु ?” अले बृद्ध प्रव्रजितं तथागतयात निवेदन यात । भगवान् बुद्धं मोघपुरुष, भिक्षुपिंत मल्वः, भिक्षुपिंत योग्य मजू, भिक्षुपिंत शोभा मदु, श्रमणपिनिगु व्यवहार मखु, दोष दु यायेमज्यू । छ मोघपुरुष, छाय् जक प्रव्रजितपिंत दोष दुगुली लगे याःगु जुइ । मोघपुरुष अप्रसन्नपिंत प्रसन्न यायेया नितिं मजू । उपहास याना धर्म खँ कना बिज्याना भिक्षुपिंत सःता बिज्यात – “भिक्षुपिं ! दोष दुगुली लगे यायेमज्यू । गुम्हसिनं लगे याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति । भिक्षुपिं ! नौ ज्या याये नंम्ह खोचा याना जुइ मजू । गुम्हसिनं घाना जुइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति ।”

अनलि भगवान् बुद्ध आतुमाय् न्ह्याइपुतले च्वनाबिज्याना गन श्रावस्ती दु, अन चारिकाय् बिज्यात । छसिकथं चारिका यायां गन श्रावस्ती दु, अन बिज्यात । तथागत श्रावस्ती जेतवनय् अनाथपिण्डिकया विहारय् च्वनाबिज्यात । उगु समयय् श्रावस्ती आपालं फलफूलत सयाच्वंगु जुयाच्वन । अले भिक्षुपिंत थथे जुल “तथागतं फलफूल नयेगु अनुमति बिया बिज्याला विमज्याला ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! फुक्क फलफूल नयेगु अनुमति बियाच्वना ।

३०४. उगु समयय् संघपिनिगु पुसां पुद्गलिकपिनिगु बुँइ पिइगु जुयाच्वन । पुद्गलिकपिनिगु पुसा संघपिनिगु बुँइ पिइगु जुयाच्वन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! संघपिनिगु पुसा पुद्गलिकपिनिगु बुँइ पिना भाग बिया परिभोग यायेमाः । पुद्गलिकपिनिगु पुसा संघपिनिगु बुँइ पिना भाग बिया परिभोग यायेमाः ।

१८५. चतुर्माहाप्रदेशकथा चतुर्माहाप्रदेश कथा

३०५. उगु समयय् भिक्षुपिंके उगुं शुगुं विषयय् कौकृत्य संशय उत्पन्न जुइगु जुयाच्चन - "तथागतं अनुमति बिया बिज्याला बिमज्याला ?" भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! गुगु जिं "थ्व योग्य मजू" धका पना मतया, उगु विषयय् यदि अकप्पियलिसे मिले जुया कप्पिययात विरोध यात धा:सा उगु विषय छिमित योग्य मजू । भिक्षुपिं ! गुगु जिं "थ्व योग्य मजू" धका पना मतया, उगु विषयय् यदि कप्पियलिसे मिले जुया, अकप्पिययात विरोध यात धा:सा उगु विषय छिमित योग्य जू । भिक्षुपिं ! गुगु जिं "थ्व योग्य जू" धका अनुमति बिया मच्चना, उगु विषयय् यदि अकप्पियलिसे मिले जुया कप्पिययात विरोध यात धा:सा उगु विषय छिमित योग्य मजू । भिक्षुपिं ! गुगु जिं "थ्व योग्य जू" धका अनुमति बिया मच्चना, उगु विषयय् यदि अकप्पिययात विरोध यात धा:सा उगु विषय छिमित योग्य जू ।"

अले भिक्षुपिंत थथे जुल - "यावकालिकलिसे यामकालिक योग्य जूला मजू ला ? यावकालिकलिसे सत्ताहकालिक योग्य जू ला मजू ला ? यावकालिकलिसे यावजीविक योग्य जू ला मजू ला ? यामकालिकलिसे सत्ताहकालिक योग्य जू ला मजूला ? यामकालिकलिसे यावजीविका योग्य जू ला मजू ला ? सत्ताहकालिकलिसे यावजीविक योग्य जू ला मजू ला ?"

भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात - भिक्षुपिं ! यावकालिकलिसे यामकालिक उगु हे दिनय् ग्रहण या:गु जूसा सुथबन्धि योग्य जू, विकालय् योग्य मजू । भिक्षुपिं ! यावकालिकलिसे सत्ताहकालिक उगु दिनय् ग्रहण या:गु जूसा सुथबन्धि योग्य जू, विकालय् योग्य मजू । भिक्षुपिं ! यावकालिकलिसे यावजीविक उगु दिनय् ग्रहण या:गु जूसा सुथबन्धि योग्य जू, विकालय् योग्य मजू । भिक्षुपिं ! यामकालिकलिसे सत्ताहकालिक उगु दिनय् ग्रहण या:गु जूसा द्यो तुयुतले (निभा मबीतले) योग्य जू, निभा बिना वन कि योग्य मजू । भिक्षुपिं ! यामकालिकलिसे यावजीविका उगु दिनय् ग्रहण या:गु जूसा निभा मबितले योग्य जू, निभा बिना वन कि योग्य मजू । भिक्षुपिं ! सत्ताहकालिकलिसे यावजीविक ग्रहण याना न्हेन्हुतक योग्य जू, न्हेन्हु बिते जुइवं योग्य मजू ।"

बुगु भैषज्यस्कन्धक वचन ।

१८६ - उगु भैषज्यस्कन्धकया संक्षिप्तीकरण

कार्तिक महिनाय् जुयावइगु रोग, बान्धि लिपा नं वासः अनुमति बियाबिज्या:गु, दा: जडिवुटि वासः वास:चुं, कांडात आवश्यक जुइगु सिमा हः, फल पुसा चि गोबरतय्त अनुमति बियाबिज्या:गु,

वास:चुं चालीन, कचिला, अजालय् तयेमा:गु वासः अज:सला, त:धं चीधंगु अजसला पुसा, अज:उलिगु कथिचा तयेगु त्वा:चा:, अजसला तयेगु म्हिचा, ब्वहलय् क्वखायेगु खिप: म्हिचा व खिप: चीगु खिप:, छ्यनय् तिलेगु चिकं, न्हासय् तयेगु वासः, न्हासय् वासः तयेगु कथिचा, कुं त्वनेगु नली, नली तयेगु म्हिचा, दायेका त:गु चिकनय् तयेगु अय्ला, यक्व अय्ला तथा दायेका त:गु चिकं, ल्हा:तुती बुइगु चिकं, चिकं थल: (ठेकी) मिपना च:ति पिकायेगु धीथी कथंया अय्ला तथा च:ति पिकायेगु, त:गा:गु गा:म्हुया च:ति पिकायेगु, स्याउला ह: क्वालस्वय् तथा च:ति पिकायेगु,

तःग्वःगु त्यपय् दुना बाफ् पिकायेगु, हि पिकायेगु, न्यकुतिं सुया हि पिकायेगु, तुती बुइत चिकं, तुती बेरे यायेगु वासः, चुपिं हि पिकायेगु, घाः सिलेगु, घालय् चिकं तथा चिनातयेगु,

घालय् चीगु कोरा कापः, तूचुं, बाफ्, खोचा, न्हूगु ला बद् जुइगु चिकं, बासःचुं हा हा यायेगुयात व महाभैषज्य प्यंगूयात अनुमति बिया बिज्याःगु । ल्हातं फया कया दिसा याःम्ह भिक्षुं लःल्हाना काःगु जुइगु ।

हःच्चकाय् प्यपुनाच्चंगु चापाय्, साच्चय् फिनातःगु हलः, श्रीखण्ड, दिसा जुइगु वास, शुद्धगु लः चालये मयानिगु बूवःभवल, भति भति चालय् यानातःगु बूवः भवल, ला ति, पहाड कापी, आराम रक्षक, न्हेन्हू, साखः, मू, बेचियागु वासः, भिक्षुपिसं स्वयंथुइ खुने यायेगु बुइधुंगुयात हान क्वाकेगु हाकनं दुर्भिक्ष अवस्थाय अनुमति बिया बिज्याःगु फल फूल न्हूगु हाम्बःया खाद्य भोजन याये न्त्यवः यागु भाग शरीर पुना वाइगु, पु पिकाया नये ज्यूगु फलफूल, अलः कैलय् वासः इलेगु, सुफिया उपासक व उपासिका, मनूया ला, किसिया ला, सलया ला, खिचाया ला, सर्पया ला, सिंहया ला, चितुवाया ला, भालुया ला, हायनाया ला, भोजन याकेगु पाः, यागु नकितिनि श्रद्धा दुम्ह मन्त्रीं निमन्त्रण यानातःगु थासं मेगु थासय् सेवान यायेगु, साखः, सुनिध ब्राह्मण (वर्षाकार ब्राह्मण) आगन्तुकपिं बाय् च्वनीगु धर्मशाला, अम्बपाली गणिका, लिच्छवी जुजुपिं, गंगाया लिक्क, कोटि गाँ, सत्य धर्म, लक्ष्य तथा स्थाना तःगु ला, हराभरा जुया नसा त्वंसा यक्वदया वःगु इलय् हाकनं निषेध याना बिज्याःगु ।

ततःसकं वर्षा जूगु, आयुष्मान् यसोज, मेण्डक सेंठ, सादुरुया न्याता रस, लं खर्च, केणिय ऋषि, अँ, जामुन, जंगली केरा, शहरी केरा, मधुफलया रस, मुद्रिका फलया रस, पलेस्वाँया दँ, फारुसक फल, दायेका तःगु वाउँचा, नये बहःगु नसा, आतुमा नगरय् नौ जुयावये नँम्ह बृद्ध प्रव्रजित, श्रवस्ती नगरय् आपालं फलफूल दुगु पुसा प्यूगु, छुं छगू विषयवस्तुइ शंका जुइगु 'संसयकुक्कुच्च' कालिक प्यंगूयात कना बिज्याःगु । ध्व संक्षिप्तीकरण जुल ।

थुगु भैषज्यस्कन्धकय् विषयवस्तुत १०६-गू दयाच्चन ।

भैषज्यस्कन्धक कचचाल ।

७. कथिनक्खन्धक

१८७. कथिनानुजानना

कथिन अनुमति बिया बिज्याःगु

३०६. उगु समयय् भगवान् बुद्ध श्रावस्ती जेतवनय् अनाथपिण्डकया विहारय् च्वना बिज्यानाच्चन । उगु समयय् पावाय् च्वं पिं स्वीम्ह भिक्षुपिं फुकं अरान्यिक धुताङ्गधारीपिं, पिण्डपातिक (पात्र) धुताङ्गधारीपिं, पंसुकुलिक धातङ्गधारीपिं, त्रिचीवरिक धुताङ्गधारीपिं भिक्षुपिं जुयाच्चन । इपिं श्रावस्ती तथागत दर्शन यायेया नितिं वया च्वंबले वर्षावास न्त्योने थ्यंकः वःगुलिं श्रावस्ती वर्षावास यायेत लाक थ्यंकः वने मफुत । उकिं लँय् बिचय् शाकेतय् वर्षावासच्चन । इमि म्हाइपुक वर्षावास यानाच्चन । “थनं खुगू योजन सःतिक तथागत बिज्यानाच्चन, भीसं बुद्ध दर्शन याये मखं ।” अले उपिं भिक्षुपिं वर्षावास स्वला कटेजुइका वर्षावासं दना पवारणा सिधयेका वा वयेक लः लिपु लिपु च्वंक भ्यातना उत्तु उत्तु च्वंक चीवर छुट्टि जुइक थाके जुइक गन श्रावस्ती जेतवनय् अनाथपिण्डकया विहारय् गन भगवान् बुद्ध दु, अन वन । वना भगवान् बुद्धयात अभिवादन याना छसिलिक्क फेतुत । भगवान् बुद्धपिनि आगन्तुक भिक्षुपिलिसे कुशलवार्ता खँ ल्हायेगु बानि हे दुगु जुल । अले बुद्ध उपिं भिक्षुपिंत थथे आज्ञा जुया बिज्यात – “भिक्षुपिं ! म्हं फुला, ठिक जूला, मिलेचले जुया लयल्यतातां ल्वापु ख्वापु मदयेक याउँक वर्षावास च्वं ला ? पिण्डपात्र अःपुक विना कष्टं प्राप्त जूला ?”

म्हंफु भगवान् शास्ता ! ठीक जू, भन्ते ! जिपिं मिलेचले जूया लयल्यतातां ल्वापु ख्वापु मदयेक वर्षावास च्वना वया, पिण्डपात्रं नं थाके मजू । भन्ते ! जिपिं स्वीम्ह भिक्षुपिं थन श्रावस्ती तथागत दर्शन यायेया नितिं वयाबले वर्षावास लिक्क थ्यंकः वःगुलिं श्रावस्ती वर्षावास यायेत लाक थ्यंकः वये मफुत, लँय् बिचय् शाकेतय् वर्षावास च्वना । भन्ते ! जिपिं अन म्हाइपुक वर्षावास च्वना वया, “छःपिं थनं खुगू योजन सःतिक बिज्यानाच्चन । जिमिसं सतिनानं तथागत दर्शन याये मखं ।” भन्ते जिपिं वर्षावास स्वला कटे जुइका वर्षावासं दना पवारणा सिधयेका वा वयेक लः लिपु लिपु च्वंक भ्यातना उत्तु उत्तु जुइक चीवर छुट्टि जुइक थाके जुइक लँय् वया ।

अले भगवान् बुद्ध उगु निदानय् उगु प्रकरणय् धर्म खँद्वारा भिक्षुपिंत सःता बिज्यात । भिक्षुपिं ! वर्षावासं भिक्षुपिंत कथिन लायेगु अनुमति बियाच्चना । भिक्षुपिं ! छिपिं कथिन लापिंत न्यागू योग्य जुइ । मन्यंसे दायकपिनिगु छें वने दइगु, अधिष्ठान यानातःगु त्रिचीवर मज्जंसे वने फइगु, गणभोजन सेवन याये दइगु, इच्छा दक्क अधिष्ठान व विकप्पन मयाःगु चीवर धारण याये फइगु, कथिन चीवर लाःगु विहारय् चीवर उत्पन्न जुक्क पत्तिं कथिन लाःपिं भिक्षुपिंत जुइगु धइगु थ्व न्यागू आनिशंसप्राप्त जुइगु जुयाच्चन धका आज्ञा जुया बिज्यात । भिक्षुपिं ! उगु कथिन लायेधुंकीपिं भिक्षुपिंत थ्व न्यागू आनिशंस प्राप्त जुइ । भिक्षुपिं ! थुकथं कथिन लायेमाः – सःस्यूम्ह समर्थ दुम्ह भिक्षुं संघयात सिइके विइमाः –

३०७. “भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहुँ, संघयात ध्व कथिन वस्त्र उत्पन्न जुयाच्चन, संघया योग्यगु अवस्था दत धा:सा, संघं फलानाम्ह भिक्षुयात कथिन लायेगु नितिं ध्व कथिन वस्त्र बिइमा: । ध्व प्रस्ताव जुल ।

भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहुँ, संघयात ध्व कथिन वस्त्र उत्पन्न जुयाच्चन, संघं कथिन लायेगु वस्त्र फलानाम्ह भिक्षुयात बियाच्चन । गुम्ह आयुष्मान्या स्वीकृति दु – कथिन लायेगु कथिन वस्त्र फलानाम्ह भिक्षुयात बियाच्चंगु, व मौन जुया बिज्याहुँ । गुम्हसिया स्वीकृति मद्दु, वं न्ववाना बिज्याहुँ । संघं कथिन लायेगु कथिन वस्त्र फलानाम्ह भिक्षुयात बिइधुंकल, संघया स्वीकृति दुगुलिं उकिं मौन जुया बिज्यात, थुकथं जिं धारण यानागु जुल ।

३०८. भिक्षुपिं ! थुकथं कथिन लायेगु जुइ, थुकथं मलायेगु जुइ । भिक्षुपिं ! गुकथं कथिन मलायेगु जुइ, काप:या हाक: व ब्या: दाये मात्रं कथिन लायेगु जुइ मखु । हिया मात्रं कथिन लायेगु जुइ मखु । चीवर न्याकोठा खुकोठा इत्यादि गोसा गोये मात्रं कथिन लायेगु जुइ मखु । काप: खुइ मात्रं... । ताका तये मात्रं... । ताका (सुका ति) या भव: लिना वना ब्यायात सुइ मात्रं... । भू निभू त्वपुइ मात्रं... । भू निभू स्वाय् मात्रं... । हाककथं सि दाये मात्रं ... । ब्याकथं सि दायेमात्रं ... । द्योने छब: तयेमात्रं... । किसिया दन्तथे च्वंक छको छि मात्रं... । ध्व वस्त्रं कथिन लाये धका उद्देश्य याये मात्रं... । खँ हीका धया प्राप्त जूगु वस्त्रं... । न्यये कया ह:गु वस्त्रं... । सचे यानात:गु वस्त्रं... । चा कटे जुइवं... । कप्पविन्दु मत:गु चीवरं... । संघाटियात अलग्ग तया... । उत्तरासङ्गयात अलग्ग तया... । अन्तरवासकयात अलग्ग तया... । उगु थ्यंगु दिनय् हे ध्यने मा:गु त:धंगु चि:धंगु कोठां सहितगु न्या कोठा वा न्या कोठां अप्व: दुगु चीवर अलग्ग तया... । व्यक्तिं लायेगुयात अलग्ग तया लायेवं... । बांलाक कथिन लायेगु जुल उगु बांलाक ला:गु कथिनयात यदि सीमां पिने च्वंम्ह भिक्षुंअनुमोदन या:सा थुकथं यात धायेवं कथिन मलायेगु जुइ । भिक्षुपिं ! थये कथिन मलायेगु जुइ ।

३०९. भिक्षुपिं ! गुकथं कथिन लायेगु जुइ ? न्हूगु कापतं कथिन लायेगु जुइ । न्हूगु काप: समानगुलिं कथिन लायेगु जुइ । साधारणगु कापतं... । पंसुकूलं ... । छेंय् तयागु पसलं कया ह:गु कापतं ... । उद्देश्य मयासे ... । खँ हिइका मधासे प्राप्त जूगु कापतं ... । न्ये कया मह:गु वस्त्रं ... । सचे याना मत:गु वस्त्रं... । चा कटे मजूवं ... । कप्प विन्दु तया त:गु चीवरं ... । संघाटिं ... । उत्तरासङ्गं ... । अन्तरवासकं ... । उगु थ्यंगु दिनय् हे ध्यने मा:गु त:धंगु चि:धंगु कोठां सहितगु न्या कोठा दुगु चीवरं थजु वा न्या कोठां अप्व: दुगु न्हेगु वा गुंगु कोठा दुगु चीवर आदिं थजु, लात धा:सा कथिन लायेगु जुइ । व्यक्तिं लायेवं कथिन लायेगु जुइ । बांलाक कथिन लायेगु जुल धा:सा उपिं भिक्षुपिसं सीमाय् च्वना अनुमोदन यात धा:सा थये कथिन लायेगु जुइ । भिक्षुपिं ! थुकथं कथिन लायेगु जुइ ।

३१०. भिक्षुपिं ! गुकथं कथिन ल्यहें थनेगु जुइ ? भिक्षुपिं ! कथिन ल्यहें थनेगुया नितिं ध्व च्यागु मातिका ख: । चिला वनेगु हे अन्तदुगु कथिन ल्यहें थनेगु, चीवर सुइसिधइगु हे अन्त दुगु कथिन ल्यहें थनेगु, मनं निर्णय यायेगु हे अन्त दुगु कथिन ल्यहें थनेगु, तनिगु व स्यनिगु हे अन्त दुगु कथिन ल्यहें थनेगु, कथिन ल्यहें थनेधुन धका ताइगु हे अन्त दुगु कथिन ल्यहें थनेगु, आशा प्यदनिगु हे अन्त दुगु कथिन ल्यहें थनेगु, सीमाया परिधिंयात पुला वनीगु हे अन्त दुगु कथिन ल्यहें थनेगु, भिक्षुपिं नापं च्वना ल्यहें थनेगु । थुपिं च्यागू हे जुल ।

१८८. आदायसत्तक

चीवर ज्वना वनेगुद्वारा (कथिन ल्यहें थनेगु) न्हेथी

३११. भिक्षु कथिन लायेधुंका सुइधुंकूगु चीवरयात ज्वना लिहाँ वये मखुत धका चिला वन धा:सा उम्ह भिक्षुया "पक्कमनन्तिक" कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (१)

भिक्षु कथिन लायेधुंका चीवर ज्वना चिलावनीगु जुयाच्चन । सीमां पिने थ्यंम्ह उम्ह भिक्षुयात थ्व चीवर थन हे सुइके बिइ, लिहाँ वने मखुत धका थथे जुइगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुं उगु चीवर सुइके बिल धा:सा उम्ह भिक्षुया निट्ठानन्तिक कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (२)

भिक्षु कथिन लायेधुंका चीवर ज्वना चिलावनीगु जुयाच्चन, सीमां पिने थ्यंम्ह उम्ह भिक्षुयात थ्व चीवर सुइके नं बिइ मखु, लिहाँ नं वने मखु धका थथे जुइगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुया सन्निट्ठानन्तिक कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (३)

भिक्षु कथिन लायेधुंका चीवर ज्वना चिलावनीगु जुयाच्चन । सीमां पिने थ्यंम्ह उम्ह भिक्षुयात थ्व चीवर थन हे सुइके बिइ, लिहाँ वने मखु धकाथथे जुइगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुं उगु चीवर सुइके बिइगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुया उगु चीवर सुइका च्वं च्वं नाश जुइगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुया नासनन्तिक कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (४)

भिक्षु कथिन लायेधुंका चीवर ज्वना लिहाँ वने धका चिलावनीगु जुयाच्चन । सीमां पिने थ्यंम्ह उम्ह भिक्षुं उगु चीवर सुइके बिइगु जुयाच्चन । वं चीवर सुइ सिधयेवं उगु विहारय् कथिन लिकायेधुंकल हं धका ताइगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुया सवनन्तिक कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (५)

भिक्षु कथिन लायेधुंका चीवर ज्वना लिहाँ वने चिलावनीगु जुयाच्चन । सीमां पिने थ्यंम्ह उम्ह भिक्षुं उगु चीवर सुइके बिइगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षु चीवर सुइधुंका लिहाँ वने, लिहाँ वने धका मती तया च्वं च्वं सीमा पिने कथिन ल्यहें थनेगुयात बिते जुइकिगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुया सीमातिककन्तिक कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (६)

भिक्षु कथिन लायेधुंका चीवर ज्वना लिहाँ वने धका चिलावनीगु जुयाच्चन । सीमां पिने थ्यंम्ह उम्ह भिक्षुं उगु चीवर सुइके बिइगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुं चीवर सुइधुंका लिहाँ वने लिहाँ वने धका मती तया कथिन ल्यहें थने लाबले लाक थ्यंक: व:गु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुया सह भिक्खुहि कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (७)

आदायसत्तक क्वचाल ।

१८९. समादायसत्तक

चीवर बांलाक ज्वना वनेगुद्वारा (कथिन ल्यहें थनेगु) न्हेथी

३१२. भिक्षु कथिन लायेधुंका सुइधुंकूगु चीवरयात बाँलाक ज्वना लिहाँ वये मखुत धका चिला वन धा:सा उम्ह भिक्षुया "पक्कमनन्तिक" कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (१)

भिक्षु कथिन लायेधुंका चीवर बाँलाक ज्वना चिलावनीगु जुयाच्चन । सीमां पिने थ्यंम्ह उम्ह भिक्षुयात थ्व चीवर थन हे सुइके बिइ, लिहाँ वने मखुत धका थथे जुइगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुं उगु चीवर सुइके बिल धा:सा उम्ह भिक्षुया निट्ठानन्तिक कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (२)

भिक्षु कथिन लायेधुंका चीवर बाँलाक ज्वना चिलावनीगु जुयाच्वन, सीमां पिने थ्यंम्ह उम्ह भिक्षुयात थ्व चीवर सुइके नं बिइ मखु, लिहाँ नं वने मखु धका थथे जुइगु जुयाच्वन । उम्ह भिक्षुया सन्निट्ठानन्तिक कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (३)

भिक्षु कथिन लायेधुंका चीवरबाँलाक ज्वना चिलावनीगु जुयाच्वन । सीमां पिने थ्यंम्ह उम्ह भिक्षुयात थ्व चीवर थन हे सुइके बिइ लिहाँ वने मखु धकाथथे जुइगु जुयाच्वन । उम्ह भिक्षुं उगु चीवर सुइके बिइगु जुयाच्वन । उम्ह भिक्षुया उगु चीवर सुइका च्वं च्वं नाश जुइगु जुयाच्वन । उम्ह भिक्षुया नासनन्तिक कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (४)

भिक्षु कथिन लायेधुंका चीवर बाँलाक ज्वना लिहाँ वने धका चिलावनीगु जुयाच्वन । उम्ह सीमां पिने थ्यंम्ह भिक्षुं उगु चीवर सुइके बिइगु जुयाच्वन । उम्ह भिक्षुं चीवर सुइ सिधयेवं उगु विहारय् कथिन ल्यहें थनेधुंकल हं धका ताइगु जुयाच्वन । उम्ह भिक्षुया सबनन्तिक कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (५)

भिक्षु कथिन लायेधुंका चीवर बाँलाक ज्वना लिहाँ वने चिलावनीगु जुयाच्वन । सीमां पिने थ्यंम्ह उम्ह भिक्षुं उगु चीवर सुइके बिइगु जुयाच्वन । उम्ह भिक्षु चीवर सुइ सिधयेवं लिहाँ वने, लिहाँ वने धका मती तथा च्वं च्वं सीमा पिने कथिन ल्यहें थनेगुयात बिते जुइकिगु जुयाच्वन । उम्ह भिक्षुया सीमातिककन्तिक कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (६)

भिक्षु कथिन लायेधुंका चीवर बाँलाक ज्वना लिहाँ वने धका चिलावनीगु जुयाच्वन । सीमां पिने थ्यंम्ह उम्ह भिक्षुं उगु चीवर सुइके बिइगु जुयाच्वन, उम्ह भिक्षुं चीवर सुइधुंका लिहाँ वने लिहाँ वने धका मती तथा कथिन ल्यहें थने लाबले लाक थ्यंकः वःगु जुयाच्वन । उम्ह भिक्षुया सह भिक्खुहि कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (७)

निगगु समादायसप्तक वचाल ।

Dhamma.Digital

१९०. आदायछक्क

चीवर ज्वना वनेगुद्वारा (कथिन ल्यहें थनेगु) खुथी

३१३. भिक्षु कथिन लायेधुंका सुइ सिमधःनिगु चीवर ज्वना चिला वनिगु जुयाच्वन । सीमां पिने थ्यंम्ह उम्ह भिक्षुयात थन हे थुगु चीवर सुइके बिइ, लिहाँ वने मखुत धका थथे जुइगु जुयाच्वन । उम्ह भिक्षुं उगु चीवर सुइके बिइगु जुयाच्वन । उम्ह भिक्षुया निट्ठानन्तिक कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (१)

भिक्षु कथिन लायेधुंका सुइ सिमधःनिगु चीवर ज्वना चिला वनिगु जुयाच्वन । सीमां पिने थ्यंम्ह उम्ह भिक्षुयात चीवर सुइके बिइ नं मखुत, लिहाँ वने नं मखुत धका थथे जुइगु जुयाच्वन । उम्ह भिक्षुया सन्निट्ठानन्तिक कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (२)

भिक्षु कथिन लायेधुंका सुइ सिमधःनिगु चीवर ज्वना चिला वनिगु जुयाच्वन । सीमां पिने थ्यंम्ह उम्ह भिक्षुयात थन हे थुगु चीवर सुइके बिइ, लिहाँ वने मखुत धका थथे जुइगु जुयाच्वन । उम्ह भिक्षुं उगु चीवर सुइके बिइगु जुयाच्वन । उम्ह भिक्षुया उगु चीवर सुइका च्वं च्वं नाश जुइगु जुयाच्वन । उम्ह भिक्षुया नासनन्तिक कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (३)

भिक्षु कथिन लायेधुंका सुइ सिमधःनिगु चीवर ज्वना लिहाँ बने धका चिला वनिगु जुयाच्वन । सीमां पिने थ्यंम्ह उम्ह भिक्षुं उगु चीवर सुइके बिइगु जुयाच्वन । उम्ह भिक्षुं चीवर सुइ सिधयेवं उगु विहारय् कथिन ल्यहें थनेधुंकल हं धका ताइगु जुयाच्वन । उम्ह भिक्षुया सवनन्तिक कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (४)

भिक्षु कथिन लायेधुंका सुइ सिमधःनिगु चीवर ज्वना लिहाँ बने धका चिलावनीगु जुयाच्वन । सीमां पिने थ्यंम्ह उम्ह भिक्षुं उगु चीवर सुइके बिइगु जुयाच्वन । उम्ह भिक्षु चीवर सुइ सिधयेवं लिहाँ बने, लिहाँ बने धका मती तया च्वंच्वं सीमा पिने कथिन ल्यहें थनेगुयात बिते जुइकिगु जुयाच्वन । उम्ह भिक्षुया सीमातिक्कन्तिक कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (५)

भिक्षु कथिन लायेधुंका सुइ सिमधःनिगु चीवर ज्वना लिहाँ बने धका चिलावनीगु जुयाच्वन । सीमां पिने थ्यंम्ह उम्ह भिक्षुं उगु चीवर सुइके बिइगु जुयाच्वन । उम्ह भिक्षु चीवर सुइ सिधयेवं लिहाँ बने लिहाँ बने धका मती तया कथिन ल्यहें थने लाबले लाक थ्यंकः वःगु जुयाच्वन । उम्ह भिक्षुया सह भिक्खुहि कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (६)

आदायछक्क क्वचाल ।

१९१. समादायछक्क

चीवर बाँलाक ज्वना वनेगुद्वारा (कथिन ल्यहें थनेगु) खुथी

३१४. भिक्षु कथिन लायेधुंका सुइ सिमधःनिगु चीवरबाँलाक ज्वना चिला वनिगु जुयाच्वन । सीमां पिने थ्यंम्ह उम्ह भिक्षुयात थन हे थुगु चीवर सुइके बिइ, लिहाँ बने मखुत धका थथे जुइगु जुयाच्वन । उम्ह भिक्षुं उगु चीवर सुइके बिइगु जुयाच्वन । उम्ह भिक्षुया निट्ठानन्तिक कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (१)

भिक्षु कथिन लायेधुंका सुइ सिमधःनिगु चीवर बाँलाकज्वना चिला वनिगु जुयाच्वन । सीमां पिने थ्यंम्ह उम्ह भिक्षुयात चीवर सुइके बिइ नं मखुत, लिहाँ बने नं मखुत धका थथे जुइगु जुयाच्वन । उम्ह भिक्षुया सन्निट्ठानन्तिक कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (२)

भिक्षु कथिन लायेधुंका सुइ सिमधःनिगु चीवर बाँलाकज्वना चिला वनिगु जुयाच्वन । सीमां पिने थ्यंम्ह उम्ह भिक्षुयात थन हे थुगु चीवर सुइके बिइ, लिहाँ बने मखुत धका थथे जुइगु जुयाच्वन । उम्ह भिक्षुं उगु चीवर सुइके बिइगु जुयाच्वन । उम्ह भिक्षुया उगु चीवर सुइका च्वंच्वं नाश जुइगु जुयाच्वन । उम्ह भिक्षुया नासनन्तिक कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (३)

भिक्षु कथिन लायेधुंका सुइ सिमधःनिगु चीवर बाँलाकज्वना लिहाँ बने धका चिलावनीगु जुयाच्वन । सीमां पिने थ्यंम्ह उम्ह भिक्षुं उगु चीवर सुइके बिइगु जुयाच्वन । उम्ह भिक्षुं चीवर सुइ सिधयेवं उगु विहारय् कथिन ल्यहें थनेधुंकल हं धका ताइगु जुयाच्वन । उम्ह भिक्षुया सवनन्तिक कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (४)

भिक्षु कथिन लायेधुंका सुइ सिमधःनिगु चीवर बाँलाक ज्वना लिहाँ बने धका चिलावनीगु जुयाच्वन । सीमां पिने थ्यंम्ह उम्ह भिक्षुं उगु चीवर सुइके बिइगु जुयाच्वन । उम्ह भिक्षु चीवर सुइ सिधयेवं लिहाँ बने, लिहाँ बने धका मती तया च्वंच्वं सीमां पिने कथिन ल्यहें थनेगुयात बिते जुइकिगु जुयाच्वन । उम्ह भिक्षुया सीमातिक्कन्तिक कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (५)

भिक्षु कथिन लायेधुंका सुइ सिमधःनिगु चीवर बाँलाक ज्वना लिहाँ बये धका चिलावनीगु जुयाच्वन । सीमां पिने थ्यंम्ह उम्ह भिक्षुं उगु चीवर सुइके बिइगु जुयाच्वन । उम्ह भिक्षुं चीवर सुइ सिधयेव लिहाँ बने लिहाँ बने धका मती तया कथिन ल्यहें थने लाबले लाक थ्यंकः वःगु जुयाच्वन । उम्ह भिक्षुया सह भिक्खुहि कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (६)

समादायछक्क वचाल ।

१९२. आदायपन्नरसक

३१५. भिक्षु कथिन लायेधुंका चीवर ज्वना चिलावनीगु जुयाच्वन । सीमां पिने थ्यंम्ह उम्ह भिक्षुयात थुगु चीवर थन हे सुइके बिइ, लिहाँ बने मखुत धका थथे जुइगु जुयाच्वन । उम्ह भिक्षुं उगु चीवर सुइके बिइगु जुयाच्वन । उम्ह भिक्षुया निट्ठानन्तिक कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (१)

भिक्षु कथिन लायेधुंका चीवर ज्वना चिलावनीगु जुयाच्वन, सीमां पिने थ्यंम्ह उम्ह भिक्षुयात थुगु चीवर सुइके नं बिइ मखु, लिहाँ नं बने मखु धका थथे जुइगु जुयाच्वन । उम्ह भिक्षुया सन्निट्ठानन्तिक कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (२)

भिक्षु कथिन लायेधुंका चीवर ज्वना चिलावनीगु जुयाच्वन । सीमां पिने थ्यंम्ह उम्ह भिक्षुयात थुगु चीवर थन हे सुइके बिइ, लिहाँ बने मखु धकाथथे जुइगु जुयाच्वन । उम्ह भिक्षुं उगु चीवर सुइके बिइगु जुयाच्वन । उम्ह भिक्षुया उगु चीवर सुइका च्वं च्वं नाश जुइगु जुयाच्वन । उम्ह भिक्षुया नासनन्तिक कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (३)

धम्मपांगु तिक

भिक्षु कथिन लायेधुंका चीवर ज्वना लिहाँ बने मखुत धका चिलावनीगु जुयाच्वन । सीमां पिने थ्यंम्ह उम्ह भिक्षुयात थुगु चीवर थन हे सुइके बिइ धका थथे जुइगु जुयाच्वन । उम्ह भिक्षुं उगु चीवर सुइके बिइगु जुयाच्वन । उम्ह भिक्षुया निट्ठानन्तिक कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (४)

भिक्षु कथिन लायेधुंका चीवर ज्वना लिहाँ बने मखुत धका चिलावनीगु जुयाच्वन । सीमां पिने थ्यंम्ह उम्ह भिक्षुयात थुगु चीवर सुइके बिइमखुत धका थथे जुइगु जुयाच्वन । उम्ह भिक्षुया सन्निट्ठानन्तिक कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (५)

भिक्षु कथिन लायेधुंका चीवर ज्वना लिहाँ बने मखुत धका चिलावनीगु जुयाच्वन । सीमां पिने थ्यंम्ह उम्ह भिक्षुयात थुगु चीवर थन हे सुइके बिइ धका थथे जुइगु जुयाच्वन, उम्ह भिक्षुं उगु चीवर सुइके बिइगु जुयाच्वन । उम्ह भिक्षुया उगु चीवर सुइका च्वं च्वं नाश जुइगु जुयाच्वन । उम्ह भिक्षुया नासनन्तिक कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (६)

निगूगु तिक

भिक्षु कथिन लायेधुंका चीवर ज्वना अधिष्ठान मयागु चित्तं चिलावनीगु जुयाच्वन । उम्ह भिक्षुया लिहाँ बये धका नं मती मवः, लिहाँ बये मखुत धका नं मती मवः । सीमां पिनेथ्यंम्ह उम्ह भिक्षुयात थुगु चीवर

थन हे सुइ, लिहाँ वने मखुत धका मती लुइगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुं उगु चीवर सुइके बिइगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुया निट्ठानन्तिक कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (७)

भिक्षु कथिन लायेधुंका चीवर ज्वनाअधिष्ठान मयागु चित्तं चिलावनीगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुया लिहाँ वये धका नं मती मवः, लिहाँ वये मखुत धका नं मती मवः । सीमां पिने थ्यंम्ह उम्ह भिक्षुयात थुगु चीवर सुइ नं मखुत, लिहाँ वने नं मखुत धका थथे मती लुइगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुया सन्निट्ठानन्तिक कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (८)

भिक्षु कथिन लायेधुंका चीवर ज्वना अधिष्ठान मयागु चित्तं चिलावनीगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुया लिहाँ वये धका नं मती मवः, लिहाँ वये मखुत धका नं मती मवः । सीमां पिने थ्यंम्ह उम्ह भिक्षुयात थुगु चीवर थन हे सुइके बिइ, लिहाँ वने मखुत धका थथे जुइगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुं उगु चीवर सुइके बिइगु जुयाच्चन ॥ उम्ह भिक्षुया उगु चीवर सुइका च्वं च्वं नाश जुइगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुया नासनन्तिक कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (९)

स्वंगुगु तिक

भिक्षु कथिन लायेधुंका चीवर ज्वना लिहाँ वये धका चिलावनीगु जुयाच्चन । सीमां पिने थ्यंम्ह उम्ह भिक्षुयात थुगु चीवर थन हे सुइ, लिहाँ वने मखुत धका थथे मती लुइगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुं उगु चीवर सुइके बिइगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुया निट्ठानन्तिक कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (१०)

भिक्षु कथिन लायेधुंका चीवर ज्वना लिहाँ वये धका चिलावनीगु जुयाच्चन । सीमां पिने थ्यंम्ह उम्ह भिक्षुयात थुगु चीवर सुइ नं मखुत, लिहाँ वने नं मखुत धका थथे मती लुइगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुया सन्निट्ठानन्तिक कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (११)

भिक्षु कथिन लायेधुंका चीवर ज्वना लिहाँ वये धका चिलावनीगु जुयाच्चन । सीमां पिने थ्यंम्ह उम्ह भिक्षुयात थुगु चीवर थन हे सुइके बिइ, लिहाँ वने मखुत धका थथे जुइगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुं उगु चीवर सुइके बिइगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुया उगु चीवर सुइका च्वं च्वं नाश जुइगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुया नासनन्तिक कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (१२)

भिक्षु कथिन लायेधुंका चीवर ज्वना लिहाँ वये धका चिला वनीगु जुयाच्चन । सीमां पिने थ्यंम्ह उम्ह भिक्षुं उगु चीवर सुइके बिइगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुं चीवर सुइ सिधयेवं उगु विहारय् कथिन ल्यहें थनेधुंकल हं धका ताइगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुया सवनन्तिक कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (१३)

भिक्षु कथिन लायेधुंका चीवर ज्वना लिहाँ वये धका चिलावनीगु जुयाच्चन । सीमां पिने थ्यंम्ह उम्ह भिक्षुं उगु चीवर सुइके बिइगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षु चीवर सुइ सिधयेवं लिहाँ वने, लिहाँ वने धका मती तया च्वं च्वं सीमा पिने कथिन ल्यहें थनेगुयात बिते जुइकिगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुया सीमातिककन्तिक कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (१४)

भिक्षु कथिन लायेधुंका चीवर ज्वना लिहाँ वये धका चिलावनीगु जुयाच्चन । सीमां पिने थ्यंम्ह उम्ह भिक्षुं उगु चीवर सुइके बिइगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुं चीवर सुइ सिधयेवं लिहाँ वने, लिहाँ वने धका मती तया कथिन ल्यहें थने लाबले लाक थ्यंकः वःगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुया सह भिक्खुहि कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (१५)

ठक्क

आदायपन्नरसक क्वचाल ।

१९३. समादायपन्नरसकादि

३१६. भिक्षु कथिन लायेधुंका चीवर बाँलाक ज्वना चिलावनीगु जुयाच्चन ..... (आदायवारथें थुकथं विस्तृत यायेमाली ।)

भिक्षु कथिन लायेधुंका सुइ सिमधःनिगु चीवर ज्वनाचिलावनीगु जुयाच्चन । सीमां पिनेथ्यंम्ह उम्ह भिक्षुयात थुगु चीवर थन हे सुइ, लिहाँ वने मखुत धका थुकथं जुइगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुं उगु चीवर सुइके बिइगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुया निट्ठानन्तिक कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । .....

(समादायवारथें थुकथै विस्तृत यायेमाली ।)

१९४. विप्पकतसमादायपन्नरसक

३१७. भिक्षु कथिन लायेधुंका सुइ सिमधःनिगु चीवर बाँलाक ज्वना चिलावनीगु जुयाच्चन । सीमां पिने थ्यंम्ह उम्ह भिक्षुयात थुगु चीवर थन हे सुइके बिइ, लिहाँ वने मखुत धका थथे जुइगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुं उगु चीवर सुइके बिइगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुया निट्ठानन्तिक कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (१)

भिक्षु कथिन लायेधुंका सुइ सिमधःनिगु चीवर बाँलाक ज्वना चिलावनीगु जुयाच्चन । सीमां पिने थ्यंम्ह उम्ह भिक्षुयात थुगु चीवर सुइके नं बिइ मखु, लिहाँ नं वने मखु धका थथे जुइगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुया सन्निट्ठानन्तिक कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (२)

भिक्षु कथिन लायेधुंका सुइ सिमधःनिगु चीवर बाँलाक ज्वना चिलावनीगु जुयाच्चन । सीमां पिने थ्यंम्ह उम्ह भिक्षुयात थुगु चीवर थन हे सुइके बिइ, लिहाँ वने मखुत धकाथथे जुइगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुं उगु चीवर सुइके बिइगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुया उगु चीवर सुइका च्वं च्वं नाश जुइगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुया नासनन्तिक कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (३)

न्हापांगु तिक

भिक्षु कथिन लायेधुंका सुइ सिमधःनिगु चीवर बाँलाक ज्वना लिहाँ वने मखुत धका चिलावनीगु जुयाच्चन । सीमां पिनेथ्यंम्ह उम्ह भिक्षुयात थुगु चीवर थन हे सुइके बिइ धका थथे जुइगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुं उगु चीवर सुइके बिइगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुया निट्ठानन्तिक कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (४)

भिक्षु कथिन लायेधुंका सुइ सिमधःनिगु चीवर बाँलाक ज्वना लिहाँ वने मखुत धका चिलावनीगु जुयाच्चन । सीमां पिनेथ्यंम्ह उम्ह भिक्षुयात थुगु चीवर सुइके बिइमखुत धका थथे जुइगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुया सन्निट्ठानन्तिक कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (५)

भिक्षु कथिन लायेधुंका सुइ सिमधःनिगु चीवर बाँलाक ज्वना लिहाँ वने मखुत धका चिलावनीगु जुयाच्चन । सीमां पिने थ्यंम्ह उम्ह भिक्षुयात थुगु चीवर थन हे सुइके बिइ धका थथे जुइगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुं उगु चीवर सुइके बिइगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुया उगु चीवर सुइका च्वं च्वं नाश जुइगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुया नासनन्तिक कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (६)

निगूगु तिक

भिक्षु कथिन लायेधुंका सुइ सिमधःनिगु चीवर बाँलाक ज्वना अधिष्ठान मयागु चित्तं चिलावनीगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुया लिहाँ वये धका नं मती मवः, लिहाँ वने मखुत धका नं मती मवः । सीमां पिनेथ्यंम्ह

मते । जिमिसं छंगु चीवर थन सुयाबिइ धका धाल । वयात थन हे थुगु चीवर सुइके बिइमखु, लिहाँ वने मखुत थथे जुइगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुया सन्निट्ठानन्तिक कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (५)

भिक्षु कथिन लायेधुंका गनं छथाय् वनेमास्तेवःगु जुया प्राप्त जुइतिनिगु चीवर भाग ल्वःवका चिला वनिगु जुयाच्चन ..... थन हे थुगु चीवर सुइके बिइ, लिहाँ वने मखुत । वं उगु चीवर सुइके बिल । वया उगु चीवर सुया च्वं च्वं नाश जुयावन । उम्ह भिक्षुया नासनन्तिक कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (६)

३२३. भिक्षु कथिन लायेधुंका गनं छथाय् वनेमास्तेवःगु जुया प्राप्त जुइतिनिगु चीवर भाग ल्वःवका चिला वनिगु जुयाच्चन । छुं छगु थासय् थ्यंकः वःम्ह उम्ह भिक्षुयात भिक्षुपिसं आवुसो, छं गन वर्षावास सिधयेका ? गुगु विहारय् छंगु चीवर भाग दु लय् धका न्यन । उम्ह भिक्षुं फलानागु विहारय् वर्षावास सिधःगु खः । उगु विहारय् जिगु चीवर भाग ल्यनाच्वंगु दनि धका लिसः बिल । इपिं भिक्षुपिसं आवुसो हुँ । उगु चीवर ज्वना वा । जिमिसं थुगु विहारय् हे छंगु चीवर सुयाबिइ धका धाल । व भिक्षु उगु विहारय् वना भिक्षुपिंके आवुसो जिगु चीवर भाग गन धका न्यन । इमिसं आवुसो, थ्व छंगु चीवर भाग खः । गन वने त्यनालय् धका धाल । वं फलानागु विहारय् वने । अन भिक्षुपिसं जिगु चीवर सुयाबिइ धका धाल । इमिसं आवुसो, म्वाल, वने मते । जिमिसं छंगु चीवर थन सुयाबिइ धका धाल । वयात थन हे थुगु चीवर सुइके बिइ, लिहाँ वने मखुत थथे जुल । वं उगु चीवर सुइके बिल । उम्ह भिक्षुया निट्ठानन्तिक कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (७)

भिक्षु कथिन लायेधुंका गनं छथाय् वनेमास्तेवःगु जुया प्राप्त जुइतिनिगु चीवर भाग ल्वःवका चिला वनिगु जुयाच्चन ..... थुगु चीवर सुइके बिइमखु, लिहाँ वने मखुत । उम्ह भिक्षुया सन्निट्ठानन्तिक कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (८)

भिक्षु कथिन लायेधुंका गनं छथाय् वनेमास्तेवःगु जुया प्राप्त जुइतिनिगु चीवर भाग ल्वःवका चिला वनिगु जुयाच्चन ..... थुगु चीवर सुइके बिइ, लिहाँ वने मखुत । वं उगु चीवर सुइके बिल । वया उगु चीवर सुया च्वं च्वं नाश जुयावन । उम्ह भिक्षुया नासनन्तिक कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (९)

१९९. फासुविहारपञ्चक

३२४. भिक्षु कथिन लायेधुंका सुखपूर्वक च्वने मास्तेवःगु जुया चीवर (सुयामतःनिगु) ज्वना फलानागु विहारय् वने, उगु विहारय् जित सुख दइगु जूसा च्वने । यदि जित सुख दइमखुगु जूसा फलानागु विहारय् वने । उगु विहारय् जित सुख दइगु जूसा च्वने । यदि जित सुख दइमखुगु जूसा फलानागु विहारय् वने । उगु विहारय् जित सुख दइगु जूसा च्वने । यदि जित सुख दइमखुगु जूसा लिहाँ वये धका चिला वनिगु जुयाच्चन । सीमां पिने थ्यंम्ह उम्ह भिक्षुयात थन हे थुगु चीवर सुइके बिइ, लिहाँ वने मखुत धका थथे जुइगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुं उगु चीवर सुइके बिइगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुया निट्ठानन्तिक कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (१)

भिक्षु कथिन लायेधुंका सुखपूर्वक च्वने मास्तेवःगु जुया चीवर (सुयामतःनिगु) ज्वना फलानागु विहारय् वने, उगु विहारय् जित सुख दइगु जूसा च्वने । यदि जित सुख दइमखुगु जूसा फलानागु विहारय् वने । उगु विहारय् जित सुख दइगु जूसा च्वने । यदि जित सुख दइमखुगु जूसा फलानागु विहारय् वने । उगु विहारय् जित सुख दइगु जूसा च्वने । यदि जित सुख दइमखुगु जूसा लिहाँ वये धका चिला वनिगु

जुयाच्चन । सीमां पिने थ्यंम्ह उम्ह भिक्षुयात थुगु चीवर सुइके बिइ नं मखुत, लिहाँ वने नं मखुत धका थथे जुइगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुया सन्नित्ठानन्तिक कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (२)

भिक्षु कथिन लायेधुंका सुखपूर्वक च्वने मास्तेवःगु जुया चीवर (सुयामतःनिगु) ज्वना फलानागु विहारय् वने, उगु विहारय् जित सुख दइगु जूसा च्वने । यदि जित सुख दइमखुगु जूसा फलानागु विहारय् वने । उगु विहारय् जित सुख दइगु जूसा च्वने । यदि जित सुख दइमखुगु जूसा फलानागु विहारय् वने । उगु विहारय् जित सुख दइगु जूसा च्वने । यदि जित सुख दइमखुगु जूसा लिहाँ वये धका चिला वनिगु जुयाच्चन । सीमां पिने थ्यंम्ह उम्ह भिक्षुयात थन हे थुगु चीवर सुइके बिइ, लिहाँ वने मखुत धका थथे जुइगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुं उगु चीवर सुइके बिइगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुया उगु चीवर सुया च्वं च्वं नाश जुइगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुया नासनन्तिक कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (३)

भिक्षु कथिन लायेधुंका सुखपूर्वक च्वने मास्तेवःगु जुया चीवर (सुयामतःनिगु) ज्वना फलानागु विहारय् वने, उगु विहारय् जित सुख दइगु जूसा च्वने । यदि जित सुख दइमखुगु जूसा फलानागु विहारय् वने । उगु विहारय् जित सुख दइगु जूसा च्वने । यदि जित सुख दइमखुगु जूसा फलानागु विहारय् वने । उगु विहारय् जित सुख दइगु जूसा च्वने । यदि जित सुख दइमखुगु जूसा लिहाँ वये धका चिला वनिगु जुयाच्चन । सीमां पिने थ्यंम्ह उम्ह भिक्षुं उगु चीवर सुइके बिइगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षु चीवर सुइ सिधयेवं लिहाँ वने, लिहाँ वने धका मती तया च्वं च्वं सीमां पिने कथिन ल्यहें थनेगुयात बिते जुइकिगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुया सीमातिक्कन्तिक कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (४)

भिक्षु कथिन लायेधुंका सुखपूर्वक च्वने मास्तेवःगु जुया चीवर (सुयामतःनिगु) ज्वना फलानागु विहारय् वने, उगु विहारय् जित सुख दइगु जूसा च्वने । यदि जित सुख दइमखुगु जूसा फलानागु विहारय् वने । उगु विहारय् जित सुख दइगु जूसा च्वने । यदि जित सुख दइमखुगु जूसा फलानागु विहारय् वने । उगु विहारय् जित सुख दइगु जूसा च्वने । यदि जित सुख दइमखुगु जूसा लिहाँ वये धका चिला वनिगु जुयाच्चन । सीमां पिने थ्यंम्ह उम्ह भिक्षुं उगु चीवर सुइके बिइगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षु चीवर सुइ सिधयेवं लिहाँ वने, लिहाँ वने धका मती तया च्वं च्वं कथिन ल्यहें थने लाबले लाक थ्यंकः वःगु जुयाच्चन । उम्ह भिक्षुया सह भिक्खुहि कथिन ल्यहें थनेगु जुइ । (५)

फासुविहारकपञ्चक च्वचाल ।

२००. पलिबोधापलिबोधकथा

३२५. भिक्षुपिं ! कथिनया पलिबोधत (बिध्नबाधात) निगू दु, अपलिबोधत (बिध्नबाधा मज्जू) निगू दु । भिक्षुपिं ! कथिनया पलिबोध निगू छु छु खःलय् ? विहार धयागु पलिबोध, चीवर धयागु पलिबोध; थुपिं निगू खः । भिक्षुपिं ! गुकथं विहार धयागु पलिबोध जुइगु जुयाच्चनलय् ? भिक्षुपिं ! थुगु शासनय् भिक्षु उगु विहारय् च्वनेगु जूसां च्वने, लिहाँ वयेतिनि धका भुके जुइगु दया जूसां चिला वने । भिक्षुपिं ! थुकथं विहार धयागु पलिबोध जुइगु जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! गुकथं चीवर धयागु पलिबोध जुइगु जुयाच्चनलय् ? भिक्षुपिं ! थुगु शासनय् भिक्षुयात चीवर सुइमधुनिनिगु नं जुयाच्चन, सुइ सिमधःनिनिगु नं जुयाच्चन, चीवर प्राप्त यायेगु इच्छा नं प्यमदनिगु जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! थुकथं चीवर धयागु पलिबोध जुइगु जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! कथिनया पलिबोधत थुपिं निगू खः ।

भिक्षुपिं ! कथिनया अपलिबोध निगू छु छु लय् ? विहार धयागु अपलिबोध, चीवर धयागु अपलिबोध; थुपिं निगू खः । भिक्षुपिं ! गुकथं विहार अपलिबोध जुइगु जुयाच्चनलय् ? भिक्षुपिं ! थुगु शासनय् भिक्षु उगु विहारं त्याग याःगु जुया येगुकथं ल्हवयाछ्वःगु जुया त्वःताछ्वःगु भुके मजूगु जुया लिहाँ वने मखुत धका चिला वनिगु जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! थुकथं विहार धयागु अपलिबोध जुइगु जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! गुकथं चीवर धयागु अपलिबोध जुइगु जुयाच्चनलय् ? भिक्षुपिं ! थुगु शासनय् भिक्षुयात चीवर सुइ सिधःगु नं जुइगु जुयाच्चन, तंगु जूसां नाश जूगु जूसां मिं नःगु जूसां जुइगु जुयाच्चन । चीवर प्राप्त यायेगु इच्छा नं प्यदनिगु जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! थुकथं चीवर धयागु अपलिबोध जुइगु जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! कथिनया अपलिबोध थुपिं निगू खः ।

न्हेगुगु कथिनस्कन्ध क्वचाल ।

२०१ - कथिनस्कन्धकया संक्षिप्तीकरण

पावेय्यक प्रदेशया नागरिक जुया च्वपिं स्वीम्ह भिक्षुपिं साकेत नगरय् म्हाइपुसे च्वंक वर्षवास च्वना बिज्याःगु वर्षवास सिधःगु इलय् वाति लखं प्याःगु चीवरद्वारा बुद्धदर्शन यायेया नितिं ध्यंकः बिज्याःगु ।

ध्व विषयवस्तु खः कथिन लाःम्ह भिक्षु प्रकट रूपय् दुम्ह भिक्षुयात सूचना मव्यूसे हे दातापिनिगु छैय् त्रिचीवर अधिष्ठान याना तःगु चीवर मज्जंसे वने फइगु, गणभोजन सेवन याये फइगु, मती लुथे अधिष्ठान विकप्पन मयासे चीवर वहन याये फइगु, कथिन लाःगु विहारय् चीवर उत्पन्न जुक्व जुक्व कथिन लाःपिं भिक्षुपिंत जक जुइ फइगु थुपिं न्यागू आनिशंस फलत लाभ याये दइगु, व्यक्ति कर्मवाचाद्वारा बीगु, थुकथं लात धाःसा कथिन लाःगु जुइगु, थुकथं लात धाःसा कथिन लाःगु जुइ मखुगु हाकः ब्याः उल्लेख यायेवं तुं, हीगु यायेवं तुं, व्यवस्था यायेवंतुं, चायेवं तुं, ताकातयवं तुं, मुलेवं तुं, कण्डुसकरण यायेवं तुं, भू स्वायेवं तुं, हाकसी दयेवं तुं, ब्याःकथं सी दयेवं तुं, ओवद्धेय्य याये मात्रं, किसिया दन्तथे च्वंक छको रंगं छिवं तुं, उद्देश्य यायेवं तुं, खँ हीका धया प्राप्त जूगु वस्त्रं, न्यय्कया हयागु वस्त्रं, सचे याना तःगु वस्त्रं, चाकहेजूगु वस्त्रं, कप्पविन्दु चिं मतःगु वस्त्रं, थुपिं स्वपु चीवरतयत् छखे तया ।

न्यागू कोठा वा न्यागू कोठां अप्वः दुगु चीवरतयत् छखे तया तःधं चीधंगु मण्डलसहित याना कापः खुइगुयात छखे तया कथिन लाये सःम्ह व्यक्तियात छखे तया कथिन लायेगु मजू । बाँलाक लाःसा नं सीमाया पिने च्वना अनुमोदन यात धाःसा कथिन लाःगु मजू, थुकथं भगवान बुद्धं कना बिज्यात,

न्हूगु कापः, न्हूगुथें जाःगु कापः, पुनेधुंकूगु कापः, पांशुकूल कापः, छें पसलय् प्राप्त जूगु कापः, उद्देश्य मतःसे प्राप्त जूगु कापः, खँ हीका मधाःसे प्राप्त जूगु कापः, न्यये कया मतःगु कापः, बासी मजूगु कापः, चा कटे मजूगु कापः, कप्पविन्दु चिं तया तःगु कापः, उकिं मेगु त्रिचीवरं न्यागू कोठां न्यागू कोठा स्वया पुलावंगु न्हैगू कोठा आदि व मण्डलसहित याना खुया तःगु कापतं अले लाये सःम्ह व्यक्तिं लायेगुलिं बाँलाक लात धाःसा सीमाय् दुने च्वना अनुमोदन यात धाःसा थुकथं लायेगु जुलकि कथिन लायेगु जुइ ।

कथिन ल्यहें थनेगुया मातिकात च्यागू दु । चिला वनेगु हे अन्त दुगु ल्यहें थनेगु चीवर सुइ सिधइगु हे अन्त दुगु ल्यहें थनेगु, चित्तयात निर्णय यायेगु हे अन्त दुगु ल्यहें थनेगु, तनिगु, नष्ट जुइगु हे अन्त दुगु ल्यहें थनेगु, कथिन ल्यहें थनेगु जुल धका ताइगु हे अन्त दुगु ल्यहें थनेगु आशा प्यदनिगु हे अन्त दुगु ल्यहें थनेगु, सीमायागु परिधियात पुला वनेगु हे अन्त दुगु ल्यहें थनेगु, च्यागूगु भिक्षुपिलिसे नापं ल्यहें थनेगु, थुपिं च्यागू जुल ।

गुम्ह भिक्षु सुइ सिधःगु चीवर कया 'लिहाँ वये मखुत' धका वनी, उम्ह भिक्षुया गुगु कथिन ल्यहें थनेगु दु, उगु कथिन ल्यहें थनेगु चिला वनेगु अन्त दुगु कथिन ल्यहें थनेगु ख । (१)

गुम्ह भिक्षु सुइ सिमधःनिगु, चीवर ज्वना वनीगु खः, सीमा पिने थ्व चीवर सुइ, 'लिहाँ वये मखुत' धका बिचाः याइ, उम्ह भिक्षुया नितिं चीवर सुइ सिधइबले चीवर सुइसिधःगु अन्त दुगु कथिन ल्यहें थनेगु खः । (२)

गुम्ह भिक्षु कथिन लाये सिधयेधुंका सुइ सिमधःनिगु चीवर ज्वना चिला वना सीमां पिने थ्यनीबले 'थ्व चीवरयात' 'सुइ नं मखुत लिहाँ नं वये मखुत' धका मनन याइगु खः, उम्ह भिक्षुया नितिं उगु चीवर सन्निट्ठानन्तिक (ल्यहें थनेगु निर्णय यायेगु अन्त दुगु) कथिन ल्यहें थनेगु जुइगु खः । (३)

गुम्ह भिक्षु कथिन लाये सिधयेधुंका सुइ सिमधःनिगु चीवर ज्वना चिलावनीगु जुयाच्चन, सीमां पिने थ्यंम्ह उम्ह भिक्षु यात थथे जुइगु खः थ्व चीवरथन हे सुइ 'लिहाँ नं वये मखुत' व भिक्षुं उगु चीवरसुइके बीगु जुयाच्चन चिवर सुया च्वं च्वं वया उगु चीवर तना नाश जुयावनीगु जुयाच्चन, उम्ह भिक्षु नितिं उगु कथिन ल्यहें थनेगु नासनन्तिक तना नाश जुइगु अन्त दुगु कथिन ल्यहें थनेगु जुइगु खः । (४)

गुम्ह भिक्षुं कथिन लाये सिधयेधुंका चीवर ज्वना चिलावनीगु जुयाच्चन लिहाँ वयेतिनि । वं सीमां पिने थ्यंका उगु चीवर सुइके बीगु जुयाच्चन । चीवर सुइसिधम्ह भिक्षुं उगु विहारय् कथिन ल्यहें थन हँ, धका ताल । उम्ह भिक्षुया नितिं उगु कथिन ल्यहें थनेगु सबनन्तिक ताइगु अन्त दुगु कथिन ल्यहें थनेगु जुइगु खः । (५)

गुम्ह भिक्षुं कथिन लाये सिधयेधुंका चीवर ज्वना वना 'लिहाँ वयेतिनि' धका चिलावनीगु जुयाच्चन । सीमा पिने थ्यंका उगु चीवर सुइके बीगु जुयाच्चन, चीवर सुइ सिधःम्ह भिक्षुं लिहाँ वाय तिनि सीमा पिने कथिन ल्यहें थंगु चीवरया ई पुला वंकीगु जुयाच्चन, उम्ह भिक्षुया नितिं उगु कथिन ल्यहें थनेगु सीमातिकन्तिक चीवरया समय परिधि पुला वंगु कथिन ल्यहें थनेगु जुइगु खः । (६)

गुम्ह भिक्षुं कथिन लाये सिधयेधुंका चीवर ज्वना वना लिहाँ वयेतिनि धका चिलावनीगु जुयाच्चन, उम्ह भिक्षुं सीमां पिने थ्यंका उगु चीवर सुइके बीगु जुयाच्चन, चीवर सुइ सिधःगु इलय् 'लिहाँ वये तिनि लिहाँ वये तिनि धका मनन याना कथिन ल्यहें थनिथें च्वंबले थ्यंकः वल । उम्ह भिक्षुया नितिं उगु कथिन ल्यहें थनेगु भिक्षुपिं नापं कथिन ल्यहें थनिगु जुइगु खः । (७)

आदायवार गति समादायवार गति म्हतिं म्हतिं न्हेगू न्हेगू वार भेद दयाच्चन । छक्क खुगुली पक्कमनन्तिकवार मदु । विप्पकतगति दयाच्चन ।

निट्ठानन्तिक, सन्निट्ठानन्तिक व नासनन्तिक थुपिं स्वंगू वारत 'कारेस्सं' धयागु विशिष्ट पदद्वारा बनेजुया च्वन (अनं ल्यू) निट्ठानन्तिक, सन्निट्ठानन्तिक व नासनन्तिक थुपिं स्वंगू चीवरयात ज्वना वना सीमा पिने चीवर सुइ 'लिहाँ वये मखुत' धका (वनीगु जुयाच्च) ।

(अनं ल्यू) स्वंगूवारत उम्ह भिक्षुया 'लिहाँ वयेतिनि लिहाँ वये मखुत' धका धारण मयाःगु चित्तद्वारा हे क्वय् धयावयेधुगु विधि प्रबन्ध दयाच्चन ।

भिक्षु चीवर ज्वना वना 'लिहाँ वयेतिनि' धका वनीगु जुयाच्चन । सीमां पिने सुइ 'लिहाँ वयेमखुत' धका सुइगु खः, चीवर सुइ सिधइगु इलय् कथिन ल्यहें थनेगु जुइगु खः, निर्णय यायेगु अन्त दुगु ल्यहें थनेगु, चीवर तना नाश जुइगु अन्त दुगु ल्यहें थनेगु ताइगु अन्त दुगु ल्यहें थनेगु व चीवरयागु ई पुलावना ल्यहें थनेगु जुइगु खः, भिक्षुपिं नापं ल्यहें थनेगु नं जुइगु खः, थुकथं (आदायवार) पन्नरसक जुइगु खः ।

समादायवार नं भिन्त्यागू पन्नरसक जुयाच्चन । हानं विप्पकत पदलिसे नापं दुगु आदाय सत्तरसक समादाय सत्तरसक निगू नं अथे हे दक्वं उगु उगु प्यंगू वारत भिन्त्यागू प्रबन्ध दयाच्चन ।

चीवर प्राप्त जुइगु चाहना मदइगुद्वारा, चीवर प्राप्त जुइगु चाहना दइगुद्वारा व याये बहःगुद्वारा, उपिं आशा मदइगु आदित स्वंगू दयाच्चन । उगु स्वंगूयात संक्षिप्तं सीकेमाः । स्वंगू स्वंगू म्हतिं म्हतिं भिन्निगू भिन्निगू वार दयाच्चन ।

थुगु स्कन्धकय् अप्पविलायनवारत गुंगू दयाच्चन । उगु स्कन्धकय् फासुविहारत न्याथी दयाच्चन । पलिबोध अपलिबोधत निगू दयाच्चन । (थुकथं) उदानयात संक्षिप्तं दयेका तल, थुगु रूपं कथिनस्कन्धक अन्त जुयाच्चन ।

थुगु कथिनस्कन्धकय् द्वलसक स्वंगू स्वंगू मध्यय् ..... विषय दुगु वस्तुत ११८-गूया वर्णन दुगु जुल ।

कथिनस्कन्धक क्वचाल ।

द. चीवरक्खन्धक

चीवरस्कन्धक

२०२. जीवकवत्थु

जीवक कथावस्तु

३२६. उगु समयय् भगवान् बुद्ध राजगृहय् वेलुवनय् कलन्दक निवापय् बिज्यानाच्चन । उगु समयय् वैशाली धनधान्य सम्पन्नगु जुयाच्चन, आपालं मनूत नं, विभिन्न प्रकारया मनूतयगु हुलं नं दयाच्चन, सुभिक्ष नं जुयाच्चन । न्हेद्वः न्हेसः न्हेगू प्रासाद, न्हेद्वः, न्हेसः न्हेगू कुटागार, न्हेद्वः न्हेसः न्हेगू बगीचा, न्हेद्वः न्हेसः न्हेगू पुखू दुगु जुयाच्चन । अम्बपाली गणिका तःसकं बांलाम्ह जुयाच्चन, स्वये यइपुसे च्वंम्ह चित्तयात प्रसन्न तायेकीम्ह उत्तमगु वर्ण दुगु शरीरं सम्पन्नम्ह, प्याखं ल्हुइगु, मे हालेगु बाजं थायेगुली दक्षम्ह, इच्छा दु दुपिं मनूत वने ज्यूगु जुया न्येतका दामं बहःनी वनीगु जुयाच्चन । वयागु कारणं याना वैशाली भः भः धायेक शोभा दुगु जुयाच्चन ।

अले राजगृहय् च्वंम्ह गांया साहु वैशाली छुं छगू ज्यां वन । राजगृहय् च्वंम्ह गांया साहु धन धान्य सम्पन्नगु, आपालं जनता दुगु, विभिन्न प्रकारया मनूतयगु हुल दुगु, सुभिक्षगु, न्हेद्वः न्हेसः न्हेगू प्रासाद दुगु, न्हेद्वः न्हेसः न्हेगू कूटागार दुगु, न्हेद्वः न्हेसः न्हेगू बगीचा, न्हेद्वः न्हेसः न्हेगू पुखू दुगु वैशाली व तःसकं बांलाम्ह स्वये यइपुसे च्वंम्ह, चित्त प्रसन्न तायेकीम्ह, उत्तमगु वर्ण दुगु शरीरं सम्पन्नम्ह, प्याखं ल्हुइगुली, मेहालेगुली, बाजं थायेगुली दक्षम्ह, इच्छा दु दुपिं मनूत वने ज्यूगु जुया न्येतका दामं बहःनी वनीगु, थःगु कारणं वैशाली भन जक शोभा दयेका च्वंम्ह अम्बपाली गणिकायात नं खन ।

३२७. अले राजगृहय् च्वंम्ह गांया साहु वैशाली उगु ज्या सिधयेका हानं राजगृहय् लिहाँ वल । गन मगधया जुजु श्रेणीय बिम्बिसार दु, अन वन । वना मगधया जुजु श्रेणीय बिम्बिसारयात थथे धाल— “महाराज ! वैशाली धनधान्यं सम्पन्न आपालं मनूत विभिन्नप्रकारया मनूतयगु हुलं जाः, सुभिक्ष, न्हेद्वः प्रासाद । ..... वयागु कारणं वैशाली भन जक शोभा दयाच्चन । महाराज ! भी नं गणिका छम्ह तये दःसा ज्यू ।” भणे ! अथे जूसा गुम्ह गणिकायात छिमि तयेगु इच्छा दु, उम्ह कुमारीयात अम्बपालीथे जाःम्ह माला हति ।

उगु समयय् राजगृहय् सालवती धयाम्ह कुमारी तःसकं बांलाम्ह जुयाच्चन । स्वये यइपुसे च्वंम्ह चित्तयात प्रसन्न तायेकीम्ह उत्तमगु वर्ण दुगु शरीरं सम्पन्नम्ह जुयाच्चन । अले राजगृहय् च्वंम्ह गांया साहु सालवती कुमारीयात गणिकायारूपय् तयाबिल । सालवती गणिका गुलिचां मदुवं प्याखं ल्हुइगुली मेहालेगुली बाजं थायेगुली दक्षम्ह जुल । इच्छा दु दुपिं मनूत वने ज्यूगु जुया सच्छि दामं बहःनी वनीगु जुयाच्चन ।

सालवती गणिका गुलिचां मदुवं गर्भवती जुल । अले सालवती गणिकायात थथे जुल - “गर्भिणी मिसात मिजंतय् यइमखु, जित सुना नं ‘सालवती गणिका गर्भिणी’ धका सिल धाःसा जिगु सत्कार फुक भंग जुइ, जि बिरामी धका सिइके बिइ दःसा ज्यू ।” अले सालवती गणिकां पालेयात हुकुम बिल - “भणे पाले, सु मिजंत दुछ्ववया हये मते, गुम्हसिनं जित न्यनी उम्हसित म्हमफु धका सिइके ब्यु ।” “आर्य, ज्यू” व पाले सालवती गणिकाया खँ स्वीकार यात ।

सालवती गणिकां उगु गर्भ परिपक्क जुइवं कयँ बुइकल । सालवती गणिकां दासीयात हुकुम बिल - “अय् थ्व मचायात पुलांगु हासाय् तथा यंका भोखाय् धू द्विचिनिगु थासय् वाछ्ववया वा ।” “आर्या, ज्यू ।” व दासीं सालवती गणिकाया खँ स्वीकार याना व मचायात पुलांगु हासाय् तथा भोखाय् वां छ्वयातःगु धूद्वय् वाछ्वल ।

३२८. उगु समयय् अभय राजकुमार न्हिने हे राजदरवारय् वंबले व मचायात कोतय्सं चाहुइका च्वंगु खन, खना मनुतय्के न्यन - “भणे ! कोखं चाहुइका च्वंगु थ्व छु ?” राजकुमार ! मचा खः । भणे ! म्वानि ला ? म्वानि राजकुमार । अथे जूसा भणे, व मचायात जिगु अन्तःपुरय् यंका धाइयात पाले याना ति धका ब्यु । “ज्यू, राजकुमार” धका उषिं मनुतय्सं अभय राजकुमारयागु खँ स्वीकार याना व मचायात अभय राजकुमारया अन्तःपुरय् यंका, धाइयात बिल “पालेयाना तथा दिसँ ।” व मचाया जीवतीति धइगु शब्दं याना “जीवक” धका नां तल । राजकुमारपित्तं पाले याना तःम्ह जुया “कौमारभृत्य” धका नं नां तल । अले जीवक कौमारभृत्य गुलिचा मदुवं ज्ञां दुम्ह जुयावल । (सिइकेफुम्ह जुल) जीवक कौमारभृत्य गन अभय राजकुमार दु, अन वन । वना अभय राजकुमारयात थथे धाल - “राजकुमार ! जिमि मां सु ? अबु सु ?” भणे जीवक ! जिं छिमि मां मस्यु, अबु ला जि हे खः, जिं छन्त पाले याना तथा । अले जीवक कौमारभृत्ययात थथे जुल - “थ्व राजकुलय् शिल्प विद्या मसयेकं म्वाना च्वने अःपु मजू । जिं शिल्प विद्या स्यने दःसा ज्यू ।”

३२९. उगु समयय् तक्षशिलाय् दिशाप्रामोक्ष वैद्यं वासः याना च्वंगु जुयाच्वन । अले जीवक कौमार भृत्यु अभय राजकुमारयाके न्यना गन तक्षशिला दु, अन थ्यंकः वन, वना व वैद्ययात थथे धाल - “आचार्य ! जि शिल्प विद्या स्यना कायेगु इच्छा दु ।” भणे जीवक ! अथे जूसा स्यना बिइ । अले जीवक कौमारभृत्यं आपालं स्यना काइगु जुयाच्वन, अःपुक स्यना काइगु जुयाच्वन, बांलाक धारण याइगु नं जुयाच्वन । स्यना काक्व लोममंम्ह जुल । जीवक कौमारभृत्ययात न्हेदँ बिते जुइवं थथे जुल - “जिं आपालं स्यना कया, यक्व यक्व स्यना कया, बांलाक धारण याना, जिके स्यना काक्व लोममं, जिं न्हेदँतक अध्ययन याना नं शिल्प विद्या अन्त जूगु सिइके मफु, गबले थ्व शिल्प विद्या अन्त जूगु सिइके दइ ?”

अले जीवक कौमारभृत्य गन व वैद्य दु, अन वन, वना व वैद्ययात थथे धाल - “आचार्य ! जिं आपालं स्यना कया, यक्व यक्व स्यना कया, बांलाक धारणा याना, जिं स्यना काक्व लोममं, न्हेदँ अध्ययन याना नं शिल्प विद्याया अन्त सिइके मफु, गबले शिल्पविद्याया अन्त सिइके दइ ?”

भणे जीवक ! अथे जूसा क्वकिचा ज्वना तक्षशिला छ्वाख्येरं छ्गू योजन चाहिला वासः छुं लगे मजूगु गुगु वस्तु खनि उगु कया हति । “आचार्य ज्यू” धका जीवक कौमारभृत्यं उम्ह वैद्यया खँ स्वीकार याना क्वकिचा ज्वना तक्षशिला छ्वाख्येरं छ्गू योजन चाहियुवंबले वासः लगे मजूगु छुं चीज मखं । अले जीवक कौमारभृत्यं गन व वैद्य दु अन वन, वना व वैद्ययात थथे धाल - “आचार्य ! तक्षशिला छ्वाख्येरं छ्गू योजन चाहियुवनाबले वासः लगे मजूगु छुं चीज मखना ।” “भणे जीवक ! छंत थुलि दयेवं जीविका याउँक यायेत गात ।” जीवक कौमारभृत्ययात लँ खर्च भतिचा बिल । जीवक कौमारभृत्य उगु भतिचा लँ

खर्च ज्वना गन राजगृह दु, अन लिहाँ वल । जीवक कौमारभृत्यया भतिचा लँ खर्च बिचय् साकेतय् फुगु जुयाच्चन । अले जीवक कौमारभृत्ययात थथे जुल - “ध्व लँ कान्तार खः, अल्प मात्र लः दुगु अल्पमात्र नये त्वनेगु दुगु वनेत अःपु मजू । जिं लँ खर्च माले दःसा ज्यू ।”

२०३. सेटिठभरियावत्थु श्रेष्ठिभार्या कथावस्तु

३३०. उगु समयय् साकेतय् साहुनीया न्हेदँतक कपाः स्याःगु रोग जुयाच्चन । आपालं ततःधपिं दिशाप्रामोक्ष वैद्यपिं वया रोग लायेके मफुगु जुयाच्चन । आपालं लुँ वहःज्वना वनेधुंकल । जीवक कौमारभृत्य साकेतय् दुहाँ वना मनूतय्के न्यन - “भणे ! सु म्हमफु ? सुयात वासः याये ।” आचार्य ! ध्व साहुनीया न्हेदँतक कपाः स्याःगु जुयाच्चन, आचार्य भासँ, साहुनीयात वासः याना दिसँ । अले जीवक कौमारभृत्य गन श्रेष्ठ गृहपतिया छँ दु, अन वन । वना पालेयात अन्हे यात, भणे पाले, हुँ, साहुनीयात धाः “आर्या, वैद्य वयाच्वंगु दु, वं छित स्वयेगु इच्छा यानाच्चन ।” “आचार्य ! ज्यू” धका व पाले जीवक कौमारभृत्ययागु खँ स्वीकार याना गन साहुनी दु, अन वन । वना साहुनीयात थथे धाल - “आर्या ! वैद्य वयाच्चन, वं छित स्वयेगु इच्छा यानाच्चन ।” भणे पाले, गथे च्वंम्ह वैद्य । आर्या ! ल्याय्म्हम्ह । भणे पाले, म्वाल जित ल्याय्म्हम्ह वैद्य छुयाइ, आपालं ततःधपिं दिशाप्रामोक्ष वैद्यपिं वया निरोग याये मफु, आपालं लुँ वहःज्वना वनेधुंकल । अले व पाले गन जीवक कौमारभृत्य दु, अन वन, वना जीवक कौमारभृत्ययात थथे धाल - “आचार्य ! साहुनी नं थथे धाल - भणे पाले ! जित ल्याय्म्हम्ह वैद्य छु याइ, तःसकं ततःधपिं दिशाप्रामोक्ष वैद्यपिं वया निरोग याना बिइमफु, यक्व लुँ वहः यकेधुंकल ।” भणे पाले ! हुँ, साहुनीयात धा “आर्या ! वैद्य थथे धाल, आर्या ! न्हापां छुं बिइ म्वाःनि, गबले निरोगी जुइ, अबले गुगु इच्छा दु, उगु व्यु ।”

“ज्यू, आचार्य ।” व पाले जीवक कौमारभृत्यया खँ न्यना गन साहुनी दु, अन वन । वना साहुनीयात थथे धाल - “आर्या ! वैद्य थथे धाल, आर्या ! न्हापां छुं बिइ म्वाःनि, गबले निरोग जुइ, अबले गुगु इच्छा दु, उगु बिया दिसँ ।”

भणे पाले ! अथे जूसा वैद्य व्वना हति । “आर्या ज्यू” धका व पालें साहुनीया खँ न्यनागन जीवक कौमारभृत्य दु, अन वन । वना जीवक कौमारभृत्ययात थथे धाल - “आचार्य ! छित साहुनी नं सःताच्चन ।”

अले जीवक कौमारभृत्य गन साहुनी दु, अन वन । वना साहुनीया रोग सिइका (जाँचे याना) साहुनीयात थथे धाल - “आर्या ! घ्यः छपास माल ।” साहुनी नं जीवक कौमारभृत्ययात घ्यः छपास बिइकल । जीवक कौमारभृत्यं छपास घ्यलय् अनेक प्रकारया वासः मिले याना साहुनीयात खाटाय् थसःपायेक गोतुइका न्हासे नस थंके बिल । उगु घ्यः नस थंबले म्हुतुं ल्हवइगु जुयाच्चन । साहुनी नं फिकदानी थू याना दासियात धाल - “याकनं ध्व घ्यः कपाचं तिका का ।”

अले जीवक कौमारभृत्ययात थथे जुल - “आश्चर्य ! गुलि जक नुगःस्याःम्ह, थुजागु वाँछवयेबहःगु घ्यःयात हे कपाचं तिके बियाच्चन । जिगु उलि मछि मू वंगु वासःत परे जुयाच्चन, जित ध्वं छु फीस बिइगु खइला ?”

साहुनी नं जीवक कौमारभृत्यया मन सुख मदयेकुगु सिइका जीवक कौमारभृत्ययात थथे धाल - “आचार्य ! छिं छाय् मन स्यंकागु ?”

थनजित थथे जुल - "आश्चर्य ! गुलि जक नुगः स्याःम्ह, थुजागु वांछ्वयेबःहगु घ्यः कपाचं तिके बियाच्वन । जिगु उलिमछि मू वंगु वासःत परे जुयाच्वन, थ्वं जितः छु फीस बिइ ।"

आचार्य ! जिपिं छें च्वपिसं थुजागु संयम सिइका तयेमाः, थ्व घ्यः च्योत वा ज्यामितयूत तुती बुइत जूसां ज्यू मत च्याकेया निंतिं लुइत जूसां ज्यू । आचार्य ! छिं मन स्यंका दि म्वाः । छिगु फिसय् हानि जुइमखु ।

जीवक कौमारभृत्यं साहुनी न्हेदँतक (कपाः) छ्योँ स्याना वंगुयात छको जक नस थंबले हटे जुल । साहुनीया निरोग जूगुलिं जीवक कौमारभृत्ययात प्यद्रः दां बिल । काय्महसिनं "जिमि मांया निरोग जुल" धका प्यद्रः दां बिल । भौमचां नं "जिमि मांजुया निरोग जुल" धका प्यद्रः दां बिल । श्रेष्ठि गृहपति नं "जिमि जहानया निरोग जुल" धका प्यद्रः दां, दास नं दासि नं सलं सालिगु रथ नं बिल ।

अले जीवक कौमारभृत्यं उगु भिंखुद्रः दां ज्वना दास नं दासि नं सलं सालिगु रथ नं ज्वना गन राजगृह दु, अन लिहाँ वल । छसिकथं राजगृहय् गन अभय राजकुमार दु, अन वन । वना अभय राजकुमारयात थथे धाल - "राजकुमार ! थ्व जिगु न्हापांगु ज्याया भिंखुद्रःदां दास नं दासि नं सलरथ नं ग्रहण याना बिज्याहुँ, राजकुमार ! जित पालन याना तःगुया बदलाय् (पोषादनिक) खः ।"

भणे जीवक ! छन्त हे जुल । जिमिगु राजदरवारय् दुने छें दयेकि । "हवस्, राजकुमार !" जीवक कौमारभृत्यं अभय राजकुमारया खँ स्वीकार याना अभय राजकुमारया दरवारय् दुने छें दयेके बिल ।

२०४. बिम्बिसारराजवत्थु बिम्बिसार जुजुया कथावस्तु

३३१. उगु समयय् मगधया जुजु श्रेणिय बिम्बिसारया अलःकै वःगु जुयाच्वन । धोती हिं कीगु जुयाच्वन । महारानीपिसं खना गिजे याइगु "महाराज ! आः ऋतुमती जुल, महाराजया स्वां उत्पन्न जुल, महाराजया गुलिचां मदुवं बुइ ।" उकिं जुजु मछालाच्वन । मगधया जुजु श्रेणिय बिम्बिसारं अभय राजकुमारयात थथे धाल - भणे अभय, जिके थुजागु रोग जुयाच्वन, धोती हिं किगु जुयाच्वन, जित महारानीपिसं खना गिजेयात 'महाराज ! ऋतुमती जुल, महाराजया स्वां उत्पन्न जुल, महाराज ! गुलिचां मदुवं बुइ ।' भणे अभय, अजाम्ह वैद्ययात स्यू ला ? गुम्हसिनं जित वासः याइ ।"

महाराज ! थ्व जिमि जीवक वैद्य ल्याय्म्हम्ह भिंम्ह खः, वं महाराजयात वासः याइ । भणे अभय ! अथे जूसा जीवक वैद्ययात छ्वया हति, वं जित वासःयाइ । अभय राजकुमारं जीवक कौमारभृत्ययात धाल - भणे जीवक ! जुजुयात वासः या हुँ । "हवस्, राजकुमार !" जीवक कौमारभृत्यं अभय राजकुमारया खँ न्यना लुसिं वासः ज्वना गन मगधया जुजु श्रेणिय बिम्बिसार दु अन वन, वना मगधया जुजु श्रेणिय बिम्बिसारयात थथे धाल - "महाराज ! छिगु रोग क्यना दिसँ ।" जीवक कौमारभृत्यं मगधया जुजु श्रेणिय बिम्बिसारया अलःकै छको वासः इला बीवं हटे जुल । अले मगधया जुजु श्रेणिय बिम्बिसारया रोग लनेवं न्यास मिसातयूत फुक अलझारं तिका त्वके बिया छथासं द्रं चिंके बिया जीवक कौमारभृत्ययात थथे धाल - भणे जीवक ! न्यासः मिसातयूगु अलंकार फुक छन्त जुल ।" महाराज ! म्वाल । महाराजं जिं याना बियागु उपकार जक लुमंका तइ बिज्याहुँ । भणे जीवक ! अथे जूसा जित नं स्त्रीआगारय् नं बुद्धप्रमुख भिक्षुसघपिंत नं सेवा यायेगु या । "हवस्, महाराज !" जीवक कौमारभृत्यं मगधया जुजु श्रेणिय बिम्बिसारया खँ स्वीकार यात ।

२०५. राजगृह सेट्ठवत्थु राजगृह श्रेष्ठि कथावस्तु

३३२. उगु समयय् राजगृहश्रेष्ठिया न्हेदँतक छ्योँ स्याःगुत्वय् दुगु जुयाच्चन । आपालं ततःधंपिं दिशाप्रामोक्ष वैद्यपिं वया वासःयात नं निरोग याये मफु । यक्व लुँ वहः ज्वना वनेधुंकल । अभ्र वैद्यपिसं तकं त्वःतूगु जुयाच्चन । गुलिं वैद्यपिसं थथे धाल – “श्रेष्ठि गृहपति न्यान्हु दयेका सी ।” गुलिं वैद्यतय्सं थथे धाल – “श्रेष्ठि गृहपति न्हेन्हु दयेका सी ।” अले राजगृहया ग्रामवासीपितं थथे जुल – “थ्व श्रेष्ठि गृहपति जुजुयात नं ग्रामवासीपितं नं तःसकं उपकारीम्ह खः । अय्सा नं वैद्यतय्सं त्वःता बिल । गुलिं वैद्यपिसं थथे धाल – “श्रेष्ठि गृहपति न्यान्हुं सी ।” गुलिं वैद्यपिसं थथे धाल – “श्रेष्ठि गृहपति न्हेन्हुं सी ।” जुजुया जीवक वैद्य ल्याय्म्ह नं भिंम्ह नं खः । जिमिसं जुजुयाके श्रेष्ठि गृहपतियात वासः यायेत जीवक वैद्य फवना यंके दःसा ज्यु ।” अले राजगृहया ग्रामवासीपिं गन मगधया जुजु श्रेणिय बिम्बिसार दु, अन वन । वना मगधया जुजु श्रेणिय बिम्बिसारयात थथे निवेदन यात – “महाराज ! थ्व श्रेष्ठि गृहपति महाराजया नं ग्रामवासीपिनि नं आपालं उपकारीम्ह खः । अय्सां वैद्यतय्सं त्वःता बिल । गुलिं वैद्यतय्सं थथे धाल – ‘श्रेष्ठि गृहपति न्हेन्हु दयेवं सी ।’ महाराज ! जीवक वैद्ययात हुकुम बिया श्रेष्ठि गृहपतियात वासःयाके दःसा ज्यु ।”

अले मगधया जुजु श्रेणिय बिम्बिसारं जीवक कौमारभृत्ययात धाल – “भणे जीवक ! श्रेष्ठि गृहपतियात वासः याना वा हूँ ।” “हवस्, महाराज !” जीवक कौमारभृत्यं मगधया जुजु श्रेणिय बिम्बिसारया खँ स्वीकार याना गन श्रेष्ठि गृहपति दु, अन वन । वना श्रेष्ठि गृहपतिया रोग जाँचे याना श्रेष्ठि गृहपतियात थथे धाल – “गृहपति ! यदि छं रोग लन धाःसा जित छु बिइ ?” आचार्य ! फुक धनसम्पत्ति छिगु हे जुल, जिं नं छिम्ह दास जुइ । गृहपति ! छ छखेपाखें चुया न्हेलातक घने फु ला ? आचार्य ! जि छखेपाखें चुया न्हेलातक गोतुले फु । गृहपति ! छ मेगुपाखें चुया न्हेलातक गोतुला च्वने फुला ? आचार्य – जि न्हेलातक मेगुपाखें चुया गोतुला च्वने फु । गृहपति ! छ न्हेलातक थसः पाया घना च्वने फुला ? आचार्य ! जि न्हेलातक थसः पाया घना च्वने फु ।

जीवक कौमारभृत्यं श्रेष्ठि गृहपतियात खाटाय्गोतुइका खाटाय् न्याक चिना छ्योँया छ्यंगु फाया स्वापु फ्यना निम्ह प्राणीत लिक्कया आपालं मनूतय्त् क्यन “स्वया दिसं, थ्व निम्ह प्राणीत छम्ह चिधीम्ह छम्ह तःधीम्ह । गुपिं आचार्यपिसं थथे धाल – ‘श्रेष्ठि गृहपति न्यान्हु त्वालं सी ।’ इपि आचार्यपिसं थ्व तःधीम्ह की खनाश्रेष्ठि गृहपतिया न्त्यपु न्यान्हु दैबले फुइ । न्त्यपु फुइवं श्रेष्ठि गृहपति सी । उपिं आचार्यपिसं बांलाक हे खंगु जुल ।”

गुपिं आचार्यपिसं थथे धाल – “श्रेष्ठि गृहपति न्हेन्हु त्वालं सी ।” उपिं आचार्यपिसं चिधीम्ह की खन, श्रेष्ठि गृहपतिया न्त्यपु न्हेन्हु दइबले फुइ । न्त्यपु फुइवं श्रेष्ठि गृहपति सी । उपिं आचार्यपिसं बांलाक खंगु जुल । स्वापु स्वाना छ्योँया छ्यंगु सुया मलम तया बिल । अले श्रेष्ठि गृहपतिं न्हेन्हु कटे जुइवं जीवक कौमारभृत्ययात थथे धाल – आचार्य ! जि छखें चुया न्हेलातक गोतुले मफुत । गृहपति ! छ जिगु खँ स्वीकार यानागु मखु ला ? आचार्य ! जि न्हेलातक छखेपाखें चुया गोतुले फु । आचार्य ! जि स्वीकार यानागु खः, अय्सा जि सी, जि छखेपाखें चुया न्हेलातक घने मफुत । गृहपति ! अथे जूसा छ मेगुपाखें चुया न्हेलातक गोतुला च्वं ।”

अले श्रेष्ठि गृहपतिं न्हेन्हु कटे जुइवं जीवक कौमार भृत्ययात थथे धाल – “आचार्य ! जि मेगुपाखें नं न्हेलातक गोतुले मफुत ।” गृहपति ! छ जिगु खँ स्वीकार यानागु मखुला ? “आचार्य ! जि मेगुपाखें

चुया न्हेला गोतुले फु ।” आचार्य ! जिं स्वीकार यानागु खः, अयसा जि सी, जि मेगुपाखें न्हेलातक गोतुले मफुत । गृहपति ! अथे जूसा थसःपाया न्हेलातक गोतुला च्वं । अले श्रेष्ठि गृहपतिं न्हेन्हु कटे जुइवं जीवक कौमारभृत्ययात थथे धाल – “आचार्य ! जि थसःपाया न्हेलातक गोतुले मफुत ।” गृहपति ! छं जिगु खं स्वीकार यानागु मखुला ? आचार्य ! जि थसःपाया न्हेलातक गोतुला च्वने फु । आचार्य स्वीकारयानागु खः । अयसां जि सी, आचार्य जि न्हेलातक थसःपाया गोतुला च्वने मफुत । गृहपति ! जिं छन्त थथे मधाःगु जूसा, छन्हु नं गोतुले फइ मखु । थथे जुइ धका न्ह्यवः हे जिं सीका कया । “स्वंगू हप्तां श्रेष्ठि गृहपतिया निरोगी जुइ ।” निरोगी जुल, गृहपति ! छं दँ । जित छु बिइ धयागु लुमनि ला ? आचार्य ! फुक धन सम्पत्ति छिगु हे जुल, जि नं छिम्ह दास । गृहपति ! म्वाल, छं फुक धन सम्पत्ति जित बिइमते, जिम्ह दास नं जुइ म्वाल, जुजुयात छगू लाख । जित छगू लाख (जक) व्यु । अले श्रेष्ठि गृहपतिं म्हफुम्ह जुया जुजुयात छगू लाख जीवक कौमारभृत्ययात छगू लाख बिल ।

२०६. सेट्ठिपुत्तवत्थु श्रेष्ठिपुत्र कथावस्तु

३३३. उगु समयय् वाराणसीया श्रेष्ठिपुत्रया त्यांग्रा पुला म्हिता च्वंम्हसिया आलपति गथःचिंगु रोग जुयाच्वन । गुगु रोगं यागु त्वंसां पचे मज्जूगु जुयाच्वन । जा नसां पचे मज्जूगु जुयाच्वन । भारा पिसाब नं खुलष्ट मज्जूगु जुयाच्वन । व श्रेष्ठिपुत्र उगु रोगं गंसि जुयाच्वन । गनावंगु दुर्वर्णगु, म्हासु-म्हासु धाःगु, हिनु छिंछिं दुगु शरीर दुम्ह जुयाच्वन । अले वाराणसीया श्रेष्ठियात थथे जुल – “जिमि काय्या थुजागु रोग जुयाच्वन कि गुगु रोगं यागु त्वंसां पचे मज्जू, जा नसां पचे मज्जू, भारा पिसाब नं खुलष्ट मज्जू, व उगु रोगं गंसि जूगु, गना वंगु, म्हासु-म्हासु धाःगु, हिनु छिंछिं दुगु शरीर जुयाच्वन । जि राजगृहय् वना जिमि काय्यात वासः याकेत जुजुयाके जीवक वैद्य फ्वना हये दःसा ज्यू ।” वाराणसी च्वंम्ह श्रेष्ठि राजगृहय् वना गन मगधया जुजु श्रेणिय बिम्बिसारं दु, अन वन । वना मगधया जुजु श्रेणिय बिम्बिसारयात थथे निवेदन यात – “महाराज ! जिमि काय्या थुजागु रोग जुयाच्वन, गुगु रोगं यागु त्वंसां पचे मज्जू, जा नसां पचे मज्जू, भारा पिसाब नं खुलष्ट मज्जू, व उगु रोगं गंसिम्ह सुखुगंम्ह, दुर्वर्णम्ह, म्हासु-म्हासु धाःगु, हिनु छिंछिं दुम्ह जुयाच्वन । महाराज ! जिमि काय्यात वासःयायेत जीवक वैद्ययात धया बिज्यासा ज्यू ।”

अले मगधया जुजु श्रेणिय बिम्बिसारं जीवक कौमारभृत्ययात हुकुम बिल – “भणे जीवक ! वासाणसी वना वाराणसीया श्रेष्ठिपुत्रयात वासः याना वा ।” “हवस्, महाराज !” धका जीवक कौमारभृत्यं मगधया जुजु श्रेणिय बिम्बिसारया खँ न्यना वाराणसी वना गन वाराणसी च्वंम्ह श्रेष्ठिपुत्र दु, अन वन, वना वाराणसीया श्रेष्ठिपुत्रया रोग जाँचे याना मनूतय्त हटे याना पर्दां चाहुइका थामे चिना कलाःम्हसित न्ह्योने तया प्वाःया छ्यंगु फाया आलपति गथः पिकया कलाःम्हसित क्यन “स्वः, छिमि भातया रोग, थुकिं यागु त्वंसां बांलाक पचे मज्जूगु, जा नसां बांलाक पचे मज्जूगु, भारा पिसाब खुलष्ट मज्जूगु । उकिं थ्व गंसि जुगु, सुखु गना वंगु, दुर्वर्ण जूगु, म्हासु-म्हासु धाःगु, हिनु छिंछिं दुगु शरीर जुयाच्वन ।” आलपति गथः फ्यना आलपति न्हापायागु थासय् तया प्वाःया छ्यंगु सुया मलम तयाबिल । अले वाराणसी च्वंम्ह श्रेष्ठिपुत्रया गुलिचां मदुवं निरोग जुल । अले वाराणसी च्वंम्ह श्रेष्ठिं “जिमि काय् निरोग जुल” धका जीवक कौमारभृत्ययात भिंखुदुः दां बिल । जीवक कौमारभृत्य उगु भिंखुदुः दां ज्वना हानं राजगृहय् लिहाँ वल ।

२०७. पञ्जोतराजवत्थु प्रद्योत राज कथावस्तु

३३४. उगु समयय् जुजु प्रद्योतया म्हासु-म्हासु धाःगु रोग जुयाच्चन । आपालं ततःधपिं दिशाप्रामोक्ष वैद्यपिं वया रोग लायेके मफुगु जुयाच्चन । आपालं लुँ वहः ज्वना वनेधुंकल । अले जुजु प्रद्योतं मगधया जुजु श्रेणिय बिम्बिसारयाथाय् दूत छ्ववया बिल “जिके थुजागु रोग जुयाच्चन, महाराज, व रोग वासः यायेत जिथाय् जीवक वैद्य छ्ववया हया बिज्याःसा ज्यू ।” मगधया जुजु श्रेणीय बिम्बिसारं जीवक कौमारभृत्ययात हुकुम बिल “भणे जीवक ! उज्जनय् वना प्रद्योत जुजुयात वासःया हूँ ।” “हवस्, महाराज !” धका जीवक कौमारभृत्यं मगधया जुजु श्रेणिय बिम्बिसारया खँ स्वीकार याना उज्जनय् वना गन प्रद्योत जुजु दु, अन वन, वना प्रद्योत जुजुयात रोग जाँचे याना प्रद्योत जुजुयात थथे धाल – “घ्यः बिया बिज्याहूँ, महाराज ! घ्यः दायेके, महाराज उगु घ्यः त्वना बिज्यायेमाः ।”

भणे जीवक ! म्वाल । छं गुग घ्यः मदुगु वासलं निरोगयाये फु, उगु जक या । जित घ्यः घचाइपुसे च्वं । अले जीवक कौमारभृत्ययात थथे जुल – “थ्व जुजुयात थुजागु रोग जुयाच्चन, विना घ्यःलं निरोग याये फइमखु, जिं घ्यः दायेका काषाय वर्ण, काषाय गन्ध, काषाय रस वयेके दःसा ज्यू ।” अले जीवक कौमारभृत्यं अनेक वासलं घ्यः मिले याना काषाय वर्ण, काषाय गन्ध, काषाय रस वयेकल । जीवक कौमारभृत्ययात थथे जुल – “थ्व जुजुया घ्यः त्वना पचे जुइवं धक्का वइ । थ्व जुजु हारांम्ह, जित स्याके बिइ नं फु, जिं न्हयवःहे न्यना तये दःसा ज्यू ।” अले जीवक कौमारभृत्यं गन प्रद्योत जुजु दु, अन वन, वना प्रद्योत जुजुयात थथे धाल – महाराज ! जिपिं वैद्य धइपिनि मुहुतं स्वया (साइतं) जडिबुटिया हाः ल्यूवनेमाः, वासः दयेकेमाः, महाराज ! सल किसितय्गु गलय् व ध्वाखाय् धया तये तःसा ज्यू – “जीवकया गुगु वाहनं वनेगु इच्छा दु, उगु वाहनं वंके ब्यु । गुगु द्वारं वनेगु इच्छा दु, उगु द्वारं छ्ववया ब्यु । गुगु समयय् वनेगु इच्छा दु, उगु समयय् वने ब्यु । गुगु समयय् दुहाँ वयेगु इच्छा दु, उगु समयय् दुहाँ वयेके ब्यु ।” अले प्रद्योत जुजुं वाहनागारय् ध्वाखाय् नं हुकुम बिल – “जीवकया गुगु वाहनं वनेगु इच्छा दु, उगु वाहनं वने ब्यु । ..... गबले दुहाँ वयेगु इच्छा दु, अबले दुहाँ वये ब्यु ।”

उगु समयय् प्रद्योत जुजुया भद्वति धयाम्ह किसि न्यासःगू योजन वने फुम्ह दयाच्चन । जीवक कौमारभृत्यं प्रद्योत जुजुयात घ्यः लःल्हाना बिल – “महाराज ! काषाय त्वना बिज्याहूँ ।” जीवक कौमारभृत्य प्रद्योत जुजुयात घ्यः त्वंका हस्तिशालाय् वना भद्वति किसि गया उज्जैन नगरं पिहाँ वन ।

प्रद्योत जुजुयात उगु घ्यः त्वना पचे जुइवं धक्का वल । अले प्रद्योत जुजुं मनूतय्त थथे धाल – “भणे ! दुष्टम्ह जीवकं घ्यः त्वंकल, भणे ! छिमिसं जीवक वैद्ययात माला हति । महाराज ! भद्वति किसि गया उज्जैन नगरं पिहाँ वनेधुंकल । उगु समयय् प्रद्योत जुजुया काक धयाम्ह दास ख्खीगूयोजन वने फुम्ह दयाच्चन । अमनुष्यया कारणं जन्म जुम्ह खः । अले प्रद्योत जुजुं काक दासयात हुकुम बिल— भणे ! हूँ, जीवकवैद्ययात माला हति । ‘आचार्य ! छित जुजुं ब्वना हति’ धाल । भणे काक ! थुपिं वैद्य धइपिं तःसकं मायालु, वं ब्युगु छुं चीज ग्रहण याये मते ।”

अले काक दासं जीवक कौमारभृत्ययात लँय् बिचय् कौशाम्बी जलपान यानाच्वंगु ध्वः दुल । काक दासं जीवक कौमारभृत्ययात थथे धाल – “आचार्य ! छित जुजुं ब्वना हति” । भणे काक ! नये सिमधःतले पिया च्वं, भणे काक ! ना, छं नं नः । आचार्य ! म्वाल । जुजुया हुकुम दु, “भणे काक ! थुपिं वैद्य धइपिं तःसकं माया सः, वयागु छुं चीज ग्रहण याये मते ।”

उगु समयय् जीवक कौमारभृत्यं लुसिं वासः किका अम्ब नया च्वंच्वन, लः नं त्वना च्वन । अले जीवक कौमारभृत्यं काक दासयात थथे धाल - “भणे काक ! ना, अम्ब नं नः, लः नं त्वं ।” काक दासं “थ्व वैद्यं अम्ब नं नल, लः नं त्वन । छुं हानि (मभिंगु) याइ मखु जुइमाः” धका अम्ब बाग नं नल, लः नं त्वन । अले काक दासं जीवक कौमारभृत्ययात थथे धाल - “आचार्य ! जि म्वाइ तिनि ला ?” “काक ! ग्याये म्वा, छ नं निरोग जुइ, जुजु नं निरोग जुइ । व जुजु हारांम्ह जित स्याके बिइ । उकिं जि वये मखु ।” धका भद्वति किसि काकयात लः ल्हाना गन राजगृह दु, अन वन । छसिकथं गन मगधया जुजु श्रेणिय बिम्बिसार दु, अन वन, वना मगधया जुजु श्रेणिय बिम्बिसारयात थ्व खं कन ।

भणे जीवक ! लिहाँ मवंगु भिं हे जुल । व जुजु हारांम्ह । छन्त स्याये नं फु । अले प्रद्योत जुजु निरोग जुइका जीवक कौमारभृत्ययाथाय् दूत छ्वया हल - “जीवक ! वा छन्त तःधंगु सिरपा बिइ ।” आर्य ! म्वाल । महाराजं जिगु उपकार जक लुमंका तया बिज्याहं ।

२०८. सिवेय्यकदुस्सयुगकथा शिवि राष्ट्रय् उत्पन्न जूगु कापः निज्वः

३३५. उगु समयय् जुजुया शिवि देशय् वने जूगु छज्वः कापः उत्पन्न जूगु जुयाच्वन । आपालं कापत आपालं ज्वःज्वःगु कापःत, आपालं ज्वःज्वःगु लं सः कापःत आपालं ज्व ज्वःगु दूलं दूः कापः आपालं ज्वःज्वःगु लखं लख कापः छगू लाखगु अग्रगु नं श्रेष्ठगु नं भिंगु नं उत्तमगु नं तःसकं उत्तमगु जुयाच्वन । अले प्रद्योत जुजुं उगु शिवि देशय् वने जूगु ज्वःज्वःगु कापः जीवक कौमार भृत्ययात छ्वया बिल । जीवक कौमार भृत्ययात थथे जुल - जिगु थ्व शिवी देशय् वने जूगु छज्वः कापः प्रद्योत जुजुं बिया हल आपालं कापः आपालं ज्वःज्वःगु सच्छिगु कापः आपालं ज्वःज्वःगु द्दच्छिगु कापः आपालं ज्वःज्वःगु खां लःख कापः अग्रगु श्रेष्ठगु भिंगु उत्तमगु व तःसकं उत्तमगु कापः जुयाच्वन । थ्व वसपोल भगवान् अरहत् सम्यक्सम्बुद्ध व मगधया जुजु श्रेणिय बिम्बिसार बाहेक मेपिं सुयात नं लायक मजू ।”

२०९. समत्तिंस विरेचनकथा स्वीक्वः दिसा जुइके ब्यूगु कथावस्तु

३३६. उगु समयय् भगवान् बुद्धया शरीरय् वायु इत्यादि दोष अप्वः जूगु जुयाच्वन । तथागतं आयुष्मान् आनन्दयात सःता बिज्यात - “आनन्द ! तथागतया शरीरय् वायु इत्यादि दोष अप्वः जुयाच्वन । तथागतया भारा जुइगु वासः त्वनेगु इच्छा जुयाच्वन ।” अले आयुष्मान् आनन्द गन जीवक कौमारभृत्य दु, अन वन, वना जीवक कौमारभृत्ययात थथे धाल - “आवुसो जीवक ! तथागतया शरीरय् वायु इत्यादि दोष अप्वः जुयाच्वन । तथागतया भारा जुइगु वासः त्वनेगु इच्छा यानाच्वन ।”

भन्ते आनन्द ! अथे जूसा तथागतया शरीरयात निन्हु स्वन्हु चिकनं बुया क्यातुसे च्वंकातइ बिज्याहं । आयुष्मान् आनन्दं भगवान् बुद्धयात निन्हु स्वन्हु चिकनं बुया क्यातुसे च्वंका गन जीवक कौमार भृत्य दु, अन वन, वना जीवक कौमारभृत्ययात थथे धाल - “आवुसो जीवक ! तथागतया शरीर क्यातुसे च्वनेधुंकेल, आः समय जुल ।” अले जीवक कौमारभृत्ययात थथे जुल “भगवान् बुद्धयात मामुलिगु भारा

जुइगु वासः बिइगु जितः योग्य मज्यू ।” थथे मती तथा स्वंगू पलेस्वाँया दँने अनेक प्रकारया वासलं फिजे याना गन भगवान् बुद्ध दु, अन वन । वना पलेस्वाँया दँ छगू तथागतयात लः ल्हाना बिल – “भन्ते भगवन् शास्ता ! न्हापां थ्व पलेस्वाँया दँ नंतुना बिज्याहुँ । छःपित थुकिं भिको भारा जुइकि ।” तथागतयात निगूगु पलेस्वाँया दँ लः ल्हाना बिल – “भन्ते ! छःपिसं थ्व निगूगु पलेस्वाँया दँ नंतुना बिज्याहुँ । छःपित थुकिं भिको भारा जुइ कि ।” भन्ते ! छःपिसं थ्व स्वंगूगु पलेस्वाँया दँ नंतुना बिज्याहुँ । छःपित थुकिं भिकवः भारा जुइकि ।” तथागतयात थुकथं स्वीक्वः भारा जुइकी । अले जीवक कौमारभृत्य बुद्धयात स्वीक्वः भारा जुइगु वासः बिया बुद्धयात अभिवादन याना प्रदक्षिणा याना लिहाँ वन । लुखा खलुं पिने पिहाँ वंम्ह जीवक कौमार भृत्ययात थथे जुल – “भगवान् बुद्धयात स्वीको भारा जुइगु वासः बिया वया तथागतया शरीरय् वायु इत्यादि दोष अप्वः जुयाच्वन । बुद्धयात स्वीको भारा जुइ कि जुइ मखु । बुद्धयात नीगुको जक भारा जुइकी । अथे नं वसपोलं भारा जुइधुंका मोल्हुया बिज्याइ । मोल्हुइधुंका वसपोलयात छको भारा जुइ । बुद्धयात थुकथं स्वीको भारा जुइकि ।”

अले भगवान् बुद्धं जीवक कौमारभृत्यया मनया कल्पना थःगु (मनं) सिइका आयुष्मान् आनन्दयात सःता बिज्यात – आनन्द ! थन लुखाखलुं पिहाँ वंम्ह जीवक कौमारभृत्ययात थथे जुल – ‘जिं भगवान् बुद्धयात स्वीको भारा जुइगु वासः बिया । तथागतया वायु इत्यादि दोष अप्वः जुयाच्वन । बुद्धयात स्वीको भारा जुइ मखु । वसपोलयात नीगुको भारा जुइ । अथे नं वसपोलं भारा जुइधुंका मोल्हुया बिज्याइ । मोल्हुइधुंका वसपोलयात छको भारा जुइ । वसपोलयात थुकथं स्वीको भारा जुइ ।’ आनन्द ! अथे जूसा क्वालः ठीक या ।” हवस् भन्ते ! आयुष्मान् आनन्दं बुद्धया वचन स्वीकार याना क्वालः ठीक यात ।

अले जीवक कौमारभृत्य गन भगवान् दु, अन वन । वना भगवान् बुद्धयात अभिवादन याना छसिलिक्क फेतुत । छसिलिक्क फेतुना च्वंम्ह जीवक कौमारभृत्यं भगवान् बुद्धयाके थथे न्यन – “भन्ते भगवन् ! छःपिनि भारा जुल ला ?” जीवक ! भारा जुल । भन्ते ! जित थन लुखां पिहाँ वनावले थथे जुल – “जिं छःपित स्वीको भारा जुइगु वासः बिया वना, तथागतया ..... थुकथं छःपित स्वीको भारा जुइ ।” भन्ते भगवन् ! मोल्हुया बिज्याहुँ, सुगत ! मोल्हुया बिज्याहुँ । अले भगवान् बुद्धं मोल्हुया बिज्यात । वसपोलयात मोल्हुया बिज्यायेवं छको भारा जुल, वसपोलयात थुकथं स्वीको भारा जुल । अले जीवक कौमारभृत्यं बुद्धयात थथे निवेदन यात – “भन्ते भगवन् ! छःपिनि शरीर प्रकृतिरूपय् मच्वंतल्ले वासः ल्वाकःज्यागु भोजन ग्रहण यायेगु योग्य जू ।”

२१०. वरयाचनाकथा

वरदान फवनेगु कथावस्तु

३३७. अले भगवान् बुद्धया शरीर गुलिचा मदुवं हे प्रकृतिरूपय् च्वंगु जुल । अले जीवक कौमारभृत्य शिवि देशय् बने जूगु उगु छज्वः कापः ज्वना गन भगवान् बुद्ध दु, अन वन । वना तथागतयात अभिवादन याना छसिलिक्क फेतुत । छसिलिक्क फेतुना च्वंम्ह जीवक कौमारभृत्यं बुद्धयात थथे निवेदन यात – “भन्ते ! छःपिके जिं छगू फवने ।” जीवक ! तथागतपिं वर वीगुलिं मुक्त जुया बिज्याकपिं खः । भन्ते ! योग्यगु, दोष मदुगु वर खः । जीवक ! धाः । भन्ते ! छःपिं व भिक्षुसंघपिं पांसुकूल धारण याना बिज्यापिं खः । भन्ते ! जिगु शिवि देशय् बने जूगु छज्वः कापः प्रद्योत जुजुं छवया हःगु आपालं कापःत, आपालं ज्वःज्वःगु, कापःत आपालं ज्वःज्वःगु सलंसः कापःत, आपालं ज्वःज्वःगु द्वःलंद्रः कापःत आपालं ज्वःज्वःगु लखलख कापःत मध्यय्

अग्रगु श्रेष्ठगु भिंगु उत्तमगु तःसकं उत्तमगु जुयाच्चन । भन्ते ! जिगु शिवि देशय् बने जूगु छज्व कापः
छःपिसं ग्रहण याना बिज्याहँ । भिक्षुसंघयात नं गृहपति चीवर अनुमति बिया बिज्याहँ । बुद्धं शिवि देशय्बने
जूगु छज्व कापः ग्रहण याना बिज्यात ।

अले बुद्धं जीवक कौमारभृत्ययात धर्म खँद्वारा आनिशंस खंके बिया, धर्मय् प्रतिस्थित याके बिया
उत्साहित व लय्लय् तायेके बिया आसनं दना बुद्धयात अभिवादन याना प्रदक्षिणा याना लिहाँ वन । तथागतं
उगु निदानय् उगु प्रकरणय् धर्म खँ कना बिज्याना भिक्षुपित सःता बिज्यात – “भिक्षुपिं ! गुम्हसित पांसुकूल
चीवर धारण यायेगु इच्छा दु, वं पांसुकूल चीवर धारण यायेगु । गुम्हसित गृहपति चीवर धारण यायेगु
इच्छा दु, वं गृहपति चीवर स्वीकार यायेगु अनुमति बियाच्चना । छगू मखु छगू चीवरं सन्तुष्ट जुइगुयात
प्रशंसा यानाच्चना ।”

राजगृहय् मनूतय्सं ताल – “भगवान् बुद्धं भिक्षुपित गृहपति चीवर अनुमति बिया बिज्यात ।”
उकिं मनूत हर्षं गद्गद् जुल – “भगवान् बुद्धं भिक्षुपित गृहपति चीवर अनुमति बिया बिज्याःगुलिं जिमि
आःदान बिइ दत, पुण्य याये दत ।” राजगृहय् छन्हं हे द्वःलंद्रः चीवर उत्पन्न जुल ।

जनपदया मनूतय्सं ताल – “बुद्धं भिक्षुपित गृहपति चीवर अनुमति बिया बिज्यात ।” उकिं मनूत
हर्षं गद्गद् जुल “बुद्धं भिक्षुपित गृहपति चीवर अनुमति बिया बिज्याःगुलिं आः जिमि दान बिइ खन, पुण्य
याये दत ।” जनपदय् छन्हं हे द्वःलंद्रः चीवर उत्पन्न जुल ।

उगु समयय् संघयात तन्ना (लासा) उत्पन्न जूगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन
यात । भिक्षुपिं ! तन्ना अनुमति बियाच्चना ।

रेशमी तन्ना उत्पन्न जूगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! रेशमी
तन्ना अनुमति बियाच्चना ।

सलचुं उत्पन्न जूगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! सलचुं अनुमति
बियाच्चना ।

न्यापांगु भाणवार क्वचाल ।

२११. कम्बलानुजाननादिकथा कम्बल अनुमति बियाबिज्याःगु आदि कथावस्तु

३३८. उगु समयय् काशि जुजुं जीवक कौमारभृत्ययात न्यासःवंगु कम्बल छवया हःगु जुयाच्चन ।
अले जीवक कौमारभृत्यं उगु न्यासः वंगु कम्बल ज्वना गन भगवान् बुद्ध दु, अन वन । वना बुद्धयात
अभिवादन याना छसिलिक्क फेतुत । छसिलिक्क फेतुना च्वंम्ह जीवक कौमारभृत्यं तथागतयात थथे निवेदन
यात – “भन्ते ! जिगु थ्व न्यासःवंगु कम्बल छपु काशि जुजुं छवयाहःगु जुयाच्चन । भन्ते ! जिगु कम्बल
छःपिसं ग्रहण याना बिज्याहँ । गुकिं जित ताःकालतक हित व सुख जुइ ।” तथागतं कम्बल ग्रहण याना
बिज्यात । अले भगवान् बुद्धं जीवक कौमारभृत्ययात धर्म खँद्वारा आनिशंस खंके बिया । ..... प्रदक्षिणा याना
लिहाँ वन । अले भगवान् बुद्धं उगु निदानय् उगु प्रकरणय् धर्म खँ कना बिज्याना भिक्षुपित सःता बिज्यात
“भिक्षुपिं ! कम्बल अनुमति बियाच्चना ।”

३३९. उगु समयय् संघयात भिंगु व मभिंगु नितां चीवर उत्पन्न जूगु जुयाच्वन । अले भिक्षुपित् थथे जुल - “बुद्धं गुगु चीवर अनुमति बिया गुगु चीवर अनुमति बिया मबिज्याथे ।” बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! खोम देशय् बने जूगु, कपाय्यागु कां बने जूगु, रेशमयागु, कम्बल, सुति व न्याता त्वाकःज्यागु थ्व खुता चीवर अनुमति बियाच्वना ।

३४०. उगु समयय् गुपिं भिक्षुपित् गृहपति चीवर लय्ताःव, उपिं भिक्षुपिसं “भगवान् बुद्धं छता प्रकारयागु चीवरयात जक अनुमति बिया बिज्यात, निता चीवरतय्त अनुमति बिया बिमज्याः” धका द्वन्द संशय जुइगु संशय कौकृत्य दुपिं जुया पांसुकूल चीवरतय्त लय्मतायेक् । बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! गृहपति चीवर लय्ताम्हँ पांसुकूल चीवर नं लय्तायेकेगु अनुमति बियाच्वना । भिक्षुपिं ! उगु निगूलिं चीवरं सन्तुष्ट जुइगुयात जिं प्रशंसा यानाच्वना ।”

२१२. पांसुकूलपरियेसनकथा पांसुकूल चीवर मालेगु कथावस्तु

३४१. उगु समयय् आपालं भिक्षुपिं कोशल देशया जनपदय् ताहाकःगु यात्राय् वनाच्वंगु जुयाच्वन । गुलिं भिक्षुपिं पांसुकूलया नितिं श्मशानय् दुहाँवंगु जुयाच्वन । गुलिं भिक्षुपिसं पिया मच्चं । गुपिं भिक्षुपिं पांसुकूलया नितिं श्मशानय् दुहाँ वन, इमित पांसुकूल प्राप्त जुल । गुपिं भिक्षुपिसं पिया मच्चं, इमिसं थथे धाल - “आवुसो ! जिमित नं भाग ब्यु ।” इमिसं थथे धाल - “आवुसो ! जिमिसं छलपोलपित् भाग बिइ मखु, छलपोलपिसं छाया पिया मच्चनागु ?” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! पिया मच्चपित् इच्छा मदयेकं भाग मबीगु अनुमति बियाच्वना ।

उगु समयय् आपालं भिक्षुपिं कोशल देशया जनपदय् ताहाकःगु यात्राय् वना च्वंगु जुयाच्वन । गुलिं भिक्षुपिं पांसुकूलया नितिं श्मशानय् दुहाँवंगु जुयाच्वन । गुलिं भिक्षुपिं पियाच्वन । गुपिं पांसुकूलया नितिं श्मशानय् दुहाँ वपिं खः, इपिं भिक्षुपित् पांसुकूल प्राप्त जुल । गुपिं पिया च्वपिं भिक्षुपिं खः, इमिसं थथे धाल - “आवुसो ! जिमित नं भाग ब्यु ।” इमिसं थथे धाल - “आवुसो ! छलपोलपित् भाग बिइ मखु, छाया छलपोलपिं “दुहाँ बिमज्याना ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! पिया च्वपिं भिक्षुपित् इच्छा मदसां भाग बिइगु अनुमति बियाच्वना ।

उगु समयय् आपालं भिक्षुपिं कोशल देशया जनपदय् ताहाकःगु यात्राय् वना च्वंगु जुयाच्वन । गुलिं भिक्षुपिं न्हापां पांसुकूलया नितिं श्मशानय् दुहाँ वन, गुलिं भिक्षुपिं लिपा दुहाँ वन । गुपिं भिक्षुपिं पांसुकूलया नितिं श्मशानय् दुहाँ वन, इमित पांसुकूल प्राप्त जुल । गुपिं भिक्षुपिं लिपा दुहाँ वन, इमित प्राप्त मजू । इमिसं धाल - “आवुसो ! जिमित नं भाग ब्यु ।” इमिसं धाल - “आवुसो ! छलपोलपित् जिमिसं भाग बिइ मखु, छाया छलपोलपिं लिपा दुहाँ वया ।” बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! लिपा दुहाँ वःपिं भिक्षुपित् इच्छा मदयेकं भाग मबिइगु अनुमति बियाच्वना ।

उगु समयय् आपालं भिक्षुपिं कोशल देशया जनपदय् ताहाकःगु यात्राय् वना च्वंगु जुयाच्वन । उपिं नापं मेपिं भिक्षुपिं नं पांसुकूलया नितिं श्मशानय् दुहाँवंगु जुयाच्वन । गुलिं भिक्षुपित् पांसुकूल प्राप्त जुल । गुलिं भिक्षुपित् प्राप्त मजू । गुपिं भिक्षुपित् प्राप्त मजू, इमिसं थथे धाल - “आवुसो ! जिमित भाग ब्यु ।” इमिसं धाल - “आवुसो ! जिमिसं छलपोलपित् भाग बिइ मखु । छाया छलपोलपिसं प्राप्त

मयाना ?” बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! नापं श्मशानय् दुहाँ वःपिंत इच्छा मदुसां भाग बिइगु अनुमति बियाचवना ।

उगु समयय् आपालं भिक्षुपिं कोशल देशया जनपदय् ताहाकःगु यात्राय् वना च्वंगु जुयाचवन । उपिं कराल याना पांसुकूलया नितिं श्मशानय् दुहाँवंगु जुयाचवन । गुलिं भिक्षुपिंत पांसुकूल प्राप्त जू, गुलिं भिक्षुपिंत प्राप्त मजू । उपिं प्राप्त मजूपिं भिक्षुपिसं धाल – “आवुसो ! जिमित भाग ब्यु ।” इमिसं धाल – “आवुसो ! छलपोलपिंत भाग बिइ मखु । छाया छलपोलपिसं प्राप्त मयाना ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! कराल याना श्मशानय् दुहाँ वःपिंत इच्छा मदुसां भाग बिइगु अनुमति बियाचवना ।

२१३. चीवरपटिग्गाहकसम्मतिकथा चीवर प्रतिग्रहण यायेया नितिं सम्मति ब्यूगु कथावस्तु

३४२. उगु समयय् मनूत चीवर ज्वना विहारय् वइगु जुयाचवन । इमिसं चीवर ग्रहण याइम्ह व्यक्ति मद्दु धका लित यंकीगु जुयाचवन । चीवर भतिचा जक जुयाचवन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! न्यागू अङ्ग सम्पन्नम्ह भिक्षुयात चीवर ग्रहण यायेगु सम्मति बिइगु अनुमति बियाचवना । गुम्ह छन्दागती वनी मखुम्ह, दोषागती वनी मखुम्ह, मोहागती वनी मखुम्ह, भयागती वनी मखुम्ह, ग्रहण याये ज्यू ग्रहण यायेमज्यू स्यूम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! थुकथं सम्मति बिइमाः । न्हापां भिक्षुयात पवनेमा, पवना सःस्यूम्ह समर्थ दुम्ह भिक्षु संघयात सिइके बिइमाः ।

“भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहुँ, यदि संघया योग्यगु अवस्था दत धाःसा संघं फलानाम्ह भिक्षुयात चीवर ग्रहण यायेगु सम्मति बिइगु याना बिज्याहुँ । थ्व प्रस्ताव जुल । भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहुँ । संघं फलानाम्ह भिक्षुयात चीवर ग्रहण यायेगु सम्मति बियाचवन । फलानाम्ह भिक्षुयात चीवर ग्रहण यायेत सम्मति बियाचवन । गुम्ह आयुष्मान्या स्वीकार दु, व मौन जुया बिज्याहुँ । गुम्हसिया स्वीकार मद्दु, वं धया बिज्याहुँ । संघया स्वीकार दुगुलि संघं फलानाम्ह भिक्षुयात चीवर ग्रहण यायेगु सम्मति बिइधुंकल । उकिं मौन जुल । थये जिं धारण याये ।”

उगु समयय् चीवर ग्रहण याःपिं भिक्षुपिसं चीवर ग्रहण याना अन हे त्वःता वनीगु जुयाचवन । चीवर नाश जुइगु जुयाचवन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! न्यागू अङ्ग सम्पन्नम्ह भिक्षुयात चीवर सचे याइम्ह भिक्षु धका सम्मति वीगु अनुमति बियाचवना । गुम्ह छन्दागती मवंम्ह, दोषागती मवंम्ह, मोहागती मवंम्ह, भयागती मवंम्ह चीवर सचे जू सचे मजू स्यूम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! थुकथं सम्मति बिइमाः, न्हापां भिक्षुयात पवनेमाः । पवना सःस्यूम्ह समर्थ दुम्ह भिक्षु संघयात सिइके बिइमाः ।

“भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहुँ, यदि संघया योग्यगु अवस्था दत धाःसा संघं फलानाम्ह भिक्षुयात चीवर सचे यायेगु सम्मति बिया बिज्याहुँ । थ्व प्रस्ताव जुल । संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहुँ, संघं फलानाम्ह भिक्षुयात चीवर सचे यायेगु सम्मति बियाचवन । फलानाम्ह भिक्षुयात चीवर सचे यायेगु सम्मति बियाचवन । गुम्ह आयुष्मान्या स्वीकृति दु, व मौन जुया बिज्याहुँ । गुम्ह आयुष्मान्या स्वीकृति मद्दु, वं न्ववाना बिज्याहुँ । संघं फलानाम्ह भिक्षुयात चीवर सचे यायेगु सम्मति बिइधुंकल, संघया स्वीकृति दु । उकिं मौन जुल, थुकथं धारण याये ।”

२१४. भण्डागारसम्मतिआदिकथा गोदाम सम्मति बिइगु आदि कथावस्तु

३४३. उगु समयय् चीवर सचे याइम्ह भिक्षुं मण्डपय् नं सिमा क्वय् नं पाखा क्वय् नं चीवर सचे याना तइगु जुयाच्चन । छुं नं कुंमिचां नं नइगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! भण्डागार सम्मति बिइगु अनुमति बियाच्चन । गुगु संघं विहार वा छखेपाखे पाखा दुगु वा प्रासाद वा कःसि दुगु वा गुफाय् रक्षा यानाच्चन । भिक्षुपिं ! थुकथं सम्मति बिइमाः । सःस्यूम्ह समर्थ दुम्ह भिक्षुं संघयात सिइके बिइमाः ।

“भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहुं, यदि संघया योग्यगु अवस्था दत धाःसा संघं फलानागु विहारयात भण्डागारसम्मति बिया बिज्याहुं । थ्व प्रस्ताव जुल । भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहुं । संघं फलानागु विहारयात भण्डागार सम्मति बियाच्चन । फलानागु विहारयात भण्डागार सम्मति बिया च्वंगु गुम्ह आयुष्मान्या स्वीकृति दु, व मौन जुया बिज्याहुं, गुम्ह आयुष्मान्या स्वीकृति मदु, वं न्वंवाना बिज्याहुं । संघं फलानागु विहारयात भण्डागार सम्मति बिइधुंकल, संघया स्वीकृति दु, उकिं मौन जुल, थुकथं धारण याये ।”

उगु समयय् संघया भण्डागारय् चीवर सुरक्षित मज्जु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! न्यागू अङ्ग सम्पन्नम्ह भिक्षुयात भण्डागारिक सम्मति बिइगु अनुमति बियाच्चन । गुम्ह छन्दागती मवंम्ह, दोषागती मवंम्ह मोहागती मवंम्ह, भयागती मवंम्ह, सुरक्षित जू मजू स्यूम्ह जुइमाः । भिक्षुपिं ! थुकथं सम्मति बिइमाः । न्हापां भिक्षु पवनेमाः । पवना सःस्यूम्ह समर्थ दुम्ह भिक्षुं संघयात सिइके बिइमाः ।

“भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहुं, यदि संघया योग्यगु अवस्था दत धाःसा संघं फलानाम्ह भिक्षुयात भण्डागारिक सम्मति बिया बिज्याहुं, थ्व प्रस्ताव जुल । भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहुं, फलानाम्ह भिक्षुयात संघं भण्डागारिक सम्मति बियाच्चन । फलानाम्ह भिक्षुयात भण्डागारिक सम्मति बियाच्च्वंगु गुम्ह आयुष्मान्या स्वीकृति दु, व मौन जुया बिज्याहुं । गुम्हसिया स्वीकृति मदु, वं न्वंवाना बिज्याहुं । संघं फलानाम्ह भिक्षुयात भण्डागारिक सम्मति बिइधुंकल, संघया स्वीकृति दुगुलिं मौन जुल, थुकथं धारण याये ।”

उगु समयय् छवर्गीय भिक्षुपिसं भण्डागारिकयात थना छवइगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! भण्डागारिकयात थना छवये मज्जू, गुम्हसिनं थना छवइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति लाइ ।

उगु समयय् संघया भण्डागारय् चीवर यक्व दुगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! न्ह्योने दुगु संघं इना बिइगु अनुमति बियाच्चना ।

उगु समयय् संघं चीवर इना ब्यूबले कोलाहल यात । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! न्यागू अङ्ग सम्पन्नम्ह भिक्षुयात चीवर इना बिइगु सम्मति बिइगु अनुमति बियाच्चन । गुम्ह छन्दागती दोषागती मोहागती व भयागती वनी मखुम्ह, इना बिइधुन इना बिइ मधुनि स्यूम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! थुकथं सम्मति बिइमाः – न्हापां भिक्षु पवनेमा । पवना सःस्यूम्ह समर्थ दुम्ह भिक्षुं संघयात सिइके बिइमाः –

“भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहुं, यदि संघया योग्यगु अवस्था दत धाःसा संघं फलानाम्ह भिक्षुयात चीवर इना बिइगु सम्मति बिया बिज्याहुं । थ्व प्रस्ताव जुल । भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहुं ।

संघं फलानाम्ह भिक्षुयात चीवर इना बिइगु सम्मति बियाच्चन, फलानाम्ह भिक्षुयात चीवर इना बिइगु सम्मति बियाच्चंगु गुम्ह आयुष्मान्या स्वीकृति दु, व मौन जुया बिज्याहुँ । गुम्ह आयुष्मान्या स्वीकृति मदु, वं न्वंवाना बिज्याहुँ । संघ फलानाम्ह भिक्षुयात चीवर इना बिइगु सम्मति बिइधुंकल । संघया स्वीकृति दुगु जुयाच्चन, उकिं मौन जुल । थुकथं धारण याये ।”

अले चीवर इना ब्यूम्ह भिक्षुयात थथे जुल “चीवर गुकथं इना बिइ माली ?” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात – भिक्षुपिं ! न्हापां ख्वातु सालु हाकः ब्याः गाः मगाः ल्यया, मू तु लना याना मू उति उति ग्यंगु छपुचः याना भिक्षु ल्याःख्याना वर्ग (छपुचः) याना चीवर भाग तयेगु अनुमति बियाच्चना ।

अले चीवर इना ब्यूम्ह भिक्षुयात थथे जुल “गुकथं श्रामणेरपित चीवर भाग बिइ माली ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! श्रामणेरपित बच्छि भाग बिइगु अनुमति बियाच्चना ।

उगु समयय् छम्ह भिक्षु थःगु भाग चीवर ज्वना यात्राय् वनेगु इच्छा याःगु जुयाच्चन । तथागतयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! थःगु भाग ज्वना यात्राय् वनेगु अनुमति बियाच्चना ।

उगु समयय् छम्ह भिक्षु मेपिनि स्वया अप्वः चीवर भाग कया यात्राय् वनेगु इच्छा यानाच्चन । बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! पलेसा बिइधुंगु जूसा मेपिनि स्वया अप्वः चीवर भाग बिइगु अनुमति बियाच्चना ।

अले चीवर इना बिइम्ह भिक्षुयात थथे जुल “गुकथं चीवर भाग बिइ माली ?” वःलिसे छसिकथं बिइ मालीला, थकालिकथं बिइ माली ? बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! चीवर मदुपिं भिक्षुपित सन्तोष जुइका गोला कायेगु अनुमति बियाच्चना ।

२१५. चीवररजनकथा चीवर रंग छीगु कथावस्तु

३४४. उगु समयय् भिक्षुपिसं सौ व सिउचां चीवर छीगु जुयाच्चन । चीवर रंग बांमलाःगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! सिमाया हाः, दँ, ख्वाला, हः, स्वाँ व फल धइगु खुता रंगं चीवर छीगु अनुमति बियाच्चना ।

उगु समयय् भिक्षुपिसं (बांलाक दायेका मतःगु) ख्वाउँगु लखं चीवर छिनाच्चन । चीवर नवःगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं रंग दायेकेत म्हुतु चिप्वाःगु थल अनुमति बियाच्चना । रंग भय्बिइगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! कापः हिंसा हिनेगु अनुमति बियाच्चना ।

उगु समयय् भिक्षुपिसं रंग दायेके गाः मगाः धका मस्यूगु जुयाच्चन । बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! लखय् वा लुसि द्योनय् तिकिनंकेगु अनुमति बियाच्चना ।

उगु समयय् भिक्षुपिनि रंग ल्त्वना दिकुबले थल पाःलुगु जुयाच्चन, थल नं तज्यात । बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! रंग तुइगु चू दुगु थल अनुमति बियाच्चना ।

उगु समयय् भिक्षुपिनि रंग तयेगु थल मदुगु जुयाच्चन । बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! रंग तयेगु त्यपचा रंग तयेगु घःचा अनुमति बियाच्चना ।

उगु समयय् भिक्षुपिसं बाताय् नं पात्रय् नं चीवर न्हुतु मत्तु न्हुइगु जुयाच्चन । चीवर गुइगु जुयाच्चन । बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! रंग तयेगु अथः अनुमति बियाच्चना ।

उगु समयय् भिक्षुपिसं चीवर बैय् पाइगु जुयाच्चन । चीवरे धूकीगु जुयाच्चन । बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! घाँसय् चककंकेगु अनुमति बियाच्चना ।

घाँसे चककातःगु कुमिचां नइगु जुयाच्चन । बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! चीवर पायेगु पँ व खिपः अनुमति बियाच्चना ।

दथुइ लाका खाया तइगु जुयाच्चन । रंग निखें तिकि तिकि ननाच्चन । बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! च्वकाय् चीइगु अनुमति बियाच्चना ।

च्वका चंगु जुयाच्चन । बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! च्वका चीगु खिपः (का) अनुमति बियाच्चना ।

रंग छखें जक तिकि ननिगु जुयाच्चन । बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! मगतले हिला हिला बिइगु अनुमति बियाच्चना । तिकि ननाच्चंतले चिलावने मज्यू ।

उगु समयय् चीवर काक्राक्क जुइगु जुयाच्चन । बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! लखे थुनेगु अनुमति बियाच्चना ।

उगु समयय् चीवर छाइगु जुयाच्चन । बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! लखं छ्वा छ्वा यायेगु अनुमति बियाच्चना ।

उगु समयय् भिक्षुपिसं रंगं उति मग्यंगु चीवर धारण याइगु जुयाच्चन । मनूतय्सं उपहास याइगु निन्दा याइगु दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्चन । “कामभोगय् लिप्त जुया च्वपिं गृहस्थिपिंथें ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! (रंग उतिमग्यंगु) चीवर धारण यायेमज्यू । गुम्हसिनं धारण याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति जुइ ।

२१६. छिन्नकचीवरानुजानना

चानातःगु चीवर अनुमति बियाबिज्याःगु

३४५. अनलि भगवान् बुद्ध राजगृहय् न्ह्याइपुतले च्वनाबिज्याना गन दक्षिणगिरि दु, अन चारिकाय् बिज्यात । भगवान् बुद्धं मगधया बुई प्वः तया तःगु म्हकि, सिमाना लंपु खना बिज्यात, खना आयुष्मान् आनन्दयात सःता बिज्यात— आनन्द ! छं मगधया बुई प्वः तया तःगु म्हकि सिमाना लंपु खँ ला ?” “खना भन्ते !” आनन्द ! छं भिक्षुपितं थुजागु चीवर दयेका बिइगु साहस दु ला ? साहस दु, भगवन् शास्ता । अनलि भगवान् बुद्ध दक्षिणगिरि न्ह्याइपुतले च्वना बिज्याना हानं राजगृहय् लिहाँ बिज्यात ।

अले आयुष्मान् आनन्द आपालं भिक्षुपिनि नितिं चीवर दयेकेधुंका गन तथागत दु, अन वन । वना भगवान् बुद्धयात थथे निवेदन यात — “भन्ते ! जिं चीवर दयेका हयागु छपिसं स्वया बिज्याहूँ ।”

अले भगवान् बुद्धं उगु निदानय् उगु प्रकरणय् धर्म खँ कना बिज्याना भिक्षुपितं सःता बिज्यात — “भिक्षुपिं ! आनन्द बुद्धि दुम्ह खः, भिक्षुपिं ! आनन्द यक्व (आपालं) प्रजा दुम्ह खः । जिं संक्षिप्तं कनागु खँयात विस्तृतं अर्थ सिइके फुम्ह खः ।

२१७. तिचीवरानुजानना स्वपु चीवर अनुमति बिया बिज्याःगु

३४६. अनंलि भगवान् बुद्ध राजगृह्य न्याइपुतले च्वना बिज्याना गन वैशाली दु, अन चारिकाय् बिज्यात । तथागत राजगृह्य व वैशालीया बिचय् ताहाकःगु यात्राय् बिज्याबले छ्यलय् नं बोहलय् नं जय् नं बःबःथ्याना बालिसथे प्वः प्वः चीवर तया वया च्वपिं आपालं भिक्षुपिं खना बिज्यात । खना भगवान् बुद्धयात थथे जुल “थुपिं मार्गफलंरहितपिं मोघपुरुषपिं चीवर आपालं मुंकेया नितिं तःसकं याकनं चाःचाः हिला जुयाच्वन । जिं भिक्षुपिंत चीवरय् सीमाना चिइगु, सीमा तयेगु याये दःसा ज्यू ।”

अले भगवान् बुद्ध छसिंकथं चारिका यायां वैशाली न्याः बिज्यात, तथागत वैशाली गोतमक चैत्यय् च्वनाबिज्यात । उगु समयय् भगवान् बुद्ध ख्वाउँसे च्वंगु हेमन्त ऋतुया बहनी (चान्हे) माघ व फागुणया बिच्चेच्वंगु च्यान्हुया बहनी च्वापु गाया च्वंबले बहनी खुल्लम् खुल्लागु थासय् छपु जक चीवर न्यया फेतुना बिज्यात । तथागतयात ख्वाउँ मजूगु जुल । प्रथमयाम बिते जुइवं तथागतयात ख्वाउँचाल । बुद्धं निपु चीवर न्यया बिज्यातं । बुद्धयात ख्वाउँ मचाल । मध्यमयाम बिते जुइवं बुद्धयात ख्वाउँचाःगु जुल । बुद्धं स्वपुगु चीवर पुना बिज्यात, तथागतयात ख्वाउँ मजुल । अन्तिमयाम बिते जुया अरुण उदये जुइवं ययापुसे च्वंगु ख्वाःथे जाःगु चाया नसंचा इलय् बुद्धं ख्वाउँचाल । बुद्धं प्यपुगु चीवर पारूपन याना बिज्यात । तथागतयात ख्वाउँ मजुल । अले तथागतयात थथे जुल – “गुपिं थ्व शासनय् प्रव्रजित जुइपिं कुलपुत्रपिं नं ख्वाउँसे तःसकं चिकुसे च्वसां उपिसं त्रिचीवर धारण याये फइगु जुयाच्वन । जिं भिक्षुपिंत चीवरय् सीमां चिइगु सिमाना तये दःसा ज्यू ।” अले भगवान् बुद्ध उगु निदानय् उगु प्रकरणय् धर्म खँ कना बिज्याना भिक्षुपिंत सःता बिज्यात– “भिक्षुपिं ! जि राजगृह्य व वैशालीया बिचय् ताहाकःगु यात्राय् वनाबले छ्यनय्, बोहलय्, जयें बःबः याना बालिसथे प्वः प्वः चीवर तया वया च्वपिं आपालं भिक्षुपिं खना । खना जित थथे जुल ‘मार्गफलंरहितपिं मोघपुरुषतय्सं चीवर आपालं मुंकेगुली अःपुक चाःचाःहिला जुयाच्वन । जिं भिक्षुपिंत चीवरय् सीमां चिइगु मर्यादा (परम्परा) तयेगु याये दःसा ज्यू ।’ भिक्षुपिं ! थन जि ख्वाउँसे च्वंबले हेमन्त ऋतुया बहनी माघ व फागुणया बिच्चे च्वंगु च्यान्हुया बहनी च्वापु गाया च्वंबले बहनी खुल्लामखुल्लागु थासय् छपु जक चीवरं न्यया फेतुना । जित ख्वाउँ मजू । प्रथमयाम बिते जुइवं जित ख्वाउँल, निपुगु चीवर पुना, जित ख्वाउँ मजुल । मध्यमयाम बिते जुइवं जित ख्वाउँल, स्वपुगु चीवर पुना, जित ख्वाउँ मजुल, पच्छिमयाम बिते जुयां अरुण उदये जुइवं न्याइपुगु नसंचा इलय् जित ख्वाउँ चाल, प्यपुगु चीवर पारूपन याना, जित ख्वाउँ मजुल । भिक्षुपिं ! जित थथे जुल – थ्व थुगु धर्मविनयय् (शासनय्) ख्वाउँ चाइपिं ख्वाउँ खना ग्याःपिं गुपिं कुलपुत्रपिं दु, इमिसं त्रिचीवरं यापन याये फइ । जिं भिक्षुपिंत सीमां ची दःसा मर्यादा परिधि तये दःसा त्रिचीवरया अनुज्ञा विइ दःसा ज्यू । “भिक्षुपिं ! जिं त्रिचीवरया अनुज्ञा बियाच्वना, निबःगु संघाटि, छबःगु उत्तरासंग व छबःगु अन्तरवास ।”

२१८. अतिरेकचीवरकथा अप्वःगु चीवर कथावस्तु

३४७. उगु समयय् छवर्गीय भिक्षुपिसं “तथागतं त्रिचीवर अनुमति बिया बिज्यात” धका मेगु हे त्रिचीवरं गामय् दुहाँ वनीगु जुयाच्वन । मेगु त्रिचीवरं बिहारय् च्वनीगु जुयाच्वन । मेगु त्रिचीवरं मोल्हुइत वनीगु जुयाच्वन । गुपिं भिक्षुपिं अल्पेच्छु, इमिसं उमित उपहास याइगु निन्दा याइगु दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्वन “छाय् जक छवर्गीय भिक्षुपिसं त्रिचीवरं अप्वः जुइक चीवर धारण याःगु जुइ ।”

अले उपिं भिक्षुपिसं बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । तथागतं उगु निदानय् उगु प्रकरणय् धर्म खँ कना बिज्याना भिक्षुपितं सःता बिज्यात - “भिक्षुपिं ! त्रिचीवरं अप्वः चीवर धारणा यायेमज्यू । गुम्हसिनं धारण याइ वयात विनयानुकूलं यायेमाः ।”

उगु समयय् आयुष्मान् आनन्दयात त्रिचीवरं अप्वः जुइक चीवर उत्पन्न जूगु जुयाच्वन । आयुष्मान् आनन्दं उगु चीवर आयुष्मान् सारिपुत्रयात बिइगु इच्छा यानाच्वन । आयुष्मान् सारिपुत्र साकेतय् च्वच्वन । अले आयुष्मान् आनन्दयात थथे जुल - “तथागतं शिक्षापद प्रज्ञप्त याना बिज्यात त्रिचीवरं अप्वः चीवर धारण यायेमज्यू ।” जित थ्व त्रिचीवरं अप्वःगु चीवर उत्पन्न जुयाच्वन, जित थ्व चीवर आयुष्मान् सारिपुत्रयात बिइगु इच्छा जुयाच्वन, आयुष्मान् सारिपुत्र नं साकेतय् च्वं च्वन । जिं गुकथं व्यवहार याये माली ?” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात - आनन्द ! सारिपुत्र गुलि त्वालं वइ ? भगवान् शास्ता, च्यान्हु, भिन्हु त्वालं वइ । अले बुद्धं उगु निदानय् उगु प्रकरणय् धर्म खँ कना बिज्याना भिक्षुपितं सःता बिज्यात - “भिक्षुपिं ! भिन्हुतक त्रिचीवरं अप्वःगु चीवर धारण यायेगु अनुमति बियाच्वना ।”

उगु समयय् भिक्षुपितं त्रिचीवरं अप्वःगु चीवर उत्पन्न जूगु जुयाच्वन । अले भिक्षुपितं थथे जुल - “जिमिसं गुकथं त्रिचीवरं अप्वःगु चीवरय् व्यवहार याये माली ?” बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! त्रिचीवरं अप्वःगु चीवर “विकल्पना (विकल्प व्यवस्था)” यायेगु अनुमति बियाच्वना ।

३४८. अनलि भगवान् बुद्ध वैशाली न्ह्याइपुतले च्वनाबिज्याना गन वाराणसी दु, अन चारिकाय् बिज्यात । छसिकथं चारिका यायां गन वाराणसी दु, अन थ्यंकः बिज्यात । तथागत वाराणसी ऋषिपतन मृगदावनय् च्वना बिज्यात । उगु समयय् छम्ह भिक्षुया अन्तरवास गूगु जुयाच्वन । अले व भिक्षुयात थथे जुल - “भगवान् बुद्धं निबः दुगु संघाटि छबः दुगु उत्तरासङ्ग छबः दुगु अन्तरवास त्रिचीवर अनुमति बिया बिज्यात, जिगु थ्व अन्तरवास गुनाच्वन, जिं परके दःसा ज्यू, छचाख्यरं निबः दुगु जुइ, दथुइ छबः जुइ ।” अले व भिक्षुं परकूगु जुल । (अन्तरवास परकाच्वंगु जुल ।)

तथागत सेनासन चारिकाय् चाह्यु बिज्याबले अन्तरवास पर्का च्वंम्ह उम्ह भिक्षुयात खना बिज्यात, खना गन उम्ह भिक्षु दु, अन बिज्यात । बिज्याना उम्ह भिक्षुयात थथे आज्ञा जुया बिज्यात - “भिक्षु ! छं छु यानाच्वना ?” भगवन् शास्ता ! काप परकाच्वना । साधु साधु भिक्षु, भिक्षु ! छं चीवर परकेगु भिंगु हे यात । अले भगवान् बुद्धं उगु निदानय् उगु प्रकरणय् धर्म खँ कना बिज्याना भिक्षुपितं सःता बिज्यात - “भिक्षुपिं ! न्हूगु काप, छक हिया न्हूगुथें जुयाच्वंगु कापःया निबः दुगु संघाटि छबः दुगु उत्तरासङ्ग छबः दुगु अन्तरवास अनुमति बियाच्वना । दँ नं दँ पुलां जुइधुंकुगु कापतं दयेकातःगु प्यबः दुगु संघाटि, निबः दुगु उत्तरासङ्ग, निबः दुगु अन्तरवास, पांसुकूल चीवरय् ग्वबः तयेगु मती दु व बः तयेगु अनुमति बियाच्वना । पसलय् ज्या ख्यले मदया वांछ्वया तइगु पुलांगु कापः मालेगु कुतः यायेमाः । भिक्षुपिं ! परकेगु, सुइगु, मुलेगु, दुबःसा तयेगु ज्यला वंगु खुना मछ्वसे छःने परकेगु अनुमति बियाच्वना ।

२१९. विसाखावत्थु विशाखा कथावस्तु

३४९. अनलि भगवान् बुद्ध वाराणसी न्ह्याइपुतले च्वनाबिज्याना गन श्रावस्ती दु, अन चारिकाय् बिज्यात । छसिकथं चारिका यायां गन श्रावस्ती दु, अन थ्यंकः बिज्यात । भगवान् बुद्ध श्रावस्ती जेतवनय् अनाथपिण्डकया विहारय् च्वना बिज्यानाच्वन ।

अले विशाखा मृगारमाता गन तथागत दु, अन वन । वना भगवान् बुद्धयात अभिवादन याना छसिलिक्क फेतुत । छसिलिक्क फेतुना च्वंम्ह विशाखा मृगारमातायात बुद्ध धर्म खँद्वारा आनिशंस खंके बिया धर्मय् प्रतिस्थित जुइका उत्साहित व लय्लय् तायेके बिल । अले विशाखा मृगारमातां तथागतया धर्म खँ न्यना आनिशंस खंम्ह जुया धर्मय् प्रतिस्थितम्ह उत्साहित व लय्लय् ताःम्ह जुया बुद्धयात थथे निवेदन यात - भन्ते भगवन् शास्ता ! जिगु कन्हेसिगु भोजन भिक्षुसंघसहितं स्वीकार याना बिज्याहुँ । भगवान् बुद्ध मौनभावं स्वीकार याना बिज्यात । अले विशाखा मृगारमाता बुद्ध स्वीकार याना बिज्यागु सिइका आसनं दना बुद्धयात अभिवादन याना प्रदक्षिणा याना लिहाँवन ।

उगु समयय् उगु चा कटे जुइवं प्यंगू द्वीप न्यंक वा वल । भगवान् बुद्ध भिक्षुपित सःता बिज्यात - “भिक्षुपिं ! गथे जेतवनय् वा वयाच्चन, अथे हे प्यंगू द्वीपय् नं न्यंक वा वयाच्चन । भिक्षुपिं ! मोल्हु हँ, थ्व अन्तिमगु प्यंगू द्वीपया महामेघ खः ।”

“हवस्, भन्ते” धका उपिं भिक्षुपिसं तथागतया वचन स्वीकार याना चीवर त्वःता मोल्हुवन । अले विशाखा मृगारमातां उत्तमगु खाद्य भोज्य ठिक याके बिया दासीयात धाल - “हँ विहारय् वना ‘भोजनया समय जुल, भन्ते’ कना वा ।”

“आर्या हवस् ।” व दासीं विशाखा मृगारमाताया वचन स्वीकार याना विहारय् वना भिक्षुपिं चीवर तोता मोल्हुयाच्चंगु खन । खना - “विहारय् भिक्षुपिं म्दु, आजीवकपिं मोल्हुयाच्चन” धका गन विशाखा मृगारमाता दु, अन वन, वना विसाखायात थथे धाल - “आर्या ! विहारय् भिक्षुपिं म्दु, आजीवकपिं मोल्हुयाच्चन । अले बुद्धि दुम्ह चलाखम्ह मेधाविनी मृगारमाता विशाखायात थथे जुल” “निश्चय नं आर्यपिनि चीवर तोता मोल्हुयाच्चन जुइ, थ्व मूर्खम्ह दासीं विहारय् भिक्षुपिं म्दु, आजीवकपिं मोल्हुयाच्चंगु धका मती तथा वल” धका हानं दासीयात अन्हे यात - “हँ, विहारय् वना भन्ते, भोजन यायेगु समय जुल धका कना वा ।” अले उपिं भिक्षुपिं म्ह ख्वाउँसे च्वंकेधुंका म्ह याउँसे च्वनेवं चीवर ज्वना थथःगु विहारय् दुहाँ वन । अले व दासी विहारय् वना भिक्षुपिं मखंगुलिं “विहारय् भिक्षुपिं म्दु विहार शून्य” धका गन मृगारमाता विशाखा दु, अन वन, वना मृगारमाता विशाखायात थथे धाल - आर्या ! विहारय् भिक्षुपिं म्दु, विहार शून्य । अले बुद्धि दुम्ह चलाखम्ह मेधाविनी मृगारमाता विशाखायात थथे जुल - “निश्चय नं आर्यपिं म्ह ख्वाउँसे च्वंकेधुंका म्ह याउँसे च्वनेवं चीवर ज्वना थथःगु विहारय् दुहाँ वन जुइ, थ्व मूर्खम्ह दासीं विहारय् भिक्षुपिं म्दु, विहार शून्य धका मती तथा वल” धका हानं दासीया अन्हे यात - “हँ, विहारय् वना भन्ते, भोजनया समय जुल धका कना वा ।”

३५०. अनलि भगवान् बुद्ध भिक्षुपित सःता बिज्यात - “भिक्षुपिं ! पात्र चीवर ठिक या, भोजनया समय जुल ।” “ज्यू भन्ते” धका उपिं भिक्षुपिसं बुद्धया वचन स्वीकार यात । भगवान् बुद्ध सुथन्हापनं चीवर पारूपन याना पात्र चीवर ज्वना गथे बलवान्म्ह पुरुषं चकंगु ल्हाः कयेकुकिथे कयेकुंगु ल्हाः चकीकिथे जेतवनं अन्तर्धान जुया मृगारमाता विशाखाया लुखाय् थ्यंकः बिज्यात । तथागत लायातःगु आसनय् भिक्षुसंघपिं फेतुना बिज्यात । मृगारमाता विशाखा “आश्चर्य भन्ते ! अद्भुत भन्ते, तथागतया महान ऋद्धि महानुभाव, पुलि पुलि थ्यंक जँय् जँय् थ्यंक लः बा वल नं छम्ह हे भिक्षुया तुति नं मप्याः, चीवर नं मप्याः” धका हर्ष गद्गद् जुया बुद्धप्रमुख भिक्षुसंघपित उत्तमगु खाद्य भोज्य थःगु ल्हातं गात गात धायेकसंतुप्त याके बिया भगवान् बुद्ध पात्रं ल्हाः लिकया बिज्यायेवं छसिलिक्क फेतूत । छसिलिक्क फेतुना च्वंम्ह मृगारमाता विसाखां बुद्धयात थथे निवेदन यात - “भन्ते ! छपिके जिं च्यागू वर पवने ।” विशाखा तथागतपिं वर बिइगुलिं विमुक्त जुइधुकल । “भन्ते ! गगु योग्यगु दोष म्दुगु जुयाच्चन ।” विशाखा ! धा ।

भन्ते ! जि संघयात जीवनभर वर्षा पुनेगु चीवर दान बिइगु, आगन्तुकभोजन दान बिइगु, गमिकभोजन दान बिइगु, गिलानभोजन दान बिइगु, गिलान सेवा याइम्हसित भोजन दान बिइगु, गिलानवासः दान बिइगु, न्हिथं यागु दान बिइगु, भिक्षुणी संघयात मोल्हुइगु कापः दान बिइगु इच्छा जुयाच्वन । विशाखा ! छं छु फल खना तथागतयाके च्यागू वर फवनागु ? भन्ते ! जिं दासीयात धया – “हुं, विहारय वना भन्ते ! भोजन यायेगु समय जुल धका कना वा ।” भन्ते ! व दासीं विहारय वना भिक्षुपिं चीवर तोता मोल्हुयाच्वंगु खन । खना विहारय भिक्षुपिं मद्दु, आजीवकपिं मोल्हुयाच्वन ।” धका जि गन दु, अन वल, वया जित धाल – “आर्या, विहारय भिक्षुपिं मद्दु, आजीवकपिं मोल्हुयाच्वन ।” भन्ते ! नागां जुइगु असुचि खः, घचाइपुसे च्वं । भन्ते ! जिं थ्व फल खना संघयात जीवनभर वर्षा पुनेगु चीवर दान बिइगु इच्छा यानागु खः ।

भन्ते ! हानं आगन्तुक भिक्षु लँ मस्यूम्ह भिक्षा वनीगु थाय् मस्यूम्ह थाके जुइक भिक्षा वनी । व आगन्तुक भिक्षुं जिगु भोजन याना लँ नं सिया वइ, भिक्षा वनेगु थाय् नं सिइ, थाके मजुइक भिक्षा वनी । भन्ते ! जिं थ्व फल खना संघयात जीवनभरतक आगन्तुकभोजन दान यायेगु इच्छा यानागु खः ।

भन्ते ! हानं गमिक भिक्षु थःत भोजन माःवना च्वनिबले सार्थवाहपिसं तोता वने फु । गन बासं च्वनेगु इच्छा जुइ, अन विकालय् थ्यनी, थाके जुइक लँय् वने माली । वं गमिकभोजन भपिया वन धाःसा सार्थवाहं तोता वनी मखु । गन वासं च्वंवेनेगु इच्छा दुगु खः, अन इलय् थ्यनी, थाके मजुइक लँय् वनी । भन्ते ! जिं थ्व फल खना संघयात जीवनभर गमिकभोजन दान यायेगु इच्छा यानागु खः ।

भन्ते ! हानं म्हमफुम्ह भिक्षुयात ल्वःगु भोजन प्राप्त मजुयाः रोग बढे जुइ फु । सिना जूसां वने फु । जिगु गिलानभोजन उम्ह भिक्षुं भपिल धाःसा रोग नं बढे जुइ मखु, सिना नं वनी मखु । भन्ते ! जिं थ्व फल खना संघयात जीवनभर गिलानभोजन दान यायेगु इच्छा यानागु खः ।

भन्ते ! हानं गिलान उपस्थापक भिक्षु थःत भोजन माःवना च्वंतले म्हमफुम्हसित लिबाक भोजन हया बिइ । द्यां जूसां लाइ । जिगु गिलान उपस्थापक भोजन व भिक्षुं भपिया म्हमफुम्हसित इलय् भोजन हया बिइ । द्यां नं लाइ मखु । भन्ते ! जिं थ्व फल खना संघयात जीवनभर गिलानुपस्थापक भोजन दान बिइगु इच्छा यानागु खः ।

भन्ते ! हानं म्हमफुम्ह भिक्षुयात ल्वःगु वासः मिले मजुयाः रोग बढे जुइ फु, सिना जूसां वने फु । जिगुगिलान वासः सेवन याःम्ह उम्ह भिक्षुया रोग बढे जुइ मखु, सिना नं वनी मखु । भन्ते ! जिं थ्व फल खना संघयात गिलान वासः दान बिइगु इच्छा यानागु खः ।

भन्ते ! हानं छःपिसं अन्धकविन्दय् फिगू आनिशंस खंका यागु अनुमति बिया बिज्यात । भन्ते ! जिं उगु आनिशंस खना संघयात जीवनभरतक न्हिथं यागु दान बिइगु इच्छा यानागु खः ।

भन्ते ! थ्व शासनय् भिक्षुणीपिं अचिरवति खुशी वेश्यातनाप नागां छगू तीर्थय् मोल्हुयाच्वन । भन्ते ! उपिं वेश्यातय्सं भिक्षुणीपित हायेकिगु जुयाच्वन । “आर्यापिं ! छिक्रिपिं ल्यासि तिनि, छाय् ब्रह्मचर्य पालन यानागु ? कामय् परिभोग याये दःसा ज्यू, गबले बुढी जुइ, अबले तिनि ब्रह्मचर्य पालन याःसा ज्यू । थुकथं छिक्रिपिसं निगू फल परिभोग याःगु जुइ ।” भन्ते ! उपिं वेश्यातय्सं भिक्षुणीपित हायेकूगुलिं इमि ख्वाः गथेखेसे जुल । भन्ते ! मिसात नागां जुइगु असुचि, घचायापुसे च्वं । भन्ते ! जिं थ्व फल खना भिक्षुणीसंघयात जीवनभरतक मोल्हुइगु कापः दान बिइगु इच्छा जूगु खः ।

३५९. विशाखा ! छं छु आनिशंस खना तथागतयाके च्यागू वर फवनागु ? भन्ते ! थ्व शासनय् दिशा दिशाय् वर्षावासं दना भिक्षुपिं छःपित दर्शन यायेया नितिं श्रावस्ती वइ, इमिसं छपिन्थाय् वया न्यनी

“भन्ते ! फलानाम्ह भिक्षु परलोक जुल, व भिक्षु छु गती लात ? छु मार्गफल लाभ जुल ?” इमित छपिसं श्रोतापत्तिफलय, सकृदागामिफलय, अनागामिफलय व अरहत्तफलय लात धका व्याकरण (आज्ञा) याना बिज्याइ । अले उपिं भिक्षुपिंथाय जि वना न्यने – “भन्ते ! उम्ह आर्य (सिनावम्ह आर्य) न्हापा श्रावस्ती बिज्याये नं ला ?” यदि जित बिज्याये नं धाःसा” “न्हापा उम्ह भिक्षु श्रावस्ती बिज्यागु दु” निश्चय नं जिथाय बिज्यात जुइ “निश्चय नं उम्ह आर्य जिगु वर्षा पुनेगु चीवर, आगन्तुकभोजन, गमिकभोजन, गिलानभोजन, गिलानुपस्थापक भोजन, गिलान भैषज्य, व न्हिथं यागु परिभोग याःगु दइ ।” जित उम्ह भिक्षुया अनुस्मरण यायेबले लयता वइ । लयतायेगुलिं प्रीति जुइ । प्रीति जुइवं म्ह याउँसे च्वनी । म्ह याउँसे च्वनेवं सुख अनुभव जुइ । सुख अनुभव जुइवं चित्त समाधिस्थ जुइ । उकिं जित इन्द्रिय संयम जुया वल । शक्ति दया बोध्यङ्ग भावना जुइ । भन्ते ! जिं थ्व आनिशंस खना तथागतयाके च्यागू वर प्वनागु खः । विशाखा ! छन्त च्यागू वर अनुमति बियाच्वना । अले भगवान् बुद्धं मृगारमाता विशाखायात थ्व गाथाद्वारा अनुमोदन याना बिज्यात –

“गुम्ह तथागतया श्राविकां शीलं सम्पन्नम्ह जुया लयल्य ताःम्ह जुया अन्नपान दान विइ, मात्सर्य दबे याना स्वर्ग वनेगु कारण जुयाच्वंगु शोक लिना छ्वयेधुंगु सुख जुइगु दान ब्यूगु जुइ ।”

उम्ह श्राविकायात क्लेशरूपी धू मद्दुगु, नरकय पतन जुइकेगु क्लेश मद्दुगु, आर्यमार्गय थ्यंम्ह देवताया आयु प्राप्त जुइ, पुण्य यायेगु इच्छा दुम्ह सुखीम्ह निरोगीम्ह व श्राविका स्वर्ग लोकय ताःकालतक लयल्य ताया च्वनी ।”

३५२. अनलि भगवान् मृगारमाता विशाखायात थ्व गाथाद्वारा अनुमोदन याना बिज्याना आसन दना लिहाँ बिज्यात । अले भगवान् बुद्धं उगु निदानय उगु प्रकरणय धर्म खँ कना बिज्याना भिक्षुपित सता बिज्यात – “भिक्षुपिं ! वर्षा पुनेगु चीवर, आगन्तुकभोजन, गमिकभोजन गिलानभोजन, गिलानुपस्थापक भोजन, गिलान भैषज्य, न्हिथं यागु व भिक्षुणी संघयात मोल्हुइगु कापः अनुमति बियाच्वना ।”

विशाखा भाणवार क्वचाल ।

Dhamma.Digital

२२०. निसीदनादिअनुजानना फेतुइगु आसन आदि अनुमति बियाबिज्याःगु

३५३. उगु समयय भिक्षुपिं उत्तमगु भोजन नया बेहोश जुया सम्प्रजन्य मद्दुपिं जुया न्ह्यो वयेका च्वनीगु जुयाच्वन । उपिं बेहोशपिं सम्प्रजन्य मद्दुपिं न्ह्यो वयेका च्वनीपिनि सपनाय असुचि मुक्त (स्वप्नदोष) जुइगु जुयाच्वन । शयनासन असुचिं किनाच्वन । भगवान् बद्ध आयुष्मान् आनन्द ल्युल्यू तया बिज्याना शयनासन चारिकाय चाट्युबिज्याबले शयनासनय असुचिं किनाच्वंगु खन, खना आयुष्मान् आनन्दयात सता बिज्यात । “आनन्द ! थ्व शयनासनय छु किनाच्वंगु ?”

भन्ते ! थौकन्हे भिक्षुपिसं उत्तमगु भोजन नया बेहोश जुया सम्प्रजन्य मद्दुपिं जुया न्ह्यो वयेका च्वनीगु जुयाच्वन । उपिं बेहोशी जुइकाच्वनीपिं सम्प्रजन्य मदयेका च्वनीपिं न्ह्यो वयेका च्वनीपिनि सपनाय असुचि मुक्त जुइगु जुयाच्वन । भगवान् शास्ता ! शयनासनय थ्व असुचि किनाच्वंगु खः । आनन्द ! थ्व थथे खः आनन्द ! थ्व थथे खः । आनन्द ! बेहोशी जुइकाच्वनीपिं, सम्प्रजन्य मद्दुपिं, न्ह्यो वयेका च्वनीपिनि सपनाय असुचि मुक्त जुइगु जुयाच्वन । आनन्द ! गुपिं भिक्षुपिं स्मृति न्ह्योने तया सम्प्रजन्य दुपिं जुया न्ह्यो वयेका च्वनी, उपिं भिक्षुपिनि असुचि मुक्त जुइ मखु ।

आनन्द ! कामरागं विरक्त जुया च्वपिं पृथकजनपिनि नं असुचि मुक्त जुइ मखु । आनन्द ! थ्व स्थान मखु, अवकास मखु, गुपिं अरहन्तपिं खः, इमि असुचि मुक्त जुइ ।

अले भगवान् बुद्धं उगु निदानय् उगु प्रकरणय् धर्म खँ कना बिज्याना भिक्षुपित सःता बिज्यात - भिक्षुपिं ! जिं आनन्द ल्युल्यु तया सेनासन चारिकाय् चाह्यु वनाबले शयनासनय् असुचि किनाच्वंगु खना । खना आनन्दयात सता - "आनन्द ! थ्व शयनासनय् किनाच्वंगु छु ?"

भन्ते ! थौकन्हे भिक्षुपिसं उत्तमगु भोजन नया बेहोश जुइका सम्प्रजन्य मदुपिं जुया न्ह्यो वयेकाच्वन । इमि बेहोश जुया सम्प्रजन्य मदुपिनि न्ह्यो वयेका च्वंबले सपनाय् असुचि मुक्त जुयाच्वन । भगवन् शास्ता ! इमि थ्व असुचि किनाच्वंगु खः ।

आनन्द ! थ्व थथे खः, थ्व थथे खः । आनन्द ! बेहोश जुइका च्वपिं सम्प्रजन्य मदुपिं न्ह्योवयेका च्वनीपिनि सपनाय् असुचि मुक्त जुइगु जुयाच्वन । आनन्द ! गुपिं भिक्षुपिं स्मृति दुपिं जुइ, सम्प्रजन्य दुपिं जुया न्ह्यो वयेकाच्वनी, इमि असुचि मुक्त जुइ मखु । आनन्द ! गुपिं पृथकजनपिं कामराग विरक्त जुयाच्वनी, इमि नं असुचि मुक्त जुइ मखु । आनन्द ! थ्व स्थान मखु, अवकास मखु, गुपिं अरहन्तपिनि असुचि मुक्त जुइ ।

भिक्षुपिं ! बेहोश जुयाच्वनीम्ह सम्प्रजन्य मदुम्ह न्ह्यो वयेका च्वनीम्हसित न्यागू दोष दु । दुःखं घना च्वनी, दुःखं न्ह्यलं चाइ, मभिंगु म्हगसे खनी, देवतापिसं रक्षा याइ मखु, असुचि मुक्त जुइ । भिक्षुपिं ! बेहोश जुइका च्वनीम्ह, सम्प्रजन्य मदुम्ह, न्ह्यो वयेका च्वनीम्हसित थ्व न्यागू दोष दइ ।

भिक्षुपिं ! स्मृति दुम्ह सम्प्रजन्य दुम्ह जुया न्ह्यो वयेका च्वनीम्हसित न्यागू आनिशंस प्राप्त जुइ । सुखं घनी, सुखं न्ह्यलं चाइ, मभिंगु सपनाय् खनी मखु, देवतापिसं रक्षा याइ, असुचि मुक्त जुइ मखु । भिक्षुपिं ! स्मृति दुम्ह सम्प्रजन्य दुम्ह जुया न्ह्यो वयेका च्वनीम्हसित न्यागू आनिशंस प्राप्त जुइ ।

भिक्षुपिं ! कायसंवर चीवर सेनासन संवर याना फेतुइगु अनुमति बियाच्वना ।

उगु समयय् तःसकं चिपागु लासां फुक सेनासन त्वःमपुगु जुयाच्वन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! गपाय्धंगु लासा माःगु खः, अपाय्धंगु लासा दयेकेगु अनुमति बियाच्वना ।

३५४. उगु समयय् आयुष्मान् आनन्दया उपाध्याय आयुष्मान् वेलइसीसयात फ्वःतगो कै वःगु जुयाच्वन । वयागु कैया तिं चीवर शरीरय् प्यपुंगु जुयाच्वन । उगु चीवरतय्त भिक्षुपिसं लखं प्याका प्याका साला लिकाइगु जुयाच्वन । भगवान् बुद्धं सेनासन चारिकाय् बिज्याबले उपिं भिक्षुपिसं वयागु चीवर लखं प्याका प्याका सालाच्वंगु खना बिज्यात । खना गनउपिं भिक्षुपिं दु, अन बिज्यात । बिज्याना उपिं भिक्षुपित आज्ञा जुया बिज्यात - "भिक्षुपिं ! थ्व भिक्षुयात छु रोग जुल ?"

भन्ते ! थ्व आयुष्मान्यात फ्वःतगो कै वल । उकिया तिं शरीरय् चीवर प्यपुंगु जुयाच्वन । वयात जिमिसं लखं प्याका प्याका साला लिकयाच्वना ।

अले भगवान् बुद्धं उगु निदानय् उगु प्रकरणय् धर्म खँ कना भिक्षुपित सःता बिज्यात - "भिक्षुपिं ! गुम्हसित गःप तःपुइगु, ला ग्वारा थाइगु, घो थाः ति तिके कै वइ, उम्ह भिक्षुयात घालय् हिनेगु कापः अनुमति बियाच्वना ।"

३५५. अनलि विशाखा मृगारमाता ख्वाः हुइगु रुमाल ज्वना गन बुद्ध दु, अन वन । वना भगवान् बुद्धयात अभिवादन याना छसिलिक्क फेतुत । छसिलिक्क फेतुना च्वंम्ह विशाखा मृगारमातां बुद्धयात थथे निवेदन यात - "भन्ते भगवान् शास्ता ! जिगु ख्वाः हुइगु रुमाल ग्रहण याना बिज्याहुँ । गुगु जित

ताःकालतक हित व सुखया नितिं जुइ ।” भगवान् बुद्धं ख्वाः हुइगु रुमाल ग्रहण याना बिज्यात । अले बुद्धं विशाखा मृगारमातायात धर्म खँद्वारा आनिशंस खंकेबिया धर्मय् प्रतिस्थित याका उत्साहित व लय्लय् तायेके बिल । विशाखा मृगारमाता बुद्धया धर्म खँद्वारा आनिशंस खंम्ह धर्मय् प्रतिस्थितम्ह उत्साहित व लय्लय् ताःम्ह जुया आसनं दना भगवान् बुद्धयात अभिवादन याना प्रदक्षिणा याना लिहाँ वन । भगवान् बुद्धं उगु निदानय् उगु प्रकरणय् धर्म खँ कना बिज्याना भिक्षुपित सःता बिज्यात - “भिक्षुपिं ! ख्वाः हुइगु रुमाल अनुमति बियाच्चना ।”

३५६. उगु समयय् रोजमल्ल आयुष्मान् आनन्दया पासा जुयाच्चन । रोजमल्लं खोम देशय् बने जूगु कापः आयुष्मान् आनन्दयात ल्हाते तया ब्यूगु जुयाच्चन । आयुष्मान् आनन्दयात खोम देशय् बने जूगु कापः आवश्यक जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! न्यागू अङ्गं सम्पन्नम्हसित विश्वास याना ग्रहण यायेगु अनुमति बियाच्चना । (१) न्त्याबलें खंम्ह जुइमाः, (२) नापं जा नयेनंम्ह, (३) खँ ल्हाये नंम्ह, (४) म्वाना च्वंम्ह, (५) “जिं ग्रहण यायेवं लय्लय् ताइम्ह जुइ” धका स्यूम्ह जुइमाः । भिक्षुपिं ! थ्व न्यागू अङ्गं सम्पूर्णम्ह सिया दान विश्वासपूर्वकं ग्रहण यायेगु अनुमति बियाच्चना ।

३५७. उगु समयय् भिक्षुपिनि त्रिचीवर परिपूर्णगु जुयाच्चन । लः चाले यायेगु कापः व म्हिचा आवश्यकगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! परिष्कार चोलक अनुमति बियाच्चना ।

२२१. पच्छिमविकप्पनुपत्रचीवरादिकथा

कमसेकम विकप्पना यायेमाःगु प्रमाण दुगु चीवरादि कथावस्तु

३५८. अनलि भिक्षुपित थथे जुल - “भगवान् बुद्धं गुगु अनुमति बिया बिज्यात त्रिचीवर, वर्षां पुनेगु चीवर, फेतुइगु लासा, तन्ना, घालय् चिइगु कापः रुमाल व परिष्कारचोल, व फुक्कं अधिष्ठान यायेमाःगु ला अथवा विकप्पना याये माःगुला ?” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! त्रिचीवर अधिष्ठान यायेगु अनुमति बियाच्चना, विकप्पना (विकल्प) यायेगु मखु, वर्षावासं पुनेगु चीवर प्यला अधिष्ठान यायेगु, अनं लिपा विकप्पना यायेगु, लासा अधिष्ठान यायेगु, विकप्पना यायेगु मखु, तन्ना अधिष्ठान यायेगु, विकप्पना यायेगु मखु, घालय् चिइगु कापः घाः दइबलेतक अधिष्ठान यायेगु, अनं लिपा विकप्पना यायेगु । रुमाल अधिष्ठान यायेगु विकप्पना यायेगु मखु । परिष्कारचोलक अधिष्ठान यायेगु, विकप्पना यायेगु मखु ।

अनलि भिक्षुपित थथे जुल - “कमसेकम गपाय्हाकःगु चीवर विकप्पना यायेगु जुइ ?” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! कमसेकम भगवान् बुद्धयागु पतितं च्यालांगु हाकः प्यलंगु ब्याः दुगु चीवर विकप्पना यायेगु ।

३५९. उगु समयय् आयुष्मान् महाकाश्यपया पांसुकूल दयेकूगु भ्यातूगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! कां भरे यायेगु अनुमति बियाच्चना । कुं मिले मजूगु जुयाच्चन । बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! कुं चायेगु अनुमति बियाच्चना । का ल्वाय्ल्वाय् वःगु जुयाच्चन । बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! ब्याःतनेगु अनुमति बियाच्चना ।

उगु समयय् संघाटिया बलाः गूगु जुयाच्चन । बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! च्याकु कुं लुइका सुइगु अनुमति बियाच्चना ।

३६०. उगु समयय् छम्ह भिक्षुया त्रिचीवर सुइत फुक कापः चाःगु बखते मगाः मचाःगु जुयाच्चन । बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! निपु चाना छपु मचायेगु अनुमति बियाच्चना ।

निपु चाना छपु मचाबले नं मगाःगु जुयाच्चन । बुद्धयात थ्व खँ कन । भिक्षुपिं ! निपु मचासे छपु चायेगु अनुमति बियाच्चना ।

निपु मचासे छपु चाःबले नं मगाःगु जुयाच्चन । बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! तँसा कापः तनेगु अनुमति बियाच्चना । भिक्षुपिं ! फुक मचाःगु चीवर धारण यायेमज्यू । गुम्हसिनं धारण याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति जुइ ।

३६१. उगु समयय् छम्ह भिक्षुयात यक्व चीवर उत्पन्न जूगु जुयाच्चन । वं उगु चीवर मां बौपित बिइगु इच्छा याःगु जुयाच्चन । बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! मां बौपित बिइगुलि छु धाये ज्यू ? भिक्षुपिं ! मां बौपित बिइगु अनुमति बियाच्चना । भिक्षुपिं ! श्रद्धां ब्यूगुयात स्यंके बिइमते, गुम्हसिनं स्यंकी, वयात दुष्कृत्य आपत्ति जुइ ।

३६२. उगु समयय् छम्ह भिक्षु अन्धवनय् चीवर त्वःता अन्तरवास व उत्तरासङ्ग जक पुना गामय् भिक्षाया नितिं दुहाँ वंगु जुयाच्चन । खुँतय्सं उगु चीवर खुया यंकुगु जुयाच्चन । व भिक्षु भ्वाथःगु चीवर दुम्ह कम चीवर दुम्ह जुयाच्चन । भिक्षुपिसं थथे धाल - “आवुसो ! छ छाय् भ्वाथगु चीवर दुम्ह कम चीवर दुम्ह जुयाच्चनागु ?”

“आवुसो ! जि थन अन्धवनय् चीवर त्वःता अन्तरवास व उत्तरासङ्ग पुना गामय् भिक्षाया नितिं दुहाँ वनागु जुल । खुँतय्सं उगु चीवर खुया यंकल । उकिं जि भ्वाथःगु चीवर व कम चीवर दुम्ह जुयाच्चन । बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! अन्तरवास व उत्तरासङ्ग जक पुना गामय् दुहाँ वने मज्यू । गुम्ह दुहाँ वनी, वयात दुष्कृत्य आपत्ति ।

उगु समयय् आयुष्मान् आनन्द लोमंसे अन्तरवास व चीवर पुना गामय् भिक्षाया नितिं दुहाँ वन । भिक्षुपिसं आयुष्मान् आनन्दयात थथे धाल - “आवुसो आनन्द ! बुद्धं अन्तरवास व उत्तरासङ्ग जक पुना गामय् दुहाँ वने मज्यू धका प्रज्ञप्त याना बिज्याःगु मखुला ? “आवुसो आनन्द ! छ छाय् अन्तरवास व उत्तरासङ्ग पुना गामय् दुहाँ वनागु ?” आवुसो ! बुद्धं प्रज्ञप्त याना बिज्याःगु ला खः “अन्तरवास व उत्तरासङ्ग पुना गामय् दुहाँ वने मज्यू ।” अय्सां जि लोमंसे दुहाँ वना । बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात ।

भिक्षुपिं ! संघाटि त्वःता वनेगुया न्यागू कारण दु । म्हमफुम्ह जुइ, वर्षावास प्यलाया ई, खुसिपारी वनीबले, सुरक्षित जुया चुकः दुगु विहार जुइगु, कथिन लाःगु ई जुइगु । भिक्षुपिं ! थ्व न्यागू कारणं संघाटि त्वःता वनेगुया न्यागू कारण खः ।

भिक्षुपिं ! उत्तरासङ्ग त्वःता वनेगु न्यागू कारण खः । ..... अन्तरवास त्वःता वनेगुया कारण खः । म्हमफुम्ह जुइगु, वर्षावास प्यलायाई, खुसिपारी वनीबले, सुरक्षित जुया चुकः दुगु विहार जुइगु, कथिन लाःगु ई जुइगु । भिक्षुपिं ! थ्व न्यागू उत्तरासंग अन्तरवास त्वःता वनेगुया कारण खः ।

भिक्षुपिं ! वर्षावासं पुनेगु चीवर त्वःता वनेगुया न्यागू कारण दु । म्हमफुम्ह जुइगु, सीमां पिने वनेगु जुइगु, खुसिपारीवनीबले, सुरक्षित जुया चुकः दुगु विहार जुइगु, वर्षावासं पुनेगु चीवर सु हे मसुनिगु अथवा सुया सिमधःगु जुइ । भिक्षुपिं ! थ्व न्यागू वर्षावासं पुनेगु चीवर त्वःता वनेगु कारण खः ।

२२२. सांघिकचीवरूपपादकथा सांघिक चीवर उत्पाद कथावस्तु

३६३. उगु समयय् छम्ह भिक्षु याकचा वर्षावासं च्वंगु जुयाच्चन । अन विहारय् मनूतय्सं “संघयात दान बियागु जुल” धका चीवर दान ब्यूगु जुयाच्चन । अले व भिक्षुयात थथे जुल – “भगवान् बुद्धं ‘कमसेकम प्यम्ह छपुचः जुलकि संघ’ धका प्रज्ञप्त याना बिज्यात । थ्व विहारय् जि याकचा च्वनाच्चनाम्हसित मनूतय्सं “संघयात दान बियागु जुल” धका चीवर दान ब्यूगु जुल । जिं थ्व सांघिक चीवर श्रावस्ती यंका बिइदःसा ज्यू ।”

अले व भिक्षुं उगु चीवर ज्वना श्रावस्ती वना भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । (भगवान् बुद्धं आज्ञा जुया बिज्यात-) भिक्षु उगु चीवर कथिन लिना मछ्वःतले छन्त हे जुल । भिक्षुपिं ! थन भिक्षु याकचा वर्षावास च्वच्चन । उगु विहारय् मनूतय्सं “संघयात दान बियागु जुल” धका चीवर दान बियाच्चन । भिक्षुपिं ! उगु चीवर कथिन लिना मछ्वःतले वयात हे धका अनुमति बियागु जुल ।

उगु समयय् छम्ह भिक्षु वर्षा प्यला काटे जुइधुंका याकचा च्वच्चन । अन विहारय् मनूतय्सं “संघयात बियागु जुल” धका चीवर दान बिल । अले व भिक्षुयात थथे जुल – “भगवान् बुद्धं कमसेकम् प्यम्ह छपुच जुलकि संघ” धका प्रज्ञप्त याना बिज्यात । जि जुलसां याकचा । थुपिं मनूतय्सं संघयात बियागु धका चीवर दान बिल । जिं थ्व सांघिक चीवर श्रावस्ती यंका बिइदःसा ज्यू ।”

अले व भिक्षुं उगु चीवर ज्वना श्रावस्ती वना भिक्षुपित थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं संघया न्ह्योने इना कायेगु अनुमति बियाच्चना । भिक्षुपिं ! थन भिक्षु वर्षा प्यला काटे जुइधुंका लिपा याकचा च्वच्चन । अन विहारय् मनूतय्सं “संघयात बियागु जुल” धका चीवर दान बियाच्चन । भिक्षुपिं ! व भिक्षुं उगु चीवर अधिष्ठान यायेगु अनुमति बियाच्चना । “थ्व चीवर जिगु हे खः” । भिक्षुपिं ! यदि व भिक्षुया उगु चीवर अधिष्ठान याये मलावं मेम्ह भिक्षु वल धाःसा समानरूपं बच्छि भाग बिइमाः । भिक्षुपिं ! उपिं भिक्षुपिसं उगु चीवर भाग थला च्वंबले सलाक कुरकेमलावं मेम्ह भिक्षु वल धाःसा समानरूपं बच्छि भाग बिइमाः । भिक्षुपिं ! उपिं भिक्षुपिसं उगु चीवर भाग थला च्वंबले सलाक कुरकेधुंका मेम्ह भिक्षु वःसा इच्छा मदयेक भाग बिइम्वाः ।

उगु समयय् निम्ह दाजु किजा भिक्षुपिं आयुष्मान् इसिदोस (ऋषिदास) व इसिभट (ऋषिभद्र) श्रावस्ती वर्षावासं दना मेगु गांचाय् च्वंगु विहारय् वंगु जुयाच्चन । मनूतय्सं आपालं दं लिपा स्थविरपिं बिज्याःगु धका चीवरसहित भोजन दान यात । आवासिक भिक्षुपिसं स्थविरपिके न्यन – “भन्ते ! थ्व सांघिक चीवर स्थविरपिं बिज्याना उत्पन्न जूगु खः, स्थविरपिं भागी जुया बिज्याये मास्ति वःला ?” स्थविरपिसं थथे धाल – “आवुसो ! जिमिसं गथे भगवान् बुद्धं उपदेश कना बिज्यात, अथे यायेगु स्यू । कथिन लिना मछ्वःतले उगु चीवर छलपोलपित हे जुल ।”

उगु समयय् स्वम्ह भिक्षुपिं राजगृह्य वर्षावास च्वच्चन । अन विहारय् मनूतय्सं “संघयात बियागु जुल ।” धका चीवर दान बियाच्चन । अले उपिं भिक्षुपित थथे जुल – “भगवान् बुद्धं फछिं फतले प्यम्ह छपुचः जुलकि संघ धका प्रज्ञप्त याना बिज्यात, जिपिं जुलं स्वम्ह जक, थुपिं मनूतय्सं नं “संघयात बियागु जुल” धका चीवर दान बिल, जिमिसं गुकथं व्यवहार यायेमाली ?”

उगु समयय् आपालं स्थविरपिं आयुष्मान् निलवासि (नीलवासी) आयुष्मान् साणवासि (साणवासी) आयुष्मान् गोतक आयुष्मान् भृगु व आयुष्मान् फलिकसन्दान पाटलिपुत्रय् कुक्कुटारामय् च्वच्चन । अले उपिं

भिक्षुपिं पाटलिपुत्रय वना स्थविरपिके न्यन । स्थविरपिसं थथे धाल - “आवुसो ! जिमिसं भगवान् बुद्धं गथे आज्ञा जुया विज्यागु खः, अथे स्यू । उगु चीवर कथिन लिना मछ्वःतले छलपोलपित हे जुल ।”

२२३. उपनन्दसक्यपुत्तवत्थु उपनन्द शाक्यपुत्र कथावस्तु

३६४. उगु समयय आयुष्मान् उपनन्द शाक्यपुत्र श्रावस्ती वर्षावासं दना मेगु गांचाय् च्वंगु विहारय वंगु जुयाच्वन । अन विहारय भिक्षुपिं चीवर भाग थलेत मुना च्वंगु जुयाच्वन । इमिसं थथे धाल - “आवुसो ! थ्व साधिक चीवर भाग थले त्यनागु भाग थ्याके मास्ति वःला ? आवुसो ! थ्याके मास्ति वः । अन चीवर भाग ज्वना मेगु विहारय वन । अन नं भिक्षुपिनि चीवर भाग थलेत मुनाच्वन । इमिसं नं थथे धाल - “थ्व साधिक चीवर भाग थले त्यनागु, आवुसो भाग थ्याके मास्ति वःला ?” “आवुसो ! थ्याके मास्ति वः । अन नं चीवर भाग ज्वना मेगु विहारय वन । अन नं भिक्षुपिनि चीवर भाग थलेत मुनाच्वन । इमिसं नं “थ्व साधिक चीवर भाग थले त्यनागु, आवुसो भाग थ्याके मास्ति वःला ? “आवुसो ! थ्याके मास्ति वः । अन नं चीवर भाग कया तप्वः जुइक चीवर प्वः ज्वना हानं श्रावस्ती लिहावन ।”

भिक्षुपिसं थथे धाल - “आवुसो उपनन्द ! छं यक्व पुण्य याना वःगु दु, छन्त आपालं चीवर उत्पन्न जुल ।”

“आवुसो ! जिं गन पुण्य याना वयागु दु धका । “आवुसो ! थन जि श्रावस्ती वर्षावासं दना मेगु गांचाय् च्वंगु विहारय वना, अन भिक्षुपिनि चीवर भाग थलेत मुनाच्वन । इमिसं जित थथे धाल - “आवुसो ! थ्व साधिक चीवर भाग थले त्यनागु, भाग थ्याके मास्ति वःला ? “आवुसो ! थ्याके मास्ति वः । अन चीवर भाग ज्वना मेगु विहारय वना । अन नं चीवर भाग थलेत मुनाच्वन । इमिसं नं जित थथे धाल- “आवुसो ! थ्व साधिक चीवर भाग थले त्यनागु, भाग थ्याके मास्ति वःला ? आवुसो ! भाग थ्याके मास्ति वः । अन नं चीवर भाग ज्वना मेथाय् विहारय वना । अन नं चीवर भाग थलेत भिक्षुपिं मुनाच्वन । इमिसं नं जित थथे धाल - “आवुसो ! थ्व साधिक चीवर भाग थले त्यनागु भाग थ्याके मास्ति व ला ?” भाग थ्याके मास्ति वः । अन नं भाग कया हया । थुकथं जित आपालं चीवर उत्पन्न जूगु खः । आवुसो उपनन्द ! छं छु छथाय् वर्षावासं दना छथाय् चीवर भाग कयागु ला ? “आवुसो ! खः ।”

गुपिं भिक्षुपिं अल्पेच्छु, इमिसं उपहास याना निन्दा याना दोष बिया खँ ल्हात - “आयुष्मान् उपनन्द शाक्यपुत्रं छथाय् वर्षावासं दना छथाय् चीवर भाग का जूगु छाया् जक जुइ ?” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । ..... उपनन्द ! छं छथाय् वर्षावासं दना छथाय् चीवर भाग कयागु धात्थें खःला ? धात्थें खः, भगवन् शास्ता । भगवान् बुद्धं उपहास याना विज्यात । ..... मोघपुरुष, छं छाया् जक छथाय् वर्षावासं दना छथाय् चीवर भाग कया जुयागु ? मोघपुरुष ! थथे यायेगु अप्रसन्नपित प्रसन्न यायेया नितिं मजू । ..... उपहास याना विज्याना धर्म खँ कना विज्याना भिक्षुपित सःता विज्यात - “भिक्षुपिं ! छथाय् वर्षावासं दना छथाय् चीवर भाग काये मज्यू । गुम्हसिनं भाग काइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति ।”

उगु समयय आयुष्मान् उपनन्द शाक्यपुत्र छम्ह निगू विहारय वर्षावास यात - “थथे च्वनेवं जित यक्व चीवर उत्पन्न जुइ ।” अले उपिं भिक्षुपितं थथे जुल - “आयुष्मान् उपनन्द शाक्यपुत्रयात चीवर भाग बिइगु गथे याये माली ?” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । (भगवान् बुद्धं आज्ञा जुया विज्यात-) ।

भिक्षुपिं ! मोघपुरुषयात छगू भाग ब्यु । भिक्षुपिं ! थ्व शासनय् छम्ह भिक्षु निगू विहारय् वर्षावास च्वंच्वन-
 “थथे जित आपालं चीवर उत्पन्न जुइ ।” यदि फलानागु थासय् बच्छि फलानागु थासय् बच्छि च्वन धाःसा,
 फलानागु थासय् बच्छि फलानागु थासय् बच्छि चीवर भाग विइमाः । गन जोछिं च्वनी, अन चीवर भाग
 विइमाः ।

२२४. गिलानवत्थुकथा रोगी कथावस्तु

३६५. उगु समयय् छम्ह भिक्षुयात भारा जुइगु रोग जुयाच्वन । व छको भारा पिसाबय् बुतुबुला
 घनाच्वन । अले भगवान् बुद्धं आयुष्मान् आनन्द ल्यूत्यु तथा सेनासन चारिकाय् चाह्यु बिज्याबले गन व
 भिक्षु च्वनाच्वंगु बिहार दु, अन थ्यंकः बिज्यात । बुद्धं व भिक्षुयात भारा पिसाबय् बुतुबुला घनाच्वंगु खन ।
 खना गन व भिक्षु दु, अन बिज्यात । बिज्याना व भिक्षुयात थथे आज्ञा जुया बिज्यात - “भिक्षु ! छन्त
 छु रोग जुल ?” भगवन् शास्ता ! जित भारा जुल । भिक्षु, छन्त उपस्थापन याइपिं दु ला ? मदु भन्ते ।
 भिक्षु छन्त छा्य् उपस्थापक मदुगु ? अले भगवान् बुद्धं आयुष्मान् आनन्दयात सःता बिज्यात - “आनन्द !
 लः कया हति हँ, थ्व भिक्षुयात मोल्हुइके ।” “भन्ते ! हवस्” आयुष्मान् आनन्दं बुद्धयागु वचन स्वीकार
 याना लःकया हल । बुद्धं लः हायेका बिज्यात । आयुष्मान् आनन्दं सिका बिल । बुद्धं छ्यौं ल्त्वना बिज्यात,
 आयुष्मान् आनन्दं तुति ल्त्वना खाटाय् गोतुइकल ।

अले भगवान् बुद्धं उगु निदानय् उगु प्रकरणय् संघपित मुंके बिया भिक्षुपिंके न्यन- “भिक्षुपिं !
 फलानागु विहारय् म्हमफुम्ह भिक्षु दु ला ?” दु, भगवन् शास्ता ! भिक्षुपिं ! व भिक्षुयात छु रोग जुल ? भन्ते !
 व आयुष्मान्यात भारा जूगु रोग जुल । भिक्षुपिं ! व भिक्षुया उपस्थापक दु ला ? भगवान् शास्ता, मदु ।
 व भिक्षुयात छा्य् उपस्थापन मयानागु ? भन्ते ! व भिक्षुं भिक्षुपित थुकथं याना मब्यू, उकिं व भिक्षुयात
 उपस्थापन मयानागु । भिक्षुपिं ! छिमि मां मदु, बौ मदु । गुपिसं छिमित उपस्थापन याइ ? भिक्षुपिं ! छिमिसं
 परस्परय् उपस्थापन मयात धाःसा अले सुनां उपस्थापन याइ ।

भिक्षुपिं ! गुम्हसिनं जित उपस्थापन याइ, वं म्हमफुम्हसित उपस्थापन याइ । उपाध्याय दुम्ह
 जूसा उपाध्यायं जीवनभरतक उपस्थान यायेमाः, म्हमफुम्ह दने मफुतले चिला वनेमज्यू । आचार्य दुम्ह
 जूसा, आचार्यं जीवनभरतक उपस्थापन यायेमाः, म्हमफुतले चिला वनेमज्यू । नापं च्वनीम्ह दुम्ह जूसा,
 नापं च्वनीम्हजीवनभरतक उपस्थापन यायेमाः, म्हमफुतले चिला वनेमज्यू । थःम्ह शिष्य दुम्ह जूसा, शिष्यं
 जीवनभरतक उपस्थापन यायेमाः, म्हमफुतले चिला वनेमज्यू । थः समानम्ह उपाध्याय दुम्ह जूसा थः
 समानम्ह उपाध्यायं जीवनभरतक उपस्थापन यायेमाः, म्हमफुतले चिला वनेमज्यू । थः समानम्ह आचार्य
 दुम्ह जूसा थःसमानम्ह आचार्यं जीवनभरतक उपस्थापन यायेमाः, म्हमफुतले चिला वनेमज्यू । यदि
 उपाध्याय, आचार्य, नापं च्वनीम्ह शिष्य, समान उपाध्याय, समान आचार्य मन्त धाःसा संघं उपस्थापन
 यायेमाः, उपस्थापन मयात धाःसा वयात दुष्कृत्य आपत्ति जुइ ।

३६६. भिक्षुपिं ! न्यागू अङ्गं सम्पन्नम्ह रोगीयात सेवा याये थाकुगु जुयाच्वन । (१) अनुकूल मजूगु ज्या
 याइम्ह जुइ, (२) अनुकूलय् मात्रा मस्यूम्ह जुइ, (३) इलय् वासः सेवन मयाइम्ह जुइ, (४) हित यायेगु इच्छा
 दुम्ह गिलान उपस्थापकयात गथे जूगु खः, अथे बांलाक कनी मखुम्ह जुइ - “रोग बढे जूगुयात बढे जुल
 धका, घटे जूगुयात घटे जुल धका, स्थिर जूगुयात स्थिर जुल धका बांलाक कनी मखुम्ह जुइ ।” (५) उत्पन्न

जुइगु, तिब्रगु, छाःगु, हियुगु, सह याये थाकूगु, मनय् यःमताइगु, प्राण वंकीगु शारीरिक दुःख वेदनायात सह याये मफुगु स्वभाव दुम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! न्यागू अङ्ग सम्पन्नम्ह म्हमफुम्हसित सेवा याये थाकूगु जुयाच्वन ।

भिक्षुपिं ! न्यागू अङ्ग सम्पन्नम्ह म्हमफुम्हसित सेवा याये अःपुगु जुयाच्वन । (१) अनुकूलगु ज्या याइम्ह जुइ, (२) अनुकूलय् मात्रा स्यूम्ह जुइ, (३) इलय् वासः सेवन याइम्ह जुइ, (४) हित यायेगु इच्छा दुम्ह, गिलान उपस्थापकयात गथे रोग जूगु खः, अथे स्पष्ट जुइक कनीम्ह जुइ – “रोग बढे जूसां बढे जुल धका घटे जूसां घटे जुल धका, स्थिर जूगुयात स्थिर जुल धका” बांलाक कनीम्ह जुइ । (५) उत्पन्न जुइगु, तीब्रगु, छाःगु, हियुगु, सहयाये थाकुगु मनय् यः मताइगु प्राण वनीगु शारीरिक दुःख वेदनायात सह याये फुगु स्वभाव दुम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! न्यागू अङ्ग सम्पन्नम्ह म्हमफुम्हसित सेवा याये अःपुगु जुयाच्वन ।

भिक्षुपिं ! न्यागू अङ्ग सम्पन्नम्ह गिलान उपस्थापकं विरामियात उपस्थापन याये योग्य मजू । (१) वासः मिले यायेगु शक्ति मदुम्ह जुइ, (२) अनुकूल प्रटिकूल मस्यूम्ह जुइ, अनुकूल मजूगु (मनिंगु) न्ह्योने तइम्ह जुइ, अनुकूलगु (निंगु) न्ह्योने मतइम्ह जुइ (लिचिकिम्ह जुइ) । (३) आमिस (वस्तु) या इच्छा तथा म्हमफुम्हसित उपस्थापन याइम्ह जुइ, मैत्री चित्तं मखु । (४) भारा पिसाब ई (फिक्दानि) वान्ता वांछ्वये यंके घःचाम्ह जुइ । म्हमफुम्हसित बेला बखतय् धर्म खँद्वारा आनिशंस खंके बिया धर्मय् प्रतिस्थित याका उत्साहित व लयल्य् तायेकेगु समर्थ मदुम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! थ्व न्यागू अङ्ग सम्पन्नम्ह गिलान उपस्थापकं (विरामी सेवक) विरामियात उपस्थापन याये योग्य मजू ।

भिक्षुपिं ! न्यागू अङ्ग सम्पन्नम्ह गिलान उपस्थापकं विरामियात उपस्थापन याये योग्य जू । (१) वासः मिले यायेगु शक्ति दुम्ह जुइ, अनुकूल प्रटिकूलयात स्यूम्ह जुइ, (२) अनुकूल मजूगु (मनिंगु) लिचिकिम्ह जुइ, अनुकूलगु न्ह्योने तइम्ह जुइ, (३) मैत्री चित्तं दुम्ह जुया विरामियात उपस्थापन याइबले आमिसया आशा मतइम्ह जुइ । (४) भारा पिसाब, ई, वान्ता वान्छ्वये घृणा मताःम्ह जुइ । (५) विरामियात समय समय स्वया धर्म खँद्वारा आनिशंस खंके बिया धर्मय् प्रतिस्थित याके बिया उत्साहित व लयल्य् तायेके फुगु शक्ति दुम्ह जुइ । भिक्षुपिं ! थ्व न्यागू अङ्ग सम्पन्नम्ह गिलान उपस्थापकं (विरामी सेवक) विरामियात उपस्थापन याये योग्य जू ।

२२५. मतसन्तककथा

मरण जुया वंम्ह भिक्षुया सम्पत्ति कथा

३६७. उगु समयय् निम्ह भिक्षु कोशल जनपदय् तहाकःगु यात्राय् बिज्याःगु जुयाच्वन । उपिं छगु विहारय् थ्यंक वंगु जुयाच्वन । अन छम्ह म्हमफुम्ह भिक्षु दयाच्वन । अले उपिं भिक्षुपिंत थथे जुल – “आवुसो ! भगवान् बुद्धं गिलान उपस्थापन यायेगुयात प्रशंसा याना बिज्यात, “आवुसो ! भ्नीसं (जिमिसं) थ्व भिक्षुयात उपस्थापन याये दःसा ज्यू ।” इमिसं व भिक्षुयात उपस्थापन यात ।

व भिक्षु इमिसं उपस्थापन याना च्वच्चं परलोक जुल । अले उपिं भिक्षुपिसं व भिक्षुयागु पात्र चीवर ज्वना श्रावस्ती वना भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । (भगवान् बुद्धं आज्ञा जुया बिज्यात—) । भिक्षुपिं ! परलोक जुइवं भिक्षुयागु पात्र चीवर संघया अधिनय् जुइ, अयनं गिलान उपस्थापकपिं यक्व उपकारकपिं खः । भिक्षुपिं ! संघं त्रिचीवर व पात्र गिलान उपस्थापकयात बिइगु अनुमति बियाच्वना । भिक्षुपिं ! थुकथं बिइमाः । व गिलान उपस्थापक भिक्षु संघय् वना थथे धायेमाः – “भन्ते ! फलानाम्ह भिक्षु परलोक जुल, थ्व उम्ह भिक्षुया त्रिचीवर व पात्र खः ।” सःस्यूम्ह समर्थ दुम्ह भिक्षु संघयात सिइके बिइमाः ।

“भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहँ । फलानाम्ह भिक्षु परलोक जुल, थ्व वयागु त्रिचीवर व पात्र खः । यदि संघया योग्यगु अवस्था दत धाःसा, संघं थ्व त्रिचीवर व पात्र गिलान उपस्थापकयात बिइगु । थ्व प्रस्तावना जुल ।

भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहँ – फलानाम्ह भिक्षु परलोक जुल, थ्व वयागु त्रिचीवर व पात्र खः । संघं थ्व त्रिचीवर व पात्र गिलान उपस्थापकयात बियाच्वन । गुम्ह आयुष्मान्या थ्व त्रिचीवर व पात्र गिलान उपस्थापकयात दान ब्यूगुलि स्वीकृति दु, व मौन जुया बिज्याहँ । गुम्हसिया स्वीकृति मदु, वं आज्ञा जुया बिज्याहँ ।

संघं थ्व त्रिचीवर व पात्र गिलान उपस्थापकयात बिइधुंकल । संघयात स्वीकृति दुगुलिं मौन जुल । थुकियात जिं थथे धारण याये ।

३६८. उगु समयय् छम्ह श्रामणेर परलोक जूगु जुयाच्वन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । (भगवान् बुद्धं आज्ञा जुया बिज्यात-) । भिक्षुपिं ! श्रामणेर परलोक जुइवं पात्र चीवर संघया अधिनय् जुइ, अयनंगिलान उपस्थापकपिं आपालं उपकारीपिं खः । भिक्षुपिं ! थुकथं बिइमाः, व गिलान उपस्थापक भिक्षुं संघयाथाय् वना थथे धायेमाः – “भन्ते ! फलानाम्ह श्रामणेर परलोक जुल । थ्व वयागु चीवर पात्र खः ।” सःस्यूम्ह समर्थ दुम्ह भिक्षुं संघयात सिइके बिइमाः –

“भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहँ, फलानाम्ह श्रामणेर परलोक जुल, थ्व वयागु पात्र चीवर खः । यदि संघया योग्यगु अवस्था दत धाःसा थ्व पात्र चीवरगिलान उपस्थापकयात बिया बिज्याहँ, थ्व प्रस्ताव जुल ।

भन्ते ! संघं जिगु खँ न्यना बिज्याहँ, फलानाम्ह श्रामणेर परलोक जुल । थ्व वयागु पात्र चीवर खः । संघं थ्व चीवर पात्र गिलान उपस्थापकयात बियाच्वन । गुम्ह आयुष्मान्या थ्व चीवर पात्र गिलान उपस्थापकयात दान ब्यूगुली स्वीकृति दु, व मौन जुया बिज्याहँ । गुम्हसिया स्वीकृति मदु, व आज्ञा जुया बिज्याहँ ।

संघं चीवर पात्र गिलान उपस्थापकयात बिल, संघया स्वीकृति दु, उकिं मौन जुल, थुकियात जिं थथे धारण याना ।

३६९. उगु समयय् छम्ह भिक्षु व श्रामणेरं विरामियात उपस्थापन यात । व इमिसं उपस्थापन याना च्वंच्वं परलोक जुल । अले व गिलान उपस्थापक भिक्षुयात थथे जुल – “गुकथं गिलान उपस्थापक श्रामणेरयात चीवर भाग बिइमाली ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । (भगवान् बुद्धं आज्ञा जुया बिज्यात-) । भिक्षुपिं ! गिलान उपस्थापकयात बच्छि भाग बिइगु अनुमति बियाच्वना ।

उगु समयय् छम्ह भिक्षु, आपालं सामान व परिष्कार दुम्ह, परलोक जूगु जुयाच्वन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । (भगवान् बुद्धं आज्ञा जुया बिज्यात-) । भिक्षुपिं ! परलोक जूम्ह भिक्षुयागु चीवर पात्र संघया अधिनय् वनी । अयनं गिलान उपस्थापक आपालं उपकारीम्ह जुयाच्वन । भिक्षुपिं ! संघं त्रिचीवर व पात्र गिलान उपस्थापकयात बिइगु अनुमति बियाच्वना । अन गुगु लहुभण्ड व परिष्कार दुगु खः, व संघं न्ह्योने तया इना बिइमाः । अन गुगु गरु भाण्ड व परिष्कार खः, व वयेधुंकुपिं व लिपा वइतिनिपिं चातुर्दिशा संघया सम्पत्ति जुया त्याग यायेमज्यू, इना नं काये मज्यू ।

२२६. नगियपटिक्खेपकथा नांगा चवनीगु आचरणयात निषेध याइगु कथा

३७०. उगु समयय् छम्ह भिक्षु नागां गन भगवान् बुद्ध दु, अन वन । वना भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । (भगवान् बुद्ध आज्ञा जुया बिज्यात-) । “भन्ते ! छपिसं अनेक पर्यायं अल्पेच्छु जुइगुया सन्तुष्टिया साधारण जीवन हनेगुया क्लेशयात था:था: यायेगुया प्रासाद युक्तगु गुण दयेका चवनेगुया क्लेशयात विनाश यायेगुया कोशिस दयेका चवनेगुया प्रशंसा याना बिज्यात । भन्ते ! थ्व नागां चवनेगु अनेक पर्यायं अल्पेच्छुया नितिं सन्तुष्टिया नितिं साधारण जीवन हनेया नितिं क्लेश थाथा यायेया नितिं प्रासाद युक्तगुगुण दयेकेया नितिं क्लेशयात विनाश यायेया नितिं कोशिस दयेका चवनेया नितिं जुयाच्वन । भन्ते ! छपिसं भिक्षुपित नागां चवनेगु अनुमति बिया बिज्या:सा ज्यू । भगवान् बुद्धं उपहास याना बिज्यात । मोघपुरुष ! थ्व योग्य मजू, मत्व:, शोभा मदु, श्रमणपिनिगु ज्या मखु, उचित मजू, याये अयोग्य !

छाय् जक छ मोघपुरुषं नागां चवनेगु तीर्थङ्करपिनि आचरणयात आचरण याना जुयागु ? मोघपुरुष ! थ्व अप्रसन्नपित प्रसन्न यायेया नितिं मजू । ..... उपहास याना बिज्याना धर्म खँ कना भिक्षुपित स:ता बिज्यात - “भिक्षुपिं ! नांगा चवनेगु तीर्थङ्करपिनि आचरणयात आचरण यायेमजू । गुम्हसिनं आचरण याइ, वयात थुल्लच्चय आपत्ति ।”

२२७. कुसचीरादिपटिक्खेपकथा सितुघाँयागु चीवर आदियात निषेध याइगु कथा

३७१. उगु समयय् छम्ह भिक्षु सितुघाँयागु चीवरं पुना । ..... बोरा खिप:यागु चीवरं पुना । ..... सिपौ बलायागु चीवरं पुना । ..... मन्तयगु सँयागु कम्बलं न्यया । ..... जन्तुतयगु सँयागु कम्बलं न्यया । ..... पपुतिं दयेकात:गु चीवरं पुना । ..... चलायागु छयगुतिं पुना, गन भगवान् बुद्ध दु, अन वन । वना भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । (भगवान् बुद्ध आज्ञा जुया बिज्यात-) । “भन्ते ! छपिसं अनेक पर्यायं अल्पेच्छु जुइगुया सन्तुष्टिया, साधारण जीवन हनेगुया, क्लेश था:था: यायेगुया, प्रासाद युक्तगु गुण दयेकेगुया, क्लेश विनाश यायेगुया, कोशिस दयेका चवनेगुया प्रशंसा याना बिज्यात । भन्ते ! थ्व चलाया छयगुतिं पुनेगु अनेक पर्यायं अल्पेच्छुया नितिं, सन्तुष्टिया नितिं, साधारण जीवन हनेया नितिं, क्लेश था:था: यायेया नितिं, प्रासाद युक्तगु गुण दयेकेया नितिं, क्लेश विनाश यायेया नितिं, कोशिस दयेका चवनेगुया नितिं जुयाच्वन । भन्ते ! छपिसं भिक्षुपित चलाया छयगुतिं पुनेगु अनुमति बिया बिज्या:सा ज्यू ।” भगवान् बुद्धं मोघपुरुष ! थ्व योग्य मजू, मत्व:, शोभा मदु, श्रमणपिनिगु ज्या मखु, उचित मजू, याये अयोग्य धका उपहास याना बिज्यात । छाय् जक छ मोघपुरुषं चलाया छयगुतिं पुना तीर्थङ्करपिसं धारण याइगु आचरणयात आचरण याना जुइय:गु ? मोघपुरुष ! थ्व अप्रसन्नपित प्रसन्न यायेया नितिं मजू । ..... उपहास याना धर्म खँ कना भिक्षुपित स:ता बिज्यात - भिक्षुपिं ! चलाया छयगुतिं पुना तीर्थङ्करतय्सं आचरण याइगु आचरणयात धारण यायेमजू । गुम्हसिनं धारण याइ, वयात थुल्लच्चय आपत्ति जुइ ।

उगु समयय् छम्ह भिक्षु छ्वालियागु चीवरं पुना । ..... गजिमायागु चीवरं पुना गन भगवान् बुद्ध दु, अन वन । वना भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात- “भन्ते ! छपिसं अनेक पर्यायं अल्पेच्छु जुइगुया, सन्तुष्टिया, साधारण जीवन हनेगुया, क्लेशयात था:था: यायेगुया, प्रासाद युक्तगु गुण दयेकेगुया,

क्लेशयात विनाश यायेगुया, कोशिस दयेका च्वनेगुया प्रशंसा याना बिज्यात । भन्ते ! थ्व गजिमायागु चीवर पर्यायं अत्येच्छुया नितिं, सन्तुष्टिया नितिं, साधारण जीवन हनेया नितिं, क्लेश थाःथाः यायेया नितिं, प्रासाद युक्तगुगुण दयेकेया नितिं, क्लेश विनाश यायेया नितिं, कोशिस दयेका च्वनेया नितिं जुयाच्चन । भन्ते ! छःपिसं भिक्षुपितं गजिमायागु चीवर पुनेगु अनुमति बिया बिज्याःसा ज्यू ।” (भगवान् बुद्धं आज्ञा जुया बिज्यात—) मोघपुरुष, थ्व ..... धया उपहास याना बिज्यात । मोघपुरुष ! छाय् जक छं गजिमायागु चीवरं पुना जुयागु । मोघपुरुष ! थ्व अप्रसन्नपितं प्रसन्न यायेया नितिं मजू । ..... उपहास याना बिज्याना धर्म खं कना भिक्षुपितं सःता बिज्यात – “भिक्षुपिं ! गजिमायागु चीवरं पुनेमज्यू, गुम्हसिनंपुनी, वयात दुष्कृत्य आपत्ति ।”

२२८. सब्बनीलकादिपटिकखेपकथा

दक्वदिव्वं वंचुसे च्वंगु चीवर आदियात निषेध याना बिज्याःगु खं

३७२. उगु समयय् छवर्गीय भिक्षुपिसं फुक्कं वंचुगु वर्णं दुगु चीवर धारण याइगु जुयाच्चन । ..... फुकं म्हासुगु वर्णं दुगु चीवर धारण याइगु जुयाच्चन । फुकं ह्याउंगु वर्णं दुगु चीवर धारण याइगु जुयाच्चन । फुकं स्यंला रंगयागु चीवर धारण याइगु जुयाच्चन । ..... फुकं हाकुगु वर्णं दुगु चीवर धारण याइगु जुयाच्चन । ..... फुकं महारंग धयाम्ह तुति यक्व दुम्ह कीयागु जन्हुफाः वर्णं समानगु रंगं छिनातःगु चीवर धारण याइगु जुयाच्चन । ..... फुकं महानाम धयागु गंगु सिमाहःयाथें जाःगु रंगं छिनातःगु चीवर धारण याइगु जुयाच्चन । ..... किनारा चाना मतःगु चीवर धारण याइगु जुयाच्चन । ..... ताहाकःगु किनारा दुगु चीवर धारण याइगु जुयाच्चन । ..... स्वाँफ्वः किनारा मुलातःगु चीवर धारण याइगु जुयाच्चन । ..... सर्पया फणाथें च्वंगु किनारा मुलातःगु चीवर धारण याइगु जुयाच्चन । ..... कवच धारण याइगु जुयाच्चन । ..... स्याउलाहःयागु चीवर धारण याइगु जुयाच्चन । ..... बेताली धारण याइगु जुयाच्चन । मनूतय्सं उपहास याना निन्दा याना दोष बिया खं ल्हाइगु जुयाच्चन – “छाय् जक श्रमण शाक्यपुत्रपिसं बेताली धारण याःगु जुइ, कामभोगय् लिप्त जुया च्वपिं गृहस्थीपिसंथें ।” भगवान् बुद्धयात थ्व खं निवेदन यात । (भगवान् बुद्धं आज्ञा जुया बिज्यात—) । भिक्षुपिं ! फुकं वंचुगु वर्णं दुगु चीवर धारण यायेमज्यू । फुकं म्हासुगु वर्णं दुगु चीवर धारण यायेमज्यू । फुकं ह्याउंगु वर्णं दुगु चीवर धारण यायेमज्यू । फुकं कलजि रंगया वर्णं दुगु चीवर धारण यायेमज्यू । फुकं हाकुगु वर्णं दुगु चीवर धारण यायेमज्यू । फुकं महारंग धयाम्ह तुतियक्व दुम्ह कीयागु जन्हुफाः वर्णं समानगु रंगं छिनातःगु चीवर धारण यायेमज्यू । फुकं महानाम धयागु गंगु सिमा हःयाथें जाःगु रंगं छिनातःगु चीवर धारण यायेमज्यू । ..... किनारा चाना मतःगु चीवर धारण यायेमज्यू । ..... ताहाकःगु किनारा दुगु चीवर धारण यायेमज्यू । ..... स्वाँफ्वः किनारा मुलातःगु चीवर धारण यायेमज्यू । ..... सर्पया फणाथें च्वंगु किनारा मुलातःगु चीवर धारण यायेमज्यू । ..... कवच धारण यायेमज्यू । ..... स्याउलाहःयागु चीवर धारण यायेमज्यू । ..... बेताली धारण यायेमज्यू । सुनां धारण याइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति ।

२२९. वस्संबुट्ठान अनुप्पन्नचीवरकथा

वर्षावास धंपिं भिक्षुपितं चीवर प्राप्त जुइमफइगु विषय

३७३. उगु समयय् वर्षावासं दनेधुंक्कीं भिक्षुपिं चीवर उत्पन्न जुइ मलावं लिहाँ नं वनीगु जुयाच्चन । गृहस्थी नं जुया वनीगु जुयाच्चन । सिना नं वनीगु जुयाच्चन । श्रामणेर धका नं स्वीकार

याइगु जुयाच्चन । शिक्षा त्वःतेधुकूपिं धका नं स्वीकार याइगु जुयाच्चन । अन्तिमवस्तु पाराजिकय् थ्यपिं धका नं स्वीकार याइगु जुयाच्चन । वैत धका नं स्वीकार याइगु जुयाच्चन । चित्त स्यपिं धका नं स्वीकार याइगु जुयाच्चन । वेदना ग्रस्तपिं धका नं स्वीकार याइगु जुयाच्चन । आपत्ति मखंगुलिं पितिका च्वपिं धका नं स्वीकार याइगु जुयाच्चन । आपत्ति चिकित्सा मयासे च्वंगुलिं पितिका च्वपिं धका नं स्वीकार याइगु जुयाच्चन । मभिगु मिथ्यादृष्टि त्याग मयासे च्वंगुलिं पितिका च्वपिं .... । नपुंसक ... । खुया खुया सहवास याइपिं ... । तीर्थकरपिंथाय् लिहाँ वपिं ... । तिरश्चीन ... । मां स्याइपिं ... । अबु स्याइपिं... । अरहन्तघातक याइपिं ..... । भिक्षुणी स्यंकुपिं .... । संघभेदकपिं ..... । बुद्धयात हि कुंका ब्यूपिं ... । निगुलिं अङ्ग दुपिं धका नं स्वीकार याइगु जुयाच्चन । भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । (भगवान् बुद्ध आज्ञा जुया बिज्यात-) ।

३७४. भिक्षुपिं ! थ्व शासनय् वर्षावासं दनेधुकूम्ह भिक्षु चीवर उत्पन्न जुइ मलावं लिहाँ वन । योग्यम्ह ग्राहक दत धाःसा बिइमाः । भिक्षुपिं ! थ्व शासनय् वर्षावासं दँम्ह भिक्षु चीवर उत्पन्न जुइमलावं गृहस्थी जूवनीगु जुयाच्चन । सिना वनीगु जुयाच्चन । श्रामणेर ... । शिक्षा त्वःतेधुकूम्ह ... । अनिमवस्तु पाराजिक थ्यम्ह धका स्वीकार याइम्ह जुयाच्चन । संघया अधिनय् जुइ । भिक्षुपिं ! थ्व शासनय् वर्षावासं दनेधुकूम्ह भिक्षु चीवर उत्पन्न जुइमलावं वै धका स्वीकार याइगु ... । चित्त स्यम्ह धका स्वीकार याइगु ... । वेदनाग्रस्तम्ह धका स्वीकार याइगु ... । आपत्ति मखंगुलिं पितिका च्वनाम्ह ... । आपत्ति उपचार मयाःसे च्वंगुलिं पितिका च्वनाम्ह .... मभिगु मिथ्यादृष्टि त्याग मयाःसे च्वंगुलिं पितिका च्वनाम्ह धका स्वीकार याइगु जुयाच्चन । योग्यम्ह ग्राहक दत धाःसा बिइमाः ।

३७५. भिक्षुपिं ! वर्षावासं दँनेधुकूम्ह भिक्षु चीवर उत्पन्न जुइमलावं नपुंसक धका स्वीकार याइगु जुयाच्चन । खुया खुया सहवास याइम्ह ... । तीर्थकरपिंथाय् लिहाँ वम्ह ... । तिरश्चीत ... । मांस्याःम्ह ... । अबुस्याःम्ह ... । अरहन्तघातक ... । भिक्षुणी स्यंकूम्ह ... । संघभेदक ... । बुद्धयात हि कुंका ब्यूम्ह ... । निगू अङ्ग दुम्ह धका स्वीकार याइगु जुयाच्चन । संघया अधिनय् जुइ ।

भिक्षुपिं ! वर्षावासं दँनेधुकूम्ह भिक्षु चीवर उत्पन्न जुया इना बिइमलावं लिहाँ वनीगु जुयाच्चन । योग्यम्ह ग्राहकयात बिइमाः ।

भिक्षुपिं ! वर्षावासं दनेधुकूम्ह भिक्षु चीवर उत्पन्न जुया भाग मतनिवं गृहस्थी जूवनीगु जुयाच्चन । सिना नं वनीगु श्रामणेर .... निगू अङ्ग दुम्ह धका स्वीकार याइगु जुयाच्चन । संघया अधिनय् जुइ ।

२३०. संघे भिन्ने चीवरूपपादकथा

भेद जूम्ह संघयात चीवर प्राप्त जुइफइगु विषय

३७६. भिक्षुपिं ! थ्व शासनय् वर्षावासं दनेधुकूपिं भिक्षुपिं चीवर उत्पन्न जुइमलावं संघ छुटे जूगु जुयाच्चन । अन मनूतय्सं छगू पक्षय् लः दान बियाच्चन, छगू पक्षय् चीवर दान ब्यूगु जुयाच्चन - "संघयात बियाच्चना ।" फुकं संघयागु जुल । (१)

भिक्षुपिं ! वर्षावासं दनेधुकूपिं भिक्षुपिं चीवर उत्पन्न जुइमलावं संघ छुटे जूगु जुयाच्चन । अन मनूतय्सं छगू पक्षय् चीवर दान दान बियाच्चन । छगू पक्षय् लः दान बियाच्चन - "पक्षय् दान बियाच्चना ।" व फुकं हे पक्षयागु जुल । (२)

भिक्षुपिं ! वर्षावासं दनेधुकूपिं भिक्षुपिं चीवर उत्पन्न जुइमलावं संघ छुटे जुल । अन मनूतय्सं छगू पक्षयलः दान बियाच्चन, उगु हे पक्षय चीवर दान बियाच्चन - "संघयात बियाच्चना ।" व फुकं संघयागु हे जुल । (३)

भिक्षुपिं ! वर्षावासं दनेधुकूपिं भिक्षुपिं चीवर उत्पन्न जुइमलावं संघ छुटे जूगु जुयाच्चन । अन मनूतय्सं छगू पक्षयलः दान बियाच्चन । अन हे (उगु पक्षय) हे चीवर दान बियाच्चन - "पक्षयात दान बियाच्चना ।" व फुकं हे पक्षयागु जुल । (४) भिक्षुपिं ! वर्षावासं दनेधुकूपिं भिक्षुपिं चीवर उत्पन्न जुइधुंका इना मकावं संघ छुटे जूगु जुयाच्चन । फुकसितं समानं इना विइमाः ।

२३१. दुग्गहितसुग्गहितादिकथा

बांलाक बांमलाक ग्रहण यायेगु आदि क्यनीगु विषय

३७७. उगु समयय् आयुष्मान् रेवतं छम्ह भिक्षुया ल्हातय् आयुष्मान् सारिपुत्रयाथाय् चीवर बिइके छवत - "ध्व चीवर स्थविरयात ब्यु ।" अले व भिक्षुं लँय् बिचय् आयुष्मान् रेवतया विश्वासं उगु चीवर ग्रहण यात । अले आयुष्मान् रेवतं आयुष्मान् सारिपुत्र ध्वःदुबले न्यन - "भन्ते ! छपित जिं चीवर बिया हयागु उगु चीवर प्राप्त जूला ?" आवुसो ! उगु चीवर जिं मखना । अले आयुष्मान् रेवतं व भिक्षुयात थथे धाल - आवुसो ! जिं आयुष्मान्या ल्हातय् स्थविरयात चीवर बिया छवयागु उगु चीवर गन तथा ? भन्ते ! जिं आयुष्मान्या विश्वासं उगु चीवर ग्रहण याना । भगवान् बुद्धयात ध्व खँ निवेदन यात । (भगवान् बुद्ध आज्ञा जुया बिज्यात-) ।

३७८. भिक्षुपिं ! भिक्षुं भिक्षुया ल्हातय् चीवर बिया छवत - "फलानाम्ह भिक्षुयात ध्व चीवर ब्यु ।" व लँय् बिचय् गुम्हसिनं बियाहःगु खः, वया विश्वासं काल, वं बांलाक काल । गुम्हसित बिया हल, वया विश्वासं काल धाःसा बांमलाक काःगु जुइ ।

भिक्षुपिं ! भिक्षुं भिक्षुया ल्हातय् चीवर बियाहःगु जुयाच्चन । "ध्व चीवर फलानाम्हसित ब्यु ।" व लँय् बिचय् गुम्हसित बियाहःगु खः, वया विश्वासं काल धाःसा बांमलाक काःगु जुइ । गुम्हसिनं बियाहःगु खः, वया विश्वासं काल धाःसा, बांलाक काःगु जुइ ।

भिक्षुपिं ! भिक्षुं भिक्षुया ल्हातय् चीवर बियाहःगु जुयाच्चन - "ध्व चीवर फलानाम्हसित ब्यु ।" व लँय् बिचय् ताल - "गुम्हसिनं बियाहःगु खः, व परलोक जुल ।" उगु चीवरयात मृतक चीवर धका अधिष्ठान यात, व बांलाःगु अधिष्ठान जुल । गुम्हसित बियाहःगु खः, वया विश्वासं काल धाःसा बांमलाक काःगु जुइ ।

भिक्षुपिं ! भिक्षुं भिक्षुया ल्हातय् चीवर बियाहःगु जुयाच्चन - "ध्व चीवर फलानाम्हसित ब्यु ।" व लँय् बिचय् ताल - "गुम्हसित बियाहःगु खः, व परलोक जुल ।" उगु चीवरयात मृतक चीवर धका अधिष्ठान यात, व बांमलाःगु अधिष्ठान जुल । गुम्हसिनं बियाहःगु खः, वयागु विश्वासं काल धाःसा व बांलाक काःगु जुइ ।

भिक्षुपिं ! भिक्षुं भिक्षुयात ल्हातय् चीवर बियाहःगु जुयाच्चन - "ध्व चीवर फलानाम्हसित ब्यु ।" व लँय् बिचय् ताल - "निम्ह परलोक जुल ।" गुम्हसिनं बियाहःगु खः, वयागु मृतक चीवर धका अधिष्ठान

यात । व बांलाःगु अधिष्ठान जुल । गुम्हसित बियाहःगु खः, वयागु मृतक चीवर धका अधिष्ठान यात । व बांमलाःगु अधिष्ठान जुल ।

भिक्षुपिं ! भिक्षुं भिक्षुया ल्हातय् चीवर बियाहःगु जुयाच्चन – “ध्व चीवर फलानाम्हसित बियागु जुल ।” वं लँय् बिचय् गुम्हसिनं बियाहःगु खः, वयागु विश्वासं काल धाःसा बांमलाक काःगु जुल । गुम्हसित बियाहःगु खः, वयागु विश्वासं काल धाःसा बांलाक काःगु जुल ।

भिक्षुपिं ! भिक्षुं भिक्षुया ल्हातय् चीवर बियाहःगु जुयाच्चन – “फलानाम्हसित ध्व चीवर बियागु जुल ।” वं लँय् बिचय् गुम्हसित बियाहःगु खः, वयागु विश्वासं काल धाःसा बांलाक काःगु जुल । गुम्हसिनं बियाहःगु खः, वयागु विश्वासं काल धाःसा बांमलाक काःगु जुल ।

भिक्षुपिं ! भिक्षुं भिक्षुया ल्हातय् चीवर बिया हल – “फलानाम्हसित ध्व चीवर बियागु जुल ।” वं लँय् बिचय् ताल – “गुम्हसिनं बियाहःगु खः, व परलोक जुल ।” वयागु मृतक चीवर धका अधिष्ठान यात, मभिंगु अधिष्ठान जुल । गुम्हसित बियाहःगु खः, वयागु विश्वासं काल धाःसा बांलाक काःगु जुल ।

भिक्षुपिं ! भिक्षुं भिक्षुया ल्हातय् चीवर बिया हल – “फलानाम्हसित ध्व चीवर बियागु जुल ।” वं लँय् बिचय् ताल – “गुम्हसित बियाहःगु खः, व परलोक जुल ।” वयागु मृतक चीवर धका अधिष्ठान यात, भिंगु अधिष्ठान जुल । गुम्हसिनं बियाहःगु खः, वयागु विश्वासं काल धाःसा बांमलाक काःगु जुल ।

भिक्षुपिं ! भिक्षुं भिक्षुया ल्हातय् चीवर बिया हल – “फलानाम्हसित ध्व चीवर बियागु जुल ।” वं लँय् बिचय् ताल – “निम्हं परलोक जुल ।” गुम्हसिनं बियाहःगु खः, वयागु मृतक चीवर धका अधिष्ठान यात, व मभिंगु अधिष्ठान जुइ । गुम्हसित बियाहःगु जुइ उम्हसिया मृतक चीवर धका अधिष्ठान यात, व भिंगु जुइ ।

Dhamma.Digital

२३२. अट्ठचीवरमातिका

३७९. भिक्षुपिं ! चीवर उत्पन्न जुइगु मातिका च्यागू दु । सिमाना तथा बियाच्चन । कराल याना... । भिक्षा प्रज्ञप्त याना... । संघयात ... । निगू संघयात ..... । वर्षावासं दपि संघपित .... । उद्देश्य ... । व्यक्तियात बियाच्चन ।

सिमाना तथा बियाच्चन – सिमानाय् दुने गुलि भिक्षुपिं दु, इमिसं भाग याना कायेमाः । कराल याना बियाच्चन – आपालं विहार समानरूपं लाभ दुगु जुयाच्चन, छगू विहारय् बिइवं फुकं विहारय् ब्यूगु जुइ । भिक्षा प्रज्ञप्त याना बियाच्चन – गन संघयात निहं भोजनादि दान बियाच्चन, अन ब्यूगु जुयाच्चन । संघयात दान बियाच्चन – नापं च्वापिं संघपिसं इना कायेमाः । निगू संघयात बियाच्चन – आपालं भिक्षुपिं दयाच्चन, छम्ह भिक्षुणी जुल धाःसा बच्छि बिइमाः । आपालं भिक्षुणीपिं दया छम्ह भिक्षु जुल धाःसा बच्छि बिइमाः । वर्षावासं दपि भिक्षुपित बियाच्चन – गुलि भिक्षुपिं उगु विहारय् वर्षावासं दपि दु, इमिसं इना बिइमाः । उद्देश्य तथा बियाच्चन – यागु, भोजन, नयेत्त्वनेगु, चीवर, सेनासन व वासः । व्यक्तियात बियाच्चन – “ध्व चीवर फलानाम्हसित बियाच्चना ।”

च्यागु चीवर स्कन्धक स्ववाल ।

२३३ - उगु चीवरस्कन्धकया संक्षिप्तीकरण

राजगृह्य बसोबास याना च्वंम्ह निगमया महाजनं वैशाली देश्य नगरशोभिनी (वेय्या) यात खना हानं राजगृह नगर्य लिहाँ वनेधुंका बिम्बिसार जुजुयात उगु खँ कन ।

शालवती अभय राजकुरमाया सद्यकाय् जुया च्वंम्ह म्वानिला ? धका राजकुमारं न्यंगु कारणं जीवक धका नां दुम्ह काय् दयाच्वन ।

उम्ह जीवक तक्षशीला नगर्य वना बैद्यविद्या सयेकेधुंका बैद्यराज जुल । न्हेदँ दँ दयेधुंकूगु साकेत सेठया कलायागु छ्यौं स्याःल्वय् छको जक नसथंके ब्यूगुलिं लना वन ।

बिम्बिसार जुजुया अलःकै वासः पायेकेगुद्वारा उपचार यात, जित द्वरवारया मिसातय्त व भगवान बुद्धप्रमुख संघयात उपचार या धाल ।

राजगृह सेठया छ्यौं स्याःल्वय् वाराणसी सेठया काय्यागु आलपति नित्तुनिगु रोगयात नं उपचार याना बिल । प्रद्योत जुजुयात तःसकं भुइसे च्वनावंगु शरीरया रोगयात घ्यो त्वंके बिया लंका बिल ।

याना तःगु उपकारयात लुमना वया शिवी राष्ट्र्य वने जूगु कापः बीके छवत, वायु आदिं कसे जुयाच्वंगु भगवानयागु शरीरयात चिकनं नाइका बिल, पलेस्वाँ स्वप्नःद्वारा ३०-क्वःतक दिसा जुइगु वासः लःल्हाना बिल,

प्रकृति शरीर दया बिज्यायेधुंकूम्ह भगवान बुद्धयाके प्रार्थना यात, भगवान बुद्ध शिवीराष्ट्र्य वने जूगु कापःयात नं ग्रहण याना बिज्यात, मनूतय्सं दानयागु चीवरयात नं अनुमति बिया बिज्यात ।

राजगृह नगर्य व जनपदय् नं आपालं चीवर उत्पन्न जुल, तन्ना रेशमी कापः कम्बल उत्पन्न जुल, न्यासःवंगु कम्बल ग्रहण याना बिज्यात ।

भिंगु कमसलगु चीवर अनुमति बियाबिज्यात, सन्तोष जुइगुयात प्रशंसा यानाबिज्यात, लं म्च्वं, लं च्वन, न्हापां दुहाँ वन, लिपातिनि दुहाँवन, नापं दुहाँवन, वचन ल्हाना दुहाँवन, हानं छेँपाखें बहन याना यंकल ।

भण्डार अनुमति बियाबिज्यात, चीवर तइगु थाय् सुरक्षित मजू भण्डागारिक तयेके बिल, अनं अतिरिक्त यक्व यक्व उत्पन्न जूगु चीवर कोलाहल जुल, गुकथं इना चना बीमाली लय् ? गुकथं ब्यूसा जीलय् ?

थःगु नितिं पुला वंगु भागं यात्राय् वनेमास्ति व, भाग गुकथं बी माली लय् ? सौखिं जूसाँ ख्वाउँगु लखं जुसां चीवर छीगु जुयाच्वन । चीवर छीगु रंग इना बीगु जुल, चीवर छीगु रंग दाःला मदाःला मस्यू ।

रंग प्वंकुपिं भिक्षुपिसं पाःलुइका फइगु जुयाच्वन । रंग तयेगु कसि अनुमति बिल । बाताचाय् पात्रय् नं (चिवर) न्हात्तु न्हाइगु जुयाच्वन । जमीनय् नं चकंकीगु जुयाच्वन । कुमिंचातय्सं नइगु जुयाच्वन । दथ्वी सालिगु जुयाच्वन । चीवर सी चनावनीगु जुयाच्वन । चिवरयागु च्वका छेपाखे चुलुया वनीगु जुयाच्वन । काक्राक्क च्वनीगु जूगुलिं लखय् ही मालीगु जुयाच्वन ।

क्वाचूगु चीवर रंग उतिं मग्यंगु चीवर पुनीगु जुयाच्वन । प्यंगू प्यकुने प्वः (चाःतया) तःगु खना बिज्यात, चीवरयात प्वःचिना यंकुपिं भिक्षुपिन्त नं खना बिज्यात । शाक्य राजकुमार जुया बिज्याःम्ह भगवान बुद्धं बुभ्भे जुया स्वया बिज्याना स्वपु चीवर अनुमति बियाबिज्यात ।

मेगु त्रिचीवर हिलेगुद्वारा गाँमय् दुने दुहाँ वनाच्चन । चीवर उत्पन्न जुयाच्चन, चीवर ह्वः गनाच्चन, प्यगुलिं द्वीपय् वःगु वा वर्षाति चीवर आगन्तुक भोजन, गमिक भोजन, गिलान भोजन, उपस्थापक भोजन, रोगी वासः न्ह्याबलेँ दान याइगु भोजन, यागु भोजन, भिक्षुणीपिन्त मोल्हुइगु चीवर दान यायेया निंतिं च्यागु वरदान प्रार्थना यात, पवित्र भोजन, तःसकं चीकूगु फेतुइगु आसन ।

फवः तग्वःगु कै, ख्वाः हुइगु रुमाल, खोमधयागु कापः परिपूर्ण जू, अधिष्ठान यायेगु, दकसिबे अन्तिम कथं हाःकुच्छि, ब्याः कोलाछि दुगु चीवर विकप्पना यायेमाः । पाशुकूल कापःद्वारा सुयातःगु चीवर भयातु, कुं (मिले मजू) सुका मगाः ।

च्वःझला कुतुंवन, कापः मगाः ....., तनेगु यायेमाः । आपालं चीवर दयावल, अन्धवनय् तोता थकल, ल्वःमसें दुहाँ वने लात, छम्हं छम्हं जक वर्षावास च्वन । वर्षान्त्रतुं लिपा नं च्वनाच्चन ।

राजगृह नगरय् दाजुकिजा भिक्षु निम्ह थ्यंकः वल, आयुष्मान् उपनन्द वना छ्वत, हाकनं च्वनाच्चन, प्वाः गरबर जूम्ह रोगी, निम्ह भिक्षुपिसं रोगीयात सेवा टहल यानाच्चन,

निरर्थकगु गुँसि घाँय्या चीवर, नालुयागु चीवर, सिपौयागु चीवर, मनूयागु सं थाना तःगु कम्बल, पशुतय्गु न्हिप्यंद्वारा दयेका तःगु कम्बल (संद्वारा दयेका तःगु कम्बल) भुलुखायागु पपुया चीवर, चलायागु संद्वारा थानातःगु चीवर, छ्वालिं थानातःगु चीवर, गजिमांयागु चीवर, (गजि मां थानातःगु चीवर) वँचुगु रंगं छिनातःगु चीवर, दक्वं म्हासुगुरंगं छिना तःगु चीवर, दक्वं ह्याउँगु रंगं छिनातःगु चीवर, दक्वं सैला रंगं छिना तःगु चीवर, दक्वं हाकूगुरंगं छिनातःगु चीवर, धँय् कुसिया जन्हुफा वर्णं दुगु महारंग धयागु रंगं छिनातःगु चीवर, अनं हानं सिचाना मतःगु चीवर,

किनारा दुगु चीवर, स्वाँमाःथे निलातःगु किनारा दुगु चीवर, किनाराय् बसिला आकार वयेका निलातःगु चीवर, ... नालु, बेतालि, चीवर प्राप्त जुइन्त्यवः चिलावन, उगु चीवर प्राप्त जुइ न्ह्यवः संघभेद जुयाच्चन, छगू पुचलय् संघयात दान यानाच्चन । आयुष्मान् रेवतं (चीवर) बियाछ्वत । विश्वास जूगुलिं काइगु, अधिष्ठान यानाच्चन, चीवर प्राप्त जुइगु, उत्पन्न जुइगुया मातिकात च्यागू दु । थुगु रूपं व्वचाल ।

थुगु स्कन्धकय् विषय वस्तुत ९६-गू दयाच्चन ।

चीवरस्कन्धक व्वचाल ।

९. चम्पेय्यकखन्धक

२३४. कस्सपगोत्तभिक्षुवत्थु काश्यपगोत्र भिक्षुया कथावस्तु

३८०. उगु समयय् भगवान् बुद्ध चम्पाय् गगगरा धइगु पुखूसिथे च्वना बिज्यानाच्वन । उगु समयय् काशी जनपदय् वासभ धयागु गां दयाच्वन । अन काश्यप गोत्र धइम्ह आवासिका भिक्षु न्ह्याबलें आशा कया च्वनीम्ह कुतः यानाच्वनीम्ह जुयाच्वन – “मवःनीपिं शीलवान्पिं भिक्षुपिं गबले वइ, वयेधुंकूपिं शीलवान्पिं भिक्षुपिं याउँक च्वनी, थ्व विहार वृद्धि समृद्धि सम्पन्न जुइगु जुइ ?”

उगु समयय् आपालं भिक्षुपिं काशी देशय् चारिका यायां गन वासभगां दु, अन वन । काश्यपगोत्र भिक्षु उपिं भिक्षुपिं तापाकनिसे वःगु (वयाच्वंगु) खन । खना आसन ठीक यात, तुति सिलेत लः, क्वपु, ल्वहँचा बाकु न्ह्योने तल । लस्वः वना पात्र चीवर कया हल । त्वनेगु लः माः ला धका न्यन । मोल्हुइत कुतः यानाच्वन । यागु, नयेत्वनेगु भोजनय् कुतः यात । अले उपिं आगन्तुक भिक्षुपिंत थथे जुल – “आवुसो ! थ्व आवासिक भिक्षु तःसकं भिं जू, मोल्हुइत लःया निंतिं नं कुतः यात, यागु नयेत्वनेगु भोजनय् नं कुतः यात, आवुसो ! भ्नीपिं थन हे वासभ गामय् च्वने योग्य जू ।” अले उपिं आगन्तुक भिक्षुपिं अन हेवासभ गामय् च्वनेगु यात ।

अनलि काश्यप गोत्र भिक्षुयात थथे जुल – “थुपिं आगन्तुक भिक्षुपिंत गुगु आगन्तुक रूपय् जुइगु कष्ट खः, व शान्त जुल ।” थुपिं भिक्षुपिं गुगु भिक्षा वनेगु लँय् अदक्षपिं खः, आः दक्ष जुइधुंकल, मेपिनि कूलय् जीवनभरतक कुतः यायेगु थाकुसे च्वं, मनूतय् यःनं मता, जिं यागु नयत्वनेगु भोजन कुतः मयाःसां ज्यू ।” वं यागु, नयेत्वनेगु व भोजनय् कुतः (जोरे) मयात । अले उपिं आगन्तुक भिक्षुपिंत थथे जुल – आवुसोपिं ! न्हापा थ्व आवासिक भिक्षु मोल्हुइगु ठिक याइगु, यागु नयेत्वनेगु व भोजनय् कुतः याइगु खः । वं आः थ्व कुतः मयात । यागु नयेत्वनेगु भोजनय् नं कुतः मयात । आवुसोपिं ! थ्व आवासिक भिक्षु दुष्टम्ह जुल । आवुसोपिं ! भ्नीसं आवासिक भिक्षुयात पितिना छ्वये दःसा ज्यू ।”

अले उपिं आगन्तुक भिक्षुपिं मुना काश्यपगोत्र भिक्षुयात थथे धाल – “आवुसो ! छं न्हापा मोल्हुइगु लःया निंतिं नं कुतः याना ब्यु, यागु, नयेत्वनेगु भोजनय् नं कुतः याना ब्यु, आः छं यागु, नयेत्वनेगु भोजनय् कुतः याना मब्यू । आवुसो ! छन्त आपत्ती लात, छं आपत्ति खं ला ?” आवुसो ! जित आपत्ति मदु । जिं उगु आपत्तियात मखं । अले उपिं आगन्तुक भिक्षुपिंसं काश्यपगोत्र भिक्षुयात आपत्ति मखंगुलिं पितिना छ्वत ।

अले काश्यपगोत्र भिक्षुयात थथे जुल – “जिं थ्व आपत्ति थ्व अनापत्ति धका नं मस्यू, आपत्ती लाः मलाः नं मस्यू, पितिका च्वनेमाःम्ह ला म्वाःम्हला नं मस्यू, धर्म वा अधर्म योग्य वा अयोग्य, थ्व कारणं ला वा अकारणं ला धका नं मस्यू । जि चम्पाय् वना भगवान्याके थ्व खँ न्यने दःसा ज्यू ।” अले काश्यपगोत्र

भिक्षु लासा थू तुला पात्र चीवर ज्वना गन चम्पा दु, अन वन । छसिकथं चम्पाय् गन बुद्ध दु, अन वन । वना बुद्धयात अभिवादन याना छसिलिक्क फेतुत । आगन्तुक भिक्षुपिलिसे कुशलवार्ता खँ ल्हायेगु भगवान् बुद्धपिनिगु बानि खः । उकिं भगवान् बुद्ध आगन्तुक भिक्षुलिसे कुशलवार्ता खँ ल्हाना बिज्यात ।

अले बुद्ध काश्यपगोत्र भिक्षुयात थथे आज्ञा जुया बिज्यात – “भिक्षु म्ह फुला, सुविस्ता साथं च्वनावःला ? लँय् थाके मजुइक आनन्दं यात्रा याना वः ला ? भिक्षु गनं वयागु ?”

भगवान् शास्ता म्हफु, आनन्द जू, भन्ते ! जि लँय् थाके मजुइक वया । भन्ते ! काशी जनपदय् वासभ गां धयागु दु । भगवान् शास्ता ! अन जिं न्हयाबलें आशा कया च्वनीम्ह कुतः यानाच्वनीम्ह आवासिका खः “मवःनीपिं शीलवान्भिक्षुपिं वःसा गुलि ज्यू, वयेधुकूपिं शीलवान्भिक्षुपिं याउँक विहार याःसा गुलि ज्यू, अले थ्व विहार वृद्धि समृद्धि सम्पन्न जूसा गुलि ज्यू ।”

अनलि भन्ते आपालं भिक्षुपिं काशी देशय् चारिका यायां गन वासभ गां दु, अन थ्यंकः वल । भन्ते ! जिं उपिं भिक्षुपिं तापाकनिसें वयाच्वंगु खन । खना आसन लाया बिया, तुति सिलेगु लः, क्वपु, त्वहँचा बाकु न्ह्योने तया बिया । पात्र चीवर लःस्वया कया हया । त्वनेगुलः माःला धका न्यना, मोल्हुइगु ठिक याना बिया, यागु, नयेत्वनेगु भोजन जोरे याके बिया । भन्ते ! आगन्तुक भिक्षुपित थथे जुल – “आवुसोपिं ! थ्व आवासिक भिक्षु भिंम्ह खः, मोल्हुइगु लःया निंतिं कुतः याना ब्यु, यागु नयेत्वनेगु भोजनय् कुतः याना ब्यु । “आवुसोपिं ! भ्नीपिं थन हे वासभ गामय् च्वने योग्य जू ।” भन्ते ! उपिं आगन्तुक भिक्षुपिं अन हे वासभ गामय् च्वनेगु यात । अले जित थथे जुल – “थुपिं आगन्तुक भिक्षुपित गुगु आगन्तुक रूपय् जुइगु कष्ट खः, व शान्त जुल ।”

थुपिं भिक्षुपिं गुगु भिक्षा वनेगु लँय् अदक्षपिं खः, आः दक्ष जुइधुकल, मेपिनि कुलय् जीवनभरतक कुतः यायेगु थाकुसे च्वं, मनूतय् यःनं मयः, जिं यागु नयेत्वनेगु व भोजनय् कुतः मयाःसां ज्यू । भन्ते ! जिं व यागु नयेत्वनेगु भोजनय् कुतः मयाना । भन्ते ! अले उपिं आगन्तुक भिक्षुपित थथे जुल – आवुसो ! न्हापा थ्व आवासिक भिक्षुं मोल्हुइगु लः ठिक याना ब्यु, यागु नयेत्वनेगु व भोजन कुतः याइगु खः, आः थ्व कुतः मयात । यागु नयेत्वनेगु व भोजनय् नं कुतः मयात । आवुसो ! थ्व आवासिक भिक्षु दुष्टम्ह जुल । आवुसोपिं ! भ्नीसं आवासिक भिक्षुयात पितिना छ्वये ।”

“न्हापा आवुसो ! छं मोल्हुइगु लः नं ठिक याना ब्यु । यागु नयेत्वनेगु व भोजनय् नं कुतः याना ब्यु । आः छं यागु नयेत्वनेगु व भोजनय् कुतः याना मब्यू । आवुसो ! छं आपत्ती लात, छं आपत्ति खंला ?” आवुसोपिं ! जित आपत्ति मदु । जिं उगु आपत्तियात मखं । भन्ते ! उपिं आगन्तुक भिक्षुपिसं जितः आपत्ति मखंगुलिं पितिना छ्वत । भन्ते ! जितः थथे जुल – “जिं थ्व आपत्ति थ्व अनापत्ति धका नं मस्यू, आः आपत्तिस ला मला नं मस्यू, पितिका च्वनेमाःम्ह ला म्वाःम्ह ला नं मस्यू, धर्म व अधर्म, योग्य वा अयोग्य, थ्व कारणं ला वा अकारणं ला धका नं मस्यू । जि चम्पाय् वना भगवान् बुद्धयाके थ्व खँ न्यने दःसा ज्यू ।” उकिं जि छःपिंथाय् वयागु खः । भिक्षु ! थ्व अनापत्ति, थ्व आपत्ति मखु, छं आपत्ती मलाः, आपत्ती लाःम्ह मखु, पितिका च्वनेम्वाःम्ह खः, पितिका च्वनेमाःम्ह मखु, अधार्मिकगु योग्य मजूगु, कारणसहित मखुगु कर्म पितिका च्वन ।

भिक्षु ! छं अन हे वासभ गामय् च्वने योग्य जू । “भन्ते ! हवस्” धका काश्यपगोत्र भिक्षु बुद्धयागु खँ स्वीकार याना आसनं दना भगवान् बुद्धयात अभिवादन याना प्रदक्षिणा याना गन वासभ गां दु, अन वन ।

३८९. अले आगन्तुक भिक्षुपित नुगः मछिन, पश्चाताप जुल – “जिमित (ध्यान आदि उपकारत) अलाभ जुल, जिमित (श्रामणेर भिक्षुभाव) लाभ मन्त, जिमित थ्व (बुद्धशासन) थाकुक प्राप्त जुल, जिमित

(थ्व बुद्धशासन) अःपुक प्राप्त मजुल । भीसं गुम्ह शुद्धम्ह दोष मदुम्ह भिक्षुयात विषय मखुगुली अकारणय् पितिने लात । आवुसोपिं ! भीपिं चम्पाय् वना बुद्धयाथाय् दोषयात दोष दु धका देशना याये ।”

अले उपिं आगन्तुक भिक्षुपिं लासा थू तुला पात्र चीवर ज्वना गन चम्पा दु, अन वन । छसिकथं चम्पाय् गन बुद्ध दु, अन वन । वना भगवान् बुद्धयात अभिवादन याना छसिलिक्क फेतुत । आगन्तुक भिक्षुपिलिसे कुशलवार्ता खँ ल्हायेगु भगवान् बुद्धपिनि बानि खः । उकिं बुद्धं उपिं भिक्षुपितं थथे आज्ञा जुया बिज्यात – “भिक्षुपिं ! म्ह फु ला ? सुविस्ता सांथं च्वना वःला ? लँय् थाके मजुइक आनन्दं यात्रा याना वःला ? भिक्षुपिं ! छिपिं गनं वयागु ?”

भगवन् शास्ता ! म्हफु, आनन्द जू । भन्ते जिपिं लँय् थाके मजुइक वया । भन्ते ! काशी जनपदय् वासभ धयागु गां दु, अनं जिपिं छिपिंथाय् वयागु खः ।

भिक्षुपिं ! छिमिसं आवासिक भिक्षुयात पितिना हयागु ला ? भन्ते खः । भिक्षुपिं ! छु विषयय् छु कारणय् पितिना हयागु ? भगवन् शास्ता ! विना विषयय् अकारणय् खः । भगवान् बुद्धं उपहास याना बिज्यात – मोघपुरुष ! थ्व योग्य मज्जू, मत्वः, शोभा मदु, श्रमणपिनिगु ज्या मखु, उचित मज्जू याये अयोग्य । मोघपुरुष ! छाय् जक छिमिसं शुद्धम्ह, दोष मदुम्ह भिक्षुयात विषय मदयेक कारण मदयेक पितिना छवयागु ? मोघपुरुष ! थ्व अप्रसन्नपितं प्रसन्न यायेया नितिं मज्जू । ..... उपहास याना धर्म खँ कना बिज्याना भिक्षुपितं सःता बिज्यात – “भिक्षुपिं ! शुद्धम्ह दोष मदुम्ह भिक्षुयात विना विषयय् अकारणय् पितिना छवये मज्जू । गुम्हसिनं पितिना छवइ, वयात दुष्कृत्य आपत्ति जुइ ।”

अले उपिं भिक्षुपिं आसनं दना छखेपाखे चीवर पाछाया भगवान्या पाली छयौं दिका भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात – “भन्ते ! जिमिगु मूर्खता व मूढतां व अकुशलं जिमिसं गुम्ह शुद्धम्ह, दोष मदुम्ह भिक्षुयात विना विषयय् अकारणय् पितिना छवया । उकिं भन्ते ! जिमित छःपिसं दोषयात दोष दु धका स्वीकार याना बिज्याहुँ, जिमिसं आवलि संवरयाये । “भिक्षुपिं ! छिमित प्रेरणा बियाच्वना । गुगु मूर्खता, मूढतां व अकुशलं यानागु दोषयात दोष दु धका छिमिसं शुद्धम्ह, दोष मदुम्ह भिक्षुयात विषय मदयेक अकारणय् पितिना छवल । भिक्षुपिं ! छिमिसं गुगु दोषयात दोष रूपय् खंका विनयानुसारं स्वीकार यात, व जिं स्वीकार यायेधुन । भिक्षुपिं ! आर्यविनयय् गुगु दोषयात दोषयारूपय् खंका विनयानुसार स्वीकार यायेगु संवर खः, व वृद्धि जुइगु हे खः । भविष्यय् संवर यायगुली थ्यनीगु हे जुल ।” धका (भगवान् बुद्धं आज्ञा जुया बिज्यात ।)

२३५. अधम्मेन वग्गादिकम्मकथा अधार्मिकपूर्वक वर्ग जुइगु आदि कर्म कथा

३८२. उगु समयय् चम्पाय् च्वपि भिक्षुपिसं थुजागु कर्म यानाच्वन – अधर्मपूर्वक वर्गकर्म यानाच्वन । अधर्मपूर्वक मिले चले जुइगु कर्म यानाच्वन, धर्मपूर्वक वर्गकर्म यानाच्वन, धर्मथे जाःगुलिं वर्गकर्म यानाच्वन । धर्मथे जाःगुलिं मिले चले जुइगु कर्म यानाच्वन । छम्हसिनं छम्हसित पितिनाच्वन, छम्हसिनं निम्हसित पितिनाच्वन, छम्हसिनं आपाःसित पितिनाच्वन, छम्हसिनं संघयात पितिनाच्वन, निम्हसिनं छम्हसित पितिनाच्वन, निम्हसिनं निम्हसित पितिनाच्वन, निम्हसिनं आपाःसित पितिनाच्वन, निम्हसिनं संघयात पितिनाच्वन । आपाःसिनं छम्हसित पितिनाच्वन, आपाःसिनं निम्हसित पितिनाच्वन,

आपाःसिनं आपाःसित पितिनाच्चन, आपाःसिनं संघयात पितिनाच्चन । संघं संघयात पितिनाच्चन । गुपिं भिक्षुपिं अत्येच्छु, इमिसं उपहास याइगु, निन्दा याइगु, दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्चन – “छाय् जक चम्पाय् च्वपिं भिक्षुपिसं थुजागु कर्म याःगु जुइ ? अधर्मपूर्वक वर्गकर्म ... संघं संघयात पित्युंगु जुइ ?”

अले उपिं भिक्षुपिसं भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । ..... भिक्षुपिं ! चम्पाय् भिक्षुपिसं थुजागु कर्म याना जूगु धात्थे खःला ? अधर्मपूर्वक वर्गकर्म यानाच्चन । ..... संघं संघयात पितिनाच्चन ? धात्थे खः, भगवन् शास्ता । भगवान् बुद्धं उपहास याना बिज्यात । भिक्षुपिं ! उपिं मोघपुरुषपितं योग्य मजू, मत्वः, शोभा मद्दु, श्रमणपिनि ज्या मखु, उचित मजू, याये अयोग्य । भिक्षुपिं ! उपिं मोघपुरुषपिसं छाय् जक थुजागु कर्म याःगु जुइ ? अधर्मपूर्वक वर्गकर्म यानाच्चन । ..... संघं संघयात पितिनाच्चन ? भिक्षुपिं ! थ्व अप्रसन्नपितं प्रसन्न यायेया नितिं मजू । उपहास याना धर्म खँ कना बिज्याना भिक्षुपितं सःता बिज्यात ।

३८३. भिक्षुपिं ! अधर्मपूर्वक वर्गकर्म यात धाःसा, अकर्म खः, यायेमज्यू । अधर्मपूर्वक मिलेचले जुइगु कर्म यात धाःसा, अकर्म खः, यायेमज्यू । धर्मपूर्वक वर्गकर्म यात धाःसा अकर्म, यायेमज्यू । धर्मथे जाःगुलिं वर्गकर्म यात धाःसा अकर्म, यायेमज्यू । धर्मथे जाःगुलिं मिले जुइगु कर्म यात धाःसा अकर्म, यायेमज्यू । छम्हसितं छम्हसित पितिनाच्चन, अकर्म, यायेमज्यू । छम्हसितं निम्हसित पितिनाच्चन, अकर्म, यायेमज्यू । ..... संघं संघयात पितिनाच्चन, अकर्म, यायेमज्यू ।

३८४. भिक्षुपिं ! थुपिं प्यंगू कर्म खः । अधर्मपूर्वक वर्गकर्म, अधर्मपूर्वक मिलेचले जूगु कर्म, धर्मपूर्वक वर्गकर्म, धर्मपूर्वक मिलेचले जूगु कर्म । भिक्षुपिं ! उकी गुगु थ्व अधर्मपूर्वक वर्गकर्म दु, भिक्षुपिं ! थ्व कर्म धार्मिक मखुगुलिं, वर्ग जूगुलिं योग्य मजूगु, कारणसहित मखुगु खः । भिक्षुपिं ! थुजागु कर्म यायेमज्यू, जिं थुजागु कर्म अनुमति बिया तयागु मद्दु । उकी भिक्षुपिं ! गुगु थ्व अधर्मपूर्वक मिलेचले जूगु कर्म दु । भिक्षुपिं ! थ्व कर्म अधार्मिक जूगुलिं वर्ग जूगुलिं योग्य मजूगु, कारणसहित मखुगु खः । भिक्षुपिं ! थुजागु कर्म यायेमज्यू, जिं थुजागु कर्म अनुमति बियातयागु मद्दु । भिक्षुपिं ! गुगु थ्व धर्मपूर्वक वर्गकर्म दु । भिक्षुपिं ! थ्व कर्म वर्ग जूगुलिं योग्य मजू, कारणसहित मखुगु खः । भिक्षुपिं ! थुजागु कर्म यायेमज्यू, जिं थुजागु कर्म अनुमति बियातयागु मद्दु । उकी भिक्षुपिं ! गुगु थ्व धर्मपूर्वक मिलेचले जूगु कर्म दु, भिक्षुपिं ! थ्व कर्म धार्मिक जूगुलिं, मिलेचले जूगुलिं योग्यगु, कारणसहितगु खः । भिक्षुपिं ! थुजागु कर्म यायेमाः, जिं थुजागु कर्म अनुमति बियाच्चना । उकिं भिक्षुपिं ! थुजागु कर्म याये, गुगु धार्मिक व मिलेचले जूगु खः धका भिक्षुपिं ! छिमिसं थथे हे स्यना कायेमाः ।

२३६. ज्ञप्तिविपन्नकम्मादिकथा ज्ञप्ति स्यनिगु कर्म आदि विषयय्

३८५. उगु समयय् छवर्गीय भिक्षुपिसं थुजागु कर्म यानाच्चन । अधर्मपूर्वक वर्गकर्म यानाच्चन, अधर्मपूर्वक मिलेचले जूगु कर्म यानाच्चन । धर्मपूर्वक वर्गकर्म यानाच्चन, धर्मथे जाःगुलिं वर्गकर्म यानाच्चन, धर्मथे जाःगुलिं मिलेचले जूगु कर्म यानाच्चन, ज्ञप्ति प्रस्ताव स्यंगु व कर्मवाचां सम्पन्नगु कर्म नं यानाच्चन, कर्मवाचा स्यंगु व प्रस्ताव सम्पन्नगु कर्म यानाच्चन, प्रस्ताव स्यंगु नं कर्मवाचा स्यंगु कर्म नं यानाच्चन, धर्म विना कर्म यानाच्चन, विनयं विना कर्म यानाच्चन, शास्ताया शासनं विना कर्म यानाच्चन, घृणितगु कर्म नं यानाच्चन, अधार्मिकगु दोषं सम्पन्नगु कारणसहित मजूगु ।

गुपिं भिक्षुपिं अत्येच्छु, इमिसं उपहास याइगु, दोष बिया खँ ल्हाइगु, निन्दा याना खँ ल्हाइगु जुयाच्चन - “छाय् जक छवर्गीय भिक्षुपिसं थुजागु कर्म या:गु जुइ ? अधर्मपूर्वक वर्गकर्म या:गु जुइ । घृणितगु ज्या या:गु जुइ, अधार्मिकगु, दोषसहितगु, कारणसहित मखुगु ।” ..... अले उपिं भिक्षुपिसं भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । भिक्षुपिं ! छवर्गीय भिक्षुपिसं थुजागु कर्म यानाच्चंगु धात्थें ख:ला ? अधर्मपूर्वक वर्गकर्म यानाच्चन । घृणितगु, अधार्मिकगु, दोषसहितगु, कारणसहित मखुगु कर्म यानाच्चन । भगवान् शास्ता ! धात्थें ख: । भगवान् बुद्ध उपहास याना बिज्यात । ..... उपहास याना धर्म खँ कना बिज्याना भिक्षुपित स:ता बिज्यात-

३८६. भिक्षुपिं ! अधर्मपूर्वक वर्गकर्म यात धा:सा अकर्म ख:, याये नं मज्यू । अधर्मपूर्वक मिलेचले जूगु कर्म यात धा:सा अकर्म ख:, याये नं मज्यू । धर्मपूर्वक वर्गकर्म यात धा:सा अकर्म ख:, याये नं मज्यू । धर्मथें जा:गुलिं वर्गकर्म यात धा:सा अकर्म ख:, याये नं मज्यू । धर्मथें जा:गुलिं मिलेचले जूगु कर्म यात धा:सा अकर्म ख:, याये नं मज्यू । भिक्षुपिं ! कर्मवाचां सम्पन्न जुया ज्ञप्ति मत:गु कर्म यात धा:सा अकर्म ख:, याये नं मज्यू । भिक्षुपिं ! ज्ञप्ति सम्पन्न जुया कर्मवाचा मब्बंगु कर्म यातधा:सा अकर्म ख:, याये नं मज्यू । भिक्षुपिं ! ज्ञप्ति नं मत:, कर्मवाचा नं मब्बंगु कर्म यातधा:सा अकर्म ख:, याये नं मज्यू । धर्मयात छखे तथा कर्म यात धा:सा अकर्म ख:, याये नं मज्यू । विनययात छखे तथा कर्म यात धा:सा अकर्म ख:, याये नं मज्यू । शास्ताया अनुशासनयात छखे तथा कर्म यात धा:सा अकर्म ख:, याये नं मज्यू । भिक्षुपिं ! घृणितगु, अधार्मिकगु, दोषसहितगु, कारणसहित मखुगु कर्म यात धा:सा अकर्म ख:, यायेमज्यूगु ख: ।

३८७. भिक्षुपिं ! थुपिं खुगू कर्मत ख: । अधर्मकर्म, वर्गकर्म, मिलेचले जूगु कर्म, धर्मथें जा:गु वर्गकर्म, धर्मथें जा:गु मिलेचले जूगु कर्म, धर्मपूर्वक मिलेचले जूगु कर्म ।

भिक्षुपिं ! अधर्मकर्म छु छु ख: लय् ? भिक्षुपिं ! ज्ञप्ति द्वितीयकर्मय् छगू ज्ञप्तिं जक कर्म यात, कर्मवाचा मब्बन, मन्यंकल धा:सा, अधर्मकर्म जुइ । भिक्षुपिं ! ज्ञप्ति द्वितीयकर्मय् निगू ज्ञप्तिं जक कर्म यात, कर्मवाचा नं मब्बन, मन्यंकल धा:सा अधर्मकर्म जुइ । भिक्षुपिं ! ज्ञप्ति द्वितीयकर्मय् छगू कर्मवाचां जक कर्म यात, ज्ञप्ति मतल धा:सा अधर्मकर्म जुइ । भिक्षुपिं ! ज्ञप्ति द्वितीयकर्मय् निगू कर्मवाचां जक कर्मयात, ज्ञप्ति मतल धा:सा, अधर्मकर्म जुइ ।

भिक्षुपिं ! ज्ञप्ति चतुर्थकर्मय् छगू ज्ञप्तिंजक कर्म यात, कर्मवाचा मब्बन, मन्यंकल धा:सा अधर्मकर्म जुइ । भिक्षुपिं ! ज्ञप्ति चतुर्थकर्मय् निगू ज्ञप्तिंजक कर्म यात, कर्मवाचा मब्बन, मन्यंकल धा:सा अधर्मकर्म जुइ । भिक्षुपिं ! ज्ञप्ति चतुर्थकर्मय्स्वंगू ज्ञप्तिंजक कर्म यात, कर्मवाचा मब्बन, मन्यंकल धा:सा अधर्मकर्म जुइ । भिक्षुपिं ! ज्ञप्ति चतुर्थकर्मय् प्यंगू ज्ञप्तिंजक कर्म यात, कर्मवाचा मब्बन, मन्यंकल धा:सा अधर्मकर्म जुइ । भिक्षुपिं ! ज्ञप्ति चतुर्थकर्मय् छगू कर्मवाचां कर्म यात, ज्ञप्ति मतल धा:सा अधर्मकर्म जुइ । भिक्षुपिं ! ज्ञप्ति चतुर्थकर्मय् निगू कर्मवाचां जक कर्म यात, ज्ञप्ति मतल धा:सा अधर्मकर्म जुइ । भिक्षुपिं ! ज्ञप्ति चतुर्थकर्मय् स्वंगू कर्मवाचां जककर्म यात, ज्ञप्ति मतल धा:सा अधर्मकर्म जुइ । भिक्षुपिं ! ज्ञप्ति चतुर्थकर्मय् प्यंगू कर्मवाचां जक कर्म यात, ज्ञप्ति मतल धा:सा अधर्मकर्म जुइ । भिक्षुपिं ! थुकियात अधर्मकर्म धाइ । (१)

भिक्षुपिं ! वर्गकर्म छु छु ख: ? भिक्षुपिं ! ज्ञप्ति द्वितीयकर्मय् गुलि कर्म प्राप्त भिक्षुपिं दयेमा:गु ख:, उपिं मवल धा:सा, छन्द हरण यायेमा:पिं भिक्षुपिनिगु छन्द महल धा:सा, न्ह्योने दुपिं भिक्षुपिसं विरोध यात धा:सा, वर्गकर्म जुइ । ज्ञप्ति द्वितीयकर्म यायेबले गुलि भिक्षुपिं कर्म प्राप्तपिं दयेमा:गु ख:, उपिं थ्यंक: वल धा:सा, छन्द हरण यायेमा:पिं भिक्षुपिनिगु छन्द महल धा:सा, न्ह्योने दुपिं भिक्षुपिसं विरोध यात धा:सा वर्गकर्म जुइ । भिक्षुपिं ! ज्ञप्ति द्वितीयकर्म यायेबले गुलि कर्म प्राप्त भिक्षुपिं दयेमा:गु ख:, उपिं थ्यंक: वल धा:सा, छन्द हरण

३३७. चतुर्वर्गकरणादिकथा

३८८. संघ न्यागू दु - प्यम्ह पुचः भिक्षुसंघ, न्याम्ह पुचः भिक्षुसंघ, भिम्ह पुचः भिक्षुसंघ, नीम्ह पुचः भिक्षुसंघ, नीम्ह पुचलं अप्वः भिक्षुसंघ । भिक्षुपिं ! उकी थ्व प्यम्ह पुचः भिक्षुसंघं उपसम्पदाकर्म, पवारणकर्म, अब्भानकर्म (स्वंगूयात छखे तथा धर्मपूर्वक मिलेचले जूगु फुक्क कर्म याये ज्यू । भिक्षुपिं ! पञ्चवर्ग भिक्षुसंघं मध्यम जनपदय् उपसम्पदा यायेगु व अब्भानकर्म यायेगु निगूयात छखे तथा धर्मपूर्वक मिलेचले जूगु फुक्क कर्म याये ज्यू । भिक्षुपिं ! दशवर्ग भिक्षुसंघं अब्भानकर्म छगूयात छखे तथा धर्मपूर्वक मिलेचले जूगु फुक्क कर्म याये ज्यू । भिक्षुपिं ! नीम्ह वर्ग भिक्षुसंघं धर्मपूर्वक मिलेचले जूगु फुक्क कर्म याये ज्यू । भिक्षुपिं नीम्ह वर्ग अप्वः दुगु भिक्षुसंघं धर्मपूर्वक मिलेचले जूगु फुक्क कर्म याये ज्यू ।

३८९. भिक्षुपिं ! चतुर्वर्गकर्म यायेबले भिक्षुणी तथा प्यम्ह खाका कर्म यात धाःसा अकर्म जुइ, याये नं मज्यू । भिक्षुपिं ! चतुर्वर्गकर्म यायेबले शिक्षमान् तथा प्यम्ह खाका कर्म यात धाःसा अकर्म जुइ, याये नं मज्यू । श्रामणेर तथा प्यम्हखाका कर्म यात धाःसा अकर्म, यायेमज्यू । श्रामणेरी तथा प्यम्हखाका ..... । शिक्षा त्याग याःम्ह तथा प्यम्ह खाका ..... । पाराजिकाय् लाःम्ह तथा प्यम्हखाका ..... । आपत्ति मखना पितिनातःम्ह तथा प्यम्हखाका ..... । आपत्ति सचे मयाना पितिनातःम्ह तथा प्यम्हखाका ..... । मभिंगु दृष्टि त्याग मयाःसे च्वंगुलिं पितिका च्वंम्ह तथा प्यम्हखाका ..... । नपुंसक तथा .... खुया सहवास याइम्ह तथा ..... । तीर्थकरं लिहाँ वःम्ह तथा ..... । तिरश्चीन ..... । मां स्याःम्ह तथा ..... । अबु स्याःम्ह ..... । अरहन्तघातक ..... । भिक्षुणी स्यंकूम्ह तथा ..... । संघभेदक .... । बुद्धयात हि कुंका ब्यूम्ह ..... । निगू लिङ्ग दुम्ह ..... । नाना सहवास दुम्ह ..... । नाना सीमाय् च्वंम्ह ..... । ऋद्धिं आकाशय् च्वंम्ह तथा प्यम्ह खाका कर्म यात धाःसा अकर्म, यायेमज्यू । संघं गुम्हसित कर्म यानाच्चन, व तथा प्यम्ह खाका कर्म यात धाःसा अकर्म, यायेमज्यू ।

Dhamma Digital

चतुर्वर्ग करण

३९०. भिक्षुपिं ! पञ्चवर्गकर्म यायेबले भिक्षुणी तथा न्याम्ह खाका कर्म यात धाःसा अकर्म, यायेमज्यू । भिक्षुपिं ! पञ्चवर्गकर्म यायेबले शिक्षमान् तथा न्याम्ह खाका कर्म यात धाःसा अकर्म यायेमज्यू । श्रामणेर तथा न्याम्ह खाका कर्म यात धाःसा ..... श्रामणेरी .... । शिक्षा त्याग याःम्ह ... । पाराजिकाय् लाःम्ह ..... । आपत्ति मखना पितिका च्वंम्ह ..... । आपत्ति सचे मयाना पितिका च्वंम्ह ..... । मभिंगु मिथ्यादृष्टि त्याग मयाःसे च्वंगुलिं पितिका च्वंम्ह ..... । नपुंसक ..... । खुया सहवास याइम्ह .... । तीर्थकरं लिहाँ वःम्ह ..... । तिरश्चीन .... । मां स्याःम्ह ..... । अबु स्याःम्ह ..... । अरहन्तघातक ..... । भिक्षुणी स्यंकूम्ह ..... । संघभेदक ..... । बुद्धयात हि कुंका ब्यूम्ह ..... । निगू लिङ्ग दुम्ह ..... । नाना सहवास दुम्ह ..... । नाना सीमाय् च्वंम्ह ..... । ऋद्धिं आकाशय् च्वंम्ह तथा न्याम्ह खाका कर्म यात धाःसा अकर्म यायेमज्यू । संघं गुम्हसित कर्म यानाच्चन, व तथा न्याम्ह खाका कर्म यात धाःसा अकर्म, यायेमज्यू ।

पञ्चवर्ग करण

३९१. भिक्षुपिं ! दशवर्गकर्म यायेबले भिक्षुणी तथा भिम्ह खाका कर्म यात धाःसा अकर्म, यायेमज्यू । भिक्षुपिं ! दशवर्गकर्म यायेबले शिक्षमान् तथा भिम्ह खाका कर्म यात धाःसा अकर्म, यायेमज्यू । भिक्षुपिं ! दशवर्गकर्म यायेबले संघं गुम्हसित कर्म यानाच्चन, व तथा भिम्ह खाका कर्म यात धाःसा अकर्म, यायेमज्यू ।

दशवर्ग करण

३९२. भिक्षुपिं ! वीसतिवर्गकर्म (नीगू वर्ग दुगु संघपिसं यायेमाःगु कर्म) यायेबले भिक्षुणी तथा नीम्ह खाका कर्म यात धाःसा अकर्म, यायेमज्यू । भिक्षुपिं ! वीसतिवर्गकर्म यायेबले शिक्षमान् तथा नीम्ह खाका कर्म यात धाःसा अकर्म, यायेमज्यू । श्रामणेर तथा नीम्ह खाका कर्म यात धाःसा .... श्रामणेरी .... । शिक्षा त्याग याःम्ह ... । पाराजिकाय् लाःम्ह ..... । आपत्ति मखना पितिका च्वंम्ह ..... । आपत्ति सचे मयाना पितिका च्वंम्ह ..... । मभिंगु मिथ्यादृष्टि त्याग मयाःसे च्वंगुलिं पितिका च्वंम्ह ..... । नपुंसक ..... । खुया सहवास याइम्ह ... । तीर्थकरं लिहाँ वःम्ह ..... । तिरश्चीन ..... । मां स्याःम्ह ..... । अबु स्याःम्ह ..... । अरहन्तघातक ..... । भिक्षुणी स्यंकूम्ह ..... । संघभेदक ..... । बुद्धयात हि कुंका ब्यूम्ह ..... । निगू लिङ्ग दुम्ह ..... । नाना सहवास दुम्ह ..... । नाना सीमाय् च्वंम्ह ..... । ऋद्धिं आकाशय् च्वंम्ह तथा नीम्ह खाका कर्म यात धाःसा अकर्म यायेमज्यू । संघं गुम्हसित कर्म यानाच्वन, व तथा न्याम्ह खाका कर्म यात धाःसा अकर्म, यायेमज्यू ।

वीसति वर्ग करण

३३८. पारिवासिकादिकथा कर्म सिद्ध मज्जूगु परिवास बीगू आदियात क्यनीगू

३९३. भिक्षुपिं ! परिवास च्वंम्ह भिक्षु तथा प्यम्ह खाका परिवास बिल धाःसा, हा साल धाःसा, मानात्म बिल धाःसा, वयात नीम्ह संघं दुकाल धाःसा अकर्म यायेमज्यू । भिक्षुपिं ! हा साले बहःम्ह भिक्षु तथा प्यम्ह खाका परिवास बिल धाःसा, हा सालेगु यात धाःसा, मानात्म बिल धाःसा, व भिक्षुयात नीम्ह संघं दुकाल धाःसा अकर्म, यायेमज्यू । भिक्षुपिं ! मानात्म बिइ बहःम्ह भिक्षु तथा प्यम्ह खाका परिवास बिल धाःसा, हा सालेगु यात धाःसा, मानात्म बिल धाःसा, व भिक्षु नीम्ह संघं दुकाल धाःसा अकर्म, यायेमज्यू । भिक्षुपिं ! मानात्म आचरण याइम्ह तथा प्यम्ह खाका परिवास बिल धाःसा, हा सालेगु यात धाःसा, मानात्म बिल धाःसा, व भिक्षुयात नीम्ह संघं दुकाल धाःसा अकर्म, यायेमज्यू । भिक्षुपिं ! दुकाये बहःम्ह भिक्षु तथा प्यम्ह खाका परिवास बिल धाःसा, हा सालेगु यात धाःसा, मानात्म बिल धाःसा, व भिक्षुयात नीम्ह संघं दुकाल धाःसा अकर्म, यायेमज्यू ।

३९४. भिक्षुपिं ! संघया दथुइ गुलिसिगु विरोध याइगु लागू जू, गुलिसिगु लागू मजू । भिक्षुपिं ! संघया दथुइ सुयागु विरोध याइगु लागू मजू ? भिक्षुपिं ! संघया दथुइ भिक्षुणीया विरोध याइगु लागू मजू ? भिक्षुपिं ! शिक्षमान् यागु । भिक्षुपिं ! श्रामणेरयागु, भिक्षुपिं ! श्रामणेरीयागु, भिक्षुपिं ! शिक्षा त्याग याःम्हसिगु, पाराजिकाय् लाःम्हसिगु, वैयागु, चित्त स्यंम्हसिगु, वेदनां ग्रस्तम्हसिगु, आपत्ति मखना पितिका च्वंम्हसिगु, आपत्ति उपचार मयाना पितिका च्वंम्हसिगु, नपुंसकयागु, खुया सहवास याइम्हसिगु, तीर्थकरं लिहाँ वंम्हसिगु, तिरश्चीनयागु, मांस्याःम्हसिगु, अबुस्याःम्हसिगु, अरहन्तघातकयागु, भिक्षुणी स्यंकूम्हसिगु, संघभेदकयागु, बुद्धयात हि कुंका ब्यूम्हसिगु, निगू लिङ्ग दुम्हसिगु, नाना सहवास दुम्हसिगु, नाना सीमाय् च्वंम्हसिगु, ऋद्धिं आकाशय् च्वंम्हसिगु । भिक्षुपिं ! संघं गुम्हसिगु कर्म यानाच्वन, संघया दथुइ थुमिगु विरोध याइगु लागू मजू । भिक्षुपिं ! संघया दथुइ थुमिगु विरोध याइगु लागू मजू । भिक्षुपिं ! संघया दथुइ सुयागु विरोध याइगु लागू जू ? भिक्षुपिं ! प्रकृति शीलम्ह, समान सहवासक दुम्ह, समान सीमाय् च्वंम्ह, भिक्षुया कम्सेकम् थः लिक्क च्वंम्ह भिक्षुयात सिइके ब्यूम्हसिया विरोध याइगु लागू जू । भिक्षुपिं ! संघया दथुइ थुम्हसियागु विरोध याइगु लागू जू ।

२३९. द्वे निस्सारणादिकथा निष्कासन याइगु निथी आदियात क्यनीगु

३१५. भिक्षुपिं ! पित्तिनेगु थुपिं निगू खः । भिक्षुपिं ! पित्तिने मज्जूम्ह व्यक्ति दु, वयात संघं पित्तिन धाःसा गुलिं बांलाक पित्त्युंगु जुइ, गुलिं बांमलाक पित्त्युंगु जुइ । भिक्षुपिं ! पित्तिने मज्जूम्ह व्यक्ति सु ? सुयात संघं पित्तिन धाःसा बांमलाक पित्त्युंगु जुइ ? भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् शुद्धम्ह भिक्षु जुइ, दोष मदुम्ह जुइ, वयात संघं पित्तिन धाःसा बांमलाक पित्त्युंगु जुइ । भिक्षुपिं ! थ्व पित्तिने मज्जूम्ह व्यक्ति धाइ, वयात संघं पित्तिन धाःसा बांमलाक पित्त्युंगु जुइ ।

भिक्षुपिं ! पित्तिने मज्जूम्ह व्यक्ति सु ? वयात संघं पित्तिन धाःसा बांलाक पित्त्युंगु जुइला ? भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षु विनयय् मूर्खम्ह जुइ, विनयय् दक्षता मदुम्ह जुइ, आपत्ति यक्व दुम्ह, आपत्ती सीमाना मदुम्ह अयोग्य किसिम गृहस्थीपिनिगु छैय् बुत्तुबुला च्वं च्वंम्ह जुइ । वयात संघं पित्तिन धाःसा बांलाक पित्त्युंगु जुइ । भिक्षुपिं ! थुम्ह व्यक्ति पित्तिने मज्जूम्ह खः, वयात संघं पित्तिन धाःसा बांलाक पित्त्युंगु जुइ ।

३१६. भिक्षुपिं ! थुपिं निगू दुकायेगु खः । भिक्षुपिं ! दुकाये मज्जूम्ह व्यक्ति दु, वयात संघं दुकाल धाःसा गुलिं बांलाक दुकागु जुइ, गुलिं बांमलाक दुकागु जुइ । भिक्षुपिं ! दुकाये मज्जूम्ह व्यक्ति सु ? वयात संघं दुकाल धाःसा बांमलाक दुकागु जुइ ? भिक्षुपिं ! नपुंसक दुकाये मज्जू, वयात दुकाल धाःसा बांमलाक दुकागु जुइला ? भिक्षुपिं ! खुया सहवास याइम्ह भिक्षु दुकाये मज्जू, वयात दुकाल धाःसा बांमलाक दुकागु जुइ । भिक्षुपिं ! तीर्थकरय् लिहाँ वंम्ह भिक्षु । तिरश्चीन मां स्याःम्ह, अबु स्याःम्ह, अरहन्त घातक । भिक्षुपिं ! दुकाये मज्जूपिं व्यक्तिपिं थुमित धाइ, थुमित संघं दुकाल धाःसा बांमलाक दुकागु जुइ ।

भिक्षुपिं ! दुकाये मज्जूम्ह व्यक्ति सु ? सुयात संघं दुकाल धाःसा बांलाक दुकागु जुइला ? भिक्षुपिं ! ल्हाः त्वःधुम्ह दुकाये मज्जू, वयात संघं दुकाल धाःसा बांलाक दुकागु जुइ । भिक्षुपिं ! तुति त्वःधुम्ह । भिक्षुपिं ! ल्हाः तुति त्वःधुम्ह । न्हाय्पं त्वःधुम्ह, भिक्षुपिं ! न्हाय् त्वःधुम्ह, भिक्षुपिं ! न्हाय्पं न्हाय् त्वःधुम्ह, पचिं त्वःधुम्ह, ल्हाः तुतिया पचिं त्वःधुम्ह, नसा च्वबुम्ह, पचिं प्यपुम्ह, धुसिलुम्ह, बागचाम्ह, गलः दुम्ह, जुजुपिसं दामे याना तःम्ह, कोडां दयातःगु चिं दुम्ह, ध्वः दुलकि स्या धका नां किटे याना तःम्ह, तुति लुया वनीम्ह, कुष्ट रोग दुम्ह, परिषदपित्तं स्यंकीम्ह, कांम्ह, व्यकोम्ह, लङ्गाम्ह, तिले वइम्ह, पाकःम्ह, जरा दुर्बलम्ह, निपां कांम्ह, लाता ग्वाज्यम्ह, ख्वाँय्म्ह, कां नं कां लाता नं लाताम्ह, कां नं कां ख्वाँय् नं ख्वाँय्म्ह, लातानं लाता ख्वाँय् नं ख्वाँय्म्ह, कां नं कां लातानं लाता ख्वाँय् नं ख्वाँय्म्ह दुकाये मज्जू । वयात संघं दुकाल धाःसा बांलाक दुकाःगु जुइ । भिक्षुपिं ! दुकाये मज्जूपिं व्यक्तिपिं थुमित धाइ । भिक्षुपिं ! थुमित संघं दुकाल धाःसा बांलाक दुकाःगु जुइ ।

न्हापांगु वासभग्राम भाणवार क्वचाल ।

२४०. अधम्मकम्मादिकथा

३१७. भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षुया खंकेमाःगु आपत्ति मदुगु जुयाच्चन । वयात संघं वा आपाःसिनं वा छम्हसिनं चोदना याइगु जुयाच्चन – “आवुसो ! छंत आपत्ति लात, व आपत्तियात खं ला ?” वं थथे धाल – “आवुसो ! जिके आपत्ति मदु, गुगुयात जिं खंकेमाःगु खः ।” संघं वयात आपत्ति मखंगुलिं पित्तिनाच्चन । अधर्मकर्म जुइगु खः ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षुया उपचार यायेमाःगु आपत्ति मद्गु जुयाच्चन । वयात संघं वा आपाःसिनं वा छम्हसिनं चोदना याइगु जुयाच्चन – “आवुसो ! छ आपत्ती लानाच्चन, उगु आपत्तियात उपचार या ।” वं थथे धाल “आवुसो ! जिके आपत्ति मद्, गुगु जिं उपचार याये ।” संघं वयात आपत्ति उपचार मयाःगुलिं पितिनाच्चन, अधर्मकर्म जुइगु खः ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षुया मभिंगु मिथ्यादृष्टि त्याग यायेमाःगु मद्गु जुयाच्चन । वयात संघं वा आपाःसिनं वा छम्हसिनं चोदना यानाच्चन – “आवुसो ! छंके मभिंगु मिथ्यादृष्टि दयाच्चन, मभिंगु दृष्टियात त्वःता छ्व ।” वं थथे धाल – “आवुसो ! जिके मभिंगु दृष्टि मद्, गुगु दृष्टियात जिं त्याग याये ।” संघं वयात मभिंगु दृष्टि त्याग मयाम्ह धका पितिनाच्चन । अधर्मकर्म जुइगु खः ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षुया आपत्ति खंकेमाःगु, उपचार यायेमाःगु मद्गु जुयाच्चन । वयात संघं, आपाःसिनं, याकचां चोदना यानाच्चन – “आवुसो ! छ आपत्ती लात, उगु आपत्ति खं ला ? उगु आपत्तियात उपचार या ।” वं थथे धाल – “आवुसो ! जिके आपत्ति मद्, गुगु आपत्तियात जिं खंकेगु, जिके आपत्ति मद्, गुगु आपत्तियात जिं उपचार यायेगु ।” संघं वयात आपत्ति मखंगुलिं वा उपचार मयाःगुलिं पितिनाच्चन । अधर्मकर्म जुइगु खः ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षुया खंकेमाःगु आपत्ति व त्याग यायेमाःगु मभिंगु मिथ्यादृष्टि मद्गु जुयाच्चन । वयात संघं वा आपाःसिनं वा छम्हसिनं चोदना याइगु जुयाच्चन – “आवुसो ! छ आपत्ती लात, उगु आपत्ति खंला ? मभिंगु दृष्टि दत्, मभिंगु दृष्टि त्याग या ।” वं थथे धाल – “आवुसो ! जिके आपत्ति मद्, गुगु आपत्तियात जिं खंकेगु ? “आवुसो ! जिके मभिंगु दृष्टि मद्, गुगु दृष्टियात जिं त्याग यायेगु ।” संघं वयात आपत्ति मखंगुलिं त्याग मयाःगुलिं पितिनाच्चन । अधर्मकर्म जुइगु खः ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षुया आपत्ति उपचार यायेमाःगु व मभिंगु दृष्टि त्याग यायेमाःगु मद्गु जुयाच्चन । वयात संघं वा आपाःसिनं वा छम्हसिनं चोदना यानाच्चन – “आवुसो ! छ आपत्ती लात, उगु आपत्ति उपचार या, छंके मभिंगु दृष्टि दु, उगु दृष्टियात त्याग या ।” वं थथे धाल – आवुसो ! जिके आपत्ति मद्, गुगु आपत्तियात जिं उपचार याये । आवुसो ! जिके मभिंगु दृष्टि मद्, गुगु दृष्टियात जिं त्याग याये ।” संघं वयात उपचार यायेगु मदयेक, त्याग यायेगु मदयेक पितिनाच्चन, अधर्मकर्म जुइगु खः ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षुया खंकेमाःगु आपत्ति मद्, उपचार यायेमाःगु आपत्ति नं मद्, त्याग यायेमाःगु मभिंगु दृष्टि नं मद् । वयात संघं वा आपाःसिनं वा छम्हसिनं चोदना यानाच्चन – “आवुसो ! छ आपत्ती लात, उगु आपत्ति खं ला ? उगु आपत्ति उपचार या, छंके मभिंगु दृष्टि दु, उगु मभिंगु दृष्टि त्याग याना छ्व ।” वं थथे धाल – “आवुसो ! जिके आपत्ति मद्, गुगु आपत्तियात जिं खंकेगु । “आवुसो ! जिके आपत्ति मद्, गुगु आपत्तियात जिं उपचार यायेगु ? “आवुसो ! जिके मभिंगु दृष्टि मद्, गुगु दृष्टियात जिं त्याग याना छ्वयेगु ?” संघं वयात आपत्ति मखंगुलिं, उपचार मयाःगुलिं, त्याग मयाःगुलिं पितिनाच्चन, अधर्मकर्म जुइगु खः ।

३९८. भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षुया खंकेमाःगु आपत्ति दयाच्चन । वयात संघं वा आपाःसिनं वा छम्हसिनं चोदना यानाच्चन – “आवुसो ! छ आपत्ती लात, उगु आपत्ति खं ला ?” व थथे धाल – “आवुसो ! जिं खना ।” वयात संघं आपत्ति मखंगुलिं पितिनाच्चन, अधर्मकर्म जुइगु खः ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षुया उपचार यायेमाःगु आपत्ति दयाच्वन । वयात संघं वा आपाःसिनं वा छम्हसिनं चोदना यानाच्वन - “आवुसो ! छ्छ आपत्ती लात, उगु आपत्ति उपचार या ।” वं थथे धाल - “आवुसो ! आपत्ति उपचार याये ।” वयात संघं आपत्ति उपचार मयाःगुलिं पितिनाच्वन, अधर्मकर्म जुइगु खः ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् संघया त्याग यायेमाःगु मभिंगु दृष्टि दयाच्वन । वयात संघं वा आपाःसिनं वा छम्हसिनं चोदना यानाच्वन - “आवुसो ! छ्छके मभिंगु दृष्टि दु, मभिंगु दृष्टि त्याग याना छ्वः ।” वं थथे धाल - “आवुसो ! जिं त्याग याये ।” वयात संघं मभिंगु दृष्टि त्याग मयाःम्ह धका पितिनाच्वन, अधर्मकर्म जुइगु खः ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षुया खंकेमाःगु आपत्ति दुगु उपचार यायेमाःगु आपत्ति दुगु जुयाच्वन । ..... आपत्ति खंकेमाःगु दयाच्वन, मभिंगु दृष्टि त्याग यायेमाःगु दयाच्वन । ..... उपचार यायेमाःगु आपत्ति दयाच्वन । मभिंगु दृष्टि त्याग यायेमाःगु दयाच्वन । ..... आपत्ति खंकेमाःगु, उपचार यायेमाःगु, त्याग यायेमाःगु दयाच्वन । वयात संघं वा आपाःसिनं वा छम्हसिनं चोदना यानाच्वन - “आवुसो ! छ आपत्ती लात, उगु आपत्तियात खंला ? उगु आपत्ति उपचार या । छ्छके मभिंगु दृष्टि दयाच्वन, मभिंगु दृष्टि त्याग या ।” वं थथे धाल - “आवुसो ! खना, उपचार याना, त्याग नं याना ।” वयात संघं आपत्ति मखंगुलिं उपचार मयाःगुलिं व त्याग मयाःगुलिं पितिनाच्वन, अधर्मकर्म जुइगु खः ।

३९९. भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षुया आपत्ति खंके माःगु दयाच्वन, वयात संघं वा आपाःसिनं वा छम्हसिनं चोदना यानाच्वन - “आवुसो ! छ आपत्ती लात, आपत्ति खंला ?” वं थथे धाल - “आवुसो ! जिके आपत्ति मद्दु, गुगु आपत्ति जिं खंकेगु ।” संघं वयात आपत्ति मखंगुलि पितिनाच्वन, धर्मकर्म जुइगु खः ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षुया आपत्ति उपचार यायेमाःगु दयाच्वन । वयात संघं वा आपाःसिनं वा छम्हसिनं चोदना यानाच्वन - “आवुसो ! छ आपत्ती लात, उगु आपत्ति उपचारया ।” वं धाल - “आवुसो ! जिके आपत्ति मद्दु, गुगु आपत्ति जिं उपचार यायेगु ।” संघं वयात आपत्ति उपचार मयाःगुलिं पितिनाच्वन, धर्मकर्म जुइगु खः ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षुया मभिंगु दृष्टि त्याग यायेमाःगु दयाच्वन । वयात संघं वा आपाःसिनं वा छम्हसिनं चोदना यानाच्वन - “आवुसो ! छ्छके मभिंगु दृष्टि दयाच्वन, व मभिंगु दृष्टि त्याग याना छ्वः ।” वं धाल - जिके मभिंगु दृष्टि मद्दु, गुकियात जिं त्याग यायेगु ।” वयात संघं मभिंगु दृष्टि त्याग मयाःगुलिं पितिनाच्वन, धर्मकर्म जुइगु खः ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षुया आपत्ति खंकेमाःगु दयाच्वन, आपत्ति उपचार यायेमाःगु दयाच्वन । ..... आपत्ति खंकेमाःगु दयाच्वन, मभिंगु दृष्टि त्याग यायेमाःगु दयाच्वन । ..... आपत्ति उपचार यायेमाःगु दयाच्वन, मभिंगु दृष्टि त्याग यायेमाःगु दयाच्वन । ..... आपत्ति खंकेमाःगु दयाच्वन । उपचार यायेमाःगु, मभिंगु दृष्टि त्याग यायेमाःगु दयाच्वन, वयात संघं वा आपाःसिनं वा छम्हसिनं चोदना यानाच्वन - “आवुसो ! छ आपत्ती लात, आपत्ति खंला ? उगु आपत्ति उपचारया, छ्छके मभिंगु दृष्टि दयाच्वन, व मभिंगु दृष्टि त्याग याना छ्व ।” वं धाल - “आवुसो ! जिके आपत्ति मद्दु, गुगु आपत्तियात जिं खंकेगु ? आवुसो ! जिके आपत्ति मद्दु, गुकियात जिं उपचार यायेगु ? आवुसो ! जिके मभिंगु दृष्टि मद्दु, गुकियात जिं त्याग यायेगु ?” वयात संघं आपत्ति मखंगुलिं, उपचार मयाःगुलिं, त्याग मयाःगुलिं पितिनाच्वन । धर्मकर्म जुइगु खः ।

२४९. उपालिपुच्छाकथा उपालिया न्हयसःयात क्यनीगु

४००. अनलि आयुष्मान् उपालि गन भगवान् दु, अन वन । वना भगवान् बुद्धयात अभिवादन याना छसिलिक्क फेतुनाच्वन । छसिलिक्क फेतुनाच्वंम्ह आयुष्मान् उपालिं बुद्धयात थथे निवेदन यात—
“भन्ते ! गुगु मिलेचले जूगु संघं न्ह्योने यायेमाःगु विनयकर्म लिउने यानाच्वन धाःसा भन्ते ! उगु विनयकर्मयात धर्मकर्म धायेगु ला ? उपालि ! उगु विनयकर्मयात अधर्मकर्म धायेमाः । अविनयकर्म धायेमाः । भन्ते ! गुगु मिलेचले जूगु संघं न्यना यायेमाःगु कर्मयात मन्यंसे यानाच्वन । प्रतिज्ञा याना यायेमाःगु कर्म प्रतिज्ञा मयाःसे यानाच्वन । स्मृतिविनय बिइमाःम्हसित अमूल्हविनय विनय बियाच्वन । अमूल्हविनय बिइमाःम्हसित तस्सपापियसिका कर्म यानाच्वन । तस्सपापियसिका कर्म यायेमाःम्हसित तज्जनीयकर्म यानाच्वन । तज्जनीयकर्म यायेमाःम्हसित नियस्सकर्म यानाच्वन । नियस्सकर्म यायेमाःम्हसित पब्बाजनीयकर्म यानाच्वन । पब्बाजनीयकर्म यायेमाःम्हसित पटिसारणीयकर्म यानाच्वन । पटिसारणीयकर्म यायेमाःम्हसित उक्खेपनीयकर्म यानाच्वन । उक्खेपनीयकर्म यायेमाःम्हसित परिवास बियाच्वन । परिवास बीमाःम्हसित हा सालेगु यानाच्वन । हा सालेगु यायेमाःम्हसित मानात्म बियाच्वन । मानात्म बीमाःम्हसित दुकयाच्वन । दुकायेमाःम्हसित उपसम्पदा बियाच्वन । भन्ते ! उगु कर्मयात धर्मकर्म धायेगु ला ? विनयकर्म धायेगु ला ? उपालि ! उगु कर्मयात अधर्मकर्म, अविनयकर्म धायेमाः ।

उपालि ! गुगु मिलेचले जूगु संघं न्ह्योने यायेमाःगु कर्म लिउने यानाच्वन, उपालि ! थुकथं अधर्मकर्म, अविनयकर्म जुइगु जुयाच्वन, थुगु संघं दोषयुक्त जुइगु खः । उपालि ! गुगु मिलेचले जूगु संघं न्यना यायेमाःगु कर्म मन्यंसे यानाच्वन । प्रतिज्ञाद्वारा यायेमाःगु कर्म प्रतिज्ञा मयाःसे यानाच्वन । स्मृतिविनय बीमाःम्हसित अमूल्हविनय बियाच्वन । अमूल्हविनय बीमाःम्हसित तस्सपापियसिकाकर्म यानाच्वन । तस्सपापियसिकाकर्म यायेमाःम्हसित तज्जनीयकर्म यानाच्वन । तज्जनियकर्म यायेमाःम्हसित नियस्सकर्म यानाच्वन । नियस्सकर्म यायेमाःम्हसित पब्बाजनीयकर्म यानाच्वन । पब्बाजनीयकर्म यायेमाःम्हसित पटिसारणीयकर्म यानाच्वन । पटिसारणीयकर्म यायेमाःम्हसित उक्खेपनीयकर्म यानाच्वन । उक्खेपनीयकर्म यायेमाःम्हसित परिवासकर्म यानाच्वन । परिवास बीमाःम्हसित हा सालेगु यानाच्वन । हा साले माःम्हसित मानात्मबियाच्वन । मानात्मबीमाःम्हसित दुकयाच्वन । दुकाये माःम्हसित उपसम्पदा बियाच्वन । उपालि ! थथे अधर्मकर्म व अविनयकर्म जुइगु जुयाच्वन, थुकथं संघं दोषयुक्त जुइगु खः ।

४०१. भिक्षुपिं ! गुगु न्ह्योने मिलेचले जूगु संघं न्ह्याने यायेमाःगु कर्म न्ह्योने यानाच्वन, भन्ते ! उगु कर्म धर्मकर्म जू ला ? विनयकर्म जू ला ? उपालि ! उगु कर्म धर्मकर्म जू, विनयकर्म जू । भन्ते ! गुगु मिलेचले जूगु संघं न्यना यायेमाःगु कर्म न्यना यानाच्वन । प्रतिज्ञाद्वारा यायेमाःगु कर्म प्रतिज्ञाद्वारा यानाच्वन । दुकायेमाःम्हसित दुकयाच्वन । उपसम्पदा बीमाःम्हसित उपसम्पदा बियाच्वन । भन्ते ! उगु कर्म धर्मकर्म जू ला ? विनयकर्म जू ला ? उपालि ! उगु कर्म धर्मकर्म जू, विनयकर्म जू ।

उपालि ! गुगु मिलेचले जूगु संघं न्ह्योने यायेमाःगु कर्म न्ह्योने यानाच्वन, उपालि ! थथे धर्मकर्म व विनयकर्म जुइगु खः । थुगु रूपं संघं निर्दोष जुइगु जुयाच्वन । उपालि ! गुगु मिलेचले जूगु संघं न्यना यायेमाःगु कर्म न्यना यानाच्वन । प्रतिज्ञाद्वारायायेमाःगु कर्म प्रतिज्ञाद्वारायानाच्वन । उपसम्पदा बीमाःम्हसित उपसम्पदा बियाच्वन, उपालि ! थुगु रूपं धर्मकर्म जुइगु खः, विनयकर्म जुइगु खः, थुगु रूपंसंघं निर्दोषगु जुइगु खः ।

अन च्वपिं भिक्षुपितं थथे जुल - “आवुसो ! थ्व भिक्षु विनयय् मूर्खम्ह, विनयय् दक्षता मदुम्ह, आपत्ति यक्व दुम्ह, आपत्ती सीमाना मदुम्ह अयोग्य किसिमं गृहस्थीपिनिगु छैं बुत्तुबुला च्वंच्वन । भीसं वयात नियस्सकर्म याये ।” इमिसं वयात वर्ग जुया अधार्मिकपूर्वक नियस्सकर्म यानाच्वन । व उगु विहारं मेगु विहारय् वन । अन नं भिक्षुपितं थथे जुल - “आवुसो ! थ्व भिक्षुयात संघं वर्ग जुया अधार्मिकपूर्वक नियस्सकर्म यात, वयात भीसं नियस्सकर्म याये ।” इमिसं वयात मिलेचले जुया अधार्मिकपूर्वक नियस्सकर्म यानाच्वन । ..... वर्ग जुया धार्मिकपूर्वक ..... वर्ग जुया धर्मथें जाःगुलिं ..... मिलेचले जुया धर्मथें जाःगुलिं..... ।

२४४. पब्बाजनीयकम्मकथा पितिनेमाःगु कर्म क्यनीगु

४१३. भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् कुल स्यंकीम्ह, मभिंगु आचरण याइम्ह भिक्षु दयाच्वन । अन च्वपिं भिक्षुपितं थथे जुल - “आवुसो ! थ्व भिक्षुकुल स्यंकीम्ह मभिंगु आचरण याइम्ह जुयाच्वन । वयात भीसं पब्बाजनीयकर्म याये ।” इमिसं वयात वर्ग जुया अधार्मिकपूर्वक पब्बाजनीयकर्म यानाच्वन । व उगु विहारं मेगु विहारय् वन । अन नं भिक्षुपितं थथे जुल - “आवुसो ! थ्व भिक्षुयात वर्ग जुया अधार्मिकपूर्वक संघं पब्बाजनीयकर्म यात, भीसं वयात पब्बाजनीयकर्म याये ।” इमिसं वयात मिलेचले जुया अधार्मिकपूर्वक पब्बाजनीयकर्म यानाच्वन । ..... वर्ग जुयाधार्मिकपूर्वक । ..... वर्ग जुयाधर्मथें जाःगुलिं । ..... मिले चलेजुया धर्मथें जाःगुलिं ..... ।

२४५. पटिसारणीयकम्मकथा बारबार स्मरण यायेवहःगु कर्म क्यनीगु

४१४. भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् गृहस्थीपितं व्वःबीम्ह उपहास याइम्ह भिक्षु दयाच्वन । अन च्वपिं भिक्षुपितं थथे जुल - “आवुसो ! थ्व भिक्षु गृहस्थीपितं व्वःबीम्ह उपहास याइम्ह जुयाच्वन । वयात भीसं पटिसारणीयकर्म याये ।” इमिसं वयात वर्ग जुया अधार्मिकपूर्वक पटिसारणीयकर्म यानाच्वन । व उगु विहारं मेगु विहारय् वन, अन नं भिक्षुपितं थथे जुल - “आवुसो ! थ्व भिक्षुयात वर्ग जुया अधार्मिकपूर्वक संघं पटिसारणीयकर्म यात, वयात भीसं पटिसारणीय कर्म याये ।” इमिसं वयात मिलेचले जूगु अधार्मिकपूर्वक पटिसारणीयकर्म यानाच्वन । ..... धार्मिकपूर्वक वर्ग जुया धर्मथें जाःगुलिं वर्ग जुया, धर्मथें जाःगुलिं मिलेचले जुया । .....

२४६. अदस्सने उक्खेपनीयकम्मकथा मखंकूगुली पितिनेवहःगु कर्म क्यनीगु

४१५. भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् आपत्ति उत्पन्न जुया आपत्ति खंकेगु इच्छा मयाःम्ह भिक्षु दयाच्वन । अन च्वपिं भिक्षुपितं थथे जुल - “भिक्षुपिं ! थ्व भिक्षुआपत्ति उत्पन्न जुया आपत्ति खंकेगु इच्छा मयाः, भीसं वयात आपत्ति मखंकूगुली पितिनेगु कर्म याये ।” इमिसं वयात आपत्ति मखंकूगुली वर्ग जुया अधार्मिकपूर्वक पितिनेगु कर्म यानाच्वन ।

व भिक्षु उगु विहारं मेगु विहारय वन । अन नं भिक्षुपितं थथे जुल - “आवुसो ! थ्व भिक्षुयात आपत्ति मखंकूगुली वर्ग जुया अधार्मिकपूर्वक संघं पितिनेगु कर्म यात, वयात भीसं आपत्ति मखंकूगुली पितिनेगु कर्म याये ।” इमिसं वयात आपत्ति मखंकूगुली मिलेचले जुया अधार्मिकपूर्वक संघं पितिनेगु कर्म यानाच्वन । ..... धार्मिकपूर्वक वर्ग जुया, धर्मथें जाःगुलिं वर्ग जुया, धर्मथें जाःगुलिं मिलेचले जुया । .....

२४७. अप्पटिकम्मे उक्खेपनीयकम्मकथा उपचार मयाःगुली पितिनेबहःगु कर्म क्यनीगु

४१६. भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय आपत्ति उत्पन्न जुया आपत्ति उपचार यायेगु इच्छा मदुम्ह भिक्षु दयाच्वन । अन च्वपिं भिक्षुपितं थथे जुल - “आवुसो ! थ्व भिक्षु आपत्ति उत्पन्न जुया आपत्ति उपचार यायेगु इच्छा मदुम्ह जुयाच्वन, वयात भीसं आपत्ति उपचार मयाःगुली पितिनेगु कर्म याये ।” इमिसं वयात आपत्ति उपचार मयाःगुली वर्ग जुया अधार्मिकपूर्वक पितिनेगु कर्म यानाच्वन । व उगु विहारं मेगु विहारय वन, अन नं भिक्षुपितं थथे जुल - “आवुसो ! थ्व भिक्षु आपत्ति उपचार मयाःगुली वर्ग जुया अधार्मिकपूर्वक संघं पितिनेगु यात, भीसं वयात आपत्ति उपचार मयाःगुली पितिनेगु कर्म याये ।” इमिसं वयात आपत्ति उपचार मयाःगुली मिलेचले जुया अधार्मिकपूर्वक पितिनेगु कर्म यानाच्वन । धार्मिकपूर्वक वर्ग जुया, धर्मथें जाःगुलिं वर्ग जुया, धर्मथें जाःगुलिं मिलेचले जुया । .....

२४८. अप्पटिनिस्सग्गे उक्खेपनीयकम्मकथा त्याग मयाःगुली पितिनेबहःगु कर्म क्यनीगु

४१७. भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय मभिंंगु दृष्टि त्याग यायेगु इच्छा मदुम्ह भिक्षु दयाच्वन । अन च्वपिं भिक्षुपितं थथे जुल - “थ्व भिक्षु मभिंंगु दृष्टि त्याग यायेगु इच्छा मदुम्ह जुयाच्वन, वयात भीसं मभिंंगु दृष्टि त्याग मयाःगुली पितिनेगु कर्म याये ।” इमिसं वयातमभिंंगु दृष्टि त्याग मयाःगुली वर्ग जुया अधार्मिकपूर्वक पितिनेगु कर्म यानाच्वन । व उगु विहारं मेगु विहारय वन, अन नं भिक्षुपितं थथे जुल - “आवुसो ! थ्व भिक्षुयात मभिंंगु दृष्टि त्याग मयाःगुली वर्ग जुया अधार्मिकपूर्वक संघं पितिनेगु कर्म यात, वयात भीसं मभिंंगु दृष्टि त्याग मयाःगुली पितिनेगु कर्म याये ।” इमिसं वयात मभिंंगु दृष्टि त्याग मयाःगुली मिलेचले जुया धार्मिकपूर्वक पितिनेगु कर्म यानाच्वन । .....धार्मिकपूर्वक वर्ग जुया, धर्मथें जाःगुलिं वर्ग जुया, धर्मथें जाःगुलिं मिलेचले जुया । .....

२४९. तज्जनीयकम्मपटिप्पस्सद्धिकथा

४१८. भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय संघं तज्जनीयकर्म याका च्वंम्ह भिक्षु बालाक आचरण यानाच्वन । अभिमानरूपी सँ कुतुकिगु जुयाच्वन । तज्जनीयकर्म पिहाँ वनेगु आचरण याइगु जुयाच्वन । तज्जनीयकर्म शान्त जुइगु प्रार्थना याइगु जुयाच्वन । अन च्वपिं भिक्षुपितं थथे जुल - “आवुसो ! संघं तज्जनीयकर्म याका च्वंम्ह भिक्षुबालाक आचरण यानाच्वन । अभिमानरूपी सँ कुतुकिगु जुयाच्वन । तज्जनीयकर्म पिहाँ वनेगु आचरण यायगु जुयाच्वन । तज्जनीयकर्म शान्त जुइगु प्रार्थना याइगु जुयाच्वन । भीसं वयात

शान्त याये ।” इमिसं वर्ग जुया अधार्मिकपूर्वक वयागु तज्जनीयकर्म शान्त यानाच्चन । व उगु विहारं मेगु विहारय् वन । अन नं भिक्षुपितं थथे जुल – “आवुसो ! संघं वर्ग जुया अधार्मिकपूर्वक उम्ह भिक्षुया वयागु तज्जनीयकर्म शान्त यात, भीसं वयागु तज्जनीयकर्म शान्त याये ।” इमिसं मिलेचले जुया अधार्मिकपूर्वक वयागु तज्जनीयकर्म शान्त याइगु जुयाच्चन । व उगु विहारं मेगु विहारय् वन । अन नं भिक्षुपितं थथे जुल – “आवुसो ! संघं मिलेचले जुया अधार्मिकपूर्वक वयागु तज्जनीयकर्म शान्त यात, भीसं वयागु तज्जनीयकर्म शान्त याये ।” इमिसं वर्ग जुया धार्मिकपूर्वक वयागु तज्जनीयकर्म शान्त यानाच्चन । व उगु विहारं मेगु विहारय् वन । अन नं भिक्षुपितं थथे जुल – “आवुसो ! संघं वर्ग जुया धार्मिकपूर्वक उम्ह भिक्षुया तज्जनीयकर्म शान्त यात, भीसं वयागु तज्जनीयकर्म शान्त याये ।” इमिसं वर्ग जुया धर्मथे जाःगुलिं वयागु तज्जनीयकर्म शान्त याइगु जुयाच्चन ।

२५०. नियस्सकम्मपटिप्पस्सट्टिकथा क्वथुनेगु कर्म शान्त याना वीगु क्यनीगु

४२३. भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् संघं नियस्सकर्म याका च्वंम्ह भिक्षुं बांलाक आचरण यानाच्चन । अभिमानरूपी सँ कुतुकिगु जुयाच्चन । नियस्सकर्म पिहाँवनीगु आचरण याइगु जुयाच्चन । नियस्सकर्म शान्त जुइगु प्रार्थना याइगु जुयाच्चन । अन च्वंपिं भिक्षुपितं थथे जुल – “आवुसो ! संघं नियस्सकर्म याका च्वंम्ह थ्व भिक्षुं बांलाक आचरण याना च्वन, अभिमानरूपी सँ कुतुकिगु जुयाच्चन । नियस्सकर्म पिहाँवनीगु आचरण याइगु जुयाच्चन । भिसं वयागु नियस्सकर्म शान्त याये ।” इमिसं वर्ग जुया अधार्मिकपूर्वक वयागु नियस्सकर्म शान्त यानाच्चन । व उगु विहारं मेगु विहारय् वन । अन नं भिक्षुपितं थथे जुल – “आवुसो ! संघं वर्ग जुया अधार्मिकपूर्वक उम्ह भिक्षुया नियस्सकर्म शान्त यात, भीसं वयागु नियस्सकर्म शान्त याये ।” इमिसं मिलेचले जुया अधार्मिकपूर्वक वयागु नियस्सकर्म शान्त यानाच्चन । ..... वर्ग जुया धार्मिकपूर्वक, ... वर्ग जुया धर्मथे जाःगुलिं, ... मिलेचले जुया धर्मथे जाःगुलिं । ..... । ..... चक्र चाहिकेमाः ।

२५१. पब्बाजनीयकर्मपटिप्पस्सट्टिकथा पित्तिनेबहःगु कर्म शान्त याना वीगु क्यनीगु

४२४. भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् संघं पब्बाजनीयकर्म याका च्वंम्ह भिक्षुं बांलाक आचरण यानाच्चन । अभिमानरूपी सँ कुतुकिगु जुयाच्चन । पब्बाजनीयकर्म पिहाँवनीगु आचरण याइगु जुयाच्चन । पब्बाजनीयकर्मयात शान्त जुइगु प्रार्थना याइगु जुयाच्चन । अन च्वंपिं भिक्षुपितं थथे जुल – “आवुसो ! संघं पब्बाजनीयकर्म याका च्वंम्ह उम्ह भिक्षुं बांलाक आचरण याइगु जुयाच्चन । अभिमानरूपी सँ कुतुकिगु जुयाच्चन । पब्बाजनीयकर्म पिहाँवनीगु आचरण याइगु जुयाच्चन । पब्बाजनीयकर्म शान्त जुइगु प्रार्थना याइगु जुयाच्चन । भीसं वयागु पब्बाजनीयकर्म शान्त याये ।” इमिसं वर्ग जुया अधार्मिकपूर्वक वयागु पब्बाजनीयकर्म शान्त यानाच्चन । व उगु विहारं मेगु विहारय् वन । अन नं भिक्षुपितं थथे जुल – “आवुसो ! संघं वर्ग जुया अधार्मिकपूर्वक उम्ह भिक्षुया पब्बाजनीयकर्म शान्त यात । भीसं वयागु पब्बाजनीयकर्म याये ।” इमिसं मिलेचले जुया अधार्मिकपूर्वक वयागु पब्बाजनीयकर्म शान्त यानाच्चन । ..... वर्ग जुया धार्मिकपूर्वक । ..... वर्ग जुया धर्मथे जाःगुलिं । ..... मिलेचले जुया धर्मथे जाःगुलिं । ..... चक्र चाहिकेमाः ।

२५२. पटिसारणीयकम्मपटिप्पस्सद्धिकथा हाकनं लुमंकेबहःगु कर्म शान्त याना बीगु क्यनीगु

४२५. भिक्षुपि ! थ्व बुद्धशासनय् संघं पटिसारणीयकर्म याका च्वंम्ह भिक्षुं बांलाक आचरण याइगु जुयाच्चन । अभिमानरूपी सँ कुतुकिगु जुयाच्चन । पटिसारणीयकर्म पिहाँवनीगु आचरण यायगु जुयाच्चन । पटिसारणीय कर्म शान्त जुइगु प्रार्थना याइगु जुयाच्चन । अन च्वंपिं भिक्षुपित् थथे जुल - “आवुसो ! संघं पटिसारणीयकर्म याका च्वंम्ह उम्ह भिक्षुं बांलाक आचरण याइगु जुयाच्चन । अभिमानरूपी सँ कुतुकिगु जुयाच्चन । पटिसारणीयकर्म पिहाँवनीगु आचरण याइगु जुयाच्चन । पटिसारणीयकर्म शान्त जुइगु प्रार्थना याइगु जुयाच्चन । भ्नीसं वयागु पटिसारणीयकर्म शान्त याये ।” इमिसं वर्ग जुया अधार्मिकपूर्वक वयागु पटिसारणीयकर्म शान्त यानाच्चन । व उगु विहारं मेगु विहारय् वन । अन नं भिक्षुपित् थथे जुल - “आवुसो ! संघं वर्ग जुया अधार्मिकपूर्वक उम्ह भिक्षुया पटिसारणीयकर्म शान्त यात, भ्नीसं वयागु पटिसारणीयकर्म शान्त याये ।” इमिसं मिलेचले जुया अधार्मिकपूर्वक वयागु पटिसारणीयकर्म शान्त यानाच्चन । ..... वर्ग जुया धार्मिकपूर्वक । ..... वर्ग जुया धर्मथें जाःगुलिं । ..... मिलेचले जुया धर्मथें जाःगुलिं । ..... चक्र चाहिकेमाः ।

२५३. अदस्सने उक्खेपनीयकम्मपटिप्पस्सद्धिकथा मखंगुलिं पित्तिनेबहःगु कर्म शान्त याना बीगु क्यनीगु

४२६. भिक्षुपि ! थ्व बुद्धशासनय् संघं आपत्ति मखंगुलिं पित्तिनिगु कर्म याका च्वंम्ह भिक्षुं बांलाक आचरण याइगु जुयाच्चन । अभिमानरूपी सँ कुतुकिगु जुयाच्चन । आपत्ति मखंगुलिं पित्तिनिगु कर्म पिहाँवनीगु आचरण याइगु जुयाच्चन । आपत्ति मखंगुलिं पित्तिनिगु कर्म शान्त जुइगु प्रार्थना याइगु जुयाच्चन । अन च्वंपिं भिक्षुपित् थथे जुल - “आवुसो ! संघं आपत्ति मखंगुलिं पित्तिनिगु कर्म याका च्वंम्ह उम्ह भिक्षुं बांलाक आचरण याइगु जुयाच्चन । अभिमानरूपी सँ कुतुकिगु जुयाच्चन । आपत्ति मखंगुलिं पित्तिनिगु कर्म पिहाँवनीगु आचरण याइगु जुयाच्चन । आपत्ति मखंगुलिं पित्तिनिगु कर्म शान्त जुइगु प्रार्थना याइगु जुयाच्चन । भ्नीसं वयागु आपत्ति मखंगुलिं पित्तिनिगु कर्म शान्त याये ।” इमिसं वर्ग जुया अधार्मिकपूर्वक वयागु आपत्ति मखंगुलिं पित्तिनिगु कर्मशान्त यानाच्चन । व उगु विहारं मेगु विहारय् वन । अन नं भिक्षुपित् थथे जुल - “आवुसो ! संघं वर्ग जुया अधार्मिकपूर्वक आपत्ति मखंगुलिं वयागु पित्तिनिगु कर्म शान्त यात, भ्नीसं वयागु आपत्ति मखंगुलिं पित्तिनिगु कर्म शान्त याये ।” इमिसं मिलेचले जुया अधार्मिकपूर्वक वयागु आपत्ति मखंगुलिं पित्तिनिगु कर्म शान्त यानाच्चन । ..... वर्ग जुया धार्मिकपूर्वक । ..... वर्ग जुया धर्मथें जाःगुलिं । ..... मिलेचले जुया धर्मथें जाःगुलिं । ..... चक्र चाहिकेमाः ।

२५४. अप्पटिकम्मे उक्खेपनीयकम्मपटिप्पस्सद्धिकथा उपचार मयाःगुली पित्तिनेबहःगु कर्म शान्त याना बीगु क्यनीगु

४२७. भिक्षुपि ! थ्व बुद्धशासनय् संघं आपत्ति उपचार मयाःगुली पित्तिनेबहःगु कर्म याका च्वंम्ह भिक्षुं बांलाक आचरण याइगु जुयाच्चन । अभिमानरूपी सँ कुतुकिगु जुयाच्चन । आपत्ति उपचार मयाःगुली

पित्तिनेबहःगु कर्म पिहाँवनीगु आचरण याइगु जुयाच्चन । आपत्ति उपचार मयाःगुली पित्तिनेबहःगु कर्म शान्त जुइगु प्रार्थना याइगु जुयाच्चन । अन च्वं पिं भिक्षुपित्त थथे जुइगु जुयाच्चन – “आवुसो ! संघं आपत्ति उपचार मयाःगुली पित्तिनेबहःगु कर्म याका च्वंम्ह थ्व भिक्षुं बांलाक आचरण याइगु जुयाच्चन । अभिमानरूपी सँ कुतुकिगु जुयाच्चन । आपत्ति उपचार मयाःगुली पित्तिनेबहःगु कर्म पिहाँवनीगु आचरण याइगु जुयाच्चन । आपत्ति उपचार मयाःगुली पित्तिनेबहःगु कर्म शान्त जुइगु प्रार्थना याइगु जुयाच्चन । भीसं वयागु आपत्ति उपचार मयाःगुली पित्तिनेबहःगु कर्म शान्त याये ।” इमिसं वर्ग जुया अधार्मिकपूर्वक वयागु आपत्ति उपचार मयाःगुली पित्तिनेबहःगु कर्म शान्त यानाच्चन । व उगु विहारं मेगु विहारय् वन । अन नं भिक्षुपित्त थथे जुल – “आवुसो ! संघं वर्ग जुया अधार्मिकपूर्वक उम्ह भिक्षुया आपत्ति उपचार मयाःगुली पित्तिनेबहःगु कर्म शान्त यात, भीसं वयागु आपत्ति उपचार मयाःगुली पित्तिनेबहःगु कर्म शान्त याये ।” इमिसं मिलेचले जुया अधार्मिकपूर्वक वयागु आपत्ति उपचार मयाःगुली पित्तिनेबहःगु कर्म शान्त यानाच्चन । ..... वर्ग जुया धार्मिकपूर्वक । ..... वर्ग जुया धर्मथें जाःगुलिं । ..... मिलेचले जुया धर्मथें जाःगुलिं । ..... चक्र चाहिकेमाः ।

२५५. अप्पटिनिस्सग्गे उक्खेपनीयकर्मपटिप्पस्सद्धिकथा त्याग मयाःगुली पित्तिनेबहःगु कर्म शान्त याना बीगु क्यनीगु

४२८. भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् संघं मिथ्यादृष्टि त्याग मयाःगुलिं पित्तिनिगु कर्म याका च्वंम्ह भिक्षुं बांलाक आचरण याइगु जुयाच्चन । अभिमानरूपी सँ कुतुकिगु जुयाच्चन । मिथ्यादृष्टि त्याग मयाःगुलिं पित्तिनिगु कर्म पिहाँवनीगु आचरण याइगु जुयाच्चन । मिथ्यादृष्टि त्याग मयाःगुलिं पित्तिनिगु कर्म शान्त जुइगु प्रार्थना याइगु जुयाच्चन । अन च्वं पिं भिक्षुपित्त थथे जुल – “आवुसो ! संघं मिथ्यादृष्टि त्याग मयाःगुली पित्तिनेबहःगु कर्म याका च्वंम्ह थ्व भिक्षुं बांलाक आचरण याइगु जुयाच्चन । अभिमानरूपी सँ कुतुकिगु जुयाच्चन । मिथ्यादृष्टि त्याग मयाःगुली पित्तिनेबहःगु कर्म पिहाँवनीगु आचरण याइगु जुयाच्चन । मिथ्यादृष्टि त्याग मयाःगुली पित्तिनेबहःगु कर्म शान्त जुइगु प्रार्थना याइगु जुयाच्चन । भीसं वयागु मिथ्यादृष्टि त्याग मयाःगुली पित्तिनेबहःगु कर्म शान्त याये ।” इमिसं वर्ग जुया अधार्मिकपूर्वक वयागु मिथ्यादृष्टि त्याग मयाःगुली पित्तिनेबहःगु कर्म शान्त यानाच्चन । व उगु विहारं मेगु विहारय् वन । अन नं भिक्षुपित्त थथे जुल – “आवुसो ! संघं वर्ग जुया अधार्मिकपूर्वक उम्ह भिक्षुया मिथ्यादृष्टि त्याग मयाःगुली पित्तिनेबहःगु कर्म शान्त यात, भीसं वयागु मिथ्यादृष्टि त्याग मयाःगुली पित्तिनेबहःगु कर्म शान्त याये ।” इमिसं मिलेचले जुया अधार्मिकपूर्वक वयागु मिथ्यादृष्टि त्याग मयाःगुली पित्तिनेबहःगु कर्म शान्त यानाच्चन । ..... वर्ग जुया धार्मिकपूर्वक । ..... वर्ग जुया धर्मथें जाःगुलिं । ..... मिलेचले जुया धर्मथें जाःगुलिं । ..... चक्र चाहिकेमाः ।

२५६. तज्जनीयकम्मविवादकथा ख्याच्चवः बीबहःगु कर्मया विवाद क्यनीगु

४२९. भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षु न्ह्योने नं लिउने नं ल्वाइम्ह, कलह याइम्ह, विवाद याइम्ह, खँ अप्पः ल्हाइम्ह, संघय् ल्वापु जुइगु खँ उत्पन्न जुल – “आवुसो ! थ्व भिक्षु न्ह्योने नं लिउने नं ल्वाइम्ह ..... संघय् ल्वापु ख्यापु उत्पन्न जुइकीम्ह जुयाच्चन । भीसं वयात तज्जनीयकर्म याये ।” इमिसं वयात वर्ग जुया अधार्मिकपूर्वक तज्जनीयकर्म यानाच्चन । अन नं संघं विवाद यानाच्चन – “अधार्मिकपूर्वक वर्गकर्म,

२५७. नियस्सकम्मविवादकथा क्वथुनेगु कर्मया विवाद क्यनीगु

४३४. भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षु विनयय् मूर्खम्ह, विनयय् दक्षता मदुम्ह, आपत्ति यक्व दुम्ह, आपत्तिया सीमाना मदुम्ह, अयोग्य किसिमं गृहस्थीपिनिगु छैं बुत्तुबुला च्वंक्वम्ह जुयाच्वन । अन च्वपिं भिक्षुपिंत थथे जुल - “आवुसो ! थ्व भिक्षु विनयय् मूर्खम्ह, विनयय् दक्षता मदुम्ह, आपत्ति यक्व दुम्ह, आपत्तिया सीमाना मदुम्ह, अयोग्य किसिमं गृहस्थीपिनिगु छैं बुत्तुबुला च्वंक्वम्ह जुयाच्वन । भीसं वयात नियस्सकर्म याये ।” इमिसं वयात वर्ग जुया अधार्मिकपूर्वक नियस्सकर्म यानाच्वन । ..... अधार्मिकपूर्वक मिलेचले जुया, धार्मिकपूर्वक वर्ग जुया, धर्मथें जाःगुलिं वर्ग जुया, धर्मथें जाःगुलिं मिलेचले जुया । अन संघं विवाद यानाच्वन - “अधार्मिकपूर्वक वर्गकर्म, अधार्मिकपूर्वक मिलेचले जूगु कर्म, धार्मिकपूर्वक वर्गकर्म, धर्मथें जाःगुलिं वर्ग कर्म, धर्मथें जाःगुलिं मिलेचले जूगु कर्म, कर्म याःगु मजू, बांमलाक कर्मयात, हानं यायेमाःगु कर्म जुल ।” भिक्षुपिं ! गुपिं भिक्षुपिसं थथे धाल - “धर्मथें जाःगुलिं मिलेचले जूगु कर्म यानाच्वन । गुपिं भिक्षुपिसं थथे धाल - कर्म याःगु मजू, बांमलाक कर्म यात, हानं कर्म यायेमाःगु जुल ।” थुपिं भिक्षुपिं धर्मवादीपिं जुल । थुपिं सक्षिप्तं न्यागू वार जुल ।

२५८. पब्बाजनीयकम्मविवादकथा पितिना छ्वयेबहःगु कर्मया विवाद क्यनीगु

४३५. भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षुकुल स्यंकीम्ह, बांमलागु आचरण दुम्ह जुयाच्वन । अन भिक्षुपिंत थथे जुल - “आवुसो ! थ्व भिक्षुकुल स्यंकीम्ह बांमलागु आचरण दुम्ह जुयाच्वन, वयात भीसं पब्बाजनीयकर्म याये ।” इमिसं वयात वर्ग जुया अधार्मिकपूर्वक पब्बाजनीयकर्म यानाच्वन । ..... अधार्मिकपूर्वक मिलेचले जुया, धार्मिकपूर्वक वर्ग जुया, धर्मथें जाःगुलिं वर्ग जुया, धर्मथें जाःगुलिं मिलेचले जुया । अन संघं विवाद यानाच्वन - “अधार्मिकपूर्वक वर्गकर्म, अधार्मिकपूर्वक मिलेचले जूगु कर्म, धार्मिकपूर्वक वर्गकर्म, धर्मथें जाःगुलिं वर्ग कर्म, धर्मथें जाःगुलिं मिलेचले जूगु कर्म, कर्म याःगु मजू, बांमलाक कर्मयात, हानं यायेमाःगु कर्म जुल ।” भिक्षुपिं ! अन गुपिं भिक्षुपिसं थथे धाल - “धर्मथें जाःगुलिं मिलेचले जूगु कर्म ।” गुपिं भिक्षुपिसं थथे धाल - “कर्म याःगु मजू, बांमलाक कर्म यात, हानं यायेमाःगु कर्म जुल ।” थुपिं भिक्षुपिं धर्मवादीपिं जुल । थुपिं सक्षिप्तं न्यागू वार जुल ।

२५९. पटिसारणीयकम्मविवादकथा हानं लुमंकेबहःगु कर्मया विवाद क्यनीगु

४३६. भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षु गृहस्थिपिंत ब्वःबीम्ह जुयाच्वन । अन च्वपिं भिक्षुपिंत थथे जुल - “आवुसो ! थ्व भिक्षु गृहस्थिपिंत ब्वःबीम्ह जुयाच्वन, भीसं वयात पटिसारणीयकर्म याये । इमिसं वयात वर्ग जुया अधार्मिकपूर्वक पटिसारणीयकर्म यानाच्वन । ..... अधार्मिकपूर्वक मिलेचले जुया, धार्मिकपूर्वक वर्ग जुया, धर्मथें जाःगुलिं वर्ग जुया, धर्मथें जाःगुलिं मिलेचले जुया । अन संघं विवाद यानाच्वन - “अधार्मिकपूर्वक वर्गकर्म, अधार्मिकपूर्वक मिलेचले जूगु कर्म, धार्मिकपूर्वक वर्गकर्म, धर्मथें जाःगुलिं वर्ग कर्म, धर्मथें जाःगुलिं मिलेचले

जूगु कर्म, कर्म या:गु मजू, बांमलाक कर्मयात, हानं यायेमा:गु कर्म जुल ।" भिक्षुपिं ! अन गुपिं भिक्षुपिसं थथे धाल - "धर्मथें जा:गुलिं मिलेचले जूगु कर्म ।" गुपिं भिक्षुपिसं थथे धाल - "कर्म या:गु मजू, बांमलाक कर्म यात, हानं यायेमा:गु कर्म जुल ।" थुपिं भिक्षुपिं धर्मवादीपिं जुल । थुपिं सक्षिप्तं न्यागू वार जुल ।

२६०. अदस्सने उक्खेपनीयकम्मविवादकथा मखंकूगुलिं पित्तिनेबह:गु कर्मया विवाद क्यनीगु

४३७. भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् आपत्ती लाना आपत्ति खंकेगु इच्छा मया:म्ह भिक्षु दयाच्चन । अन च्वपिं भिक्षुपित थथे जुल - "आवुसो ! थ्व भिक्षु आपत्ती लाना आपत्ति खंकेगु इच्छा मया:म्ह जुयाच्चन । भीसं वयात आपत्ति मखंकूगुलिं पित्तिनेगु कर्म याये ।" इमिसं वयात आपत्ति मखंकूगुलिं वर्ग जुया अधार्मिकपूर्वक पित्तिनेगु कर्म यानाच्चन । ..... अधार्मिकपूर्वक मिलेचले जुया, धार्मिकपूर्वक वर्ग जुया, धर्मथें जा:गुलिं वर्ग जुया, धर्मथें जा:गुलिं मिलेचले जुया । अन संघं विवाद यानाच्चन - "अधार्मिकपूर्वक वर्गकर्म, अधार्मिकपूर्वक मिलेचले जूगु कर्म, धार्मिकपूर्वक वर्गकर्म, धर्मथें जा:गुलिं वर्गकर्म, धर्मथें जा:गुलिं मिलेचले जूगु कर्म, कर्म या:गु मजू, बांमलाक कर्मयात, हानं यायेमा:गु कर्म जुल ।" भिक्षुपिं ! अन गुपिं भिक्षुपिसं थथे धाल - "धर्मथें जा:गुलिं मिलेचले जूगु कर्म ।" गुपिं भिक्षुपिसं थथे धाल - "कर्म या:गु मजू, बांमलाक कर्म यात, हानं यायेमा:गु कर्म जुल ।" थुपिं भिक्षुपिं धर्मवादीपिं जुल । थुपिं सक्षिप्तं न्यागू वार जुल ।

२६१. अप्पटिकम्मे उक्खेपनीयकम्मविवादकथा उपचार मया:गुली पित्तिनेबह:गु कर्मया विवाद क्यनीगु

४३८. भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षु आपत्ती लाना आपत्ति उपचार यायेगु इच्छा मया:म्ह दयाच्चन । अन च्वपिं भिक्षुपित थथे जुल - "आवुसो ! थ्व भिक्षु आपत्ति उत्पन्न जुया आपत्ति उपचार यायेगु इच्छा मया:म्ह जुयाच्चन । भीसं वयात आपत्ति उपचार मया:गुलिं पित्तिनेगु कर्म याये ।" इमिसं वयात आपत्ति उपचार मया:गुलिं पित्तिनेगु कर्म यानाच्चन । ..... अधार्मिकपूर्वक मिलेचले जुया, धार्मिकपूर्वक वर्ग जुया, धर्मथें जा:गुलिं वर्ग जुया, धर्मथें जा:गुलिं मिलेचले जुया । अन संघं विवाद यानाच्चन - "अधार्मिकपूर्वक वर्गकर्म, अधार्मिकपूर्वक मिलेचले जूगु कर्म, धार्मिकपूर्वक वर्गकर्म, धर्मथें जा:गुलिं वर्ग कर्म, धर्मथें जा:गुलिं मिलेचले जूगु कर्म, कर्म या:गु मजू, बांमलाक कर्मयात, हानं यायेमा:गु कर्म जुल ।" भिक्षुपिं ! अन गुपिं भिक्षुपिसं थथे धाल - "धर्मथें जा:गुलिं मिलेचले जूगु कर्म ।" गुपिं भिक्षुपिसं थथे धाल - "कर्म या:गु मजू, बांमलाक कर्म यात, हानं यायेमा:गु कर्म जुल ।" थुपिं भिक्षुपिं धर्मवादीपिं जुल । थुपिं सक्षिप्तं न्यागू वार जुल ।

२६२. अप्पटिनिस्सग्गे उक्खेपनीयकम्मविवादकथा त्याग मयायेगुली पित्तिनेगु कर्मया विवाद

४३९. भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् मभिंगु दृष्टि त्याग यायेगु इच्छा मदुम्ह भिक्षु दयाच्चन । अन च्वपिं भिक्षुपित थथे जुल - "आवुसो ! थ्व भिक्षु मभिंगु दृष्टि त्याग यायेगु इच्छा मदुम्ह जुयाच्चन, भीसं वयात मभिंगु दृष्टि त्याग मया:गुलिं पित्तिनेगु कर्म याये ।" इमिसं वयात मभिंगु दृष्टि त्याग मया:गुलिं पित्तिनेगु कर्म वर्ग जुया अधार्मिक यानाच्चन । ..... अधार्मिकपूर्वक मिलेचले जुया, धार्मिकपूर्वक वर्ग जुया, धर्मथें

२६५. पब्बाजनीयकम्मपटिप्पस्सट्टिकथा पितिनेबहःगु कर्म शान्त याना बीगु क्यनीगु

४४६. भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् संघं पब्बाजनीयकर्म याका च्वंम्ह भिक्षुं बांलाक आचरण यानाच्चन । अभिमानरूपी सँ कुतुकूगु जुयाच्चन । पब्बाजनीयकर्म पिहाँवनीगु आचरण यानाच्चन । पब्बाजनीयकर्म शान्त जुइगु प्रार्थना यानाच्चन । अन भिक्षुपित् थथे जुल - आवुसो ! संघं ..... भीसं वयागु पब्बाजनीयकर्म शान्त याये ।” इमिसं वयागुपब्बाजनीयकर्म वर्ग जुया अधार्मिकपूर्वक शान्त यानाच्चन । ..... अधार्मिकपूर्वक मिलेचले जुया, धार्मिकपूर्वक वर्ग जुया, धर्मथें जाःगुलिं वर्ग जुया, धर्मथें जाःगुलिं मिलेचले जुया । अन संघं विवाद यानाच्चन - “अधार्मिकपूर्वक वर्गकर्म, अधार्मिकपूर्वक मिलेचले जूगु कर्म, धार्मिकपूर्वक वर्गकर्म, धर्मथें जाःगुलिं वर्ग कर्म, धर्मथें जाःगुलिं मिलेचले जूगु कर्म, कर्म याःगु मजू, बांमलाक कर्मयात, हानं यायेमाःगु कर्म जुल ।” भिक्षुपिं ! अन गुपिं भिक्षुपित् थथे धाल - “धर्मथें जाःगुलिं मिलेचले जूगु कर्म ।” गुपिं भिक्षुपित् थथे धाल - “कर्म याःगु मजू, बांमलाक कर्म यात, हानं यायेमाःगु कर्म जुल ।” थुपिं भिक्षुपिं धर्मवादीपिं जुल । थुपिं सक्षिप्तं न्यागू वार जुल ।

२६६. पटिसारणीयकम्मपटिप्पस्सट्टिकथा हाकनं लुमंकेबहःगु कर्म शान्त याना बीगु क्यनीगु

४४७. भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् संघं पटिसारणीयकर्म याका च्वंम्ह भिक्षुं बांलाक आचरणयानाच्चन । अभिमानरूपी सँ कुतुकूगु जुयाच्चन । पटिसारणीयकर्म पिहाँवनीगु आचरण यानाच्चन । पटिसारणीयकर्म शान्त जुइगु प्रार्थना याइगु जुयाच्चन । अन भिक्षुपित् थथे जुल - आवुसो ! थ्व ..... भीसं वयागु पटिसारणीयकर्म शान्त याये ।” इमिसं वयागु वर्ग जुया अधार्मिकपूर्वक पटिसारणीयकर्म शान्तयानाच्चन । ..... अधार्मिकपूर्वक मिलेचले जुया, धार्मिकपूर्वक वर्ग जुया, धर्मथें जाःगुलिं वर्ग जुया, धर्मथें जाःगुलिं मिलेचले जुया । अन संघं विवाद यानाच्चन - “अधार्मिकपूर्वक वर्गकर्म, अधार्मिकपूर्वक मिलेचले जूगु कर्म, धार्मिकपूर्वक वर्गकर्म, धर्मथें जाःगुलिं वर्ग कर्म, धर्मथें जाःगुलिं मिलेचले जूगु कर्म, कर्म याःगु मजू, बांमलाक कर्मयात, हानं यायेमाःगु कर्म जुल ।” भिक्षुपिं ! अन गुपिं भिक्षुपित् थथे धाल - “धर्मथें जाःगुलिं मिलेचले जूगु कर्म ।” गुपिं भिक्षुपित् थथे धाल - “कर्म याःगु मजू, बांमलाक कर्म यात, हानं यायेमाःगु कर्म जुल ।” थुपिं भिक्षुपिं धर्मवादीपिं जुल । थुपिं सक्षिप्तं न्यागू वार जुल ।

२६७. अदस्सने उक्खेपनीयकम्मपटिप्पस्सट्टिकथा मखंगुली पितिनेगु कर्म शान्त याना बीगु क्यनीगु

४४८. भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षु संघं आपत्ति मखंगुलिं पितिनेगु कर्म याका च्वंम्ह भिक्षुं बांलाक आचरण यानाच्चन । अभिमानरूपी सँ कुतुकूगु जुयाच्चन । आपत्ति मखंगुलिं पितिनेगु कर्म पिहाँवनीगु आचरण यानाच्चन । आपत्ति मखंगुलि पितिनेगु कर्म शान्त जुइगु प्रार्थना यानाच्चन । अन भिक्षुपित् थथे जुल - आवुसो ! थ्व ..... भीसं वयागु आपत्ति मखंगुलिं पितिनेगु कर्म शान्तयाये ।” इमिसं वयागु आपत्ति मखंगुलिं पितिनेगु कर्म वर्ग जुया अधार्मिकपूर्वक शान्त यानाच्चन । ..... अधार्मिकपूर्वक मिलेचले जुया,

धार्मिकपूर्वक वर्ग जुया, धर्मथें जा:गुलिं वर्ग जुया, धर्मथें जा:गुलिं मिलेचले जुया । अन संघं विवाद यानाच्वन - “अधार्मिकपूर्वक वर्गकर्म, अधार्मिकपूर्वक मिलेचले जूगु कर्म, धार्मिकपूर्वक वर्गकर्म, धर्मथें जा:गुलिं वर्ग कर्म, धर्मथें जा:गुलिं मिलेचले जूगु कर्म, कर्म या:गु मजू, बांमलाक कर्मयात, हानं यायेमा:गु कर्म जुल ।” भिक्षुपिं ! अन गुपिं भिक्षुपिंत थथे धाल - “धर्मथें जा:गुलिं मिलेचले जूगु कर्म ।” गुपिं भिक्षुपिंत थथे धाल - “कर्म या:गु मजू, बांमलाक कर्म यात, हानं यायेमा:गु कर्म जुल ।” थुपिं भिक्षुपिं धर्मवादीपिं जुल । थुपिं सक्षिप्तं न्यागू वार जुल ।

४६८. अप्पटिकम्मे उक्खेपनीयकम्मपटिप्पसद्धिकथा उपचार मया:गुली पित्तिनेगु कर्म शान्त याना बीगु वयनीगु

४४९. भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षु संघं आपत्ति उपचार मया:गुलिं पित्तिनेगु कर्म याका च्वंम्ह भिक्षुं बांलाक आचरण यानाच्वन । अभिमानरूपी सँ कुतुकूगु जुयाच्वन । आपत्ति उपचार मया:गुलिं पित्तिनेगु कर्म पिहाँवनीगु आचरण यानाच्वन । आपत्ति उपचार मया:गुलिं पित्तिनेगु कर्म शान्त जुइगु प्रार्थना यानाच्वन । अन भिक्षुपिंत थथे जुल - आवुसो ! थ्व ..... भ्मीसं वयागु आपत्ति उपचार मया:गुलिं पित्तिनेगु कर्म शान्तयाये ।” इमिसं वयागु आपत्ति उपचार मया:गुलिं पित्तिनेगु कर्म वर्ग जुया अधार्मिकपूर्वक शान्त यानाच्वन । ..... अधार्मिकपूर्वक मिलेचले जुया, धार्मिकपूर्वक वर्ग जुया, धर्मथें जा:गुलिं वर्ग जुया, धर्मथें जा:गुलिं मिलेचले जुया । अन संघं विवाद यानाच्वन - “अधार्मिकपूर्वक वर्गकर्म, अधार्मिकपूर्वक मिलेचले जूगु कर्म, धार्मिकपूर्वक वर्गकर्म, धर्मथें जा:गुलिं वर्ग कर्म, धर्मथें जा:गुलिं मिलेचले जूगु कर्म, कर्म या:गु मजू, बांमलाक कर्मयात, हानं यायेमा:गु कर्म जुल ।” भिक्षुपिं ! अन गुपिं भिक्षुपिंत थथे धाल - “धर्मथें जा:गुलिं मिलेचले जूगु कर्म ।” गुपिं भिक्षुपिंत थथे धाल - “कर्म या:गु मजू, बांमलाक कर्म यात, हानं यायेमा:गु कर्म जुल ।” थुपिं भिक्षुपिं धर्मवादीपिं जुल । थुपिं सक्षिप्तं न्यागू वार जुल ।

२६९. अप्पटिनिस्सगगे उक्खेपनीयकम्मपटिप्पस्सद्धिकथा त्याग मया:गुली पित्तिनेगु कर्म शान्त याना बीगु वयनीगु

४५०. भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षु संघं मभिंगु दृष्टि त्याग मया:गुलिं पित्तिनेगु कर्म याका च्वंम्ह भिक्षुं बांलाक आचरण यानाच्वन । अभिमानरूपी सँ कुतुकूगु जुयाच्वन । मभिंगु दृष्टि त्याग मया:गुलिं पित्तिनेगु कर्म पिहाँवनीगु आचरण यानाच्वन । मभिंगु दृष्टि त्याग मया:गुलिं पित्तिनेगु कर्म शान्त जुइगु प्रार्थना यानाच्वन । अन भिक्षुपिंत थथे जुल - आवुसो ! संघं मभिंगु दृष्टि त्याग मया:गुलिं पित्तिनेगु कर्म याका च्वंम्ह थ्व भिक्षुं बांलाक आचरण यानाच्वन । अभिमानरूपी सँ कुतुकूगु जुयाच्वन । मभिंगु दृष्टि त्याग मया:गुलिं पित्तिनेगु कर्म पिहाँवनीगु आचरण यानाच्वन । मभिंगु दृष्टि त्याग मया:गुलिं पित्तिनेगु कर्म शान्त जुइगु प्रार्थना यानाच्वन । भ्मीसं वयागु मभिंगु दृष्टि त्याग मया:गुलिं पित्तिनेगु कर्म शान्त याये ।” इमिसंवयागु मभिंगु दृष्टि त्याग मया:गुलिं पित्तिनेगु कर्म वर्ग जुया अधार्मिकपूर्वक शान्त यानाच्वन । ..... अधार्मिकपूर्वक मिलेचले जुया, धार्मिकपूर्वक वर्ग जुया, धर्मथें जा:गुलिं वर्ग जुया, धर्मथें जा:गुलिं मिलेचले जुया । अन संघं विवाद यानाच्वन - “अधार्मिकपूर्वक वर्गकर्म, अधार्मिकपूर्वक मिलेचले जूगु कर्म, धार्मिकपूर्वक वर्गकर्म, धर्मथें जा:गुलिं वर्ग कर्म, धर्मथें जा:गुलिं मिलेचले जूगु कर्म, कर्म या:गु मजू, बांमलाक

कर्मयात, हानं यायेमाःगु कर्म जुल ।" भिक्षुपिं ! अन गुपिं भिक्षुपिंत थथे धाल - "धर्मथे जाःगुलिं मिलेचले जूगु कर्म ।" गुपिं भिक्षुपिंत थथे धाल - "कर्म याःगु मजू, बांमलाक कर्म यात, हानं यायेमाःगु कर्म जुल ।" थुपिं भिक्षुपिं धर्मवादीपिं जुल । थुपिं सक्षिप्तं न्यागू वार जुल ।

गुंगु चम्पेय स्कन्धक क्वचाल ।

२७० - थुगु चम्पेयस्कन्धकया संक्षिप्तीकरण

भगवान् बुद्ध चम्पा नगरय् बिज्यानाच्वन । कथावस्तु - वासभ गामय् आवासिक भिक्षुं आगन्तुक भिक्षुपिनि सुख जुइगु आकांक्षा तथा उद्योग यानाच्वन ।

भिक्षाटन लँ सीधुंकल धका सिया उद्योग मया, अबले उद्योग मया धका पितिना छ्वत, उम्ह भिक्षु भगवान् बुद्धयाथाय् वन,

अधर्मपूर्वक वर्गभेद जुइगु कर्मयात, अधर्मपूर्वक सामग्री जुइगु कर्मयात, धर्मपूर्वक वर्गभेद जुइगु कर्मयात नकलि धर्मद्वारा वर्गभेद जुइगु कर्मयात

नक्कलि धर्मद्वारा सामग्री जुइगु कर्मयात यानाच्वन, छम्हसिनं मेम्हसित पितिनाच्वन । छम्हसिनं नं निम्हसित आपालं भिक्षुपिन्त व संघयात छगू पाखं पितिनाच्वन ।

निम्हसिनं आपालं भिक्षुपिसं व संघं संघयात नं पितिना च्वन, भगवान् बुद्धं ताया 'अधर्मकर्म' धका निषेध यानाबिज्यात ।

थुगु कर्म ज्ञप्ति मत कर्मवाचा जक सम्पन्न जू, गुगु कर्म कर्मवाचा मब्बं, ज्ञप्तीं जक सम्पन्न जू, गुगु कर्म ज्ञप्ति कर्मवाचा निगुलिं भंग जू, यथाभूतगु स्वभावयात छखे चीका यायेमाःगु खः, गुगु कर्मयात भगवान् बुद्धया शासन जुयाच्वंगु ज्ञप्ति सम्पन्न जुइगु कर्मवाचा सम्पन्न जुइगु वर्जित याना यायेमा । उगु कर्मयात भगवान् बुद्धं घृणा तायेका बिज्यात, उगु कर्म भंग जुइगु खः । कारणयात मल्वः

अधर्मपूर्वक वर्गभेद जुयाच्वंगु कर्मयात अधर्मपूर्वक सामग्री जुयाच्वंगु कर्मयात व नक्कलिधर्म जुयाच्वंगु निगू वर्गभेद जुयाच्वंगु कर्म, सामग्री जुयाच्वंगु कर्मतय्त, निषेध याना बिज्यात, धर्म स्वभावकथं सामग्री जुयाच्वंगु कर्मयात भगवान् बुद्धं अनुज्ञा बियाबिज्यात ।

अधर्मपूर्वक वर्गभेद जुयाच्वंगु कर्मयात अधर्मपूर्वक सामग्री जुयाच्वंगु कर्मयात व नक्कलिधर्म जुयाच्वंगु निगू वर्गभेद जुयाच्वंगु कर्म सामग्री जुयाच्वंगु कर्मतय्त, निषेध याना बिज्यात, धर्म स्वभावकथं सामग्री जुयाच्वंगु कर्मयात भगवान् बुद्धं अनुज्ञा बियाबिज्यात ।

चतुर्वर्ग संघ पञ्चवर्ग संघ दशवर्ग संघ वीसतिवर्ग संघ अनं अतिरिक्त वीसतिवर्ग स्वया पुला वनाच्वंगु संघ थुकथं संघ न्याथी दु ।

अब्भान् कर्मलिसे लिसें उपसम्पदाकर्म पवारणाकर्मयात अथे तथा चतुर्वर्ग संघपिं कर्मया नितिं उपयुक्त जू ।

मध्यम प्रदेशय् उपसम्पदाकर्म अब्भानकर्म निगूयात अथे तथा पञ्चवर्ग संघ दक्क कर्मया नितिं उपयुक्त जू ।

दशवर्ग दुपिं भिक्षुपिसं अब्भानकर्म छगूयात अथे तथा दक्क कर्मत याये ज्यू । वीसतिवर्ग संघ सम्पूर्ण कर्मय् उपयुक्त जू ।

भिक्षुणी शिक्षमान, श्रामणेर, श्रामणेरी शिक्षाय् परित्याग याइम्ह व्यक्ति, पाराजिकाय् थ्यंम्ह भिक्षु, आपत्तियात मखंगु कारणं याना, आपत्तियात उपचार मयागु कारणं याना व दृष्टिपरित्याग मयागु कारणं याना पितिका च्वनेमाःपिं भिक्षुपिं स्वम्ह, पण्डक, थ्ययसंवासक, तीर्थकर, तिरश्चीन, मातृघातक, पितृघातक, अरहन्तघातक, भिक्षुणीदूषक, संघभेदक, लोहितुप्पादक उभतो व्यञ्जनक, नानासंवासक, थी थी सीमाय् च्वनीम्ह व्यक्ति, ऋद्धिद्वारा आकाशय् च्वनीम्ह व्यक्ति ।

गुम्ह भिक्षुयात संघं तर्जनीय (ख्याच्चः बीगु) आदि कर्म याइगु खः उपिं नीप्यम्ह पुद्गलपिन्त भगवान् बुद्धं निषेध यानाबिज्यात, इपिं व्यक्तिपिं गणपूरक मात्र नं जुइ फइमखु ।

परिवास च्वनीम्ह भिक्षु हे प्यम्हम्ह जुयाच्वंगु संघं परिवास बिल धाःसा मूलयात प्रत्याकार्षण यात धाःसा, मानात्म बिल धाःसा अब्भान दुतिकल धाःसा कर्म सिद्ध मजू, याये नं योग्य मजू;

मूलयात प्रत्याकार्षण यायेबहःम्ह व्यक्ति, मूलयात हाकनं आचरण याःम्ह व्यक्ति, मानात्म काये ल्वःम्ह व्यक्ति, मानात्म आचरण याःम्ह व्यक्ति अब्भान दुतिके ल्वःम्ह व्यक्ति थुपिं न्याम्हसित कर्म याये मज्जू धका भगवान् बुद्धं प्रकाशित यानाबिज्यात ।

भिक्षुणी, शिक्षमान, श्रामणेर, श्रामणेरी शिक्षा तोतुम्ह व्यक्ति पाराजिकाय् थ्यंम्ह भिक्षु, वै जूम्ह व्यक्ति, चित्त विक्षिप्त वेदनां सास्ति याका च्वंम्ह व्यक्ति, आपत्तियात मखंकूगु कारणं आपत्तियात उपचार मयाःगु कारणं व मिथ्यादृष्टियात परित्याग मयाःगु कारणं पितिका च्वनेमाःपिं भिक्षुपिं, स्वम्ह पण्डक, उभतोव्यञ्जनक, नानासंवासक सीमां पिने च्वनीम्ह व्यक्ति, ऋद्धिद्वारा आकाशय् च्वनीम्ह व्यक्ति गुम्ह भिक्षुयात पितिनिगु आदि कर्म याइगु खः; उगु कर्म याका च्वनेमाःम्ह, दण्ड भोगी भिक्षु, थुपिं भिंंच्याम्ह व्यक्तिपिनिगु प्रतिषेध थासय् मथ्यं, पकतत्त भिक्षुयागु कर्मयात प्रतिषेध याइगु थासय् लाः ।

आपत्तिपाखें परिशुद्धम्ह व्यक्तियात पितिनिगु बांमलाःगु पितिनेगु खः, मूर्खयात पितिनेगु हे जक बांलाःगु पितिनेगु खः । पण्डक, थ्ययसंवासक तीर्थकरतय्थाय् दुत्युवंम्ह व्यक्ति, तिरश्चीन, मातृघातक, पितृघातक, अरहन्तघातक, भिक्षुणीदूषक, संघभेदक, लोहितुप्पादक, उभतोव्यञ्जनक थुपिं ११-म्ह व्यक्तिपिन्त भिक्षु छुना संघय् दुने दुथ्याकेगु उचित मजू ।

ल्हाः प्यदंम्ह व्यक्ति, तुति प्यदंम्ह व्यक्ति, ल्हाः तुति तिगुलिं प्यदंम्ह व्यक्ति, ल्हाःतुतियागु पतिंचा प्यदंम्ह व्यक्ति, तुति निप्पां प्यदंम्ह व्यक्ति, ल्हाःतुतियागु पतिंचा प्यदंम्ह व्यक्ति, ल्हाःतुतियागु बुद्धापतिं प्यदंम्ह व्यक्ति, मूल नसा प्यदंम्ह व्यक्ति, पतिं प्यपूम्ह व्यक्ति, धुसिलुम्ह व्यक्ति, धःपाःम्ह व्यक्ति, गलः दुम्ह व्यक्ति, छाप नकातःम्ह व्यक्ति, कोडायागु दण्ड फये माःम्ह व्यक्ति, ध्वःदुगु थासय् स्या धका नाय्खिं चोयेका तःम्ह व्यक्ति, तुति चले मज्जूम्ह व्यक्ति,

घाःखु ल्यना च्वंम्ह व्यक्ति, परिषद् स्यंकीम्ह व्यक्ति, मिखा छगः कांम्ह व्यक्ति, ल्हाः व्यकोम्ह व्यक्ति, तुति खूकाम्ह व्यक्ति, तिलय् वइम्ह व्यक्ति, पाकःम्ह, जरा दुर्बलम्ह, निपां मिखा कांम्ह, लाता ग्वाज्यम्ह, ख्वाँय्म्ह, काँनं कांम्ह लाता नं लाताम्ह, ख्वाँय् नं ख्वाँय् लाता नं लाताम्ह इपिं जम्मा ३२-म्ह जुल । आपा म्होमदु, उपिं ३२-म्हसित उपसम्पन्न याना संघय् दुने दुथ्याकेगु बांलागु दुथ्याकेगु जुयाच्वन । थुकथं भगवान् बुद्धं प्रकाशित याना बिज्यात । गुम्ह भिक्षुया नितिं खंकेमाःगु आपत्ति उपचार यायेमाःगु आपत्ति, परित्याग यायेमाःगु मिथ्यादृष्टि मदु । उम्ह भिक्षुया नितिं न्हेगू उक्षेपनियकर्मत अधर्मकर्मत जुल । विरोध मयाःसे छन्द लिना स्वीकार यायेक यायेक आपत्तित्त लाःम्ह भिक्षुयात यायेगु उगु उगु न्हेगू उक्षेपनियकर्मत नं अधर्मकर्मत जुल ।

विरोध याना छन्दय लिन मवम्ह, आपत्ति लाःम्ह भिक्षुयात याये माःगु न्हेगू कर्मत बांलागु धर्मकर्मत जुल । प्रत्यक्ष न्ह्योने न्यसातिनि स्वीकार याःसा तिनि याइगु स्मृतिविनय अमूढविनय तस्सपापियसिककर्म तर्जनियकर्म कथं व पब्बाजनियकर्म प्रतिसार

नियकर्म उक्षेपनियकर्म परिवास पूलपाखें प्रत्याकर्षण, मानात्म अब्भान अनं अतिरिक्त भिक्षु छुना बीगु छम्ह कर्म प्राप्तम्ह भिक्षुया नितिं अन्यकर्म यात धाःसा उपिं फिंखुगु कर्मत अधर्मकर्मत जुल । उजो उजोगु कर्मप्राप्तम्ह भिक्षुयात उजोगु उजोगु कर्मयात धाःसा उगु उगु १६-गू कर्मत बांलागु धर्मकर्मत जुल । छुं छगू कर्म प्राप्तम्ह भिक्षुयात छुं छगू कर्म आरुद्ध याना कर्म यात धाःसा, उगु उगु १६-गू कर्मत अधर्मकर्मत जुल; उगु उगु छुं छगू कर्म प्राप्तम्ह व्यक्तिया नितिं उजोगु उजोगु कर्मया मूल ला म्हतिं म्हतिं निगू निगू पदत जुल । (अनं ल्यू) उगु उगु १६-गू कर्मत नं धर्मलिसे अनुकूलगु कर्मत जुल । म्हतिं म्हतिं छगू-छगू पद मूल दुगु चक्रचाहिकिगु वारयात अधर्मकर्म धका भगवान बुद्धं आज्ञा दयेका बिज्यात ।

गुम्ह भिक्षुं लिउने लिउने विवाद याइगु खः । भिक्षुया नितिं संघं अधर्मपूर्वक वर्गभेद याना याइगु तर्जनियकर्मयात याइगु खः । उम्ह भिक्षु मेगु विहारय वनीगु जुयाच्चन ।

उगु विहारय उम्ह भिक्षुयात मिलेचले जूगु संघं अधर्मपूर्वक तर्जनियकर्म यानाच्चन । मेगु विहारय उम्ह भिक्षुयात वर्गभेद जुया धर्मपूर्वक तर्जनियकर्म यानाच्चन । नक्कलि धर्मद्वारा वर्गभेद जुयाच्चपिं भिक्षुपिसं नं यानाच्चन । अथेहे नक्कलि धर्मद्वारा मिलेजूपिं भिक्षुपिसं नं तर्जनियकर्म यानाच्चन । अधर्मपूर्वक मिलेचले जूपिं भिक्षुपिसं नं धर्मपूर्वक वर्गभेद जुयाच्चंगु कर्मयात व नक्कलि धर्मद्वारा वर्गभेद जुयाच्चपिं भिक्षुपिसं नक्कलि धर्मद्वारा तर्जनियकर्म यानाच्चन । थुपिं न्यागू पदतयत्त म्हतिं म्हतिं छगू-छगू पद मूलय स्थापित याना प्रज्ञावानं चक्र गठन यायेमा ।

मूर्खम्ह भिक्षु दक्षता मदुम्ह भिक्षुया नितिं नियसकर्म यायेमाः । कूल दूषक भिक्षुयात च्वनाच्चंगु विहारं पितिना छ्दवयेमाः । गृहस्थ दातापिन्त ब्वःब्यूम्ह भिक्षुयात पतिसारिनियकर्म यायेमाः ।

गुम्ह भिक्षुं नं आपत्तियात मखंकु, आपत्तियात उपचार मयाः, मिथ्यादृष्टियात परित्याग मयाः उपिं भिक्षुपिन्त उक्षेपनियकर्मयात भगवान् बुद्धद्वार उपदेश यान बिज्यायेमाःगु जुल ।

उक्षेपनियकर्म आदित्यगु विधियात प्रज्ञावानं तर्जनियकर्मय वयाच्चंगु विधिद्वारा उपिं कर्मत अनुरूप बांलाक आचरण यायेगु कर्म शान्त जुइकेया नितिं प्रार्थना यात धाःसा क्वय कर्मयागु विधिद्वारा उपिं कर्मतयत्त शान्त जुइकिगु, उगु उगु कर्मय उगु उगु विहारय च्वनाच्चंगु संघ नं विवाद यानाच्चन ।

कर्म शान्त जुइकेगुली नं याये मत्वःगु कर्म खः; बांमलाक याःगु कर्म खः हान याये ल्वःगु कर्म खः धका गुपिं भिक्षुपिसं धयाच्चन । उपिं भिक्षुपिसं धर्मलिसे कथंहंक धयाच्चंगु दु ।

शीलविपत्ति धयागु घाःद्वारा सास्ति याइगु कर्मय थ्यना च्वपिं भिक्षुपिन्त खना घाः उपचार याये सःम्ह बैद्यं वासः कनाबीथें भगवान बुद्धं कर्मयात शान्त जुइके सःगु धर्म कनाबिज्यात ।

थुकथं क्वचाःगु जुल ।

थगु चम्पेयस्कन्धकय विषय वस्तुत ३६-गू दयाच्चन ।

चम्पेयस्कन्धक क्वचाल ।

१०. कोसम्बकखन्धक

२७१. कोसम्बकविवादकथा

४५१. उगु समयय् भगवान् बुद्ध कोशाम्बी घोषितारामय् च्वना बिज्यानाच्चन । उगु समयय् छम्ह भिक्षु आपत्ति लाःम्ह जुयाच्चन । व भिक्षु उगु आपत्ती आपत्ति दृष्टि दुम्ह जुयाच्चन । मेपिं भिक्षुपिनि उगु आपत्ति अनापत्ति दृष्टि जुयाच्चन । अले उपिं भिक्षुपिसं व भिक्षुयात थथे धाल - “आवुसो ! आपत्ती लात, उगु आपत्ति खकिं ।” आवुसो ! जिगु आपत्ति मद्दु, गुगु आपत्ति जिं खंकेमाःगु खः । अले उपिं भिक्षुपिसं सामगियात लाभ याना व भिक्षुयात आपत्ति मखंगुलिं पितिनेगु यात (पितिन) । व भिक्षु बहुश्रुत दुम्ह, त्रिपिटक वःम्ह, धर्मधरम्ह, विनयधरम्ह, मातिकाधरम्ह, पण्डितम्ह, सःस्युम्ह, मेधावी, लज्जा दुम्ह, विनयय् संशय दुम्ह, शिक्षाकामीम्ह जुयाच्चन । अले व भिक्षुनाप जक लाये नपिं, नापं नयेत्वने याये नपिं भिक्षुपिंथाय् वना थथे धाल - “आवुसो ! थ्व अनापत्ति, थ्व आपत्ति मखु, जि आपत्ती मलाःम्ह खः, जि आपत्ती लाःम्ह मखु, जि पितिने म्वाःम्ह खः, जि पितिने माःम्ह मखु, जितः योग्य मज्जूगु स्थान मखुगु अधार्मिक कर्म पितिन । आयुष्मान्पिं धर्मपूर्वकं विनयअनुसार जिगु पक्ष जुया बिज्याहुँ ।” व भिक्षुयात नाप जक लाये नपिं, नापं नयेत्वने नपिं भिक्षुपिं निगु पक्ष प्राप्त जुल । नाप जक लाये नपिं, नापं नयेत्वने नपिं जनपदय् च्वपिं भिक्षुपिंथाय् दूत छुवल - “आवुसो ! थ्व अनापत्ति, थ्व आपत्ति मखु, जि आपत्ती मलाःम्ह खः, जि आपत्ती लाःम्ह मखु, जि पितिने म्वाःम्ह खः, जि पितिने माःम्ह मखु, जितः योग्य मज्जूगु स्थान मखुगु अधार्मिक कर्म पितिन । आयुष्मान्पिं धार्मिकपूर्वक विनयानुसारं जिगु पक्ष लिना बिज्याहुँ ।” व भिक्षुयात नाप जक लाये नपिं, नापं नयेत्वने नपिं जनपदयापिं भिक्षुपिं निगु पक्ष नं प्राप्त जुल । अले पितिका च्वम्ह भिक्षुया अनुगामी उपिं भिक्षुपिं गन पितिना हःपिं भिक्षुपिं दु, अन वन । वना पितिनाहःपिं भिक्षुपिंत थथे धाल - “आवुसो ! थ्व अनापत्ति, थ्व आपत्ति मखु, थ्व भिक्षु आपत्ती मलाःम्ह खः, थ्व भिक्षु आपत्ती लाःम्ह मखु, थ्व भिक्षु पितिने माःम्ह खः, थ्व भिक्षु पितिने म्वाःम्ह मखु । योग्य मज्जूगु स्थान मखुगु अधार्मिक कर्म पितिन ।” थथे धायेवं पितिना हःपिं भिक्षुपिसं पितिका च्वम्ह भिक्षुया ल्युल्यु वपिं भिक्षुपिंत थथे धाल - “आवुसो ! थ्व आपत्ति खः, थ्व अनापत्ति मखु, थ्व भिक्षु आपत्ती लाःम्ह खः, थ्व भिक्षु आपत्ती मलाःम्ह मखु, थ्व भिक्षु पितिनेमाःम्ह खः, थ्व भिक्षु पितिने म्वाःम्ह मखु, योग्यगु स्थान खःगु धार्मिक कर्म पितिना च्वनागु खः । आयुष्मान्पिं छिपिं व पितिना तयाम्ह भिक्षुया ल्युल्यु वने मते, ल्युल्यु चाहिला जुइमते ।” उपिं पितिका च्वम्ह भिक्षुया ल्युल्यु वनीपिं भिक्षुपिं पितिना हःपिं भिक्षुपिसं थुकथं धायेकधायेकं अथे हे व पितिका च्वम्ह भिक्षुया ल्युल्यु वनीपिं जुल, चाचाहिलिपिं जुल ।

४५२. अनलिं छम्ह भिक्षु गन भगवान् बुद्ध दु, अन वन । वनाभगवान् बुद्धयात अभिवादन याना छसिलिक्क फेतुत । छसिलिक्क फेतुना च्वम्ह व भिक्षु बुद्धयात थथे निवेदन यात - भन्ते ! थ्व बुद्धशासनय् छम्ह भिक्षु आपत्ती लाःम्ह जुल । व भिक्षु उगु आपत्ती आपत्तिदृष्टि दुम्ह जुल । मेपिं भिक्षुपिनि उगु आपत्ती अनापत्ति दृष्टि जुल । वया लिपा जूबले उगु आपत्ती अनापत्ति दृष्टि दुम्ह जुल, मेपिं भिक्षुपिं उगु आपत्ती

आपत्तिदृष्टि दुपिं जुल । अले उपिं भिक्षुपिसं व भिक्षुयात थथे धाल - आवुसो ! छ आपत्ती लाःम्ह जुल, उगु आपत्तियात खंकि ।" आवुसो ! जिंके आपत्ति मद्दु, गुगु आपत्ति जिं खंकेमाःगु खः । भन्ते ! अले उपिं भिक्षुपिसं सामगियात लाभ याना व भिक्षुयात आपत्ति मखंगुलिं पितिनेगु यात । व भिक्षु बहुश्रुतम्ह, त्रिपिटक वःम्ह, धर्मधरम्ह, विनयधरम्ह, मातिकाधरम्ह, पण्डितम्ह, सःस्यूम्ह, मेधावीम्ह, लज्जा दुम्ह, विनयय् संशयदुम्ह, शिक्षाकामीम्ह जुयाच्चन । भन्ते ! अले व भिक्षुं नाप जक लाये नपिं, नापं नयेत्वने याये नपिं भिक्षुपिथाय् वना थथे धाल - "आवुसो ! थ्व अनापत्ति, थ्व आपत्ति मखु, जि आपत्ती मलाःम्ह खः, जि आपत्ती लाःम्ह मखु, जित पितिने मज्यू, जि पितिनेबहःम्ह मखु । जित स्यंकेबहःगु, बुद्धशासनयात मत्वःगु, अधार्मिक कर्म पितिन । आयुष्मान्पिं धर्मपूर्वक विनयअनुसारं जिगु पक्ष जुया बिज्याहुं ।"

भन्ते ! व भिक्षुयात नाप जक लाये नपिं, नापं नयेत्वने नपिं भिक्षुपिनि पक्ष प्राप्त जुल । नाप जक लाये नपिं, नापं नयेत्वने नपिं जनपदय् च्वपिं भिक्षुपिथाय् नं दूत छ्वल - "आवुसो ! थ्व अनापत्ति, थ्व आपत्ति मखु, जि आपत्ती मलाःम्ह खः, जि आपत्ती लाःम्ह मखु, जित पितिने मज्यू, जि पितिनेबहःम्ह मखु । जित स्यंकेबहःगु, बुद्धशासनयात मत्वःगु, अधार्मिक कर्म पितिन । आयुष्मान्पिं धर्मपूर्वक विनयअनुसारं जिगु पक्ष जुया बिज्याहुं ।" भन्ते ! व भिक्षुयात नाप जक लाये नपिं, नापं नयेत्वने नपिं जनपदयापिं भिक्षुपिनिगु पक्ष हानं प्राप्त जुल । भन्ते ! अले उपिं पितिका च्वंम्ह भिक्षुया ल्युल्यू वपिं भिक्षुपिं गन पितिना हःपिं भिक्षुपिं दु, अन वन । वना पितिका च्वंम्ह भिक्षुया ल्युल्यू वपिंभिक्षुपिसं थथे धाल - "आवुसो ! थ्व अनापत्ति, थ्व आपत्ति मखु, थ्व भिक्षु आपत्ती मलाःम्ह खः, थ्व भिक्षु आपत्ती लाःम्ह मखु, थ्व भिक्षुयात पितिने मज्यू, थ्व भिक्षुयात पितिनेबहःम्ह मखु । थ्व भिक्षुयात स्यंकेबहःगु, बुद्धशासनयात मत्वःगु, अधार्मिक कर्म पितिन ।"

भन्ते ! थथे धायेवं पितिना हःपिं भिक्षुपिसं पितिका च्वंम्ह भिक्षुया ल्युल्यू वपिं भिक्षुपिंत थथे धाल- "आवुसो ! थ्व आपत्ति खः, थ्व अनापत्ति मखु, थ्व भिक्षु आपत्ती लाःम्ह खः, थ्व भिक्षु आपत्ती मलाःम्ह मखु, थ्व भिक्षु पितिने माःम्ह खः, थ्व भिक्षु पितिने म्वाःम्ह मखु । थ्व भिक्षुयात स्यंकेबहःगु, बुद्धशासनयात मत्वःगु, अधार्मिक कर्म पितिन । आयुष्मान्पिं ! छिपिं थ्व पितिना तयाम्ह भिक्षुया ल्युल्यू वने मते । ल्युल्यू चाहिलेमते ।" उपिं पितिका च्वंम्ह भिक्षुया ल्युल्यू वनीपिं भिक्षुपिं पितिना हःपिं भिक्षुपिसं थुकथं धायेक धायेकं अथे हे व पितिका च्वंम्ह भिक्षुया ल्युल्यू वनीपिं जुल, चाचाहिलिपिं जुल ।

४५३. अनलि भगवान् बुद्ध "भिक्षुसंघ भेद जुल, भिक्षुसंघ भेद जुल" धका आसनं दना बिज्याना गन पितिना हःपिं भिक्षुपिं दु, अन बिज्यात । बिज्याना लायातःगु आसनय् फेतुना बिज्यात । फेतुना बिज्याना बुद्ध पितिना हःपिं भिक्षुपिंत थथे आज्ञा जुया बिज्यात - "भिक्षुपिं ! छिमिसं"जिमिसं स्यू, जिमिसं स्यू" धका साधारण खँय् नं भिक्षुयात पितिने बहःजू धका मती तयेमते ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षु आपत्ती लाःम्ह जुयाच्चन । व उगु आपत्ती अनापत्ति दृष्टिम्ह जुल । मेपिं भिक्षुपिं उगु आपत्ती आपत्तिदृष्टि दुपिं जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! उपिं भिक्षुपिसं उम्ह भिक्षुयात थथे धका स्यूगु जुयाच्चन - "थुम्ह आयुष्मान् बहुश्रुतम्ह, त्रिपिटक वःम्ह, धर्मधरम्ह, विनयधरम्ह मातिकाधरम्ह, पण्डितम्ह, सःस्यूम्ह, मेधावीम्ह, लज्जा दुम्ह, विनयय् संशय दुम्ह, शिक्षाकामीम्ह जुयाच्चन । "यदि भ्नीसं थ्व भिक्षुयात आपत्ति मखंगुलिं पितिनाच्चन धाःसा, भ्नीसं थ्व भिक्षु नापं उपोसथ मयात धाःसा, थ्व भिक्षु विना उपोसथ यात धाःसा, उगु कारणं संघया लिउने न्ह्योने ल्वायेगु, हातपात यायेगु, विवाद याइगु, संघभेद जुइगु, संघ छुटे जुइगुया चिं, संघ फाते जुइगु, संघ छुटे जुइगु जुइ ।" भिक्षुपिं ! भेद जुइगुली गरुभाव दुपिं भिक्षुपिसं व भिक्षुयात आपत्ति मखंगुलिं पितिने मज्यू ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षु आपत्ती लाःम्ह जुयाच्वन । व उगु आपत्ती अनापत्ति दृष्टिम्ह जुल । मेपिं भिक्षुपिं उगु आपत्ती आपत्तिदृष्टि दुपिं जुयाच्वन । भिक्षुपिं ! उपिं भिक्षुपिंसं उम्ह भिक्षुयात थथे धका स्यूगु जुयाच्वन - “थुम्ह आयुष्मान्बहुश्रुतम्ह, त्रिपिटक वःम्ह, धर्मधरम्ह, विनयधरम्ह मातिकाधरम्ह, पण्डितम्ह, सःस्यूम्ह, मेधावीम्ह, लज्जा दुम्ह, विनयय् संशय दुम्ह, शिक्षाकामीम्ह जुयाच्वन । “यदि भीसं थ्व भिक्षुयात आपत्ति मखंगुलिं पितिनाच्वन धाःसा, भीसं थ्व भिक्षु नापंपवारणा मयात धाःसा, थ्व भिक्षु विना पवारणा यात धाःसा, भीसं थ्व भिक्षुलिसे संघकर्म मयात धाःसा, थ्व भिक्षु विना संघकर्म यात धाःसा, भीपिं थ्व भिक्षुलिसे आसनय् फेमतुल धाःसा, थ्व भिक्षु विना आसनय् फेतुल धाःसा, भीपिं थ्व भिक्षुलिसे यागु त्वनेबले फेमतुल धाःसा, थ्व भिक्षु विना यागु त्वनेबले फेतुल धाःसा, भीपिं थ्व भिक्षुलिसे भोजन यायेबले फेमतुल धाःसा, थ्व भिक्षु विना भोजन यायेबले फेतुल धाःसा, भीसं थ्व भिक्षुलिसे छस्वा जुइक पौ तयातःगु विहारय् मच्वन धाःसा, थ्व भिक्षु विना छस्वा जुइक पौ तयातःगु विहारय् च्वन धाःसा, भीसं थ्व भिक्षुलिसे छसिकथं थकालिम्ह भिक्षुयात अभिवादन यायेगु, प्रत्युप्रस्थान यायेगु, ल्हाः बिनित्ति यायेगु, गौरव तयेगु मयात धाःसा, थ्व भिक्षु विना छसिकथं थकालिम्ह भिक्षुयात अभिवादन यायेगु, प्रत्युप्रस्थान यायेगु, ल्हाः बिनित्ति यायेगु, गौरव तयेगु यात धाःसा संघया उगु कारणं न्त्योने लिउने ल्वायेगु, हातपात यायेगु, विवाद यायेगु, संघभेद यायेगु, संघ छुटे जुइगुया चिं, संघ फाते जुइगु, संघ छुटे जुइगु जुइ । भिक्षुपिं ! भेद जुइगुली गरुभाव दुपिं भिक्षुपिंसं व भिक्षुयात आपत्ति मखंगुलिं पिनिते मज्यू ।”

४५४. अनलि भगवान् बुद्धं पितिना हःपिं भिक्षुपिंत थ्व खँ कना बिज्याना आसनं दना बिज्याना गन पितिका च्वंम्ह भिक्षुया ल्युल्यू वीपिं भिक्षुपिं दु, अन बिज्यात । बिज्याना लायातःगु आसनय् फेतुना बिज्यात । फेतुना बिज्याना बुद्धं पितिका च्वंम्ह भिक्षुया ल्युल्यू वीपिं भिक्षुपिंत थथे आज्ञा जुया बिज्यात - भिक्षुपिं ! छिमिसं आपत्ती लाना “जिपिं आपत्ती मलाः, जिपिं आपत्ती मलाः” धका आपत्ति उपचार यायेम्वाःमती तयेमते ।

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षु आपत्ती लाःम्ह जुयाच्वन । व उगु आपत्ती अनापत्ति दृष्टिम्ह जुल । मेपिं भिक्षुपिं उगु आपत्ती आपत्तिदृष्टि दुपिं जुयाच्वन । भिक्षुपिं ! व भिक्षु उपिं भिक्षुपिंत थथे धका स्यूगु जुयाच्वन - “थुपिं आयुष्मान्पिं बहुश्रुतपिं, त्रिपिटक वःपिं, धर्मधरपिं, विनयधरपिं, मातिकाधरपिं, पण्डितपिं, सःस्यूपिं, मेधावीपिं, लज्जा दुपिं विनयय् संशय दुपिं शिक्षाकामीपिं जुयाच्वन । जिगु कारणं वा मेपिनिगु कारणं छन्द दोष मोह व भय अगती वनेगु योग्य मजू । जित थुपिं भिक्षुपिंसं आपत्ति मखंगुलिं पितिन धाःसा, जिलिसे उपोसथ मयात धाःसा, जि विना उपोसथ यात धाःसा, उगु कारणं संघया लिउने न्त्योने ल्वायेगु, हातपात यायेगु, विवाद यायेगु, संघभेद जुगु, संघ छुटे जुइगुया चिं, संघ फाते जुइगु, संघ छुटे जुइगु जुइ । भिक्षुपिं ! भेद जुइगुली गरु भाव दुम्ह भिक्षुं मेपिंत नं श्रद्धाद्वारा उगु आपत्ति देशना यायेमाः ।”

भिक्षुपिं ! थ्व बुद्धशासनय् भिक्षु आपत्ती लाःम्ह जुयाच्वन । व उगु आपत्ती अनापत्ति दृष्टिम्ह जुल । मेपिं भिक्षुपिं उगु आपत्ती आपत्तिदृष्टि दुपिं जुयाच्वन । भिक्षुपिं ! व भिक्षु उपिं भिक्षुपिंत थथे धका स्यूगु जुयाच्वन - “थुपिं आयुष्मान्पिं बहुश्रुतपिं, त्रिपिटक वःपिं, धर्मधरपिं, विनयधरपिं, मातिकाधरपिं, पण्डितपिं, सःस्यूपिं, मेधावीपिं, लज्जा दुपिं विनयय् संशय दुपिं शिक्षाकामीपिं जुयाच्वन । जिगु कारणं वा मेपिनिगु कारणं छन्द दोष मोह व भय अगती वनेगु योग्य मजू । जित थुपिं भिक्षुपिंसं आपत्ति मखंगुलिं पितिन धाःसा, जिलिसे पवारणा मयात धाःसा, जि विना पवारणा यात धाःसा, जि नापं संघकर्म मयात धाःसा, जि विना संघकर्म यात धाःसा, जि नापं आसनय् फेमतुल धाःसा, जि विना आसनय् फेतुत धाःसा, जि नापं यागु त्वनेबले फेमतुल धाःसा, जि विना यागु त्वनेबले फेतुल धाःसा, जि नापं भोजन यायेबले फेमतुल धाःसा, जि विना भोजन यायेबले फेतुल धाःसा, जि नापं छस्वा जुइक पौ तयातःगु विहारय् मच्वन धाःसा, जि विना

छस्वा जुइक पौ तयातःगु विहारय् च्वन धाःसा, जि नापं छसिकथं थकालिम्ह भिक्षुयात अभिवादन यायेगु, प्रत्युप्रस्थान यायेगु, ल्हाः बिनित्त यायेगु, गौरव तयेगु मयात धाःसा, जि विना छसिकथं थकालिम्ह भिक्षुयात अभिवादन यायेगु, प्रत्युप्रस्थान यायेगु, ल्हाः बिनित्त यायेगु, गौरव तयेगु यात धाःसा उगु कारणं संघया लिउने न्ह्योने ल्वायेगु, हातपात यायेगु, विवाद यायेगु, संघभेद जुगु, संघ छुटे जुइगुया चिं, संघ फाते जुइगु, संघ छुटे जुइगु जुइ । भिक्षुपिं ! भेद जुइगुली गरुभाव दुम्ह भिक्षुं मेपित्त नं श्रद्धाद्वारा उगु आपत्ति देशना यायेमाः ।” अनलि भगवान् बुद्धं पित्तिका च्वंम्ह भिक्षुया ल्युल्यू वंपिं भिक्षुपित्त थ्व खँ आज्ञा जुया बिज्याना आसनं दना लिहाँ बिज्यात ।

४५५. उगु समयय् पित्तिका च्वंम्ह भिक्षुया ल्युल्यू वंपिं भिक्षुपिसं व हे विहारय् सीमाय् दुने उपोसथ याःगु जुयाच्वन, संघकर्म याःगु जुयाच्वन । पित्तिका हःपिं भिक्षुपिसं सीमां पिने वया उपोसथ यानाच्वन, संघकर्म यानाच्वन । अले मेम्ह पित्तिका हःम्ह भिक्षुं छम्ह गन भगवान् बुद्ध दु, अन वन । वना बुद्धयात अभिवादन याना छसिलिक्क फेतुत । छसिलिक्क फेतुना च्वंम्ह व भिक्षुं बुद्धयात थथे निवेदन यात – “भन्ते ! पित्तिका च्वंम्ह भिक्षुया ल्युल्यू वंपिं उपिं भिक्षुपिसं व हे विहारय् सीमाय् दुने उपोसथ यानाच्वन, संघकर्म यानाच्वन । जिपिं पित्तिका हःपिं भिक्षुपिं जक सीमां पिने वना उपोसथ याना, संघकर्म यानाच्वना ।” यदि भिक्षुपिं ! पित्तिका च्वंम्ह भिक्षुया ल्युल्यू वंपिं भिक्षुपिसं गथे जिं ज्ञप्ति व कर्मवाचा प्रज्ञप्त याना तया, उकथं अन हे सीमाय् दुने उपोसथ यात धाःसा, संघकर्म यात धाःसा, छिमिसं उगु कर्म स्यंकेबहःमजूगु बुद्धशासनयात ल्वःगुधार्मिक कर्म जुल । भिक्षु ! छिपिं पित्तिकाहःपिं भिक्षुपिसं गथे जिं ज्ञप्ति व कर्मवाचा प्रज्ञप्त याना तया, उकथं अन हे सीमाय् दुने उपोसथ यात धाःसा संघकर्म यात धाःसा छिमिगु नं उगु कर्म स्यंकेबहःमजूगु बुद्धशासनयात ल्वःगु धार्मिक कर्म जुल । कारण छु धाःसा ? भिक्षुपिं ! इपिं भिक्षुपिं छिमिपाखें नाना संवासकपिं जुल, छिपिं नं इमिपाखें नाना संवासकपिं जुल ।

भिक्षु ! निगू प्रकारया नाना संवासकभूमि दु । थःम्हंथःत नाना संवासक यानाच्वन, वयात मिलेचले जूगु संघं जूसां आपत्ति मखंगुलिं, उपचार मयाःगुलिं, त्याग मयाःगुलिं पित्तिकाच्वन । भिक्षु ! थुपिं निगू नाना संवासकभूमि जुल । भिक्षु ! निगू प्रकारया समान संवासकभूमि दु । थःम्हंथःत समान संवासक यानाच्वन । मिलेचले जूगु संघं जूसां आपत्ति मखंगुलिं उपचार मयाःगुलिं, त्याग मयाःगुलिं पित्तिका च्वंम्ह वयात दुकयाच्वन । भिक्षु ! थुपिं निगू समान संवासकभूमि जुल ।

४५६. उगु समयय् भिक्षुपिसं गामय् भोजनशालाय् न्ह्योने ल्वाल्वां, लिउने ल्वाल्वां, विवाद यायां थवंथवय् मत्वःगु कायकर्म वचीकर्म प्रयोग याःगु जुयाच्वन । हातपात नं याःगु जुयाच्वन । मनूतय्सं उपहास याइगु, निन्दा याइगु, दोष बिया खँ ल्हाइगु जुयाच्वन । “छाय् जक श्रमण शाक्यपुत्रपिसं गामय् भोजनशालाय् न्ह्योने ल्वाल्वां लिउने ल्वाल्वां विवाद यायां थवं थवय् (परस्परय्) मत्वःगु कायकर्म वचीकर्म प्रयोग याना जूगु जुइ ? हातपात याना जूगु जुइ ?” उपिं मनूतय्सं उपहास याःगु निन्दा याःगु दोष बिया खँ ल्हागु भिक्षुपिसं ताल । गुपिं भिक्षुपिं अल्पेच्छु, इमिसं उपहास, निन्दा, दोष बिया खँ ल्हागु जुयाच्वन— “भिक्षुपिसं छाय् जक गामय् भोजनशालाय् न्ह्योने ल्वाल्वां लिउने ल्वाल्वां विवाद यायां परस्परय् मत्वःगु काय वचीकर्म प्रयोग याःगु जुइ, हातपात याःगु जुइ ।”

अले उपिं भिक्षुपिसं भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात । ..... भिक्षुपिं ! भिक्षुपिसं गामय् भोजनशालाय् न्ह्योने ल्वाल्वां जूगु । ..... हातपात याना जूगु धात्थें खः ला ? धात्थें खः, भगवन् शास्ता ! भगवान् बुद्धं उपहास याना बिज्यात । ..... उपहास याना बिज्याना धर्म खँ कना बिज्याना भिक्षुपित्त सःता बिज्यात ।

“भिक्षुपिं ! संघ छुटे जुबले अधार्मिकं ज्याखँ याइबले लय् मतासे च्वनीबले थुलि खँ परस्परय् मत्वःगु काय वची कर्म प्रयोग याये मखु, ल्हाः चले याये मखु, धका आसनय् फेतुइमाः । भिक्षुपिं ! संघ छुटे जुइबले, धार्मिक ज्याखँ जुइबले लय्ताया च्वनीबले छगू-छगू पाका आसनय् फेतुइमाः ।”

४५७. उगु समयय् भिक्षुपिं संघया दथुइ न्ह्योने ल्वाल्वां लिउने ल्वाल्वां विवाद यायां परस्परय् म्हुतुया भालां सुतुसुया च्वंच्वन । इमिसं उगु ल्वापुयात शान्त याये मफुगु जुयाच्वन । अले छम्ह भिक्षु गन भगवान् बुद्ध दु, अन वन । वना बुद्धयात अभिवादन याना छसिलिकक च्वंच्वन । छसिलिकक च्वंच्वम्ह व भिक्षु भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात – “भन्ते ! थ्व शासनय् भिक्षुपिं संघया दथुइ न्ह्योने नं लिउने नं ल्वाल्वां, विवाद यायां परस्परय् म्हुतुयागु भालां सुतुसुया च्वंच्वन । इपिं उगु ल्वापुयात शान्त याये मफुगु जुयाच्वन । भन्ते ! छपिं गन उपिं भिक्षुपिं दु, अन अनुकम्पा तया बिज्याःसा ज्यू ।” भगवान् बुद्धं मौनभावं स्वीकार याना बिज्यात ।

अले भगवान् बुद्ध गन उपिं भिक्षुपिं दु, अन बिज्यात । बिज्याना लायातःगु आसनय् फेतुना बिज्यात । फेतुना बिज्याना वसपोलं उपिं भिक्षुपिंत थथे आज्ञा जुया बिज्यात – “भिक्षुपिं ! न्ह्योने नं लिउने नं हातपात याना विवाद याना ल्वाये गात ।” थथे आज्ञा जुया बिज्यायेवं मेम्ह अधर्मवादीम्ह भिक्षु भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात –

“भन्ते ! धर्मया थुवा जुया बिज्याम्ह भगवान् शास्ता ! पिया च्वना बिज्याहुँ । भन्ते ! छपिं तन्ता मफसे दृष्टधर्मसुखय् विहार यायेगुली लगे जुयाच्वना बिज्याहुँ । जिमिसं लिउने न्ह्योने ल्वायेगुलिं हातपात यायेगुलिं विवाद यायेगुलिं प्रकट याये ।” निको नं उपिं भिक्षुपिंत भगवान् बुद्धं थ्व खँ आज्ञा जुया बिज्यात – “भिक्षुपिं ! लिउने नं न्ह्योने नं हातपात याना विवाद याना ल्वाये गात ।” निको नं व अधर्मवादीम्ह भिक्षु भगवान् बुद्धयात थ्व खँ निवेदन यात – “भन्ते ! छपिं धर्मया थुवा जुयाबिज्याम्ह पिया च्वना बिज्याहुँ । भन्ते ! छपिं तन्ता मफसे दृष्टधर्मसुखय् विहार यायेगुली लगे जुयाच्वना बिज्याहुँ । जिमिसं हे थ्व थुगु लिउने न्ह्योने ल्वायेगुलिं हातपात यायेगुलिं विवाद यायेगुलिं प्रकट याये ।”

२७२. दीघावुवत्थु

४५८. अनलि भगवान् बुद्धं भिक्षुपिंत सःता बिज्यात – “भिक्षुपिं ! वाराणसी काशीदेशय् धनीम्ह, यक्व भोगसम्पत्ति दुम्ह, आपालं शैन्य सिपाहित दुम्ह, आपालं सल किसि रथ दुम्ह, यक्व देश दुम्ह, कोष भण्डागारं परिपूर्णम्ह ब्रह्मदत्त धयाम्ह जुजु दुगु जुल । कोशल देशय् दरिद्रम्ह, अल्प धनीम्ह, अल्प भोगसम्पत्तिम्ह अल्प शैन्य सिपाहिं दुम्ह, अल्प सल किसि रथ दुम्ह, अल्प देश दुम्ह, कोष भण्डागारं अपरिपूर्णम्ह, दीघीति धयाम्ह जुजु दुगु जुल । भिक्षुपिं ! अले काशी देशया जुजु ब्रह्मदत्तं चतुरङ्गिनि शैन्यं मुंका कोशल देशया जुजु दीघीतियात आक्रमण यात । भिक्षुपिं ! कोशल देशया जुजु दीघीतिं ताल – काशी देशया जुजु ब्रह्मदत्तं चतुरङ्गिनि शैन्यं मुंका जित आक्रमण यायेत्यंगु दु ।” भिक्षुपिं ! अले कोशल देशया जुजु दीघीति यात थथे जुल – “काशी देशया जुजु ब्रह्मदत्त धनीम्ह, यक्व धन सम्पत्ति दुम्ह, यक्व देश दुम्ह, कोष भण्डागारं परिपूर्णम्ह । जि जुलसां दरिद्रम्ह, अल्प धनीम्ह, अल्प भोग सम्पत्तिम्ह, अल्प शैन्य सिपाहित दुम्ह, अल्प वाहन दुम्ह, अल्प देशम्ह, कोष भण्डागारं अपरिपूर्णम्ह जि काशीदेशया जुजु ब्रह्मदत्तलिसे छको ल्वायेगु सामना यायेगु तकं सामर्थ्यं मदुम्ह, न्ह्यवःहे नगरं पिने वने दःसा ज्यू ।”

भिक्षुपिं ! अले कोशल देशया जुजु दीघीति महारानी व्वना न्ह्यवः हे नगरं पिहाँ वन । भिक्षुपिं ! अले काशी देशया जुजु ब्रह्मदत्तं कोशल देशया जुजु दीघीतियागु शैन्यं नं वाहन नं जनपद नं कोष भण्डागारं नं

त्याका राज्य यानाच्चन । भिक्षुपिं ! कोशल देशया जुजु दीधीति थःम्ह रानीसहित गन वाराणसी दु, अन थ्यंकः वन । छिसिकथं गन वाराणसी दु, अन न्ह्यां वन । भिक्षुपिं ! अन कोशल देशया जुजु दीधीति रानीसहित वाराणसी छगू सिइथे लाःगु कुम्हाःया छें सुनां मसीक परिव्राजक भेषं च्वंचन ।

भिक्षुपिं ! अले कोशल देशया जुजु दीधीतिया रानी गुलिचां मदुवं गर्भिणी जुल । वया थुजागु दोहल उत्पन्न जुल - “अरुण उदये जुइवं कवच धारण यानातःपिं मङ्गलभूमि च्वंच्वपिं चतुरङ्गिनि शैन्यत स्वयेगु व खड्ग च्वलातःगु ति त्वनेगु इच्छा जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! अले कोशल देशया जुजु दीधीतिया रानी कोशल देशया जुजु दीधीतियात थथे धाल - महाराज ! जि गर्भिणी जुल, जित थुजागु दोहल उत्पन्न जुल “अरुण उदयय् जुइवं कवच धारण यानातःपिं मङ्गलभूमि च्वंच्वपिं चतुरङ्गिनी शैन्यत स्वयेगु व खड्ग च्वलातःगु ति त्वनेगु इच्छा जुयाच्चन ।” रानी ! भीपिं दुःखीपिं कवच धारण यानातःपिं मङ्गलभूमि च्वंच्वपिं चतुरङ्गिनि शैन्य, स्वयेगु व खड्ग च्वलातःगु ति त्वनेगु भीत गनं दइ ? महाराज ! जित प्राप्त मजुल धाःसा सिइ ।”

४५९. उगु समयय् काशी देशया जुजु ब्रह्मदत्तया पुरोहित ब्राह्मण कोशल देशया जुजु दीधीतिया पासा जुयाच्चन । भिक्षुपिं ! अले कोशल देशया जुजु दीधीति गन काशी देशया जुजु ब्रह्मदत्तया पुरोहित ब्राह्मण दु, अन वन । वना काशी देशया जुजु ब्रह्मदत्तया पुरोहित ब्राह्मणयात थथे धाल - सुखे ! छिमि पासा महारानी गर्भिणी जुल । वया थुजागु दोहल उत्पन्न जुल - “अरुण उदये जुइवं कवच धारण यानातःपिं मङ्गलभूमि च्वंच्वपिं चतुरङ्गिनी शैन्यत स्वयेगु व खड्ग च्वलातःगु ति त्वनेगु ।” महाराज ! अथे जूसा जिं नं महारानीयात स्वये । भिक्षुपिं ! अले कोशल देशया जुजु दीधीतिया महारानी गन काशी देशया जुजु ब्रह्मदत्तया पुरोहित ब्राह्मण दु, अन वन । काशी देशया जुजु ब्रह्मदत्तया पुरोहित ब्राह्मण कोशल देशया जुजु दीधीतिया रानी तापाकनिसें वयाच्वंगु खन । खना आसनं दना छखेपाखे गाः पाछाया गन कोशल जुजु दीधीतिया रानी दु, उखे ल्हाः विन्ति याना प्रणाम याना स्वको उदान व्यक्त यात - “भो लोकजनपिं ! कोशल जुजु गर्भय् च्वंवल, कोशल जुजु गर्भय् च्वंवल ।” महारानी प्रशन्न जुया बिज्याहुं । अरुण उदये जुइवं कवच धारण यानातःपिं चतुरङ्गिनि शैन्यत मङ्गलभूमि च्वंच्वंगु स्वये दइगु जुल, खड्ग च्वलातःगु लःत्वने दइगु जुल ।

भिक्षुपिं ! अले काशी देशया जुजु ब्रह्मदत्तया पुरोहित ब्राह्मण गन काशी जुजु ब्रह्मदत्त दु, अन वन । वना काशी देशया जुजु ब्रह्मदत्तयात थथे निवेदन यात - “महाराज ! थुजागु निमित्त खने दयाच्चन । कन्हे अरुण उदय जुइवं कवच धारण यानातःपिं चतुरङ्गिनि शैन्यत मङ्गलभूमि थना बिज्याहुं । खड्ग नं च्वला बिज्याहुं । भिक्षुपिं ! अले काशी देशया जुजु ब्रह्मदत्त मनूतय्त हुकुम बिल - “भणे ! गथे पुरोहित ब्राह्मणं धाल, अथे हे या ।” भिक्षुपिं ! कोशल देशया जुजु दीधीतिया रानी अरुण उदय जुइवं कवच धारण यानातःपिं मङ्गलभूमि दना च्वपिं चतुरङ्गिनि शैन्यत खन, खड्ग च्वलातःगु लः नं त्वन । भिक्षुपिं ! अले कोशल देशया जुजु दीधीतिया रानीया उगु गर्भ परिपक्व जुया पुत्र जन्म जुल । वयात दीघावु धका नां तल । भिक्षुपिं ! अले दीघावु कुमार गुलिचां मदुवं सिइका थुइका काये फुगु अवस्थाय् थ्यन । भिक्षुपिं ! अले कोशल देशया जुजु दीधीतियात थथे जुल - “ध्व काशी देशया जुजु ब्रह्मदत्तं जिमित आपालं अनर्थ यायेधुकल । ध्व जिमिगु शैन्य नं वाहन नं जनपद नं कोष भण्डारगार न लुटे याना काल । ध्वं जिमित सिल धाःसा स्वम्हसितं हे स्याना बिइ, जिं दीघावु कुमारयात नगरं पिने तये दःसा ज्यू ।” भिक्षुपिं ! अले कोशल देशया जुजु दीधीति दीघावु कुमारयात पिने नगरय् तयेके छवत । भिक्षुपिं ! अले दीघावु कुमारं पिने नगरय् च्वंच्वं गुलिचां मदुवं फुकं शिल्प विद्या स्यना काल ।

४६०. उगु समयय् कोशल देशया जुजु दीघीतिया नौ काशी देशया जुजु ब्रह्मदत्तयाथाय् च्वंच्वन । भिक्षुपिं ! कोशल देशया जुजु दीघीतिया नौ नं कोशल देशया जुजु दीघीति व रानी वाराणसी गूगु सीथे लाःगु कुम्हाया छें सुनां मसीक परिव्राजक भेषय् च्वंच्वंगु खन । खनागन काशी देशया जुजु ब्रह्मदत्त दु, अन वन । वना काशी देशया जुजु ब्रह्मदत्तयात थथे धाल - महाराज ! कोशल देशया जुजु दीघीति महारानी नापं वाराणसी छगु सिथे लाःगु कुम्हाया छें सुनांमसिक परिव्राजक भेषय् च्वंच्वन ।" भिक्षुपिं ! अले काशी जुजु ब्रह्मदत्तं मनूतय्त हुकुम बिल - "भणे ! अथे जूसा कोशल जुजु दीघीति व रानीयात ज्वना हःति ।" "जू महाराज ।" भिक्षुपिं ! उपिं मनूतय्सं काशी जुजु ब्रह्मदत्तया खं स्वीकार याना कोशलया जुजु दीघीति यात रानीनापं ज्वना हल । भिक्षुपिं ! अले काशी जुजु ब्रह्मदत्तं मनूतय्त हुकुम बिल - "भणे ! अथे जूसा कोशल जुजु दीघीति व रानीयात बल्लागु खिपतं ल्हाः लिउने तया क्वातुक न्याक्क चिना सँ खाना छाःगु सःदुगु नाय् बाजं थाका तःकागु लँ तःकागु लँय् चिकागु लँ चिकागु लँय् चाहिके यंका दक्षिणद्वारं पित यंका दक्षिण नगरया प्यका लँय् टुक्रा याना प्यंगु दिशाय् वांछ्व ।" "महाराज ! ज्यू ।" भिक्षुपिं ! उपिं मनूतय्सं काशी जुजु ब्रह्मदत्तया खं स्वीकार याना कोशल जुजु दीघीति व रानीयात बल्लागु खिपतं ल्हाः लिउने तया क्वातुक न्याक्क चिना सँ खाना छाःगु सःदुगु नाय् बाजं थाका तःकागु लँ तःकागु लँय् चिकागु लँ चिकागु लँय् चाहिके यंकूगु जुयाच्वन ।

भिक्षुपिं ! अले दीघावु कुमारयात थथे जुल - जिं माबौपिनिगु ख्वाः स्वये मदुगु ताःदत । जि माँबायात स्वःवने दःसा ज्यू ।" भिक्षुपिं ! अले दीघावु कुमार वाराणसी दुहाँ वंबले माँबौपित बल्लागु खिपतं लिउने ल्हाः तया क्वातुक चिना सँ खाना छाःगु सःदुगु नाय् बाजं थाका तःकागु लँ तःकागु लँय् चिकागु लँ चिकागुलँय् चाहिके यंका च्वंगु खन । खना गन माँबापिं दु, अन वन । भिक्षुपिं ! कोशल जुजु दीघीतिं दीघावु कुमारयात तापकनिसें वयाच्वंगु खन । खना दीघावु कुमारयात थथे धाल - "तात ! दीघावु ताःहाक यायेगु स्वये मते । चिहाक यायेगु नं स्वये मते, तात दीघावु, वैरं वैर शान्त जुइ मखु, तात दीघावु, अवैरं हे जक वैर शान्त जुइ ।" थथे धायेवं भिक्षुपिं ! उपिं मनूतय्सं कोशल देशया जुजु दीघीतियात थथे धाल - "थ्व कोशल देशया जुजु दीघीति वें जुया य यःथें हालाच्वन । थ्वया दीघावु सु, सुयात थथे धाःगु, तात दीघावु, ताःहाक याये मते, चिहाक नं याये मते, तात दीघावु, वैरं वैर शान्त जुइ मखु, तात दीघावु, अवैरं हे जक वैर शान्त जुइ ।" भणे ! जि वें जुया ययःथें हालागु मखु । गुम्हिसिनं सिइका काये फु, वं सिइका काइ । भिक्षुपिं ! निकः नं ..... भिक्षुपिं ! स्वकःनं कोशल देशया जुजु दीघीति दीघावु कुमारयात थथे धाल - "तात ! दीघावु, ताःहाक यायेगु स्वये मते, चिहाक यायेगु स्वये मते, तात दीघावु, वैरं वैर शान्त जुइ मखु, तात दीघावु, अवैरं हे जक वैर शान्त जुइ ।" भिक्षुपिं ! स्वकः नं उपिं मनूतय्सं कोशल देशया जुजु दीघीतियात थथे धाल - "थ्व कोशल देशया जुजु दीघीति वें जुया ला लाथे हाला च्वन, थ्व या दीघावु सु, सुयात थथे धाःगु । तात दीघावु, ताहाक यायेगु स्वये मते, चिहाक यायेगु स्वये मते, तात दीघावु, वैरभावं वैर शान्त जुइ मखु, तात दीघावु, अवैरभावं हे जक वैर शान्त जुइ ।" भणे ! जि वें जुया ला लाथे हालागु मखु । गुम्हिसिनं सिइका काये फइ, वं सिइकि । भिक्षुपिं ! अले उपिं मनूतय्सं कोशल देशया जुजु दीघीति व महारानीयात तःकागु लँ तःकागु लँय् चिकागु लँ चिकागु लँय् चाहइके यंका दक्षिणद्वारं पित यंका दक्षिण नगरया प्यका लँय् प्यकु टुक्रा याना प्यंगु दिशाय् वांछ्वया पाः तयालिहाँ वन । अले भिक्षुपिं ! दीघावु कुमार वाराणसी दुहाँ वना अय्ला हया पालेतय्त त्वंकल । गबले उपिं अय्लाखं काया गोतुल । अनलि सिं माला हया चिता दयेका माँबौपिनिगु शरीर चिताय् तया मि च्याका ल्हाः बन्ति याना स्वकः चिता चाहिला प्रदक्षिणा यात ।

४६१. उगु समयय् काशी देशया जुजु ब्रह्मदत्त उत्तमगु प्रासादया च्वय् च्वंच्वन । भिक्षुपिं ! काशी देशया जुजु ब्रह्मदत्तं ल्हाः बन्ति याना चिता स्वचा चाहिला प्रदक्षिणा यानाच्वंगु खन । खना वयात थथे

जुल - “व मनू निश्चय नं कोशल देशया जुजु दीधीतिया थःधिति वा फुकित जुइ ? जित अनर्थ जुल, जित छाया जक सुना नं कं मवःगु जुइ ।” भिक्षुपिं ! अले दीघावु कुमार जंगलय वना गुलि ख्वय् मास्तिवःगु खः, ख्वया ख्वबि हुया बाराणसी दुहाँ वना दरबारया लिक्क किसि गलय वना किसिमागःया थथे धाल - “आचार्य ! जि शिल्प विद्या स्यनेगु इच्छा जुयाच्चन ।” भणे माणवक ! अथे जूसा स्यना बिइ । भिक्षुपिं ! अले दीघावु कुमारं शुद्ध चान्हे किसि गलय मधुर सलं मे हाल । वीणा नं थात । भिक्षुपिं ! काशी देशया जुजु ब्रह्मदत्तं शुद्ध चान्हे किसि गलय मधुर स्वरं मे हाःगु वीणा थाःगु ताल । ताया मनूतय्के न्यन - “भणे ! शुद्ध चान्हे किसि गलय मधुर स्वरं मे हाला च्वंम्ह सु ? वीणा थाना च्वंम्ह सु ?” महाराज फलानाम्ह किसिमागःया शिष्य माणवकं शुद्ध चान्हे किसि गलय मे हालाच्चंगु, वीणा थानाच्चंगु खः । भणे ! अथे जूसा व माणवकयात व्वना हति । “हवस्, महाराज !” भिक्षुपिं ! उपिं मनूतय्सं काशी देशया जुजु ब्रह्मदत्तया खँ स्वीकार याना दीघायु कुमारयात सःता हल । “भणे माणवक, शुद्ध चान्हे किसि गलय मधुर स्वरं मे हालाम्ह, वीणा थानाम्ह छ ला ? खः, महाराज ।”

भणे माणवक ! अथे जूसा मे हा, वीणा नं था । “हवस्, महाराज !” । भिक्षुपिं ! दीघावु कुमारं काशी देशया जुजु ब्रह्मदत्तया खँ स्वीकार याना प्रसन्न यायेया नितिं मधुर स्वरं मेहाल, वीणा नं थात । भणे माणवक ! जित सेवा या । “हवस्, महाराज !” अले दीघावु कुमारं काशी देशया जुजु ब्रह्मदत्तया खँ स्वीकार यात । भिक्षुपिं ! अले दीघावु कुमारं काशी देशया जुजु ब्रह्मदत्तया न्त्यवः दनिम्ह, लिपा चनिम्ह, छु ज्या याना बिइमाःगु खः, व याना बीम्ह मन आनन्द जुइगु प्रियवचन ल्हाइम्ह जुल । भिक्षुपिं ! अले काशी देशया जुजु ब्रह्मदत्तं दीघावु कुमारयात गुलिचां मदुवं दुने थ्यंक व्यागु विश्वास स्थानय् थ्यंक तया बिल ।

४६२. भिक्षुपिं ! अले काशी देशया जुजु ब्रह्मदत्तं दीघावु कुमारयात थथे धाल - “भणे माणवक ! अथे जूसा रथ ठिक या, शिकार वने ।” “हवस्, महाराज !” भिक्षुपिं ! दीघावु कुमारं काशी देशया जुजु ब्रह्मदत्तया खँ स्वीकार याना रथ ठिक याना काशी देशया जुजु ब्रह्मदत्तयात थथे धाल - “महाराज ! रथ ठिक यायेधुन, आः समय सिइका बिज्याहुँ ।” भिक्षुपिं ! काशी देशया जुजु ब्रह्मदत्त रथ गल । दीघावु कुमारं रथ हाके यात । गुकथं रथ व सैन्य छुटे जुइगु खः, उकथं दीघावु कुमारं रथ हाके यात । भिक्षुपिं ! अले काशी देशया जुजु ब्रह्मदत्तं तापाकं वना दीघावु कुमारयात थथे धाल - “भणे माणवक ! अथे जूसा रथ दिकि, जि थाके जुल, गोतुले ।” “हवस्, महाराज !” भिक्षुपिं ! दीघावु कुमारं काशी देशया जुजु ब्रह्मदत्तया खँ स्वीकार याना रथ दिका बँय् मुलस थ्याना फेतुत । भिक्षुपिं ! अले काशी देशया जुजु ब्रह्मदत्त दीघावु कुमारया मुलय् छ्यौं दिका गोतुल । वया थाके जूगुलिं पलखं हे न्त्यो वल । भिक्षुपिं ! अले दीघावु कुमारयात थथे जुल - “थुम्ह काशी देशया जुजु ब्रह्मदत्त जिमिगु आपालं अनर्थ याःम्ह खः । जिमिगु थ्वं शैन्य नं वाहन नं जनपद नं कोष भण्डागार नं लुटे यात, थ्वं जिमि मां बौ नं स्यात, जिं बदला कायेगु थ्व ई खः” म्यांनं खड्ग लिकाल ।

भिक्षुपिं ! अल दीघावु कुमारयात थथे जुल - “जित मरणान्णय् बौ नं धाल - ‘तात दीघावु ! ताहाक यायेगु स्वये मते, चिहाकनं याये मते, तात दीघावु ! वैरं वैर शान्त जुइ मखु, तात दीघावु, अवैरं हे जक वैर शान्त जुइ ।’ जिं अबुया वचनयात उल्लंघन यायेगु योग्य मजू” खड्ग म्यानय् तुं दुल्लवत ।

भिक्षुपिं ! निको नं दीघावु कुमारयात थथे जुल - “थ्व काशी देशया जुजु ब्रह्मदत्तं जिमिगु आपालं अनर्थ याःम्ह खः । वं जिमिगु शैन्य नं वाहन नं जनपद नं कोष भण्डागार नं लुटे यात । थ्वं जिमि मांवा नं स्यात । थ्व जिं थ्वयात बदला कायेगु समय खः” धका म्यांनं खड्ग पिकाल । भिक्षुपिं ! निको नं दीघावु कुमारयात थथे जुल - “मरणासन्न अवस्थाय् जित अबुं धाल - ‘तात दीघावु ! ताहाक यायेगु स्वये मते,

चिहाक नं याये मते, तात दीघावु, वैरभावं वैर शान्त जुइ मखु, बाबु दीघावु, अवैरभावं हे जक वैर शान्त जुइ । जिं अबुया वचनयात उल्लंघन यायेगु योग्य मजू धका हानं म्यानय् खड्ग दुछ्वत ।”

भिक्षुपिं ! स्वको नं दीघावु कुमारयात थथे जुल - “थ्व काशी देशया जुजु ब्रह्मदत्त जिमिगु आपालं अनर्थ याःम्ह खः । थ्वं जिमिगु शैन्य नं वाहन नं जनपद नं कोष भण्डागार नं लुटे यात । थ्वं जिमि मां बौ नं स्यात । थ्व जिं थ्वयात बदला कायेगु समय खः” धका म्यान खड्ग पिकाल । भिक्षुपिं ! स्वको नं दीघावु कुमारयात थथे जुल - “मरणासन्न अवस्थाय् जित अबुं धाल - ‘तात दीघावु ताहाक याये मते, चिहाक नं याये मते बाबु दीघावु, वैरं वैर शान्त जुइ मखु । बाबु दीघावु ! अवैरं हे जक वैर शान्त जुइ’ जिं अबुया वचनयात उल्लंघन यायेगु योग्य मजू” धका हानं म्यानय् खड्ग दुछ्वत ।

भिक्षुपिं ! अले काशी देशया जुजु ब्रह्मदत्त ग्याना थारा न्हुया ख्वाः गरखेसि तथा थरथर खाखां काचाक्क दन । भिक्षुपिं ! अले दीघावु कुमारं काशी देशया जुजु ब्रह्मदत्तयात थथे धाल - “महाराज ! छ्पिं छ्वाय् ग्यानागु, थारा न्हुयागु, ख्वाः गरखेसि, थरथर खाखां काचाक्क दनागु ?” भणे माणवक ! जित कोशल देशया जुजु दीघीतिया काय् दीघावु कुमारं म्हगसे खड्गं पाल । उकिं जि ग्यात, थारा न्हुल, ख्वाः गरखेसि तथा थरथर खाखां काचाक्क दना । भिक्षुपिं ! अले दीघावु कुमारं खःगु ल्हातं काशी देशया जुजु ब्रह्मदत्तया सँ प्वाय् ज्वना जःगु ल्हातं खड्ग म्हुया काशी देशया जुजु ब्रह्मदत्तयात थथे धाल - “महाराज ! व कोशल देशया जुजु दीघीतिया काय् दीघावु कुमार जि हे खः, (छ्पिं) जिमिगु आपालं अनर्थ याःम्ह खः, जिमिगु शैन्य नं वाहन नं जनपद नं कोष भण्डागार नं लुटे यात । छ्पिं जिमि मांबौ नं स्यात । थ्व जिं बदला कायेगु समय जुल ।” भिक्षुपिं ! अले काशी देशया जुजु ब्रह्मदत्तं दीघावु कुमारया पाली छ्प्यो दिका दीघावु कुमारयात थथे धाल - “तात दीघावु ! जित जीवन दान व्यु, तात दीघावु, जित जीवन दान व्यु । जिं छ्पिं गथे याना जीवनदान बिइगु, छ्पिं नं जित जीवन दान व्यु । तात दीघावु ! अथे जूसा छ्पिं नं जित जीवन दान व्यु, जिं नं छ्पिं जीवन दान बिइ । भिक्षुपिं ! अले काशी देशया जुजु ब्रह्मदत्तं व दीघावु कुमारं परस्पर जीवन दान बिल । ल्हाः नं मिले यात । विद्रोह मयायेया नितिं सत्य कराल यात ।”

भिक्षुपिं ! अले काशी देशया जुजु ब्रह्मदत्तं दीघावु कुमारयात थथे धाल - “तात दीघावु ! अय् जूसा रथ ठिक या, वने । “महाराज ज्यू” भिक्षुपिं ! दीघावु कुमार काशी देशया जुजु ब्रह्मदत्तया खँ स्वीकार याना रथ ठिक याना काशी देशया जुजु ब्रह्मदत्तयात थथे धाल - “महाराज ! रथ ठिक यायेधुन । आः समय सिइका बिज्याहुँ ।” भिक्षुपिं ! अले काशी देशया जुजु ब्रह्मदत्त रथय् गल, दीघावु कुमारं रथ हाके यात, गुकथं शैन्य तय्थाय् याकनं थ्यनीगु खः, उकथं दीघावु कुमार रथं हाके यात । भिक्षुपिं ! अले काशी देशया जुजु ब्रह्मदत्तं बाराणसी दुहाँ वना मन्त्रीपिं परिषद्पिं मुंके बिया थथे धाल - “भणे ! कोशल देशया जुजु दीघीतिया काय् दीघावु कुमारयात खन धाःसा वयात छु यायेगु ?” गुलिसिनं थथे धाल - “महाराज ! जिमिसं ल्हाः त्वाःल्हाना बिइ । महाराज ! जिमिसं तुति त्वाःल्हाना बिइ । महाराज ! जिमिसं ल्हाः तुति त्वाःल्हाना बिइ । महाराज ! जिमिसं न्हाय्पं ध्यना बिइ । महाराज ! जिमिसं न्हाय् ध्यना बिइ । महाराज ! जिमिसं न्हाय्पं न्हाय् ध्यना बिइ । महाराज ! जिमिसं छ्प्यो त्वाःल्हाना बिइ ।” भणे ! कोशल देशया जुजु दीघीतिया काय् दीघावु कुमार थ्व खः, थ्वयात छ्पिं याये मते, थ्वं जित जीवन दान बिल, जिं नं थ्वयात जीवन दान बिइधुन ।”

४६३. भिक्षुपिं ! अले काशी देशया जुजु ब्रह्मदत्तं दीघावु कुमारयात थथे धाल - “तात दीघावु, गुगु छ्पिं अबुं मरणात्तय् धाल” तात दीघावु ! छ्पिं ताहाक याना स्वयेमते, चिहाक नं याये मते । तात दीघावु ! वैरभावं वैर शान्त जुइ मखु । तात दीघावु ! अवैरभावं हे जक वैर शान्त जुइ । छ्पिं छ्पिं अबुं

छुया नितिं थथे धाःगु ?” महाराज ! जित मरणासन्न अवस्थाय् जिमि अबुं गुगु धाःगु खः “ताःहाक याये मते ।” “वैरयात ताहाक याये मते ।” महाराज ! गुगु अबुं मरणासन्न अवस्थाय् जित धाःल - “चिहाक याये मते ।” “पासापित भक्त तोरे याये मते ।” महाराज ! जित गुगु अबुं मरणासन्न अवस्थाय् धाःगु खः - “तात दीघावु, वैरं वैरभाव गुबलें शान्त जुइ मखु, तात दीघावु, अवैरभावं हे जक वैर शान्त जुइ ।” “महाराजं जिमि मांबौ स्याना बिज्यात ।” जिं महाराजयात स्याःगु जूसा, महाराजया हित कामना याइपिं गुपिं खः, इमिसं जिगु प्राण काल जुइ । गुपिं जिगु हित कामना याइपिं खः, इमिसं इमित प्राण काल जुइ । थुकथं वैरयात वैर. प्राण मकाःगुलिं, आः जित छःपिसं प्राण दान बिल, जिं छःपित प्राण दान बिया । थुकथं उगु वैरयात अवैरं शान्त या । महाराज ! अबुं मरणासन्न कालय् जित थ्व हे धाःगु खः - “तात दीघावु ! वैरं वैर शान्त जुइ मखु, तात दीघावु ! अवैरभावं हे जक वैर शान्त जुइ ।”

भिक्षुपिं ! अले काशी देशया जुजु ब्रह्मदत्तं - “थ्व दीघावु कुमार गुलि जक पण्डितम्ह अबुम्हं संक्षिप्तं धाःगुयात विस्तृतं अर्थ सिइके फु । तःसकं आश्चर्यं, तःसकं अद्भुत खः ।” अबुयागु सम्पत्ति शैत्य, वाहन, जनपद, कोष मण्डागार नं लित बिल । थःम्हं म्थ्याय् नं बिल ।

भिक्षुपिं ! थुकथं दण्ड धारण याना च्वपिं, शस्त्र धारण याना च्वपिं जुजुपिं तकं थुजागु सहनशील व प्रसन्नतां युक्तपिं जुइ । भिक्षुपिं ! थनं छिमित शोभा दु, गुगु छिपिं थुजागु स्वाख्यातगु धर्मविनयय् प्रव्रजित जुया सह याये फुपिं जुइमाःगु खः ।

स्वको नं भगवान् बुद्धं उपिं भिक्षुपित थथे आज्ञा जुया बिज्यात - “भिक्षुपिं ! लिउने न्ह्योने हातपात याना विवाद याये गात ।” स्वकोनं व अधर्मवादीम्ह भिक्षुं भगवान् बुद्धयात थथे धाल - “भन्ते ! धर्मया थुवा जुया बिज्याःम्ह भगवान् शास्ता ! पिया च्वना बिज्याहुं । भन्ते ! छःपिं तन्ता मफसे दृष्टधर्मसुखय् विहार यायेगुली लगे जुयाच्वना बिज्याहुं, जिमिसं हे लिउने न्ह्योने ल्वायेगुलिं हातपात यायेगुलिं विवाद यायेगुलिं प्रकट याये ।” अले भगवान् बुद्ध - “थुपिं मोघपुरुषत उपदेशं अन्तिम स्थिति थ्यनेधुंकल । थुमित सिइके बिइ अःपु मजुल” धका आसनं दना लिहाँ बिज्यात ।

४६४. अनलि भगवान् बुद्ध सुथ न्हापनं चीवर पारुपन याना पात्र चीवर धारण याना कौशाम्बी भिक्षाया नितिं दुहाँ बिज्यात । कौशाम्बी भिक्षाया नितिं चारिका याना भोजन सिधयेका पात्र सिला लासा थुतुला पात्र चीवर ज्वना संघया दथुइ च्वना बिज्याना थ्व गाथा आज्ञा जुया बिज्यात ।

पुथुसद्दो समजनो, न बालो कोच्चि मञ्जथ ।

संघस्मिं भिज्जमानस्मिं, नाञ्जं भिय्यो अमञ्जरं ॥

(थुपिं कलह विवाद उत्पत्ति वृद्धि याना च्वपिं दक्वं भिक्षुपिं) तःसकं न्यनेमजीक हालेगु सः दुपिं जुयाच्वन । दक्वं उत्तं उत्तेपिं हे जुयाच्वन । सुं छम्हसिन नथःत मूर्ख भाःमप्यू । अनं अतिरिक्त जिगु कारणं संघभेद जुल धयागु कारणयात नं भाःमप्यू ।

परिमुट्ठा पण्डिता भासा, वाचा गोचर भाणिनो ।

यविच्छन्ति सुखायामं, येन नीता न तं विद् ॥

स्मृतिरहित जुया प्रज्ञावान्या थें च्वंगु भेष दुपिं भिक्षुपिं म्हुतुप्वाः गुलि तःप्वाः यायेफत, उलि तःप्वाः याना खँ जक ल्हाना च्वच्वन । थुगु रूपं कलह व विवाद उत्पत्ति वृद्धि जुयाच्वंगुलिं थुगु लज्जा मदुगु भावय् थ्यनाच्वंगुयात तकं मस्यू ।

अक्कोच्छि मं अवधि मं, अजिनि मं अहासि मे ।

ये च तं उपनह्यन्ति - वेरं तेसं न सम्मति ॥

थुम्ह ब्यक्तिं जित ब्वःबियाच्चन, थुम्ह ब्यक्तिं जित सास्ति यानाच्चन, थुम्ह ब्यक्तिं जित त्याकाच्चन,
थुम्ह ब्यक्तिं जिगु सम्पत्ति हरण यानाच्चन धका दागा तयाच्चनीपिनि दागा (वैर) शान्त जुइमखु ।

अक्कोच्छि मं अवधि मं - अजिनि मं अहासि मे ।

ये च तं नुपनह्यन्ति - वेरं तेसूपसम्मति ॥

थुम्ह ब्यक्तिं जित ब्वःबियाच्चन, थुम्ह ब्यक्तिं जित सास्ति यानाच्चन, थुम्ह ब्यक्तिं जित त्याकाच्चन,
थुम्ह ब्यक्तिं जिगु सम्पत्ति हरण यानाच्चन धका दागा (वैर) तयामच्चनीपिनि दागा शान्त जुइ ।

न हि वेरेन वेरानि - सम्मन्तीध कुदाचनं ।

अवेरेन च सम्मन्ति - एस धम्मो सनन्तनो ॥

थुगु लोकय् वैरीभाव धयागु वैरीभावद्वारा गुबलें नं शान्त जुइफइमखु । वैरीभाव मतःसा जक तिनि
वैरीभाव शान्त जुइ । थ्व स्वभावधर्म न्हापा न्हापा याःपिं ब्यक्तिपिनि स्वभावधर्म खः ।

परे च न विजानन्ति - मय मेत्थ मयामसे ।

ये च तत्थ विजानन्ति - ततो सम्मन्ति मेधगा ॥

(थुगु संघया दथुइ) प्रज्ञा मदुपिं भिक्षुपिसं मृत्युराजयाथाय् जिपिं थ्यंकः वनी तिनि धका मस्यू । उगु
संघया दथुइ स्यूपिं भिक्षुपिनि उकथं स्यूगु कारणं कलह शान्त जुइ ।

अदिठच्छिन्ना पाणहरा, गवास्सधनहारिनो ।

रट्ठं विलुम्पमानानं, तेसपि होति सःति ॥

(मांबौपिनि) क्वंय् ध्यना प्राणि हिंसा याना सा, द्वहं, म्ये, किसि, सल सम्पत्तियात हरण याना
राष्ट्रयात लुटे याना विनाश याइपिं शत्रुतयत् तकं नं मेलमिलाप यायेगु जुइफइतिनि । छु कारणं छिभि निरितिं
जुइ मफयेमाःगु दया च्वनलय् ?

सचे लभेथ निपकं सहायं, सद्धिं चरं साधुविहारि धीरं ।

अभिभ्य्य सब्बानि परिस्सयानि, चरेय्य तेनत्तमनो सतीमा ॥

नापं आचरण यायेत पासा जुया च्वंम्ह, बांलाक च्वनेगु बानि दुम्ह, स्थिरगु समाधि दुम्ह, सभ्यम्ह,
प्रज्ञा दुम्ह पासा यदि लाभ जुल धाःसा दक्व दिक्वं शत्रुभयतयत् अभिभूत व सास्ति याना उम्ह पासालिसे
नाप नापं लय्लय् तातां आचरण यायेमाः ।

नो चे लभेथ निपकं सहायं - सद्धिं चरं साधुविहारि चीरं ।

राजा व रट्ठं विजितं पहाय - एको चरे मातःरञ्जेव नागो ॥

नापं आचरण यायेत पासा जुया च्वंम्ह, बांलाक च्वनेगु बानि दुम्ह, स्थिरगु समाधि दुम्ह, सभ्यम्ह,
प्रज्ञा दुम्ह पासा यदि लाभ मजुल धाःसा देश राष्ट्रयात परित्याग याना ऋषि श्रमण जुया वंम्ह जुजु व
मातङ्गातय् उत्पन्न जूम्ह हस्तिराजथें याकचा जंगलय् आचरण यायेमाः ।

एकस्स चरितं सेय्यो, नत्थि बाले सहायता ।

एको चरे न च पापानि कयिरा, अप्पोसुक्को मातःरञ्जेव नागोति ॥

याकचा जक आचरण यायेगु हे श्रेष्ठ जू । मूर्खलिसे पासा दयेका च्वनेगु ला श्रेष्ठ मजू । मातङ्गजातय् उत्पन्न जूम्ह हस्तिराज च्यूता मदयेक जंगलय् च्वनीर्थे याकचा जंगलय् च्वना आचरण यायेमाः । पापकर्मत यायेमज्यू ।

२७३. बालकलोणकगमनकथा

४६५. अनलि भगवान् बुद्ध संघया दथुइ दना बिज्याना हे थ्व गाथात आज्ञा जुया बिज्याना गन बालकलोणक गां दु, अन बिज्यात । उगु समयय् आयुष्मान् भृगु बालक लोणक गामय् च्वंच्वन । आयुष्मान् भृगु भगवान् बुद्धं तापाकनिसें बिज्यानाच्वंगु खन । खना आसन लात । तुति सिलेगु लः क्वपु तुति बुइगु ल्वहँचा न्ह्योने तल । लँ स्वःवना पात्र चीवर कया हल । भगवान् बुद्ध लायातःगु आसनय् फेतुना बिज्यात । फेतुना बिज्याना बुद्धं तुति सिला बिज्यात । आयुष्मान् भृगु नं बुद्धयात अभिवादन याना छसिलिकक फेतुत । छसिलिकक फेतुना च्वंम्ह आयुष्मान् भृगुयात बुद्धं आज्ञा जुया बिज्यात – “भिक्षु ! म्हँ फु ला ? याउँक जीवन हँ ला ? थाके मजुइक भिक्षा प्राप्त जू ला ? म्हँ फु, भगवन् शास्ता । याउँसे च्वं, भगवन् शास्ता । भन्ते ! जित अःपुक भिक्षा प्राप्त जू ।”

अले भगवान् बुद्धं आयुष्मान् भृगुयात धर्म खँद्वारा बांलाक धर्म क्यना उकी स्थिर याका उत्तेजित याका लय्लय् तायेके बिया आसनं दना गन पाचिनवंसदाय दु, अन बिज्यात ।

२७४. पाचिनवंसदायगमनकथा

४६६. उगु समयय् आयुष्मान् अनुरुद्ध, आयुष्मान् नन्दिय् व आयुष्मान् किमिल पाचिनवंसदायय् च्वंच्वन । वनरक्षकं भगवान् बुद्धयात तापाकनिसें बिज्यानाच्वंगु खन । खना बुद्धयात थथे निवेदन यात – “श्रमण ! थन बने दुहाँ बिज्याये मते । थःत हित कामना यायेगु इच्छा दुपिं कुलपुत्रपिं स्वम्ह शान्तं च्वंच्वन । इमित बाधा बिइ मते ।” आयुष्मान् अनुरुद्ध वनरक्षक भगवान् बुद्धनापं खँ ल्हानाच्वंगु ताल । ताया वनरक्षकयात थथे धाल – आवुसो ! वनरक्षक भगवान् बुद्धयात गने मते । जिमि शास्ता भगवान् थ्यंकः बिज्यात ।” अले आयुष्मान् अनुरुद्ध गन आयुष्मान् नन्दिय व आयुष्मान् किमिल दु, अन वन । वना आयुष्मान् नन्दिय व आयुष्मान् किमिलयात थथे धाल – “भी शास्ता भगवान् थ्यंकः बिज्यानाच्वन । याकनं वा, आयुष्मान्पिं, याकनं वा, आयुष्मान्पिं ।” आयुष्मान् अनुरुद्ध, आयुष्मान् नन्दिय व आयुष्मान् किमिल भगवान् बुद्धयात लस्वः वना छम्हसिनं भगवान्पात्र चीवर काल । छम्हसिनं आसन लात । छम्हसिनं तुति सिलेगु लः क्वपु ल्वहँचा न्ह्योने तल । भगवान् बुद्ध लायातःगु आसनय् फेतुना बिज्यात । आसनय् फेतुना भगवान् बुद्धं तुति सिला बिज्यात । उपिं आयुष्मान्पिं भगवान् बुद्धयात अभिवादन याना छसिलिकक फेतुत । छसिलिकक फेतुना च्वपिं आयुष्मान् अनुरुद्धपिं बुद्धं थथे आज्ञा जुया बिज्यात – छिपिं अनुरुद्धपिं म्हँ फुला, याउँक जीवन हँ ला ? थाके मजुइक भिक्षा प्राप्त जू ला ? म्हँ फु, भगवन् शास्ता ! आनन्द जू थाके मजुइक भोजन प्राप्त जू ।

अनुरुद्धपिं मिले जुया विवाद मयाःसे दुरु व लःथें परस्परय् प्रियगु मिखां स्वया च्वं च्वं ला ? धात्थें, भन्ते ! जिपिं मिले जुया लय्लय् तातां मल्वासे दुरु व लःथें परस्परय् प्रियगु मिखां स्वया च्वंच्वना ।

अनुरुद्धपिं ! छिपिं गुकथं मिले जुया लय्लय् तातां मल्वासे दुरु व लःथें परस्परय् प्रियगु मिखां स्वया च्वंच्वना ? भन्ते ! थ्व शासनय् जिमित थथे जुल - “जिमित लाभ जुल, जिमित मनुष्य जन्म याउंके प्राप्त जुल । जि गुपिं थुजोपिं ब्रह्मचारीपिं नापं च्वंच्वने दत ।” भन्ते ! जिंके थुपिं आयुष्मान्पिनिप्रति मैत्रीपूर्ण कायकर्म प्रत्यक्ष नं अप्रत्यक्ष नं न्ह्योने खने दयाच्वंगु दु । मैत्रीपूर्ण वचीकर्म, मैत्रीपूर्ण मनोकर्म नं प्रत्यक्षं नं अप्रत्यक्षं नं न्ह्योने खने दयाच्वंगु दु । भन्ते ! जित थथे जूगु जुयाच्वन - “जिं थःगु चित्त छखे तया थुपिं आयुष्मान् पिनिगु चित्त जुया हे आचरण याना जुइ दःसा ज्यू ।” भन्ते ! जिं थःगु चित्त छखे तया थुपिं आयुष्मान्पिनिगु चित्त अनुरूप आचरण याना च्वं च्वना । भन्ते ! जिमिगु काय (शरीर) अलग जूसां मनला छगू हे थें च्वं ।

आयुष्मान् नन्दिय नं ..... आयुष्मान् किमिलं नं भगवान् बुद्धयात थथे निवेदन यात - “भन्ते ! जिमित नं थथे जुल - ‘जिमित लाभ जुल, जिमित मनुष्य जन्म याउंके प्राप्त जुल, जि गुपिं थुजोपिं सब्रह्मचारीपिं नापं च्वं च्वने दत ।’ भन्ते ! जिंके थुपिं आयुष्मान्पिनिप्रति मैत्रीपूर्ण कायकर्म प्रत्यक्ष नं अप्रत्यक्ष नं न्ह्योने खने दयाच्वंगु दु । मैत्रीपूर्ण वचीकर्म मैत्रीपूर्ण मनोकर्म नं प्रत्यक्षं नं अप्रत्यक्षं नं न्ह्योने खने दयाच्वंगु दु । भन्ते ! जित थथे जुइगु जुयाच्वन - जिं थःगु चित्त छखे तया थुपिं आयुष्मान्पिनिगु चित्त जुया हे आचरण याना जुइ दःसा ज्यू, उकिं भन्ते जिं थःगु चित्त छखे तया थुपिं आयुष्मान्पिनिगु चित्त अनुरूप आचरण याना च्वं च्वना । भन्ते ! जिमिगु शरीर अलग अलग जूसां मन ला छगूथें च्वं । भन्ते ! जिपिं मिले जुया लय्लय् तातां मल्वासे दुरु व लःथें परस्परय् प्रियगु मिखां स्वया च्वंच्वना ।”

अनुरुद्ध ! छिपिं अप्रमादीपिं क्लेशयात दाह याना च्वपिं वीर्य दुपिं जुया च्वंच्वं ला ? धात्थें भन्ते ! जिपिं अप्रमादीपिं क्लेशयात दाह याना च्वपिं वीर्य दुपिं जुया च्वंच्वना । अनुरुद्ध ! छिपिं गुकथं अप्रमादी क्लेशयात दाह याना वीर्य दुपिं जुया च्वंच्वना ? भन्ते ! थ्व शासनय् जिमिसं गुम्ह न्हापालाक गामं भिक्षा वना लिहाँ वइ, वं आसन लाइ, तुति सिलेगु लः क्वपु तुती बुइगु ल्वहँचा न्ह्योने तइ । पुसा सिला न्ह्योने तइ, त्वनेगु लः सिलेसालेगु लः न्ह्योने तइ । गुम्ह लिपा गामं भिक्षा याना लिहाँ वइ, वं नया ल्यनाच्वंगु दत धाःसा, नया जूसां छ्वइगु वाउंगु घाँय् जूसां मदुथाय् वाँछ्वइगु जुयाच्वन । प्राणि मदुगु लखय् जूसां चुइका छ्वइगु जुयाच्वन । वं आसन थनीगु जुयाच्वन । तुति सिलेगु लः क्वपु तुती बुइगु ल्वहँचा थासय् तइगु जुयाच्वन । पुसा सिला थासय् तया जुयाच्वन । त्वनेगु लः सिलेसालेगु लः थासय् तइगु जुयाच्वन । भोजनशालाय् बँ पुइगु जुयाच्वन । गुम्हिसिनं त्वनेगु लः घः वा सिलेसालेगु लः घः वच्चकुटी च्वंगु लः घ खालिगु खनी, वं तइगु जुयाच्वन । वं ल्हवने मफूत धाःसा ल्हाः भाय् याना मेम्हसित सःता ल्हातं लः लः याना तइगु जुयाच्वन । भन्ते ! जिमित उगु कारणं याना हालेगु मयाना । भन्ते ! जिपिं न्यान्हुइ छको बहःनि न्ह्याबले धर्म खँ ल्हाना मुनाच्वना । भन्ते ! जिपिं थुकथं अप्रमादी जुया क्लेशयात दाह याना च्वनापिं वीर्य दुपिं जुया च्वंच्वना ।

२७५. पालिलेय्यकगमनकथा

४६७. अनलि भगवान् बुद्ध आयुष्मान् अनुरुद्ध आयुष्मान् नन्दिय आयुष्मान् किमिलयात धर्म खँद्वारा बांलाक धर्म क्यना उकी स्थिर याका उत्तेजित याका लय्लय् तायेके बिया आसनं दना बिज्याना गन पालिलेय्यक दु, अन चारिकाय् बिज्यात । छसिकथं चारिका यायां गन पालिलेय्यक दु, अन न्ह्याबिज्यात । अन भगवान् बुद्ध पालिलेय्यक वनय् रक्षासुरक्षा यानातःगु भइसाल मूलय् च्वना बिज्यात । अन भगवान् बुद्ध एकान्त थासय् आनन्दं च्वना बिज्याबले थथे चित्तय् उत्पन्न जुल - “जि न्हापा उपिं कोशाम्बी च्वपिं

न्त्योने ल्वाइपिं, लिउने ल्वाइपिं, विवाद याइपिं, हातपात याइपिं, संघय् ल्वापु उत्पन्न याइपिं भिक्षुपिलिसे बुला च्वं च्वनागुलिं आनन्दं च्वने मद्दु । आः उपिं कौशाम्बी च्वपिं न्त्योने ल्वाइपिं, लिउने ल्वाइपिं, विवाद याइपिं, हातपात याइपिं, संघय् ल्वापु उत्पन्न याइपिं भिक्षुपिलिसे अलग जुया मेपिं सुं मदयेक याकचा च्वनेगुलिं सुखं याउं क च्वना ।”

छम्ह किसि नं किसित, किसिनीत, किसि ल्याय्महत, किसि मचातलिसे बुत्तुबुला च्वं च्वन । च्वका मदुगु घाँय्त नया च्वं च्वन । त्वःथुला त्वःथुला तइगु कच्चात नं मेपिं किसितय् स नइगु जुया च्वन । बुलुसे च्वंगु लः नं त्वने मालिगु जुया च्वन । पुखुली क्वाहाँ वनीबले नं थाहाँ वनीबले नं किसिनीतय् स म्हय् धित्तुधिना वनीगु जुया च्वन । अले व किसियात थथे जुल – “जि किसित, किसिनीत, किसि ल्याय्महत, किसि मचातलिसे बुला च्वं च्वना । च्वका मदुगु घाँय्त नया च्वं च्वना । जिं त्वःथुला त्वःथुला तइगु कच्चात नं मेपिं किसितय् स नइगु जुया च्वन । बुलुगु लः त्वना च्वना । जित पुखुली क्वाहाँ वनेबले थाहाँ वनेबले किसितय् स म्हय् धित्तुधिना वनीगु जुया च्वन । जि याकचा पुचलं छुटे जुया च्वने दःसा ज्यू ।” अले व किसि पुचलं चिला गन पालिलेय्यक वनरक्षकं रक्षा यानातःगु भद्दशाल मूलय् गन भगवान् बुद्ध दु, अन वन । वना स्वँथं भगवान् बुद्धयात त्वनेगु लः सिले सालेगु लः न्त्योने तथा बिइगु जुया च्वन । घाँय् धिं नं पुया बिइगु जुया च्वन । अले व किसियात थथे जुल – “जिं न्हापा किसित, किसिनीत, किसि ल्याय्महत, किसि मचातलिसे बुला च्वनाबले याउं क च्वने मद्दु । च्वका मदुगु घाँय्त नं नयेमाः । जिं त्वःथुला त्वःथुला तयागु कच्चात मेपिं किसितय् स नं नया बिइगु जुया च्वन । बुलुसे च्वंगु लः नं त्वनेमाःगु जुया च्वन । जित पुखुली क्वाहाँ वनेबले थाहाँ वयेबले म्हय् धित्तुधिना वनीगु जुया च्वन । आः किसित, किसिनीत, किसि ल्याय्महत, किसि मचातलिसे छुटे जुया सुं हे मदयेक याकचा सुखं याउं क च्वं च्वना ।”

अले भगवान् बुद्धं थःगु चित्तया शान्तिभाव थुइका किसिया चित्तयात नं थःगु चित्तं सिइका उगु अवस्थाय् थुगु उदान वाक्य व्यक्त याना बिज्यात –

“एतं नागस्स नागेन – इसादन्तस्स हत्थिनो
समेति चित्तं चित्तेन – यदेको रमती वने ।”

जि याकचा वनय् न्त्याइपुथेंतुं हस्तिराज नं याकचा वनय् न्त्याइपुताःम्ह जुया धःमाःथें जाःगु दन्त दुम्ह हस्तिराजया चित्त जिगु चित्तलिसे उतें जू ।

भगवान् पालिलेय्यकय् न्त्याइपुतले च्वना बिज्याना गन श्रावस्ती दु, अन चारिकाय् बिज्यात । छसिकथं चारिका यायां गन श्रावस्ती दु, अन न्त्याँ बिज्यात । अन बुद्ध श्रावस्ती जेतवनय् अनाथपिपिण्डकया विहारय् च्वना बिज्यात । अनलि कौशाम्बी च्वपिं उपासकपिसं “थुपिं कौशाम्बी च्वपिं आर्य भिक्षुपिसं जिमित आपालं अनर्थ यात । थुमिसं हिमहि चायेकुगुलिं बुद्ध चिला बिज्यात, भीसं कौशाम्बी च्वपिं आर्य भिक्षुपित अभिवादन नं याये मखु, प्रत्युपस्थान नं याये मखु, ल्हाः बित्ति याना सन्मान नं तये मखु, सत्कार नं याये मखु, गौरव नं तये मखु, मान नं तये मखु, सेवा नं याये मखु, पूजा नं याये मखु, भिक्षा वइबले भिक्षा नं बिइ मखु । सत्कार याका च्वने मदुपिं थुपिं थथे भीसं सत्कार मयायेबले, गौरव मतयेबले, मान मयायेबले, सेवा मयायेबले, पूजा मयायेबले लिहाँ वनी वा गृहस्थी जुयावनी वा बुद्धयात जूसां दर्शन याःवनी ।”

अले कौशाम्बी च्वपिं उपासकपिसं कौशाम्बी च्वपिं भिक्षुपित अभिवादन नं मयात, प्रत्युपस्थान नं मयात, ल्हाः बित्ति याना सम्मान नं मयात, सत्कार नं मयात, गौरव नं मतल, मान नं मतल, सेवा नं मयात, पूजा नं मयात, भिक्षा वबले भिक्षा नं मबिल । अले सत्कार याका च्वने मदुपिं कौशाम्बी

च्वपिं भिक्षुपित्तं कौशाम्बी च्वपिं उपासकपिसं सत्कार मयाःगुलिं, गौरव मतःगुलिं, मान मतःगुलिं, सेवा मयाःगुलिं, पूजा मयाःगुलिं थथे धाल - “आवुसो ! भ्नीपिं श्रावस्ती वना भगवान् बुद्धयाथाय् थुगु ल्वापु शान्त याःवने नु ।”

२७६. अट्ठारसवत्थुकथा

४६८. अले कौशाम्बी च्वपिं भिक्षुपिं सेनासन थासय् तथा पात्र चीवर ज्वना गन श्रावस्ती दु, अन वन । आयुष्मान् सारिपुत्रं ताल - “उपिं न्त्योने ल्वाइपिं, लिउने ल्वाइपिं, विवाद याइपिं, हातपात याइपिं, संघय् ल्वापु उत्पन्न याइपिं कौशाम्बी च्वपिं भिक्षुपिं श्रावस्ती वयाच्चन हँ । आयुष्मान् सारिपुत्रं गन भगवान् दु, अन वन । वना बुद्धयात अभिवादन याना छसिलिक्क फेतुत । छसिलिक्क फेतुना च्वम्ह आयुष्मान् सारिपुत्रं बुद्धयात थथे निवेदन यात - “भन्ते ! कौशाम्बी च्वपिं, न्त्योने ल्वाइपिं, लिउने ल्वाइपिं, विवाद याइपिं, हातपात याइपिं, संघय् ल्वापु उत्पन्न याइपिं भिक्षुपिं श्रावस्ती वयाच्चन हँ । भन्ते ! जिं उपिं भिक्षुपिनिप्रति गथे व्यवहार याये माली ?”

सारिपुत्र ! अथे जूसा छं गुगु धर्म खः, उगु धर्म व्यवहार या । भन्ते ! जिं गुकथं धर्म वा अधर्म सिकेगु ? सारिपुत्र ! भिंंच्यागू कारणं अधर्मवादी सिइकेमाः । सारिपुत्र ! थ्व शासनय् भिक्षुं अधर्मयात धर्म धका प्रकाश याइ । धर्मयात अधर्म धका प्रकाश याइ । अविनययात विनय धका प्रकाश याइ । विनययात अविनय धका प्रकाश याइ । तथागतं धया मबिज्याःगु कना मबिज्याःगुयात तथागतं धया बिज्याःगु कना बिज्याःगु धका प्रकाश याइ । तथागतं धया बिज्याःगु कना बिज्याःगुयात तथागतं धया मबिज्याःगु कना मबिज्याःगु धका प्रकाश याइ । तथागतं व्यवहार याना मबिज्याःगुयात तथागतं व्यवहार याना बिज्याःगु धका प्रकाश याइ । तथागतं व्यवहार याना बिज्याःगुयात तथागतं व्यवहार याना मबिज्याःगु धका प्रकाश याइ । तथागतं प्रज्ञप्त याना मबिज्याःगुयात तथागतं प्रज्ञप्त याना बिज्याःगु धका प्रकाश याइ । तथागतं प्रज्ञप्त याना बिज्याःगुयात तथागतं प्रज्ञप्त याना मबिज्याःगु धका प्रकाश याइ । अनापत्तियात आपत्ति धका प्रकाश याइ । आपत्तियात अनापत्ति धका प्रकाश याइ । लहुक (हलुकागु) आपत्तियात गरुक आपत्ति धका प्रकाश याइ । गरुक आपत्तियात लहुक आपत्ति धका प्रकाश याइ । अवशेष दुगु आपत्तियात अवशेष मदुगु आपत्ति धका प्रकाश याइ । अवशेष मदुगु आपत्तियात अवशेष दुगु आपत्ति धका प्रकाश याइ । स्थूलगु आपत्तियात स्थूल मज्जूगु आपत्ति धका प्रकाश याइ । स्थूल मज्जूगु आपत्तियात स्थूलगु आपत्ति धका प्रकाश याइ । सारिपुत्र ! थुगु भिंंच्यागू कारणं अधर्मवादी धका सिइकेमाः ।

सारिपुत्र ! भिंंच्यागू कारणं धर्मवादी सिइकेमाः । सारिपुत्र ! थ्व शासनय् भिक्षुं अधर्मयात अधर्म धका प्रकाश याइ । अविनययात अविनय धका प्रकाश याइ । विनययात विनय धका प्रकाश याइ । तथागतं धया मबिज्याःगु कना मबिज्याःगुयात तथागतं कना विमज्याः धया विमज्याः धका प्रकाश याइ । तथागतं धया बिज्याःगु कना बिज्याःगुयात तथागतं धया बिज्याःगुयात कना बिज्याःगुयात धका प्रकाश याइ । तथागतं व्यवहार याना मबिज्याःगुयात तथागतं व्यवहार याना विमज्याः धका प्रकाश याइ । तथागतं व्यवहार याना बिज्याःगुयात तथागतं व्यवहार याना बिज्याःगुयात धका प्रकाश याइ । तथागतं प्रज्ञप्त याना मबिज्याःगुयात तथागतं प्रज्ञप्त याना मबिज्याः धका प्रकाश याइ । तथागतं प्रज्ञप्त याना बिज्याःगुयात तथागतं प्रज्ञप्त याना बिज्याः धका प्रकाश याइ । अनापत्तियात अनापत्ति धका प्रकाश याइ । आपत्तियात आपत्ति धका प्रकाश याइ । लहुक आपत्तियात लहुक आपत्ति धका प्रकाश याइ । गरुक आपत्तियात गरुक आपत्ति धका प्रकाश याइ । अवशेष आपत्तियात अवशेष आपत्ति धका प्रकाश याइ । अवशेष मदुगु आपत्तियात अवशेष मदुगु

आपत्ति धका प्रकाश याइ । स्थूलगु आपत्तियात स्थूलगु आपत्ति धका प्रकाश याइ । स्थूल मज्जूगु आपत्तियात स्थूल मज्जूगु आपत्ति धका प्रकाश याइ । सारिपुत्र ! थुपिं भिंच्यागू धर्मवादी कारण सिइकेमाः ।

४६९. आयुष्मान् महामौद्गल्यायनं ताल ..... आयुष्मान् महाकाश्यपं ताल । आयुष्मान् महाकात्यायनं ताल । आयुष्मान् महाकोट्टिकं ताल । आयुष्मान् महाकर्पिनं ताल । आयुष्मान् महाचुन्दं ताल । आयुष्मान् अनुरुद्धं ताल । आयुष्मान् रेवतं ताल । आयुष्मान् उपालिं ताल । आयुष्मान् आनन्दं ताल । आयुष्मान् राहुलं ताल - “कौशाम्बी च्वपिं लिउने ल्वाइपिं, न्ह्योने ल्वाइपिं, विवाद याइपिं, हातपात याइपिं, संघय् ल्वापु उत्पन्न याइपिं भिक्षुपिं श्रावस्ती वयाच्चन हँ । अले आयुष्मान् राहुल गन भगवान् दु, अन वन । वना भगवान् बुद्धयात अभिवादन याना छसिलिक्क फेतुत । छसिलिक्क फेतुना च्वम्ह आयुष्मान् राहुलं बुद्धयात थथे निवेदन यात - “भन्ते ! कौशाम्बी च्वपिं न्ह्योने ल्वाइपिं, लिउने ल्वाइपिं, विवाद याइपिं, हातपात याइपिं, संघय् ल्वापु उत्पन्न याइपिं भिक्षुपिं श्रावस्ती वयाच्चन हँ । भन्ते ! जिं उपिं भिक्षुपिनिप्रति गथे व्यवहार याये ।” राहुल ! अथे जूसा छं गुगु धर्म खः, उगु धर्म व्यवहार या । भन्ते ! जिं धर्म अधर्मयात गथे सीकेगु ?

राहुल ! भिंच्यागू कारण अधर्मवादी सिइकेमाः । राहुल ! थ्व शासनय् भिक्षुं अधर्मयात धर्म धका प्रकाश याइ । धर्मयात अधर्म धका प्रकाश याइ । विनययात अविनय धका प्रकाश याइ ... पूर्ववत् ... स्थूल मखुगु आपत्तियात स्थूलगु आपत्ति धका प्रकाश याइ । राहुल ! थुपिं भिंच्यागू कारण अधर्मवादी धका सिइकेमाः ।

राहुल ! भिंच्यागू कारण धर्मवादी सिइकेमाः । राहुल ! थ्व शासनय् भिक्षुं अधर्मयात अधर्म धका प्रकाश याइ । धर्मयात धर्म धका प्रकाश याइ ..... स्थूल मज्जूगु आपत्तियात स्थूल मज्जूगु आपत्ति धका प्रकाश याइ । राहुल ! थुपिं भिंच्यागू कारण धर्मवादी सिइकेमाः ।

४७०. महाप्रजापति गौतमीं ताल - “कौशाम्बी च्वपिं न्ह्योने ल्वाइपिं, लिउने ल्वाइपिं, विवाद याइपिं, हातपात याइपिं, संघय् ल्वापु उत्पन्न याइपिं भिक्षुपिं श्रावस्ती वयाच्चन हँ ।” अले प्रजापति गौतमी गन भगवान् बुद्ध दु, अन वन । वना छसिलिक्क फेतुत । छसिलिक्क फेतुना च्वम्ह प्रजापति गौतमीं बुद्धयात थथे निवेदन यात - “भन्ते ! कौशाम्बी च्वपिं न्ह्योने ल्वाइपिं, लिउने ल्वाइपिं, विवाद याइपिं, हातपात याइपिं, संघय् ल्वापु उत्पन्न याइपिं भिक्षुपिं श्रावस्ती वयाच्चन हँ । भन्ते ! जिं उपिं भिक्षुपिनिप्रति गुकथं व्यवहार याये माली ?” गौतमी ! अथे जूसा छं निगू पक्षय् नं धर्म उपदेश न्यं । निगू पक्षय् नं धर्म उपदेश न्यना गुपिं अन भिक्षुपिं धर्मवादीपिं खः । इमिगु दृष्टि, क्षान्ति, रुचि व सिद्धान्त यः तायेकि । भिक्षुणी संघं भिक्षुसंघपाखें गुगु यायेमाः गु ज्या खँया प्रत्याशा खः, व फुकं धर्मवादीपाखें हे प्रत्यासा यायेमाः ।

४७१. अनाथपिण्डक गृहपतिं ताल - “कौशाम्बी च्वपिं न्ह्योने ल्वाइपिं, लिउने ल्वाइपिं, विवाद याइपिं, हातपात याइपिं, संघय् ल्वापु उत्पन्न याइपिं भिक्षुपिं श्रावस्ती वयाच्चन हँ ।” अले अनाथपिण्डक गृहपति गन भगवान् दु अन वन । वना भगवान् बुद्धयात अभिवादन याना छसिलिक्क फेतुत । छसिलिक्क फेतुना च्वम्ह अनाथपिण्डक गृहपतिं बुद्धयात थथे निवेदन यात - “भन्ते ! कौशाम्बी च्वपिं न्ह्योने ल्वाइपिं, लिउने ल्वाइपिं, विवाद याइपिं, हातपात याइपिं, संघय् ल्वापु उत्पन्न याइपिं भिक्षुपिं श्रावस्ती वयाच्चन हँ । भन्ते ! जिं उपिं भिक्षुपिनिप्रति गुकथं व्यवहार याये माली ।

गृहपति ! अथे जूसा छं निगू पक्षय् नं दान ब्यु । निगू पक्षय् दान बिया निगू पक्षय् नं धर्मउपदेश न्यं । निगू पक्षय् धर्मउपदेश न्यना गुपिं अन भिक्षुपिं धर्मवादीपिं खः । इमिगु दृष्टि, क्षान्ती, रुचि व सिद्धान्त यःतायेकि ।

४७२. विशाखा मृगारमातां ताल - “कौशाम्बी च्वपिं न्ह्योने ल्वाइपिं, लिउने ल्वाइपिं, विवाद याइपिं, हातपात याइपिं, संघय् ल्वापु उत्पन्न याइपिं भिक्षुपिं श्रावस्ती वयाच्वन ।” अले विशाखा मृगारमाता गन भगवान् दु, अन वन । वना भगवान् बुद्धयात अभिवादन याना छसिलिक्क फेतुत । छसिलिक्क फेतुना च्वंम्ह विशाखा मृगारमातां बुद्धयात थथे निवेदन यात - “भन्ते ! कौशाम्बी च्वपिं न्ह्योने ल्वाइपिं, लिउने ल्वाइपिं, विवाद याइपिं, हातपात याइपिं, संघय् ल्वापु उत्पन्न याइपिं भिक्षुपिं श्रावस्ती वयाच्वन । भन्ते ! जिं उपिं भिक्षुपिनिप्रति गथे व्यवहार याये माली ? विशाखा ! अथे जूसा छं निगू पक्षय् नं दान व्यु । निगू पक्षय् दान बिया निगू पक्षय् नं धर्मउपदेश न्यं । निगू पक्षय् धर्मउपदेश न्यना गुपिं अन भिक्षुपिं धर्मवादीपिं खः, इमिगु दृष्टि, क्षान्ती, रुची व सिद्धान्त यः तायेकि ।

४७३. अले कौशाम्बी च्वपिं भिक्षुपिं छसिकथं गन श्रावस्ती दु, अन वन । अले आयुष्मान् सारिपुत्र गन भगवान् दु, अन वन । वना बुद्धयात अभिवादन याना छसिलिक्क फेतुत । छसिलिक्क फेतुना च्वंम्ह आयुष्मान् सारिपुत्रं बुद्धयात थथे निवेदन यात - “भन्ते ! कौशाम्बी च्वपिं न्ह्योने ल्वाइपिं, लिउने ल्वाइपिं, विवाद याइपिं, हातपात याइपिं, संघय् ल्वापु उत्पन्न याइपिं भिक्षुपिं श्रावस्ती थ्यंक्कः वल । भन्ते ! उपिं भिक्षुपिनिप्रति सेनासनय् गुकथं व्यवहार याये माली ?”

थथे जूसा सारिपुत्र ! सुनसानगु सेनासन व्यु । भन्ते ! सुनसानगु सेनासन मन्त धाःसा गुकथं व्यवहार याये ? सारिपुत्र ! अथे जूसा सुनसान याना बिइमाः । सारिपुत्र ! जिं गबलें नं थकालि भिक्षुयात सेनासन बिइ म्वाः धका मधया । गुम्हसिनं बिइमखु, वयात दुष्कृत्य आपत्ति जुइ ।

भन्ते ! गुकथं नयेत्वनेगुली व्यवहार यायेमाली ? सारिपुत्र ! नयेत्वनेगुली सकसितं समानरुपं भाग बिइमाः ।

२७७. ओसारणानुजानना

४७४. अनलि पितिका च्वंम्ह भिक्षुयात धार्मिक व विनयं प्रत्यवेक्षण याःबले थथे जुल - “थ्व आपत्ति खः, थ्व आपत्ति मखुगु मखु, जि आपत्ती लाःम्ह खः, आपत्ती मलाःम्ह मखु, जि पितिका च्वनाम्ह खः, पितिका मच्चनाम्ह मखु, धार्मिकगु, योग्यगु, कारणसहितगु कर्म पितिन ।” अले व पितिका च्वंम्ह भिक्षु पितिका च्वंम्हसिया ल्युल्यू वनीपिं भिक्षुपिं गन दु, अन वन । वना पितिका च्वंम्हसिया ल्युल्यू वनीपिं भिक्षुपिंत थथे धाल - “थ्व आपत्ति खः, आपत्ति मखुगु मखु, जि आपत्ती लाःम्ह खः, आपत्ती मलाःम्ह मखु, पितिका च्वनाम्ह खः, पितिका मच्चनाम्ह मखु, आयुष्मान्पिं जितः थुकी दुकया बिज्याहुँ ।” अले उपिं पितिका च्वंम्हसिया ल्युल्यू वनीपिं भिक्षुपिं व पितिका च्वंम्ह भिक्षुयात व्वना गन भगवान् बुद्ध दु, अन वन । वना बुद्धयात अभिवादन याना छसिलिक्क फेतुत । छसिलिक्क फेतुना च्वपिं उपिं भिक्षुपिसं बुद्धयात थथे धाल - “भन्ते ! थ्व पितिका च्वंम्ह भिक्षुं थथे धाल - ‘आवुसोपिं ! थ्व आपत्ति खः, थ्व आपत्ति मखुगु मखु, जि आपत्ती लाःम्ह खः आपत्ती मलाःम्ह मखु, जि पितिका च्वनाम्ह खः, पितिका मच्चनाम्ह मखु, धार्मिकगु, योग्यगु, कारणसहितगु कर्म पितिना च्वन । आयुष्मान्पिं जित दुकया बिज्याहुँ । भन्ते ! जिमिसं गुकथं व्यवहार याये माली ।’

“भिक्षुपिं ! थ्व आपत्ति खः, आपत्ति मखुगु मखु, थ्व भिक्षु आपत्ती लाःम्ह खः, आपत्ती मलाःम्ह मखु, थ्व भिक्षु पितिका च्वंम्ह खः, पितिका मच्चंम्ह मखु । धार्मिकगु, योग्यगु, कारणसहितगु कर्म पितिका च्वंम्ह खः । भिक्षुपिं ! व भिक्षुं गुगु आपत्ती लाःगु व पितिकाच्वंगु खंगु खः, भिक्षुपिं ! अथे जूसा व भिक्षुयात दुका ।”

२७८. संघसामग्रीकथा

४७५. अनलि उपिं पितिका च्वंमहसिया ल्युल्यू वनीपिं भिक्षुपिं व पितिका च्वंमह भिक्षुयात दुकया गन पितिना हःपिं भिक्षुपिं दु, अन वन । वना पितिना हःपिं भिक्षुपिंत थथे धाल - आवुसो ! गुगु कारण्य संघया न्ह्योने, लिउने ल्वाइपिं, हातपात यायेगु, विवाद यायेगु, संघभेद यायेगु, संघ छुटे जुइगुया चिं, संघ फाते जुइगु, संघ छुटे जुइगु जुल । थ्व भिक्षु उगु कारण आपत्ती लाःमह व पितिका च्वंमह जुल । थ्व दोष खंमह नं जुया वयात दुकया नं च्वन । आवुसोपिं ! भीसं उगु कारण शान्त यायेया नितिं संघसामगिग याये ।

अनलि उपिं पितिना हःपिं भिक्षुपिं गन भगवान् बुद्ध दु, अन वन । वना बुद्धयात अभिवादन याना छसिलिक्क फेतुत । छसिलिक्क फेतुना च्वपिं उपिं भिक्षुपिसं बुद्धयात थथे धाल - “भन्ते ! उपिं पितिका च्वंमह भिक्षुया ल्युल्यू वनीपिं भिक्षुपिसं थथे धाल - आवुसोपिं ! गुगु कारण्य संघया न्ह्योने, लिउने ल्वायेगु, हातपात यायेगु विवाद यायेगु, संघभेद यायेगु, संघ छुटे जुइगुया चिं, संघ फाते जुइगु, संघ छुटे जुइगु जुल । थ्व भिक्षु उगु कारण आपत्ती लाःमह व पितिका च्वंमह जुल । थ्व दोष खंमह नं जुया वयात दुकया नं च्वन । आवुसो ! भीसं उगु कारण शान्त यायेया नितिं संघसामगिग याये । भन्ते ! जिमिसं गुकथं व्यवहार याये माली ?” भिक्षुपिं ! व भिक्षु आपत्ती लाःमह नं जुयाच्वन, पितिका नं च्वन, दोष नं खंका च्वन, वयात दुकायेनं धुकल । भिक्षुपिं ! अथे जूसा संघं उगु कारण शान्त यायेया नितिं संघ सामगिग या । भिक्षुपिं ! थुकथं यायेमाः । म्हफुपिं नं म्हमफुपिं नं फुकं छथास मुनेमाः । सुनानं छन्द विइ मज्यू । छथासं मुना सःस्पूम्ह समर्थ दुम्ह भिक्षुं संघयात न्यंकेमाः -

“भन्ते ! संघं जिगु खं न्यना बिज्याहुं, गुगु कारण्य संघया लिउने न्ह्योने ल्वायेगु, हातपात यायेगु, विवाद यायेगु, संघभेद यायेगु, संघ छुटे जुइगु चिं, संघ फाते जुइगु, संघ अलग्ग बाया वनिगु जुल । उगु कारणं थ्व भिक्षु आपत्ती लाःमह, पितिका च्वंमह जुल । वं आपत्ति नं खंकल । वयात दुकाये नं धुकल । संघया योग्यगु अवस्था दत धाःसा संघं उगु कारण शान्त यायेया नितिं संघ सामगिग याये, थ्व प्रस्ताव जुल ।

भन्ते ! संघं जिगु खं न्यना बिज्याहुं, गुगु कारण्य संघया न्ह्योने लिउनेल्वायेगु, हातपात यायेगु, विवाद यायेगु, संघभेद यायेगु, संघ छुटे जुइगु चिं, संघ फाते यायेगु, संघ अलग्ग बाया वनिगु जुल । उगु कारणं थ्व भिक्षु आपत्ती लाःमह, पितिका च्वंमह नं जुल, वं आपत्ति नं खंकल, वयात दुकायेनं धुकल । संघं उगु कारण शान्त यायेया नितिं संघ सामगिग यानाच्वन । गुम्ह आयुष्मान्या उगु कारण शान्त यायेया नितिं संघ सामगिग यानाच्वंगु स्वीकृति दु, व मौन जुया बिज्याहुं । गुम्ह आयुष्मान्या स्वीकृति मदु, वं धया बिज्याहुं ।

संघं उगु कारण शान्त याये नितिं संघ सामगिग यात । संघभेद, संघ छुटे यायेगु चिं, संघ फाते यायेगु, संघ अलग्ग बाया वनिगु जुल । संघयात स्वीकृति दु । उकिं मौन जुल । जिं थुकथं धारण याये ।”

२७९. उपालिसंघसामगिगपुच्छा

४७६. अनलि आयुष्मान् उपालि गन भगवान् बुद्ध दु, अन वन । वना बुद्धयात निवेदन याना छसिलिक्क फेतुत । छसिलिक्क फेतुना च्वंमह आयुष्मान् उपालिं बुद्धयात थथे निवेदन यात - “भन्ते ! गुगु कारण्य संघया न्ह्योने लिउने ल्वायेगु, हातपात यायेगु, विवाद यायेगु, संघभेद, संघराजि, संघववत्थान संघ नानाकरण जुल । संघं उगु कारणयात छिने (विनिच्छिन) मयाःसे मूल मखुगुलिं मूल्य वना संघ सामगिग

यानाच्चन । भन्ते उपालि ! गुगु कारणय् संघया लिउने न्ह्योने ल्वायेगु, हातपात यायेगु, विवाद यायेगु, संघभेद, संघराजि, संघववत्थान, संघ नानाकरण जुल । संघं उगु कारणयात छिने मयाःसे मूल मखुगु मूलय् वना संघ सामगिग यानाच्चन । उपालि ! व संघ सामगिग अधार्मिक जुल ।

भन्ते ! गुगु कारणय् भण्डन, कलह, विग्रह, विवाद, संघभेद, संघराजि, संघववत्थान, संघ नानाकरणजुल । संघं उगु कारणयात छिने याना मूल जुया च्वंगुलिं मूलय् वना संघ सामगिग यानाच्चन । भन्ते ! उगु संघ सामगिग धार्मिक जुल । उपालि ! गुगु कारणय् भण्डन, कलह, विग्रह, विवाद, संघभेद, संघराजि, संघववत्थान, संघ नानाकरण जुल । संघं उगु कारणयात छिने याना मूल जुया च्वंगुलिं मूलय् वना संघ सामगिग यानाच्चन । उपालि ! व संघसामगिग धार्मिक जुल ।

भन्ते ! संघ सामगिग ग्वःगू दु ? उपालि निगू संघ सामगिग दु । उपालि ! संघ सामगिग अर्थ युक्तगु व्यञ्जनं युक्तगु दु । उपालि - संघ सामगिग अर्थ युक्तगु नं व्यञ्जनं युक्तगु नं दु । उपालि ! अर्थ युक्तगु व्यञ्जनं युक्तगु संघ सामगिग छुकियात धाइ ? उपालि ! गुगु कारणय् संघया भण्डन, कलह, विग्रह, विवाद, संघभेद, संघराजि संघववत्थान संघ नानाकरण जुल । संघं उगु कारणयात छिने मयाःसे मूल मखुगुलिं मूलय् वना संघ सामगिग यानाच्चन । उपालि ! थुगु संघ सामगिगयात अर्थयुक्तगु व्यञ्जनं युक्तगुधाइ । उपालि ! अर्थ नं युक्तगु व्यञ्जनं नं युक्तगु संघ सामगिग छुकियात धाइ ? उपालि गुगु कारणय् संघ संघया भण्डन, कलह, विग्रह, विवाद, संघभेद, संघराजि, संघ ववत्थान, संघ नानाकरण जुल, संघं व कारणयात छिने याना मूल जुया च्वंगुलिं मूलय् वना संघ सामगिग यानाच्चन, उपालि ! थ्व संघ सामगिग अर्थ युक्तगु नं व्यञ्जनं युक्तगु नं धाइ । उपालि ! थुपिं निगू संघ सामगिग जुल ।

४७७. अले आयुष्मान् उपालि आसनं दना छ्खेपाखे गाः पाछ्छाया गन भगवान् दु, अन ल्हाः बिन्ति याना प्रणाम याना बुद्धयात गाथाद्वारा निवेदन यात -

संघस्स किच्चेसु च मन्तनासु च अत्थेसु जातेसु विनिच्छयेसु च ।
कथं पकारोध नरो महतिथको भिक्खु कथं होतिध पग्गहार होति ॥

संघयागु ज्या खँय नं (विनययात) सल्लाह साहुति यायेगुली नं उत्पन्न जुयावःगु कारणकृत्यअनुसार निर्णय यायेगुली नं छु गुजागु स्वभाव दुम्ह व्यक्ति थ्व बुद्धशासनय् आपालं उपकार दुम्ह जुयाच्चनलय् ? छु गुजागु स्वभाव दुम्ह भिक्षुयात थ्व बुद्धशासनय् संग्रह यायेबहःजूलय् ?

अनानुवज्जो पठमेन सीलतो- अवेक्खिताचारे सुसंवृतिन्द्रियो ।
पच्चत्थिका नूपवदन्ति धम्मतो - न हिस्स तं होति वदेय्युं येन नं ॥

(उपालि !) गुम्ह भिक्षु दोषारोपण यायेबहः मज्जूगु शील दुम्ह जुयाच्चन, बांलाक निरीक्षण यायेगु आचरण नं दुम्ह जुयाच्चन, इन्द्रिययात नं बांलाक संयम याइम्ह जुयाच्चन, शत्रुतय्सं धर्मपूर्वक आरोप लगे मयाः, आरोप लगे यानातःगु दोष स्वभाव नं उम्ह भिक्षुयात दोषारोपण यानातःगु अनुरूप मजू ।

सो तादिसो सीलविसुद्धिया ठितो - विसारदो होति विसह्य भासति ।
नच्छम्भति परिसगतो न वेधति - अत्थं न हापेति अनुय्युतं भणें ।
तथेव पञ्हेँ परिसासु पुच्छितो - न चेव पज्जायति न मत्तुं होति ।
सो कालागतं व्याकरणारहँ वचो - रञ्जेति विञ्जू परिसं विचक्खणो ॥

शील परिशुद्ध जुइगुली स्थिर जुया च्वंम्ह उजोगु स्वभाव दुम्ह भिक्षु परिषद्या दथुइ थ्यंसां नं निर्भय जुइगु जुयाच्वन, शत्रुयात पीडा बिया धाइम्ह जुयाच्वन, स्तम्भित जुइगु मद्दु, कम्प मज्जेसे कारणलिसे अलग्ग मज्जेसु खँ ल्हाइम्ह व्यक्ति अर्थहितयात कम मज्जेसु अथे हे परिषद्य न्त्थसः तया न्यनीगु इलय् भुले मज्जेस्वाःस्यंगु पहः मद्दु, उम्ह प्रज्ञावान् भिक्षुं धायेगु अवसर चूलावइबले लिसः बीबहःगु खँ जक ल्हाणा प्रज्ञावान् परिषद्यात यइपुसे च्वंका बिइगु जुयाच्वन ।

सगारवो वुड्ढतरेसु भिक्खुसु – आचेरकम्हि च सके विसारदो ।
अलं पमेतुं पगुणो कथेत्वे – पच्चत्थिकानञ्च विरद्धि कोविदो ॥

थकाली जुया च्वंपिं भिक्षुपिनिप्रति गौरव तयेगु दयाच्वन । थः गुरुयागु सिद्धान्त्यु नं निर्भयी जुयाच्वन । निरीक्षण परिक्षण यायेगु समर्थम्ह जुयाच्वन । शत्रुतयसं धाइगु खँया द्वं विद्वलय् दक्षता दुम्ह जुयाच्वन ।

पच्चत्थिका येन वज्जति निगगहँ – महाजनो सञ्जपन्नञ्ज गच्छति ।
सकञ्च आदायमयं न रिञ्चति – वियाकरं पञ्च मनूपघातिकं ॥

गुलि प्रमाण दुगु खँ धायेगुद्वारा शत्रुत दमन जुइकाच्वनीगुली थ्यनीगु खः, आपालं मनूत नं ज्ञात जुइगु अवस्थाय् थ्यनीगु खः, उम्ह भिक्षुं थः गुरुयागु सिद्धान्तयात नं क्वमथुं । पीडा बीगु मयाःसे न्त्थसःयात लिसः बीसःम्ह भिक्षु अभ्यास याना च्वंम्ह धाइ ।

दूतेय्य कम्मेषु अलं समुगगहो – संघस्स किच्चेसु च आहु नं यथा ।
करं वचो भिक्खुगणेन पेसितो – अहँ करोमी ति न तेन मञ्जति ॥

दूतक्रियाय् सामर्थ्य दुम्ह खः । भिक्षुपिसं ब्यूगु भोजनयात ग्रहण यानाकाइथें संघकृत्यय् बांलाक ग्रहण यानाकाइम्ह खः । भिक्षुसमूहं ज्या वात धाःसा वचनयात पालन याइम्ह खः । उकथं पालन याइगुद्वारा “जिं याना” धका अवहेलना यायेमज्जे ।

आपज्जति यावतकेसु वत्थुसे – आपत्तिया होति यथा च बुट्ठिठति ।
एते विभं उभयस्स स्वागता – आपत्ति वुट्ठानपदस्स कोविदो ।
निस्सारणं गच्छति यानि चाचरं – निस्सारितो होति यथा च वत्तना ।
ओसारणं तं वुसितस्स जन्तुनो – एतपि जानाति विभं कोविदो ॥

गुलि प्रमाण दुगु विषयवस्तुप्रति आपत्ती थ्यनीगु खः, छु गुजोगु आकारप्रकारया हिसाबं नं आपत्तिं दनिगु खः, थुगु निगू विभंगतयत् उम्ह भिक्षुं न्वयेवयेकातःगु दु । आपत्तिं दनिगुया कारणय् दक्षता दु । गुगु कलह विवाद आदि विषयतयत् आचरण याइम्ह व्यक्ति पित्तिने बहः जुइगु खः, पित्तिकाच्वनेगु स्थिती थ्यनीगु खः, गुगु बांलाक आचरण यायेगुद्वारा आचरण यायेधुंकूम्ह भिक्षुयात (संघया दुने) दुतिनेगुयात नं विभंगय् दक्षता दुम्ह व्यक्तिं स्यू ।

सगारवो वुड्ढतरेसु भिक्खुसु – नवेसु थेरेसु च मज्झिमेसु च ।
महाजनस्सत्थचरोध पण्डितो – सो तादिसो भिक्खु इध पग्गहारहोति ।

ज्येष्ठ भिक्षुपित नं कनिष्ठ भिक्षुपित नं मध्यस्थ भिक्षुपित नं गौरव तयेगु दयाच्चन । थुगु लोकय् मनुष्य समूहया अर्थहितयात आचरण याइगु जुयाच्चन । प्रज्ञावान्म्ह जुयाच्चन । उजोगु स्वभाव दुम्ह भिक्षुयात थुगु बुद्धशासनय् संग्रह याये योग्य जू ।

भ्रिगुगु कोसम्बक स्कन्धक क्वचाल ।

२८० - उगु कोसम्बकस्कन्धकया संक्षिप्तीकरण

कौसम्बि नगरय् भगवान् बुद्ध विहार याना बिज्यानाच्चन । ल्वापु ख्यापु यानाच्चन । आपत्तियात मखं कुगु कारण पितिना छ्वयेमाः । उगु उगु विषय वस्तुइ उगु आपत्तिया कारणं पितिना छ्वयेमाः धका मती तये मज्यू; आपत्ति देशना यायेमाः ।

उगु विहारय् हे सीमाय् दुने उपोसथ याना च्वन; प्रज्ञावानपिं भिक्षुपिसं सिया च्वन । याकचा बिज्यात । पारिलेय्यक गाँम्य विहार याना बिज्यात । श्रावस्ती नगरय् लिहाँ बिज्यात । सारिपुत्र, कोलित, महाकस्सप, कच्चायन, कोट्टिक, कप्पिन, महाचुन्द, अनुरुद्ध, रेवत, उपालि, निम्ह आनन्द, राहुल, गोतमी अनाथपिण्डिक महाजन (थुपिं १४-म्हसिनं निवेदन यात) शान्तमयगु विहारयात नं बी बहःजू । भोजन आदि आमिसयात समानरूपं बी बहःजू ।

उपालिद्वारा दोहरय् याना न्यनीगु जुयाच्चन । सुं छम्हसिनं छन्द बी मज्यू । शीलपाखें निर्दोष जुया च्वनेमाः । जिनशासनय् मिलेचले जुया च्वनेमाः ।

कोसम्बक स्कन्धक क्वचाल ।

महावर्ग पालि क्वचाल

Dhamma.Digital